ဆုတ္တန္တပိဋကေ ခုဒ္ဒကနိကာယေ
ထေရဂါထာပါဠိယာ သံဝဏ္ဏနာဘူတာ
ဘဒန္တာစရိယ ဗွေပါလတ္ထေရေန ကတာ

ပရမတ္ထဒီပနီ နာမ

ထေရဂါထာဘဋ္ဌကထာ

(ဒုတိယော ဘာဂေါ)

ပရမုရင်္ဂေ ပုဒ္ဒသာသနသဒိတိယာ
ပုဒ္ဒကယန္တာလယေ ပုဒ္ဒါပိတာ

ပုဒ္ဒဇေသေ ၂၄၀၃ ပရမုဇေသေ ၁၃၂၁ ဒုဒ္ဒဒ

သုတ္တန္တပိဋကေ ခုဒ္ဒကနိကာယေ
ထေရဂါထာပါဠိယာ သံဝဏ္ဏနာဘူတာ
ဘဒန္တာစရိယဓမ္မပါလတ္ထေရေန ကတာ

ပရမတ္ထဒီပနီ နာမ

ထေရဂါထာအဋ္ဌကထာ

(ဒုတိယော ဘာဂေါ)

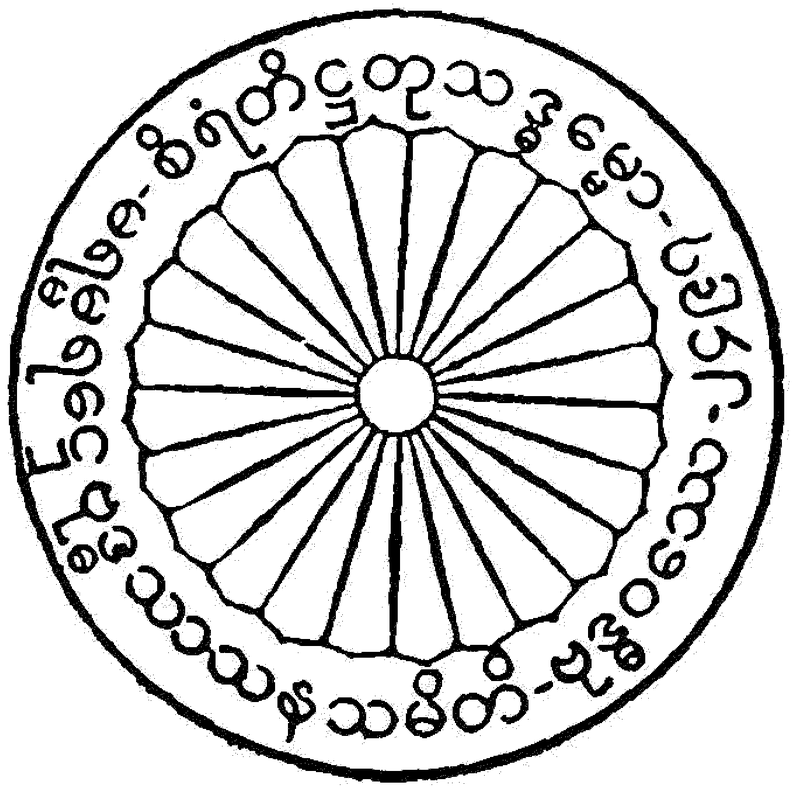

မရမ္မရဋ္ဌေ ဗုဒ္ဓသာသနသမိတိယာ
မုဒ္ဒဏယန္တာလယေ မုဒ္ဒါပိတာ

ဗုဒ္ဓဝဿေ ၂၅၀၃ မရမ္မဝဿေ ၁၃၂၁ ၁၉၅၉

ထေရဂါထာအဋ္ဌကထာ

ဒုတိယဘာဂ

မာတိကာ ပိဋ္ဌင်

၄-စတုက္ကနိပါတ

၁-နာဂသမာလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ ၁
၂-ဘဂုတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ ၄
၃-သဘိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ ၆
၄-နန္ဒကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ ၁၀
၅-ဇမ္ဗုကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ ၁၂
၆-သေနကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ ၁၅
၇-သမ္မူတဒတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ ၁၈
၈-ရာဟုလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ ၂၀
၉-စန္ဒနတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ ၂၄
၁၀-ခဠိင်္ကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ ၂၆
၁၁-သပ္ပကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ ၂၉
၁၂-မုဒိတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ ၃၂

၅-ပဉ္စကနိပါတ

၁-ရာဇဒတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ ၃၅
၂-သုဘူတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ ၃၈
၃-ဂိရိမာနန္ဒတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ ၄၃
၄-သုမနတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ ၄၇
၅-ဝဠုတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ ၅၀
၆-နဒီကဿပတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ ၅၂
၇-ဂယာကဿပတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ ၅၄
၈-ဝက္ကလိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ ၅၇

မာတိကာ　　စာမျက်နှာ

၉-စိဇိတသေနတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ ၆၄
၁၀-ယသဒတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ ၆၇
၁၁-သောဏကုဋိကဏ္ဏတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ ၆၉
၁၂-ကောသိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ ၇၃

၆-ဆက္ကနိပါတ

၁-ဥရုဝေလကဿပတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ ၇၈
၂-တေကိစ္ဆကာဠိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ ၈၅
၃-မဟာနာဂတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ ၈၉
၄-ကုလ္လတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ ၉၁
၅-မာလုက္ကပုတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ ၉၄
၆-သပ္ပဒါသတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ ၉၇
၇-ကာတိယာနတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ ၉၉
၈-မိဂဇာလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ ၁၀၃
၉-ပုရောဟိတပုတ္တဇောန္နတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ ၁၀၆
၁၀-သုမနတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ ၁၀၉
၁၁-နာဂတကမုနိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ ၁၁၁
၁၂-ဗြဟ္မဒတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ ၁၁၃
၁၃-သိဒ္ဓိမတ္ထတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ ၁၁၆
၁၄-သဗ္ဗကာမိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ ၁၂၀

၇-သတ္တကနိပါတ

၁-သုန္ဒရသမုဒ္ဒတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ ၁၂၃
၂-လကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ ၁၂၅
၃-ဘဒ္ဒတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ ၁၃၂
၄-သောပါကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ ၁၃၅
၅-သရဘင်္ဂတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ ၁၄၀

မာတိကာ			ပိဋ္ဌင်္	
ဂ-အဋ္ဌကနိပါတ				
၁-မဟာကစ္စာယနတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၄၄	
၂-သိရိမိတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၅၁	
၃-မဟာပန္ထကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၅၄	
၉-နဝကနိပါတ				
၁-ဘူတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၅၉	
၁၀-ဒသကနိပါတ				
၁-ကာဠဒေဝိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၆၅	
၂-ကေဝိဟာရိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၇၄	
၃-မဟာကပ္ပိနတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၇၉	
၄-စူဠပန္ထကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၈၉	
၅-ကပ္ပတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၉၇	
၆-ဝင်္ကနဂုတ္တဥပသေနတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၀၂	
၇-(အပရ)ဂေါတမတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၀၇	
၁၁-ဧကာဒသနိပါတ				
၁-သံကိစ္စတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၁၃	
၁၂-ဒွါဒသကနိပါတ				
၁-သီလဝတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၁၈	
၂-သုနီတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၂၃	
၁၃-တေရသနိပါတ				
၁-သောဏကောဋိဝိသတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၂၉	
၁၄-စုဒ္ဒသကနိပါတ				
၁-ခဒိရဝနိယရေဝတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၃၉	
၂-ဂေါဒတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၄၄	

	မာတိကာ	ပိဋ္ဌင်္
၁၅-သောဏသုတ္တနိပါတ		
၁-အညာသိကောဏ္ဍညတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	....	၂၅၀
၂-ဥဒ်ယိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	....	၂၅၈
၁၆-ဒသကနိပါတ		
၁-အဓိမုတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	....	၂၆၄
၂-ပါရာပရိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	....	၂၇၁
၃-တေလကာနိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	....	၂၈၀
၄-ရဋ္ဌပါလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	....	၂၈၈
၅-မာလုက္ကျပုတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	....	၃၀၀
၆-သေလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	....	၃၀၄
၇-ကာဠဒေဝိလာပုတ္တဘဒ္ဒိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	....	၃၂၀
၈-အင်္ဂုလိမာလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	....	၃၂၄
၉-အနုရုဒ္ဓတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	....	၃၃၆
၁၀-ပါရာပရိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	....	၃၄၈
၁၇-တိံသနိပါတ		
၁-ဖုဿတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	....	၃၅၈
၂-သာဂိုပုတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	....	၃၇၀
၃-အာနန္ဒတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	....	၄၁၁
၁၈-စတ္တာလီသနိပါတ		
၁-မဟာကဿပတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	....	၄၂၉
၁၉-ပညာသနိပါတ		
၁-တာလပုဋ္ဌတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	....	၄၅၇
၂၀-သဋ္ဌိနိပါတ		
၁-မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	....	၄၈၀
၂၁-မဟာနိပါတ		
၁-ဝင်္ဂီသတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	....	၅၀၈

ထေရဂါထာအဋ္ဌကထာယ ဒုတိယဘာဂေ
မာတိကာ နိဋ္ဌိတာ။

ခုဒ္ဒကနိကာယ

ထေရဂါထာအဋ္ဌကထာ

(ဒုတိယော ဘာဂေါ)

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၄—စတုက္ကနိပါတ

၁-နာဂသမာလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

အလက်တာတိအာဒိကာ အာယသ္မတော နာဂသမာလတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ ဝိညုတံ ပတ္တော ဂိမှသမယေ[1] သူရိယာတပသန္တတ္တာယ ဘူမိယာ ဂစ္ဆန္တံ သတ္ထာရံ ဒိသ္ဝာ ပသန္နမာနသော ဆတ္တံ အဒါသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဇုမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သကျရာဇကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ **နာဂသမာလော**တိ လဒ္ဓနာမော ဝယပ္ပတ္တော ဉတိသမာဂမေ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ ကိဉ္စိ ကာလံ ဘဂဝတော ဥပဋ္ဌာကော အဟောသိ။ သော ဧကဒိဝသံ နဂရံ ပိဏ္ဍာယ ပဝိဋ္ဌော အလက်တပဋိယတ္တံ အညတရံ နစ္စကိံ မဟာပထေ တူရိယေသု ဝဇ္ဇန္တေသု နစ္စန္တိံ ဒိသ္ဝာ "အယံ စိတ္တကိရိယဝါယောဓာတုဝိပ္ပါရ-ဝသေန ကရဇကာယဿ တထာ တထာ ပရိဝတ္တိ၊ အဟော အနိစ္စာ သခ်ါရာ"တိ ခယဝယံ ပဋ္ဌပေတ္ဝာ ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတ္ဝာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ **အပဒါနေ**[2]—

"အဂ်ါရဇာတာ ပထဝီ၊ ကုက္ကုဋ္ဌာနုဂတာ မဟီ။
ပဒုမုတ္တရော ဘဂဝါ၊ အဗ္ဘောကာသမှိ စက်မိ။

၁-ဃမ္မသမယေ (သီ၊ ဣ)

၂-ခု ၄-၃၅-ပိဋ္ဌာဒီသု။

ပဏ္ဍုရံ ဆတ္တမာဒဒါယ၊ အဒ္ဓါနံ ပဋိပဇ္ဇဟံ။
တတ္ထ ဒိသွာန သမ္မုဒ္ဓံ၊ ဝိတ္တိ မေ ဥပပဇ္ဇထ။
မရိစိယောတ္ထဋာ ဘူမိ၊ အဂ်ါရာဝ မဟိ အယံ။
ဥပဟန္တိ မဟာဝါတာ၊ သရိရဿာသုခေပနာ။
သီတံ ဥက္ကံ ဝိဟနန္တိ၊ ဝါတာတပနိဝါရကံ။
ပဋိဂ္ဂဏှ ဣမံ ဆတ္တံ၊ ဖဿယိဿာမိ နိဗ္ဗုတိံ။

အနုကမ္ပကော ကာရုဏိကော၊ ပဒုမုတ္တရော မဟာယသော။
မမ သက်ပွမညာယ၊ ပဋိဂ္ဂဏှိ တဒါ ဇိနော။
တိ'သကပွါနိ ဒေဝိန္ဒော၊ ဒေဝရဇ္ဇမကာရယိံ။
သတာနံ ပဉ္စကွတ္တုဉ္စ၊ စက္ကဝတ္တိ အဟောသဟံ။
ပဒေသရဇ္ဇံ ဝိပုလံ၊ ဂဏနာတော အသင်္ခိယံ။
အနုဘောမိ သကံ ကမ္မံ၊ ပုဗ္ဗေ သုကတမတ္တနော။
အယံ မေ ပစ္ဆိမာ ဇာတိ၊ စရိမော ဝတ္တတေ ဘဝေါ။
အဇ္ဇာပိ သေတစ္ဆတ္တံ မေ၊ သဗ္ဗကာလံ ဓရိယတိ။
သတသဟဿိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဆတ္တမဒဒိံ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဆတ္တဒါနဿိဒံ ဖလံ။
ကိလေသာ ဈာပိတာ မယ္ဟံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန''န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတ္ဝာ—

၂၆၇။ ''အလက်တာ သုဝသနာ၊ မာလိနီ စန္ဒနုဿဒါ။
မဏ္ဍေ မဟာပထေ နာရီ၊ တုရိယေ နစ္စတိ နဋ္ဌကီ။

၂၆၈။ ဝိဇ္ဇိကာယ ပဝိဋ္ဌောဟံ၊ ဂန္ဓန္ဓော နံ ဥဒိက္ခိသံ။
အလက်တံ သုဝသနံ၊ မစ္စုပါသံဝ သြဋ္ဌိတံ။

၂၆၉။ တတော မေ မနသိကာရော၊ ယောနိသော ဥဒပဇ္ဇထ။
အာဒိနဝေါ ပါတုရဟု၊ နိဗ္ဗိဒါ သမတိဋ္ဌထ[၁]။

၂၇၀။　တတော စိတ္တံ ဝိမုစ္စိ မေ၊ ပဿ ဓမ္မသုဓမ္မတံ။
　　တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ—

စတူဟိ ဂါထာဟိ အတ္တနော ပဋိပတ္တိကိတ္တနမုခေန အညံ ဗျာကာသိ။

တတ္ထ **အလက်တာ**တိ ဟတ္ထူပဂါဒိအာဘရဏေဟိ အလက်တဂတ္တာ။ **သုဝသနာ**တိ သုန္ဒရဝသနာ သောဘနဝတ္ထနိဝတ္ထာ။ **မာလိနီ**တိ မာလာဓာရိနီ[၁] ပိဋ္ဌန္ဓိတပုပ္ပမာလာ။ **စန္ဒနုဿဒါ**တိ စန္ဒနာနုလေပလိတ္တသရီရာ။ **မဇ္ဈေ မဟာ-ပထေ နာရီ၊ တူရိယေ နစ္စတိ နဋ္ဌကီ**တိ ယထာဝုတ္တဋ္ဌာနေ ဧကာ နာရီ နဋ္ဌကီ နာဋ္ဌကိတ္ထီ နဂရဝီထိယာ မဇ္ဈေ ပဉ္ဇဂိကေ တူရိယေ ဝဇ္ဇန္တေ နစ္စတိ၊ ယထာပဋ္ဌပိတံ နစ္စံ ကရောတိ။

ပိဏ္ဍိကာယာတိ ဘိက္ခာယ။ **ပဝိဋ္ဌောဟ**န္တိ နဂရံ ပဝိဋ္ဌော အဟံ။ **ဂစ္ဆန္တောနံ ဥဒိက္ခိသ**န္တိ နဂရဝီထိယံ ဂစ္ဆန္တော ပရိဿယပရိဟရဏတ္ထံ ဝီထိံ ဩလော-ကေန္တော တံ နဋ္ဌကိံ ဩလောကေသိံ။ ကိံ ဝိယ? **မစ္စုပါသံဝ ဩဋ္ဌိတ**န္တိ ယထာ မစ္စုဿ မစ္စုရာဇဿ ပါသဘူတော ရူပါဒိကော[၂] ဩဋ္ဌိတော လောကေ အနုဝိစရိတ္ဝာ ဋ္ဌိတော ဧကံသေန သတ္တာနံ အနတ္ထာဝဟော၊ ဧဝံ သာပိ အပ္ပဋိသခ်ါနေ ဋ္ဌိတာနံ အန္ဓပုထုဇ္ဇနာနံ ဧကံသတော အနတ္ထာဝဟာတိ မစ္စုပါသသဒိသီ ဝုတ္တာ။

တတောတိ တသ္မာ မစ္စုပါသသဒိသတ္တာ။ **မေ**တိ မယှံ။ **မနသိကာရော ယောနိသော ဥဒပဇ္ဇထာ**တိ “အယံ အဋ္ဌိသဃ်ာတော နှာရုသမ္ဗန္ဓော မံသေန အနုပလိတ္တော ဆဝိယာ ပဋိစ္ဆန္ဓော အသုစိဒုဂ္ဂန္ဓဇေဂုစ္ဆပဋိက္ကူလော အနိစ္စုစ္ဆာ-ဒနပရိမဒ္ဒနဘေဒနဝိဒ္ဓံသနဓမ္မော ဤဒိသေ ဝိကာရေ ဒဿေတီ”တိ ဧဝံ ယောနိသော မနသိကာရော ဥပ္ပဇ္ဇိ။ **အာဒီနဝေါ ပါတုရဟူ**တိ ဧဝံ ကာယဿ သဘာဝူပဓာရဏမုခေန တဿ စ တံနိဿိတာနဉ္ဇ စိတ္တစေတသိကာနံ ဥဒယဗ္ဗ-ယံ[၃] သရသပဘင်္ဂတဉ္ဇ[၄] မနသိ ကရောတော တေသု စ ယက္ခရက္ခသာဒီသု ဝိယ ဘယတော ဥပဋ္ဌဟန္တေသု တတ္ထ မေ[၅] အနေကာကာရအာဒီနဝေါ ဒေါသော ပါတုရဟောသိ၊ တပ္ပဋိပက္ခတော စ နိဗ္ဗာနေ အာနိသံသော။ **နိဗ္ဗိဒါ သမတိဋ္ဌ-ထာ**တိ နိဗ္ဗိန္ဒနံ အာဒီနဝါနုပဿနာနုဘာဝသိဒ္ဓံ နိဗ္ဗိဒါဉာဏံ မမ ဟဒယေ သဏ္ဌာသိ၊ မုဟုတ္တမ္ပိ တေသံ ရူပါရူပဓမ္မာနံ ဂဟဏေ စိတ္တံ နာဟောသိ၊ အညဒတ္ထု မုဉ္ဇိတုကာမတာဒိဝသေန[၆] တတ္ထ ဥဒါသီနမေဝ ဇာတန္တိ အတ္ထော။

၁-မာလာဟာရိနီ (သီ)၊ မာလာဘာရိနီ (ဣ)　၂-ဇရာဒိကော (က)　၃-ဥဒယဗ္ဗယတံ (သီ၊ ဣ)
၄-ခဏဘင်္ဂရတဉ္ဇ (သီ)၊ ပဘင်္ဂရတဉ္ဇ (ဣ)　၅-မေ တံ (သီ၊ ဣ)　၆-မုစ္စိတုကမျတာဉာဏံ (ဣ)

တတောတိ ဝိပဿိနာဉာဏတော ပရံ။ **စိတ္တံ ဝိမုနွိ မေ**တိ လောကုတ္တရဘာဝနာယ ဝတ္တမာနာယ မဂ္ဂပဋိပါဋိယာ သဗ္ဗကိလေသေဟိ မမ စိတ္တံ ဝိမုတ္တံ အဟောသိ။ ဧတေန ဖလုပ္ပတ္တိ[၁] ဒဿေတိ။ မဂ္ဂကွဏေ ဟိ ကိလေသာ ဝိမုစ္စန်နာမ၊ ဖလကွဏေ ဝိမုတ္တာတိ။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။

နာဂသမာလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဘဂုတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

အဟံ မိဒ္ဓေနာတိအာဒိကာ အာယသ္မတော ဘဂုတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယံ ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ ဝိညုတံ ပတ္တော သတ္ထရိ ပရိနိဗ္ဗုတေ တဿ ဓာတုယော ပုပ္ဖေဟိ ပူဇေသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန နိမ္မာနရတီသု နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ အပရာပရံ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သက္ယရာဇကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ **ဘဂ္ဂေ**တိ လဒ္ဓနာမော ဝယပ္ပတ္တော အနုရုဒ္ဓကိမိလေဟိ၂ သဒ္ဓိံ နိက္ခမိတ္ဝာ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ ဗာလကလောဏကဂါမေ ဝသန္တော ဧကဒိဝသံ ထိန-မိဒ္ဓါဘိဘဝံ ဝိနောဒေတုံ ဝိဟာရတော နိက္ခမ္မ စင်္ကမံ အဘိရုဟန္တော ပဗတိတ္ဝာ တဒေဝ အင်္ကုသံ ကတ္ဝာ ထိနမိဒ္ဓံ ဝိနောဒေတ္ဝာ ဝိပဿနံ ဝဍ္ဎေတ္ဝာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ **အပဒါနေ**[၃]—

> “ပရိနိဗ္ဗုတေ ဘဂဝတိ၊ ပဒုမုတ္တရေ မဟာယသေ။
> ပုပ္ဖဝဋ်ံသကေ ကတ္ဝာ၊ သရိရမဘိရောပယိံ။
>
> တတ္ထ စိတ္တံ ပသာဒေတ္ဝာ၊ နိမ္မာနံ အဂမာသဟံ။
> ဒေဝလောကဂတော သန္တော၊ ပုညကမ္မံ သရာမဟံ။
>
> အမ္မရာ ပုပ္ဖဝဿော မေ၊ သဗ္ဗကာလံ ပဝဿတိ။
> သံသရာမိ မနုဿေ စေ၊ ရာဇာ ဟောမိ မဟာယသော။
>
> တဟိံ ကုသုမဝဿော မေ၊ အဘိဝဿတိ သဗ္ဗဒါ။
> တဿေဝ ပုပ္ဖဝုဋ္ဌာယ၊ ဝါဟသာ သဗ္ဗဒသိနော။
>
> အယံ ပစ္ဆိမကော မယှံ၊ စရိမော ဝတ္တတေ ဘဝေါ။
> အဇ္ဇာပိ ပုပ္ဖဝဿော မေ၊ အဘိဝဿတိ သဗ္ဗဒါ။

၁-ဖလပ္ပတ္တိံ (သီ၊ ဋ္ဌ) ၂-....ကိမ္ဗိလေဟိ (သီ၊ ဋ္ဌ) ၃-၃ ၄-၃၆-ပိဋ္ဌာဒီသု။

သတသဟဿိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ပုပ္ဖံမဘိရောပယိ"ံ။
ဒုဂ္ဂတိ" နာဘိဇာနာမိ၊ ဒေဟပူဇာယိဒံ ဖလံ။
ကိလေသာ ဈာပိတာ မယှံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန"န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတ္ဝာ ဖလသုခေန နိဗ္ဗာနသုခေန စ ဝိတိနာမေန္တော သတ္ထာရာ ကေဝိဟာရံ အနုမောဒိတုံ ဥပဂတေန "ကစ္စိ တုံ ဘိက္ခု အပ္ပမတ္တော ဝိဟရသီ"တိ ပုဋ္ဌော အတ္တနော အပ္ပမာဒဝိဟာရံ နိဝေဒေန္တော—

၂၇၁။ "အဟံ မိဒ္ဓေန ပကတော၊ ဝိဟာရာ ဥပနိက္ခမိ"ံ။
စင်္ကမံ အဘိရုဟန္တော၊ တတ္ထေဝ ပပတိ" ဆမာ။

၂၇၂။ ဂတ္တာနိ ပရိမဇ္ဇိတ္ဝာ၊ ပုနပါ'ရုယ္ဟ စင်္ကမံ။
စင်္ကမေ စင်္ကမိ" သောဟံ၊ အဈတ္တံ သုသမာဟိတော။

၂၇၃။ တတော မေ မနသိကာရော၊ ယောနိသော ဥဒပဇ္ဇထ။
အာဒိနဝေါ ပါတုရဟု၊ နိဗ္ဗိဒါ သမတိဋ္ဌထ။

၂၇၄။ တတော စိတ္တံ ဝိမုစ္စိ မေ၊ ပဿ ဓမ္မသုဓမ္မတံ။
တိသော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန"န္တိ—

ဣမာ စတသော်ာ ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ **မိဒ္ဓေန ပကတော**တိ ကာယာလသိယသင်္ခါတေန အသတ္တိဝိဃာတသဘာဝေန မိဒ္ဓေန အဘိဘူတော။ **ဝိဟာရာ**တိ သေနာသနတော။ **ဥပနိက္ခမိ**န္တိ စင်္ကမိတုံ နိက္ခမိ"ံ။ **တတ္ထေဝ ပပတိ" ဆမာ**တိ တတ္ထေဝ စင်္ကမသောပါနေ နိဒ္ဒါဘိဘူတတာယ ဘူမိယံ နိပတိ"ာ်။ **ဂတ္တာနိ ပရိမဇ္ဇိတ္ဝာ**တိ ဘူမိယံ ပတနေန ပံသုကိတာနိ အတ္တနော သရိရာဝယဝါနိ အနုမဇ္ဇိတ္ဝာ။ **ပုနပါ'ရုယ္ဟ စင်္ကမ**န္တိ "ပတိတော ဒါနာဟ"န္တိ သင်္ကော်စံ အနာပဇ္ဇိတ္ဝာ ပုနပိ စင်္ကမဋ္ဌာနံ အာရုဟိတ္ဝာ။ **အဈတ္တံ သုသမာဟိတော**တိ ဂေါစရဈတ္တေ ကမ္မဋ္ဌာနေ နိဝရဏာဝိကွမ္ဘနေန သုဋ္ဌု သမာဟိတော ကေဂ္ဂစိတ္တော ဟုတ္ဝာ စင်္ကမိန္တိ ယောဇနာ။ သေသံ ဥတ္တာနယမေဝ။ ဣဒမေဝ စ ထေရဿ အညာဗျာကရဏံ အဟောသိ။

ဘဂ္ဂထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ပရိပတိ" (သီ၊ဣ)

၃-သဘိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ပရေ စာတိအာဒိကာ အာယသ္မတော သဘိယတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ ဥပစိနန္တော ကကုသန္ဓဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဃရေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ ဝိညုတံ ပတ္တော ကေဒိဝသံ သတ္ထာရံ ဒိဝါဝိဟာရာယ[1] ဂစ္ဆန္တံ ဒိသ္ဝာ ပသန္နမာနသော ဥပါဟနံ အဒါသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ကဿပေ ဘဂဝတိ ပရိနိဗ္ဗုတေ ပတိဋ္ဌိတေ သုဝဏ္ဏစေတိယေ ဆဟိ ကုလပုတ္တေဟိ သဒ္ဓိံ အတ္တသတ္တမော သာသနေ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတ္ဝာ အရညေ ဝိဟရန္တော ဝိသေသံ နိဗ္ဗတ္တေတုံ အသက္ကောန္တော ဇုတရေ အာဟ "မယံ ပိဏ္ဍပါတာယ ဂစ္ဆန္တာ ဇိဝိတေ သာပေက္ခာ ဟောမ၊ ဇိဝိတေ သာပေက္ခေန စ န သက္ကာ လောကုတ္တရမဂ္ဂံ အဓိဂန္တုံ၊ ပုထုဇ္ဇနကာလကိရိယာ စ ဒုက္ခာ၊ ဟန္ဒ မယံ နိဿေဏိံ ဗန္ဓိတ္ဝာ ပဗ္ဗတံ အဘိရုယှ ကာယေ စ ဇိဝိတေ စ အနပေက္ခာ သမဏဓမ္မံ ကရောမာ"တိ။ တေ တထာ အကံသု။

အထ နေသံ မဟာထေရော ဥပနိဿယသမ္ပန္နတ္တာ တဒဟေဝ ဆဠဘိညော ဟုတ္ဝာ ဥတ္တရကုရုတော ပိဏ္ဍပါတံ ဥပနေသိ။ ဇုတရေ "တုမ္ဟေ ဘန္တေ ကတကိစ္စာ၊ တုမ္ဟေဟိ သဒ္ဓိံ သလ္လာပမတ္တမ္ပိ ပပဉ္စော၊ သမဏဓမ္မမေဝ မယံ ကရိဿာမ၊ တုမ္ဟေ အတ္တနာ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရမနုယုဉ္ဇထာ"တိ ဝတ္ဝာ ပိဏ္ဍပါတံ ပဋိက္ခိပိ သု။ ထေရော နေ သမ္ပဋိစ္ဆာပေတုံ အသက္ကောန္တော အဂမာသိ။

တတော နေသံ ဧကော ဒ္ဝိဟတိဟစ္စယေန အဘိညာပရိဝါရံ အနာဂါမိဖလံ သစ္ဆိကတ္ဝာ တထေဝ ဝတ္ဝာ တေဟိ ပဋိက္ခိတ္တော အဂမာသိ။ တေသု ဒိဏ္ဏာသဝတ္ထေရော ပရိနိဗ္ဗာယိ၊ အနာဂါမိ သုဒ္ဓါဝါသေသု ဥပ္ပဇ္ဇိ။ ဇုတရေ ပုထုဇ္ဇနကာလကိရိယမေဝ ကတ္ဝာ ဆသု ကာမသဂ္ဂေသု အနုလောမပဋိလောမတော ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ အနုဘဝိတ္ဝာ အမ္ဟာကံ ဘဂဝတော ကာလေ ဒေဝလောကာ စဝိတ္ဝာ ဧကော မလ္လရာဇကုလေ ပဋိသန္ဓိံ ဂဏှိ၊ ဧကော ဂန္ဓာရရာဇကုလေ၊ ဧကော ဗာဟိရရဋ္ဌေ[2]၊ ဧကော ရာဇဂဟေ ကေသာ ကုလဒါရိကာယ ကုစ္ဆိမှိ ပဋိသန္ဓိံ ဂဏှိ၊ ဇုတရော အညတရိဿာ ပရိဗ္ဗာဇိကာယ ကုစ္ဆိမှိ ပဋိသန္ဓိံ အဂ္ဂဟေသိ။ သာ ကိရ အညတရဿ ခတ္တိယဿ ဓိတာ၊ နံ မာတာပိတရော "အမ္ဟာကံ ဓိတာ သမယန္တရံ ဇာနာတူ"တိ ကေဿ ပရိဗ္ဗာဇကဿ နိယျာဒေယိံ သု။ အထေကော ပရိဗ္ဗာဇကော တာယ သဒ္ဓိံ ဝိပ္ပဋိပဇ္ဇိ။ သာ တေန ဂဗ္ဘံ ဂဏှိ။ တံ ဂဗ္ဘိနိံ ဒိသ္ဝာ ပရိဗ္ဗာဇကာ[3] နိက္ကဓိံ သု။ သာ

၁-ဝိဟာရာ (သီ၊ ဒု) ၂-ဗာဟိယရဋ္ဌေ (သီ၊ ဒု) ၃-ပရိဗ္ဗာဇိကာ (သုတ္တနိပါတ-ဋ္ဌ ၂-၁၄၆-ဝိဋ္ဌေ)

အညတ္ထ ဂစ္ဆန္တီ အန္တရာမဂ္ဂေ သဘာယံ ဝိဇာယိ၊ တေနဿ **သဘိယောတ္ထေ**ဝ နာမံ အကာသိ။ သော ဝစိုတ္ထာ ပရိဗ္ဗာဇကပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတ္ထာ နာနာသတ္ထာနိ ဥဂ္ဂဟေတ္ထာ မဟာဝါဒီ ဟုတ္ထာ ဝါဒပ္ပသုတော ဝိစရန္တော အတ္တနာ သဒိသံ အဒိသ္ထာ နဂရဒ္ဓါရေ အဿမံ ကာရေတ္ထာ ခတ္တိယကုမာရာဒယော သိပ္ပံ သိက္ခာ-ပေန္တော ဝိဟရန္တော အတ္တနော မာတုယာ ဧတ္ထိဘာဝံ ဇိဂုစ္ဆိတ္ထာ[၁] ဈာနံ ဥပ္ပါဒေတ္ထာ ဗြဟ္မလောကေ ဥပ္ပန္နာယ[၂] အဘိသခ်ရိတ္ထာ ဒိန္နေ ဝီသတိပဥ္ဇေ ဂဟေတ္ထာ တေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏေ ပုစ္ဆိ။ တေ စဿ တေသံ ပဥ္ဇာနံ အတ္ထံ ဗျာကာတုံ နာသက္ခိံသု။ **သဘိယသုတ္တဝဏ္ဏနာယံ**[၃] ပန "သုဒ္ဓါဝါသဗြဟ္မာ တေ ပဥ္ဇေ အဘိသခ်ရိတ္ထာ အဒါသီ"တိ အာဂတံ။

ယဒါ ပန ဘဂဝါ ပဝတ္တဝရမ္မေစက္ကော အနုပုဗ္ဗေန ရာဇဂဟံ အာဂန္ဒာ ဝေဠုဝနေ ဝိဟာသိ၊ တဒါ သဘိယော တတ္ထ ဂန္ဒာ သတ္ထာရံ ဥပသက်မိတ္ထာ တေ ပဥ္ဇေ ပုစ္ဆိ။ သတ္ထာ တဿ တေ ပဥ္ဇေ ဗျာကာသီတိ သဗ္ဗံ **သဘိယသုတ္တေ**[၄] အာဂတနယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သဘိယော ပန ဘဂဝတာ တေသု ပဥ္ဇေသု ဗျာကတေသု ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတ္ထာ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတ္ထာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ **အပဒါနေ**[၅]—

"ကကုသန္ဓဿ မုနိနော၊ ဗြာဟ္မဏဿ ဝုသီမတော။
ဒိဝါဝိဟာရံ ဝဇတော၊ အက္ကမနမဒါသဟံ။

ဧမသ္မိံယေဝ ကပ္ပမှိ၊ ယံ ဒါနမဒဒိံ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ အက္ကမနဿိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယှံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန"န္တိ။

အရဟာ ပန ဟုတ္ထာ ဒေဝဒတ္တေ သံဃဘေဒါယ ပရက္ကမန္တေ ဒေဝဒတ္တပက္ခိ-ကာနံ ဘိက္ခူနံ ဩဝါဒံ ဒေန္တော—

၂၇၅။ "ပရေ စ နဝိဇာနန္တိ၊ မယမေတ္ထ ယမာမသေ။
ယေ စ တတ္ထ ဝိဇာနန္တိ၊ တတော သမ္မန္တိ မေဓဂါ။

၂၇၆။ ယဒါ စ အဝိဇာနန္တာ၊ ဧရိယန္တ၊'မရာ ဝိယ။
ဝိဇာနန္တိ စ ယေ ဓမ္မံ၊ အာတုရေသု အနာတုရာ။

၁-ဇိဂုစ္ဆန္တိယာ (သီ၊ ဣ)　၂-ဥပပန္နာယ (ဣ၊ က)　၃-သုတ္တနိပါတ-ဋ္ဌ ၂-၁၄၆-၇-ပိဋ္ဌေသု။
၄-ခု ၁-၃၅၅-ပိဋ္ဌာဒီသု။　၅-ခု ၄-၃၄-ပိဋ္ဌေ။

၂၇၇။ ယံ ကိဉ္စိ သိထိလံ ကမ္မံ၊ သံကိလိဋ္ဌဉ္စ ယံ ဝတံ။
သက်ဿရံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ နတံ ဟောတိ မဟပ္ဖလံ။

၂၇၈။ ယဿ သဗြဟ္မစာရီသု၊ ဂါရဝေါ နူပလဗ္ဘတိ။
အာရကာ ဟောတိ သဒ္ဓမ္မာ၊ နဘံ ပုထဝိယာ ယထာ"တိ—

စတူဟိ ဂါထာဟိ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။

တတ္ထ **ပရေ**တိ ပဏ္ဍိတေ ဌပေတွာ တတော အညေ "အဓမ္မံ ဓမ္မောဝ"တိ, "ဓမ္မံ အဓမ္မောဝ"တိအာဒိဘေဒကရဝတ္ထုဒီပနဝသေန ဝိဝါဒပ္ပသုတာ ပရေ နာမ။ တေ တတ္ထ ဝိဝါဒံ ကရောန္တာ "မယံ ယမာမသေ ဥပရမာမ နဿာမ သတတံ သမိတံ မစ္စုသန္တိကံ ဂစ္ဆာမာ"တိ နဇာနန္တိ။ **ယေ စ တတ္ထ ဝိဇာနန္တိ**တိ ယေ တတ္ထ ပဏ္ဍိတာ "မယံ မစ္စုသမီပံ ဂစ္ဆာမာ"တိ ဝိဇာနန္တိ။ **တတော သမ္မန္တိ မေဓဂါ**တိ ဧဝံ ဟိ တေ ဇာနန္တာ ယောနိသောမနသိကာရံ ဥပ္ပါဒေတွာ မေဓဂါနံ ကလဟာနံ ဂူပသမာယ ပဋိပဇ္ဇန္တိ။ အထ နေသံ တာယ ပဋိပတ္တိယာ တေ မေဓဂါ သမ္မန္တိ။ အထ ဝါ **ပရေ စာ**တိ ယေ သတ္ထု ဩဝါဒါနုသာသ-နိယာ အဂ္ဂဟဏေန သာသနတော ဗာဟိရတာယ ပရေ၊ တေ ယာဝ "မယံ မိစ္ဆာဂါဟံ ဂဟေတွာ ဧတ္ထ ဗုဓ လောကေ သာသနဿ ပဋိနိဂ္ဂါဟေန ယမာမသေ ဝါယမာမာ"တိ နဝိဇာနန္တိ၊ တာဝ ဝိဝါဒါ နဂူပသမ္မန္တိ၊ ယဒါ ပန တဿ ဂါဟဿ ဝိဿဇ္ဇနဝသေန ယေ စ တတ္ထ တေသု ဝိဝါဒပ္ပသုတေသု အဓမ္မဓမ္မာဒိကေ အဓမ္မဓမ္မာဒိတော ယထာဘူတံ ဝိဇာနန္တိ၊ တတော တေသံ သန္တိကာ တေ ပဏ္ဍိတပုရိသေ နိဿာယ ဝိဝါဒသခ်ါတာ မေဓဂါ သမ္မန္တိတိ ဧဝမ္ပေတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ယဒါတိ ယသ္မိံ ကာလေ။ **အဝိဇာနန္တာ**တိ ဝိဝါဒဿ ဂူပသမူပါယံ, ဓမ္မာ-ဓမ္မေ ဝါ ယာထာဝတော အဇာနန္တာ။ **ဗုရိယန္တ၂'မရာ ဝိယာ**တိ အမရာ ဝိယ ဇရာမရဏံ အတိက္ကန္တာ ဝိယ ဥဒ္ဓတာ ဥန္ဒဋ္ဌာ စပလာ မုခရာ ဝိပ္ပကိဏ္ဏဝါစာ ဟုတွာ ဝတ္တန္တိ စရန္တိ ဝိစရန္တိ၊ တဒါ ဝိဝါဒေါ နဂူပသမ္မတေဝ။ **ဝိဇာနန္တိ စ ယေ ဓမ္မံ၊ အာတုရေသု အနာတုရာ**တိ ယေ ပန သတ္ထု သာသနဓမ္မံ ယထာဘူတံ ဇာနန္တိ၊ တေ[၁] ကိလေသရောဂေန အာတုရေသု သတ္တေသု အနာတုရာ နိက္ကိလေသာ အနီဃာ ဝိဟရန္တိ၊ တေသံ ဝသေန ဝိဝါဒေါ အစ္စန္တမေဝ ဂူပသမ္မတီတိ အဓိပ္ပါယော။

၁-တေ ဟိ (သီ၊ ဗု)

ယံ ကိဉ္စိ သိထိလံ ကမ္မန္တိ ဩလိယိတ္ဝာ ကရဏေန သိထိလဂါဟံ ကတ္ဝာ သာထလိဘာဝေန ကတံ ယံ ကိဉ္စိ ကုသလကမ္မံ။ **သံကိလိဋ္ဌ**န္တိ ဝေသီအာဒိကေ အဂေါစရေ စရဏေန, ကုဟနာဒိမိစ္ဆာဇီဝေန ဝါ သံကိလိဋ္ဌံ ဝတသမာဒါနံ။ **သက်ဿရ**န္တိ သက်ာဟိ သရိတဗ္ဗံ, ဝိဟာရေ ကိဉ္စိ အသာရုပ္ပံ သုတ္ဝာ "နူန အသုကေန ကတ"န္တိ ပရေဟိ အသက်ိတဗ္ဗံ၊ ဥပေါသထကိစ္စာဒီသု အညတရ-ကိစ္စဝသေန သန္ဒိပတိတမ္ပိ သံဃံ ဒိသ္ဝာ "အဒ္ဓါ ဣမေ မမ စရိယံ ဥတ္ဝာ မံ ဥက္ခိပိတုကာမာ သန္ဒိပတိတာ"တိ ဧဝံ အတ္တနော ဝါ အာသက်ာဟိ သရိတံ ဥသက်ိတံ ပရိသက်ိတံ။ **န တံ ဟောတီ**တိ တံ ဧဝရူပံ ဗြဟ္မစရိယံ သမဏဓမ္မ-ကရဏံ တဿ ပုဂ္ဂလဿ မဟပ္ဖလံ န ဟောတိ၊ တဿ အမဟပ္ဖလဘာဝေနေဝ ပစ္စယဒါယကာနမ္ပိဿ န မဟပ္ဖလံ ဟောတိ။ တသ္မာ သလ္လေခဝုတ္တိနာ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ သလ္လေခဝုတ္တိနော စ ဝိဝါဒဿ အဝသရော ဧဝ နတ္ထီတိ အဓိပ္ပါယော။

ဂါရဝေါ နူပလဗ္ဘတီတိ အနုသာသနိယာ အပဒက္ခိဏဂ္ဂါဟိဘာဝေန ဂရု-ကာတဗ္ဗေသု သဗြဟ္မစာရီသု ယဿ ပုဂ္ဂလဿ ဂါရဝေါ ဂရုကရဏံ န ဝိဇ္ဇတိ။ **အာရကာ ဟောတိ သဒ္ဓမ္မာ**တိ သော ဧဝရူပေါ ပုဂ္ဂလော ပဋိပတ္တိသဒ္ဓမ္မတောပိ ပဋိဝေဓသဒ္ဓမ္မတောပိ ဒူရေ ဟောတိ၊ န ဟိ တံ ဂရူ သိက္ခာပေန္တိ, အသိက္ခိယ-မာနော အနာဒိယန္တော န ပဋိပဇ္ဇတိ၊ အပ္ပဋိပဇ္ဇန္တော ကုတော သစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈိဿတီတိ။ တေနာဟ "အာရကာ ဟောတိ သဒ္ဓမ္မာ"တိ။ ယထာ ကိံ? "**နဘံ ပုထဝိယာ ယထာ**"တိ ယထာ နဘံ အာကာသံ ပုထဝိယာ ပထဝီ-ဓာတုယာ သဘာဝတော ဒူရေ။ န ကဒါစိ သမ္မိဿဘာဝေါ။ တေနေဝါဟ—

"နဘံ စ ဒူရေ ပထဝီ စ ဒူရေ၊
ပါရံ သမုဒ္ဒဿ တ'ဒါဟု ဒူရေ။
တတော ဟဝေ ဒူရတရံ ဝဒန္တိ၊
သတဉ္ဇ ဓမ္မော အသတဉ္ဇ ရာဇာ"တိ[၂]။

သဘိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-သဒ္ဓမ္မံ (သီ၊ ဣ)　　၂-ခု ၆-၁၃၇-ပိဋ္ဌေ ဇာတကေ။

၄-နန္ဒကထ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဓိရတ္ထ။တိအာဒိကာ အာယသ္မတော နန္ဒကထ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဟံသဝတီနဂရေ မဟာဝိဘဝေါ သေဋ္ဌိ ဟုတ္ဝာ သတ္ထု သန္တိကေ ဓမ္မံ သုဏန္တော သတ္ထာရံ ဧကံ ဘိက္ခုံ ဘိက္ခုနောဝါဒကာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေန္တံ ဒိသ္ဝာ တံ ဌာနန္တရံ ပတ္ထေတ္ဝာ သတသဟဿဃ္ဃနိကေန ဝတ္ထေန ဘဂဝန္တံ ပူဇေတ္ဝာ ပဏိဓာနမကာသိ၊ သတ္ထု ဗောဓိရုက္ခေ ပဒီပပူဇဉ္စ ပဝတ္တေတိ။ သော တတော ပဋ္ဌာယ ဒေဝ-မနုဿေသု သံသရန္တော ကကုသန္ဓဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကရဝိက-သကုဏော ဟုတ္ဝာ မဓုရကူဇိတံ ကူဇန္တော[၁] သတ္ထာရံ ပဒက္ခိဏံ အကာသိ။ အပရဘာဂေ မယူရော ဟုတ္ဝာ အညတရဿ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ ဝသနဂုဟာယ ဒ္ဝါရေ ပသန္နမာနသော ဒိဝသေ ဒိဝသေ တိက္ခတ္တုံ မဓုရဝဿိတံ ဝဿိ၊ ဧဝံ တတ္ထ တတ္ထ ပုညာနိ ကတ္ဝာ အမှာကံ ဘဂဝတော ကာလေ သာဝတ္ထိယံ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ **နန္ဒကော**တိ လဒ္ဓနာမော ဝယပ္ပတ္တော သတ္ထု သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတ္ဝာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ ဝိပဿနံ ဝဍ္ဍေတ္ဝာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ **အပဒါနေ**၂—

"ပဒုမုတ္တရဗုဒ္ဓဿ၊ ဗောဓိယာ ပါဒပုတ္တမေ။
ပသန္နစိတ္တော သုမနော၊ တယော ဥက္ကေ အဓာရယိံ။

သတသဟဿိတော ကပ္ပေ၊ သောဟံ ဥက္ကမဓာရယိံ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဥက္ကဒါနဿိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယ္ဟံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန''န္တိ။

အရဟာ ပန ဟုတ္ဝာ ဝိမုတ္တိသုခေန ဝိတိနာမေန္တော သတ္ထာရာ ဘိက္ခုနိနံ ဩဝါဒေ အာဏတ္တော ဧကသ္မိံ ဥပေါသထဒိဝသေ ပဉ္စ ဘိက္ခုနိသတာနိ ဧကော-ဝါဒေနေဝ အရဟတ္တံ ပါပေသိ။ တေန နံ ဘဂဝါ ဘိက္ခုနောဝါဒကာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေသိ။ အထေကဒိဝသံ ထေရံ သာဝတ္ထိယံ ပိဏ္ဍာယ စရန္တံ အညတရာ ပုရာဏ-ဒုတိယိကာ ဇုတ္ထီ ကိလေသဝသေန ဩလောကေတ္ဝာ ဟသိ။ ထေရော တဿာ တံ ကိရိယံ ဒိသ္ဝာ သရီရဿ ပဋိက္ကူလဝိဘာဝနမုခေန ဓမ္မံ ကထေန္တော—

၂၇၉။ "ဓိရတ္ထု ပူရေ ဒုဂ္ဂန္ဓေ၊ မာရပက္ခေ အဝဿုတေ။
နဝသောတာနိ တေ ကာယေ၊ ယာနိ သန္ဒန္တိ သဗ္ဗဒါ။

၁-ကူဇေန္တော (သီ၊ဇ္ဇ) ၂-ခု ၄-၃၄-ပိဋ္ဌေ။

၂၀၀။ မာ ပုရာဏံ အမညိတ္ထော၊ မာ'သာဒေသိ တထာဂတော။
သဂ္ဂေပိ တေ န ရဇ္ဇန္တိ၊ ကိမင်္ဂ[1] ပန မာနုသေ။

၂၀၁။ ယေ စ ခေါ ဗာလာ ဒုမ္မေဓာ၊ ဒုမ္မန္တိ မောဟပါရုတာ။
တာဒိသာ တတ္ထ ရဇ္ဇန္တိ၊ မာရဒိတ္တာမိ ဗန္ဓနေ။

၂၀၂။ ယေသံ ရာဂေါ စ ဒေါသော စ၊ အဝိဇ္ဇာ စ ဝိရာဇိတာ။
တာဒိ တတ္ထ န ရဇ္ဇန္တိ၊ ဆိန္နသုတ္တာ အဗန္ဓနာ"တိ—

ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ **ဗီ**တိ ဇိဂုစ္ဆနတ္ထေ နိပါတော၊ **ရတ္ထု**။တိ ရ-ကာရော ပဒသန္ဓိကရော၊ မိ အတ္ထု၊ တံ ဇိဂုစ္ဆာမိ တဝ မိက္ကာရော ဟောတူတိ အတ္ထော။ **ပုရေ**တိအာဒီနိ တသာ မိက္ကာတဗ္ဗဘာဝဒီပနာနိ အာမန္တနဝစနာနိ။ **ပုရေ**တိ အတီဝိယ ဇေဂုစ္ဆေဟိ နာနာကုဏပေဟိ နာနာဝိဓအသုစီဟိ သမ္ပုဏ္ဏော။ **ဒုဂ္ဂန္ဓေ**တိ ကုဏပပူရိတတ္တာ ဧဝ သဘာဝဒုဂ္ဂန္ဓေ။ **မာရပက္ခေ**တိ ယသ္မာ ဝိသဘာဂ-ဝတ္ထု၊ အန္ဓပုထုဇ္ဇနာနံ အယောနိသောမနသိကာရနိမိတ္တတာယ ကိလေသမာရံ ဝမေ့တိ၊ ဒေဝပုတ္တမာရသ စ [2]ဩတာရံ ပဝိဋ္ဌံ ဒေတိ ၂။ တသ္မာ မာရသ ပက္ခော ဟောတိ။ တေန ဝုတ္တံ[3] "မာရပက္ခေ"တိ။ **အဝဿုတေ**တိ သဗ္ဗကာလံ ကိလေ-သာဝဿဝနေန တဟိံ တဟိံ အသုစိနိဿန္ဒနေန စ အဝဿုတေ။ ဣဒါနိသာ **နဝသောတာနိ တေ ကာယေ၊ ယာနိ သန္ဓာယ သဗ္ဗဒါ**တိ "အဘ္ဘိမှာ အဘ္ဘိဂ္ဂထကော"တိအာဒိနာ[4] ဝုတ္တံ အသုစိနော အဝဿဝနဋ္ဌာနံ ဒသေတိ။

ဧဝံ ပန နဝဆိဒ္ဒံ ဧဝဿဝံ အသုစိဘရိတံ ကာယံ[1] ယထာဘူတံ ဇာနန္တော **မာ ပုရာဏံ အမညိတ္ထော**တိ ပုရာဏံ အဇာနနကာလေ ပဝတ္တံ ဟသိတလပိတံ ကီဠိတံ မာ မညိ၊ "ဣဒါနိပိ ဧဝံ ပဋိပဇ္ဇိဿတီ"တိ မာ စိန္တေဟိ။ **မာ'သာဒေသိ တထာဂတေ**တိ ယထာ ဥပနိဿယသမ္ပတ္တိယာ ပုရိမကာ ဗုဒ္ဓသာဝကာ အာဂတာ၊ ယထာ ဝါ တေ သမ္မာပဋိပတ္တိယာ ဂတာ ပဋိပန္နာ၊ ယထာ စ ရူပါရူပဓမ္မာနံ တထလက္ခဏံ တထဓမ္မေ စ အရိယသစ္စာနိ အာဂတာ အဓိ-ဂတာ အဝဗုဒ္ဓါ၊ တထာ ဣမေပိတိ ဧဝံ တထာ အာဂမနာဒိအတ္ထေန တထာ-ဂတော အရိယသာဝကော ပကတိသတ္တော ဝိယ အဝညာယ ကိလေသဝသေန

၁-ကိမင်္ဂ(သီ၊ ဋ္ဌ)　　၂-ဩတာရံ ဝိဓံသေတိ (က)　　၃-ဟောတီတိ ဝုတ္တံ (သီ၊ ဋ္ဌ)
၄-ခု၁-၃ဝဂ-ဝိဇ္ဇေ။　　၅-ကာယကလိ' (သီ' ဋ္ဌ)

စ ဥပသက်မမာနာ[၁] မာ'သာဒေသိ။ အနာသာဒေတဗ္ဗတာယ ကာရဏမာဟ **သဂ္ဂေပိ တေ န ရဇ္ဇန္တိ၊ ကိမင်ံ ပန မာနုသေ**တိ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓေနာပိ အက္ခာနေန ပရိယောသာပေတုံ အသက္ကုဏေယျသုခေ သဂ္ဂေပိ တေ သာဝကဗုဒ္ဓါ န ရဇ္ဇန္တိ၊ သခ်ါရေသု အာဒီနဝဿ သုပရိဒိဋ္ဌတ္တာ ရာဂံ န ဇနေန္တိ၊ ကိမင်ံ ပန မိဋ္ဌရာသိသဒိသေ မာနုသေ ကာမဂုဏေ၊ တတ္ထ န ရဇ္ဇန္တိတိ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ။

ယေ စ ခေါတိ ယေ ပန ဗာလျပ္ပယောဂတော[၂] **ဗာလာ** ဓမ္မောဇပညာယ အဘာဝတော **ဒုမ္မေဓာ** အသုဘေ သုဘာနုပဿနေန ဒုစိန္တိတစိန္တိတာယ **ဒုမ္မန္တိ** မောဟေန အညာဏေန[၃] သဗ္ဗသော ပဋိစ္ဆာဒိတစိတ္တတာယ **မောဟပါရုတာ တာဒိသာ** တထာရူပါ အန္ဓပုထုဇ္ဇနာ **တတ္ထ** တသ္မိံ ဣတ္ထိ-သညိတေ **မာရခိတ္တမှိ ဗန္ဓနေ** မာရေန ဩဋ္ဌိတေ မာရပါသေ **ရဇ္ဇန္တိ** ရတ္တာ ဂိဒ္ဓါ ဂဓိတာ မုစ္ဆိတာ အဇ္ဈောပန္နာ တိဋ္ဌန္တိ။

ဝိရာဇိတာတိ **ယေသံ** ပန ခီဏာသဝါနံ တေလဉ္ဇနရာဂေါ ဝိယ ဒုမ္မော-စနီယသဘာဝေါ **ရာဂေါ** သပတ္တော ဝိယ လဒ္ဓေါကာသော ဒုဿနသဘာဝေါ **ဒေါသော** အညာဏသဘာဝါ **အဝိဇ္ဇာ စ** အရိယမဂ္ဂဝိရာဂေန သဗ္ဗသော **ဝိရာဇိတာ** ပဟီနာ သမုစ္ဆိန္နာ၊ တာဒိသာ အဂ္ဂမဂ္ဂသတ္ထေန **ဆိန္နဘဝနေတ္တိ-သုတ္တာ** တတော ဧဝ ကတ္ထစိပိ ဗန္ဓနာဘာဝတော **အဗန္ဓနာ တတ္ထ** တသ္မိံ ယထာဝုတ္တေ မာရပါသေ **န ရဇ္ဇန္တိ**။ ဧဝံ ထေရော တဿာ ဣတ္ထိယာ ဓမ္မံ ကထေတ္ဝာ ဂတော။

နန္ဒကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ဇမ္ဗုကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ပဉ္ဇပညာသာတိအာဒိကာ အာယသ္မတော ဇမ္ဗုကတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ ဥပစိ-နန္တော တိဿဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ ဝိညုတံ ပတ္တော သတ္ထု သမ္မာသမ္ဗောဓိံ သဒ္ဒဟန္တော ဗောဓိရုက္ခံ ဝန္ဒိတ္ဝာ ဗီဇနေန ပူဇေသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ကဿပဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ ဝိညုတံ ပတ္တော သာသနေ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ အည-တရေန ဥပါသကေန ကာရိတေ အာရာမေ အာဝါသိကော ဟုတ္ဝာ ဝိဟရတိ

၁-ဥပသက်မနာဒိနာ (သီ၊ ဣ) ၂-ဗာလယောဂျတော (သီ)၊ ဗာလယောဂတော (ဣ)
၃-အညာဏဂုဏေန (သီ၊ ဣ)

တေန ဥပဋ္ဌိယမာနော။ အထေကဒိဝသံ ဧကော ဒိဏ္ဍာသဝတ္ထေရော လူခစိဝရ-
ဓရော ကသောဟရဏ္ဍတ္ထံ အရညတော ဂါမာဘိမုခေါ အာဂစ္ဆတိ၊ တံ ဒိသွာ
သော ဥပါသကော ဋ္ဌရိယာပထေ ပသီဒိတွာ ကပ္ပကေန ကသမဿူနိ ဩဟာ-
ရာပေတွာ ပဏီတဘောဇနံ ဘောဇေတွာ သုန္ဒရာနိ စိဝရာနိ ဒတွာ "ဋ္ဌဓေဝ
ဘန္တေ ဝသထာ"တိ ဝသာပေတိ။ တံ ဒိသွာ အာဝါသိကော ဋ္ဌသာမဏေ္ဍရ-
ပကတော ဒိဏ္ဍာသဝတ္ထေရံ အာဟ "ဝံရံ တေ ဘိက္ခု ဋ္ဌမိနာ ပါဟုပါ-
သကေန ဥပဋ္ဌိယမာနဿ ဧဝံ ဋ္ဌဓ ဝသနတော အဂ်္ဂလိဟိ ကသေ လုဇ္ဈတွာ
အစေလဿ သတော ဂုထမုတ္တာဟာရဇီဝန"န္တိ။ ဧဝဇ္ဈ ပန ဝတ္ထာ တာဝဒေဝ
ဝစ္ဆကုဋိံ ပဝိသိတွာ ပါယာသံ ဝမေ့နေ္တာ ဝိယ ဟတ္ထေန ဂုထံ ဝမေ့တွာ
ဝမေ့တွာ ယာဝဒတ္ထံ ခါဒိ၊ မုတ္တဇ္ဈ ပိဝိ။ ဋ္ဌမိနာ နိယာမေန ယာဝတာယုကံ ဌတွာ
ကာလင်္ကတွာ နိရယေ ပစ္စိတွာ ပုန ဂုထမုတ္တာဟာရော[1] ဝသိတွာ တဿေဝ
ကမ္မဿ ဝိပါကာဝသေသေန မနုဿေသု ဥပ္ပန္နော ပဇ္ဈ ဇာတိသတာနိ
နိဂ္ဂေါ ဟုတွာ ဂုထဘက္ခော အဟောသိ။

ပုန ဋ္ဌမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ မနုဿယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တမာနော ဝိ အရိယူပဝါဒ-
ဗလေန ဒုဂ္ဂတကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ထည့် ဝါ ခိရံ ဝါ သပ္ပိံ ဝါ ပါယမာနော တံ
ဆဋ္ဌေတွာ မုတ္တမေဝ ပိဝတိ၊ သြဒနံ ဘောဇိယမာနော တံ ဆဋ္ဌေတွာ ဂုထမေဝ
ခါဒတိ၊ ဧဝံ ဂုထမုတ္တပရိဘောဂေန ဝမေ့နေ္တာ ဝယပ္ပတ္တော ဝိ တဒေဝ ပရိဘုဉ္ဇတိ။
မနုဿာ တတော ဝါရေတုံ အသက္ကောန္တာ ပရိစ္ဆဒိံသု။ သော ဉာတကေဟိ
ပရိစ္ဆတ္တော နဂ္ဂပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ န နှာယတိ၊ ရဇောဇလ္လဓရော ကသမဿူနိ
လုဇ္ဈိတွာ အညေ ဋ္ဌရိယာပထေ ပဋိက္ခိပိတွာ ဧကပါဒေန တိဋ္ဌတိ၊ နိမန္တေနံ န
သာဒိယတိ၊ မာသေပဝါသံ အဓိဋ္ဌာယ ပုညတ္ထိကေဟိ ဒိန္နံ ဘောဇနံ မာသေ
မာသေ ဧကဝါရံ ကုသဂ္ဂေန ဂဟေတွာ ဒိဝါ ဇိဂ္ဂဂ္ဂေန လေဟတိ၊ ရတ္တိယံ ပန
"အလ္လဂုထံ သပ္ပါဏက"န္တိ အခါဒိတွာ သုက္ခဂုထမေဝ ခါဒတိ။ ဧဝံ ကရောန္တော သ
ပဇ္ဈပညာသဝဿာနိ ဝိတိဝတ္တာနိ မဟာဇနော "မဟာတပေါ ပရမပ္ပိစ္ဆော"တိ
မညမာနော တန္နိန္နော တပ္ပေါဏော အဟောသိ။

အထ ဘဂဝါ တဿ ဟဒယဉ္စနေ္တရေ ဃဋ္ဋေ ပဒီပံ ဝိယ အရဟတ္တူပနိဿယံ
ပဇ္ဇလန်ံ ဒိသွာ သယမေဝ တတ္ထ ဂန္တွာ ဓမ္မံ ဒေသေတွာ သောတာပတ္တိဖလေ
ပတိဋ္ဌာပေတွာ ဟိဘိက္ခူပသမ္ပဒါယ လဒ္ဓူပသမ္ပဒံ ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာ-
ပေတွာ အရဟတ္တေ ပတိဋ္ဌာပေသိ။ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ၊ ဝိတ္ထာရော ပန

၁-နိရယေ ပစ္စိတွာ ပုန ဂုထနိရယေ အသုစိမုတ္တာဟာရော (သီ)၊ နိရယေ ပစ္စိတွာ ပုန ဂုထနိရယေသု
ဂုထမုတ္တာဟာရော (ဋ္ဌ)

၈မ္မပဒေ "မာသေ မာသေ ကုသဂ္ဂေနာ"တိ ဂါထာဝဏ္ဏနာယ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗော။ အရဟတ္တေ ပန ပတိဋ္ဌိတော ပရိနိဗ္ဗာနကာလေ "အာဒိတော မိဆ္ဆာ ပဋိပန္နတ္တာပိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ နိဿာယ သာဝကေန အဓိဂန္တုံ မယာ အဓိဂတ"န္တိ ဒသေန္တော—

၂၀၃။ "ပဇ္ဇပညာသဝဿာနိ၊ ရဇောဇလ္လမဓာရယိ"ံ။
ဘုဥ္ဇန္တော မာသိကံ ဘတ္တံ၊ ကေသမဿုံ အလောစယိ"ံ။

၂၀၄။ ကေပါဒေန အဒ္ဒာသိ"ံ၊ အာသနံ ပရိဝဇ္ဇယိ"ံ။
သုက္ခဂူထာနိ စ ခါဒိ"ံ၊ ဥဒ္ဒေသဉ္စ နာဒိယိ"ံ။

၂၀၅။ တောဒိသံ ကရိတ္ဝာန၊ ဗဟုံ ဒုဂ္ဂတိဂါမိနံ။
ဝုယ္ဘမာနော မဟောဃေန၊ ဗုဒ္ဓံ သရဏမာဂမံ။

၂၀၆။ သရဏဂမနံ ပဿ၊ ပဿ ဓမ္မသုဓမ္မတံ။
တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန"န္တိ—

ဣမာ စတသ္သော ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ **ပဇ္ဇပညာသဝဿာနိ၊ ရဇောဇလ္လမဓာရယိ**န္တိ နဂ္ဂပဗ္ဗဇ္ဇံ၊ပဂမနေန နာနပဋိက္ခေပတော ပဇ္ဇာဓိကာနိ ပညာသဝဿာနိ သရိရေ လဂ္ဂံ အာဂန္တုံ၊ ကရေဏ္ဍသဒိ်တံ ရဇော, သရိရမလသဒိ်တံ ဇလ္လဉ္စ ကာယေန ဓာရေသိ"ံ။ **ဘုဥ္ဇန္တော မာသိကံ ဘတ္တ**န္တိ ရတ္တိယံ ဂုထံ ခါဒန္တော လောကဝဥ္ဇနတ္ထံ မာသေသုပဝါသိကော နာမ ဟုတ္ဝာ ပုညတ္ထိကေဟိ ဒိန္နံ ဘောဇနံ မာသေ မာသေ ကေဝါရံ ဇိဂ္ဂေ ဌပနဝသေန ဘုဥ္ဇန္တော။ **အလောစယိ**န္တိ တာဒိသဉ္စာ-ရိကာပက္ခေပေန သိထိလမူလံ ကေသမဿုံ အဂ်္ဂလိဟိ လုဥ္ဆာပေသိ"ံ ၂။

ကေပါဒေန အဒ္ဒာသိ"ံ၊ အာသနံ ပရိဝဇ္ဇယိန္တိ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ အာသနံ နိသဇ္ဇံ ပရိဝဇ္ဇေသိ"ံ၊ တိဋ္ဌန္တော စ ဥဘော ဟတ္ထေ ဥက္ခိပိတ္ဝာ ဧကေနေဝ ပါဒေန အဒ္ဒာသိ"ံ။ **ဥဒ္ဒေသ**န္တိ နိမန္တနံ။ ဥဒိဿကတန္တိ ကေစိ။ **န သာဒိယိ**န္တိ န သမ္ပဋိစ္ဆိ"ံ၊ ပဋိက္ခိပိန္တိ အတ္ထော။

တောဒိသံ ကရိတ္ဝာန၊ ဗဟုံ ဒုဂ္ဂတိဂါမိနန္တိ တောဒိသံ ဝေရုပံ ဝိပါက-နိဗ္ဗတ္တနကံ ဒုဂ္ဂတိဂါမိနံ ဗဟုံ ပါပကမ္မံ ပုရိမဇာတိသု ဇာဓ စ ကတ္ဝာ ဥပ္ပါဒေတ္ဝာ။

၁-ဓမ္မပဒ-ဋ္ဌ ၁-၃၃၃-ဝိဇ္ဇာဒီသု။ ၂-မုဥ္ဆာပေသိ"ံ (သီ၊ ဇ)

ဝုယ္ဟမာနော မဟောဃေနာတိ ကာမောဃာဒိနာ မဟတာ ဩဃေန ဝိသေသတော ဒိဋ္ဌောဃေန အပါယသမုဒ္ဒံ ပတိအာကမိုယမာနော။ **ဗုဒ္ဓံ သရဏ-မာဂမ**န္တိ တာဒိသေန ပုညကမ္မစ္ဆိဒ္ဒေန ကိစ္ဆေန မနုဿတ္တဘာဝံ လဘိတ္ဝာ ဣဒါနိ ပုညဗလေန ဗုဒ္ဓံ "သရဏ"န္တိ အာဂမာသိ[၁]၊ "သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ"တိ အဝေစ္စပသာဒေန သတ္ထရိ ပသီဒိ[၂]။ **သရဏဂမနံ ပဿ၊ ပဿ ဓမ္မသုဓမ္မတ**န္တိ အာယတနဂတံ မမ သရဏဂမနံ[၂] ပဿ၊ ပဿ သာသနဓမ္မဿ စ သုဓမ္မတံ ယောဟံ တထာမိစ္ဆာပဋိပန္ဒောပိ ဧကောဝါဒေနေဝ သတ္ထာရာ ဧဒိသံ သမ္ပတ္တိ သမ္ပာပိတော။ **"တိဿော ဝိဇ္ဇာ"**တိအာဒိနာ တံ သမ္ပတ္တိ ဒဿေတိ။ တေနာဟ[၃]—

"တိဿဿာဟံ ဘဂဝတော၊ ဗောဓိရုက္ခမဝန္ဒိယံ[၄]။
ပဂ္ဂယ္ဟ ဗီဇနိ တတ္ထ၊ သီဟာသနမဗီဇဟံ။

ဒ္ဝေနဝုတေ ဣတော ကပ္ပေ၊ သီဟာသနမဗီဇဟံ။
ဒုဂ္ဂတိ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗီဇနာယ ဣဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယ္ဟံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန"န္တိ။

ဇမ္ဗုကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-သေနကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သွာဂတံ ဝတာတိအာဒိကာ အာယသ္မတော သေနကတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ ဥပစိနန္တော သိခိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ ဝိညုတံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ သတ္ထာရံ ဒိသ္ဝာ ပသန္နမာနသော မောရဟတ္ထေန ဘဂဝန္တံ ပူဇေသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ဗြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ ဥရုဝေလကဿပတ္ထေရဿ ဘဂိနိယာ ကုစ္ဆိမှိ နိဗ္ဗတ္တိ၊ **သေနကော**တိဿ နာမံ အဟောသိ။ သော ဝယပ္ပတ္တော ဗြာဟ္မဏာနံ ဝိဇ္ဇာသိပ္ပေသု နိပ္ဖတ္တိ ဂတော ဃရာဝါသံ ဝသတိ။ တေန စ သမယေန မဟာဇနော သံဝစ္ဆရေ သံဝစ္ဆရေ ဖဂ္ဂုနမာသေ ဥတ္တရဖဂ္ဂုန-နက္ခတ္တေ ဥဿဝံ အနုဘဝန္တော ဂယာယံ တိတ္ထာဘိသေကံ ကရောတိ၊ တေန

၁-အဂမာသိ (သီ၊ ဣ)　　၂-သရဏံ (သီ)
၃-ခု ၄-၃၃-ပိဋ္ဌေ။　　၄-အဝန္ဒိသံ (သီ)

တံ ဥဿဝံ "**ဂယာဖဂ္ဂု**"တိ ဝဒန္တိ။ အထ ဘဂဝါ တာဒိသေ ဥဿဝဒိဝသေ ဝေနေယျာနုကမ္ပာယ ဂယာတိတ္ထသမီပေ ဝိဟရတိ၊ မဟာဇနော ပိ တိတ္ထာဘိသေကာမိပ္ပါယေန တတော တတော တံ ဌာနံ ဥပဂစ္ဆတိ။ တသ္မိံ ခဏေ သေနကော ပိ တိတ္ထာဘိသေကတ္ထံ တံ ဌာနံ ဥပဂတော သတ္ထာရံ ဓမ္မံ ဒေသေန္တံ ဒိသ္ဝာ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဓမ္မံ သုတ္ဝာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တော နစိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ **အပဒါနေ** ၂—

"မောရဟတ္ထံ ဂဟေတ္ဝာန၊ ဥပေသိံ လောကနာယကံ။
ပဿန္နစိတ္တော သုမနော၊ မောရဟတ္ထမဒါသဟံ။

ဇုမိနာ မောရဟတ္ထေန၊ စေတနာပဏိဓိဟိ စ။
နိဗ္ဗာယိံသု တယော အဂ္ဂိ၊ လဘာမိ ဝိပုလံ သုခံ။

အဟော ဗုဒ္ဓေါ အဟော ဓမ္မော၊ အဟော နော သတ္ထုသမ္ပဒါ။
ဒတ္ဝာနဟံ မောရဟတ္ထံ၊ လဘာမိ ဝိပုလံ သုခံ။

တိယဂ္ဂိ နိဗ္ဗုတာ မယှံ၊ ဘဝါ သဗ္ဗေ သမူဟတာ။
သဗ္ဗာသဝါ ပရိက္ခီဏာ၊ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဘဝေါ။

ကေတိံသေ ဇုတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဒါနမဒဒိံ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ မောရဟတ္ထဿိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယှံ။ပ။ ကဘံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန"န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတ္ဝာ အတ္တနော ပဋိပတ္တိံ ပစ္စဝေက္ခိတ္ဝာ သဒ္ဓာတေသောမနဿော ဥဒါနဝသေန—

၂၀၇။ "သ္ဝာဂတံ ဝတ မေ အာသိ၊ ဂယာယံ ဂယဖဂ္ဂုယာ။
ယံ အဒ္ဒသာသိံ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ ဒေသေန္တံ ဓမ္မမုတ္တမံ။

၂၀၈။ မဟပ္ပဘံ ဂဏာစရိယံ၊ အဂ္ဂပတ္တံ ဝိနာယကံ။
သဒေဝကဿ လောကဿ၊ ဇိနံ အတုလဒဿနံ။

၂၀၉။ မဟာနာဂံ မဟာဝီရံ၊ မဟာဇုတိမနာသဝံ။
သဗ္ဗာသဝပရိက္ခီဏံ၊ သတ္ထာရ'မကုတောဘယံ။

၁-ဂယာဖဂ္ဂုနိတိ (သီ၊ က္ခ) ၂-ခု ၄-၁ ၂-ပိဋ္ဌာဒီသု။

၂၉၀။ စိရသံကိလိဋ္ဌံ ဝတ မံ၊ ဒိဋ္ဌိသန္ဒာနဗန္ဓိတံ။
ဝိမောစယိ သော ဘဂဝါ၊ သဗ္ဗဂန္ထေဟိ သေနက''န္တိ—

စတသော ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ **သွာဂတံ ဝတ မေ အာသီ**တိ မယာ သုဋ္ဌု အာဂတံ ဝတ အာသိ။ မမ ဝါ သုန္ဒရံ ဝတ အာဂမနံ အာသိ။ **ဂယာယ**န္တိ ဂယာတိတ္ထသမီပေ။ **ဂယ-ဖဂ္ဂုယာ**တိ "ဂယာဖဂ္ဂု"တိ လဒ္ဓဝေါဟာရေ ဖဂ္ဂုနမာသဿ ဥတ္တရဖဂ္ဂုနိ-နက္ခတ္တေ။ ''ယ''န္တိအာဒိ သွာဂတဘာဝဿ ကာရဏဒဿနံ။ တတ္ထ **ယ**န္တိ ယသ္မာ။ **အဒ္ဓသာသီ**တိ အဒ္ဒက္ခိံ။ **သမ္ဗုဒ္ဓ**န္တိ သမ္မာ သာမံ သဗ္ဗဓမ္မာနံ ဗုဒ္ဓတ္တာ သမ္ဗုဒ္ဓံ။ **ဒေသေန္တံ ဓမ္မမုတ္တမ**န္တိ ဥတ္တမံ အဂ္ဂံ သဗ္ဗသေဋ္ဌံ ကေန္တိနိယျာနိကံ ဓမ္မံ ဝေနေယျဇ္ဈာသယာနုရူပံ ဘာသန္တံ။

မဟပ္ပဘန္တိ မဟတိယာ သရီရပ္ပဘာယ ဉာဏပ္ပဘာယ စ သမန္နာဂတံ။ **ဂဏာစရိယ**န္တိ ဘိက္ခုပရိသာဒိနံ ဂဏာနံ ဥတ္တမေန ဒမထေန အာစာရ-သိက္ခာပနေန ဂဏာစရိယံ။ အဂ္ဂဘူတာနံ သီလာဒီနံ ဂုဏာနံ အဓိဂမေန **အဂ္ဂပုတ္တံ**။ ဒေဝမနုဿာဒီနံ ပရမေန ဝိနယေန ဝိနယနတော, သယံ နာယက-ရဟိတတ္တာ စ **ဝိနာယကံ**။ ကေနစိ အနဘိဘူတတ္တာ ဟုတ္ဝာ သကလံ လောကံ အဘိဘဝိတ္ဝာ ဋ္ဌိတတ္တာ, ပဇ္ဇန္နမ္ပိ မာရာနံ ဇိတတ္တာ စ **သဒေဝကဿ လောကဿ ဇိ**နံ သဒေဝကေ လောကေ အဂ္ဂဇိနံ၊ ဗာတ္တိံသဝရမဟာပုရိသ-လက္ခဏအသီတိအနုဗ္ယဉ္ဇနာဒိပဋိမဏ္ဍိတရူပကာယတာယ ဒဿလစတုဝေသာ-ရဇ္ဇာဒိဂုဏပဋိမဏ္ဍိတဓမ္မကာယတာယ စ သဒေဝကေန လောကေန အပရိ-မေယျဒဿနတာယ အသဒိသဒဿနတာယ စ **အတုလဒဿနံ**။

ဂတိဗလပရက္ကမာဒိသမ္ပတ္တိယာ မဟာနာဂသဒိသတ္တာ, နာဂေသုပိ ဒိဏာ-သဝေသု မဟာနုဘာဝတာယ စ **မဟာနာဂံ**။ မာရသေနာဝိမထနတော မဟာဝိက္ကန္တတာယ စ **မဟာဝီရံ**။ **မဟာဇုတိ**န္တိ မဟာပတာပံ မဟာတေဇန္တိ အတ္ထော။ နတ္ထိ တေသဿ စတ္တာရော ပိ အာသဝါတိ **အနာသဝံ**။ သဗ္ဗေ အာသဝါ သဝါသနာ ပရိက္ခီဏာ တေဿာတိ **သဗ္ဗာသဝပရိက္ခီဏံ**။ ကာမံ သာဝကဗုဒ္ဓါ ပစ္ဆေကဗုဒ္ဓါ စ ဒိဏာသဝါဝ၊ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓါ ဧဝ ပန သဝါသနေ အာသဝေ ခေပေန္တိ တိ ဒဿနတ္ထံ "အနာသဝ"န္တိ ဝတ္ဝာ ပုန ''သဗ္ဗာသဝ-ပရိက္ခီဏ''န္တိ ဝုတ္တံ။ တေန ဝုတ္တံ "သဗ္ဗေ အာသဝါ သဝါသနာ ပရိက္ခီဏာ ဧတေ-သာတိ သဗ္ဗာသဝပရိက္ခီဏ"န္တိ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကပရမတ္ထေဟိ ယထာရဟံ ဝေနေယျာနံ အနုသာသနတော **သတ္ထာရံ** စတုဝေသာရဇ္ဇဝိသာရဒတာယ

ကုတောစိပိ ဘယာဘာဝတော **အကုတောဘယံ** ဝေရုပံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ ယံ ယသ္မာ အဒ္ဒသာသိ၊ တသ္မာ သ္မာဂတံ ဝတ မေ အာသီတိ ယောဇနာ။

ဣဒါနိ သတ္ထု ဒဿနေန အတ္တနာ လဒ္ဓဂုဏံ ဒဿေန္တော စတုတ္ထံ ဂါထမာဟ။ တဿတ္ထော—ကဠိယပုတ္တော်လာဗု ဝိယ တက္ကဘရိတစာဠိ ဝိယ ဝဿဝိတပိလောတိကာ ဝိယ စ သံကိလေသဝတ္ထုဟိ အနုမတ္တေ သံသာရေ စိရကာလံ **သံကိလိဋ္ဌံ**။ ဂဒ္ဒုလဗန္ဓိတံ ဝိယ ထမ္ဘေ သာရမေယံ သက္ကာယထမ္ဘေ **ဒိဋ္ဌိသန္နာနေန** ဒိဋ္ဌိဗန္ဓနေန **ဗန္ဓိတံ**[1] ဗဒ္ဓံ တတော ဝိမောစေန္တော စ အဘိဇ္ဈာဒိဟိ **သဗ္ဗဂန္ထေဟိ မံ သေနကံ** အရိယမဂ္ဂဟတ္ထေန **ဝိမောစယိ ဝတ သော ဘဂဝါ** မယ္ပံ သတ္ထာတိ ဘဂဝတိ အဘိပ္ပသာဒံ ပဝေဒေတိ။

သေနကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-သမ္မာ။တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ယော ဒန္ဓကာလေတိအာဒိကာ အာယသ္မတော သမ္မာ။တတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ ကရောန္တော ဗုဒ္ဓသုညေ လောကေ စန္ဒဘာဂါယ နဒီယာ တီရေ ကိန္နရယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တော ကေဒိဝသံ အညတရံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ ဒိသ္ဝာ ပသန္နမာနသော ဝန္ဒိတ္ဝာ ကတဉ္ဇလိ အဇ္ဈုနပုပ္ဖေဟိ ပူဇံ အကာသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဇုမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ **သမ္မာ**။-**တော**တိ လဒ္ဓနာမော ဝယပ္ပတ္တော ဘဂဝတော ပရိနိဗ္ဗာနဿ ပစ္ဆာ ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိကဿ သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတ္ဝာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ သမဏဓမ္မံ ကရောန္တော ဝိပဿနံ ဝဍ္ဎေတ္ဝာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ **အပဒါနေ**[2]—

> “စန္ဒဘာဂါနဒီတီရေ၊ အဟောသိံ ကိန္နရော တဒါ။
> အဒ္ဒသံ ဝိရဇံ ဗုဒ္ဓံ၊ သယမ္ဘုံ် အပရာဇိတံ။
> ပသန္နစိတ္တော သုမနော၊ ဝေဒဇာတော ကတဉ္ဇလိ။
> ဂဟေတ္ဝာ အဇ္ဈုနံ ပုပ္ဖံ၊ သယမ္ဘုံ် အဘိပူဇယိံ။
>
> တေန ကမ္မေန သုကတေန၊ စေတနာပဏိဓီဟိ စ။
> ဇဟိတ္ဝာ ကိန္နရံ ဒေဟံ၊ တာဝတိံသမဂစ္ဆဟံ။

၁-သန္ဓိတံ ဗန္ဓိတံ (သီ) ၂-ခု ၄-၉၅-ပိဋ္ဌာဒီသု။

ဆတ္တိံသက္ခတ္တုံ ဒေဝိန္ဒော၊ ဒေဝရဇ္ဇမကာရယိ။
ဒသက္ခတ္တုံ စက္ကဝတ္တိ၊ မဟာရဇ္ဇမကာရယိ။
ပဒေသရဇ္ဇံ ဝိပုလံ၊ ဂဏာနာတော အသင်္ခိယံ။
သုခေတ္တေ ဝပိတံ ဗီဇံ၊ သယမ္ဘုမှိ အဟော မမ။
ကုသလံ ဝိဇ္ဇတေ မယ္ဟံ၊ ပဗ္ဘဇိံ အနဂါရိယံ။
ပူဇာရဟော အဟံ အဇ္ဇ၊ သက္ယပုတ္တဿ သာသနေ။
ကိလေသာ ဈာပိတာ မယ္ဟံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတ္ဝာ ဝိမုတ္တိသုခေန ဝိဟရန္တော ဝဿသတပရိန်ဗ္ဗုတော ဘဂဝတိ ဝေသာလိကေသု ဝဇ္ဇိပုတ္တကေသု ဒသ ဝတ္ထူနိ ပဂ္ဂယှ ဌိတေသု ကာကဏ္ဍကပုတ္တေန ယသတ္ထေရေန ဥဿာဟိတေဟိ သတ္တသတေဟိ ဒိဏ္ဏာ-သဝေဟိ တံ ဒိဋ္ဌိံ ဘိန္ဒိတ္ဝာ သဒ္ဓမ္မံ ပဂ္ဂဏ္ဟန္တော ဓမ္မဝိနယသင်္ဂဟေ ကတေ တေသံ ဝဇ္ဇိပုတ္တကာနံ ဥဒ္ဒမ္မဥ္ဇိနယဒီပနေ ဓမ္မသံဝေဂေန ထေရော—

၂၉၁။ “ယော ဒန္ဓကာလေ တရတိ၊ တရဏီယေ စ ဒန္ဓယေ။
အယောနိသံဝိဓာနေန၊ ဗာလော ဒုက္ခံ နိဂစ္ဆတိ။

၂၉၂။ တဿတ္ထာ ပရိဟာယန္တိ၊ ကာဋ္ဌပက္ခေဝ စန္ဒိမာ။
အာယသက္ကျ[1] ပပ္ပေါတိ၊ မိတ္တေဟိ စ ဝိရုဇ္ဈတိ။

၂၉၃။ ယော ဒန္ဓကာလေ ဒန္ဓေတိ၊ တရဏီယေ စ တာရယေ။
ယောနိသော သံဝိဓာနေန၊ သုခံ ပပ္ပေါတိ ပဏ္ဍိတော။

၂၉၄။ တဿတ္ထာ ပရိပူရေန္တိ၊ သုက္ကပက္ခေဝ စန္ဒိမာ။
ယသော ကိတ္တိဉ္စ ပပ္ပေါတိ၊ မိတ္တေဟိ န ဝိရုဇ္ဈတိ”တိ—

ဣမာ ဂါထာ ဘဏန္တော အညံ ဗျာကာသိ။

တတ္ထ **ယော ဒန္ဓကာလေ တရတီ**တိ ကိသ္မိဉ္စိ ကတ္တဗ္ဗဝတ္ထုသ္မိံ “ကပ္ပတိ နု ခေါ, န နု ခေါ ကပ္ပတီ”တိ ဝိနယကုက္ကုစ္စေ ဥပ္ပန္နေ ယာဝ ဝိယတ္တံ ဝိနယဓရံ ပုစ္ဆိတ္ဝာ တံ ကုက္ကုစ္စံ န ဝိနောဒေတိ၊ တာဝ ဒန္ဓကာလေ တဿ ကိစ္စဿ ဒန္ဓာယိတဗ္ဗသမယေ တရတိ မဒ္ဒိတ္ဝာ ဝိတိက္ကမံ ကရောတိ။ **တရဏီယေ စ ဒန္ဓယေ**တိ ဂဟဋ္ဌဿ တာဝ သရဏဂမနသီလသမာဒါနာဒိကေ, ပဗ္ဗဇိတဿ

၁-အာယသသက္ကျ (သီ)

ဝတ္တာပဋိဝတ္တာကရဏာဒိကေ သမထဝိပဿနာနုယောဂေ စ တရိတဗ္ဗေ သမ္မတ္တေ သိဃံ တံ ကိစ္စံ အနနုယုဉ္ဇိတ္ဝာ ''အာဂမနမာသေ ပက္ခေ ဝါ ကရိဿာမီ''တိ ဒန္ဓာယေယျ၊ တံ ကိစ္စံ အကရောန္တော၁ ကာလံ ဝိတိနာမေယျ။ **အယောနိသံဝိဓာနေနာ**တိ ဧဝံ ဒန္ဓာယိတဗ္ဗေ တရန္တော တရိတဗ္ဗေ စ ဒန္ဓာယန္တော အနုပါယသံဝိဓာနေန ဥပါယသံဝိဓာနာဘာဝေန **ဗာလော** မန္ဒဗုဒ္ဓိကော ပုဂ္ဂလော သမ္ဘတိ အာယတိံ စ **ဒုက္ခံ** အနုဏ္ဌံ ပါပုဏာတိ။

တဿဏ္ဍာ ပရိဟာယန္တီတိ တဿ တထာရူပဿ ပုဂ္ဂလဿ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာ-ဒိဘေဒါ အတ္ထာ **ကာဠုပက္ခေ စန္ဒိမာ** ဝိယ **ပရိဟာယန္တီ** ဒိဝသေ ဒိဝသေ ပရိက္ခယံ ပရိယာဒါနံ ဂစ္ဆန္တီ။ ''အသုကော ပုဂ္ဂလော အဿဒ္ဓေါ အပ္ပဿန္နော ကုသီတော ဟီနဝီရိယော''တိအာဒိနာ **အာယသက္ကျ** ဝိညူဟိ ဂရဟိတဗ္ဗတံ **ပပ္ပေါတိ** ပါပုဏာတိ။ **မိတ္တေဟိ စ ဝိရုဇ္ဈတီ**တိ ''ဧဝံ ပဋိပန္နေ၊ မာ ဧဝံ ပဋိပဇ္ဇာ''တိ သြဝါဒဒါယကေဟိ ကလျာဏမိတ္တေဟိ ''အဝစနီယာ မယ''န္တိ သြဝါဒဿ အနာဒါနေနေဝ ဝိရုဒ္ဓေါ နာမ ဟောတိ။

သေသဂါထာဒ္ဝယဿ ဝုတ္တဝိပရိယာယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကေစိ ပနေတ္ထ ''တရတိ ဒန္ဓယေ''တိပဒါနံ အတ္ထဘာဝေန ဘာဝနာစိတ္တဿ၂ ပဂ္ဂဟနိဂ္ဂဟေ ဥဒ္ဓရန္တိ၊ တံ ပန္နိမဂါထာသု ယုဇ္ဇတိ။ ပုရိမာ ဟိ ဒွေ ဂါထာ ပဗ္ဗဇိတကာလတော ပဋ္ဌာယ စရိတဗ္ဗံ သမဏဓမ္မံ အဂတ္ဝာ ကုက္ကုစ္စပက-တတာယ ဒဿ ဝတ္ထူနိ ဒိပေတ္ဝာ သံဃေန နိက္ကဓိတေ ဝဇ္ဇီပုတ္တကေ သန္ဓာယ ဆေရေန ဝုတ္တာ၊ ပန္နိမာ ပန အတ္တသဒိသေ သမ္မာ ပဋိပန္နေ သကတ္ထံ နိပ္ဖါဒေတ္ဝာ ဋ္ဌိတေတိ။

သမ္မာ။တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-ရာဟုလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဥဘယေနာတိအာဒိကာ အာယသ္မတော ရာဟုလတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ ဥပစိနန္တော ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ ဝိညုတံ ပတ္တော သတ္ထာရံ ဧကံ ဘိက္ခုံ သိက္ခာကာမာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေန္တံ

၁- အဘာဇနံ အယန္တီ သြဝါဒဿ အဒါနေနေဝ (ဂ္ဂ)၊ အတ္ထာ ဇနယန္တီ သြဝါဒဿ အဒါနေနေဝ (က)

၂-ဘာဝနာနိမိတ္တဿ (သီ၊ ဂ္ဂ)

ဒိသ္ဟာ သယမ္ပိ တံ ဌာနန္တရံ ပတ္ထေတ္ဟာ သေနာသနဝိသောဓနဝိဇ္ဇောတနာ-ဒိကံ ဥဋ္ဌာရံ ပုည်ကတ္ဟာ ပဏိဓာနမကာသိ။ သော တတော စဝိတ္ဟာ ဒေဝ-မနုဿေသု သံသရန္တော ဗုမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ အမှာကံ ဗောဓိသတ္တံ ပဋိစ္စ ယသောဓရာယ ဒေဝိယာ ကုစ္ဆိမှိ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဟာ **ရာဟုလော**တိ လဒ္ဓနာမော မဟတာ ခတ္တိယပရိဝါရေန[၁] ဝမို၊ တဿ ပဗ္ဗဇ္ဇာဝိဓာနံ ခန္ဓကေ[၂] အာဂတ-မေဝ။ သော ပဗ္ဗဇိတ္ဟာ သတ္ထု သန္တိကေ အနေကေဟိ သုတ္တပဒေဟိ သုလဒ္ဓေါဝါဒေါ ပရိပက္ကဉ္ဇဏော[၃] ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတ္ဟာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ **အပဒါနေ**[၄]—

"ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော၊ လောကဇေဋ္ဌဿ တာဒိနော။
သတ္တဘူမမှိ ပါသာဒေ၊ အာဒါသံ သန္ဆရိ[၅] အဟံ။

ခိဏာသဝသဟဿေဟိ၊ ပရိကိဏ္ဏော မဟာမုနိ။
ဥပါဂမိ ဂန္ဓကုဋိံ၊ ဒ္ဝိပဒိန္ဒော နရာသဘော။

ဝိရောစေန္တော ဂန္ဓကုဋိံ၊ ဒေဝဒေဝေါ နရာသဘော။
ဘိက္ခုသံဃေ ဌိတော သတ္ထာ၊ ဗုမာ ဂါထာ အဘာသထ။

ယေနာယံ ဇောတိတာ သေယျာ၊ အာဒါသောဝ သုသန္ဆတော။
တမဟံ ကိတ္တယိဿာမိ၊ သုဏာထ မမ ဘာသတော။

သောဏ္ဏမယာ ရူပိမယာ၊ အထော ဝေဋ္ဌုရိယာမယာ။
နိဗ္ဗတ္တိဿန္တိ ပါသာဒါ၊ ယေ ကေစိ မနသော ပိယာ။

စတုသဋ္ဌိက္ခတ္တုံ ဒေဝိန္ဒော၊ ဒေဝရဇ္ဇံ ကရိဿတိ။
သဟဿက္ခတ္တုံ စက္ကဝတ္တီ၊ ဘဝိဿတိ အနန္တရာ။

ဧကဝီသတိကပ္ပမှိ၊ ဝိမလော နာမ ခတ္တိယော။
စာတုရန္တော ဝိဇိတာဝီ၊ စက္ကဝတ္တီ ဘဝိဿတိ။

နဂရံ ရေဏုဝတီ နာမ၊ ဗုဋ္ဌကာဟိ သုမာပိတံ။
အာယာမတော တီဏိ သတံ၊ စတုရဿသမာယုတံ။

သုဒဿနော နာမ ပါသာဒေါ၊ ဝိဿကမ္မေန မာပိတော။
ကူဋာဂါရဝရူပေတော၊ သတ္တရတနဘူသိတော။

၁-ခတ္တိယပရိဟာရေန (သီ၊ဗ္ဗ)　　၂-ဝိ ၃-၁၁၅-ပိဋ္ဌေ။　　၃-ပရိပက္ကေ ဉ္ဇဏေ (သီ၊ဗ္ဗ)
၄-ခု ၃-၆၆-ပိဋ္ဌာဒီသု။　　၅-အဒါသိံ သန္ဆရံ (သီ)

ဒဿဒ္ဓါဝိဝိတ္တံ တံ၊ ဝိဇ္ဇာရေသမာကုလံ။
သုဒဿနံဝ နဂရံ၊ ဒေဝတာနံ ဘဝိဿတိ။

ပဘာ နိဂ္ဃစ္ဆတေ တဿ၊ ဥဂ္ဃစ္ဆန္တေဝ သူရိယေ။
ဝိရောစေဿတိ တံ နိစ္စံ၊ သမန္တာ အဋ္ဌယောဇနံ။

ကပ္ပသတသဟဿမ္ပိ၊ ဩက္ကာကကုလသမ္ဘဝေါ။
ဂေါတမော နာမ ဂေါတ္တေန၊ သတ္ထာ လောကေ ဘဝိဿတိ။

တုသိတာ သော စဝိတ္ဝာန၊ သုက္ကမူလေန စောဒိတော။
ဂေါတမဿ ဘဂဝတော၊ အတြဇော သော ဘဝိဿတိ။

သစေ'ဝသေယျ အဂါရံ၊ စက္ကဝတ္တီ ဘဝေယျ သော။
အဋ္ဌာနမေတံ ယံ တာဒိ၊ အဂါရေ ရတိ'မဇ္ဈဂါ။

နိက္ခမိတ္ဝာ အဂါရမှာ၊ ပဗ္ဗဇိဿတိ သုဗ္ဗတော။
ရာဟုလော နာမ နာမေန၊ အရဟာ သော ဘဝိဿတိ။

ကိကီဝ အဏ္ဍံ ရက္ခေယျ၊ စာမရီ ဝိယ ဝါလဓိံ။
နိပကော သီလသမ္ပန္နော၊ မမံ ရက္ခိ မဟာမုနိ။

တဿာဟံ ဓမ္မမညာယ၊ ဝိဟာသိံ သာသနေ ရတော။
သဗ္ဗာသဝေ ပရိညာယ၊ ဝိဟရာမိ အနာသဝေါ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယှံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန''န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတ္ဝာ အတ္တနော ပဋိပတ္တိံ ပစ္စဝေက္ခိတ္ဝာ အညံ ဗျာက-
ရောန္တော—

၂၉၅။ "ဥဘယေနေဝ သမ္ပန္နော၊ ရာဟုလဘဒ္ဒေါတိ မံ ဝိဒူ။
ယဏ္ဍမ္ပိ ပုတ္တော ဗုဒ္ဓဿ၊ ယဏ္ဍ ဓမ္မေသု စက္ခုမော။

၂၉၆။ ယဏ္ဍ မေ အာသဝါ ဒိဏ္ဏာ၊ ယဏ္ဍ နတ္ထိ ပုနဗ္ဘဝေါ။
အရဟာ ဒက္ခိဏေယျောမ္ပိ၊ တေဝိဇ္ဇော အဓိတ္ဌသော။

၂၉၇။ ကာမန္ဓာ ဇာလပဏ္ဏန္နာ [1]၊ တဏှာဆဒနဆာဒိတာ။
ပမတ္တဗန္ဓုနာ ဗဒ္ဓါ၊ မစ္ဆာဝ ကုမိနာမုခေ။

၁-ဇာလသဏ္ဌန္နာ (ဂ္ဂ) ခ ၁-၁၇၂-ဝိဋ္ဌေဝိ၊

၂၉၈။ တံ ကာမံ အဟမုဇ္ဈိတ္ဝာ၊ ဆေတ္ဝာ မာရဿ ဗန္ဓနံ။
သမူလံ တဏ္ဟမဗ္ဗုယ္ဟ၊ သီတိဘူတောသ္မိ နိဗ္ဗုတော"တိ—

စတသော ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ **ဥဘယေနေဝ သမ္ပန္နောတိ** ဇာတိသမ္ပဒါ ပဋိပတ္တိသမ္ပဒါတိ ဥဘယ-သမ္ပတ္တိယာပိ သမ္ပန္နော သမန္နာဂတော။ **ရာဟုလဘဒ္ဒေါတိ မံ ဝိဒူ**တိ "ရာဟုလ-ဘဒ္ဒေါ"တိ မံ သဗြဟ္မစာရိနော သဇ္ဇာနန္တိ။ တဿ ဟိ ဇာတသာသနံ သုတ္ဝာ ဗောဓိသတ္တေန "ရာဟု ဇာတော[၁]၊ ဗန္ဓနံ ဇာတ"န္တိ ဝုတ္တဝစနံ ဥပါဒါယ သုဒ္ဓေါဒနမဟာရာဇာ "ရာဟုလော"တိ နာမံ ဂဏ္ဟိ။ တတ္ထ အာဒိတော ပိတရာ ဝုတ္တပရိယာယမေဝ ဂဟေတ္ဝာ အာဟ "ရာဟုလဘဒ္ဒေါတိ မံ ဝိဒူ"တိ။ **ဘဒ္ဒေါ**တိ စ ပသံသာဝစနမေတံ။

ဣဒါနိ တံ ဥဘယသမ္ပတ္တိံ ဒဿေတုံ "**ယဥ္ဂမ္ဟိ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ယန္တိ** ယသ္မာ။ **စ**-သဒ္ဒေါ သမုစ္စယတ္ထော။ **အမ္ဟိ ပုတ္တော ဗုဒ္ဓဿာ**တိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဩရသပုတ္တော အမ္ဟိ။ **ဓမ္မေသူ**တိ လောကိယေသု လောကုတ္တရေသု စ ဓမ္မေသု၊ စတုသစ္စဓမ္မေသူတိ အတ္ထော။ **စက္ခုမာ**တိ မဂ္ဂပညာစက္ခုနာ စက္ခုမာ စ အမ္ဟိတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။

ပုန အပရာပရေဟိပိ ပရိယာယေဟိ အတ္တနိ ဥဘယသမ္ပတ္တိံ ဒဿေတုံ "**ယဥ္ဂ မေ အာသဝါ ခီဏာ**"တိ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ **ဒက္ခိဏေယျော**တိ ဒက္ခိဏာရဟော။ **အမတဒ္ဒသော**တိ နိဗ္ဗာနဿ ဒဿာဝီ။ သေသံ သုဝိညေယ္ယ-မေဝ။

ဣဒါနိ ယာယ ဝိဇ္ဇာသမ္ပတ္တိယာ စ ဝိမုတ္တိသမ္ပတ္တိယာ စ အဘာဝေန သတ္တကာယော ကုမိနေ ဗန္ဓမစ္ဆာ ဝိယ သံသာရေ ပရိဝတ္တတိ၊ တံ ဥဘယ-သမ္ပတ္တိံ အတ္တနိ ဒဿေတုံ "**ကာမန္ဓာ**"တိ ဂါထာဒ္ဒယမာဟ။ တတ္ထ ကာမေဟိ ကာမေသု ဝါ အန္ဓာတိ **ကာမန္ဓာ**။ "ဆန္ဒော ရာဂေါ"တိအာဒိဝိဘာဂေဟိ[၂] ကိလေသကာမေဟိ ရူပါဒီသု ဝတ္ထုကာမေသု အနာဒီနဝဒဿိတာယ အန္ဓီ-ကတာ။ **ဇာလပစ္ဆန္ဓာ**တိ သကလံ ဘဝတ္တယံ အဇ္ဈောတ္ထရိတ္ဝာ ဌိတေန ဝိသတ္တိကာဇာလေန ပကာရတော ဆန္ဓာ ပလိဂုဏ္ဌိတာ။ **တဏ္ဟာဆဒန-ဆာဒိတာ**တိ တတော ဧဝ တဏ္ဟာသင်္ခါတေန ဆဒနေန ဆာဒိတာ နိဝုတာ သဗ္ဗသော ပဋိကုဇ္ဇိတာ။ **ပမတ္တဗန္ဓုနာ ဗဒ္ဓါ၊ မစ္ဆာဝ ကုမိနာမုခေ**တိ ကုမိနာ-မုခေ မစ္ဆဗန္ဓာနံ မစ္ဆပသိဗ္ဗကမုခေ ဗဒ္ဓါ မစ္ဆာ ဝိယ ပမတ္တဗန္ဓုနာ မာရေန

၁-ရာဟုလော ဇာတော (သီ၊ ဣ)　　၂-ခု ၈-၃၆-ပိဋ္ဌေ ပဿိတဗ္ဗံ။

ယေန ကာမဗန္ဓနေန ဗဒ္ဓါ ဣမေ သတ္တာ တတော န နိဂစ္ဆန္တိ အန္တောဗန္ဓန-ဂတာဝ ဟောန္တိ။

တံ တထာရူပံ **ကာမံ** ဗန္ဓနဘူတံ **ဥဏ္ဍိတွာ** ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပတ္တိယာ ပဟာယ ကိလေသ**မာရဿ ဗန္ဓနံ ဆေတွာ** ပုန အရိယမဂ္ဂသတ္ထေန အနဝသေသတော သမုစ္ဆိန္ဒိတွာ တတော ဧဝ အဝိဇ္ဇာသခ်ါတေန မူလေန **သမူလံ** ကာမတဏ္ဍာဒိကံ **တဏ္ဍံ အဗ္ဗုယ္ဟ** ဥဒ္ဓရိတွာ သဗ္ဗကိလေသဒရထပရိဋ္ဌာဟာဘာဝတော **သီတိ-ဘူတော** သဥပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ နိဗ္ဗုတော အဟံ **အသ္မိ** ဟောမီတိ အတ္ထော။

ရာဟုလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-စန္ဒနတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဇာတရူပေနာတိအာဒိကာ အာယသ္မတော စန္ဒနတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ ဥပစိနန္တော ဣတော ဧကတိံသေ ကပ္ပေ ဗုဒ္ဓသုညေ လောကေ ရုက္ခဒေဝတာ ဟုတ္ဝာ နိဗ္ဗတ္တော သုဒဿနံ နာမ ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ ပဗ္ဗတန္တရေ ဝသန္တံ ဒိသ္ဝာ ပသန္နမာနသော ကုဋ္ဌဇပုပ္ဖေဟိ ပူဇံ အကာသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ ဝိဘဝသမ္ပန္နေ ကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ **စန္ဒနော**တိ လဒ္ဓနာမော ဝယပ္ပတ္တော ဃရာဝါသံ ဝသန္တော သတ္ထု သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတ္ဝာ သောတာပန္နော အဟောသိ။ သော ဧကံ ပုတ္တံ လဘိတ္ဝာ ဃရာဝါသံ ပဟာယ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ ဝိပဿနာယ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတ္ဝာ အရညေ ဝိဟရန္တော သတ္ထာရံ ဝန္ဒိတုံ သာဝတ္ထိံ အာဂတော သုသာနေ ဝသတိ၊ တဿ အာဂတဘာဝံ သုတ္ဝာ ပုရာဏဒုတိယိကာ အလက်တပဋိယတ္တာ ဒါရကံ အာဒါယ မဟတာ ပရိဝါရေန ထေရဿ သန္တိကံ ဂစ္ဆတိ "ဣတ္ထိကုတ္တာဒီဟိ နံ ပလောဘေတ္ဝာ ဥပ္ပဗ္ဗာဇေဿာမီ"တိ။ ထေရော တံ အာဂစ္ဆန္တိံ ဒူရတောဝ ဒိသ္ဝာ "ဣဒါနိဿာ အဝိသယော ဘဝိဿာမီ"တိ ယထာရဒ္ဓံ ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတ္ဝာ ဆဋ္ဌဘိညော အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ **အပဒါနေ**[၁]—

၁-ခု ၄-၉၆-ပိဋ္ဌာဒီသု။

"ဟိမဝန္တာဿာဝိဒူရေ၊ ဝသလော နာမ ပဗ္ဗတော။
ဗုဒ္ဓေါ သုဒဿနော နာမ၊ ဝသတေ ပဗ္ဗတန္တရေ။

ပုပ္ဖံ ဟေမဝန္တံ ဂယှ၊ ဝေဟာသံ အဂမာသဟံ။
တတ္ထဒ္ဒသာသိံ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ သြဃတိဏ္ဏမနာသဝံ။

ပုပ္ဖံ ကုဋဇမာဒါယ၊ သိရေ ကတ္ဝာန အဉ္ဇလိံ။
ဗုဒ္ဓဿ အာဘိရောပေသိံ၊ သယမ္ဘုဿ မဟေသိနော။

ကေတိံသေ ဇုတော ကပ္ပေ၊ ယံ ပုပ္ဖမဘိပူဇယိံ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယှံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန"န္တိ။

ဆဋ္ဌဘိညော ပန ဟုတ္ဝာ အာကာသေ ဌတ္ဝာ တဿာ ဓမ္မံ ဒေသေတ္ဝာ သရဏေသု စ သီလေသု စ ပတိဋ္ဌာပေတ္ဝာ သယံ အတ္တနာ ပုဗ္ဗေ ဝသိတ-ဋ္ဌာနမေဝ ဂတော။ သဟာယဘိက္ခူဟိ "ဝိပ္ပသန္နာနိ ခေါ တေ အာဝုသော ဣန္ဒြိယာနိ၊ ကစ္စိ တယာ သစ္စာနိ ပဋိဝိဒ္ဓါနိ"တိ ပုဋ္ဌော—

၂၉၉။ "ဇာတရူပေန သဉ္ဇန္နော၊ ဒါသိဂဏပုရက္ခတော။
အကေ်န ပုတ္တမာဒါယ၊ ဘရိယာ မံ ဥပါဂမိ။

၃၀၀။ တဉ္စ ဒိသွာန အာယန္တိံ၊ သကပုတ္တသ္မ မာတရံ။
အလက််တံ သုဝသနံ၊ မစ္စုပါသံဝ သြဋ္ဌိတံ။

၃၀၁။ တတော မေ မနသိကာရော၊ ယောနိသော ဥဒပဇ္ဇထ။
အာဒိနဝေါ ပါတုရဟု၊ နိဗ္ဗိဒါ သမတိဋ္ဌထ။

၃၀၂။ တတော စိတ္တံ ဝိမုစ္စိ မေ၊ ပဿ ဓမ္မသုဓမ္မတံ။
တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန"န္တိ—

ဇုမာဟိ ဂါထာဟိ အတ္တနော ပဋိပတ္တိံ ကထေန္တော အညံ ဗျာကာသိ။

တတ္ထ **ဇာတရူပေန သဉ္ဇန္နော**တိ ဇာတရူပမယေန သိသ္နေဟဂါဒိအလင်္ကာရေန အလင်္ကရဏဝသေန ပဋိစ္ဆာဒိတသရီရော၊ သဗ္ဗာဘရဏဘူသိတာတိ အတ္ထော။ **ဒါသိဂဏပုရက္ခတော**တိ ယထာရဟံ အလင်္ကတပဋိယတ္တေန အတ္တနော

ဒါသိဂဏေန ပုရတော ကတာ ပရိဝါရိတာ[1]တိ အတ္ထော။ **အက်ေန ပုတ္တ-မာဒါယာ**တိ "အပိ နာမ ပုတ္တမ္ပိ ဒိသ္ဝာ ဂေဟသိတသာတော[2] ဘဝေယျာ"တိ ပုတ္တံ အတ္တနော အက်ေန ဂဟေတ္ဝာ။

အာယန္တိနွိ အာဂစ္ဆန္တိ။ **သကပုတ္တသ မာတရ**နွိ မမ ဩရသပုတ္တသ ဇနနိ၊ မယ္ဟံ ပုရာဏဒုတိယိကန္တိ အတ္ထော။ သဗ္ဗမိဒံ ထေရော အတ္တနော ကာမရာဂသမုစ္ဆေဒံ ဗဟုမညန္တော ဝဒတိ။ **ယောနိသော ဥဒပဇ္ဇထာ**တိ "ဧဝရူပါပိ နာမ သမ္ပတ္တိ ဇရာဗျာဓိမရဏေဟိ အဘိဘုယျတိ၊ အဟော သဒ်ါရာ အနိစ္စာ အဓုဝါ အနသာသိကာ"တိ ဧဝံ ယောနိသောမနသိကာရော ဥပ္ပဇ္ဇိ။ သေသံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယမေဝ။

စန္ဒနတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဓမ္မိကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဓမ္မော ဟဝေတိအာဒိကာ အာယသ္မတော ဓမ္မိကတ္ထေရသ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ ဥပစိနန္တော သိခိသ ဘဂဝတော ကာလေ မိဂလုဒ္ဒကော ဟုတ္ဝာ ဧကဒိဝသံ အရညာယတနေ ဒေဝပရိသာယ သတ္ထု ဓမ္မံ ဒေသေန္တသ "ဓမ္မော ဧသော ဝုစ္စတီ"တိ ဒေသနာယ နိမိတ္တံ ဂဏ္ဟိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကောသလရဋ္ဌေ ဗြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ **ဓမ္မိကော**တိ လဒ္ဓနာမော ဝယပ္ပတ္တော ဇေတဝနပဋိဂ္ဂဟဏေ လဒ္ဓပ္ပသာဒေါ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ အညတရသ္မိံ ဂါမကာဝါသေ အာဝါသိကော ဟုတ္ဝာ ဝိဟရန္တော အာဂန္တုကာနံ ဘိက္ခူနံ ဝတ္တာဝတ္တေသု ဥဇ္ဈာနဗဟုလော အက္ခမော အဟောသိ။ တေန ဘိက္ခူ တံ ဝိဟာရံ ဆဋ္ဌေတ္ဝာ ပက္ကမိ[3]သု၊ သော ဧကကောဝ အဟောသိ။ ဝိဟာရသာမိကော ဥပါသကော တံ ကာရဏံ သုတ္ဝာ ဘဂဝတော တံ ပဝတ္တိံ အာရောစေသိ။ သတ္ထာ တံ ဘိက္ခုံ ပက္ကောသေတ္ဝာ တမတ္ထံ ပုစ္ဆိတ္ဝာ တေန "ဧဝံ ဘန္တေ"တိ ဝုတ္တေ "နာယံ ဣဒါနေဝ အက္ခမော၊ ပုဗ္ဗေပိ အက္ခမော အဟောသီ"တိ ဝတ္ဝာ ဘိက္ခူဟိ ယာစိတော ရုက္ခဓမ္မံ[2] ကထေတ္ဝာ ဥပရိ တသ ဩဝါဒံ ဒေန္တော—

၁-ပုရက္ခတာ ပရိဝါရိတာ(သီ၊ဣ) ၂-ဂေဟဝါသာဘိမုခေါ(သီ) ၃-ခု ၅-၁၇-ပိဋ္ဌေ ရုက္ခဓမ္မဇာတကေ။

၃၀၃။ "ဓမ္မော ဟဝေ ရက္ခတိ ဓမ္မစာရိ̆ံ၊
ဓမ္မော သုစိဏ္ဏော သုခမာဝဟာတိ။
ဧသာနိသံသော ဓမ္မေ သုစိဏ္ဏေ၊
နဒုဂ္ဂတိ̆ံ ဂစ္ဆတိ ဓမ္မစာရီ။

၃၀၄။ နဟိ ဓမ္မော အဓမ္မော စ၊ ဥဘော သမဝိပါကိနော။
အဓမ္မော နိရယံ နေတိ၊ ဓမ္မော ပါပေတိ သုဂ္ဂတိ̆ံ။

၃၀၅။ တသ္မာ ဟိ ဓမ္မေသု ကရေယျ ဆန္ဒံ၊
ဣတိ မောဒမာနော သုဂတေန တာဒိနာ။
ဓမ္မေ ဌိတာ သုဂတဝရဿ သာဝကာ၊
နိယန္တိ ဓီရာ သရဏာဝရဂ္ဂဂါမိနော။

၃၀၆။ ဝိပ္ပါဠိတော ဂလ္လမုလော၊
တဏှာဇာလော သမုဟတော။
သော ဒီဏသံသာရော န စတ္ထိ ကိဉ္စနံ၊
စန္ဒော ယထာ ဒေါသိနာ ပုဏ္ဏမာသိယ"န္တိ—

စတသ္သော ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ **ဓမ္မော**တိ လောကိယလောကုတ္တရော သုစရိတဓမ္မော။ **ရက္ခတိ**တိ အပါယဒုက္ခတော ရက္ခတိ၊ သံသာရဒုက္ခတော စ ဝိဝဋ္ဋူပနိဿယဘူတော ရက္ခတိယေဝ။ **ဓမ္မစာရိ**န္တိ တံ ဓမ္မံ စရန္တံ ပဋိပဇ္ဇန္တံ။ **သုစိဏ္ဏော**တိ သုဋ္ဌု စိဏ္ဏော ကမ္မဖလာနိ သဒ္ဒဟိတ္ဝာ သက္ကစ္စံ စိတ္တီကတ္ဝာ ဥပစိတော။ **သုခ**န္တိ လောကိယလောကုတ္တရသုခံ။ တတ္ထ လောကိယံ တာဝ ကာမာဝစရာဒိဘေဒေါ ဓမ္မော ယထာသကံ သုခံ ဒိဋ္ဌေ ဝါ ဓမ္မေ ဥပပဇ္ဇေ ဝါ အပရေ ဝါ ပရိယာယေ **အာဝဟတိ** နိပ္ဖါဒေတိ၊ ဣတရံ ပန ဝိဝဋ္ဋူပနိဿယေ ဌတ္ဝာ စိဏ္ဏော ပရမ္ပရာယ[1] အာဝဟတိတိ ဝတ္တုံ[2] ဝဋ္ဋတိ အနုပနိဿယသ္သ တဒဘာဝတော။ **ဧသာနိသံသော ဓမ္မေ သုစိဏ္ဏေ၊ နဒုဂ္ဂတိ̆ံ ဂစ္ဆတိ ဓမ္မစာရီ**တိ ဓမ္မစာရိ̆ံ ပုဂ္ဂလော ဓမ္မေ သုစိဏ္ဏေ တံနိမိတ္တံ ဒုဂ္ဂတိ̆ံ န ဂစ္ဆတိတိ ဧသော ဓမ္မေ သုစိဏ္ဏေ အာနိသံသော ဥဒ္ဒြယောတိ အတ္ထော။

၁-အာဂါယေ အပါယဒုက္ခတော(သီ)　　၂-စိဏ္ဏပရမ္ပရာယ(သီ)　　၃-အဝဂန္တုံ(သီ)၊ ဂန္တုံ(ဣ)

ယသ္မာ ဓမ္မေနေဝ သုဂတိဂမနံ၊ အဓမ္မေနေဝ စ ဒုဂ္ဂတိဂမနံ၊ တသ္မာ "ဓမ္မော အဓမ္မော"တိ ဣမေ အညမညံ အသံကိဏ္ဏဖလာတိ ဒဿေတုံ "**နာ ဟိ ဓမ္မော**"တိအာဒိနာ ဒုတိယံ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ **အဓမ္မော**တိ ဓမ္မပဋိပက္ခော ဒုစ္စရိတံ။ **သမဝိပါကိနော**တိ သဒိသဝိပါကာ သမာနဖလာ။

တသ္မာတိ ယသ္မာ ဓမ္မောဓမ္မောနံ အယံ ယထာဝုတ္တော ဝိပါကဘေဒေါ၊ တသ္မာ။ **ဆန္ဒန္တိ** ကတ္တုကမ္မတာဆန္ဒံ။ **ဣတိ မောဒမာနော သုဂတေန တာဒိနာ**တိ ဣတိ ဧဝံ ဝုတ္တပ္ပကာရေန [1] ဩဝါဒဒါနေန သုဂတေန သမ္မဂ္ဂတေန [2] သမ္မာပဋိပန္နေန ဣဋ္ဌာဒိသု တာဒိဘာဝပ္ပတ္တိယာ တာဒိနာမဝတာ ဟေတုဘူတေန မောဒမာနော တုဋ္ဌိံ အာပဇ္ဇမာနော ဓမ္မေသု ဆန္ဒံ ကရေယ္យာတိ ယောဇနာ။ ဧတ္ထောဝတာ ဝဋ္ဋံ ဒဿေတ္ဝာ ဣဒါနိ ဝိဝဋ္ဋံ ဒဿေန္တော "**ဓမ္မေ ဌိတာ**"တိအာဒိမာဟ။ တဿတ္ထော—ယသ္မာ သုဂတသ္သ ဝရဿ သုဂတေသု စ ဝရဿ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ **သာဝကာ** တဿ **ဓမ္မေ ဌိတာ မိရာ** အတိဝိယ အဂ္ဂဘူတသရဏဂါမိနော တေနေဝ သရဏဂမနသမ်ိတေ ဓမ္မေ ဌိတာဘာဝေန သကလဝဋ္ဋဒုက္ခတော ပိ **နိယ္ယန္တီ** နိဿရန္တိ၊ တသ္မာ ဟိ ဓမ္မေသု ကရေယ္ယ ဆန္ဒန္တိ။

ဧဝံ သတ္ထာရာ တီဟိ ဂါထာဟိ ဓမ္မေ ဒေသိတေ ဒေသနာနုသာရေန ယထာနိသိန္နော ဝိပဿနံ ဝဍ္ဎေတ္ဝာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ **အပဒါနေ**[1]—

"မိဂလုဒ္ဓေါ ပုရေ အာသိं၊ အရညေ ဝိဝိနေ အဟံ။
အဒ္ဒသံ ဝိရဇံ ဗုဒ္ဓံ၊ ဒေဝသံဃပုရက္ခတံ။

စတုသစ္စံ ပကာသေန္တံ၊ ဒေသေန္တံ အမတံ ပဒံ။
အဿောသိံ မဓုရံ ဓမ္မံ၊ သိခိနော လောကဗန္ဓုနော။

ဃောသေ စိတ္တံ ပသာဒေသိံ၊ အသမပ္ပဋိပုဂ္ဂလေ။
တတ္ထ စိတ္တံ ပသာဒေတ္ဝာ၊ ဥတ္တရိံ ဒုတ္တရံ ဘဝံ။

ကေတိံသေ ဗုတော ကပ္ပေ၊ ယံ သညမလဘိံ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဃောသသညာယိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယ္ဟံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန"န္တိ။

တထာ အရဟတ္တေ ပတိဋ္ဌိတော။ အရဟတ္တံ ပန ပတ္ဝာ အတ္တနာ အဓိဂတံ ဝိသေသံ သတ္ထု နိဝေဒေန္တော စရိမဂါထာယ အညံ ဗျာကာသိ။

၁-သမဂ္ဂတေန (က) ၂-ခု ၄-၉၇-ဝိဇ္ဇေ။

တတ္ထ **ဝိပ္ပေါဋိတော**တိ ဝိဓုတော၊ မဂ္ဂဉ္ဈာဏေန ပဋိနိဿဋ္ဌောတိ အတ္ထော။ **ဂဏ္ဍမူလော**တိ အဝိဇ္ဇာ။ [၁]သာ ဟိ ဂဏ္ဍတိ သဝတိ။ "ဂဏ္ဍောတိ ခေါ ဘိက္ခု ပဉ္စန္ဓေတံ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနံ [၁] အဓိဝစန"န္တိ[၂] ဧဝံ သတ္ထာရာ ဝုတ္တဿ ဒုက္ခမူလ-ယောဂတော[၃] ကိလေသာသုစိပဋ္ဌရဏတော ဥပ္ပါဒဇရာဘင်္ဂေဟိ ဥဒ္ဓုမာတ-ပက္ကပဘိဇ္ဇနတော စ[၄] ဂဏ္ဍာဘိဓာနဿ ဥပါဒါနက္ခန္ဓပဉ္စကဿ မူလံ ကာရဏံ။ **တဏ္ဍာဇာလော သမူဟတော**တိ တဏ္ဍာသခ်ါတော ဇာလော မဂ္ဂေန သမုဋ္ဌါဋိတော။ **သော ခီဏသံသာရော န စတ္ထိ ကိဉ္စန**န္တိ သော အဟံ ဧဝံ ပဟီနတဏ္ဍာဝိဇ္ဇတာယ ပရိက္ခီဏသံသာရော ပဟီနဘဝမူလတ္တာ ဧဝ န စတ္ထိ န စ ဥပလဗ္ဘတိ ရာဂါဒိကိဉ္စနံ။ **စန္ဒော ယထာ ဒေါသိနာ ပုဏ္ဏမာသိယ**န္တိ ယထာ နာမ စန္ဒော အဗ္ဘမဟိကာဒိဒေါသရဟိတော ပုဏ္ဏမာသိယံ ပရိပုဏ္ဏ-ကာလေ[၅] ဧဝံ အဟမ္ပိ အရဟတ္တာဓိဂမေန အပေတရာဂါဒိကိဉ္စနော ပရိပုဏ္ဏ-ဓမ္မကောဋ္ဌာသော အဟောသိန္တိ။

ဓမ္မိကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁-သပ္ပကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ယဒါ ဗလာကာတိအာဒိကာ အာယသ္မတော သပ္ပကတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ ဥပစိနန္တော ဣတော ဧကတိံသေ ကပ္ပေ မဟာနုဘာဝေါ နာဂရာဇာ ဟုတ္ဝာ နိဗ္ဗတ္တော သမ္ဘဝဿ[၆] နာမ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ အဗ္ဘောကာသေ သမာပတ္တိယာ နိသိန္နဿ မဟန္တံ ပဒုမံ ဂဟေတ္ဝာ ဥပရိမုဒ္ဓနိ ဓာရေန္တော ပူဇံ အကာသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ ဗြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ **သပ္ပကော**တိ လဒ္ဓနာမော ဝိညုတံ ပတ္တော ဘဂဝတော သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတ္ဝာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတ္ဝာ

၁-၁-သာ ဟိ သဝတိ၊ ဂဏ္ဍောတိ ခေါ ဘိက္ခုတိဝစနေန တံ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာနံ (သီ)၊ သာ ဟိ သဝတိ၊ ဂဏ္ဍောတိ ခေါ ဘိက္ခုဝစနေန တံ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာနံ (ဣ)

၂-သံ ၂-၃၀၄၊ အံ ၂-၂၇၄၊ အံ ၃-၁၁၄-၁၉၁၊ ခု ဂ-၂၆၅-ပိဋ္ဌေသု အညထာ အာဂတံ။

၃-ဒုက္ခတော သူလယောဂတော (သီ၊ဣ)

၄-ဘင်္ဂေ ဥဒ္ဓုမာတပက္ကမ္ပိ ဘိဇ္ဇနတော စ (သီ)၊ ဘင်္ဂေဟိ ဥဒ္ဓုမာတပက္ကဘိဇ္ဇနတော စ (ဣ)

၅-ဒေါသရဟိတော နတ္ထိ ကိဉ္စနန္တိ သော အဟံ ဧဝံ ပဟီနတဏ္ဍော အာသာရဟိတော ယထာ ပုဏ္ဏမာ-သိယံ ပရိပုဏ္ဏကာလော စန္ဒော (သီ၊ဣ)　　၆-သမ္ဘဝကဿ (သီ၊ဣ)

အဇကရဏီယာ နာမ နဒီယာ တီရေ လေဏဂိရိဝိဟာရေ[1] ဝသန္တော နံ စိရသေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ **အပဒါနေ**[2]—

"ဟိမဝန္တသာဝိဒူရေ၊ ရောမသော နာမ ပဗ္ဗတော။
ဗုဒ္ဓေါ သမ္ဗဝေါ နာမ၊ အဒ္ဓောကာသေ ဝသီ တဒါ။
ဘဝနာ နိက္ခမိတ္ဝာန၊ ပဒုမံ ဓာရယိ အဟံ။
ဧကာဟံ ဓာရယိတ္ဝာန၊ ဘဝနံ ပုနရာဂမိ။

ဧကတိံသေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဗုဒ္ဓမဘိပူဇယိ။
ဒုဂ္ဂတိ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယ္ဟံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန"န္တိ။

သော အရဟတ္တံ ပတ္ဝာ သတ္ထာရံ ဝန္ဒိတုံ သာဝတ္ထိံ အာဂတော ဉာတိဟိ ဥပဋ္ဌိယမာနော တတ္ထ ကတိပါဟံ ဝသိတ္ဝာ ဓမ္မံ ဒေသေတ္ဝာ ဉာတကေ သရဏေသု စ သီလေသု စ ပတိဋ္ဌာပေတ္ဝာ ယထာဝုတ္တဋ္ဌာနမေဝ ဂန္ဒ္ဝါကာမော အဟောသိ။ တံ ဉာတကာ "ဣဓေဝ ဘန္တေ ဝသထ၊ မယံ ပဋိဇဂ္ဂိဿာမာ"တိ ယာစိံသု။ သော ဂမနာကာရံ ဒသ္သေတ္ဝာ ဌိတော အတ္တနာ ဝသိတဋ္ဌာနကိတ္တ-နာပဒေသေန ဝိဓေကာဘိရတိံ ပကာသေန္တော—

၃၀၇။ "ယဒါ ဗလာကာ သုစိပက္ခာရဏ္ဍဒါ၊
ကာဠဿ မေဃဿ ဘယေန တဇ္ဇိတာ။
ပလေဟိတိ အာလယမာလယေသိနီ၊
တဒါ နဒိ အဇကရဏီ ရမေတိ မံ။

၃၀၈။ ယဒါ ဗလာကာ သုဝိသုဒ္ဓပက္ခာ၊
ကာဠဿ မေဃဿ ဘယေန တဇ္ဇိတာ။
ပရိယေသတိ လေဏမလေဏဒဿိနီ၊
တဒါ နဒိ အဇကရဏီ ရမေတိ မံ။

၃၀၉။ ကံ နု တတ္ထ နု ရမေန္တိ၊ ဇမ္ဗုယော ဥဘတော တဟိံ။
သောဘေန္တိ[3] အာပဂါကူလံ၊ မမ လေဏဿ ပဿတော။

၁-လေဏဂိဟာရေ (သီ) ၂-ခု ၄-၁၀၀-ဝိတ္ထေ။ ၃-သောဘေန္တိ (ပါဠိယံ)

၃၁၀။ တာ'မတမဒသံ်ဃသုပ္ပဟီနာ၊
ဘေကာ မန္ဒဝတီ ပနာဒယန္တိ။
'နာဇ္ဇ ဂိရိနဒီဟိ ဝိပ္ပဝါသသမယော၊
ခေမာ အဇကရဏီ သိဝါ သုရမ္မာ'"တိ—

စတသော ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ **ယဒါ**တိ ယသ္မိံ ကာလေ။ **ဗလာကာ**တိ ဗလာကာသကုဏိကာ။ **သုစိပဏ္ဍရစ္ဆဒါ**တိ သုစိသုဒ္ဓဝေလပက္ခာ။ **ကာဋ္ဌဿ မေဃဿ ဘယေန တဇ္ဇိတာ**တိ ဇလဘာရဘရိတတာယ ကာဋ္ဌဿ အဥ္ဇနဂိရိသန္ဓိကာသဿ ပါဝုဿကမေဃဿ ဂဇ္ဇတော ဝုဋ္ဌိဘယေန နိဗ္ဗိဇ္ဇိတာ[၁] ဘိံသာပိတာ။ **ပလေဟိတီ**တိ ဂေါစရဘူမိတော ဥပ္ပတိတ္ဝာ ဂမိဿတိ။ **အာလယန္တိ** နိလယံ အတ္တနော ကုလာဝကံ။ **အာလယေသိနီ**တိ တတ္ထ အာလယနံ နိလီယနမေဝ ဣစ္ဆန္တီ။ **တဒါ နဒီ အဇကရဏီ ရမေတိ မန္တိ** တသ္မိံ ပါဝုဿကကာလေ အဇကရဏီနာမိကာ နဒီ နဝေါဒကဿ ပူရာ ဟာရဟာရိနီ[၂] ကူလက်သာမံ ရမေတိ မမ စိတ္တံ အာရာဓေတီတိ ဥတုပဒေသဝိသေသကိတ္တနာပဒေသေန ဝိဝေကာဘိရတိံ ပကာသေသိ။

သုဝိသုဒ္ဓပဏ္ဍရာတိ သုဋ္ဌု ဝိသုဒ္ဓပဏ္ဍရဝဏ္ဏာ၊ အသမ္မိဿဝဏ္ဏာ သဗ္ဗသေတာတိ အတ္ထော။ **ပရိယေသတီ**တိ မဂ္ဂတိ။ **လေဏန္တိ** ဝသနဋ္ဌာနံ[၃]။ **အလေဏဒသိနီ**တိ ဝသနဋ္ဌာနံ အပဿန္တီ။ ပုဗ္ဗေ နိဗဒ္ဓဝသနဋ္ဌာနဿ အဘာဝေန အလေဏဒသိနီ၊ ဣဒါနိ ပါဝုဿကကာလေ မေဃဂဇ္ဇိတေန[၄] အာဟိတဂဗ္ဘာ **ပရိယေသတိ လေဏန္တိ** နိဗဒ္ဓဝသနဋ္ဌာနံ ကုလာဝကံ ကရောတီတိ အတ္ထော။

ကံ နု တတ္ထ။ပ။ **ပစ္ဆတော**တိ **မမ** ဝသနကမဟာလေဏဿ **ပစ္ဆတော** ပစ္ဆာဘာဂေ **အာပဂါကူလံ** အဇကရဏီနဒိယာ ဥဘတောတီရံ[၅] **တဟိံ တဟိံ** ဣတော စိတော စ သောဘေန္တိယော နိစ္စကာလံ ဖလဘာရနမိတသာခါ သိနိဒ္ဓပဏ္ဍစ္ဆာယာ **ဇမ္ဗုယော တတ္ထ** တသ္မိံ ဌာနေ **ကံ** နာမ သတ္တံ **နု ရမေန္တိ နု**[၆]၊ သဗ္ဗံ ရမေန္တိယေဝ။

၁-နိဗ္ဘစ္စိတာ (ဣ)
၂-ဝသတိံ (သီ၊ဣ)
၃-ဥဘော တီရံ (သီ၊ဣ)
၄-ဟာရဘာရိနီ (သီ၊ဣ)
၄-မေဃဂဇ္ဇိတတော နု (သီ)၊ မေဃတဇ္ဇိတေန (က)
၆-ကံ နု တတ္ထ နု ရမေန္တိ (သီ၊ဣ)

တာ'မတမဒသံဃသုပ္ပဟီနာတိ အမတံ ဝုစ္စတိ အဂဒံ၊ တေန မဇ္ဇန္တိတိ[၁] အမတမဒါ၊ သပ္ပါ၊ တေသံ သံဃော အမတမဒသံဃော၊ တတော သုဋ္ဌု ပဟီနာ အပဂတာ။ **ဘေကာ** မဏ္ဍူကိယော **မန္ဒဝတီ** သရဝတိယော **ပနာဒယန္တိ** တံ ဌာနံ မဓုရေန ဝဿိတေန နိန္နာဒယန္တိ။ **နာဇ္ဇ ဂိရိနဒီဟိ ဝိပ္ပဝါသသမယော**တိ အဇ္ဇ ဧတရဟိ အညာဟိပိ ပဗ္ဗတေယျာဟိ နဒီဟိ ဝိပ္ပဝါသသမယော နဟောတိ၊ ဝိသေသတော ပန ဝါဋ္ဌမစ္ဆသုသုမာရာဒိဝိရဟိ-တတော **ခေမာ အဇကရဏီ** နဒီ။ သုန္ဒရတလတိတ္ထပုလိနသမ္ပတ္တိယာ **သိဝါ**။ သုဋ္ဌု ရမ္မာ ရမဏီယာ၊ တသ္မာ တတ္ထေဝ မေ မနော ရမတီတိ အဓိပ္ပါယော။

ဧဝံ ပန ဝတ္ဝာ ဥတကေ ဝိဿဇ္ဇေတ္ဝာ အတ္တနော ဝသနဋ္ဌာနမေဝ ဂတော။ သုညာဂါရာဘိရတိဒီပနေန ဇ္ဇဒမေဝ စ ထေရဿ အညာဗျာကရဏံ အဟော-သီတိ။

သပ္ပကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၂-မုဒိတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ပဗ္ဗဇိနွှိအာဒိကာ အာယသ္မတော မုဒိတတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ ဥပစိနန္တော ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ ဝိညုတံ ပတ္တော ဧက-ဒိဝသံ သတ္ထာရံ ဒိသ္ဝာ ပသန္နမာနသော ဧကံ မဉ္ဇမဒါသိ[၂]။ သော တေန ပုည-ကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဇ္ဇမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကောသလရဋ္ဌေ ဂဟပတိကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ **မုဒိတော**တိ လဒ္ဓနာမော ဝိညုတံ ပါပုဏိ။ တေန စ သမယေန တံ ကုလံ ရညာ ကေနစိဒေဝ ကရဏီယေန ပလိဗုဒ္ဓံ အဟောသိ။ မုဒိတော ရာဇဘယာဘီတော ပလာယိတ္ဝာ အရည်ံ ပဝိဋ္ဌော အညတရဿ ခီဏာသဝတ္တေရဿ ဝသနဋ္ဌာနံ ဥပဂစ္ဆိ။ ထေရော တဿ ဘီတဘာဝံ ဥတ္ဝာ "မာ ဘာယီ"တိ သမဿာသေသိ။ သော "ကိတ္တကေန နု ခေါ ဘန္တေ ကာလေန ဇ္ဇဒံ မေ ဘယံ ဝူပသမေဿတီ"တိ ပုစ္ဆိတ္ဝာ "သတ္တဋ္ဌမာသေ အတိက္ကမိတ္ဝာ"တိ ဝုတ္တေ "ဧတ္တေကံ ကာလံ အဓိဝါသေတုံ နသက္ကောမိ၊ ပဗ္ဗ-ဇိဿာမဟံ ဘန္တေ၊ ပဗ္ဗာဇေထ မ"နွှိ ဇီဝိတရက္ခဏတ္ထံ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ယာစိ၊ ထေရော တံ ပဗ္ဗာဇေသိ။ သော ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ သာသနေ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ဘယေ ဝူပသန္တေပိ

၁-တေန မရန္တိတိ (က) ၂-ပစ္ဆိမဒါသိ (သီ၊ဇ္ဇ)

သမဏဓမ္မံယေဝ ရောစေန္တော ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တော "အရဟတ္တံ အပ္ပတွာ ဗုမသ္မာ ဝသနဂဗ္ဘာ ဗဟိ နနိက္ခမိဿာမီ"တိ-အာဒိနာ ပဋိညံ ကတွာ ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ **အပဒါနေ**[၁]—

"ဝိပဿိနော ဘဂဝတော၊ လောကဇေဋ္ဌဿ တာဒိနော။
ဧကံ မဉ္ဇံ မယာ ဒိန္နံ၊ ပသန္နေန သပါဏိနာ။

ဟတ္ထိယာနံ အဿယာနံ၊ ဒိဗ္ဗယာနံ သမဇ္ဈဂံ။
တေန မဉ္ဇကဒါနေန၊ ပတ္တောမှိ အာသဝက္ခယံ။

ဧကနဝုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ မဉ္ဇမဒဒိံ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ မဉ္ဇဒါနဿိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယှံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန"န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ဝိမုတ္တိသုခံ ပဋိသံဝေဒေန္တော သဟာယဘိက္ခူဟိ အဓိဂတံ ပုစ္ဆိတော အတ္တနော ပဋိပန္နာကာရံ ကထေန္တော—

၃၁၁။ "ပဗ္ဗဇိံ ဇီဝိကတ္ထောဟံ၊ လဒ္ဓါန ဥပသမ္ပဒံ။
တတော သဒ္ဓံ ပဋိလဘိံ၊ ဒဋ္ဌဝီရိယော ပရက္ကမိံ။

၃၁၂။ ကာမံ ဘိဇ္ဇတု'ယံ ကာယော၊ မံသပေသီ ဝိသီယရုံ။
ဥဘော ဇဏ္ဏုကသန္ဓိဟိ၊ ဇဃ်ာယော ပပတန္တု မေ။

၃၁၃။ နာသိဿံ နပိဝိဿာမိ၊ ဝိဟာရာ စ နနိက္ခမေ။
နပိ ပဿံ နိပါတေဿံ၊ တဏ္ဍာသလ္လေ အနူဟတေ။

၃၁၄။ တဿ မေ'ဝံ ဝိဟရတော၊ ပဿ ဝီရိယပရက္ကမံ။
တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန"န္တိ—

စတဿော ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ **ဇီဝိကတ္ထော**တိ ဇီဝိကာယ အတ္ထိကော ဇီဝိကပ္ပယောဇနော။ "ဧတ္ထေ ပဗ္ဗဇိတွာ နိဗ္ဘယော သုခေန အကိလမန္တော ဇီဝိဿာမီ"တိ ဧဝံ ဇီဝိကတ္ထာယ ပဗ္ဗဇိန္တိ အဘ္ထော။ **လဒ္ဓါန ဥပသမ္ပဒ**န္တိ ပဌမံ သာမဏေရပဗ္ဗဇ္ဇာယံ

၁-ခု ၃-၃၂ ဂ-ပိဋ္ဌေ။

ဋ္ဌတော ဥတ္တိစတုတ္ထေန ကမ္မေန ဥပသမ္ပဒံ လဘိတ္ထာ။ **တတော သဒ္ဓံ ပဋိလဘိန္တိ** တတော ဥပသမ္ပန္နကာလတော ပဋ္ဌာယ ကလ္ယာဏမိတ္တေ သေဝန္တော ဘေမာတိကာ တိဿော အနုမောဒနာ ကေစ္စိ သုတ္တံ သမထကမ္မဋ္ဌာနံ ဝိပဿနာဝိမိဿ ဥဂ္ဂဏှန္တော ဗုဒ္ဓါဒိနံ မဟာနုဘာဝတံ ဒိသ္ဝာ "သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ သွာက္ခာတော ဓမ္မော၊ သုပ္ပဋိပန္နော သံဃော"တိ ရတနတ္တယေ သဒ္ဓံ ပဋိလဘိ။ **ဒဋ္ဌဗိရိယော ပရက္ကမိန္တိ** ဧဝံ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ဟုတ္ဝာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တော နစိရဿေဝ သစ္ဆပဋိဓေဓာယ ဒဋ္ဌဗိရိယော ထိရဗိရိယော ဟုတ္ဝာ ပရက္ကမိ။ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဟာနာယ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပသမ္ပဒါယ သမ္မဒေဝ ပဒဟိ။

ယထာ ပန ပရက္ကမိ၊ တံ ဒဿေတုံ **"ကာမ"**န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ကာမန္တိ** ယထာကာမံ ကေဝလတော ဝါ **ဘိဇ္ဇတု။ အယံ ကာယော**တိ အယံ မမ ပူတိကာယော၊ ဣမိနာ ဗိရိယပတာပေန ဘိဇ္ဇတိ စေ၊ ဘိဇ္ဇတု ဆိန္နဘိန္နံ ဟောတု။ **မံသပေသိ ဝိသိယရုန္တိ** ဣမိနာ ဒဋ္ဌပရက္ကမေန ဣမသ္မာ ကာယာ မံသပေသိယော ဝိသိယန္တိ စေ, ဝိသိယန္တု၊ ဣတော စိတော ဝိဒ္ဒံသန္တု။ **ဥဘော ဇဏ္ဏုကသန္ဓိဟိ၊ ဇဃ်ာယော ပဟတန္တု၊** မေတိ ဥဘောဟိ ဇဏ္ဏုကသန္ဓိဟိ သဟ မမ ဥဘော ဇဃ်ာယော သတ္တိယော ဥရုမန္ဓတော ဘိဇ္ဇိတ္ဝာ ဘူမိယံ ပဟတန္တု။ "မ"န္တိပိ ပါဌော၊ သော ဧဝတ္ထော။ သေသံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယမေဝ။

မုဒိတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

စတုက္ကနိပါတဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ကေံ (သီ၊ ဣ)

၅—ပဋ္ဌာကနိဗေါတာ

၁-ရာဇဒဿ္တွတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ပဋ္ဌာကနိပါတေ ဘိက္ခု သိဝထိကံ ဂတ္ဝါတိအာဒိကာ အာယသ္မတော ရာဇဒတ္တတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဋ္ဋူပနိဿယံ ပုညံ ဥပစိနန္တော ဇုတော စုတုဒ္ဒသေ ကပ္ပေ ဗုဒ္ဓသုညေ လောကေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ ဝိညုတံ ပတ္တော ကေ-ဒိဝသံ ကေနစိဒေဝ ကရဏီယေန ဝနန္တံ ဥပဂတော တတ္ထ အညတရံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ ရုက္ခမူလေ နိသိန္နံ ဒိသ္ဝာ ပသန္နမာနသော သုပရိသုဒ္ဓံ အမ္ဗာဋကဖလံ အဒါသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဇုမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ သတ္ထဝါဟကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ၊ တဿ မဟာရာဇံ ဝေဿဝဏံ အာရာ-ဓေတ္ဝာ ပဋိလဒ္ဓဘာဝတော မာတာပိတရော **ရာဇဒတ္တော**တိ နာမံ အကံသု။ သော ဝယပ္ပတ္တော ပဉ္စဟိ သကဋသတေဟိ ဘဏ္ဍံ အာဒါယ ဝါဏိဇ္ဇဝသေန ရာဇဂဟံ အဂမာသိ။ တေန စ သမယေန ရာဇဂဟေ အညတရာ ဂဏိကာ အဘိရူပါ ဒဿနီယာ ပရမသောဘဂ္ဂယောဂတော ဒိဝသေ ဒိဝသေ သဟဿံ လဘတိ။ အထ သော သတ္ထဝါဟပုတ္တော ဒိဝသေ ဒိဝသေ တဿာ ဂဏိကာယ သဟဿံ ဒတ္ဝာ သံဝါသံ ကပ္ပေန္တော နစိရဿေဝ သဗ္ဗံ ဓနံ ခေပေတ္ဝာ ဒုဂ္ဂတော ဟုတ္ဝာ ဃာသစ္ဆာဒနမတ္တမ္ပိ အလဘန္တော ဇုတော စိတော စ ပရိဿ္သမန္တော သံဝေဂပ္ပတ္တော အဟောသိ။ သော ကေဒိဝသံ ဥပါသကေဟိ သဒ္ဓိံ ဝေဠုဝနံ အဂမာသိ။

တေန စ သမယေန သတ္ထာ မဟာတိယာ ပရိသာယ ပရိဝုတော ဓမ္မံ ဒေသေန္တော နိသိန္နော ဟောတိ။ သော ပရိသပရိယန္တေ နိသီဒိတ္ဝာ သတ္ထု သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတ္ဝာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ ဓုတင်္ဂါနိ သမာဒိယိတ္ဝာ သုသာနေ ဝသတိ၊ တဒါ အညတရောပိ သတ္ထဝါဟပုတ္တော သဟဿံ ဒတ္ဝာ တာယ ဂဏိကာယ သဟ ဝသတိ။ သာ စ ဂဏိကာ တဿ ဟတ္ထေ မဟ္ဃ-ရတနံ ဒိသ္ဝာ လောဘံ ဥပ္ပါဒေတ္ဝာ အညေဟိ ဓုတ္တပုရိသေဟိ တံ မာရာပေတ္ဝာ တံ ရတနံ ဂဏှိ။ အထ တဿ သတ္ထဝါဟပုတ္တဿ မနုဿာ တံ ပဝတ္တိံ သုတ္ဝာ ဩစရကမနုဿေ ပေသေသုံ။ တေ ရတ္တိယံ တဿာ ဂဏိကာယ ဃရံ ပရိသိတ္ဝာ ဆဝိအာဒိနိ အနုပဟစ္စေဝ တံ မာရေတ္ဝာ သိဝထိကာယ ဆဍ္ဍေသုံ။ ရာဇဒတ္တ-တ္ထေရော အသုဘနိမိတ္တံ ဂဟေတုံ သုသာနေ ဝိစရန္တော တဿာ ဂဏိကာယ

ကဋ္ဌေဝရံ ပဋိက္ကူလတော မနသိ ကာတုံ ဥပဂတော ကတိပယဝါရေ ယောနိ-
သော မနသိ ကတ္ဝာ အစိရမတဘာဝတော သောဏသိင်္ဂါလာဒီဟိ အနုပဟတ-
ဆဝိတာယ ဝိသဘာဂဝတ္ထုတာယ စ အယောနိသော မနသိကရောန္တော တတ္ထ
ကာမရာဂံ ဥပ္ပါဒေတ္ဝာ သံဝိဂ္ဂတရမာနသော အတ္တနော စိတ္တံ ပရိဘာသိတ္ဝာ
မုဟုတ္တံ ကေမန္တံ အပသင်္ကိတ္ဝာ အာဒိတော ဥပဋ္ဌိတံ အသုဘနိမိတ္တမေဝ
ဂဟေတ္ဝာ ယောနိသော မနသိကရောန္တော ဈာနံ ဥပ္ပါဒေတ္ဝာ တံ ဈာနံ ပါဒကံ
ကတ္ဝာ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတ္ဝာ တာဝဒေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ
အပဒါနေ[1]—

“ဝိပိနေ ဗုဒ္ဓံ ဒိသ္ဝာန၊ သယမ္ဘုံ အပရာဇိတံ။
အမ္ဗာဋကံ ဂဟေတ္ဝာန၊ သယမ္ဘုဿ အဒါသဟံ။

ကေတိ[2]သေ ဇာတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဖလမဒဒိ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိ နာဘိဇာနာမိ၊ ဖလဒါနဿိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယှံ။ ပ ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတ္ဝာ အတ္တနော ပဋိပတ္တိံ ပစ္စဝေက္ခိတ္ဝာ ဒိတိသောမနဿ-
ဇာတော—

၃၁၅။ “ဘိက္ခု သိဝထိကံ[3] ဂန္ဓွာ၊ အဒ္ဒသ ဇာတိမုဇ္ဈိတံ။
အပဝိဒ္ဓံ သုသာနသ္မိံ၊ ခဇ္ဇန္တိံ ကိမိဟိ ဗုဋံ။

၃၁၆။ ယံ ဟိ ဧကေ ဇိဂုစ္ဆန္တိ၊ မတံ ဒိသ္ဝာန ပါပကံ။
ကာမရာဂေါ ပါတုရဟု၊ အန္ဓောဝ သဝတိ အဟုံ။

၃၁၇။ သြရံ သြဒနပါကမှာ၊ တမှာ ဌာနာ အပက္ကမိ။
သတိမာ သမ္ပဇာနောဟံ၊ ကေမန္တံ ဥပါဝိသိ။

၃၁၈။ တတော မေ မနသိကာရော၊ ယောနိသော ဥဒပဒ္ဒထ။
အာဒိနဝေါ ပါတုရဟု၊ နိဗ္ဗိဒါ သမတိဋ္ဌထ။

၃၁၉။ တတော စိတ္တံ ဝိမုစ္စိ မေ၊ ပဿ ဓမ္မသုဓမ္မတံ။
တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ—

ဗုမာ ပဏ္ဍ ဂါထာ အဘာသိ။

၁-ခု ၄-၂၀-ပိဋ္ဌာဒိသု။ ၂-စတုဒ္ဒသေ (သီ) ၃-သီဝထိကံ (သီ၊ ဗု)

တတ္ထ **ဘိက္ခု၊ သိဝထိကံ ဂန္ဓာ**တိ သံသာရေ ဘယဿ[၁] ဇ္ဂကွနတော ဘိက္ခု၊ အသုဘကမ္မဋ္ဌာနတ္ထံ အာမကသုသာနံ ဥပဂန္ဓာ။ "ဘိက္ခူ"တိ စေတံ အတ္တာနံ သန္ဓာယ ထေရော သယံ ဝဒတိ။ **ဇ္ဂတ္ထိ**န္တိ ထီယတိ ဧတ္ထေ သုက္ကသောဏိတံ သတ္တသန္တာနဘာဝေန သံဟညတီတိ ထီ၊ မာတုဂါမော၊ ဧဝဉ္ဇ သဘာဝ-နိရုတ္တိဝသေန "ဇ္ဂတ္ထိ"တိပိ ဝုစ္စတိ။ ဝဉ္ဇာဒီသု ပန တံသဒိသတာယ တံသ-ဘာဝါနတိဝတ္တနတော စ တဗ္ဗောဟာရော[၂]။ "ဇ္ဂတ္ထိ"တိ စ ဇ္ဂတ္ထိကဋ္ဌေဝရံ ဝဒတိ။ **ဥဏ္ဍိတ**န္တိ ပရိစ္စတ္တံ။ ဥဏ္ဍနိယတ္တာ ဧဝ **အပဝိဒ္ဓံ** အနပေက္ခဘာဝေန ခိတ္တံ။ **ခဇ္ဇန္တိ ကိမိဟိ ဖုဋ္ဌ**န္တိ ကိမိဟိ ပူရိတံ ဟုတ္ဝာ ခဇ္ဇမာနံ။

ယံ ဟိ ဧကေ ဇိဂုစ္ဆန္တိ၊ မတံ ဒိသ္ဝာန ပါပကန္တိ ယံ အပဂတာယုဥသ္မာ-ဝိညာဏတာယ မတံ ကဋ္ဌေဝရံ ပါပကံ နိဟီနံ လာမကံ ဧကေ စောက္ခ-ဇာတိကာ[၃] ဇိဂုစ္ဆန္တိ, ဩလောကေတုမ္ပိ န ဇ္ဂစ္ဆန္တိ။ **ကာမရာဂေါ ပါတုရဟူ**တိ တသ္မိံ ကုဏပေ အယောနိသောမနသိကာရဿ ဗလဝတာယ ကာမရာဂေါ မယ္ဟံ ပါတုရဟောသိ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ **အန္ဓောဝ သဝတိ အဟု**န္တိ တသ္မိံ ကဋ္ဌေဝရေ နဝဟိ ဒ္ဝါရေဟိ အသုစိံ သဝတိ သန္ဒန္တေ အသုစိဘာဝဿ အဒဿနေန အန္ဓောဝ ဝိယ အဟောသိံ။ တေနာဟ—

"ရတ္တော အတ္ထံ န ဇာနာတိ၊ ရတ္တော ဓမ္မံ န ပဿတိ။
အန္ဓတမံ တဒါ ဟောတိ၊ ယံ ရာဂေါ သဟတေ နရ"န္တိ စ,

"ကာမစ္ဆန္ဒော ခေါ ဗြာဟ္မဏ အန္ဓကရဏော အစက္ခုကရဏော"တိ စ အာဒိ။ ကေစိ ပနေတ္ထ တကာရာဂမံ ကတ္ဝာ "ကိလေသပရိယုဋ္ဌာနေန အဝသဝတ္တိ ကိလေသဿ ဝါ ဝသဝတ္တိ"တိ အတ္ထံ ဝဒန္တိ။ အပရေ "အန္ဓောဝ အသတိ အဟု"န္တိ ပါဋ္ဌိံ ဝတ္ဝာ "ကာမရာဂေန အန္ဓောဝ ဧဝ ဟုတ္ဝာ သတိ-ရဟိတော အဟောသိ"န္တိ အတ္ထံ ဝဒန္တိ။ တဒုဘယံ ပန ပါဋ္ဌိယံ နတ္ထိ။

ဩရံ ဩဒနပါကမှာတိ ဩဒနပါကတော ဩရံ၊ ယာဝတာ ကာလေန သုပရိဓောတတိန္တတဏ္ဍုလနာဋ္ဌိယာ ဩဒနံ ပစတိ၊ တတော ဩရမေဝ ကာလံ၊ တတောပိ လဟုကာလေန ရာဂံ ဝိနောဒေန္တော **တမှာ ဌာနာ အပက္ကမိ**ံ ယသ္မိံ ဌာနေ ဌိတဿ မေ ရာဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ တမှာ ဌာနာ အပက္ကမိံ အပသက္ကိံ[၄]။ အပက္ကန္တောဝ **သတိမာ သမ္ပဇာနောဟံ** သမဏသည်ံ ဥပဋ္ဌပေတ္ဝာ သတိပဋ္ဌာနမနသိကာရဝသေန သတိမာ, သမ္မဒေဝ ဓမ္မသဘာဝဇာနနေန

၁-ဘယံ (သီ၊ ဇ္ဂ)　　၂-တံသဒိသတာယ သဟဝုတ္တိတောဝ တဗ္ဗောဟာရာ (သီ)
၃-မောက္ခဇာတိကာ (သီ၊ ဇ္ဂ)　　၄-နတ္ထိ (သီ၊ ဇ္ဂ)

သမ္ပဇာနော စ ဟုတ္ဝာ ဧကမန္တံ ဥပါဝိသိံ၊ ပလ္လင်ံ အာဘုဇိတ္ဝာ နိသိဒိံ။ နိသိဇ္ဇဿ စ **တတော မေ မနသိကာရော၊ ယောနိသော ဥဒပဇ္ဇထာ**တိအာဒိ သဗ္ဗံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယမေဝါတိ။

ရာဇဒတ္တထ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-သုဘူတထ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

အယောဂေတိအာဒိကာ အာယသ္မတော သုဘူတထ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ ဥပစိနန္တော ကဿပဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဗာရာဏသိယံ ဂဟပတိ-မဟာသာလကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ ဝိညုတံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ သတ္ထု သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတ္ဝာ ပသန္နမာနသော သရဏေသု စ သီလေသု စ ပတိဋ္ဌာယ မာသေ မာသေ အဋ္ဌက္ခတ္တုံ စတုဇ္ဇာတိယဂန္ဓေန သတ္ထု ဂန္ဓကုဋိံ ဩပုဉ္ဇာပေသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန နိဗ္ဗတ္တနိဗ္ဗတ္တဋ္ဌာနေ သုဂန္ဓသရီရော ဟုတ္ဝာ ဣမသ္မိံ ပုဒ္ဓုပ္ပါဒေ မဂဓရဋ္ဌေ ဂဟပတိကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ **သုဘူတော**တိ လဒ္ဓနာမော ဝယ-ပ္ပတ္တော နိဿရဏဇ္ဈာသယတာယ[1] ဃရာဝါသံ ပဟာယ တိတ္ထိယေသု ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ တတ္ထ သာရံ အလဘန္တော သတ္ထု သန္တိကေ ဥပတိဿကောလိတသေလာ-ဒိကေ ဗဟူ သမဏဗြာဟ္မဏေ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ သာမညသုခံ အနုဘဝန္တေ ဒိသ္ဝာ သာသနေ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ အာစရိယုပဇ္ဈာယေ အာရာဓေတ္ဝာ ကမ္မ-ဋ္ဌာနံ ဂဟေတ္ဝာ ဝိဝေကဝါသံ ဝသန္တော ဝိပဿနံ ဝဍ္ဍေတ္ဝာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ **အပဒါနေ**[2]—

"ဣမမှိ ဘဒ္ဒကေ ကပ္ပေ၊ ဗြဟ္မဗန္ဓု မဟာယသော။
ကဿပေါ နာမ ဂေါတ္တေန၊ ဥပ္ပဇ္ဇိ ဝဒတံ ဝရော။

အနုဗျဉ္ဇနသမ္ပန္နော၊ ဗာတ္တိံသဝရလက္ခဏော။
ဗျာမပ္ပဘာပရိဝုတော၊ ရံသိဇာလသမောတ္ထဋော။

အဿာသေတာ ယထာ စန္ဒော၊ သူရိယောဝ ပဘင်္ကရော။
နိဗ္ဗာပေတာ ယထာ မေဃော၊ သာဂရောဝ ဂုဏာကရော။

၁-နိဿရဏဇ္ဈာသယာ (သီ၊ဣ) ၂-ခု ၄-၁၆၅-ပိဋ္ဌာဒီသု။

ဓရဏီရိဝ သီလေန၊ ဟိမဝါဝ သမာဓိနာ။
အာကာသော ဝိယ ပညာယ၊ အသင်္ဂါ အနိလော ယထာ။

တဒါဟံ ဗာရာဏသိယံ၊ ဥပပန္နော မဟာကုလေ။
ပဟူတဓနဓညသ္မိံ၊ နာနာရတနသဉ္ဇယေ။

မဟတာ ပရိဝါရေန၊ နိသိန္နံ လောကနာယကံ။
ဥပေစ္စ ဓမ္မမဿောသိံ၊ အမတံဝ မနောဟရံ။

ဒ္ဒတ္တိံသလက္ခဏဓရော၊ သနက္ခတ္တောဝ စန္ဒိမာ။
အနုဗျဉ္ဇနသမ္ပန္နော၊ သာလရာဇာဝ ဖုလ္လိတော။

ရံသိဇာလပရိက္ခိတ္တော၊ ဒိတ္တောဝ ကနကာစလော။
ဗျာမပ္ပဘာပရိဝုတော၊ သတရံသီ ဒိဝါကရော။

သောဏ္ဏာနနော ဇိနဝရော၊ သမဏီဝ သိလုစ္စယော။
ကရုဏာပုဏ္ဏဟဒယော၊ ဂုဏေန ဝိယ သာဂရော။

လောကဝိဿုတကိတ္တိ စ၊ သိနေရူဝ နဂုတ္တမော။
ယသသာ ဝိတ္ထတော ဝီရော၊ အာကာသသဒိသော မုနိ။

အသင်္ဂစိတ္တော သဗ္ဗတ္ထ၊ အနိလော ဝိယ နာယကော။
ပတိဋ္ဌာ သဗ္ဗဘူတာနံ၊ မဟီဝ မုနိသတ္တမော။

အနုပလိတ္တော လောကေန၊ တောယေန ပဒုမံ ယထာ။
ကုဝါဒဂစ္ဆဒဟနော၊ အဂ္ဂိက္ခန္ဓောဝ သောဘတိ။

အဂဒေါ ဝိယ သဗ္ဗတ္ထ၊ ကိလေသဝိသနာသကော။
ဂန္ဓမာဒနသေလောဝ၊ ဂုဏဂန္ဓဝိဘူသိတော။

ဂုဏာနံ အာကရော ဝီရော၊ ရတနာနံဝ သာဂရော။
သိန္ဓူဝ ဝနရာဇီနံ၊ ကိလေသမလဟာရကော။

ဝိဇယီဝ မဟာယောဓော၊ မာရသေနာဝမဒ္ဒနော။
စက္ကဝတ္တီဝ သော ရာဇာ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂရတနိဿရော။

မဟာဘိသက္ကသက်ာသော၊ ဒေါသဗျာဓိတိကိစ္ဆကော။
သလ္လကတ္တော ယထာ ဝေဇ္ဇော၊ ဒိဋ္ဌိဂဏ္ဍဝိဖာလကော။

သော တဒါ လောကပဇ္ဇောတော၊ သနရာမရသက္ကတော။
ပရိသာသု နရာဒိစ္စော၊ ဓမ္မံ ဒေသယတေ ဇိနော။

ဒါနံ ဒတ္ဝာ မဟာဘောဂေါ၊ သီလေန သုဂတူပဂေါ။
ဘာဝနာယ စ နိဗ္ဗာတိ၊ ဇုစ္ဆေဝမနုသာသထ။

ဒေသနံ တံ မဟာဿာဒံ၊ အာဒိမဇ္ဈန္တသောဘနံ။
သုဏန္တိ ပရိသာ သဗ္ဗာ၊ အမတံဝ မဟာရသံ။

သုတ္ဝာ သုမဓုရံ ဓမ္မံ၊ ပသန္နော ဇိနသာသနေ။
သုဂတံ သရဏံ ဂန္ဒွာ၊ ယာဝဇီဝံ နမဿဟံ။

မုနိနော ဂန္ဓကုဋိယာ၊ ဩပုဏ္ဏေသိ တဒါ မဟိ။
စတုဇ္ဇာတေန ဂန္ဓေန၊ မာသေ အဋ္ဌ ဒိနေသ္ဝဟံ။

ပဏိဓေယ သုဂန္ဓတ္ထံ၊ သရီရဝိသဂန္ဓိနော။
တဒါ ဇိနော ဝိယာကာသိ၊ သုဂန္ဓတနုလာဘိတံ။

ယော ယံ ဂန္ဓကုဋိဘူမိ၊ ဂန္ဓေနောပုဠ္လတေ သကိ။
တေန ကမ္မဝိပါကေန၊ ဥပပန္နော တဟိ တဟိ။

သုဂန္ဓဒေဟော သဗ္ဗတ္ထ၊ ဘဝိသတိ အယံ နရော။
ဂဏဂန္ဓဃုတ္တော ဟုတ္ဝာ၊ နိဗ္ဗာယိသတိနာသဝေါ။

တေန ကမ္မေန သုကတေန၊ စေတနာပဏိဓိဟိ စ။
ဇဟိတ္ဝာ မာနုသံ ဒေဟံ၊ တာဝတိံသမဂမ္ဆဟံ။

ပဏ္ဍိမေ စ ဘဝေ ဒါနိ၊ ဇာတော ဝိပ္ပကုလေ အဟံ။
ဂဇ္ဘံ မေ ဝသတော မာတာ၊ ဒေဟနာသိ သုဂန္ဓိတာ။

ယဒါ စ မာတုကုစ္ဆိမှာ၊ နိက္ခမာမိ တဒါ ပုရိ။
သာဝတ္ထိ သဗ္ဗဂန္ဓေဟိ၊ ဝါသိတာ ဝိယ ဝါယထ။

ပုပ္ဖဝဿ သုရဘိ၊ ဒိဗ္ဗဂန္ဓံ မနောရမံ။
ဂူပါနိ စ မဟဏ္ဍါနိ၊ ဥပဝါယိံသု တာဝဒေ။

ဒေဝါ စ သဗ္ဗဂန္ဓေဟိ၊ ဂူပပူဇ္ဇေဟိ တံ ဃရံ။
ဝါသယိံသု သုဂန္ဓေန၊ ယသ္မိံ ဇာတော အဟံ ဃရေ။

ယဒါ စ တရုဏော ဘဒ္ဒေါ၊ ပဌမေ ယောဗ္ဗနေ ဌိတော။
တဒါ သေလံ သပရိသံ၊ ဝိနေတွာ နရသာရထိ။

တေဟိ သဗ္ဗေဟိ ပရိဝုတော၊ သာဝတ္ထိပုရမာဂတော။
တဒါ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝံ တံ၊ ဒိသွာ ပဗ္ဗဇိတော အဟံ။

သီလံ သမာဓိပညဉ္ဇ၊ ဝိမုတ္တိဉ္ဇ အနုတ္တရံ။
ဘာဝေတွာ စတုရော ဓမ္မေ၊ ပါပုဏိံ အာသဝက္ခယံ။

ယဒါ ပဗ္ဗဇိတော စာဟံ၊ ယဒါ စ အရဟာ အဟုံ။
နိဗ္ဗာယိဿံ ယဒါ စာဟံ၊ ဂန္ဓဝဿော တဒါ အဟု။

သရီရဂန္ဓော စ သဒါတိသေတိ မေ၊
မဟာရဟံ စန္ဒနစမ္ပကုပ္ပလံ။
တထေဝ ဂန္ဓေ ဣတရေ စ သဗ္ဗသော၊
ပသယှ ဝါယာမိ တတော တဟိံ တဟိံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယှံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန''န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတ္ဝာ တိတ္ထိယေသု ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ အတ္တနော ပတ္တံ အတ္တကိလ-မထာနုယောဂံ ဒုက္ခံ, သာသနေ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ ပတ္တံ ဈာနာဒိသုခဉ္ဇ စိန္တေတ္ဝာ[၁] အတ္တနော ပဋိပတ္တိပစ္စဝေက္ခဏမုခေန အည် ဗျာကရောန္တော—

၃၂၀။ "အယောဂေ ယုဉ္ဇမတ္တာနံ၊ ပုရိသော ကိစ္စမိစ္ဆကော။
စရံ စေ နာဓိဂစ္ဆေယျ၊ တံ မေ ဒုဗ္ဘဂလက္ခဏံ။

၃၂၁။ အဗ္ဗူဠ္ဠံ အဃဂတံ ဝိဇိတံ၊
ဧကဉ္ဇေ ဩဿဇေယျ ကလီဝ သိယာ။
သဗ္ဗာနိပိ စေ ဩဿဇေယျ အန္ဓောဝ သိယာ၊
သမဝိသမဿ အဒဿနတော။

၃၂၂။ ယဦ ကယိရာ တဦ ဝဒေ၊ ယံ နု ကယိရာ နု တံ ဝဒေ။
အကရောန္တံ ဘာသမာနံ၊ ပရိဇာနန္တိ ပဏ္ဍိတာ။

၃၂၃။ ယထာပိ ရုစိရံ ပုပ္ပံ၊ ဝဏ္ဏဝန္တံ အဂန္ဓကံ။
ဧဝံ သုဘာသိတာ ဝါစာ၊ အဖလာ ဟောတိ အကုဗ္ဗတော။

၁-ဒီပေတွာ (သီ၊ဣ)

၃၂၄။ ယထာဝိ ရူစိရံ ပုပ္ဖံ၊ ဝဏ္ဏဝန္တံ သုဂန္ဓကံ။
ဧဝံ သုဘာသိတာ ဝါစာ၊ သဖလာ ဟောတိ ကုဗ္ဗတော”တိ—

ဣမာ ပဋ္ဌ ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ **အယောဂေ**တိ အယုဇ္ဈိတဗ္ဗေ အသေဝိတဗ္ဗေ အန္တိဋ္ဌယေ။ ဣဓ ပန အတ္တကိလမထာနုယောဂဝသေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **ယုဇ္ဈန္တိ** တာသို့ အတ္တာနံ ယုဇ္ဈန္တော ယောဇေန္တော တထာ ပဋိပဇ္ဇန္တော။ **ကိစ္စမိဿကော**တိ ဥဘယဟိတာဝဟံ ကိစ္စံ ဣဿန္တော၊ တပ္ပဋိပက္ခတော အယောဂေ **စရံ** စရန္တော စေ ဘဝေယျ။ **နာဓိဂစ္ဆေယျာ**တိ ယထာဓိပ္ပေတံ ဟိတသုခံ န ပါပုဏေယျာတိ ဉာယော[1]။ တသ္မာ ယံ အဟံ တိတ္ထိယမတ[2]ဝဇ္ဇိတော အယောဂေ ယုဇ္ဈိ၊ **တံ မေ ဒုဗ္ဘဂလက္ခကံ** အပုညသဘာဝေါ။ “ပုရိမကမ္မဗျာမောဟိတော အယောဂေ ယုဇ္ဈိ”န္တိ ဒဿေတိ။

အဗ္ဘ॥ဠံ အဃဂတံ ဝိဇိတန္တိ ဝိဗာဓနသဘာဝတာယ အဃာ နာမ ရာဂါဒယော၊ အဃာနိ ဧဝ အဃဂတံ၊ အဃဂတာနံ ဝိဇိတံ သံသာရပ္ပဝတ္တိ၊ တေသံ ဝိဇယော ကုသလဓမ္မာဘိဘဝေါ။ “အဃဂတံ ဝိဇိတ”န္တိ အနုနာသိကလောပံ အကတ္ဝာ ဝုတ္တံ။ [3]တံ အဗ္ဘ॥ဠံ အနုဒ္ဓတံ ယေန၊ တံ အဗ္ဘ॥ဠာဃဂတံ ဝိဇိတံ ကတ္ဝာ[3] ဧဝံဘူတော ဟုတ္ဝာ၊ ကိလေသေ အသမုစ္ဆိန္ဒိတ္ဝာတိ အတ္ထော။ **ဇေတ္ဝေ သြဿဇေယျာ**တိ အဒုတိယတာယ ပဓာနတာယ စ ကေဏ အပ္ပမာဒံ သမ္မာပယော၇မေဝ ဝါ သြဿဇေယျ ပရိစ္စဇေယျ စေ။ **ကလိဝ** သော ပုဂ္ဂလော ကာဠကဏ္ဏိ ဝိယ **သိယာ။ သဗ္ဗာနိပိ ဧစေ သြဿဇေယျာ**တိ သဗ္ဗာနိပိ ဝိမုတ္တိယာ ပရိပါစကာနိ သဒ္ဓါဝိရိယသတိသမာဓိပညိန္ဒြိယာနိ[4] သြဿဇေယျ စေ၊ အဘာဝနာယ ဆဋ္ဌေယျ စေ၊ **အန္ဓော၀ သိယာ သမ-ဝိသမဿ အဒဿနတော**။

ယထာတိ သြပမ္မသမ္ပဋိပါဒနတ္ထေ နိပါတော။ **ရူစိရန္တိ** သောဘနံ။ **ဝဏ္ဏ-ဝန္တ**န္တိ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနသမ္ပန္နံ။ **အ၇န္ဓက**န္တိ ဂန္ဓရဟိတံ ပါလိဘဒ္ဒက-ဂိရိကဏ္ဏိကဇယသုမနာဒိဘေဒံ။ **ဧဝံ သုဘာသိတာ ဝါစာ**တိ သုဘာသိတာ ဝါစာ နာမ တေပိဋကံ ဗုဒ္ဓဝစနံ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနသမ္ပန္နပုပ္ဖသဒိသံ။ ယထာ ဟိ အ၇န္ဓကံ ပုပ္ဖံ ဓာရေန္တာသ သရိရေ ဂန္ဓော န ဖရတိ၊ ဧဝံ ဧတမ္ပိ ယော

၁-န ပါပုဏေယျ၊ တထာတိ ဉာယော (က) ၂-....တမ (က)
၃-၃-ယေန တံ အဗ္ဘ॥ဠံ အနုဒ္ဓဋံ အဃဂတံ ဝိဇိတံ အကတ္ဝာ (သီ၊ ဋ္ဌ)
၄-သဗ္ဗာနိ ဝိရိယသတိသမာဓိပညိန္ဒြိယာနိ (သီ၊ ဋ္ဌ)

သက္ကစ္စသဝနာဒီဟိ နဲ့ သမာစရတိ၊ တဿ သက္ကစ္စံ အသမာစရန္တိသ္သ ယံ တတ္ထ ကတ္တဗ္ဗံ၊ တံ အကုဗ္ဗတော သုတဂန္ဓံ[1] ပဋိပတ္တိဂန္ဓဉ္စ နဲ့ အာဝဟတိ အဖလာ ဟောတိ။ တေန ဝုတ္တံ "ဧဝံ သုဘာသိတာ ဝါစာ၊ အဖလာ ဟောတိ အကုဗ္ဗတော"တိ။

သုဂန္ဓဂန္တိ သုမနစမ္ပကနီလုပ္ပလပုပ္ဖါဒိဘေဒံ။ **ဧဝ**န္တိ ယထာ တံ ပုပ္ဖံ ဓာရေန္တိသ္သ သရီရေ ဂန္ဓော ဖရတိ၊ ဧဝံ တေပိဋကဗုဒ္ဓဝစနသဒ္ဒါတာ သုဘာသိတာ ဝါစာပိ ယော သက္ကစ္စသဝနာဒီဟိ တတ္ထ ကတ္တဗ္ဗံ ကရောတိ၊ အသ်[2] ပုဂ္ဂလဿ သဖလာ ဟောတိ၊ သုတဂန္ဓပဋိပတ္တိဂန္ဓာနံ အာဝဟနတော မဟပ္ဖလာ ဟောတိ မဟာနိသံသာ။ တသ္မာ ယထေဝါဒံ[3] ပဋိပဇ္ဇေယ္ယ၊ ယထာကာရီ တထာဝါဒိ စ ဘဝေယ္ယာတိ။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။

သုဘူတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ဂိရိမာနန္ဒတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဝဿတိ ဒေဝေါတိအာဒိကာ အာယသ္မတော ဂိရိမာနန္ဒတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ ဥပစိနန္တော သုမေဓဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ ဝယပ္ပတ္တော ဃရာဝါသံ ဝသန္တော အတ္တနော ဘရိယာယ ပုတ္တေ စ ကာလင်္ကတေ သောကသလ္လသမပ္ပိတော အရညံ ပဝိဋ္ဌော သတ္ထာရာ တတ္ထ ဂန္ဒွာ ဓမ္မံ ကထေတ္ဝာ သောကသလ္လေ အဗ္ဘုဉ္ဆေ ပသန္နမာနသော သုဂန္ဓ-ပုပ္ဖေဟိ ပူဇေတ္ဝာ ပဏ္ဍပတိဋ္ဌိတေန ဝန္ဒိတ္ဝာ သိရသိ အဉ္ဇလိ ကတ္ဝာ အဘိတ္ထဝိ။

သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဇုမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ရာဇဂဟေ ဗိမ္ဗိသာရရညော ပုရောဟိတဿ ပုတ္တော ဟုတ္ဝာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ **ဂိရိမာ-နန္ဒော**တိဿ နာမံ အဟောသိ။ သော ဝိညုတံ ပတ္တော သတ္ထု ရာဇဂဟ-ဂမနေ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝံ ဒိသ္ဝာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ သမဏဓမ္မံ ကရောန္တော ကတိပယံ ဒိဝသံ ဂါမကာဝါသေ ဝသိတ္ဝာ သတ္ထာရံ ဝန္ဒိတုံ ရာဇဂဟံ အဂမာသိ။ ဗိမ္ဗိသာရမဟာရာဇာ တဿ အာဂမနံ သုတ္ဝာ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ "ဣဓေဝ ဘန္တေ ဝသထ၊ အဟံ စတူဟိ ပစ္စယေဟိ ဥပဋ္ဌဟာမီ"တိ သမ္ပဝါရေတ္ဝာ

၁-သုတဂန္ဓံ စာဂဂန္ဓံ (သီ၊ ဋ္ဌ၊က)၊ သုတဂန္ဓဉ္စ ဝါစာဂန္ဓဉ္စ (ဓမ္မပဒ-ဋ္ဌ ၁- ၂၄၂-ဝိဋ္ဌေ။)
၂-သာ အသ (သီ၊ ဋ္ဌ)　　၃-ယထာ စာဂံ (သီ၊ ဋ္ဌ)

ဂတော ဗဟုကိစ္စတာယ နသရိ။ “ထေရော အဇ္ဈောကာသေ ဝသတီ”တိ ဒေဝတာ ထေရဿ တေမနဘယေန ဝဿံ ဝါရေသုံ။ ရာဇာ အဝဿန-ကာရဏံ သလ္လက္ခေတွာ ထေရဿ ကုဋိကံ ကာရာပေသိ။ ထေရော ကုဋိကာယံ ဝသန္တော သေနာသနသပ္ပါယလာဘေန သမာဓာနံ[၁] လဘိတွာ ဝိရိယသမတံ ယောဇေတွာ ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ **အပဒါနေ**[၂]—

“ဘရိယာ မေ ကာလင်္ကတာ၊ ပုတ္တော သိဝထိကံ ဂတော။
မာတာ ပိတာ မတာ ဘာတာ၊ ကေစိတမ္ပိ ဥယ္ဟရေ။

တေန သောကေန သန္တတ္တော၊ ကိသော ပဏ္ဏု အဟောသဟံ။
စိတ္တက္ခေပေါ စ မေ အာသိ၊ တေန ဒေသကေန အဇ္ဈိတော။

သောကသလ္လပရေတောဟံ၊ ဝနန္တမုပသင်္ကမိံ။
ပဝတ္တဖလံ ဘုဉ္ဇိတွာ၊ ရုက္ခမူလေ ဝသာမဟံ။

သုမေဓော နာမ သမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ဒုက္ခသန္တကရော ဇိနော။
မမုဒ္ဓရိတုကာမော သော၊ အာဂဉ္ဆိ မမ သန္တိကံ။

ပဒသဒ္ဒံ သုဏိတွာန၊ သုမေဓဿ မဟေသိနော။
ပဂ္ဂဟေတွာနဟံ သီသံ၊ ဥလ္လောကေသိံ မဟာမုနိံ။

ဥပါဂတေ မဟာဝီရေ၊ ဝိတိ မေ ဥဒပဇ္ဇထ။
တဒါသိ’မေကဂ္ဂမနော၊ ဒိသွာ တံ လောကနာယကံ။

သတိံ ပဋိလဘိတွာန၊ ပဏ္ဏမုဋ္ဌိမဒါသဟံ။
နိသိဒိ ဘဂဝါ တတ္ထ၊ အနုကမ္ပာယ စက္ခုမာ။

နိသဇ္ဇ တတ္ထ ဘဂဝါ၊ သုမေဓော လောကနာယကော။
ဓမ္မံ မေ ကထယီ ဗုဒ္ဓေါ၊ သောကသလ္လဝိနောဒနံ။

အနဝိတာ တတော အာဂုံ၊ အနနုညာတာ ဇုတော ဂတာ။
ယထာ’ဂတာ တထာ ဂတာ၊ တတ္ထ ကာ ပရိဒေဝနာ။

ယထာပိ ပထိကာ သတ္တာ၊ ဝဿမာနာယ ဝုဋ္ဌိယာ။
သဘတ္တာ ဥပဂစ္ဆန္တိ၊ ဝဿသာ’ပတနာယ တေ။

၁-သမ္မာပဓာနံ (က)　　၂-ခု ၃-၃၈၇-ဝိဇ္ဇာဒိသု။

ဝဿေ စ တေ ဩရမိတေ၊ သမ္ပယန္တိ ယဒိစ္ဆကံ။
ဧဝံ မာတာ ပိတာ တုယ္ဟံ၊ တတ္ထ ကာ ပရိဒေဝနာ။

အာဂန္တုကာ ပါဟုနကာ၊ စလိတေရိတကမ္ပိတာ။
ဧဝံ မာတာ ပိတာ တုယ္ဟံ၊ တတ္ထ ကာ ပရိဒေဝနာ။

ယထာပိ ဥရဂေါ ဇိဏ္ဏံ၊ ဟိတ္ဝာ ဂစ္ဆတိ သံ တစံ။
ဧဝံ မာတာ ပိတာ တုယ္ဟံ၊ သံ တနုံ ဗ္ဗဓ ဟီယရေ။

ဗုဒ္ဓဿ ဂိရမညာယ၊ သောကသလ္လံ ဝိဝဇ္ဇယိံ။
ပါမောဇ္ဇံ ဇနယိတ္ဝာန၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌံ အဝန္ဒဟံ။

ဝန္ဒိတ္ဝာန မဟာနာဂံ၊ ပူဇယိံ ဂိရိမဥ္ဇရိံ။
ဒိဗ္ဗဂန္ဓံ သမ္ပဝန္တံ၊ သုမေဓံ လောကနာယကံ။

ပူဇယိတ္ဝာန သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ သိရေ ကတ္ဝာန အဥ္ဇလိံ။
အနုဿရံ ဂုဏဂ္ဂါနိ၊ သန္ဆဝိံ လောကနာယကံ။

နိတ္တိဏ္ဏောသိ မဟာဝီရ၊ သဗ္ဗညု လောကနာယက။
သဗ္ဗေ သတ္တေ ဥဒ္ဓရသိ၊ ဉာဏေန တွံ မဟာမုနေ။

ဝိမတိံ ဒ္ဝေဋ္ဌကံ ဝါပိ၊ သဉ္ဆိန္ဒသိ မဟာမုနေ။
ပဋိပါဒေသိ မေ မဂ္ဂံ၊ တဝ ဉာဏေန စက္ခုမ။

အရဟာ ဝသိပတ္တာ စ၊ ဆဋ္ဌဘိညာ မဟိဒ္ဓိကာ။
အန္တလိက္ခစရာ ဓီရာ၊ ပရိဝါရေန္တိ တာဝဒေ။

ပဋိပန္နာ စ သေခါ စ၊ ဖလဋ္ဌာ သန္တိ သာဝကာ။
သုရောဒယေဝ ပဒုမာ၊ ပုပ္ဖန္တိ တဝ သာဝကာ။

မဟာသမုဒ္ဒေါဝ'က္ခောဘော၊ အတုလောပိ ဒုရုတ္တရော။
ဧဝံ ဉာဏေန သမ္ပန္နော၊ အပ္ပမေယျောသိ စက္ခုမ။

ဝန္ဒိတ္ဝာဟံ လောကဇိနံ၊ စက္ခုမန္တံ မဟာယသံ။
ပုထုဒိသာ နမဿန္တော၊ ပဋိကုဋိကော အဂဥ္ဆဟံ။

ဒေဝလောကာ စဝိတ္ဝာန၊ သမ္ပဇာနော ပတိဿတော။
ဩက္ကမိံ မာတုယာ ကုစ္ဆိံ၊ သန္ဓာဝန္တော ဘဝါဘဝေ။

အဂါရာ အာဘိနိက္ခမ္မ၊ ပဗ္ဗဇိံ အနဂါရိယံ။
အာတာပိ နိပကော စျာယိ၊ ပဒ္ဓိသလ္လာနဂေါစရော။

ပဓာနံ ပဒဟိတ္ဘာန၊ တောသယိတ္ဘာ မဟာမုနိံ။
စန္ဒောဝ'ဗ္ဘာဃနာ မုတ္တော၊ ဝိစရာမိ အဟံ သဒါ။

ဝိဝေကမနုယုတ္တောမှိ၊ ဥပသန္တော နိရူပဓိ။
သဗ္ဗာသဝေ ပရိညာယ၊ ဝိဟရာမိ အနာသဝေါ။

တိံသကပွသဟာဿမှိ၊ ယံ ဗုဒ္ဓမဘိပူဇယိံ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ စျာပိတာ မယ္ဟံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန"န္တိ။

အထ ထေရဿ အရဟတ္တပ္ပတ္တိယာ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌေဝိယ ဒေဝေ ဝဿန္တေ ဥပရိ တံ ဝဿနေ နိယောဇနမုခေန အညံ ဗျာကရောန္တော—

၃၂၅။ "ဝဿတိ ဒေဝေါ ယထာသုဂိတံ၊
ဆန္နာ မေ ကုဋိကာ သုခါ နိဝါတာ။
တသံ ဝိဟရာမိ ဂုပသန္တော၊
အထ စေ ပတ္ထယသီ ပဝဿ ဒေဝ။

၃၂၆။ ဝဿတိ ဒေဝေါ ယထာသုဂိတံ၊
ဆန္နာ မေ ကုဋိကာ သုခါ နိဝါတာ။
တသံ ဝိဟရာမိ သန္တုစိတ္တော၊
အထ စေ ပတ္ထယသီ ပဝဿ ဒေဝ။

၃၂၇။ ဝဿတိ ဒေဝေါ။ပ။ တသံ ဝိဟရာမိ ဂိတရာဂေါ။ပ။

၃၂၈။ ဝဿတိ ဒေဝေါ။ပ။ တသံ ဝိဟရာမိ ဂိတဒေါသော။ပ။

၃၂၉။ ဝဿတိ ဒေဝေါ။ပ။
တသံ ဝိဟရာမိ ဂိတမောဟော။
အထ စေ ပတ္ထယသီ ပဝဿ ဒေဝါ"တိ—

ဇုမာ ပဏ္ဍိတာ ထေရီအာဘာသိ။

တတ္ထ **ယထာသုဂိတ**န္တိ သုဂိတာနုရူပံ၊ သုန္ဒရဿ အတ္တနော မေဃဂိတဿ အနုရူပမေဝါတိ အတ္ထော။ ဝလာဟကော ဟိ ယထာ အဂဇ္ဇန္တော ကေဝလံ ဝဿန္တော နု သောဘတိ၊ ဧဝံ သတပဥ္ဉလသဟဿပဥ္ဉလေန ဥဋ္ဌဟိတ္ဝာ ထနယန္တော ဂဇ္ဇန္တော ဝိဇ္ဇုလ္လတာ နိစ္ဆာရေန္တော ပိ ဇဝဿန္တော နု သောဘတိ၊ တထာဘူတော ပန ဟုတ္ဝာ ဝဿန္တော သောဘတီတိ ဝုတ္တံ "ဝဿတိ ဒေဝေါ ယထာသုဂိတ"န္တိ။ တေနာဟ "အဘိတ္ထနယ ပဇ္ဇုန္န"ာ "ဂဇ္ဇိကာ စေဝ ဝဿိတာ စာ"တိ ၂ စ။ **တဿံ ဝိဟရာမီ**တိ တဿံ ကုဋိကာယံ အရိယဝိဟာရဂဇ္ဇေန ဣရိယာပထဝိဟာရေန ဝိဟရာမိ။ **ဂူဟဿန္တိ စိတ္တော**တိ အဂ္ဂဖလသမာဓိနာ သမ္မဒေဝ ဥပသန္တမာနသော။

ဧဝံ ထေရဿ အနေကဝါရံ ကတံ ဥယျောဇနံ သိရသာ သမ္ပဋိစ္ဆန္တော ဝလာဟကဒေဝပုတ္တော နိန္နဒ္ဓ ထလဒ္ဓ ပူရေန္တော မဟာဝဿံ ဝဿာပေသိ။

ဂိရိမာနန္ဒတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-သုမနတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ယံ ပတ္ထယာနောတိအာဒိကာ အာယသ္မတော သုမနတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမိမိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ ဥပစိနန္တော ဇုတော ပဋ္ဌာယ ပဒုမုတ္တရဿ ကပ္ပေ ဗုဒ္ဓသုညေ လောကေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ ဝိညုတံ ပတ္တော ဧကံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ ဗျာဓိတံ ဒိသ္ဝာ ဟရိတကံ အဒါသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဇုမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကောသလရဋ္ဌေ ဂဟပတိကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ **သုမနော**တိ လဒ္ဓနာမော သုခေန ဝဍ္ဎိ။ တဿ ပန မာတုလော ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ အရဟာ ဟုတ္ဝာ အရညေ ဝိဟရန္တော သုမနေ ဝယပ္ပတ္တေ တံ ပဗ္ဗာဇေတ္ဝာ စရိတာနုကူလံ ကမ္မဋ္ဌာနံ အဒါသိ။ သော တတ္ထ ယောဂကမ္မံ ကရောန္တော စတ္တာရိ ဈာနာနိ ပဉ္စ စ အဘိညာယော နိဗ္ဗတ္တေသိ။ အထဿ ထေရော ဝိပဿနာဝိမိံ အာစိက္ခိ၊ သော စ နစိရေနေဝ ဝိပဿနံ ဝဍ္ဎေတ္ဝာ အရဟတ္တေ ပတိဋ္ဌာသိ။ တေန ဝုတ္တံ **အပဒါနေ**[1]—

> "ဟရိတကံ အာမလကံ၊ အမ္ဗဇမ္ဗုဝိဘီတကံ။
> ကောလံ ဘလ္လာတကံ ဗိလ္လံ၊ သယမေဝ ဟရာမဟံ။

၁-ခု ၄-၄၁၆၊ ခု ၅-၁၈-ဝိဋ္ဌေသု။　၂-အံ ၁-၄၁၆၊ အဘိ ခု-၁၄၈-ဝိဋ္ဌေသု။　ခု-ခု ၄-၂၁-ဝိဋ္ဌာဒီသု။

ဒိသွာန ပဇ္ဇာရဂတံ၊ ဈာယိ ဈာနရတံ မုနိ။
အာဗာမေန အာပိဋ္ဌေန္တံ၊ အဒုတိယံ မဟာမုနိ။

ဟရိတကံ ဂဟေတွာန၊ သယမ္ဘုဿ အဒါသဟံ။
ခါဒမတ္တမ္ပိ ဘေသဇ္ဇေ၊ ဗျာဓိ ပဿမ္ဖိ တာဝဒေ။

ပဟိနဒရထော ဗုဒ္ဓေါ၊ အနုမောဒမကာသိ မေ။
ဘေသဇ္ဇဒါနေနိမိနာ၊ ဗျာဓိဂူပသမေန စ။

ဒေဝဘူတော မနုဿော ဝါ၊ ဇာတော ဝါ အညဇာတိယာ။
သဗ္ဗတ္ထ သုခိတော ဟောတု၊ မာ စ တေ ဗျာဓိမာဂမာ။

ဣဒံ ဝတ္ဝာန သမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သယမ္ဘူ။ အပရာဇိတော။
နဘံ အဘ္ဘုဂ္ဂမိ ဓိရော၊ ဟံသရာဇာဝ အမ္ဗရေ။

ယတော ဟရိတကံ ဒိန္နံ၊ သယမ္ဘုဿ မဟေသိနော။
ဣမံ ဇာတိံ ဥပါဒါယ၊ ဗျာဓိ မေ နုပသန္တထ။

အယံ ပစ္ဆိမကော မယှံ၊ စရိမော ဝတ္တတေ ဘဝေါ။
တိသော ဝိဇ္ဇာ သစ္ဆိကတာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ။

စတုန္နဝုတိတော ကပ္ပေ၊ ဘေသဇ္ဇမဒဒိံ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဘေသဇ္ဇဿ ဣဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယှံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အရဟတ္တေ ပန ပတိဋ္ဌိတော ဧကဒိဝသံ မာဘုလတ္ထေရဿ ဥပဋ္ဌာနံ အဂမာသိ။ တံ ထေရော အဓိဂမံ ပုစ္ဆိ၊ တံ ဗျာကရောန္တော—

၃၃၀။ “ယံ ပတ္ထယာနော ဓမ္မေသု၊ ဥပဇ္ဈာယော အနုဂ္ဂဟိ။
အမတံ အဘိကင်္ခန္တံ၊ ကတံ ကတ္တဗ္ဗကံ မယာ။

၃၃၁။ အနုပဗ္ဗတ္ထော သစ္ဆိကတော၊ သယံ ဓမ္မော အနီတိဟော။
ဝိသုဒ္ဓဉ္စက္ခော နိက္ကင်္ခေါ၊ ဗျာဂရောမိ တဝန္တိကေ။

၃၃၂။ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ ဇာနာမိ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု ဝိသောဓိတံ။
သဒတ္ထော မေ အနုပဗ္ဗတ္ထော၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ။

၃၃၃။ အပ္ပမတ္တဿ မေ သိက္ခာ၊ သုဿုတာ တဝ သာသနေ။
သဗ္ဗေ မေ အာသဝါ ခီဏာ၊ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဘဝေါ။

၃၃၄။ အနုသာသိ မံ အရိယဝတာ၊ အနုကမ္ပိ အနုဂ္ဂဟိ။
အမောဃော တုယ္ဟ'မောဝါဒေါ၊ အန္တေဝါသိမ္ဟိ သိက္ခိတော''တိ—

ဇုမာဟိ ပဉ္ဇဟိ ဂါထာဟိ သီဟနာဒံ နဒန္တော အည် ဗျာကာသိ။

တတ္ထ **ယံ ပတ္ထယာနော ဓမ္မေသု၊ ဥပဇ္ဈာယော အနုဂ္ဂဟိ။ အမတံ အဘိကခ်န္တ**န္တိ သမထဝိပဿနာဒီသု အနဝဇ္ဇဓမ္မေသု ယံ ဓမ္မံ မယ္ဟံ ပတ္ထယန္တော အာကခ်န္တော ဥပဇ္ဈာယော အမတံ နိဗ္ဗာနံ အဘိကခ်န္တံ မံ ဩဝါဒဒါနဝသေန အနုဂ္ဂဏ္ဟိ။ **ကတံ ကတ္တဗ္ဗကံ မယာ**တိ တဿ အဓိဂမတ္ထံ ကတ္တဗ္ဗံ ပရိညာဒိ-သောဋ္ဌသဝိဓံ ကိစ္စံ ကတံ နိဋ္ဌာပိတံ မယာ။

တတော ဧဝ **အနုပ္ပတ္တော** အဓိဂတော စတုဗ္ဗိဓောပိ မဂ္ဂဓမ္မော **သစ္ဆိကတော။ သယံ ဓမ္မော အနီတိဟော**တိ သယံ အတ္တနာယေဝ နိဗ္ဗာနဓမ္မော ဖလဓမ္မော စ အနီတိဟော အသန္ဒိဒ္ဓေါ အတ္တပစ္စက္ခော ကတော၊ "ဇုတိဟ, ဇုတိ ကိရာ"တိ ပဝတ္တိယာ ဇုတိဟသခ်ါတံ သံသယံ သမုစ္ဆိန္ဒန္တောယေဝ အရိယမဂ္ဂေါ ပဝတ္တတိ။ တေနာဟ **"ဝိသုဒ္ဓဉာဏော နိက္ကခ်ေါ''**တိအာဒိ။ တတ္ထ **ဝိသုဒ္ဓဉာဏော**တိ သဗ္ဗသံကိလေသဝိသုဒ္ဓိယာ ဝိသုဒ္ဓဉာဏော။ **တဝန္တိကေ**တိ တဝ သမီပေ။

သဒတ္ထောတိ အရဟတ္တံ။ **သိက္ခာ**တိ အဓိသီလသိက္ခာဒယော။ **သုဿုတာ**တိ ပရိယတ္တိဗာဟုသစ္စဿ ပဋိဝေဓဗာဟုသစ္စဿ စ ပါရိပူရိဝသေန သုဋ္ဌု သုတာ။ **တဝ သာသနေ**တိ တဝ ဩဝါဒေ အနုသိဋ္ဌိယံ ဋ္ဌိတဿ။

အရိယဝတာတိ သုဝိသုဒ္ဓသီလာဒိဝတသမာဒါနေန။ **အန္တေဝါသိမ္ဟိ သိက္ခိတော**တိ တုယ္ဟံ သမီပေ စိဏ္ဏဗြဟ္မစရိယဝါသတာယ အန္တေဝါသိ သိက္ခိတဝါ သိက္ခိတအဓိသီလာဒိသိက္ခော အမ္ဟိတိ။

သုမနတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ဝစ္စတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သာဓူ ဟီတိအာဒိကာ အာယသ္မတော ဝစ္စတ္ထေရသ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဋ္ဋူပနိဿယာနိ ပုညာနိ ဥပစိနန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ဘာရုကစ္ဆနဂရေ ဂဟပတိကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ **ဝစ္စော**တိ လဒ္ဓနာမော အနုပုဗ္ဗေန ဝစ္စတိ။ အထသ မာတာ သံသာရေ သဉ္ဇာတသံဝေဂါ ပုတ္တံ ဥတိနံ နိယျာဒေတ္ဝာ ဘိက္ခုနိနံ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တီ အရဟတ္တံ ပါပုဏိတ္ဝာ အပရေန သမယေန ပုတ္တဓိ ဝိညုတံ ပတ္တံ ဝေဋ္ဌုဒန္တ[1]တ္ထေရသ သန္တိကေ ပဗ္ဗာဇေသိ။ သော ပဗ္ဗဇိတော ဗုဒ္ဓဝစနံ ဥဂ္ဂဟေတ္ဝာ ဗဟုသုတော ဓမ္မကထိကော ဟုတ္ဝာ ဂန္ထဓုရံ ဝဟန္တော ဧကဒိဝသံ "ဧကကော သန္တရုတ္တရောဝ မာတရံ ပဿိဿာ-မိ"တိ ဘိက္ခုနုပဿယံ အဂမာသိ။ တံ ဒိသ္ဝာ မာတာ "ကသ္မာ တ္ဝံ ဧကကော သန္တရုတ္တရောဝ ဣဓာဂတော"တိ စောဒေသိ။ သော မာတရာ စောဒိယမာနော "အယုတ္တံ မယာ ကတ"န္တိ ဥပ္ပန္နသံဝေဂေါ ဝိဟာရံ ဂန္ဒ္ဝာ ဒိဝါဋ္ဌာနေ နိသိန္နော ဝိပဿိတ္ဝာ အရဟတ္တံ ပတ္ဝာ မာတု သြဝါဒသမ္ပတ္တိပကာသနမုခေန အည်ဗျာကရောန္တော—

၃၃၅။ "သာဓူ ဟိ ကိရ မေ မာတာ၊ ပတောဒံ ဥပဒံသယိ။
ယဿာဟံ ဝစနံ သုတ္ဝာ၊ အနုသိဋ္ဌော ဇနေတ္တိယာ။
အာရဒ္ဓဝိရိယော ပဟိတတ္တော၊ ပတ္တော သမ္ဗောဓိမုတ္တမံ။

၃၃၆။ အရဟာ ဒက္ခိဏေယျောမှိ၊ တေဝိဇ္ဇော အမတဒ္ဒသော။
ဇေတ္ဝာ နမုစိနော သေနံ၊ ဝိဟရာမိ အနာသဝေါ။

၃၃၇။ အဇ္ဈတ္တဉ္ဇ ဗဟိဒ္ဓါ စ၊ ယေ မေ ဝိဇ္ဇိံသု အာသဝါ။
သဗ္ဗေ အသေသာ ဥစ္ဆိန္နာ၊ နစ ဥပ္ပဇ္ဇရေ ပုန။

၃၃၈။ ဝိသာရဒါ ခေါ ဘဂိနီ၊ ဧတမတ္ထံ အဘာသယိ။
အပိဟာ နူန မယိပိ၊ ဝနထော တေ နဝိဇ္ဇတိ။

၃၃၉။ ပရိယန္တကတံ ဒုက္ခံ၊ အန္တိမောယံ သမုဿယော။
ဇာတိမရဏသံသာရော၊ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဘဝေါ"တိ—

ဣမာ ဂါထာ အဘာသိ။

၁-ဝေဋ္ဌုဒတ္တ (သီ၊ ဣ)

တတ္ထ **သာဓု ဟိ ကိရ မေ မာတာ၊ ပတောဒံ ဥပဒံသယီ**တိ သာဓု ဝတ မာတာ မယ္ပံ သြဝါဒသမ်ိတံ ပတောဒံ ဒသေတိ၊ တေန မေ ဝိရိယံ ဥတ္တေဇေန္တိ ဥတ္တမင်္ဂံ ပညာသိသေ ဝိဇ္ဈိ။ **ယဿာ**တိ ယဿာ မေ မာတုယာ။ **သမ္မောဓိန္တိ** အရဟတ္တံ။ အယံ ဟေတ္ထ ယောဇနာ—ဇနေတ္တိယာ မေ အနုသိဋ္ဌော ယဿာ အနုသာသနီဘူတံ ဝစနံ သုတ္ဝာ အဟံ အာရဒ္ဓဝီရိယော ပဟိတ္တော ဝိဟရန္တော ဥတ္တမံ အဂ္ဂဖလံ သမ္မောဓိံ အရဟတ္တံ ပတ္တော။

တတော ဧဝ အာရကတ္တာ ကိလေသေဟိ **အရဟာ** ပုညက္ခေတ္တတာယ **ဒက္ခိဏေယ္ယော** ဒက္ခိဏာရဟော အမှိ။ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏာဒိဝိဇ္ဇာတ္တယသ အဓိဂတတ္တာ **တေဝိဇ္ဇော** နိဗ္ဗာနသ သစ္ဆိကတတ္တာ **အမတဒ္ဒသော နမုစိနော** မာရဿ **သေနံ** ကိလေသဝါဟိနိံ ဗောဓိပက္ခိယသေနာယ ဇိနိတ္တာ တသ ဇိတတ္တာယေဝ အနာသဝေါ သုခံ ဝိဟရာမီတိ။

ဣဒါနိ "အနာသဝေါ"တိ ဝုတ္တမတ္ထံ ပါကဋံတရံ ကာတုံ "**အဋ္ဌတ္တဉ္စော**"တိ ဂါထမာဟ။ တသ္ထော—**အဋ္ဌန္တံ** အဋ္ဌတ္တဝတ္ထုကာ စ **မဟိဒ္ဓါ** ဗဟိဒ္ဓ-ဝတ္ထုကာ စ **အာသဝါ ယေ** မယ္ပံ အရိယမဂ္ဂါဓိဂမတော ပုဗ္ဗေ **ဝိဇ္ဇိံသု** ဥပလဘိံသု၊ တေ သဗ္ဗေ အနဝသေသာ **ဥဒ္ဓိန္နာ** အရိယမဂ္ဂေန သမုစ္ဆိန္နာ ပဟီနာ ပုန ဒါနိ ကဒါစိပိ န စ ဥပ္ပဇ္ဇေယ္ယုံ န ဥပ္ပဇ္ဇိဿန္တီယေဝါတိ။

ဣဒါနိ မာတု ဝစနံ အကံသံ ကတ္ဝာ အတ္တနာ အရဟတ္တသ အဓိဂတ္ဘာဝံ မာတရံ ထောမေန္တော "**ဝိသာရဒါ**"တိ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ **ဝိသာရဒါ ခေါ**တိ ကေဏသေန ဝိဂတသာရဇ္ဇာ။ ဧဝံ မာတု အတ္တနော စ အရဟတ္တာဓိဂမေန သ[1]တ္တာ သြရသပုတ္တဘာဝံ ဥလ္လပေန္တော[2] မာတရံ "**ဘဂိနီ**"တိ အာဟ။ **တေမတ္ထိ အဘာဝသယီ**ဘိ ဧတံ မမ သြဝါဒဘူတံ အတ္ထံ အာဇာနိ။ ဧဝံ ပန မံ သြဝဒန္တိ နကေဝလံ ဝိသာရဒါ ဧဝ၊ အထ ခေါ **အဝိဟာ နူန မယိ**ဝိ တဝ ပုတ္တကေဝိ အဝိဟာ အသန္တဝါ[3] မညော၊ ကိံ ဝါ ဧတေန ပရိကပ္ပနေန[4]? **ဝနဏော တေ နဝိဇ္ဇတီ**တိ အဝိဇ္ဇာဒိကော ဝနဏော တဝ သန္တာနေ နတ္ထေဝ၊ ယာ မံ ဘဝက္ခယေ နိယောဇေသီတိ အဓိပ္ပါယော။

ဣဒါနိ "တယာ နိယောဇိတာကာရေနေဝ မယာ ပဋိပန္နန္တိ ဒသေန္တော "**ပရိယန္တကတ**"န္တိ သြသာနဂါထမာဟ၊ တသ္ထော သုဝိညေယ္ယော ဝ။

ဝမ္ဗတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ဥလ္လိင်္ဂေန္တော (ဣ)　　၂-အဗန္ဓဝါ (က)　　၃-ပရိကပ္ပတ္ထေန (သီ၊ ဣ)

၆-နဒီကဿပတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

အတ္ထာယ ဝတ မေတိအာဒိကာ အာယသ္မတော နဒီကဿပတ္တေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဋ္ဋူပနိဿယံ ကုသလံ ဥပစိနန္တော ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိဘွာ ဝိညုတံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ သတ္ထာရံ ပိဏ္ဍာယ စရန္တံ ဒိသ္ဝာ ပသန္နမာနသော အတ္တနာ ရောပိတဿ အမ္ဗရုက္ခဿ ပဌမုပ္ပန္နံ မနောသိလာဝဏ္ဏံ ဧကံ အမ္ဗဖလံ အဒါသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဧုမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ မဂဓရဋ္ဌေ ဗြာဟ္မဏကုလေ ဥရုဝေလကဿပဿ ဘာတာ ဟုတ္ဝာ နိဗ္ဗတ္တော ဝယပ္ပတ္တော နိဿရဏဇ္ဈာသယတာယ ဃရာဝါသံ အနိစ္ဆန္တော တာပသပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ တီဟိ တာပသသတေဟိ သဒ္ဓိံ နေရဉ္ဇရာယ နဒိယာ တီရေ အဿမံ မာပေတ္ဝာ ဝိဟရတိ။ နဒီတီရေ ဝသနတော[၁] ဟိဿ ကဿပဂေါတ္တတာယ စ **နဒီကဿပေါ**တိ သမညာ အဟောသိ။ တဿ ဘဂဝါ သပရိသဿ ဧဟိဘိက္ခုဘာဝေန ဥပသမ္ပဒံ အဒါသိ။ တံ သဗ္ဗံ ခန္ဓကေ[၂] အာဂတမေဝ။ သော ဘဂဝတော **အာဒိတ္တပရိယာယဒေသနာယ**[၃] အရဟတ္တေ ပတိဋ္ဌာသိ။ တေန ဝုတ္တံ **အပဒါနေ**[၄]—

"ပဒုမုတ္တရဗုဒ္ဓဿ၊ လောကဇေဋ္ဌဿ တာဒိနော။
ပိဏ္ဍာယ ဝိစရန္တဿ၊ ဓာရတော ဥတ္တမံ ယသံ။

အဂ္ဂဖလံ ဂဟေတ္ဝာန၊ ဝိပ္ပသန္နေန စေတသာ။
ဒက္ခိဏေယျဿ ဝီရဿ၊ အဒါသိံ သတ္ထုနော အဟံ။

တေန ကမ္မေန ဒ္ဝိပဒိန္ဒ၊ လောကဇေဋ္ဌ နရာသဘ။
ပတ္တောမှိ အစလံ ဌာနံ၊ ဟိတ္ဝာ ဇယပရာဇယံ။

သတသဟဿိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဒါနမဒဒိံ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ အဂ္ဂဒါနဿိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယှံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန"န္တိ။

အရဟတ္တေ ပန ပတိဋ္ဌိတော အပရဘာဂေ အတ္တနော ပဋိပတ္တိံ ပစ္စဝေက္ခိဘွာ ဒိဋ္ဌိသမုဂ္ဃါတကိတ္တနမုခေန အညံ ဗျာကရောန္တော—

၁-ဝသတော (သီ၊ ဋ္ဌ)
၂-ဝိ ၃-၄၄၊ သံ ၂-၂၅၁-ပိဋ္ဌေသု။
၂-ဝိ ၃-၃၁-ပိဋ္ဌာဒီသု။
၄-ခု ၄-၂၃-ပိဋ္ဌေ။

၃၄၀။ အတ္ထာယ ဝတ မေ ဗုဒ္ဓေါ၊ နဒိံ နေရဉ္ဇရံ အဂါ။
ယဿာဟံ ဓမ္မံ သုတ္ဝာန၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိံ ဝိဝဇ္ဇယိံ။

၃၄၁။ ယဇိံ ဥစ္စာဝစေ ယညေ၊ အဂ္ဂိဟုတ္တံ ဇုဟိံ အဟံ။
ဧသာ သုဒ္ဓိတိ မညန္တော၊ အန္ဓဘူတော ပုထုဇ္ဇနော။

၃၄၂။ ဒိဋ္ဌိဂဟနပက္ခန္ဒော၊ ပရာမာသေန မောဟိတော။
အသုဒ္ဓိံ မညိသံ သုဒ္ဓိံ၊ အန္ဓဘူတော အဝိဒ္ဒသု။

၃၄၃။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပဟီနာ မေ၊ ဘဝါ သဗ္ဗေ ဝိဒါလိတာ။
ဇုဟာမိ ဒက္ခိဏေယျဂ္ဂိံ၊ နမဿာမိ တထာဂတံ။

၃၄၄။ မောဟာ သဗ္ဗေ ပဟီနာ မေ၊ ဘဝတဏ္ဟာ ပဒါလိတာ။
ဝိက္ခီဏော ဇာတိသံသာရော၊ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဘဝေါ”တိ—

ဣမာ ပဉ္စ ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ **အတ္ထာယ ဝတ မေ**တိ မယ္ဟံ အတ္ထာယ ဝတ ဟိတာယ ဝတ။ **ဗုဒ္ဓေါ**တိ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓေါ။ **နဒိံ နေရဉ္ဇရံ အဂါ**တိ နေရဉ္ဇရာသခ်ါတံ နဒိံ အဂဉ္ဆိ၊ တဿာ နဒိယာ တီရေ စ မမ ဘာတု ဥရုဝေလကဿပဿ အဿမံ ဥပဂတောတိ အဓိပ္ပါယော။

ဣဒါနိ ယထာဝုတ္တမတ္ထံ ဝိဝရိတုံ **“ယဿာဟ”**နွှိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ယဿာ**တိ ယဿ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော။ **ဓမ္မံ သုတ္ဝာနာ**တိ စတုသစ္စပဋိသံယုတ္တံ ဓမ္မံ သုတ္ဝာ၊ သောတဒ္ဓါရာနုသာရေန ဥပလဘိတ္ဝာ။ **မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိံ ဝိဝဇ္ဇယိ**နွှိ “ယညာဒီဟိ သုဒ္ဓိ ဟောတီ”တိအာဒိနယပ္ပဝတ္တံ ဝိပရီတဒဿနံ ပဇဟိံ။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိံ ဝိဝဇ္ဇယိနွှိ ဝုတ္တမေဝတ္ထံ ဝိတ္ထာရေတ္ဝာ ဒဿေတုံ **“ယဇိ”**နွှိ-အာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ယဇိံ ဥစ္စာဝစေ ယညေ**တိ ပါကဋယညေ သောမယာဂ-ဝါဇပေယျာဒိကေ[၁] နာနာဝိဓေ ယညေ ယဇိံ။ **အဂ္ဂိဟုတ္တံ ဇုဟိံ အဟ**နွှိ တေသံ ယညာနံ ယဇနဝသေန အာဟုတိံ ပဂ္ဂဏ္ဟန္တော အဂ္ဂိံ ပရိစရိံ။ **ဧသာ သုဒ္ဓိတိ မညန္တော**တိ ဧသာ ယညာဘိရိယာ အဂ္ဂိပါရိစရိယာ သုဒ္ဓိဟေတုဘာဝတော သုဒ္ဓိ “ဧဝံ မေ သံသာရသုဒ္ဓိ ဟောတီ”တိ မညမာနော။ **အန္ဓဘူတော ပုထုဇ္ဇ-နော**တိ ပညာစက္ခုဝေကလ္လေန အဝိဇ္ဇန္ဓတာယ အန္ဓဘူတော ပုထုဇ္ဇနော ဟုတ္ဝာ။ ဝန.ဂဟနပဗ္ဗတဂဟနာဒီနိ ဝိယ ဒုရတိက္ကမနဋ္ဌေန ဒိဋ္ဌိယေဝ ဂဟနံ

၁-သောမေယျဇပ္ပေယျာဒိကေ (က)

ဒိဋ္ဌဂဟနံ၊ တံ ပကွန္ဒေါ အနုပဝိဋ္ဌောတိ **ဒိဋ္ဌဂဟနပကွန္ဒေါ။ ပရာမာသေနာ**တိ ဓမ္မသဘာဝံ အတိက္ကမိတ္ဝာ "ဇာဒမေဝ သစ္စ"န္တိ ပရာမသနတော ပရာမာသ-သမ်ိဳးတန မိစ္ဆာဘိနိဝေသေန။ **မောဟိတော**တိ မူဠှဘာဝံ ပါပိတော။ **အသုဒ္ဓိံ မညိသံ သုဒ္ဓိန္တိ** အသုဒ္ဓိံ မဂ္ဂံ "သုဒ္ဓိံ မဂ္ဂ"န္တိ မညိသံ မညိံ။ တတ္ထ ကာရဏမာဟ **"အန္ဓဘူတော အဝိဒ္ဒသူ"**တိ။ ယသ္မာ အဝိဇ္ဇာယ အန္ဓဘူတော၊ တတော ဧဝ ဓမ္မာဓမ္မံ ယုတ္တာယုတ္တဉ္စ အဝိဒ္ဒါ၊ တသ္မာ တထာ မညိန္တိ အတ္ထော။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပဟီနာ မေတိ ဧဝံဘူတသ္သ ပန သတ္တဿ သမ္မုခါ စတုသစ္စဂဗ္ဘံ ဓမ္မကထံ သုတ္ဝာ ယောနိသော ပဋိပဇ္ဇန္တသ္သ အရိယမဂ္ဂသမ္မာဒိဋ္ဌိယာ သဗ္ဘာဝေန မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနဝသေန မယှံ ပဟီနာ။ **ဘဝါ**တိ ကာမဘဝါဒယော သဗ္ဗေပိ ဘဝါ အရိယမဂ္ဂသတ္ထေန **ဝိဒါလိတာ** ဝိဒ္ဒံသိတာ။ **ဇုဟာမိ ဒက္ခိဏေ-ယ္ယဂ္ဂိန္တိ** အာဟဝနီယာဒိကေ အဂ္ဂိ ဆဒ္ဒေတ္ဝာ သဒေဝကသ္သ လောကသ္သ အဂ္ဂဒက္ခိဏေယ္ယတာယ သဗ္ဗသ္သ စ ပါပသ္သ ဒဟနတော ဒက္ခိဏေယ္ယဂ္ဂိံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ ဇုဟာမိ ပရိစရာမိ၊ တယိဒံ မယှံ ဒက္ခိဏေယ္ယဂ္ဂိပရိစရဏံ ဒမိနဝနိတ-မထိတသပ္ပိအာဒိနိရပေက္ခံ သတ္ထု နမဿနမေဝါတိ အာဟ **"နမဿာမိ တထာဂတ"**န္တိ။ အထ ဝါ **ဇုဟာမိ ဒက္ခိဏေယ္ယဂ္ဂိန္တိ** ဒါယကာနံ ဒက္ခိဏာယ မဟပ္ဖလဘာဝကရဏေန ပါပသ္သ စ ဒဟနေန ဒက္ခိဏေယ္ယဂ္ဂိဘူတံ အတ္တာနံ ဇုဟာမိ ပရိစရာမိ တထာ ကတ္ဝာ ပရိစရာမိ တထာ ကတ္ဝာ ပရိဟရာမိ။ ပုဗ္ဗေ အဂ္ဂိဒေဝံ နမဿာမိ၊ ဇာဒါနိ ပန နမဿာမိ တထာဂတန္တိ။

မောဟာ သဗ္ဗေ ပဟီနာ မေတိ ဒုက္ခေ အညာဏာဒိဘေဒါ သဗ္ဗေ မောဟာ မယှံ ပဟီနာ သမုစ္ဆိန္နာ၊ တတော ဧဝ **"ဘဝတဏှာ ပဒါလိတာ။ ဝိက္ခီဏော ဇာတိသံသာရော၊ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဘဝေါ"**တိ တီသု ပဒေသု မေ-သဒ္ဒေါ အာနေတ္ဝာ ယောဇေတဗ္ဗော။

နဒီကဿပတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ဂယာကဿပတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ပါတော မဏ္ဍနိကန္တိအာဒိကာ အာယသ္မတော ဂယာကဿပတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဋ္ဋူပနိဿယံ ကုသလံ ဥပစိနန္တော ဇာတော ကေတိ်သေ ကပ္ပေ သိခိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ ဝိညုတံ ပတ္တော နိဿရဏ္ဍာသယတာယ ဃရာဝါသံ ပဟာယ တာပသပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ

အရညာယတနေ အဿမံ ကာရေတွာ ဝနမူလဖလာဟာရော ဝသတိ။ တေန စ သမယေန ဘဂဝါ ဧကော အဒုတိယော တဿ အဿမသမီပေန ဂစ္ဆတိ။ သော ဘဂဝန္တံ ဒိသွာ ပသန္နမာနသော ဥပသက်မိတွာ ဝန္ဒိတွာ ဧကမန္တံ ဌိတော ဝေလံ ဩလောကေတွာ မနောဟရာနိ ကောလဖလာနိ သတ္ထုဥပနေသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ဗြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝယပ္ပတ္တော နိဿရဏဏ္ဍာသယတာယ ဃရာဝါသံ ပဟာယ တာပသပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ ဒ္ဓိဟိ တာပသသတေဟိ သဒ္ဓိံ ဂယာယံ ဝိဟရတိ။ ဂယာယံ ဝသနတော ဟိဿ ကဿပဂေါတ္တတာယ စ **ဂယာကဿပေါ**တိ သမညာ အဟောသိ။ သော ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ ပရိသာယ ဧဟိဘိက္ခူပသမ္ပဒံ ဒတ္ဝာ[၁] **အာဒိတ္တပရိယာယဒေသနာယ**[၂] ဩဝဒိယမာနော အရဟတ္တေ ပတိဋ္ဌာသိ။ တေန ဝုတ္တံ **အပဒါနေ**[၃]—

"အဇိနေန နိဝတ္ထောဟံ၊ ဝါကစီရဓရော တဒါ။
ခါရိယာ ပူရယိတွာန၊ ကောလံဟာသိံ မမဿမံ။

တမှိ ကာလေ သိခီ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဧကော အဒုတိယော အဟု။
မမဿမံ ဥပဂစ္ဆိ၊ ဇာနန္တော သဗ္ဗကာလိကံ။

သကံ စိတ္တံ ပသာဒေတွာ၊ ဝန္ဒိတွာန စ သုဗ္ဗတံ။
ဥဘော ဟတ္ထေဟိ ပဂ္ဂယှ၊ ကောလံ ဗုဒ္ဓဿ ဒါသဟံ။

ဧကတိံသေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဖလမဒဒိံ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ကောလဒါနဿိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယှံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန"န္တိ။

အရဟတ္တေ ပန ပတိဋ္ဌိတော အဘ္ဘနော ပဋိပတ္တိံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ပါပပဝါ-ဟနကိတ္တနမုခေန အညံ ဗျာကရောန္တော—

၃၄၅။ "ပါတော မဇ္ဈန္ဒိကံ သာယံ၊ တိက္ခတ္တုံ ဒိဝသဿဟံ။
ဩတရိံ ဥဒကံ သောဟံ၊ ဂယာယ ဂယဖဂ္ဂုယာ။

၃၄၆။ ယံ မယာ ပကတံ ပါပံ၊ ပုဗ္ဗေ အညာသု ဇာတိသု။
တံ ဒါနိဓ ပဝါဟေမိ၊ ဧဝံဒိဋ္ဌိ ပုရေ အဟုံ။

၁-လဘိတွာ (သီ၊ဣ)　　၂-ဝိ ၃-၄၄၊ သံ ၂-၂၅၁-ပိဋ္ဌေသု။　　၃-ခု ၄-၂၄-ပိဋ္ဌာဒီသု။

၃၄၇။ သုတ္ဝာ သုဘာသိတံ ဝါစံ၊ ဓမ္မဏ္ဌသဟိတံ ပဒံ။
တထံ ယာထာဝကံ အတ္ထံ၊ ယောနိသော ပစ္စဝေက္ခိသံ။

၃၄၈။ နိန္နာတသဗ္ဗပါပေါမှိ၊ နိမ္မလော ပယတော သုစိ။
သုဒ္ဓေါ သုဒ္ဓဿ ဒါယာဒေါ၊ ပုတ္တော ဗုဒ္ဓဿ ဩရသော။

၃၄၉။ ဩဂယှံဌိကံ သောတံ၊ သဗ္ဗပါပံ ပဝါဟယိ။
တိသော ဝိဇ္ဇာ အဇ္ဈဂမိ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ—

ဇုမာ ပဋ္ဌ ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ ပဌမဂါထာယ တာဝ အယံ သင်္ခေပတ္ထော—**ပါတော** သူရိယုဂ္ဂမန-ဝေလာယံ, **မဏ္ဍနိကံ** မဏ္ဍနဝေလာယံ, **သာယံ** သာယနဝေလာယန္တိ ဒိဝသဿ **တိက္ခတ္တုံ** တယော ဝါရေ အဟံ ဥဒကံ **ဩတရိ**ံ ဩဂါဟိ်၊ ဩတရန္တော စ သောဟံ နာ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ယဒါ ဝါ တဒါ ဝါ ဩတရိ်၊ အထ ခေါ **ဂယာယ** မဟာဇနဿ “ပါပပဝါဟန”န္တိ အဘိသမ္ဗတေ ဂယာတိတ္ထေ၊ **ဂယဖဂ္ဂုယာ** ဂယာဖဂ္ဂုနာမကေ ဖဂ္ဂုနိမာသဿ ဥတ္တရဖဂ္ဂုနိနက္ခတ္တေ အနုသံဝစ္ဆရံ ဥဒကော-ရောဟနမနုယုတ္တော အဟောသိန္တိ။

ဇုဒါနိ တဒါ ယေနာဓိပ္ပါယေန ဥဒကောရောဟနမနုယုတ္တံ၊ တံ ဒဿေတုံ **“ယံ မယာ”**တိ ဂါထမာဟ။ တဿတ္ထော—“ယံ မယာ ပုဗ္ဗေ ဇုတော အညာသု ဇာတီသု ပါပကမ်ံ ဥပစိတံ၊ တံ ဇုဒါနိ **ဇုဓ** ဂယာတိတ္ထေ ဇုမိဿာ စ ဂယာဖဂ္ဂုယာ ဇုမိနာ ဥဒကောရောဟနေန **ပဝါဟေမိ** အပနေမိ ဝိက္ခာလေ-မိ”တိ ပုရေ သတ္ထု သာသနုပဂမနတော ပုဗ္ဗေ **ဧဝံဒိဋ္ဌိ** ဧဝရူပဝိဇရိတ-ဒဿနော **အဟံ** အဟောသိ်။

ဓမ္မဏ္ဌသဟိတံ ပဒန္တိ ဝိဘတ္တိအလောပေန နိဒ္ဒေသော၊ ဓမ္မေန စ အတ္ထေန စ သဟိတကောဋ္ဌာသံ၊ အာဒိတော မဇ္ဈတော ပရိယောသာနတော စ ဓမ္မူပ-သံဟိတံ အတ္ထူပသံဟိတံ သုဋ္ဌု ကေန္တေန နိယျာနိကံ ကတ္ဝာ ဘာသိတံ ဝါစ[1]ံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဝစနံ သုတ္ဝာ တေန ပကာသိတံ ပရမတ္ထဘာဝေန တစ္ဆဘာဝတော **တထံ** ယာထာရဟံ ပဝတ္တိနိဝတ္တိဥပါယဘာဝေ ဗျဘိစာရာဘာဝတော[2] **ယာထာဝကံ** ဒုက္ခာဒိအတ္ထံ **ယောနိသော** ဥပါယေန ပရိညေယျာဒိဘာဝေန **ပစ္စဝေက္ခိသံ** “ဒုက္ခံ ပရိညေယ်ျ၊ သမုဒယော ပဟာတဗ္ဗော၊ နိရောဓော

၁-ဘာသိတတ္တာ သုဘာသိတံ ဝါစံ (သီ၊ ဇု)　　၂-ပဝတ္တိတဥပါယဘာဝေ ဝိဘာဝိတတော (က)

သန္ဓိကာတဗ္ဗော၊ မဂ္ဂေါ ဘာဝေတဗ္ဗော”တိ ပတိအဝေက္ခိ၊ ဉာဏစက္ခုနာ ပဿိ ပဋိဝိဇ္ဈိန္တိ အတ္ထော။

နိန္နာတသဗ္ဗပါပေါနိတိ ဧဝံ ပဋိဝိဒ္ဓသစ္စတ္တာ ဧဝ အရိယမဂ္ဂဇလေန ဝိက္ခာ-လိဘသဗ္ဗပါပေါ အမှိ။ တတော ဧဝ ရာဂမလာဒိနံ အဘာဝေန နိမ္မလတ္တာ **နိမ္မလော**။ တတော ဧဝ ပရိသုဒ္ဓကာယသမာစာရတာယ ပရိသုဒ္ဓဝစီသမာ-စာရတာယ ပရိသုဒ္ဓမနောသမာစာရတာယ **ပယတော သုစိ သုဒ္ဓေါ**[1]။ သဝါ-သနသဗ္ဘကိလေသမလဝိသုဒ္ဓိယာ **သုဒ္ဓဿ** ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော လောကုတ္တရ-ဓမ္မဒါယဿ အာဒိယနတော **ဒါယာဒေါ**။ တဿဝ ဒေသနာဉာဏသမုဋ္ဌာန-ဥသ္သောဝါယာမဇနိတာဘိဇာတိတာယ **သြရသော** ပုတ္တော အမှိတိ ယောဇနာ။

ပုနပိ အဘ္ဘနော ပရမတ္ထတော နာတကဘာဝမေဝ ဝိဘာဝေတုံ “**သြဂ-ယ္ဟာ**”တိ သြသာနဂါထမာဟ။ တတ္ထ **သြဂယ္ဟာ**တိ သြဂါဟေတ္ဝာ အနုပဝိသိတ္ဝာ။ **အဒ္ဓဂိကံ ဃောတ**န္တိ သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒိဟိ အင်္ဂဂ်သမောဓာနဘူတံ မဂ္ဂသောတံ။ **သဗ္ဗပါပံ ပဝါဟယီ**န္တိ အနဝဿဝံ ပါပမလံ ပက္ခာလေသိ၊ အရိယမဂ္ဂဇလ-ပဝါဟနေန ပရမတ္ထနာတကော အဟောသိ။ တတော ဧဝ **တိဿော ဝိဇ္ဇာ အဿဂဒိ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန**န္တိ ဝုတ္တတ္ထမေဝ။

ဂယာကဿပတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-ဝဂ္ဂလိဏ္ဍေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဝါတရောဂါဘိနီတောတိအာဒိကာ အာယသ္မတော ဝဂ္ဂလိဏ္ဍေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ ဥပစိနန္တော ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဟံသဝတီ-နဂရေ ကုလဃရေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ ဝိညုတံ ပတ္တော သတ္ထု သန္တိကံ ဂန္ဆန္တေဟိ ဥပါသကေဟိ သဒ္ဓိံ ဝိဟာရံ ဂန္ဆာ ပရိသပရိယန္တေ ဋ္ဌတော ဓမ္မံ သုဏန္တော သတ္ထာရံ ဧကံ ဘိက္ခုံ သဒ္ဓါဓိမုတ္တာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေန္တံ ဒိသ္ဝာ သယမ္ပိ တံ ဌာနံ ပတ္ထေန္တော သတ္ထာဟံ မဟာဒါနံ ဒတ္ဝာ ပဏိဓာနံ အကာသိ။ သတ္ထာ တဿ အနန္တရာယတံ ဒိသ္ဝာ ဗျာကရိ။

၁-ပရိသုဒ္ဓကာယသမာစာရတာယ ပယတော၊ ပရိသုဒ္ဓဝစီသမာစာရတာယ သုစိ၊ သုပရိသုဒ္ဓမနောသမာစာရတာယ သုဒ္ဓေါ (သီ၊ ဋ္ဌ၊က)

သောပိယာဝဇိံ ကုသလံ ကတ္ဝာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော အမ္ဟာကံ သတ္ထု ကာလေ သာဝတ္ထိယံ ဗြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ၊ **ဝက္ကလီ**တိဿ နာမံ အကံသု။ သော ဝုဒ္ဓိပ္ပတ္တော တယော ဝေဒေ ဥဂ္ဂဏှိတ္ဝာ ဗြာဟ္မဏာသိပ္ပေသု နိပ္ဖတ္တိံ ဂတော သတ္ထာရံ ဒိသ္ဝာ ရူပကာယဿ သမ္ပတ္တိဒဿနေန အတိတ္တော သတ္ထာရာ သဒ္ဓိံယေဝ ဝိစရတိ။ ( )[1]"အဂါရမဇ္ဈေ ဝသန္တော နိစ္စကာလံ သတ္ထာရံ ဒဋ္ဌုံ န လဘိဿာမိ"တိ သတ္ထု သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ ဥပေတ္ဝာ ဘောဇနဝေလံ သရိရကိစ္စကာလဉ္စ သေသကာလေ ယတ္ထ ဥတေန သက္ကာ ဒဿဇလံ ပဿိတုံ၊ တတ္ထ ဥတော အညံ ကိစ္စံ ပဟာယ ဘဂဝန္တံ ဩလောကေန္တော ဝိဟရတိ။ သတ္ထာ တဿ ဉာဏပရိပါကံ အာဂမေန္တော ဗဟုကာလံ တသ္မိံ ရူပဒဿနေနေဝ ဝိစရန္တေ ကိဠိ အဝတ္ဝာ ပုနေကဒိဝသံ "ကိံ တေ ဝက္ကလိ ဣမိနာ ပူတိကာယေန ဒိဋ္ဌေန၊ ယော ခေါ ဝက္ကလိ ဓမ္မံ ပဿတိ၊ သော မံ ပဿတိ။ ယော မံ ပဿတိ၊ သော ဓမ္မံ ပဿတိ။ဓမ္မံ ဟိ ဝက္ကလိ ပဿန္တော မံ ပဿတိ၊ မံ ပဿန္တော ဓမ္မံ ပဿတိ"တိ[2] အာဟ။

သတ္ထရိ ဧဝံ ဝဒန္တေပိ ထေရော သတ္ထု ဒဿနံ ပဟာယ အညတ္ထ ဂန္တုံ န သက္ကောတိ။ တတော သဿာ "နာယံ ဘိက္ခု သံဝေဂံ အလဘိတ္ဝာ ဗုဇ္ဈိဿတိ"တိ ဝဿူပနာယိကဒိဝသေ "အပေဟိ ဝက္ကလီ"တိ ထေရံ ပဏာမေသိ။ သော သတ္ထာရာ ပဏာမိတော သမ္မုခေ ဌတွာ "ကိံ မယ္ဟံ ဇီဝိတေန၊ ယော ဟံ သတ္ထာရံ ဒဋ္ဌုံ န လဘာမိ"တိ ဂိဇ္ဈကူဋပဗ္ဗတေ ပပါတဋ္ဌာနံ အဘိရုဟိ။ သတ္ထာ တဿ တံ ပဝတ္တိံ ဉတ္ဝာ "အယံ ဘိက္ခု မမ သန္တိကာ အဿာသံ အလဘန္တော မဂ္ဂဖလာနံ ဥပနိဿယံ နာသေယျာ"တိ အတ္တာနံ ဒဿေတုံ ဩဘာသံ ဝိဿဇ္ဇေန္တော—

> "ပါမောဇ္ဇမဟုလော ဘိက္ခု၊ ပသန္နော ဗုဒ္ဓသာသနေ။
> အဓိဂစ္ဆေ ပဒံ သန္တံ၊ သင်္ခါရူပသမံ သုခ"န္တိ?—

ဂါထံ ဝတ္ဝာ "ဟေ ဝက္ကလီ"တိ ဟတ္ထံ ပသာရေသိ။ ထေရော "ဒဿဇလော မေ ဒိဋ္ဌော၊ 'ဟေ'တိ အဝ္ဟာနမ္ပိ လဒ္ဓ"န္တိ ဗလဝပီတိသောမနဿံ ဥပ္ပါဒေတ္ဝာ "ကုဟော အာဂစ္ဆာမိ"တိ အတ္တနော ဂမနဘာဝံ ဩဘာနေတ္ဝာ သတ္ထု သမ္မုခေ အာကာသေ[4] ပက္ခန္ဒန္တော ပဌမပါဒေန ပဗ္ဗတေ ဌိတောယေဝ သတ္ထာရာ

၁-အံ-ဋ္ဌ ၁-၁၉၅-ပိ-ဋ္ဌ ပန ( )ထွေန္တရေ ကာနိစိ ဝါကျာနိ ဒိဿန္တိ၊ ၂-သံ ၂-၉၈-ပိဋ္ဌေ။
၃-ခ ၁-၆၈-ပိဋ္ဌေ ဓမ္မပဒေ။ ၄-အာကာသေန (က)

ဝုတ္တဂါထံ အာဝဇ္ဇေန္တော အာကာသေယေဝ ပီတိံ ဝိက္ခမ္ဘေတ္ဝာ သဟ ပဋိသမ္ဘိ-ဒါဟိ အရဟတ္တံ ပါပုဏီတိ **အဂ်ုတ္တရဋ္ဌကထာယံ**[၁] **ဓမ္မပဒဝဏ္ဏနာယဉ္စ**[၂] အာဂတံ။

ဣဓ ပန ဧဝံ ဝဒန္တိ—"ကိံ တေ ဝက္ကလီ"တိအာဒိနာ သတ္ထာရာ ဩဝဒိတော ဂိဇ္ဈကူဋေ ဝိဟရန္တော ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေသိ၊ တဿ သဒ္ဓါယ ဗလဝဘာဝတော ဧဝ ဝိပဿနာ ဝီထိံ နဩတရတိ၊ ဘဂဝါ တံ ဥတ္ဝာ ကမ္မဋ္ဌာနံ သောဓေတ္ဝာ အဒါသိ။ ပုန ဝိပဿနံ မတ္ထကံ ပါပေတုံ နာသက္ခိယေဝ၊ အထဿ အာဟာရ-ဝေကလ္လေန ဝါတာဗာဓော ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ တံ ဝါတာဗာဓေန ပီဋိယမာနံ ဥတ္ဝာ ဘဂဝါ တတ္ထ ဂန္ဒ္ဒာ ပုစ္ဆန္တော—

၃၅၀။ "ဝါတရောဂါဘိနီတော တွံ၊ ဝိဟရံ ကာနနေ ဝနေ။
ပဝိဒ္ဓဂေါစရေ[၃] လူခေ၊ ကထံ ဘိက္ခု ကရိဿသီ"တိ—

အာဟ။ တံ သုတ္ဝာ ထေရော—

၃၅၁။ "ပီဘိသုခေန ဝိပုလေန၊ ဖရမာနော သမုဿယံ။
လူခမ္ပိ အဘိသမ္ဘောန္တော၊ ဝိဟရိဿာမိ ကာနနေ။

၃၅၂။ ဘာဝေန္တော သတိပဋ္ဌာနေ၊ ဣန္ဒြိယာနိ ဗလာနိ စ။
ဗောဇ္ဈင်ါနိ စ ဘာဝေန္တော၊ ဝိဟရိဿာမိ ကာနနေ။

၃၅၃။ အာရဒ္ဓဝီရိယေ ပဟိတတ္တေ၊ နိစ္စံ ဒဋ္ဌပရက္ကမေ။
သမဂ္ဂေ သဟိတေ ဒိသ္ဝာ၊ ဝိဟရိဿာမိ ကာနနေ။

၃၅၄။ အနုဿရန္တော သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ အဂ္ဂံ ဒန္တံ သမာဟိတံ။
အတန္ဒိတော ရတ္တိန္ဒိဝံ၊ ဝိဟရိဿာမိ ကာနနေ"တိ—

စတဿော ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ **ဝါတရောဂါဘိနီတော**တိ ဝါတာဗာဓေန အသေရိဘာဝံ ဥပနီတော၊ ဝါတဗျာဓိနာ အဘိဘူတော။ **တွန္တိ** ထေရံ အာလပတိ။ **ဝိဟရန္တိ** တေန ဣရိယာပထဝိဟာရေန ဝိဟရန္တော။ **ကာနနေ ဝနေ**တိ ကာနနဘူတေ ဝနေ၊ မဟာအရညေတိ အတ္ထော။ **ပဝိဒ္ဓဂေါစရေ**တိ ဝိဿဋ္ဌဂေါစရေ ဒုလ္လဘပစ္စယေ။ ဝါတရောဂဿ သပ္ပါယာနံ သပ္ပိအာဒိဘေသဇ္ဇာနံ အဘာဝေန ဖရုသဘူမိ-ဘာဂတာယ စ **လူခေ** လူခဋ္ဌာနေ။ **ကထံ ဘိက္ခု ကရိဿသီ**တိ ဘိက္ခု တွံ ကထံ ဝိဟရိဿသီဘိ ဘဂဝါ ပုစ္ဆိ။

၁-အံ-ဋ္ဌ ၁-၁၉၆-ပိဋ္ဌေ။ ၂-ဓမ္မပဒ-ဋ္ဌ ၂-၃၈၁-ပိဋ္ဌေ။ ၃-ပဝိဋ္ဌဂေါစရေ (သီ၊က)

တံ သုတ္ဝာ ထေရော နိရာမိသပီတိသောမနဿာဒိနာ အတ္တနော သုခဝိဟာရံ ပကာသေန္တော "**ပီတိသုခေနာ**"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ပီတိသုခေနာ**တိ ဥဗ္ဗေဂလက္ခဏာယ ဖရဏလက္ခဏာယ စ ပီတိယာ တံသမ္ပယုတ္တသုခေန စ။ တေနာဟ "**ဝိပုလေနာ**"တိ၊ ဥဋ္ဌာရေနာတိ အတ္ထော။ **ဖရမာနော သမုဿယန္တိ** ယထာဝုတ္တပီတိသုခသမုဋ္ဌိတေဟိ ပဏီတေဟိ ရူပေဟိ သကလံ ကာယံ ဖရာ-ပေန္တော နိရန္တရံ ဖုဋ္ဌံ ကရောန္တော။ **လူခမ္ပိ အဘိသမ္ဘောန္တော**တိ အရညာ-ဝါသဇနိတံ သလ္လေခဝုတ္တိဟေတုကံ ဒုဿဟမ္ပိ ပစ္စယလူခံ အဘိဘဝန္တော အခိဝါသေန္တော။ **ဝိဟရိဿာမိ ကာနနေ**တိ ဈာနသုခေန ဝိပဿနာသုခေန စ အရညာယတနေ ဝိဟရိဿာမီတိ အတ္ထော။ တေနာဟ "သုခဋ္ဌ ကာယေန ပဋိသံဝေဒေသိ"န္တိ[1],

"ယတော ယတော သမ္မသတိ၊ ခန္ဓာနံ ဥဒယဗ္ဗယံ။
လဘတီ ပီတိပါမောဇ္ဇံ၊ အမတံ တံ ဝိဇာနတ"န္တိ[2] စ။

ဘာဝေန္တော သတိပဋ္ဌာနေတိ မဂ္ဂပရိယာပန္နေ ကာယာနုပဿနာဒိကေ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ ဥပ္ပါဒေန္တော ဝဍေန္တော စ။ **ဣန္ဒြိယာနီ**တိ မဂ္ဂ-ပရိယာပန္နာနိ ဧဝ သဒ္ဓါဒီနိ ပဋ္ဌိန္ဒြိယာနိ။ **ဗလာနီ**တိ တထာ သဒ္ဓါဒီနိ ပဋ္ဌ ဗလာနိ။ **ဗောဇ္ဈင်္ဂါနီ**တိ တထာ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂါဒီနိ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနိ။ **စ**-သဒ္ဒေန[3] သမ္မပ္ပဓာနဣဒ္ဓိပါဒမဂ္ဂင်္ဂါနိ သင်္ဂဏှာတိ။ တဒဝိနာဘာဝတော ဟိ တဂ္ဂဟဏေနေဝ တေသံ ဂဟဏံ ဟောတိ။ **ဝိဟရိဿာမီ**တိ ယထာဝုတ္တေ ဗောဓိ-ပက္ခိယဓမ္မေ ဘာဝေန္တော မဂ္ဂသုခေန တဒဓိဂမသိဒ္ဓေန ဖလသုခေန နိဗ္ဗာန-သုခေန စ ဝိဟရိဿာမိ။

အာရဒ္ဓဝီရိယေတိ စတုဗ္ဗိဓသမ္မပ္ပဓာနဝသေန ပဂ္ဂဟိတဝီရိယေ။ **ပဟိတတ္တေ**တိ နိဗ္ဗာနံ ပတိပေသိတစိတ္တေ။ **နိစ္စံ ဒဋ္ဌပရက္ကမေ**တိ သဗ္ဗကာလံ အသိထိလဝီရိယေ။ အဝိဝါဒဝသေန ကာယသာမဂ္ဂိဒါနဝသေန စ **သမဂ္ဂေ**။ ဒိဋ္ဌိသီလသာမညေန **သဟိတေ** သဗြဟ္မစာရီ ဒိသ္ဝာ။ ဧတေန ကလျာဏမိတ္တသမ္ပတ္တိံ ဒဿေတိ။

အနုဿရန္တော သမ္ဗုဒ္ဓန္တိ သမ္မာ သာမံ သဗ္ဗဓမ္မာနံ ဗုဒ္ဓတ္တာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ သဗ္ဗသတ္တုတ္တမတာယ **အဂ္ဂံ** ဥတ္တမေန ဒမထေန **ဒန္တံ** အနုတ္တရသမာဓိနာ **သမာဟိတံ အတန္ဒိတော** အနလသော ဟုတ္ဝာ **ရတ္တိန္ဒိဝံ** သဗ္ဗကာလံ "ဣတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟ"န္တိအာဒိနာ အနုဿရန္တော ဝိဟရိဿာမိ။ ဧတေန

၁-ဝိ ၁-၅-ပိဋ္ဌေ။ ၂-ခု ၁-၆၇-ပိဋ္ဌေ ဓမ္မပဒေ။ ၃-စကာရသမုစ္စယေန (သီ)

ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာယ ယုတ္တာကာရဒဿနေန[1] သဗ္ဗတ္ထ ကမ္မဋ္ဌာနာနုယောဂမာဟ၊ ပုရိမေန ပါရိဟာရိယကမ္မဋ္ဌာနာနုယောဂံ။

ဧဝံ ပန ဝတ္ဝာ ထေရော ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတ္ဝာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ **အပဒါနေ**[2]—

"ဣတော သတသဟဿမ္ပိ၊ ကပ္ပေ ဥပ္ပဇ္ဇိ နာယကော။
အနောမနာမော အမိတော၊ နာမေန ပဒုမုတ္တရော။

ပဒုမာကာရဝဒနော၊ ပဒုမာမလသုန္ဒရီ။
လောကေနာနုပလိတ္တော၀၊ တောယေန ပဒုမံ ယထာ။

ဝိရော ပဒုမပတ္တက္ခော၊ ကန္တော စ ပဒုမံ ယထာ။
ပဒုမုတ္တရဂန္ဓော၀၊ တသ္မာ သော ပဒုမုတ္တရော။

လောကဇေဋ္ဌော စ နိမ္မာနော၊ အန္ဓာနံ နယနူပမော။
သန္တ၀ေသော ဂုဏနိဓိ၊ ကရဏာမတိသာဂရော။

သ ကဒါစိ မဟာဝီရော၊ ဗြဟ္မာသုရသုရစ္စိတော။
သဒေ၀မနုဇာကိဏ္ဏော၊ ဇနမဇ္ဈေ ဇိနုတ္တမော။

၀ဒနေန သုဂန္ဓေန၊ မဓုရေန ရုတေန စ။
ရဇ္ဇုယံ ပရိသံ သဗ္ဗံ၊ သန္ဆဝိ သာ၀ကံ သကံ။

သဒ္ဓါဓိမုတ္တော သုမတိ၊ မမ ဒဿနလာလသော။
နတ္ထိ ဇောဒိသော အညော၊ ယထာယံ ဘိက္ခု ၀က္ကလိ။

တဒါဟံ ဟံသ၀တိယံ၊ နဂရေ ဗြာဟ္မဏဘြဇော။
ဟုတ္ဝာ သုတ္ဝာ စ တံ ၀ါက်၊ တံ ဌာနမဘိရောစယိ်ံ။

သသာ၀ကံ တံ ဝိမလံ၊ နိမန္တေတ္ဝာ တထာဂတံ။
သတ္တာဟံ ဘောဇယိတ္ဝာန၊ ဒုဿေဟစ္ဆာဒယိ်ံ တဒါ။

နိပစ္စ သိရသာ တသ္မ၊ အနန္တဂုဏသာဂရေ။
နိမုဂ္ဂေါ ဝိတိသမ္မုဇ္ဇော၊ ဣဒံ ၀စနမဗြဝိ်ံ။

ယော သော တယာ သန္ဆဝိတော၊ ဣတော သတ္တမကေ မုနိ။
ဘိက္ခု သဒ္ဓါ၀တံ အဂ္ဂေါ၊ တာဒိသော ဟောမဟံ မုနေ။

၁-ယုတ္တပ္ပယုတ္တဒဿနေန (သီ၊ ဋ္ဌ)　　၂-ခု ၄-၁၁၅-ပိဋ္ဌာဒီသု။

ဧဝံ ဝုတ္တော မဟာဝီရော၊ အနာဝရဇာဒဿနော။
ဣမံ ဝါကျံ ဥဒီရေသိ၊ ပရိသာယ မဟာမုနီ။

ပဿထေတံ မာဇာဝကံ၊ ပိတမဒ္ဒနိဝါသနံ။
ဟေမယညောပစိတဂ်ံ၊ ဇနနေတ္တမနောဟရံ။

သော အနာဂတဒ္ဓါနေ၊ ဂေါတမဿ မဟေသိနော။
အဂ္ဂေါ သဒ္ဓါဓိမုတ္တာနံ၊ သာဝကော‌ယံ ဘဝိဿတိ။

ဒေဝဘူတော မနုဿော ဝါ၊ သဗ္ဗသန္တာပဝဇ္ဇိတော။
သဗ္ဗဘောဂပရိဗ္ဘဋ္ဌော၊ သုခိတော သံသရိဿတိ။

သတသဟဿိတော ကပ္ပေ၊ ဩက္ကာကကုလသမ္ဘဝေါ။
ဂေါတမော နာမ ဂေါတ္တေန၊ သတ္ထာ လောကေ ဘဝိဿတိ။

တဿ ဓမ္မေသု ဒါယာဒေါ၊ သြရသော ဓမ္မနိမ္မိတော။
ဝက္ကလိ နာမ နာမေန၊ ဟေဿတိ သတ္ထု သာဝကော။

ဘေန ကမ္မဝိသေသေန၊ စေတနာပဏိဓိဟိ စ။
ဇာဘိတ္ထာ မာနုသံ ဒေဟံ၊ တာဝတိံသမဂမ္ဆဟံ။

သဗ္ဗတ္ထ သုခိတော ဟုတ္ဝာ၊ သံသရန္တော ဘဝါဘဝေ။
သာဝတ္ထိယံ ပုရေ ဇာတော၊ ကုလေ အညတရေ အဟံ။

နောနီတသုခုမာလံ မံ၊ ဇာတပလ္လဝကောမလံ။
မန္ဒံ ဥတ္တာနသယနံ၊ ပိသာစဘယတဇ္ဇိတာ။

ပါဒမူလေ မဟေသိဿ၊ သာယေသုံ ဒိနမာနသာ။
ဣမံ ဒဒါမ တေ နာထ၊ သရဏံ ဟောဟိ နာယက။

တဒါ ပဋိဂ္ဂဟိ သော မံ၊ ဘိတာနံ သရဏော မုနိ။
ဇာလိနာ စက္ကဝတ္တိတေန၊ မုဒုကောမလပါဏိနာ။

တဒါ ပဘုတိ တေနာဟံ၊ အရက္ခေယျေန ရက္ခိတော။
သဗ္ဗဝေရဝိနိမုတ္တော၊ သုခေန ပရိဝုဒ္ဓိတော။

သုဂတေန ဝိနာ ဘူတော၊ ဥက္ကဏ္ဌာမိ မုဟုတ္တကံ။
ဇာတိယာ သတ္တဝဿောဟံ၊ ပဗ္ဗဇိံ အနဂါရိယံ။

သဗ္ဗပါရမိသမ္ဘူတံ၊ နိလက္ခိနယနံ ဝရံ။
ရူပံ သဗ္ဗသုဘာကိဏ္ဏံ၊ အတိတ္တော ဝိဟရာမဟံ။

ဗုဒ္ဓရူပရတိံ ဥတ္ဝာ၊ တဒါ ဩဝဒိ မံ ဇိနော။
အလံ ဝက္ကလိ ကိံ ရူပေ၊ ရမသေ ဗာလနန္ဒိတေ။

ယော ဟိ ပဿတိ သဒ္ဓမ္မံ၊ သော မံ ပဿတိ ပဏ္ဍိတော။
အပဿမာနော သဒ္ဓမ္မံ၊ မံ ပဿမ္ပိ န ပဿတိ။

အနန္တာဒိနဝေါ ကာယော၊ ဝိသရုက္ခသမူပမော။
အာဝါသော သဗ္ဗရောဂါနံ၊ ပုဉ္ဇော ဒုက္ခသ ကေဝလော။

နိဗ္ဗိန္ဒိယ တတော ရူပေ၊ ခန္ဓာနံ ဥဒယဗ္ဗယံ။
ပဿ ဥပက္ကိလေသာနံ၊ သုခေနန္တံ ဂမိဿသိ။

ဧဝံ တေနာနုသိဋ္ဌောဟံ၊ နာယကေန ဟိတေသိနာ။
ဂိဇ္ဈကူဋံ သမာရုယ္ဟ၊ ဈာယာမိ ဂိရိကန္ဒရေ။

ဌိတော ပဗ္ဘတပါဒမ္ဟိ၊ အဿာသယိ မဟာမုနိ။
ဝက္ကလိတိ ဇိနော ဝါစံ၊ တံ သုတ္ဝာ မုဒိတော အဟံ။

ပက္ခန္ဒိံ သေလပဗ္ဘာရေ၊ အနေကသတပေါရိသေ။
တဒါ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝေန၊ သုခေနေဝ မဟိံ ဂတော။

ပုနောဝိ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ ခန္ဓာနံ ဥဒယဗ္ဗယံ။
တမဟံ ဓမ္မမညာယ၊ အရဟတ္တမပါပုဏိံ။

သုမဟာပရိသမဇ္ဈေ၊ တဒါ မံ စရဏာန္တေဝါ။
အဂ္ဂံ သဒ္ဓါဓိမုတ္တာနံ၊ ပညပေသိ မဟာမတိ။

သတသဟဿိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ကမ္မမကရိံ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယ္ဟံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတ္ဝာ အညံ ဗျာကရောန္တော ဝိ ထေရော ဣမာ ဂေ ဂါထာ အဘာသိ။ အထ နံ သတ္ထာ ဘိက္ခုသံဃမဇ္ဈေ နိသိန္နော သဒ္ဓါဓိမုတ္တာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေသိတိ။

ဝက္ကလိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ဝိဇိတသေနတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဩလဂ္ဂေဿာမီတိအာဒိကာ အာယသ္မတော ဝိဇိတသေနတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဋ္ဋူပနိဿယံ ကုသလံ ဥပစိနန္တော အတ္ထဒဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ ဝိညုတံ ပတ္တော ဃရာဝါသံ ပဟာယ ဣသိပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ အရညေ ဝိဟရန္တော အာကာသေန ဂစ္ဆန္တံ ဘဂဝန္တံ ဒိသ္ဝာ ပသန္နမာနသော ပသန္နာကာရံ ဒဿေန္တော အဥ္ဇလိံ ပဂ္ဂယှ အဋ္ဌာသိ။ သတ္ထာ တဿ အဇ္ဈာသယံ ဥတ္ဝာ အာကာသတော ဩတရိ။ သော ဘဂဝတော မနောဟရာနိ မဓုရာနိ ဖလာနိ ဥပနေသိ၊ ပဋိဂ္ဂဟေသိ ဘဂဝါ အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကောသလရဋ္ဌေ ဟတ္ထာစရိယကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ **ဝိဇိတသေနော**တိ လဒ္ဓနာမော ဝိညုတံ ပါပုဏိ။ တဿ မာတုလာ သေနော စ ဥပသေနော စာတိ ဒ္ဝေ ဟတ္ထာစရိယာ သတ္ထု သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတ္ဝာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓါ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ ဝါသဓုရံ ပူရေန္တာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိံသု။ ဝိဇိတသေနောပိ ဟတ္ထိသိပ္ပေ နိပ္ပတ္တိံ ဂဘော နိဿရဏဇ္ဈာသယတာယ ဃရာဝါသေ အလဂ္ဂမာနသော သတ္ထု ယမကပါဋိဟာရိယံ ဒိသ္ဝာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ မာတုလတ္ထေရာနံ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ တေသံ ဩဝါဒါနုသာသနိယာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တော ဝိပဿနာဝိထိံ လဒ္ဓိတ္ဝာ[1] ဗဟိဒ္ဓါ နာနာရမ္မဏေ ဝိဓာဝန္တံ အတ္တနော စိတ္တံ ဩဝဒန္တော—

၃၅၅။ "ဩလဂ္ဂေဿာမိ တေ စိတ္တ၊ အာဏိဒ္ဓါရေဝ ဟတ္ထိနံ။
နတံ ပါပေ နိယောဇေဿံ၊ ကာမဇာလ သရီရဇ။

၃၅၆။ တွံ ဩလဂ္ဂေါ နဂစ္ဆသိ[2]၊ ဒ္ဓါရဝိဝရံ ဂဇောဝ အလဘန္တော။
နစ စိတ္တကလိ ပုနပ္ပုနံ၊ ပသက္ကပါပရတော စရိဿသိ။

၃၅၇။ ယထာ ကုဥ္ဇရံ အဒန္တံ၊ နဝဂ္ဂဟမက်ုသဂ္ဂဟော။
ဗလဝါ အာဝတ္တေတိ အကာမံ၊ ဧဝံ အာဝတ္တယိဿံ တံ။

၃၅၈။ ယထာ ဝရဟယဒမကုသလော၊
သာရထိပဝရော ဒမေတိ အာဇည်။
ဧဝံ ဒမယိဿံ တံ၊
ပတိဋ္ဌိတော ပဉ္ဇသု ဗလေသု။

၁-လဘိတ္ဝာ (သီ၊ ဣ) ၂-ဂဋ္ဌိသိ (သီ၊ ဣ)

၃၅၉။ သတိယာ တံ နိဗန္ဓိဿံ၊ ပယုတ္တော တေ ဒမေဿာမိ[၁]။
ဝီရိယဓုရနိဂ္ဂဟိတော၊ နယိတော ဒူရံ ဂမိဿသေ စိတ္တာ"တိ—

ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ **ဩလဂ္ဂေဿာမီ**တိ သံဝရိဿာမိ နိဝါရေဿာမိ။ **တေ**တိ တံ။ ဥပယောဂတ္ထေ ဟိ ဣဒံ သာမိဝစနံ။ တေ ဂမနန္တိ ဝါ ဝစနသေသော။ **ဟတ္ထိန**န္တိ စ ဟတ္ထိန္တိ အတ္ထော။ **စိတ္တာ**တိ အတ္တနော စိတ္တံ အာလပတိ။ ယထာ တံ ဝါရေတုကာမော၊ တံ ဒဿေန္တော "**အာဏိဒ္ဓါရေဝ ဟတ္ထိန**"န္တိ အာဟ။ အာဏိဒ္ဓါရံ နာမ ပါကာရဗဒ္ဓဿ နဂရဿ ခုဒ္ဒကဒ္ဓါရံ၊ ယံ ဃဋိကာဆိဒ္ဒေ[၂] အာဏိမ္ဟိ ပက္ခိတ္တေ ယန္တေန ဝိနာ အဗ္ဘန္တရေ ဌိတေဟိပိ ဝိဝရိတုံ နသက္ကာ, ယေန မနုဿဂဝဿမဟိ[၃]သာဒယော[၃] နနိဂ္ဂန္တုံ သက္ကာ, နဂရတော ဗဟိ နိဂ္ဂန္တုကာမမ္ပိ ဟတ္ထိ[၄] ယတော ပလောဘေတ္ဝာ ဟတ္ထာစရိယော ဂမနံ နိဝါရေသိ။ အထ ဝါ အာဏိဒ္ဓါရံ နာမ ပလိဃဒ္ဓါရံ။ တတ္ထ ဟိ တိရိယံ ပလိဃံ ဌပေတ္ဝာ ရုက္ခသူစိသခ်ါတံ အာဏိ[၄] ပလိဃသီသေ အာဝုဏန္တိ။ **ပါပေ**တိ ရူပါဒီသု ဥပ္ပဇ္ဇနကအဘိဇ္ဈာဒိပါပဓမ္မေ **တံ နနိယောဇေဿံ** နနိယောဇိဿာမိ။ **ကာမဇာလာ**တိ ကာမဿ ဇာလဘူတ။ ယထာ ဟိ မစ္ဆဗန္ဓမိဂလုဒ္ဒါနံ ဇာလံ နာမ မစ္ဆာဒီနံ တေသံ ယထာကာမကာရသာဓနံ၊ ဧဝံ အယောနိသောမနသိကာရာနုပါတိတံ စိတ္တံ မာရဿ ကာမကာရသာဓနံ။ တေန ဟိ သော သတ္တေ အနတ္ထေသု ပါဘေတိ။ **သရီရဇာ**တိ သရီရေသု ဥပ္ပဇ္ဇနက။ ပဉ္ဇဝေါကာရဘဝေ ဟိ စိတ္တံ ရူပပဋိဗဒ္ဓဝုတ္တိတာယ "သရီရဇ"န္တိ ဝုစ္စတိ။

တွံ ဩလဂ္ဂေါ နဂစ္ဆသီတိ တွံ စိတ္တကလိ မယာ သတိပညာပတောဒအင်္ကုသေဟိ ဝါရိတော နဒါနိ ယထာရုစိ[၅] ဂမိဿသိ၊ အယောနိသောမနသိကာရဝသေန ယထာကာမံ ဝတ္တိတုံ နလဘိဿသိ။ ယထာ ကိ[၅]? **ဒ္ဓါရဝိဝရံ ဂဇောဝ အလဘန္တော** နဂရတော ဂဇနိရောဓတော ဝါ[၄] နိဂ္ဂမနာယ ဒ္ဓါရဝိဝရကံ အလဘမာနော ဟတ္ထီ ဝိယ။ **စိတ္တကလီ**တိ စိတ္တကာဋ္ဌကဏ္ဍိ။ **ပုနပ္ပုန**န္တိ အပရာပရံ။ **ပသက္ကာ**တိ သရဏသမ္ပဿာသဝသေန[၅]။ **ပါပရတော**တိ ပါပကမ္မနိရတော ပုဗ္ဗေ ဝိယ ဣဒါနိ **နစရိဿသိ** တထာ စရိတုံ နဒဿာမီတိ အတ္ထော။

၁-ပယတတ္တော ဝေါဒပေဿာမိ (သီ)　　၂-သံဃဋိတဆိဒ္ဒေ (သီ)၊ သဃ်ာဋိကဆိဒ္ဒေ (ဣ)
၃-....မဟိသာဒီဟိ (သီ)　　၄-ဇနယောဓတော ဝါ (က)
၅-ပသဟန္တိ သရဘသသံဃသာဟသဝသေန ပသဟန္တော (သီ)၊
ပသဟန္တိ သရဘသံ သာဟသဝသေန ပသဟန္တော (ဣ)

ထေရဂါထာ-ဋ္ဌ ၂-၅

အဒန္တန္တိ အဒမိတံ ဟတ္ထိသိက္ခံ အသိက္ခိတံ။ **နဝဂ္ဂဟ**န္တိ အစိရဂဟိတံ။ **အက်ုသဂ္ဂဟော**တိ ဟတ္ထာစရိယော။ **ဗလဝါ**တိ ကာယဗလေန ဉာဏဗလေန စ ဗလဝါ။ **အာဝတ္တေတိ အကာမ**န္တိ အနိစ္ဆန္တမေဝ နိသေဓနတော[၁] နိဝတ္တေတိ။ **ဧဝံ အာဝတ္တယိဿ**န္တိ ယထာ ယထာဝုတ္တံ ဟတ္ထိံ ဟတ္ထာစရိယော၊ ဧဝံ တံ စိတ္တံ စိတ္တကလိံ ဒုစ္စရိတနိသေဓနတော[၂] နိဝတ္တယိဿာမိ။

ဝရဟယဒမကုသလောတိ ဥတ္တမာနံ အဿဒမ္မာနံ ဒမနေ ကုသလော။ တတော ဧဝ **သာရထိပဝရော** အဿဒမ္မသာရထိသု ဝိသိဋ္ဌော **ဒမေတိ အာဇည်** အာဇာနိယံ အဿဒမ္မံ ဒေသကာလာနုရူပံ[၃] သဏ္ဌဖရုသေဟိ ဒမေတိ ဝိနေတိ နိဗ္ဗိသေဝနံ ကရောတိ။ **ပတိဋ္ဌိတော ပဉ္စသု ဗလေသူ**တိ သဒ္ဓါဒိသု ပဉ္စသု ဗလေသု ပတိဋ္ဌိတော ဟုတ္ဝာ အဿဒ္ဓိယာဒိနိသေဓနတော **တံ ဒမယိဿံ** ဒမေဿာမိတိ အတ္ထော။

သတိယာ တံ နိဗန္ဓိဿန္တိ ဂေါစရဇ္ဈတ္တတော ဗဟိ ဂန္တုံ အဒေန္တော သတိ-ယောတ္တေန ကမ္မဋ္ဌာနထမ္ဘေ စိတ္တကလိ တံ နိဗန္ဓိဿာမိ နိယမေဿာမိ[၄]။ **ပယုတ္တော တေ ဒမေဿာမိ**တိ တတ္ထ နိဗန္ဓန္တော ဧဝ ယုတ္တပ္ပယုတ္တော ဟုတ္ဝာ တေ ဒမေဿာမိ၊ သံကိလေသမလဟော တံ ဝိသောဓေဿာမိ[၅]။ **ဝီရိယဓုရ-နိဂ္ဂဟိတော**တိ ယထာဝုတ္တော[၆] ဆေကေန သုသာရထိနာ[၇] ယုဂေ ယောဇိ-တော ယုဂနိဂ္ဂဟိတော ယုဂန္တရဂတော[၈] တံ နာတိက္ကမတိ၊ ဧဝံ တွမ္ပိ စိတ္တ မမ ဝီရိယဓုရေ နိဂ္ဂဟိတော သက္ကစ္စကာရိတာယ သာတစ္စကာရိတာယ အညထာ ဝတ္တိတုံ အလဘန္တော ဗုတော ဂေါစရဇ္ဈတ္တတော ဒူရံ ဗဟိ နဂမိဿသိ။ ဘာဝနာနယုတ္တဿ ဟိ ကမ္မဋ္ဌာနတော အည် အာသန္နမ္ပိ လက္ခဏတော ဒူရမေဝါတိ ဧဝံ ထေရော ဗုမာဟိ ဂါထာဟိ အတ္တနော စိတ္တံ နိဂ္ဂဏ္ဌန္တောဝ ဝိပဿနံ ဝဓေတ္ဝာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ **အပဒါနေ**[၉]—

"သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ သမ္မုဒ္ဓံ၊ ဒ္ဓတ္တိံ သဝရလက္ခဏံ။
ဝိပိနဂ္ဂေန ဂစ္ဆန္တံ၊ သာလရာဇံဝ ဖုလ္လိတံ။

တိဏတ္ထရံ ပညာပေတ္ဝာ၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌံ အယာစဟံ။
အနုကမ္ပတု မံ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဘိက္ခံ ဗုစ္ဆာမိ ဒါတဝေ။

၁-ဝိသေဝနတော (သီ၊ဗု၊က) ၂-ဒုစ္စရိတဝိသေဝနတော (သီ၊ဗု၊က) ၃-အဿဒမနေသု ကုလာနုရူပံ (ဗု)
၄-ဝါယမိဿာမိ နိဒ္ဓရိဿာမိတိ (က) ၅-ဝိရာဓေဿာမိ (သီ၊က)
၆-ယထာယောဂေါ (က)၊ ယထာ ဂေါ (?) ၇-အဿဒမ္မသာရထိနာ (သီ)
၈-သမနန္တရဂတော (က) ၉-ခု ၄-၂၆-ပိဋ္ဌေ။

အနုကမ္ပကော ကာရုဏ္ဍိကော၊ အတ္ထဒဿီ မဟာယသော။
မမ သက်ပ္ပမညာယ၊ ဩရုဟိ မမ အဿမေ။

ဩရောဟိတ္ဝာန သမ္မုဒ္ဓေါ၊ နိသီဒိ ပဏ္ဏာသန္ဆရေ။
ဘလ္လာတကံ ဂဟေတ္ဝာန၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿဒါသဟံ။

မမ နိဗ္ဗာယမာနဿ၊ ပရိဘုဉ္ဇိ တဒါ ဇိနော။
တတ္ထ စိတ္တံ ပသာဒေတ္ဝာ၊ အဘိဝန္ဒိ တဒါ ဇိနံ။

အဋ္ဌာရသေ ကပ္ပသတေ၊ ယံ ဖလမဒဒိ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဖလဒါနဿိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယ္ဟံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတ္ဝာ အညံ ဗျာကရောန္တော ဣမာ ဂါထာ အဘာသိ။

ဝိဇိတသေနတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ယသဒတ္တဇာတကဝဏ္ဏနာ

ဥပါရမ္ဘစိတ္တောတိအာဒိကာ အာယသ္မတော ယသဒတ္တတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဋ္ဋေပနိဿယံ ကုသလံ ဥပစိနိ။ တထာ ဟေသ ပဒုမုတ္တရဿ[1] ဘဂဝတော ကာလေ ဗြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ ဗြာဟ္မဏာနံ ဝိဇ္ဇာသိပ္ပေသု နိပ္ဖတ္တိံ ဂတော ကာမေ ပဟာယ ဣသိပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ အရညေ ဝိဟရန္တော ဧကဒိဝသံ သတ္ထာရံ ဒိသ္ဝာ ပသန္နမာနသော အဉ္ဇလိံ ပဂ္ဂယ္ဟ အဘိတ္ထဝိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ မလ္လရဋ္ဌေ မလ္လရာဇကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ **ယသဒတ္တော**တိ လဒ္ဓနာမော ဝယပ္ပတ္တော တက္ကသိလံ ဂန္ဒွာ သဗ္ဗသိပ္ပါနိ သိက္ခိတ္ဝာ သဘိယေန ပရိဗ္ဗာဇကေန သဒ္ဓိံ ယော စာရိကံ စရမာနော အနုပုဗ္ဗေန သာဝတ္ထိယံ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ သဘိယေန ပုဋ္ဌပညှေသု ဝိဿဇ္ဇိယမာနေသု သယံ ဩတာရာပေက္ခော သုဏန္တော နိသီဒိ “သမဏသဿ ဂေါတမဿ ဝါဒေ ဒေါသံ ဒဿာမီ”တိ။ အထဿ ဘဂဝါ စိတ္တာစာရံ ဉတ္ဝာ **သဘိယသုတ္တ**ဒေသနာဝသာနေ ဩဝါဒံ ဒေန္တော—

၁-ဥပစိနန္တော ပဒုမုတ္တရဿ (သီ၊ ဣ)　　၂-ခု ၁-၃၅၅-ဝိဇ္ဇာဒီသု။

၃၆၀။ “ဥပါရမ္ဘစိတ္တော ဒုမ္မေဓော၊ သုဏာတိ ဇိနသာသနံ။
အာရကာ ဟောတိ သဒ္ဓမ္မာ၊ နဘသော ပထဝီ ယထာ။

၃၆၁။ ဥပါရမ္ဘစိတ္တော ဒုမ္မေဓော၊ သုဏာတိ ဇိနသာသနံ။
ပရိဟာယတိ သဒ္ဓမ္မာ၊ ကာဠပက္ခေဝ စန္ဒိမာ။

၃၆၂။ ဥပါရမ္ဘစိတ္တော ဒုမ္မေဓော၊ သုဏာတိ ဇိနသာသနံ။
ပရိသုဿတိ သဒ္ဓမ္မော၊ မစ္ဆော အပ္ပေါဒကေ ယထာ။

၃၆၃။ ဥပါရမ္ဘစိတ္တော ဒုမ္မေဓော၊ သုဏာတိ ဇိနသာသနံ။
နာ ဝိရူဟတိ သဒ္ဓမ္မော၊ ခေတ္တေ ဗီဇံဝ ပူတိကံ။

၃၆၄။ ယော စ တုဋ္ဌေန စိတ္တေန၊ သုဏာတိ ဇိနသာသနံ။
ခေပေတ္ဝာ အာသဝေ သဗ္ဗေ၊ သစ္ဆိကတ္ဝာ အကုပ္ပတံ။
ပပ္ပုယ္ယ ပရမံ သန္တိံ၊ ပရိနိဗ္ဗာတိ’နာသဝေါ”တိ—

ဒုမာ ပဋ္ဌ ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ **ဥပါရမ္ဘစိတ္တော**တိ သာရမ္ဘစိတ္တော၊ ဒေါသာရောပနာဓိပ္ပါယောတိ အတ္ထော။ **ဒုမ္မေဓော**တိ နိပ္ပညော။ **အာရကာ ဟောတိ သဒ္ဓမ္မာ**တိ သော တာဒိသော ပုဂ္ဂလော နဘသော ဝိယ ပထဝီ[1] ပဋိပတ္တိသဒ္ဓမ္မတော ဒူရေ ဟောတိ၊ ပဂေဝ ပဋိဝေဓသဒ္ဓမ္မတော။ “နံ တံ ဒုမံ ဓမ္မဝိနယံ အာဇာနာသီ”တိအာဒိနာ[2] ဝိဂ္ဂါဟိကကထံ အနုယုတ္တာသု ကုတော သန္တိနိပုဏော ပဋိပတ္တိသဒ္ဓမ္မော။

ပရိဟာယတိ သဒ္ဓမ္မာဘိ နဝဝိဓလောကုတ္တရဓမ္မတော ပုဗ္ဗဘာဂိယသဒ္ဓါဒိသဒ္ဓမ္မတော ဟိ နိဟီယတိ[3]။ **ပရိသုဿတီ**တိ ဝိသုဿတိ ကာယစိတ္တာနံ ဝိဏာနရဟသ္သ ဝိတိပါမောဇ္ဇာဒိကုသလဓမ္မသာဘာဝတော။ **နာ ဝိရူဟတီ**တိ ဝိရုဇ္ဈံ ဝုဋ္ဌိံ နာ ပါပုဏာတိ။ **ပူတိက**န္တိ ဂေါမယလေပဒါနာဒိအဘာဝေန ပူတိဘာဝံ ပတ္တံ။

တုဋ္ဌေန စိတ္တေနာတိ ဒုတ္ထမ္ဘနတလက္ခဏော ကရဏဝစနံ၊ အတ္တမနော ပမုဒိတော ဟုတ္ဝာတိ အတ္ထော။ **ခေပေတ္ဝာ**တိ သမုစ္ဆိန္ဒိတ္ဝာ။ **အကုပ္ပတ**န္တိ အရဟတ္တံ။ **ပပ္ပုယ္ယာ**တိ ပါပုဏိတ္ဝာ။ **ပရမံ သန္တိ**န္တိ အနုပါဒိသေသံ နိဗ္ဗာနံ။

၁-နဘော ဝိယ ပထဝိယာ (သီ၊ ဋ္ဌ) ၂-ဒီ ၁-၈-ဝိဋ္ဌေ။ ၃-ပရိဟာယတိ (သီ၊ ဋ္ဌ)

တဒမိဂမော[1] စဿ ကေဝလံ ကာလဂမနမေဝ[2]၊ နု ကောစိဝိဓောတိ? တံ ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ **"ပရိနိဗ္ဗာတိ'နာဿဝေါ"**တိ။

ဧဝံ သတ္ထာရာ သြဝဒိတော သံဝေဂဇာတော ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတ္ဝာ နစိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ **အပဒါနေ**[3]—

"ကဏိကာရံဝ ဇလိတံ၊ ဒိပရုက္ခံဝ ဇောတိတံ။
ကဉ္စနံဝ ဝိရောစန္တံ၊ အဒ္ဒသံ ဒ္ဝိပဒုတ္တမံ။

ကမဏ္ဍလုံ ဒ္ဝပေတ္ဝာန၊ ဝါကစီရဉ္စ ကုဏ္ဍိကံ။
ဧကံသံ အဇိနံ ကတ္ဝာ၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌံ ထဝိံ အဟံ။

တမန္ဓကာရံ ဝိဓမံ၊ မောဟဇာလသမာကုလံ။
ဉာဏာလောကံ ဒဿေတ္ဝာန၊ နိတ္တိဏ္ဏောသိ မဟာမုနိ။

သမုဒ္ဓရသိမံ လောကံ၊ သဗ္ဗာဝန္တမနုတ္တရံ။
ဉဏေ တေ ဥပမာ နတ္ထိ၊ ယာဝတာ ဇဂတော ဂတိ။

တေန ဉဏေန သဗ္ဗညူ၊ ဇုတိ ဗုဒ္ဓေါ ပဝုစ္စတိ။
ဝန္ဒာမိ တံ မဟာဝီရံ၊ သဗ္ဗညုတမနာဝရံ။

သတသဟဿိတော ကပ္ပေ၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌံ ထဝိံ အဟံ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဉာဏတ္ထဝါယိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ စျာပိတာ မယှံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန"န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတ္ဝာ အညံ ဗျာကရောန္တော ဝိ ထေရော ဇုမာ ဧဝ ဂါထာ အဘာသိ။

ယသဒတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁-သောဏကုဋိကဏ္ဏတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဥပသမဗဒါ စ မေ လဒ္ဓါတိအာဒိကာ အာယသ္မတော သောဏဿ ကုဋိကဏ္ဏဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယံ ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဟံသဝတိနဂရေ ဝိဘဝသမ္ပန္နော သေဋ္ဌိ ဟုတ္ဝာ ဥဋ္ဌာရာယ ဇုဿရိယ-သမ္ပတ္တိယာ ဌိတော ကေဒိဝသံ သတ္ထာရံ သတသဟဿဓိဏာသဝပရိဝုတံ

၁-တဒမိဂမေ (သီ)　၂-ဂုပသမနမေဝ (သီ)　၃-ဝိသုဒ္ဓေါတိ (က)　၄-ခ ၄-၁၉-ပိဋ္ဌေ။

မဟတိယာ ဗုဒ္ဓလီဋ္ဌာယ မဟန္တေန ဗုဒ္ဓါနုဘာဝေန နဂရံ ပဝိသန္တံ ဒိသွာ ပသန္နမာနသော ဝန္ဒိတွာ အဋ္ဌလ် ကတွာ အဋ္ဌာသိ။ သော ပစ္ဆာဘတ္တံ ဥပါသကေဟိ သဒ္ဓိ ဝိဟာရံ ဂန္ဓာ ဘဂဝတော သန္တိကေ ဓမ္မံ သုဏန္တော သတ္ထာရံ ဧကံ ဘိက္ခုံ ကလျာဏဝါက္ကရဏာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေန္တံ ဒိသွာ သယမ္ပိ ဟံ ဌာနံ ပတ္ထေတွာ မဟာဒါနံ ဒတွာ ပဏိဓာနံ အကာသိ။ သတ္ထာ တဿ အနန္တရာယတံ ဒိသွာ "အနာဂတေ ဂေါတမဿ နာမ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သာသနေ ကလျာဏဝါက္ကရဏာနံ အဂ္ဂေါ ဘဝိဿတီ"တိ ဗျာကာသိ။

သော တတ္ထ ယာဝဇီဝံ ပုညာနိ ကတွာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ သာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝတ္တပဋိဝတ္တာနိ ပူရေန္တော ဧကဿ ဘိက္ခုနော စီဝရံ သိဗ္ဗိတွာ အဒါသိ။ ပုန ဗုဒ္ဓသုညေ လောကေ ဗာရာဏသိယံ တုန္နဝါယော[၁] ဟုတွာ ဧကဿ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ စီဝရကောဋိံ ဆိန္နံ ဃဋေတွာ အဒါသိ။ ဧဝံ တတ္ထ တတ္ထ ပုညာနိ ကတွာ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ အဝန္တိရဋ္ဌေ ကုရရဃရေ[၂] မဟာဝိဘဝဿ သေဋ္ဌိနော ပုတ္တော ဟုတ္ဝာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ **သောဏော**တိဿ နာမံ အကံသု၊ ကောဋိအဃ္ဃနကဿ ကဏ္ဏပိဋ္ဌန္ဓနဿ ဓာရဏေန[၃] "ကောဋိကဏ္ဏော"တိ ဝတ္တဗ္ဗေ **ကုဋိကဏ္ဏော**တိ ပညာယိတ္ထ။

သော အနုက္ကမေန ဝဍိတွာ ကုဋုမ္ဗံ သဏ္ဌပေန္တော အာယသ္မန္တေ မဟာ-ကစ္စာနေ ကုလဃရံ နိဿာယ ပဝတ္တပဗ္ဗတေ ဝိဟရန္တေ တဿ သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ သရဏေသု စ သီလေသု စ ပတိဋ္ဌာယ တံ စတူဟိ ပစ္စယေဟိ ဥပဋ္ဌဟိ။ သော အပရဘာဂေ သံသာရေ သဋ္ဌာတသံဝေဂေါ ထေရဿ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတွာ ကိစ္ဆေန ကသိရေန ဒသဝဂ္ဂံ သံဃံ သန္ဓိပါတေတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇိတွာ ကဘိပယကာလံ ထေရဿ သန္တိကေ ဝသိတွာ ထေရံ အာပုစ္ဆိတွာ သတ္ထာရံ ဝန္ဒိတုံ သာဝတ္ထိံ ဥပဂတော သတ္ထာရာ ဧကဂန္ဓကုဋိယံ ဝါသံ လဘိတွာ ပစ္စူသ-သမယေ အဇ္ဈိဋ္ဌော သောဋ္ဌသအဋ္ဌကဝဂ္ဂိယာနံ[၄] ဥဿာရဏေန သာဓုကာရံ ဒတွာ ဘာသိတာယ "ဒိသွာ အာဒီနဝံ လောကေ"တိ[၅] ဥဒါနဂါထာယ ပရိယောသာနေ ဝိပဿနံ ဝဍေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ **အပဒါနေ**[၆]—

၁-တန္တဝါယော (သီ၊ ဣ) ၂-ကုလဃရေ (က) ၃-ဓာရဏေ (သီ၊ ဣ)

၄-အဃုဃုသောဋ္ဌသအဋ္ဌဂဂ္ဂိယာနံ (သီ၊ ဣ) သုတ္တနိပါတေ အဋ္ဌကဝဂ္ဂေ အာဂတာနိ သောဋ္ဌသ သုတ္တာနိ သန္ဓာယ ဝုတ္တမိဒံ။

၅-ခု ၁-၁၄၈-ပိဋ္ဌေ ဥဒါနေ။ ဝိ ၃-၂၈၆-ပိဋ္ဌေ။ ၆-ခု ၄-၁၈-ပိဋ္ဌေ။

"ပဒုမုတ္တရော နာမ ဇိနော၊ အာဟုတီနံ ပဋိဂ္ဂဟော။
ဝသီသတသဟဿေဟိ၊ နဂရံ ပါဝိသိ တဒါ။

နဂရံ ပဝိသန္တဿ၊ ဥပသန္တဿ တာဒိနော။
ရတနာနိ ပဇ္ဇောတိံသု၊ နိဿေါသော အာသိ တာဝဒေ။

ဗုဒ္ဓဿ အာနုဘာဝေန၊ ဘေရိ ဝဇ္ဇ္ရမဃဋ္ဋိတာ။
သယံ ဝိဏာ ပဝဇ္ဇန္တိ၊ ဗုဒ္ဓဿ ပဝိသတော ပုရံ။

ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌံ နမဿာမိ၊ ပဒုမုတ္တရမဟာမုနိံ။
ပါဋိဟီရဉ္စ ပဿိတ္ဝာ၊ တတ္ထ စိတ္တံ ပသာဒယိံ။

အဟော ဗုဒ္ဓေါ အဟော ဓမ္မော၊ အဟော နော သတ္ထု သမ္ပဒါ။
အစေတနာပိ တိရိယာ၊ သယမေဝ ပဝဇ္ဇရေ။

သတသဟဿိတော ကပ္ပေ၊ ယံ သညမလဘိံ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓသညာယိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယှံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန"န္တိ။

အရဟတ္တေ ပန ပတိဋ္ဌိတော အတ္တနော ဥပဇ္ဈာယေန အာစိက္ခိတနိယာမေန ပစ္ဆန္တိမေသု ဇနပဒေသု ဝိနယရဟပ္ပမေန ဂဏေန ဥပသမ္ပဒါ, ဓုဝနှာနံ, စမ္မတ္ထရဏံ, ဂဏဂ်ဏူပါဟနံ, စီဝရဝိပ္ပဝါသောတိ ပဉ္စ ဝရေ ယာစိတ္ဝာ တေသတ္ထု သန္တိကာ လဘိတ္ဝာ ပုနဒေဝ အတ္တနော ဝသိတဋ္ဌာနံ ဂန္ဒ္ဝာ ဥပဇ္ဈာယဿ တမတ္ထံ အာရောစေသိ။ အယမေတ္ထ သခ်ေပေါ။ ဝိတ္ထာရော ပန **ဥဒါန[1]ဗ္ဗကထာယံ**[2] အာဂတနယေန ဝေဒိတဗ္ဗော။ **အင်္ဂုတ္တရဋ္ဌကထာယံ**[3] ပန "ဥပသမ္ပန္နော ဟုတ္ဝာ အတ္တနော ဥပဇ္ဈာယဿ သန္တိကေ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတ္ဝာ ဝိပဿနံ ဝဍ္ဎေတ္ဝာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ"တိ ဝုတ္တံ။

သော အပရဘာဂေ ဝိမုတ္တိသုခေန ဝိဟရန္တော အတ္တနော ပဋိပတ္တိံ ပစ္စဝေက္ခိတ္ဝာ သောမနဿဇာတော ဥဒါန[4]ဝသေန—

၃၆၅။ "ဥပသမ္ပဒါ စ မေ လဒ္ဓါ၊ ဝိမုတ္တော စမ္မိ အနာသဝေါ။
သော စ မေ ဘဂဝါ ဒိဋ္ဌော၊ ဝိဟာရေ စ သဟာဝသိံ။

၃၆၆။ ဗာဟုဒေဝ ရတ္တိံ ဘဂဝါ၊ အဇ္ဈောကာသေ'တိနာမယိ။
ဝိဟာရကုသလော သတ္ထာ၊ ဝိဟာရံ ပါဝိသိ တဒါ။

၁-ဥဒါန-ဗ္ဗ ၂၇၈-ဝိဋ္ဌာဒီသု။　　၂-အံ-ဋ္ဌ ၁-၁၈၈-ဝိဋ္ဌေ။

၃၆၇။ သန္ဆရိတွာန သံဃာဋိုံ၊ သေယျံ ကပ္ပေသိ ဂေါတမော။
သီဟော သေလဂုဟာယံဝ၊ ပဟီနဘယဘေရဝေါ။

၃၆၈။ တတော ကလျာဏဝါက္ကရဏော၊ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓသာဝကော။
သောဏော အဘာသိ သဒ္ဓမ္မံ၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿ သမ္မုခါ။

၃၆၉။ ပဉ္စက္ခန္ဓေ ပရိညာယ၊ ဘာဝယိတွာန အဉ္ဇသံ။
ပပ္ပုယျ ပရမံ သန္တိံ၊ ပရိနိဗ္ဗိဿတျနာသဝေါ"တိ—

ဣမာ ပဉ္စ ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ **ဥပသမ္ပဒါ စ မေ လဒ္ဓါ**တိ ယာ သာ ကိစ္ဆေန ဒသဝဂ္ဂံ ဘိက္ခုသံဃံ သန္နိပါတေတွာ အတ္တနာ လဒ္ဓါ ဥပသမ္ပဒါ၊ ယာ စ ပန ဝရဒါနဝသေန သဗ္ဗပစ္စန္တိမေသု ဇနပဒေသု ဝိနယဓရပဉ္စမေန ဂဏေန သတ္ထာရာ အနုညာတာ ဥပသမ္ပဒါ၊ တဒုဘယံ သန္ဓာယာဟ။ **စ**-သဒ္ဒေါ သမုစ္စယတ္ထော၊ တေန ဣတရေပိ သတ္ထု သန္တိကာ လဒ္ဓဝရေ သင်္ဂဏ္ဟာတိ။ **ဝိမုတ္တော စမ္ဟိ အနာ-သဝေါ**တိ အဂ္ဂမဂ္ဂေန သကလကိလေသဝတ္ထုဝိမုတ္တိယာ ဝိမုတ္တော စ အမ္ဟိ၊ တတော ဧဝ ကာမာသဝါဒီဟိ အနာသဝေါ အမ္ဟိတိ ယောဇနာ။ **သော စ မေ ဘဂဝါ ဒိဋ္ဌော**တိ ယဒတ္ထံ အဟံ အဝန္တိရဋ္ဌတော သာဝတ္ထိံ ဂတော၊ သော စ ဘဂဝါ မယာ အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော ဒိဋ္ဌော။ **ဝိဟာရေ စ သဟာဝသိ**န္တိ န ကေဝလံ တဿ ဘဂဝတော ဒဿနမေဝ မယာ လဒ္ဓံ၊ အထ ခေါ ဝိဟာရေ သတ္ထု ဂန္ဓကုဋိယံ သတ္ထာရာ ကာရဏံ သလ္လက္ခေတွာ ဝါသေန္တေန သဟ အဝသိံ။ "**ဝိဟာရေ**တိ ဝိဟာရသမီပေ"တိ ကေစိ။

ဗဟုဒေဝ ရတ္တိန္တိ ပဌမံ ယာမံ ဘိက္ခူနံ ဓမ္မဒေသနာဝသေန ကမ္မဋ္ဌာန-သောဓနဝသေန စ, မဇ္ဈိမံ ယာမံ ဒေဝါနံ ဗြဟ္မူနဉ္စ ကခ်ဏ္ဍေဒနဝသေန ဘဂဝါ ဗဟုဒေဝ ရတ္တိံ အဗ္ဘောကာသေ **အတိနာမယိ** ဝီတိနာမေသိ။ **ဝိဟာရ-ကုသလော**တိ ဒိဗ္ဗဗြဟ္မအာနေဉ္ဇအရိယဝိဟာရေသု ကုသလော။ **ဝိဟာရံ ပါဝိ-သီ**တိ အတိဝေလံ နိသဇ္ဇစက်မေဟိ ဥပ္ပန္နပရိဿမဝိနောဒနတ္ထံ ဂန္ဓကုဋိံ ပါဝိသိ။

သန္ဆရိတွာန သံဃာဋိုံ၊ သေယျံ ကပ္ပေသီတိ စတုဂ္ဂုဏံ သံဃာဋိုံ ပညာ-ပေတွာ သီဟသေယျံ ကပ္ပေသိ။ တေနာဟ "ဂေါတမော သီဟော သေလ-ဂုဟာယံဝ၊ ပဟီနဘယဘေရဝေါ"တိ။ တတ္ထ **ဂေါတမော**တိ ဘဂဝန္တံ ဂေါတ္တေန ကိတ္တေတိ။ **သီဟော သေလဂုဟာယံဝါ**တိ သေလဿ ပဗ္ဗတဿ ဂုဟာယံ။ ယထာ သီဟော မိဂရာဇာ တေဇုဿဒတာယ ပဟီနဘယဘေရဝေါ ဒက္ခိဏေန

ပသေန ပါဒေ ပါဒံ အစ္စာဓာယ သေယ္ပုံ ကပ္ပေသိ၊ ဧဝံ စိတ္တုတ္ဒြာသလောမ-ဟံသနဆမ္ဘိတတ္တဟေတူနံ ကိလေသာနံ သမုစ္ဆိန္နတ္တာ ပဟီနဘယဘေရဝေါ ဂေါတမော ဘဂဝါ သေယ္ပုံ ကပ္ပေသီတိ အတ္ထော။

တတောတိ ပစ္ဆာ၊ သီဟသေယ္ပုံ ကပ္ပေတ္ဝာ တတော ဝုဋ္ဌဟိတ္ဝာ "ပဋိဘာတု တံ ဘိက္ခု ဓမ္မော ဘာသိတု"န္တိ[၁] သတ္ထာရာ အဇ္ဈေသိတောတိ အတ္ထော။ **ကလျာဏဝါက္ကရဏောတိ** သုန္ဒရဝစီကရဏော၊ လက္ခဏသမ္ပန္နဝစနက္ကမောတိ အတ္ထော။ **သောဏော အဘာသိ သဒ္ဓမ္မ**န္တိ သောဋ္ဌသ အဋ္ဌကဝဂ္ဂိယသုတ္တာနိ သောဏော ကုဋိကဏ္ဏော **ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌသ** သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသ **သမ္မုခါ** ပစ္စက္ခတော အဘာသီတိ ထေရော အတ္တာနမေဝ ပရံ ဝိယ အဝေါစ။

ပဉ္ဇက္ခန္ဓေ ပရိညာယာတိ ပဉ္ဇုပါဒါနက္ခန္ဓေ တီဟိပိ ပရိညာဟိ ပရိဇာနိတ္ဝာ တေ ပရိဇာနန္တောယေဝ **အဇ္ဇသံ** အရိယံ အဋ္ဌင်္ဂိကံ မဂ္ဂံ ဘာဝယိတ္ဝာ **ပရမံ သန္တိ**ံ နိဗ္ဗာနံ **ပပ္ပုယ္ပ** ပါပုဏိတ္ဝာ ဋ္ဌိတော **အနာသဝေါ**၊ တတော ဧဝ ဇုဒါနိ **ပရိနိဗ္ဗိဿတိ** အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဝသေန နိဗ္ဗာယိဿတီတိ။

သောဏကုဋိကဏ္ဏတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၂-ကောသိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ယော ဝေ ဂရူနန္တိအာဒိကာ အာယသ္မတော ကောသိယတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဋ္ဌူပနိဿယံ ကုသလံ ဥပစိနန္တော ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ ဝိညုတံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ သတ္ထာရံ ဒိသ္ဝာ ပသန္နစိတ္တော ဥစ္ဆုခဏ္ဍိကံ အဒါသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဇုမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ မဂဓရဋ္ဌေ ဗြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ၊ **ကောသိ-ယော**တိဿ ဂေါတ္တဝသေန နာမံ အကာသိ။ သော ဝိညုတံ ပတ္တော အာယသ္မန္တံ ဓမ္မသေနာပတိံ အဘိဏ္ဍံ ဥပသင်္ကမတိ၊ တဿ သန္တိကေ ဓမ္မံ သုဏာတိ။ သော တေန သာသနေ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ ကမ္မဋ္ဌာနံ အနုယုဉ္ဇန္တော နစိရသေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ **အပဒါနေ**[၂]—

၁-ခု ၁-၁၄၈-ပိဋ္ဌေ။　　၂-ခု ၄-၁၉-ပိဋ္ဌာဒီသု။

"နဂရေ ဗန္ဓုမတိယာ၊ ဒွါရပါလော အဟောသဟံ။
အဒ္ဒသံ ဝိရဇံ ဗုဒ္ဓံ၊ သဗ္ဗဓမ္မာန ပါရဂုံ။

ဥစ္ဆုခက္ကိကမာဒါယ၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌသဒါသဟံ။
ပသန္နစိတ္တော သုမနော၊ ဝိပဿိဿ မဟေသိနော။

ဧကနဝုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဥစ္ဆုမဒဒိံ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဥစ္ဆုခဏ္ဍာဿိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယှံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန"န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတ္ဝာ အတ္တနော ပဋိပတ္တိ[1] ပစ္စဝေက္ခိတ္ဝာ ဂရုဝါသံ သပ္ပုရိသူပနိဿယဉ္စ ပသံသန္တော[2]—

၃၇၀။ "ယော ဝေ ဂဏ္ဍံ ဝစနညှ မိရော၊
ဝသေ စ တမှိ ဇနယေထ ပေမံ။
သော ဘတ္တိမာ နာမ စ ဟောတိ ပဏ္ဍိတော၊
ဥတ္တာ စ ဓမ္မေသု ဝိသေသိ အဿ။

၃၇၁။ ယံ အာပဒါ ဥပ္ပတိတာ ဥဋ္ဌာရာ၊
နက္ခမ္ဘယန္တေ ပဋိသန်ဓယန္တံ။
သော ထာမဝါ နာမ စ ဟောတိ ပဏ္ဍိတော၊
ဥတ္တာ စ ဓမ္မေသု ဝိသေသိ အဿ။

၃၇၂။ ယော ဝေ သမုဒ္ဒေါ ဒွိတော အနေဇော၊
ဂမ္ဘီရပညော နိပုဏတ္ထဒဿီ။
အသံဟာရိယော နာမ စ ဟောတိ ပဏ္ဍိတော၊
ဥတ္တာ စ ဓမ္မေသု ဝိသေသိ အဿ။

၃၇၃။ ဗဟုဿုတော ဓမ္မဓရော စ ဟောတိ၊
ဓမ္မဿ ဟောတိ အနုဓမ္မစာရီ။
သော တာဒိသော နာမ စ ဟောတိ ပဏ္ဍိတော၊
ဥတ္တာ စ ဓမ္မေသု ဝိသေသိ အဿ။

၁-သမ္ပတ္တိံ (သီ၊ ဂ္ဂ) ၂-ပဏ္ဍိတာနံ သမ္မသန္တော (က)

၃၇၄။ အတ္ထဉ္ဇ ယော ဇာနာတိ ဘာသိတဿ၊
အတ္ထဉ္ဇ ဥတ္ဌာန တထာ ကရောတိ။
အတ္ထန္တရော နာမ သ ဟောတိ ပဏ္ဍိတော၊
ဥတ္ဌာ စ ဓမ္မေသု ဝိသေသိ အဿာ"တိ—

ဣမာ ပဉ္ဇ ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ **ယော**တိ ခတ္တိယာဒီသု စတူသု ပရိသာသု ယော ကောစိ။ **ဝေ**တိ ဗျတ္တံ။ **ဂရူန**န္တိ သီလာဒိဂရုဂုဏယုတ္တာနံ ပဏ္ဍိတာနံ။ **ဝစနညူ**တိ တေသံ အနုသာသနီဝစနံ ဇာနန္တော[၁]၊ ယထာနုသိဋ္ဌံ ပဋိပဇ္ဇမာနော ပဋိပဇ္ဇိတ္ဌာ စ တဿ ဖလံ ဇာနန္တောတိ အတ္ထော။ **ဓီရော**တိ ဓိတိသမ္ပန္နော။ **ဝသေ စ တမ္ပိ ဇနယေထ ပေမ**န္တိ တသ္မိံ ဂရုနံ ဝစနေ ဩဝါဒေ ဝသေယျ ယထာနုသိဋ္ဌံ ပဋိပဇ္ဇေယျ၊ ပဋိပဇ္ဇိတ္ဌာ "ဣမိနာ ဝတာဟံ ဩဝါဒေန ဣမံ ဇာတိအာဒိဒုက္ခံ ဝီတိဝတ္တော"တိ တတ္ထ ဇနယေထ ပေမံ ဂါရဝံ ဥပ္ပါဒေယျ။ ဣဒံ ဟိ ဒွယံ "ဂရုနံ ဝစနညှ ဓီရော"တိ ပဒဒွယေန ဝုတ္တသေဝတ္ထသ ပါကဋကရဏံ။ **သော**တိ ယော ဂရုနံ[၂] ဝစနညူ ဓီရော၊ သော ယထာနုသိဋ္ဌံ ပဋိပတ္တိယာ တတ္ထ **ဘတ္တိမာ** စ နာမ ဟောတိ၊ ဇီဝိတ-ဟေတုပိ တဿ အနတိက္ကမနတော **ပဏ္ဍိတော** စ နာမ ဟောတိ၊ **ဥတ္ဌာ စ ဓမ္မေသု ဝိသေသိ အဿာ**တိ တထာ ပဋိပဇ္ဇန္တော စ တာယ ဧဝ ပဋိပတ္တိယာ စတုန္နံ အရိယသစ္စာနံ ဇာနနဟေတု လောကိယလောကုတ္တရဓမ္မေသု ဝိဇ္ဇာတ္တ-ယာဒိဝသေန "တေဝိဇ္ဇော, ဆဋ္ဌဘိညော, ပဋိသမ္ဘိဒါပတ္တော"တိ ဝိသေသိ ဝိသေသဝါ သိယာတိ အတ္ထော။

ယန္တိ ယံ ပုဂ္ဂလံ ပဋိပတ္တိယာ အန္တရာယကရဏတော "**အာပဒါ**"တိ လဒ္ဓဝေါဟာရာ သီတုဏ္ဍခုပ္ပိပါသာဒိပါကဋပရိဿယာ စေဝ ရာဂါဒိပဋိစ္ဆန္ဒ-ပရိဿယာ စ **ဥပ္ပတိတာ** ဥပ္ပန္နာ **ဥဋ္ဌာရာ** ဗလဝန္တောပိ **နက္ခမ္ဘယန္တေ** နကိဉ္ဇိ စာလေန္တိ[၃]။ ကသ္မာ? **ပဋိသခ်ယန္တ**န္တိ ပဋိသခ်ါယမာနံ ပဋိသခ်ါနဗလေ ဌိတန္တိ အတ္ထော။ **သော**တိ ယော ဒဋ္ဌတရာဟိ အာပဒါဟိပိ အက္ခမ္ဘနီယော၊ သော **ထာမဝါ** ဓိတိမာ ဒဋ္ဌပရက္ကမော နာမ ဟောတိ။ အနဝသေသ-သံကိလေသပက္ခဿ အဘိဘဝနကပညာဗလသမဏ္ဍိတာယ **ပဏ္ဍိတော** စ နာမ ဟောတိ။ တထာဘူတော စ **ဥတ္ဌာ စ ဓမ္မေသု ဝိသေသိ အဿာ**တိ တံ ဝုတ္တတ္ထမေဝ။

၁-အနုဇာနန္တော (က)　၂-သောတိ ဂရုနံ (သီ၊ ဣ)　၃-နကမ္ပေန္တိ နကိဉ္ဇိ စာလေန္တိ (သီ၊ ဣ)

သမုဒ္ဒေါ ဝ ဌိတောတိ သမုဒ္ဒေါ ဝိယ ဌိတသဘာဝေါ။ယထာ ဟိ စတုရာသီတိ-ယောဇနသဟဿဂမ္ဘီရေ သိနေရုပါဒသမီပေ မဟာသမုဒ္ဒေါ အဋ္ဌဟိပိ ဒိသာဟိ ဥဋ္ဌိတေဟိ ပကတိဝါတေဟိ အနိဋ္ဌနတော **ဌိတော အနေဇော** ဂမ္ဘီရော စ၊ ဧဝံ ကိလေသဝါတေဟိ တိတ္ထိယဝါဒဝါတေဟိ စ အကမ္ပနီယတော **ဌိတော အနေဇော။** ဂမ္ဘီရဿ အနုပစိတဉ္ဇဏသမ္ဘာရေဟိ အလဒ္ဓဂါဓဿ နိပုဏဿ သုခုမဿ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒါဒိအတ္ထဿ ပဋိဝိဇ္ဈနေန **ဂမ္ဘီရပညော နိပုဏတ္ထဒဿီ။ အသံဟာရိယော နာမ စ ဟောတိ ပဏ္ဍိတော** သော တာဒိသော ပုဂ္ဂလော ကိလေသေဟိ ဒေဝပုတ္တမာရာဒီသု ဝါ ကေနစိ အသံဟာရိယတာယ အသံဟာရိယော နာမ ဟောတိ၊ ယထာဝုတ္တေန အတ္ထေန **ပဏ္ဍိတော** စ နာမ ဟောတိ။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။

ဗဟုဿုတောတိ ပရိယတ္တိဗာဟုသစ္စဝသေန ဗဟုဿုတော၊ သုတ္တဂေယျာဒိ ဗဟုံ သုတံ ဧတဿာတိ ဗဟုဿုတော။ တမေဝ ဓမ္မံ သုဝဏ္ဏဘာဇနေ ပက္ခိတ္တသီဟဝသံ ဝိယ အဝိနဿန္တမေဝ ဓာရေတီတိ **ဓမ္မဓရော** စ ဟောတိ။ **ဓမ္မဿ ဟောတိ အနုဓမ္မစာရီ**တိ ယထာသုတဿ ယထာပရိယတ္တဿ ဓမ္မဿ အတ္ထမညာယ ဓမ္မမညာယ နဝလောကုတ္တရဓမ္မဿ အနုရူပံ ဓမ္မံ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါသခ်ါတံ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလဓုတင်အသုဘကမ္မဋ္ဌာနာဒိဘေဒံ စရတိ ပဋိပဇ္ဇတီတိ အနုဓမ္မစာရီ ဟောတိ၊ "အဇ္ဇ အဇ္ဇေဝါ"တိ ပဋိဝေဓံ အာကခ်န္တော ဝိစရတိ။ **သော တာဒိသော နာမ စ ဟောတိ ပဏ္ဍိတော**တိ ယော ပုဂ္ဂလော ယံ ဂရုံ နိဿာယ ဗဟုဿုတော ဓမ္မဓရော ဓမ္မဿ စ အနုဓမ္မစာရီ ဟောတိ။ သော စ **တာဒိသော** တေန ဂရုနာ သဒိသော ပဏ္ဍိတော နာမ ဟောတိ ပဋိပတ္တိယာ သဒိသဘာဝတော။ တထာဘူတော ပန သော **ဥတ္ဂာ စ ဓမ္မေသု ဝိသေသိ အဿ၊** တံ ဝုတ္တတ္ထံဝ။

အတ္ထဥ္ဆ ယော ဇာနာတိ ဘာသိတဿာတိ ယော ပုဂ္ဂလော သမ္မာ-သမ္မုဒ္ဓေန ဘာသိတဿ ပရိယတ္တိဓမ္မဿ အတ္ထံ ဇာနာတိ၊ ဇာနန္တော ပန "ဣဓ သီလံ ဝုတ္တံ၊ ဣဓ သမာဓိ၊ ဣဓ ပညာ"တိ တတ္ထ တတ္ထ ယထာဝုတ္တံ **အတ္ထဥ္ဆ ဥတ္ဂာန တထာ ကရောတိ** ယထာ သတ္ထာရာ အနုသိဋ္ဌံ၊ တထာ ပဋိပဇ္ဇတိ။ **အတ္ထန္တရော နာမ သ ဟောတိ ပဏ္ဍိတော**တိ သော ဧဝရူပေါ ပုဂ္ဂလော အတ္ထန္တရော အတ္ထကာရဏာ သီလာဒိအတ္ထဇာနနမတ္တမေဝ ဥပ-နိဿယံ ကတ္ဝာ ပဏ္ဍိတော ဟောတိ။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။

ဧတ္ထ စ ပဌမဂါထာယ "ယော ဝေ ဂရူန"န္တိအာဒိနာ သဒ္ဓူပနိဿယော ဝိသေသဘာဝေါ ဝုတ္တော၊ ဒုတိယဂါထာယ "ယံ အာပဒါ"တိအာဒိနာ ဝီရိ-ယူပနိဿယော၊ တတိယဂါထာယ"ယော ဝေ သမုဒ္ဒေါ ဝ ဌိတော"တိအာဒိနာ သမာဓူပနိဿယော၊ စတုတ္ထဂါထာယ "ဗဟုဿုတော"တိအာဒိနာ သတူပ-နိဿယော၊ ပဉ္ဇမဂါထာယ "အတ္ထဉ္ဇ ယော ဇာနာတီ"တိအာဒိနာ ပညူပ-နိဿယော ဝိသေသဘာဝေါ ဝုတ္တောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ကောသိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဉ္စကနိပါတဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ဆက္ကနိပါတ

၁-ဥရဝေလကဿပတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဆက္ကနိပါတေ **ဒိသွာန ပါဋိဟီရာနိဘိအာဒိကာ** အာယသ္မတော ဥရဝေလ-ကဿပတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဋ္ဋူပနိဿယော် ကုသလံ ဥပစိနန္တော ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ ဝယပ္ပတ္တော သတ္ထု သန္တိကေ ဓမ္မံ သုဏန္တော သတ္ထာရံ ဧကံ ဘိက္ခုံ မဟာပရိသာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေန္တံ ဒိသ္ဝာ သယမ္ပိ တံ ဌာနန္တရံ ပတ္ထေဉ္ဆာ မဟာဒါနံ ဒတ္ဝာ ပဏိဓာနမကာသိ။ ဘဂဝါ စဿ အနန္တရာယတံ ဒိသ္ဝာ “အနာဂတေ ဂေါတမဗုဒ္ဓဿ သာသနေ မဟာပရိသာနံ အဂ္ဂေါ ဘဝိဿတီ”တိ ဗျာကာသိ။

သော တတ္ထ ယာဝဇ္ဇီဝံ ပုညာနိ ကတ္ဝာ တတော စဝိတ္ဝာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဇုတော ဒ္ဝါနဝုတိကပ္ပမတ္ထကေ ဖုဿဿ ဘဂဝတော ဝေမာတိက-ကနိဋ္ဌဘာတာ ဟုတ္ဝာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ အညေပိဿ ဒ္ဝေ ကနိဋ္ဌဘာတရော အဟေသုံ။ တေ တယောပိ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခံ သံဃံ ပရိဝါယ ပူဇာယ ပူဇေတ္ဝာ ယာဝဇ္ဇီဝံ ကုသလံ ကတ္ဝာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တာ အမှာကံ ဘဂဝတော နိဗ္ဗတ္တိ-တော ပုရေတရမေဝ ဗာရာဏသိယံ ဗြာဟ္မဏကုလေ ဘာတရော ဟုတ္ဝာ အနုက္ကမေန နိဗ္ဗတ္တာ ဝေါတ္ထဝဿေန တယောပိ ကဿပါ ဇေဝ နာမ ဇာတာ။ တေ ဝယပ္ပတ္တာ တယော ဝေဒေ ဥဂ္ဂဏှိံသု။ တေသံ ဇေဋ္ဌဘာတိကဿ ပဉ္စ မာဏဝကသတာနိ ပရိဝါရော၊ မဇ္ဈိမဿ တီဏိ၊ ကနိဋ္ဌဿ ဒ္ဝေ။ တေ အတ္တနော ဂန္ဓေ သာရံ ဩလောကေန္တာ ဒိဋ္ဌမဂ္ဂိကမေဝ အတ္တံ ဒိသ္ဝာ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ရောစေသုံ။ တေသု ဇေဋ္ဌဘာတာ အတ္တနော ပရိဝါရေန သဒ္ဓိံ ဥရဝေလံ ဂန္ဒွာ ဇုသိ-ပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ **ဥရဝေလကဿပေါ** နာမ ဇာတော၊ မဟာဂဂ်ါနဒိဝင်္ကေ ပဗ္ဗဇိတော **နဒီကဿပေါ** နာမ ဇာတော၊ ဂယာသီသေ ပဗ္ဗဇိတော **ဂယာကဿပေါ** နာမ ဇာတော။

ဧဝံ တေသု ဇုသိပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ တတ္ထ တတ္ထ ဝသန္တေသု ဗဟုနံ ဒိဝသာနံ အစ္စယေန အမှာကံ ဗောဓိသတ္တော မဟာဘိနိက္ခမနံ နိက္ခမိတ္ဝာ ပဋိဝိဒ္ဓ-သဗ္ဗညုဘာဝော အနုက္ကမေန ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တေတ္ဝာ ပဉ္စဝဂ္ဂိယတ္ထေရေ အရဟတ္တေ ပတိဋ္ဌာပေတ္ဝာ ယသပ္ပမုခေ ပဉ္စပဉ္ဉာသ သဟာယကေ ဝိနေတ္ဝာ သဋ္ဌိ အရဟန္တေ ‘‘စရထ ဘိက္ခဝေ စာရိက’’န္တိ ဝိသဇ္ဇေတ္ဝာ ဘဒ္ဒဝဂ္ဂိယေ ဝိနေတ္ဝာ ဥရဝေလကဿပဿ ဝသနဋ္ဌာနံ ဂန္ဒွာ ဝသနတ္ထာယ အဂ္ဂဂါရံ

ပဝိသိတ္ဝာ တတ္ထ ကတနာဂဒမနံ အာဒိံ ကတ္ဝာ အမုမုသဟသေဟိ ပါဋိဟာရိယေဟိ ဥရဝေလကဿပံ သပရိသံ ဝိနေတ္ဝာ ပဗ္ဗာဇေသိ။ တဿ ပဗ္ဗဇိတဘာဝံ ဉတ္ဝာ ဇဋိလရေပိ ဒွေ ဘာတရော သပရိသာ အာဂန္ဒ္ဝာ သတ္ထု သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိံသု။ သဗ္ဗေပိ ဟိဘိက္ခူ။ ဇဋိလိမယပတ္တစီဝရဓရာ အဟေသုံ။

သတ္ထာ တံ သမဏသဟဿံ အာဒါယ ဂယာသီသံ ဂန္ဒ္ဝာ ဝိဋ္ဌပါသာဏေ နိသိန္နော **အာဒိတ္တပရိယာယဒေသနာယ**[၁] သဗ္ဗေ အရဟတ္တေ ပတိဋ္ဌာပေသိ။ တေန ဝုတ္တံ **အပဒါနေ**[၂]—

“ပဒုမုတ္တရော နာမ ဇိနော၊ သဗ္ဗလောကဝိဒူ မုနိ။
ဇုတော သတသဟဿမ္ပိ၊ ကပ္ပေ ဥပ္ပဇ္ဇိ စက္ခုမာ။

သြဝါဒကော ဝိညာပကော၊ တာရကော သဗ္ဗပါဏိနံ။
ဒေသနာကုသလော ဗုဒ္ဓေါ၊ တာရေသိ ဇနတံ ဗဟုံ။

အနုကမ္ပကော ကာရုဏိကော၊ ဟိတေသီ သဗ္ဗပါဏိနံ။
သမုတ္တေ တိတ္ထိယေ သဗ္ဗေ၊ ပဇ္ဇသိလေ ပတိဋ္ဌပိ။

ဧဝံ နိရောကုလံ အာသိ၊ သုညတံ တိတ္ထိယေဟိ စ။
ဝိစိတ္တံ အရဟန္တေဟိ၊ ဝသီဘူတေဟိ တာဒိဘိ။

ရတနာနဉ္ဇပညာသံ၊ ဥဂ္ဂတော သော မဟာမုနိ။
ကဉ္စနဂ္ဃိယသင်္ကာသော၊ ဗာတ္တိံသဝရလက္ခဏော။

ဝဿသတသဟဿာနိ၊ အာယု ဝိဇ္ဇတိ တာဝဒေ။
တာဝတာ တိဋ္ဌမာနော သော၊ တာရေသိ ဇနတံ ဗဟုံ။

တဒါဟံ ဟံသဝတိယာ၊ ဗြာဟ္မဏော သာဓုသမ္မတော။
ဥပေစ္စ လောကပဇ္ဇောတံ၊ အဿောသိံ ဓမ္မဒေသနံ။

တဒါ မဟာပရိသတိံ၊ မဟာပရိသသာဝကံ။
ဌပေန္တံ တေဒဂ္ဂမ္ပိ၊ သုတ္ဝာန မုဒီတော အဟံ။

မဟတာ ပရိဝါရေန၊ နိမန္တေတ္ဝာ မဟာဇိနံ။
ဗြာဟ္မဏာနံ သဟဿေန၊ သဟဒါနမဒါသဟံ။

မဟာဒါနံ ဒဒိတ္ဝာန၊ အဘိဝါဒိယ နာယကံ။
ကေမန္တံ ဋ္ဌိတော ဟဋ္ဌော၊ ဣဒံ ဝစနမဗြဝိံ။

၁-ဝိ ၃-၄၄၊သံ ၂-၂၅၁-ဗိဋ္ဌေသု။ ၂-ခု ၄-၁၃၃-ဗိဋ္ဌာဒီသု။

တယိ သဒ္ဓါယ မေ ဝိရ၊ အဓိကာရဂုဏ္ဏေန စ။
ပရိသာ မဟတီ ဟောတု၊ နိဗ္ဗတ္တသ္သ တဟိံ တဟိံ။

တဒါ အဝေါစ ပရိသံ၊ ဂဇဂဇ္ဇိတသုသရော။
ကရဝိကရုတော သတ္ထာ၊ ဧတံ ပဿထ ဗြာဟ္မဏံ။

ဟေမဝဏ္ဏံ မဟာဗျာဟံ၊ ကမလာနနလောစနံ။
ဥဒဂ္ဂတနုဇံ ဟဋ္ဌံ၊ သဒ္ဓဝန္တံ ဂုဏေ မမ။

သေ ပတ္ထယတေ ဌာနံ၊ သိဟဿေသဿ ဘိက္ခုနော။
အနာဂတမ္ပိ အဒ္ဓါနေ၊ လစ္ဆသေ တံ မနောရထံ။

သတသဟဿိတော ကပ္ပေ၊ ဩက္ကာကကုလသမ္ဘဝေါ။
ဂေါတမော နာမ ဂေါတ္တေန၊ သတ္ထာ လောကေ ဘဝိဿတိ။

တဿ ဓမ္မေသု ဒါယာဒေါ၊ ဩရသော ဓမ္မနိမ္မိတော။
ကဿပေါ နာမ ဂေါတ္တေန၊ ဟေဿတိ သတ္ထု သာဝကော။

ဇုတော ဩနုဝုတေ ကပ္ပေ၊ အဟု သတ္ထာ အနုတ္တရော။
အနူပမော အသဒိသော၊ ဖုဿော လောကဂ္ဂနာယကော။

သော စ သဗ္ဗံ တမံ ဟန္ဒွာ၊ ဝိဇဋ္ဌေတ္ဝာ မဟာဇဋံ။
ဝဿတေ အမတံ ဝုဋ္ဌိံ၊ တပ္ပယန္တော သဒေဝကံ။

တဒါ ဟိ ဗာရာဏသိယံ၊ ရာဇာပစ္စာ အဟုမ္ဟသေ။
ဘာတရောမ္ဟ တယော သဗ္ဗေ၊ သံဝိသဒ္ဓာဝ ရာဇိနော။

ဝိရဂ်ရုပါ ဗလိနော၊ သဂ်ါမေ အပရာဇိတာ။
တဒါ ကုဝိတပစ္စန္တော၊ အမ္ဟေ အာဟ မဟီပတိ။

ဇထ ဂန္တွာန ပစ္စန္တံ၊ သောဓေတွာ အဋ္ဌဝိဗလံ။
ခေမံ ဝိဇိရိတံ ကတ္ဝာ၊ ပုန ဒေထာတိ ဘာသထ။

တတော မယံ အဝေါစုမ္ဟ၊ ယဒိ ဒေယျာသိ နာယကံ။
ဥပဋ္ဌာနာယ အမ္ဟာကံ၊ သာဓယိဿာမ ဝေါ တတော။

တတော မယံ လဒ္ဓဝရာ၊ ဘူမိပါလေန ပေသိတာ။
နိက္ခိတ္တသတ္ထံ ပစ္စန္တံ၊ ကတ္ဝာ ပုနရုပေစ္စ တံ။

ယာစိတ္ထာ သတ္ထုပဋ္ဌာနံ၊ ရာဇာနံ လောကနာယကံ။
မုနိဝိရံ လဘိတ္ထာန၊ ယာဝဇီဝံ ယဇိမ္ဟ တံ။

မဟဋ္ဌါနိ စ ဝတ္ထာနိ၊ ပဏီတာနိ ရသာနိ စ။
သေနာသနာနိ ရမ္မာနိ၊ ဘေသဇ္ဇာနိ ဟိတာနိ စ။

ဒတ္ထာ သသံဃမုနိနော၊ ဓမ္မေနုပ္ပါဒိတာနိ နော။
သီလဝန္တော ကာရုဏိကာ၊ ဘာဝနာယုတ္တမာနသာ။

သဒ္ဓါ ပရိစရိတ္ထာန၊ မေတ္တာစိတ္တေန နာယကံ။
နိဗ္ဗုတေ တမ္ဟိ လောကဂ္ဂေ၊ ပူဇံ ကတ္ထာ ယထာဗလံ။

တတော စုတာ သန္တုသိတံ၊ ဂတာ တတ္ထ မဟာသုခံ။
အနုဘုတာ မယံ သမ္ဗေ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။

မာယာကာရော ယထာ ရင်္ဂေ၊ ဒဿေသိ ဝိကတိံ ဗဟုံ။
တထာ ဘဝေ ဘမန္တော်ဟံ၊ ဝိဒေဟာဓိပတိ အဟုံ။

ဂုဏာစေလသဿ ဝါကျေန၊ မိဆ္ဆာဒိဋ္ဌိဂတာသယော။
နရကံ မဂ္ဂမာရုဠ္ဆော၊ ရုစာယ မမ ဓီတုယာ။

သြဝါဒံ နာဒိယိတ္ထာန၊ ဗြဟ္မုနာ နာရဒေနဟံ။
ဗဟုဓာ သံသိတော သန္တော၊ ဒိဋ္ဌိ ဟိတ္ထာန ပါဝိကံ။

ပူရယိတ္ထာ ဝိသေသေန၊ ဒသ ကမ္မပထာနိဟံ။
ဟိတ္ထာန ဒေဟမဂမိ၊ သဂ္ဂံ သဘဝနံ ယထာ။

ပစ္ဆိမေ ဘဝေ သမ္ပတ္တော၊ ဗြဟ္မဗန္ဓု အဟောသဟံ။
ဗာရာဏသိယံ ဖိတာယံ၊ ဇာတော ဝိပ္ပမဟာကုလေ။

မစ္ဆျာဓိဇာဘိတော၊ သြဂါဟေတ္ထာ မဟာဝနံ။
နိဗ္ဗာနံ ပဒမေသန္တော၊ ဇဋိလေသု ပရိဗ္ဗဇိ။

တဒါ ဒွေ ဘာတရော မယှံ၊ ပဗ္ဗဇိ သု မယာ သဟ။
ဥရဝေလာယံ မာပေတ္ထာ၊ အဿမံ နိဝသိ အဟံ။

ကဿပေါ နာမ ဂေါတ္တေန၊ ဥရဝေလနိဝါသိကော။
တတော မေ အာသိ ပညတ္တိ၊ ဥရဝေလကဿပေါ ဣတိ။

ထေရဂါထာ-ဋ္ဌ ၂-၆

နဒိသကာသေ ဘာတာ မေ၊ နဒိကဿပသဂ္ဂယော။
အာသိ သကာသနာမေန၊ ဂယာယံ ဂယာကဿပေါ။

ဒွေ သတာနိ ကနိဋ္ဌဿ၊ တိဏ္ဏိ မဏ္ဍဿ ဘာတုနော။
မမ ပဇ္ဇ သတာနူနာ၊ သိဿာ သဗ္ဗေ မမာနဂါ။

တဒါ ဥပေစ္စ မံ ဗုဒ္ဓေါ၊ ကတ္တာန ဝိဝိဓာနိ မေ။
ပါဋိဟီရာနိ လောကဂ္ဂေါ၊ ဝိနေသိ နရသာရထိ။

သဟဿပရိဝါရေန၊ အဟောသိ ဟိဘိက္ခုကော။
တေဟေဝ သဟ သဗ္ဗေဟိ၊ အရဟတ္တမပါပုဏိ။

တေ စေဝညေ စ ဗဟဝေါ၊ သိဿာ မံ ပရိဝါရယုံ။
ဘာသိတုဇ္ဇ သမဏ္ဍောဟံ၊ တတော မံ ဇ္ဈသိသတ္တမော။

မဟာပရိသဘာဝသ္မိံ၊ တေဒဂ္ဂေ ဌပေသိ မံ။
အဟော ဗုဒ္ဓေ ကတံ ကာရံ၊ သဖလံ မေ အဇာယထ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယှံ။ ပ ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတ္ဝာ အတ္တနော ပဋိပတ္တိံ ပစ္စဝေက္ခိတ္ဝာ သီဟနာဒံ နဒန္တော—

၃၇၅။ “ဒိသ္ဝာန ပါဋိဟီရာနိ၊ ဂေါတမဿ ယသဿိနော။
နာ တာဝဟံ ပဏိပတိံ၊ ဇုဿာမာနေန ဝဋ္ဋတော။

၃၇၆။ မမ သင်္ကပ္ပမညာယ၊ စောဒေသိ နရသာရထိ။
တတော မေ အာသိ သံဝေဂေါ၊ အဇ္ဈတ္တော လောမဟံသနော။

၃၇၇။ ပုဗ္ဗေ ဇဋိလဘူတဿ၊ ယာ မေ သိဒ္ဓိ ပရိတ္တိကာ။
တာဟံ တဒါ နိရာကတ္ဝာ၊ ပဗ္ဗဇိံ ဇိနသာသနေ။

၃၇၈။ ပုဗ္ဗေ ယညေန သန္တုဋ္ဌော၊ ကာမဓာတုပုရက္ခတော။
ပစ္ဆာ ရာဂဇ္ဇ ဒေါသဇ္ဇ၊ မောဟဇ္ဇာပိ သမူဟနိံ။

၃၇၉။ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ ဇာနာမိ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ ဝိသောဓိတံ။
ဇုဒ္ဓိမာ ပရစိတ္တာညာ၊ ဒိဗ္ဗသောတဇ္ဇ ပါပုဏိံ။

၃၈၀။ ယဿ စတ္ထာယ ပဗ္ဗဇိတော၊ အဂါရသ္မာနဂါရိယံ။
သော မေ အတ္ထော အနုပ္ပတ္တော၊ သဗ္ဗသံယောဇနက္ခယော"တိ—

ဣမာ ဆ ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ **ဒိသ္ဝာန ပါဋိဟီရာနီ**တိ နာဂရာဇဒမနာဒီနိ အမုမုသဟဿာနိ ပါဋိဟာရိယာနိ ဒိသ္ဝာ။ "ပါဋိဟီရံ, ပါဋိဟေရံ, ပါဋိဟာရိယ"နွိ ဟိ အတ္ထတော ဧကံ, ဗျဉ္ဇနမေဝ နာနံ။ **ယသသိနော**တိ "ဣတိပိ သော ဘဂဝါ"တိ-အာဒိနာ သဒေဝကေ လောကေ ယထာဘုစ္စံ ပတ္ထဋကိတ္တိသဒ္ဒဿ။ **န တာဝါဟံ ပဏိပတိ**နွိ ယာဝ မံ ဘဂဝါ "နေဝ ခေါ တွံ ကဿပ အရဟာ၊ နာပိ အရဟတ္တ-မဂ္ဂံ သမာပန္နော၊ သာပိ တေ ပဋိပဒါ နတ္ထိ၊ ယာယ တွံ အရဟာ ဝါ အဿ၊ အရဟတ္တမဂ္ဂံ ဝါ သမာပန္နော"တိ န တဇ္ဇေသိ၊ တာဝ အဟံ န ပဏိပါတနံ အကာသိ[၁]၊ ကိံကာရဏာ? **ဣဿာမာနေန ဝဋ္ဌိတော၊** "ဣမဿ မယိ သာဝကတ္တံ ဥပဂတေ မမ လာဘသက္ကာရော ပရိဟာယိဿတိ၊ ဣမဿ ဧဝ ဝမိုဿတီ"တိ ဧဝံ ပရသမ္ပတ္တိအသဟနလက္ခဏာယ ဣဿာယ စေဝ, "အဟံ ဂဏပါမောက္ခော ဗဟုဇနသမ္မတော"တိ ဧဝံ အဗ္ဘုန္နတိလက္ခဏေန မာနေန စ ဝဋ္ဌိတော၊ ပလမ္ဘိတော ဟုတ္ဝာတိ အတ္ထော။

မမ သက်ပ္ပမညာယာတိ မယ္ပံ မိစ္ဆာသက်ပ္ပံ ဇာနိတ္ဝာ၊ ယံ ယံ ဘဂဝါ ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မာ ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယံ ဒဿေတိ၊ တံ တံ ဒိသ္ဝာ "မဟိဒ္ဓိကော ခေါ မဟာသမဏော မဟာနုဘာဝေါ"တိ စိန္တေတ္ဝာပိ "န တ္ဝေဝ ခေါ အရဟာ ယထာ အဟ"နွိ ဧဝံ ပဝတ္တံ မိစ္ဆာဝိတက္ကံ ဇာနန္တောပိ ဥဏပရိပါကံ အာဂ-မေန္တော အဇ္ဈုပေက္ခိတ္ဝာ ပစ္ဆာ နေရဉ္ဇရာယ မဇ္ဈေ သမန္တတော ဥဒကံ ဥဿာရေတ္ဝာ ရေဏုဟတာယ ဘူမိယာ စက်မိတ္ဝာ တေန အာဘတနာဝါယ ဌိတော တဒါပိ "မဟိဒ္ဓိကော"တိအာဒိကံ စိန္တေတ္ဝာ ပုန "န တ္ဝေဝ ခေါ အရဟာ ယထာ အဟ"နွိ ပဝတ္တိတံ မိစ္ဆာသက်ပ္ပံ ဥတ္ဝာတိ အတ္ထော။ **စောဒေသိ နရသာရထီ**တိ တဒါ မေ ဥဏပရိပါကံ ဥတ္ဝာ "နေဝ ခေါ တွံ အရဟာ"တိအာဒိနာ ပုရိသဒမ္မသာရထိ သတ္ထာ မံ စောဒေသိ နိဂ္ဂဏ္ဌိ။ **တတော မေ အာသိ သံဝေဂေါ၊ အဗ္ဘုတော လောမဟံသနော**တိ တတော ယထာ-ဝုတ္တစောဒနာဟေတု ဧတ္တကံ ကာလံ အဘူတပုဗ္ဗတာယ **အဗ္ဘုတော** လောမဟံသနဝသေန ပဝတ္တိယာ **လောမဟံသနော** "အနရဟာဝ သမာနော

၁-န တာဝါဟံ ပဏိပတိံ ပဏိပါတံ နာကာသိံ (သီ၊ဣ)

'အရဟာ'တိ မည်''နှိ **သံဝေဂေါ** သဟောတ္တပ္ပေါ ဉ္ဇာပ္ပါဒေါ မယ့် အဟောသိ။

ဇဋိလဘူတဿာတိ တာပသဘူတဿ။ **သိဒ္ဓီ**တိ လာဘသက္ကာရသမိဒ္ဓိ။ **ပရိတ္တိကာ**တိ အပ္ပမတ္တိကာ[၁]။ **တာဟ**နှိ တံ အဟံ။ **တဒါ**တိ ဘဂဝတော စောဒနာယ သံဝေဂုပ္ပတ္တိကာလေ။ **နိရာကတ္ဝာ**တိ အပနေတ္ဝာ ဆဋ္ဌေတ္ဝာ၊ အနပေက္ခော ဟုတ္ဝာတိ အတ္ထော။ "**ဋ္ဌိ**တိ ဘာဝနာမယဋ္ဌိ"တိ ဝဒန္တိ။ တဒယုတ္တံ တဒါ တဿ အဈာနလာဘီဘာဝတော။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ "ကာမ-ဓာတုပုရက္ခတော"တိ။

ယညေန သန္တုဋ္ဌောတိ "ယည်ယဇိတ္ဝာ သဂ္ဂသုခံ အနုဘဝိဿာမိ၊ အလမေတ္တာဝတာ"တိ ယညယဇနေန သန္တုဋ္ဌော နိဋ္ဌိတကိစ္စသည်။ **ကာမ-ဓာတုပုရက္ခတော**တိ ကာမသုဂတိံ အာရဗ္ဘ ဥပ္ပန္နတဏ္ဍော[၂] ယညယဇနေန ကာမလောကံ ပုရက္ခတ္ဝာ ဋ္ဌိတော။ သော စေ ယညော ပါဏာတိပါတ-ပဋိသံယုတ္တော ဟောတိ၊ နတေန သုဂတိံ သက္ကာ လဒ္ဓုံ။ နဟိ အကုသလဿ ဋ္ဌော ကန္တော ဝိပါကော နိဗ္ဗတ္တတိ။ ယာ ပန တတ္ထ ဒါနာဒိကုသလစေတနာ၊ တာယ သတိ ပစ္စယသမဝါယေ သုဂတိံ ဂစ္ဆေယျ။ **ပစ္ဆာ**တိ တာပသ-ပဗ္ဗဇ္ဇာတော ပစ္ဆာ သတ္ထု ဩဝါဒေန တာပသလဒ္ဓိံ ပဟာယ စတုသစ္စကမ္မ-ဋ္ဌာနာနုယောဂကာလေ။ **သမူဟနိ**နှိ ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတ္ဝာ မဂ္ဂပဋိပါဋိယာ ရာဂဋ္ဌ ဒေါသဋ္ဌ မောဟဋ္ဌ အနဝသေသတော သမုဂ္ဃါတေသိံ။

ယသ္မာ ပနာယံ ထေရော အရိယမဂ္ဂေန ရာဂါဒယော သမူဟနန္တောယေဝ ဆဋ္ဌဘိညော အဟောသိ၊ တသ္မာ တံ အတ္တနော ဆဋ္ဌဘိညဘာဝံ ဒဿေန္တော "**ပုဗ္ဗေနိဝါသံ ဇာနာမီ**"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ပုဗ္ဗေနိဝါသံ ဇာနာမီ**တိ အတ္တနော ပရေသဋ္ဌ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အတီတာသု ဇာတီသု နိဗ္ဗတ္တက္ခန္ဓေ ခန္ဓ-ပဋိဗဒ္ဓေ စ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉ္ဇာဏေန ဟတ္ထတလေ အာမလကံ ဝိယ ပစ္စက္ခတော ဇာနာမိ ဗုဇ္ဈာမိ။ **ဒိဗ္ဗစက္ခု ဝိသောဓိတ**နှိ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉ္ဇာဏံ ဝိသောဓိတံ၊ ပကတိ-စက္ခုနာ အာပါထဂတံ ပကတိရူပံ ဝိယ ဒိဗ္ဗံ မာနုသမ္ပိ ဒူရံ တိရောဋ္ဌိတံ အတိသုခုမဋ္ဌ ရူပံ ဝိဘာဝေတုံ သမတ္ထဉ္ဇာဏံ ဘာဝနာယ မယာ[၃] ဝိသုဒ္ဓံ ကတ္ဝာ ပဋိလဒ္ဓန္တိ အတ္ထော။ **ဋ္ဌိမာ**တိ အဓိဋ္ဌာနိဒ္ဓိဝိကုဗ္ဗနိဒ္ဓိအာဒီဟိ ဋ္ဌိဒ္ဓိဟိ ဋ္ဌိဒ္ဓိမာ၊ ဋ္ဌိဒ္ဓိဝိဓဉ္ဇာဏလာဘီတိ အတ္ထော။ သရာဂါဒိဘေဒဿ ပရေသံ စိတ္တဿ ဇာနန-တော **ပရစိတ္တညူ**၊ စေတောပရိယဉ္ဇာဏလာဘီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **ဒိဗ္ဗသောတဋ္ဌ ပါပုဏိ**နှိ ဒိဗ္ဗသောတဉ္ဇာဏဋ္ဌ ပဋိလဘိံ။

၁-အပ္ပိကာ (က) ၂-ဥပ္ပန္နတဏ္ဍာယ (က) ၃-ဘာဝနာမယံ (က)

သော မေ အတ္ထော အနုပတ္တော၊ သမ္မသံယောဇနက္ခယောတိ ယော သမ္မေသံ သံယောဇနာနံ ခယဘူတော ခယေန ဝါ လဒ္ဓမ္မော၊ သော သဒတ္ထော ပရမတ္ထော စ မယာ အရိယမဂ္ဂါဓိဂမေန အဓိဂတောတိ။ ဧဝမေတာယ ဂါထာယ ထေရဿ အညာဗျာကရဏံ အဟောသီတိ ဝေဒိတမ္မော။

ဥရဝေလကဿပတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-တေကိစ္ဆကာရိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

အတိဟိတာ ဗိဟီတိအာဒိကာ အာယသ္မတော တေကိစ္ဆကာရိတ္ထေရဿ[1] ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ ဥပစိနန္တော ဒုတော ဧကနဝုတေ ကပ္ပေ ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ၂ နိမ္မတ္တိတ္ဝာ ဝိညုတံ ပတ္ဝာ ဝေဇ္ဇသတ္ထေ နိပ္ဖတ္တိံ ဂတော ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ဥပဋ္ဌာကံ အသောကံ နာမ ထေရံ ဗျာဓိတံ အရောဂမကာသိ၊ အညေသဉ္စ သတ္တာနံ ရောဂါဘိဘူတာနံ အနုကမ္ပာယ ဘေသဇ္ဇံ သံဝိဒဟိ။

သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဒုမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သုဗုဒ္ဓဿ[2] နာမ ဗြာဟ္မဏဿ ပုတ္တော ဟုတ္ဝာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ တဿ တိကိစ္ဆကေဟိ ဂဟ္ဟကာလေ ပရိဿယံ အပဟရိတ္ဝာ ပရိပါလိတတာယ **တေ-ကိစ္ဆကာရီ**တိ နာမံ အကံသု။ သော အတ္တနော ကုလာနုရူပါနိ ဝိဇ္ဇာဌာနာနိ သိပ္ပါနိ စ သိက္ခန္တော ဝုတ္တိ၊ တဒါ စာဏက္ကော[3] သုဗုဒ္ဓဿ ပညာဝေယျတ္တိယံ ကိရိယာသု ဥပါယကောသလ္လဉ္စ ဒိသ္ဝာ "အယံ ဒုမသ္မိံ ရာဇကုလေ ပတိဋ္ဌံ လဘန္တော မံ အဘိဘဝေယျာ"တိ ဒုဿာပကတော ရညာ စန္ဒဂုတ္တေန တံ ဗန္ဓနာဂါရေ ဒိပါပေသိ။ တေကိစ္ဆကာရိ ပိတု ဗန္ဓနာဂါရပ္ပဝေသနံ သုတ္ဝာ ဘီတော ပလာယိတ္ဝာ သာဏဝါသိတ္ထေရဿ[4] သန္တိကံ ဂန္ဒ္ဝာ အတ္တနော သံဝေဂကာရဏံ ထေရဿ ကထေတ္ဝာ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတ္ဝာ အဇ္ဈောကာသိကော နေသဇ္ဇိကော စ ဟုတ္ဝာ ဝိဟရတိ၊ သိတုဏ္ဍံ[5]

၁-တေကိစ္ဆကာနိတ္ထေရဿ (သီ၊ ဒု)　　၂-ဝေဇ္ဇကုလေ (သီ၊ ဒု)
၃-သုဗုဒ္ဓဿ (သီ၊ ဒု)　　၄-ရာဇာ ဗာရဏသျော (က)
၅-ဝနဝါသိတ္ထေရဿ (သီ)၊ သာလဝါသိတ္ထေရဿ (က)　　၆-သီတုဏ္ဍော (သီ၊ ဒု)

အဂဏ္ဏေန္တော သမဏမ္မေမေဝ ကရောတိ၊ ဝိသေသတော ဗြဟ္မဝိဟာရဘာဝန-မနုယုဉ္ဇတိ။ တံ ဒိသ္ဝာ မာရော ပါပိမာ "နဂ္ဂမဿ မမ ဝိသယံ အတိက္ကမိတုံ ဒဿာမီ"တိ ဝိကွေပံ ကာတုကာမော သဿာနံ နိပ္ပတ္တိကာလေ ခေတ္တဂေါပက-ဝဏ္ဏေန ထေရဿ သန္တိကံ ဂန္ဒာ တံ နိပ္ပဏ္ဏေန္တော[၁]—

၃၈၁။ "အတိဟိတာ ဝိဟိ၊ ခလဂတာ သာလီ။
နစ လဘေ ပိဏ္ဍံ၊ ကထမဟံ ကဿ"နွိ—

အာဟ။ တံ သုတ္ဝာ ထေရော—

၃၈၂။ "ဗုဒ္ဓမပ္ပမေယ္ပံ အနုဿရ ပသန္ဒော၊
ပိတိယာ ဖုဋ္ဌသရီရော ဟောဟိသိ သတတမုဒဂ္ဂေါ။

၃၈၃။ ဓမ္မမပ္ပမေယ္ပံ။ပ။ သတတမုဒဂ္ဂေါ။

၃၈၄။ သံဃမပ္ပမေယ္ပံ။ပ။ သတတမုဒဂ္ဂေါ"တိ—

အာဟ။ တံ သုတ္ဝာ မာရော—

၃၈၅။ "အဗ္ဘောကာသေ ဝိဟရသိ၊
သီတာ ဟေမန္တိကာ ဂ္ဂမာ ရတ္ဂျော။
မာ သီတေန ပရေတော ဝိဟညိတ္ထော၊
ပဝိသ တွံ ဝိဟာရံ ဖုသိတဂ္ဂဋ္ဌ"နွိ—

အာဟ။ အထ ထေရော—

၃၈၆။ "ဖုသိဿံ စတဿော အပ္ပမညာယော၊
တာဟိ စ သုခိတော ဝိဟရိဿံ။
နာဟံ သီတေန ဝိဟညိဿံ၊
အနိဋ္ဌိတော ဝိဟရန္တော"တိ—

အာဟ။

တတ္ထ **အတိဟိတာ ဝိဟိ**တိ ဝိဟယော ကောဋ္ဌာဂါရံ အတိနေတ္ဝာ[၂] ဌပိတာ၊ တတ္ထ ပဋိသာမိတာ, ခလတော ဝါ ဃရံ ဥပနီတာတိ အတ္ထော။ ဝိဟိဂ္ဂဟဏေန စေတ္ထ ဂ္ဂတရမ္ပိ ဓညံ သင်္ဂဏ္ဟာတိ။ သာလီ ပန ယေဘုယ္ပေန

၁-ဥတ္တဇ္ဇေန္တော (သီ၊ဂ္ဂ) ၂-ဥပနေတ္ဝာ (သီ၊ဂ္ဂ)

ဝိဟိတော ပစ္ဆာ ပစ္စန္တိတိ အာဟ **ခလဂတာ သာလီ**တိ ခလံ ဓညကရဏဋ္ဌာနံ ဂတာ၊ တတ္ထ ရာသိဝသေန မဒ္ဒနစာဝနာဒိဝသေန[၁] ဌိတာတိ အတ္ထော။ ပဓာန-ဓညဘာဝဒဿနတ္ထဉ္ဇေတ္ထ သာလီနံ ဝိသုံ ဂဟဏံ၊ ဥဘယေနပိ ဂါမေ, ဂါမတော ဗဟိ စ ဓညံ ပရိပုဏ္ဏံ ဌိတန္တိ ဒဿေတိ။ **န စ လဘေ ပိဏ္ဍ**န္တိ ဧဝံ သုလဘ-ဓညေ သုဘိက္ခကာလေ အဟံ ပိဏ္ဍမတ္တမ္ပိ န လဘာမိ၊ ဣဒါနိ **ကထမဟံ ကဿ**န္တိ အဟံ ကထံ ကရိဿာမိ[၂]၊ ကထံ ဇီဝိဿာမီတိ ပရိဟာသကေဋ္ဌိ အကာသိ။

တံ သုတ္ဝာ ထေရော "အယံ ဝရာကော[၃] အတ္တနာ အတ္တနော ပဝတ္တိံ မယ္ပံ ပကာသေသိ၊ မယာ ပန အတ္တနာဝ အတ္တာ ဩဝဒိတဗ္ဗော၊ န မယာ ကိဉ္စိ ကထေတဗ္ဗ"န္တိ ဝတ္ထုတ္တယာနုဿတိယံ အတ္တာနံ နိယောဇေန္တော "**ဗုဒ္ဓ-မပ္ပမေယ္ပ**"န္တိအာဒိနာ တိဿော ဂါထာ အဘာသိ။ တတ္ထ **ဗုဒ္ဓမပ္ပမေယ္ပံ အနုဿရ ပသန္နော**တိ သဝါသနာယ အဝိဇ္ဇာနိဒ္ဒါယ အစ္စန္တဝိဂမေန, ဗုဒ္ဓိယာ စ ဝိကသိတဘာဝေန ဗုဒ္ဓံ ဘဂဝန္တံ ပမာဏကရာနံ ရာဂါဒိကိလေသာနံ အဘာဝါ အပရိမာဏဂုဏသမဂ္ဂိတာယ အပ္ပမေယ္ပုညက္ခေတ္တတာယ စ အပ္ပမေယ္ပံ။ ဩကပ္ပနလက္ခဏေန အဘိပ္ပသာဒေန ပသန္နော၊ ပသန္နမာနသော "ဣတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ"တိအာဒိနာ[၄] အနုဿရ အနု အနု ဗုဒ္ဓါရမ္မဏံ သတိံ ပဝတ္တေဟိ၊ ပီတိယာ ဖုဋ္ဌသရီရော ဟောဟိသိ။ **သတတမုဒဂ္ဂေါ**တိ အနုဿရန္တောဝ ဖရဏလက္ခဏာယ ပီတိယာ သတတံ သဗ္ဗဒါ ဖုဋ္ဌသရီရော ပီတိသမုဋ္ဌာနပဏီတရူပေဟိ အဇ္ဈောတ္ထဋ္ဌသရီရော ဥဗ္ဗေဂပီတိယာ ဥဒဂ္ဂေါ ကာယံ ဥဒဂ္ဂံ ကတ္ဝာ အာကာသံ လင်္ဃိတုံ သမတ္ထော စ ဘဝေယ္ပာသိ၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိယာ ဗုဒ္ဓါရမ္မဏံ ဥဋ္ဌာရံ ပီတိသောမနဿံ ပဋိသံဝေဒေယ္ပာသိ၊ ယတော သီတုဏ္ဍေဟိ ဝိယ ဇိဃစ္ဆာပိပါသာဟိပိ အနဘိဘူတော ဟောဟိသီတိ အတ္ထော။

ဓမ္မန္တိ အရိယံ လောကုတ္တရဓမ္မံ။ **သံဃ**န္တိ အရိယံ ပရမတ္ထသံဃံ။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။ **အနုဿရာ**တိ ပနေတ္ထ "သွာက္ခာတော ဘဂဝတာ ဓမ္မော"တိ-အာဒိနာ[၄] ဓမ္မံ, "သုပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော"တိအာဒိနာ[၄] သံဃံ အနုဿရာတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။

ဧဝံ ထေရေန ရတနတ္တယဂုဏာနုဿရဏေ နိယောဇနဝသေန အတ္တနိ ဩဝဒိတေ ပုန မာရော ဝိဝေကဝါသတော နံ ဝိဝေစေတုကာမော

၁-မဒ္ဒနဆဝနာဒိဝသေန (သီ)　　၂-ကသိဿာမိ (သီ၊ ဣ)
၃-စရကော (က)　　၄-မ ၁-၄၅၊ သံ ၃-၂၉၈၊ အံ ၁-၂၀၈-ပိဋ္ဌေသု။

ဟိတေသီဘာဝံ ဝိယ ဒဿေန္တော "**အဗ္ဘောကာသေ ဝိဟရ'သီ**"တိ ပဋ္ဌမံ ဂါထမာဟ။ တဿတ္ထော—တွံ ဘိက္ခု **အဗ္ဘောကာသေ** ကေနစိ အပဋိစ္ဆန္ဒေ ဝိဝဋ္ဌဂ်ဏေ **ဝိဟရသိ** ဣရိယာပထေ ကပ္ပေသိ။ **ဟေမန္တိကာ** ဟိမပါတသမယေ ပရိယာပန္နာ ဣမာ သီတာ ရတ္တိယော ဝတ္တန္တိ။ တသ္မာ သီတေန **ပရေတော** အဘိဘူတော ဟုတ္ဝာ **မာ ဝိဟညိတ္ထော** ဝိဃာတံ မာ အာပဇ္ဇိ မာ ကိလမိ။ **ဖုသိတဂ္ဂဋ္ဌံ** ပိဟိတကဝါဋ္ဌံ သေနာသနံ ပဝိသ၊ ဧဝံ တေ သုခဝိဟာရော ဘဝိဿတီတိ။

တံ သုတ္ဝာ ထေရော "နမယ္ပံ သေနာသနပရိယေသနာယ ပယောဇနံ[၁]၊ ဧတ္ထေ-ဝါဟံ သုခဝိဟာရီ"တိ ဒဿေန္တော "**ဖုသိဿ**"နွိအာဒိနာ ဆဋ္ဌံ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ **ဖုသိဿံ စတဿော အပ္ပမညာယော**တိ အပ္ပမာဏဂေါစရတာယ "အပ္ပမညာ"တိ လဒ္ဓဝေါဟာရေ စတ္တာရော ဗြဟ္မဝိဟာရေ ဖုသိဿံ ဖုသိဿာမိ၊ ကာလေန ကာလံ သမာပဇ္ဇိဿာမိ။ **တာဟိ စ သုခိတော ဝိဟရိဿ**နွိ တာဟိ အပ္ပမညာဟိ သုခိတော သဋ္ဌာတသုခေါ ဟုတ္ဝာ ဝိဟရိဿံ စတ္တာရောပိ ဣရိယာပထေ ကပ္ပေဿာမီတိ။ တေန မယ္ပံ သဗ္ဗကာလေ သုခမေဝ, န ဒုက္ခံ။ **ယတော နာဟံ သီတေန ဝိဟညိဿံ** အန္တရဋ္ဌကေပိ ဟိမပါတသမယေ အဟံ သီတေန န ကိလမိဿာမိ၊ တသ္မာ **အနိဋ္ဌိတော ဝိဟရန္တော** စိတ္တဿ ဣဋ္ဌိတ-ကာရဏာနံ[၂] ဗျာပါဒါဒီနံ သုပ္ပဟီနတ္တာ ပစ္စယုပ္ပန္နိဋ္ဌနာယ စ[၃] အဘာဝတော သမာပတ္တိသုခေနေဝ သုခိတော ဝိဟရိဿာမီတိ။ ဧဝံ ထေရော ဣမံ ဂါထံ ဝဒန္တောယေဝ ဝိပဿနံ ဝဓေတ္ဝာ အရဟတ္တံ သစ္ဆာကာသိ။ တေန ဝုတ္တံ **အပဒါနေ**[၄]—

"နဂရေ ဗန္ဓုမတိယာ၊ ဝေဇ္ဇော အာသိ သုသိက္ခိတော။
အာတုရာနံ သဒုက္ခာနံ၊ မဟာဇနသုခါဝဟော။

ဗျာမိတံ သမဏံ ဒိသ္ဝာ၊ သီလဝန္တံ မဟာဇုတိ။
ပသန္နစိတ္တော သုမနော၊ ဘေသဇ္ဇမဒဒိ တဒါ။

အရောဂေါ အာသိ တေနေဝ၊ သမဏော သံဝုတိန္ဒြိယော။
အသောကော နာမ နာမေန၊ ဥပဋ္ဌာကော ဝိပဿိနော။

ဧကနဝုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဩသမေဒါသဟံ။
ဒုဂ္ဂတိ နာဘိဇာနာမိ၊ ဘေသဇ္ဇဿ ဣဒံ ဖလံ။

၁-သေနာသနပရိယေသနေ သညောဇနံ (က)
၂-ဗျာပါဒါဒိနိဋ္ဌနာယ စ (သီ)၊ ပဋ္ဌုပါဒါနိဋ္ဌနာယ စ (ဣ)
၂-ဣဋ္ဌိတကရာနံ (က)
၄-ခု ၃-၂၁၁-ပိဋ္ဌေ။

ဣတော စ အဌမေ ကပ္ပေ၊ သဗ္ဗောသဓသနာမကော။
သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တီ မဟပ္ပလော။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယ္ဟံ။ပ။ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန"န္တိ။

ဧတ္ထ စ ဗိန္ဒုသာရရညော ကာလေ ဣမဿ ထေရဿ ဥပ္ပန္နတ္တာ တတိယ-သင်္ဂီတိယံ ဣမာ ဂါထာ သင်္ဂီတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

တေကိစ္ဆကာရိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-မဟာနာဂတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ယဿ သဗြဟ္မစာရီသူတိအာဒိကာ အာယသ္မတော မဟာနာဂတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဋ္ဋူပနိဿယံ ကုသလံ ဥပစိနန္တော ကကုသန္ဓဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ ဝိညုတံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ ကကုသန္ဓံ ဘဂဝန္တံ အရည်ံ အဇ္ဈောဂါဟေတ္ဝာ အညတရသ္မိံ ရုက္ခမူလေ ဈာနသုခေန နိသိန္နံ ဒိသ္ဝာ ပသန္နမာနသော တဿ ဒါဋ္ဌိမဖလံ[၁] အဒါသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာကေတေ မဓုဝါသေဋ္ဌဿ နာမ ဗြာဟ္မဏဿ ပုတ္တော ဟုတ္ဝာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ **မဟာနာဂေါ**တိဿ နာမံ အဟောသိ။ သော ဝိညုတံ ပတ္တော ဘဂဝတိ သာကေတေ အဥ္ဇနဝနေ ဝိဟရန္တေ အာယသ္မတော ဂဝမ္ပတိတ္ထေရဿ ပါဋိဟာရိယံ ဒိသ္ဝာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ထေရဿေဝ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ တဿောဝါဒေ ဌတ္ဝာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ **အပဒါနေ** ၂—

"ကကုသန္ဓော မဟာဝီရော၊ သဗ္ဗဓမ္မာန ပါရဂူ။
ဂဏမှာ ဝူပကဋ္ဌော သော၊ အဂမာသိ ဝနန္တရံ။

ဗီဇမိဉ္ဇံ ဂဟေတ္ဝာန၊ လတာယ အာဝုဏိံ အဟံ။
ဘဂဝါ တမှိ သမယေ၊ ဈာယတေ ပဗ္ဗတန္တရေ။

ဒိသ္ဝာနဟံ ဒေဝဒေဝံ၊ ဝိပ္ပသန္နေန စေတသာ။
ဒက္ခိဏေယျဿ ဝီရဿ၊ ဗီဇမိဉ္ဇမဒါသဟံ။

၁-ဒါဋိမဖလံ (သီ၊ ဣ)　　၂-ခု ၄-၂၄-ပိဋ္ဌေ။

ဣမသ္မိံ ယေဝ ကပ္ပမှိ၊ ယံ မိဉ္ဇမဒဒိံ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗီဇမိဉ္ဇသိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယှံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတ္ဟာ ဝိမုတ္တိသုခေန ဝိဟရန္တော ထေရော ဆဗ္ဗဂ္ဂိယေ ဘိက္ခူ သဖြဟ္မစာရီသု ဂါရဝံ အကတ္ဟာ ဝိဟရန္တေ ဒိသ္ဟာ တေသံ ဩဝါဒဒါနဝသေန—

၃၈၇။ “ယဿ သဖြဟ္မစာရီသု၊ ဂါရဝေါ နူပလဗ္ဘတိ။
ပရိဟာယတိ သဒ္ဓမ္မာ၊ မစ္ဆော အပ္ပေါဒကေ ယထာ။

၃၈၈။ ယဿ သဖြဟ္မစာရီသု၊ ဂါရဝေါ နူပလဗ္ဘတိ။
န ဝိရူဟတိ သဒ္ဓမ္မေ၊ ခေတ္တေ ဗီဇံဝ ပူတိကံ။

၃၈၉။ ယဿ သဖြဟ္မစာရီသု၊ ဂါရဝေါ နူပလဗ္ဘတိ။
အာရကာ ဟောတိ နိဗ္ဗာနာ၊ ဓမ္မရာဇဿ သာသနေ။

၃၉၀။ ယဿ သဖြဟ္မစာရီသု၊ ဂါရဝေါ ဥပလဗ္ဘတိ။
န ဝိဟာယတိ သဒ္ဓမ္မာ၊ မစ္ဆော ဗဝေါဒကေ ယထာ။

၃၉၁။ ယဿ သဖြဟ္မစာရီသု၊ ဂါရဝေါ ဥပလဗ္ဘတိ။
သော ဝိရူဟတိ သဒ္ဓမ္မေ၊ ခေတ္တေ ဗီဇံဝ ဘဒ္ဒကံ။

၃၉၂။ ယဿ သဖြဟ္မစာရီသု၊ ဂါရဝေါ ဥပလဗ္ဘတိ။
သန္တိကေ ဟောတိ နိဗ္ဗာနံ၊ ဓမ္မရာဇဿ သာသနေ”တိ—

ဣမာ ဆ ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ **သဖြဟ္မစာရီသူ**တိ သမာနံ ဖြဟ္မံ သီလာဒိဓမ္မံ စရန္တီတိ သဖြဟ္မ-စာရိနော၊ သီလဒိဋ္ဌိသာမညဂတာ သဟဓမ္မိကာ၊ တေသု။ **ဂါရဝေါ**တိ ဂရု-ဘာဝေါ သီလာဒိဂုဏနိမိတ္တံ ဂရုကရဏံ။ **နူပလဗ္ဘတီ**တိ န ဝိဇ္ဇတိ န ပဝတ္တတိ၊ န ဥပတိဋ္ဌတီတိ အတ္ထော။ **နိဗ္ဗာနာ**တိ ကိလေသာနံ နိဗ္ဗာ-ပနတော ကိလေသက္ခယာတိ အတ္ထော။ **ဓမ္မရာဇဿာ**တိ သတ္ထုနော။ သတ္ထာ ဟိ သဒေဝကံ လောကံ ယထာရဟံ လောကိယလောကုတ္တရေန ဓမ္မေန ရဉ္ဇေတိ တောသေတီတိ **ဓမ္မရာဇာ**။ ဧတ္ထ စ “ဓမ္မရာဇဿ သာသနေ”တိ ဣမိနာ နိဗ္ဗာနံ နာမ ဓမ္မရာဇဿေဝ သာသနေ၊ န အညတ္ထ။ တတ္ထ ယော

သဗ္ဗြဟ္မစာရိသု ဂါရဝရဟိတော၊ သော ယထာ နိဗ္ဗာနာ အာရကာ ဟောတိ၊ တထာ ဓမ္မရာဇသ သာသနတောပိ အာရကာ ဟောတိတိ ဒဿေတိ။ **ဗဒ္ဓါဒကေ**တိ ဗဟုဉဒကေ။ **သန္တိကေ ဟောတိ နိဗ္ဗာနန္တိ** နိဗ္ဗာနံ တသ သန္တိကေ သမီပေ ဇဝ ဟောတိ။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။ ဣမာ ဇဝ စ ထေရသ အညာဗျာကရဏဂါထာ အဟေသုံ။

မဟာနာဂဇ္ဇေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ကုလဇ္ဇေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ကုလ္လော သိဝထိကန္တိအာဒိကာ အာယသ္မတော ကုလ္လဇ္ဇေရသ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ ဥပစိနန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ ကုဋုမ္ဗိယကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ **ကုလ္လော**တိ လဒ္ဓနာမော ဝိညုတံ ပတ္တော သတ္ထု သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတ္ဝာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိ၊ သော စ ရာဂစရိတတ္တာ[1] တိဗ္ဗရာဂဇာတိကော ဟောတိ။ တေနသ အဘိက္ခဏံ ကိလေသာ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌန္တိ။ အထသ သတ္ထာ စိတ္တာစာရံ ဉတ္ဝာ အသုဘကမ္မဋ္ဌာနံ ဒတ္ဝာ "ကုလ္လ တယာ အဘိက္ခဏံ သုသာနေ စာရိကာ စရိတဗ္ဗာ"တိ အာဟ။ သော သုသာနံ ပဝိသိတ္ဝာ ဥဒ္ဓုမာတကာဒိနိ တာနိ တာနိ အသုဘာနိ ဒိသ္ဝာ တံ မုဟုတ္တံ အသုဘမနသိကာရံ ဥပ္ပါဒေတ္ဝာ သုသာနတော နိက္ခမ္မ ကာမရာဂေန အဘိဘုယ္ယတိ။ ပုန ဘဂဝါ တသ တံ ပဝတ္တိံ ဉတ္ဝာ ဇေတဝနံ တသ သုသာနဋ္ဌာနံ ဂတကာလေ ဇေတံ တရုကိတ္တိရူပံ အဓိနာ မတံ အဝိနဋ္ဌဆဝိံ နိမ္မိနိတ္ဝာ ဒဿေတိ။ တသ တံ ဒိဋ္ဌမတ္တသ ဇိဝမာနဝိသဘာဂဝတ္ထုသ္မိံ ဝိယ သဟသာ ရာဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ အထ နံ သတ္ထာ တသ ပေက္ခန္တသ္ယေဝ နဝဟိ ဝဏ္ဏမုခေဟိ ပဿရမာနာသုစိံ ကိမိကုလာကုလံ အတိဝိယ ဇိဂုစ္ဆံ ဒုဂ္ဂန္ဓံ ဇေဂုစ္ဆံ ပဋိက္ကူလံ ကတ္ဝာ ဒဿေသိ၊ သော တံ ပေက္ခန္တော ဝိရတ္တစိတ္တော ဟုတ္ဝာ အဋ္ဌာသိ။ အထသ ဘဂဝါ ဩဘာသံ ဖရိတ္ဝာ သတိံ ဇနေန္တော—

"အာတုရံ အသုစိံ ပူတိံ၊ ပဿ ကုလ္လ သမုဿယံ။
ဥဿရန်ံ ပဿရန်ံ၊ ဗာလာနံ အဘိနန္ဒိတ"န္တိ—

၁-ပဗ္ဗဇိတော စ ရာဂစရိတော၁ (က)

အာဟ။ တံ သုတ္ဝာ ထေရော သမ္မဒေဝ သရီရသဘာဝံ ဥပဓာရေန္တော အသုဘ-သည် ပဋိလဘိတ္ဝာ တတ္ထ ပဌမံ ဈာနံ နိဗ္ဗတ္တေတ္ဝာ တံ ပါဒကံ ကတ္ဝာ ဝိပဿနံ ဝဍေတ္ဝာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိတ္ဝာ အတ္တနော ပဋိပတ္တိံ ပစ္စဝေက္ခိတ္ဝာ—

၃၉၃။ "ကုလ္လော သိဝထိကံ ဂန္တ္ဝာ၊ အဒ္ဒသ ဋ္ဌတ္ထိမုဇ္ဈိတံ။
အပဝိဒ္ဓံ သုသာနသ္မိံ၊ ခဇ္ဇန္တိံ ကိမိဟီ ဖုဋ္ဌံ။

၃၉၄။ အာတုရံ။ ပ။ ဗာလာနံ အဘိနန္ဒိတံ။

၃၉၅။ ဓမ္မာဒါသံ ဂဟေတ္ဝာန၊ ဉဏဒဿနပတ္တိယာ။
ပစ္စဝေက္ခိံ ဋ္ဌမံ ကာယံ၊ တုစ္ဆံ သန္တရဗာဟိရံ။

၃၉၆။ ယထာ ဋ္ဌဒံ တထာ ဧတံ၊ ယထာ ဧတံ တထာ ဋ္ဌဒံ။
ယထာ အဓော တထာ ဥဒ္ဓံ၊ ယထာ ဥဒ္ဓံ တထာ အဓော။

၃၉၇။ ယထာ ဒိဝါ တထာ ရတ္တိံ၊ ယထာ ရတ္တိံ တထာ ဒိဝါ။
ယထာ ပုရေ တထာ ပစ္ဆာ၊ ယထာ ပစ္ဆာ တထာ ပုရေ။

၃၉၈။ ၁ဆ္ဇိကေန တုရိယေန၊ နဂ ရတီ ဟောတိ တာဒိသီ။
ယထာ ဧကဂ္ဂစိတ္တဿ၊ သမ္မာ ဓမ္မံ ဝိပဿတော"တိ—

ဥဒါနဝသေန ဋ္ဌမာ ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ **ကုလ္လော**တိ အတ္တာနမေဝ ထေရော ပရံ ဝိယ ကတ္ဝာ ဝဒတိ။

အာတုရန္တိ နာနပ္ပကာရေဟိ ဒုက္ခေဟိ အဘိဏ္ဍံ ပဋိပီဋိတံ။ **အသုစိ**န္တိ သုစိ-ရဟိတံ ဇေဂုစ္ဆံ ပဋိက္ကူလံ။ **ပူတိ**န္တိ ဒုဂ္ဂန္ဓံ။ **ပဿာ**တိ သဘာဝတော ဩလော-ကေဟိ။ **ကုလ္လာ**တိ ဩဝါဒကာလေ ဘဂဝါ ထေရံ အာလပတိ။ ဥဒါနကာလေ ပန ထေရော သယမေဝ အတ္တာနံ ဝဒတိ။ **သမုဿယ**န္တိ သရီရံ။ **ဥဿရန္တ**န္တိ ဥဒ္ဓံ ဝဏမုခေဟိ အသုစိံ သဝန္တံ။ **ပဿရန္တ**န္တိ အဓော ဝဏမုခေဟိ သမန္တတော စ[၁] အသုစိံ သဝန္တံ။ **ဗာလာနံ အဘိနန္ဒိတ**န္တိ ဗာလေဟိ အန္ဓပုထုဇ္ဇနေဟိ ဒိဋ္ဌိတဏ္ဍာဘိနန္ဒနာဟိ[၂] "အဟံ မမ"န္တိ အဘိနိဝိဿ နန္ဒိတံ။

ဓမ္မာဒါသန္တိ ဓမ္မမယံ အာဒါသံ။ ယထာ ဟိ သတ္တာ အာဒါသေန အတ္တနော မုခေ ကာယေ ဝါ ဂုဏဒေါသေ ပဿန္တိ၊ ဧဝံ ယောဂါဝစရော ယေန

၁-သဝနတောဝ (သီ၊ ဋ္ဌ) ၂-ဒိဋ္ဌိတဏ္ဍာမာနာဒီဟိ (သီ၊ ဋ္ဌ)

အတ္တဘာဝေ သံကိလေသဝေါဒါနဓမ္မေ ယာထာဝတော ပဿတိ၊ တံ ဝိပဿ-နာဉာဏံ ဇ္ဇဓ "ဓမ္မာဒါသ"နှိ ဝုတ္တံ။ တံ ဉာဏဒဿနဿ မဂ္ဂဉာဏသခ်ါတဿ ဓမ္မစက္ခုဿ အဓိဂမာယ အတ္တနော သန္တာနေ ဥပ္ပါဒေတွာ။ **ပစ္စဝေက္ခိံ ဇ္ဇမံ ကာယ**နှိ ဇ္ဇမံ ကရဇကာယံ နိစ္စသာရာဒိဝိရဟတော **တုစ္ဆံ** အတ္တပရသန္တာနာနံ ဝိဘာဂတော **သန္တရဗာဟိရံ** ဉာဏစက္ခုနာ ပတိအဝေက္ခိံ ပဿိံ။

ယထာ ပန ပစ္စဝေက္ခိံ၊ တံ ဒဿေတုံ "**ယထာ ဇ္ဇဒ**"နှိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ယထာ ဇ္ဇဒံ တထာ ဧတ**နှိ ယထာ ဇ္ဇဒံ မယှံ သရီရသခ်ါတံ အသုဘံ အာယုဥသ္မာဝိညာဏာနံ အနပဂမာ နာနာဝိဓံ မာယောပမံ ကိရိယံ ဒဿေတိ၊ တထာဝ ဧတံ မတသရီရံ ပုဗ္ဗေ တေသံ ဓမ္မာနံ အနပဂမာ အဟောသိ။ ယထာ ဧတံ ဧတရဟိ မတသရီရံ တေသံ ဓမ္မာနံ အပဂမာ နကိဉ္စိ ကိရိယံ[၁] ဒဿေတိ၊ တထာ ဇ္ဇဒံ မမ သရီရမ္ပိ တေသံ ဓမ္မာနံ အပဂမာ နဿတေဝါတိ။ ယထာ စ ဇ္ဇဒံ မမ သရီရံ ဧတရဟိ သုသာနေ နမတံ နသယိတံ၊ နဥဒ္ဓုမာတကာဒိ-ဘာဝံ ဥပဂတံ၊ တထာ ဧတံ ဧတရဟိ မတသရီရမ္ပိ ပုဗ္ဗေ အဟောသိ။ ယထာ ပနေတံ ဧတရဟိ မတသရီရံ သုသာနေ သယိတံ ဥဒ္ဓုမာတကာဒိဘာဝံ ဥပဂတံ၊ တထာ ဇ္ဇဒံ မမ သရီရမ္ပိ ဘဝိဿတိ။ အထ ဝါ ယထာ ဇ္ဇဒံ မမ သရီရံ အသုစိ ဒုဂ္ဂန္ဓံ ဇေဂုစ္ဆံ ပဋိက္ကူလံ အနိစ္စံ ဒုက္ခံ အနတ္တာ၊ တထာ ဧတံ မတသရီရမ္ပိ။ ယထာ ဝါ ဧတံ မတသရီရံ အသုစိအာဒိသဘာဝဥ္ဇေဝ အနိစ္စာဒိသဘာဝဥ္ဇ၊ တထာ ဇ္ဇဒံ မမ သရီရမ္ပိ။ **ယထာ အဓောတထာ ဥဒ္ဓ**နှိ[၂] ယထာ နာဘိတော အဓောဟေဋ္ဌာ အယံ ကာယော အသုစိ ဒုဂ္ဂန္ဓော ဇေဂုစ္ဆော ပဋိက္ကူလော အနိစ္စော ဒုက္ခော အနတ္တာ စ၊ တထာ ဥဒ္ဓံ နာဘိတော ဥပရိ အသုစိ-အာဒိသဘာဝေါ စ။ **ယထာ ဥဒ္ဓံ တထာ အဓောတိ** ယထာ စ နာဘိတော ဥဒ္ဓံ အသုစိအာဒိသဘာဝေါ၊ တထာ အဓော နာဘိတော ဟေဋ္ဌာပိ။

ယထာ ဒိဝါ တထာ ရတ္တိနှိ ယထာ အယံ ကာယော ဒိဝါ "အက္ခိမှာ အက္ခိဂူထကော"တိအာဒိနာ[၃] အသုစိ ပဋ္ဌရတိ၊ တထာ ရတ္တိမ္ပိ။ **ယထာ ရတ္တိံ တထာ ဒိဝါ**တိ ယထာ စ ရတ္တိံ အယံ ကာယော အသုစိ ပဋ္ဌရတိ၊ တထာ ဒိဝါပိ၊ နယိမဿ ကာလဝိဘာဂေန အညထာဘာဝေါတိ အတ္ထော။ **ယထာ ပုရေ တထာ ပစ္ဆာ**တိ ယထာ အယံ ကာယော ပုရေ ပုဗ္ဗေ တရုဏကာလေ အသုစိ ဒုဂ္ဂန္ဓော ဇေဂုစ္ဆော ပဋိက္ကူလော၊ တထာ စ ပစ္ဆာ ဇိဏ္ဏကာလေ။ ယထာ စ ပစ္ဆာ ဇိဏ္ဏကာလေ အသုစိအာဒိသဘာဝေါ၊ တထာ ပုရေ

၁-အပဂတမာနတံ ကိရိယံ (က)　　၂-ယထာ အဓောတိ (သီ၊ ဇ္ဇ)

၃-ခု ၁-၃၀၈-ပိဋ္ဌေ သုတ္တနိပါတေ။

တရုဏကာလေပိ။ ယထာ ဝါ ပုရေ အတီတကာလေ သဝိညာဏကာလေ အသုစိအာဒိသဘာဝေါ စ အနိစ္စာဒိသဘာဝေါ စ၊ တထာ ပစ္ဆာ အနာဂတ-ကာလေ အဝိညာဏကာလေတိ ဧဝမ္ပေတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ပဉ္ဇဂိကေန တုရိယေနာတိ "အာတတံ ဝိတတံ အာတတဝိတတံ ဃနံ သုသီရ"န္တိ ဧဝံ ပဉ္ဇဂိကေန ပဉ္ဇဟိ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတေန တုရိယေန ပရိစရိယ-မာနဿ ကာမသုခသမ်ဂိနော ဣဿရဇနဿ **တာဒိသီ** တထာရူပါ **ရတိ** သုခဿာဒေါ နဟောတိ။ **ယထာ ဧကဂ္ဂစိတ္တဿ၊ သမ္မာ ဓမ္မံ ဝိပဿတော**တိ သမထဝိပဿနံ ယုဂနဒ္ဓံ ကတ္ဝာ ဣန္ဒြိယာနံ ဧကရသဘာဝေန[၁] ဝိထိပဋိပန္နာယ ဝိပဿနာယ ခန္ဓာနံ ဥဒယဗ္ဗယံ ပဿန္တဿ ယောဂါဝစရဿ ယာဒိသာ ဓမ္မရတိ၊ တဿာ ကလမ္ပိ ကာမရတိ နဥပေတီတိ။ ဝုတ္တဉ္ဍေတံ ဘဂဝတာ—

"ယတော ယတော သမ္မသတိ၊ ခန္ဓာနံ ဥဒယဗ္ဗယံ။
လဘတီ ပီတိပါမောဇ္ဇံ၊ အမတံ တံ ဝိဇာနတ"န္တိ[၂]။

ဣမာ ဧဝ စ ထေရဿ အညာဗျာကရဏဂါထာပိ အဟေသုံ။

ကုလ္လတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-မာလုကျပုတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

မနုဇဿာတိအာဒိကာ အာယသ္မတော မာလုကျပုတ္တတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ ဥပစိနိတ္ဝာ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ ကောသလရညော[၃] အဂ္ဂါသနိကဿ[၄] ပုတ္တော ဟုတ္ဝာ နိဗ္ဗတ္တိ။ တဿ မာတာ မာလုကျာ နာမ၊ တဿာ ဝသေန **မာလုကျပုတ္တော**တ္ဝေဝ[၅] ပညာယိတ္ထ။ သော ဝယပ္ပတ္တော နိဿရဏဇ္ဈာသယတာယ ဃရာဝါသံ ပဟာယ ပရိဗ္ဗာဇကပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ ဝိစရန္တော သဘ္ထု သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတ္ဝာ သာသနေ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တော နစိရဿေဝ ဆဋ္ဌဘိညော အဟောသိ။ သော ဥတီသု အနုကမ္ပာယ ဥတိကုလံ အဂမာသိ၊ တံ ဥတကာ ပဏီတေန ခါဒနီ-ယေန ဘောဇနီယေန ပရိဝိသိတ္ဝာ ဓနေန ပလောဘေတုကာမာ မဟန္တံ

၁-ဧကရသဘာဝေ (သီ၊ ဣ) ၂-ခု ၁-၆၇-ပိဋ္ဌေ ဓမ္မပဒေ။
၃-ကောသလရဋ္ဌေ (သီ၊ ဣ) မ ၂-၈၉-ပိဋ္ဌေ ပဿိတဗ္ဗံ။ ၄-အဂ္ဂါပနိကဿ (က)
၅-မာလုက်ျာနာမာယ ပုတ္တောတ္ဝေဝ (သီ)၊ မာလုက်ျာယ ပုတ္တောတ္ဝေဝ (ဣ)

ဓနရာသိ° ပုရတော ဥပဋ္ဌပေတွာ "ဣဒံ ဓနံ တဝ သန္တကံ၊ ဝိဇ္ဈမိတွာ ဣမိနာ ဓနေန ပုတ္တဒါရံ ပဋိဇဂ္ဂန္တော ပုညာနိ ကရောဟီ"တိ ယာစိ°သု။ ထေရော တေသံ အဏ္ဍာသယံ ဝိပရိဝတ္တေန္တော အာကာသေ ဌတွာ—

၃၉၉။ "မနုဇဿ ပမတ္တစာရိနော၊ တဏှာ ဝဟုတိ မာလုဝါ ဝိယ။
သော ပ္လဝတိ ဟုရာ ဟုရံ၊ ဖလမိစ္ဆံ ဝနသ္မိ ဝါနရော။

၄၀၀။ ယံ သော သဟတေ ဇမ္မိ၊ တဏှာ လောကေ ဝိသတ္တိကာ။
သောကာ တဿ ပဝဍ္ဎန္တိ၊ အဘိဝဋ္ဋံ ဗီရဏံ။

၄၀၁။ ယော စေ'တံ သဟတေ ဇမ္မိ°၊ တဏှံ လောကေ ဒုရစ္စယံ။
သောကာ တမှာ ပပတန္တိ၊ ဥဒဗိန္ဒူဝ ပောက္ခရာ။

၄၀၂။ တံ ဝေါ ဝဒါမိ ဘဒ္ဒံ ဝေါ၊ ယာဝန္တေ'တ္ထ သမာဂတာ။
တဏှာယ မူလံ ခဏထ၊ ဥသီရတ္ထောဝ ဗီရဏံ။
မာ ဝေါ နဋ္ဌံ သောတောဝ၊ မာရော ဘဇ္ဇီ ပုနပ္ပုနံ။

၄၀၃။ ကရောထ ဗုဒ္ဓဝစနံ၊ ခဏော ဝေါ မာ ဥပစ္စဂါ။
ခဏာတီတာ ဟိ သောစန္တိ၊ နိရယမှိ သမပ္ပိတာ။

၄၀၄။ ပမာဒေါ ရဇော ပမာဒေါ၊ ပမာဒါနုပတိတော ရဇော။
အပ္ပမာဒေန ဝိဇ္ဇာယ၊ အဗ္ဘဟေ သလ္လမတ္တနော"တိ—

ဣမာဟိ ဆဟိ ဂါထာဟိ ဓမ္မံ ဒေသေတိ။

တတ္ထ **မနုဇဿာ**တိ သတ္တဿ။ **ပမတ္တစာရိနော**တိ သတိဝေါဿဂ္ဂလက္ခဏေန ပမာဒေန ပမတ္တစာရိဿ၊ နေဝ ဈာနံ, န ဝိပဿနာ,န မဂ္ဂဖလာနိ ဝဍ္ဎန္တိ။ ယထာ ပန ရုက္ခံ သံသိဗ္ဗန္တိ ပရိယောနန္ဓန္တိ တဿ ဝိနာသာယ မာလုဝါ လတာ ဝဍ္ဎတိ၊ ဧဝမဿ ဆ ဒ္ဝါရာနိ နိဿာယ ရူပါဒိသု ပုနပ္ပုနံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ တဏှာ ဝဍ္ဎတိ။ ဝဍ္ဎမာနာဝ ယထာ မာလုဝါ လတာ အတ္တနော အပဿယဘူတံ ရုက္ခံ အဇ္ဈောတ္ထရိတွာ ပါတေတိ၊ ဧဝံ တဏှာဝသိကံ ပုဂ္ဂလံ အပါယေ နိပါတေတိ။ **သော ပ္လဝတီ**တိ သော တဏှာဝသိကော ပုဂ္ဂလော အပရာပရံ ဘဝါဘဝေ ဥပ္ပ္လဝတိ ဓာဝတိ။ ယထာ ကိ°? **ဖလမိစ္ဆံ ဝနသ္မိ ဝါနရော** ယထာ ရုက္ခဖလံ ဂ္ဟဏ္ဆန္တော ဝါနရော ဝနသ္မိ° ဓာဝန္တော ရုက္ခဿ ကေ သာခံ ဂဏှာတိ၊ တံ မဋ္ဌိတွာ အညံ ဂဏှာတိ၊ တံ မဋ္ဌိတွာ အညန္တိ "သာခံ အလဘိတွာ နိသိန္နော"တိ

ဝတ္တဗ္ဗတံ နာပဇ္ဇတိ၊ ဧဝမေဝ တဏ္ဍာဝသိကော ပုဂ္ဂလော ဟုရာ ဟုရံ ဓာဝန္တော "အာရမ္မဏံ အလဘိတ္ဝာ တဏ္ဍာယ အပ္ပဝတ္တိံ ပတ္တော"တိ ဝတ္တဗ္ဗတံ နာပဇ္ဇတိ။

ယန္တိ ယံ ပုဂ္ဂလံ။ သော လာမကဘာဝေန **ဇမ္မီ** ဝိသာဟာရတာယ ဝိသ-မူလတာယ[၁] ဝိသဖလတာယ ဝိသပရိဘောဂတာယ ရူပါဒီသု ဝိသတ္တတာယ အာသတ္တတာယ စ **ဝိသတ္တိကာ**တိ သခ်ံ ဂတာ ဆဒ္ဒါရိကာ တဏ္ဍာ **သဟတေ** အဘိဘဝတိ တဿ ပုဂ္ဂလဿ။ ယထာ နာမ ဝနေ ပုနပ္ပုနံ ဝဿန္တေ ဒေဝေ အဘိဝဋ္ဌံ[၂] **ဗီရဏံ** ဗီရဏတိဏံ ဝဓုတိ၊ ဧဝံ ဝဋ္ဌမူလကာ သောကာ အဘိဝဓုန္တိ ဝုဒ္ဓိံ အာပဇ္ဇန္တီတိ အတ္ထော။

ယော စေ'တံ။ပ။ ဒုရစ္စယန္တိ ယော ပန ပုဂ္ဂလော ဧဝံ ဝုတ္တပ္ပကာရံ အတိက္ကမိတုံ ပဇဟိတုံ ဒုက္ကရတာယ ဒုရစ္စယံ တဏ္ဍံ **သဟတေ** အဘိဘဝတိ၊ တမှာ ပုဂ္ဂလာ ဝဋ္ဌမူလကာ သောကာ ပပတန္တိ။ ယထာ နာမ ပေါက္ခရေ ပဒုမ-ပတ္တေ ပတိတံ ဥဒဗိန္ဒု န ပတိဋ္ဌာတိ၊ ဧဝံ န ပတိဋ္ဌဟန္တီတိ အတ္ထော။

တံ ဝေါ ဝဒါမီတိ တေန ကာရဏေန အဟံ တုမှေ ဝဒါမိ။ **ဘဒ္ဒံ ဝေါ**တိ ဘဒ္ဒံ တုမှာကံ ဟောတု၊ မာ တဏ္ဍံ အနုဝတ္တပုဂ္ဂလော ဝိယ ဝိဘဝံ[၃] အနတ္ထံ ပါပုဏာထာတိ အတ္ထော။ **ယာဝန္တေ'တ္ထ သမာဂတာ**တိ ဣမသ္မိံ ဌာနေ ယတ္တကာ သန္ဓိပတိတာ၊ တတ္တကာ။ ကိံ[၄] ဝဒသီတိ စေ? **တဏ္ဍာယ မူလံ ခဏထ** ဣမိဿာ ဆဒ္ဒါရိကတဏ္ဍာယ မူလံ ကာရဏံ အဝိဇ္ဇာဒိကိလေသဂ္ဂဟနံ အရဟတ္တမဂ္ဂဉ္ဇဏကုဒါလေန ခဏထ သမုစ္ဆိန္ဒထ။ ကိံ ဝိယာတိ? **ဥသီ-ရတ္ထောဝ ဗီရဏံ** ယထာ ဥသီရေန အတ္ထိကော ပုရိသော မဟန္တေန ကုဒါလေန ဗီရဏာပရနာမံ ဥသီရံ နာမ တိဏံ[၅] ခဏတိ၊ ဧဝမဿ မူလံ ခဏထာတိ အတ္ထော။ **မာ ဝေါ နဋ္ဌံဝ သောတောဝ၊ မာရော ဘဋ္ဌိ ပုနပ္ပုန**န္တိ တုမှေ နဒီတီရေ ဇာတံ နဋ္ဌံ မဟာဝေဂေန အာဂတော နဒီသောတော ဝိယ ကိလေသမာရော မစ္စုမာရော ဒေဝပုတ္တမာရော စ ပုနပ္ပုနံ မာ ဘဋ္ဌိတိ အတ္ထော။

တသ္မာ **ကရောထ ဗုဒ္ဓဝစနံ** "ဈာယထ ဘိက္ခဝေ မာ ပမာဒတ္ထာ"တိ-အာဒိနာ[၆] ဝုတ္တံ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ဝစနံ ကရောထ၊ ယထာနုသိဋ္ဌံ ပဋိပတ္တိယာ သမ္ပာဒေထ။ **ခဏော ဝေါ မာ ဥပစ္စဂါ**တိ ယော ဟိ ဗုဒ္ဓဝစနံ န ကရောတိ၊

၁-ဝိသပုပ္ပတာယ (သီ၊ ဣ၊ က) ၂-အဘိဝဓုဋ္ဌ (က) ၃-ဝိနာသံ (သီ၊ ဣ)
၄-သန္ဓိပတိတာ၊ ကိဋ္ဌိ (သီ၊ ဣ) ၅-ဗီရဏဝနံ နာမ ဥသီရထမ္ဘံ (က) ၆-မ ၁-၁၆၇-ပိဋ္ဌေ။

တံ ပုဂ္ဂလံ အယံ ဗုဒ္ဓပ္ပါဒကွဏော ပတိရူပဒေသဝါသေ ဥပ္ပတ္တိကွဏော သမ္မာဒိဋ္ဌိ-ယာ ပဋိလဒ္ဓကွဏော ဆန္နံ အာယတနာနံ အဝေကလ္လကွဏောတိ သဗ္ဗောပိ ခဏော အတိက္ကမတိ၊ သော ခဏော မာ တုမ္ဟေ အတိက္ကမတု၊ **ခဏာတီတာ**တိ ယေ ဟိ တံ ခဏံ အတီတာ၊ ယေ ဝါ ပုဂ္ဂလေ သော ခဏော အတီတော၊ တေ **နိရယမှိ သမပ္ပိတာ** တတ္ထ နိဗ္ဗတ္တာ စိရကာလံ သောစန္တိ။

ပမာဒေါ ရဇောဘိ ရူပါဒိသု အာရမ္မဏေသု သတိဝေါဿဂ္ဂလက္ခဏော ပမာဒေါ၊ သံကိလေသသဘာဝတ္တာ ရာဂရဇာဒိမိဿတာယ စ ရဇော။ **ပမာဒါနုပတိတော ရဇော**တိ ယော ဟိ ကောစိ ရဇော နာမ ရာဂါဒိကော၊ သော သဗ္ဗော ပမာဒါနုပတိတော ပမာဒဝသေနေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ **အပွမာဒေနာ**တိ အပွမဇ္ဇနေန အပွမာဒပဋိပတ္တိယာ။ **ဝိဇ္ဇာယာ**တိ အဂ္ဂမဂ္ဂဝိဇ္ဇာယ။ **အဗ္ဗဟေ သလ္လမတ္တနော**တိ အတ္တနော ဟဒယနိဿိတံ ရာဂါဒိသလ္လံ ဥဒ္ဓရေယျ သမူဟနေယျာတိ။

မာလုက္ယပုတ္တထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-သပ္ပဒါသတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ပဏ္ဏဝိသတိတိအာဒိကာ အာယသ္မတော သပ္ပဒါသတ္ထေရဿ[1] ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဋ္ဋူပ-နိဿယံ ကုသလံ ဥပစိနိတ္ဝာ ဒုမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကပိလဝတ္ထုသ္မိံ သုဒ္ဓောဒန-မဟာရာဇဿ ပုရောဟိတပုတ္တော ဟုတ္ဝာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ တဿ **သပ္ပဒါသော**တိ နာမံ အဟောသိ။ သော ဝယပ္ပတ္တော သတ္ထု ဉာတိသမာဂမေ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ ကိလေသာဘိဘဝေန စေတောသမာဓိံ အလဘန္တော ဗြဟ္မစရိယံ စရိတ္ဝာ သံဝေဂဇာတော ပန္နော သတ္ထုံ အာဟရန္တော ယောနိသော မနသိ-ကာရံ ဝမ္ဖေတ္ဝာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိတ္ဝာ အညံ ဗျာကရောန္တော—

၄၀၅။ “ပဏ္ဏဝိသတိဝဿာနိ၊ ယတော ပဗ္ဗဇိတော အဟံ။
အန္ဓရာသဃ်ာတမတ္တမ္ပိ၊ စေတောသန္တိမနဗ္ဓကံ။

၄၀၆။ အလဒ္ဓါ စိတ္တသေကဂ္ဂံ၊ ကာမရာဂေန အဋ္ဋိတော။
ဗာဟာ ပဂ္ဂယှ ကန္ဒန္တော၊ ဝိဟာရာ ဥပနိက္ခမိံ။

၁-သမ္မဒါသတ္ထေရဿ (က)

ထေရဂါထာ-ဋ္ဌ ၂-၇

၄၀၇။ သတ္ထံ ဝါ အာဟရိဿာမိ၊ ကော အတ္ထော ဇီဝိတေန မေ။
ကထံ ဟိ သိက္ခံ ပစ္စက္ခံ၊ ကာလံ ကုဗ္ဗေထ မာဒိသော။

၄၀၈။ တဒါဟံ ခုရမာဒါယ၊ မဉ္ဇကမှိ ဥပါဝိသိံ။
ပရိနီတော ခုရော အာသိ၊ ဓမနိံ ဆေတ္တုမတ္တနော။

၄၀၉။ တတော မေ မနသီကာရော၊ ယောနိသော ဥဒပဇ္ဇထ။
အာဒီနဝေါ ပါတုရဟု၊ နိဗ္ဗိဒါ သမတိဋ္ဌထ။

၄၁၀။ တတော စိတ္တံ ဝိမုစ္စိ မေ၊ ပဿ ဓမ္မသုဓမ္မတံ။
တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ—

ဣမာ ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ **ပဏ္ဏဝီသတိဝဿာနိ၊ ယတော ပဗ္ဗဇိတော အဟ**န္တိ ယတော ပဋ္ဌာယ အဟံ ပဗ္ဗဇိတော တာနိမာနိ ပဏ္ဏဝီသတိဝဿာနိ။ **အစ္ဆရာသဃ်ာတမတ္တမ္ပိ၊ စေတောသန္တိမနဇ္ဈဂ**န္တိ သောဟံ ဧတ္တကံ ကာလံ ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တော အစ္ဆရာ-သဃ်ာတမတ္တမ္ပိ အဂ်လိဖောဋနမတ္တမ္ပိ ခဏံ စေတောသန္တိံ စေတသော သမာ-ဓာနံ နလဘိံ။

ဧဝံ ပန အလဒ္ဓါ စိတ္တဿေကဂ္ဂတံ၊ တတ္ထ ကာရဏမာဟ “**ကာမရာဂေန အဋ္ဋိတော**”တိ။ တတ္ထ **အဋ္ဋိတော**တိ ပီဋ္ဌိတော၊ အဘိဘူတောတိ အတ္ထော။ **ဗာဟာ ပဂ္ဂယှ ကန္ဒန္တော**တိ “ဣဒမိဓ အတိဝိယ အယုတ္တံ ဝတ္တတိ၊ ယဒါဟံ နိယျာနိကေ သာသနေ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ အတ္တာနံ ကိလေသပက်တော ဥဒ္ဓရိတုံ နသက္ကောမီ”တိ ဥဒ္ဓံမုခေါ ဗာဟာ ပဂ္ဂယှ ကန္ဒမာနော။ **ဝိဟာရာ ဥပနိက္ခမိ**န္တိ ဝသနကဝိဟာရတော ဗဟိ နိက္ခန္တော။

ယေနာဓိပ္ပါယေန နိက္ခန္တော၊ တံ ဒဿေတုံ“**သတ္ထံ ဝါ အာဟရိဿာမီ**”တိ-အာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **သတ္ထံ ဝါ အာဟရိဿာမီ**တိ **ဝါ**-သဒ္ဒေါ ဝိကပ္ပနတ္ထော။ တေန “ရုက္ခာ ဝါ[1] ပပတိဿာမိ၊ ဥဗ္ဗန္ဓိတ္ဝာ ဝါ မရိဿာမီ”တိအာဒိကေ မရဏပ္ပကာရေ သင်္ဂဏှာတိ။ **သိက္ခ**န္တိ အဓိသီလသိက္ခံ။ **ပစ္စက္ခ**န္တိ ပစ္စာစိက္ခန္တော ပရိစ္စဇန္တော။ “ပစ္စက္ခာ”တိပိ ပါဋ္ဌိ၊ ပစ္စက္ခာယာတိ အတ္ထော။ **ကာလ**န္တိ မရဏံ၊ ကထံ ဟိ နာမ မာဒိသော သိက္ခာပစ္စက္ခာနေန ကာလံ ကရေယျာတိ အတ္ထော။ သိက္ခာပစ္စက္ခာနံ ဟိ အရိယဿ ဝိနယေ မရဏံ နာမ။ ယထာဟ ဘဂဝါ

၁-ပပါတေ ဝါ (သီ၊ ဣ)

"မရဏံ ဟေတံ ဘိက္ခဝေ ယော သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ ဟီနာယာဝတ္တတီ"တိ[၁]။ "သိက္ခံ ပစ္စက္ခာ"တိ ပန ပါဌေ ကထံ ဟိ နာမ မာဒိသော သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ ကာလံ ကရေယျ၊ သိက္ခာသမဂ္ဂီ ဧဝ ပန ဟုတ္ဝာ ကာလံ ကရေယျ၊ တသ္မာ သတ္ထံ ဝါ အာဟရိဿာမိ၊ ကော အတ္ထော ဇီဝိတေန မေတိ ယောဇနာ။

တဒါဟန္တိ ယဒါ ကိလေသာဘိဘဝေန သမဏဓမ္မံ ကာတုံ အသမတ္ထတာယ ဇီဝိတေ နိဗ္ဗိန္ဒန္တော[၂] တဒါ။ **ခုရ**န္တိ နိသိတခုရံ,[၃] ခုရသဒိသံ ဝါ သတ္ထကံ။ **မဉ္ဇကမ္ဒိ ဥပါဝိသိ**န္တိ ပရေသံ နိဝါရဏဘယေန ဩဝရကံ ပဝိသိတ္ဝာ မဉ္ဇကေ နိသီဒိံ။ **ပရိနီတော**တိ ဥပနီတော၊ ဂလေ ဌပိတောတိ အဓိပ္ပါယော။ **ဓမနိ**န္တိ "ကဏ္ဌေ ဓမနိံ၊ ကဏ္ဌဓမနိံ ဂလဝလယ"န္တိပိ ဝဒန္တိ။ **ဆေတ္တု**န္တိ ဆိန္ဒိတုံ။

တတော မေ မနသိကာရော၊ ယောနိသော ဥဒပဇ္ဇထာတိ "ယဒါဟံ[၄] မရိဿာမီ"တိ ကဏ္ဌေ ဓမနိံ ဆိန္ဒိတုံ ခုရံ ဥပနေသိံ၊ တတော ပရံ "အရောဂံ နု ခေါ မေ သီလ"န္တိ ပစ္စဝေက္ခန္တဿ အက္ခဏ္ဍံ အစ္ဆိဒ္ဒံ သုပရိသုဒ္ဓံ သီလံ ဒိသ္ဝာ ပီတိ ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ ပီတိမနဿ ကာယော ပဿမ္ဘိ၊ ပဿဒ္ဓကာယဿ နိရာမိသံ သုခံ အနုဘဝန္တဿ စိတ္တဿ သမာဟိတတာယ ဝိပဿနာဝသေန ယောနိသော မနသိကာရော ဥပ္ပဇ္ဇိ။ အထ ဝါ တတောတိ ကဏ္ဌေ ခုရဿ ဥပနယတော[၅] ဝဏေ ဇာတေ ဥပ္ပန္နံ ဝေဒနံ ဝိက္ခမ္ဘေန္တော ဝိပဿနာယ ဝသေန ယောနိသောမနသိကာရော ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ ဣဒါနိ တတော ပရံ မဂ္ဂဖလပစ္စဝေက္ခဏဉ္ဏံ ဥပ္ပန္နဘာဝံ ဒဿေတုံ "အာဒီနဝေါ ပါတုရဟူ"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တတ္ထမေဝ။

သပ္ပဒါသတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ကာတိယာနတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဥဋ္ဌေဟီတိအာဒိကာ အာယသ္မတော ကာတိယာနတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ ဥပစိနိတ္ဝာ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ အညတရဿ ကောသိယဂေါတ္တဿ

၁-မ ၃-၄၅-ပိဋ္ဌေ။　၂-ဇီဝိတေ နိဗ္ဗိန္ဒေ အဟံ(သီ၊ဣ)　၃-နဟာပိတခုရံ (သီ၊ဣ)၊သိတခုရံ (က)
၄-ယတောဟံ (က)　၅-ဥပနယနတော ပစ္ဆာ (သီ၊ဣ)

ဗြာဟ္မဏသ ပုတ္တော ဟုတ္ဝာ နိဗ္ဗတ္တော၊ မာတုဂေါတ္တဝသေန ပန **ကာတိ-ယာနော**တိ လဒ္ဓနာမော ဝယပ္ပတ္တော သာမညကာနိတ္ထေရသ ဂိဟိသဟာ-ယော ထေရံ ဒိသ္ဝာ ပဗ္ဗဇိတော သမဏဓမ္မံ ကရောန္တော ရတ္တိံ "နိဒ္ဒါဘိဘဝံ ဝိနောဒေသာမီ"တိ စက်မံ အာရုဟိ။ သော စက်မန္တော နိဒ္ဒါယ အဘိဘူတော ပစလာယမာနော ပရိပတိတ္ဝာ တတ္ထေဝ အနန္တရဟိတာယ ဘူမိယာ နိပဇ္ဇိ၊ သတ္ထာ တသ တံ ပဝတ္တိံ ဒိသ္ဝာ သယံ တတ္ထ ဂန္ဒ္ဝာ အာကာသေ ဌတ္ဝာ "**ကာတိယာနာ**"တိ သည် အဒါသိ။ သော သတ္ထာရံ ဒိသ္ဝာ ဥဋ္ဌဟိတ္ဝာ ဝန္ဒိတ္ဝာ သံဝေဂဇာတော အဋ္ဌာသိ။ အထသ သတ္ထာ ဓမ္မံ ဒေသေန္တော—

၄၁၁။ ဥဋ္ဌေဟိ နိသီဒ ကာတိယာန၊
မာ နိဒ္ဒါဗဟုလော အဟု ဇာဂရသု။
မာ တံ အလသံ ပမတ္တဗန္ဓု၊
ကူဋ္ဌေနေဝ ဇိနာတု မစ္စုရာဇာ။

၄၁၂။ သေယျထာပိ မဟာသမုဒ္ဒဝေဂေါ၊
ဧဝံ ဇာတိဇရာ'တိဝတ္တတေ တံ။
သော ကရောဟိ သုဒီပမတ္တနော တွံ၊
နဟိ တာဏံ တဝ ဝိဇ္ဇတေဝ အည်။

၄၁၃။ သတ္ထာ ဟိ ဝိဇေသိ မဂ္ဂမေတံ၊
သင်္ဂါ ဇာတိဇရာဘယာ အတီတံ။
ပုဗ္ဗာပရရတ္တမပ္ပမတ္တော၊
အနယုဥ္ဇသု ဒဋ္ဌံ ကရောဟိ ယောဂံ။

၄၁၄။ ပုရိမာနိ ပမုဥ္ဇ ဗန္ဓနာနိ၊ သဃ်ာဋိခုရမုဏ္ဍဘိက္ခဘောဇီ။
မာ ခိဋ္ဌာရတိဥ္ဇ မာ နိဒ္ဒံ၊ အနယုဥ္ဇိတ္ထ ဈာယ ကာတိယာန။

၄၁၅။ ဈာယာဟိ ဇိနာဟိ ကာတိယာန၊
ယောဂက္ခေမပထေသု ကောဝိဒေါသိ။
ပပ္ပုယျ အနတ္တရံ ဝိသုဒ္ဓိံ၊
ပရိနိဗ္ဗာဟိသိ ဝါရိနာဝ ဇောတိ။

၄၁၆။ ပဇ္ဇောတကရော ပရိတ္တာရံသော၊
ဝါတေန ဝိနမ္မတေ လတာဝ၀။
ဧဝမ္မိ တုဝံ အနာဒိယာနော၊
မာရံ ဣန္ဒသဂေါတ္တ နိဒ္ဒါနာဟိ။
သော ဝေဒယိတာသု ဝိတရာဂေါ၊
ကာလံ ကခ် ဣဓေဝ သိတိဘူတော”တိ—

ဣမာ ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ **ဥဒ္ဒေဟိ**တိ နိဒ္ဒါပဂမနတော ဥဋ္ဌဟန္တော ဥဋ္ဌာနဝိရိယံ ကရောဟိ။ ယသ္မာ နိပဇ္ဇာ နာမ ကောသဇ္ဇပက္ခိယာ၊ တသ္မာ မာ သယိ။ **နိသီဒါ**တိ ပလ္လင်္ကံ အာဘုဇိတ္ဝာ ဥဇုံ ကာယံ ပဏိဓာယ ပရိမုခံ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတ္ဝာ နိသီဒ။ **ကာတိယာနာ**တိ တံ နာမေန အာလပတိ။ **မာ နိဒ္ဒါမဟုလော အဟူ**တိ နိဒ္ဒါ-ဗဟုလော နိဒ္ဒါဘိဘူတော မာ အဟု။ **ဇာဂရဿူ**တိ ဇာဂရ၊ ဇာဂရိယ-မနုယုတ္တော ဟောဟိ။ **မာ တံ အလသ**န္တိ ဇာဂရိယံ အနနုယုဉ္ဇန်ံ တံ အလသံ ကုသီတံ ပမတ္တဗန္ဓု မစ္ဆုရာဇာ[1] **ကုဋ္ဌေနေ၀** အဒ္ဒုဟနေန ဝိယ နေသာဒေါ မိဂံ ဝါပဂ္ဂိုံ ဝါ ဇရာရောဂေဟိ မာ ဇိနာတု မာ အဘိဘ၀တု မာ အဇ္ဈောတ္ထရ-တူတိ အတ္ထော။

သေယျထာပီတိ သေယျထာ အပိ။ **မဟာသမုဒ္ဒဝေဂေါ**တိ မဟာသမုဒ္ဒဿ ဥမိဝေဂေါ။ **ဧဝ**န္တိ ယထာ နာမ မဟာသမုဒ္ဒဥမိဝေဂေါ ဥပရူပရိ ဥဋ္ဌဟန္တော တံ အဘိက္ကမိတုံ အသက္ကောန္တော[2] ပုရိသံ အဘိဘ၀တိ၊ ဧဝံ ဇာတိ ဇရာ စ ကောသဇ္ဇာဘိဘူတံ တံ **အတိ၀တ္တတေ** ဥပရူပရိ အဇ္ဈောတ္ထရတိ။ **သော ကရောဟီ**တိ သော တွံ ကာတိယာန စတူဟိ သြဃေဟိ အနဇ္ဈောတ္ထရကိယံ အရဟတ္တဖလသင်္ခါတံ **သုဒိပံ အတ္တာနော ကရောဟိ** အတ္တာနော သန္တာနေ ဥပ္ပါ-ဒေဟိ။ **န ဟိ တာဏံ တ၀ ဝိဇ္ဇတေ၀ အညန္တိ ဟိ**တိ ဟေတုအတ္ထေ နိပါတော၊ ယသ္မာ တဘော အဂ္ဂဖလတော အညံ တ၀ တာဏံ နာမ ဣဓ ၀ါ ဟုရံ ၀ါ နာ ဥပလဗ္ဘတိ၊ တသ္မာ တံ အရဟတ္တသင်္ခါတံ သုဒိပံ ကရောဟီတိ။

သတ္ထာ ဟိ ဝိဇေသိ မဂ္ဂမေတန္တိ ယံ သာဓေတုံ[3] အဝိသဟန္တော ယတော ပရာဇိတော ပုထူ အညတိတ္ထိယော၊ တဒေတံ တသ္မ သုဒိပဿ ကာရဏဘူတံ ပဗ္ဗဝိဓသင်္ဂတော ဇာတိအာဒိဘယတော စ အတီတံ အရိယမဂ္ဂံ ဒေ၀ပုတ္တ-မာရာဒိကေ အဘိဘ၀ိတ္ဝာ တုယ္ဟံ သတ္ထာ ဝိဇေသိ သာဓေသိ။ ယသ္မာ သတ္ထု

၁-မာသော မစ္ဆုရာဇာ (သီ၊ ဣ)　　၂-အသက္ကောန္တော (ဣ)　　၃-မဂ္ဂံ သာဓေတုံ (က)

ဖန်ဆေးကုသခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ဆရာတော်ကြီးများ၏ အမြင်ကို ဖော်ပြပါသည်။

(ဒေါက်တာ ခင်ဇော်ဦး)

၁-ဇန်နဝါရီ ၂၀၁၀ ခုနှစ်တွင် ဆရာတော်ကြီးအား ဖန်ဆေးကုသခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ မေးမြန်းခဲ့ရာ ဆရာတော်ကြီးက ဖန်ဆေးကုသခြင်းသည် ဘုရားရှင်၏ ဟောကြားတော်မူခဲ့သော ဆေးပညာနည်းလမ်းများ ဖြစ်ကြောင်း၊

အာဂမေဟိတိ။ ဧဝံ သတ္ထာရာ အနုပါဒိသေသံ နိဗ္ဗာနံ ပါပေတွာ ဒေသနာယ ကတာယ ထေရော ဒေသနာဝသာနေ ဝိပဿနံ ဝဍ္ဍေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ အရဟတ္တံ ပန ပတွာ သတ္ထာရာ ဒေသိတနိယာမေနေဝ ဇ္ဇမာ ဂါထာ အဘာသိ။ တာ ဧဝ ဇ္ဇမာ ဂါထာ ထေရဿ အညာဗျာကရဏဥ္စ ဇာတာ။

ကာတိယာနတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-မိဂဇာလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သုဒေသိတောတိအာဒိကာ အာယသ္မတော မိဂဇာလတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ ဥပစိနန္တော ဇ္ဇမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ ဝိသာခါယ မဟာဥပါသိကာယ ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ **မိဂဇာလော**တိဿ နာမံ အဟောသိ။ သော ဝိဟာရံ ဂန္တ္ဒာ အဘိဏ္ဍသော ဓမ္မဿဝနေန ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနံ ဝဍ္ဍေတွာ အရဟတ္တံ ပတွာ အညံ ဗျာကရောန္တော—

၄၁၇။ "သုဒေသိတော စက္ခုမတာ၊ ဗုဒ္ဓေနာဒိစ္စဗန္ဓုနာ။
သဗ္ဗသံယောဇနာတီတော၊ သဗ္ဗဝဋ္ဋဝိနာသနော။

၄၁၈။ နိယျာနိကော ဥတ္တရဏော၊ တဏ္ဍာမူလဝိသောသနော။
ဝိသမူလံ အာဃာတနံ၊ ဆေတွာ ပါပေတိ နိဗ္ဗုတိံ။

၄၁၉။ အညာဏမူလဘေဒါယ၊ ကမ္မယန္တဝိဃာဋနော။
ဝိညာဏာနံ ပရိဂ္ဂဟေ၊ ဥဏဝဇိရနိပါတနော။

၄၂၀။ ဝေဒနာနံ ဝိညာပနော၊ ဥပါဒါနပ္ပမောစနော။
ဘဝံ အဂ်ါရကာသုံဝ၊ ဥဏေန အနုပဿနော။

၄၂၁။ မဟာရသော သုဂမ္ဘီရော၊ ဇရာမစ္စုနိဝါရဏော။
အရိယော အဋ္ဌဂိကော မဂ္ဂေါ၊ ဒုက္ခူပသမနော သိဝေါ။

၄၂၂။ ကမ္မံ ကမ္မန္တိ ဥတ္တာန၊ ဝိပါကဥ္စ ဝိပါကတော။
ပဋိစ္စုပ္ပန္နဓမ္မာနံ၊ ယထာဝါလောကဒဿနော။
မဟာခေမဂ်မော သန္တော၊ ပရိယောသာနဘဒ္ဒကော"တိ—

ဇ္ဇမာ ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ **သုဒေသိတော**တိ သုဋ္ဌု ဒေသိတော၊ ဝေနေယျဇ္ဈာသယာနုရူပံ ဒိဋ္ဌ-ဓမ္မိကသမ္ပရာယိကပရမတ္ထာနံ ယာထာဝတော ဝိဘာဝနဝသေန ဒေသိတောတိ အတ္ထော။ အထ ဝါ **သုဒေသိတော**တိ သမ္မာ ဒေသိတော၊ ပဝတ္တိနိဝတ္တိနံ တဒုဘယဟေတူနဉ္စ အဝိပရီတတော ပကာသနဝသေန ဘာသိတော သွာခ္ခာ-တောတိ အတ္ထော။ **စက္ခုမတာ**တိ မံသစက္ခု၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ ပညာစက္ခု၊ ဗုဒ္ဓစက္ခု၊ သမန္တစက္ခူတိ ဣမေဟိ ပဉ္စဟိ စက္ခူဟိ စက္ခုမတာ။ **ဗုဒ္ဓေနာ**တိ သမ္ဗညုဗုဒ္ဓေန။ **အာဒိစ္စဗန္ဓုနာ**တိ အာဒိစ္စဂေါတ္တေန။ ဒုဝိဓော ဟိ လောကေ ခတ္တိယဝံသော အာဒိစ္စဝံသော သောမဝံသောတိ။ တတ္ထ အာဒိစ္စဝံသော ဩက္ကာကရာဇ-ဝံသောတိ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ တတော သဗ္ဗာတတာယ သာကိယာ အာဒိစ္စဂေါတ္တာတိ ဘဂဝါ "အာဒိစ္စဗန္ဓူ"တိ ဝုစ္စတိ။ အထ ဝါ အာဒိစ္စဿ ဗန္ဓူတိပိ ဘဂဝါ အာဒိစ္စဗန္ဓု၊ သွာယမတ္ထော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တောယေဝ။ ကာမရာဂသံယောဇနာဒီနံ သဗ္ဗေသံ သံယောဇနာနံ သမတိက္ကမနဘာဝတော **သဗ္ဗသံယောဇနာတိဏ္ဏော** တဿော ဇဝ ကိလေသကမ္မဝိပါကဝဋ္ဋာနံ ဝိနာသနတော ဝိဒ္ဓံသနတော **သဗ္ဗ-ဝဋ္ဋဝိနာသနော** သံသာရစာရကတော နိယျာနတော **နိယျာနိကော** သံသာရ-မဟောဃတော သမုတ္တရဏဋ္ဌေန **ဥတ္တရဏော** ကာမတဏှာဒီနံ သဗ္ဗတဏှာနံ မူလံ အဝိဇ္ဇံ အယောနိသော မနသိကာရဉ္စ ဝိသောသေတိ သုက္ခာပေတီတိ **တဏှာမူလဝိဃာသနော** တိက္ခိမေ ဝေဒါနံ သမ္ပဋိဝေဓသ၂ ဝိဒ္ဓံသနတော ဝိသဿ ဒုက္ခဿ ကာရဏတ္တာ **ဝိသမူလံ** သတ္တာနံ ဗျသနပတ္တိဋ္ဌာနတာယ **အာ-ယာတနံ** ကမ္မံ ကိလေသံ ဝါ **ဆေတ္ဝာ** သမုစ္ဆိန္ဒိတ္ဝာ **နိဗ္ဗုတိ**ံ နိဗ္ဗာနံ ပါပေတီ။

အညာဏဿ မူလံ အယောနိသော မနသိကာရော အာသဝါစ၊ "အာသဝ-သမုဒယာ အဝိဇ္ဇာသမုဒယော"တိ ဟိ ဝုတ္တံ၊ တဿ **ဘေဒါယ** ဝဇိရူပမ-ညဏေန ဘိန္ဒနတ္ထာယ။ အထ ဝါ "အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ"တိအာဒိဝစန-တော အညာဏံ မူလံ တေသာတိ အညာဏမူလံ၊ ဘဝစက္ကံ၊ တဿ မဂ္ဂ-ညာဏဝဇိရေန ပဒါလနတ္ထံ ဒေသိတောတိ သမ္ဗန္ဓော။ **ကမ္မယန္တ်ာဝိယာဒ္ဍနော**တိ ကမ္မဃဋ္ဋိတဿ အတ္တဘာဝယန္တဿ ဝိဒ္ဓံသနော။ **ဝိညာဏာနံ ပရိဂ္ဂဟေ**တိ ကာမဘဝါဒိသု ယထာသကကမ္မုနာ ဝိညာဏဿ ဂဟဏေ ဥပဋ္ဌိတေတိ ဝစန-သေသော။ တတ္ထ ကတ္ထ ဟိ ဘဝေ ပဋိသန္ဓိယာ ဂဟိတာယ တံတံဘဝ-နိဿိတဝိညာဏာနိပိ ဂဟိတာနေဝ ဟောန္တိ။ **ဉာဏဝတ္ထုပရိဂ္ဂဟေ**တိ

၁-ဝေဒနာနံ (က) ၂-အာသဝုဋ္ဌေဝေသ (ဋီ၊က) ၃-ကမ္မကမ္မကိလေသံ (သီ၊ဋ္ဌ)
၄-မ ၁-ဒိ၃-ဒိခ္ခ၊ ၅-ဏာတိ ၂-၁၄၂၊ သံ ၁-၂၄၃-ဝိဇ္ဇာဒီသု။
၆-အာဒါနဂ္ဂဟဏေ(သီ၊ဋ္ဌ) ၇-တံတံဘဝနိယတဝိညာဏဿဝိ (သီ၊ဋ္ဌ)

ဉာဏဝဇိရဿ နိပါတော၊ ဉာဏဝဇိရံ နိပါတေတွာ တေသံ ပဒါလေတာ။ လောကုတ္တရဓမ္မော ဟိ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော သတ္တမဘဝါဒီသု ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟာနိ ဝိညာ-ဏာနိ ဘိန္ဒတ္တမေဝ[၁] ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ။

ဝေဒနာနံ ဝိညာပနောတိ သုခါဒီနံ တိဿန္နံ ဝေဒနာနံ ယထာက္ကမံ ဒုက္ခသလ္လာနိစ္စဝသေန ယာထာဝတော ပဝေဒကော။ **ဥပါဒါနပ္ပမောစနော**တိ ကာမုပါဒါနာဒီဟိ စတူဟိပိ ဥပါဒါနေဟိ စိတ္တသန္တာနဿ ဝိမောစကော။ **ဘဝံ အင်္ဂါရကာသုံဝ၊ ဉာဏေန အနုပဿနော**တိ ကာမဘဝါဒိနဝဝိဓမ္မိ ဘဝံ ဧကာဒသဟိ အဂ္ဂီဟိ အာဒိတ္တဘာဝတော သာဓိကပေါရိသံ အင်္ဂါရကာသုံ ဝိယ မဂ္ဂဉာဏေန အနုပစ္စက္ခတော ဒဿေတာ။

သန္တပဏီတဘာဝတော[၂] အတိတ္တိကရဌေန **မဟာရသော** ပရိညာဒိဝသေန ဝါ မဟာကိစ္စတာယ သာမညဖလဝသေန မဟာသမ္ပတ္တိတာယ စ **မဟာ-ရသော** အနုပစိတသမ္ဘာရေဟိ ဒုရဝဂါဟတာယ အလဗ္ဘနေယျပတိဌတာယ စ **သုဌု ဂမ္ဘီရော ဇရာမစ္စုနိဝါရဏော** အာယတိ ဘဝါဘိနိပ္ပတ္တိယာ နိဝတ္တနေန ဇရာယ မစ္စုနော စ ပဋိသေဓကော။ ဗုဒါနိ ယထာဝုတ္တဂုဏ-ဝိသေသယုတ္တံ ဓမ္မံ သရူပတော ဒဿေန္တော **"အရိယော အဌင်္ဂိကော"**တိ ဝတ္ဆာ ပုနပိ တဿ ကတိပယေ ဂုဏေ ဝိဘာဝေတုံ **"ဒုက္ခူပသမနော သိဝေါ"**တိအာဒိမာဟ။ တဿတ္ထော—ပရိသုဒ္ဓဌေန **အရိယော** သမ္မာဒိဋ္ဌိ-အာဒိအဌဓမ္မသမောဓာနတာယ **အဌင်္ဂိကော** နိဗ္ဗာနဂဝေသနဌေန **မဂ္ဂေါ** သကလဝဋ္ဋဒုက္ခဝူပသမနဌေန **ဒုက္ခဝူပသမနော** ခေမဌေန **သိဝေါ**။

ယထာ ဗုတော ဗာဟိရကသမယေ အသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပဝေဒိတတ္တာ ကမ္မ-ဝိပါကော ဝိပလ္လာသော သိယာတိ[၃] ဧဝံ အဝိပလ္လာသေတွာ **ပဋိစ္စုပ္ပန္ဓ-ဓမ္မာနံ** ပဋိစ္စသမုပ္ပန္ဓေသု ဓမ္မေသု ကမ္မံ ကမ္မန္တိ ဝိပါကဥ္စ ဝိပါကတော ဥတ္ဆာန ပုဗ္ဗဘာဂဉာဏေန ဇာနနဟေတု သဿတုစ္ဆေဒဂ္ဂါဟာနံ ဝိဓမနေန ယာထာ-ဝတော အာလောကဒဿနော တက္ကရဿ လောကုတ္တရဉာဏာလောကဿ ဒဿနော။ ကေနစိ ကဠိ ကဒါစိပိ အနုပဒ္ဒုတတ္တာ မဟာခေမံ နိဗ္ဗာနံ ဂစ္ဆတိ သတ္တေ ဂမေတိ စာတိ **မဟာခေမင်္ဂမော**။ သဗ္ဗကိလေသဒရထပရိဋ္ဌာဟ-ဝူပသမနတော **သန္တော** အကုပ္ပါယ စေတောဝိမုတ္တိယာ အနုပါဒိသေသာယ စ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပါပနေန **ပရိယောသာနဘဒ္ဒကော** သုဒေသိတော စက္ခု-မတာတိ ယောဇနာ။

၁-ဘိန္ဒန္တမေဝ (ဗု)　　၂-သန္တပဏီတဘာဝါ (သီ)၊ သန္တပဏီတဘာဝေါ (ဗု)
၃-ကမ္မဝိပါကာ ဝိပလ္လာသိယန္တိ (သီ)၊ ကမ္မဝိပါကဝိပလ္လာသိယန္တိ (ဗု)

ဧဝံ ထေရော နာနာနယေဟိ အရိယဓမ္မံ ပသံသန္တော တဿ ဓမ္မဿ အဘ္ဘနာ အဓိဂဘဘာဝံ အညာပဒေသေန ပကာသေသိ။

မိဂဇာလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ပုရောဟိတပုတ္တဇေန္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဇာတိမဒေန မတ္တောဟန္တိအာဒိကာ အာယသ္မတော ဇေန္တတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ ဥပစိနိတ္ဝာ ဧုမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ ကောသလရညော ပုရောဟိတဿ ပုတ္တော ဟုတ္ဝာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ တဿ **ဇေန္တော**တိ နာမံ အဟောသိ။ သော ဝယပ္ပတ္တော ဇာတိမဒေန ဘောဂဧဿရိယရူပမဒေန စ မတ္တော အညေ ဟီဠေန္တော ဂရုဋ္ဌာနိယာနမ္ပိ အပစိတိံ အကရောန္တော မာနထဒ္ဓေါ ဝိစရတိ။ သော ဧကဒိဝသံ သတ္ထာရံ မဟတိယာ ပရိသာယ ပရိဝုတံ ဓမ္မံ ဒေသေန္တံ ဒိသ္ဝာ ဥပသက်မန္တော "သစေ မံ သမဏော ဂေါတမော ပဋမံ အာလပိဿတိ၊ အဟမ္ပိ အာလပိဿာမိ။ နော စေ၊ နာလပိဿာမီ"တိ စိတ္တံ ဥပ္ပါဒေတ္ဝာ ဥပသက်မိတ္ဝာ ဋ္ဌိတော ဘဂဝတိ ပဋမံ အနာလပန္တေ သယမ္ပိ မာနေန အနာလပိတ္ဝာ ဂမနာကာရံ ဒဿေသိ။ တံ ဘဂဝါ—

"န မာနံ ဗြာဟ္မဏ သာဓု၊ အတ္ထိကဿီဓ ဗြာဟ္မဏ။
ယေန အတ္ထေန အာဂစ္ဆိ၊ တမေဝမနုဗြူဟယေ"တိ[၁]—

ဂါထာယ အဇ္ဈဘာသိ။ သော "စိတ္တံ မေ သမဏော ဂေါတမော ဇာနာတီ"တိ အဘိပ္ပသန္နော ဘဂဝတော ပါဒေသု သိရသာ နိပတိတ္ဝာ ပရမနိပစ္စာကာရံ ကတ္ဝာ—

"ကေသု န မာန ကယိရာထ၊ ကေသု စဿ သဂါရဝေါ။
ကျဿ အပစိတာ အဿု၊ ကျဿု သာဓု သုပူဇိတာ"တိ[၁]—

ပုစ္ဆိ။ တဿ ဘဂဝါ—

"မာတရိ ပိတရိ စာပိ၊ အယော ဇေဋ္ဌမ္ပိ ဘာတရိ။
အာစရိယေ စတုတ္ထမ္ပိ၊ သမဏဗြာဟ္မဏေသု စ။

၁-သံ ၁-၁၈၀-ပိဋ္ဌေ၊

တေသု န မာနံ ကယိရာထ၊ တေသု အဿ သဂါရဝေါ။
တျဿ အပစိတာ အဿု၊ တျဿု သာဓု သုပ္ပဋိတာ။

အရဟန္တေ သိတိဘူတေ၊ ကတကိစ္စေ အနာသဝေ။
နိဟစ္စ မာနံ အတ္ထဒ္ဓေါ၊ တေ နမဿေ အနုတ္တရေ”တိ[1]—

ပဠိ ဝိဿဇ္ဇေန္တော ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ သော တာယ ဒေသနာယ သောတာပန္နော ဟုတ္ဝာ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တော အရဟတ္တံ ပတ္ဝာ အတ္တနော ပဋိပတ္တိကိတ္တနမုခေန အညံ ဗျာကရောန္တော—

၄၂၃။ “ဇာတိမဒေန မတ္တောဟံ၊ ဘောဂ္ဂသုသရိယေန စ။
သဏ္ဌာနဝဏ္ဏရူပေန၊ မဒမတ္တော အစာရိဟံ။

၄၂၄။ နာတ္တနော သမကံ ကဉ္စိ၊ အတိရေကံ စ မညိသံ။
အတိမာနဟတော ဗာလော၊ ပတ္ထဒ္ဓေါ ဥဿိတဒ္ဓဇော။

၄၂၅။ မာတရံ ပိတရဉ္စာပိ၊ အညေပိ ဂရုသမ္မတေ။
န ကဉ္စိ အဘိဝါဒေသိံ၊ မာနတ္ထဒ္ဓေါ အနာဒရော။

၄၂၆။ ဒိသွာ ဝိနာယကံ အဂ္ဂံ၊ သာရထိနံ ဝရုတ္တမံ။
တပန္တမိဝ အာဒိစ္စံ၊ ဘိက္ခုသံဃပုရက္ခတံ။

၄၂၇။ မာနံ မဒဉ္စ ဆဍ္ဍေတ္ဝာ၊ ဝိပ္ပသန္နေန စေတသာ။
သိရသာ အဘိဝါဒေသိံ၊ သတ္ထုသတ္တာနမုတ္တမံ။

၄၂၈။ အတိမာနော စ [ဩ]မာနော၊ ပဟီနာ သုသမူဟတာ။
အသ္မိမာနော သမုစ္ဆိန္နော၊ သတ္ထေ မာနဝိဓာ ဟတာ”တိ—

ဣမာ ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ **ဇာတိမဒေန မတ္တောဟ**န္တိ အဟံ ဥဒိစ္စေ[2] ဗြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တော၊ “နမာဒိသော ဥဘတော သုဇာတော အညော အတ္ထီ”တိ ကုလမာနေန မတ္တော မာနထဒ္ဓေါ အစာရိန္တိ[3] ယောဇနာ။ **ဘောဂ္ဂသုသရိယေန စာ**တိ ဝိဘဝေန အာဓိပစ္စေန စ ဟေတုဘူတေန ဘောဂသမ္ပဒဉ္စ ဣသရိယသမ္ပဒဉ္စ ပဋိစ္စ ဥပ္ပန္နမဒေန မတ္တော အဟံ အစာရိန္တိ ယောဇနာ။ **သဏ္ဌာနဝဏ္ဏရူပေနာ**ကိ

၁-သံ ၁-၁၈၀-ဝိဒ္ဓေ။　　၂-ဥဒိတောဒိတေ (သီ၊ ဣ)　　၃-အဝစာရိန္တိ (ဣ)

သက္ကာနံ အာရောဟပရိဏာဟသမ္ပတ္တိ၊ဝဏ္ဏော သြဒါတသာမတာဒိဆဝိသမ္ပတ္တိ၊ ရူပံ အဂ်ပစ္စက်သောဘာဝါ။ ဇုဓာပိ ဝုတ္တနယေန ယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **မဒ-မတ္တော**တိ ဝုတ္တပ္ပကာရတော အညေနပိ မဒေန မတ္တော။

နာတ္တနော သမကံ ကဉ္ဉိတိ အတ္တနော သမကံ သဒိသံ ဇာတိအာဒီဟိ သမာနံ အတိရေကံ ဝါ ကဉ္ဉိ နာ မညိသံ နာ မညိ[1]ံ၊ မယာ သမာနမ္ပိ နာ မညိ[1]ံ၊ ကုဟော အဓိကန္တိ[2] အဓိပ္ပါယော။ **အတိမာနဟတော ဗာလော**တိ ဗာလော အဟံ တတော[3] ဗာလဘာဝတော အတိမာနေန ခတ္ထပဟတကုသလာ-စာရော၊ တတော ဧဝ **ပတ္ထဒ္ဓေါ ဥဿိတဒ္ဓဇော** ထမ္ဘဝသေန ဂရုနမ္ပိ နိပစ္စကာရဿ အကရဏတော ဘုသံ ထဒ္ဓေါ အနောနမနထဒ္ဓဇာတော ဥဿိတမာနဒ္ဓဇော။

ဝုတ္တမေဝတ္ထံ ပါကဋ္ဌတရံ ကာတုံ "**မာတရ**" န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တာတ္ထ **အညေ**တိ ဇေဋ္ဌဘာဘုအာဒိကေ[4], သမဏဗြာဟ္မဏော စ။ **ဂရုသမ္မတေ**တိ ဂရုတိ သမ္မတေ ဂရုဋ္ဌာနိယေ။ **အနာဒရော**တိ အာဒရရဟိတော။

ဒိဿာ ဝိနာယကံ အဂ္ဂန္တိ ဧဝံ မာနထဒ္ဓေါ ဟုတ္ဝာ ဝိစရန္တော ဒိဋ္ဌမ္ပိက-သမ္ပရာယိကပရမတ္ထေဟိ ဝေနေယျာနံ ဝိနယနတော သယမ္ပုတာယ နာယက-ဘာဝတော စ ဝိနာယကံ။ သဒေဝကေ လောကေ သီလာဒိဂုဏေဟိ သေဋ္ဌဘာဝတော အဂ္ဂံ။ ပုရိသဒမ္မာနံ အစ္ဆန္တိတာယ ဒမနတော **သာရထိနံ ဝရုတ္တမံ** အတိဝိယ ဥတ္တမံ ဗျာမပ္ပဘာဒိဩဘာသေန အာဒိစ္စမိဝ **တပန္တိ** ဩဘာသန္တိ ဘိက္ခုသံဃပုရက္ခတံ ဓမ္မံ ဒေသေန္တံ သဗ္ဗသတ္တာနံ ဥတ္တမံ သတ္ထာရံ ဒိဿာ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝေန သန္နိဋ္ဌေတော "အဟမေဝ သေဋ္ဌော, အညေ ဟီနာ"တိ ပဝတ္တမာနံ ဘောဂမဒါဒိမဒ္ဒ[5] **ဆန္နေတွာ** ပဟာယ ဝိပ္ပသန္နေန စေတသာ သိရသာ အဘိဝါဒေသိန္တိ ယောဇနာ။ ကထံ ပနာယံ မာနထဒ္ဓေါ သမာနော သတ္ထု ဒဿနမတ္တေန မာနံ ပဟာသိတိ? န ခေါ ပနေတံ ဧဝံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ သတ္ထု ဒဿနမတ္တေန မာနံ န ပဟာသိ "န မာနံ ဗြာဟ္မဏာ သာဓူ"တိ ဣ-အာဒိကာယ ပန ဒေသနာယ မာနံ ပဟာသိ။ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ "မာနံ မဒ္ဒ ဆေတ္ဝာ၊ ဝိပ္ပသန္နေန စေတသာ။ သိရသာ အဘိဝါဒေသိ"န္တိ။ **ဝိပ္ပသန္နေန စေတသာ**တိ စ ဣတ္ထမ္ဘူတလက္ခဏေ ကရဏဝစနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

၁-ကုဟော တတော အဓိကတရန္တိ (သီ၊ဣ)

၂-အတိမာနဟတော ဗာလော တတော(သီ)၊ အတိမာနဟတော ဗာလော ဟတံ တတော(ဣ)

၃-ဇေဋ္ဌဘာတုအာဒိကေ(?)

၄-ဘောဂသမ္ပဒါဒိမဒ္ဒ(သီ၊ဣ) ၅-မာနံ ပဟာသိတိ တမေဝ မနုဗြူဟယာတိ(သီ၊ဣ)

"အဟမေဝ သေဋ္ဌော"တိ ပဝတ္တော မာနော **အတိမာနော**။ "ဣမေ ပန နိဟီနာ"တိ အညေ ဟီနတော ဒဟန္တိသ မာနော "**ဩမာနော**"တိ ဝဒန္တိ။ "သေယျောဟမသ္မီ"တိ ပန အညံ အတိက္ကမိတ္ဝာ အတ္တာနံ သေယျတော ဒဟန္တိသ ပဝတ္တော သေယျမာနော **အတိမာနော**။ "ဟီနောဟမသ္မီ"တိ ပဝတ္တော ဟီနမာနော **ဩမာနော။ ပဟီနာ သုသမူဟတာ**တိ ဟေဋ္ဌိမမဂ္ဂေဟိ ပဟီနာ ဟုတ္ဝာ အဂ္ဂမဂ္ဂေန သုဋ္ဌု သမုဂ္ဃါဋိတာ။ **အသ္မိမာနော**တိ "သော-ဟမသ္မီ"တိ ခန္ဓေ "အဟ"န္တိ ဂဟဏဝသေန ပဝတ္တမာနော။ **သဗ္ဗေ**တိ နကေဝလံ အတိမာနဩမာနအသ္မိမာနာ ဧဝ၊ အထ ခေါ သေယျသ သေယျမာနာ-ဒယော နဝဝိဓာ အန္တရဘေဒေန အနေကဝိဓာ စ သဗ္ဗေ မာနဝိဓာ မာနကောဋ္ဌာသာ **ဟတာ** အဂ္ဂမဂ္ဂေန သမုဂ္ဃါဋိတာတိ။

ဧဇန္တေ္ထရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-သုမနတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ယဒါ နဧါ ပဗ္ဘဇိတောတိအာဒိကာ အာယသ္မတော သုမနတ္ထေရသ္သ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ ဥပစိနန္တော သိခိသ္သ ဘဂဝတော ကာလေ မာလာကာရကုလေ[1] နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ ဝိညုတံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ သိခိံ ဘဂဝန္တံ ပသိတ္ဝာ ပသန္နမာနသော သုမနပုပ္ဖေဟိ ပူဇံ အကာသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသ-ရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ အညတရသ္မ ဥပါသကသ္မ ဃရေ ပဋိသန္ဓိံ ဂဏှိ။ သော စ ဥပါသကော အာယသ္မတော အနုရုဒ္ဓတ္ထေရသ္သ ဥပဋ္ဌာကော အဟောသိ။ တသ္သ စ တတော ပုဗ္ဗေ ဇာတာဇာတာ ဒါရကာ မရိံသု။ တေန သော "သစာဟံ ဣဒါနိ ကေ ပုတ္တံ လဘိဿာမိ၊ အယျဿ အနုရုဒ္ဓတ္ထေရသ္သ သန္တိကေ ပဗ္ဗာဇေဿာမိ"တိ စိတ္တံ ဥပ္ပါဒေသိ။ သော စ ဒဿမာသစ္စယေန ဇာတော အရောဂေါယေဝ ဟုတ္ဝာ အနုက္ကမေန ဝယေ္ဗန္တော သတ္တဝဿိကော အဟောသိ၊ တံ ပိတာ ထေရသ္သ သန္တိကေ ပဗ္ဗာဇေသိ။ သော ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ တတော ပရိပက္ကဉ္ဏာဏတ္တာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တော နစိရဿေဝ ဆဠဘိညော ဟုတ္ဝာ ထေရံ ဥပဋ္ဌဟန္တော "ပါနိယံ အာဟရိဿာမီ"တိ ဃဋံ အာဒါယ ဣဒ္ဓိယာ အနောတတ္တဒဟံ အဂမာသိ။ အထေကော မိစ္ဆာ-ဒိဋ္ဌိကော နာဂရာဇာ အနောတတ္တဒဟံ ပဋိသ္သာဒေန္တော သတ္တက္ခတ္တုံ ဘောဂေန

၁-ကုလဂေဟေ (သီ)၊ မာလာကာရကုလေ ကုလဂေဟေ (ဣ)

ပရိက္ခိပိတွာ ဥပရိ မဟန္တံ ဖဏံ ကတွာ သုမနသ ပါနီယံ ဂဟေတုံ ဩကာသံ နဒေတိ။ သုမနော ဂရုဋ္ဌရုပံ ဂဟေတွာ တံ နာဂရာဇံ အဘိဘဝိတွာ ပါနီယံ ဂဟေတွာ ထေရသ ဝသနဋ္ဌာနံ ဥဒ္ဒိသ အာကာသေန ဂစ္ဆတိ။ တံ သတ္ထာ ဇေတဝနေ နိသိန္နော တထာ ဂစ္ဆန္တံ ဒိသွာ ဓမ္မသေနာပတိံ အာမန္တေတွာ "သာရိပုတ္တ ဣမံ ပသာ"တိအာဒိနာ စတူဟိ ဂါထာဟိ တသ ဂုဏေ အဘာသိ။ အထ သုမနတ္ထေရော—

၄၂၉။ "ယဒါ နဝေါ ပဗ္ဗဇိတော၊ ဇာတိယာ သတ္တဝသိကော။
ဣဒ္ဓိယာ အဘိဘောတွာန၊ ပန္နဂိန္ဒံ မဟိဒ္ဓိကံ။

၄၃၀။ ဥပဇ္ဈာယသ ဥဒကံ၊ အနောတတ္တာ မဟာသရာ။
အာဟရာမိ တတော ဒိသွာ၊ မံ သတ္ထာ ဧတဒဗြဝိ။

၄၃၁။ သာရိပုတ္တ ဣမံ ပသ၊ အာဂစ္ဆန္တံ ကုမာရကံ။
ဥဒကကုမ္ဘမာဒါယ၊ အဇ္ဈတ္တံ သုသမာဟိတံ။

၄၃၂။ ပါသာဒိကေန ဝတ္တေန၊ ကလျာဏဣရိယာပထော။
သာမဏေရော'နုရုဒ္ဓသ၊ ဣဒ္ဓိယာ စ ဝိသာရဒေါ။

၄၃၃။ အာဇာနီယေန အာဇညော၊ သာဓုနာ သာဓုကာရိတော။
ဝိနီတော အနုရုဒ္ဓေန၊ ကတကိစ္စေန သိက္ခိတော။

၄၃၄။ သော ပတွာ ပရမံ သန္တိံ၊ သစ္ဆိကတွာ အကုပ္ပတံ။
သာမဏေရော သ သုမနော၊ မာ မံ ဇညာတိ ဣစ္ဆတိ"တိ—

အညာဗျာကရဏဝသေန ဆ ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ အာဒိတော ဒွေ ဂါထာ သုမနတ္ထေရေနေဝ ဘာသိတာ၊ ဣတရာ စတသော တံ ပသံသန္တေန သတ္ထာရာ ဘာသိတာ။ တာ သဗ္ဗာ ဧကဇ္ဈံ ကတွာ သုမနတ္ထေရော ပစ္ဆာ အညာဗျာကရဏဝသေန အဘာသိ။ တတ္ထ **ပန္နဂိန္ဒန္တိ** နာဂရာဇံ။ **တတော**တိ တတ္ထ၊ ယဒါ နဝေါ ပဗ္ဗဇိတော ဇာတိယာ သတ္တဝသိ-ကော ဣဒ္ဓိဗလေန မဟိဒ္ဓိကံ နာဂရာဇံ အဘိဘဝိတွာ အနောတတ္တဒဟတော ဥပဇ္ဈာယသ ပါနီယံ အာဟရာမိ၊ တသ္မိံ ကာလေတိ အတ္ထော။

မံ ဥဒ္ဒိဿ မယ့ံ သတ္ထာ ဧတဒဖြိ၊ တံ[၁] ဒဿေန္တော "**သာရိပုတ္တ ဣမံ ပဿာ**"တိအာဒိမာဟ။ **အဇ္ဈတ္တံ သုသမာဟိတ**န္တိ ဝိသယဇ္ဈတ္တဘူတေန အဂ္ဂဖလ-သမာဓိနာ သုဋ္ဌု သမာဟိတံ။

ပါသာဒိကေန ဝတ္တေနာတိ ပဿန္တာနံ ပသာဒါဝဟေန အာစာရဝတ္တေန၊ ကရဏတ္ထေ ဣဒံ ကရဏဝစနံ။ **ကလျာဏ ဣရိယာပထော**တိ သမ္ပန္နိရိယာပထော။ ပါသာဒိကေန ဝတ္တေနာတိ ဝါ ဣတ္ထမ္ဘူတလက္ခဏေ ကရဏဝစနံ။ သမဏဿ ဘာဝေါ သာမဏ္ဍံ၊ သာမညန္တိ အတ္ထော။ တဒတ္ထံ ဤရတိ[၂] ပဝတ္တတီတိ သာမဏေရော၊ သမဏုဒ္ဒေသော။ **ဣဒ္ဓိယာ စ ဝိသာရဒေါ**တိ ဣဒ္ဓိယမ္ပိ ဗျတ္တော သုကုသလော။ **အာဇာနီယေနာ**တိ ပုရိသာဇာနီယေန။ အတ္တဟိတပရဟိတာနံ သာဓနတော **သာဓုနာ** ကတကိစ္စေန အနုရုဒ္ဓေန **သာဓု**[၃] ဥဘယဟိတ-သာဓကော, သုဋ္ဌု ဝါ အာဇညော **ကာရိတော** ဒမိတော[၄]။ အဂ္ဂဝိဇ္ဇာယ **ဝိနီတော** အသေက္ခဘာဝါပါဒနေန **သိက္ခိတော** သိက္ခာပိတောတိ အတ္ထော။

သော သာမဏေရော သုမနော ပရမံ **သန္တိ**ံ နိဗ္ဗာနံ **ပတ္ထာ** အဂ္ဂမဂ္ဂါဓိဂမေန အဓိဂန္ဒာ **သစ္ဆိကတ္ထာ** အတ္တပစ္စက္ခံ ကတ္ထာ **အကုပ္ပတံ** အရဟတ္တဖလံ အပ္ပိစ္ဆ-ဘာဝဿ ပရမုက္ကံသဂတတ္တာ **မာ မံ ဇညာ**တိ မံ "အယံ ခီဏာသဝေါ"တိ ဝါ "ဆဋ္ဌဘိညော"တိ ဝါ ကောစိပိ မာ ဇာနေယျာတိ **ဣစ္ဆတိ** အဘိကခ်တီတိ။

သုမနတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁-နှာတကမုနိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဝါတရောဂါဘိနီတောတိအာဒိကာ အာယသ္မတော နှာတကမုနိဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ ဥပစိနိတ္ထာ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ရာဇဂဟေ ဖြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ထာ ဝယပ္ပတ္တော ဝိဇ္ဇာဋ္ဌာနာဒီသု နိပ္ပတ္တိံ ဂတော နှာတကလက္ခဏယောဂေန **နှာတကော**တိ ပညာယိတ္ထ။ သော တာပသပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတ္ထာ ရာဇဂဟဿ တိယောဇနပ္ပမာဏေ ဌာနေ အရညာယတနေ နိဝါရေဟိ ယာပေန္တော အဂ္ဂိံ ပရိစာရယမာနော ဝသတိ။ တဿ သတ္ထာ ဃဋ္ဌေ ဝိယ ပဒီပံ[၅] ဟဒယဗ္ဘန္တရေ ပဇ္ဇလန္တံ အရဟတ္တ။-ပနိဿယံ ဒိသ္ဝာ အဿမပဒံ အဂမာသိ။ သော ဘဂဝန္တံ ဒိသ္ဝာ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌော

၁-ဧတဒဖြိ၊ ယံ ပန အဖြိ၊ တံ ပန(သီ၊ဣ) ၂-ကရောတိ(က)၊ဣရိယတိ(ဣ) ၃-သာဓုနာ သာဓု(သီ၊ဣ)
၄-အာဇညကာရိနာ ဒမိတော(သီ၊ဣ) ၅-ဃဋ္ဌေ ဒီပသဒိသံ (က)

အတ္တနော ဥပကပ္ပနနိယာမေန အာဟာရံ ဥပနေသိ။ တံ ဘဂဝါ ပရိဘုဉ္ဇိ။ ဧဝံ တယော ဒိဝသေ ဒတ္ဝာ စတုတ္ထဒိဝသေ "ဘဂဝါ တုမ္ဟေ ပရမသုခုမာလာ, ကထံ ဇ္ဈမိနာ အာဟာရေန ယာပေထာ" တိ အာဟ။ တဿ သတ္ထာ အရိယသန္တောသဂုဏံ ပကာသေန္တော ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ တာပသော တံ သုတ္ဝာ သောတာပန္နော ဟုတ္ဝာ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ ဘဂဝါ တံ အရဟတ္တေ ပတိဋ္ဌာပေတ္ဝာ ဂတော။ သော ပန တမ္ဗော ဝိဟာရန္တေ အပရဘာဂေ ဝါတာဗာဓေန ဥပဒ္ဒုတော အဟောသိ။ သတ္ထာ တတ္ထ ဂန္ဒ္ဝာ ပဋိသန္ထာရမုခေန တဿ ဝိဟာရံ ပုစ္ဆန္တော—

၄၃၅။ "ဝါတရောဂါဘိဇ္ဇိတော တွံ၊ ဝိဟာရံ ကာနနေ ဝနေ။
ပဝိဒ္ဓဝေါစရေ လူခေ၊ ကထံ ဘိက္ခု ကရိဿသီ" တိ—

ဂါထမာဟ။ အထ ထေရော—

၄၃၆။ "ဗိတိသုခေန ဝိပုလေန၊ ဖရိတ္ဝာန သမုဿယံ။
လူခမ္ပိ အဘိသမ္ဘောန္တော၊ ဝိဟရိဿာမိ ကာနနေ။

၄၃၇။ ဘာဝေန္တော သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ၊ ဣန္ဒြိယာနိ ဗလာနိ စ။
ဈာနသောခုမ္မသမ္ပန္နော၊ ဝိဟရိဿံ အနာသဝေါ။

၄၃၈။ ဝိပ္ပမုတ္တံ ကိလေသေဟိ၊ သုဒ္ဓစိတ္တံ အနာဝိလံ။
အဘိက္ခံ ပစ္စဝေက္ခန္တော၊ ဝိဟရိဿံ အနာသဝေါ။

၄၃၉။ အဏ္ဍတ္ထဉ္စ ဗဟိဒ္ဓါ စ၊ ယေ မေ ဝိဇ္ဇံသု အာသဝါ။
သဗ္ဗေ အသေသာ ဥစ္ဆိန္နာ၊ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဘဝေါ" တိ—

ဤမာဟိ သေသဂါထာဟိ အတ္တနော ဝိဟာရံ သတ္ထု ပဝေဒေသိ။

တတ္ထ **ဈာနသောခုမ္မသမ္ပန္နော** တိ ဈာနသုခုမဘာဝေန သမန္နာဂတော။ ဈာနသုခုမံ နာမ အရူပဇ္ဈာနံ၊ တသ္မာ အဋ္ဌသမာပတ္တိလာဘိမ္ပိ တံ ဟောတိ။ တေန အတ္တနော ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တိတံ ဒဿေတိ။ အပရေ ပနာဟု "သောခုမ္မန္တိ အဂ္ဂမဂ္ဂဖလေသု အဓိပညာသိက္ခာ အဓိပ္ပေတာ၊ တတော

ဈာနဂ္ဂဟဏေန[1] အတ္တနော ဉာဏတောဘာဂဝိမုတ္တိတံ ဝိဘာဝေတိ”တိ။ **ဝိပ္ပမုတ္တိ ကိလေသေဟိ**တိ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဝိမုတ္တိယာ သဗ္ဗကိလေသေဟိ ဝိမုတ္တံ၊ တတော ဧဝ **သုဒ္ဓစိတ္တံ၊** အနာဝိလသင်္ကပ္ပတာယ **အနာဝိလံ၊** တိဟိပိ ပဒေဟိ အရဟတ္တ-ဖလစိတ္တမေဝ ဝဒတိ။ သေသံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယမေဝ။ ဣမမေဝ စ ထေရဿ အညာဗျာကရဏံ အဟောသိတိ။

နှာတကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၂-ဗြဟ္မဒတ္တဇာတ်ထွေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

အက္ကောဓဿာတိအာဒိကာ အာယသ္မတော ဗြဟ္မဒတ္တထွေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ ဥပစိနိတ္ဝာ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ ကောသလရညော ပုတ္တော ဟုတ္ဝာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ **ဗြဟ္မဒတ္တော**တိဿ နာမံ အဟောသိ။ သော ဝယပ္ပတ္တော ဇေတဝနမဟေ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝံ ဒိသ္ဝာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တော သဟ ပဋိသမ္ဘိဒါဟိ ဆဋဘိညော အဟောသိ။ တံ ကေဒိ-ဝသံ နဂရေ ပိဏ္ဍာယ စရန္တံ အညတရော ဗြာဟ္မဏော အက္ကောသိ။ ထေရော တံ သုတ္ဝာဝိ[2] တုဏှီဘူတော ပိဏ္ဍာယ စရတိယေဝ၊ ဗြာဟ္မဏော ပုနပိ အက္ကောသိယေဝ။ မနုဿာ ဧဝံ အက္ကောသန္တမ္ပိ နံ “အယံ ထေရော နှ ကိဉ္စိ ဘဏတီ”တိ အာဟံသု။ တံ သုတ္ဝာ ထေရော တေသံ မနုဿာနံ ဓမ္မံ ဒေသေန္တော—

၄၄၁။ “အက္ကောဓဿ ကုတော ကောဓော၊ ဒန္တဿ သမဇီဝိနော။
သမ္မဒညာ ဝိမုတ္တဿ၊ ဥပသန္တဿ တာဒိနော[3]။

၄၄၂။ တဿေဝ တေန ပါပိယော၊ ယော ကုဒ္ဓံ ပဋိကုဇ္ဈတိ။
ကုဒ္ဓံ အပ္ပဋိကုဇ္ဈန္တော၊ သင်္ဂါမံ ဇေတိ ဒုဇ္ဇယံ[4]။

၄၄၃။ ဥဘိန္နမတ္ထံ စရတိ၊ အတ္တနော စ ပရဿ စ။
ပရံ သင်္ကုပိတံ ဉတ္ဝာ၊ ယော သတော ဥပသမ္မတိ[5]။

၄၄၄။ ဥဘိန္နံ တိကိစ္ဆန်ံ တံ၊ အတ္တနော စ ပရဿ စ။
ဇနာ မညန္တိ မာလောတိ၊ ယေ ဓမ္မဿ အကောဝိဒာ[6]။

၁-အဓိပ္ပေတာ”တိ။ တတော ဈာနဂဟဏေန စ(သီ၊ဋ္ဌ)　၂-တံ သုတ္ဝာ(သ္ယာ၊ဋ္ဌ)　၃-သံ ၁-၁၆၄-ပိဋ္ဌေ။

၄၄၅။ ဥပ္ပဇ္ဇေ တေ သစေ ကောဓေ၊ အာဝဇ္ဇ ကကစ္ဆုပမံ။
ဥပ္ပဇ္ဇေ စေ ရသေ တဏှာ၊ ပုတ္တမံသူပမံ သရ။

၄၄၆။ သစေ ဓာဝတိ စိတ္တံ တေ၊ ကာမေသု စ ဘဝေသု စ။
ဒိပ္ပံ နိဂ္ဂဏှ သတိယာ၊ ကိဉ္စာဒံ ဝိယ ဒုပ္ပသု”န္တိ—

ဣမာ ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ **အက္ကောဓဿာ**တိ ကောဓရဟိတဿ မဂ္ဂေန သမုစ္ဆိန္နကောဓဿ။ **ကုတော ကောဓော**တိ ကုတော နာမ ဟေတု ကောဓော ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ တဿ[1] ဥပ္ပတ္တိကာရဏံ နတ္ထိတိ အတ္ထော။ **ဒန္တဿာ**တိ ဥတ္တမေန ဒမေန အဂ္ဂ-မဂ္ဂဒမထေန ဒန္တဿ။ **သမ္မဒ္ဓိနော**တိ ကာယဝိသမာဒီနိ သမ္မာသော ပဟာယ ကာယသမာဒီနံ ဝသေန သမံ ဇိဝှန္တဿ သတ္တဿ္ဒာနိယေန[2] သမ္မာညေန သမ္မဒေဝ ဝတ္တန္တဿ။ **သမ္မာညာ ဝိမုတ္တဿာ**တိ သမ္မာ အညာယ အဘိ-ညေယျာဒိကေ ဓမ္မေ ဇာနိတ္ဝာ သမ္မာသဝေဟိ ဝိပ္ပမုတ္တဿ။ တတော ဧဝ သမ္ဘကိလေသဒရထပရိဋ္ဌာဟာရူပသမေန **ဥပသန္တဿ**။ ဣဒ္ဓာဒီသု တာဒိလက္ခ-ဏပ္ပတ္တိယာ **တာဒိနော** ဒိဏာသဝဿ ကုတော ကောဓောတိ အညာပဒေ-သေန ထေရော အတ္တနော ကောဓာဘာဝံ တဿ စ ကာရဏာနိ ဝတ္ဝာ ဣဒါနိ ကောဓေ အကောဓေ စ အာဒီနဝါနိသံသဒဿနေန ဓမ္မံ ကထေန္တော **“တသ္မာ ဝါ”**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ယော ကုဒ္ဓံ ပဋိကုဗ္ဗတီ**တိ ယော ပုဂ္ဂလော အတ္တနော ဥပရိ ကုဒ္ဓံ ကုပိတံ ပုဂ္ဂလံ ပဋိကုဗ္ဗတိ၊ တသ္မာဝ တေန ပဋိကုဗ္ဗန-ပစ္စယာ သောသနပဋိပ္ပဟရဏာဒိနာ **ပါဓိယော** ဣဓလောကေ ဝိညူဂရဟာဒိဝသေန ပရလောကေ နိရယဒုက္ခာဒိဝသေန အဘဒ္ဒကတရံ အကလ္လာဏတရံ ဟောတိ။ ကုဗ္ဗနေန ပန အကုဒ္ဓဿ[3] ပါပံ ဟောတီတိ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ။ ကေစိ ပန “ယော အကုဒ္ဓံ ပဋိကုဒ္ဓံ အာရဗ္ဘ ကုဗ္ဗတိ”တိ အတ္ထံ ဝဒန္တိ။ **ကုဒ္ဓံ အပဋိကုဗ္ဗန္တော**တိ ယော ပန ကုဒ္ဓံ ပုဂ္ဂလံ “အယံ ကုဒ္ဓေါ ကောဓပရေတော”တိ ဉတ္ဝာ န ပဋိ-ကုဗ္ဗတိ ခမတိ၊ သော **ဒုဇ္ဈယံ** ကိလေသသင်္ခါမံ ဇေတိ နာမ။ န ကေဝလံ စဿ ကိလေသသင်္ခါမဇယော ဧဝ၊ အထ ခေါ ဉာယဟိတပဋိပတ္တိမုခေန ဒဿနဿာပိ အာဟ “ဉာနိန္ဒမတ္ထုံ။ပ။ ဥပသမ္မတိ”တိ။ ယော **ပရံ** ပုဂ္ဂလံ **သက္ကိဝိတံ** ကုဒ္ဓံ “ကောဓပရေတော”တိ ဉတ္ဝာ တံ မေတ္တာယန္တော အဗ္ဘက္ခေန္တော ဝါ

၁-သမုစ္ဆိန္နကောဓဿ ကုတော နာမ ဟေတု ကောသော တဿ ဟဿ (သီ၊ ဋ္ဌ)
၂-သန္တဿာနိယေန (က) ၃-ကုဇ္ဈနေန ပန ကုဒ္ဓဿ (သီ)၊ ကုဇ္ဈန္တေ ပန ကုဒ္ဓဿ (ဋ္ဌ)

သတော သမ္ပဇာနော ဟုတ္ဝာ **ဥပသမ္မတိ** ခမတိ နဝ ပဋိပ္ပရတိ၊ သော **အတ္တနော စ ပရဿ စာ**တိ ဥဘိန္နံ ဥဘယလောကသုခါဝဟံ **အတ္ထံ** ဟိတံ စရတိ။

ဥဘိန္နံ တိကိစ္ဆန္တံ တန္တိ တံ အတ္တနော စ ပရဿ စာတိ ဥဘိန္နံ ဒွိန္နံ ကောဓ-ဗျာဓိတိကိစ္ဆာယ တိကိစ္ဆန္တံ ခမန္တံ ပုဂ္ဂလံ ယေ ဇနာ **ဓမ္မဿ** အရိယာစာရဓမ္မေ အကုသလာ၊ တေ ဗာလာ "အယံ အဝိဒ္ဒသု ယော အတ္တာနံ အက္ကောသန္တဿ ပဟရန္တဿ ကိဉ္စိ နကရောတီ"တိ မညန္တိ၊ တံ တေသံ အယောနိသော မညနန္တိ အဓိပ္ပါယော။ "တိကိစ္ဆန"န္တိပိ[၁] ပဌန္တိ၊ တိကိစ္ဆနသဘာဝန္တိ အတ္ထော။

ဧဝံ ထေရေန ဝုစ္စမာနံ ဓမ္မံ သုတ္ဝာ အက္ကောသကဗြာဟ္မဏော သံဝိဂ္ဂေါ ပသန္နစိတ္တော စ ဟုတ္ဝာ ထေရံ ခမာပေတ္ဝာ တဿေဝ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိ။ ထေရော တဿ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဒေန္တော "ဣမဿ မေတ္တာဘာဝနာ ယုတ္တာ"တိ မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာနံ ဒတ္ဝာ ကောဓပရိယုဋ္ဌာနာဒီသု ပစ္စဝေက္ခဏာဒိဝိဓိံ[၂] ဒဿေန္တော "**ဥပ္ပဇ္ဇေ တေ**"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဥပ္ပဇ္ဇေ တေ သစေ**တိ သစေ တေ ကမ္မဋ္ဌာနံ အနုယုဉ္ဇန္တဿ ကဉ္စိ ပုဂ္ဂလံ နိဿာယ စိရပရိစယော[၃] ကောဓော ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ တဿ ဂူပသမာယ—

> "ဥဘတောဒဏ္ဍကေန စေပိ ဘိက္ခဝေ ကကစေန စောရာ သြစရကာ အင်္ဂမင်္ဂါနိ သြကန္တေယျုံ၊ တတြာပိ ယော မနော ပဒူသေယျ၊ နမေ သော တေန သာသနကရော"တိ[၄]—

သတ္ထာရာ ဝုတ္တံ ကကစူပမံ သြဝါဒံ အာဝဇ္ဇေဟိ[၅]။ **ဥပ္ပဇ္ဇေ စေ ရသေ တဏ္ဍာ**တိ သစေ တေ မဓုရာဒိဘေဒေ ရသေ တဏ္ဍာ အဘိလာသော ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ တဿ ဂူပသမာယ—

> "ပုတ္တမံသံ ဇာယမ္ပတိကာ ယထာ ကန္တာရနိတ္ထရဏတ္ထမေဝ ခါဒိံသု၊ နရသတဏ္ဍာယ၊ ဧဝံ ကုလပုတ္တောပိ ပဗ္ဗဇိတော ပိဏ္ဍပါတံ ပဋိသေဝတိ။ ပ။ ဖာသုဝိဟာရော စာ"တိ[၆]—

ဧဝံ ဝုတ္တံ ပုတ္တမံသူပမောဝါဒံ **သရ** အနုဿရ။

သစေ ဓာဝတိ တေ စိတ္တန္တိ အယောနိသော မနသိ ကရောတော တဝ စိတ္တံ **ကာမေသု** ပဉ္စကာမဂုဏေသု ဆန္ဒရာဂဝသေန, ကာမဘဝါဒီသု **ဘဝေသု** ဘဝပတ္ထနာဝသေန သစေ ဓာဝတိ သရတိ ဇဝတိ။ **ခိပ္ပံ နိဂ္ဂဏ္ဍ သတိယာ**၊

၁-တိကိစ္ဆန္တီတိပိ (သီ၊ ဣ) ၂-ပစ္စဝေက္ခဏာဝိဓိံ (သီ၊ ဣ) ၃-စိရပရိစရိယော (သီ၊ ဣ)
၄-မ ၁-၁၈၁-ပိဋ္ဌေ။ ၅-အာဝဇ္ဇေယျာသိ (သီ၊ ဣ) ၆-သံ ၁-၃၂၂-ပိဋ္ဌေ အတ္ထတော သမာနံ။

ကိဋ္ဌာဒံ ဝိယ ဒုပ္ပသုန် ကထာ ဓာဝိတုံ အဒေန္တော ယထာ နာမ ပုရိသော ကိဋ္ဌာဒံ သဿခါဒကံ ဒုပ္ပသုံ ဒုဋ္ဌဂေါဏံ ယောဇေတွာ ထမ္မေ ဗန္ဓိတွာ အတ္တနော ဝသေ ဝတ္တေတိ၊ ဧဝံ သတိယာ သတိယောဇေတွာ သမာဓိထမ္မေ ဗန္ဓန္တော ဒိပ်ံ သီဃမေဝ နိဂ္ဂဏှာ၊ ယထာ ကိလေသဝိဂမေန နိဗ္ဗိသေဝနံ ဟောတိ၊ တထာ ဒမေဟိတိ။ ကေစိ ပန “ထေရော ပုထုဇ္ဇနော၀ ဟုတ္ဝာ အဂ္ဂေါသံ အဓိ၀ါသေန္တော တေသံ မနုဿာနံ အရိယဂုဏေ ပကာသေန္တော ဓမ္မံ ကထေတွာ ပစ္ဆာ ဒ္ဝိဟိ ဂါထာဟိ အတ္တာနံ ဩ၀ဒန္တော ဝိပဿနံ ၀ဎ္ဎေတွာ အရဟတ္တံ ပတ္တော အညံ ဗျာကရောန္တော ဇုမာယေ၀ ဂါထာ အဘာသီ”တိ ၀ဒန္တိ။

ဗြဟ္မဒတ္တထေရဂါထာ၀ဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၃-သိရိမဏ္ဍထေရဂါထာ၀ဏ္ဏနာ

ဆန္ဒ’မတိ၀ဿတိတိအာဒိကာ အာယသ္မတော သိရိမဏ္ဍထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘ၀ေ ပုညာနိ ဥပစိနိတ္ဝာ ဇုမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သံသုမာရဂိရေ[1] ဗြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ **သိရိ-မဏ္ဍော**တိ လဒ္ဓနာမော ၀ယပ္ပတ္တော ဘေသကလာ၀နေ[2] ဘဂ၀တိ ဝိဟရန္တေ သတ္ထာရံ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဓမ္မံ သုတ္ဝာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ လဒ္ဓူပသမ္ပဒေါ သမဏဓမ္မံ ကရောန္တော ဧကသ္မိံ ဥပေါသထဒိ၀သေ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသဋ္ဌာနေ နိသိန္နော နိဒါနုဒ္ဒေသဿ ပရိယောသာနေ “အာ၀ိကတာ ဟိဿ ဖာသု ဟောတီ”တိ ပါဋိယာ[3] အတ္ထံ ဥပဓာရေန္တော အာပန္နံ အာပတ္တိံ အနာ၀ိကတ္ဝာ ပဋိစ္ဆာဒေန္တော ဥပရူပရိ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ၊ တေနဿ နာ ဖာသု ဟောတိ၊ အာ၀ိကတ္ဝာ ပန ယထာဓမ္မံ ပဋိကရောန္တဿ ဖာသု ဟောတိတိ ဇုမမတ္ထံ မနသိကတ္ဝာ “အဟော သတ္ထု သာသနံ သုဝိသုဒ္ဓ”န္တိ လဒ္ဓပ္ပသာဒေါ တထာ ဥပ္ပန္နံ ပိတိံ ဝိက္ခမ္ဘေတ္ဝာ ဝိပဿနံ ဝဎ္ဎေတွာ အရဟတ္တံ ပတ္တော အတ္တနော ပဋိပတ္တိံ ပစ္စ၀ေက္ခိတ္ဝာ ပသန္နမာနသော ဘိက္ခူနံ ဩ၀ါဒံ ဒေန္တော—

၄၄၇။ “ဆန္ဒ’မတိ၀ဿံတိ၊ ဝိ၀ဋံ နာတိ၀ဿတိ။
တသ္မာ ဆန္ဒံ ဝိ၀ရေထ၊ ဧ၀ံ တံ နာတိ၀ဿတိ။

၁-သုံသုမာရဂိရေ (သီ၊ ဇ) ၂-ဘေသကဠာ၀နေ (က) ၃-ဝိ ၃-၁၄၁-ဝိဇ္ဇေ။

၄၄၈။ မစ္စုနာဗ္ဘာဟတော လောကော၊ ဇရာယ ပရိဝါရိတော။
တဏ္ဍာသလ္လေန ဩတိဏ္ဏော၊ ဣစ္ဆာဓူပါယိတော သဒါ[၁]။

၄၄၉။ မစ္စုနာဗ္ဘာဟတော လောကော၊ ပရိက္ခိတ္တော ဇရာယ စ။
ဟညတိ နိစ္စမတ္တာဏော၊ ပတ္တဒဏ္ဍောဝ တက္ကရော။

၄၅၀။ အာဂစ္ဆန္တ'ဂ္ဂိခန္ဓာဝ၊ မစ္စု ဗျာဓိ ဇရာ တယော။
ပစ္စုဂ္ဂန္တုံ ဗလံ နတ္ထိ၊ ဇဝေါ နတ္ထိ ပလာယိတုံ။

၄၅၁။ အမောဃံ ဒိဝသံ ကယိရာ၊ အပ္ပေန ဗဟုကေန ဝါ။
ယံ ယံ ဝိဇဟတေ ရတ္တိံ၊ တဒူနံ တဿ ဇီဝိတံ။

၄၅၂။ စရတော တိဋ္ဌတော ဝါပိ၊ အာသီနသယနဿ ဝါ။
ဥပေတိ စရိမာ ရတ္တိ၊ န တေ ကာလော ပမဇ္ဇိတု"န္တိ—

ဣမာ ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ **ဆန္ဒန္တိ** ဆာဒိတံ ယထာဘူတံ အဝိဝဋံ အပ္ပကာသိတံ ဒုစ္စရိတံ။ **အတိဝဿတီ**တိ အာပတ္တိဝဿဥေဝ ကိလေသဝဿဥ အတိဝိယ ဝဿတိ။ အာပတ္တိယာ ဟိ ဆာဒနံ အလဇ္ဇိဘာဝါဒိနာ[၂] တာဒိသောဝ၊ ဆာဒနေန တတော အညထာဝ[၃] ပုနပိ တထာရူပံ တတော ဝါ ပါပိဋ္ဌတရံ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇေယျာတိ ဆာဒနံ ဝဿနဿ ကာရဏံ ဝုတ္တံ။ **ဝိဝဋ္ဌန္တိ** ပကာသိတံ အပ္ပဋိစ္ဆန္ဒံ။ **နာတိဝဿတီ**တိ ဧတ္ထ **အတီ**တိ ဥပသဂ္ဂမတ္တံ၊ န ဝဿတီတိ[၄] အတ္ထော။ အဝဿနံ စေတ္ထ ဝုတ္တဝိပရိယာယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ စိတ္တသန္တာနဿ ဝိသောဓိတတ္တာ။ **တသ္မာ**တိ ဝုတ္တမေဝတ္ထံ ကာရဏဘာဝေန ပစ္စာမသတိ၊ ဆန္ဒဿ ဒုစ္စရိတဿ အာပတ္တိဝဿာဒီနံ အတိဝဿနတော ဝိဝဋ္ဌဿ စ အဝဿနတောတိ အတ္ထော။ **ဆန္ဒံ ဝိဝရေထာ**တိ ပုထုဇ္ဇနဘာဝေန ဆာဒနာ-ဓိပ္ပါယေ ဥပ္ပန္ဒေပိ တံ အနနုဝတ္တိတ္ဝာ ဝိဝရေထ အာဝိကရေယျ၊ ယထာဓမ္မံ ပဋိကရေယျ။ **ဝေ**န္တိ ဝိဝရဏေန ယထာဓမ္မံ ပဋိပတ္တိယာ။ **တ**န္တိ တံ ဆန္ဒံ ဒုစ္စရိတံ။ **နာတိဝဿတိ** အာပတ္တိဝဿံ ကိလေသဝဿဥ န ဝဿတိ၊ သုဒ္ဓန္တေ[၅] ပုဂ္ဂလံ ပတိဋ္ဌပေတီတိ အတ္ထော။

၁-သံ ၁-၃၇-ပိဋ္ဌေပိ။　၂-အလဇ္ဇိဘာဝါဒီနံ (ဣ)　၃-တတော နံ အညံ တာ စ (က)
၄-အဝဿတိမေဝ (ဣ)၊ န ဝဿတိစ္စေဝ (က)　၅-သုဒမေ (သီ)၊ သုဒ္ဓတ္တေ (ဣ)

ဣဒါနိ "ဧကံသေန သီဃံယေဝ စ အတ္တာ သောဓေတဗ္ဗော၊ အပ္ပမာဒေါ ကာတဗ္ဗော"တိ တဿ ကာရဏံ သံဝေဂဝတ္ထုံ ဒဿေန္တော "**မစ္စုနာဗ္ဘာဟ-တော လောကော**"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **မစ္စုနာဗ္ဘာဟတော လောကော**တိ အယံ သဗ္ဗောပိ သတ္တလောကော စောရော ဝိယ စောရဃာတကေန, သဗ္ဗဝဋ္ဋနိပါတိနာ[၁] မစ္စုနာ မရဏေန အဘိဟတော၊ နဲ တဿ ဟတ္ထတော မုစ္စတိ။ **ဇရာယ ပရိဝါရိတော**တိ အယံ လောကော ဥပ္ပါဒတော ဥဒ္ဓံ မရဏူပနယနရသာယ ဇရာယ ပရိဝါရိတော အဇ္ဈောတ္ထဋ္ဌော၊ ဇရာ-သဃ်ာတပရိမုက္ကော[၂]တိ အတ္ထော။ **တဏ္ဍာသလ္လေန ဩတိဏ္ဏော**တိ သရီ-ရဿ အန္တော နိမုဂ္ဂေန ဝိသပီတခုရပ္ပေန ဝိယ ဥပါဒါနလက္ခဏေန တဏ္ဍာသခ်ါ-တေန သလ္လေန ဩတိဏ္ဏော ဟဒယဗ္ဘန္တရေ ဩဂါဋ္ဌော။ တဏ္ဍာ ဟိ ပိဋ္ဌာ-ဇနနတော အန္တော တုဒနတော ဒုရုဒ္ဓါရတော စ "သလ္လော"တိ ဝုစ္စတိ။ **ဣစ္ဆာဇူပါယိတော**တိ အာရမ္မဏာဘိပတ္ထနလက္ခဏာယ ဣစ္ဆာယ သန္တာ-ပိတော။တံ ဝိသယံ[၃] ဣစ္ဆန္တော ဟိ ပုဂ္ဂလော ယဒိစ္ဆိတံ ဝိသယံ လဘန္တော ဝါ အလဘန္တော ဝါ တာယ ဧဝ အနုဒဟနလက္ခဏာယ ဣစ္ဆာယ သန္တတ္တော ပရိဋ္ဌာဟပ္ပတ္တော ဟောတိ။ **သဒါ**တိ သဗ္ဗကာလံ၊ ဣဒဉ္စ ပဒံ သဗ္ဗပဒေသု ယောဇေတဗ္ဗံ။

ပရိက္ခိတ္တော ဇရာယ စာတိ နဲ ကေဝလံ မစ္စုနာ အဗ္ဘာဟတောယေဝ၊ အထ ခေါ ဇရာယ စ ပရိက္ခိတ္တော။ ဇရာယ သမဝရုဒ္ဓေါ ဇရာပါကာရ-ပရိက္ခိတ္တော၊ နဲ တံ သမတိက္ကမတီတိ အတ္ထော။ **ဟညတိ နိစ္စမတ္တာဏော**တိ အတာဏော အသရဏော ဟုတ္ဝာ နိစ္စကာလံ ဇရာမရဏေဟိ ဟညတိ ဝိဗာဓိယတိ။ ယထာ ကိ[၄]? **ပတ္တဒဏ္ဍောဝ တက္ကရော** ယထာ တက္ကရော စောရော ကဘာပရာဓော ဝဏ္ဍပ္ပတ္တော အတာဏော ရာဇာဏာယ ဟညတိ၊ ဧဝမယံ လောကော ဇရာမရဏေဟိတိ ဒဿေတိ။

အာဂစ္ဆန္တ'ဂ္ဂိခန္ဓာဝါတိ မဟာဝနေ ဥယ္ဟမာနေ တံ အဘိဘဝန္တာ မဟန္တာ အဂ္ဂိက္ခန္ဓာ ဝိယ မစ္စု ဗျာဓိ ဇရာတိ ဣမေ တယော အနုဒဟနဋ္ဌေန အဂ္ဂိက္ခန္ဓာ ဣမံ သတ္တလောကံ အဘိဘဝန္တာ အာဂစ္ဆန္တိ၊ တေသံ ပန ပဋိဗလော ဟုတ္ဝာ **ပစ္စုဂ္ဂန္တုံ** အဘိဘဝိတုံ **ဗလံ** ဥဿာဟော နတ္ထိ ဣမဿ လောကဿ၊ **ဇဝေါ နတ္ထိ ပလာယိတုံ** ဇဝန္တေသု အဇ္ဈောတ္ထရန္တေသု ယတ္ထ တေ နာဘိဘဝန္တိ၊ ပိဋ္ဌိ ဒဿေတ္ဝာ တတော ပလာယိတုမ္ပိ ဣမဿ လောကဿ ဇဃ်ာဇဝေါ[၄] နတ္ထိ၊

၁-သဗ္ဗဝတ္ထုနိပါတိနာ (သီ)၊ သဗ္ဗဝတ္ထုနိပါတိနာ (က) ၂-ဇရာသဃ်ာတပရိမုတ္တော (ဣ)၊....ပရိပုဏ္ဏော (က)
၃-တံ တံ ဝိသယံ (သီ၊ ဣ) ၄-ဇဃ်ာ ဝါ (သီ၊ ဣ)

ဧဝံ အတ္တနာ အသမတ္ထော မာယာဒီဟိ ဥပါယေဟိ အပ္ပဋိကာရေ တိဝိဓေ ဗလဝတိ ပစ္စာမိတ္တေ နိစ္စုပဋ္ဌိတေ ကိံ ကာတဗ္ဗန္တိ စေ? **အမောဃံ ဒိဝသံ ကယိရာ၊ အပ္ပေန ဗဟုကေန ဝါ**တိ အပ္ပေန အန္တမသော ဂဒ္ဒူဟနမတ္တမ္ပိ ကာလံ ပဝတ္တိတေန ဗဟုကေန ဝါ သကလံ အဟောရတ္တံ ပဝတ္တိတေန ဝိပဿနာမနသိကာရေန အမောဃံ အဝဉ္ဈံ ဒိဝသံ ကရေယျ၊ ယသ္မာ **ယံ ယံ ဝီဇဟတေ ရတ္တိံ၊ တဒူနံ တဿ ခီယတိ** အယံ သတ္တော ယံ ယံ ရတ္တိံ ဝီဇဟတိ နာသေတိ ခေပေတိ၊ တဒူနံ တေန ဥနံ တဿ သတ္တဿ ခီယတိ ဟောတိ၊ ဧတေန ရတ္တိက္ခယော နာမ ဇီဝိတက္ခယော တဿ အနိဝတ္တနတောတိ ဒဿေတိ။ တေနာဟ—

“ယမေကရတ္တိံ ပဌမံ၊ ဂဗ္ဘေ ဝသတိ မာဏဝေါ။
အဇ္ဇာဠ္ဍိတောဝ သော ယာတိ ၂၊ သ ဂစ္ဆံ န နိဝတ္တတီ”တိ[1]။

န ကေဝလံ ရတ္တိဝသေနေဝ၊ အထ ခေါ ဇုရိယာပထဝသေနာပိ ဇီဝိတက္ခယော ဥပစာရေတဗ္ဗောတိ အာဟ “**စရတော**”တိအာဒိ။ **စရတော**တိ ဂစ္ဆန္တဿ။ **တိဋ္ဌတော**တိ ဌိတံ ကပ္ပေန္တဿ။ **အာသီနသယနဿ ဝါ**တိ အာသီနဿ သယနဿ ဝါ၊ နိသိန္နဿ နိပဇ္ဇန္တဿ ဝါတိ အတ္ထော။ “အာသီဒန” န္တိပိ ပဌန္တိ၊ တတ္ထ သာမိအတ္ထေ ဥပယောဂဝစနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ **ဥပေတိ စရိမာ ရတ္တီ**တိ စရိမကစိတ္တသဟိတာ ရတ္တိ ဥပဂစ္ဆတိ၊ ရတ္တိဂ္ဂဟဏေန္ဝေတ္ထ ဒေသနာသီသမတ္တံ။ ဂမနာဒီသု ယေန ကေနစိ ဣရိယာပထေန သမင်္ဂီဘူတဿ စရိမကာလောယေဝ၊ တေနေဝဿ ဣရိယာပထက္ခဏော ဇီဝိတံ ခေပေတ္ဝာ ဧဝ ဂစ္ဆန္တိ၊ တသ္မာ **န တေ ကာလေ ပမဇ္ဇိတုံ** နာယံ တုယ္ဟံ ပမာဒံ အာပဇ္ဇိတုံ ကာလော “ဣမသ္မိံ နာမ ကာလေ မရဏံ န ဟောတီ”တိ အဝိဒိတတ္တာ။ ဝုတ္တံ ဟိ—

“အနိမိတ္တမနညာတံ၊ မစ္စာနံ ဇီဝိတံ။
ကသိရဉ္စ ပရိတ္တဉ္စ၊ တဉ္စ ဒုက္ခေန သံယုတ”န္တိ[2]။

တသ္မာ ဧဝံ အတ္တာနံ သြဝဒိတ္ဝာ အပ္ပမတ္တေန တီသု သိက္ခာသု အနုယောဂေါ ကာတဗ္ဗောတိ အဓိပ္ပါယော။

သိရိမင်္ဂလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ဝိဟရတေ အတိနာမေတိ (သီ၊ ဣ)　　၂-သယတိ (သီ၊ ဣ)
၃-ခ ၅-၃၅၃-ဝိဇ္ဇေ။　　၄-ခ ၁-၃၇၁-ဝိဇ္ဇေ။

၁၄-သဗ္ဗကာမိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဒ္ဝိပါဒကောတိအာဒိကာ အာယသ္မတော သဗ္ဗကာမိတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယံ ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော သာသနေ ဥပ္ပန္နံ အဗ္ဗုဒံ သောဓေတ္ဝာ ပဋိပါကတိကံ ဌပေန္တံ ဧကံ ထေရံ ဒိသ္ဝာ "အဟမ္ပိ အနာဂတေ ဧကဿ ဗုဒ္ဓဿ သာသနေ အဗ္ဗုဒံ သောဓေတ္ဝာ ပဋိပါကတိကံ ဌပေတုံ သမတ္ထော ဘဝေယျ"န္တိ ပတ္ထနံ ပဋ္ဌပေတ္ဝာ တဒနုရူပါနိ ပုညာနိ ကတ္ဝာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ အပရိနိဗ္ဗုတေ ဧဝ ဘဂဝတိ ဝေသာလိယံ ခတ္တိယကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ **သဗ္ဗကာမော**တိ လဒ္ဓနာမော ဝယပ္ပတ္တော ဉတကေဟိ ဒါရပရိဂ္ဂဟံ ကာရိတော နိဿရဏဇ္ဈာသယတာယ ဃရာဝါသံ ဇိဂုစ္ဆန္တော ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိကဿ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ သမဏဓမ္မံ ကရောန္တော ဥပဇ္ဈာယေန သဒ္ဓိံ ဝေသာလိံ ဥပဂတော ဉတိဃရံ အဂမာသိ။ တတ္ထ နံ ပုရာဏဒုတိယိကာ ပတိဝိယောဂဒုက္ခိတာ ကိသာ ဒုဗ္ဗဏ္ဏာ အနလက်တာ ကိလိဋ္ဌဝတ္ထနိဝသနာ ဝန္ဒိတ္ဝာ ရောဒမာနာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ၊ တံ ဒိသ္ဝာ ထေရဿ ကရုဏာပုရဿရံ မေတ္တံ ဥပဋ္ဌာပယတော အနဘူတာရမ္မဏေ အယောနိသောမနသိကာရဝသေန သဟသာ ကိလေသော ဥပ္ပဇ္ဇိ။

သော တေန ကသာဟိ တာဋ္ဌိတော အာဇာနိယော ဝိယ သဉ္ဇာတသံဝေဂေါ တာဝဒေဝ သုသာနံ ဂန္ဒ္ဝာ အသုဘနိမိတ္တံ ဥဂ္ဂဟေတ္ဝာ တတ္ထ ပဋိလဒ္ဓဈာနံ ပါဒကံ ကတ္ဝာ ဝိပဿနံ ဝဍ္ဍေတ္ဝာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ အထဿ သသုရော အလက်တပဋိယတ္တံ ဓိတရံ အာဒါယ မဟတာ ပရိဝါရေန နံ ဥပ္ပဗ္ဗာဇေတု-ကာမော ဝိဟာရံ အဂမာသိ။ ထေရော တဿာ အဓိပ္ပါယံ ဥတ္ဝာ အတ္တနော ကာမေသု ဝိရတ္တဘာဝံ သဗ္ဗတ္ထ စ အနုပလိတ္တတံ ပကာသေန္တော—

၄၅၃။ "ဒ္ဝိပါဒကောယံ အသုစိ၊ ဒုဂ္ဂန္ဓော ပရိဟီရတိ။
နာနာကုဏပပရိပူရော၊ ဝိဿဝန္တော တတော တတော။

၄၅၄။ မိဂံ နိလီနံ ကူဋေန၊ ဗဋ္ဌိသေနေဝ အမ္ဗုဇံ။
ဝါနရံ ဝိယ လေပေန၊ ဗာယေန္တိ ပုထုဇ္ဇနံ။

၄၅၅။ ရူပါ သဒ္ဒါ ရသာ ဂန္ဓာ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ စ မနောရမာ။
ပဋ္ဌ ကာမဂုဏာ ဧတေ၊ ဣတ္ထိရူပသ္မိ ဒိဿရေ။

၄၅၆။ ယေ ဧဘော ဥပသေဝန္တိ၊ ရတ္တစိတ္တာ ပုထုဇ္ဇနာ။
ဝဍ္ဍေန္တိ ကဋသိံ ဃောရံ၊ အာစိနန္တိ ပုနဗ္ဘဝံ။

၄၅၇။ ယော စေတာ ပရိဝဇ္ဇေတိ၊ သပ္ပဿေဝ ပဒါ သိရော။
သော'မံ ဝိသတ္တိကံ လောကေ၊ သတော သမတိဝတ္တတိ။

၄၅၈။ ကာမေသ္ဝာဒီနဝံ ဒိသ္ဝာ၊ နေက္ခမ္မံ ဒဋ္ဌု ခေမတော။
နိဿဋ္ဌော သဗ္ဗကာမေဟိ၊ ပတ္တော မေ အာသဝက္ခယော"တိ—

ဣမာ ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ **ဒ္ဝိပါဒကော**တိ ယဒိပိ အပါဒကာဒယောပိ ကာယာ အသုစိယေဝ၊ အဓိကာရဝသေန ပန ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒေန ဝါ ဧဝံ ဝုတ္တံ။ ယသ္မာ ဝါ အညေ အသုစိဘူတာပိ ကာယာ လောဏမ္ဗိလာဒီဟိ အဘိသခ်ရိတ္ဝာ မနုဿာနံ ဘောဇနေပိ ဥပနီယန္တိ၊ န ပန မနုဿကာယော။ တသ္မာ အသုစိတရ-သဘာဝမဿ ဒဿေန္တော "ဒ္ဝိပါဒကော"တိ အာဟ။ **အယ**န္တိ တဒါ ဥပဋ္ဌိတံ ဣတ္ထိရူပံ သန္ဓာယာဟ။ **အသုစီ**တိ အသုစိဧဝ၊ န ဧတ္ထ ကိဉ္စိပိ သုစိတိ အတ္ထော။ **ဒုဂ္ဂန္ဓော ပရိဟီရတီ**တိ ဒုဂ္ဂန္ဓော သမာနော ပုပ္ဖဂန္ဓာဒီဟိ သခ်ရိတ္ဝာ ပရိဟရီ-ယတိ။ **နာနာကုဏပပရိပူရော**တိ ကေသာဒိအနေကပ္ပကာရကုဏပဘရိတော။ **ဝိဿဝန္တော တတော တတော**တိ ပုပ္ဖဂန္ဓာဒီဟိဿ ဇေဂုစ္ဆဘာဝံ ပဋိစ္ဆာဒေတုံ ဝါယမန္တာနမ္ပိ တံ ဝါယာမံ နိပ္ဖလံ ကတ္ဝာ နဝဟိ ဒ္ဝါရေဟိ ခေဋ္ဌသိဃ်ာဏိကာဒီနိ လောမကူပေဟိ စ သေဒဇလ္လိကံ ဝိဿဝန္တောယေဝ ပရိဟီရတီတိ သမ္ဗန္ဓော။

ဧဝံ ဇေဂုစ္ဆောပိ သမာနော စာယံ ကာယော ကူဋ္ဌာဒီဟိ ဝိယ မိဂါဒိကေ အတ္တနော ရူပါဒီဟိ အန္ဓပုထုဇ္ဇနေ ဝဋ္ဌေတိယေဝါတိ ဒဿေန္တော "**မိဂ**"န္တိ-အာဒိမာဟ။ တတ္ထ **မိဂံ နိလီနံ ကူဋေနာ**တိ ပါသဝါကရာဒိနာ[၁] ကူဋေန နိလီနံ ပဋိစ္ဆန္နံ ကတ္ဝာ မိဂံ ဝိယ နေသာဒေါ။ ဝက္ခမာနော ဟိ **ဣဝ**-သဒ္ဒေါ ဣဓာပိ အာနေတ္ဝာ ယောဇေတဗ္ဗော။ **ဗဋ္ဌိသေနေဝ အမ္ဗုဇ**န္တိ အမ္ဗုဇံ မစ္ဆံ အာမိသ-ဗဒ္ဓေန ဗဋ္ဌိသေန ဝိယ ဗာဋ္ဌိသိကော။ **ဝါနရံ ဝိယ လေပေနာ**တိ ရုက္ခ-သိလာဒီသု ပက္ခိတ္တေန မက္ကဋလေပေန မက္ကဋံ ဝိယ မိဂလုဒ္ဒေါ အန္ဓပုထုဇ္ဇနံ ဝဋ္ဌေန္တော ဗာဓေန္တီတိ။

ကေ ပန ဗာဓေန္တီတိ အာဟ "**ရူပါ သဒ္ဒါ**"တိအာဒိ။ ရူပါဒယော ဟိ ပဋ္ဌ-ကာမကောဋ္ဌာသာ ဝိသေသတော ဝိသဘာဂဝတ္ထုသန္ဓိဿယာ ဝိပလ္လာသူပ-နိဿယေန အယောနိသောမနသိကာရေန ပရိက္ခိတ္တာနံ အန္ဓပုထုဇ္ဇနာနံ မနော ရမေန္တော ကိလေသဝတ္ထုတာယ အနတ္ထာဝဟဘာဝတော တေ ဗာဓေန္တိ နာမ။ တေန ဝုတ္တံ "**ရူပါ သဒ္ဒါ။ပ။ ဣတ္ထိရူပသ္မိ ဒိဿရေ**"တိ။

၁-ဇာလဝါကာရာဒိနာ (သီ)၊ ပါသဝါကုရာဒိနာ (က)

ဣတ္ထိဂ္ဂဟဏံ စေတ္ထ အဓိကာရဝသေန ကတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တေနေဝါဟ **"ယေ တော ဥပသေဝန္တိ"**တိအာဒိ။ တဿတ္ထော—**ယေ** ပုထုဇ္ဇနာ **တော** ဣတ္ထိ-ယော **ရတ္တစိတ္တာ** ရာဂါဘိဘူတစိတ္တာ ဥပဘောဂဝတ္ထုသညာယ ဥပသေဝန္တိ။ **ဝဇုန္တိ ကဋ္ဌသိ ဃောရန္တိ** တေ ဇာတိအာဒီဟိ နိရယာဒီဟိ စ ဃောရံ ဘယာနကံ အန္ဓဗာလေဟိ အဘိရမိတဗ္ဗတော ကဋ္ဌသိသခ်ါတံ သံသာရံ ပုနပ္ပုနံ ဥပ္ပတ္တိမရဏာဒိနာ ဝဇုန္တိ။ တေနာဟ **"အာစိနန္တိ ပုနဗ္ဘဝ"**န္တိ။

ယော စေတာတိ ယော ပန ပုဂ္ဂလော ဧတာ ဣတ္ထိယော တတ္ထ ဆန္ဒရာဂဿ ဝိက္ခမ္ဘနေန ဝါ သမုစ္ဆိန္ဒနေန ဝါ အတ္တနော ပါဒေန သပ္ပဿ သိရံ ဝိယ ပရိဝဇ္ဇေတိ၊ သော သဗ္ဗံ လောကံ ဝိသဇိတ္ဝာ ဌိတတ္တာ လောကေ ဝိသတ္တိကာ-သခ်ါတံ တဏ္ဍံ သတော ဟုတ္ဝာ သမတိဝတ္တတိ။

ကာမေသွာဒီနဝံ ဒိသ္ဝာတိ "အဋ္ဌိကက်လူပမာ ကာမာ ဗဟုဒုက္ခာ ဗဟုပါယာသာ"တိအာဒိနာ ဝတ္ထုကာမေသု ကိလေသကာမေသု အနေကာ-ကာရဝေါကာရံ အာဒီနဝံ ဒေါသံ ဒိသ္ဝာ။ **နေက္ခမ္မံ ဒဋ္ဌု ခေမတော**တိ ကာမေဟိ ဘဝေဟိ စ နိက္ခန္တဘာဝတော နေက္ခမ္မံ ပဗ္ဗဇ္ဇံ နိဗ္ဗာနဉ္စ ခေမတော အနုပဒ္ဒဝတော ဒဋ္ဌု ဒိသ္ဝာ။ **သဗ္ဗကာမေဟိ**ပိ တေဘူမကဓမ္မေဟိ **နိဿဋော** ဝိသံယုတ္တော။ သဗ္ဗေပိ တေဘူမကာ ဓမ္မာ ကာမနီယဋ္ဌေန ကာမာ၊ တေဟိ စ ထေရော ဝိသံယုတ္တော။ တေနာဟ **"ပတ္တော မေ အာသဝက္ခယော"**တိ။

ဧဝံ ထေရော အာဒိတော ပဋ္ဌဟိ ဂါထာဟိ ဓမ္မံ ကထေတ္ဝာ ဆဋ္ဌဂါထာယ အညံ ဗျာကာသိ။ တံ သုတ္ဝာ သသုရော "အယံ သဗ္ဗတ္ထ အနုပလိတ္တော၊ နသက္ကာ ဣမံ ကာမေသု ပတာရေတု"န္တိ ယထာဂတမဂ္ဂေနေဝ ဂတော။ ထေရောပိ ဝဿသတပရိနိဗ္ဗုတေ ဘဂဝတိ ဥပသမ္ပဒါယ ဝီသဝဿသတိကော ပထဗျာ ထေရော ဟုတ္ဝာ ဝေသာလိကေဟိ ဝဇ္ဇိပုတ္တေဟိ ဥပ္ပါဒိတံ သာသနဿ အဗ္ဗုဒံ သောဓေတ္ဝာ ဒုတိယံ ဓမ္မသင်္ဂီတိ သင်္ဂါယိတ္ဝာ "အနာဂတေ ဓမ္မာ-သောကကာလေ ဥပ္ပဇ္ဇနကံ အဗ္ဗုဒံ သောဓေဟိ"တိ တိဿမဟာဗြဟ္မာနံ အာဏာပေတ္ဝာ အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗာယိ။

သဗ္ဗကာမိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဆက္ကနိပါတဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ဝိ ၂-၁၇၅၊ ဝိ ၄-၆၉၊ မ ၁-၁၈၂-ပိဋ္ဌေသု။

၇-သတ္တကနိပါတ

၁-သုန္ဒရသမုဒ္ဒတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သတ္တကနိပါတေ **အလက်တာ**တိအာဒိကာ အာယသ္မတော သုန္ဒရသမုဒ္ဒတ္ထေ-ရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ ဥပစိနိတ္ဝာ ဧမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ရာဇဂဟေ အညတရဿ မဟာ-ဝိဘဝဿ သေဋ္ဌိနော ပုတ္တော ဟုတ္ဝာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ **သမုဒ္ဒေါ**တိဿ နာမံ အဟောသိ။ ရူပသမ္ပတ္တိယာ ပန[၁] **သုန္ဒရသမုဒ္ဒေါ**တိ ပညာယိတ္ထ။ သော ပဌမဝယေ ဌိတော ဘဂဝတော ရာဇဂဟပ္ပဝေသေ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝံ ဒိသ္ဝာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ နိဿရဏဇ္ဈာသယတာယ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ လဒ္ဓူပသမ္ပဒေါ သမာဒိန္နဓုတဓမ္မော ရာဇဂဟတော သာဝတ္ထိံ ဂန္ဒ္ဒာ ကလျာဏမိတ္တဿ သန္တိကေ ဝိပဿနာစာရံ ဥဂ္ဂဟေတ္ဝာ ကမ္မဋ္ဌာနံ အနုယုဥ္ဇန္တော ဝိဟရတိ။ တဿ မာတာ ရာဇဂဟေ ဥဿဝဒိဝသေ အညေ သေဋ္ဌိပုတ္တေ သပဇာပတိကေ အလက်တပဋိယတ္တေ ဥဿဝကီဋ္ဌံ ကီဋ္ဌန္တေ ဒိသ္ဝာ ပုတ္တံ အနုဿရိတ္ဝာ ရောဒတိ။ တံ ဒိသ္ဝာ အညတရာ ဂဏိကာ ရောဒနကာရဏံ ပုစ္ဆိ၊ သာ တဿာ တံ ကာရဏံ ကထေသိ။ တံ သုတ္ဝာ ဂဏိကာ "အဟံ တံ အာနေဿာမိ၊ ပဿ တာဝ မမ ဧတ္ထိဘာဝ"န္တိ ဝတ္ဝာ "ယဒိ ဧဝံ တံယေဝ တဿ ပဇာပတိံ ကတ္ဝာ ဧမဿ ကုလဿ သာမိနိံ ကရိဿာမီ"တိ တာယ ဗဟုံ ဓနံ ဒတ္ဝာ ဝိဿဇ္ဇိတာ မဟတာ ပရိဝါရေန သာဝတ္ထိံ ဂန္ဒ္ဒာ ထေရဿ ပိဏ္ဍာယ ဝိစရဏဋ္ဌာနေ ဧကသ္မိံ ဂေဟေ ဝသမာနာ ဒိဝသေ ဒိဝသေ အညေဟိ ထေရဿ သက္ကစ္စံ ပိဏ္ဍပါတံ ဒါပေသိ။ အလက်တ-ပဋိယတ္တာ စ ဟုတ္ဝာ သုဝဏ္ဏပါဒုကာ အာရုယှ အတ္တာနံ ဒဿေသိ။ အထေ-ကဒိဝသံ ဂေဟဒ္ဓါရေန ဂစ္ဆန္တံ ထေရံ ဒိသ္ဝာ သုဝဏ္ဏပါဒုကာ ဩမုဉ္ဇိတ္ဝာ အဥ္ဇလိံ ပဂ္ဂယှ ပုရတော ဂစ္ဆန္တီ နာနပ္ပကာရံ ထေရံ ကာမနိမန္တနာယ နိမန္တေသိ။ တံ သုတ္ဝာ ထေရော "ပုထုဇ္ဇနစိတ္တံ နာမ[၂] စဥ္ဇလံ၊ ယန္နူန မယာ ဧဒါနေဝ ဥဿာ-ဟော ကရဏီယော"တိ တတ္ထေဝ ဌိတော ဘာဝနံ ဥဿုက္ကာပေတ္ဝာ ဆဋ္ဌဘိညော အဟောသိ။ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ—

၄၅၉။ "အလက်တာ သုဝသနာ၊ မာလဓာရီ ဝိဘူသိတာ။
အလတ္တကကတာပါဒါ၊ ပါဒုကာ'ရုယှ ဝေသိကာ။

၁-အတိရူပသမ္ပတ္တိယာ ပန (သီ၊ဧ)

၂-စိတ္တံ နာမေတံ (က)

၄၆၀။ ပါဒုကာ ဩရုဟိတ္ဝာန၊ ပုရတော ပဋ္ဌလီကတာ။
သာ မံ သဏ္ဌေန မုဒုနာ၊ မှိတပုဗ္ဗံ အဘာသထ။

၄၆၁။ 'ယုဝါသိ တွံ ပဗ္ဗဇိတော၊ တိဋ္ဌာဟိ မမ သာသနေ။
ဘုဉ္ဇ မာနုသကေ ကာမေ၊ အဟံ ဝိတ္တံ ဒဒါမိ တေ။
သစ္စံ တေ ပဋိဇာနာမိ၊ အဂ္ဂိံ ဝါ တေ ဟရာမဟံ။

၄၆၂။ ယဒါ ဇိဏ္ဏာ ဘဝိဿာမ၊ ဥဘော ဒဏ္ဍပရာယနာ။
ဥဘောပိ ပဗ္ဗဇိဿာမ၊ ဥဘယတ္ထ ကဋဂ္ဂဟော'။

၄၆၃။ တဉ္ဇ ဒိသ္ဝာန ယာစန္တိံ၊ ဝေသိကံ ပဋ္ဌလီကတံ။
အလက်တံ သုဝသနံ၊ မစ္စုပါသံဝ ဩဋ္ဌိတံ။

၄၆၄။ တတော မေ မနသီကာရော၊ ယောနိသော ဥဒပဇ္ဇထ။
အာဒီနဝေါ ပါတုရဟု၊ နိဗ္ဗိဒါ သမတိဋ္ဌထ။

၄၆၅။ တတော စိတ္တံ ဝိမုစ္စိ မေ၊ ပဿ ဓမ္မသုမ္မေတံ။
တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန"န္တိ။

တတ္ထ **မာလဓာရီ**တိ မာလာဓာရိနီ ပိဋ္ဌန္ဓပုပ္ပဒါမာ[၁]။ **ဝိဘူသိတာ**တိ ဦနဋ္ဌာနဿ ပူရဏဝသေန ပုပ္ပေဟိ စေဝ ဂန္ဓဝိလေပနာဒီဟိ စ ဝိဘူသိတဂတ္တာ။ "**အလက်တာ**"တိ ဣမိနာ ဟတ္ထူပဂဂီဝူပဂါဒီဟိ[၂] အာဘရဏေဟိ အလက်ရဏံ အမိပ္ပေတံ။ **အလတ္တကကတာပါဒါ**တိ ပရိဏတဇယသုမနပုပ္ပဝဏ္ဏေန လာခါ-ရသေန ရဉ္ဇိတစရဏယုဂဋ္ဌာ။ သမာသပဒဥ္ဇေတံ၊ "အလတ္တကကတပါဒါ"တိ ဝတ္တဗ္ဗေ ဂါထာသုခတ္ထံ ဒီဃံ ကတ္ဝာ ဝုတ္တံ။ အသမာသဘာဝေ ပန "တဿာ"တိ ဝစနသေသော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **ပါဒုကာ'ရုယ္ဟ ဝေသိကာ**တိ ဧကာ ရူပူပဇီဝိကာ ဣတ္ထီ ယထာဝုတ္တဝေသာ သုဝဏ္ဏပါဒုကာ ပဋိမုဉ္ဇိတ္ဝာ "ဋိတာ"တိ ဝစန-သေသော။

ပါဒုကာ ဩရုဟိတ္ဝာနာတိ ပါဒုကာဟိ ဩတရိတ္ဝာ၊ သုဝဏ္ဏပါဒုကာယော ဩမုဉ္ဇိတ္ဝာတိ အတ္ထော။ **ပဋ္ဌလီကတာ**တိ ပဂ္ဂဟိတအဋ္ဌလိကာ **သာ** ဝေသီ မံ။ သာမံ ဝါ[၃] ဝစနပရမ္ပရံ ဝိနာ သယမေဝ အဘာသထ။ **သဏ္ဌေနာ**တိ မဋ္ဌေန။ **မုဒုနာ**တိ မဓုရေန။ "ဝစနေနာ"တိ အဝုတ္တမ္ပိ ဝုတ္တမေဝ ဟောတိ အဘာ-သထာတိ ဝုတ္တတ္တာ။

၁-ပိလန္ဓဒါမာ (က) ၂-ဟတ္ထူပဂပါဒူပဂါဒီဟိ (သီ၊ ဣ) ၃-သာ ဝေသီ မမံ ဝါ (သီ၊ဣ)

ယုဝါသိ တုံ ပဗ္ဗဇိတောတိ တုံ ပဗ္ဗဇန္တော ယုဝါ ဒဟရောယေဝ ဟုတ္ဝာ ပဗ္ဗဇိတောသိ၊ နနု ပဗ္ဗဇန္တေန သတ္တမေ ဒသကေ သမ္ပတ္တေဝ ပဗ္ဗဇိတဗ္ဗန္တိ ဒဿေတိ။ **တိဋ္ဌာဟိ မမ သာသနေ**တိ မမ ဝစနေ တိဋ္ဌ။

ကိံ ပန တန္တိ အာဟ **"ဘုဉ္ဇ မာနုသကေ ကာမေ"**တိ။ ကာမေ ပရိဘုဉ္ဇိတု-ကာမဿ ရူပသမ္ပတ္တိ ဝယသမ္ပတ္တိ ပရိဝါရသမ္ပတ္တိ ဘောဂသမ္ပတ္တိ စ ဋ္ဌပေတ္ဝာ။ တတ္ထ "ကုတော မေ ဘောဂသမ္ပတ္တိ"တိ ဝဒေယျာတိ အာဟ **"အဟံ ဝိတ္တံ ဒဒါမိ တေ"**တိ။ "တယိဒံ ဝစနံ ကထံ သဒ္ဒဟာတဗ္ဗ"န္တိ မညေယျာတိ တံ သဒ္ဒဟာပေန္တိ အာဟ **"သစ္စံ တေ ပဋိဇာနာမိ၊ အဂ္ဂိံ ဝါ တေ ဟရာမဟ"**န္တိ။ "ဘုဉ္ဇ မာနုသကေ ကာမေ၊ အဟံ ဝိတ္တံ ဒဒါမိ တေ"တိ ယဒိဒံ မယာ ပဋိညာတံ၊ တံ ကေသေန သစ္စမေဝ ပဋိဇာနာမိ၊ သစေ မေ န ပတ္တိယာယသိ၊ အဂ္ဂိံ ဝါ တေ ဟရာမဟံ အဂ္ဂိံ ဟရိတ္ဝာ အဂ္ဂိပစ္ဆယံ သပထံ ကရောမီတိ အတ္ထော။ **ဥဘယတ္ထ ကဋ္ဌဟာရော**တိ အမ္ဟာကံ ဥဘိန္နံ ဇိဏ္ဏကာလေ ပဗ္ဗဇ္ဇနံ ဥဘယတ္ထ ဇယဂ္ဂါဟော၊ ယံ မယံ ယာဝ ဒဏ္ဍပရာယနကာလာ ဘောဂေ ဘုဉ္ဇာမ, ဧဝံ ဋ္ဌဓလောကေပိ ဘောဂေဟိ န ဇိယာမ, မယံ ပစ္ဆာ ပဗ္ဗဇိဿာမ, ဧဝံ ပရလောကေပိ ဘောဂေဟိ န ဇိယာမာတိ အဓိပ္ပါယော။ **တတော**တိ တံ နိမိတ္တံ၊ ကာမေဟိ နိမန္တေန္တိယာ "ယုဝါသိ တ္ဝ"န္တိအာဒိနာ "ယဒါ ဇိဏ္ဏာ ဘဝိဿာမာ"တိ-အာဒိနာ စ တဿာ ဝေသိယာ ဝုတ္တဝစနဟေတုံ။ တံ ဟိ ဝစနံ အက်ံသံ ကတ္ဝာ ထေရော သမဏဓမ္မံ ကရောန္တော သဒ္ဓတ္ထံ ပရိပူရေသိ။ သေသံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယမေဝ။

သုန္ဒရသမုဒ္ဒတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-လကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ပရေ အမ္ဟာဒုကာရုမေတိအာဒိကာ အာယသ္မတော လကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယ-တ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယံ ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဟံသဝတီနဂရေ မဟာဘောဂေ ကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ ဝယပ္ပတ္တော သတ္ထု သန္တိကေ ဓမ္မံ သုဏန္တော နိသိန္နော တသ္မိံ ခဏေ သတ္ထာရံ ဧကံ ဘိက္ခုံ မဉ္ဇုဿရာနံ အဂ္ဂဌာနေ ဌပေန္တံ ဒိသ္ဝာ သယမ္ပိ တံ ဌာနံ ပတ္ထေန္တော ဗုဒ္ဓပမုခဿ ဘိက္ခုသံဃဿ မဟာဒါနံ ဒတ္ဝာ "အဟော ဝတာဟမ္ပိ အနာဂတေ အယံ

၁-ပစ္ဆေယျာသိ (သီ)

ဘိက္ခု ဝိယ ကေသ ဗုဒ္ဓသ သာသနေ မဉ္ဇုသရာနံ အဂ္ဂေါ ဘဝေယျ”န္တိ ပဏိဓာနံ အကာသိ။ ဘဂဝါ စ တသ အနန္တရာယတံ ဒိသွာ ဗျာကရိတ္ထာ ပဏ္ဍာဓိ။

သော တတ္ထ ယာဝဇီဝံ ပုညာနိ ကတ္ဝာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဖုဿသ ဘဂဝတော ကာလေ စိတ္တပတ္တကောကိလော ဟုတ္ဝာ ရာဇု-ယျာနတော မဇ္ဈိမ အမ္ဗဖလံ တုဏ္ဍေနာဒါယ ဂစ္ဆန္တော သတ္ထာရံ ဒိသွာ ပသန္န-မာနသော ‘‘ဒဿာမိ”တိ စိတ္တံ ဥပ္ပါဒေသိ။ သတ္ထာ တသ စိတ္တံ ဥတ္ဝာ ပတ္တံ ဂဟေတ္ဝာ နိသီဒိ။ ကောကိလော ဒသဗလသ ပတ္တေ အမ္ဗပက္ကံ ပတိဋ္ဌာပေသိ။ သတ္ထာ တံ ပရိဘုဉ္ဇိ။သော ကောကိလော ပသန္နမာနသော တေနေဝ ပီတိသုခေန သတ္ထာဟံ ဝိတိနာမေသိ၊ တေန စ ပုညကမ္မေန မဉ္ဇုသရော အဟောသိ။ ကဿပသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓကာလေ ပန စေတိယေ အာရဒ္ဓေ ကိံ ပမာဏံ ကရောမ။ သတ္ထယောဇနပ္ပမာဏံ။ အတိမဟန္တမေတံ။ ဆယောဇနပ္ပမာဏံ။ ဧတမ္ပိ အတိမဟန္တံ။ ပဉ္စယောဇနံ စတုယောဇနံ တိယောဇနံ ဒ္ဝိယောဇနန္တိ ဝုတ္တေ အယံ တဒါ ဇေဋ္ဌဝဏ္ဏိကော ဟုတ္ဝာ ‘‘ထေ ဘော အနာဂတေ သုခပဋိဇဂ္ဂိယံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတီ”တိ ဝတ္ဝာ ရဇ္ဇုယာ ပရိက္ခိပန္တော ဂါဝုတမတ္တကေ ဌတ္ဝာ ‘‘ဧကေကံ မုခံ ဂါဝုတံ ဂါဝုတံ ဟောတု၊ စေတိယံ ဧကယောဇနာဝဋ္ဋံ ယောဇနုဗ္ဗေဓံ[1] ဘဝိဿတီ”တိ အာဟ။ တေ တသ ဝစနေ အဋ္ဌံသု။ ဣတိ အပ္ပမာဏသ ဗုဒ္ဓသ ပမာဏံ အကာသိတိ။ တေန ပန ကမ္မေန နိဗ္ဗတ္တ-နိဗ္ဗတ္တဋ္ဌာနေ အညေဟိ နိစတရုပ္ပမာဏော ဟောတိ။

သော အမှာကံ သတ္ထု ကာလေ သာဝတ္ထိယံ မဟာဘောဂကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ၊ **ဘဒ္ဒိယော**တိသ နာမံ အဟောသိ။ အတိရဿတာယ ပန **လကုဏ္ဍက-ဘဒ္ဒိယော**တိ ပညာယိတ္ထ။ သော သတ္ထု သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတ္ဝာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ ဗဟုသုတော ဓမ္မကထိကော ဟုတ္ဝာ မဇ္ဈရေန သရေန ပရေသံ ဓမ္မံ ကထေသိ။ အထေကသ္မိံ ဥသဘဒိဝသေ ဧကေန ဗြာဟ္မဏေန သဒ္ဓိံ ရထေန ဂစ္ဆန္တိ အညတရာ ဂဏိကာ ထေရံ ဒိသွာ ဒန္တဝိဒံသက[2] ဟသိ။ ထေရော တသာ ဒန္တဋ္ဌိကေ နိမိတ္တံ ဂဟေတ္ဝာ စျာနံ ဥပ္ပါဒေတ္ဝာ တံ ပါဒကံ ကတ္ဝာ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတ္ဝာ အနာဂါမိ အဟောသိ၊ သော အဘိက္ခဏံ ကာယဂတာယ သတိယာ ဝိဟရန္တော ကေဒိဝသံ အာယသ္မတာ ဓမ္မသေနာပတိနာ သြဝဒိယ-မာနော အရဟတ္တေ ပတိဋ္ဌဟိ။ တေန ဝုတ္တံ **အပဒါနေ**[3]—

၁-ဟောတိ စေတိယံ ဧဝံ တိယောဇနံ စတုယောဇနံ (သီ)

၂-ဒန္တဝိဝရဏံ (က) ဝိ-ဋ္ဌ ၁-၂၂၂-ပိဋ္ဌေ ပဿိတဗ္ဗံ။ ၃-ခု ၄-၁၄၃-ပိဋ္ဌာဒီသု။

"ပဒုမုတ္တရော နာမ ဇိနော၊ သဗ္ဗဓမ္မေသု စက္ခုမာ။
ဇုတော သတသဟဿမ္ပိ၊ ကပ္ပေ ဥပ္ပဇ္ဇိ နာယကော။

တဒါဟံ ဟံသဝတိယံ၊ သေဋ္ဌိပုတ္တော မဟဒ္ဓနော။
ဇဃ်ာဝိဟာရံ ဝိစရံ၊ သံဃာရာမံ အဂစ္ဆဟံ။

တဒါ သော လောကပဇ္ဇောတော၊ ဓမ္မံ ဒေသေသိ နာယကော။
မဉ္ဇုဿရာနံ ပဝရံ၊ သာဝကံ ဒေဘိကိတ္တယိ။

တံ သုတ္ဝာ မုဒိတော ဟုတ္ဝာ၊ ကာရံ ကတ္ဝာ မဟေသိနော။
ဝန္ဒိတ္ဝာ သတ္ထုနော ပါဒေ၊ တံ ဌာနမဘိပတ္ထယိ"ံ။

တဒါ ဗုဒ္ဓေါ ဝိယာကာသိ၊ သံဃမဇ္ဈေ ဝိနာယကော။
အနာဂတမ္ပိ အဒ္ဓါနေ၊ လစ္ဆသေ တံ မနောရထံ။

သတသဟဿိတော ကပ္ပေ၊ သြက္ကာကကုလသမ္ဘဝေါ။
ဂေါတမော နာမ ဂေါတ္တေန၊ သတ္ထာ လောကေ ဘဝိဿတိ။

တဿ ဓမ္မေသု ဒါယာဒေါ၊ သြရသော ဓမ္မနိမ္မိတော။
ဘဒ္ဒိယော နာမ နာမေန၊ ဟေဿတိ သတ္ထု သာဝကော။

တေန ကမ္မေန သုကတေန၊ စေတနာပဏိဓိဟိ စ။
ဇဟိတ္ဝာ မာနုသံ ဒေဟံ၊ တာဝတိံသမဂစ္ဆဟံ။

ဒွေနဝုတေ ဇုတော ကပ္ပေ၊ ဖုဿော ဥပ္ပဇ္ဇိ နာယကော။
ဒုရာသဒေါ ဒုပ္ပသဟော၊ သဗ္ဗလောကုတ္တမော ဇိနော။

စရဏေန စ သမ္ပန္နော၊ ဗြဟာ ဥဇု ပတာပဝါ။
ဟိတေသီ သဗ္ဗသတ္တာနံ၊ ဗဟုံ မောစေသိ ဗန္ဓနာ။

နန္ဒာရာမဝနေ တဿ၊ အဟောသိံ ဖုဿကောကိလော။
ဂန္ဓကုဋိသမာသန္နေ၊ အမ္ဗရုက္ခေ ဝသာမဟံ။

တဒါ ဝိဇ္ဇာယ ဂစ္ဆန္တံ၊ ဒက္ခိဏေယျံ ဇိနုတ္တမံ။
ဒိသွာ စိတ္တံ ပသာဒေတ္ဝာ၊ မဉ္ဇုနာဘိနိကူဇဟံ။

ရာဇုယျာနံ တဒါ ဂန္ဒွာ၊ သုပဏ္ဏံ ကနကတ္တစံ။
အမ္ဗပိဏ္ဍံ ဂဟေတ္ဝာန၊ သမ္ဗုဒ္ဓသ္သောပနာမယိံ။

တဒါ မေ စိတ္တမညာယ၊ မဟာကာရုဏိကော ဇိနော။
ဥပဋ္ဌာကဿ ဟတ္ထတော၊ ပတ္တံ ပဂ္ဂဏှိ နာယကော။

အဒါသိ ဟဋ္ဌစိတ္တောဟံ၊ အမ္ဗပိဏ္ဍံ မဟာမုနေ။
ပတ္တေ ပက္ခိပ္ပ ပက္ခေဟိ၊ ပဠုလိ ကတ္တာန မဠုနာ။

သရေန ရဇနိယေန၊ သဝနိယေန ဝဂ္ဂုနာ။
ဝဿန္တော ဗုဒ္ဓဖုဇ္ဇံ၊ နိဋ္ဌံ ဂန္တွာ နိပဇ္ဇဟံ။

တဒါ မုဒိတစိတ္တံ မံ၊ ဗုဒ္ဓပေမဂတာသယံ။
သကုဏ္ဌိ ဥပဂန္တွာ၊ ဃာတယိ ဒုဋ္ဌမာနသော။

တတော ဗုတောဟံ တုသိတေ၊ အနုဘောတ္တာ မဟာသုခံ။
မနုဿယောနိမာဂစ္ဆိ ံ၊ တဿ ကမ္မဿ ဝါဟသာ။

ဇုမမ္မိ ဘဒ္ဒကေ ကပ္ပေ၊ဗြဟ္မဗန္ဓု မဟာယသော။
ကဿပေါ နာမ ဂေါတ္တေန၊ ဥပ္ပဇ္ဇိ ဝဒတံ ဝရော။

သာသနံ ဇောတယိတ္တာ သော၊ အဘိဘုယျ ကုတိတ္ထိယေ။
ဝိနယိတ္ဝာန ဝေနေယျေ၊ နိဗ္ဗုတော သော သသာဝကော။

နိဗ္ဗုတေ တမ္ဖိ လောကဂ္ဂေ၊ ပဿန္နာ ဇနတာ ဗဟူ။
ပူဇနတ္ထာယ ဗုဒ္ဓဿ၊ ထူပံ ကုဗ္ဗန္တိ သတ္ထုနော။

သတ္တယောဇနိကံ ထူပံ၊ သတ္တရတနဘူသိတံ။
ကဂိဿာမ မဟေသိဿ၊ ဇုဋ္ဌေဝံ မန္တယန္တိ တေ။

ကိကိနော ကာသိရာဇဿ၊ တဒါ သေနာယ နာယကော။
ဟုတ္ဝာဟံ အပုမာဇ္ဈာသ၊ ပမာဏံ စေတိယေ ဝဒိ ံ။

တဒါ တေ မမ ဝါက္ကေန၊ စေတိယံ ယောဇနုဂ္ဂတံ။
အကံသု နရဝီရဿ၊ နာနာရတနဘူသိတံ။

တေန ကမ္မေန သုကတေန၊ စေတနာပဏိဓိဟိ စ။
ဇဟိတ္ဝာ မာနုသံ ဒေဟံ၊တာဝတိ ံသမဂ္ဂဟံ။

ပစ္ဆိမေ စ ဘဝေ ဒါနိ၊ ဇာတော သေဋ္ဌိကုလေ အဟံ။
သာဝတ္ထိယံ ပုရဝရေ၊ ဇုဋ္ဌေ ဖိတေ မဟဒ္ဓနေ။

ပုရပ္ပဝေသေ သုဂတံ၊ ဒိသွာ ဝိမ္ဟိတမာနသော။
ပဗ္ဗဇိတ္ဝာန နံ စိရံ၊ အရဟတ္တမပါပုဏိ ံ॥

စေတိယသ္မ ပမာဏံ ယံ၊ အကရိ ံ တေန ကမ္မုနာ။
လကုဏ္ဍကသရိရောဟံ၊ ဇာတော ပရိဘဝါရဟော။

သရေန မဓုရေနာဟံ၊ ပူဇိတ္ဝာ ဇုသိသတ္တမံ။
မဉ္ဇုဿရာနံ ဘိက္ခူနံ၊ အဂ္ဂတ္တမနုပါပုဏိ ံ॥

ဖလဒါနေန ဇုဒ္ဓသ္မ၊ ဂုဏာနုဿရဏေန စ။
သာမညဖလသမ္ပန္နော၊ ဝိဟရာမိ အနာသဝေါ။

ကိလေသာ စျာဝိတာ မယှံ။ပ။ ကတံ ဇုဒ္ဓသ္မ သာသန”န္တိ။

အပရဘာဂေ အညံ ဗျာကရောန္တော—

၎၆၆။ “ပရေ အမ္ဘာဋကာရာမေ၊ ဝနသဏ္ဍမ္္ိ ဘဒ္ဒိယော။
သမ္ဗုလံ တက္ကမဒ္ဒုယှ၊ တတ္ထ ဘဒ္ဒေါ စျာယတိ။

၎၆၇။ ရမန္တေ’ကေ မုဒိင်္ဂေဟိ၊ ဝိဏာဟိ ပဏဝေဟိ စ။
အဟဉ္စ ရုက္ခမူလသ္မိ ံ၊ ရတော ဇုဒ္ဓသ္မ သာသနေ॥

၎၆၈။ ဇုဒ္ဓေါ စေ မေ ဝရံ ဒဇ္ဇာ၊ သော စ လဇ္ဇီထ မေ ဝရော။
ဂက္ခေ’ဟံ သဒ္ဓလောကသ္မ၊ နိစ္စံ ကာယဂတံ သတိ”န္တိ—

ဇုမာ တိသ္မော ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ **ပရေ**တိ သေဋ္ဌေ အဓိကေ၊ ဝိသိဋ္ဌေတိ အတ္ထော။ အဓိကဝါစိ ဟိ အယံ ပရသဒ္ဒေါ“ပရံ ဝိယ မတ္တာယာ”တိအာဒီသု ၁ ဝိယ။ **အမ္ဘာဋကာရာမေ**တိ ဧဝံနာမကေ အာရာမေ၊ သော ကိရ ဆာယူဒကသမ္ပန္နော ဝနသဏ္ဍမဇ္ဈိတော ရမဏီယော ဟောတိ၊ တေန “ပရေ”တိ ဝိသေသေတွာ ဝုတ္တော။ “အမ္ဘာဋက-ဝနေ၂ အမ္ဘာဋကေဟိ အဘိလက္ခိတဝနေ”တိ စ ဝဒန္တိ။ **ဝနသဏ္ဍမ္္ီ**တိ ဝနဂဟနေ၊ ဃနနိစိတရုက္ခဂစ္ဆလတာသမ္ပဟော ဝနေတိ အတ္ထော။ **ဘဒ္ဒိယော**တိ ဧဝံနာမ-ကော၊ အတ္တာနမေဝ ထေရော အညံ ဝိယ ဝဒတိ။ **သမ္ဗုလံ တက္ကမဒ္ဒုယှာ**တိ

၁-အတ္တာယာတိအာဒီသု (သီ)၊ အတ္တာ ဝိယာတိ အာဒီသု (ဋ္ဌ)
၂-တေန ပရေန ဝိသေသေတွာ ဝုတ္တေ အမ္ဘာဋကေ ဝနေ (သီ၊ ဋ္ဌ)
ထေရဂါထာ-ဋ္ဌ ၂-၉

တက္ကာယ မူလံ နာမ အဝိဇ္ဇာ၊ တဿာ သာဝိဇ္ဇံ တက္ကံ အဂ္ဂဟဏေန သမ္ပယုတ္တာ-
တွာတိ အတ္ထော။ **တတ္ထ ဘဒ္ဒေါ ဗျာယတီ**တိ လောကုတ္တရေဟိ သီလာဒီဟိ
ဘဒ္ဒေါ သုန္ဒရော တသ္မိံ ယေဝ ဝနသဏ္ဍေ ကတကိစ္စတာယ ဒိဋ္ဌမ္မေသုခဝိဟာရ-
ဝသေန အဂ္ဂဖလဗျာနေန ဗျာယတိ။

ဖလသုခေန စ ဗျာနသမာပတ္တိဟိ စ ဝိတိနာမေတီတိ အတ္ထနော ဝိဝေကရတိံ
ဒဿေတွာ **"ရမန္တေ'က"**တိ ဂါထာယပိ ဗျတိရေကမုခေန တမေဝတ္ထုံ
ဒဿေတိ။ တတ္ထ **မုဒိန်ဟိ**တိ အဂိုကာဒီဟိ မုရဇေဟိ ဂ်။ **ဝိဏာဟိ**တိ နန္ဒိန်-
အာဒီဟိ ဝိဏာဟိ။ **ပဏဝေဟိ**တိ တုရိယေဟိ ရမန္တိ ဇေက ကာမဘောဂိနော၊
သာ ပန ၂ တေသံ ရတိ အနရိယာ အနတ္ထသံဟိတာ။ **အဟဉ္စာ**တိ အဟံ ပန၊
ကေကော **ဗုဒ္ဓဿ** ဘဂဝတော သာသနေ ရတော၊ တတော ဇေ ဂ္ဂဟ္မုလသ္မိံ
ရတော အဘိရတော ဝိဟရာမီတိ အတ္ထော။

ဇေံ အတ္တနော ဝိဝေကာဘိရတိံ ကိတ္တေတွာ ဒုဒဒါနိ ယံ ကာယဂကာသတိ-
ကမ္မဋ္ဌာနံ ဘာဝေတွာ အရဟတ္တံ ပတ္တော၊ တဿ ပသံသနတ္ထံ **"ဗုဒ္ဓါ စေ မေ"**တိ
ဂါထမာဟ။ တဿတ္ထော—သစေ **ဗုဒ္ဓါ** ဘဂဝါ "ကောဟံ ဘန္တေ ဘဂဝန္တံ
ဝံရံ ယာစာမီ"တိ မယာ ယာစိတော "အတိက္ကန္တဝရာ ခေါ ဘိက္ခု၊ တထာ-
ဂတာ"တိ အပဋိက္ခိပိတွာ မယ္ဟံ ယထာယာစိတံ ဝံရံ ဒဒေယျ၊ သော စ ဝရော
မမာဓိပ္ပါယပ္ပရကော **လဒ္ဓေထ** မယ္ဟံ မနောရထံ မတ္ထကံ ပါပေယျာတိ ထေရော
ပရိကပ္ပဝသေန ဝဒတိ။ "ဘန္တေ သဗ္ဗော လောကော သဗ္ဗကာလံ ကာယ-
ဂတာသတိကမ္မဋ္ဌာနံ ဘာဝေတု"ကိ, "သဗ္ဗလောကဿ နိစ္စံ ကာယဂတာသတိ
ဘာဝေတဗ္ဗာ"တိ ကတွာ ဝံရံ ဂဏှော အဟန္တိ ဒဿေန္တော အာဟ **"ဂဏှ'ဟံ
သဗ္ဗလောကဿ၊ နိစ္စံ ကာယဂတံ သတိ"**န္တိ။ ဒုဒဒါနိ ဒုပဋိက္ခိတ္တဂရဟာမုခေန
ပရိကွဏ်း ပသံသန္တော—

၄၆၉။ "ယေ မံ ရူပေန ပါမိံသု၊ ယေ စ ယောသေန အန္ဓဂူ။
ဆန္ဒရာဂဝသူပေတာ၊ န မံ ဇာနန္တိ တေ ဇနာ။

၄၇၀။ အဒ္ဓုတ္တ္ဂ နံ ဇာနာတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ စ နံ ပသ်တိ။
သမန္နာဝဂရကော ဗာလော၊ သ ဝေ ယောသေန ဝုယ္ဟတိ။

၄၇၁။ အဒ္ဓုတ္တ္ဂ နံ ဇာနာတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ စ ဝိပသ်တိ။
ဗဟိဒ္ဓါ ဖလဒသ်ာဒိ၊ သောပိ ယောသေန ဝုယ္ဟတိ။

၁-ပေါ်ဒ္ဓေါဟိ (သီ၊ ဂ္ဂ) ၂-သာသနေ (က) ၃-အပရိက္ခိကဂရဟာမုခေန ပရိကွဏေ (သီ၊ ဂ္ဂ)

၄၇၂။ အဇ္ဈတ္တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ စ ဝိပဿတိ။
အနာဝရဏဒဿာဝီ၊ နသော ဃောသေန ဝုယ္ဟတီ”တိ—

ဣမာ စတဿော ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ **ယေ မံ ရူပေန ပါမိံသူ**တိ ယေ ဇနာ အဝိဒ္ဒသူ မမ ရူပေန အပသာဒိ-ကေန နိဟီနေန “အာကာရသဒိသီ ပညာ”တိ ဓမ္မသရီရေန စ မံ နိဟီနံ ပါမိံသု၊ “ဩရကော အယ”န္တိ ဟီဠေန္တာ ပရိစ္ဆိန္ဒနဝသေန မညိံသူတိ အတ္ထော။ **ယေ စ ဃောသေန အန္ဓဂူ**တိ ယေ စ သတ္တာ ဃောသေန မဉ္ဇုနာ မံ သမ္ဘာဝနာဝသေန အနုဂတာ ဗဟု မညိံသု၊ တံ တေသံ မိစ္ဆာ၊ နဟိ အဟံ ရူပမတ္တေန အဝမန္တဗ္ဗော၊ ဃောသမတ္တေန ဝါ နဗဟုံ မန္တဗ္ဗော၊ တသ္မာ **ဆန္ဒရာဂဝသူပေတာ၊ နမံ ဇာနန္တိ တေ ဇနာ**တိ တေ ဒုဝိဓာပိ ဇနာ[၁] ဆန္ဒရာဂဿ ဝသံ ဥပေတာ အပ္ပဟီနဆန္ဒရာဂါ သဗ္ဗသော ပဟီနဆန္ဒရာဂံ မံ နဇာနန္တိ။

အဝိသယော တေသံ မာဒိသော အဇ္ဈတ္တံ ဗဟိဒ္ဓါ စ အပရိညာတဝတ္ထုတာ-ယာတိ ဒဿေတုံ “**အဇ္ဈတ္တ**”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **အဇ္ဈတ္တ**န္တိ အတ္တနော သန္တာနေ ခန္ဓာယတနာဒိဓမ္မံ။ **ဗဟိဒ္ဓါ**တိ ပရသန္တာနေ။ အထ ဝါ အဇ္ဈတ္တန္တိ မမ အဗ္ဘန္တရေ အသေက္ခသီလက္ခန္ဓာဒိံ။ ဗဟိဒ္ဓါတိ မမေဝ အာကပ္ပသမ္ပတ္တိယာဒိယုတ္တံ ဗဟိဒ္ဓါ ရူပဓမ္မပ္ပဝတ္တိံ စက္ခုဝိညာဏာဒိပ္ပဝတ္တိံ စ။ **သမန္တာဝရဏော**တိ ဧဝံ အဇ္ဈတ္တဉ္စ ဗဟိဒ္ဓါ စ အဇာနနေန သမန္တတော အာဝရဏယုတ္တော အာဝဋ္ဌဉ္ဏဏဂတိကော။ **သ ဝေ ဃောသေန ဝုယ္ဟတီ**တိ သော ပရနေယျဗုဒ္ဓိကော ဗာလော ဃောသေန ပရေသံ ဝစနေန ဝုယ္ဟတိ နိယျတိ အာကဍိယတိ။

ဗဟိဒ္ဓါ စ ဝိပဿတီတိ ယော စ ဝုတ္တနယေန အဇ္ဈတ္တံ နဇာနာတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ပန သုံတာနုသာရေန အာကပ္ပသမ္ပတ္တိအာဒိဥပဓာရဏေန ဝါ ဝိသေသတော ပဿတိ။ “ဂုဏဝိသေသယုတ္တော သိယာ”တိ မညတိ၊ သောပိ **ဗဟိဒ္ဓါ ဖလဒဿာဝီ** နယဂ္ဂါဟေန ဖလမတ္တံ ဂဏ္ဍန္တော ဝုတ္တနယေန ဃောသေန ဝုယ္ဟတိ၊ သောပိ မာဒိသေ နဇာနာတီတိ အတ္ထော။

ယော ပန **အဇ္ဈတ္တဉ္စ** ခီဏာသဝဿ အဗ္ဘန္တရေ အသေက္ခသီလက္ခန္ဓာဒိဂုဏံ ဇာနာတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ စဿ ပဋိပတ္တိသလ္လက္ခဏေန ဝိသေသတော ဂုဏဝိသေသ-ယောဂံ ပဿတိ။ **အနာဝရဏဒဿာဝီ** ကေနစိ အနာဝဋ္ဌော ဟုတ္ဝာ အရိယာနံ

၁-မံ ဇာနန္တိတိ တေ ဒုဝိဓာပိ (သီ၊ဣ)

ဖြစ်ပါသည်။

၂—ဥပုသ်ကိုစောင့်ထိန်းခြင်းသည် ကောင်းသောအကျင့်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပုသ်ကိုစောင့်ထိန်းသူသည် ကိုယ်ကျင့်သီလ ပြည့်စုံသူဖြစ်ပါသည်။ ဥပုသ်ကိုစောင့်ထိန်းသူသည် ကောင်းသောအကျင့်ကို ကျင့်သ

ဥယျောဇိတာ မယာ စေတော၊ နိမန္တေသုံ တထာဂတံ။
ကေဝလံ ဘိက္ခုသံဃဉ္စ၊ ပုညက္ခေတ္တံ အနုတ္တရံ။

သတသဟဿပလ္လင်္ကံ၊ သောဝဏ္ဏံ ဂေါနကတ္ထတံ။
တူလိကာပဋ္ဋလိကာယ၊ ခေါမကပ္ပါသိကေဟိ စ။
မဟာရဟံ ပညာပယိံ၊ အာသနံ ဗုဒ္ဓယုတ္တကံ။

ပဒုမုတ္တရော လောကဝိဒူ၊ ဒေဝဒေဝေါ နရာသဘော။
ဘိက္ခုသံဃပရိဝုဋ္ဌော၊ မမ ဒွါရမုပါဂမိ။

ပစ္စုဂ္ဂန္တ္ဝာန သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ လောကနာထံ ယသဿိနံ။
ပသန္နစိတ္တော သုမနော၊ အဘိနာမယိံ သံဃရံ။

ဘိက္ခူနံ သတသဟဿံ၊ ဗုဒ္ဓဉ္စ လောကနာယကံ။
ပသန္နစိတ္တော သုမနော၊ ပရမန္နေန တပ္ပယိံ။

ပဒုမုတ္တရော လောကဝိဒူ၊ အာဟုတီနံ ပဋိဂ္ဂဟော။
ဘိက္ခုသံဃေ နိသီဒိတ္ဝာ၊ ဣမာ ဂါထာ အဘာသထ။

ယေနိဒံ အာသနံ ဒိန္နံ၊ သောဝဏ္ဏံ ဂေါနကတ္ထတံ။
တမဟံ ကိတ္တယိဿာမိ၊ သုဏာထ မမ ဘာသတော။

စတုသတ္တတိကွတ္တုံ သော၊ ဒေဝရဇ္ဇံ ကရိဿတိ။
အနုဘောဿတိ သမ္ပတ္တိံ၊ အစ္ဆရာဟိ ပုရက္ခတော။

ပဒေသရဇ္ဇံ သဟဿံ၊ ဝသုဓံ အာဝသိဿတိ။
ဧကပညာသက္ခတ္တုဉ္စ၊ စက္ကဝတ္တီ ဘဝိဿတိ။

သဗ္ဗာသု ဘဝယောနီသု၊ ဥစ္စာကုလီ ဘဝိဿတိ။
သော စ ပစ္ဆာ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ၊ သုက္ကမူလေန စောဒိတော။
ဘဒ္ဒိယော နာမ နာမေန၊ ဟေဿတိ သတ္ထု သာဝကော။

ဝိဝေကမနုယုတ္တောမှိ၊ ပန္တသေနာသနော ဝါသဟံ။
ဖလဋ္ဌော ဓိဂတံ သဗ္ဗံ၊ စတ္တာလေသောမှိ အဇ္ဇဟံ။

မမ သဗ္ဗံ အဘိညာယ၊ သဗ္ဗညူ လောကနာယကော။
ဘိက္ခုသံဃေ နိသီဒိတ္ဝာ၊ တောဒေ္ဓ ဌပေသိ မံ။

ပဋိသမ္ဘိဒါ စတဿော၊ ဝိမောက္ခာပိ စ အဋ္ဌိမေ။
ဆဠဘိညာ သစ္ဆိကတာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

တာဿ ဘဂဝါ ဆဋ္ဌဘိညျပ္ပတ္တိံ ဥတ္ဝာ "ဟိ ဘဒ္ဒါ"တိ အာဟ။ သော တာဝဒေဝ သတ္ထာရံ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဝန္ဒိတ္ဝာ ပဒ္ခလိကော သတ္ထု သမီပေ အဒ္ဒာသိ၊ သာ ဧဝ စဿ ဥပသမ္ပဒါ အဟောသိ၊ ဗုဒ္ဓ။ပသမ္ပဒါ နာမ ကိရေသာ။ ထေရော ဇာတိတော ပဋ္ဌာယ အတ္တနော ပဝတ္တိယာ ကထနမုခေန အညံ ဗျာကရောန္တော—

၄၇၃။ "ကေပုတ္တော အဟံ အာသိံ၊ ပိယော မာတု ပိယော ပိတု။
ဗဟူဟိ ဝတစရိယာဟိ၊ လဒ္ဓါ အာယာစနာဟိ စ။

၄၇၄။ တေ စ မံ အနုကမ္မာယ၊ အတ္ထကာမာ ဟိတေသိနော။
ဥဘော ပိတာ စ မာတာ စ၊ ဗုဒ္ဓဿ ဥပနာမယုံ။

၄၇၅။ ကိန္နာ လဒ္ဓါ အယံ ပုတ္တော၊ သုခုမာလော သုခေဓိတော။
ဣမံ ဒဒါမ တေ နာထ၊ ဇိနဿ ပရိစာရကံ။

၄၇၆။ သတ္ထာ စ မံ ပဋိဂ္ဂယ္ဟ၊ အာနန္ဒံ တေဒဗြဝိ။
ပဗ္ဗာဇေဟိ ဣမံ ဒိပံ၊ ဟေဿတျာ'ဇာနိယော အယံ။

၄၇၇။ ပဗ္ဗာဇေတွာန မံ သတ္ထာ၊ ဝိဟာရံ ပါဝိသိ ဇိနော။
အနောဏတသ္မိံ သုရိယသ္မိံ၊ တတော စိတ္တံ ဝိမုစ္စိ မေ။

၄၇၈။ တတော သတ္ထာ နိရာကတ္ဝာ၊ ပဋိသလ္လာနဝုဋ္ဌိတော။
ဟိ ဘဒ္ဒါတိ မံ အာဟ၊ သာ မေ အာသူ'ပသမ္ပဒါ။

၄၇၉။ ဇာတိယာ သတ္တဝဿေန၊ လဒ္ဓါ မေ ဥပသမ္ပဒါ။
တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာ၊ အဟော ဓမ္မသုဓမ္မတာ"တိ—

ဣမာ ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ **ဝတစရိယာဟိ**ဘိ "ဧဝံ ကတ္ဝာ ပုတ္တံ လဘိဿဟာ"တိ ဝုတ္တံ သမဏဓမ္မာဘိသမာစာရန ဝစန သုက္ဂာ ဒိရ ပါဒိသိတ္ဝာ အနသနာဒိဝတစရဏေဟိ။ **အာယာစနာဟိ**ဘိ ဒေဝကာယာဒနာဟိ သတ္ထု အာယာစနာယ စ၊ ဣဒမေဝ စေတ္ထ ကာရဏံ၊ ဒုတိယံ ပေ ရောဟဏော မာတာပိတူန် ပဋိပတ္တိဒဿနတ္ထဉ္စေဝ ကိန္နာလဒ္ဓဘာဝဒဿနတ္ထဉ္စ ဝဒတိ။

၁-ဝတစရိယေဟိ (သီ)

ဂဏော ဒဠ္ဠံ ဉာတုံ သမတ္ထော၊ န သော သေသမတ္တေန ဝုယ္ဟတိ ယာဇာဝတော ဒဿနတောတိ။

လကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ဘဒ္ဒတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ကေဟုတ္ထောတိအာဒိကာ အာယသ္မတော ဘဒ္ဒတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယံ ကိရ ပဒုမုတ္တရံ ဘဂဝန္တံ ဟိမဝန္တံ သတသဟဿပရိမာဏံ စိဝရာဒီဟိ စတူဟိ ပစ္စယေဟိ ပူဇေသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဇုမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ သေဋ္ဌိကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ၊ နိဗ္ဗတ္တမာနော စ အပုတ္တကေသု မာဟာဝိဂ္ဂဟသု ဒေဝတာယာစနာဒီနိ ကတ္ဝာဝိ အလဘန္တေသု သတ္ထာရံ ဥပသင်္ကမိ ဟ္ဝ “သစေ ဘဂဝါ ပယိ ဇော ပုတ္တံ လစ္ဆာမ၊ တံ တုမှာကံ ဒါသတ္တာယ ဒဿာမာ”တိ ဝ ဟ္ဝ အာယာစိ ဟ္ဝ ဂတောသု သတ္ထု အဓိပ္ပါယံ ဉတ္ဝာ အညတရော ဒေဝပုတ္တော ဒိဏ္ဏာယုကော ဟုဟ္ဝာ ဌိတော သတ္ထုနော ဒေဝရညာ “အမှကသ္မိံ ကုလေ နိဗ္ဗတ္တာဟိ”တိ အာဏာတ္တော ဟတ္ထိ နိဗ္ဗတ္တိ၊ **ဘဒ္ဒေါ**တိသ နာမံ အကံသု။ တံ သတ္တဝဿုဒ္ဒေသိကံ ဇာတံ မာတာပိတရော အလင်္ကရိတ္ဝာ ဘဂဝတော သန္တိကံ နေတ္ဝာ “အယံ သော ဘန္တေ တုမှေ အာယာစိတ္ဝာ လဒ္ဓဒါရကော၊ ဣဒံ ဟုမှာကံ နိယျာတေမာ”တိ အာဟံသု။ သတ္ထာ အာနန္ဒတ္ထေရံ အာဏာပေသိ ‘‘ဣမံ ပဗ္ဗာဇေဟိ”တိ။ အာဏာပေတ္ဝာ စ ဂန္ဒကုဋိံ ပါဝိသိ။ ဓမ္မစက္ကံ ပ ပဗ္ဗာဇေတ္ဝာ သဒ္ဓိဝိဟာရိကံ ကတ္ဝာ သတ္ထာ သာဝတ္ထိယံ သမ္ပတ္တော ဒိဝါဝိဟာရေ ကမ္မံ ကရောန္တော သုဂိယေ အနောဂဏေ ဘာဝေတ္ဝာ ဝိသေသံ ပါပုဏိ။ ဘဂဝတော ဓမ္မဒေသနာယ ပန ဗုဇ္ဈနကသတ္တာ ဟောန္တိ ဥပနိဿယသမ္ပန္နာ ဧဝ။ ဘဒ္ဒိယောပိ ဘဂဝတော ဓမ္မံ သုတ္ဝာ သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌာယ ပဗ္ဗဇိတော အနုပုဗ္ဗေန အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ ဝုတ္တံ **အပဒါနေ**၂—

“ပဒုမုတ္တရသမ္ဗုဒ္ဓံ၊ မေတ္တစိတ္တံ မဟာမုနိံ။
ဥပေတိ ဇနတာ သဗ္ဗာ၊ သဗ္ဗလောကဂ္ဂနာယကံ။
သတ္တာကဉ္စ ဗဟုကဉ္စ၊ အာဒိသံ ပါနဘောဇနံ။
ဒဒ္ဒိ သတ္ထာနော သဗ္ဗံ၊ ပုညကွေတ္တေ အနုတ္တရေ။
အဟမ္ပိ ဒါနံ ဒဿာမိ၊ ဒေဝဒေဝဿ တာဒိနော။
ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌံ နိမန္တေတွာ၊ သံဃမ္ပိ စ အနုတ္တရံ။

၁-နိဗ္ဗတ္တမာနော (သီ၊ ဂ္ဂ) ၂-ခ ၃-၁၀၆-၈ ဧ-၂ ။ပိဋ္ဌိသို့။

ကေသို့ ပဗ္ဗတေ ဝိဟရတိ။ သတ္ထာ အာသန္နမရဏဘာ[1] တံ ဥတ္တာ တဿ သန္တိကံ အဂမာသိ။ ယော ဘဂဝန္တံ ဒိသွာ ပသန္နစိတ္တော ဥဋ္ဌာဂရဲ့ ပိတိသောမနဿံ ပဝေဒေန္တော ပုပ္ဖမယံ အာသနံ ပညပေတွာ အဒါသိ။ သတ္ထာ တတ္ထ နိသီဒိတွာ အနိစ္စတာပဋိသံယုတ္တံ ဓမ္မိ့ ကထံ ကထေတွာ တဿ ပသန္နသေဝ အာကာ-သေန[2] အဂမာသိ။ သော ပုဗ္ဗေ ဂဟိတံ နိစ္စဂ္ဂါဟံ ပဟာယ အနိစ္စသညံ ဟဒယေ ဌပေတွာ ကာလင်္ကတော ဒေဝလောကေ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ အပရ.ပရံ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဇုမသို့ံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ဈာဇဂဟေ သောပါကယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တိ၊ သော ဇာတိအာဂတေန[3] **သောပါကော**တိ နာမေန ပညာယိ။ ကေစိ ပန "ဝါဏိဇကုလေ နိဗ္ဗတ္တော၊ 'သောပါကော'တိ ပန နာမမတ္တ"န္တိ ဝဒန္တိ။ တံ အပဒါနပါဠိယာ ဝိရုဇ္ဈတိ "ပန္နိမေ ဘဝေ သမ္ပတ္တေ သောပါကယောနုပါ-ဂမိ"န္တိ ဝစနတော။ တဿ စတုမာသဇာတဿ ပိတာ ကာလမကာသိ၊ စူဠပိတာ ပေါသေသိ။ အနုက္ကမေန သတ္တဝဿိကော ဇာတော ကေဒိဝသံ စူဠပိတာ "အတ္တနော ပုတ္တေန ကလဟံ ကရောတိ"တိ ဃုဋ္ဌတွာ တံ သုသာနံ နေတွာ ဒွေ ဟတ္ထေ ရဇ္ဇုယာ ကတော ဗန္ဓိ ဃ တာယ ဧဝ ရဇ္ဇုယာ မတမနုဿဿ သရီရေ ဂါဠံ ဗန္ဓိတွာ ဂတော "သိင်္ဂါလာဒယော ခါဒန္တု"တိ။ ပန္နိမဘဝိကတာယ ဒါရကဿ ပုညဖလေန သယံ ဟာရေတုံ နဝိသဟိ၊ သိင်္ဂါလာဒယောပိ နံ အာဟိဘဝိ်သု[4]။ ဒါရကော အဗုရတ္တာသမယေ ဧဝံ ဝိပ္ပလပတိ—

> "ကာ ဂတိ မေ အဂတိဿ[5]၊ ကော ဝါ ဗန္ဓု အဗန္ဓုနော။
> သုသာနမဇ္ဈေ ဗန္ဓဿ၊ ကော မေ အာယဒါယကော"တိ။

သတ္ထာ တာယ ဝေလာယ ဝေနေယျဗန္ဓဝေ ဩလောကေန္တော ဒါရကဿ ဟဒယဗ္ဘန္တရေ ပဇ္ဇလန္တံ အရဟတ္တဂ္ဂါပနိဿယံ ဒိသွာ ဩဘာသံ ဖရိတွာ သတ်ိ ဇနေတွာ ဧဝမာဟ—

> "ဧဟိ သောပါက မာ ဘာယိ၊ ဩလောကဿု တထာဂတံ။
> အဟံ ကံ တာရယိဿာမိ၊ ဘာဝုမုခေ ဝဋ္ဋမ"ဉ္စ[6]။

ဒါရကော ဗုဒ္ဓါနုဘာဝေန အိန္ဒဗဒ္ဓနော ဂါဟာပိတော်ယော်သာနေ သောတာ-ပန္နော ဟုတွာ ဂန္ဓကုဋိသမ္မုခေ အဋ္ဌာသိ။ တဿ မာတာ ပုတ္တံ အာယဿန်္တိ စူဠပိတရံ ပုစ္ဆိ ဟ္ဝာ တေနဿ ပဝတ္တိယာ အာဇိတာယ တတ္ထ တတ္ထ ဂန္ဒွာ

၁-အာသာသေ (က)　　၂-ဒေဝလောကေန္တော (က)　　၃-အာဂတ်ံသု (က)
၄-ကာ ဟိ မေ အဂတိ အဿ (သီ)၊ ကာ ဟိ မေ အာဂတိဿ (ဇ္ဈ)၊ ကာ ဂတိ မေ အာဒိဿ (က)

ဝိစိနန္တိ "ဗုဒ္ဓါ ကိရ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ ဇာနန္တိ၊ ယန္နူနာဟံ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ မမ ပုတ္တသ္မ ပဝတ္တိံ ဇာနေယျ''န္တိ သတ္ထု သန္တိကံ အဂမာသိ။ သတ္ထာ ဇုဒ္ဓိယာ တံ ပဋိစ္ဆာဒေတ္ဝာ "ဘန္တေ မမ ပုတ္တံ နု ပဿာမိ၁၊ အပိစ ဘဂဝါ တဿ ပဝတ္တိံ ဇာနာတီ''တိ ၂ တာယ ပုဋ္ဌော—

"နု သန္တိ ပုတ္တာ တာဏာယ၊ နု ပိတာ နာပိ ဗန္ဓဝါ။
အန္တကေနာ'ဓိပန္နဿ၊ နတ္ထိ ဉာတီသု တာဏတာ"တိ ?—

ဓမ္မံ ကထေသိ။ တံ သုတ္ဝာ သာ သောတာပန္နာ အဟောသိ။ ဒါရကော အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ **အပဒါနေ** ?—

"ပဒ္မာဝံ သောဓယန္တဿ၊ ဝိဝိနေ ပဒ္မတုတ္တမေ။
သိဒ္ဓတ္ထော နာမ ဘဂဝါ၊ အာဂစ္ဆိ မမ သန္တိကံ။

ဗုဒ္ဓံ ဥပဂတံ ဒိသ္ဝာ၊ လောကဇေဋ္ဌဿ တာဒိနော။
သန္ထဝံ သန္ထရိတ္ဝာန၊ ပုပ္ဖါသနမဒါသဟံ။

ပုပ္ဖါသနေ နိသီဒိတ္ဝာ၊ သိဒ္ဓတ္ထော လောကနာယကော။
မမဉ္စ ဂတိမညာယ၊ အနိစ္စတမုဒါဟရိ။

အနိစ္စာ ဝတ သင်္ခါရာ၊ ဥပ္ပါဒဝယဓမ္မိနော။
ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ဝာ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ တေသံ ဝူပသမော သုခေါ။

ဇုဒံ ဝတ္ဝာန သမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ လောကဇေဋ္ဌော နရာသဘော။
နဘံ အဗ္ဘုဂ္ဂမိ ဝိရော၊ ဟံသရာဇာဝ အမ္ဗရေ။

သကံ ဒိဋ္ဌိံ ဇဟိတ္ဝာန၊ ဘာဝယာ'နိစ္စသညဟံ။
ကောဟံ ဘာဝယိတ္ဝာန၊ တတ္ထ ကာလံ ကတော အဟံ။

ဒွေ သမ္ပတ္တိ အနုဘောတ္ဝာ၊ သုက္ကမူလေန စောဒိတော။
ပဏ္ဍိမေ ဘဝေ သမ္ပတ္တေ၊ သပါကယောနု'ပါဂမိံ။

အဂါရာ အဘိနိက္ခမ္မ၊ ပဒ္မဇိံ အနဂါရိယံ။
ဇာတိယာ သတ္တဝဿောဟံ၊ အရဟတ္တမပါပုဏိံ။

အာရဒ္ဓဝိရိယော ပဟိတတ္တော၊ သီလေသု သုသမာဟိတော။
တောသေတ္ဝာန မဟာနာဂံ၊ အလတ္ထံ ဥပသမ္ပဒံ။

၁-ပုတ္တော နု ဒိဿတိ (သီ၊ ဣ)　　၂-ဇာနထာတိ (သီ၊ ဣ)
၃-ခု ၁-၅၄-ဇိဋ္ဌေ ဓမ္မပဒေ။　　၄-ခု ၃-၇၀-ဗိဇ္ဈာဒိသု။

စတုန္နဝုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ကမ္မမကရိံ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ပုပ္ပဒါနဿိဒံ ဖလံ။

စတုန္နဝုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ သည်ံ ဘာဝယိံ တဒါ။
တံ သည်ံ ဘာဝယန္တဿ၊ ပတ္တော မေ အာသဝက္ခယော။

ပဋိသမ္ဘိဒါ စတဿော။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန''န္တိ။

အထ ဘဂဝါ ဣဒ္ဓိံ ပဋိသံဟရိ။ သာပိ ပုတ္တံ ဒိသ္ဝာ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌာ တဿ ခီဏာ-သဝဘာဝံ သုတ္ဝာ ပဗ္ဗာဇေတ္ဝာ ဂတာ။ သော သတ္ထာရံ ဂန္ဓကုဋိစ္ဆာယာယံ စက်မန္တံ ဥပသက်မိတ္ဝာ ဝန္ဒိတ္ဝာ အနုစက်မိ။ တဿ ဘဂဝါ ဥပသမ္ပဒံ အနုဇာနိတုကာမော "ဧကံ နာမ ကိ''န္တိအာဒိနာ[၁] ဒသ ပဉ္ဇေ ပုစ္ဆိ။ သောပိ သတ္ထု အဓိပ္ပါယံ ဂဏ္ဍန္တော သဗ္ဗညုတညာဏေန သံသန္ဒေန္တော "သဗ္ဗေ သတ္တာ အာဟာရဋ္ဌိတိကာ''တိအာဒိနာ[၁] တေ ပဉ္ဇေ ဝိဿဇ္ဇေသိ။ တေနေဝ တေ ကုမာရပဉ္ဇာ နာမ ဇာတာ။ သတ္တာ တဿ ပဉ္ဇျာကရဏေန အာရာ-ဓိတစိတ္တော ဥပသမ္ပဒံ အနုဇာနိ၊ တေန သာ ပဉ္ဇျာကရဏူပသမ္ပဒါ နာမ ဇာတာ၊ တဿိမံ[၂] အတ္တနော ပဝတ္တိံ ပကာသေတ္ဝာ ထေရော အည်ံ ဗျာကရောန္တော—

၄၈၀။ "ဒိသ္ဝာ ပါသာဒဆာယာယံ၊ စက်မန္တံ နရုတ္တမံ။
တတ္ထ နံ ဥပသက်မ္မ၊ ဝန္ဒိဿံ ပုရိသုတ္တမံ။

၄၈၁။ ဧကံသံ စီဝရံ ကတ္ဝာ၊ သံဟရိတ္ဝာန ပါဏယော။
အနုစက်မိဿံ ဝိရဇံ၊ သဗ္ဗသတ္တာနမုတ္တမံ။

၄၈၂။ တတော ပဉ္ဇေ အပုစ္ဆိ မံ၊ ပဉ္ဇာနံ ကောဝိဒေါ ဝိဒူ။
အစ္ဆမ္ဘိ စ အဘိတော စ၊ ဗျာကာသိံ သတ္ထုနော အဟံ။

၄၈၃။ ဝိဿဇ္ဇိတေသု ပဉ္ဇေသု၊ အနုမောဒိ တထာဂတော။
ဘိက္ခုသံဃံ ဝိလောကေတ္ဝာ၊ ဣမမတ္ထံ အဘာသထ။

၄၈၄။ 'လာဘာ အဂ်ါနံ မဂခာနံ၊ ယေသာယံ ပရိဘုဥ္ဇတိ။
စီဝရံ ပိဏ္ဍပါတဥ္ဇ၊ ပစ္စယံ သယနာသနံ။
ပစ္စုဋ္ဌာနဥ္ဇ သာမိစိံ၊ တေသံ လာဘာ'တိ စာဖြဝိ။

၁-ခု ၁-၃-ပိဋ္ဌေ ခုဒ္ဒကပါဋ္ဌေ။ ၂-တယိမံ (သီ)၊ တသ္မိံ (ဣ)၊ တဿိဒံ (က)

၄၀၅။ ‘အဇ္ဇဒဂ္ဂေ မံ သောပါက၊ ဒဿနာယော’ပသင်္ကမ။
ဧသာ စေဝ တေ သောပါက၊ ဘဝတု ဥပသမ္ပဒါ’။

၄၀၆။ ဇာတိယာ သတ္တဝဿေန၊ လဒ္ဓါန ဥပသမ္ပဒံ။
ဓာရေမိ အန္တိမံ ဒေဟံ၊ အဟော ဓမ္မသုဓမ္မတာ”တိ—

ဤမာ ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ **ပါသာဒဆာယာယ**န္တိ ဂန္ဓကုဋိန္တိ ဆာယာယံ။ **ဝန္ဒိဿ**န္တိ အဘိဝန္ဒိံ။

သံဟရိတ္ဝာန ပါဏယောတိ ဥဘော ဟတ္ထေ ကမလမကုဋ္ဌာကာရေန သင်္ဂဟေတွာ ကတ္ဝာ၊ အဉ္ဇလိံ ပဂ္ဂဟေတွာတိ အတ္ထော။ **အနုစင်္ကမိဿ**န္တိ စင်္ကမန္တဿ သတ္ထုနော အနု ပစ္ဆတော အနုဂမနဝသေန စင်္ကမိံ။ **ဝိဂဇ္ဈ**န္တိ ဝိဂတရာဂါဒိရဇံ။

ပဇ္ဇောတိ ကုမာရပဇ္ဇော။ **ဝိဉ္ဉူ**တိ ဝေဒိတမ္ဗံ ဝိဒိတဝါ[1]၊ သမ္ပညူတိ အတ္ထော။ “သတ္ထာ မံ ပုစ္ဆတီ”တိ ဥပဋ္ဌာနကဿ ဆမ္ဘိတတ္တာဿ ဘယဿ စ သေတု-ဃာတေန ပဟီနတ္တာ **အစ္ဆမ္ဘီ** စ **အဘီတော** စ ဗျာကာသိ။

ယေသာယန္တိ ယေသံ အင်္ဂမဂဓာနံ အယံ သောပါကော။ **ပစ္ဆယ**န္တိ ဂိလာန-ပစ္ဆယံ။ **သာမိဓိ**န္တိ မဂ္ဂဒါနဗီဇနာဒိသာမိစိကိရိယံ။

အဇ္ဇဒဂ္ဂေတိ ဒကာရော ပဒသန္ဓိကရော၊ အဇ္ဇ အဂ္ဂေ အာဒိံ ကတ္ဝာ၊ အဇ္ဇ ပဋ္ဌာယ။ “အဇ္ဇတဂ္ဂေ”တိပိ ပါဠိ၊ အဇ္ဇတံ အာဒိံ ကတ္ဝာတိ အတ္ထော။ **ဒဿနာ-ယော’ပသင်္ကမာ**တိ “ဟိနဇစ္စော, ဝယသာ တရုဏတရော”တိ ဝါ အစိန္တေတ္ဝာ ဒဿနာယ မံ ဥပသင်္ကမ။ **ဧသာ စေဝါ**တိ ယာ တဿ မမ သမ္ဗညူတညာဏေန သဒ္ဓိံ သံသန္ဒေတ္ဝာ ကတာ ပဋိသဇ္ဇနာ၊ သောယေဝ တေ ဘဝတု ဥပသမ္ပဒါ ဇ္ဈတိ စ အဗြဝိတိ ယောဇနာ။ “လဒ္ဓါ ‘မေ ဥပသမ္ပဒါ’’တိပိ ပါဠိ။ ယေ ပန ‘‘လဒ္ဓါန ဥပသမ္ပဒ”န္တိပိ ပဌန္တိ၊ တေသံ **သတ္တဝဿေနာ**တိ သတ္တမေန ဝဿေနာတိ အတ္ထော၊ သတ္တဝဿေန ဝါ ဟုတ္ဝာတိ ဝစနသေသော။ ယံ ပနေတ္ထ အဝုတ္တံ၊ တံ သုဝိညေယ္မေဝ။

သောပါကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ဝေဒိတမ္ဗဿ ဝိဒိတာ (သီ)

၅-သရဘင်္ဂေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သရေ ဟတ္ထေဟိတိအာဒိကာ အာယသ္မတော သရဘင်္ဂေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဋ္ဌူပနိဿယံ ကုသလံ ဥပစိနိတ္ဝာ ဧမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ရာဇဂဟေ အညတရဿ ဗြာဟ္မဏဿ ပုတ္တော ဟုတ္ဝာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ **အနဘိလက္ခိတော**တိဿ ကုလ-ဝံသာဂတံ နာမံ အဟောသိ။ သော ဝယပ္ပတ္တော ကာမေ ပဟာယ တာပသ-ပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ သရတိဏာနိ သယမေဝ ဘဉ္ဇိတ္ဝာ ပဏ္ဏသာလံ ကတ္ဝာ ဝသတိ။ တတော ပဋ္ဌာယ **သရဘင်္ဂေါ**တိဿ သမညာ အဟောသိ။ အထ ဘဂဝါ ဗုဒ္ဓစက္ခုနာ လောကံ ဝေါလောကေန္တော တဿ အရဟတ္တူပနိဿယံ ဒိသ္ဝာ တတ္ထ ဂန္တ္ဝာ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ သော ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တော နစိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပတ္ဝာ တတ္ထေဝ ဝသတိ။ အထဿ တာပသကာလေ ကတာ ပဏ္ဏသာလာ ဇိဏ္ဏာ ပလုဂ္ဂါ အဟောသိ။ တံ ဒိသ္ဝာ မနုဿာ "ကိဿ ဘန္တေ ဧမံ ကုဋိကံ နပဋိသခ်ရောထာ"တိ အာဟံသု။ ထေရော "ကုဋိကာ ယထာ တာပသကာလေ ကတာ၊ ဧဒါနိ တထာ ကာတုံ နသက္ကာ"တိ တံ သဗ္ဗံ ပကာသေန္တော—

၄၈၇။ "သရေ ဟတ္ထေဟိ ဘဉ္ဇိတ္ဝာ၊ ကတ္ဝာန ကုဋိမစ္ဆိသံ။
တေန မေ သရဘင်္ဂေါတိ၊ နာမံ သမ္မုတိယာ အဟု။

၄၈၈။ နမယ်ံ ကပ္ပတေ အဇ္ဇ၊ သရေ ဟတ္ထေဟိ ဘဉ္ဇိတုံ။
သိက္ခာပဒါ နော ပညတ္တာ၊ ဂေါတမေန ယသဿိနာ"တိ—

ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ **သရေ ဟတ္ထေဟိ ဘဉ္ဇိတ္ဝာ**တိ ပုဗ္ဗေ တာပသကာလေ သရတိဏာနိ မမ ဟတ္ထေဟိ ဆိန္ဒိတ္ဝာ တိဏကုဋိံ ကတ္ဝာ **အစ္ဆိသံ** ဝသိံ၊ နိသီဒိဋ္ဌေဝ နိပဇ္ဇိံ စ။ **တေနာ**တိ ကုဋိကရဏတ္ထံ သရာန ဘဉ္ဇနေန။ **သမ္မုတိယာ**တိ အနွတ္ထ-သမ္မုတိယာ သရဘင်္ဂေါတိ နာမံ **အဟု** အဟောသိ။

နမယ်ံ ကပ္ပတေ အဇ္ဇာတိ အဇ္ဇ ဧဒါနိ ဥပသမ္ပန္ဓဿ မယ်ံ **သရေ** သရတိဏေ ဟတ္ထေဟိ ဘဉ္ဇိတုံ နကပ္ပတေ နဝဋ္ဌတိ။ ကသ္မာ? **သိက္ခာပဒါ နော ပညတ္တာ၊ ဂေါတမေန ယသဿိနာ**တိ။ တေန ယံ အမှာကံ သတ္ထာရာ သိက္ခာပဒံ ပညတ္တံ၊ တံ မယံ ဇီဝိတဟေတုနာပိ နာတိက္ကမာမာတိ ဒဿေတိ။

ဧဝံ ဧကေန ပကာရေန တိဏကုဋိကာယ အပဋိသခ်ရဏေ ကာရဏံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ အပရေနပိ ပရိယာယေန နံ ဒဿေန္တော—

၄၈၉။ "သကလံ သမတ္တံ ရောဂံ၊ သရဘင်္ဂေါ နာဒ္ဒသံ ပုဗ္ဗေ။
　　သောယံ ရောဂေါ ဒိဋ္ဌော၊ ဝစနကရေနာ'တိဒေဝဿာ"တိ—

ဣမံ ဂါထမာဟ။

တတ္ထ **သကလ**န္တိ သဗ္ဗံ။ **သမတ္တ**န္တိ သမ္ပုဏ္ဏံ၊ သဗ္ဗဘာဂတော[၁] အနဝသေသန္တိ အတ္ထော။ **ရောဂ**န္တိ ဒုက္ခဒုက္ခတာဒိဝသေန ရုဇနဋ္ဌေန ရောဂဘူတံ ဥပါဒါနက္ခန္ဓပဉ္စကံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ **နာဒ္ဒသံ ပုဗ္ဗေ**တိ သတ္ထု၊ ဩဝါဒပဋိလာဘတော ပုဗ္ဗေ နဒ္ဒက္ခိံ။ **သောယံ ရောဂေါ ဒိဋ္ဌော၊ ဝစနကရေနာ'တိဒေဝဿာ**တိ သမ္ပုတိဒေဝါ ဥပပတ္တိဒေဝါ ဝိသုဒ္ဓိဒေဝါတိ သဗ္ဗေပိ ဒေဝေ အတ္တနော သီလာဒိဂုဏေဟိ အတိက္ကမိတွာ ဌိတတ္တာ အတိဒေဝဿ သမ္မာသမ္ပုဒ္ဓဿ ဩဝါဒပဋိကရေန သရဘင်္ဂေန သော အယံ ခန္ဓပဉ္စကသခ်ါတော ရောဂေါ ဝိပဿနာပညာသဟိတာယ မဂ္ဂပညာယ ပဉ္စက္ခန္ဓတော[၂] ဒိဋ္ဌော၊ ပရိညာတောတိ အတ္ထော။ ဧတေန ဧဝံ အတ္တဘာဝကုဋိကာယမ္ပိ အနပေက္ခော ဗာဟိရံ တိဏကုဋိကံ ကထံ[၃] ပဋိသခ်ရိဿတီတိ ဒဿေတိ။

ဣဒါနိ ယံ မဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇန္တေန မယာ အယံ အတ္တဘာဝရောဂေါ ယာထာဝတော ဒိဋ္ဌော၊ သွာယံ မဂ္ဂေါ သဗ္ဗဗုဒ္ဓသာဓာရဏော။ ယေန[၄] နေသံ ဩဝါဒဓမ္မောပိ မဇ္ဈေ ဘိန္နသုဝဏ္ဏသဒိသော ယတ္ထာဟံ ပတိဋ္ဌာယ ဒုက္ခက္ခယံ ပတ္တောတိ ဧဝံ အတ္တနော အရဟတ္တပဋိပတ္တိံ ဗျာကရောန္တော—

၄၉၀။ "ယေနေဝ မဂ္ဂေန ဂတော ဝိပဿီ၊
　　ယေနေဝ မဂ္ဂေန သိခီ စ ဝေဿဘူ။
　　ကကုသန္ဓကောဏာဂမနော စ ကဿပေါ၊
　　တေန'ဥ္ဇသေန အဂမာသိ ဂေါတမော။

၄၉၁။ ဝိတတဏ္ဟာ အနာဒါနာ၊ သတ္တ ဗုဒ္ဓါ ခယောဂဓာ။
　　ယေဟာ'ယံ ဒေသိတော ဓမ္မော၊ ဓမ္မဘူတေဟိ တာဒိဘိ။

၄၉၂။ စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ၊ အနုကမ္ပာယ ပါဏိနံ။
　　ဒုက္ခံ သမုဒယော မဂ္ဂေါ၊ နိရောဓော ဒုက္ခသခ်ယော။

၁-သေခဘာဝတော (သီ)၊ သဗ္ဗဘာဝတော (ဣ)　　၂-ပစ္စက္ခတော (က)
၃-တိဏကုဋိံ ကိံ (က)　　၄-ကေန (သီ)

၄၉၃။ ယသ္မိံ နိဝတ္တတေ ဒုက္ခံ၊ သံသာရသ္မိံ အနန္တကံ။
ဘေဒါ ဣမဿ ကာယဿ၊ ဇီဝိတဿ စ သခ်ယာ။
အညော ပုနဗ္ဘဝေါ နတ္ထိ၊ သုဝိမုတ္တောမှိ သဗ္ဗဓီ''တိ—

ဣမာ ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ **ယေနေဝ မဂ္ဂေနာ**တိ ယေနေဝ သပုဗ္ဗဘာဂေန အရိယေန အဋ္ဌင်္ဂိ-ကေန မဂ္ဂေန။ **ဂတောတိ** ပဋိပန္နော နိဗ္ဗာနံ အဓိဂတော။ **ဝိပဿီတိ** ဝိပဿီ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ **ကကုသန္ဓာတိ** အဝိဘတ္တိကော နိဒ္ဒေသော။ ''ကကုသန္ဓ-ကောဏာဂမနာ''တိပိ ပါဌော။ **တေန'ဥ္ဇသေနာ**တိ တေနေဝ အဥ္ဇသေန အရိယမဂ္ဂေန။

အနာဒါနာတိ အနုပါဒါနာ အပ္ပဋိသန္ဓိကာ ဝါ။ **ခယောဂဓာ**တိ နိဗ္ဗာနော-ဂဓာ နိဗ္ဗာနပတိဋ္ဌာ။ **ယေဟာ'ယံ ဒေသိတော ဓမ္မောတိ** ယေဟိ သတ္တဟိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေဟိ အယံ သာသနဓမ္မော ဒေသိတော ပဝေဒိတော။ **ဓမ္မ-ဘူတေဟီ**တိ ဓမ္မကာယတာယ ဓမ္မသဘာဝေဟိ, နဝလောကုတ္တရဓမ္မတော ဝါ ဘူတေဟိ ဇာတေဟိ, ဓမ္မံ ဝါ ပတ္တေဟိ။ **တာဒိဘီ**တိ ဣဋ္ဌာဒီသု တာဒိ-ဘာဝပ္ပတ္တေဟိ။

"**စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနီ**"တိအာဒိနာ တေဟိ ဒေသိတံ ဓမ္မံ ဒဿေတိ။ တတ္ထ **စတ္တာရီ**တိ ဂဏနပရိစ္ဆေဒေါ။ **အရိယသစ္စာနီ**တိ ပရိစ္ဆိန္နဓမ္မဒဿနံ။ ဝစနတ္ထ-တော ပန အရိယာနိ စ အဝိတထဋ္ဌေန သစ္စာနိ စာတိ အရိယသစ္စာနိ၊ အရိယဿ ဝါ ဘဂဝတော သစ္စာနိ တေန ဒေသိတတ္တာ, အရိယဘာဝကရာနိ ဝါ သစ္စာနီတိ အရိယသစ္စာနိ။ကုစ္ဆိတဘာဝတော တုစ္ဆဘာဝတော စ **ဒုက္ခံ**၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓ-ပဉ္ဇကံ။ တံ ဒုက္ခံ သမုဒေတိ ဧတသ္မာတိ **သမုဒယော**၊ တဏ္ဟာ။ ကိလေသေ မာရေန္တော ဂစ္ဆတိ, နိဗ္ဗာနတ္ထိကေဟိ မဂ္ဂိယတီတိ ဝါ **မဂ္ဂေါ**၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ-အာဒယော အဋ္ဌ ဓမ္မာ။ သံသာရစာရကသခ်ါတော နတ္ထိ ဧတ္ထ ရောဓော,ဧတသ္မိံ ဝါ အဓိဂတေ ပုဂ္ဂလဿ ရောဓာဘာဝေါ ဟောတိ, နိရုဇ္ဈတိ ဒုက္ခမေတ္ထာတိ ဝါ **နိရောဓော**၊ နိဗ္ဗာနံ။ တေနာဟ ''ဒုက္ခသခ်ယော''တိ။ အယမေတ္ထ သခ်ေပေါ၊ ဝိတ္ထာရော ပန **ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ**[1] ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ယသ္မိန္တိ ယသ္မိံ နိရောဓေ နိဗ္ဗာနေ အဓိဂတေ။ **နိဝတ္တတေ**တိ အရိယမဂ္ဂ-ဘာဝနာယ သတိ[2] **အနန္တကံ** အပရိယန္တံ ဣမသ္မိံ သံသာရေ ဇာတိအာဒိဒုက္ခံ နပဝတ္တတိ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ၊ သော နိရောဓောတိ အယံ ဓမ္မဘူတေဟိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေဟိ

၁-ဝိသုဒ္ဓိ-ဋ္ဌ ၂-၁၃၉-ပိဋ္ဌာဒီသု ၂-အရိယမဂ္ဂဘာဝနာယ အပ္ပဝတ္တတိ (သီ)

ဒေသိတော ဓမ္မောတိ ယောဇနာ။ **"ဘေဒါ"**တိအာဒိနာ "ရောဂေါ ဒိဋ္ဌော"တိ ဒုက္ခပရိညာယ သုစိတံ အတ္တနော အရဟတ္တပ္ပတ္တိံ သရူပတော ဒဿေတိ။ "ယသ္မိံ နိဗ္ဗတ္တေ ဒုက္ခ"န္တိ ပန ပါဠေ သကလဂါထာယ တတ္ထာယံ ယောဇနာ—**ယသ္မိ**ံ ခန္ဓာဒိပဋိပါဋိသည်တေ သံသာရေ ဇုဒံ အနန္တကံ ဇာတိအာဒိဒုက္ခံ နိဗ္ဗတ္တံ၊ သော ဇုတော ဒုက္ခပ္ပတ္တိတော အညော ပုနပ္ပုနံ ဘဝနဘာဝတော[၂] ပုနဗ္ဘဝေါ။ ဇုမဿ ဇိဝိတိန္ဒြိယဿ သန်ဃာ ကာယဿ၏-တဿ ခန္ဓပဉ္စကဿ ဘေဒါ ဝိနာသော ဥဒ္ဒံ နတ္ထိ၊ တသ္မာ သမ္ဖဒိ သမ္ဖေဟိ ကိလေ-သေဟိ သမ္ဖေဟိ ဘဝေဟိ သုဋ္ဌု ဝိမုတ္တော ဝိသံယုတ္တော အမှိတိ။

သရဘင်္ဂေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သတ္တကနိပါတဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-အာရောဂေါ (သီ၊ဇ)　　၂-အညော ပုနပ္ပုနဘဝတော (သီ) အညော ပုနပ္ပုနဘာဝတော (ဇ)

၈-အဋ္ဌကနိပါတ

၁-မဟာကစ္စာယနတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

အဋ္ဌကနိပါတေ **ကမ္မံ ဗဟုက**န္တိအာဒိကာ အာယသ္မတော မဟာကစ္စာယန-တ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော ပဒုမုတ္တ-ရဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဂဟပတိမဟာသာလကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ ဝုဒ္ဓိပ္ပတ္တော ဧကဒိဝသံ သတ္ထု သန္တိကေ ဓမ္မံ သုဏန္တော သတ္ထာရာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဝိတ္ထာရေန အတ္ထံ ဝိဘဇန္တာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပိယမာနံ ဧကံ ဘိက္ခုံ ဒိသ္ဝာ သယမ္ပိ တံ ဌာနံ ပတ္ထေန္တော ပဏိဓာနံ ကတ္ဝာ ဒါနာဒီနိ ပုညာနိ ကတ္ဝာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော သုမေဓဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဝိဇ္ဇာဓရော ဟုတ္ဝာ အာကာသေန ဂစ္ဆန္တော သတ္ထာရံ ဟိမဝန္တပဗ္ဗတေ ဧကသ္မိံ ဝနသဏ္ဍေ နိသိန္နံ ဒိသ္ဝာ ပသန္နမာနသော ကဏိကာရပုပ္ဖေဟိ ပူဇံ အကာသိ။

သော တေန ပုညကမ္မေန အပရာပရံ သုဂတီသုယေဝ ပရိဝတ္တေန္တော ကဿပဒသဗလဿ ကာလေ ဗာရာဏသိယံ ကုလဃရေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗု-တေ ဘဂဝတိ သုဝဏ္ဏစေတိယကရဏဋ္ဌာနေ သတသဟဿဂ္ဃနိကာယ သုဝဏ္ဏိဋ္ဌကာယ ပူဇံ ကတ္ဝာ "ဘဂဝါ မယှံ နိဗ္ဗတ္တနိဗ္ဗတ္တဋ္ဌာနေ သရိရံ သုဝဏ္ဏ-ဝဏ္ဏံ ဟောတူ"တိ ပတ္ထနံ အကာသိ။

တတော ယာဝဇီဝံ ကုသလကမ္မံ ကတ္ဝာ ဧကံ ဗုဒ္ဓန္တရံ ဒေဝမနုဿေသု သံသရိတ္ဝာ ဧုမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ဥဇ္ဇေနိယံ ရညော[၁] စဏ္ဍပဇ္ဇောတဿ ပုရောဟိ-တဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိ၊ တဿ နာမဂ္ဂဟဏဒိဝသေ မာတာ "မယှံ ပုတ္တော သုဝဏ္ဏ-ဝဏ္ဏော၊ အတ္တနော နာမံ ဂဟေတ္ဝာ အာဂတော"တိ **ကဥ္ဇနမာဏဝေါ**တ္ဝေဝ နာမံ အကာသိ။ သော ဝုဒ္ဓိမန္ဒာယ တယော ဝေဒေ ဥဂ္ဂဟေတ္ဝာ ပိတု အစ္စယေန ပုရောဟိဘဋ္ဌာနံ လဘိ။ သော ဂေါတ္တဝသေန **ကစ္စာယနော**တိ ပညာယိတ္ထ။ တံ ရာဇာ စဏ္ဍပဇ္ဇောတော ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒံ သုတ္ဝာ "အာစရိယ တ္ဝံ တတ္ထ ဂန္ဒ္ဝာ သတ္ထာရံ ဧုဓာနေဟီ"တိ ပေသေသိ။ သော အတ္တဋ္ဌမော သတ္ထု သန္တိကံ ဥပဂတော တဿ သတ္ထာ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ ဒေသနာပရိယောသာနေ သော သတ္တဟိ ဇနေဟိ သဒ္ဓိံ သဟ ပဋိသမ္ဘိဒါဟိ အရဟတ္တေ ပတိဋ္ဌာသိ။ တေန ဝုတ္တံ **အပဒါနေ**[၂]—

၁-ဥဒေနရညော (သီ)

၂ ခု ၄-၁၁၃-ပိဋ္ဌာဒီသု။

“ပဒုမုတ္တရော နာမ ဇိနော၊ အနေဇော အဇိတံ ဇယော။
သတသဟဿေ ကပ္ပါနံ၊ ဣတော ဥပ္ပဇ္ဇိ နာယကော။

ဝိရော ကမလပတ္တက္ခော၊ သသက်ဝိမလာနနော။
ကနကာစလသက်ာသော၊ ရဝိဒိတ္တိသမပ္ပဘော။

သတ္တာနေတ္တမနောဟာရီ၊ ဝရလက္ခဏဘူသိတော။
သမ္ဗဝါကျပထာတီတော၊ မနုဇာမရသက္ကတော။

သမ္ဗုဒ္ဓေါ ဗောဓယံ သတ္တော၊ ဝါဂိသော မဓုရဿရော။
ကရုဏာနိဗ္ဗန္ဓသန္တာနော၊ ပရိသာသု ဝိသာရဒေါ။

ဒေသေတိ မဓုရံ ဓမ္မံ၊ စတုသစ္စူပသံဟိတံ။
နိမုဂ္ဂေ မောဟပက်ိမှိ၊ သမုဒ္ဓရတိ ပါဏိနေ။

တဒါ ကေစရော ဟုတ္ဝာ၊ တာပသော ဟိမဝါလယော။
နဘသာ မာနုသံ လောကံ၊ ဂစ္ဆန္တော ဇိနမဒ္ဒသံ။

ဥပေစ္စ သန္တိကံ တသ္သ၊ အသောသိံ ဓမ္မဒေသနံ။
ဝဏ္ဏယန္တသ္သ ဝိရသ္သ၊ သာဝကသ္သ မဟာဂုဏံ။

သံခိတ္တေန မယာ ဝုတ္တံ၊ ဝိတ္ထာရေန ပကာသယံ။
ပရိသံ မဇ္ဈ တောသေတိ၊ ယထာ ကစ္စာယနော အယံ။

နာဟံ ဧဝမိကေစ္စံ၊ အညံ ပသ်ာမိ သာဝကံ။
တသ္မာ’တဒဂ္ဂေ သေဋ္ဌေါ၊ ဧဝံ ဓာရေထ ဘိက္ခဝေါ။

တဒါဟံ ဝိမ္ဟိတော ဟုတ္ဝာ၊ သုတ္ဝာ ဝါက္ပဲ မနောရမံ။
ဟိမဝန္တံ ဂမိတ္ဝာန၊ အာဟိတ္ဝာ ပုပ္ဖသဥ္စယံ။

ပူဇေတ္ဝာ လောကသရဏံ၊ တံ ဌာနမဘိပတ္ထယိံ။
တဒါ မမာသယံ ဥတ္ဝာ၊ ဗျာကာသိ သ ရဏာဇ္ဇဟော။

ပဿထေတံ ဣသိဝရံ၊ နိဒ္ဓန္တကနကတ္တစံ။
ဥဒ္ဓဂ္ဂလောမံ ဝိဏ်ာသံ၊ အစလံ ပဇ္ဇလိံ ဌိတံ။

ဟာသံ သုပုဏ္ဏနယနံ၊ ဗုဒ္ဓဝဏ္ဏဂတာသယံ။
ဓမ္မဇံ ဥဂ္ဂဟဒယံ၊ အမတာသိတ္တာသန္နိဘံ။

ထေရဂါထာ-ဋ္ဌ ၂-၁၀

ကစ္စာနဿ ဂုဏံ သုတ္ဝာ၊ တံ ဌာနံ ပတ္ထယံ ဋ္ဌိတော။
အနာဂတမ္ပိ အဒ္ဓါနေ၊ ဧဂါတမဿ မဟာမုနေ။

တဿ ဓမ္မေသု ဒါယာဒေါ၊ သြရသော ဓမ္မနိမ္မိတော။
ကစ္စာနော နာမ နာမေန၊ ဟေဿတိ သတ္ထု သာဝကော။

ဗဟုဿုတော မဟာဉာဏီ၊ အဓိပ္ပါယဝိဒူ မုနေ။
ပါပုဏိဿတိ တံ ဌာနံ၊ ယထာယံ ဗျာကတော မယာ။

သတသဟဿိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ကမ္မမကရိံ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ပုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။

ဒုဝေ ဘဝေ သံသရာမိ၊ ဒေဝတ္တေ အထ မာနုသေ။
အညံ ဂတိံ န ဂစ္ဆာမိ၊ ပုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။

ဒုဝေ ကုလေ ပဇာယာမိ၊ ခတ္တိယေ အထ ဗြာဟ္မဏေ။
နီစေ ကုလေ န ဇာယာမိ၊ ပုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။

ပစ္ဆိမေ စ ဘဝေ ဒါနိ၊ ဇာတော ဉဏ္ဍေနိယံ ပုရေ။
ပဇ္ဇောတဿ စ စက္ကာဿ၊ ပုရောဟိတဒိဇာမိနော။

ပုတ္တော တိရိဋိဝစ္ဆဿ၊ နိပုဏော ဝေဒပါရဂူ။
မာတာ စ စန္ဒိမာ နာမ၊ ကစ္စာနောဟံ ဝရတ္တစော။

ဝိမံသနတ္ထံ ဗုဒ္ဓဿ၊ ဘူမိပါလေန ပေသိတော။
ဒိသွာ မောက္ခပုရဒ္ဒါရံ၊ နာယကံ ဂဏသတ္ထုယံ။

သုတ္ဝာ စ ဝိမလံ ဝါကျံ၊ ဂတိပက်ဝိသောသနံ။
ပါပုဏိံ အမတံ သန္တံ၊ သေသေဟိ သဟ သတ္ထုဟိ။

အဓိပ္ပါယဝိဒူ ဇာတော၊ သုဂတဿ မဟာမတော။
ဌပိတော တေဒဂ္ဂေ စ၊ သုသမိဒ္ဓမနောရထော။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယှံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အထ သတ္ထာ “ထေ ဘိက္ခဝေါ”တိ ဟတ္ထံ ပသာရေသိ။ တေ တာဝဒေဝ ဒွဂ်္ဂလမတ္တကေသမဿုကာ ဣဒ္ဓိမယပတ္တစီဝရဓရာ ဝဿသဋ္ဌိကတ္ထေရာ ဝိယ အဟေသုံ။ ဧဝံ ထေရော သဒ္ဒတ္ထံ နိဖ္ဖါဒေတ္ဝာ “ဘန္တေ ရာဇာ ပဇ္ဇောတော

၁-ဝဿသတိကတ္ထေရ (သမ္မတ္ထ)

တုမှာကံ ပါဒေ ဝန္ဒိတုံ ဓမ္မဉ္စ သောတုံ ဣစ္ဆတီ”တိ သတ္ထု အာရောစေသိ။ သတ္ထာ “တုံယေဝ ဘိက္ခု တတ္ထ ဂန္တ္ဆ၊ တယိ ဂတေပိ ရာဇာ ပသီဒိဿတီ”တိ အာဟ။ ထေရော သတ္ထု အာဏာယ အတ္တဉ္ဆမော တတ္ထ ဂန္တ္ဆာ ရာဇာနံ ပသာဒေတ္ဝာ အဝန္တိသု သာသနံ ပတိဋ္ဌာပေတ္ဝာ ပုန သတ္ထု သန္တိကမေဝ ဂတော။ သော ကေဒိဝသံ သမ္ဗဟုလေ ဘိက္ခူ သမဏဓမ္မံ ပဟာယ ကမ္မာရာမေ သင်္ကိကာရာမေ ရသတဏှာနုဂတေ စ ပမာဒဝိဟာရိနော ဒိသွာ တေသံ သြဝါဒဝသေန—

၄၉၄။ “ကမ်ံ ဗဟုကံ နု ကာရယေ၊ ပရိဝဇ္ဇေယျ ဇနံ နု ဥယျမေ။
သော ဥဿုက္ကော ရသာနုဂိဒ္ဓေါ၊ အတ္ထံ ရိဉ္စတိ ယော သုခါဓိဝါဟော။

၄၉၅။ ပင်္ကော်တိ ဟိ နံ အဝေဒယုံ၊ ယာယံ ဝန္ဒနပူဇနာ ကုလေသု။
သုခုမံ သလ္လံ ဒုရုဗ္ဗဟံ၊ သက္ကာရော ကာပုရိသေန ဒုဇ္ဇဟော”တိ—

ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ **ကမ်ံ ဗဟုကံ နု ကာရယေ**တိ နဝါဝါသကာရာပနာဒိံ သမဏ-ဓမ္မကရဏာသ ပရိဗန္ဓဘူတံ[1] မဟန္တံ နဝကမ်ံ နု ပဋ္ဌပေယျ၊ ခုဒ္ဒကံ အပ္ပ-သမာရမ္ဘံ ခဏ္ဍဖုလ္လပဋိသန်္ခရဏာဒိံ သတ္ထု ဝစနပဋိပူဇနတ္ထံ ကာတဗ္ဗမေဝ။ **ပရိဝဇ္ဇေယျ ဇန**န္တိ ဂဏသင်္ကိကဝသေန ဇနံ ဝိဝဇ္ဇေယျ။ ဇနန္တိ ဝါ ယာဒိသံ သံသေဝတော ဘဇတော ပယိရုပါသတော ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဍ္ဎန္တိ၊ တာဒိသံ အကလ္လာဏမိတ္တဘူတံ ဇနံ ပရိဝဇ္ဇေယျ။ **နု ဥယျမေ**တိ ပစ္စယုပ္ပါဒနတ္ထံ ကုလသင်္ဂဏဝသေန နု ဝါယမေယျ၊ ယသ္မာ **သော ဥဿုက္ကော ရသာနုဂိဒ္ဓေါ၊ အတ္ထံ ရိဉ္စတိ ယော သုခါဓိဝါဟော**တိ ယော[2] ရသာနုဂိဒ္ဓေါ ရသတဏှာဝသိကော ဘိက္ခု ပစ္စယုပ္ပါဒနပသုတော၊ သော ကုလသင်္ဂဏတ္ထံ ဥဿုက္ကော၊ တေသု သုခိတေသု သုခိတော၊ ဒုက္ခိတေသု ဒုက္ခိတော၊ ဥပ္ပန္နေသု ကိစ္စကရဏီယေသု အတ္တနော ယောဂံ[3] အာပဇ္ဇတိ၊ ယော သုခါဓိဝါဟော သမထဝိပဿနာမဂ္ဂဖလနိဗ္ဗာနသုခါဝဟော သိလာဒိအတ္ထော၊ တံ ရိဉ္စတိ ပဇဟတိ၊ ကေဝလေန အတ္တာနံ တတော ဝိဝေစေတီတိ အတ္ထော။

ဧဝံ ပဌမဂါထာယ “ကမ္မာရာမတံ သင်္ကိကာရာမတံ ပစ္စယဂေဓ္ဓံ ဝဇ္ဇေ-ထာ”တိ သြဝဒိတ္ဝာ ဒုဒါနိ သက္ကာရာဘိလာသံ ဂရဟန္တော ဒုတိယံ ဂါထ-မာဟ။ တဿတ္ထော—ယာ အယံ ဘိက္ခာယ ဥပဂတာနံ ပဗ္ဗဇိတာနံ ကုလေသု ဂေဟဝါသိဟိ ဂဏသမ္ဂါဝနာယ ကရိယမာနာ ဝန္ဒနာ ပူဇနာ စ၊ ယသ္မာ

၁-ပရိပန္ထဘူတံ (သီ၊ ဋ္ဌ) ၂-သုခါဓိဝါဟော ယော (သီ၊ ဋ္ဌ) ၃-ဥယျောဂံ (သီ၊ ဋ္ဌ)

တံ အဘာဝိတတ္တာနံ သြသီဒါပနဋ္ဌေန မလိနဘာဝကရဏဋ္ဌေန စ **"ပင်္ကော** ကဒ္ဒမောတိ ဗုဒ္ဓါဒယော အရိယာ **ပဝေဒယုံ**[1] အဇ္ဈာသယသမ္ပန္နာ ပဝေဒေသုံ ဝါ။ ယသ္မာ စ အပရိညာတကမ္မဋ္ဌာနံ အနုပုထုဇ္ဇနာနံ သက္ကာရာဘိလာသံ ဒုဝိညေယ္ယ-သဘာဝတာယ ပိဋ္ဌာဇနနတော အန္ဓော တုဒနတော ဒုရုဒ္ဓရဏတော စ **သုခုမံ သလ္လံ ဒုရုဒ္ဓဟံ** ပဝေဒယုံ[2]၊ တတော ဧဝ သက္ကာရော ကာပုရိသေန **ဒုဋ္ဌဟော** ဒုပ္ပဇဟေယ္ယော တသ္မ ပဟာနပဋိပတ္တိယာ အပ္ပဋိပဇ္ဇနတော။ သက္ကာရာဘိလာသပ္ပဟာနေန ဟိ သက္ကာရော ပဟီနော ဟောတိ၊ တသ္မာ တသ္မ ပဟာနာယ အာယောဂေါ ကရဏီယောတိ ဒဿေတိ။

၄၉၆။ "န ပရဿု'ပနိဓာယ၊ ကမ်ံ မစ္စသ္မ ပါပကံ။
အတ္တနာ တံ န သေဝေယ္ယ၊ ကမ္မဗန္ဓူ ဟိ မာတိယာ။

၄၉၇။ န ပရေ ဝစနာ စောရော၊ န ပရေ ဝစနာ မုနိ။
အတ္တာ စ နံ ယထာ ဝေဒိ၊ ဒေဝါဝိ နံ တထာ ဝိဒူ။

၄၉၈။ ပရေ စ န ဝိဇာနန္တိ၊ မယမေတ္ထ ယမာမသေ။
ယေ စ တတ္ထ ဝိဇာနန္တိ၊ တတော သမ္မန္တိ မေဓဂါ။

၄၉၉။ ဇီဝတေ ဝါပိ သပ္ပညော၊ အပိ ဝိတ္တပရိက္ခယော။
ပညာယ စ အလာဘေန၊ ဝိတ္တဝါပိ န ဇီဝတိ။

၅၀၀။ သဗ္ဗံ သုဏာတိ သောတေန၊ သဗ္ဗံ ပဿတိ စက္ခုနာ။
န စ ဒိဋ္ဌံ သုတံ မိရော၊ သဗ္ဗံ ဥဒ္ဓုတုမရဟတိ။

၅၀၁။ စက္ခုမာ'သ္သ ယထာ အန္ဓော၊ သောတဝါ ဗဓိရော ယထာ။
ပညဝါ'သ္သ ယထာ မူဂေါ၊ ဗလဝါ ဒုဗ္ဗလော‌ရိဝ။
အထ အတ္ထေ သမုပ္ပန္နေ၊ သယေထ မတသာယိက"န္တိ—

ဣမာ ဆ ဂါထာ ရညော ပဇ္ဇောတသ္သ သြဝါဒဝသေန အဘာသိ။ သော ကိရ ဗြာဟ္မဏော သဒ္ဒဟိတ္ဝာ ပသုဃာတယညံ[3] ကာရေတိ၊ ကမ်ံ အသော-ဓေတ္ဝာဝ အစောရေ စောရသညာယ[4] ဒဏ္ဍေတိ၊ အဋ္ဌကရဏော စ[5] အဿာ-မိကေ သာမိကေ ကရောတိ၊ သာမိကေ စ အဿာမိကေ။ တတော နံ ထေရော ဝိဝေစေတုံ **"န ပရဿာ"**တိအာဒိနာ ဆ ဂါထာ အဘာသိ။

၁-အဝေဒယုံ (သီ၊ ဋ္ဌ)
၂-စောရသညော (သီ၊ ဋ္ဌ)
၃-ပသုဃာတယညေ (သီ၊ ဋ္ဌ)
၄-အတ္ထကရဏော စ (သီ၊ ဋ္ဌ)

တတ္ထ **နပရသု'ပနိဓာယ၊ ကမ္မံ မစ္စဿ ပါပက**န္တိ ပရဿ မစ္စဿ သတ္တဿ ဥပနိဓာယ ဥဒ္ဒိဿ ကာရဏံ ကတ္ဝာ ပါပကံ ဝဓဗန္ဓာဒိကမ္မံ နသေဝေယျ၊ ပရေန နကာရာပေယျာတိ အတ္ထော။ **အတ္တနာ တံ နသေဝေယျာ**တိ အတ္တနာပိ တံ ပါပကံ နကရေယျ။ ကသ္မာ? **ကမ္မဗန္ဓူ ဟိ မာတိယာ** ဣမေ မာတိယာ မစ္စာ ကမ္မဒါယာဒါ၊ တသ္မာ အတ္တနာ စ ကိဉ္စိ ပါပကမ္မံ နကရေယျ၊ ပရေနပိ နကာရာပေယျာတိ အတ္ထော။

နပရေ ဝစနာ စောရောတိ အတ္တနာ စောရိယံ အကတ္ဝာ ပရဝစနာ ပရဿ ဝစနမတ္တေန စောရော နာမ နဟောတိ၊ တထာ **နပရေ ဝစနာ မုနိ** ပရဿ ဝစနမတ္တေန မုနိ သုဝိသုဒ္ဓကာယဝစီမနောသမာစာရော နဟောတိ။ ဧတ္ထ ဟိ **ပရေ**တိ ဝိဘတ္တိအလောပံ ကတ္ဝာ နိဒ္ဒေသော။ ကေစိ ပန "ပရေသန္တိ ဝတ္တဗ္ဗေ ပရေတိ သံ-ကာရလောပံ[၁] ကတ္ဝာ နိဒ္ဒိဋ္ဌ"န္တိ ဝဒန္တိ။ **အတ္တာ စ နံ ယထာ ဝေဒီ**တိ နံ သတ္တံ တဿ အတ္တာ စိတ္တံ ယထာ "အဟံ[၂] ပရိသုဒ္ဓေါ, အပရိ-သုဒ္ဓေါ ဝါ"တိ ယာထာဝတော အဝေဒိ ဇာနာတိ[၃]။ **ဒေဝါပိ နံ တထာ ဝိဒူ**တိ ဝိသုဒ္ဓိဒေဝါ ဥပပတ္တိဒေဝါ စ တထာ ဝိဒူ ဝိဒန္တိ ဇာနန္တိ၊ တသ္မာ သယံ တာဒိသာ ဒေဝါ စ ပမာဏံ သုဒ္ဓါသုဒ္ဓါနံ သုဒ္ဓါသုဒ္ဓဘာဝဇာနနေ၊ နယေ ကေစိ ဣစ္ဆာဒေါသပရေတာ သတ္တာတိ အဓိပ္ပါယော။

ပရေတိ ပဏ္ဍိတေ ဌပေတ္ဝာ တတော အညေ၊ ကုသလာကုသလသာဝဇ္ဇာ-နဝဇ္ဇံ ကမ္မံ ကမ္မဖလံ[၄] ကာယဿ အသုဘတံ သဓ်ါရာနံ အနိစ္စတံ အဇာနန္တာ ဣဓ ပရေ နာမ။ တေ **မယမေတ္ထ** ဣမသ္မိံ ဇီဝလောကေ **ယမာမ** ဥပရမာမ၊ "သတတံ သမိတံ မစ္စု သန္တိကံ ဂစ္ဆာမာ"တိ နဇာနန္တိ။ **ယေ စ တတ္ထ ဝိဇာနန္တီ**တိ ယေ စ တတ္ထ ပဏ္ဍိတာ "မယံ မစ္စု သမီပံ ဂစ္ဆာမာ"တိ ဝိဇာနန္တိ။ **တတော သမ္မန္တိ မေဓဂါ**တိ ဧဝံ ဟိ တေ ဇာနန္တာ မေဓဂါနံ ပရ-ဝိဟိံသနာနံ ဝူပသမာယ ပဋိပဇ္ဇန္တိ၊ အတ္တနာ ပရေ စ အညေ နမေဓန္တိ နဗာဓေန္တီတိ အတ္ထော။ တွံ ပန ဇီဝိတနိမိတ္တံ အစောရေ စောရေ ကရောန္တောပိ ဒဏ္ဍနေန, သာမိကေ အဿာမိကေ ကရောန္တောပိ ဓနဇာနိယာ ဗာဓသိ ပညာ-ဝေကလ္လတော။ တထာ အကရောန္တောပိ **ဇီဝတေ ဝါပိ သပ္ပညော၊ အပိ ဝိတ္တ-ပရိက္ခယော** ပရိက္ခီဏဓနောပိ သပ္ပညဇာတိကော ဣတရီတရသန္တောသေန သန္တုဋ္ဌော အနဝဇ္ဇာယ ဇီဝိကာယ ဇီဝတိယေဝ။ တဿ ဟိ ဇီဝိတံ နာမ။ တေနာဟ ဘဂဝါ "ပညာဇီဝိံ ဇီဝိတမာဟု သေဋ္ဌ"န္တိ[၅]။ ဒုမ္မေဓပုဂ္ဂလော ပန

၁-သ-ကာရလောပံ (သီ၊ဣ) ၂-အယံ (ဣ၊က) ၃-အန္ဓေတိ အာဇာနာတိ (သီ)
၄-....သာဝဇ္ဇာနဝဇ္ဇကမ္မဖလံ (သီ၊ဣ) ၅-သံ ၁-၃၉-၂၁၆၊ခု ၁-၃၀၆-ပိဋ္ဌေသု။

ပညာယ စ အလာဘေန[၁] ဒိဋ္ဌဓမ္မိကံ သမ္ပရာယိကဉ္စ အတ္ထံ ဝိရာဓေန္တော ဝိတ္တဝါပိ
နဇီဝတိ ဂရဟာဒိပဝတ္တိယာ ဇီဝန္တော နာမ နဟောတိ၊ အနုပါယညုတာယ[၂]
ယထာဓိဂတံ ဓနံ နာသေန္တော ဇီဝိတမ္ပိ သန္ဓာရေတုံ နသက္ကောတိယေဝ။

ဣမာ ကိရ စတသောပိ ဂါထာ ထေရော သုပိနန္တေန[၃] ရညော ကထေသိ။
ရာဇာ သုပိနံ ဒိသ္ဝာ ထေရံ နမဿန္တောယေဝ ပဗုဇ္ဈိတ္ဝာ ပဘာတာယ ရတ္တိယာ
ထေရံ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဝန္ဒိတ္ဝာ အတ္တနာ ဒိဋ္ဌနိယာမေန သုပိနံ ကထေသိ။
တံ သုတ္ဝာ ထေရော တာ ဂါထာ ပစ္စနုဘာသိတ္ဝာ "**သဗ္ဗံ သုဏာတီ**"တိ-
အာဒိနာ ဒ္ဝိဟိ ဂါထာဟိ ရာဇာနံ သြဝဒိ။ တတ္ထ **သဗ္ဗံ သုဏာတိ သော-
တေနာ**တိ ဣဓ သောတဗ္ဗံ သဒ္ဒံ အာပါထဂတံ သဗ္ဗံ သုဘာသိတံ ဒုဗ္ဘာ-
သိတဉ္စ အဗဓိရော သောတေန သုဏာတိ။ တထာ သဗ္ဗံ ရူပံ သုန္ဒရံ
အသုန္ဒရမ္ပိ စက္ခုနာ[၄] အနန္ဓော ပဿတိ၊ အယမိန္ဒြိယာနံ သဘာဝေါ။ တတ္ထ
ပန **နစ ဒိဋ္ဌံ သုတံ ဓိရော၊ သဗ္ဗံ ဥဇ္ဈိတုန္တိ** စ နိဒဿနမတ္တမေတံ။ ယံ
ဟိ တံ ဒိဋ္ဌံ သုတံ ဝါ[၅]၊ နတံ သဗ္ဗံ ဓိရော သပ္ပညော ဥဇ္ဈိတုံ ပရိစ္စဇိတုံ
ဂဟေတုံ ဝါ အရဟတိ။ ဂုဏာဂုဏံ ပန တတ္ထ ဥပပရိက္ခိတ္ဝာ ဥဇ္ဈိတဗ္ဗမေဝ
ဥဇ္ဈိတုံ ဂဟေတဗ္ဗဉ္စ ဂဟေတုံ အရဟတိ၊ တသ္မာ **စက္ခုမာ'ဿ ယထာ
အန္ဓော** စက္ခုမာပိ သမာနော ဥဇ္ဈိတဗ္ဗေ ဒိဋ္ဌေ အန္ဓော ယထာ အဿ
အပဿန္တော ဝိယ ဘဝေယျ၊ တထာ ဥဇ္ဈိတဗ္ဗေ သုတေ သောတဝါပိ
ဗဓိရော ယထာ အဿ အသုဏန္တော ဝိယ ဘဝေယျ။ **ပညဝါ'ဿ
ယထာ မူဂေါ**တိ ဝိစာရဏပညာယ ပညဝါ ဝစနကုသလောပိ အဝတ္တဗ္ဗေ
မူဂေါ ဝိယ ဘဝေယျ။ **ဗလဝါ** ထာမသမ္ပန္နောပိ အကတ္တဗ္ဗေ ဒုဗ္ဗလောရိဝ၊
ရကာရော ပဒသန္ဓိကရော၊ အသမတ္ထော ဝိယ ဘဝေယျ။ **အထ အတ္ထေ
သမုပ္ပန္နေ၊ သယေထ မတသာယိက**န္တိ အတ္တနာ ကာတဗ္ဗကိစ္စေ ဥပ္ပန္နေ ဥပဋ္ဌိ-
တေ မတသာယိကံ သယေထ၊ မတသာယိကံ သယိတ္ဝာပိ တံ ကိစ္စံ တီရေ-
တဗ္ဗမေဝ၊ နဝိရာဓေတဗ္ဗံ။ အထ ဝါ **အထ အတ္ထေ သမုပ္ပန္နေ**တိ အတ္တနာ
အကရဏီယေ အတ္ထေ ကိစ္စေ ဥပ္ပန္နေ ဥပဋ္ဌိတေ မတသာယိကံ သယေထ၊ မတ-
သာယိကံ သယိတ္ဝာပိ တံ နကာတဗ္ဗမေဝ။ နဟိ ပဏ္ဍိတော အယုတ္တံ ကာတု-
မရဟတီတိ ဧဝံ ထေရေန သြဝဒိတော ရာဇာ အကတ္တဗ္ဗံ ပဟာယ ကာတဗ္ဗေ-
ယေဝ ယုတ္တပ္ပယုတ္တော အဟောသီတိ။

မဟာကစ္စာယနတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-အဘာဝေန (သီ၊ ဣ) ၂-အနုပစိတပညတာယ (သီ) ၃-သုပိနန္တေ (သီ၊ ဣ)
၄-စက္ခုမာ (သီ) ၅-ဒိဋ္ဌံ သုတံ မုတံ ဝါ (သီ)

၂-သိရိမိတ္တထ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

အက္ကောဓနောတိအာဒိကာ အာယသ္မတော သိရိမိတ္တထ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဋ္ဋူပနိဿယံ ကုသလံ ဥပစိနိတ္ဝာ ဇုမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ရာဇဂဟေ မဟာဓနကုဋုမ္ဗိကဿ ပုတ္တော ဟုတ္ဝာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ **သိရိမိတ္တော**တိ လဒ္ဓနာမော။ တဿ ကိရ မာတာ သိရိဂုတ္တာသ ဘဂိနီ။ တဿ ဝတ္ထု **ဓမ္မပဒဝဏ္ဏနာယံ**[1] အာဂတမေဝ။ သော သိရိဂုတ္တာသ ဘာဂိနေယျော သိရိမိတ္တော ဝယပ္ပတ္တော သတ္ထု ဓနပါလဒမနေ လဒ္ဓပ္ပသာဒေါ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တော နစိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသိတုံ အာသနံ အဘိရုဟိတ္ဝာ စိတ္တဗီဇနိံ ဂဟေတ္ဝာ နိသိန္နော ဘိက္ခူနံ ဓမ္မံ ကထေသိ။ ကထေန္တော စ ဥဋ္ဌာရတရေ ဂုဏေ ဝိဘဇိတ္ဝာ ဒဿေန္တော—

၅၀၂။ “အက္ကောဓနော’နုပနာဟီ၊ အမာယော ရိတ္တပေသုဏော။
သ ဝေ တာဒိသကော ဘိက္ခု၊ ဧဝံ ပေစ္စ န သောစတိ။

၅၀၃။ အက္ကောဓနော’နုပနာဟီ၊ အမာယော ရိတ္တပေသုဏော။
ဂုတ္တဒ္ဓါရော သဒါ ဘိက္ခု၊ ဧဝံ ပေစ္စ န သောစတိ။

၅၀၄။ အက္ကောဓနော’နုပနာဟီ၊ အမာယော ရိတ္တပေသုဏော။
ကလျာဏသီလော သော ဘိက္ခု၊ ဧဝံ ပေစ္စ န သောစတိ။

၅၀၅။ အက္ကောဓနော’နုပနာဟီ၊ အမာယော ရိတ္တပေသုဏော။
ကလျာဏမိတ္တော သော ဘိက္ခု၊ ဧဝံ ပေစ္စ န သောစတိ။

၅၀၆။ အက္ကောဓနော’နုပနာဟီ၊ အမာယော ရိတ္တပေသုဏော။
ကလျာဏပညော သော ဘိက္ခု၊ ဧဝံ ပေစ္စ န သောစတိ။

၅၀၇။ ယဿ သဒ္ဓါ တထာဂတေ၊ အစလာ သုပ္ပတိဋ္ဌိတာ။
သီလဉ္စ ယဿ ကလျာဏံ၊ အရိယကန္တံ ပသံသိတံ။

၅၀၈။ သံဃေ ပသာဒေါ ယဿတ္ထိ၊ ဥဇုဘူတဉ္စ ဒဿနံ။
အဒလိဒ္ဒေါတိ တံ အာဟု၊ အမောဃံ တဿ ဇီဝိတံ။

၁-ဓမ္မပဒ-ဋ္ဌ ၁-၂၇၅-ဝိဋ္ဌာဒီသု။

၅၀၉။ တသ္မာ သဒ္ဓဉ္စ သီလဉ္စ၊ ပသာဒံ ဓမ္မဒဿနံ။
အနုယုဉ္ဇေထ မေဓာဝီ၊ သရံ ဗုဒ္ဓါန သာသန"န္တိ—

ဣမာ ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ **အကွောဓနောတိ** အကုဇ္ဈနသီလော။ ဥပဋ္ဌိတေ ဟိ ကောဓုပ္ပတ္တိ-နိမိတ္တေ အဓိဝါသနခန္တိယံ ဌတ္ဝာ ကောပဿ အနုပ္ပါဒကော။ **အနုပနာဟီတိ** နဉပနာဟကော၊ ပရေဟိ ကတံ အပရာဓံ ပဋိစ္စ "အကွောစ္ဆိ မံ အဝဓိ မံ၊ အဇိနိ မံ အဟာသိ မေ"တိအာဒိနာ[၁] ကောဓဿ အနုပနယ္ဟနသီလော။ သန္တဒေါသပဋိစ္ဆာဒနလက္ခဏာယ မာယာယ အဘာဝတော **အမာယော။** ပိသုဏဝါစာဝိရဟိတတော **ရိတ္တပေသုဏော။ သ ဝေ တာဒိသကော ဘိက္ခူ**တိ သော တထာရူပေါ တထာဇာတိကော ယထာဝုတ္တဂုဏသမန္ဆာ-ဂတော ဘိက္ခု။ ဧဝံ ယထာဝုတ္တပဋိပတ္တိယာ **ပေစ္စ** ပရလောကေ နသောစတိ သောကနိမိတ္တဿ အဘာဝတော။ စက္ခုဒ္ဓါရာဒယော ကာယဒ္ဓါရာဒယော စ ဂုတ္တာ ပိဟိတာ သံဝုတာ ဧတဿာတိ **ဂုတ္တဒ္ဓါရော။ ကလျာဏသီလောတိ** သုန္ဒရသီလော သုဝိသုဒ္ဓသီလော။ **ကလျာဏမိတ္တောတိ**—

"ပိယော ဂရုဘာဝနိယော၊ ဝတ္တာ စ ဝစနက္ခမော။
ဂမ္ဘီရဉ္စ ကထံ ကတ္တာ၊ နော စဋ္ဌာနေ နိယောဇယေ"တိ[၂]—

ဧဝံ ဝိဘာဝိတလက္ခဏော ကလျာဏမိတ္တော ဧတဿာတိ ကလျာဏ-မိတ္တော။ **ကလျာဏပညောတိ** သုန္ဒရပညော။ ယဒိပိ ပညာ နာမ အသုန္ဒရာ နတ္ထိ၊ နိယျာနိကာယ ပန ပညာယ ဝသေန ဧဝံ ဝုတ္တံ။

ဧဝမေတ္ထ ကောဓာဒိနံ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန သမုစ္ဆေဒဝသေန စ အကွောဓနာဒိမုခေန ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနာယ ဂါထာယ သမ္မာပဋိပတ္တိံ ဒဿေတ္ဝာ ဣဒါနိ နိပ္ပတ္တိတလောကုတ္တရသဒ္ဓါဒိကေ ဥဒ္ဓရိတ္ဝာ[၃] ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနာယ ဧဝ ဂါထာယ သမ္မာပဋိပတ္တိံ ဒဿေန္တော "**ယဿ သဒ္ဓါ**"တိအာဒိမာဟ။ တဿတ္ထော— **ယဿ** ပုဂ္ဂလဿ **တထာဂတေ** သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေ "ဣတိပိ သော ဘဂဝါ"တိ-အာဒိနယပ္ပဝတ္တာ မဂ္ဂေနာဂတသဒ္ဓါ တတော ဧဝ **အစလာ** အဝိကမ္ပာ သုဋ္ဌု ပတိဋ္ဌိတာ။ "အတ္ထီ"တိ ပဒံ အာနေတ္ဝာ သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗံ။ **အရိယကန္တန္တိ** အရိယာနံ ကန္တံ ပိယာယိတံ ဘဝန္တရေပိ အဝိဇဟနတော။ **ပသံသိတန္တိ** ဗုဒ္ဓါဒိဟိ ပသဋ္ဌံ၊ ဝဏ္ဏိတံ ထောမိတံ အတ္ထီတိ ယောဇနာ။ တံ ပနေတံ သီလံ ဂဟဋ္ဌသီလံ

၁-ခု ၁-၁၃၊ ဝိ ၃-၄၉၆၊ မ ၃-၁၉၂-ပိဋ္ဌေသု။ ၂-အံ ၂-၄၂၂-ပိဋ္ဌေ။
၃-နိဗ္ဗိန္ဒိတံ လောကိယသဒ္ဓါဒိတော ဥဒ္ဓရိတ္ဝာ လောကုတ္တရသဒ္ဓါဒိကေ ပတိဋ္ဌပေတ္ဝာ (သီ၊ ဣ)

ပဗ္ဗဇိတသီလန္တိ ဒုဝိဓံ။ တတ္ထ ဂဟဋ္ဌသီလံ နာမ ပဉ္စသိက္ခာပဒသီလံ၊ ယံ ဂဟဋ္ဌေန ရက္ခိတုံ သက္ကာ။ ပဗ္ဗဇိတသီလံ နာမ ဒသသိက္ခာပဒသီလံ ဥပါဒါယ သဗ္ဗံ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ တယိဒံ သဗ္ဗမ္ပိ အခဏ္ဍာဒိဘာဝေန အပရာမဋ္ဌတာယ "ကလျာဏ"န္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

သံဃေ ပသာဒေါ ယဿတ္ထီတိ "သုပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝက-သံဃော"တိအာဒိနာ အရိယသံဃေ ပသာဒေါ သဒ္ဓါ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ အတ္ထိ အစလော သုပ္ပတိဋ္ဌိတောတိ အာနေတ္ဝာ ယောဇေတဗ္ဗံ။ **ဥဇုဘူတဉ္စ ဒဿန**န္တိ ဒိဋ္ဌိဝင်္ကာဘာဝတော ကိလေသဝင်္ကာဘာဝတော စ ဥဇုဘူတံ အကုဋိလံ အဇိမှံ ကမ္မဿကတာဒဿနဉ္ဇေဝ သပ္ပစ္စယနာမရူပဒဿနဉ္ဇာတိ ဒုဝိဓမ္ပိ ဒဿနံ ယဿ အတ္ထိ အစလံ သုပ္ပတိဋ္ဌိတန္တိ ယောဇနာ။ **အဒလိဒ္ဒေါတိ တံ အာဟု** သဒ္ဓါဓနံ သီလဓနံ သုတဓနံ စာဂဓနံ ပညာဓနန္တိ ဗုမေသံ သုဝိသုဒ္ဓါနံ ဓနာနံ အတ္ထိ-တာယ "အဒလိဒ္ဒေါ"တိ တံ တာဒိသံ ပုဂ္ဂလံ ဗုဒ္ဓါဒယော အရိယာ အာဟု။ **အမောဃံ တဿ ဇီဝိတံ** တဿ တထာရူပဿ ဇီဝိတံ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာဒိအတ္ထာ-ဓိဂမေန အမောဃံ အဝဉ္ဇံ၊ သဖလမေဝါတိ အာဟူတိ အတ္ထော။

တသ္မာတိ ယသ္မာ ယထာဝုတ္တသဒ္ဓါဒိဂုဏသမန္နာဂတော ပုဂ္ဂလော "အဒ-လိဒ္ဒေါ အမောဃဇီဝိတော"တိ ဝုစ္စတိ၊ တသ္မာ အဟမ္ပိ တထာရူပေါ ဘဝေယျန္တိ။ **သဒ္ဓဉ္စ။ပ။ သာသန**န္တိ "သဗ္ဗပါပဿ အကရဏ"န္တိအာဒိနာ[၁] ဝုတ္တံ ဗုဒ္ဓါနံ သာသနံ အနုဿရန္တော ကုလပုတ္တော ဝုတ္တပ္ပဘေဒံ သဒ္ဓဉ္ဇေဝ သီလဉ္စ ဓမ္မဒဿနဟေတုကံ ဓမ္မေ သုနိစ္ဆယာ ဝိမောက္ခဘူတံ ပသာဒဉ္စ အနုယုဉ္ဇေယျ ဝဇုယျာတိ။

ဧဝံ ထေရော ဘိက္ခူနံ ဓမ္မဒေသနာမုခေန အတ္တနိ ဝိဇ္ဇမာနေ ဂုဏေ ပကာသေန္တော အညံ ဗျာကာသိ။

သိရိမိတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ခု ၁-၄၁၊ ဒီ ၂-၄၂-ပိဋ္ဌေသု။

၃-မဟာပန္ထကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ယဒါ ပဌမမဒ္ဒကျိန္တိအာဒိကာ အာယသ္မတော မဟာပန္ထကတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယံ ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဟံသဝတီနဂရေ ဝိဘဝသမ္ပန္နော ကုဋုမ္ဗိယော ဟုတ္ဝာ ဧကဒိဝသံ သတ္ထု သန္တိကေ ဓမ္မံ သုဏန္တော သတ္ထာရံ ဧကံ ဘိက္ခုံ သညာဝိဝဋ္ဌကုသလာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေန္တံ ဒိသ္ဝာ သယမ္ပိ တံ ဌာနန္တရံ ပတ္ထေန္တော ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ ဘိက္ခုသံဃဿ သတ္တာဟံ မဟာဒါနံ ပဝတ္တေတ္ဝာ ''ဘန္တေ ယံ ဘိက္ခုံ တုမှေ ဗုတော သတ္တဒိဝသမတ္ထကေ 'သညာဝိဝဋ္ဌကုသလာနံ အယံ မမ သာသနေ အဂ္ဂေါ'တိ ဧတဒဂ္ဂေ ဌပယိတ္ထ၊ အဟမ္ပိ ဗုမဿ အဓိကာရကမ္မဿ ဗလေန သော ဘိက္ခု ဝိယ အနာဂတေ ဧကဿ ဗုဒ္ဓဿ သာသနေ အဂ္ဂေါ ဘဝေယျ''နွိ ပတ္ထနံ အကာသိ။ ကနိဋ္ဌဘာတာ ပနဿ တထေဝ ဘဂဝတိ အဓိကာရကမ္မံ ကတ္ဝာ မနောမယဿ ကာယဿာဘိနိမ္မာနံ စေတောဝိဝဋ္ဌကောသလ္လနွိ ဒ္ဝိန္နံ အဂ်ါနံ ဝသေန ဝုတ္တနယေနေဝ ပဏိဓာနံ အကာသိ။ ဘဂဝါ ဒ္ဝိန္နမ္ပိ ပတ္ထနံ အနန္တရာယေန သမိဇ္ဈနဘာဝံ ဒိသ္ဝာ ''အနာဂတေ ကပ္ပသတသဟဿမတ္ထကေ ဂေါတမဿ နာမ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓဿ သာသနေ တုမှာကံ ပတ္ထနာ သမိဇ္ဈိဿတီ''တိ ဗျာကာသိ။

တေ ဥဘောပိ ဇနာ တတ္ထ ယာဝဇီဝံ ပုညာနိ ကတ္ဝာ တတော စုတော ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိံသု။ တတ္ထ မဟာပန္ထကဿ အန္တရာကတံ ကလျာဏဓမ္မံ နကထိယတိ။ စူဋ္ဌပန္ထကော ပန ကဿပဿ ဘဂဝတော သာသနေ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ ဝိသတိ ဝဿသဟဿာနိ ဩဒါတကသိဏကမ္မံ ကတ္ဝာ ဒေဝပုရေ နိဗ္ဗတ္တိ။ အပဒါနေ[၁] ပန ''စူဋ္ဌပန္ထကော ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ တာပသော ဟုတ္ဝာ ဟိမဝန္တေ ဝသန္တော တတ္ထ ဘဂဝန္တံ ဒိသ္ဝာ ပုပ္ပစ္ဆတ္တေန ပူဇံ အကာသိ''တိ အာဂတံ[၂]။ တေသံ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တာနံယေဝ ကပ္ပသတသဟဿံ အတိက္ကန္တံ။ အထ အမှာကံ သတ္ထာ အဘိသမ္ဗောဓိံ ပတ္ဝာ ပဝတ္တိတဝရဓမ္မစက္ကော ရာဇဂဟံ ဥပနိဿာယ ဝေဋ္ဌုဝနေ မဟာဝိဟာရေ ဝိဟရတိ။

တေန စ သမယေန ရာဇဂဟေ ဓနသေဋ္ဌိဿ ဓီတာ အတ္တနော ဒါသေန သဒ္ဓိံ သန္ထဝံ ကတ္ဝာ ဥတကေဟိ ဘီတာ ဟတ္ထသာရံ ဂဟေတ္ဝာ တေန သဒ္ဓိံ ပလာယိတ္ဝာ အညတ္ထ ဝသန္တီ တံ ပဋိစ္စ ဂဗ္ဘံ လဘိတ္ဝာ ပရိပက္ကဂဗ္ဘာ

၁-အပရေ (သီ) ၂-အာဟု (သီ) အပဒါန-ဋ္ဌ ၂-သီဟာသနိယဝဂ္ဂံဝဏ္ဏနာယံ။

"ဉာတိဃရံ ဂန္ဒွာ ဝိဇာယိဿာမီ"တိ ဂစ္ဆန္တိ အန္တရာမဂ္ဂေယေဝ ပုတ္တံ ဝိဇာယိတ္ထာ သာမိနာ နိဝတ္တိတာ ပုဗ္ဗေ ဝသိတဋ္ဌာနေ ဝသန္တိ ပုတ္တသ ပန္ထေ ဇာတတ္တာ **ပန္ထကော**တိ နာမံ အကာသိ။ တသ္မိံ အာဓာဝိတ္ထာ ဝိဓာဝိတ္ထာ ဝိစရဏကာလေ တမေဝ ပဋိစ္ဆ ဒုတိယံ ဂဗ္ဘံ ပဋိလဘိတ္ထာ ပရိပက္ကဂဗ္ဘာ ပုဗ္ဗေ ပုတ္တနယေနေဝ အန္တရာမဂ္ဂေ ပုတ္တံ ဝိဇာယိတ္ထာ သာမိနာ နိဝတ္တိတာ ဇေဋ္ဌပုတ္တသ **မဟာပန္ထကော**တိ ကနိဋ္ဌသ **စူဠပန္ထကော**တိ နာမံ ကတ္ထာ ယထာဝသိတဋ္ဌာနေယေဝ ဝသန္တိ အနုက္ကမေန ဒါရကေသု ဝုဒ္ဎေသု တေဟိ "အမ္ဟ အယျကကုလံ နော ဒဿေဟီ"တိ နိဗ္ဗန္ဓိယမာနာ[1] ဒါရကေ မာတာပိတူနံ သန္တိကံ ပေသေသိ။ တတော ပဋ္ဌာယ ဒါရကာ ဓနသေဋ္ဌိနော ဂေဟေ ဝဍ္ဎန္တိ။ တေသု စူဠပန္ထကော အတိဒဟရော၊ မဟာပန္ထကော ပန အယျကေန သဒ္ဓိံ ဘဂဝတော သန္တိကံ ဂတော သတ္ထာရံ ဒိသ္ဝာ သဟ ဒဿနေန ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ဓမ္မံ သုတ္ဝာ ဥပနိဿယသမ္ပန္နတာယ ပဗ္ဗဇိတုကာမော ဟုတ္ဝာ ပိတာမဟံ အာပုစ္ဆိ။ သော သတ္ထု တမတ္ထံ အာရောစေတ္ဝာ တံ ပဗ္ဗာဇေသိ။ သော ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ ဗဟုံ ဗုဒ္ဓဝစနံ ဥဂ္ဂဏှိတ္ဝာ ပရိပုဏ္ဏဝဿော ဥပသမ္ပဒိတ္ဝာ ယောနိသောမနသိကာရေ ကမ္မံ ကရောန္တော ဝိဿသတော စတုန္နံ အရိယဝံသာနံ လာဘီ ဟုတ္ဝာ တတော ဝုဋ္ဌာယ ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတ္ဝာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ ဇာတိ သော သညာဝိဝဋ္ဋကုသလာနံ အဂ္ဂေါ ဇာတော။ သော စျာနသုခေန ဖလသုခေန ဝိတိနာမေန္တော ကေဒိဝသံ အတ္တနော ပဋိပတ္တိံ ပစ္စဝေက္ခိတ္ဝာ အဓိဂတသမ္ပတ္တိံ ပဋိစ္စ သဗ္ဗာတသောမနဿော သီဟနာဒံ နဒန္တော—

၅၁၀။ "ယဒါ ပဌမမဒ္ဒက္ခိံ၊ သတ္ထာရမကုတောဘယံ။
တတော မေ အဟု သံဝေဂေါ၊ ပဿိတ္ဝာ ပုရိသုတ္တမံ။

၅၁၁။ သိရိံ ဟတ္ထေဟိ ပါဒေဟိ၊ ယော ပဏာမေယျ အာဂတံ။
ဇောဒိသံ သော သတ္ထာရံ၊ အာရာဓေတ္ဝာ ဝိရာဓယေ။

၅၁၂။ တဒါဟံ ပုတ္တဒါရဉ္စ၊ ဓနဓညဉ္စ ဆဍ္ဍယိံ။
ကေသမဿူနိ ဆေဒေတ္ဝာ၊ ပဗ္ဗဇိံ အနဂါရိယံ။

၅၁၃။ သိက္ခာသာဇီဝသမ္ပန္နော၊ ဇုန္ဒြိယေသု သုသံဝုတော။
နမဿမာနော သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ ဝိဟာသိံ အပရာဇိတော။

၁-နိဗ္ဗန္ဓိယမာနာ (သီ၊ ဂ္ဂ)၊ နိဗ္ဗဒ္ဓိယမာနာ (က)

၅၁၄။ တတော မေ ပဏိဓိ အာသိ၊ စေတသော အဘိပတ္ထိတော။
နာ နိသိဒေ မုဟုတ္တမ္ပိ၊ တဏှာသလ္လေ အနူဟတေ။

၅၁၅။ တဿ မေဝံ ဝိဟရတော၊ ပဿ ဝိရိယပရက္ကမံ။
တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ။

၅၁၆။ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ ဇာနာမိ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု ဝိသောဓိတံ။
အရဟာ ဒက္ခိဏေယ္ယောမ္ပိ၊ ဝိပ္ပမုတ္တော နိရူပဓိ။

၅၁၇။ တတော ရတ္တာဝိဝသာနေ၊ သူရိယုဂ္ဂမနံ ပတိ။
သဗ္ဗံ တဏှံ ဝိသောသေတ္ဝာ၊ ပလ္လင်္ကေန ဥပါဝိသိ”န္တိ—

ဇုမာ ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ **ယဒါ**တိ ယသ္မိံ ကာလေ။ **ပဌမ**န္တိ အာဒိတော။ **အဒ္ဓ**ဂ္ဂိန္တိ ပသိဒ္ဓံ။ **သတ္ထာ**ရန္တိ ဘဂဝန္တံ။ **အကုတောဘယ**န္တိ နိဒ္ဒုယံ။ အယံ ဟေတ္ထ အတ္ထော— သဗ္ဗေသံ ဘယဟေတူနံ ဗောဓိမူလေယေဝ ပဟီနတ္တာ ကုတောစိပိ ဘယာ-ဘာဝတော **အကုတောဘယံ** နိဒ္ဒုယံ စတုဝေသာရဇ္ဇဝိသာရဒံ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပ-ရာယိကပရမတ္ထေဟိ ဝေနေယျာနံ ယထာရဟမနုသာသနတော **သတ္ထာ**ရံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ မယံ ဝိတာမဟေန သဒ္ဓိံ ဂန္ဒာ ယာယ ဝေလာယ[1] သဗ္ဗပဌမံ ပဿိံ၊ တံ **ပုရိသုတ္တမံ** သဒေဝကေ လောကေ အဂ္ဂပုဂ္ဂလံ ပဿိတ္ဝာ တတော ဒဿနဟေတု **တတော** ဒဿနတော[2] ပဋ္ဌာ “ဇွေကံ ကာလံ သတ္ထာရံ ဒဋ္ဌုံ ဓမ္မဉ္စ သောတုံ နာလတ္ထ”န္တိ မယံ **သံဝေဂေါ အဟု** သဟောတ္တပ္ပံ ဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ ဥပ္ပန္နသံဝေဂေါ ပနာဟံ ဧဝံ စိန္တေသိန္တိ ဒဿေတိ **သိရိ**ံ **ဟတ္ထေ**ဟိတိ ဂါထာဃယ။ တဿတ္ထော—**ယော** ဝိဘဝတ္ထိကော ပုရိသော “ဥပဋ္ဌာယိကော[3] ဟုတ္ဝာ တဝ သန္တိကေ ဝသိဿာမိ”တိ သဝိဂ္ဂဟံ သိရိံ သယနေ ဥပဂတံ ဟတ္ထေဟိ စ ပါဒေဟိ စ ကောဋ္ဋေန္တော **ပဏာမေယျ** နိဟရေယျ၊ **သော** တထာရူပေါ အလင်္ကာရပုရိသော တောဒိသံ **သတ္ထာရံ** သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ **အာရာ-ဓေတ္ဝာ** ဇုမသ္မိံ နဝမေ ခဏေ ပဋိလဘိတ္ဝာ **ဝိဂတဓေယေ** တဿ ဩဝါဒါနုသာသနီ-ဏေန တံ ဝိရဇ္ဈေယျ၊ အဟံ ပနေဝံ နာ ကရောမိတိ အဓိပ္ပါယော။ တေနာဟ “**တဒါဟံ။ပ။ အနဂါရိယ**”န္တိ။ တတ္ထ **ဆန္နယိ**န္တိ ပဇဟိံ။ “ဆဒ္ဒိယ”န္တိပိ ပါဌော။ နနု အယံ ထေရော ဒါရုပရိဂ္ဂဟံ အကတ္ဝာဝ ပဗ္ဗဇိတော၊ သော ကသ္မာ

၁-သာယံ ဝေလာယံ (သီ)၊ သာယ ဝေလာယ (ဇ)

၂-တတော ဒဿနဟေတုတော ပဿန္နော (သီ၊ ဇ) ၃-ဥဇ္ဈာယိကော (သီ၊ ဇ)

"ပုတ္တဒါရဉ္စ ဆဋ္ဌယိ"နှိ အဝေါစာတိ? ယထာ နာမ ပုရိသော အနိဗ္ဗတ္တဖလ-မေဝ ရုက္ခံ ဆိန္ဒန္တော အစ္ဆိန္ဒေ တတော လဒ္ဓဖလေဟိ ပရိဟီနော နာမ ဟောတိ။ ဧဝံသမ္ပဒမိဒံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

သိက္ခာသာဇီဝသမာပန္ဒောတိ ယာ အမိသီလသိက္ခာ၊ တာယ စ, ယတ္ထ ဘိက္ခူ သဟ ဇီဝနှိ၊ ဧကဇီဝိကာ သဘာဂဝုတ္တိနော ဟောနှိ၊ တေန ဘဂဝတာ ပညတ္တသိက္ခာပဒသဓါတေန သာဇီဝေန စ သမန္နာဂတော သိက္ခန-ဘာဝေန သမဂ်ီဘူတော၊ သိက္ခံ ပရိပူရေန္တော သာဇီဝဉ္စ အဝီတိက္ကမန္တော ဟုတ္ဝာ တဒုဘယံ သမ္ပာဒေန္တောတိ အတ္ထော။ တေန သုဝိသုဒ္ဓေ ပါတိမောက္ခေ သီလေ ပတိဋ္ဌိတဘာဝံ ဒဿေတိ။ **ဣန္ဒြိယေသု သုသံဝုတောတိ** မနစ္ဆဋ္ဌေသု ဣန္ဒြိယေသု သုဋ္ဌု သံဝုတော၊ ရူပါဒိဝိသယေသု ဥပ္ပဇ္ဇနကာနံ အဘိဇ္ဈာဒီနံ ပဝတ္တိနိဝါရဏဝသေန သတိကဝါဋေန သုပိဟိတစက္ခာဒိဒ္ဓါရောတိ အတ္ထော။ ဧဝံ ပါတိမောက္ခသံဝရဣန္ဒြိယသံဝရသီလသမ္ပတ္တိဒဿနေန ဣတရသီလမ္ပိ အတ္ထတော ဒဿိတမေဝ ဟောတီတိ ထေရော အတ္တနော စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလ-သမ္ပဒံ ဒဿေတ္ဝာ "**နမဿမာနော သမ္ပုဒ္ဓ**"နှိ ဣမိနာ ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာ-နုယောဂမာဟ။ **ဝိဟာသိံ အပရာဇိတောတိ** ကိလေသမာရာဒီဟိ အပရာဇိတော ဧဝ ဟုတ္ဝာ ဝိဟရိံ၊ ယာဝ အရဟတ္တပ္ပတ္တိ၊ တာဝ တေဟိ အနဘိဘူတော, အညဒတ္ထု တေ အဘိဘဝန္တော ဧဝ ဝိဟာသိနှိ အတ္ထော။

တတောတိ တသ္မာ၊ ယသ္မာ သုဝိသုဒ္ဓသီလော သတ္ထရိ အဘိပ္ပသန္နော ကိလေ-သာဘိဘဝနပဋိပတ္တိယဉ္စ ဋ္ဌိတော[၁]၊ တသ္မာ။ **ပဏိဓီတိ** ပဏိဓာနံ။ **တတော** ဝါ စိတ္တာဘိနီဟာရော။ **အာသီတိ** အဟောသိ။ **စေတသော အဘိပတ္ထိတောတိ** မမ စိတ္တေန ဣစ္ဆိတော။ ကီဒိသော ပန သောတိ အာဟ "**န နိသီဒေ မုဟုတ္တမ္ပိ၊ တဏ္ဍာသလ္လေ အနူဟတေ**"တိ။ "အဂ္ဂမဂ္ဂသဏ္ဌာသေန မမ ဟဒယတော တဏ္ဍာသလ္လေ အနုဒ္ဓဋေ မုဟုတ္တမ္ပိ န နိသီဒေ နိသဇ္ဇံ န ကပ္ပေယျ"နှိ ဧဝံ မေ စိတ္တာဘိနီဟာရော အဟောသီတိ အတ္ထော။

ဧဝံ ပန စိတ္တံ အမိဋ္ဌာယ ဘာဝနံ ဘာဝယိတ္ဝာ[၂] ဌာနစက်မေဟေဝ ရတ္တိံ ဝီတိနာမေန္တော အရူပသမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌာယ ဈာနဂ်မုခေန ဝိပဿနံ ပဋ္ဌ-ပေတ္ဝာ အရဟတ္တံ သစ္ဆာကာသိ။ တေန ဝုတ္တံ "**တဿ မေ**"တိအာဒိ။ **နိရူပဓီတိ** ကိလေသူပဓိအာဒီနံ အဘာဝေန နိရုပဓိ။ **ရတျာဝိဝသာနေတိ** ရတ္တိဘာဂဿ

၁-....ပဋိပတ္တိ စ ဝနိုတာ (သီ)၊ ပဋိပတ္တိဉ္စ ဝနိုတော (ဣ)　　၂-အာရဘိတ္ဝာ (သီ၊ ဣ)

ဝိဂမဲနေ ဝိဘာတာယ ရတ္တိယာ။ **သူရိယုဂ္ဂမနံ ပတိ**တိ သူရိယုဂ္ဂမနံ လက္ခဏံ ကတ္ဝာ။ **သမ္ဗံ တဏ္ဟန္တိ** ကာမတဏှာဒိဘေဒံ သမ္ဗံ တဏှာသောတံ အဂ္ဂမဂ္ဂေန **ဓိသောသေတွာ** သုက္ခာပေတွာ "တဏှာသလ္လေ အနူဟတေ နိသိဒေ"တိ ပဋိညာယ မောစိတတ္တာ[1]။ **ပလ္လင်္ကေန ဥပါဓိသိ**န္တိ ပလ္လင်္ကံ အာဘုဇိတွာ နိသိဒိန္တိ။ သေသံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

မဟာပန္ထကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အဋ္ဌကနိပါတဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ပဋိညာယမေဝ ဒွိတတ္တာ (က)

၉—နဝကနိပါတ

၁-ဘူတဇ္ဈရဂါထာဝဏ္ဏနာ

နဝကနိပါတေ **ယဒါ ဒုက္ခွန်္ကိအာဒိကာ** အာယသ္မတော ဘူတဇ္ဈရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဋ္ဋူပနိဿယံ ပုညံ ဥပစိနန္တော သိဒ္ဓတ္ထဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဗြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ **သေနော**တိ[1] လဒ္ဓနာမော ဝိညုတံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ သတ္ထာရံ ဒိသ္ဝာ ပသန္နမာနသော "ဥသဘံ ပဝရ"န္တိအာဒိနာ စတူဟိ ဂါထာဟိ အဘိတ္ထဝိ။

သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဇုမသ္မိံ ပုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာကေတနဂရဿ ဒွါရဂါမေ[2] မဟာဝိဘဝဿ သေဋ္ဌိဿ ပုတ္တော ဟုတ္ဝာ နိဗ္ဗတ္တိ။ တဿ ကိရ သေဋ္ဌိနော ဇာတာ ဇာတာ ဒါရကာ မဒ္ဓါဃာတေန ဧကေန ယက္ခေန ခါဒိတာ၊ ဇုမဿ ပန ပစ္ဆိမဘဝိကတ္တာ ဘူတာ[3] အာရက္ခံ ဂဏှိံသု။ ယက္ခော ပန ဝေဿဝဏ္ဏဿ ဥပဋ္ဌာနံ ဂတော၊ ပုန နာဂမာသိ။ နာမကရဏ-ဒိဝသေ စဿ "ဧဝံ ကတေ အမနုဿာ အနုကမ္ပန္တော ပရိဟရေယျု" န္တိ **ဘူတော**တိ နာမံ အကံသု။ သော ပန အတ္တနော ပုညဗလေန အနန္တရာယော ဝမ္ဖိ၊ တဿ "တယော ပါသာဒါ အဟေသု"န္တိအာဒိ သဗ္ဗံ ယသဿ ကုလပုတ္တဿ ဝိဘဝကိတ္တနေ ဝိယ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သော ဝိညုတံ ပတ္တော သတ္ထရိ သာကေတေ ဝသန္တေ ဥပါသကေဟိ သဒ္ဓိံ ဝိဟာရံ ဂတော သတ္ထု သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတ္ဝာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ အဇကရဏိယာ နာမ နဒိယာ တီရေ လေဏေ ဝသန္တော ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတ္ဝာ န စိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ **အပဇါနေ**[4]—

"ဥသဘံ ပဝရံ ဝီရံ၊ မဟေသိံ ဝိဇိတာဝိနံ။
သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ သမ္မဒ္ဓံ၊ ကော ဒိသ္ဝာ နပ္ပသီဒတိ။
ဟိမဝါဝါ'ပရိမေယျော၊ သာဂရော၀ ဒုရုတ္တရော။
တထေဝ စျာနံ ပုဒ္ဓဿ၊ ကော ဒိသ္ဝာ နပ္ပသီဒတိ။
ဝသုဓာ ယထာ'ပ္ပမေယျာ၊ စိတ္တာ ဝနဝဠံသကာ။
တထေဝ သီလံ ပုဒ္ဓဿ၊ ကော ဒိသ္ဝာ နပ္ပသီဒတိ။

၁-သောနောတိ (ဋ္ဌ)
၂-မနုဿာ အပွမတ္တာ ဟုတ္ဝာ (သီ၊ ဋ္ဌ)
၃-သာကေတနဂရေ (သီ၊ ဋ္ဌ)
၄-ခု ၃-၁၂၆-ဝဋ္ဌေ။

အနိလဉ္ဇသာသနံဇ္ဈော၊ ယထာ'ကာသော အသံဒိယော။
တထေဝ ဉာဏံ ဗုဒ္ဓဿ၊ ကော ဒိသ္ဝာ နပ္ပသီဒတိ။

ဣမာဟိ စတုဂါထာဟိ၊ ဗြာဟ္မဏော သေနသဝ္ဘယော။
ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌံ ထဝိတ္ဝာန၊ သိဒ္ဓတ္ထံ အပရာဇိတံ။

စတုန္နဝုတိကပ္ပါနိ၊ ဒုဂ္ဂတိံ နုပပဇ္ဇထ။
သုဂတိံ သုခသမ္ပတ္တိံ၊ အနုဘောသိမနပ္ပကံ။

စတုန္နဝုတိတော ကပ္ပေ၊ ထဝိတ္ဝာ လောကနာယကံ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ထောမနာယ ဣဒံ ဖလံ။

စာတုဒ္ဒသမှိ ကပ္ပမှိ၊ စတုရော အာသုမုဂ္ဂတာ။
သတ္တရတနသမ္ပန္နာ၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလာ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယှံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန"န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတ္ဝာ အပရေန သမယေန ဉာတိနံ အနုကမ္ပာယ သာကေတံ ဂန္ဓွာ ကတိပါဟံ တေဟိ ဥပဋ္ဌိယမာနော အဇ္ဇုနဝနေ ဝသိတ္ဝာ ပုန အတ္တနာ ဝသိတဋ္ဌာနမေဝ ဂန္ဓုကာမော ဂမနာကာရံ ဒသ္သေသိ။ ဉာတကာ "ဣဓေဝ ဘန္တေ ဝသထ၊ တုမှေဟိ နာ ကိလမိဿထ၊ မယမှိ ပုညေန ဝါဟိဿာမာ"တိ ထေရံ ယာစိံသု။ ထေရော အတ္တနော ဝိဝေကာဘိရတိံ တတ္ထ စ ဖာသုဝိဟာရံ ပကာသေန္တော—

၅၁၈။ "ယဒါ ဒုက္ခံ ဇရာမရဏာနိ ပဿိတော၊
အဝိဒ္ဒသု ယတ္ထ သိတာ ပုထုဇ္ဇနာ။
ဒုက္ခံ ပရိညာယ သတော၁ ဈာယတိ၊
တတော ရတိံ ပရမတရံ နာ ဝိန္ဒတိ။

၅၁၉။ ယဒါ ဒုက္ခဿဝဟာနိံ ဝိသတ္တိကံ၊
ပပဇ္ဇသံဃာတဒုခါဓိဝါဟိနိံ။
တဏှံ ပဟန္ဒွာန သတော၁ ဈာယတိ၊
တတော ရတိံ ပရမတရံ နာ ဝိန္ဒတိ။

၅၂၀။ ယဒါ သိဝံ ဒွေစတုရင်္ဂါမိနံ၊
မဂ္ဂုတ္တမံ သဗ္ဗကိလေသသောဓနံ။
ပညာယ ပဿိတ္ဝ သတောဝဝ ဗျာယတိ၊
တတော ရတိ် ပရမတရံ နာ ဝိန္ဒတိ။

၅၂၁။ ယဒါ အသောကံ ဝိရဇံ အသင်္ခံတံ၊
သန္တံ ပဒံ သဗ္ဗကိလေသသောဓနံ။
ဘာဝေတိ သညောဇနဗန္ဓနုစ္ဆေဒံ၊
တတော ရတိ် ပရမတရံ နာ ဝိန္ဒတိ။

၅၂၂။ ယဒါ နဘော ဂဇ္ဇတိ မေဃဒုန္ဒုဘိ၊
ဓာရာကုလာ ဝိဟဂပထေ သမန္တတော။
ဘိက္ခု စ ပဇ္ဇောရဂတောဝဝ ဗျာယတိ၊
တတော ရတိ် ပရမတရံ နာ ဝိန္ဒတိ။

၅၂၃။ ယဒါ ဝိတက္ကေ ဥပရုန္ဓိယ'တ္တနော၊
နဂန္တရေ နဂဝိဝရံ သမဿိတော။
ဝိတဒ္ဒရော ဝိတဓိလောဝဝ ဗျာယတိ၊
တတော ရတိ် ပရမတရံ နာ ဝိန္ဒတိ။

၅၂၄။ ယဒါ သုဓီ မလဓိလသောကနာဿနော၊
နိရဂ္ဂဠော နိဗ္ဗနထော ဝိသလ္လော။
သဗ္ဗာသဝေ ဗျန္တိကတောဝဝ ဗျာယတိ၊
တတော ရတိ် ပရမတရံ နာ ဝိန္ဒတိ"တိ—

ဇုမာ ဂါထာ အဘာသိ။

ဆရဂါထာ-ဋ္ဌ ၂-၁၁

တတ္ထာယံ ပဒယောဇနာမုခေန ပဌမဂါထာယ အတ္ထဝဏ္ဏနာ—ခန္ဓာနံ ပရိပါကော **ဇရာ**။ ဘေဒေါ **မရဏံ**။ ဇရာမရဏသီသေန စေတ္ထ ဇရာ-မရဏဝန္တော ဓမ္မာ ဂဟိတာ[၁]။ "တယိဒံ ဇရာမရဏံ ဒုက္ခ"န္တိ **အဝိဒ္ဒသူ** ယထာဘူတံ အဇာနန္တာ **ပုထုဇ္ဇနာ ယတ္ထ** ယသ္မိံ ဥပါဒါနက္ခန္ဓပဉ္ဇကေ **သိတာ** ပဋိဗန္ဓာ အလ္လီနာ၊ တံ "ဣဒံ ဒုက္ခံ, ဧတ္တကံ ဒုက္ခံ, န ဣတော ဘိယျော"တိ ဝိပဿနာပညာသဟိတာယ မဂ္ဂပညာယ ပရိဇာနိတ္ဂာ ဣဓ ဣမသ္မိံ သာသနေ **သတော** သမ္ပဇာနော **ပဏ္ဍိတော** ဘိက္ခု **ယဒါ** ယသ္မိံ ကာလေ လက္ခဏူပနိဇ္ဈာနေန ဈာယတိ။ **တတော** ဝိပဿနာရတိတော မဂ္ဂဖလရတိတော စ **ပရမတရံ** ဥတ္တမတရံ ရတိံ **န ဝိန္ဒတိ** နပ္ပဋိလဘတိ။ တေနာဟ ဘဂဝါ—

"ယတော ယတော သမ္မသတိ၊ ခန္ဓာနံ ဥဒယဗ္ဗယံ။
လဘတီ ပီတိပါမောဇ္ဇံ၊ အမတံ တံ ဝိဇာနတံ။

ပထဗျာ ဧကရဇ္ဇေန၊ သဂ္ဂဿ ဂမနေန ဝါ။
သဗ္ဗလောကာဓိပစ္စေန၊ သောတာပတ္တိဖလံ ဝရ"န္တိ[၂]။

ဧဝံ ပရိညာဘိသမယမုခေန ဝိဝေကရတိံ ဒဿေတ္ဝာ ဣဒါနိ ပဟာနာဘိ-သမယာဒိမုခေနပိ တံ ဒဿေတုံ ဒုတိယာဒိကာ တိဿော ဂါထာ အဘာသိ။ တတ္ထ **ဒုက္ခဿာဝဟနိ**န္တိ ဒုက္ခဿ အာယတိံ ပဝတ္တိံ၊ ဒုက္ခဿ နိပ္ပတ္တိကန္တိ အတ္ထော။ **ဝိသတ္တိက**န္တိ တဏ္ဍံ။ သာ ဟိ ဝိသတာတိ ဝိသတ္တိကာ၊ ဝိသာ-လာတိ ဝိသတ္တိကာ၊ ဝိသဋာတိ ဝိသတ္တိကာ၊ ဝိသက္ကတီတိ ဝိသတ္တိကာ၊ ဝိသံ ဟရတီတိ ဝိသတ္တိကာ၊ ဝိသံဝါဒိကာတိ ဝိသတ္တိကာ၊ ဝိသမူလာတိ ဝိသတ္တိကာ၊ ဝိသဖလာတိ ဝိသတ္တိကာ၊ ဝိသပရိဘောဂါတိ ဝိသတ္တိကာ၊ ဝိသာလာ ဝါ ပန သာ တဏ္ဍာ ရူပေ သဒ္ဒေ ဂန္ဓေ ရသေ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေ ဓမ္မေ ကုလေ ဂဏေ ဝိတ္ထဋာတိ ဝိသတ္တိကာတိ ဝုစ္စတိ။ **ပပဉ္ဆသံဃာတဒုခါဓိဝါဟိနိ**န္တိ သတ္တသန္တာနံ သံသာရေ ပပဉ္ဆေန္တိ ဝိတ္ထာရေန္တိတိ ပပဉ္ဆာ၊ ရာဂါဒယော မာနာဒယော စ။ တေ ဧဝ ပဝတ္တိဒုက္ခဿ သံဃာတဋ္ဌေန သံဃာတာ, သဒရထပရိဋ္ဌာဟသဘာဝတ္တာ ဒုက္ခဉ္ဇာတိ ပပဉ္ဆသံဃာတဒုခံ၊ တဿ အဓိဝါဟတော[၃] နိဗ္ဗတ္တနတော ပပဉ္ဆ-သံဃာတဒုခါဓိဝါဟိနီ။ တံ တဏ္ဍံ **ပဟန္တာနာ**တိ အရိယမဂ္ဂေန သမုစ္ဆိန္ဒိတ္ဝာ။

၁-ဇရာမရဏဝန္တော ဂဟိတော (သီ၊ဣ) ၂-ခု ၁-ဒိ ၇-ပိဋ္ဌေ မ္မေပဒေ။ ၃-အဝိပ္ပဟာနတော (သီ၊ဣ)

သိဝန္တိ ခေမံ၊ အခေမကရာနံ ကိလေသာနံ သမုစ္ဆိန္နနေန တေဟိ အနုပဒ္ဒုတန္တိ အတ္ထော။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒိနံ ဝသေန ဒ္ဝိစတုရင်္ဂါ[1] ဟုတ္ဝာ အရိယေ နိဗ္ဗာနံ ဂမေတိတိ **ဒ္ဝေစတုရင်္ဂဂါမိနံ၊** ဂါထာသုခတ္ထံ စေတ္ထ ဝိဘတ္တိ-အလောပေါ ကတောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ရုပ္ပုပပတ္တိမဂ္ဂါဒိသု သဗ္ဗေသု မဂ္ဂေသု ဥတ္တမတ္တာ **မဂ္ဂုတ္တမံ။** တေနာဟ ဘဂဝါ "မဂ္ဂါနဋ္ဌင်္ဂိကော သေဋ္ဌော"တိ၂-အာဒိ။ သဗ္ဗေဟိ ကိလေသမလေဟိ သတ္တာနံ သောဓနတော **သဗ္ဗကိလေသ-သောဓနံ။ ပညာယ ပဿိတ္ဗာ**တိ ပဋိဝေဓပညာယ ဘာဝနာဘိသမယဝသေန အဘိသမေစ္စ။

သောကဟေတူနံ အဘာဝတော ပုဂ္ဂလဿ စ သောကာဘာဝဟေတုတော နတ္ထိ ဇ္ဈော သောကောတိ **အသောကံ။** တထာ ဝိဂတရာဂါဒိရဇတ္တာ **ဝိရဇံ။** နာ ကေနစိ ပစ္စယေန သန်္ခတန္တိ **အသင်္ခတံ။** သဗ္ဗေသံ ကိလေသာနံ သဗ္ဗသ စ ဒုက္ခဿ ဝူပသမဘာဝတော, သံသာရဒုက္ခဒ္ဒိတေဟိ ပဋိတပ္ပတော[2] အဓိဂန္တုဗ္ဗ-တော စ **သန္တံ ပဒံ။** သဗ္ဗေဟိ ကိလေသမလေဟိ သတ္တာသန္တာနဿ သောဓန-နိမိတ္တတော **သဗ္ဗကိလေသသောဓနံ။ ဘာဝေတီ**တိ သစ္ဆိကိရိယာဘိသမယ-ဝသေန အဘိသမေတိ။ ဗဟုက္ခတ္တုံ ဟိ နိဗ္ဗာနံ အာရဗ္ဘ သစ္ဆိကိရိယာဘိသမယံ ပဝတ္တေန္တဿ အာလမ္ဗကေ[3] လဇ္ဇမာနဝိသေသကံ အာလမ္ဗိတမ္ပေ[4] အာရော-ပေတ္ဝာ ဇဝံ ဝုတ္တံ။ သညောဇနသင်္ခါတာနံ ဗန္ဓနာနံ ဆေဒနတော **သညောဇန-ဗန္ဓနုစ္ဆေဒံ။** နိမိတ္တံ ဟေတ္ထ ကတ္တုဘာဝေန ဥပစာရိတံ၊ ယထာ အရိယဘာဝ-ကရာနိ သစ္ဆာနိ အရိယသစ္ဆာနိတိ။ ယထာ ပုရိမဂါထာသု ယဒါ စျာယတိ၊ တဒါ တတော ရတိ် ပရမတရံ် နာ ဝိန္ဒတိတိ ယောဇနာ။ ဇဝံ ဇ္ဈဓ ယဒါ ဘာဝေတိ၊ တဒါ တတော ရတိ် ပရမတရံ် နာ ဝိန္ဒတိတိ ယောဇနာ။

ဇဝံ ထေရော စတ္ဂူဟိ ဂါထာဟိ အတ္တာနံ အနုပနေတ္ဝာဝ စတုသစ္စ-ပဋိဝေဓကိတ္တနေန အညံ ဗျာကရိတ္ဝာ ဇ္ဈဒါနိ အတ္တနာ ဝသိတဋ္ဌာနဿ ဝိဝိတ္တဘာဝေန ဖာသုတံ ဒဿေန္တော **"ယဒါ နဘေ"**တိအာဒိကာ ဂါထာ အဘာသိ။ တတ္ထ **နဘေ**တိ အာကာသေ။ သိနိဒ္ဓဂမ္ဘီရနိဂ္ဃောသတာယ မေဃော‌ယေဝ ဒုန္ဒုဘိ **မေဃဒုန္ဒုဘီ။** သမန္တတော ပဿရန္တိဟိ ဓာရာဟိ အာကုလတာတိ **ဓာရာကုလာ။** ဝိဟဂါနံ ပက္ခိနံ ဂမနမဂ္ဂတ္တာ **ဝိဟဂပထေ** နဘေတိ ယောဇနာ။ **တတော**တိ စျာနရတိတော။

၁-ဒ္ဝိစတုရင်္ဂေ (သီ၊ ဋ္ဌ)　　၂-ခု ၁-၅၁-ဝိဒ္ဓေ ဓမ္မပဒေ။　　၃-ပဇဟိတဗ္ဗတော (သီ)
၄-အလဇ္ဇတော (သီ၊ ဋ္ဌ)　　၅-အလဇ္ဇိတမ္ဗေ (သီ၊ ဋ္ဌ)

ကုသုမာကုလာနန္တိ တရုဟိ ဂဠိတကုသုမေဟိ သမောဟိတာနံ။ **ဝိစိတ္တ-ဝါနေယျဝဠံသကာန**န္တိ ဝနေ ဇာတတ္တာ ဝါနေယျာနိ ဝနပုပ္ဖါနိ၊ ဝိစိတ္တာနိ ဝါနေယျာနိ ဝဠံသကာနိ ဇောသန္တိ ဝိစိတ္တဝါနေယျဝဠံသကာ၊ နဒိယော ၃၊ တာသံ နာနာဝိဓဝနပုပ္ဖဝဠံသကာနန္တိ အတ္ထော။ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မဝသေန သုန္ဒရော မနော ဇောသာတိ **သုမနော** ဈာယတိ။

နိသိဒေတိ ရတ္တိယံ။ **ရဟိတမှိ**တိ ဇနသမ္မာဓဝိရဟိတေ ဝိဝိတ္တေ။ **ဒေဝေ**တိ မေဃေ။ **ဂဠန္တမှိ**တိ ဝုဋ္ဌဓာရာယော ပဿဝန္တေ ဝသန္တေ။ **ဒါဠိနော**တိ သီဟဗျဂ္ဃဒယော ပဋိပက္ခသတ္တာ။ တေ ဟိ ဒါဠာဝုဓတော၂ "ဒါဠိနော"တိ ဝုစ္စန္တိ၊ **နာဒန္တိ ဒါဠိနော**တိ ဇုဒမ္ပိ ဇနဝိဓေကဒဿနတ္ထမေဝ ဂဟိတံ။

ဝိတက္ကေ ဥပရုန္ဓိယ'ဇ္ဈာနောတိ အတ္တသန္တာနပရိယာပန္နတာယ အတ္တနော ကာမဝိတက္ကာဒိကေ မိဿာဝိတက္ကေ ပဋိပက္ခဗလေန နိသေဓေတ္ဝာ။ အတ္တနောတိ ဝါ ဇုဒံ ဝိန္ဒတီတိ ဇုမိနာ ယောဇေတဗ္ဗံ "တတော ရတိံ ပရမတရံ အတ္တနာ နဝိန္ဒတီ"တိ။ **နဂန္တရေ**တိ ပဗ္ဗတန္တရေ။ **နဂဝိဝရ**န္တိ ပဗ္ဗတဂုဟံ ပဗ္ဘာရံ ဝါ။ **သမာဓိတော**တိ နိသိတော ဥပဂတော။ **ဝိတဒ္ဒရော**တိ ဝိဂတကိလေသ-ဒရထော။ **ဝိတဒိလော**တိ ပဟီနစေတောခိလော။

သုခီတိ ဈာနာဒိသုခေန သုခိတော။ **မလဒိလသောကနာသနော**တိ ရာဂါဒိနံ မလာနံ ပဇ္ဇနံ စ စေတောခိလာနံ ဉာတိဝိယောဂါဒိဟေတုကဿ သောကဿ စ ပဟာယကော။ **နိရဂ္ဂဠော**တိ အဂ္ဂဠံ ဝုစ္စတိ အဝိဇ္ဇာ နိဗ္ဗာနပုရပဝေသနိဝါရကတော၊ တဒဘာဝတော နိရဂ္ဂဠော။ **နိဗ္ဗနထော**တိ နိတဏှော။ **ဝိသလ္လော**တိ ဝိဂတရာဂါဒိသလ္လော။ **သဗ္ဗာသဝေ**တိ ကာမာ-သဝါဒိကေ သဗ္ဗေပိ အာသဝေ။ **ဗျန္တီကတော**တိ ဗျန္တီကတာဝိ အဂ်ိယမဂ္ဂေန ဝိဂတန္တေ ကတွာ ဌိတော ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရတ္ထံ ယဒါ ဈာယတိ၊ တတော ဈာနရတိတော ပရမတရံ ရတိံ နဝိန္ဒတီတိ ယောဇနာ။ ဧဝံ ပန ဝတ္ဝာ ထေရော အဇကရဏိတိရမေဝ ဂတော။

ဘူတဏ္ဍေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နဝကနိပါတဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ဝဠံသကာယော (သီ)၊ ဝဠံသကာဒယော (ဂ္ဂ)　　၂-တေဟိ ဒါဠာဟိ ဝုယ္ဟန္တိ (သီ၊ ဂ္ဂ)

၁၀–ဒသကနိပါတ

၁-ကာဠဒါယိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဒသကနိပါတေ **အင်္ဂါရိနော**တိအာဒိကာ အာယသ္မတော ကာဠဒါယိတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပဒုမုတ္တရဗုဒ္ဓဿ ကာလေ ဟံသဝတိနဂရေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တော သတ္ထု၊ ဓမ္မဒေသနံ သုဏန္တော သတ္ထာရံ ဧကံ ဘိက္ခုံ ကုလပ္ပသာဒကာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေန္တံ ဒိသ္ဝာ တဇ္ဇံ[1] အဘိနီဟာရကမ္မံ ကတ္ဝာ တံ ဌာနန္တရံ ပတ္ထေသိ။

သော ယာဝဇီဝံ ကုသလံ ကတ္ဝာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော အမ္ဟာကံ ဗောဓိသတ္တဿ မာတုကုစ္ဆိယံ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏဒိဝသေ ကပိလဝတ္ထုသ္မိံ ယေဝ အမစ္ဆဂေဟေ ပဋိသန္ဓိံ ဂဏ္ဟိ၊ ဗောဓိသတ္တေန သဒ္ဓိံ ဧကဒိဝသံယေဝ ဇာတော တံဒိဝသံယေဝ နံ ဒုက္ကုလစုမ္ဗဋေ နိပဇ္ဇာပေတ္ဝာ ဗောဓိသတ္တဿ ဥပဋ္ဌာနံ နယိံသု။ ဗောဓိသတ္တေန ဟိ သဒ္ဓိံ ဗောဓိရုက္ခော ရာဟုလမာတာ စတ္တာရော နိဓိ အာရောဟနိယဟတ္ထိ အဿကဏ္ဍကော[2] ဆန္နော ကာဠဒါယိတိ ဣမေ သတ္တ ဧကဒိဝသံယေဝ ဇာတတ္တာ သဟဇာတာ နာမ အဟေသုံ။ အထဿ နာမဂ္ဂဟဏဒိဝသေ သကလနဂရဿ ဥဒဂ္ဂစိတ္တဒိဝသေ ဇာတတ္တာ[3] **ဥဒါယီ**တ္ဝေဝ နာမံ အကံသု၊ ထောကံ ကာဠဓာတုကတ္တာ ပန **ကာဠဥဒါယီ**တိ ပညာယိတ္ထ။ သော ဗောဓိသတ္တေန သဒ္ဓိံ ကုမာရကီဠံ ကီဠန္တော ဝုဒ္ဓိံ အဂမာသိ။

အပရဘာဂေ လောကနာထေ မဟာဘိနိက္ခမနံ နိက္ခမိတ္ဝာ အနုက္ကမေန သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓတံ ပတ္ဝာ ပဝတ္တိတဝရဓမ္မစက္ကော ရာဇဂဟံ ဥပနိဿာယ ဝေဠုဝနေ ဝိဟရန္တေ သုဒ္ဓေါဒနမဟာရာဇာ တံ ပဝတ္တိံ သုတ္ဝာ ပုရိသသဟဿပရိဝါရံ ဧကံ အမစ္စံ "ပုတ္တံ မေ ဣဓာနေဟီ"တိ ပေသေသိ။ သော ဓမ္မဒေသနာဝေလာယ သတ္ထု သန္တိကံ ဂန္ဒွာ ပရိသပရိယန္တေ ဌိတော ဓမ္မံ သုတ္ဝာ သပရိသော အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ အထ နေ သတ္ထာ "ထေ ဘိက္ခဝေါ"တိ ဟတ္ထံ ပသာရေတိ။ သမ္ဗေ တန်ဏံယေဝ ဣဒ္ဓိမယပတ္တစီဝရဓရာ ဝဿသဋ္ဌိကတ္ထေရာ ဝိယ အဟေသုံ။ အရဟတ္တံ ပတ္တတော ပဋ္ဌာယ ပန အရိယာ မဒ္ဒဝတ္တာဝေ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ ရညော ပဟိတသာသနံ ဒသဗလဿ နာ ကထေသိ။ ရာဇာ "နေဝ ဂတဗလကောဋ္ဌကော အာဂစ္ဆတိ၊ နာ သာသနံ သုယျတီ"တိ အပရဘိ အမစ္စံ

၁-တဒတ္ထံ (သီ၊ ဋ္ဌ) ၂-ကန္ထကော (သ္မိ၊ ဋ္ဌ) ၃-ဇာတောတိ (အံ-ဋ္ဌ ၁-၂၃၄-ပိဋ္ဌေ။)

ပုရိသသဟဿေန ပေသေသိ။ တသ္မိမ္ပို တထာ ပဋိပန္နေ အပရဏ္ဟိ ဧဝံ နဝဟိ အမစ္စေဟိ သဒ္ဓိံ နဝ ပုရိသသဟဿာနိ ပေသေသိ၊ သဗ္ဗေ အရဟတ္တံ ပတ္တာ တုဏ္ဟီ အဟေသုံ။

အထ ရာဇာ စိန္တေသိ "တ္ဝေကာ ဇနာ မယိ သိနေဟာဘာဝေန ဒသ-ဗလဿ ဇုဓာဂမနတ္ထာယ နာ ကိဉ္စိ ကထယိ"ံသု၊ အယံ ခေါ ပန ဥဒါယိ ဒသ-ဗလေန သမဝယော သဟပံသုကီဠိကော၊ မယိ စ သိနေဟဝါ၊ ဇုမံ ပေသေသာ-မီ"တိ တံ ပက္ကောသာပေတ္ဝာ "တာတ တ္ဝံ ပုရိသသဟဿပရိဝါရော ရာဇဂဟံ ဂန္တွာ ဒသဗလံ အာနေဟီ"တိ ဝတ္ဝာ ပေသေသိ။ သော ပန ဂန္တွန္တေွာ "သစာဟံ ဒေဝ ပဗ္ဗဇိတုံ လဘိဿာမိ၊ ဧဝါဟံ ဘဂဝန္တံ ဒ္ဋဌာနေဿာမီ"တိ ဝတ္ဝာ "ယံ ကိဉ္စိ ကတ္ဝာ မမ ပုတ္တံ ဒသေဟီ"တိ ဝုတ္တော ရာဇဂဟံ ဂန္တွာ သတ္တဟိ ဓမ္မဒေသနာဝေလာယ ပရိသပရိယန္တေ ဌိတော ဓမ္မံ သုတ္ဝာ သပရိ-ဝါရော အရဟတ္တံ ပတ္ဝာ ဟေဘိက္ခုဘာဝေ ပတိဋ္ဌာသိ။ တေန ဝုတ္တံ **အပဒါနေ**[1]—

"ပဒုမုတ္တရဗုဒ္ဓဿ၊ လောကဇေဋ္ဌဿ တာဒိနော။
အဋ္ဌါနံ ပဋိပန္နဿ၊ စရတော စာရိကံ တဒါ။

သုဖုလ္လံ ပဒုမံ ဂယှ၊ ဥပဂလံ မလ္လိကဉ္စဟံ။
ပရမန္နံ ဂဟေတ္ဝာန၊ အဒါသိံ သတ္ထုနော အဟံ။

ပရိဘုဉ္ဇိ မဟာဝီရော၊ ပရမန္နံ သုဘောဇနံ။
တဉ္စ ပုပ္ဖံ ဂဟေတ္ဝာန၊ ဇနဿ သမ္မဒဿယိ။

ဒ္ဋဌံ ကန္တံ ဝိယံ လောကေ၊ ဇလဇံ ပုပ္ဖမုတ္တမံ။
သဒုက္ကရံ ကတံ တေန၊ ယော မေ ပုပ္ဖံ အဒါသိဒံ။

ယော ပုပ္ဖမဘိရောပေသိ၊ ပရမန္နဉ္စဒါသိ မေ။
တမဟံ ကိတ္တယိဿာမိ၊ သုဏာထ မမ ဘာသတော။

ဒသ အင္ဒ စက္ကတ္တုံ သော၊ ဒေဝရဇ္ဇံ ကရိဿတိ။
ဥပဂလံ ပဒုမဉ္စာပိ၊ မလ္လိကဉ္စ တဒုတ္တရိ။

အဿ ပုညဝိပါကေန၊ ဒိဗ္ဗဂန္ဓသမာယုတံ။
အာကာသေ ဆဒနံ ကတ္ဝာ၊ ဓာရယိဿတိ တာဝဒေ။

၁-ခ ၃-၅၅-ဝိဇ္ဇာဒိသု။

ပဉ္ဇဝီသတိကွတ္တုံ စ၊ စက္ကဝတ္တီ ဘဝိဿတိ။
ပထဗျာ ရဇ္ဇံ ပဉ္ဇသတံ၊ ဝသုဓံ အာဝသိဿတိ။

ကပ္ပသတသဟဿမှိ၊ သြက္ကာကကုလသမ္ဘဝေါ။
ဂေါတမော နာမ ဂေါတ္တေန၊ သတ္ထာ လောကေ ဘဝိဿတိ။

သကကမ္မာဘိရဒ္ဓေါ သော၊ သုက္ကမူလေန စောဒိတော။
သကျာနံ နန္ဒိဇနနော၊ ဥတိဗန္ဓု ဘဝိဿတိ။

သော ပစ္ဆာ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာန၊ သုက္ကမူလေန စောဒိတော။
သဗ္ဗာသဝေ ပရိညာယ၊ နိဗ္ဗာယိဿတိ'နာသဝေါ။

ပဋိသမ္ဘိဒမနုပ္ပတ္တံ၊ ကတကိစ္စမနာသဝံ။
ဂေါတမော လောကဗန္ဓု တံ၊ ဧတဒဂ္ဂေ ဌပေဿတိ။

ပဓာနပဟိတတ္တော သော၊ ဥပသန္တော နိရူပဓိ။
ဥဒါယီ နာမ နာမေန၊ ဟေဿတိ သတ္ထု သာဝကော။

ရာဂေါ ဒေါသော စ မောဟော စ၊ မာနော မက္ခော စ ဓံသိတော။
သဗ္ဗာသဝေ ပရိညာယ၊ ဝိဟရာမိ အနာသဝေါ။

တောသယိ° စာပိ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ အာတာပီ နိပကော အဟံ။
ပသာဒိတော စ သမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ဧတဒဂ္ဂေ ဌပေသိ မံ။

ပဋိသမ္ဘိဒါ စတဿော။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန"န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတ္ဝာ "နတာဝါယံ ဒသဗလဿ ကုလနဂရံ ဂန္တုံ ကာလော၊ ဝသန္တေ ပန ဥပဂတေ ပုပ္ဖိတေသု ဝနသဏ္ဍေသု ဟရိတတိဏသဉ္ဆန္ဒာယ ဘူမိယာ ဂမနကာလော ဘဝိဿတီ"တိ ကာလံ ပဋိမာနေန္တော ဝသန္တေ သမ္ပတ္တေ သတ္ထု ကုလနဂရံ ဂန္တုံ ဂမနမဂ္ဂဝဏ္ဏံ သံဝဏ္ဏေန္တော—

၅၂၇။ "အင်္ဂါရိနော ဒါနိ ဒုမာ ဘဒန္တေ၊
ဖလေသိနော ဆဒနံ ဝိပ္ပဟာယ။
တေ အစ္စိမန္တောဝ ပဘာသယန္တိ၊
သမယော မဟာဝီရ ဘာဂီ ရသာနံ။

၅၂၀။ ဒုမာနိ ဖုလ္လာနိ မနောရမာနိ၊
သမန္တတော သဗ္ဗဒိသာ ပဝန္တိ။
ပတ္တံ ပဟာယ ဖလမာသသာနာ၊
ကာလော ဇ္ဈတော ပက္ကမနာယ ဝိရ။

၅၂၉။ နေဝါ'တိသိတံ နု ပနာ'တိဉ္ဇံ၊
သုခါ ဥတု အဒ္ဓနိယာ ဘဒန္တေ။
ပဿန္တု၊ တံ သာကိယာ ကောဋိယာ စ၊
ပစ္ဆာမုခံ ရောဟိနိယံ တရန္တံ။

၅၃၀။ အာသာယ ကသတေ ခေတ္တံ၊ ဗီဇံ အာသာယ ဝပ္ပတိ။
အာသာယ ဝါဏိဇာ ယန္တိ၊ သမုဒ္ဒံ ဓနဟာရကာ။
ယာယ အာသာယ တိဋ္ဌာမိ၊ သာ မေ အာသာ သမိဇ္ဈတု။

၅၃၁။ ပုနပ္ပုနံ စေဝ ဝပန္တိ ဗီဇံ၊
ပုနပ္ပုနံ ဝဿတိ ဒေဝရာဇာ။
ပုနပ္ပုနံ ခေတ္တံ ကသန္တိ ကဿကာ၊
ပုနပ္ပုနံ ဓညမုပေတိ ရဋ္ဌံ။

၅၃၂။ ပုနပ္ပုနံ ယာစနကာ စရန္တိ၊ ပုနပ္ပုနံ ဒါနပတိ ဒဒန္တိ။
ပုနပ္ပုနံ ဒါနပတိ ဒဒိတ္ဝာ၊ ပုနပ္ပုနံ သဂ္ဂမုပေန္တိ ဌာနံ။

၅၃၃။ ဝိရော ဟဝေ သတ္တယုဂံ ပုနေတိ၊
ယသ္မိံ ကုလေ ဇာယတိ ဘူရိပညော။
မညာမဟံ သက္ကတိ ဒေဝဒေဝေါ၊
တယာ ဟိ ဇာတော မုနိ သန္ထုနာမော။

၅၃၄။ သုဒ္ဓေါဒနော နာမ ပိတာ မဟေသိနော၊
ဗုဒ္ဓသ မာတာ ပန မာယနာမာ။
ယာ ဗောဓိသတ္တံ ပရိဟရိယ ကုစ္ဆိနာ၊
ကာယသ ဘေဒါ တိဒိဝမ္ဟိ မောဒတိ။

၅၃၅။ သာ ဂေါတမီ ကာလကတာ ဇ္ဈတော စုတာ၊
ဒိဗ္ဗေဟိ ကာမေဟိ သမင်္ဂိဘူတာ။
သာ မောဒတိ ကာမဂုဏေဟိ ပဉ္စဟိ၊
ပရိဝါရိတာ ဒေဝဂဏေဟိ တေဟိ။

၅၃၆။ ဗုဒ္ဓဿ ပုတ္တောမှိ အသယ္ဟသာဟိနော၊
အင်္ဂီရသဿ ပွဋ္ဌိမဿ တာဒိနော။
ပိတုပိတာ မယ္ဟံ တုဝံ'သိ သက္က၊
ဓမ္မေန မေ ဂေါတမ အယျကောသီ''တိ—

ဣမာ ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ **အင်္ဂါရိနော**တိ အင်္ဂါရာနိ ဝိယာတိ အင်္ဂါရာနိ၊ ရတ္တပဝါဋ္ဌဝဏ္ဏာနိ ရုက္ခာနံ ပုပ္ဖပလ္လဝါနိ၊ တာနိ ဧတေသံ သန္တီတိ အင်္ဂါရိနော၊ အတိ-လောဟိတကုသုမကိသလယေဟိ အင်္ဂါရဝုဋ္ဌိသံပရိကိဏ္ဏာ ဝိယာတိ အတ္ထော။ **ဣဒါနီ**တိ ဣမသ္မိံ ကာလေ။ **ဒုမာ**တိ ရုက္ခာ။ ဘဒန္တေတိ ဘဒ္ဒံ အန္တေ ဧတေဿာတိ ဘဒန္တေတိ ဧကဿ ဒကာရဿ လောပံ ကတ္ဝာ ဝုစ္စတိ၊ ဂုဏဝိသေသယုတ္တော, ဂုဏဝိသေသယုတ္တာနဉ္စ အဂ္ဂဘူတော သတ္ထာ။ တသ္မာ ဘဒန္တေတိ သတ္ထု အာလပနံ။ ပစ္စတ္တဝစနဉ္ဇေတံ ဧကာရန္တံ ''သုကဋေ ပဋိကမ္မေ သုခေ ဒုက္ခေပိ စေ''တိ[၁] အာဒီသု ဝိယ။ ဣဓ ပန သမ္ဗောဓနတ္ထေ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တေန ဝုတ္တံ "ဘဒန္တေတိ အာလပန"န္တိ။ "ဘဒ္ဒသဒ္ဒသမာနတ္ထံ ပဒန္တရမေက"န္တိ ကေစိ။ ဖလာနိ ဧသန္တီတိ **ဖလေသိနော။** အစေတနေပိ ဟိ[၂] သစေတနကိရိယမာရောပေတ္ဝာ ဝေါဟရန္တိ၊ ယထာ ကုလံ ပတိတုကာမန္တိ၊ ဖလာနိ ဂဟေတုမာရဒ္ဓါ သမ္ပတ္တိဖလဂဟဏ-ကာလာတိ အတ္ထော။ **ဆဒနံ ဝိပ္ပဟာယာ**တိ ပုရာဏပဏ္ဏာနိ ပဇဟိတ္ဝာ သမ္ပန္နပဏ္ဏုပလာသာတိ အတ္ထော။ **တေ**တိ ဒုမာ။ **အစ္စိမန္တောဝ ပဘာသယန္တီ**တိ ဒီပသိခါဝန္တော ဝိယ ဇလိတအဂ္ဂီ ဝိယ ဝါ ဩဘာသယန္တိ သဗ္ဗာ ဒိသာတိ အဓိပ္ပါယော။ **သမယော**တိ ကာလော၊ "အနုဂ္ဂဟာယာ"တိ ဝစနသေသော။ **မဟာဝီရာ**တိ မဟာဝိက္ကန္တ။ **ဘာဂီ ရသာန**န္တိ အတ္ထရသာဒီနံ ဘာဂီ။ဝုတ္တဉ္ဇေတံ ဓမ္မသေနာပတိနာ "ဘာဂီ ဝါ ဘဂဝါ အတ္ထရသဿ ဓမ္မရသဿာ"တိအာဒိ[၃]။ မဟာဝီရ ဘာဂီတိ စ ဣဒမ္ပိ ဒွယံ သမ္ဗောဓနဝစနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဘာဂီရထာနန္တိ[၄] ပန ပါဌေ ဘဂီရထော နာမ အာဒိရာဇာ။ တဗ္ဗံသဇာတတာယ[၅] သာကိယာ ဘာဂီရထာ၊ တေသံ ဘာဂီရထာနံ ဥပကာရတ္ထန္တိ အဓိပ္ပါယော။

ဒုမာနီတိ လိင်္ဂဝိပလ္လာသေန ဝုတ္တံ၊ ဒုမာ ရုက္ခာတိ အတ္ထော။ **သမန္တတော သဗ္ဗဒိသာ ပဝန္တီ**တိ သမန္တတော သဗ္ဗဘာဂတော သဗ္ဗဒိသာသု စ ဖုလ္လာနိ, တထာ ဖုလ္လတ္တာ ဧဝ သဗ္ဗဒိသာ ပဝန္တိ ဂန္ဓံ ဝိဿဇ္ဇေန္တိ။ **အာသမာနာ**တိ

၁-ဇီဝေတိ (က)　　၂-အစေတနေဟိ (သီ)၊ အစေတနေပိ (ဣ၊က)
၃-ခု ဂ-၂၆-ပိဋ္ဌေ စူဋ္ဌနိဒ္ဒေသေ။　　၄-ဘာဂီရဋ္ဌာနန္တိ (က)
၅-အာဒိရာဇာတိ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ သဇာတိတာယ (သီ)

အာသီသန္တာ ဂဟိတုကာမာ၊ ဧဝံ ရက္ခသောဘာယ ဂမနမဂ္ဂသ ရာမဏေယျကံ ဒသေဟွာ ဣဒါနိ **"နေဝါ'တိသိတ"**န္တိအာဒိနာ ဥတ္တသမ္ဗတ္တိံ ဒသေတိ။ **သုခါ**တိ နာတိသီတနာတိဥဏှဘာဝေနေဝ သုခါ ဣဋ္ဌာ။ **ဥတု အဒ္ဓနိယာ**တိ အဒ္ဓါနဂမနယောဂ္ဂါ ဥတု။ **ပဿန္တု၊ တံ သာကိယာ ကောဋ္ဌိယာ စ၊ ပစ္ဆာမုခံ ရောဟိနိယံ တရန္တ**န္တိ ရောဟိနိ နာမ နဒီ သာကိယကောဋ္ဌိယဇနပဒါနံ အန္တရေ ဥတ္တရဒိသတော ဒက္ခိဏမုခါ သန္ဒတိ၊ ရာဇဂဟံ စသာ ပုရတ္ထိမဒက္ခိဏာယ ဒိသာယ၊ တသ္မာ ရာဇဂဟတော ကပိလဝတ္ထု[1] ဂန္တုံ[2] တံ နဒိံ တရန္တော ပစ္ဆာမုခါ ဟုတ္ဝာ တရန္တိ။ တေနာဟ "ပဿန္တု၊ တံ။ပ။ တရန္တ"န္တိ။ "ဘဂဝန္တံ ပစ္ဆာမုခံ ရောဟိနိံ နာမ နဒိံ အတိက္ကမန္တံ သာကိယကောဋ္ဌိယဇနပဒဝါသိနော ပဿန္တု။" တိ ကပိလဝတ္ထုဂမနာယ ဘဂဝန္တံ အာယာစန္တော ဥဿာဟေတိ။

ဣဒါနိ အတ္တနော ပတ္ထနံ ဥပမာဟိ ပကာသေန္တော "**အာသာယ ကသတေ**" တိ ဂါထမာဟ။ **အာသာယ ကသတေ ခေတ္တ**န္တိ ကဿကော ကသန္တော ခေတ္တံ ဖလာသာယ ကသတိ။ **မိဇ် အာသာယ ဝပတီ**တိ ကသိတ္ဝာ စ ဝပန္တေန ဖလာသာယ ဧဝံ ဗီဇံ ဝပတိ နိက္ခိပတိ။ **အာသာယ ဝါဏိဇာ ယန္တိ**တိ ဓနဟာရကာ ဝါဏိဇာ ဓနာသာယ သမုဒ္ဒံ တရိတုံ ဒေသံ ဥပဂန္တွာ သမုဒ္ဒံ နာဝါယ ယန္တိ ဂစ္ဆန္တိ။ **ယာယ အာသာယ တိဋ္ဌာမီ**တိ ဧဝံ အဟမ္ပိ ယာယ အာသာယ ပတ္ထနာယ ဘဂဝါ တုမှာကံ ကပိလပုရဂမနပတ္ထနာယ ဣဓ တိဋ္ဌာမိ၊ သာ မေ အာသာ သမိဇ္ဈတု၊ တုမှေဟိ "ကပိလဝတ္ထု ဂန္တုမ္ပ"န္တိ ဝဒတိ၊ အာသာယ သဒိသတာယ စေတ္ထ ကတ္တာကမ္မတာဆန္နံ အာသာတိ အာဟ။

ဂမနမဂ္ဂသံဝဏ္ဏနာဒိနာ[3] အနေကဝါရံ ယာစနာယ ကာရဏံ ဒသေတုံ "**ပုနပ္ပုနံ**"န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တဿတ္ထော—သကိံ ဝုတ္တမတ္တေန ဝပ္ပေါ[4] အသမ္ပဇ္ဇမာနေ ကဿကာ **ပုနပ္ပုနံ** ဒုတိယမ္ပိ တတိယမ္ပိ ဗီဇံ ဝပန္တိ၊ ပဇ္ဇမာနော **ဒေဝရာဇာ**ပိ ကေဝါရမေဝ အဝသိတ္ဝာ **ပုနပ္ပုနံ** ကာလေန ကာလံ ဝဿတိ၊ ကဿကာပိ ကေဝါရမေဝ အကသိတ္ဝာ သဿသမ္ပတ္တိအတ္ထံ ပံသုံ ကဠမံ ဝါ မုဋ္ဌိ[5] ကာတုံ ခေတ္တံ ပုနပ္ပုနံ ကသန္တိ၊ ကေဝါရမေဝ ဓညံ သင်္ဂဟံ[6] ကတ္ဝာ "အလမေတ္တာဝတာ"တိ အပရိတုဿနတော ကောဋ္ဌာဂါရာဒိသု ပဋိသာမနဝသေန မနုဿေဟိ ဥပနီယမာနံ ပုနပ္ပုနံ သာလိအာဒိ**ဓညံ** ရဉ္ဉံ **ဥပေတိ** ဥပဂစ္ဆတိ။

၁-....သံဝဏ္ဏနာဒိသု (သီ)၊....သံဝဏ္ဏနာဒိ....(ဋီ)
၂-ကဠမံ မုဋ္ဌိ ဝါ (သီ၊ဋီ)
၃-ဝုတ္တမတ္တေန ဝါ (သီ၊ဋီ)
၄-ဓညသင်္ဂဟံ (သီ၊ဋီ)

ယာစနကာပိ ယာစန္တာ ပုနပ္ပုနံ ကုလာနိ **စရန္တိ** ဥပဂစ္ဆန္တိ, နဧကဝါရမေဝ၊ ယာစိတာ ပန တေသံ ပုနပ္ပုနံ ဒါနပတီ ဒဒန္တိ, နသကိံယေဝ။ တထာ ပန ဒေယျဓမ္မံ ပုနပ္ပုနံ ဒါနပတီ **ဒဒိတွာ** ဒါနမယံ ပုညံ ဥပစိနိတွာ **ပုနပ္ပုနံ** အပရာ-ပရံ **သဂ္ဂမုပေန္တိ ဌာနံ** ပဋိသန္ဓိဝသေန ဒေဝလောကံ ဥပဂစ္ဆန္တိ၊ တသ္မာ အဟမ္ပိ ပုနပ္ပုနံ ယာစာမိ၊ ဘဂဝါ မယ္ပံ မနောရထံ မတ္ထကံ ပါပေဟီတိ အဓိပ္ပါယော။

ဧဒါနိ ယဒတ္ထံ သတ္ထာရံ ကပိလဝတ္ထုဂမနံ ယာစတိ၊ တံ ဒဿေတုံ **"ဝိရော ဟဝေ"**တိဂါထမာဟ။ တဿတ္ထော—**ဝိရော** ဝီရိယဝါ မဟာဝိက္ကန္တော **ဘူရိ-ပညော** မဟာပညော ပုရိသော **ယသ္မိံ** ကုလေ **ဇာယတိ** နိဗ္ဗတ္တတိ၊ တတ္ထ **ဟဝေ** ဧကံသေန **သတ္တယုဂံ** သတ္တပုရိသယုဂံ ယာဝသတ္တမံ ပိတာမဟယုဂံ သမ္မာပဋိပတ္တိယာ **ပုနေတိ** သောဓေတီတိ လောကဝါဒေါ အတိဝါဒေါ အညေသု။ ဘဂဝါ ပန သဗ္ဗေသံ ဒေဝါနံ ဥတ္တမဒေဝတာယ **ဒေဝဒေဝေါ** ပါပနိဝါရဏေန ကလျာဏပတိဋ္ဌာပနေန တတော ပရမ္ပိ သောဓေတုံ **သက္ကတိ** သက္ကောတီတိ မညာမိ အဟံ။ ကသ္မာ? **တယာ ဟိ ဇာတော မုနိ သစ္စနာမော** ယသ္မာ တယာ သတ္ထာရာ အရိယာယ ဇာတိယာ ဇာတော မုနိဘာဝေါ, မုနိ ဝါ သမာနော အတ္တဟိတပရဟိတာနံ ဧဓလောကပရလောကာနဉ္စ မုနနဋ္ဌေန "မုနိ"တိ အဝိတထနာမော၊ မောနဝါ ဝါ မုနိ[၁]၊ "သမဏော ပဗ္ဗဇိတော ဧသီ"တိ အဝိတထနာမော တယာ ဇာတော၊ တသ္မာ သတ္တာနံ ဧကန္တဟိတပဋိ-လာဘဟေတုဘာဝတော ဘဂဝါ တဝ တတ္ထ ဂမနံ ယာစာမာတိ အတ္ထော။

ဧဒါနိ "သတ္တယုဂ"န္တိ ဝုတ္တေ ပိတုယုဂံ ဒဿေတုံ **"သုဒ္ဓေါဒနော နာမာ"**တိ-အာဒိ ဝုတ္တံ။ သုဒ္ဓံ ဩဒနံ ဇီဝနံ[၂] ဧတဿာတိ **သုဒ္ဓေါဒနော**။ ဗုဒ္ဓပိတာ ဟိ ဧကံသတော သုဝိသုဒ္ဓကာယဝစီမနောသမာစာရော သုဝိသုဒ္ဓါဇီဝေါ ဟောတိ တထာ အဘိနီဟာရသမ္ပန္နတ္တာ။ **မာယနာမာ**တိ ကုလရူပသီလာစာရာဒိ-သမ္ပတ္တိယာ ဥတိမိတ္တာဒီဟိ "မာ ယာဟီ"တိ ဝတ္တဗ္ဗဂုဏတာယ "မာယာ"တိ လဒ္ဓနာမာ။ **ပရိဟရိယာ**တိ ဓာရေတွာ။ **ကာယဿ ဘေဒါ**တိ သဒေဝကဿ လောကဿ စေတိယသဒိသဿ အတ္တနော ကာယဿ ဝိနာသတော ဥဒ္ဓံ။ **တိဒိဝမှိ**တိ တုသိတဒေဝလောကေ။

သာတိ မာယာဒေဝီ။ **ဂေါတမီ**တိ ဂေါတ္တေန တံ ကိတ္တေတိ။ **ဒိဗ္ဗေဟိ ကာမေဟီ**တိ တုသိတဘဝနပရိယာပန္နေဟိ ဒိဗ္ဗေဟိ ဝတ္ထုကာမေဟိ။ **သမဂိဘူ-တာ**တိ သမန္နာဂတာ။ **ကာမဂုဏေဟီ**တိ ကာမကောဋ္ဌာသေဟိ၊ "ကာမေဟီ"တိ

၁-မုနိသမာနဝါ မုနိ (သီ၊ ဧ)　　၂-ဇီဝိတံ (သီ၊ ဧ)

ဝတ္ထာ ပုန "ကာမဂုဏ္ဟေဟိ"တိ ဝစနေန အနေကဘာဂေဟိ ဝတ္ထုကာမေဟိ ပရိစာရိယတိတိ ဒိပေတိ။ **တေဟိ**တိ ယသ္မိ ဒေဝနိကာယေ နိဗ္ဗတ္တိ၊ တေဟိ တုသိတဒေဝဂဏ္ဟေဟိ၁, တေဟိ ဝါ ကာမဂုဏ္ဟေဟိ။ "သမဂ္ဂီဘူတာ ပရိဝါရိတာ"တိ စ ဂုတ္ထိလိင်္ဂနိဒ္ဒေသော ပုရိမတ္တဘာဝသိဒ္ဓံ ဂုတ္ထိဘာဝံ, ဒေဝတာဘာဝံ ဝါ သန္ဓာယ ကတော၊ ဒေဝူပပတ္တိ ပန ပုရိသဘာဝေနေဝ ဇာတာ။

ဧဝံ ထေရေန ယာစိတော ဘဂဝါ တတ္ထ ဂမနေ ဗဟူနံ ဝိသေသာဓိဂမံ ဒိသ္ဝာ ဝိသတိသဟဿဒိဏ္ဍာသဝပရိဝုတော ရာဇဂဟတော အတုရိတစာရိကာဝသေန ကပိလဝတ္ထုဂါမိမဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇိ။ ထေရော ဂုဠ္ဟိယာ ကပိလဝတ္ထုံ ဂန္ဒွာ ရညော ပုရတော အာကာသေ ဌိတော အဒ်ဋ္ဌပုဗ္ဗံ ဝေသံ ဒိသ္ဝာ ရညာ "ကောသိ တွ"န္တိ ပုစ္ဆိတော "သစေ အမစ္စပုတ္တံ တယာ ဘဂဝတော သန္တိကံ ပေသိတံ မံ နု ဇာနာသိ၊ ဧဝံ ပန ဇာနာဟီ"တိ ဒသ္သေန္တော—

"ဗုဒ္ဓသ ပုတ္တောမှိ အသယ္ဟသာဟိနော၊
အဂ်ီရသသ'ပ္ပဋိမသ တာဒိနော။
ဝိတုဝိတာ မယှံ တုဝံ'သိ သက္က၊
ဓမ္မေန မေ ဂေါတမ အယျကောသီ"တိ—

သြသာနဂါထမာဟ။

တတ္ထ **ဗုဒ္ဓသ ပုတ္တောမှိ**တိ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓသ ဉရေ ဇာတတာယ၂ သြရသပုတ္တော အမှိ။ **အသယ္ဟသာဟိနော**တိ အဘိသမ္ဘောဓိတော ပုဗ္ဗေ ဌပေတ္ဝာ မဟာဗောဓိသတ္တံ အညေဟိ သဟိတုံ ဝဟိတုံ အသက္ကုဏေယျတ္တာ အသယ္ဟသသကလသ ဗောဓိသမ္ဘာရသ မဟာကာရုဏိကာဓိကာရသ စ သဟနတော ဝဟနတော, တတော ပရမွိ အညေဟိ သဟိတုံ အဘိဘဝိတုံ အသက္ကုဏေယျတ္တာ အသယ္ဟာနံ ပဉ္စန္နံ မာရာနံ သဟနတော အဘိဘဝနတော, အာသယာနုသယစရိတာဓိမုတ္တိအာဒိဝိဘာဂါဝဗောဓနေန ယထာရဟံ ဝေနေယျာနံ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကပရမတ္ထေဟိ အနုသာသနီသင်္ခါတသ အညေဟိ အသယ္ဟသာဟိနော။ **အဂ်ီရသသာ**တိ အဂ်ီကတသိလာဒိသမ္ပတ္တိကသ။ "အဂ်မဂ်ေဟိ နိဋ္ဌရဏကသြဘာသသာ"တိ အပရေ။ ကေစိ ပန "အဂ်ီရသော, သိဒ္ဓတ္ထောတိ

၁-ဟသ္မိံ ဒေဝနိကာယေ နိဗ္ဗတ္တေဟိ တုသိတဂဏေဟိ (သီ)၊ ယသ္မိံ ဒေဝနိကာယေ နိဗ္ဗတ္တာ၊ တေဟိ တုသိတဂုဏေဟိ (ဋ္ဌ)

၂-ဉရောဝါယာမဇနိတာဘိဇာတိတာယ (ဋ္ဌ၊က)

ဒွေ နာမာနိ ပိတရာယေဝ ဂဟိတာနီ”တိ ဝဒန္တိ။ **အပ္ပဋိမဿာ**တိ အနုပမဿ။ ဇဋ္ဌာနိဋ္ဌေသု တာဒိလက္ခဏပ္ပတ္တိယာ **တာဒိနော။ ပိတုပိတာ မယ္ဟံ တုဝံ'သီ**တိ အရိယဇာတိဝသေန မယ္ဟံ ပိတု သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ လောကဝေါဟာရေန တ္ဝံ ပိတာ အသိ။ **သက္ကာ**တိ ဇာတိဝသေန ရာဇာနံ အာလပတိ။ **ဓမ္မေနာ**တိ သဘာဝေန အရိယဇာတိ လောကိယဇာတိတိ ဒ္ဝိန္နံ ဇာတီနံ သဘာဝသမော-ဓာနေန[1]။ **ဂေါတမာ**တိ ရာဇာနံ ဂေါတ္တေန အာလပတိ။ **အယျကောသီ**တိ ပိတာမဟော အသိ။ ဏ္ဍေ စ “ဗုဒ္ဓဿ ပုတ္တောမှိ”တိအာဒိံ ဝဒန္တော ထေရော အညံ ဗျာကာသိ။

ဧဝံ ပန အတ္တာနံ ဇာနာပေတ္ဝာ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌေန ရညာ မဟာရဟေ ပလ္လင်္ကေ နိသီဒါပေတ္ဝာ အတ္တနော ပဋိယာဒိတဿ နာနဂ္ဂရသဿ ဘောဇနဿ ပတ္တံ ပူရေတ္ဝာ ဒိန္နေ ဂမနာကာရံ ဒသေတိ။ “ကဿာ ဂန္တ္ဝာကာမတ္ထ၊ ဘုဥ္ဇထာ”တိ စ ဝုတ္တေ သတ္ထု သန္တိကံ ဂန္တ္ဝာ ဘုဥ္ဇိဿာမိတိ။ ကဟံ ပန သတ္ထာတိ။ ဝိသတိ-သဟဿဘိက္ခုပရိဝါရော တုမှာကံ ဒဿနတ္ထာယ မဂ္ဂံ ပဋိပန္နောတိ။ တုမှေ ဣမံ ပိဏ္ဍပါတံ ပရိဘုဉ္ဇိတ္ဝာ ယာဝ မမ ပုတ္တော ဣမံ နဂရံ သမ္မာပုဏာတိ၊ တာဝဿ ဣတောဝ ပိဏ္ဍပါတံ ဟရထာတိ။ ထေရော ဘတ္တကိစ္စံ ကတ္ဝာ ရညော ပရိသာယ စ ဓမ္မံ ကထေတ္ဝာ သတ္ထု အာဂမနတော ပုရေတရမေဝ သကလံ ရာဇနိဝေသနံ ရတနတ္တယေ အဘိပ္ပသန္နံ ကရောန္တော သဗ္ဗေသံ ပဿန္တာနံယေဝ သတ္ထု အာဟရိတဗ္ဗဘတ္တပုဏ္ဏံ ပတ္တံ အာကာသေ ဝိဿဇ္ဇေတ္ဝာ သယမ္ပိ ဝေဟာသံ အဗ္ဘုဂ္ဂန္တ္ဝာ ပိဏ္ဍပါတံ ဥပနေတ္ဝာ[2] သတ္ထု ဟတ္ထေ ဒ္ဝပေသိ။ သတ္ထာ တံ ပိဏ္ဍပါတံ ပရိဘုဉ္ဇိ။ ဧဝံ သဒ္ဓိယောဇနံ မဂ္ဂံ ဒိဝသေ ဒိဝသေ ယောဇနံ ဂစ္ဆန္တသ္သ သတ္ထု ရာဇဂေဟတောဝ ဘတ္တံ အာဟရိတ္ဝာ အဒါသိ။ အထ နံ “ဘဂဝါ မယ္ဟံ ပိတု မဟာရာဇဿ သကလနိဝေသနံ ပသာဒေသီ”တိ ကုလပ္ပသာဒကာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဒ္ဝပေသိတိ။

ကာဠဒါယိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-သမာဒါနေန (သီ)　　၂-ဥပနာမေတ္ဝာ (သီ)

၂-ကေဝိဟာရိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ပုရတော ပစ္ဆတော ဝါတိအာဒိကာ အာယသ္မတော ကေဝိဟာရိယတ္ထေ-ရဿ[1] ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ ဥပစိနန္တော ကဿပဒသဗလဿ ကာလေ ကုလ-ဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ ဝိညုတံ ပတ္တော သတ္ထု သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတ္ဝာ ပဋိလဒ္ဓ-သဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ အရည် ပဝိသိတ္ဝာ ဝိဝေကဝါသံ ဝသိ။

သော တေန ပုညကမ္မေန ဧကံ ဗုဒ္ဓန္တရံ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ဘဂဝတိ ပရိနိဗ္ဗုတေ ဓမ္မာသောကရညော ကနိဋ္ဌဘာတာ ဟုတ္ဝာ နိဗ္ဗတ္တိ။ အသောကမဟာရာဇာ ကိရ သတ္ထု ပရိနိဗ္ဗာနတော ဒ္ဝိန္နံ ဝဿသတာနံ ဥပရိ အဋ္ဌာရသမေ ဝဿေ သကလဇမ္ဗုဒိပေ ဧကရဇ္ဇာ-ဘိသေကံ ပတ္ဝာ အတ္တနော ကနိဋ္ဌံ တိဿကုမာရံ ဩပရဇ္ဇေ ဌပေတ္ဝာ ဧကေန ဥပါယေန တံ သာသနေ အဘိပ္ပသန္နံ အကာသိ။ သော ဧကဒိဝသံ ဝိဂဝံ ဂတော အရညေ ယောနကမဟာဓမ္မရက္ခိတတ္ထေရံ ဟတ္ထိနာဂေန သာလ-သာခံ ဂဟေတ္ဝာ ဗီဇိယမာနံ နိသိန္နံ ဒိသ္ဝာ သဉ္ဇာတပသာဒေါ "အဟော ဝတာဟမ္ပိ အယံ မဟာထေရော ဝိယ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ အရညေ ဝိဟရေယျ"န္တိ စိန္တေသိ။ ထေရော တဿ စိတ္တာစာရံ ဥတ္ဝာ တဿ ပဿန္တဿေဝ အာကာသံ အဗ္ဘုဂ္ဂန္ဒာ အသောကာရာမေ ပေါက္ခရဏိယာ အဘိဇ္ဇမာနေ ဥဒကေ ဌတ္ဝာ စီဝရဉ္ဇ ဥတ္တရာသင်္ဂဉ္ဇ အာကာသေ ဩလဂ္ဂေတ္ဝာ နှာယိတုံ အာရဘိ။ ကုမာရော ထေရဿ အာနုဘာဝံ ဒိသ္ဝာ အဘိပ္ပသန္နော အရညေတော နိဝတ္တိတ္ဝာ ရ ဇ-ဂေဟံ ဂန္ဒာ "ပဗ္ဗဇိဿာမီ"တိ ရညော အာရောစေသိ။ ရာဇာ တံ အနေကပ္ပ-ကာရံ ယာစိတ္ဝာ ပဗ္ဗဇ္ဇာဓိပ္ပါယံ နိဝတ္တေတုံ နာသက္ခိ။ သော ဥပါသကော ဟုတ္ဝာ ပဗ္ဗဇ္ဇာသုခံ ပတ္ထေန္တော—

၅၃၇။ "ပုရတော ပစ္ဆတော ဝါပိ၊ အပရော စေ နဝိဇ္ဇတိ။
အတီဝ ဖာသု ဘဝတိ၊ ဧကဿ ဝသတော ဝနေ။

၅၃၈။ ဟန္ဒ ဧကော ဂမိဿာမိ၊ အရည် ဗုဒ္ဓဝဏ္ဏိတံ။
ဖာသု ကေဝိဟာရိဿ၊ ပဟိတတ္တဿ ဘိက္ခုနော။

၅၃၉။ ယောဂီ-ပီတိကရံ ရမ္မံ၊ မတ္တကုဉ္ဇရသေဝိတံ။
ဧကော အတ္ထဝသီ ခိပ္ပံ၊ ပဝိသိဿာမိ ကာနန်။

---

[1] ၁-ကေဝိဟာရိကတ္ထေရဿ (သီ)

၅၄၀။ သုပုပ္ဖိတေ သီတဝနေ၊ သီတလေ ဂိရိကန္ဒရေ။
ဂတ္တာနိ ပရိသိဉ္စိတ္ဝာ၊ စက်မိဿာမိ ဧကကော။

၅၄၁။ ဧကာကိယော အဒုတိယော၊ ရမဏီယေ မဟာဝနေ။
ကဒါဟံ ဝိဟရိဿာမိ၊ ကတကိစ္စော အနာသဝေါ။

၅၄၂။ ဧဝံ မေ ကတ္တုကာမဿ၊ အဓိပ္ပါယော သမိဇ္ဈတု။
သာဓယိဿာမ'ဟံယေဝ၊ နာညော အညဿ ကာရကော''တိ—

ဣမာ ဆ ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ **ပုရတော ပစ္ဆတော ဝါ**တိ အတ္တနော ပုရတော ဝါ ပစ္ဆတော ဝါ၊ **ဝါ**-သဒ္ဒဿ ဝိကပ္ပတ္ထတ္တာ ပဿတော ဝါ **အပရော** အညော ဇနော နဝိဇ္ဇတိ စေ၊ **အတီဝ** အတိဝိယ **ဖာသု** စိတ္တသုခံ ဘဝတိ။ ဧကဝိဟာရီဘာဝေန **ဧကဿ** အသဟာယဿ။ **ဝနေ ဝသတော**တိ စိရပရိစိတေန ဝိဝေကဇ္ဈာသယေန အာကမိုယမာနဟဒယော သော ရတ္တိန္ဒိဝံ မဟာဇနပရိဝုတဿ ဝသတော[၁] သင်္ဂဏိကဝိဟာရံ နိဗ္ဗိန္ဒန္တော ဝိဝေကသုခံ စ ဗဟုံ မညန္တော ဝဒတိ။

ဟန္ဒာတိ ဝေါဿဂ္ဂတ္ထေ နိပါတော၊ တေန ဣဒါနိ ကရီယမာနဿ အရည-ဂမနဿ နိစ္ဆိတဘာဝမာဟ။ **ဧကော ဂမိဿာမီ**တိ "သုညာဂါရေ ခေါ ဂဟပတိ တထာဂတာ အဘိရမန္တီ"တိအာဒိဝစနတော[၂] ဗုဒ္ဓေဟိ ဝဏ္ဏိတံ ပသင်္ဒံ အရည်ံ ဧကော အသဟာယော ဂမိဿာမိ ဝါသာဓိပ္ပါယေန ဥပဂစ္ဆာမိ။ ယသ္မာ **ဧကဝိဟာရိဿ** ဌာနာဒီသု အသဟာယဘာဝေန ဧကဝိဟာရိဿ နိဗ္ဗာနံ ပဋိပေသိတစိတ္တတာယ **ပဟိတတ္တဿ** အဓိသီလသိက္ခာဒိ-ကာ တိဿော သိက္ခာ သိက္ခတော ဘိက္ခုနော အရည် **ဖာသု**[၃] ဣဋ္ဌံ သုခါ-ဝဟန္တိ အတ္ထော။

ယောဂီ-ပီတိကရန္တိ ယောဂီနံ ဘာဝနာယ ယုတ္တပ္ပယုတ္တာနံ အပ္ပသဒ္ဒါဒိ-ဘာဝေန ဈာနဝိပဿနာဒိပီတိ အာဝဟနတော ယောဂီ-ပီတိကရံ။ ဝိသဘာ-ဂါရမ္မဏာဘာဝေန ပဋိသလ္လာနသာရုပ္ပတာယ **ရမ္မံ။ မတ္တကုဥ္ဇရသေဝိတ**န္တိ မဘ္တဝရဝါရဏဝိစရိတံ၊ ဣမိနာပိ ဗြဟာရညဘာဝေန[၄] ဇနဝိဝေကံယေဝ ဒဿေတိ။ **အတ္ထဝသီ**တိ ဣဓ အတ္ထောတိ သမဏဓမ္မော အဓိပ္ပေတော။ "ကထံ နု ခေါ သော မေ ဘဝေယျာ"တိ တဿ ဝသံ ဂတော။

၁-ပရိဿယတော (သီ၊ ဣ)　　၂-ဝိ ၄-၃၀၆-ပိဋ္ဌေ။
၃-ဖာသုဝိဟာရံ (သီ၊ ဣ)　　၄-ဗြဟာရညဘာဝေ (သီ၊ ဣ)

သုပုပ္ဖိတေတိ သုဋ္ဌု ပုပ္ဖိတေ။ **သီတဝနေ**တိ ဆာယူဒကသမ္ပတ္တိယာ သီတေ ဝနေ။ ဥဘယေနပိ တဿ ရမဏီယတံယေဝ ဝိဘာဝေတိ။ **ဂိရိကန္ဒရေ**တိ ဂိရိနံ အဗ္ဘန္တရေ ကန္ဒရေ။ ကန္တိ ဟိ ဥဒကံ၊ တေန ဒါရိတံ နိန္နဋ္ဌာနံ ကန္ဒရံ နာမ။ တာဒိသေ သီတလေ ဂိရိကန္ဒရေ ဃမ္မပရိတာပံ ဝိနောဒေတွာ အတ္တနော ဂတ္တာနိ ပရိသိဉ္စိတွာ နှာယိတွာ စက်မိဿာမိ ဧကကောတိ ကတ္ထစိ အနာယတ္တ-ဝုတ္တိတံ ဒဿေတိ။

ဧကောကိယောတိ ဧကောကီ အသဟာယော။ **အဒုတိယော**တိ တဏ္ဍာ-သမ်ါတဒုတိယာဘာဝေန အဒုတိယော။ တဏ္ဍာ ဟိ ပုရိသဿ သဗ္ဗဒါ အဝိဇဟနဋ္ဌေန ဒုတိယာ နာမ။ ဘေနာဟ ဘဂဝါ "တဏ္ဍာဒုတိယော ပုရိသော၊ ဒီဃမဒ္ဓါန သံသရ"န္တိ[၁]။

ဧဝံ မေ ကတ္တုကာမဿာတိ "ဟန္ဒ ဧကော ဂမိဿာမီ"တိအာဒိနာ ဝုတ္တဝိဓိနာ အရည်ံ ဂန္ဒာ[၂] ဘာဝနာဘိယောဂံ ကတ္တုကာမဿ မေ။ **အဓိပ္ပါယော သမိဇ္ဈတူ**တိ "ကဒါဟံ ဝိဟရိဿာမိ၊ ကဘကိစ္စော အနာ-သဝေါ"တိ ဧဝံ ပဝတ္တော မနောရထော ဣဇ္ဈတု သိဒ္ဓိံ ပါပုဏာတု။ အရဟတ္တပ္ပတ္တိ စ ယသ္မာ နဿ အာယာစနမတ္တေန[၃] သိဇ္ဈတိ၊ နာပိ အညေန သာဓေဘဗ္ဗာ၊ တသ္မာ အာဟ **"သာဓယိဿာမ'ဟံယေဝ၊ နာညော အညဿ ကာရကော"**တိ။

ဧဝံ ဥပရာဇဿ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ ဒဋ္ဌနိစ္ဆယဘံ ဥတ္တာ ရာဇာ အသောကာရာမ-ဂမနီယံ မဂ္ဂံ အလက်ာရာပေတွာ ကုမာရံ သဗ္ဗာလက်ာရဝိဘူသိတံ မဟတိယာ သေနာယ မဟစ္စရာဇာနုဘာဝေန ဝိဟာရံ နေသိ။ ကုမာရော ပဓာနဃရံ ဂန္ဒာ မဟာဓမ္မရက္ခိတတ္ထေရဿ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိ၊ အနေကသတာ မနုဿာ တံ အနုပဗ္ဗဇိံသု။ ရညော ဘာဂိနေယျော သဃ်မိတ္တာယ သာမိကော အဂ္ဂိ-ဗြဟ္မာပိ တမေဝ အနုပဗ္ဗဇိ။ သော ပဗ္ဗဇိတွာ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌော အတ္တနာ ကာတဗ္ဗံ ပကာသေန္တော—

၅၄၃။ "ဧသ ဗန္ဓာမိ သန္ဓာဟံ၊ ပဝိသိဿာမိ ကာနနံ။
နဿ တတော နိက္ခမိဿာမိ၊ အပ္ပတ္တော အာသဝက္ခယံ။

၅၄၄။ မာသုတေ ဥပဝါယန္တေ၊ သီတေ သုရဘိဂန္ဓိကေ။
အဝိဇ္ဇံ ဒါလယိဿာမိ၊ နိသိန္ဓော နဂမုဒ္ဓနိ။

၁-ခု ၁-၂၀၁–၂၆၈-ပိဋ္ဌေသု။ ၂-အရညေ (သီ၊ ဣ)
၃-ယသ္မာ အာသာဒနမတ္တေန (သီ)၊ ယသ္မာ အာယာစနမတ္တေန (ဣ)

၅၄၅။ ဝနေ ကုသုမသဉ္ဆန္နေ၊ ပဒ္မာဂရေ နူန သိတလေ။
ဝိမုဉ္စိသုခေန သုဒိတော၊ ရမိဿာမိ ဂိရိဗ္ဗဇေ”တိ—

တိသော ဂါထာ အဘာသိ။

တဉ္ဆ **သေ ဗန္ဓာမိ သန္ဓာဟ**န္တိ သောဟံ ဝိရိယသမ်ါတံ သန္ဓာဟံ ဗန္ဓာမိ၊ ကာယေ စ ဇီဝိတေ စ နိရပေက္ခော ဝိရိယသန္ဓာဟေန သန္ဓယှာမိ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယထာ နာမ သူရော ပုရိသော ပစ္စတ္ထိကေ ပစ္စုပဋ္ဌိတေ တံ ဇေတုကာမော အညံ ကိစ္စံ ပဟာယ ကဝစပဋိမုစ္စနာဒိနာ ယုဒ္ဓါယ သန္နယှတိ၊ ယုဒ္ဓဘူမိံ စ ဂန္ဆာ ပစ္စတ္ထိကေ အဇေတ္ဝာ တတော နှ နိဝတ္တတိ၊ ဧဝမဟမ္ပိ ကိလေသပစ္စတ္ထိကေ ဇေတုံ အာဒိတ္တမ္ပိ သီသံ စေလဉ္စ အဇ္ဈုပေက္ခိတ္ဝာ[1] စတုဣရိယဝသမ္ပပ္ပဓာနဝီရိယသန္ဓာဟံ သန္နယှာမိ၊ ကိလေသေ အဇေတ္ဝာ ကိလေသဝိဇယံ သောဠံ ဝိဝေကဋ္ဌာနံ နှ ဝိသဇ္ဇေမိတိ။ တေန ဝုတ္တံ **“ပဝိသိဿာမိ ကာနနံ[2] နှ တတော နိက္ခမိဿာမိ၊ အပုတ္တော အာသဝက္ခယ”**န္တိ[3]။

“မာလုတေ ဥပဝါယန္တေ”တိအာဒိနာ အရညဋ္ဌာနဿ ကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနာယောဂျတံ ဝဒတိ၊ ရမိဿာမိ နှန ဂိရိဗ္ဗဇေတိ ယောဇနာ။ ပဗ္ဗတပရိက္ခေပေ အဘိရမိဿာမိ မညေတိ အနာဂတတ္ထံ[4] ပရိကပ္ပေန္တော ဝဒတိ။ သေသံ သုဝိညေယ္ယမေဝ။

ဧဝံ ဝတ္ဝာ ယေရော အရညံ ပဝိသိတ္ဝာ သမဏဓမ္မံ ကရောန္တော ဥပဇ္ဈာယေန သဒ္ဓိံ ကလိင်္ဂရဋ္ဌံ အဂမာသိ။ တတ္ထဿ ပါဒေ စမ္မိကာဗာဓော ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ တံ ဒိသွာ ဧကော ဝေဇ္ဇော “သပ္ပိံ ဘန္တေ ပရိယေသထ၊ တိကိစ္ဆိဿာမိ နှ”န္တိ အာဟ။ ဃရော သပ္ပိပရိယေသနံ အကတ္ဝာ ဝိပဿနာယ ဧဝ ကမ္မံ ကရောတိ၊ ရောဂေါ ဝူပသတိ၊ ဝေဇ္ဇော ထေရဿ တတ္ထ အပ္ပေါဿုက္ကတံ ဒိသွာ သယမေဝ သပ္ပိံ ပရိယေသိတ္ဝာ ထေရံ အရောဂံ အကာသိ။ သော အရောဂေါ ဟုတ္ဝာ နှ စိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ **အပဒါနေ**[5]—

“‘ဣမမှိ ဘဒ္ဒကေ ကပ္ပေ၊ ဗြဟ္မဗန္ဓု မဟာယသော။
ကဿပေါ နာမ ဂေါတ္တေန၊ ဥပ္ပဇ္ဇိ ဝဒတံ ဝရော။

နိပ္ပပဉ္စော နိရာလမ္ဗော၊ အာကာသသမမာနသော။
သုညတာဗဟုလော တာဒိ၊ အနိမိတ္တရတော ဝသီ။

၁-သီသံ အဇ္ဈုပေက္ခိတ္ဝာ (သီ)　　၂-ကာနနန္တိ (သီ)　　၃-အာသဝက္ခယန္တိ စ (သီ)
၄-စက်မာမိတိ အနာဂတတ္ထာ (သီ၊ ဣ)　　၅-ခု ၄-၁၆-ဝိဋ္ဌာဒီသု။

အသင်္ခစ္ဆော နိလ္လေသော၊ အသံသဋ္ဌော ကုလေ ဂဏေ။
မဟာကာရုဏိကော ဝိရော၊ ဝိနယေပါယကောဝိဒေါ။

ဥယျုတ္တော ပရကိစ္စေသု၊ ဝိနယန္တော သဒေဝကေ။
နိဗ္ဗာနဂမနံ မဂ္ဂံ၊ ဂတိ ပက်ဝိသောသနံ။

အမတံ ပရမဿာဒံ၊ ဇရာမစ္စုနိဝါရကံ။
မဟာပရိသမဇ္ဈေ သော၊ နိသိန္နော လောကတာရကော။

ကရဝိကရုတော နာထော၊ ဗြဟ္မဃောသော တထာဂတော။
ဥဒ္ဓရန္တော မဟာဒုဂ္ဂါ၊ ဝိပ္ပနဋ္ဌေ အနာယကေ။

ဒေသေန္တော ဝိရဇံ ဓမ္မံ၊ ဒိဋ္ဌော မေ လောကနာယကော။
တဿ ဓမ္မံ သုဏိတ္ဝာန၊ ပဗ္ဗဇိံ အနဂါရိယံ။

ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ တဒါပါဟံ၊ စိန္တေန္တော ဇိနသာသနံ။
ကေကောဝ ဝနေ ရမ္မေ၊ ဝသိံ သံသဂ္ဂပီဠိတော။

သဂ္ဂာယတူပကာသော မေ၊ ဟေတုဘူတော မမာဘဝိ။
မနသော ဂူပကာသဿ၊ သံသဂ္ဂဘယဒဿိနော။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယှံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတ္ဝာ ထေရေ တတ္ထ ဝိဟရန္တေ ရာဇာ ကောဋ္ဌဓနပရိစ္စာဂေန ဘောဇကဂိရိဝိဟာရံ နာမ ကာရေတ္ဝာ ထေရံ တတ္ထ ဝါသေသိ။ သော တတ္ထ ဝိဟရန္တော ပရိနိဗ္ဗာနကာလေ—

၅၄၆။ “သောဟံ ပရိပုဏ္ဏသင်္ကပ္ပေါ၊ စန္ဒေါ ပန္နရသော ယထာ။
သဗ္ဗာသဝပရိက္ခီဏော၊ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဘဝေါ”တိ—

သြသာနဂါထမာဟ။ သာ ဥတ္တာနတ္ထာဝ။ တဒေဝ စ ထေရဿ အညာ-ဗျာကရဏံ အဟောသိတိ။

ဧကဝိဟာရိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-မဟာကပ္ပိနတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

အနာဂတံ ယော ပဋိကစ္စ ပဿတီတိအာဒိကာ အာယသ္မတော မဟာ-ကပ္ပိနတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယံ ကိရ ပဒုမုတ္တရဗုဒ္ဓကာလေ ဟံသဝတီနဂရေ ကုလဃရေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ ဝိညုတံ ပတ္တော သတ္ထု သန္တိကေ ဓမ္မံ သုဏန္တော သတ္ထာရံ ဧကံ ဘိက္ခုံ ဘိက္ခုသြဝါဒကာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေန္တံ ဒိသ္ဝာ တဇ္ဇံ အဓိကာရကမ္မံ ကတ္ဝာ တံ ဌာနန္တရံ ပတ္ထေသိ။

သော တဘ္ထ ယာဝဇီဝံ ကုသလံ ကတ္ဝာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ကဿပသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓကာလေ ဗာရာဏသိယံ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ ဝိညုတံ ပတ္တော ပုရိသသဟဿဂဏဇေဋ္ဌကော ဟုတ္ဝာ ဂဗ္ဘသဟဿပဋိမဏ္ဍိတံ မဟန္တံ ပရိဝေဏံ ကာရာပေသိ။ တေ သဗ္ဗေပိ ဇနာ ယာဝဇီဝံ ကုသလံ ကတ္ဝာ တံ ဥပါသကံ ဇေဋ္ဌကံ ကတ္ဝာ သပုတ္တဒါရာ ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ ဧကံ ဗုဒ္ဓန္တရံ ဒေဝမနုဿေသု သံသရိံသု။ တေသု ဂဏဇေဋ္ဌကော အမှာကံ သတ္ထု နိဗ္ဗတ္တိတော ပုရေတရမေဝ ပစ္စန္တဒေသေ ကုက္ကုဋ္ဌနာမကေ နဂရေ ရာဇဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိ၊ တဿ **ကပ္ပိနော**တိ နာမံ အဟောသိ။ သေသပုရိသာ တသ္မိံယေဝ နဂရေ အမစ္စကုလေ နိဗ္ဗတ္တိံသု[၁]။ ကပ္ပိနကုမာရော ပိတု အစ္စယေန ဆတ္တံ ဥဿာပေတ္ဝာ မဟာကပ္ပိနရာဇာ နာမ ဇာတော။ သော သုတဝိတ္တကတာယ ပါတောဝ စတူဟိ ဒ္ဝါရေဟိ သီဃံ ဒူတေ ပေသေသိ "ယတ္ထ ဗဟုဿုတေ ပဿထ၊ တတော[၂] နိဝတ္တိတ္ဝာ မယ္ဟံ အာရောစေထာ"တိ။

တေန စ သမယေန အမှာကံ သတ္ထာ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ဝာ သာဝတ္ထိံ[၃] ဥပနိဿာယ ဝိဟရတိ။ တသ္မိံ ကာလေ သာဝတ္ထိဝါသိနော ဝါဏိဇာ သာဝတ္ထိယံ ဥဋ္ဌာနကဘဏ္ဍံ ဂဟေတ္ဝာ တံ နဂရံ ဂန္တ္ဝာ ဘဏ္ဍံ ပဋိသာမေတ္ဝာ "ရာဇာနံ ပဿိဿာမာ"တိ ပဏ္ဏာကာရဟတ္ထာ ရညော အာရောစာပေသုံ။ တေ ရာဇာ ပက္ကောသာပေတ္ဝာ နိယျာဒိတပဏ္ဏာကာရေ ဝန္ဒိတ္ဝာ ဌိတေ "ကုတော အာဂတတ္ထာ"တိ ပုစ္ဆိ။ သာဝတ္ထိတော ဒေဝါတိ။ ကစ္စိ ဝေါ ရဋ္ဌံ သုဘိက္ခံ၊ ဓမ္မိကော ရာဇာတိ။ အာမ ဒေဝါတိ။ ကီဒိသော ဓမ္မော တုမှာကံ ဒေသေ ဣဒါနိ ပဝတ္တတီတိ။ တံ ဒေဝ နဿ သက္ကာ ဥစ္ဆိဋ္ဌမုခေဟိ[၄] ကထေတုန္တိ။ ရာဇာ သုဝဏ္ဏဘိဂ်ါရေန ဥဒကံ ဒါပေသိ။ တေ မုခံ ဝိက္ခာလေတ္ဝာ ဒသ-ဗလာဘိမုခါ အဥ္ဇလိံ ပဂ္ဂဟေတ္ဝာ "ဒေဝ အမှာကံ ဒေသေ ဗုဒ္ဓရတနံ နာမ

၁-နိဗ္ဗတ္တိံသု၊ တေသု (သီ၊ ဣ)
၂-ပဿ ဗဟုဿုတေ၊ ပဿန္တော တတော (က)
၃-သာဝတ္ထိယံ (သီ၊ ဣ)
၄-ဥစ္စိဋ္ဌမုခေန (သီ၊ ဣ)

ဥပ္ပန္နဲ"နှိ အာဟံသု။ ရညော "ဗုဒ္ဓေါ"တိ ဝစနေ သုတမတ္တေယေဝ သကလ-သရီရံ ဖရမာနာ ပီတိ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ တတော "ဗုဒ္ဓေါတိ တာတာ ဝဒေထာ"တိ အာဟ။ ဗုဒ္ဓေါတိ ဒေဝ ဝဒါမာတိ[၁]။ ဧဝံ တိက္ခတ္တုံ ဝဒါပေတွာ "ဗုဒ္ဓေါတိ ပဒံ အပရိမာဏ"နှိ တသ္မိံယေဝ ပဒေ ပသန္နော သတသဟဿံ ဒတ္ဝာ "အပရံ ဝဒေထာ"တိ ပုစ္ဆိ။ ဒေဝ လောကေ ဓမ္မရတနံ နာမ ဥပ္ပန္နနှိ။ တမ္ပိ သုတ္ဝာ တထေဝ သတသဟဿံ ဒတ္ဝာ "အပရံ ဝဒေထာ"တိ ပုစ္ဆိ။ ဒေဝ သံဃရတနံ နာမ ဥပ္ပန္နနှိ။ တမ္ပိ သုတ္ဝာ တထေဝ သတသဟဿံ ဒတ္ဝာ "ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိဿာမီ"တိ တတောဝ နိက္ခမိ။ အမစ္စာပိ တထေဝ နိက္ခမိံသု။ သော အမစ္စသဟဿေန[၂] သဒ္ဓိံ ဂင်ါတီရံ ပတ္ဝာ "သစေ သတ္ထာ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓေါ၊ ဣမေသံ အဿာနံ ခုရမတ္တမ္ပိ မာ တေမေတူ"တိ သစ္စာဓိဋ္ဌာနံ ကတ္ဝာ ဥဒကပိဋ္ဌေနေဝ ပူရံ ဂင်ါနဒိံ[၃] အတိက္ကမိတ္ဝာ အပရမ္ပိ အဖုယောဇနဝိတ္ထာရံ နဒိံ တထေဝ အတိက္ကမိတ္ဝာ တတိယံ စန္ဒဘာဂံ နာမ မဟာနဒိံ ပတ္ဝာ တမ္ပိ တာယ ဧဝ သစ္စကိရိယာယ အတိက္ကမိ။

သတ္ထာပိ တံဒိဝသံ ပစ္စူသသမယံယေဝ မဟာကရုဏာသမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌာယ လောကံ ဝေါလောကေန္တော "အဇ္ဇ မဟာကပ္ပိနော တိယောဇန-သတိကံ ရဇ္ဇံ ပဟာယ အမစ္စသဟဿပရိဝါရော မမ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတုံ အာဂ-မိဿတီ"တိ ဒိသ္ဝာ "မယာ[၄] တေသံ ပစ္စုဂ္ဂမနံ ကာတုံ ယုတ္တ"နှိ ပါတောဝ သရီရပဋိဇဂ္ဂနံ ကတ္ဝာ ဘိက္ခုသံဃပရိဝုတော သာဝတ္ထိယံ ပိဏ္ဍာယ စရိတ္ဝာ ပစ္ဆာဘတ္တံ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တော သယမေဝ အာကာသေန ဂန္ဒ္ဝာ စန္ဒဘာဂါယ နဒိယာ တီရေ တေသံ ဥတ္တရဏတိတ္ထဿာဘိမုခဋ္ဌာနေ မဟာနိဂြောဓမူလေ ပလ္လင်္ကေန နိသိန္နော ဆဗ္ဗဏ္ဏဗုဒ္ဓရသ္မိယော ဝိဿဇ္ဇေသိ။ တေ တေန တိတ္ထေန ဥတ္တရန္တာ ဗုဒ္ဓရသ္မိယော ဣတော စိတော စ ဝိဓာဝန္တိယော ဩလောကေန္တော ဘဂဝန္တံ ဒိသ္ဝာ "ယံ သတ္ထာရံ ဥဒ္ဒိဿ မယံ အာဂတာ၊ အဒ္ဓါ သော ဧသော"တိ ဒဿနေနေဝ နိဋ္ဌံ ဂန္ဒ္ဝာ ဒိဋ္ဌဋ္ဌာနတော ပဋ္ဌာယ ဩနမိတ္ဝာ ပရမနိပစ္စာကာရံ ကရောန္တာ ဘဂဝန္တံ ဥပသက်မိံသု။ ရာဇာ ဘဂဝတော ဂေါပ္ဖကေသု ဂဟေတ္ဝာ သတ္ထာရံ ဝန္ဒိတ္ဝာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ သဒ္ဓိံ အမစ္စသဟဿေန။ သတ္ထာ တေသံ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ ဒေသနာပရိယောသာနေ သဒ္ဓိံ ပရိသာယ အရဟတ္တေ ပတိဋ္ဌာသိ။ တေန ဝုတ္တံ **အပဒါနေ**[၅]—

၁-ဗုဒ္ဓေါတိ ဗုဒ္ဓေါတိ ဒေဝ ဝဒါမိတိ (သီ)....ဝဒါမာတိ (ဣ) သံ-ဋ္ဌ ၂-၂၂၃-ပိဋ္ဌေ ပဿိတဗ္ဗံ။
၂-အမစ္စသဟဿေဟိ (က) ၃-ပူရဂင်ံ နဒိံ (သီ၊ဣ)
၄-အာဂမိဿတိ မယာ (သီ၊ဣ) ၅-ခု ၄-၁၁၈-ပိဋ္ဌာဒီသု။

"ပဒုမုတ္တရော နာမ ဇိနော၊ သဗ္ဗဓမ္မာန ပါရဂူ။
ဥဒိတော အဇဋာကာသေ၊ ရဝိဝ သရဒမ္ဗရေ။

ဝစနာဘာယ ဗောဓေတိ၊ ဝေနေယျပဒုမာနိ သော။
ကိလေသပင်္ကံ သောသေတိ၊ မတိရံသီဟိ နာယကော။

တိတ္ထိယာနံ ယသေ ဟန္တိ၊ ခဇ္ဇောတာဘာ ယထာ ရဝိ။
သစ္ဆတ္ထာဘံ ပကာသေတိ၊ ရတနံဝ ဒိဝါကရော။

ဂဏာနံ အာယတိဘူတော၊ ရတနာနံဝ သာဂရော။
ပဇ္ဇုန္နောရိဝ ဘူတာနိ၊ ဓမ္မမေဃေန ဝဿတိ။

အက္ခဒဿော တဒါ အာသိ်၊ နဂရေ ဟံသသဝ္ဟယေ။
ဥပေစ္စ ဓမ္မမဿောသိ်၊ ဇလဇုတ္တမနာမိနော။

ဩဝါဒကဿ ဘိက္ခူနံ၊ သာဝကဿ ကတာဝိနော။
ဂဏံ ပကာသယန္တဿ၊ တပ္ပယန္တဿ မေ မနံ။

သုတ္ဝာ ပဘိတော သုမနော၊ နိမန္တေတ္ဝာ တထာဂတံ။
သသိသံ ဘောဇယိတ္ဝာန၊ တံ ဌာနမဘိပတ္ထယိ်။

တဒါ ဟံသသမာဟေါ၊ ဟံသဒုန္ဒုဘိနိဿနော။
ပဿထေတံ မဟာမတ္တံ၊ ဝိနိစ္ဆယဝိသာရဒံ။

ပတိတံ ပါဒမူလေ မေ၊ သမုဂ္ဂတတနူရုဟံ။
ဇိမူတဝဏ္ဏံ ဝိကံသံ၊ ပသန္နနယနာနနံ။

ပရိဝါရေန မဟတာ၊ ရာဇယုတ္တံ မဟာယသံ။
ဧသော ကတာဝိနော ဌာနံ၊ ပတ္ထေတိ မုဒိတာသယော။

ဣမိနာ ပဏိပါတေန၊ စာရေန ပဏိဓိဟိ စ။
ကပ္ပသတသဟဿာနိ၊ နုပပဇ္ဇတိ ဒုဂ္ဂတိ်။

ဒေဝေသု ဒေဝသောဘဂ္ဂံ၊ မနုဿေသု မဟန္တတံ။
အနုဘောတ္ဝာန သေသေန၊ နိဗ္ဗာနံ ပါပုဏိဿတိ။

သတသဟဿိတော ကပ္ပေ၊ ဩက္ကာကကုလသမ္ဘဝေါ။
ဂေါတမော နာမ ဂေါတ္တေန၊ သတ္ထာ လောကေ ဘဝိဿတိ။

တသ မမွေသု ဒါယာဒေါ၊ သြရသော မမွနိမ္မိတော။
ကပ္ပိနော နာမ နာမေန၊ ဟေသတိ သတ္ထု သာဝကော။

တတောဟံ သုကတံ ကာရံ၊ ကတ္ဝာန ဇိနသာသနေ။
ဇဟိတ္ဝာ မာနုသံ ဒေဟံ၊ တုသိတံ အဂမာသဟံ။

ဒေဝမာနုသရဇ္ဇာနိ၊ သတသော အနုသာသိယ။
ဗာရာဏသိယမာသန္နေ၊ ဇာတော ကေဏိယဇာတိယံ။

သဟဿပရိဝါရေန၊ သပဇာပတိကော အဟံ။
ပဗ္ဗပစ္ဆေကဗုဒ္ဓါနံ၊ သတာနိ သမုပဋ္ဌဟိ ံ။

တေမာသံ ဘောဇယိတ္ဝာန၊ ပစ္ဆာဒမ္မ တိစီဝရံ။
တတော စုတာ မယံ သဗ္ဗေ၊ အဟုမ္မ တိဒသူပဂါ။

ပုနော သဗ္ဗေ မနုဿတ္တံ၊ အဂမိမ္မ တတော စုတာ။
ကုက္ကုဋ္ဌမှိ ပုရေ ဇာတာ၊ ဟိမဝန္တသ္မ ပဿတော။

ကပ္ပိနော နာမဟံ အာသိ ံ၊ ရာဇပုတ္တော မဟာယသော။
သေသာမစ္စကုလေ ဇာတာ၊ မမေဝ ပရိဝါရယုံ။

မဟာရဇ္ဇသုခံ ပတ္တော၊ သဗ္ဗကာမသမိဒ္ဓိမာ။
ဝါဏိဇေဟိ သမက္ခာတံ၊ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒမဟံ သုဏိ ံ။

ဗုဒ္ဓေါ လောကေ သမုပ္ပန္နော၊ အသမော ဇေပုဂ္ဂလော။
သော ပကာသေတိ သဒ္ဓမ္မံ၊ အမတံ သုခမုတ္တမံ။

သုယုတ္တာ တသ သိဿာ စ၊ သုမုတ္တာ စ အနာသဝါ။
သုတ္ဝာ နေသံ သုဝစနံ၊ သက္ကရိတ္ဝာန ဝါဏိဇေ။

ပဟာယ ရဇ္ဇံ သာမစ္စော၊ နိက္ခမိ ံ ဗုဒ္ဓမာမကော။
နဒိ ံ ဒိသွာ မဟာစန္ဒံ၊ ပူရိတံ သမတိတ္တိကံ။

အပ္ပတိဋ္ဌံ အနာလမ္ဗံ၊ ဒုတ္တရံ သီဃဝါဟိနိ ံ။
ဂုဏံ သရိတ္ဝာ ဗုဒ္ဓဿ၊ သောတ္ထိနာ သမတိက္ကမိ ံ။

ဘဝသောတံ သစေ ဗုဒ္ဓေါ၊ တိဏ္ဏော လောကန္တဂူ ဝိဒူ။
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဂမနံ မေ သမိဇ္ဈတု။

ယဒိ သန္တိဂမော မဂ္ဂေါ၊ မောက္ခော စစ္ဆန္တိကံ သုခံ။
တေန သစ္ဆဝဇ္ဇေန၊ ဂမနံ မေ သမိဇ္ဈတု။

သံယော စေ တိဏ္ဏကန္တာရော၊ ပုညက္ခေတ္တော အနုတ္တရော။
တေန သစ္ဆဝဇ္ဇေန၊ ဂမနံ မေ သမိဇ္ဈတု။

သဟ ကတေ သစ္ဆဝရေ၊ မဂ္ဂါ အပဂတံ ဇလံ။
တတော သုခေန ဥတ္တိဏ္ဏော၊ နဒီတီရေ မနောရမေ။

နိသိန္နံ အဒ္ဒသံ ဗုဒ္ဓံ၊ ဥဒေန္တံဝ ပဘင်္ကရံ။
ဇလန္တံ ဟေမသေလံဝ၊ ဒိပရုက္ခံဝ ဇောတိတံ။

သသိံဝ တာရာသဟိတံ၊ သာဝကေဟိ ပုရက္ခတံ။
ဝါသဝံ ဝိယ ဝဿန္တံ၊ ဒေသနာဇလဒန္တရံ။

ဝန္ဒိတ္ဝာန သဟာမစ္စော၊ ကေမန္တမုပါဝိသိံ။
တတော နော အာသယံ ဥတ္တွာ၊ ဗုဒ္ဓေါ ဓမ္မမဒေသယိ။

သုတ္ဝာန ဓမ္မံ ဝိမလံ၊ အဝေါစုမှ မယံ ဇိနံ။
ပဗ္ဗာဇေဟိ မဟာဝီရ၊ နိဗ္ဗိန္နာမှ မယံ ဘဝေ။

သွက္ခာတော ဘိက္ခဝေ ဓမ္မော၊ ဒုက္ခန္တကရဏာယ ဝေါ။
စရထ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ဇုစ္စာဟ မုနိသတ္ထမော။

သဟ ဝါစာယ သဗ္ဗေဝိ၊ ဘိက္ခုဝေသရော မယံ။
အဟုမှ ဥပသမ္ပန္နာ၊ သောတာပန္နာ စ သာသနေ။

တတော ဇေတဝနံ ဂန္တွာ၊ အနုသာသိ ဝိနာယကော။
အနုသိဋ္ဌော ဇိနေနာဟံ၊ အရဟတ္တမပါပုဏိံ။

တတော ဘိက္ခုသဟဿာနိ၊ အနုသာသိမဟံ တဒါ။
မမာနုသာသနကရာ၊ တေဝိ အာသုံ အနာသဝါ။

ဇိနော တသ္မိံ ဂဏော တုဋ္ဌော၊ ဇေဒဂ္ဂေ ဌပေသိ မံ။
ဘိက္ခုဩဝါဒကာနဂ္ဂေါ၊ ကပ္ပိနောတိ မဟာဇနေ။

သတသဟဿေ ကတံ ကမ္မံ၊ ဖလံ ဒဿေသိ မေ ဣဓ။
ပမုဇ္ဇော သရဝေဂေါဝ၊ ကိလေသေ ဈာပယိ မမ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယှံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပတ္ဝာ ပန တေ သဗ္ဗေဝ[1] သတ္ထာရံ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ယာစိ'သု။ သတ္ထာ တေ "ဧထ ဘိက္ခဝေါ"တိ အာဟ။ သာ ဧဝ တေသံ ပဗ္ဗဇ္ဇာ ဥပသမ္ပဒါ စ အဟောသိ။ သတ္ထာ တံ ဘိက္ခုသဟဿံ အာဒါယ အာကာသေန ဇေတဝနံ အဂမာသိ။ အထေကဒိဝသံ ဘဂဝါ တဿန္တေဝါသိကေ ဘိက္ခူ အာဟ "ကစ္စိ ဘိက္ခဝေ ကပ္ပိနော ဘိက္ခူနံ ဓမ္မံ ဒေသေတီ"တိ။ န ဘဂဝါ ဒေသေတိ။ အပ္ပေါဿုက္ကော ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရမနုယုတ္တော ဝိဟရတိ၊ ဩဝါဒမတ္တမ္ပိ န ဒေတီတိ။ သတ္ထာ ထေရံ ပက္ကောသာပေတ္ဝာ "သစ္စံ ကိရ တ္ဝံ ကပ္ပိန အန္တေဝါသိကာနံ ဩဝါဒမတ္တမ္ပိ န ဒေသီ"တိ။ သစ္စံ ဘဂဝါတိ။ ဗြာဟ္မဏ မာ ဧဝံ ကရိ၊ အဇ္ဇ ပဋ္ဌာယ ဥပဂတာနံ ဓမ္မံ ဒေသေဟီတိ။ "သာဓု ဘန္တေ"တိ ထေရော သတ္ထု ဝစနံ သိရသာ သမ္ပဋိစ္ဆိတ္ဝာ ဧကောဝါဒေနေဝ သမဏသဟဿံ အရဟတ္တေ ပတိဋ္ဌာပေသိ။ တေန နံ သတ္ထာ ပဋိပါဋိယာ အတ္တနော သာဝကေ ထေရေ ဌာနန္တရေ ဌပေန္တော ဘိက္ခုဩဝါဒကာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေသိ။ အထေကဒိဝသံ ထေရော ဘိက္ခုနိယော ဩဝဒန္တော—

၅၄၇။ "အနာဂတံ ယော ပဋိကစ္စ ပဿတိ၊
ဟိတဉ္ဇ အတ္ထံ အဟိတဉ္ဇ တံ ဒ္ဝယံ။
ဝိဒ္ဒေသိနော တဿ ဟိတေသိနော ဝါ၊
ရန္ဓံ န ပဿန္တိ သမေက္ခမာနာ။

၅၄၈။ အာနာပါနသတီ ယဿ၊ ပရိပုဏ္ဏာ သုဘာဝိတာ။
အနုပုဗ္ဗံ ပရိစိတာ၊ ယထာ ဗုဒ္ဓေန ဒေသိတာ။
သော'မံ လောကံ ပဘာသေတိ၊ အဗ္ဘာ မုတ္တောဝ စန္ဒိမာ။

၅၄၉။ ဩဒါတံ ဝတ မေ စိတ္တံ၊ အပ္ပမာဏံ သုဘာဝိတံ။
နိဗ္ဗိဒ္ဓံ ပဂ္ဂဟီတဉ္ဇ၊ သဗ္ဗာ ဩဘာသတေ ဒိသာ။

၅၅၀။ ဇီဝတေ ဝါပိ သပ္ပညော၊ အပိ ဝိတ္တပရိက္ခယော။
ပညာယ စ အလာဘေန၊ ဝိတ္တဝါပိ န ဇီဝတိ။

၅၅၁။ ပညာ သုတဝိနိစ္ဆိနီ၊ ပညာ ကိတ္တိသိလောကဝဒ္ဓနီ။
ပညာသဟိတော နရော ဣဓ၊ အပိ ဒုက္ခေသု သုခါနိ ဝိန္ဒတိ။

၁-သဗ္ဗေ (သီ၊ ဣ)

၅၅၂။ နာယံ အန္ဓတနော ဓမ္မော၊ နာ'ဿ္ဆရော နပိ အဒ္ဒုတော။
ယတ္ထ ဇာယေထ မိယေထ၊ တတ္ထ ကိံ ဝိယ အဒ္ဒုတံ။

၅၅၃။ အနန္တရံ ဟိ ဇာတဿ၊ ဇီဝိတာ မရဏံ ဓုဝံ။
ဇာတာ ဇာတာ မရန္တိ'ဓ၊ ဧဝံ ဓမ္မော ဟိ ပါဏိနော။

၅၅၄။ နာ ဟေဘ'ဒတ္ထာယ မတဿ ဟောတိ၊
ယံ ဇီဝိတတ္ထံ ပရပေါရိသာနံ။
မတမ္ပိ ရုဏ္ဍံ နာ ယသော နာ လောကံ၊
နာ ဝဏ္ဏိတံ သမဏဗြာဟ္မဏေဟိ။

၅၅၅။ စက္ခုံ သရိရံ ဥပဟန္တိ တေန၊
နိဟီယတိ ဝဏ္ဏဗလံ မတိ စ။
အာနန္ဒိနော တဿ ဒိသာ ဘဝန္တိ၊
ဟိတေသိနော နာဿ သုခီ ဘဝန္တိ။

၅၅၆။ တဿာ ဟိ ဇုဏ္ဍေယျ ကုလေ ဝသန္တေ၊
မေဓာဝိနော စေဝ ဗဟုဿုတေ စ။
ယေသံ ဟိ ပညာဝိဘဝေန ကိစ္စံ၊
တရန္တိ နာဝါယ နဒိံ ပုဏ္ဏာ''န္တိ—

ဇုမာ ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ **အနာဂတန္တိ** နာ အာဂတံ၊ အဝိန္ဒန္တိ အတ္ထော။ **ပဠိကစ္စာ**တိ ပုရေတရံယေဝ။ **ပဿတီ**တိ ဩလောကေတိ။ **အတ္ထ**န္တိ ကိစ္စံ။ **တံ ဒုဃ**န္တိ ဟိတာဟိတံ။ **ဝိန္ဒေသိနော**တိ အဓိဂ္ဂာ။ **ဟိတေသိနော**တိ ဓိဂ္ဂာ။ **ရန္ဓ**န္တိ ဆိဒ္ဒံ။ **သမေက္ခ-မာနာ**တိ ဂဝေသန္တာ။ ဇုဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယော ပုဂ္ဂလော အတ္တနော ဟိတာဝဟံ အဟိတာဝဟံ တဒုဘယဉ္စ အတ္ထံ ကိစ္စံ အနာဂတံ အသမ္ပတ္တံ ပုရေတရံယေဝ ပညာစက္ခုနာ အဟံ ဝိယ ပဿတိ ဝီမံသတိ ဝိစာရေတိ၊ တဿ အဓိဂ္ဂာ ဝါ အဟိတဗ္ဗာသယေန ဓိဂ္ဂာ ဝါ ဟိတဗ္ဗာသယေန ရန္ဓံ ဂဝေသန္တာ နု ပဿန္တိ[1]၊ တာဒိသော ပညဝါ ပုဂ္ဂလော အစ္ဆိန္ဒဝုတ္တိ၊ တဿာ တုမ္ဟေဟိ တထာရူပေဟိ ဘဝိတဗ္ဗန္တိ။

ဇုဒါနိ အာနာပါနသတိဘာဝနာယ ဂုဏံ ဒဿေန္တော တတ္ထ တာနိ ယောဇေတုံ **''အာနာပါနသတိ ယဿာ''**တိ ဒုတိယံ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ

၁-ပဿန္တိ (သီ၊ ဇ)

အာနန္တိ အဿာသော။ **အပါန**န္တိ ပဿာသော။ အဿာသပဿာသ-နိမိတ္တာရမ္မဏာ သတိ အာနာပါနသတိ။ သတိသီသေန စေတ္ထ တံသမ္ပ-ယုတ္တသမာဓိဘာဝနာ အဓိပ္ပေတာ။ **ယဿာ**တိ ယဿ ယောဂိနော။ **ပရိ-ပုဏ္ဏာ သုဘာဝိတာ**တိ စတုန္နံ သတိပဋ္ဌာနာနံ သောဋ္ဌသန္နဉ္ဇ အာကာရာနံ ပါရိပူရိယာ သဗ္ဗသော ပုဏ္ဏာ သတ္တန္နံ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနံ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တီနဉ္ဇ ပါရိပူရိယာ သုဋ္ဌု ဘာဝိတာ ဝဍိတာ။ **အနုပုဗ္ဗံ ပရိစိတာ၊ ယထာ ဗုဒ္ဓေန ဒေသိတာ**တိ "သော သတောဝ အဿသတီ"တိအာဒိနာ[၁] ယထာ ဘဂဝတာ ဒေသိတာ၊ တထာ အနုပုဗ္ဗံ အနုက္ကမေန ပရိစိတာ အာသေဝိတာ ဘာဝိတာ။ **သော'မံ လောကံ ပဘာသေတိ၊ အဗ္ဘာ မုတ္တောဝ စန္ဒိမာ**တိ သော ယောဂါဝစရော ယထာ အဗ္ဘာဒိဥပက္ကိလေသာ ဝိမုတ္တော စန္ဒော စန္ဒာလောကေန ဣမံ ဩကာသလောကံ ပဘာသေတိ၊ ဧဝံ အဝိဇ္ဇာဒိဥပက္ကိလေသဝိမုတ္တော ဉာဏာ-လောကေန အတ္တသန္တာနပတိတံ ပရသန္တာနပတိတဉ္ဇ သခ်ါရလောကံ ပဘာ-သေတိ ပကာသေတိ။ တသ္မာ တုမှေဟိ အာနာပါနသတိဘာဝနာ ဘာဝေ-တဗ္ဗာတိ အဓိပ္ပါယော။

ဣဒါနိ အတ္တာနံ နိဒဿနံ ကတ္ဝာ ဘာဝနာဘိယောဂဿ သဖလတံ ဒဿေန္တော "**ဩဒါတံ ဝတ မေ စိတ္တ**"န္တိ တတိယံ ဂါထမာဟ။ တဿတ္ထော— နီဝရဏမလဝိဂမတော **ဩဒါတံ** သုဒ္ဓံ ဝတ မမ စိတ္တံ၊ ယထာ ပမာဏကရ ရာဂါဒယော ပဟီနာ၊ အပ္ပမာဏဉ္ဇ နိဗ္ဗာနံ ပစ္စက္ခံ ကတံ အဟောသိ၊ တထာ ဘာဝိတတ္တာ **အပ္ပမာဏံ သုဘာဝိတံ၊** တတော ဧဝ စတုသစ္စံ[၂] **နိဗ္ဗိဒ္ဓံ** ပဋိဝိဇ္ဈိတံ[၃], သကလသံကိလေသပက္ခတော **ပဂ္ဂဟိတဉ္ဇ** ဟုတ္ဝာ[၄] ဒုက္ခာဒိကာ ပုဗ္ဗန္တာဒိကာ စ ဒိသာ ဩဘာသတေ တတ္ထ ဝိတိဏ္ဏကခ်တ္တာ သဗ္ဗဓမ္မေသု ဝိဂတသမ္မော-ဟတ္တာ စ၊ တသ္မာ တုမှေဟိပိ ဧဝံ စိတ္တံ ဘာဝေတဗ္ဗန္တိ ဒဿေတိ။

ယထာ ဘာဝနာမယာ ပညာ စိတ္တမလဝိသောဓနာဒိနာ ပုရိသဿ ဗဟုပကာရာ၊ ဧဝံ ဣတရာပီတိ ဒဿေန္တော "**ဇီဝတေ ဝါပိ သပ္ပညော**"တိ စတုတ္ထဂါထမာဟ။ တဿတ္ထော—ပရိက္ခီဏဓနောပိ သပ္ပညဇာတိကော ဣတရီတရသန္တောသေန သန္တုဋ္ဌော အနဝဇ္ဇာယ ဇီဝိကာယ ဇီဝတိယေဝ။ တဿ ဟိ ဇီဝိတံ ဇီဝိတံ နာမ။ တေနာဟ ဘဂဝါ "ပညာဇီဝိ ဇီဝိတမာဟု သေဋ္ဌ"န္တိ[၅]။ ဒုမ္မေဓပုဂ္ဂလော ပန ပညာယ အလာဘေန ဒိဋ္ဌဓမ္မိကံ သမ္ပရာယိကဉ္ဇ

၁-ဒီ ၂-၂၃၁၊ မ ၁-၇၀-ပိဋ္ဌာဒီသု။
၂-စတ္တာရိ သစ္စာနိ (သဗ္ဗတ္ထ)
၃-ပဋိဝိဇ္ဈိတာနိ (သီ)၊ ပဋိဝိဇ္ဈိတာ (ဣ)
၄-....ပစ္စက္ခတော နိဂ္ဂဟိတဉ္ဇ ကတ္ဝာ (သီ)
၅-သံ ၁-၃၉၊ ၂၁၆၊ ခု ၁-၃၀၆-ပိဋ္ဌေသု။

အတ္ထံ ဝိရာဓေန္တော ဝိတ္တဝါပိ နဇီဝတိ၊ ဂရဟာဒိပ္ပတ္တိယာ ဇီဝန္တော နာမ နတဿ ဟောတိ၊ အနုပါယညုတာယ ဝါ ယထာဓိဂတံ ဓနံ နာသေန္တော ဇီဝိတမ္ပိ သန္ဓာရေတုံ နသက္ကောတိယေဝ၊ တသ္မာ ပါရိဟာရိယပညာပိ တုမှေဟိ အပ္ပမတ္တေဟိ သမ္ပာဒေတဗ္ဗာတိ အဓိပ္ပါယော။

ဣဒါနိ ပညာယ အာနိသံသေ ဒသေတုံ **"ပညာ သုတဝိနိစ္ဆိနီ"**တိ ပဉ္ဇမံ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ **ပညာ သုတဝိနိစ္ဆိနီ**တိ ပညာ နာမေသာ သုတဿ ဝိနိစ္ဆယိနီ၊ ယထာသုတေ သောတပထမာဂတေ အတ္ထေ "အယံ အကုသလော, အယံ ကုသလော၊ အယံ သာဝဇ္ဇော, အယံ အနဝဇ္ဇော"တိအာဒိနာ ဝိနိစ္ဆယဇနနီ။ **ကိတ္တိသိလောကဝဒ္ဓနီ**တိ ကိတ္တိယာ သမ္မုခါ ပသံသာယ သိလောကဿ ပတ္ထဋယသဘာဝဿ ဝဒ္ဓနီ၊ ပညဝတောယေဝ ဟိ ကိတ္တိအာဒယော ဝိညူနံ ပါသံသဘာဝတော။ **ပညာသဟိတော**တိ ပါရိဟာရိယပညာယ ဝိပဿနာပညာယ စ ယုတ္တော[၁]။ **အပိ ဒုက္ခေသု သုခါနိ ဝိန္ဒတီ**တိ ဧကန္တဒုက္ခသဘာဝေသု ခန္ဓာယတနာဒီသု သမ္မာပဋိပတ္တိယာ ယထာဘူတသဘာဝါဝဗောဓေန နိရာမိသာနိပိ သုခါနိ ပဋိလဘတိ။

ဣဒါနိ တာသံ ဘိက္ခုနီနံ အနိစ္စတာပဋိသံယုတ္တံ ဓိရဘာဝါဝဟံ ဓမ္မံ ကထေန္တော **"နာယံ အဇ္ဇတနော ဓမ္မော"**တိအာဒိနာ သေသဂါထာ အဘာသိ။ တတြာယံ သခေ်ပတ္ထော—ယွာယံ သတ္တာနံ ဇာယနမီယနသဘာဝေါ၊ အယံ ဓမ္မော **အဇ္ဇတနော** အဓုနာဂတော နဟောတိ၊ အဘိဏ္ဍပဝတ္တိကတာယ နအစ္ဆရိယော၊ အဗ္ဘုတပုဗ္ဗတာဘာဝတော နာပိ **အဗ္ဘုတော**။ တသ္မာ **ယတ္ထ ဇာယေထ မီယေထ** ယသ္မိံ လောကေ သတ္တော ဇာယေယျ၊ သော ဧကံသေန မီယေထ၊ တတ္ထ **ကိံ ဝိယ** ကိံ နာမ အဗ္ဘုတံ သိယာ သဘာဝိကတ္တာ မရဏဿ။ နဟိ ခဏိကမရဏဿ ကိဉ္စိ ကာရဏံ အတ္ထိ။ ယတော **အနန္တရံ ဟိ ဇာတဿ၊ ဇီဝိတာ မရဏံ ဓုဝံ** ဇာတဿ ဇာတိသမနန္တရံ ဇီဝိတတော မရဏံ ဧကန္တိကံ ဥပ္ပန္နာနံ ခန္ဓာနံ ဧကံသေန ဘိဇ္ဇနတော။ ယော ပနေတ္ထ ဇီဝတီတိ လောကဝေါဟာရော၊ သော တဒုပါဒါနဿ အနေကပစ္စယာယတ္တတာယ အနေကန္တိကော၊ ယသ္မာ ဧတဒေဝံ[၂]၊ တသ္မာ **ဇာတာ မရန္တီ'ဓ၊ ဝေံဓမ္မာ ဟိ ပါဏိနော**တိ အယံ သတ္တာနံ ပကတိ၊ ယဒိဒံ ဇာတာနံ မရဏန္တိ ဇာတိယာ မရဏာနုဗန္ဓနတံ[၃] အာဟ။

၁-ယုတ္တတ္တာ (သီ၊ ဣ)　　၂-တသ္မာ ဧတဒဝေါစ (သီ)၊ ယသ္မာ ဧတဒဝေါစ (ဣ)
၃-ဇရာမရဏာနုဗန္ဓနံ (သီ၊ ဣ)

ဇုဒါနိ ယသ္မာ တာသု ဘိက္ခုနိသု ကာစိ သောကမန္ဒိတစိတ္တာပိ အတ္ထိ၊ တသ္မာ တာသံ သောကဝိနောဒနံ ကာတုံ **"နု ဟေတ'ဒ္ဓာယာ**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တဿ **နု ဟေတ'ဒ္ဓာယ မတဿ ဟော**တိတိ ယံ မတသ**ဒ္ဓိဝိတ္ထံ** ဇီဝိဘာနိမိတ္တံ **ပရပေါရိသာနံ** ပရပုဂ္ဂလာနံ ရုဏ္ဍံ၊ ဧတံ် တသ မတသ သတ္တသ ဇီဝိဟတ္ထံ ် တာဝ တိဋ္ဌတု၊ ကသ္မိပိ အတ္ထာယ နု ဟောတိ၊ ယေ ပန ရုဒန္တိ၊ တေသမ္ပိ **မတမ္ပိ** မတပုဂ္ဂလနိမိတ္တံ ရုဏ္ဍံ **နု ယသေ နု လောကံ့** ယသာဝဟံ ဝိသုဒ္ဓါဝဟ္ဟ နု ဟောတိ။ **နု ဝဏ္ဏိတံ သမဏဗြာဟ္မဏေဟိ**တိ ဝိညုပ္ပသဒ္ဒမ္ပိ နု ဟောတိ၊ အထ ခေါ ဝိညုဂရဟိတမေဝါတိ အတ္ထော။

နု ကေဝလမေတေဝ ယေ ရုဒတော အာဒိနဝါ၊ အထ ခေါ ဇုမေဗိတိ ဒသ္သေန္တော **"စက္ခုံ သရီရံ ဥပဟန္တီ**"တိ ဂါထံ ် ဝတ္ဝာ တတော ပရံ သောကာဒိအနတ္ထပဋိဗာဟနတ္ထံ ကလျာဏမိတ္တပယိရုပါသနာယံ တာ နိယော-ဇေန္တော **"တသ္မာ"**တိအာဒိနာ ် ဩသာနဂါထမာဟ။ တတ္ထ **တသ္မာ**တိ ယသ္မာ ရုဒန္တော ရုဒန္တသ္သ ပုဂ္ဂလသ္သ စက္ခု သရီရဉ္စ **ဥပဟန္တီ** ဝိဗာဓေတိ၊ တေန ရုဏ္ဏေန ဝဏ္ဏော ဗလံ မတိ စ **နိဟီယတိ** ပရိဟာယတိ၊ **တသ္သ** ရုဒန္တသ္သ ပုဂ္ဂလသ္သ **ဒိသာ** သပတ္တာ **အာနန္ဒိနော** ပမောဒဝန္တော ဝိဇ်ဝန္တော ဘဝန္တိ။ ဟိတေ-သိနော မိတ္တာ ဒုက္ခီ ဒုက္ခိတာ ဘဝန္တိ၊ တသ္မာ ဓမ္မောဇပညာယ သမန္နာဂတတ္တာ **မေဓာဝိနော** ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာဒိအတ္ထသန္နိဿိတသ္သ ဗာဟုသစ္စသ္သ ပါရိပူရိယာ **ဗဟုဿုတာ** အတ္တနော ကုလေ ဝသန္တေ **ဇုဏ္ဍယျ** ပါဠိကဒ်ေယျ ဂုလူပကေ ကရေယျ။ **ယေသန္တိ** ယေသံ မေဓာဝိနံ ဗဟုသုတာနံ ပဏ္ဍိတာနံ **ပညာ-ဝိဘဝေန** ပညာဗလေန ယာဝ မဟောဃသ္သ ပုဏ္ဏံ နာိ နာဝဟိယ တရန္တိ၊ ဧဝံ ကုလပုတ္တာ အတ္တနော အတ္ထ ကိစ္စံ **တရန္တီ**ဂ် ပါရံ ပါပုဏန္တီ၊ တေ ဇုဏ္ဍယျ ကုလေ ဝသန္တေတိ ယောဇနာ။

ဧဝံ ဝေရော တာသံ ဘိက္ခုနိနံ မ္ဗေ ကယေ ဟ္ဝာ ဝိသဇ္ဇေသိ၊ တာ ယေရသ ဩဝါဒေ ဌတ္ဝာ သောကံ ဝိနောဒေဘ္ဝာ ယောနိသော ပဋိပဇ္ဇန္တိယော သဒတ္ထံ ပရိပူရေသုံ။

မဟာကဿပတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-နိဝိတံ (ဋီ၊က)
၂-အ ဒိကံ (သီ၊ဋ္ဌ)
၃-တာသံ (သီ၊ဋ္ဌ)
၄-တန္တိ ဋ္ဌာနိ (သီ)

၄-စူဠပန္ထကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဒန္ဓာ မယ္ဟံ ဂတီဘိအာဒိကာ အာယသ္မတော စူဠပန္ထကတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? ယဒေတ္ထ အဒ္ဓုပ္ပတ္တိဝသေန ဝတ္တုမ္ဗံ၊ တံ အဒ္ဓကနိပါတေ မဟာ-ပန္ထကဝတ္ထုသ္မိံ ဝုတ္တမေဝ။ အယံ ပန ဝိသေသော—မဟာပန္ထကတ္ထေရော အရဟတ္တံ ပတ္ဝာ အဂ္ဂဖလသုခေန ဝိတိနာမေန္တော စိန္တေသိ "ကထံ နု ခေါ သက္ကာ စူဠပန္ထကမ္ပိ ဋ္ဌမသ္မိံ သုခေ ပတိဋ္ဌပေတု"န္တိ။ သော အတ္တနော အယ္ဟကံ ဓနသေဋ္ဌိံ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ အာဟ "သစေ မဟာသေဋ္ဌိ အနုဇာနာထ၊ အဟံ စူဠပန္ထကံ ပဗ္ဗာဇေယ္ယ"န္တိ။ ပဗ္ဗာဇေထ ဘန္တေတိ။ ထေရော တံ ပဗ္ဗာဇေသိ။ သော ဒသသု သီလေသု ပတိဋ္ဌိတော ဘာတု သန္တိကေ—

"ပဒုမံ ယထာ ကောကနဒံ သုဂန္ဓံ၊
ပါတော သိယာ ဖုလ္လမဝိတဂန္ဓံ။
အင်္ဂီရသံ ပဿ ဝိရောစမာနံ၊
တပန္တမာဒိစ္စမိဝန္တလိက္ခေ"တိ ၂—

ဂါထံ ဥဂ္ဂဏှန္တော စတူဟိ မာသေဟိ ဂဟေတုံ နာသက္ခိ၊ ဂဟိတဂဟိတံ ပဒံ ဟဒယေ နာ တိဋ္ဌတိ၊ အထ နံ မဟာပန္ထကော အာဟ "ပန္ထက တွံ ဋ္ဌမသ္မိံ သာသနေ အဘဗ္ဗော[1]၊ စတူဟိ မာသေဟိ ကေဂါထမ္ပိ ဂဟေတုံ နာ သက္ကောသိ၊ ပဗ္ဗဇိတကိစ္စံ ပန တွံ ကထံ မတ္ထကံ ပါပေဿသိ၊ နိက္ခမ ဋ္ဌတော"တိ။ သော ထေရေန ပဏ္ဏာမိတော ဒွါရကောဋ္ဌကသမီပေ ရောဒမာနော အဋ္ဌာသိ။

တေန စ သမယေန သတ္ထာ ဇေတဝနမဟဝနေ ဝိဟရတိ။ အထ ဇေတဝနကော ပုရိသော ပေသေသိ "ပဇ္ဇုဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ သဒ္ဓိံ သတ္ထာရံ နိမန္တေဟီ"တိ။ တေန စ သမယေန အာယသ္မာ မဟာပန္ထကော ဘတ္တုဒ္ဒေသကော ဟောတိ။ သော "ပဇ္ဇန္နံ ဘိက္ခုသတာနံ ဘိက္ခံ ပဋိဂ္ဂဏှ ဘန္တေ"တိ ဝုတ္တော "စူဠပန္ထကံ ဌပေတ္ဝာ သေသာနံ ပဋိဂ္ဂဏှာမီ"တိ အာဟ။ တံ သုတ္ဝာ စူဠပန္ထကော ဘိယ္ယောသော မတ္တာယ ဒေါမနဿပ္ပတ္တော အဟောသိ။ သတ္ထာ တဿ စိတ္တာစာရံ ဉတ္ဝာ "စူဠပန္ထကော မယာ ကတေန ဥပါယေန ဗုဇ္ဈိဿတီ"တိ ဘဿ အဝိဒူရေ ဌာနေ အတ္တာနံ ဒဿေတ္ဝာ "ကိံ ပန္ထက ရောဒသိ"တိ ပုစ္ဆိ။ "ဘာတာ မံ ဘန္တေ ပဏ္ဏာမေတီ"တိ အာဟ။ "ပန္ထက မာ စိန္တယိ၊ မမ သာသနေ တုယ္ဟံ ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ ဟိ, ဋ္ဌမံ ဂဟေတ္ဝာ 'ရဇောဟရဏံ, ရဇောဟရဏ'န္တိ မနသိကရောဟီ"တိ ဋ္ဌဒ္ဓိယာ သုဒ္ဓံ စောဋ္ဌကွတ္ထံ အဘိသင်္ခရိတ္ဝာ အဒါသိ။ သော

၁-ထေရဂါထာ-ဋ္ဌ ၂-၁၅၄-ဖဋ္ဌေ။　၂-သံ ၁-၈၁၊ အံ ၂-၂၀၉-ဖဋ္ဌေသု။　၃-ဟန္တော (သီ)

သတ္ထာရာ ဒိန္နံ စောဋ္ဌကွတ္တံ “ရဇောဟရဏံ, ရဇောဟရဏာ”နွိ ဟတ္ထေန ပရိမဇ္ဇန္တော နိသီဒိ။ တဿ တံ ပရိမဇ္ဇန္တဿ ကိလိဋ္ဌဓောတုကံ ဇာတံ၊ ပုန ပရိမဇ္ဇန္တဿ ဥက္ခလိပရိပုဉ္ဆနသဒ္ဒိသံ ဇာတံ၊ သော ဉာဏဿ ပရိပက္ကတ္တာ ဧဝံ စိန္တေသိ “ဣဒံ စောဋ္ဌကွတ္တံ ပကတိယာ ပရိသုဒ္ဓံ၊ ဣမံ ဥပါဒိဏ္ဏကသရီရံ နိဿာယ ကိလိဋ္ဌံ အညထာ ဇာတံ၊ တသ္မာ အနိစ္စံ ယထာပေတံ၊ ဧဝံ စိတ္တမ္ပီ”တိ ခယဝယံ ပဋ္ဌပေတ္ဝာ တသ္မိံယေဝ နိမိတ္တေ ဈာနာနိ နိဗ္ဗတ္တေတ္ဝာ ဈာနပါဒကံ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတ္ဝာ သဟ ပဋိသမ္ဘိဒါဟိ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ **အပဒါနေ** ၂—

“ပဒုမုတ္တရော နာမ ဇိနော၊ အာဟုတီနံ ပဋိဂ္ဂဟော။
ဂဏာမှာ ဝူပကဋ္ဌော သော၊ ဟိမဝန္တေ ဝသီ တဒါ။

အဟမ္ပိ ဟိမဝန္တမ္ဟိ၊ ဝသာမိ အဿမေ တဒါ။
အစိရာဂတံ မဟာဝီရံ၊ ဥပေသိံ လောကနာယကံ။

ပဟ္ဘဏ္ဍကွတ္တံ ဂဟေတ္ဝာန၊ ဥပဂစ္ဆိံ နရာသဘံ။
သမာဓိံ သမာပဇ္ဇန်ံ၊ အန္တရာယမကာသဟံ။

ဥဘော ဟတ္ထေဟိ ပဂ္ဂယှ၊ ပုပ္ဖစ္ဆတ္တံ အဒါသဟံ။
ပဋိဂ္ဂဟေသိ ဘဂဝါ၊ ပဒုမုတ္တရော မဟာမုနိ။

သဗ္ဗေ ဒေဝါ အတ္တမနာ၊ ဟိမဝန္တံ ဥပေန္တိ တေ။
သာဓုကာရံ ပဝတ္တေသုံ၊ အနုမောဒိသတိ စက္ခုမာ။

ဣဒံ ဝတ္ဝာန တေ ဒေဝါ၊ ဥပဂစ္ဆုံ နရုတ္တမံ။
အာကာသေ ဓာရယန္တသ္မ၊ ပဒုမစ္ဆတ္တမုတ္တမံ။

သတပတ္တဆတ္တံ ပဂ္ဂယှ၊ အဒါသိ တာပသော မမ။
တမဟံ ကိတ္တယိဿာမိ၊ သုဏာထ မမ ဘာသတော။

ပဉ္စဝိသတိကပ္ပါနိ၊ ဒေဝရဇ္ဇံ ကရိဿတိ။
စတုတ္တိံသတိကွတ္တုံ စ၊ စက္ကဝတ္တိ ဘဝိဿတိ။

ယံ ယံ ယောနိံ သံသရတိ၊ ဒေဝတ္တံ အထ မာနုသံ။
အဇ္ဈောကာသေ ပတိဋ္ဌန်ံ၊ ပဒုမံ ဓာရယိဿတိ။

၁-ပရိပါကဂတ္တာ (သီ၊ ဣ) ၂-ခု ၃-ဒ၃-ဝိဇ္ဇာဒီသု။

ကပ္ပသတသဟဿမှိ၊ ဩက္ကာကကုလသမ္ဘဝေါ။
ဂေါတမော နာမ ဂေါတ္တေန၊ သတ္ထာ လောကေ ဘဝိသတိ။

ပကာသိတေ ပါဝစနေ၊ မနုဿတ္တံ လဘိသတိ။
မနောမယမှိ ကာယမှိ၊ ဥတ္တမော သော ဘဝိသတိ။

ဒွေ ဘာတရော ဘဝိဿန္တိ၊ ဥဘောပိ ပန္ထကဝ္ဟယာ။
အနုဘောတ္တာ ဥတ္တမတ္ထံ၊ ဇောတယိဿန္တိ သာသနံ။

သောဟံ အဇ္ဇာရဿဝသော၊ ပဗ္ဗဇိံ အနဂါရိယံ။
ဝိသေသာဟံ န ဝိန္ဒာမိ၊ သကျပုတ္တာသ သာသနေ။

ဒန္ဓာ မယ္ဟံ ဂတိ အာသိ၊ ပရိဘူတော ပုရေ အဟုံ။
ဘာတာ စ မံ ပဏာမေသိ၊ ဂစ္ဆ ဒါနိ သကံ ဃရံ။

သောဟံ ပဏာမိတော သန္တော၊ သံဃာရာမဿ ကောဋ္ဌကေ။
ဒုမ္မနော တတ္ထ အဇ္ဈာသိံ၊ သာမညဿိံ အပေက္ခဝေါ။

ဘဂဝါ တတ္ထ အာဂစ္ဆိ၊ သီသံ မယ္ဟံ ပရာမသိ။
ဗာဟာယ မံ ဂဟေတ္ဝာန၊ သံဃာရာမံ ပဝေသယိ။

အနုကမ္ပာယ မေ သတ္ထာ၊ အဒါသိ ပါဒပုဉ္ဆနိံ။
ဧဝံ သုဒ္ဓံ အဓိဋ္ဌေဟိ၊ ကေမန္တ'မဓိဋ္ဌဟံ။

ဟတ္ထေဟိ တမဟံ ဂယ္ဟ၊ သရိံ ကောကနဒံ အဟံ။
တတ္ထ စိတ္တံ ဝိမုစ္စိ မေ၊ အရဟတ္တံ အပါပုဏိံ။

မနောမယေသု ကာယေသု၊ သဗ္ဗတ္ထ ပါရမိံ ဂတော။
သဗ္ဗာသဝေ ပရိညာယ၊ ဝိဟရာမိ အနာသဝေါ။

ပဋိသမ္ဘိဒါ စတသ္သော။ ပ ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန"န္တိ။

အရဟတ္တမဂ္ဂေနေဝဿ တေပိဋကံ ပဠိဘာသာနုစာရိဿ အာဂမိံသု။ သတ္ထာ ဧကေန ဒိုနေဟိ ပဠိဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ သဒ္ဓိံ ဂန္ဓာ ဇီဝကဿ နိဝေသနေ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ၊ စူဠပန္ထကော ပန အတ္တနော ဘိက္ခာယ အပ္ပဋိဘာဂတ္တာ ဧဝံ ဂတော။ ဇီဝကော ယာဂုံ ဒါတုံ အာရဘိ၊ သတ္ထာ ပတ္တံ ဟတ္ထေန ပိဒဟိ။ "ကသ္မာ ဘန္တေ နု ဂဏှထာ"တိ ဝုတ္တေ ဝိဟာရေ ကော ဘိက္ခု အတ္ထီ ဇီဝကာတိ။ သော ပုရိသံ ပဟိဏိ "ဂစ္ဆ ဘဏေ ဝိဟာရေ နိသိန္နံ အယံ၊

၁-ဆ အဘိညာ စ (အံ ၁-၁၆၉-ပိဋ္ဌေ။)

ဂဟေတွာ ဧဟီ''တိ။ စူဋ္ဌပန္ထကတ္ထေရောပိ ရူပေန ကိရိယာယ စ ၁ ကေမ္ပိ ဧကေန အသဒိသံ ဘိက္ခုသဟဿံ နိမ္မိနိတ္ဝာ နိသီဒိ။ သော ပုရိသော ဝိဟာရေ ဘိက္ခူနံ ဗဟုဘာဝံ ဒိသ္ဝာ ဂန္ဒာ ဇီဝကဿ ကထေသိ "ဣမသ္မာ ဘိက္ခုသံဃာ ဝိဟာရေ ဘိက္ခုသံဃော ဗဟုတရော၊ ပက္ကောသိတဗ္ဗံ အယျံ နဇာနာမီ''တိ။ ဇီဝကော သတ္ထာရံ ပဋိပုစ္ဆိ "ကောနာမော ဘန္တေ ဝိဟာရေ နိသိန္နော ဘိက္ခူ''တိ။ စူဋ္ဌပန္ထကော နာမ ဇီဝကာတိ။ ဂစ္ဆ ဘဏေ "စူဋ္ဌပန္ထကော နာမ ကတ-ရော''တိ ပုစ္ဆိတ္ဝာ တံ အာနေဟီတိ။ သော ဝိဟာရံ ဂန္ဒာ "စူဋ္ဌပန္ထကော နာမ ကတရော ဘန္တေ''တိ ပုစ္ဆိ။ "အဟံ စူဋ္ဌပန္ထကော, အဟံ စူဋ္ဌပန္ထကော''တိ ဧကပဟာရေနေဝ ဘိက္ခုသဟဿမ္ပိ ကထေသိ။ သော ပုနာဂန္ဒာ တံ ပဝတ္တိံ ဇီဝကဿ အာရောစေသိ။ဇီဝကော ပဋိဝိဒ္ဓသစ္စတ္တာ "ဣဒ္ဓိမာ မညေ အယျော''တိ နယတော ဥတ္ဝာ "ဂစ္ဆ ဘဏေ ပဌမံ ကထနကမယျမေဝ 'တုမှေ သတ္ထာ ပက္ကောသတီ'တိ ဝတ္ဝာ စီဝရကဏ္ဏေ ဂဏ္ဍာ''တိ အာဟ။ သော ဝိဟာရံ ဂန္ဒာ တထာ အကာသိ၊ တာဝဒေဝ နိမ္မိတဘိက္ခူ အန္တရဓာယိံသု။ သော ထေရံ ဂဟေတ္ဝာ အဂမာသိ။

သတ္ထာ တသ္မိံ ခဏေ ယာဂုံ စ ခဇ္ဇကာဒိဘေဒဉ္ဇ ပဋိဂ္ဂဏ္ဍိ။ ဒသဗလေ ဘတ္တကိစ္စံ ကတ္ဝာ ဝိဟာရံ ဂတေ ဓမ္မသဘာယံ ကထာ ဥဒပါဒိ "အဟော ဗုဒ္ဓါနံ အာနုဘာဝေါ၊ ယတြ ဟိ နာမ စတ္တာရော မာသေ ဧကဂါထံ ဂဟေတုံ အသက္ကောန္တမ္ပိ လဟုကေန ခဏေနေဝ ဧဝံ မဟိဒ္ဓိကံ အကံသူ''တိ သတ္ထာ တေသံ ဘိက္ခူနံ ကထာသလ္လာပံ သုတ္ဝာ အာဂန္ဒာ ဗုဒ္ဓါသနေ နိသဇ္ဇ "ကိံ ဝဒေထ ဘိက္ခဝေ''တိ ပုစ္ဆိတ္ဝာ "ဣမံ နာမ ဘန္တေ''တိ ဝုတ္တေ ''ဘိက္ခဝေ စူဋ္ဌပန္ထကေန ဣဒါနိ မယှံ ဩဝါဒေ ဌတ္ဝာ လောကုတ္တရဒါယဇ္ဇံ လဒ္ဓံ၊ ပုဗ္ဗေ ပန လောကိယဒါယဇ္ဇ''န္တိ ဝတ္ဝာ တေဟိ ယာစိတော စူဋ္ဌသေဋ္ဌိဇာတကံ၂ ကထေသိ။ အပရဘာဂေ တံ သတ္ထာ အရိယဂဏပရိဝုတော ဓမ္မာသနေ နိသိန္နော မနောမယံ ကာယံ အဘိနိမ္မိနန္တာနံ ဘိက္ခူနံ စေတောဝိဝဋ္ဌကုသလာ-နဉ္ဇ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေသိ။ သော အပရေန သမယေန ဘိက္ခူဟိ "တထာ ဒန္ဓဓာတုကေန ကထံ တယာ သစ္စာနိ ပဋိဝိဒ္ဓါနီ''တိ ပုဋ္ဌော ဘာတု ပဏာမနတော ပဋ္ဌာယ အတ္တနော ပဋိပတ္တိံ ပကာသေန္တော—

၅၅၇။ "ဒန္ဓာ မယှံ ဂတီ အာသိ၊ ပရိဘူတော ပုရေ အဟံ။
ဘာတာ စ မံ ပဏာမေသိ၊ ဂစ္ဆ ဒါနိ တုဝံ ဃရံ။

၁-စူဋ္ဌပန္ထကတ္ထေရော ဝိရူပကိရိယာယ (ဣ) ၂-ခု ၅-၂-ပိဋ္ဌေ။

၅၅၈။ သောဟံ ပဏ္ဍာမိတော သင်္ကော၊
သံဃာရာမဿ ကောဋ္ဌကေ။
ဒုမ္မနော တတ္ထ အဋ္ဌာသိံ၊ သာသနသ္မိံ အပေက္ခဝါ။

၅၅၉။ ဘဂဝါ တတ္ထ အာဂန္ဆိ၊ သီသံ မယ္ဟံ ပရာမသိ။
ဗာဟာယ မံ ဂဟေတ္ဝာန၊ သံဃာရာမံ ပဝေသယိ။

၅၆၀။ အနုကမ္ပာယ မေ သတ္ထာ၊ ပါဒါသိ ပါဒပုဉ္ဆနိံ။
ဧတံ သုဒ္ဓံ အဓိဋ္ဌေဟိ၊ ဧကမန္တံ သွဓိဋ္ဌိတံ။

၅၆၁။ တဿာဟံ ဝစနံ သုတ္ဝာ၊ ဝိဟာသိံ သာသနေ ရတော။
သမာဓိံ ပဋိပါဒေသိံ၊ ဥတ္တမတ္ထဿ ပတ္တိယာ။

၅၆၂။ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ ဇာနာမိ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု ဝိသောဓိတံ။
တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ။

၅၆၃။ သဟဿက္ခတ္တုမတ္တာနံ၊ နိမ္မိနိတ္ဝာန ပန္ထကော။
နိသိဒ'မ္ဗဝနေ ရမ္မေ၊ ယာဝ ကာလပ္ပဝေဒနာ။

၅၆၄။ တတော မေ သတ္ထာ ပါဟေသိ၊ ဒူတံ ကာလပ္ပဝေဒကံ။
ပဝေဒိတမ္ဟိ ကာလမ္ဟိ၊ ဝေဟာသာဒုပသင်္ကမိံ။

၅၆၅။ ဝန္ဒိတ္ဝာ သတ္ထုနော ပါဒေ၊ ကေမန္တံ နိသီဒဟံ။
နိသိန္နံ မံ ဝိဒိတ္ဝာန၊ အထ သတ္ထာ ပဋိဂ္ဂဟိ။

၅၆၆။ အာယာဂေါ သမ္ဗလောကဿ၊ အာဟုတီနံ ပဋိဂ္ဂဟော။
ပုညက္ခေတ္တံ မနုဿာနံ၊ ပဋိဂ္ဂဏှိတ္ထ ဒက္ခိဏာ"န္တိ—
ဣမာ ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ **ဒန္ဓာ**တိ မန္ဒာ၊ စတုပ္ပဒိကံ ဂါထံ စတူဟိ မာသေဟိ ဂဟေတုံ အသမတ္ထဘာဝေန ဒုဗ္ဗလာ။ **ဂတီ**တိ ဉာဏဂတိ။ **အာသီ**တိ အဟောသိ။ **ပရိဘူတော**တိ တတော ဧဝ "မုဋ္ဌဿတိ အသမ္မဇာနော"တိ ဟိဋ္ဌတော။ **ပုရေ**တိ ပုဗ္ဗေ ပုထုဇ္ဇနကာလေ။ **ဘာဘာ စာ**တိ သမုစ္စယတ္ထော စ-သဒ္ဒေါ၊ နကေဝလံ ပရိဘူတော၀၊ အထ ခေါ ဘာတာပိ မံ **ပဏာမေသိ** "ပန္ထက တုံ ဒုပ္ပညော အဟေတုကော မညေ၊ တသ္မာ ပဗ္ဗဇိတကိစ္စံ မတ္ထကံ ပါပေတုံ

အသမတ္ထော၊ နဲ ဣမဿ သာသနဿ အနုစ္ဆဝိကော၊ ဂစ္ဆ ဒါနိ တုယ္ဟံ အယျကဃရ''န္တိ နိက္ကဖုသိ။ **ဘာတာ**တိ ဘာတရာ။

ကောဋ္ဌကေတိ ဒွါရကောဋ္ဌကသမီပေ။ **ဒုမ္မနော**တိ ဒေါမနဿိတော။ **သာသနသ္မိံ အပေက္ခဝါ**တိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သာသနေ သာပေက္ခော အဝိဗ္ဘ-မိတုကာမော။

ဘဂဝါ တတ္ထ အာဂစ္ဆီတိ မဟာကရုဏာသဥ္ဇောဒိတမာနသော မံ အနုဂ္ဂဏ္ဟန္တော ဘဂဝါ ယတ္ထာဟံ ဌိတော၊ ဟတ္ထ အာဂစ္ဆိ။ အာဂန္ဒာ စ "ပန္ဆက အဟံ တေ သတ္ထာ၊ နဲ မဟာပန္ဆကော၊ မံ ဥဒ္ဒိဿ တဝ ပဗ္ဗဇ္ဇာ''တိ သမဿာသေန္တော **သီသံ မယ္ဟံ ပရာမသိ** ဇာလာဗန္ဓနမုဒုတလုနပီဏဝရာယ-တဂ်လိသမုပသောဘိတေန ဝိကသိတပဒုမသဿိရီကေန စက္ကဂ်ိတေန ဟတ္ထ-တလေန "ဣဒါနိယေဝ မမ ပုတ္တော ဘဝိဿတီ"တိ ဒီပေန္တော မယ္ဟံ သီသံ ပရာမသိ။ **ဗာဟာယ မံ ဂဟေတ္ဝာနာ**တိ "ကသ္မာ တွံ ဣဓ တိဋ္ဌသီ"တိ စန္ဒန-ဂန္ဓဂန္ဓိနာ[၁] အတ္တနော ဟတ္ထေန မံ ဘုဇေ ဂဟေတ္ဝာ အန္တောသံဃာရာမံ ပဝေ-သေသိ။ **ပါဒါသိ ပါဒပုဉ္ဇနိ**န္တိ ပါဒပုဉ္ဇနိံ ကတ္ဝာ ပါဒါသိ "ရဇောဟရ-ဏန္တိ မနသိ ကရောဟီ"တိ အဒါသီတိ အတ္ထော။ "အဒါသီ"တိ "ပါဒပုဉ္ဇနိ"န္တိ စ ပဋ္ဌန္တိ။ ကေစိ ပန "**ပါဒပုဉ္ဇနိ**န္တိ ပါဒပုဉ္ဇနစောဋ္ဌက္ခဏ္ဍံ ပါဒါသီ"တိ ဝဒန္တိ။ တဒယုတ္တံ ဣဒ္ဓိယာ အဘိသခ်ရိတ္ဝာ စောဋ္ဌက္ခဏ္ဍဿ ဒိန္နတ္တာ။ **တေံ သုဒ္ဓံ အဓိဋ္ဌေဟိ၊ ဧကမန္တံ သွဓိဋ္ဌိတ**န္တိ ဧတံ သုဒ္ဓံ စောဋ္ဌက္ခဏ္ဍံ "ရဇောဟရဏံ, ရဇောဟရဏ"န္တိ မနသိကာရေန သွဓိဋ္ဌိတံ ကတ္ဝာ ဧကမန္တံ ဧကမန္တေ ဝိဝိတ္တေ ဂန္ဓကုဋိပမုခေ နိသိန္နော အဓိဋ္ဌေဟိ[၂] တထာ စိတ္တံ သမာဟိတံ ကတ္ဝာ ပဝတ္တေဟိ။

တဿာဟံ ဝစနံ သုတ္ဝာတိ တဿ ဘဂဝတော ဝစနံ ဩဝါဒံ အဟံ သုတ္ဝာ တသ္မိံ **သာသနေ** ဩဝါဒေ **ရတော** အဘိရတော ဟုတ္ဝာ **ဝိဟာသိံ** ယထာနုသိဋ္ဌံ ပဋိပဇ္ဇိံ။ ပဋိပဇ္ဇန္တော စ **သမာဓိံ ပဋိပါဒေသိံ၊ ဥတ္တမတ္ထဿ ပတ္တိယာ**တိ[၃] ဥတ္တမတ္ထော နာမ အရဟတ္တံ၊ တဿ အဓိဂမာယ ကသိဏ-ပရိကမ္မဝသေန ရူပဇ္ဈာနာနိ နိဗ္ဗတ္တေတ္ဝာ ဈာနပါဒကံ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတ္ဝာ မဂ္ဂပဋိပါဋိယာ အဂ္ဂမဂ္ဂသမာဓိံ သမ္ပာဒေသိန္တိ အတ္ထော။ ဧတ္ထ ဟိ သမာ-ဓိတိ ဥပစာရသမာဓိတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ စတုတ္ထမဂ္ဂသမာဓိ၊ တာဝ သမာဓိ-သာမညေန ဂဟိတော၊ အဂ္ဂဖလသမာဓိ ပန ဥတ္တမတ္ထဂ္ဂဟဏေန၊ သာတိသယံ စေဝါယံ သမာဓိကုသလော၊ တသ္မာ "သမာဓိံ ပဋိပါဒေသိ"န္တိ အာဟ။

၁-စန္ဒနဂန္ဓဂန္ဓိတံ (သီ) ၂-အဓိဋ္ဌေဟိတိ (သီ၊ ဣ) ၃-ပတ္တိယာ (သီ၊ ဣ၊က)

သမာဓိကုသလတာယ ဟိ အယမာယသ္မာ စေတောဝိဝဋ္ဌကုသလော နာမ ဇာတော၊ မဟာပန္ဆကတ္ထေရော ပန ဝိပဿနာကုသလတာယ သညာ-ဝိဝဋ္ဌကုသလော နာမ။ ဧကော စေတ္ထ သမာဓိလက္ခဏေ ဆေကော၊ ဧကော ဝိပဿနာလက္ခဏေ၊ ဧကော သမာဓိဂါဋ္ဌော၊ ဧကော ဝိပဿနာဂါဋ္ဌော၊ ဧကော အဂ်သံခိတ္တေ ဆေကော၊ ဧကော အာရမ္မဏသံခိတ္တေ၊ ဧကော အဂ်ဝဝတ္ထာနေ၊ ဧကော အာရမ္မဏဝဝတ္ထာနေတိ ဝဏ္ဏေန္တိ။ အပိစ စူဋ္ဌ-ပန္ဆကတ္ထေရော သာတိသယံ စတုန္နံ ရူပါဝစရဇ္ဈာနာနံ လာဘိတာယ စေတော-ဝိဝဋ္ဌကုသလော ဝုတ္တော၊ မဟာပန္ဆကတ္ထေရော သာတိသယံ စတုန္နံ အရူပါ-ဝစရဇ္ဈာနာနံ လာဘိတာယ သညာဝိဝဋ္ဌကုသလော။ ပဌမော ဝါ ရူပါ-ဝစရဇ္ဈာနလာဘီ ဟုတ္ဝာ ဈာနဂ်ဟိ ဝုဋ္ဌာယ အရဟတ္တံ ပတ္တောတိ စေတော-ဝိဝဋ္ဌကုသလော၊ ဋ္ဌတရော အရူပါဝစရဇ္ဈာနလာဘီ ဟုတ္ဝာ ဈာနဂ်ဟိ ဝုဋ္ဌာယ အရဟတ္တံ ပတ္တောတိ သညာဝိဝဋ္ဌကုသလော။ မနောမယံ ပန ကာယံ နိဗ္ဗတ္တေ-န္တော အညေ တယော ဝါ စတ္တာရော ဝါ နိဗ္ဗတ္တေန္တိ၊ နဗဟုကေ၊ ဧကသဒိသေ-ယေဝ စ ကတ္ဝာ နိဗ္ဗတ္တေန္တိ၊ ဧကဝိဓမေဝ ကမ္မံ ကုရုမာနေ။ အယံ ပန ထေရော ဧကာဝဇ္ဇနေန သမဏသဟဿံ မာပေသိ၊ ဒ္ဝေပိ နဂ ကာယေန ဧကသဒိသေ အကာသိ၊ နဧကဝိဓံ[1] ကမ္မံ ကုရုမာနေ။ တသ္မာ မနောမယံ ကာယံ အဘိနိမ္မိ-နန္တာနံ အဂ္ဂေါ နာမ ဇာတော။

ဋ္ဌဒါနိ အတ္တနော အဓိဂတဝိသေသံ ဒသေတုံ "**ပုဗ္ဗေနိဝါသံ ဇာနာမီ**"တိ-အာဒိမာဟ။ ကာမဉ္ဇာယံ ထေရော ဆဋ္ဌဘိညော၊ ယာ ပန အဘိညာ အာသဝက္ခယဉာဏာဓိဂမဿ ဗဟူပကာရာ၊ တံ ဒဿနတ္ထံ "**ပုဗ္ဗေနိဝါသံ ဇာနာမိ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု ဝိသောဓိတ**"န္တိ ဝတ္ဝာ "**တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာ**"တိ ဝုတ္တံ။ ပုဗ္ဗေနိဝါသယထာကမ္မုပဂအနာဂတံသဉာဏာနိ ဟိ ဝိပဿနာစာရဿ ဗဟူပကာရာနိ၊ နတထာ ဋ္ဌတရဉာဏာနိ။

သဟဿက္ခတ္တုန္တိ သဟဿံ။ "သဟဿဝါရ"န္တိ ကေစိ ဝဒန္တိ။ ဧကာဝဇ္ဇနေန[2] ပန ထေရော သဟဿေ မနောမယေ ကာယေ နိမ္မိနိ၊ နဝါရေန။ တေ စ ခေါ အညမညမသဒိသေ[3] ဝိဝိဓဉ္ဇ ကမ္မံ ကရောန္တေ။ ကိံ ပန သာဝကာနမ္ပိ ဧဝရူပံ ဋ္ဌဒ္ဓိ-နိမ္မာနံ သမ္ဘဝတီတိ? နသမ္ဘဝတိ သဗ္ဗေသံ၊ အဘိနီဟာရသမ္ပတ္တိယာ ပန အယမေဝ ထေရော ဧဝမကာသိ၊ တထာ ဟေသ ဋ္ဌမိနာ အဂ်ေန ဧတဒဂ္ဂေ ဌပိတော။ **ပန္ဆကော နိသီဒီ**တိ အတ္တာနမေဝ ပရံ ဝိယ ဝဒတိ။ **အမ္ဗဝနေ**တိ အမ္ဗဝနေ

၁-ဧကသဒိသံ (က)　　၂-သဟဿဓာ သဟဿဝါရန္တိ ဧကာဝဇ္ဇနေနေဝ (သီ၊ဋ္ဌ)
၃-အညမည် ဝိသဒိသံ (သီ၊ဋ္ဌ)

ဇီဝကေန ကတဝိဟာရေ။ **ဝေဟာသာဒုပသက်မိန္တိ ဝေဟာသာ**တိ ကရဏေ နိဿက္ကဝစနံ၊ ဝေဟာသေနာတိ အတ္ထော၊ **ဒ**-ကာရော ပဒသန္ဓိကရော။ **အထာ**တိ မမ နိသဇ္ဇာယ ပစ္ဆာ။ **ပဋိဂ္ဂဟီ**တိ ဒက္ခိဏောဒကံ ပဋိဂ္ဂဏှိ။ **အာယာဂေါ သဗ္ဗလောကဿာ**တိ သဗ္ဗဿ သဒေဝကဿ လောကဿ အဂ္ဂဒက္ခိဏေယျတာယ ဒေယျဓမ္မံ အာနေတွာ ယဇိတဗ္ဗဋ္ဌာနဘူတော။ **အာဟုတိနံ ပဋိဂ္ဂဟော**တိ မဟာဖလဘာဝကရဏေန ဒက္ခိဏာဟုတိနံ ပဋိဂ္ဂဏှကော။ **ပဋိဂ္ဂဏှိတ္ထ ဒက္ခိဏန္တိ** ဇီဝကေန ဥပနီတံ ယာဂုခဇ္ဇာဒိဘေဒံ ဒက္ခိဏံ ပဋိဂ္ဂဟေသိ။

အထ ခေါ ဘဂဝါ ကတဘတ္တကိစ္စော အာယသ္မန္တံ စူဋ္ဌပန္ထကံ အာဏာပေသိ "အနုမောဒနံ ကရောဟီ"တိ။ သော သိနေရုံ ဂဟေတွာ မဟာသမုဒ္ဒံ မန္ထေန္တော ဝိယ ပဘိန္ဒပဋိသမ္ဘိဒါပ္ပတ္တတာယ တေပိဋကံ ဗုဒ္ဓဝစနံ သဓိုဘေန္တော သတ္ထု အဇ္ဈာသယံ ဂဏှန္တော အနုမောဒနံ အကာသိ။ တထာ ဥပနိဿယသမ္ပန္ဒောပိ စာယမာယသ္မာ တထာရူပါယ ကမ္မပိလောတိကာယ ပရိဗာဓိတော[၁] စတုပ္ပဒိကံ ဂါထံ စတူဟိပိ မာသေဟိ ဂဟေတုံ နာသက္ခိ။ တံ ပနဿ ဥပနိဿယသမ္ပတ္တိံ ဩလောကေတွာ သတ္ထာ ပုဗ္ဗစရိယာနုရူပံ ယောနိသောမနသိကာရေ နိယောဇေသိ။ တထာ ဟိ ဘဂဝါ တဒါ ဇီဝကဿ နိဝေသနေ နိသိန္ဒော ဧဝ "စူဋ္ဌပန္ထကဿ စိတ္တံ သမာဟိတံ၊ ဝိထိပဋိပန္ဒာ ဝိပဿနာ"တိ ဥတ္ဝာ ယထာနိသိန္ဒောဝ အတ္တာနံ ဒဿေတွာ "ပန္ထက ယဒိပါယံ ပိလောတိကာ သံကိလိဋ္ဌာ ရဇာနုကိဏ္ဏာ၊ ဣတော ပန အညော ဧဝ အရိယဿ ဝိနယေ သံကိလေသော ရဇော စာတိ ဒဿေန္တော—

"ရာဂေါ ရဇော နစ ပန ရေဏု ဝုစ္စတိ၊
ရာဂဿေတံ အဓိဝစနံ ရဇောတိ။
ဧတံ ရဇံ ဝိပ္ပဇဟိတွာ ဘိက္ခဝေါ၊
ဝိဟရန္တိ တေ ဝီတရဇဿ သာသနေ။

ဒေါသော ရဇော။ပ။ သာသနေ။

မောဟော ရဇော။ပ။ ဝီတရဇဿ သာသနေ"တိ—

ဣမာ တိဿော ဩဘာသဂါထာ အဘာသိ။ ဂါထာပရိယောသာနေ စူဋ္ဌပန္ထကော အဘိညာပဋိသမ္ဘိဒါပရိဝါရံ အရဟတ္တံ ပါပုဏီတိ။

စူဋ္ဌပန္ထကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ပရိပန္ထိတော (သီ၊ဣ)

၅-ကပ္ပဏ္ဍရဂါထာဝဏ္ဏနာ

နာနာကုလမလသမ္မုဏ္ဍောတိအာဒိကာ အာယသ္မတော ကပ္ပဏ္ဍရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ ဥပစိနန္တော သိဒ္ဓတ္ထဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဝိဘဝသမ္ပန္နေ ကုလေ နိမ္မတ္တိတ္ဝာ ဝိတ္တ အစ္ဆယေန ဝိညုတံ ပတ္တော နာနာဝိရာဂဝဏ္ဏဝိစိတ္တေဟိ ဝတ္ထေဟိ အနေကဝိဓေဟိ အာဘရဏေဟိ နာနာဝိဓေဟိ မဏိရတနေဟိ ဗဟုဝိဓေဟိ ပုပ္ဖဒါမဟာလာဒီဟိ စ ကပ္ပရုက္ခံ နာမ အလင်္ကရိတ္ဝာ တေန သတ္ထု ထူပံ ပူဇေသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဇုမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ မဂဓရဋ္ဌေ မဏ္ဍလိကရာဇကုလေ နိမ္မတ္တိတ္ဝာ ဝိတ္တ အစ္ဆယေန ရဇ္ဇေ ပတိဋ္ဌိတော ကာမေသု အတိဝိယ ရတ္တော ဂိဒ္ဓေါ ဟုတ္ဝာ ဝိဟရတိ။ တံ သတ္ထာ မဟာကရုဏာသမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌာယ လောကံ ဝေါလောကေန္တော ဉာဏ-ဇာလေ ပညာယမာနံ ဒိသ္ဝာ “ကိံ နု ခေါ ဘဝိဿတီ”တိ အာဝဇ္ဇေန္တော “သေမမ သန္တိကေ အသုဘကထံ သုတ္ဝာ ကာမေသု ဝိရတ္တစိတ္တော ဟုတ္ဝာ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိဿတီ”တိ ဉတ္ဝာ အာကာသေန တတ္ထ ဂန္ဒ္ဝာ—

၅၆၇။ “နာနာကုလမလသမ္မုဏ္ဍော၊ မဟာဥက္ကာရသ္မ့ဝေါ။
စန္ဒနိကံဝ ပရိပက္ကံ၊ မဟာဂဏ္ဍော မဟာဝဏ္ဏော။

၅၆၈။ ပုဗ္ဗရုဟိရသမ္မုဏ္ဍော၊ ဂုထကူပေန ဂါဠိတော။
အာပေါပဿုရဏော ကာယော၊ သဒါ သန္တိ ပူတိကံ။

၅၆၉။ သဒ္ဓိကဏ္ဍရသမ္မန္ဓော၊ မံသလေပနလေပိတော။
စမ္မကဉ္စုကသန္နဒ္ဓေါ၊ ပူတိကာယော နိရတ္ထကော။

၅၇၀။ အဋ္ဌိသင်္ဃာတဃဋိတော၊ နာရုသုတ္တနိဗန္ဓနော။
နေကေသံ သံဂတီဘာဝေါ၊ ကပ္ပေတိ ဇုရိယာပထံ။

၅၇၁။ ဓုဝပ္ပယာတော မရဏာယ၊ မစ္စုရာဇဿ သန္တိကေ။
ဇုဓေဝ ဆဋ္ဍယိတ္ဝာန၊ ယေနကာမင်္ဂမော နရော။

၅၇၂။ အဝိဇ္ဇာယ နိဝုတော ကာယော၊ စတုဂန္ထေန ဂန္ထိတော။
ဩဃသံသိဒနော ကာယော၊ အနုသယာဇာလမောတ္ထတော။

၅၇၃။ ပဉ္စနိဝရဏော ယုတ္တော၊ ဝိတက္ကေန သမပ္ပိတော။
တဏှာမူလေနာနုဂတော၊ မောဟဋ္ဌာဒနဆာဒိတော။

၅၇၄။ ဧဝါယံ ဝတ္တတေ ကာယော၊ ကမ္မယန္တေန ယန္တိတော။
သမ္ဘတ္တိ စ ဝိပတ္တိန္တာ၊ နာနာဘာဝေါ ဝိပဇ္ဇတိ။

၅၇၅။ ယေ'မံ ကာယံ မမာယန္တိ၊ အန္ဓဗာလာ ပုထုဇ္ဇနာ။
ဝဓေန္တိ ကဋ္ဌသိ' ဃောရံ၊ အာဒိယန္တိ ပုနဗ္ဘဝံ။

၅၇၆။ ယေ'မံ ကာယံ ဝိဝဇ္ဇေန္တိ၊ ဂူထလိတ္တံဝ ပန္နကံ။
ဘဝမူလံ ဝမိတ္ဝာန၊ ပရိနိဗ္ဗိဿန္တိ'နာသဝါ''တိ—

ဇူမာဟိ ဂါထာဟိ တဿ အသုဘကထံ ကထေသိ။ သော သတ္ထု သမ္မုခါ အနေကာကာရဝေါကာရံ ယာထာဝတော သရိရသဘာဝဝိဘာဝနံ အသုဘကထံ သုတ္ဝာ သကေန ကာယေန အဋ္ဋိယမာနော ဟရာယမာနော ဇိဂုစ္ဆမာနော သံဝိဂ္ဂဟဒယော သတ္ထာရံ ဝန္ဒိတ္ဝာ "လဘေယျာဟံ ဘန္တေ ဘဂဝတော သန္တိကေ ပဗ္ဗဇ္ဇ"န္တိ ပဗ္ဗဇ်ံ ယာစိ။ သတ္ထာ သမီပေ ဌိတမညတရံ ဘိက္ခုံ အာဏာပေသိ "ဂစ္ဆ ဘိက္ခု ဇူမံ ပဗ္ဗာဇေတ္ဝာ ဥပသမ္ပာဒေတ္ဝာ အာနေဟီ"တိ။ သော တံ တစပဉ္စကကမ္မဋ္ဌာနံ ဒတ္ဝာ ပဗ္ဗာဇေသိ။ သော ခုရဂ္ဂေယေဝ သဟ ပဋိသမ္ဘိဒါဟိ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ **အပဒါနေ**[1]—

"သိဒ္ဓတ္ထဿ ဘဂဝတော၊ ထူပသေဋ္ဌဿ သမ္မုခါ။
ဝိစိတ္တာဒုဿေ လဂေတ္ဝာ၊ ကပ္ပရုက္ခံ ဒွပေသဟံ။

ယံ ယံ ယောနုပပဇ္ဇာမိ၊ ဒေဝတ္တံ အထ မာနုသံ။
သောဘယန္တော မမ ဒွါရံ၊ ကပ္ပရုက္ခော ပတိဋ္ဌတိ။

အဟဉ္စ ပရိသာ စေဝ၊ ယေ ကေစိ မမ'ဝဿိတာ။
တမ္ပာ ဒုဿံ ဂဟေတ္ဝာန၊ နိဝါသေမ မယံ သဒါ။

စတုန္နဝုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ရုက္ခံ ဒွပယိ' အဟံ။
ဒုဂ္ဂတိ' နာဘိဇာနာမိ၊ ကပ္ပရုက္ခဿိဒံ ဖလံ။

ဇူတော စ သတ္တမေ ကပ္ပေ၊ သုစေဋ္ဌော အဋ္ဌ ခတ္တိယာ။
သတ္တရတနသမ္ပန္နာ၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလာ။

ပဋိသမ္ဘိဒါ စတသ္သော။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန"န္တိ။

၁-ခု ၃-၁၀၀-ပိဋ္ဌာဒီသု။

အရဟတ္တံ ပန ပတ္ဝာ လဒ္ဓူပသမ္ပဒေါ သတ္ထာရံ ဥပသက်မိတ္ဝာ ဝန္ဒိတ္ဝာ ဧကမန္တံ နိသိန္နော အည် ဗျာကရောန္တော တာ ဧဝ ဂါထာ အဘာသိ။ တေနေဝ တာ ထေရဂါထာ နာမ ဇာတာ။

တတ္ထ **နာနာကုလမလသမ္ပုဏ္ဏော**တိ နာနာကုလေဟိ နာနာဘာဂေဟိ မလေဟိ သမ္ပုဏ္ဏော၊ ကေသလောမာဒိနာနာဝိဓအသုစိကောဋ္ဌာသဘရိတောတိ အတ္ထော။ **မဟာဥက္ကာရသမ္ဘဝေါ**တိ ဥက္ကာရော ဝုစ္စတိ ဝစ္စကူပံ။ ယတ္တကဝယာ[၁] မာတာ၊ တတ္တကံ ကာလံ ကာရပရိသေဒိတဝစ္စကူပသဒိသတာယ[၂] မာတု ကုစ္ဆိ ဗုဓ "မဟာဥက္ကာရော"တိ အဓိပ္ပေတော။ သော ကုစ္ဆိ သမ္ဘဝေါ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနံ ဧတဿာတိ မဟာဥက္ကာရသမ္ဘဝေါ။ **စန္ဒနိကံဝါ**တိ စန္ဒနိကံ နာမ ဥစ္ဆိဋ္ဌောဒကဂဗ္ဘမလာဒီနံ ဆဋ္ဌနဋ္ဌာနံ၊ ယံ ဇဏ္ဏုမတ္တံ အသုစိဘရိတမ္ပိ ဟောတိ၊ တာဒိသန္တိ အတ္ထော။ **ပရိပက္ကန္တိ** ပရိဏတံ ပုရာဏံ။ တေန ယထာ စဏ္ဍာလဂါမဒ္ဝါရေ နိဒါဃသမယေ ထုလ္လဖုသိတကေ ဒေဝေ ဝဿန္တေ ဥဒကေန သမုပဗျူဋ္ဌမုတ္တကရီသအဋ္ဌိစမ္မနှာရုခဏ္ဍခေဋ္ဌသိဃ်ာဏိကာဒိနာနာကုဏပဘရိတံ ကဒ္ဒမောဒကာလုဋ္ဌိတံ ကတိပယဒိဝသာတိက္ကမေန သံဇာတ[၃]ကိမိကုလာကုလံ သူရိယာတပသန္တာပကုထိတံ ဥပရိ ဖေဏပုဗ္ဗုဋ္ဌကာနိ မုဉ္ဇန္တံ အဘိနီလဝဏ္ဏံ ပရမဒုဂ္ဂန္ဓံ ဇေဂုစ္ဆံ စန္ဒနိကာဝါဋ္ဌံ နေဝ ဥပဂန္တုံ, န ဒဋ္ဌုံ အရဟရူပံ ဟုတ္ဝာ တိဋ္ဌတိ၊ တထာရူပေါယံ ကာယောတိ ဒဿေတိ။ သဒါ ဒုက္ခတာမူလယောဂတော အသုစိပဋ္ဌရဏတော ဥပ္ပါဒဇရာမရဏေဟိ ဥဒ္ဓုမာယနပရိပစ္စနဘိဇ္ဇနသဘာဝတ္တာ စ မဟန္တော ဂဏ္ဍော ဝိယာတိ **မဟာဂဏ္ဍော**။ သဗ္ဗတ္ထကမေဝ ဒုက္ခဝေဒနာနုဗဒ္ဓတ္တာ ဂဏ္ဍာနံ သဟနတော အသုစိဝိဿန္ဒနတော စ မဟန္တော ဝဏော ဝိယာတိ **မဟာဝဏော**။ **ဂူထကူပေန ဂါဋ္ဌိတော**တိ ဝစ္စကူပေန ဝစ္စေနေဝ ဝါ ဘရိတော။ "ဂူထကူပနိဂါဋ္ဌိတော"တိပိ[၄] ပါဋ္ဌိ၊ ဝစ္စကူပတော နိက္ခန္တောတိ အတ္ထော။ **အာပေါပဋ္ဌရဏော ကာယော၊ သဒါ သန္ဒတိ ပူတိက**န္တိ အယံ ကာယော အာပေါဓာတုယာ သဒါ ပဋ္ဌရဏသီလော၊ တဉ္ဇ ခေါ ပိတ္တသေမှသေဒမုတ္တာဒိကံ ပူတိကံ အသုစိံ ယေဝ သန္ဒတိ၊ န ကဒါစိ သုစိန္တိ အတ္ထော။

သဋ္ဌိကဏ္ဍရသမ္ဘန္ဓောတိ ဂီဝါယ ဥပရိမဘာဂတော ပဋ္ဌာယ သရီရံ ဝိနဒ္ဓမာနာ သရီရဿ ပုရိမပစ္ဆိမဒက္ခိဏဝါမပဿေသု ပစ္စေကံ ပဉ္ဇ ပဉ္ဇ ကတ္ဝာ ဝီသတိ, ဟတ္ထပါဒေ ဝိနဒ္ဓမာနာ တေသံ ပုရိမပစ္ဆိမပဿေသု ပဉ္ဇ ပဉ္ဇ ကတ္ဝာ

၁-ယတ္တကံ စ ယာ (သီ၊ က)
၂-အပရိသောဓိတဝစ္စကူပသဒိသတာယ (ဗ္ဗ)
၃-သဉ္ဇာဒိတ....(သီ၊ ဗ္ဗ)
၄-ဂူထကူပေ နိဗာဟိတောတိပိ (သီ)

စတ္တာလီသာတိ သဋ္ဌိယာ ကဏ္ဍရေဟိ မဟာနှာရူဟိ သဗ္ဗသော ဗဒ္ဓေါ ဝိနဒ္ဓေါတိ သဋ္ဌိကဏ္ဍရသမ္ဗန္ဓော။ **မံသလေပနလေပိတော**တိ မံသသဓိတေန လေပနေန လိတ္တော၊ နဝမံသပေသိသတာနုလိတ္တောတိ အတ္ထော။ **စမ္မ-ကဉ္ဇုကသန္ဓဒ္ဓေါ**တိ စမ္မသဓိတေန ကဉ္ဇုကေန သဗ္ဗသော ဩနဒ္ဓေါ ပရိယော-နဒ္ဓေါ ပရိစ္ဆိန္ဓော။ **ပူတိကာယော**တိ သဗ္ဗသော ပူတိဂန္ဓိကော ကာယော။ **နိရတ္ထကော**တိ နိပ္ပယောဇနော။ အညေသံ ဟိ ပါဏိနံ ကာယော စမ္မာဒိဝိနိ-ယောဂေန သိယာ သပ္ပယောဇနော၊ န တထာ မနုဿကာယောတိ။ **အဋ္ဌိသဃ်ာတဃဋ္ဌိတော**တိ အတိရေကတိသတာနံ အဋ္ဌိနံ သဃ်ာတေန ဃဋ္ဌိ-တော သမ္ဗန္ဓော။ **နှာရုသုတ္တနိဗန္ဓနော**တိ သုတ္တသဒိသေဟိ နဝဟိ နှာရု-သတေဟိ နိဗန္ဓိတော။ **နေကေသံ သံဂတီဘာဝါ**တိ စတုမဟာဘူတ-ဇီဝိတိန္ဒြိယအဿာသပဿာသဝိညာဏာဒီနံ သမဝါယသမ္ဗန္ဓေန သုတ္တမေရက-သမဝါယေန[၁] ယန္တံ ဝိယ ဌာနာဒိဇ္ဇရိယာပထံ ကပ္ပေတိ။

ဓုဝပ္ပယာတော မရဏာယာတိ မရဏဿ အတ္ထာယ ဧကန္တဂမနော၊ နိဗ္ဗတ္တိတော ပဋ္ဌာယ မရဏံ ပတိ ပဝတ္တော[၂]၊ တတော ဧဝ မစ္စုရာဇဿ မရဏဿ သန္တိကေ ဌိတော။ **ဇုဓေဝ ဆဒ္ဒယိတ္ဝာနာ**တိ ဇုမသ္မိံယေဝ လောကေ ကာယံ ဆဒ္ဒေတ္ဝာ၊ ယထာရုစိတဋ္ဌာနဂါမီ အယံ သတ္တော၊ တသ္မာ "ပဟာယ ဂမနီယော အယံ ကာယော"တိ ဧဝမ္ပိ သင်္ဂေါ န ကာတဗ္ဗောတိ ဒဿေတိ။

အဝိဇ္ဇာယ နိဝုတောတိ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏေန နိဝုတော ပဋိစ္ဆာဒိ-တာဒီနဝေါ[၃]၊ အညထာ ကော ဧတ္ထ သင်္ဂံ ဇနေယျာတိ အဓိပ္ပါယော။ **စတုဂန္ထေနာ**တိ အဘိဇ္ဈာကာယဂန္ထာဒိနာ စတုဗ္ဗိဓေန ဂန္ထေန ဂန္ထိတော၊ ဂန္ထနိယဘာဝေန ဝိနဒ္ဓိတော။ **ဩဃသံသီဒနော**တိ ဩဃနိယဘာဝေန ကာ-မောဃာဒီသု စတူသု ဩဃေသု သံသီဒနကော။ အပ္ပဟီနဘာဝေန သန္တာနေ အနု အနု သေန္တီတိ အနုသယာ၊ ကာမရာဂါဒယော အနုသယာ။ တေသံ ဇာလေန ဩတ္ထတော အဘိဘူတောတိ **အနုသယာဇာလမောတ္ထတော**[၄]။ မကာရော ပဒသန္ဓိကရော၊ ဂါထာသုခတ္ထံ ဒီဃံ ကတ္ဝာ ဝုတ္တံ။ ကာမစ္ဆန္ဒာဒိနာ ပဉ္ဇဝိဓေန နိဝရဏေန ယုတ္တော အဓိမုတ္တောတိ **ပဉ္ဇနိဝရဏေ ယုတ္တော၊** ကရဏတ္ထေ ဘုမ္မဝစနံ။

၁-သုတ္တပေရကသမဝါယေန (သီ၊ ဇ္ဇ)
၂-ပဝတ္တိတော (သီ၊ ဇ္ဇ)
၃-ပဋိစ္ဆာဒိတော၊ တတော (သီ၊ ဇ္ဇ)
၄-အနုသယဇာလမောတ္ထတော (သီ)

ကာမဝိတက္ကာဒိနာ မိစ္ဆာဝိတက္ကေန သမပ္ပိတော သမဿိတောတိ **ဝိတက္ကေန သမပ္ပိတော။ တဏ္ဍာမူလေနာနုဂတောတိ** တဏ္ဍာသခ်ါတေန ဘဝမူလေန အနုဗဒ္ဓေါ။ **မောဟစ္ဆာဒနဆာဒိတောတိ** သမ္မောဟသခ်ါတေန အာဝရဏေန ပလိဂုဏ္ဌိတော။ သဗ္ဗမေတံ သဝိညာဏကံ ကရဇကာယံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ သဝိညာဏကော ဟိ အတ္တဘာဝေါ "ဥစ္ဆိန္နဘဝနေတ္တိကော ဘိက္ခဝေ တထာဂတဿ ကာယော တိဋ္ဌတိ[၁], အယဉ္ဇေဝ ကာယော ဗဟိဒ္ဓါ စ နာမရူပ"န္တိအာဒိသု ကာယောတိ ဝုစ္စတိ, **ဝေါယံ ဝတ္တတေ ကာယောတိ** ဧဝံ "နာနာကုလမလသမ္ပုဏ္ဏော"တိအာဒိနာ "အဝိဇ္ဇာယ နိဝုတော"တိအာဒိနာ စ ဝုတ္တပ္ပကာရေန အယံ ကာယော ဝတ္တတိ၊ ဝတ္တန္တော စ **ကမ္မယန္တေန** သုကတဒုက္ကဋေန ကမ္မသခ်ါတေန ယန္တေန **ယန္တိတော** သဃ်ဋိတော၊ ယထာ ဝါ ခေမန္တံ ဂန္တုံ နသက္ကောတိ၊ တထာ သခ်ါဘိတော[၂] သုဂတိဒုဂ္ဂတီသု ဝတ္တတိ ပရိဗ္ဘမတိ။ **သမ္ပတ္တိ စ ဝိပတ္ပုန္တာ**တိ ယာ ဧတ္ထ သမ္ပတ္တိ၊ သာ ဝိပတ္တိပရိယောသာနာ။ သဗ္ဗံ ဟိ ယောဗ္ဗနံ ဇရာပရိယောသာနံ၊ သဗ္ဗံ အာရောဂျံ ဗျာဓိပရိယောသာနံ၊ သဗ္ဗံ ဇီဝိတံ မရဏပရိယောသာနံ၊ သဗ္ဗော သမာဂမော ဝိယောဂပရိယောသာနော။ တေနာဟ "**နာနာဘာဝေါ ဝိပဇ္ဇတီ**"တိ။ **နာနာ-ဘာဝေါ**တိ ဝိနာဘာဝေါ ဝိပ္ပယောဂေါ၊ သော ကဒါစိ ဝိပ္ပယုဉ္ဇကဿ ဝသေန, ကဒါစိ ဝိပ္ပယုဉ္ဇိတဗ္ဗဿ ဝသေနာတိ ဝိဝိဓံ ပဇ္ဇတိ ပါပုဏီယတိ။

ယေ'မံ ကာယံ မမာယန္တီတိ ယေ အန္ဓဗာလာ ပုထုဇ္ဇနာ ဧဝံ အသုဘံ အနိစ္စံ အဓုဝံ ဒုက္ခံ အသာရံ ဣမံ ကာယံ "မမ ဣဒ"န္တိ ဂဏ္ဍန္တာ မမာယန္တိ ဆန္ဒရာဂံ ဥပ္ပါဒေန္တိ၊ တေ ဇာတိအာဒိဟိ နိရယာဒိဟိ စ **ယောရံ** ဘယာနကံ အပဏ္ဍိတေဟိ အဘိရမိတဗ္ဗတော ကဋသိသခ်ါတံ သံသာရံ ပုနပ္ပုနံ ဇနန-မရဏာဒိဟိ[၃] ဝဓေန္တိ၊ တေနာဟ "**အာဒိယန္တိ ပုနဗ္ဘဝ**"န္တိ။

ယေ'မံ ကာယံ ဝိဝဇ္ဇေန္တိ၊ ဂူထလိတ္တံဝ ပန္ဓဂန္တိ ယထာ နာမ ပုရိသော သုခကာမော ဇီဝိတုကာမော ဂူထဂတံ အာသီဝိသံ ဒိသ္ဝာ ဇိဂုစ္ဆနိယတာယ ဝါ သပ္ပဋိဘယတာယ ဝါ ဝိဝဇ္ဇေတိ နအလ္လီယတိ၊ ဧဝမေဝံ ယေ ပဏ္ဍိတာ ကုလပုတ္တာ အသုစိဘာဝေန ဇေဂုစ္ဆံ အနိစ္စာဒိဘာဝေန သပ္ပဋိဘယံ ဣမံ ကာယံ ဝိဝဇ္ဇေန္တိ ဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနေန ပဇဟန္တိ၊ တေ ဘဝမူလံ အဝိဇ္ဇံ ဘဝတဏ္ဍဉ္ဇ ဝမိတ္ဝာ ဆဋ္ဌေ-တ္ဝာ အစ္စန္တမေဝ ပဟာယ တတော ဧဝ သဗ္ဗသော အနာသဝါ သဥပါဒိသေ-သာယ အနုပါဒိသေသာယ စ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တီတိ။

ကပ္ပတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ဒီ ၁-၄၂-ပိဋ္ဌေ၊　　၂-သင်္ကောစိတော (သီ၊ ဣ)　　၃-ဇရာမရဏာဒိဟိ (က)

၆-ဝဂ်ံ့ကဲ့ပုတ္တဥပသေနတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

၈၈တွံ့ အာပဖန်ဿိသန်္ကိအာဒိကာ အာယသ္မတော ဥပသေနတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယံ ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဟံသ-ဝတီနဂရေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ ဝယပ္ပတ္တော သတ္ထု သန္တိကံ ဂန္ဒွာ ဓမ္မံ သုဏမာနော သတ္ထာရံ ဧကံ ဘိက္ခုံ သမန္တပါသာဒိကာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေန္တံ ဒိသ္ဝာ သတ္ထု အဓိကာရကမ္မံ ကတ္ဝာ တံ ဌာနန္တရံ ပတ္ထေတ္ဝာ ယာဝဇီဝံ ကုသလံ ကတ္ဝာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဇုမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ နာလကဂါမေ ရူပသာရိဗြာဟ္မဏိယာ ကုစ္ဆိမှိ နိဗ္ဗတ္တိ၊ **ဥပသေနော**တိသ နာမံ အဟောသိ။ သော ဝယပ္ပတ္တော တယော ဝေဒေ ဥဂ္ဂဟေတ္ဝာ သတ္ထု သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတ္ဝာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ ဥပသမ္ပဒါယ ဧကဝဿိကော “အရိယဂဏ္ဌံ ဝမေမီ”တိ ဧကံ ကုလပုတ္တံ အတ္တနော သန္တိကေ ဥပသမ္ပာဒေတ္ဝာ တေန သဒ္ဓိံ သတ္ထု သန္တိကံ ဂတော။ သတ္ထာရာ စ သဒ္ဓိဝိဟာရိကသ္သ ဘိက္ခုနော သဒ္ဓိဝိဟာရိကဘာဝံ သုတ္ဝာ “အတိလဟုံ ခေါ တွံ မောဃပုရိသ ဗာဟုလ္လာယ အာဝတ္တော”တိ၂ ဂရဟိတော “ဇုဒါနာဟံ ယဒိပိ ပရိသံ နိဿာယ သတ္ထာရာ ဂရဟိတော၊ ပရိသံ-ယေဝ ပန နိဿာယ သတ္ထု ပါသံသောပိ ဘဝိဿာမီ”တိ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တော နဝ စိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ **အပဒါနေ**[1]—

“ပဒုမုတ္တရံ ဘဂဝန္တံ၊ လောကဇေဋ္ဌံ နရာသဘံ။
ပဿာရမှိ နိသီဒန္တံ၊ ဥပဂစ္ဆိံ နရုတ္တမံ။

ကဏိကာရပုပ္ဖံ ဒိသ္ဝာ၊ ဝဏ္ဏေ ဆေတ္ဝာန’ဟံ တဒါ။
အလင်္ကရိတ္ဝာ ဆတ္တမှိ၊ ဗုဒ္ဓဿ အဘိရောပယိံ။

ဝိဏ္ဏုပါတ္ဘူ ပါဒါသိံ၊ ပရမန္နံ သုဘောဇနံ။
ဗုဒ္ဓေန နဝမေ တတ္တေ၊ သမဏော အဒ္ဒ ဘောဇယိံ။

အနုမောဒိ မဟာဝီရော၊ သယမ္ဘူ အဂ္ဂပုဂ္ဂလော။
ဇုမိနာ ဆတ္တဒါနေန၊ ပရမန္နပဝေဒနာ။

တေန စိတ္တပ္ပသာဒေန၊ သမ္ပတ္တိမနုဘောဿသိ။
ဆတ္တိံသက္ခတ္တုံ ဒေဝိန္ဒော၊ ဒေဝရဇ္ဇံ ကရိဿတိ။

ဧကဝီသတိက္ခတ္တုဉ္စ၊ စက္ကဝတ္တီ ဘဝိဿတိ။
ပဒေသရဇ္ဇံ ဝိပုလံ၊ ဂဏနာတော အသင်္ခိယံ။

၁-သတ္ထု သန္တိကေ (သီ၊ ဇ) အံ-ဋ္ဌ ၁-၂၁၁-ဝိဋ္ဌေ ပဿိတဗ္ဗံ။ ၂-စိ ၃-၇၄-ဝိဋ္ဌေ ၃-၄၃-၆၇-ဝိဋ္ဌာဒီသု၊

သတသဟဿိတော ကပ္ပေ၊ ဩက္ကာကကုလသမ္ဘဝေါ။
ဂေါတမော နာမ ဂေါတ္တေန၊ သတ္ထာ လောကေ ဘဝိဿတိ။

သာသနေ ဒိဗ္ဗမာနမ္ဟိ၊ မနုဿတ္တံ ဂမိဿတိ။
တဿ ဓမ္မေသု ဒါယာဒေါ၊ ဩရသော ဓမ္မနိမ္မိတော။

ဥပသေနောတိ နာမေန၊ ဟေဿတိ သတ္ထု သာဝကော။
သမန္တပါသာဒိကတ္တာ၊ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေဿတိ။

စရိမံ ဝတ္တတေ မယ္ဟံ၊ ဘဝါ သဗ္ဗေ သမူဟတာ။
ဓာရေမိ အန္တိမံ ဒေဟံ၊ ဇေတ္ဝာ မာရံ သဝါဟနံ။

ပဋိသမ္ဘိဒါ စတဿော။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန"န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတ္ဝာ သယမ္ပိ သဗ္ဗေ ဓုတင်ဓမ္မေ သမာဒါယ ဝတ္တတိ၊ အညေပိ တဒတ္ထာယ သမာဒပေတိ၊ တေန နံ ဘဂဝါ သမန္တပါသာဒိကာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေသိ။ သော အပရေန သမယေန ကောသမ္ဗိယံ ကလဟေ ဥပ္ပန္နေ ဘိက္ခု-သံဃေ စ ဒ္ဝိဓာဘူတေ ဧကေန ဘိက္ခုနာ တံ ကလဟံ ပရိဝဇ္ဇိတုကာမေန "ဧတရဟိ ခေါ ကလဟော ဥပ္ပန္နော၊ သံဃော ဒ္ဝိဓာဘူတော၊ ကထံ နု ခေါ မယာ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗ"န္တိ ပုဋ္ဌော ဝိဝေကဝါသတော ပဋ္ဌာယ တဿ ပဋိပတ္တိံ ကထေန္တော—

၅၇၇။ "ဝိဝိတ္တံ အပ္ပနိဿ္ဿေါသံ၊ ဝါဋ္ဌမိဂနိသေဝိတံ။
သေဝေ သေနာသနံ ဘိက္ခု၊ ပဋိသလ္လာနကာရဏာ။

၅၇၈။ သံကာရပုဥ္ဇာ အာဟတ္ဝာ၊ သုသာနာ ရထိယာဟိ စ။
တတော သံဃာဋိကံ ကတ္ဝာ၊ လူခံ ဓာရေယျ စီဝရံ။

၅၇၉။ နီစံ မနံ ကရိတ္ဝာန၊ သပဒါနံ ကုလာ ကုလံ။
ပိဏ္ဍိကာယ စရေ ဘိက္ခု၊ ဂုတ္တဒ္ဝါရော သုသံဝုတော။

၅၈၀။ လူခေနပိ ဝါ သန္တုဿေ၊ နာညံ ပတ္ထေ ရသံ ဗဟုံ။
ရသေသု အနုဂိဒ္ဓဿ၊ ဈာနေ နု ရမတီ မနော။

၅၈၁။ အပ္ပိစ္ဆော စေဝ သန္တုဋ္ဌော၊ ပဝိဝိတ္တော ဝသေ မုနိ။
အသံသဋ္ဌော ဂဟဋ္ဌေဟိ၊ အနာဂါရေဟိ စူဘယံ။

၅၈၂။ ယထာ ဇဋ္ဌော ဝ မူဂေါ ဝ၊ အတ္တာနံ ဒဿယေ တထာ။
နာတိဝေလံ သမ္ဘာသေယျ၊ သံဃမဇ္ဈမှိ ပဏ္ဍိတော။

၅၈၃။ နသော ဥပဝဒေ ကဉ္စိ၊ ဥပဃာတံ ဝိဝဇ္ဇယေ။
သံဝုတော ပါတိမောက္ခသ္မိံ၊ မတ္တညူ စဿ ဘောဇနေ။

၅၈၄။ သုဂ္ဂဟီတနိမိတ္တဿ၊ စိတ္တဿု'ပ္ပါဒကောဝိဒေါ။
သမထံ အနုယုဉ္ဇေယျ၊ ကာလေန စ ဝိပဿနံ။

၅၈၅။ ဝိရိယသာတစ္စသမ္ပန္နော၊ ယုတ္တယောဂေါ သဒါ သိယာ။
နစ အပ္ပတ္ဟာ ဒုက္ခန္တံ၊ ဝိဿာသံ ဧယျ ပဏ္ဍိတော။

၅၈၆။ ဧဝံ ဝိဟရမာနဿ၊ သုဒ္ဓိကာမဿ ဘိက္ခုနော။
ခီယန္တိ အာသဝါ သဗ္ဗေ၊ နိဗ္ဗုတိဉ္ဇာ'ဓိဂစ္ဆတီ''တိ—

ဣမာ ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ **ဝိဝိတ္တန္တိ** ဇနဝိဝိတ္တံ သုညံ အရညာဒိံ။ **အပ္ပနိဿေါသန္တိ** နိဿဒ္ဒံ သဒ္ဒသံဃဋ္ဌနရဟိတံ။ **ဝါဋမိဂနိသေဝိတန္တိ** သီဟဗျဂ္ဃဒီပိဝါဋမိဂေဟိ စရိတံ။ ဣမိနာပိ ဇနဝိဝေကံယေဝ ဒဿေတိ ပန္တသေနာသနဘာဝဒီပနတော။ **သေနာ-သနန္တိ** သယိတုံ အာသယိတုဉ္ဇ ယုတ္တဘာဝေန ဝသနဋ္ဌာနံ ဣဓ သေနာသနန္တိ အဓိပ္ပေတံ။ **ပဋိသလ္လာနကာရဏာ**တိ ပဋိသလ္လာနနိမိတ္တံ၊ နာနာရမ္မဏတော နိဝတ္တေတ္ဟာ ကမ္မဋ္ဌာနေယေဝ စိတ္တဿ ပဋိ ပဋိ[၁] သမ္မဒေဝ အလ္လီယနတ္ထံ။

ဧဝံ ဘာဝနာနုရူပံ သေနာသနံ နိဒ္ဒိသန္တော သေနာသနေ သန္တောသံ ဒဿေတ္ဟာ ဣဒါနိ စီဝရာဒီသုပိ တံ ဒဿေတုံ ''**သံကာရပုဉ္ဇာ**''တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **သံကာရပုဉ္ဇာ**တိ သံကာရာနံ ပုဉ္ဇံ သံကာရပုဉ္ဇံ၊ တတော ကစဝရဋ္ဌာနာ။ **အာဟတ္ဟာ**တိ အာဟရိတ္ဟာ။ **တတော**တိ တထာ အာဟဋစောဋ္ဌက္ခဏ္ဍေဟိ။ ကရဏေ ဟိ ဣဒံ နိဿက္ကဝစနံ။ **လူခန္တိ** သတ္ထလူခရဇနလူခါဒိနာ လူခံ အဝဏ္ဏာမဋ္ဌံ။ **ဓာရေယျာ**တိ နိဝါသနာဒိဝသေန ပရိဟရေယျ၊ ဧတေန စီဝရ-သန္တောသံ ဝဒတိ။

နိစံ မနံ ကရိတ္ဟာနာတိ ''အန္တမိဒံ ဘိက္ခဝေ ဇီဝိကာန''န္တိအာဒိကံ ၂ သုဂတောဝါဒံ အနုဿရိတ္ဟာ နိဟတမာနဒပ္ပံ စိတ္တံ ကတ္ဟာ။ **သပဒါန**န္တိ

၁-ပဋိသလ္လာနကာရဏာတိ ပဋိသလ္လာနာတိ စိတ္တံ နာနာရမ္မဏာ နိဝတ္တေတ္ဟာ ကမ္မဋ္ဌာနေယေဝ စိတ္တဿ ပဋိ (သီ၊ ဣ) ၂-ခု ၁-၂၅၅၊ သံ ၂-၇၆-ပိဋ္ဌေသု။

ဃရေသု အဝခဏ္ဍရဟိတံ[၁]၊ အနုဃရန္တိ အတ္ထော။ တေနာဟ "**ကုလာ ကုလ**"န္တိ။ **ကုလာ ကုလ**န္တိ ကုလတော ကုလံ၊ ကုလာနုပုဗ္ဗိယာ ဃရပဋိပါဋိယာတိ အတ္ထော။ **ပိဏ္ဍိကာယာ**တိ မိဿကဘိက္ခာယ၊ ဣမိနာ ပိဏ္ဍပါတသန္တောသံ ဝဒတိ။ **ဂုတ္တ-ဒ္ဒါရော**တိ သုပိဟိတစက္ခာဒိဒ္ဒါရော။ **သုသံဝုတော**တိ ဟတ္ထကုက္ကုစ္စာဒီနံ အဘာဝေန သုဋ္ဌု သံဝုတော။

လူခေနပိ ဝါတိ အပိသဒ္ဒေါ သမုစ္စယေ၊ ဝါ-သဒ္ဒေါ ဝိကပ္ပေ။ ဥဘယေနပိ လူခေနပိ အပ္ပေနပိ ယေန ကေနစိ သုလဘေန ဣတရီတရေန **သန္တုဿေ** သမံ သမ္မာ တုဿေယျ။ တေနာဟ "**နာညံ ပတ္ထေ ရသံ ဗဟု**"န္တိ။ **နာညံ ပတ္ထေ ရသံ ဗဟု**န္တိ အတ္တနာ ယထာလဒ္ဓတော အညံ မဓုရာဒိရသံ ဗဟုံ ပဏီတဥ္ဇ န ပတ္ထေယျ န ပိဟေယျ၊ ဣမိနာ ဂိလာနပစ္စယေပိ သန္တောသော ဒဿိတော ဟောတိ။ ရသေသု ဂေဓဝါရဏတ္ထံ[၂] ပန ကာရဏံ ဝဒန္တော **ရသေသု အနုဂိဒ္ဓဿ၊ ဖျာနေ န ရမတီ မနော**"တိ အာဟ။ ဣန္ဒြိယသံဝရမ္ပိ အပရိ-ပူရေန္တဿ ကုတော ဝိက္ခိတ္တစိတ္တသမာဓာနန္တိ အဓိပ္ပါယော။

ဧဝံ စတူသု ပစ္စယေသု သလ္လေခပဋိပတ္တိံ ဒဿေတ္ဝာ ဣဒါနိ အဝသိဋ္ဌကထာ-ဝတ္ထူနိ ဒဿေတုံ "**အပ္ပိစ္ဆော စေဝါ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **အပ္ပိစ္ဆော**တိ အနိစ္ဆော စတူသု ပစ္စယေသု ဣစ္ဆာရဟိတော၊ တေန စတုဗ္ဗိဓပစ္စယေသု တဏ္ဍုပ္ပါဒဝိက္ခမ္ဘနမာဟ။ **သန္တုဋ္ဌော**တိ စတူသု ပစ္စယေသု ယထာလာဘ-သန္တောသာဒိနာ သန္တုဋ္ဌော။ ယော ဟိ—

အတီတံ နာနုသောစေယျ၊ နပ္ပဇပ္ပေယျနာဂတံ။
ပစ္စုပ္ပန္ဧေန ယာပေယျ၊ သော "သန္တုဋ္ဌော"တိ ပဝုစ္စတီတိ။

ပဝိဝိတ္တောတိ ဂဏသင်္ဂဏိကံ ပဟာယ ကာယေန ပဝိဝိတ္တော ဝူပကဋ္ဌော။ စိတ္တဝိဝေကာဒိကေ ဟိ ပရတော ဝက္ခတိ။ **ဝသေ**တိ သဗ္ဗတ္ထ ယောဇေတဗ္ဗံ။ မောနေယျဓမ္မသမန္နာဂမေန **မုနိ**။ **အသံသဋ္ဌော**တိ ဒဿနသဝနသမုလ္လပန-သမ္ဘောဂကာယသံသဂ္ဂါနံ အဘာဝေန အသံသဋ္ဌော ယထာဝုတ္တသံသဂ္ဂရဟိ-တော။ **ဥဘယ**န္တိ ဂဟဋ္ဌေဟိ အနာဂါရေဟိ စာတိ ဥဘယေဟိပိ အသံသဋ္ဌော။ ကရဏေ ဟိ ဣဒံ ပစ္စတ္တဝစနံ။

အတ္တာနံ ဒဿယေ တထာတိ အဇဋ္ဌော အမူဂေါပိ သမာနော ယထာ ဇဋ္ဌော ဝါ မူဂေါ ဝါ၊ တထာ အတ္တာနံ ဒဿေယျ၊ ဧတေန ပါဂဗ္ဗိယပ္ပဟာနမာဟ။ **ဇဋ္ဌော ဝ မူဂေါ ဝါ**တိ စ ဂါထာသုခတ္ထံ ရဿတ္ထံ ကတံ၊ သမုစ္စယတ္ထော

၁-အဝခဏ္ဍနရဟိတံ (သီ)၊ အဝက္ကမရဟိတံ (ဣ)　　၂-ဂေဓာကရဏတ္ထံ (သီ၊ ဣ)

စ ဝါသဒ္ဒေါ။ **နာတိဝေလံ သမ္ဘာသေယျာ**တိ အတိဝေလံ အတိက္ကန္တပမာဏံ နဘာသေယျ၊ မတ္တဘာဏီ အဿာတိ အတ္ထော။ **သံဃမဇ္ဈမှိ**တိ ဘိက္ခုသံဃေ၊ ဇနသမူဟေ ဝါ။

နသော ဥပဝဒေ ကဉ္စိတိ သော ယထာဝုတ္တပဋိပတ္တိကော ဘိက္ခု ဟိနံ ဝါ မဇ္ဈိမံ ဝါ ဥက္ကဋ္ဌံ ဝါ ယံကိဉ္စိ နဝါစာယ ဥပဝဒေယျ။ **ဥပဃာတံ ဝိဝဇ္ဇယေ**တိ ကာယေန ဥပဃာတံ ပရိဝိဟေဌနံ ဝဇ္ဇေယျ။ **သံဝုတော ပါတိမောက္ခသ္မိ**န္တိ ပါတိမောက္ခမှိ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလေ သံဝုတော အဿ၊ ပါတိမောက္ခသံဝရေန ပိဟိတကာယဝါစော သိယာတိ အတ္ထော။ **မတ္တညူ စဿ ဘောဇနေ**တိ ပရိယေသနပဋိဂ္ဂဟဏပရိဘောဂဝိဿဇ္ဇနေသု ဘောဇနေ ပမာဏညူ သိယာ။

သုဂ္ဂဟီတနိမိတ္တဿာတိ "ဧဝံ မေ မနသိ ကရောတော စိတ္တံ သမာဟိတံ အဟောသီ"တိ တဒါကာရံ သလ္လက္ခေန္တော သုဋ္ဌု ဂဟိတသမာဓိနိမိတ္တော အဿ။ "သုဂ္ဂဟီတနိမိတ္တော သော"တိပိ ပါဌော၊ သော ယောဂီတိ[၁] အတ္ထော။ **စိတ္တဿု'ပ္ပါဒကောဝိဒေါ**တိ ဧဝံ ဘာဝယတော စိတ္တံ လီနံ ဟောတိ၊ "ဧဝံ ဥဒ္ဓတ"န္တိ လီနဿ ဥဒ္ဓတဿ စ စိတ္တဿ ဥပ္ပတ္တိကာရဏေ ကုသလော အဿ။ လီနေ ဟိ စိတ္တေ ဓမ္မဝိစယဝီရိယပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ဥဒ္ဓတေ ပဿဒ္ဓိသမာဓိဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ပန သဗ္ဗတ္ထ ဣစ္ဆိတဗ္ဗော၊ တေနာဟ ဘဂဝါ "ယသ္မိံ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ သမယေ လီနံ စိတ္တံ ဟောတိ၊ ကာလော တသ္မိံ သမယေ ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂဿ ဘာဝနာယာ"တိအာဒိ[၂]။ **သမထံ အနုယုဉ္ဇေယျာ**တိ သမထဘာဝနံ ဘာဝေယျ၊ အနုပ္ပန္နံ သမာဓိံ ဥပ္ပါဒေယျ၊ ဥပ္ပန္နဉ္စ ယာဝ ဝသီဘာဝပ္ပတ္တိ၊ တာဝ ဝဍ္ဍေယျ ဗျူဟေယျာတိ အတ္ထော။ **ကာလေန စ ဝိပဿန**န္တိ ယထာလဒ္ဓံ သမာဓိံ နိကန္တိယာ အပရိယာဒါနေန ဟာနဘာဂိယံ ဌိတိဘာဂိယံ ဝါ အကတ္ဝာ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယံဝ ကတ္ဝာ[၃] ကာလေန ဝိပဿနဉ္စ အနုယုဉ္ဇေယျ။ အထ ဝါ **ကာလေန စ ဝိပဿန**န္တိ သမထံ အနုယုဉ္ဇန္တော တဿ ထိရီဘူတကာလေ သင်္ကောစံ အနာပဇ္ဇိတ္ဝာ အရိယမဂ္ဂါဓိဂမာယ ဝိပဿနံ အနုယုဉ္ဇေယျ။ ယထာဟ—

"အထ ဝါ သမာဓိလာဘေန၊ ဝိဝိတ္တသယနေန ဝါ။
ဘိက္ခု ဝိဿာသမာပါဒိ၊ အပ္ပတ္တော အာသဝက္ခယ"န္တိ[၄]။

၁-ယော သော ဟိတိ (သီ၊ ဣ)
၂-နိဗ္ဗေဓဘာဂိယံ ဝါ အကတ္ဝာ (သီ၊ ဣ)
၂-သံ ၃-၉၉-ပိဋ္ဌေ။
၄-ခု ၁-၅၂-ပိဋ္ဌေ ဓမ္မပဒေ။

တေန ဝုတ္တံ "**ဝီရိယသာတစ္စသမ္ပန္နော**"တိအာဒိ။ သတတဘာဝေါ **သာတစ္စံ**၊ ဝီရိယဿ သာတစ္စံ,တေန သမ္ပန္နော သမန္နာဂတော, သတတပဝတ္တ-ဝီရိယော၊ နိစ္စပဂ္ဂဟိတဝီရိယောတိ အတ္ထော။ **ယုတ္တယောဂေါ သဒါ သိယာ**တိ သဗ္ဗကာလံ ဘာဝနာနုယုတ္တော သိယာ။ **ဒုက္ခန္တ**န္တိ ဝဋ္ဋဒုက္ခဿ အန္တံ ပရိ-ယောသာနံ နိရောဓံ နိဗ္ဗာနံ အပ္ပတ္ဝာ ဝိဿာသံ **န ဃျေ** န ဂစ္ဆေယျ၊ "အဟံ ပရိသုဒ္ဓသီလော ဈာနလာဘီ အဘိညာလာဘီ ဝိပဿနံ မတ္ထကံ ပါပေတ္ဝာ ဌိတော"တိ ဝါ ဝိဿဋ္ဌော န ဘဝေယျာတိ အတ္ထော။

ဧဝံ ဝိဟရမာနဿာတိ ဧဝံ ဝိဝိတ္တသေနာသနသေဝနာဒိနာ ဝိပဿနာ-ဝသေန ယုတ္တယောဂတာပရိယောသာနေန[၁] ဝိဓိနာ ဝိဟရန္တဿ။ **သုဒ္ဓိကာမ-ဿာ**တိ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိံ အစ္စန္တဝိသုဒ္ဓိံ နိဗ္ဗာနံ အရဟတ္တဥ္စ ဇုစ္ဆန္တဿ။ သံသာရေ ဘယဿ ဇုက္ခတော **ဘိက္ခုနော** ကာမာသဝါဒယော သဗ္ဗေ **အာသဝါ ခီယန္တိ** ခယံ အဗ္ဘတ္ထံ ဂစ္ဆန္တိ၊ တေသံ ခယဂမနေနေဝ[၂] သဥပါဒိ-သေသအနုပါဒိသေသပဘေဒံ ဒုဝိဓမ္ပိ နိဗ္ဗာနံ **အဓိဂစ္ဆတိ** ပါပုဏာတိ။

ဧဝံ ထေရော တဿ ဘိက္ခုနော ဩဝါဒဒါနာပဒေသေန အတ္တနာ တထာ-ပဋိပန္နဘာဝံ ဒီပေန္တော အည် ဗျာကာသိ။

ဝဂ်နှုပုတ္တဥပသေနတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-(အပရ) ဂေါတမတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဝိဇာနေယျ သကံ အတ္ထန္တိအာဒိကာ အာယသ္မတော အပရဿ ဂေါတ-မတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဋ္ဋူပနိဿယံ ကုသလံ ဥပစိနိတ္ဝာ အမှာကံ ဘဂဝတော ဥပ္ပတ္တိတော ပုရေတရမေဝ သာဝတ္ထိယံ ဥဒိစ္စဗြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ ဝယပ္ပတ္တော တိဏ္ဏံ ဝေဒါနံ ပါရဂူ ဟုတ္ဝာ ဝါဒမဂ္ဂံ ဥဂ္ဂဟေတ္ဝာ အတ္တနော ဝါဒဿ ဥပရိ ဥတ္တရိံ ဝဒန္တံ အလဘန္တော တေဟိ တေဟိ ဝိဂ္ဂါဟိကကထံ အနုယုတ္တော ဝိစရတိ။ အထ အမှာကံ ဘဂဝါ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ဝာ ပဝတ္တိတဝရ-ဓမ္မစက္ကော အနုပုဗ္ဗေန ယသာဒိကေ ဝေနေယျေ ဝိနေတ္ဝာ အနာထ-ပိဏ္ဍိကဿ အဘိယာစနာယ သာဝတ္ထိံ ဥပဂစ္ဆိ။ တဒါ သတ္ထု ဇေတဝန-ပဋိဂ္ဂဟေ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ သတ္ထာရံ ဥပသက်မိတ္ဝာ ဓမ္မံ သုတ္ဝာ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ယာစိ။

၁-ပရိယောသာနေ (သီ)　　၂-ခယဝယဂမနေနေဝ (သီ၊ဣ)

သတ္ထာ အညတရံ ပိဏ္ဍာစာရိကံ ဘိက္ခုံ အာဏာပေသိ ‘‘ဘိက္ခု ဣမံ ပဗ္ဗာဇေ-
ဟီ’’တိ။ သော တေန ပဗ္ဗာဇိယမာနော ခုရဂ္ဂေယေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိတ္ဝာ
ကောသလဇနပဒံ ဂန္ဒွာ တတ္ထ စိရံ ဝသိတ္ဝာ ပုန သာဝတ္ထိံ ပစ္စာဂမိ။ တံ
ဗဟူ ဉာတကာ ဗြာဟ္မဏမဟာသာလာ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ပယိရုပါသိတ္ဝာ
နိသိန္နာ[1] ‘‘ဣမသ္မိံ လောကေ ဗဟူ သမဏဗြာဟ္မဏာ သံသာရေ သုဒ္ဓိဝါဒါ၊
တေသု ကတမေသံ နု ခေါ ဝါဒေါ နိယျာနိကော, ကထံ ပဋိပဇ္ဇန္တော
သံသာရတော သုဇ္ဈတီ’’တိ ပုစ္ဆိံသု။ ထေရော တေသံ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော—

၅၇။ ‘‘ဝိဇာနေယျ သကံ အတ္ထံ၊ အဝလောကေယျာထ ပါဝစနံ။
ယဿ္ဟေတ္ထ အသေ ပတိရူပံ၊ သာမညံ အဇ္ဈုပဂတသ္သ။

၅၈။ မိတ္တံ ဣဓ စ ကလ္យာဏံ၊ သိက္ခာ ဝိပုလံ သမာဒါနံ။
သုသ္ဆူသာ စ ဂရူနံ၊ ဧတံ သမဏသ္သ ပတိရူပံ။

၅၉။ ဗုဒ္ဓေသု သဂါရဝတာ၊ ဓမ္မေ အပစိတိ ယထာဘူတံ။
သံဃေ စ စိတ္တီကာရော၊ ဧတံ သမဏသ္သ ပတိရူပံ။

၆၀။ အာစာရဂေါစရေ ယုတ္တော၊
အာဇီဝေါ သောဓိတော အဂါရယျော။
စိတ္တသ္သ စ သဏ္ဌပနံ၊ ဧတံ သမဏသ္သ ပတိရူပံ။

၆၁။ စာရိတ္တံ အထ ဝါရိတ္တံ၊ ဣရိယာပထိယံ ပသာဒနိယံ။
အဓိစိတ္တေ စ အာယောဂေါ၊ ဧတံ သမဏသ္သ ပတိရူပံ။

၆၂။ အာရညကာနိ သေနာ,သနာနိ ပန္တာနိ အပ္ပသဒ္ဒါနိ။
ဘဇိတပ္မာနိ မုနိနာ၊ ဧတံ သမဏသ္သ ပတိရူပံ။

၆၃။ သီလဉ္ဆ ဗာဟုသစ္စဉ္ဆ၊ ဓမ္မာနံ ပဝိစယော ယထာဘူတံ။
သစ္စာနံ အဘိသမယော၊ ဧတံ သမဏသ္သ ပတိရူပံ။

၆၄။ ဘာဝေယျ စ အနိစ္စန္တိ၊ အနတ္တသညံ် အသုဘသညဉ္ဆ။
လောကမ္ဟိ စ အနဘိရတိံ၊ ဧတံ သမဏသ္သ ပတိရူပံ။

၁-ဗဟူ ဉာတကာ နိသိန္နံ (သီ၊ ဣ)

၅၉၅။ ဘာဝေယျ စ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ၊ ဣဒ္ဓိပါဒါနိ ဣန္ဒြိယာနိ ဗလာနိ။
အဌင်္ဂမဂ္ဂ'မရိယံ၊ ဧတံ သမဏသ ပတိရူပံ။

၅၉၆။ တဏ္ဍံ ပဇဟေယျ မုနိ၊ သမူလကေ အာသဝေ ပဒါလေယျ။
ဝိဟရေယျ ဝိပ္ပမုတ္တော၊ ဧတံ သမဏသ ပတိရူပ"န္တိ—

ဣမာ ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ **ဝိဇာနေယျ သကံ အတ္ထ**န္တိ ဝိညူဇာတိကော ပုရိသော အတ္တနော အတ္ထံ ယာထာဝတော ဝိစာရေတ္ဝာ ဇာနေယျ။ ဝိစာရေန္တော စ **အဝလောကေ-ယျာထ ပါဝစနံ** ဣမ လောကေ ပုထုသမဏဗြာဟ္မဏေဟိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန စ ပဝုတ္တံ ပါဝစနံ၊ သမယော။ တတ္ထ ယံ နိယျာနိကံ၊ တံ ဩလောကေယျ ပညာစက္ခုနာ ပဿေယျ။ ဣမေ ဟိ နာနာတိတ္ထိယာ သမဏဗြာဟ္မဏာ အနိစ္စေ "နိစ္စ"န္တိ, အနတ္တနိ "အတ္တာ"တိ, အသုဒ္ဓိမဂ္ဂဉ္စ "သုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ"တိ မိစ္ဆာဘိနိဝေ-သိနော အညမညဉ္စ ဝိရုဒ္ဓဝါဒါ[၁]၊ တသ္မာ နေသံ ဝါဒေါ အနိယျာနိကော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ပန "သဗ္ဗေ သဓိရာ အနိစ္စာ, သဗ္ဗေ ဓမ္မာ အနတ္တာ, သန္တံ နိဗ္ဗာန"န္တိ သယမ္ဘူဉာဏေန ယထာဘူတံ အဗ္ဘညာယ ပဝေဒေတိ၊ တသ္မာ "တဿ ဝါဒေါ နိယျာနိကော"တိ သတ္ထု သာသနမဟန္တတံ ဩလောကေယျာတိ အတ္ထော။ **ယဉ္ဇေတ္ထ အဿ ပတိရူပံ၊ သာမည် အဇ္ဈူပဂတဿာ**တိ သာမည် သမဏဘာဝံ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ဥပဂတဿ ကုလပုတ္တဿ ယံ ဧတ္ထ သာသနေ ပဗ္ဗဇိတ-ဘာဝေ ဝါ ပတိရူပံ ယုတ္တရူပံ သာရုပ္ပံ အဿ သိယာ၊ တမ္ပိ အပလောကေယျ။

ကိံ ပန တန္တိ အာဟ "**မိတ္တံ ဣမ စ ကလျာဏ**"န္တိအာဒိ။ ဣမသ္မိံ သာသနေ ကလျာဏမိတ္တံ သေဝိယမာနံ သမဏသ ပတိရူပန္တိ ယောဇနာ။ ဧသ နယော ဣတရေသုပိ။ ကလျာဏမိတ္တံ ဟိ နိဿာယ အကုသလံ ပဇဟတိ ကုသလံ ဘာဝေတိ သုဒ္ဓမတ္တာနံ ပရိဟရတိ။ **သိက္ခာ ဝိပုလံ သမာဒါန**န္တိ ဝိပုလံ သိက္ခာသမာဒါနံ၊ မဟတိယာ နိဗ္ဗာနာဝဟာယ အဓိသီလာဒိသိက္ခာယ အနုဌာနန္တိ အတ္ထော။ **သုဿူသာ စ ဂရူန**န္တိ ဂရုနံ အာစရိယုပဇ္ဈာယာဒီနံ ကလျာဏမိတ္တာနံ ဩဝါဒဿ သောတုကမျတာ ပါရိစရိယာ စ။ **တေ**န္တိ ကလျာဏမိတ္တသေဝနာဒိ။

ဗုဒ္ဓေသု သဂါရဝတာတိ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓေသု "သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ"တိ ဂါရဝယောဂေါ ဂရုစိတ္တီကာရော။ **ဓမ္မေ အပစိတိ ယထာဘူတ**န္တိ အရိယဓမ္မေ

၁-ဝိရုဒ္ဓဝါဒိနော (သီ)

ယာထာဝတော အပစာယနံ အာဒရေန အဘိပူဇနံ။ **သံဃေ**တိ အရိယသံဃေ။ **စိတ္တီကာရော**တိ သက္ကာရော သမ္မာနနံ။ **တေ**န္တိ ရတနတ္တယဂရုကရဏံ။

အာစာရဂေါစရေ ယုတ္တောတိ ကာယိကဝါစသိကဝိတိက္ကမနသခ်ါတံ အနာစာရံ ပိဏ္ဍပါတာဒီနံ အတ္ထာယ ဥပသက်မိတုံ အယုတ္တဋ္ဌာနဘူတံ ဝေသိယာဒိအဂေါစရဉ္စ ပဟာယ ကာယိကဝါစသိကအဝိတိက္ကမနသခ်ါတေန အာစာရေန ပိဏ္ဍပါတာဒီနံ အတ္ထာယ ဥပသက်မိတုံ ယုတ္တဋ္ဌာနဘူတေန ဂေါစရေန စ ယုတ္တော သမ္ပန္နော၊ သမ္ပန္နအာစာရဂေါစရောတိ အတ္ထော။ **အာဇီဝေါ သောဓိတော**တိ ဝေဋ္ဌုဒါနာဒိံ ဗုဒ္ဓပဋိကုဋ္ဌံ အနေသနံ ပဟာယ အနဝဇ္ဇုပ္ပါဒေ ပစ္စယေ သေဝန္တဿ အာဇီဝေါ သောဓိတော ဟောတိ သုဝိသုဒ္ဓေါ၊ သောဓိတတ္တာ ဧဝ **အဂါရယ္ဟော** ဝိညူဟိ။ **စိတ္တဿ စ သဏ္ဌပန**န္တိ ယထာ စက္ခာဒိဒ္ဓါရေဟိ ရူပါဒိအာရမ္မဏေသု အဘိဇ္ဈာဒယော နပ္ပဝတ္တန္တိ၊ ဧဝံ ဒိဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌမတ္တာဒိဝသေန စိတ္တဿ သမ္မာ ဌပနံ။ **တေ**န္တိ အာစာရဂေါစရ-သမ္ပတ္တိ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိ ဇုန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဓါရတာတိ ဧတံ တယံ။

စာရိတ္တန္တိ စရိတ္ဟာ ပရိပူရေတဗ္ဗသီလံ။ **ဝါရိတ္တ**န္တိ ဝိရတိယာ အကရဏေန ပရိပူရေတဗ္ဗသီလံ။ **ဇုရိယာပထိယံ ပသာဒနိယ**န္တိ ပရေသံ ပသာဒါဝဟံ အာကပ္ပသမ္ပတ္တိနိမိတ္တံ ဇုရိယာပထနိဿိတံ သမ္ပဇည်။ **အဓိစိတ္တေ စ အာယော-ဂေါ**တိ သမထဝိပဿနာသု အနုယောဂေါ ဘာဝနာ။

အာရညကာနီတိ အရညေ ပရိယာပန္နာနိ။ **ပန္တာနီ**တိ ဝိဝိတ္တာနိ။

သီလန္တိ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလံ။ ဟေဋ္ဌာ ဟိ ဘိန္ဒိတ္ဟာ ဝုတ္တံ၊ ဇုဓ အဘိန္ဒိတ္ဟာ ဝဒတိ။ **ဗာဟုသစ္စ**န္တိ ဗဟုဿုတဘာဝေါ။ သော ဟိ ဘာဝနာနုယောဂဿ ဗဟုကာရော၊ ဗောဇ္ဈင်ကောသလ္လအနုတ္တရသီတိဘာဝအဓိစိတ္တယုတ္တတာဒီသု သမ္မာ ပဝိစယဗဟုလဿ သမထဝိပဿနာနုယောဂေါ သမ္ပဇ္ဇတိ။ **ဓမ္မာနံ ပဝိစယော ယထာဘူတ**န္တိ ရူပါရူပဓမ္မာနံ အဝိပရီတသလက္ခဏတော[၁] သာမညလက္ခဏတော စ ပရိဝီမံသာ၊ ဇုမိနာ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနမာဟ။ **သစ္စာနံ အဘိသမယော**တိ ဒုက္ခာဒီနံ အရိယသစ္စာနံ ပရိညာဘိသမယာဒိဝသေန ပဋိဝေဓော။

သ္ဟာယံ သစ္စာဘိသမယော ယထာ ဟောတိ၊ တံ ဒသေတုံ "**ဘာဝေယျာ**"တိ-အာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ဘာဝေယျ စ အနိစ္စ**န္တိ "သဗ္ဗေ သခ်ါရာ အနိစ္စာ"တိအာဒိနာ[၂]

၁-....သလ္လက္ခဏတော (သီ) ၂-ခု ၁-၅၃-ပိဋ္ဌေ ဓမ္မပဒေ။

အဝိဘာဂတော "ယံ ကိဉ္စိ ရူပံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နဲ"န္တိအာဒိနာ[၁] ဝိဘာဂ-တော ဝါ သဗ္ဗသခ်ါရေသု အနိစ္စသည်ဘာဝေယျ ဥပ္ပါဒေယျ စေဝ ဝဧုယျ စာတိ အတ္ထော။ **အနတ္တသည**န္တိ "သဗ္ဗေ ဓမ္မာ အနတ္တာ"တိ ပဝတ္တံ အနတ္တသညဥ္စ ဘာဝေယျာတိ ယောဇနာ။ ဧဝံ သေသေသုပိ။ **အသုဘသည**န္တိ ကရဇကာယေ သဗ္ဗသ္မိမ္ပိ ဝါ တေဘူမကသခ်ါရေ ကိလေသာသုစိပဋ္ဌရဏတော "အသုဘာ"တိ ပဝတ္တသည်။ ဒုက္ခသညာပရိဝါရာ ဟိ အယံ၊ ဧတေနေဝ စေတ္ထ ဒုက္ခသညာပိ ဂဟိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **လောကမ္ဒိ စ အနဘိရတိ**န္တိ သဗ္ဗလောကေ တေဘူမ-ကေသု သခ်ါရေသု အနာဘိရတိသည်၊ ဧတေန အာဒီနဝါနုပဿနံ နိဗ္ဗိဒါ-နုပဿနဥ္စ ဝဒတိ။

ဧဝံ ပန ဝိပဿနာဘာဝနံ အနုယုတ္တော[၂]တံ ဥဿုက္ကာပေန္တော ဣမေ ဓမ္မေ[၃] ဝဧုယျာတိ ဒဿေန္တော "**ဘာဝေယျ စ ဗောဇ္ဈင်**"တိ ဂါထမာဟ။ တဿတ္ထော—ဗောဓိယာ သတိအာဒိသတ္တဝိဓမ္မေသာမဂ္ဂိယာ, ဗောဓိဿ ဝါ တံသမင်္ဂိနော ပုဂ္ဂလဿ အင်္ဂါတိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ သတိအာဒယော ဓမ္မာ။ တေ သတိအာဒိကေ သတ္တဗောဇ္ဈင်္ဂေ, ဆန္ဒအာဒီနိ စတ္တာရိ ဣဒ္ဓိပါဒါနိ, သဒ္ဓါဒီနိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ, သဒ္ဓါဒီနိယေဝ ပဉ္စ ဗလာနိ,သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒီနံ ဝသေန အဋ္ဌင်္ဂအရိယ-မဂ္ဂဥ္စ။ စ-သဒ္ဒေန သတိပဋ္ဌာနာနိ သမ္မပ္ပဓာနာနိ စ ဂဟိတာနီတိ သဗ္ဗေပိ သတ္တတိံသပ္ပဘေဒေ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မေ ဘာဝေယျ ဥပ္ပါဒေယျ စေဝ ဝဧုယျ စ။ တတ္ထ ယဒေတေသံ ပဌမမဂ္ဂက္ခဏေ ဥပ္ပါဒနံ, ဥပရိမဂ္ဂက္ခဏေ စ ဝဧုနံ၊ ဧတံ **သမဏဿ** ဘိက္ခုနော သာရုပ္ပန္တိ။

ဧဝံ ဗောဓိပက္ခိယသတ္တတိံသဓမ္မေ ဘာဝေန္တော[၄] ယထာ မဂ္ဂသစ္စံ ဘာဝနာဘိသမယဝသေန အဘိသမေတိ၊ ဧဝံ သမုဒယသစ္စံ ပဟာနာဘိ-သမယဝသေန, နိရောဓသစ္စံ သစ္ဆိကိရိယာဘိသမယဝသေန အဘိသမေတီတိ ဒဿေန္တော "**တဏ္ဍံ ပဇဟေယျာ**"တိ ဩသာနဂါထမာဟ။ တတ္ထ **တဏ္ဍံ ပဇဟေယျာ**တိ ကာမတဏ္ဍာဒိပဘေဒံ သဗ္ဗံ တဏ္ဍံ အရိယမဂ္ဂေန အနဝသေသ-တော သမုစ္ဆိန္ဒေယျ၊ မောနံ ဝုစ္စတိ ဉာဏံ၊ တေန သမန္နာဂတတ္တာ **မုနိ**။ **သမူလကေ အာသဝေ ပဒါလေယျာ**တိ ကာမရာဂါနုသယာဒိသမူလကေ ကာမာသဝါဒိကေ သဗ္ဗေပိ အာသဝေ ဘိန္ဒေယျ သမုစ္ဆိန္ဒေယျ။ **ဝိဟရေယျ ဝိပ္ပမုတ္တော**တိ ဧဝံ သဗ္ဗသော ကိလေသာနံ ပဟီနတ္တာ သဗ္ဗဓိ ဝိမုတ္တော

၁-အဘိ ၂-၁၊ သံ ၂-၄၁-ပိဋ္ဌာဒီသု။　　၂-အနုယုဥ္ဇန္တာ (သီ)　　၃-ဣဒမေဝ (သီ၊ဣ)
၄-....ဓမ္မေ ဥပါဒါယ ဥပရိ မဂ္ဂက္ခဏေ စ ဘာဝေန္တော (သီ၊ဣ)

သမ္ဗုပဓိပဋိနိဿဂ္ဂံ နိရောဓံ နိဗ္ဗာနံ သစ္ဆိကတ္တာ ဝိဟရေယျ။ ဧတာနိ ယဒေတံ ဝိဟရဏံ၊ ဧတံ သမဏဿ သမိတပါပဿ ဘိက္ခုနော ပတိရူပံ သာရုပ္ပန္တိ အတ္ထော။

ဧဝံ ထေရော သမဏသာရုပ္ပပဋိပတ္တိကိတ္တနမုခေန သာသနဿ နိယျာနိကဘာဝံ တဗ္ဗိလောမတော ဗာဟိရကသမယဿ အနိယျာနိကတဉ္စ ဝိဘာဝေသိ။ တံ သုတ္ဝာ တေ ဗြာဟ္မဏမဟာသာလာ သာသနေ အဘိပ္ပသန္နာ သရဏာဒီသု ပတိဋ္ဌဟိံသု။

အပရေဂါတမတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒသကနိပါတဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁-ကောဒသနိပါတ

၁-သံကိစ္စတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ကောဒသနိပါတေ **ကိံ တဝတ္ထော ဝနေ တာတာ**တိအာဒိကာ အာယသ္မ-တော သံကိစ္စတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိ-ကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဋ္ဋူပနိဿယံ ကုသလံ ဥပစိနိတ္ဝာ ဧမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ ဗြာဟ္မဏမဟာသာလကုလေ ပဋိသန္ဓိံ ဂဏ္ဒိ၊ တသ္မိံ ကုစ္ဆိဂတေယေဝ မာတာ ဗျာဓိတာ ဟုတ္ဝာ ကာလမကာသိ။ တဿာ သုသာနံ နေတ္ဝာ ဈာပိယမာနာယ ဂဗ္ဘာသယော နဈာယိ။ မနုဿာ သူလေဟိ ကုစ္ဆိံ ဝိဇ္ဈန္တာ ဒါရကဿ အက္ခိကောဋိံ ပဟရိံသု။ တေ တံ[၁] ဝိဇ္ဈိတ္ဝာ အဂ်ါရေဟိ ပဋိစ္ဆာဒေတ္ဝာ ပက္ကမိံသု။ ကုစ္ဆိပဒေသောပိ ဈာယိ၊ အဂ်ါရမတ္ထကေ ပန သုဝဏ္ဏဗိမ္ဗသဒိသော ဒါရကော ပဒုမဂဗ္ဘေ နိပန္နော ဝိယ အဟောသိ။ ပစ္ဆိမဘဝိကသတ္တဿ ဟိ သိနေရုနာ ဩတ္ထရိယမာနဿပိ အရဟတ္တံ အပ္ပတ္ဝာ ဇီဝိတက္ခယော နာမ နတ္ထိ။

ပုနဒိဝသေ အာဋ္ဌာဟနဋ္ဌာနံ ဂတာ မနုဿာ တထာနိပန္နံ ဒါရကံ ဒိသ္ဝာ အစ္ဆရိယဗ္ဘုတစိတ္တဇာတာ ဒါရကံ အာဒါယ ဂါမံ ပဝိသိတ္ဝာ နေမိတ္တကေ ပုစ္ဆိံသု။ နေမိတ္တကာ "သစေ အယံ ဒါရကော အဂါရံ အဇ္ဈာဝသိဿတိ၊ ယာဝ သတ္တမာ ကုလပရိဝဋ္ဋာ ဒုဂ္ဂတာ ဘဝိဿန္တိ[၂]။ သစေ ပဗ္ဗဇိဿတိ၊ ပဉ္စဟိ သမဏသတေဟိ ပရိဝုတော ဝိစရိဿတီ"တိ အာဟံသု။ ဥတကာ "ဟောတု၊ ဝမိုတကာလေ အမှာကံ အယျဿ သာရိပုတ္တတ္ထေရဿ သန္တိကေ တံ ပဗ္ဗာဇေဿာမာ"တိ ဝတ္ဝာ သက်ုနာ ဆိန္နက္ခိကောဋိတာယ **သံကိစ္စော**တိ ဝဒန္တာ အပရဘာဂေ **သံကိစ္စော**တိ ဝေါဟရိံသု။ သော သတ္တဝဿိကကာလေ အတ္တနော ဂဗ္ဘဂတဿေဝ မာတု မရဏံ ဂဗ္ဘေ စ အတ္တနော ပဝတ္တိံ[၃] သုတ္ဝာ သံဝေဂဇာတော "ပဗ္ဗဇိဿာမီ"တိ အာဟ။ ဥတကာ "သာဓု တာတာ"တိ ဓမ္မသေနာပတိဿ သန္တိကံ နေတ္ဝာ "ဘန္တေ ဧမံ ပဗ္ဗာဇေထာ"တိ အဒံသု။ ထေရော တံ တစပဉ္စကကမ္မဋ္ဌာနံ ဒတ္ဝာ ပဗ္ဗာဇေသိ၊ သော ခုရဂ္ဂေယေဝ သဟ ပဋိသမ္ဘိဒါဟိ အရဟတ္တံ ပတ္ဝာ တိံသမတ္တေဟိ ဘိက္ခူဟိ သဒ္ဓိံ အရညေ ဝိဟရန္တော တေ စောရဟတ္ထတော မောစေတ္ဝာ[၄] သယမ္ပိ တေ စောရေ ဒမေတ္ဝာ ပဗ္ဗာဇေတ္ဝာ[၅] အညတရသ္မိံ ဝိဟာရေ ဗဟူဟိ ဘိက္ခူဟိ သဒ္ဓိံ

၁-တေန တံ (သီ) ၂-နဘဝိဿန္တိ (က) ၃-အတ္တနော ပဝတ္တိဉ္စ (သီ၊ ဣ)
၄-မုဉ္စိတ္ဝာ (သီ၊ ဣ) ၅-တေ စောရေ ပဗ္ဗာဇေတ္ဝာ (သီ၊ ဣ)

ဝိဟရန္တော တေ ဝိဝါဒပသုတေ ဒိသွာ "အညတ္ထ ဂစ္ဆာမီ"တိ ဘိက္ခူ အာပုစ္ဆိ။ အယမေတ္ထ သခ်ေပေါ၊ ဝိတ္ထာရော ပန **ဓမ္မပဒဝတ္ထုမှိ**[၁] အာဂတနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။ အထ နံ အညတရော ဥပါသကော ဥပဋ္ဌာတုကာမော အာသန္နဋ္ဌာနေ ဝါသံ ယာစန္တော—

၅၉၇။ ကိံ တဝတ္ထော ဝနေ တာတ၊ ဥဇ္ဇုဟာနောဝ ပါဝုသေ။
ဝေရမ္ဘာ ရမဏီယာ တေ၊ ပဝိဝေကော ဟိ ဈာယိန"န္တိ—

ပဋမံ ဂါထမာဟ။ တံ သုတ္ဝာ ထေရော—

၅၉၈။ "ယထာ အဗ္ဘာနိ ဝေရမ္ဘော၊ ဝါတော နုဒတိ ပါဝုသေ။
သညာ မေ အဘိကိရန္တိ၊ ဝိဝေကပဋိသညုတာ။

၅၉၉။ အပဏ္ဏရော အဏ္ဏသမ္ဘဝေါ၊ သီဝထိကာယ နိကေတစာရိကော။
ဥပ္ပါဒယတေဝ မေ သတိံ၊ သန္ဒေဟသ္မိံ ဝိရာဂနိဿိတံ။

၆၀၀။ ယဋ္ဌ အညေ နဂ္ဂန္တိ၊ ယော စ အညေ နဂ္ဂတိ။
သ ဝေ ဘိက္ခု သုခံ သေတိ၊ ကာမေသု အနပေက္ခဝါ။

၆၀၁။ အစ္ဆောဒိကာ ပုထုသိလာ၊ ဂေါနဂ်လမိဂါယုတာ။
အမ္ဗုသေဝါလသဉ္ဆန္နာ၊ တေ သေလာ ရမယန္တိ မံ။

၆၀၂။ ဝသိတံ မေ အရညေသု၊ ကန္ဒရာသု ဂုဟာသု စ။
သေနာသနေသု ပန္တေသု၊ ဝါဋမိဂနိသေဝိတေ။

၆၀၃။ 'ဣမေ ဟညန္တု ဝဏ္ဏန္တု၊ ဒုက္ခံ ပပ္ပေါန္တု ပါဏိနော'။
သက်ပ္ပံ နာဘိဇာနာမိ၊ အနရိယံ ဒေါသသံဟိတံ။

၆၀၄။ ပရိစိဏ္ဏော မယာ သတ္ထာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ။
ဩဟိတော ဂရုကော ဘာရော၊ ဘဝနေတ္တိ သမူဟတာ။

၆၀၅။ ယဿ စတ္ထာယ[၂] ပဗ္ဗဇိတော၊ အဂါရသ္မာ'နဂါရိယံ။
သော မေ အတ္ထော အနုပ္ပတ္တော၊ သဗ္ဗသံယောဇနက္ခယော။

၁-ဓမ္မပဒ-ဋ္ဌ ၁-၄၂၅-ပိဋ္ဌာဒီသု။ ၂-ယဿတ္ထာယ (သီ)

၆၀၆။ နာဘိနန္ဒာမိ မရဏံ၊ နာဘိနန္ဒာမိ ဇီဝိတံ။
ကာလဉ္ဇ ပဋိကခ်ါမိ၊ နိဗ္ဗိသံ ဘတကော ယထာ။

၆၀၇။ နာဘိနန္ဒာမိ မရဏံ၊ နာဘိနန္ဒာမိ ဇီဝိတံ။
ကာလဉ္ဇ ပဋိကခ်ါမိ၊ သမ္ပဇာနော ပတိဿတော''တိ—

ဧမာ ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ **ကိံ တဝတ္ထော ဝနေ**တိ **ကိ**န္တိ လိင်ဝိပလ္လာသေန ဝုတ္တံ။ ဝနေ ကော တဝတ္ထော၊ ကိံ ပယောဇနန္တိ အတ္ထော။ **တာတာ**တိ ဒဟရသာမဏေရတာယ နံ အတ္တနော ပုတ္တဋ္ဌာနေ ဌပေတ္ဝာ အာလပတိ။ **ဥဇ္ဇုဟာနောဝ ပါဝုသေ**တိ ဥဇ္ဇုဟာနော ကိရ နာမ ဧကော ပဗ္ဗတော၊ သော ပန ဂဟနသဉ္ဆန္နော ဗဟုသောဏ္ဍိကန္ဒရော၊ တဟံ တဟံ သန္ဒမာနသလိလော၊ ဝဿကာလေ အသပ္ပါယော၊ တသ္မာ ဥဇ္ဇုဟာနော ဝါ[၁] ပဗ္ဗတော ဧတရဟိ ပါဝုသကာလေ တဝ ကိမတ္ထိယောတိ အတ္ထော။ ကေစိ ပနေတ္ထ "ဥဇ္ဇုဟာနော နာမ ဧကော သကုဏော သီတံ နဿတိ[၂]၊ ဝဿကာလေ ဝနဂုမ္ဗေ နိလီနော အစ္ဆတိ"တိ ဝဒန္တိ။ တေသံ မတေန ဥဇ္ဇုဟာနဿ ဝိယ သကုဏဿ ပါဝုသကာလေ ကော တဝ အတ္ထော ဝနေတိ။ **ဝေရမ္ဘာ ရမဏီယာ တေ**တိ ဝေရမ္ဘဝါတာ ဝါယန္တာ ကိံ တေ ရမဏီယာတိ ယောဇနာ။ကေစိ "ဝေရမ္ဘာ နာမ ဧကော ပဗ္ဗတဂုဟာ, ပဗ္ဘာရော''တိ စ ဝဒန္တိ။ တဉ္ဇ ဌာနံ ဂမနာဂမနယုတ္တံ ဇနသမ္ဗာဓရဟိတံ ဆာယူဒကသမ္ပန္နဉ္ဇ၊ တသ္မာ ဝေရမ္ဘာ ရမဏီယာ၊ဝနေ ဝသိတုံ ယုတ္တရူပါ။ ကသ္မာ? **ပဝိဝေကော ဟိ ဖျာယိနံ၊** ယသ္မာ တာဒိသာနံ ဖျာယီနံ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ပဝိဝေကောယေဝ ဧစ္ဆိတဗ္ဗော၊ တသ္မာ "ဒူရံ အရညဋ္ဌာနံ အဂန္ဒာ ဝေရမ္ဘာယံ ဝသ တာတာ"တိ ဝဒတိ။ အယံ ဟေတ္ထ အဓိပ္ပါယော—ယသ္မာ ဖျာယီနံ ပဝိဝေကက္ခမေ နိဝါသဖာသုကေ သေနာသနေ လဒ္ဓေယေဝ ဖျာနာဒယော သမ္ပဇ္ဇန္တိ, နဿ အလဒ္ဓေ၊ တသ္မာ နဿ ဧဝရူပေ သီတကာလေ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ဝနေ ဝသိတုံ သက္ကာ၊ ဂုဟာပဗ္ဘာရာဒီသု ပန သက္ကာတိ။

ဧဝံ ဥပါသကေန ဝုတ္တေ ထေရော ဝနာဒယော ဧဝ မံ ရမေန္တီတိ ဒဿေန္တော "**ယထာ အဗ္ဘာနီ**"တိအာဒိမာဟ။ တဿတ္ထော—ယထာ ပါဝုသေ ကာလေ အဗ္ဘာနိ ဝလာဟကာနိ ဝေရမ္ဘဝါတော **နုဒတိ** ခိပတိ နီဟရတိ၊ ဧဝမေဝ မေ စိတ္တံ ဝိဝေကပဋိသညုတာ သညာ အဘိကိရန္တိ ဝိဝေကဋ္ဌာနံယေဝ အာကဗုန္တိ။

၁-ဥဇ္ဇုဟာနောဝ (သီ၊ဣ)၊ ဥဇ္ဇုဟာနော စ (က)　　၂-သီတံ သဟတိ (သီ)

ကိုံ စ? **အပဏ္ဍရော** ကာဋ္ဌဝဏ္ဍော **အဏ္ဍသမ္ဘဝေါ** အဏ္ဍဇော ကာကော **သီဝထိကာယ** သုသာနဋ္ဌာနေ **နိကေတစာရိကော** တမေဝ နိဝါသနဋ္ဌာနံ ကတ္ဝာ ဝိစရဏကော။ **ဥပ္ပါဒယတေဝ မေ သတိံ၊ သန္ဒေဟသ္မိံ ဝိရာဂ-နိဿိတန္တိ** ကာယသ္မိံ ဝိရာဂူပသံဟိတံ ကာယဂတာသတိကမ္မဋ္ဌာနံ မယ္ပံ ဥပ္ပါဒယတိယေဝ။ ဧကဒိဝသံ ကိရ ထေရော ကာကေန ခဇ္ဇမာနံ မနုဿကုဏပံ ပဿိဘ္ဘာ အသုဘသည်ံ ပဋိလဘိ၊ တံ သန္ဓာယ ဧဝမာဟ။ တေန ကာယေ[၁] သဗ္ဗသော ဆန္ဒရာဂဿ နတ္ထိတာယ ဝနေယေဝ ဝသိတုကာမောမှိတိ ဒဿေတိ။ **ယဉ္ဉာ**တိ **စ**-သဒ္ဒေါ သမုစ္စယတ္ထော၊ တေန အညမ္ပိ မမ အရည-ဝါသကာရဏံ သုဏာဟီတိ ဒဿေတိ။ **ယံ** ပဗ္ဗဇိတံ မေတ္တာဝိဟာရိတာယ အလောဘနိယပရိက္ခာရတာယ စ ရက္ခိတဗ္ဗဿ အဘာဝတော **အညေ** သေဝ-ကာဒယော နရက္ခန္တိ။ **ယော** စ ပဗ္ဗဇိတော **အညေ** ကေနစိ ကိဉ္ဇန-ပလိဗောဓဘူတေ[၂] နရက္ခတိ တာဒိသာနံယေဝ အဘာဝတော။ **သ ဝေ ဘိက္ခု သုခံ သေတီ**တိ သော ဘိက္ခု သမုစ္ဆိန္နကိလေသကာမတာယ သဗ္ဗသော ဝတ္ထုကာမေသု **အနပေက္ခဝါ** အပေက္ခာရဟိတော ယတ္ထ ကတ္ထစိ သုခံ သေတိ၊ တဿ အနုသင်္ကိတပရိသင်္ကိတာဘာဝတော[၃] အရညမ္ပိ ဂါမမ္ပိ သဒိသ-မေဝါတိ အတ္ထော။

ဣဒါနိ ပဗ္ဗတဝနာဒိနံ ရမဏီယတံ ဝသိတပုဗ္ဗတဉ္ဇ ဒဿေတုံ "**အစ္ဆောဒိ-ကာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ဝသိတံ မေ**တိ ဝုဋ္ဌပုဗ္ဗံ မယာ။ **ဝါဋ္ဌမိဂနိသေဝိ-တေ**တိ သီဟဗျဂ္ဃါဒီဟိ ဝါဋ္ဌမိဂေဟိ ဥပသေဝိတေ ဝနေ။

သင်္ကပ္ပံ နာဘိဇာနာမီတိ ဣမေ ယေ ကေစိ ပါဏိနော သတ္တာ ဥသုံသတ္တိ-အာဒီဟိ ပဟရဏေဟိ **ဟညန္တု** မာရိယန္တု[၄] မုဋ္ဌိပ္ပဟာရာဒီဟိ **ဝဏ္ဏန္တု** ဗာဓိယန္တု၊ အညေန ဝါ ယေန ကေနစိ အာကာရေန ဒုက္ခံ **ပပ္ပေါန္တု** ပါပုဏန္တူတိ ဧဝံ **ဒေါသသံဟိတံ** ပဋိဃသံယုတ္တံ တတော ဧဝ **အနရိယံ** ဗျာပါဒဝိဟိံသာဒိပ္ပဘေဒံ ပါပသင်္ကပ္ပံ ဥပ္ပါဒိတံ[၅] နာဘိဇာနာမိ၊ မိစ္ဆာ-ဝိတက္ကော နဥပ္ပန္နပုဗ္ဗောတိ မေတ္တာဝိဟာရိတံ ဒဿေတိ။

ဣဒါနိ "**ပရိစိဏ္ဏော**"တိအာဒိနာ အတ္တနော ကတကိစ္စတံ ဒဿေတိ။ တတ္ထ **ပရိစိဏ္ဏော**တိ ဥပါသိတော ဩဝါဒါနုသာသနီကရဏဝသေန။ **ဩဟိတော**တိ ဩရောဟိတော။ **ဂရုကော ဘာရော**တိ ဂရုတရော ခန္ဓဘာရော။

၁-တေန ကာယေန (သီ၊ ဣ) ၂-ကေစိ ဝနပိဉ္ဇန....(သီ)၊ ကေစိ ဝနကိဉ္ဇန....(ဣ)
၃-အနုသင်္ကိတာဘာဝေ (သီ၊ ဣ) ၄-မရိဿန္တု (သီ၊ ဣ) ၅-ဥဒ္ဒိတံ (သီ၊ ဣ)

နာဘိနန္ဒာမိ မရဏန္တိ "ကထံ နု ခေါ မေ မရဏံ သိယာ"တိ မရဏံ နဂ္ဂစ္ဆာမိ။ **နာဘိနန္ဒာမိ ဇီဝိတ**န္တိ "ကထံ နု ခေါ အဟံ စိရံ ဇီဝေယျ"န္တိ ဇီဝိတမ္ပိ နဂ္ဂစ္ဆာမိ။ ဧတေန မရဏေ ဇီဝိတေ စ သမာနစိတ္တတံ ဒဿေတိ။ **ကာလဉ္ဆ ပဋိကခ်ါမီ**တိ ပရိနိဗ္ဗာနကာလံဝ အာဂမေမိ။ **နိဗ္ဗိသ**န္တိ နိဗ္ဗိသန္တောဝ၊ ဘတိယာ ကမ္မံ ကရောန္တောဝ။ **ဘတကော ယထာ**တိ ယထာ ဘတကော ပရဿ ကမ္မံ ကရောန္တောဝ ကမ္မသိဒ္ဓိံ အနဘိနန္ဒန္တောပိ ကမ္မံ ကရောန္တောဝ ဒိဝသက္ခယံ ဥဒိက္ခတိ၊ ဧဝံ အဟမ္ပိ ဇီဝိတံ အနဘိနန္ဒန္တောပိ အတ္တဘာဝဿ ယာပနေန မရဏံ အနဘိနန္ဒန္တောပိ ပရိယောသာနကာလံ ပဋိကခ်ါမီတိ။ သေသံ ဝုတ္တ-နယမေဝ။

သံကိစ္စတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ကောဒသနိပါတဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၂-ဒွါဒသကနိပါတ

၁-သီလဝတ္ထုရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဒွါဒသကနိပါတေ **သီလမေဝါ**တိအာဒိကာ အာယသ္မတော သီလဝတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဋ္ဋူပနိဿယံ ကုသလံ ဥပစိနန္တော ဇုမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ရာဇဂဟေ ဗိမ္ဗိသာရရညော ပုတ္တော ဟုတ္ဝာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ **သီလဝါ**တ်ဿ နာမံ အဟောသိ။ တံ ဝယပ္ပတ္တံ ရာဇာ အဇာတသတ္တု မာရေတုကာမော စက္ကံ မတ္တဟတ္ထိံ အာရောပေတ္ဝာ နာနာဝိဓေဟိ ဥပါယေဟိ ဥပက္ကမန္တောပိ မာရေတုံ နာသက္ခိ ပစ္ဆိမဘဝိကဿ အရဟတ္တံ အပ္ပတ္ဝာ အန္တရာ ဇီဝိတန္တရာယဘာဝတော။ တဿ ပဝတ္တိံ ဒိသ္ဝာ ဘဂဝါ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရံ အာဏာပေသိ “သီလဝကုမာရံ အာနေဟီ”တိ။ ထေရော ဂုဒ္ဓိဗလေန သဒ္ဒိံ ဟတ္ထိနာ တံ ဂ အာနေသိ။ ကုမာရော ဟတ္ထိတော ဩရုယ္ဟ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတ္ဝာ ကေမန္တံ နိသီဒိ။ ဘဂဝါ တဿ အဇ္ဈာသယာနုရူပံ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ သော ဓမ္မံ သုတ္ဝာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တော နစိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပတ္ဝာ ကောသလရဋ္ဌေ ဝသတိ။ အထ နံ အဇာတသတ္တု “မာရေထာ”တိ ပုရိသေ အာဏာပေသိ။ တေ ထေရဿ သန္တိကံ ဂန္ဒာ ဋ္ဌိတာ ထေရေန ကထိတံ ဓမ္မကထံ သုတ္ဝာ သဒ္ဓာတသံဝေဂါ ပဿန္နစိတ္တာ ဟုတ္ဝာ ပဗ္ဗဇိံသု။ ထေရော တေသံ—

၆၀၈။ “သီလမေဝိဓ သိက္ခေထ၊ အသ္မိံ လောကေ သုသိက္ခိတံ။
သီလံ ဟိ သဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ၊ ဥပနာမေတိ သေဝိတံ။

၆၀၉။ သီလံ ရက္ခေယျ မေဓာဝိ၊ ပတ္ထယာနော တယော သုခေ။
ပသံသံ ဝိတ္တိလာဘဉ္စ၊ ပေစ္စ သဂ္ဂေ ပမောဒနံ။

၆၁၀။ သီလဝါ ဟိ ဗဟူ မိတ္တေ၊ သညမေနာ’ဓိဂစ္ဆတိ။
ဒုဿီလော ပန မိတ္တေဟိ၊ ဓံသတေ ပါပ’မာစရံ။

၆၁၁။ အဝဏ္ဏဉ္စ အကိတ္တိဉ္စ၊ ဒုဿီလော လဘတေ နရော။
ဝဏ္ဏံ ကိတ္တိံ ပသံသဉ္စ၊ သဒါ လဘတိ သီလဝါ။

၁-ပရိဟန်း (သီ)၊ ပဋိပတ္တိံ (ဂ္ဂ) ၂-ဂုဒ္ဓိဗလေန ဟတ္ထိနာဂံ (သီ)၊ ဂုဒ္ဓိဗလေန သဒ္ဒိံ ဟတ္ထိနာဂံ (ဂ္ဂ)

၆၁၂။ အာဒိ သီလံ ပတိဋ္ဌာ စ၊ ကလ္လာဏာနဉ္စ မာတုကံ။
ပမုခံ သဗ္ဗဓမ္မာနံ၊ တသ္မာ သီလံ ဝိသောဓယေ။

၆၁၃။ ဝေလာ စ သံဝရံ သီလံ၊ စိတ္တာသ အဘိဟာသနံ။
တိတ္ထဉ္စ သဗ္ဗပုဒ္ဓါနံ၊ တသ္မာ သီလံ ဝိသောဓယေ။

၆၁၄။ သီလံ ဗလံ အပ္ပဓိမံ၊ သီလံ အာဝုဓမုတ္တမံ[၁]။
သီလမာဘရဏံ သေဋ္ဌံ၊ သီလံ ကဝစမဘေ့တံ[၂]။

၆၁၅။ သီလံ သေတု မဟေသက္ခော၊ သီလံ ဂန္ဓော အနုတ္တရော။
သီလံ ဝိလေပနံ သေဋ္ဌံ၊ ယေန ဝါတိ ဒိသောဒိသံ။

၆၁၆။ သီလံ သမ္မလမေဝ'ဂ္ဂံ၊ သီလံ ပါထေယ္ယမုတ္တမံ။
သီလံ သေဋ္ဌော အတိဝါဟော၊ ယေန ယာတိ ဒိသောဒိသံ။

၆၁၇။ ဣဓေဝ နိန္ဒံ လဘတိ၊ ပေစ္စ ဘဝေ စ ဒုမ္မနော။
သဗ္ဗတ္ထ ဒုမ္မနော ဗာလော၊ သီလေသု အသမာဟိတော။

၆၁၈။ ဣဓေဝ ကိတ္တိံ လဘတိ၊ ပေစ္စ သဂ္ဂေ စ သုမ္မနော။
သဗ္ဗတ္ထ သုမနော ဓီရော၊ သီလေသု သုသမာဟိတော။

၆၁၉။ သီလမေဝ ဣဓ အဂ္ဂံ၊ ပညဝါ ပန ဥတ္တမော။
မနုဿေသု စ ဒေဝေသု၊ သီလပညာဏတော ဇယ''န္တိ—

ဣမာဟိ ဂါထာဟိ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။

တတ္ထ **သီလမေဝိဓ သိက္ခေထ၊ အသ္မိံ လောကေတိ** ဣဓတိ နိပါတမတ္တံ၊ ဣမသ္မိံ သတ္ထလောကေ အတ္ထကာမော ကုလပုတ္တော စာရိတ္တဝါရိတ္တာဒိဘေဒံ အာဒိတော သီလမေဝ သိက္ခေယျ၊ သိက္ခန္တော စ နံ **သုသိက္ခိတံ** အခဏ္ဍာဒိ-ဘာဝပါဒနေန သုဋ္ဌု သိက္ခိတံ သုပရိသုဒ္ဓံ ပရိပုဏ္ဏဉ္စ ကတ္ဝာ သိက္ခေယျ။ **အသ္မိံ လောကေ**တိ ဝါ ဣမသ္မိံ သာသနလောကေ သိက္ခိတဗ္ဗမေသု သီလံ အာဒိတော သိက္ခေယျ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မတ္ထိယာဝိ သီလဿ ပတိဋ္ဌာဘာဝတော အာဟ "**သီလံ ဟီ**"တိအာဒိ။ တတ္ထ **ဟီ**တိ ကာရဏဝစနံ။ ယသ္မာ သီလံ **သေဋ္ဌံ** ပရိစိတံ

၁-အာဝုဓံ ဥတ္တမံ (ဣ) ၂-ကဝစံ အဘေ့တံ (ဣ)

ရက္ခိတံ မနုဿသမ္ဗုတ္တိ ဒိဗ္ဗသမ္ဗုတ္တိ နိဗ္ဗာနသမ္ဗုတ္တိတိ[1] ဧတံ **သမ္ဗသမ္ဗုတ္တိ**ံ တံ-သမဂိနော သတ္တဿ **ဥပနာမေတိ** အာဝဟတိ။

သီလံ သမ္ဗသမ္ဗုတ္တိ**ံ** ဥပနာမေတိတိ သခ်ေပတော ဝုတ္တမတ္ထံ ဝိတ္ထာရတော ဒဿေန္တော **"သီလံ ရက္ခေယျာ"**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ရက္ခေယျာ**တိ ဂေါပေယျ။ ပါဏာတိပါတာဒ်ီတော ဟိ ဝိရမန္တော ဝတ္ထုပဋိဝတ္ထုဿ ပူရေန္တော ပဋိပက္ခာဘိဘဝနတော တံ ရက္ခတိ နာမ။ **မေဓာဝီ**တိ ပညဝါ၊ ဇာဒံ တဿ ရက္ခနုပါယဒဿနံ၊ ဉာဏဗလေန ဟိဿ သမာဒါနံ အဝိကောပနဿ ဟောတိ။ **ပတ္ထယာနော**တိ ဇာနန္တော။ **တယော သုခေ**တိ တိဏိ သုခါနိ။ သုခနိမိတ္တံ ဝါ "သုခ"န္တိ အဓိပ္ပေတံ။ **ပသံသန္တိ** ကိတ္တိ**ံ**, ဝိညူဟိ ဝါ ပသံသနံ။ **ဝိတ္တိလာဘန္တိ** တုဋ္ဌိလာဘံ။ "ဝိတ္တလာဘ"န္တိ စ ပဌမန္တိ၊ ဓနလာဘန္တိ အတ္ထော။ သီလဝါ ဟိ အပ္ပမတ္တတာယ မဟန္တံ ဘောဂက္ခန္ဓံ အဓိဂစ္ဆတိ။ **ပေစ္ဆာ**တိ ကာလက်တ္တာ။ **သဂ္ဂေ ပမောဒန**န္တိ ဒေဝလောကေ ဇာဋ္ဌေဟိ ကာမဂုဏေဟိ မောဒန္တဿ ပတ္ထယ-မာနောတိ သမ္ဗန္ဓော။ ဇာဓလောကေ ပသံသံ ဝိတ္တိလာဘံ ပရလောကေ ဒိဗ္ဗသမ္ဗုတ္တိယာ မောဒန္တဿ ဇာနန္တော သီလံ ရက္ခေယျာတိ ယောဇနာ။

သညမေနာတိ ကာယာဒိနံ[2] သံယမေန။ သံယတော ဟိ ကာယဒုစ္စရိတာ-ဒိဟိ ကဋ္ဌိ အဝိဟေဌေန္တော အဘယဒါနံ ဒဒန္တော ပိယမနာပတာယ မိတ္တာနံ ဂန္ဆတိ။ **ဓံသတေ**တိ အပေတိ။ **ပါပမာစရ**န္တိ ပါဏာတိပါတာဒိပါပကမ္မံ ကရောန္တော။ ဒုသီလံ ဟိ ပုဂ္ဂလံ အတ္ထကာမာ သတ္တာ နာ ဘဇန္တိ၊ အညဒတ္ထု ပရိဝဇ္ဇေန္တိ။

အဝဏ္ဏန္တိ အဂုဏံ, သမ္မုခါ ဂရဟံ ဝါ။ **အကိတ္တိ**န္တိ အယသံ[3] အသိလောကံ။ **ဝဏ္ဏ**န္တိ ဂုဏံ။ **ကိတ္တိ**န္တိ သိလောကံ ပတ္ထဋယသတံ။ **ပသံသ**န္တိ သမ္မုခါ ထောမနံ။

အာဒီတိ မူလံ။ သီလံ ဟိ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အာဒိ။ ယထာဟ "တသ္မာ-တိဟ တွံ ဘိက္ခု အာဒိမေဝ ဝိသောဓေဟိ ကုသလေသု ဓမ္မေသု။ ကော စာဒိ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ၊ သီလဉ္စ သုဝိသုဒ္ဓ"န္တိ[4]။ **ပတိဋ္ဌာ**တိ အဓိဋ္ဌာနံ။ သီလဉ္ဟိ သဗ္ဗေသံ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မာနံ ပတိဋ္ဌာ။ တေနာဟ "သီလေ ပတိဋ္ဌာယာ"တိ-အာဒိ[5]။ **ကလျာဏာနဉ္စ မာတုကန္တိ** သမထဝိပဿနာဒိနံ ကလျာဏဓမ္မာနံ

၁-မနုဿသမ္ဗုတ္တိ ဒေဝသမ္ဗုတ္တိ ဗြဟ္မသမ္ဗုတ္တိ နိဗ္ဗာနသမ္ဗုတ္တိတိ (သီ၊ ဋ္ဌ)၊ မနုဿသမ္ဗုတ္တိ**ံ** ဒိဗ္ဗသမ္ဗုတ္တိ**ံ** နိဗ္ဗာနသမ္ဗုတ္တိန္တိ (က)

၂-ကာယာဒိဟိ (ဋ္ဌ၊ က)　　၃-အာယသာကျံ (သီ၊ ဋ္ဌ)

၄-သံ ၃-၁၂၄-ပိဋ္ဌေ။　　၅-သံ ၁-၁၃-၁၆၇၊ ခု ၁၀-၁၉၇၊ ခု ၁၁-၃၃-ပိဋ္ဌေသု။

မာတုဘူတံ၊ ဇနကန္တိ အတ္ထော။ **ပမုခံ သဗ္ဗဓမ္မာန**န္တိ သဗ္ဗေသံ ပါမောဇ္ဇာဒီနံ အနဝဇ္ဇဓမ္မာနံ ပမုခံ မုခဘူတံ၊ ပဝတ္တိဒ္ဒါရန္တိ အတ္ထော။ **တသ္မာ**တိ အာဒိဘာဝါ-ဒိတော။ **ဝိသောဓယေ**တိ အက္ခဏ္ဍာဒိဘာဝေန သမ္ပာဒေယျ။

ဝေလာတိ ဒုစ္စရိတေဟိ အနတိက္ကမနီယဋ္ဌေန ဝေလာ၊ သီမာတိ အတ္ထော။ ဝေလာယတိ ဝါ ဒုသိလျံ စလယတိ[၁] ဝိဒ္ဓံသေတီတိ ဝေလာ။ သံဝရံ သီလံ ကာယဒုစ္စရိတာဒီနံ ဥပ္ပတ္တိဒ္ဒါရဿ ပိဒဟနတော။ **အဘိဟာသန**န္တိ တောသနံ အဝိပ္ပဋိသာရဟေတုတာယ စိတ္တဿာဘိပ္ပမောဒနတော။ **တိတ္ထဥ္ဇ သဗ္ဗဗုဒ္ဓါန**န္တိ သာဝကဗုဒ္ဓါ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါတိ သဗ္ဗေသံ ဗုဒ္ဓါနံ ကိလေသမလပ္ပ-ဝါဟနေ[၂] နိဗ္ဗာနမဟာသမုဒ္ဒါဝဂါဟဏေ စ တိတ္ထဘူတဥ္ဇ။

သီလံ ဗလံ အပ္ပဋိမန္တိ မာရသေနပ္ပမဒ္ဒနေ အသဒိသံ ဗလံ သေနာထာမော စ။ **အာဝုဓမုတ္တမ**န္တိ သံကိလေသဓမ္မာနံ ဆေဒနေ ဥတ္တမံ ပဟရဏံ။ ဂုဏသရီ-ရောပသောဘနဋ္ဌေန **အာဘရဏံ။ သေဋ္ဌ**န္တိ သဗ္ဗကာလံ ဥတ္တမံ ဒဗ္ဗဥ္ဇ။ သပါဏ[၃]ပရိတ္တာနတော **ကဝစမဗ္ဘုတံ။** "အဗ္ဘိဒ"န္တိ စ ပဌန္တိ၊ အဘေဇ္ဇန္တိ အတ္ထော။

အပါယမဟောဃာတိက္ကမနေ သံသာရမဟောဃာတိက္ကမနေ စ ကိလေ-သေဟိ အသံသီဒနဋ္ဌေန[၄] **သေတု။ မဟေသက္ခော**တိ မဟဗ္ဗလော။ **ဂန္ဓော အနုတ္တရော**တိ ပဋိဝါတံ သဗ္ဗဒိသာသု ဝါယနတော အနုတ္တရော ဂန္ဓော သဗ္ဗဇနမနောဟရတ္တာ။ တေနာဟ **"ယေန ဝါတိ ဒိသောဒိသ"**န္တိ၊ ယေန သီလဂန္ဓေန တံသမင်္ဂီ ဒိသောဒိသံ သဗ္ဗာ ဒိသာ ဝါယတိ။ "ဒိသောဒိသာ"တိပိ ပါဋိ၊ ဒသ ဒိသာတိ[၅] အတ္ထော။

သမ္ဗလမေဝ'ဂ္ဂန္တိ သမ္ဗလံ နာမ ပုဋ္ဌဘတ္တံ။ ယထာ ပုဋ္ဌဘတ္တံ ဂဟေတ္ဝာ မဂ္ဂံ ဂစ္ဆန္တော ပုရိသော အန္တရာမဂ္ဂေ ဇိဃစ္ဆာဒုက္ခေန န ကိလမတိ၊ ဧဝံ သီလသမ္ပန္ဓောပိ သုဒ္ဓံ သီလသမ္ဗလံ ဂဟေတ္ဝာ သံသာရကန္တာရံ ပဋိပန္ဓော ဂတဂတဋ္ဌာနေ န ကိလမတီတိ သီလံ အဂ္ဂံ သမ္ဗလံ နာမ၊ တထာ **သီလံ ပါထေယျမုတ္တမံ** စောရာဒီဟိ အသာဓာရဏတ္တာ, တတ္ထ တတ္ထ ဣစ္ဆိတဗ္ဗ-သမ္ပတ္တိနိပ္ဖါဒနတော စ။ အတိက္ကာမေန္တော တံ တံ ဌာနံ ယထိစ္ဆိတဋ္ဌာနံ ဝါ ဝါဟေတိ သမ္ပာပေတီတိ **အတိဝါဟော၊ ယာနံ။** ကေနစိ အနုပဒ္ဒုတံ ဟုတ္ဝာ

၁-ဝေလာယတိ ဒုသိလျံ ဝေလေတိ (သီ၊ ဣ)

၂-....မလပ္ပဟာဏမာဟ(သီ)၊....မလပ္ပဝါဟနမာဟ၊ တေန(ဣ)　　၃-ဥတ္တမံ။ ဒုဗ္ဗစသရပါတ....(က)

၄-အသံဟီရဋ္ဌေန (သီ၊ ဣ)　　၅-ဒသပိ ဒိသာတိပိ (သီ)

ဗုစ္ဆိတဋ္ဌာနပုတ္တိဟေတုတာယ သီလံ သေဋ္ဌံ အတိဝါဟော။ **ယေနာ**တိ ယေန အတိဝါဟေန **ယာတိ ဒိသောဒိသ**န္တိ အဂတိံ ဂတိဩာပိ တံ တံ ဒိသံ သုခေနေဝ ဂစ္ဆတိ။

ဗုဓေဝ နိန္ဒံ လဘတီတိ ဗုဓလောကေပိ **ဒုမ္မနော** ရာဂါဒီဟိ ဒူသိတ-စိတ္တော "ဒုဿီလော ပါပဓမ္မော"တိ နိန္ဒံ ဂရဟံ လဘတိ။ **ပေစ္စ** ပရလောကေပိ အပါယေ "ပုရိသတ္တကလိ အဝဇာတာ"တိအာဒိနာ ယမပုရိသာဒီဟိ စ နိန္ဒံ လဘတိ။ န ကေဝလံ နိန္ဒမေဝ လဘတိ၊ အထ ခေါ **သဗ္ဗတ္ထ ဒုမ္မနော ဗာလော** ဗုဓလောကေ ဒုစ္စရိတစရဏေန ဒူသိတစိတ္တော ပရလောကေ ကမ္မကာရဏာဒိဝသေန ဒုက္ခုပ္ပတ္တိယာတိ[၁] သဗ္ဗတ္ထ ဗာလော ဒုမ္မနော ဟောတိ။ ကထံ? **သီလေသု အသမာဟိတော** သမ္မာ သီလေသု န ဌပိတစိတ္တော အပ္ပတိဋ္ဌိတစိတ္တော။

ဗုဓေဝ ကိတ္တိံ လဘတီတိ ဗုဓလောကေပိ သုမနော "သပ္ပုရိသော သီလဝါ ကလျာဏဓမ္မော"တိ ကိတ္တိံ လဘတိ။ **ပေစ္စ** ပရလောကေပိ သဂ္ဂေ "အယံ သပ္ပုရိသော သီလဝါ ကလျာဏဓမ္မော။ တထာ ဟိ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပန္နော"တိအာဒိနာ ကိတ္တိံ လဘတိ။ န ကေဝလံ ကိတ္တိမေဝ လဘတိ၊ အထ ခေါ **ဓီရော** ဓိတိသမ္ပန္နော **သီလေသု သုဋ္ဌု သမာဟိတော** အပ္ပိတစိတ္တော သုပ-တိဋ္ဌိတစိတ္တော သဗ္ဗတ္ထ ဗုဓလောကေ သုစရိတစရဏေန ပရလောကေ သမ္ပတ္တိ-ပဋိလာဘေန **သုမနော** သောမနဿပ္ပတ္တော ဟောတိ။ **သီလမေဝ ဗုဓ အဂ္ဂ**န္တိ ဒုဝိဓံ သီလံ လောကိယံ လောကုတ္တရန္တိ။ တတ္ထ လောကိယံ တာဝ ကာမလောကေ ခတ္တိယမဟာသာလာဒီသု, ဒေဝလောကေ ဗြဟ္မလောကေ စ ဥပပတ္တိဝိသေသံ[၂] အာဝဟတိ၊ လာဘီဘာဝါဒိကဿ စ ကာရဏံ ဟောတိ။ လောကုတ္တရံ ပန သကလမ္ပိ ဝဋ္ဌဒုက္ခံ အတိက္ကာမေတီတိ သီလံ အဂ္ဂမေဝ။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ—

"ဟီနေန ဗြဟ္မစရိယေန၊ ခတ္တိယေ ဥပပဇ္ဇတိ။
မဇ္ဈိမေန စ ဒေဝတ္တံ၊ ဥတ္တမေန ဝိသုဇ္ဈတီ"တိ[၃]။

"အာကခေ်ယျ စေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု "လာဘီ အဿံ စီဝရပိဏ္ဍ-ပါတသေနာသနဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရာန"န္တိ[၄], "သီလေ-သွေဝဿ ပရိပူရကာရီ"တိ[၅] "ဗုဇ္ဈတိ ဘိက္ခဝေ သီလဝတော စေတောပဏိဓိ ဝိသုဒ္ဓတ္တာ"တိ[၆] စ။

၁-ဒုက္ခပ္ပတ္တောတိ (?) ၂-ဥပ္ပတ္တိဝိသေသံ (သီ၊ ဗု) ၃-ခု ၅-၁၈၃-ပိဋ္ဌေဇာတကေ။
၄-မ ၁-၃၉-ပိဋ္ဌေ။ ၅-မ ၁-၃၉-ပိဋ္ဌေ။ ၆-အံ ၃-၇၁၊ ဒီ ၃-၂၁၄-ပိဋ္ဌေသု။

လောကုတ္တရသီလဿ ပန သဗ္ဗသော ပဟီနပဋိပက္ခဿ သတ္တမဘဝတော[1] ပဋ္ဌာယ သံသာရဒုက္ခံ ဝိနိဝတ္တေန္တဿ အဂ္ဂဘာဝေ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ။ **ပညဝါ ပန ဥတ္တမော**တိ "ပညဝါ ပန ပုဂ္ဂလော ဥတ္တမော ပရမော သေဋ္ဌောယေဝါ"တိ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနေန ပညာယ ဧဝ သေဋ္ဌဘာဝံ ဝဒတိ။ ဣဒါနိ သီလပညာနံ သေဋ္ဌ-ဘာဝံ ကိစ္စတော ဒဿေန္တော "**သီလပညာဏတော ဇယ**"န္တိ အာဟ။ **ဇယ**န္တိ စ လိဂ်ဝိပလ္လာသော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ အဟူတိ ဝါ ဝစနသေသော။ တတ္ထ ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာဏံ၊ သီလတော ပညာဏတော စ ပဋိပက္ခဇယော။ န ဟိ သီလေန ဝိနာ ပညာ သမ္ဘဝတိ၊ ပညာယ စ ဝိနာ သီလံ ကိစ္စကရံ၊ အညမညောပကာရကံ[2] စေတံ။ ဝုတ္တဉ္ဍိ "သီလပရိဓောတာ ပညာ၊ ပညာ-ပရိဓောတံ သီလ"န္တိ[3]။ **မနုဿေသု စ ဒေဝေသူ**တိ ဣဒံ နေသံ ဌာနဝိသေသ-ဒဿနံ။ တတ္ထ ဟိ တာနိ သဝိသေသာနိ ဝတ္တန္တိ၊ သမာဓိ ပနေတ္ထ သီလပက္ခိကော ပညာယ အဓိဋ္ဌာနဘာဝတော, ပညာပက္ခိကော ဝါ ဘာဝေတဗ္ဗတော သီလာဓိဋ္ဌာနတော စ။

ဧဝံ ထေရော တေသံ ဘိက္ခူနံ သီလမုခေန ဓမ္မံ ဒေသေန္တော အတ္တနော သုဝိသုဒ္ဓသီလာဒိဂုဏတာဒီပနေန အည် ဗျာကာသိ။

သီလဝတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-သုနီတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

နီစေ ကုလမှီဘိအာဒိကာ အာယသ္မတော သုနီတတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ ဥပစိနိတ္ဝာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဗုဒ္ဓဿ သုညကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ ဝယပ္ပတ္တော ဗာလဇနေဟိ သဒ္ဓိံ ကီဋ္ဌာပသုတော ဟုတ္ဝာ ဝိစရန္တော ဧကံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ ဂါမေ ပိဏ္ဍာယ စရန္တံ ဒိသ္ဝာ "ကိံ တုယ္ဟံ သဗ္ဗသော ဝဏိတသရီရဿ ဝိယ သကလံ ကာယံ ပဋိစ္ဆာဒေတ္ဝာ ဘိက္ခာစရဏေန၊ နနု နာမ ကသိဝါဏိဇ္ဇာဒီဟိ ဇီဝိကာ ကပ္ပေတဗ္ဗာ။ တာနိ စေ ကာတုံ န သက္ကောသိ၊ ဃရေ ဃရေ မုတ္တကရီသာဒီနိ နီဟရန္တော ပစ္ဆာ ဝတ္ထု-သောဓနေန ဇီဝါဟီ"တိ[4] အက္ကောသိ။ သော တေန ကမ္မေန နိရယေ ပစ္စိတ္ဝာ တဿေဝ ကမ္မဿ ဝိပါကာဝသေသေန မနုဿလောကေပိ ဗဟူနိ

၁-သတတံ သမ္ဘဝတော (သီ၊ ဣ)　　၂-အညမညပကာရဏံ (ဣ)
၃-ဒီ ၁-၁၁၆-ပိဋ္ဌေ။　　၄-စမာဟီတိ (သီ၊ ဣ)

ဇာတိသတာနိ ပုပ္ဖဆဋ္ဌကကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ တထာ ဇိဝိကံ ကပ္ပေသိ။ ဣမသ္မိဉ္စ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ပုပ္ဖဆဋ္ဌကကုလေ ဧဝ နိဗ္ဗတ္တော ဉာဏ္ဘာရသောဓနကမ္မေန ဇိဝိကံ ကပ္ပေတိ ဃာသစ္ဆာဒနမတ္တမ္ပိ အလာဘန္တော။

အထ ဘဂဝါ ပစ္ဆိမယာမေ ဗုဒ္ဓါစိဏ္ဏံ မဟာကရုဏာသမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇိတ္ဝာ တတော ဝုဋ္ဌာယ ဗုဒ္ဓစက္ခုနာ လောကံ ဝေါလောကေန္တော သုနိတသ္သ ဟဒယဇ္ဈာနဿ္ဝ ဃဋ္ဋေ ပဒီပံ ဝိယ ပဇ္ဇလန္တံ အရဟတ္တ္။ပနိဿယံ ဒိသ္ဝာ ဝိဘာတာယ ရတ္တိယာ ပုဗ္ဗဏ္ဟသမယံ နိဝါသေတ္ဝာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ ဘိက္ခု-သံဃပရိဝုတော ရာဇဂဟံ ပိဏ္ဍာယ ပဝိဋ္ဌော ယသံ ဝိထိယံ သုနိတော ဉာဏ္ဘာရသောဓနကမ္မံ ကရောတိ၊ တံ ဝိထိ ပဋိပဇ္ဇိ။ သုနိတောပိ တတ္ထ တတ္ထ ဝိဃာသုစ္ဆာရသက်ာရာဒိကံ ရာသိ ကတ္ဝာ ပိဋ္ဌကေသု ပက္ခိပိတ္ဝာ ကာဇေ-နာဒါယ ပရိဟရန္တော[1] ဘိက္ခုသံဃပရိဝုတံ သတ္ထာရံ အာဂစ္ဆန္တံ ဒိသ္ဝာ သာရဇ္ဇ-မာနော[2] သမ္ဗာကုလဟဒယော ဂမနမဂ္ဂံ နိလီယနောကာသ္ဝ အလာဘန္တော ကာဇံ ဘိတ္တိုပဿေ ဌပေတ္ဝာ ကေန ပဿေန အနုပရိသန္တော ဝိယ ဘိတ္တိံ အလ္လီနော ပဏ္ဍလိကော အဋ္ဌာသိ။ "ဘိတ္တိဆိဒ္ဒေန အပက္ကမိတုကာမော အဟောသိ" တိပိ ဝဒန္တိ။

သတ္ထာ တသ္သ သမီပံ ပတ္ဝာ "အယံ အတ္တနော ကုသလမ္ပလသဒ္ဓောဒိတံ ဉပဂတံ မံ သာရဇ္ဇမာနော ဇာတိယာ ကမ္မသ္သ စ နိဟီနတာယ သမ္မုခီဘာဝမ္ပိ လဇ္ဇတိ၊ ဟန္ဒသ္သ ဝေသာရဇ္ဇံ ဥပ္ပါဒေဿာမီ" တိ ကရုဏာဘာဝနံ ပုရေစာရိကံ ကရောန္တော ဒွါဒသဟိ ဗလေဟိ ဥပေတံ သဗ္ဗညုတဉာဏံ ပဋိလဘိ။ ဗလဉာဏာနိ ပနေတ္ထ ဒသ ဗလာနိ စတုဝေသာရဇ္ဇာနိ တီဏိ အသာဓာရဏဉာဏာနိ မဟာကရုဏာသမာပတ္တိ စာတိ ဧဝံ ဒွါဒသဟိ ဗလေဟိ ဥပေတံ သဗ္ဗညုတဉာဏံ ပဋိလဘိ။ ဧဝံ ပဋိလဒ္ဓသဗ္ဗညုတဉာဏော ပန သတ္ထာ ဗောဓိမဏ္ဍေ နိသိန္နော ဝိယ ဟိမဝန္တပဗ္ဗတေ နိသိန္နော ဝိယ စ ဂန္ဓကုဋိယံ နိသိန္နော ဝိယ စ ဗုဒ္ဓလီလာယ သတ္တသတ္တာဟံ ဝီတိနာမေသိ။ ဧဝံ ဗုဒ္ဓလီလာယ သတ္တသတ္တာဟံ ဝီတိနာမေတ္ဝာ ဗောဓိမဏ္ဍာ ဥဋ္ဌာယ ဂန္ဓကုဋိဒ္ဝာရကောဋ္ဌကေ ဌတ္ဝာ ဒေဝမနုဿာနံ ဒိဋ္ဌိဝိသုကဒိဋ္ဌိဂတိကာနံ ဝိနောဒနတ္ထ

“တာ ဒေဝတာ သတ္ထာသတာ ဥဋ္ဌာရာ၊
ဗြဟ္မာ စ ဇုန္ဒော ဥပသင်္ကမိတ္ထာ။
အာဇာနိယံ ဇာတိဇရာဘိဘူတံ၊
သုနိတံ နမဿန္တိ ပဿန္ဓစိတ္တာ”တိအာဒိ။

ဘဂဝါ တံယေဝ ဒေဝသံဃပုရက္ခတံ ဒိသွာ သိတံ ကတ္ဝာ ပသံသန္တော “တပေန ဗြဟ္မစရိယေနာ”တိ ဂါထာယ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ အထ နံ သမ္မဟုလာ ဘိက္ခူ သိဟနာဒံ နဒါပေတုကာမာ “အာဝုသော သုနိတ ကဿာ ကုလာ တွံ ပဗ္ဗဇိတော၊ ကထံ ဝါ ပဗ္ဗဇိတော၊ ကထဉ္စ သစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈိ”တိ ပုစ္ဆိံသု။ သော တံ သဗ္ဗံ ပကာသေန္တော—

၆၂၀။ “နိစေ ကုလမှိ ဇာတောဟံ၊ ဒလိဒ္ဒေါ အပ္ပဘောဇနော။
ဟီနကမ္မံ မမံ အာသိ၊ အဟောသိံ ပုပ္ဖဆဍ္ဍကော။

၆၂၁။ ဇိဂုစ္ဆိတော မနုဿာနံ၊ ပရိဘူတော စ ဝဏ္ဏိတော။
နိစံ မနံ ကရိတ္ဝာန၊ ဝန္ဒိသံ ဗဟုကံ ဇနံ။

၆၂၂။ အထဒ္ဒသာသိံ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ ဘိက္ခုသံဃပုရက္ခတံ။
ပဝိသန္တံ မဟာဝီရံ၊ မဂဓာနံ ပုရုတ္တမံ။

၆၂၃။ နိက္ခိပိတ္ဝာန ဗျာဘင်္ဂိံ၊ ဝန္ဒိတုံ ဥပသင်္ကမိံ။
မမေဝ အနုကမ္ပာယ၊ အဋ္ဌာသိ ပုရိသုတ္တမော။

၆၂၄။ ဝန္ဒိတ္ဝာ သတ္ထုနော ပါဒေ၊ ကေမန္တံ ဋ္ဌိတော တဒါ။
ပဗ္ဘင်္ကရံ အဟမာယန္တိံ၊ သဗ္ဗသတ္တာနမုတ္တမံ။

၆၂၅။ တတော ကာရုဏိကော သတ္ထာ၊ သဗ္ဗလောကာနုကမ္ပကော။
‘ဟေ ဘိက္ခူ’တိ မံ အာဟ၊ သာ မေ အာသူပသမ္ပဒါ။

၆၂၆။ သောဟံ ဧကော အရညသ္မိံ၊ ဝိဟရန္တော အတန္ဒိတော။
အကာသိံ သတ္ထု ဝစနံ၊ ယထာ မံ ဩဝဒီ ဇိနော။

၆၂၇။ ရတ္တိယာ ပဌမံ ယာမံ၊ ပုဗ္ဗဇာတိမနုဿရိံ။
ရတ္တိယာ မဇ္ဈိမံ ယာမံ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုံ ဝိသောဓယိံ။
ရတ္တိယာ ပစ္ဆိမေ ယာမေ၊ တမောခန္ဓံ ပဒါလယိံ။

ထေရဂါထာ-ဋ္ဌ ၂-၁၅

၆၂၈။ တတော ရတျာ ဝိဝသာနေ၊ သူရိယုဂ္ဂမနံ ပတိ[၁]။
ဗ္ဗန္ဒော ဗြဟ္မာ စ အာဂန္ဒာ၊ မံ နမဿိ[၂]သု ပဉ္ဇလီ။

၆၂၉။ 'နမော တေ ပုရိသာဇည၊ နမော တေ ပုရိသုတ္တမ။
ယဿ တေ အာသဝါ ခီဏာ၊ ဒက္ခိဏေယျောသိ မာရိသ'။

၆၃၀။ တတော ဒိသ္ဝာန မံ သတ္ထာ၊ ဒေဝသံဃပုရက္ခတံ။
သိတံ ပါတုကရိတ္ဝာန၊ ဗ္ဗမမတ္ထံ အဘာသထ။

၆၃၁။ 'တပေန ဗြဟ္မစရိယေန၊ သံယမေန ဒမေန စ။
ဧတေန ဗြာဟ္မဏော ဟောတိ၊ ဧတံ ဗြာဟ္မဏမုတ္တမ"န္တိ—

ဗ္ဗမာဟိ ဂါထာဟိ သီဟနာဒံ နဒိ။

တတ္ထ **နီစေ**တိ လာမကေ သဗ္ဗနိဟီနေ။ ဥစ္စနီစဘာဝေါ ဟိ နာမ သတ္တာနံ ဥပါဒါယုပါဒါယ၊ အယံ ပန သဗ္ဗနိဟီနေ ပုက္ကုသကုလေ ဥပ္ပန္နတံ ဒဿေန္တော "**နီစေ ကုလမှိ ဇာတော**"တိ အာဟ။ တေန ဝုတ္တံ "နီစေတိ လာမကေ သဗ္ဗနိဟီနေ"တိ။ **ဒလိဒ္ဒေါ**တိ ဒုဂ္ဂတော၊ ဒလိဒ္ဒါပိ[၂] ကေစိ ကဒါစိ ဃာသစ္ဆာဒနဿ လာဘိနော အကသိရဝုတ္တိနော ဟောန္တိ၊ အဟံ ပန သဗ္ဗကာလံ ကသိရဝုတ္တိတာယ[၃] ဟီနော ဥဒ္ဓနံ ဥပဋ္ဌပိတဥက္ခလိကော ဒဿနယုတ္တံ[၄] ထေဝကမ္ပိ အပဿိ[၅]ယေဝါတိ ဒဿေန္တော "**အပ္ပဘောဇနော**"တိ အာဟ။ နီစကုလိကာ ဒလိဒ္ဒါပိ ကေစိ အနီစကမ္မာဇီဝါ ဟောန္တိ၊ မယ္ဟံ ပန နတထာတိ ဒဿေန္တော အာဟ "**ဟီနကမ္မံ မမံ အာသီ**"တိ။ ကီဒိသန္တိ စေ? **အဟောသိ[၆] ပုပ္ပဆဋ္ဌကော၊** ဟတ္ထဝိကလဿ ဟတ္ထဝါတိ ဝိယ ဥပစာရဝသေနာယံ ဗ္ဗမဿ သမညာ အဟောသိ ယဒိဒံ "ပုပ္ပဆဋ္ဌကော"တိ။ မိလာတပုပ္ပသန္ဆရဝဏ္ဏတာယ ဝါ ဥက္ကာရဘူမိယာ ဧဝံ ဝုတ္တော[၇]။

ဇိဂုစ္ဆိတောတိ ဇာတိယာ စေဝ ကမ္မုနာ စ ဟီဋ္ဌိတော။ **မနုဿာန**န္တိ မနုဿေဟိ။ **ပရိဘူတော**တိ အဝညာတော။ **ဝမ္ဘိတော**တိ ခုံသိတော။ **နီစံ မနံ ကရိတ္ဝာနာ**တိ အညေ မနုဿေ သိနေရုံ ဝိယ ဥက္ခိပိတ္ဝာ တေသံ ပါဒပံသုတောပိ အတ္တာနံ နိဟီနံ ကတ္ဝာ ပဝတ္တိယာ နီစံ နိဟီနံ မနံ ကတ္ဝာ။

၁-ခ ၅-၂၃၆-ပိဋ္ဌေပိ။ ၂-ဒလိဒ္ဒါပိ ဟိ (သီ၊ က) ၃-ကသိရဝုတ္တိနာ (ဗ္ဗ)
၄-ဥဒ္ဓံ ဥတ္တိဋ္ဌပုဂ္ဂလကော ဒသန္ဒယုတ္တံ (ဗ္ဗ)၊ ဥဒ္ဓနံ ဥတ္တိဋ္ဌဥက္ခလိကော ဒဿနယုတ္တံ (က)
၅-....သန္ဆရဆဋ္ဌကော ဝါ ဥက္ကာရဘူမိယော ဧဝံ ဝုစ္စတေ (သီ)

ဝန္ဒိသံ ဗဟုကံ ဇနန္တိ ပုထုမဟာဇနံ ဒိဋ္ဌဒိဋ္ဌကာလေ ဝန္ဒိံ သိရသိ အဋ္ဌလိံ ကရောန္တော ပဏာမိံ။

အထာတိ အဓိကာရန္တရဒီပနေ နိပါတော။ **အဒ္ဒသာသိ**န္တိ အဒ္ဒက္ခိံ။ **မဂဓာန**န္တိ မဂဓာ နာမ ဇာနပဒိနော ရာဇကုမာရာ၊ တေသံ နိဝါသော ဧကောပိ ဇနပဒေါ ရုဋ္ဌိယာ "မဂဓာန"န္တိ[၁] ဝုတ္တော၊ မဂဓဇနပဒဿာတိ အတ္ထော။ **ပုရုတ္တမ**န္တိ ဥတ္တမံ နဂရံ။

ဗျာဘဂီန္တိ ကာဇံ။ **ပဗ္ဗဇ္ဇံ အဟမာယာစိ**န္တိ "သုနီတ ပဗ္ဗဇိတုံ သက္ခိဿသီ"တိ သတ္ထာရာ ဩကာသေ ကတေ အဟံ ပဗ္ဗဇ္ဇံ အယာစိံ။ **အာသူပသမ္ပဒါ**တိ "ဧဟိ ဘိက္ခူ"တိ သတ္ထု ဝစနမတ္တေန အာသိ ဥပသမ္ပဒါ။ **ယထာ မံ ဩဝဒီ**တိ "ဧဝံ သမထပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဝိပဿနံ ဘာဝေဟီ"တိ ယထာ မံ ဩဝဒိ၊ တထာ သတ္ထုနော ဝစနံ **အကာသိံ** ပဋိပဇ္ဇိံ။ **ရတ္တိယာ**တိအာဒိ တဿာ ပဋိပတ္တိယာ ရသဒဿနံ။ တတ္ထ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉ္ဉာဏံ အနာဂတံသဉ္ဉာဏဉ္ဉ ဗဟုကိစ္စန္တိ **ပဌမံ ယာမံ မဇ္ဇိမံ ယာမ**"န္တိ အစ္စန္တသံယောဂဝသေန ဥပယောဂဝစနံ ဝုတ္တံ။ နဲ တထာ အာသဝက္ခယဉ္ဉာဏံ ဧကာဘိသမယဝသေန ပဝတ္တနတောတိ "**ပစ္ဆိမေ ယာမေ**"တိ ဘုမ္မဝသေန ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ **ဣန္ဒော**တိ သက္ကော ဒေဝရာဇာ။ **ဗြဟ္မာ**တိ မဟာဗြဟ္မာ။ ဣန္ဒဗြဟ္မဂ္ဂဟဏေန အညေသံ ကာမဒေဝါနံ ဗြဟ္မူနဉ္ဉ အာဂမနံ ဝုတ္တမေဝါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒေသော ဟေသ ယထာ "ရာဇာ အာဂတော"တိ။ **နမသိံသူ**တိ ကာယေန ဝါစာယ စ နမက္ကာရံ အကံသု။

တတ္ထ ကာယေန ကတံ နမက္ကာရံ ဒဿေန္တော "**ပဉ္ဇလီ**"တိ ဝတ္ဝာ ဝါစာယ ကတံ ဒဿေတုံ "**နမော တေ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ဒေဝသံဃပုရက္ခတ**န္တိ ဒေဝဂ္ဂဟဏေန ဥပပတ္တိဒေဝဘာဝတော ဗြဟ္မာနောပိ ဂဟိတာ။ **သိတံ ပါတုကရိတ္ဝာနာ**တိ အတ္တနော ဩဝါဒဿ မဟပ္ဖလတံ[၂] ဒေဝဗြဟ္မူနဉ္ဉ ဂုဏသမ္ပတ္တိံ[၃] နိဿာယ သတ္ထာ သိတံ ပါတ္ဝာကာသိ။ ပါတုကရောန္တော စ နအညေ[၄] ဝိယ ဒန္တေ ဝိဒံသေတိ၊ မုခါဓာနံ ပန ထောကံ ဝိဝရတိ၊ တတ္တကေန စ အဘိဘူတဒိဗ္ဗဖလိကမုတ္တရသ္မိယော အဝဟသိတတာရကာသသိမရီစိယော[၅] သုသုက္ကဒါဌသမ္ဘဝါ ဃနရသ္မိယော နိက္ခမိတ္ဝာ တိက္ခတ္တုံ သတ္ထု မုခံ ပဒက္ခိဏံ ကရောန္တိ၊ တံ ဒိသ္ဝာ ပစ္ဆတော ဂစ္ဆန္တာပိ သတ္ထာ သိတံ ပါတ္ဝာကာသီတိ သဉ္ဇာနန္တိ။

၁-မာဂဓောတိ (သီ)၊ မာဂဓာနန္တိ (ဣ)　　၂-ဒဿနမဟပ္ဖလံ (သီ)

၃-ဂုဏဘတ္တိံ (သီ၊ ဣ)　　၄-အညော (သီ၊ ဣ)

၅-အဝသိတုဒါရတာရာပတိမရီစိယော (သီ၊ ဣ)၊ အဝဟသိတော တာရကာသသိမရီစိယော (က)

တပေနာတိ ဇုန္ဟြိယသံဝရေန၊ "ဓုတဓမ္မသမာဒါနေနာ"တိ ကေစိ။ **သံယမေနာ**တိ သီလေန။ **ဒမေနာ**တိ ပညာယ။ **ဗြဟ္မစရိယေနာ**တိ အဝသိဋ္ဌသေဋ္ဌစရိယာယ။ **ဇေတေနာ**တိ ယထာဝုတ္တေန တပါဒိနာ။ **ဗြာဟ္မဏော ဟောတိ** ဗာဟိတပါပဘာဝတော။ **တေန်** တပါဒိ ယထာဝုတ္တံ။ **ဗြာဟ္မဏမုတ္တမန်** ဥတ္တမံ ဗြာဟ္မဏံ၊ ဗြာဟ္မဏောသု ဝါ ဥတ္တမံ သမ္ဗသေဋ္ဌံ၊ အဟူတိ ဝစနသေသော။ **ဗြာဟ္မဏန်** ဝါ ဗြဟ္မညမာဟာ၊ ဧဝံ ဥတ္တမံ ဗြဟ္မညံ, နဇ္ဈာဒိတိ အဓိပ္ပါယော။ နဟိ ဇာတိကုလပဒေသဂေါတ္တသမ္ပတ္တိအာဒယော အရိယဘာဝဿ ကာရဏံ၊ အဓိသီလသိက္ခာဒယော ဧဝ ပန ကာရဏံ။ တေနာဟ——

"ယထာ သင်္ခရဋ္ဌာနသ္မိံ၊ ဥဒ္ဓိတသ္မိံ မဟာပထေ။
ပဒုမံ တတ္ထ ဇာယေထ၊ သုစိဂန္ဓံ မနောရမံ။

ဧဝံ သင်္ခရဘူတေသု၊ အန္ဓဘူတေ ပုထုဇ္ဇနေ။
အတိရောစတိ ပညာယ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသာဝကော"တိ။

ဧဝံ ထေရော တေဟိ ဘိက္ခူဟိ ပုစ္ဆိတမတ္ထံ ဇုမာဟိ ဂါထာဟိ ဝိဿဇ္ဇေန္တော သိဟနာဒံ နဒိတိ။

သုနိတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒွါဒသကနိပါတဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၃—တေရသနိပါတ

၁-သောဏကောဋိသဇ္ဇေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

တေရသနိပါတေ **ယာ'ဟု ရဇ္ဇေ**တိအာဒိကာ အာယသ္မတော သောဏသ
ကောဋိသသဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ
တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ ဥပစိနိ။ အယံ ကိရ အနောမဒဿိသ ဘဂဝတော ကာလေ
မဟာဝိဘဝေါ သေဋ္ဌိ ဟုတ္ဝာ ဥပါသကေဟိ သဒ္ဓိံ ဝိဟာရံ ဂန္ဒ္ဝာ သတ္ထု
သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတ္ဝာ ပသန္နမာနသော သတ္ထု စက်မနဋ္ဌာနေ သုဓာယ ပရိကမ္မံ
ကာရေတ္ဝာ နာနာဝဏ္ဏေဟိ ပုပ္ဖေဟိ သန္ထရိတ္ဝာ ဥပရိ နာနာဝိရာဂဝတ္ထေဟိ
ဝိတာနံ ဗန္ဓာပေသိ၊ တထာ သတ္ထု ဘိက္ခုသံဃဿ စ ဒီဃသာလံ ကာရေတ္ဝာ
နိယျာဒေသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော
ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဟံသဝတိနဂရေ သေဋ္ဌိကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ၊
သိရိဝဍ္ဎောတိဿ နာမံ အဟောသိ။ သော ဝယပ္ပတ္တော ဝိဟာရံ ဂန္ဒ္ဝာ သတ္ထု
သန္တိကေ ဓမ္မံ သုဏန္တော သတ္ထာရံ ဧကံ ဘိက္ခုံ အာရဒ္ဓဝိရိယာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ
ဌပေန္တံ ဒိသ္ဝာ သယမ္ပိ တံ ဌာနန္တရံ ပတ္ထေန္တော သတ္ထာဟံ မဟာဒါနံ ပဝတ္တေတ္ဝာ
ပဏိဓာနမကာသိ၊ သတ္ထာပိ တဿ ပတ္ထနာယ သမိဒ္ဓိဘာဝံ ဒိသ္ဝာ
ဗျာကရိတ္ဝာ ပက္ကာမိ။

သောပိ ယာဝဇီဝံ ကုသလံ ကတ္ဝာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော
ပရိနိဗ္ဗုတေ ကဿပဒသဗလေ အနုပ္ပန္နေ အမ္ဟာကံ ဘဂဝတိ ဗာရာဏသိယံ
ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ ဝိညုတံ ပတ္တော ဂဂ်ါတိရေ ပဏ္ဍာသာလံ ကရိတ္ဝာ[1]
ကေ ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ တေမာသံ စတ္ဂုဟိ ပစ္စယေဟိ သက္ကစ္စံ ဥပဋ္ဌဟိ။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ
ဝုဋ္ဌဝဿော ပရိပုဏ္ဏပရိက္ခာရော ဂန္ဓမာဒနမေဝ ဂတော။ သောပိ ကုလပုတ္တော
ယာဝဇီဝံ တတ္ထ ပုညာနိ ကတ္ဝာ တတော စုတိတ္ဝာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော
အမ္ဟာကံ ဘဂဝတော ကာလေ စမ္ပာနဂရေ ဥသဘသေဋ္ဌိဿ ဃရေ
ပဋိသန္ဓိံ ဂဏှိ။ တဿ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏတော ပဋ္ဌာယ သေဋ္ဌိဿ မဟာ-
ဘောဂက္ခန္ဓော အဘိဝဍ္ဎိ။ တဿ ဇာတဒိဝသေ သကလနဂရေ မဟာ-
သက္ကာရသမ္ဗန္ဓော အဟောသိ၊ တဿ ပုဗ္ဗေ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ သတသဟဿဂ္ဃ-
နိကရတ္ထကမ္မလပရိစ္စာဂေန သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော သုခုမာလတရော စ အတ္တဘာဝေါ
အဟောသိ၊ တေနဿ **သောဏော**တိ နာမံ အကံသု။ မဟတာ ပရိဝါရေန

၁-ကာရေတ္ဝာ (သီ၊ ဋ္ဌ)

ဝနုတိ၊ တဿ ဟတ္ထပါဒတလာနိ ဗန္ဓုဇီဝကပုပ္ဖဝဏ္ဏာနိ အဟေသုံ၊ သတဝိဟ-တကပ္ပါသဿ ဝိယ သမ္ဖဿော ပါဒတလေသု မဏိကုဏ္ဍလာဝဋ္ဌဝဏ္ဏာနိ လောမာနိ ဇာယိ ံသု။ ဝယပ္ပတ္တဿ တဿ တိဏ္ဏံ ဥတူနံ အနုစ္ဆဝိကေ တယော ပါသာဒေ ကာရေတ္ဝာ နာဋကာနိ ဥပဋ္ဌာပေသုံ။ သော တတ္ထ မဟတိ ံ သမ္ပတ္တိ ံ အနုဘဝန္တော ဒေဝကုမာရော ဝိယ ပဋိဝသတိ။

အထ အမှာကံ သတ္ထရိ သဗ္ဗညုတံ ပတ္ဝာ ပဝတ္တိတဝရဓမ္မစက္ကေ ရာဇဂဟံ ဥပနိဿာယ ဝိဟရန္တေ ဗိမ္ဗိသာရရညာ ပက္ကောသာပိတော အသီတိယာ ဂါမိကသဟဿေဟိ သဒ္ဓိ ံ ရာဇဂဟံ အာဂတော သတ္ထု သန္တိကံ ဂန္ဒာ ဓမ္မံ သုက္ဝာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ မာတာပိတရော အနုဇာနာပေတ္ဝာ သာသနေ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ လဒ္ဓူပသမ္ပဒေါ သတ္ထု သန္တိကေ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတ္ဝာ ဇနသံသဂ္ဂပရိဟရဏတ္ထံ သီတဝနေ ဝသန္တော "မမ သရီရံ သုခုမာလံ၊ နစ သက္ကာ သုခေနေဝ သုခံ အဓိဂန္တုံ၊ ကာယံ ကိလမေတ္ဝာ သမဏဓမ္မံ ကာတုံ ဝဋ္ဌတီ"တိ ဌာနစင်္ကမမေဝ အဓိဋ္ဌာယ ပဓာနမနုယုဥ္ဇန္တော ပါဒတလေသု ဖောဋေသု ဥဋ္ဌဟိတေသုပိ ဝေဒနံ အဇ္ဈုပေက္ခိတ္ဝာ ဒဋ္ဌံ ဝီရိယံ ကရောန္တော အစ္စာရဒ္ဓဝီရိယတာယ ဝိသေသံ နိဗ္ဗတ္တေတုံ အသက္ကောန္တော "ဧဝံ ဝါယမန္တောပိ အဟံ မဂ္ဂံ ဝါ ဖလံ ဝါ နိဗ္ဗတ္တေတုံ နသက္ကောမိ၊ ကိ ံ မေ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ၊ ဟီနာယာဝတ္တိတ္ဝာ ဘောဂေ စ ဘုဉ္ဇိဿာမိ, ပုညာနိ စ ကရိဿာမီ"တိ စိန္တေသိ။ သတ္ထာ တဿ စိတ္တာစာရံ ဥတ္ဝာ တတ္ထ ဂန္ဒာ ဝီဏူပမောဝါဒေန ဩဝဒိတ္ဝာ ဝီရိယသမတာယောဇန-ဝိဓိ ံ ဒဿေန္တော ကမ္မဋ္ဌာနံ သောဓေတ္ဝာ ဂိဇ္ဈကူဋံ ဂတော။ သောဏတ္ထေရောပိ သတ္ထု သမ္မုခါ ဩဝါဒံ လဘိတ္ဝာ ဝီရိယသမတံ ယောဇေတ္ဝာ ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတ္ဝာ အရဟတ္တေ ပတိဋ္ဌာသိ။ တေန ဝုတ္တံ **အပဒါနေ**[၁]—

"အနောမဒဿိဿ မုနိနော၊ လောကဇေဋ္ဌဿ တာဒိနော။
သုဓာယ လေပနံ ကတ္ဝာ၊ စင်္ကမံ ကာရယိ ံ အဟံ။

နာနာဝဏ္ဏေဟိ ပုပ္ဖေဟိ၊ စင်္ကမံ သန္ထရိ ံ အဟံ။
အာကာသေ ဝိတာနံ ကတ္ဝာ၊ ဘောဇယိ ံ ဗုဒ္ဓမုတ္တမံ။

အဥ္ဇလိ ံ ပဂ္ဂဟေတ္ဝာန၊ အဘိဝါဒေတ္ဝာန သုဗ္ဗတံ။
ဒီဃသာလံ ဘဂဝတော၊ နိယျာဒေသိမဟံ တဒါ။

မမ သင်္ကပ္ပမညာယ၊ သတ္ထာ လောကေ အနုတ္တရော။
ပဋိဂ္ဂဟေသိ ဘဂဝါ၊ အနုကမ္ပာယ စက္ခုမာ။

၁-ခု ၃-၁၀၄-ပိဋ္ဌာဒီသု။

ပဋိဂ္ဂဟေတွာန သမ္မုဒ္ဓေါ၊ ဒက္ခိဏေယျော သဒေဝကေ။
ဘိက္ခုသံဃေ နိသီဒိတွာ၊ ဣမာ ဂါထာ အဘာသထ။

ယော သော ဟဋ္ဌေန စိတ္တေန၊ ဒီဃသာလံ အဒါသိ မေ။
တမဟံ ကိတ္တယိဿာမိ၊ သုဏာထ မမ ဘာသတော။

ဣမဿ မစ္စုကာလမှိ၊ ပုညကမ္မသမင်္ဂိနော။
သဟဿယုတ္တဿရထော၊ ဥပဋ္ဌိဿတိ တာဝဒေ။

တေန ယာနေန'ယံ ပေါသော၊ ဒေဝလောကံ ဂမိဿတိ။
အနုမောဒိဿရေ ဒေဝါ၊ သမ္ပတ္တေ ကုလသမ္ဘဝေ။

မဟာရဟံ ဗျမှံ သေဋ္ဌံ၊ ရတနမတ္တိကလေပနံ။
ကူဋ္ဌာဂါရဝရူပေတံ၊ ဗျမှံ အဇ္ဈာဝသိဿတိ။

တိံသကပ္ပသဟဿာနိ၊ ဒေဝလောကေ ရမိဿတိ။
ပဋ္ဌဝီသတိ ကပ္ပါနိ၊ ဒေဝရာဇာ ဘဝိဿတိ။

သတ္တသတ္တတိက္ခတ္တုဉ္စ၊ စက္ကဝတ္တီ ဘဝိဿတိ။
ယသောဓရသနာမာ တေ၊ သဗ္ဗေပိ ဧကနာမကာ။

ဒ္ဝေ သမ္ပတ္တီ အနုဘောတွာ၊ ဝဓုတွာ ပုညသဋ္ဌယံ။
အဋ္ဌဝီသတိကပ္ပမှိ၊ စက္ကဝတ္တီ ဘဝိဿတိ။

တတြာပိ ဗျမှံ ပဝရံ၊ ဝိဿကမ္မေန မာပိတံ။
ဒသသဒ္ဒါဝိဝိတ္တံ တံ၊ ပုရမဇ္ဈာဝသိဿတိ။

အပရိမေယျေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ဘူမိပါလော မဟိဒ္ဓိကော။
သြက္ကာကော နာမ နာမေန၊ ရာဇာ ရဋ္ဌေ ဘဝိဿတိ။

သောဋ္ဌသိတ္ထိသဟဿာနံ၊ သဗ္ဗာသံ ပဝရာ စ သာ။
အဘိဇာတာ ခတ္တိယာနီ၊ နဝ ပုတ္တေ ဇနေဿတိ။

နဝ ပုတ္တေ ဇနေတွာန၊ ခတ္တိယာနီ မရိဿတိ။
တရုဏီ စ ပိယာ ကညာ၊ မဟေသိတ္တံ ကရိဿတိ။

သြက္ကာကံ တောသယိတွာန၊ ဝရံ ကညာ လဘိဿတိ။
ဝရံ လဒ္ဓါန သာ ကညာ၊ ပုတ္တေ ပဗ္ဗာဇယိဿတိ။

ပဗ္ဘာဇိတာ စ တေ သဗ္ဗေ၊ ဂမိဿန္တိ နဂုတ္တမံ။
ဇာတိဘေဒဘယာ သဗ္ဗေ၊ ဘဂိနိဟိ ဝသိဿရေ။

ဧကော စ ကညာ ဗျာဓိဟိ၊ ဘဝိဿတိ ပရိက္ခတာ။
မာ နော ဇာတိ ပဘိဒ္ဒိတိ၊ နိခ္ကိဿန္တိ ခတ္တိယာ။

ခတ္တိယော နိဟရိတ္ဝာန၊ တာယ သဒ္ဓိ ဝသိဿတိ။
ဘဝိဿတိ တဒါ ဘေဒေါ၊ ဩက္ကာကကုလသန္တဝေါ။

တေသံ ပဇာ ဘဝိဿန္တိ၊ ကောဠိယာ နာမ ဇာတိယာ။
တတ္ထ မာနုသကံ ဘောဂံ၊ အနုဘောဿတိ'နပ္ပကံ။

တမှာ ကာယာ စရိတ္ဝာန၊ ဒေဝလောကံ ဂမိဿတိ။
တတြာပိ ပဝရံ ဗျမှံ၊ လဘိဿတိ မနောရမံ။

ဒေဝလောကာ စရိတ္ဝာန၊ သုဂ္ဂမူလေန စောဒိတော။
အာဂန္ဒွာန မနုဿတ္တံ၊ သောဏော နာမ ဘဝိဿတိ။

အာရဒ္ဓဝိရိယော ပဟိတတ္တော၊ ပဒဟံ သတ္ထု သာသနေ။
သဗ္ဗာသဝေ ပရိညာယ၊ နိဗ္ဗာယိဿတိ'နာသဝေါ။

အနန္တဒဿီ ဘဂဝါ၊ ဂေါတမော သက္ကပုင်္ဂဝေါ။
ဝိသေသညူ မဟာဝိရော၊ အဂ္ဂဒွာနေ ဌပေဿတိ။

ဝုဋ္ဌမှိ ဒေဝေ စတုရင်္ဂလမှိ၊
တိဏော အနိလေရိတအင်္ဂမှိ။
ဌတ္ဝာန ယောဂဿ ပယုတ္တတာဒိနော၊
တတောတ္တရိ ပါရမတာ နဝိဇ္ဇတိ။

ဥတ္တမေ ဒမထေ ဒန္တော၊ စိတ္တံ မေ သုပဏိဟိတံ။
ဘာရော မေ ဩဟိတော သဗ္ဗော၊ နိဗ္ဗုတောမှိ အနာသဝေါ။

အဂီရသော မဟာနာဂေါ၊ အဘိဇာတော၀ ကေသရီ။
ဘိက္ခုသံဃေ နိသီဒိတ္ဝာ၊ တေဒဉ္စေ ဌပေသိ မံ။

ပဋိသန္ဓိဒါ စတသော။ ပ ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန''န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတ္ဝာ အတ္တနော ပဋိပတ္တိံ ပစ္စဝေက္ခိတ္ဝာ ဥဒါနဝသေန အညာဗျာကရဏဝသေန စ—

၆၃၂။ “ယာ’ဟု ရဋ္ဌေ သမုဏ္ဏဋ္ဌော၊ ရညော အဂ််သ ပဒ္ဓဂ္ဂု။
သွာဇ္ဇ ဓမ္မေသု ဥဏ္ဏဋ္ဌော၊ သောဏော ဒုက္ခသ ပါရဂ္ဂု။

၆၃၃။ ပဒ္မ ဆိန္နေ ပဒ္မ ဇဟော၊ ပဒ္မ စုတ္တရိ ဘာဝယေ။
ပဒ္မသဂ်ါတိဂေါ ဘိက္ခု၊ သြဃတိဏ္ဏော တိ ဝုစ္စတိ။

၆၃၄။ ဥန္နဋသ ပမတ္တသ်၊ ဗာဟိရာသသ ဘိက္ခုနော။
သီလံ သမာဓိ ပညာ စ၊ ပါရိပူရိ° န ဂစ္ဆတိ။

၆၃၅။ ယံ ဟိ ကိစ္စံ အပရိဒ္ဓံ၊ အကိစ္စံ ပန ကရိယတိ။
ဥန္နဋဌာနံ ပမတ္တဌာနံ၊ တေသံ ဝဍ္ဎန္တိ အာသဝါ။

၆၃၆။ ယေသဉ္စ သုသမာရဒ္ဓါ၊ နိစ္စံ ကာယဂတာ သတိ။
အကိစ္စံ တေ န သေဝန္တိ၊ ကိစ္စေ သာတစ္စကာရိနော။
သတာနံ သမ္ပဇာနာနံ၊ အတ္ထံ ဂစ္ဆန္တိ အာသဝါ။

၆၃၇။ ဥဇုမဂ္ဂမ်ိ အက္ခာတော၊ ဂစ္ဆထ မာ နိဝတ္တထ။
အတ္တနာ စောဒယ’တ္တာနံ၊ နိဗ္ဗာန’မဘိဟာရယေ။

၆၃၈။ အစ္ဆာရဒ္ဓမ်ိ ဝိရိယမ်ိ၊ သတ္ထာ လောကေ အနုတ္တရော။
ဝိဏောပမံ ကရိတ္ဝာ မေ၊ ဓမ္မံ ဒေသေတိ စက္ခုမာ။
တဿာဟံ ဝစနံ သုတ္ဝာ၊ ဝိဟာသိ° သာသနေ ရတော။

၆၃၉။ သမထံ ၁ ပဋိပါဒေသိ°၊ ဥတ္တမတ္ထဿ ပတ္တိယာ။
တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ။

၆၄၀။ နေက္ခမ္မေ အဓိမုတ္တာသ်၊ ပဝိဝေကဉ္စ စေတသော။
အဗျာပဇ္ဈာဓိမုတ္တာသ်၊ ဥပါဒါနက္ခယဿ စ။

၆၄၁။ တဏှက္ခယာဓိမုတ္တာသ်၊ အသမ္မောဟဉ္စ စေတသော။
ဒိဿွာ အာယတနုပ္ပါဒံ၊ သမ္မာ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ။

၆၄၂။ တဿ သမ္မာ ဝိမုတ္တာသ်၊ သန္တိစိတ္တာသ ဘိက္ခုနော။
ကတဿ ပတိစယော နတ္ထိ၊ ကရဏီယံ နု ဝိဇ္ဇတိ။

၁-သမတံ (သီ၊ ဣ၊ က)

၆၄၃။ သေလော ယထာ ဧကဃနော၊ ဝါတေန နသမီရတိ။
ဧဝံ ရူပါ ရသာ သဒ္ဒါ၊ ဂန္ဓာ ဖဿာ စ ကေဝလာ။

၆၄၄။ ဣဋ္ဌာ ဓမ္မာ အနိဋ္ဌာ စ၊ နပ္ပဝေဓေန္တိ တာဒိနော။
ဌိတံ စိတ္တံ ဝိသညုတ္တံ၊ ဝယဥ္ဆဿာ'နုပဿတီ"တိ—

ဣမာ ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ **ယာ'ဟု ရဋ္ဌေ သမုက္ကဋ္ဌော**တိ ယော အဟု အဟောသိ အဂ်ရဋ္ဌေ အသီတိယာ ဂါမိကသဟဿေဟိ ဘောဂသမ္ပတ္တိယာ ဣဿရိယသမ္ပတ္တိယာ စ သမ္မာ အတိဝိယ ဥက္ကဋ္ဌော သေဋ္ဌော။ **ရညော အဂ်ဿ ပဒ္ဓဂူ**တိ စတူဟိ သဂ်ဟဝတ္ထူဟိ ပရိသာယ[၁] ရဥ္ဇနဋ္ဌေန ရညော အဂ်ါမိပတိနော ဗိဓ္ဓိသာရဿ ပရိဝါရဘူတော ဂဟပတိဝိသေသော တဿ ရဋ္ဌေ ကုဋ္ဌုဓ္ဓိကော အဟူတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ **သွာဇ္ဇ ဓမ္မေသု ဥက္ကဋ္ဌော**တိ သော သောဏော အဇ္ဇေတရဟိ လောကုတ္တရဓမ္မေသု ဥက္ကဋ္ဌော ဇာတော၊ ဂိဟိကာလေပိ ကေဟိစိ[၂] ဥက္ကဋ္ဌော-ယေဝ ဟုတ္ဝာ ဣဒါနိ ပဗ္ဗဇိတကာလေပိ ဥက္ကဋ္ဌောယေဝ ဟောတီတိ[၃] အတ္တာနမေဝ ပရံ ဝိယ ဒဿေတိ။ **ဒုက္ခဿ ပါရဂူ**တိ သကလဿ ဝဋ္ဋဒုက္ခဿ ပါရံ ပရိယန္တံ ဂတော၊ ဧတေန ဓမ္မေသု ဥက္ကဋ္ဌောတိ အဝိသေသေန ဝုတ္တံ ဥက္ကဋ္ဌဘာဝံ ဝိသေသေတိ အရဟတ္တာမိဂမဒီပနတော။

ဣဒါနိ ယာယ ပဋိပတ္တိယာ ဒုက္ခပါရဂူ ဇာတော၊ အညာပဒေသေန တံ ဒဿေန္တော "**ပဥ္ဇ ဆိန္ဒေ**"တိ ဂါထမာဟ။ တဿတ္ထော—အပါယကာမ-သုဂတိသမ္ပာပကာနိ ပဥ္ဇောရမ္ဘာဂိယာနိ သံယောဇနာနိ ပုရိသော သတ္ထေန ပါဒေ ဗဒ္ဓရဇ္ဇုကံ ဝိယ ဟေဋ္ဌိမေန မဂ္ဂတ္တယေန ဆိန္ဒေယျ၊ ရူပါရူပဘဝသမ္ပာ-ပကာနိ ပဥ္ဇ ဥဒ္ဓမ္ဘာဂိယာနိ သံယောဇနာနိ ပုရိသော ဂီဝါယ ဗဒ္ဓရဇ္ဇုကံ ဝိယ အဂ္ဂမဂ္ဂေန ဇဟေယျ ဆိန္ဒေယျ၊ တေသံ ပန ဥဒ္ဓမ္ဘာဂိယသံယောဇနာနံ ပဟာနာယ ပဥ္ဇ သဒ္ဓါဒီနိ ဣန္ဒြိယာနိ ဥတ္တရိ **ဘာဝယေ** ဘာဝေယျ၊ ဧဝံဘူတော ပန ဘိက္ခု ရာဂသင်္ဂါ ဒေါသမောဟမာနဒိဋ္ဌိသင်္ဂါတိ ပဥ္ဇန္ဒံ သင်္ဂါနံ အတိက္ကမ-နေန **ပဥ္ဇသင်္ဂါတိဂေါ** ဟုတ္ဝာ ကာမောဃော ဘဝေါဃော ဒိဋ္ဌောဃော အဝိဇ္ဇောဃောတိ စတုန္ဒံ ဩဃာနံ တိဏ္ဏတ္တာ **ဩဃတိဏ္ဏော**တိ ဝုစ္စတိ။

အယဥ္ဇ ဩဃတရဏပဋိပတ္တိသီလာဒီနံ ပါရိပူရိယာဝ ဟောတိ၊ သီလာ-ဒယော စ မာနာဒိပ္ပဟာနေန ပါရိပူရိံ ဂစ္ဆန္တိ၊ န အညထာတိ ဒဿေန္တော "**ဥန္ဒဋ္ဌဿာ**"တိ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ **ဥန္ဒဋ္ဌဿာ**တိ ဥဂ္ဂတတုစ္ဆမာနဿ။

၁-ပဇာယ (သီ) ၂-တေဟိဝိ (သီ) ၃-အဟောသီတိ (သီ၊ ဣ)

မာနော ဟိ ဥန္ဒမနာကာရဝုတ္တိယာ တုစ္ဆဘာဝေန နဋ္ဌော ဝိယာတိ "နဋ္ဌော"တိ ဝုစ္စတိ။ **ပမတ္တဿာ**တိ သတိဝေါဿဂ္ဂေန ပမာဒံ အာပန္နဿ။ **ဗာဟိရာသ-ဿာ**တိ ဗာဟိရေသု အာယတနေသု အာသာဝတော[၁]၊ ကာမေသု အဝိတ-ရာဂဿာတိ အတ္ထော။ **သီလံ သမာဓိ ပညာ စ၊ ပါရိပူရိံ နဂစ္ဆတီ**တိ တဿ သီလာဒိနံ ပဋိပက္ခသေဝိနော လောကိယောပိ တာဝ သီလာဒိဂုဏော ပါရိပူရိံ နဂစ္ဆတိ၊ ပဂေဝ လောကုတ္တရော။

တတ္ထ ကာရဏမာဟ "**ယံ ဟိ ကိစ္စ**"န္တိအာဒိနာ။ ဘိက္ခုနော ဟိ ပဗ္ဗဇိတ-ကာလတော ပဋ္ဌာယ အပရိမာဏသီလက္ခန္ဓဂေါပနံ အရညဝါသော ဓုတင်-ပရိဟရဏံ ဘာဝနာရာမတာတိ ဧဝမာဒိ ကိစ္စံ နာမ။ ယေဟိ ပန ဣဒံ ယထာဝုတ္တံ အတ္တနော ကိစ္စံ၊ တံ အပဝိဒ္ဓံ အကရဏေန ဆဋ္ဌိတံ။ **အကိစ္စ**န္တိ ပတ္တမဏ္ဍနံ စီဝရကာယဗန္ဓနအံသဗဒ္ဓဆတ္တုပါဟနတာလဝဏ္ဍမ္မေကရဏမဏ္ဍ-နန္တိ[၂] ဧဝမာဒိ ပရိက္ခာရမဏ္ဍနံ ပစ္စယဗာဟုလိယန္တိ ဧဝမာဒိ ဘိက္ခုနော အကိစ္စံ နာမ၊ တံ ကယိရတိ၊ တေသံ မာနနဋ္ဌံ ဥက္ခိပိတ္ဝာ စရဏေန **ဥန္ဒဋ္ဌာနံ** သတိ-ဝေါဿဂ္ဂေန **ပမတ္တာနံ** စတ္တာရောပိ အာသဝါ ဝဍ္ဍန္တိ။

ယေသံ ပန ပညာဒိဂုဏော ဝဍ္ဍတိ၊ တေ ဒဿေတုံ "**ယေသ**"န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **သုသမာရဒ္ဓါ**တိ သုဋ္ဌု ပဂ္ဂဟိတာ။ **ကာယဂတာ သတီ**တိ ကာယာ-နုပဿနာဘာဝနာ။ **အကိစ္စံ တေ**တိ တေ ဧတံ ပတ္တမဏ္ဍနာဒိအကိစ္စံ။ **နသေဝန္တီ**တိ နကရောန္တိ။ **ကိစ္စေ**တိ ပဗ္ဗဇိတကာလတော ပဋ္ဌာယ ကတ္တဗ္ဗေ အပရိမာဏသီလက္ခန္ဓဂေါပနာဒိကေ။ **သာတစ္စကာရိနော**တိ သတတကာ-ရိနော[၃]၊ တေသံ သတိယာ အဝိပ္ပဝါသေန **သတာနံ** သာတ္ထကသမ္ပဇညံ သပ္ပါယသမ္ပဇညံ ဂေါစရသမ္ပဇညံ အသမ္မောဟသမ္ပဇညန္တိ စတူဟိ သမ္ပဇညေဟိ **သမ္ပဇာနာနံ** စတ္တာရောပိ **အာသဝါ အတ္ထံ ဂစ္ဆန္တိ** ပရိက္ခယံ အဘာဝံ ဂစ္ဆန္တီတိ အတ္ထော။

ဣဒါနိ အတ္တနော သန္တိကေ ဌိတဘိက္ခူနံ ဩဝါဒံ ဒေန္တော "**ဥဇုမဂ္ဂမ္ဒိ**"တိ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ **ဥဇုမဂ္ဂမ္ဒိ အက္ခာတေ**တိ အန္တဒ္ဒယပရိဝဇ္ဇနေန ကာယ-ဝင်္ကာဒိပ္ပဟာနေန စ ဥဇုကေ မဇ္ဈိမပဋိပဒါဘူတေ အရိယမဂ္ဂေ သတ္ထာရာ ဘာသိတေ။ **ဂစ္ဆထာ**တိ ပဋိပဇ္ဇထ။ **မာ နိဝတ္တထာ**တိ အန္တရာ ဝေါသာနံ မာပဇ္ဇထ။ **အတ္တနာ စောဒယ'တ္တာန**န္တိ ဣဓ အတ္ထကာမော ကုလပုတ္တော

၁-အာသဝတော (ဣ)၊ အာဝဟတော (က)　　၂-....ထာလကံ ဓမ္မကရကကမဏ္ဍလူတိ (သီ)

၃-သာတစ္စကာရိနော အဌိတကာရိနော (သီ၊ဣ)

အပါယဘယပစ္စဝေက္ခာဒိနာ အတ္တနာဝ အတ္တာနံ စောဒေန္တော။ **နိဗ္ဗာန'-မဘိဟာရယေ**တိ အတ္တာနံ နိဗ္ဗာနံ အဘိဟရေယျ ဥပနေယျ၊ ယထာ နံ သစ္ဆိကရောတိ၊ တထာ ပဋိပဇ္ဇေယျာတိ အတ္ထော။

ဤဒါနိ မယာဝိ ဧဝမေဝ ပဋိပန္နန္တိ အတ္တနော ပဋိပတ္တိံ ဒဿေတုံ "**အစ္ဆာရဒ္ဓမိ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **အစ္ဆာရဒ္ဓမိ ဝိရိယမိ**တိ ဝိပဿနံ ဘာဝေန္တေန မယာ သမာဓိနာ ဝိရိယံ သမရဿံ အကတ္တာ အတိဝိယ ဝိရိယေ ပဂ္ဂဟိတေ။ အစ္ဆာရဒ္ဓဝိရိယတာ စဿ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တာယေဝ။ **ဝိဏောပမံ ကရိတ္ဝာ မေ**တိ အာယသ္မာတော သောဏဿ "ယေ ခေါ ကေစိ ဘဂဝတော သာဝကာ အာရဒ္ဓဝီရိယာ ဝိဟရန္တိ၊ အဟံ တေသံ အညတရော၊ အထ စ ပန မေ နာန-ပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ၊ တသ္မာဟံ ဝိဇ္ဇမိဿာမီ"တိ စိတ္တေ ဥပ္ပန္နေ သတ္ထာ ဇာနိတ္ဝာ တဿ သမ္မုခေ အတ္တာနံ ဒဿေတ္ဝာ "ကသ္မာ တုံ သောဏ 'ဝိဇ္ဇမိဿာမီ'တိ စိတ္တံ ဥပ္ပါဒေသိ၊ ကုသလော တုံ ပုဗ္ဗေ အဂါရိယ-ဘူတော ဝိဏာယ တန္တိဿရေ"တိ ပုစ္ဆိတ္ဝာ တေန "ဧဝံ ဘန္တေ"တိ ဝုတ္တေ "တံ ကိံ မညသိ သောဏ ယဒါ တေ ဝိဏာယ တန္တိယော အစ္ဆာယတာ ဟောန္တိ၊ အဝိ နု တေ ဝိဏာ တသ္မိံ သမယေ သရဝတီ ဝါ ဟောတိ ကမ္မညာ ဝါတိ၊ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တံ ကိံ မညသိ သောဏ ယဒါ တေ ဝိဏာယ တန္တိယော အတိသိထိလာ ဟောန္တိ၊ အဝိ နု တေ ဝိဏာ တသ္မိံ သမယေ သရဝတီ ဝါ ဟောတိ ကမ္မညာ ဝါတိ၊ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တံ ကိံ မညသိ သောဏ ယဒါ ပန တေ ဝိဏာယ တန္တိယော နေဝ အစ္ဆာယတာ ဟောန္တိ နာတိသိထိလာ သမေ ဂုဏေ ပတိဋ္ဌိတာ၊ အဝိ နု တေ ဝိဏာ တသ္မိံ သမယေ သရဝတီ ဝါ ဟောတိ ကမ္မညာ ဝါတိ၊ ဧဝံ ဘန္တေ။ ဧဝမေဝ ခေါ သောဏ အစ္ဆာရဒ္ဓဝိရိယံ ဥဒ္ဓစ္စာယ သံဝတ္တတိ၊ အတိလီနဝိရိယံ ကောသဇ္ဇာယ သံဝတ္တတိ၊ တသ္မာ တိဟ တ္ဝံ သောဏ ဝိရိယသမတံ အဓိဋ္ဌဟ၊ ဣန္ဒြိယာနဉ္စ သမတံ ပဋိဝိဇ္ဈာ"တိ ဧဝံ ဝိဏံ ဥပမံ ကတ္ဝာ ပဝတ္တိတေန ဝိဏောပမောဝါဒေန မယ္ဟံ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ **တဿာဟံ ဝစနံ သုတ္ဝာ**တိ တဿ ဘဂဝတော ဝစနံ ဝိဏောပမောဝါဒံ သုတ္ဝာ အန္တရာ ဥပ္ပန္နံ ဝိဇ္ဇမိတုကာမတံ ပဟာယ သတ္ထု သာသနေ **ရတော** အဘိရတော ဝိဟရိ[1]ံ။

ဝိဟရန္တော စ **သမထံ ပဋိပါဒေသိ**ံ ဝိရိယသမတံ ယော်ဇေန္တော သဒ္ဓါ-ပညာနံ ဝိယ သမာဓိဝိရိယာနံ သမရသတံ[2] ဥပ္ပါဒေန္တော ဈာနာဓိဋ္ဌာနံ

၁-ဝိဟရာမိ (က) ၂-သမတံ (က)

ဝိပဿနာသမာဓိံ သမ္ပာဒေသိံ ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေသိံ။ တတ္ထ ပယောဇနံ အာဟ "**ဥတ္တမတ္ထဿ ပတ္တိယာ**"တိ။ **ဥတ္တမတ္ထဿ ပတ္တိယာ**တိ အရဟတ္တာဓိဂမာယာတိ အတ္ထော။

ဣဒါနိ ယထာ ပဋိပန္နဿ သမထဝိပဿနာ သမ္ပဇ္ဇိံသု၊ တံ အညာပဒေသေန ဒဿေန္တော "**နေက္ခမ္မေ**"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **နေက္ခမ္မေ**တိ ပဗ္ဗဇ္ဇာဒိကေ ကာမနိဿရဏေ။ **အဓိမုတ္တဿာ**တိ တတ္ထ နိန္နပေါဏပဗ္ဘာရဘာဝေန ယုတ္တပ္ပယုတ္တဿ၊ ပဌမံ တာဝ ပဗ္ဗဇ္ဇာဘိမုခေါ ဟုတ္ဝာ ကာမေ ပဟာယ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ စ သီလဝိသောဓနံ အရညဝါသော ဓုတင်ပရိဟရဏံ ဘာဝနာဘိယောဂေါတိ ဧဝမာဒီသု အနဝဇ္ဇဓမ္မေသု ယုတ္တပ္ပယုတ္တဿာတိ အတ္ထော။ **ပဝိဝေကဥ္ဇ စေတသော**တိ စေတသော ပဝိဝေကဥ္ဇ အဓိမုတ္တဿ ဧဝံ နေက္ခမ္မာဓိမုတ္တဿ သတော စတုက္ကပဥ္ဇကဇ္ဈာနာနံ နိဗ္ဗတ္တနေန ဝိဝေကေ ယုတ္တဿ ပယုတ္တဿ။ **အဗျာဗဇ္ဈာဓိမုတ္တဿာ**တိ အဗျာဗဇ္ဈေ နိဒုက္ခတာယ[၁] အဓိမုတ္တဿ ဈာနသမာပတ္တိယော နိဗ္ဗတ္တေတ္ဝာ သမထသုခေ[၂] ယုတ္တပ္ပယုတ္တဿ။ **ဥပါဒါနက္ခယဿ စာ**တိ စတုန္နမ္ပိ ဥပါဒါနာနံ ခယန္တေ အရဟတ္တေ အဓိမုတ္တဿ။ ဘုမ္မတ္ထေ ဟိ ဧတံ သာမိဝစနံ။ တံ ယထာဓိဂတံ ဈာနံ ပါဒကံ ကတ္ဝာ အရဟတ္တာဓိဂမာယ ဝိပဿနံ အနုယုဥ္ဇန္တဿာတိ အတ္ထော။

တဏ္ဏက္ခယာဓိမုတ္တဿာတိ တဏ္ဏာ ခီယတိ ဧတ္ထောတိ တဏ္ဏက္ခယော၊ နိဗ္ဗာနံ၊ တသ္မိံ အဓိမုတ္တဿ ဥပါဒိံ[၃] ဘယတော, အနုပါဒိဥ္ဇ ခေမတော ဒဿနေန နိရောဓေ နိန္နပေါဏပဗ္ဘာရဿ။ **အသမ္မောဟဥ္ဇ စေတသော**တိ အသမ္မောဟသမ္ပဇညဝသေန စိတ္တဿ အသမ္မောဟပဝတ္တိံ သမ္မောဟသမုစ္ဆိန္ဒနေန ဝါ စိတ္တဿ အသမ္မောဟဘူတံ အရိယမဂ္ဂံ အဓိမုတ္တဿ။ **ဒိသ္ဝာ အာယတနုပ္ပါဒ**န္တိ စက္ခာဒီနံ အာယတနာနံ ယထာသကပစ္စယေဟိ ခဏေ ခဏေ ဥပ္ပါဒံ, တပ္ပဋိပက္ခတော နိရောဓဥ္ဇ ဝိပဿနာပညာသဟိတာယ မဂ္ဂပညာယ ဒိသ္ဝာ ဒဿနဟေတု။ **သမ္မာ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတီ**တိ သမ္မာ ဟေတုနာ ဥယေန မဂ္ဂပဋိပါဋိယာ သဗ္ဗာသဝတော စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ။

"**တဿ သမ္မာ ဝိမုတ္တဿာ**"တိအာဒီသု အယံ သခေ်ပတ္ထော—တဿ ဝုတ္တနယေန သမ္မဒေဝ သဗ္ဗသံကိလေသတော ဝိမုတ္တဿ, တတော ဧဝ အစ္စန္တုပသမေန သန္တစိတ္တဿ ခီဏာသဝဘိက္ခုနော ကတဿ ကုသလဿ အကုသလဿ ဝါ ဥပစယော နတ္ထိ မဂ္ဂေနေဝ သမုဂ္ဃါတိတတ္တာ၊ ပရိညာဒိဘေဒံ

၁-အဗျာပဇ္ဇော နိဒုက္ခတာ တံ (သီ၊ ဣ)　　၂-သမထမုခေ (သီ၊ ဣ)　　၃-ဥပါဒါဒိံ ဝါ (သီ)

ကရဏီယံ နဝိဇ္ဇတိ ကတကိစ္စတ္တာ။ ဧဝံဘူတဿ ယထာ **ကေဃနော** သေလော ပဗ္ဗတော ပကတိဝါတေန **နသမီရတိ** နသံကမ္ပတိ၊ ဧဝံ ဇာတဿ စ အနိဋ္ဌာ စ ရူပါဒယော အာရမ္မဏဓမ္မာ **တာဒိနော** တာဒိဘာဝပ္ပတ္တဿ **ဋ္ဌိတံ** အနေဇံ ပဟီနသဗ္ဗသောကတာယ[1] ဝိသံယုတ္တံ စိတ္တံ **နပ္ပဓေဓေန္တီ** နစာလေန္တိ၊ အဿ စ အာရမ္မဏဓမ္မဿ ကာလေန ကာလံ ဖလသမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇိတ္ဝာ ဝိပဿနော **ဝယံ** နိရောဓံ ဒဿေ ဒဿေ ဘိဇ္ဇနသဘာဝံ အနုပဿတိတိ အညံ ဗျာကာသိ။

သောဏကောဋိဝိသတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

တေရသနိပါတဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-သဗ္ဗယောဂတာယ (သီ၊ဋ္ဌ)

၁၄-စုန္ဒသကနိပါတ

၁-ခဒိရဝနိယရေဝတထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

စုန္ဒသကနိပါတေ **ယဒါ အဟ**န္တိအာဒိကာ အာယသ္မတော ခဒိရဝနိယရေဝ-တထေရသ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? ကာမဠ္ဠိမသ်[1] ထေရသ ဂါထာ ဟေဋ္ဌာ ကေ့ကနိပါတေ[2] အာဂတာ၊ တတ္ထ ပနသ အတ္တနော ဘာဂိနေယ္ယသု သတိ-ဇနနမတ္တံ ဒသိတန္တိ တသ်ာ ကေကနိပါတေ သင်္ဂဟာ ကတော၊ ဣမာ ပန ထေရသ ပဗ္ဗဇိတကာလတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ပရိနိဗ္ဗာနာ ပဋိပတ္တိပကာသိတာ ဂါထာ ဣမသ္မိံ စုန္ဒသကနိပါတေ သင်္ဂဟံ အာရောပိတာ။ တတ္ထ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တာယေဝ။ အယံ ပန ဝိသေသော—ထေရော ကိရ အရဟတ္တံ ပတ္ဝာ ကာလေန ကာလံ သတ္ထု ဓမ္မသေနာပတိပဘုတိနံ မဟာထေရာနဉ္စ ဥပဋ္ဌာနံ ဂန္ဒွာ ကတိပါဟမေဝ တတ္ထ ဝသိတ္ဝာ ခဒိရဝနမေဝ ပစ္စာဂန္ဒွာ ဖလသမာပတ္တိ-သုခေန ဗြဟ္မဝိဟာရေဟိ စ ဝိတိနာမေတိ။ ဧဝံ ဂစ္ဆန္တေ ကာလေ ဇိဏ္ဏော ဝုဎ္ဎော ဝယော အနုပ္ပတ္တော အဟောသိ။ သော ကေဒိဝသံ ဗုဒ္ဓုပဋ္ဌာနံ ဂစ္ဆန္တော အန္တရာမဂ္ဂေ သာဝတ္ထိယာ အဝိဒူရေ အရညေ ဝသိ။ တေန စ သမယေန စောရာ နဂရေ ကတကမ္မာ အာရက္ခမနုဿေဟိ အနုဗန္ဓာ ပလာယန္တာ ထေရသ သမီပေ ဂဟိတဘဏ္ဍံ ဆဍ္ဍေတ္ဝာ ပလာယိံသု။ မနုဿာ အနုဓာဝန္တာ ထေရသ သမီပေ ဘဏ္ဍံ ဒိသ္ဝာ ထေရံ ဗန္ဓိတ္ဝာ "စောရော"တိ သညာယ ဂဟေတ္ဝာ ရညော ဒဿေသုံ "အယံ ဒေဝ စောရော"တိ။ ရာဇာ ထေရံ မုဉ္စာပေတ္ဝာ "ကိံ ဘန္တေ တုမှေဟိ ဣဒံ စောရိကကမ္မံ[3] ကတံ ဝါ, နော ဝါ"တိ ပုစ္ဆိ။ ထေရော ကိဉ္စာပိ ဇာတိတော ပဋ္ဌာယ အတ္တနာ တာဒိသံ နေ ကတပုဗ္ဗံ၊ တံ[4] ပဗ္ဗဇိတတော ပဋ္ဌာယ ပန အကတဘာဝသ, သဗ္ဗသော ကိလေသာနံ သမုစ္ဆိန္နတ္တာ တာဒိသသ ကရဏေ အဘဗ္ဗတာယ ပကာသနတ္ထံ သမီပေ ဌိတာနံ ဘိက္ခူနံ ရညော စ ဓမ္မံ ဒေသေန္တော—

၆၄၅။ "ယဒါ အဟံ ပဗ္ဗဇိတော၊ အဂါရသ္မာ'နဂါရိယံ။
နာဘိဇာနာမိ သင်္ကပ္ပံ၊ အနရိယံ ဒေါသသံဟိတံ။

၆၄၆။ 'ဣမေ ဟညန္တု၊ ဝဇ္ဈန္တု၊ ဒုက္ခံ ပပ္ပေါန္တု၊ ပါဏိနော'။
သင်္ကပ္ပံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဣမသ္မိံ ဒိဃမန္တရေ။

၁-ကာစိမသ်ာ (သီ)
၃-ထေရဂါထာ-ဋ္ဌ ၁-၁၃၅-ဝိဋ္ဌေ။
၂-စောရိယံ (သီ၊ ဣ)
၄-တသ်ာ (?)

၆၄၇။ မေတ္တာဈ အဘိဇာနာမိ၊ အပ္ပမာဏံ သုဘာဝိတံ။
အနုပုဗ္ဗံ ပရိစိတံ၊ ယထာ ဗုဒ္ဓေန ဒေသိတံ။

၆၄၈။ သဗ္ဗမိတ္တော သဗ္ဗသခေါ၊ သဗ္ဗဘူတာနုကမ္ပကော။
မေတ္တာစိတ္တာဈ ဘာဝေမိ၊ အပ္ပာပဇ္ဇရတော သဒါ။

၆၄၉။ အသံဟီရံ အသံကုပ္ပံ၊ စိတ္တံ အာမောဒယာမဟံ။
ဗြဟ္မဝိဟာရံ ဘာဝေမိ၊ အကာပုရိသသေဝိတံ။

၆၅၀။ အဝိတက္ကံ သမာပန္နော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသာဝကော။
အရိယေန တုဏှီဘာဝေန၊ ဥပေတော ဟောတိ တာဝဒေ။

၆၅၁။ ယထာပိ ပဗ္ဘတော သေလော၊ အစလော သုပ္ပတိဋ္ဌိတော။
ဧဝံ မောဟက္ခယာ ဘိက္ခု၊ ပဗ္ဘတောဝ န ဝေဓတိ။

၆၅၂။ အနဂ်ဏသ ပေါသသ်၊ နိစ္စံ သုစိဂဝေသိနော။
ဝါလဂ္ဂမတ္တံ ပါပသ၊ အဗ္ဘမတ္တံဝ ခါယတိ။

၆၅၃။ နဂရံ ယထာ ပစ္စန္တံ၊ ဂုတ္တံ သန္တရဗာဟိရံ။
ဧဝံ ဂေါပေထ အတ္တာနံ၊ ခဏော ဝေါ မာ ဥပစ္စဂါ။

၆၅၄။ နာဘိနန္ဒာမိ မရဏံ၊ နာဘိနန္ဒာမိ ဇီဝိတံ။
ကာလဉ္စ ပဋိကင်္ခါမိ၊ နိဗ္ဗိသံ ဘတကော ယထာ။

၆၅၅။ နာဘိနန္ဒာမိ မရဏံ၊ နာဘိနန္ဒာမိ ဇီဝိတံ။
ကာလဉ္စ ပဋိကင်္ခါမိ၊ သမ္ပဇာနော ပတိဿတော။

၆၅၆။ ပရိစ္ဆိန္နော မယာ သတ္ထာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ။
ဩဟိတော ဂရုကော ဘာရော၊ ဘဝနေတ္တိ သမူဟတာ။

၆၅၇။ ယဿ စတ္ထာယ ပဗ္ဗဇိတော၊ အဂါရသ္မာ'နဂါရိယံ။
သော မေ အတ္ထော အနုပ္ပတ္တော၊ သဗ္ဗသံယောဇနက္ခယော။

၆၅၈။ သမ္မာဒေထပ္ပမာဒေန၊ သော မေ အနုသာသနီ။
ဟန္ဒာဟံ ပရိနိဗ္ဗိဿံ၊ ဝိပ္ပမုတ္တော်မှိ သဗ္ဗဓိ''တိ—

ဇုမာ ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထာယံ အပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာ—**ဣမသ္မိံ ဒီဃမန္တရေ**တိ ယဒါ အဟံ ပဗ္ဗဇိတောမှိ၊ တတော ပဋ္ဌာယ အယ္ဘူ မေ စရိမကာလော၊ တေသ္မိံ ဒီဃမန္တရေ ကာလေ "ဣဒံ မယှံ ဟောတူ"တိ အဘိဈာဝသေန ဝါ, "ဣမေ သတ္တာ ဟညန္တူ"တိအာဒိနာ ဗျာပါဒဝသေန ဝါ အနရိယံ ဒေါသသံဟိတံ သင်္ကပ္ပံ နာဘိဇာနာမီတိ ယောဇနာ။

မေတ္တာဘ္ဘေ အဘိဇာနာမီတိ မိဇ္ဇတိ သိနိယ္ဟတိ ဧတောယာတိ မေတ္တာ၊ အဗျာပါဒေါ။ မေတ္တာ ဧတိသာ အတ္ထီတိ မေတ္တာ၊ မေတ္တာဘာဝနာ မေတ္တာဗြဟ္မဝိဟာရော၊ တံ မေတ္တံ။ စ-သဒ္ဒေန ကရုဏံ မုဒိတံ ဥပေက္ခဉ္စာတိ ဒုတရဗြဟ္မဝိဟာရေ သင်္ဂဏှာတိ။ **အဘိဇာနာမီ**တိ အဘိမုခတော ဇာနာမိ။ အဓိဂတံ ဟိ စျာနံ ပစ္စဝေက္ခဏတော ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏသ္သ အဘိမုခံ ဟောတိ။ ကိဒိသန္တိ အာဟ **"အပ္ပမာဏ"**န္တိအာဒိ။ တံ ဟိ ယထာ **ဒုန္ဓေန** ဘဂဝတာ ဒေသိတံ၊ တထာ အနောဒိဿကဖရဏဝသေန အပရိမာဏသတ္တာရမ္မဏတာယ **အပ္ပမာဏံ**။ ပဂုဏမလ၀်ဘာဝပါဒနေန သုဋ္ဌု ဘာဝိတတ္တာ **သုဘာဝိတံ**။ ပဌမံ မေတ္တာ, တတော ကရုဏာ, တတော မုဒိတာ, ပစ္ဆာ ဥပေက္ခာတိ ဧဝံ **အနုပုဗ္ဗံ** အနုက္ကမေန **ပရိစိတံ** အာသေဝိတံ, ဗဟုလီကတံ အဘိဇာနာမီတိ ယောဇနာ။

သမ္ဗေသံ သတ္တာနံ မိတ္တော, သမ္ဗေ ဝါ တေ မယှံ မိတ္တာတိ **သမ္ဗမိတ္တော**။ မေတ္တံ ဟိ ဘာဝေန္တော သတ္တာနံ ပိယော ဟောတိ။ **သမ္ဗသခေါ**တိ ဧတ္ထောပိ ဧသေဝ နယော။ **သမ္ဗဘူတာနုကမ္ပကော**တိ သမ္ဗသတ္တာနံ အနုဂ္ဂဏှနကော၂။ **မေတ္တစိတ္တဿ ဘာဝေမီ**တိ မေတ္တာယ သဟိတံ သမ္ပယုတ္တံ စိတ္တံ ဝိသေသတော ဘာဝေမိ ဝဍ္ဎေမိ, ပကာသေမိ ဝါ အကထေန္တော်ပိ ဘာဝနာယ ဥက္ကံသဂတဘာဝတော။ "မေတ္တံ စိတ္တဿ ဘာဝေမီ"တိ ဝါ ပါဌော။ တဿထ္ထော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယောဝ၀။ **အဗျာပဇ္ဇရတော**တိ အဗျာပဇ္ဇေ သတ္တာနံ ဟိတူပသံဟာရေ အဘိရတော။ **သဒ္ဓါ**တိ သမ္ဗကာလံ၊ တေန တတ္ထ သာတစ္စကိရိယံ[၃] ဒဿေတိ။

အသံဟီရန္တိ နံ သံဟိရုံ၊ အာသန္နပစ္စတ္ထိကေန ရာဂေန အနာကဍိယံ။ **အသံကုပ္ပန္တိ** နံ ကုပ္ပံ၊ ဒူရပစ္စတ္ထိကေန ဗျာပါဒေန အကောပိယံ၊ ဧဝံဘူတံ ကတ္ဘာ မမ မေတ္တာစိတ္တံ **အာမောဒ္ဒယာမီ** အဘိပ္ပမောဒယာမိ ဗြဟ္မဝိဟာရံ ဘာဝေမိ။ **အကာပုရိသသေဝိတန္တိ** ကာပုရိသေဟိ နိစ္စနေဟိ အသေဝိတံ၊ အကာပုရိသေဟိ ဝါ အရိယေဟိ[၄] ဗုဒ္ဓါဒီဟိ သေဝိတံ ဗြဟ္မံ သေဋ္ဌံ နိဒ္ဒေါသံ မေတ္တာဒိဝိဟာရံ ဘာဝေမိ ဝဍ္ဎေမီတိ အတ္ထော။

၁-ပဂုဏမလ.... (ဋီ)
၂-သမ္ဗကိရိယံ (သီ၊ ဋ္ဌ)
၃-အနုဂ္ဂဏှကော (သီ၊ ဋ္ဌ)
၄-အကာပုရိသေဟိ အရိယေဟိ (သီ၊ ဋ္ဌ)

ဧဝံ အတ္တုဒ္ဒေသဝသေန ပဋ္ဌဟိ ဂါထာဟိ အတ္တနော ပဋိပတ္တိံ ဒဿေတ္ဝာ ဣဒါနိ တံ အညာပဒေသေန ဒဿေန္တော "**အဝိတက္ကာ**"နွိအာဒိနာ စတဿော ဂါထာ အဘာသိ။ တတ္ထ **အဝိတက္ကံ သမာပန္နော**တိ ဝိတက္ကဝိရဟိတံ ဒုတိယာ-ဒိဈာနံ သမာပန္နော၊ ဧတေန ထေရော ဗြဟ္မဝိဟာရဘာဝနာယ အညာပဒေ-သေန အတ္တနာ ဒုတိယာဒိဈာနာဓိဂမမာဟ။ ယသ္မာ ပနာယံ ထေရော တမေဝ ဈာနံ ပါဒကံ ကတ္ဝာ ဝိပဿနံ ဝဍ္ဎေတ္ဝာ ဧကာသနေနေဝ အရဟတ္တံ ဂဏ္ဟိ၊ တသ္မာ တမတ္ထံ အညာပဒေသေနေဝ ဒဿေန္တော "အဝိတက္ကံ သမာပန္နော"တိ ဝတ္ဝာ "**သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသာဝကော။ အရိယေန တုဏ္ဍီဘာဝေန၊ ဥပေတော ဟောတိ တာဝဒေ**"တိ အာဟ။ တတ္ထ ဝစီသခ်ါရာဘာဝတော အဝိတက္ကာ-ဝိစာရာ သမာပတ္တိ "အရိယော တုဏ္ဍီဘာဝေါ"တိ ဝဒန္တိ။ "သန္ဒိပတိတာနံ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒွယံ ကရဏီယံ ဓမ္မီ ဝါ ကထာ အရိယော ဝါ တုဏ္ဍီဘာဝေါ"တိ[၁] ပန ဝစနတော ယာ ကာစိ သမာပတ္တိ အရိယော တုဏ္ဍီဘာဝေါ နာမ။ ဣဓ ပန စတုတ္ထဇ္ဈာနိကာ အဂ္ဂဖလသမာပတ္တိ အဓိပ္ပေတာ။

ဣဒါနိ တဿာဓိဂတတ္တာ လောကဓမ္မေဟိ အကမ္ပနီယတံ ဥပမာယ ပကာ-သေန္တော "**ယထာပိ ပဗ္ဗတော**"တိ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ **ယထာပိ ပဗ္ဗတော သေလော**တိ ယထာ သိလာမယော ဧကဃနသေလော ပဗ္ဗတော[၂]၊ နပံသုပဗ္ဗတော နမိဿကပဗ္ဗတောတိ အတ္ထော။ **အစလော သုပ္ပတိဋ္ဌိတော**တိ သုဋ္ဌု ပတိဋ္ဌိတမူလော ပကတိဝါတေဟိ အစလော အကမ္ပနီယော ဟောတိ၊ တသ္မာ အရဟတ္တံ နိဗ္ဗာနဉ္ဇ **ဧဝံ မောဟက္ခယာ ဘိက္ခု၊ ပဗ္ဗတောဝ နဝေဓတီ**တိ မောဟဿ အနဝသေသပ္ပဟာနာ, မောဟမူလကတ္တာ စ သဗ္ဗာ-ကုသလာနံ ပဟီန[၃]သဗ္ဗာကုသလော ဘိက္ခု ယထာ သော ပဗ္ဗတော ပကတိ-ဝါတေဟိ၊ ဧဝံ လောကဓမ္မေဟိ နဝေဓတိ နကမ္ပတိ၊ မောဟက္ခယောတိ ဝါ ယသ္မာ အရဟတ္တံ နိဗ္ဗာနဉ္ဇ ဝုစ္စတိ၊ တသ္မာ မောဟက္ခယာတိ မောဟက္ခယဿ ဟေတု နိဗ္ဗာနဿ အရဟတ္တဿ စ အဓိဂတတ္တာ စတူသု အရိယသစ္စေသု သုပ္ပတိဋ္ဌိတော အသမာပန္နကာလေပိ ပဗ္ဗတော ဝိယ နဝေဓတိ၊ ပဂေဝ သမာပန္နကာလေတိ အဓိပ္ပါယော။

ဣဒါနိ ပါပံ နာမေတံ အသုစိသီလော ဧဝ သမာစရတိ, နစ သုစိသီလော၊ သုစိသီလဿ ပန တံ အဏုမတ္တမ္ပိ ဘာရိယံ ဟုတ္ဝာ ဥပဋ္ဌာတီတိ ဒဿေန္တော

၁-မ ၁-၂၁၇-ပိဋ္ဌေ။ ၂-ဧကဃနသိလာပဗ္ဗတော (သီ၊ဣ)

၃-သဗ္ဗာကုသလာနံ ပဟီနတ္တာ ပဟီန (သီ၊ဣ)

"**အနင်္ဂဏသာ**"တိအာဒိဂါထမာဟ။ တသတ္ထော—ရာဂါဒိအင်္ဂဏာဘာဝ-တော **အနင်္ဂဏသ** သဗ္ဗကာလံ သုစိအနဝဇ္ဇဓမ္မေ ဧဝ ဂဝေသန္တသ သပ္ပုရိသသ **ဝါလဂ္ဂမတ္တံ** ကေသဂ္ဂမတ္တံ ပါပသ လေသမတ္တမ္ပိ သကလံ လောကဓာတုံ ဖရိတ္ဝာ ဌိတံ အဗ္ဘမတ္တံ ဟုတ္ဝာ ဥပဋ္ဌာတိ၊ တသ္မာ နဧဝရူပေ ကမ္မေ မာဒိသာ အာသင်္ကိတဗ္ဗာတိ အဓိပ္ပါယော။

ယသ္မာ နိက္ကိလေသေသုပိ အန္ဓဗာလာ ဧဝရူပေ အပဝါဒေ သမုဋ္ဌာပေန္တိ၊ တသ္မာ အတ္ထကာမေဟိ သက္ကစ္စံ အတ္တာ ရက္ခိတဗ္ဗောတိ ဩဝါဒံ ဒေန္တော "**နဂရံ ယထာ**"တိအာဒိဂါထမာဟ။ တသတ္ထော—ယထာ ပန ပစ္စန္တနဂရ-ဝါသီဟိ မနုဿေဟိ ပစ္စန္တံ နဂရံ ဒွါရပါကာရာဒီနိ ထိရာနိ ကရောန္တေဟိ သအန္တရံ, ဥဒ္ဒါပပရိခါဒီနိ ထိရာနိ ကရောန္တေဟိ သဗာဟိရန္တိ **သန္တရဗာဟိရံ** ဂုတ္တံ ကရီယတိ၊ ဧဝံ တုမှေဟိပိ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတ္ဝာ အဇ္ဈတ္တိကာနိ ဆ ဒွါရာနိ ပိဒဟိတ္ဝာ ဒွါရရက္ခိတံ သတိံ အဝိဿဇ္ဇေတ္ဝာ ယထာ ဂယှမာနာနိ ဗာဟိရာနိ ဆ အာယတနာနိ အဇ္ဈတ္တိကာနိ ဥပဃာတာယ သံဝတ္တန္တိ၊ တထာ အဂ္ဂဟ-ဏေန တာနိပိ ထိရာနိ ကတ္ဝာ တေသံ အပ္ပဝေသာယ ဒွါရရက္ခိတံ သတိံ အပ္ပဟာယ ဝိစရန္တာ အတ္တာနံ ဂေါပေထ။ ကသ္မာ? **ခဏော ဝေါ မာ ဥပစ္စဂါ**။ ယော ဟိ ဧဝံ အတ္တာနံ နဂေါပေတိ၊ တံ ပုဂ္ဂလံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒက္ခဏော မနုဿတ္တဘာဝက္ခဏော မဇ္ဈိမဒေသေ ဥပ္ပတ္တိက္ခဏော သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ပဋိ-လဒ္ဓက္ခဏော ဆန္ဒံ အာယတနာနံ အဝေကလ္လက္ခဏောတိ သဗ္ဗောပိ အယံ ခဏော အတိက္ကမတိ၊ သော ခဏော တုမှေ မာ အတိက္ကမတူတိ။

ဧဝံ ထေရော ဗ္ဗမာယ ဂါထာယ သရာဇိကံ ပရိသံ ဘိက္ခူ စ ဩဝဒိတ္ဝာ ပုန မရဏေ ဇီဝိတေ စ အတ္တနော သမစိတ္တတံ ကတကိစ္စတဥ္စ ပကာသေန္တော "**နာဘိနန္ဒာမိ မရဏ**"န္တိအာဒိမာဟ။ တံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တတ္ထမေဝ[၁]။

ဧဝံ ပန ဝတ္ဝာ အတ္တနော ပရိနိဗ္ဗာနကာလံ ဥပဋ္ဌိတံ ဒိသ္ဝာ သခေ်ပေနေဝ နေသံ ဩဝါဒံ ဒတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာနံ ပဝေဒေန္တော ဩသာနဂါထမာဟ။ တတ္ထ **သမ္ပာဒေထပ္ပမာဒေနာ**တိ သမ္ပာဒေတဗ္ဗံ ဒါနသီလာဒိံ အပ္ပမာဒေန သမ္ပာ-ဒေထ၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကပဘေဒေ ဂဟဋ္ဌဝတ္တေ သီလာနုရက္ခဏေ သမထ-အနုယောဂေ ဝိပဿနာဘာဝနာယ စ အပ္ပမတ္တာ ဟောထ။ **သော မေ အနုသာသနီ**တိ ဒါနသီလာဒီသု နပမဇ္ဇထာတိ သော မမ အနုသိဋ္ဌိ ဩဝါဒေါ။

၁-ထေရ-ဋ္ဌ ၂-၂၁၇။

ဧဝံ သိခါပတ္တံ ပရဟိတပဋိပတ္တိံ ဒီပေတွာ အတ္တဟိတပဋိပတ္တိယာပိ မတ္ထကံ ဂဏ္ဍန္တော **"ဟန္ဒာဟံ ပရိနိဗ္ဗိဿံ၊ ဝိပ္ပမုတ္တောမှိ သဗ္ဗဓီ"**တိ အာဟ။ တတ္ထ **ဝိပ္ပမုတ္တောမှိ သဗ္ဗဓီ**တိ သဗ္ဗသော ကိလေသေဟိ ဘဝေဟိ စ ဝိပ္ပ-မုတ္တော အမှိ၊ တသ္မာ ဧကံသေန ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမီတိ။

ဧဝံ ပန ဝတ္ဝာ အာကာသေ ပလ္လင်္ကေန နိသိန္နော တေဇောဓာတုံ သမာ-ပဇ္ဇိတ္ဝာ ပဇ္ဇလန္တော အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗာယိ။

ခဒိရဝနိယရေဝတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဂေါဒတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ယထာပိ ဘဒ္ဒေါတိအာဒိကာ အာယသ္မတော ဂေါဒတ္တတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဋ္ဋူပနိဿယံ ကုသလံ ဥပစိနိတ္ဝာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ သတ္ထဝါဟကုလေ နိဗ္ဗတ္တော **ဂေါဒတ္တော**တိ နာမေန ဝယပ္ပတ္တော ပိတရိ ကာလင်္ကတေ ကုဋုမ္ဗံ သဏ္ဌပေန္တော ပဋ္ဌဟိ သကဋ္ဌသတေဟိ ဘဏ္ဍံ အာဒါယ အပရာပရံ သဋ္ဌရိတ္ဝာ ဝါဏိဇ္ဇေန ဇီဝိကံ ကပ္ပေတိ၊ ယထာဝိဘဝံ ပုညာနိပိ ကရောတိ။ သော ဧကဒိဝသံ အန္တရာ-မဂ္ဂေ ဓုရေ ယုတ္တဂေါဏေ ဝဟိတုံ အသက္ကောန္တေ ပတိတေ မနုဿေသု တံ ဝုဋ္ဌာပေတုံ အသက္ကောန္တေသု သယမေဝ ဂန္ဒာ တံ နဂ်ုဋ္ဌေ ဂါဋ္ဌံ ဝိဇ္ဇိ။ ဂေါဏော "အယံ အသပ္ပုရိသော မမ ဗလာဗလံ အဇာနန္တော ဂါဋ္ဌံ ဝိဇ္ဇတီ"တိ ကုဒ္ဓေါ မနုဿဝါစာယ "ဘော ဂေါဒတ္တ အဟံ ဧတ္တကံ ကာလံ အတ္တနော ဗလံ အနိဂုဟန္တော တုယ္ဟံ ဘာရံ ဝဟိံ၊ အဇ္ဇ ပန အသမတ္ထဘာဝေန ပတိတံ မံ အတိဝိယ ဗာဓသိ၊ ဟောတု, ဣတော စဝိတ္ဝာ နိဗ္ဗတ္တနိဗ္ဗတ္တဋ္ဌာနေ တံ ဗာဓေတုံ သမတ္ထော ပဋိသတ္တု ဘဝေယျ"နှိ ပတ္ထနာနုရူပေန အက္ကောသိ။ တံ သုတ္ဝာ ဂေါဒတ္တော "ဧဝံ နာမ သတ္တေ ဗာဓေတ္ဝာ ကိံ ဣမာယ ဇီဝိ-ကာယာ"တိ သံဝေဂဇာတော သဗ္ဗံ ဝိဘဝံ ပဟာယ အညတရဿ မဟာ-ထေရဿ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တော နစိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပတ္ဝာ သမာပတ္တိသုခေန ဝိတိနာမေန္တော ဧကဒိဝသံ အတ္တနော သန္တိကံ ဥပဂတာနံ ဂဟဋ္ဌပဗ္ဗဇိတာနံ အရိယဂဏာနံ လောကဓမ္မေ အာရဗ္ဘ ဓမ္မံ ကထေန္တော—

၆၅၉။ "ယထာပိ ဘဒ္ဒေါ အာဇညော၊ ဓုရေ ယုတ္တော ဓုရဿဟော။
မထိတော အတိဘာရေန၊ သံယုဂံ နာတိဝတ္တတိ။

၆၆၀။ ဧဝံ ပညာယ ယေ တိတ္တာ၊ သမုဒ္ဒေါ ဝါရိနာ ယထာ။
န ပရေ အတိမညန္တိ၊ အရိယဓမ္မော ဝ ပါဏိနံ။

၆၆၁။ ကာလေ ကာလဝသံ ပတ္တာ၊ ဘဝါဘဝဝသံ ဂတာ။
နရာ ဒုက္ခံ နိဂစ္ဆန္တိ၊ တေဓ သောစန္တိ မာဏဝါ။

၆၆၂။ ဥန္နတာ သုခဓမ္မေန၊ ဒုက္ခဓမ္မေန စော'နတာ။
ဒွယေန ဗာလာ ဟညန္တိ၊ ယထာဘူတံ အဒဿိနော။

၆၆၃။ ယေ စ ဒုက္ခေ သုခသ္မိန္တု၊ မဇ္ဈေ သိပ္ပိနိ'မစ္ဆဂူ။
ဋ္ဌိတာ တေ ဇုန္နဒီလောဝ၊ န တေ ဥန္နတဩနတာ။

၆၆၄။ န ဟေဝ လာဘေ နာလာဘေ၊ န ယသေ န စ ကိတ္တိယာ။
န နိန္ဒာယံ ပသံသာယ၊ န တေ ဒုက္ခေ သုခမ္ဟိ စ။

၆၆၅။ သမ္မတ္တ တေ န လိမ္ပန္တိ၊ ဥဒဗိန္ဒုဝ ပေါက္ခရေ။
သမ္မတ္တ သုခိတာ ဓီရာ၊ သမ္မတ္တ အပရာဇိတာ။

၆၆၆။ ဓမ္မေန စ အလာဘော ယော၊ ယော စ လာဘော အဓမ္မိကော။
အလာဘော ဓမ္မိကော သေယ္ယော၊ ယဉ္စေ လာဘော အဓမ္မိကော။

၆၆၇။ ယသော စ အပဗုဋ္ဌိနံ၊ ဝိညူနံ အယသော စ ယော။
အယသောဝ သေယ္ယော ဝိညူနံ၊ န ယသော အပဗုဋ္ဌိနံ။

၆၆၈။ ဒုမ္မေဓေဟိ ပသံသာ စ၊ ဝိညူဟိ ဂရဟာ စ ယာ။
ဂရဟာဝ သေယ္ယော ဝိညူဟိ၊ ယဉ္စေ ဗာလပ္ပသံသနာ။

၆၆၉။ သုခဉ္စ ကာမမယိကံ၊ ဒုက္ခဉ္စ ပဝိဝေကိယံ။
ပဝိဝေကဒုက္ခံ သေယ္ယော၊ ယဉ္စေ ကာမမယံ သုခံ။

၆၇၀။ ဇိဝိတဉ္စ အဓမ္မေန၊ ဓမ္မေန မရဏဉ္စ ယံ။
မရဏံ ဓမ္မိကံ သေယ္ယော၊ ယဉ္စေ ဇိဝေ အဓမ္မိကံ။

၆၇၁။ ကာမကောပပွဟီနာ ယေ၊ သန္တိစိတ္တာ ဘဝါဘဝေ။
စရန္တိ လောကေ အသိတာ၊ နတ္ထိ တေသံ ပိယာပိယံ။

၆၇၂။ ဘာဝယိတ္ဝာန ဗောဇ္ဈင်္၊ ဣန္ဒြိယာနိ ဗလာနိ စ။
ပပ္ပုယ္ယ ပရမံ သန္တိံ၊ ပရိနိဗ္ဗန္တိ'နာသဝါ''တိ—

ဣမာ ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ **အာဇညော**ဘိဉ္ဉသဘာဇာနီယော[1]။ **ဓုရေ ယုတ္တော**တိ သကဋဓုရေ ယောဇိတော။ **ဓုရဿဟော**တိ ဓုရဝါဟော။ ဂါထာသုခတ္ထံ စေတ္ထ ဒ္ဝိ-သကာရတော[2] နိဒ္ဒေသော ကတော၊ သကဋဘာရံ ဝဟိတုံ သမတ္ထောတိ အတ္ထော။ **မထိတော အတိဘာရေနာ**တိ အတိဘာရေန ဂရုဘာရေန ပိဋ္ဋိ-တော။ "မဒ္ဒိတော"တိပိ ပါဋိ၊ သော ဧဝတ္ထော။ **သံယုဂ်**န္တိ အတ္တနော ခန္ဓေ ဌပိတံ ယုဂံ **နာတိဝတ္တတိ** နာ အတိက္ကာမေတိ၊ သမ္မာ ယော ဉဒ္ဓရိတ္ဝာ[3] ဓုရံ ဆဒ္ဒေတ္ဝာ နာ တိဋ္ဌတိ။ **ဧဝ**န္တိ ယထာ သော ဓောရယ္ဟော အတ္တနော ဘဠြာ-ဇာနိယတာယ အတ္တနော ဓိရိရတာယ အတ္တနော ဘာရံ နာတိဝတ္တတိ နာ ပရိစ္စဇတိ၊ ဧဝံ ယေ ဝါရိနာ ဝိယ မဟာသမုဒ္ဒေါ လောကိယလောကုတ္တရာယ **ပညာယ တိတ္တာ** ဓာတာ ပရိပုဏ္ဏာ၊တေ ပရေ နိဟီနပညေ နာ အတိမညန္တိ, နာ ပရိဘဝန္တိ၊ တတ္ထ ကာရဏမာဟ **"အရိယဓမ္မော ပါကဋော နာ"**န္တိ၊ ပါကဋံ သတ္တော သု အယံ အရိယာနံ ဓမ္မော ယဒိဒံ တေသံ ပညာယ ပါရိပူရိံ ဂတတ္တာ လာဘာဒိနာ အတ္တာနုက္ကံသနံ ဝိယ အလာဘာဒိနာ ပရေသံ အဝမ္ဘနံ။

ဧဝံ ပညာပါရိပူရိယာ အရိယာနံ သုခဝိဟာရံ ဒဿေတ္ဝာ တဒဘာဝတော အနရိယာနံ ဒုက္ခဝိဟာရံ ဒဿေတုံ **"ကာလေ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ကာလေ**တိ လာဘာလာဘာဒိနာ သမဂ်ီဘူတကာလေ။ **ကာလဝသံ ပတ္တော**တိ လာဘာဒိ-ကာလဿ စ ဝသံ ဥပဂတော၊လာဘာဒိနာ သောမနဿိတော အလာဘာဒိနာ စ ဒေါမနဿိတောတိ အတ္ထော။ **ဘဝါဘဝဝသံ ဂတော**တိ ဘဝဿ အဘဝဿ စ ဝသံ ဥပဂတော ဝုဋ္ဌဟာနိယော အနုဝတ္တနာ တော။ **နရာ ဒုက္ခံ နိဂစ္ဆန္တိ၊ တေ သောစန္တိ မာဏဝါ**တိ တေ နရာ "မာဏဝါ"တိ လဒ္ဓနာမာ သတ္တာ လာဘာ-လာဘာဒိဝသေန ဝုဋ္ဌဟာနိဝသေန အနုရောဓပဋိဝိရောဓံ အာပန္နာ ဣဓ-လောကေ သောစန္တိ ပရလောကေ စ နိရယာဒိဒုက္ခံ ဂစ္ဆန္တိ ပါပုဏန္တိတိ အတ္ထော။

၁-ဉဿဘာဇာနေယျော (သီ၊ ဋ္ဌ) ၂-ဒီဃံရကာရကော (သီ) ၃-ဉဏ္ဏာမေတ္ဝာ (သီ၊ ဋ္ဌ)

"ဥန္နံတာ"တိအာဒိနာဝိ လောကမမ္မဝသေန သတ္တာနံ အနတ္ထပ္ပတ္တိမေဝ ဒဿေတိ။တတ္ထ **ဥန္နတာ သုခမေ့နာ**တိ သုခဟေတုနာ သုခပစ္စယေန ဘောဂ-သမ္ပတ္တိအာဒိနာ ဥန္နတိံ ဂတာ၊ဘောဂမဒါဒိနာ မတ္တာတိ အတ္ထော။ **ဒုက္ခမေ့နစေ'နတာ**တိ ဒုက္ခဟေတုနာ ဒုက္ခပစ္စယေန ဘောဂဝိပတ္တိအာဒိနာ နိဟိနတံ ဂတာ ဒါလိဒ္ဒိယာဒိနာ ကာပညတံ[1] ပတ္တာ။ **ဒွယေနာ**တိ ယထာဝုတ္တေန ဥန္နတိဩယေန လာဘာလာဘာဒိဒွယေန ဝါ[2] ဗာလပုထုဇ္ဇနာ ဟညန္တိ၊ အနုရောဓပဋိဝိရောဓဝသေန ဝိဗာဓိယန္တိ ပီဠိယန္တိ။ ကဿာ? **ယထာဘူတံ အဒဿိနော** ယသ္မာ တေ ဓမ္မသဘာဝံ ယာထာဝတော နပ္ပဇာနံသု၊ ပရိညာတက္ခန္ဓာ ပဟီနကိလေသာ စ နဟောန္တိ၊ တသ္မာတိ အတ္ထော။ "ယထာ-ဘူတံ အဒဿနာ"တိပိ ပဌန္တိ၊ အဒဿနဟေတူတိ အတ္ထော။ **ယေ စ ဒုက္ခေ သုခသ္မိံ စ၊ မဇ္ဈေ သိဒ္ဓိနိ'မစ္စဂူ**တိ ယေ ပန အရိယာ ဒုက္ခဝေဒနာယ သုခ-ဝေဒနာယ မဇ္ဈတ္တတာဝေဒနာယ စ တပ္ပဋိပက္ခံ ဆန္ဒရာဂဘူတံ သိဒ္ဓိနိံ တဏှံ အဂ္ဂမဂ္ဂါဓိဂမေန အစ္စဂူ အတိက္ကမိံသု၊တေ ဇုန္ဒဓိလောဝိယ ဝါတေဟိ လောက-ဓမ္မေဟိ အသမ္ပကပ္ပိယာ ဌိတာ၊ နံ တေ ဥန္နတညြနတာ၊ ကဒါစိပိ ဥန္နတာ ဝါ ညြနတာ ဝါ နံ ဟောန္တိ သဗ္ဗသော အနုနယပဋိဃာဘာဝတော။

ဧဝံ ဝေဒနာဓိဋ္ဌာနံ အရဟတော အနုပလေပံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ လောက-ဓမ္မေ ဝိဘဇိတွာ သဗ္ဗတ္ထကမေဝဿ အနုပလေပံ ဒဿေန္တော **"နံ ဟဝါ"**တိ-အာဒိမာဟ။ တတ္ထ **လာဘေ**တိ စိဝရာဒိနံ ပစ္စယာနံ ပဋိလာဘေ။ **အလာဘေ**တိ တေသံယေဝ အပဋိလာဘေ အပဂမေ။ **နံ ယသေ**တိ ပရိဝါရဟာနိယံ အကိတ္တိ-ယဉ္စ။ **ကိတ္တိယာ**တိ ပရမ္မုခါ ကိတ္တနေ ပတ္ထဋယသတာယံ။ **နိန္ဒာယ**န္တိ သမ္မုခါ ဂရဟာယံ။ **ပသံသာယ**န္တိ ပစ္စက္ခတော ဂုဏာဘိတ္ထဝနေ။ **ဒုက္ခေ**တိ ဒုက္ခေ ဥပ္ပန္နေ။ **သုခေ**တိ ဇေဋ္ဌာပိ သေဝ နယော။

သဗ္ဗတ္ထာတိ သဗ္ဗသ္မိံ ယထာဝုတ္တေ အဋ္ဌဝိဓေပိ လောကဓမ္မေ၊ သဗ္ဗတ္ထ ဝါ ရူပါဒိကေ ဝိသယေ တေ ဒိဏ္ဏာသဝါ နံ လိမ္ပန္တိ သဗ္ဗသော ပဟီနကိလေ-သတ္တာ။ ယထာ ကိ? **ဥဒဗိန္ဒု၀ ပေါက္ခရေ** ယထာ ကမလဒလေ ဇလဗိန္ဒု အလ္လီယိတွာ ဋ္ဌိတမ္ပိ တေန နံ လိမ္ပတိ၊ ဇလဗိန္ဒုနာ စ[2] ကမလဒလံ, အညဒတ္ထု ဝိသံသဋ္ဌမေဝ၊ ဧဝမေတေဝိ ဥပဋ္ဌိတေ လာဘာဒိကေ, အာပါထဂတေ ရူပါဒိအာရမ္မဏေ စ ဝိသံသဋ္ဌာ ဧဝ။ တတော ဧဝ ဓိရာ ပဏ္ဍိတာ **သဗ္ဗတ္ထ** လာဘာဒိသု ဉာဏမုခေန ဝိယနိမိတ္တာနံ သောဘာဒိနဋ္ဌ အဘာဝတော

၁-ကာရညတံ (က)　　၂-လာဘာလာဘာဒိဝသေန ဝါ(သီ)၊ လာဘာလာဘဒွယေန ဝါ(ဋ္ဌ)

၃-ဇလဗိန္ဒု၀ (သီ၊ဋ္ဌ)

သုခိတာ လာဘာဒိဟိ စ အနဘိဘဝနိယတော သမ္ဗတ္ထ အပရာဇိတာဝ ဟောန္တိ။

ဇုဒါနိ လာဘာလာဘာဒိသု သေယ္ယံ နိဒ္ဒါရေတ္ဝာ ဒသေန္တော "**ဓမ္မေန**" တိ-အာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဓမ္မေန စ အလာဘော ယော**တိ ယော ဓမ္မံ ရက္ခန္တသ္သ တံနိမိတ္တံ အလာဘော လာဘာဘာဝေါ လာဘဟာနိ၊ **ယော စ လာဘော အဓမ္မိကော** အဓမ္မေန အညာယေန ဗုဒ္ဓပဋိကုဋ္ဌေန ဝိဓိနာ ဥပ္ပန္နော၊ တေသု ဒ္ဝီသု **အလာဘော ဓမ္မိကော** ဓမ္မာဝဟော သေယ္ယော၊ ယာဒိသံ လာဘံ ပရိ-ဝဇ္ဇန္တသ္သ အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ, ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဍ္ဎန္တိ၊ တာဒိသော အလာဘော ပါသံသတရော အတ္ထာဝဟော။ **ယဉ္စေ လာဘော အဓမ္မိကော**တိ ယော လာဘော အဓမ္မေန ဥပ္ပန္နော၊ သော နု သေယ္ယောတိ အဓိပ္ပါယော။

ယသော စ အပ္ပဗုဒ္ဓိနံ၊ ဓိဉ္ဂုနံ အယသော စ ယောတိ ယော အပ္ပဗုဒ္ဓိနံ ဒုပ္ပညာနံ ဝသေန ပုဂ္ဂလဿ ယသော လဒ္ဓတိ၊ ယော စ **ဓိဉ္ဂုနံ** ပဏ္ဍိတာနံ ဝသေန **အယသော** ယသဟာနိ။ဇုမေသု ဒ္ဝီသု **အယသောဝ သေယ္ယော ဓိဉ္ဂုနံ**။ တေ ဟိဿ ယထာ အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိ-ဝဍ္ဎန္တိ၊ ဧဝံ ယသဟာနိံ ဇုဏ္ဏေယျုံ၊ တထာ စ ဘဗ္ဗဇာတိကော[1] တံ အဂုဏံ ပဟာယ ဂုဏေ ပတိဋ္ဌေယျ။ **နု ယသော အပ္ပဗုဒ္ဓိနန္တိ** ဒုပ္ပညာနံ ဝသေန ယသော သေယ္ယော နု ဟောတိ၊ တေ ဟိ အဘူတဂုဏာဘိဗျာဟာရဝသေနာပိ နံ ဥပ္ပါဒေယျုံ၊ သော စဿ ဇုဓ စေဝ ဝိညူဂရဟာဒိနာ သမ္ဗာယေ စ ဒုဂ္ဂတိယံ ဒုက္ခပရိက္ကိလေသာဒိနာ အနတ္ထာဝဟော။ တေနာဟ ဘဂဝါ "လာဘော သိလောကော သက္ကာရော၊ မိစ္ဆာလဒ္ဓေါ စ ယော ယသော"တိ၂ "သက္ကာရော ကာပုရိသံ ဟန္တီ"တိ၃ စ။

ဒုမ္မေဓောတိ နိပ္ပညော။ **ယဉ္စေ ဗာလပ္ပသံသနာ**တိ ဗာလေဟိ အဝိဒ္ဒသူဟိ ယာ နာမ ပသံသနာ။

ကာမမယိကန္တိ ဝတ္ထုကာမမယံ၊ ကာမဂုဏော ပဋိစ္စ ဥပ္ပန္နံ။ **ဒုက္ခဋ္ဌ ပရိဝေ-ကိယန္တိ** ပရိဝေကတော နိဗ္ဗတ္တံ ကာယကိလမထဝသေန ပဝတ္တံ ဝိသမာသ-နုပတာပါဒိဟေတုကံ ကာယိကံ ဒုက္ခံ၊ တံ ပန နိရာမိသဝိဝဋ္ဋ။ပနိဿယတာယ ဝိညူနံ ပါသံသာ။ တေန ဝုတ္တံ "**ပရိဝေကဒုက္ခံ သေယ္ယော**"တိ။

၁-ဒဗ္ဗဇာတိကော (သီ၊ ဂ္ဂ) ၂-ခ ၁-၃၄၂-ဝိဋ္ဌေ သုတ္တနိပါတေ။ ၃-ဝိ ၄-၃၄၆၊ အံ ၁-၃၈၅-ဝိဋ္ဌေသု။

ဇိဝိတဉ္စ အဓမ္မေနာတိ အဓမ္မေန ဇိဝိကံကပ္ပနံ ဇိဝိတဟေတု အဓမ္မစရဏံ။ **ဓမ္မေန မရဏံ** နာမ "ဣမံ နာမ ပါပံ အကရောန္တံ တံ မာရေဿာမီ"တိ ကေနစိ ဝုတ္တော မာရေန္တေပိ တသ္မိံ ပါပံ အကတ္ဝာ ဓမ္မံ အဝိကောပေန္တဿ ဓမ္မဟေတုမရဏံ ဓမ္မိကံ သေယ္ယောတိ တာဒိသံ မရဏံ ဓမ္မတော အနပေတတ္တာ ဓမ္မိကံ သဂ္ဂသမ္ပာပနတော နိဗ္ဗာနုပနိဿယတော စ ဝိညူနံ ပါသံသတရံ။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ—

"စဇေ ဓနံ အင်္ဂဝရဿ ဟေတု၊
အင်္ဂံ စဇေ ဇိဝိတံ ရက္ခမာနော။
အင်္ဂံ ဓနံ ဇိဝိတမ္ပောပိ သဗ္ဗံ၊
စဇေ နရော ဓမ္မ'မနုဿရန္တော"တိ။

ယဉ္စေ ဇီဝေ အဓမ္မိကန္တိ ပုရိသော ယံ ဓမ္မတော အပေတံ ဇိဝိကံ ဇီဝေယျ, တံ န သေဝေယျ ဝိညူဟိ ဂရဟိတတ္တာ အပါယသမ္ပာပနတော စာတိ အဓိပ္ပါယော။

ဣဒါနိ ယထာဝုတ္တံ ဒီဃာသဝါနံ အနုပလေပံ ကာရဏတော ဒဿေန္တော "**ကာမဇောပပဟီနော**"တိအာဒိဂါထမာဟ။

တတ္ထ **ကာမဇောပပဟီနော**တိ အရိယမဂ္ဂေန သဗ္ဗသော ပဟီနော အနုရောဓပဋိဝရောဓော။ **သန္တိစ္ဆာ ဘဝါဘဝေ**တိ ခုဒ္ဒကေ ဓဝေ မဟန္တေ စ ဘဝေ အနဝသေသပဟီနကိလေသပရိဠာဟတာယ ဂူပသန္တိစ္ဆာ။ **လောကေ**တိ ခန္ဓာဒိလောကေ။ **အဿိတာ**တိ တဏှာဒိဋ္ဌိနိဿယဝသေန အနိဿိတာ။ **နတ္ထိ တေသံ ဗိယောဗိယံ**န္တိ တေသံ ဒီဃာသဝါနံ ကတ္ထစိ လောဘာဒိကေ ရူပါဒိဝိသယေ စ **ဗိယံ ဝါ အဗိယံ ဝါ** နတ္ထိ၊ တံနိမိတ္တာနံ ကိလေသာနံ သဗ္ဗသော သမုစ္ဆိန္နတ္တာ။

ဣဒါနိ ယာယ ဘာဝနာယ တေ ဧဝရူပါ ဇာတာ၊ တံ ဒဿေတ္ဝာ အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ဒေသနာယ ကူဋံ ဂဏှန္တော "**ဘာဝယိတ္ဝာန**"တိ သြသာနဂါထမာဟ။ တတ္ထ **ပဗ္ဗုယျာ**တိ ပါပုဏိတ္ဝာ။ သေသံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယမေဝ။ ဣမာ ဧဝ စ ဂါထာ ထေရဿ အညာဗျာကရဏာဝိ အဟောသုံ။

ဂေါဒတ္တထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

စုဠ္လသကနိပါတဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ခု ၆-၁၄၅-ပိဋ္ဌေ ဇာတကေ။

၁၅—သောဠသကနိပါတ

၁-အညာသိကောဏ္ဍညတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သောဠသကနိပါတေ သေ ဘိယျောတိအာဒိကာ အာယသ္မတော အညာသိ-
ကောဏ္ဍညတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္မိ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော
ကာလေ ဟံသဝတီနဂရေ ဂဟပတိမဟာသာလကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ ဝိညုတံ
ပတ္တာ ကေဒိဝသံ သတ္ထု သန္တိကေ ဓမ္မံ သုဏန္တော သတ္ထာရံ ဧကံ ဘိက္ခုံ
အတ္တနော သာသနေ ပဌမံ ပဋိဝိဒ္ဓဓမ္မရတ္တညူနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေန္တံ ဒိသွာ
သယမ္ပိ တံ ဌာနန္တရံ ပတ္ထေန္တော သတသဟဿဘိက္ခုပရိဝါရဿ သတ္ထုနော
သတ္တာဟံ မဟာဒါနံ ပဝတ္တေတ္ဝာ ပဏိဓာနံ အကာသိ။ သတ္ထာပိဿ အနန္တရာ-
ယတံ ဒိသွာ ဘာဝိနိ သမ္ဗတ္တိ ဗျာကာသိ။ သော ယာဝဇ္ဇံ ပုညာနိ ကတ္ဝာ
သတ္ထရိ ပရိနိဗ္ဗုတေ စေတိယေ ပတိဋ္ဌာပိယမာနေ အန္တောစေတိယေ ရတနဃရံ
ကာရေသိ၊ စေတိယံ ပရိဝါရေတ္ဝာ သဟဿရတနုဿဿေဓံ စ ကာရေသိ။

သော ဧဝံ ပုညာနိ ကတ္ဝာ တတော စုတော ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော
ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ မဟာကာလော နာမ ကုဋုမ္ဗိကော ဟုတ္ဝာ
အဋ္ဌကရိသမတ္တေ ခေတ္တေ သာလိဂဗ္ဘံ ဖာလေတ္ဝာ ဂဟိတသာလိတဏ္ဍုလေဟိ
အသမ္ဘိန္နခီရပါယာသံ သမ္မာဒေတ္ဝာ တတ္ထ မဓုသပ္ပိသက္ကရာဒယော ပက္ခိပိတ္ဝာ
ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ သံဃဿ အဒါသိ။ သာလိဂဗ္ဘံ ဖာလေတ္ဝာ ဂဟိတဂဟိတဋ္ဌာနံ
ပုန ပူရတိ၊ ပုထုကကာလေ ပုထုကဋ္ဌံ နာမ အဒါသိ။ လာယနေ၂ လာယနဋ္ဌံ,
ဝေဏိကရဏေ ဝေဏဋ္ဌံ, ကလာပါဒိကရဏေ ကလာပဋ္ဌံ, ခလဋ္ဌံ, ဘဏ္ဍဋ္ဌံ,
မိနဋ္ဌံ, ကောဋ္ဌဂန္တိ ဧဝံ ကေသဿေ နဝ ဝါရေ အဂ္ဂဒါနံ နာမ အဒါသိ၊ တမ္ပိ
သဿံ အတိရေကတရံ သမ္ပန္နံ အဟောသိ။

ဧဝံ ယာဝဇ္ဇံ ပုညာနိ ကတ္ဝာ တတော စုတော ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ
ဒေဝေသု စ မနုဿေသု စ သံသရန္တော အမှာကံ ဘဂဝတော ဥပ္ပတ္တိတော
ပုရေတရမေဝ ကပိလဝတ္ထုနဂရဿ အဝိဒူရေ ဒေါဏဝတ္ထုနာမကေ ဗြာဟ္မဏ-
ဂါမေ ဗြာဟ္မဏမဟာသာလကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ၊ တဿ ကောဏ္ဍညောတိ ဂေါတ္တ-
တော အာဂတံ နာမံ အဟောသိ။ သော ဝယပ္ပတ္တော တယော ဝေဒေ
ဥဂ္ဂဟေတ္ဝာ လက္ခဏမန္တေသု စ ပါရံ အဂမာသိ။ တေန သမယေန အမှာကံ

၁-အညာတ (သီ)　　၂-လာယမာနေ (သီ)

ဗောဓိသတ္တော တုသိတပုရတော စဝိတ္ဝာ ကပိလဝတ္ထုပုရေ သုဒ္ဓေါဒနမဟာ-ရာဇဿ ဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိ၊ တဿ နာမဂ္ဂဟဏဒိဝသေ အဋ္ဌုတ္တရသတေသု ဗြာဟ္မဏေသု ဥပနီတေသု ယေ အဋ္ဌ ဗြာဟ္မဏာ လက္ခဏပရိဂ္ဂဟဏတ္ထံ မဟာတလံ ဥပနီတာ။ သော တေသု သဗ္ဗနဝကော ဟုတ္ဝာ မဟာပုရိသဿ လက္ခဏနိပ္ပတ္တိံ ဒိသ္ဝာ "ဧကံသေန အယံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿတီ"တိ နိဋ္ဌံ ဂန္ဒ္ဒာ မဟာသတ္တဿ အဘိနိက္ခမနံ ဥဒိက္ခန္တော ဝိစရတိ။

ဗောဓိသတ္တောပိ ခေါ မဟတာ ပရိဝါရေန ဝဇုမာနော အနုက္ကမေန ဝုဒ္ဓိပ္ပတ္တော ဉဏပရိပါကံ ဂန္ဒ္ဒာ ဧကူနတိံသတိမေ ဝဿေ မဟာဘိနိက္ခမနံ နိက္ခမန္တော အနောမာနဒီတီရေ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ အနုက္ကမေန ဥရုဝေလံ ဂန္ဒ္ဒာ ပဓာနံ ပဒဟိ။ တဒါ ကောလျှညော မာဏဝေါ မဟာသတ္တဿ ပဗ္ဗဇိတဘာဝံ သုတ္ဝာ လက္ခဏပရိဂ္ဂါဟကဗြာဟ္မဏာနံ ပုတ္တေဟိ ဝပ္ပမာဏဝါဒီဟိ သဒ္ဓိံ အတ္တပဉ္ဇမော ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ အနုက္ကမေန ဗောဓိသတ္တဿ သန္တိကံ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဆဗ္ဗဿာနိ တံ ဥပဋ္ဌဟန္တော တဿ ဩဋ္ဌာရိကာဟာရပရိဘောဂေန နိဗ္ဗိန္ဒော အပက္ကမိတ္ဝာ ဇုသိပတနံ အဂမာသိ။ အထ ခေါ ဗောဓိသတ္တော ဩဋ္ဌာရိကာဟာရ-ပရိဘောဂေန လဒ္ဓကာယဗလော ဝေသာခပုဏ္ဏမာယံ ဗောဓိရုက္ခမူလေ အပရာဇိတပလ္လင်္ကေ နိသိန္ဒော တိဏ္ဏံ မာရာနံ မတ္ထကံ မဒ္ဒိတ္ဝာ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဟုတ္ဝာ သတ္တသတ္တာဟံ ဗောဓိမဏ္ဍေယေဝ ဝီတိနာမေတ္ဝာ ပဉ္ဇဝဂ္ဂိယာနံ ဉဏ-ပရိပါကံ ဥတ္ဝာ အာသာဠ္ဠိပုဏ္ဏမာယံ ဇုသိပတနံ ဂန္ဒ္ဒာ တေသံ ဓမ္မစက္ကပဝတ္တန-သုတ္တန္တံ[၁] ဒေသေသိ။ ဒေသနာပရိယောသာနေ ကောလျှညတ္ထေရော အဋ္ဌာ-ရသဟိ ဗြဟ္မကောဋိဟိ သဒ္ဓိံ သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌာသိ။ အထ ပဉ္ဇမိယံ ပက္ခဿ အနတ္တလက္ခဏသုတ္တန္တဒေသနာယ[၂] အရဟတ္တံ သစ္ဆာကာသိ။ တေန ဝုတ္တံ **အပဒါနေ**[၃]—

"ပဒုမုတ္တရသမ္ဗုဒ္ဓံ၊ လောကဇေဋ္ဌံ ဝိနာယကံ။
ဗုဒ္ဓဘူမိမနုပ္ပတ္တံ၊ ပဌမံ အဒ္ဒသံ အဟံ။

ယာဝတာ ဗောဓိယာ မူလေ၊ ယက္ခာ သဗ္ဗေ သမာဂတာ။
သမ္ဗုဒ္ဓံ ပရိဝါရေတ္ဝာ၊ ဝန္ဒန္တိ ပဉ္ဇလီကတာ။

သဗ္ဗေ ဒေဝါ တုဋ္ဌမနာ၊ အာကာသေ သဉ္ဇရန္တိ တေ။
ဗုဒ္ဓေါ အယံ အနုပ္ပတ္တော၊ အန္ဓကာရတမောနုဒေါ။

၁-ဝိ ၃-၁၄၊ သံ ၃-၃၆၈-ပိဋ္ဌေသု။ ၂-ဝိ ၃-၁၈၊ သံ ၂-၅၅-ဗိဋ္ဌေသု။
၃-ခု ၃-၅၂-ပိဋ္ဌာဒီသု။

တေသံ ဟာသပရေတာနံ၊ မဟာနာဒေါ အဝတ္တထ။
ကိလေသေ ဈာပယိဿာမ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသာသနေ။

ဒေဝါနံ ဂိရမညာယ၊ ဝါစာသဘိမုဒီရိဟံ။
ဟဋ္ဌော ဟဋ္ဌေန စိတ္တေန၊ အာဒိဘိက္ခမဒါသဟံ။

မမ သက်ပွမညာယ၊ သတ္ထာ လောကေ အနုတ္တရော။
ဒေဝသံဃေ နိသီဒိတ္ဝာ၊ ဣမာ ဂါထာ အဘာသထ။

သတ္ထာဟံ အဘိနိက္ခမ္မ၊ ဗောဓိံ အဇ္ဈဂမံ အဟံ။
ဣဒံ မေ ပဌမံ ဘတ္တံ၊ ဗြဟ္မစာရိဿ ယာပနံ။

တုသိတာ ဟိ ဣဓာဂန္ဒ္ဝာ၊ ယော မေ ဘိက္ခံ ဥပါနယိ။
တမဟံ ကိတ္တယိဿာမိ၊ သုဏောထ မမ ဘာသတော။

တိံသ ကပ္ပသဟဿာနိ၊ ဒေဝရဇ္ဇံ ကရိဿတိ။
သဗ္ဗေ ဒေဝေ အဘိဘောတ္ဝာ၊ တိဒိဝံ အာဝသိဿတိ။

ဒေဝလောကာ စဝိတ္ဝာန၊ မနုဿတ္တံ ဂမိဿတိ။
သဟဿဓာ စက္ကဝတ္တိ၊ တတ္ထ ရဇ္ဇံ ကရိဿတိ။

ကပ္ပသတသဟဿမိ၊ ဩက္ကာကကုလသမ္ဘဝေါ။
ဂေါတမော နာမ ဂေါတ္တေန၊ သတ္ထာ လောကေ ဘဝိဿတိ။

တိဒသာ သော စဝိတ္ဝာန၊ မနုဿတ္တံ ဂမိဿတိ။
အဂါရာ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာန၊ ဆဗ္ဗဿာနိ ဝသိဿတိ။

တတော သတ္တမကေ ဝဿေ၊ ဗုဒ္ဓေါ သစ္စံ ကထေဿတိ။
ကောဏ္ဍညော နာမ နာမေန၊ ပဌမံ သစ္ဆိကာဟိတိ။

နိက္ခန္တေနာနုပဗ္ဗဇိ်၊ ပဓာနံ သုကတံ မယာ။
ကိလေသေ ဈာပနတ္ထာယ၊ ပဗ္ဗဇိ် အနဂါရိယံ။

အဘိဂန္ဓာန သဗ္ဗညူ၊ ဗုဒ္ဓေါ လောကေ သဒေဝကေ။
ဣသိနာမေ မိဂါရညေ၊ အမတဘေရိမာဟနိ။

သော ဒါနိ ပတ္တော အမတံ၊ သန္တိပဒမနုတ္တရံ။
သဗ္ဗာသဝေ ပရိညာယ၊ ဝိဟရာမိ အနာသဝေါ။

ပဋိသန္ဓိဒါ စတသော။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓသ သာသန”န္တိ။

အထ နံ သတ္ထာ အပရဘာဂေ ဇေတဝနမဟာဝိဟာရေ ဘိက္ခုသံဃမဇ္ဈေ ပညတ္တဝရဗုဒ္ဓါသနေ နိသိန္နော ပဌမံ ပဋိဝိဒ္ဓဓမ္မဘာဝံ ဒီပေန္တော "တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခူနံ ရတ္တညူနံ ယဒိဒံ အညာသိကောဏ္ဍညော"တိ[၁] တေဒဂ္ဂေ ဌပေသိ။ သော ဒ္ဓိဟိ အဂ္ဂသာဝကေဟိ အတ္တနိ ကရီယမာနံ ပရမနိပစ္စကာရံ, ဂါမန္တသေနာသနေ အာကိဏ္ဏဝိဟာရဉ္စ ပရိဟရိတုကာမော, ဝိဝေကာဘိရတိယာ ဝိဟရိတုကာမော စ အတ္တနော သန္တိကံ ဥပဂတာနံ ဂဟဋ္ဌပဗ္ဗဇိတာနံ ပဋိသန္ထာရကရဏမ္ပိ ပပဉ္စံ မညမာနော သတ္ထာရံ အာပုစ္ဆိတ္ဝာ ဟိမဝန္တံ ပဝိသိတ္ဝာ ဆဒ္ဒန္တေဟိ နာဂေဟိ ဥပဋ္ဌိယမာနော ဆဒ္ဒန္တဒဟတီရေ ဒ္ဝါဒသ ဝဿာနိ ဝသိ။ ဧဝံ တတ္ထ ဝသန္တံ ထေရံ ဧကဒိဝသံ သက္ကော ဒေဝရာဇာ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဝန္ဒိတ္ဝာ ဋ္ဌိတော ဧဝမာဟ "သာဓု မေ ဘန္တေ အယျော ဓမ္မံ ဒေသေတူ"တိ။ ထေရော တဿ စတုသစ္စဂဗ္ဘံ တိလက္ခဏာဟတံ သုညတပဋိ-သံယုတ္တံ နာနာနယဝိစိတ္တံ အမတောဂဓံ ဗုဒ္ဓလီလာယ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ တံ သုတ္ဝာ သက္ကော အတ္တနော ပသာဒံ ပဝေဒေန္တော—

၆၇၃။ "ဧသ ဘိယျော ပသီဒါမိ၊ သုတ္ဝာ ဓမ္မံ မဟာရသံ။
ဝိရာဂေါ ဒေသိတော ဓမ္မော၊ အနုပါဒါယ သဗ္ဗသော"တိ—

ပဌမံ ဂါထမာဟ။

တတ္ထ **ဧသ ဘိယျော ပသီဒါမိ၊ သုတ္ဝာ ဓမ္မံ မဟာရသန္တိ** ယဒိပိ အနေက-ဝါရံ သတ္ထု သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတ္ဝာ တတ္ထ အဘိပ္ပသန္နော၊ ဣဒါနိ ပန တုမှေဟိ ကထိတံ[၂] နာနာနယဝိစိတ္တတာယ အသေစနကတာယ[၃] စ မဟာရသံ ဓမ္မံ သုတ္ဝာ ဧသော အဟံ တတော ဘိယျော ပသီဒါမိ။ **ဝိရာဂေါ ဒေသိတော ဓမ္မော၊ အနုပါဒါယ သဗ္ဗသော**တိ သဗ္ဗသံကိလေသတော သဗ္ဗသင်္ခါရတော စ ဝိရဇ္ဇနတော ဝိရာဂဇနနတော ဝိရာဂေါ။ တတော ဧဝ ရူပါဒီသု ကဉ္စိ ဓမ္မံ အနုပါဒါယ အဂ္ဂဟေတ္ဝာ ဝိမုတ္တိသာဓနဝသေန ပဝတ္တတ္တာ သဗ္ဗသော အနုပါဒါယ ဒေသိတော။

ဧဝံ သက္ကော ဒေဝရာဇာ ထေရဿ ဒေသနံ ထောမေတ္ဝာ ထေရံ အဘိ-ဝါဒေတ္ဝာ သကဋ္ဌာနမေဝ ဂတော။ အထေကဒိဝသံ ထေရော မိစ္ဆာဝိတက္ကေဟိ အဘိဘုယျမာနာနံ ဧကစ္စာနံ ပုထုဇ္ဇနာနံ စိတ္တာစာရံ ဒိသ္ဝာ တပ္ပဋိပက္ခ-ဘူတဉ္စဿ အနုက္ကမံ အနုဿရိတ္ဝာ အတ္တနော စ သဗ္ဗသော တတော ဝိနိ-ဝတ္တိတမာနသတံ အာဝဇ္ဇေတ္ဝာ တဒတ္ထံ ဒီပေတ္ဝာ—

၁-အံ ၁-၂၃-ပိဋ္ဌေ။　　၂-ကထိတာယ (သီ)　　၃-အာသေဝနကတာယ (က)

၆၇၄။ “ဗဟူနိ လောကေ စိတြာနိ၊ အသ္မိံ ပထဝိမဇ္ဈေလေ။
မထေန္တိ မညေ သက်ပ်ံ၊ သုဘံ ဂာဂ္ဂပသံဟိတံ။

၆၇၅။ ရဇ’မုဟတ္တ ဝါတေန၊ ယထာ မေဃော’ ပသမ္မယေ။
ဧဝံ သမ္မန္တိ သက်ပ္ပါ၊ ယဒါ ပညာယ ပဿတိ”တိ—
ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ **ဗဟူနိ လောကေ စိတြာနိ**တိ ရူပါဒိဝသေန တတ္ထာပိ နိလပိတာဒိ-ဝသေန ဇာတိပုရိသာဒိဝသေန စ အနေကာနိ လောကေ စိတ္တာဝိစိတ္တာနိ အာရမ္မဏာဇာတာနိ။ **အသ္မိံ ပထဝိမဇ္ဈေလေ**တိ ပစ္စက္ခဘူတံ မနုဿလောကံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ **မထေန္တိ မညေ သက်ပ္ပ**န္တိ တဇ္ဇံ ပုရိသဝါယာမသဟိတံ အရဏိ-သဟိတံ ဝိယ အဂ္ဂိံ အယောနိသောမနသိကာရာဘိသင်္ခတာနိ မိန္ဆာသက်ပ္ပါနိ မထေန္တိ မညေ မထေန္တာနိ ဝိယ တိဋ္ဌန္တိ။ ကိဒိသံ? **သုဘံ ဂာဂ္ဂပသံဟိတံ၊** ကာမဝိတက္ကန္တိ အတ္ထော။ သော ဟိ သုဘာကာရဂ္ဂဟဏေန “သုဘော”တိ ဝေါဟရိယတိ။

ရဇ’မုဟတ္တ ဝါတေနာတိ စ-ဣတိ နိပါတမတ္တံ၊ ယထာ ဂိမှာနံ ပန္နိမေ မာသေ ဝါတေန ဥဟတံ ဥဋ္ဌိတံ ရဇံ မဟာမေဃော ဝဿန္တော ဥပသမ္မယေ ဂူပသမေယျ။ **ဧဝံ သမ္မန္တိ သက်ပ္ပါ၊ ယဒါ ပညာယ ပဿတိ**တိ ယဒါ အရိယ-သာဝကော တာနိ လောကသ်စိတြာနိ သမုဒယတော, အဿာဒတော, အာဒီ-နဝတော, နိဿရဏတော စ ယထာဘူတံ ပညာယ ပဿတိ၊ အထ ယထာ တံ ရဇံ ဥဟတံ မေဃေန, ဧဝံ သမ္မန္တိ ပညာယ သဗ္ဗေပိ မိန္ဆာသက်ပ္ပါ။ နံ ဟိ ဥပ္ပန္နာယ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ မိန္ဆာသက်ပ္ပါ ပတိဋ္ဌံ လဘန္တိ။ ယထာ ပန ပညာယ ပဿတိ၊ တံ ဒဿေန္တော—

၆၇၆။ “သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာတိ၊ ယဒါ ပညာယ ပဿတိ။
အထ နိဗ္ဗိန္ဒတိ ဒုက္ခေ၊ ဧသ မဂ္ဂေါ ဝိသုဒ္ဓိယာ။

၆၇၇။ သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ ဒုက္ခာတိ။ပ။ ဧသ မဂ္ဂေါ ဝိသုဒ္ဓိယာ။

၆၇၈။ သဗ္ဗေ ဓမ္မာ အနတ္တာတိ၊ ယဒါ ပညာယ ပဿတိ။
အထ နိဗ္ဗိန္ဒတိ ဒုက္ခေ၊ ဧသ မဂ္ဂေါ ဝိသုဒ္ဓိယာ”တိ—

တိဿော ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ **သမ္မေ သန်္ဓါရာ**တိ ဆဋ္ဌာရမ္မဏာသင်္ခာ သမ္မေ တေဘူမကာ ပဉ္စက္ခန္ဓာ။ **အနိစ္စာ**တိ "အာဒိမဇ္ဈအန္တဝန္တတော, အနိစ္စန္တိကတော, တာဝကာလိကတော, တတ္ထ တတ္ထ ဘိဇ္ဇနတော စ နိစ္စာ"တိ ယဒါ ဝိပဿနာပညာယ ပဿတိ။ **အထ နိဗ္ဗိန္ဒတိ ဒုက္ခေ**တိ အထ ဋ္ဌမသ္မိံ ဝဋ္ဋဒုက္ခေ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ နိဗ္ဗိန္ဒန္တော ဒုက္ခပရိဇာန-နာဒီဝိဓိနာ သစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈတိ။ **သေ မဂ္ဂေါ ဝိသုဒ္ဓိယာ**တိ သေ ယထာဝုတ္တော ဝိပဿနာဝိဓိ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိယာ, အစ္ဆန္တဝိသုဒ္ဓိယာ စ မဂ္ဂေါ အဓိဂမု-ပါယော။

ဒုက္ခာတိ သပ္ပဋိဘယတော, ဥဒယဗ္ဗယသမ္ပဋိပီဠနတော [1], ဒုက္ခမတော, သုခပဋိက္ခေပတော စ ဒုက္ခာ။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။

သမ္မေ ဓမ္မာ အနတ္တာတိ သမ္မေပိ စတုဘူမကာ ဓမ္မာ အနတ္တာ။ ဋ္ဌဓ ပန တေဘူမကဓမ္မာဝ ဂဟေတဗ္ဗာ။ တေ ဟိ အသာရကတော, အဝသဝတ္တနတော, သုညတော, အတ္တပဋိက္ခေပတော စ အနတ္တာတိ ဝိပဿိတဗ္ဗာ။ သေသံ ပုရိမ-သဒိသမေဝ။

ဧဝံ ဝိပဿနာဝိဓိံ ဒသ္သေတ္ဝာ တေန ဝိဓိနာ ကတကိစ္စံ အတ္တာနံ အညံ ဝိယ ကတ္ဝာ ဒသ္သေန္တော—

၆၇၉။ "ဗုဒ္ဓါနုဗုဒ္ဓေါ ယော ထေရော၊ ကောဏ္ဍညော တိဗ္ဗနိက္ကမော။
ပဟီနဇာတိမရဏော၊ ဗြဟ္မစရိယဿ ကေဝလီ။

၆၈၀။ သြဃပါသော ဒဠ္ဍဓိလော၊ ပဗ္ဗတော ဒုပ္ပဒါလယော။
ဆေတ္ဝာ ဓိလဉ္စ ပါသဉ္စ၊ သေလံ ဘေတ္ဝာန ဒုဿိဒံ။
တိဏ္ဏော ပါရင်္ဂတော စာယိ၊ မုတ္တော သော မာရဗန္ဓနာ"တိ—

ဂါထာဒ္ဝယမာဟ။

တတ္ထ **ဗုဒ္ဓါနုဗုဒ္ဓေါ**တိ ဗုဒ္ဓါနံ အနုဗုဒ္ဓေါ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေဟိ ဗုဇ္ဈိတာနိ သစ္စာနိ တေသံ ဒေသနာနုသာရေန ဗုဇ္ဈတီတိ အတ္ထော။ ထိရေဟိ အသေက္ခေဟိ သီလသာရာဒိဟိ သမန္နာဂတောတိ **ထေရော**။ **ကောဏ္ဍညော**တိ ဂေါတ္တကိတ္တနံ။ **တိဗ္ဗနိက္ကမော**တိ ဒဠ္ဍဝီရိယော ထိရပရက္ကမော။ ဇာတိမရဏာနံ ပဟီနကာရ-ဏတ္တာ **ပဟီနဇာတိမရဏော**။ **ဗြဟ္မစရိယဿ ကေဝလီ**တိ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယဿ အနဝသေသံ, အနဝသေသတော ဝါ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယဿ ပါရိပူရကော၊ အထ ဝါ **ကေဝလီ** နာမ ကိလေသေဟိ အသမ္ဗိဿတာယ မဂ္ဂဉာဏံ ဖလဉာဏဉ္စ၊ တံ

၁-သပ္ပဋိပီဠနတော (သီ)

ဣမသ္မိံ အတ္ထိတိ ကေဝလီ။ ယသ္မာ ပန တဒုဘယမ္ပိ မဂ္ဂဖြဟ္မစရိယသ ဝသေန ဟောတိ၊ နဲ အညထာ။ တသ္မာ "ဖြဟ္မစရိယသ ကေဝလီ"တိ ဝုတ္တံ။

ဩဃပါသောတိ "ကာမောဃော ဘဝေါဃော ဒိဋ္ဌောဃော အဝိဇ္ဇောဃော"တိ[၁] ဧဝံ ဝုတ္တာ စတ္တာရော ဩဃာ, "အန္တလိက္ခစရော ပါသော၊ ယွာယံ စရတိ မာနသော"တိ[၂] ဧဝံ ဝုတ္တော ရာဂပါသော စ။ **ဒဋ္ဌခိလောတိ** "သတ္ထရိ ကခ်တိ, ဓမ္မေ ကခ်တိ, သံဃေ ကခ်တိ, သိက္ခာယ ကခ်တိ, သဖြဟ္မစာရီသု ကုပိတော ဟောတိ အနတ္တမနော အာဟတစိတ္တော ခိလဇာတော"တိ[၃] ဧဝံ ဝုတ္တော ဒဋ္ဌော ထိရော ပဋ္ဌဝိဓော စေတောခိလော စ။ ပစုရဇနေဟိ ပဒါလေတုံ အသက္ကုဏေယျတာယ **ဒုပ္ပဒါလယော**။ တတော ဧဝ ပဗ္ဗတသဒိသတာယ **ပဗ္ဗတောတိ** စ သခ်ံ ဂတော။ "ဒုက္ခေ အညာဏ"န္တိအာဒိနာ[၄] ဝါ နယေန ဝုတ္တော အညာဏပ္ပဘေဒေါ စ။ ဣတိ ဧတံ သဗ္ဗံ **ဆေတ္ဝာ ခိလဋ္ဌ ပါသဋ္ဌာတိ** ဧတေသု စတုဗ္ဗိဓေသု သံကိလေသဓမ္မေသု ယော ခိလဋ္ဌ ပါသဋ္ဌ အရိယမဂ္ဂဉာဏာသိနာ ဆိန္ဒိတ္ဝာ။ **သေလံ ဘေတ္ဝာန ဒုဗ္ဘိဒန္တိ** ယေန ကေနစိ ဉာဏေန ဆိန္ဒိတုံ အသက္ကုဏေယျံ အညာဏသေလံ ဝဇိရူပမဉာဏေန ဆိန္ဒိတ္ဝာ စတ္တာရောပိ ဩဃေ တရိတ္ဝာ တေသံ ပရတီရေ နိဗ္ဗာနေ ဌိတတ္တာ **တိဏ္ဏော ပါရင်္ဂတော**။ အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနလက္ခဏေန လက္ခဏူပနိဇ္ဈာနလက္ခဏေနာတိ ဒုဝိဓေနပိ **ချာယီ**။ **မုတ္တော သော မာရဗန္ဓနာ**တိ သော ဧဝရူပေါ ခီဏာသဝေါ သဗ္ဗသ္မာပိ ကိလေသမာရဗန္ဓနာ မုတ္တော ဝိပ္ပမုတ္တော ဝိသံယုတ္တောတိ အတ္တာနမေဝ သန္ဓာယ ထေရော ဝဒတိ။

အထေကဒိဝသံ ထေရော အတ္တနော သဒ္ဓိဝိဟာရိကံ ဧကံ ဘိက္ခုံ အကလျာဏမိတ္တသံသဂ္ဂေန ကုသီတံ ဟီနဝီရိယံ ဥဒ္ဓတံ ဥန္ဒဉ်ံ ဝိဟရန္တံ ဒိသ္ဝာ ဣဒ္ဓိယာ တတ္ထ ဂန္ဒ္ဝာ တံ "မာ အာဝုသော ဧဝံ ကရိ၊ အကလျာဏမိတ္တေ ပဟာယ ကလျာဏမိတ္တေ သေဝန္တော သမဏဓမ္မံ ကရောဟီ"တိ ဩဝဒိ။ သော ထေရသ ဝစနံ နာဒိယိ။ ထေရော တသ အနာဒိယနေန ဓမ္မသံဝေဂပ္ပတ္တော ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနာယ ကထာယ မိစ္ဆာပဋိပတ္တိံ ဂရဟန္တော သမ္မာပဋိပတ္တိံ ဝိဝေကဝါသဋ္ဌ ပသံသန္တော—

၆၈၁။ "ဥဒ္ဓတော စပလော ဘိက္ခု၊ မိတ္တေ အာဂမ္မ ပါပကေ။
သံသီဒတိ မဟောဃသ္မိံ၊ ဦမိယာ ပဋိကုဇ္ဇိတော။

၁-အဘိ ၁-၂၃၂၊ အဘိ ၂-၃၈၉-ပိဋ္ဌေသု။ ၂-ဝိ ၃-၂၈၊ သံ ၁-၁၁၃-ပိဋ္ဌေသု။
၃-မ ၁-၁၄၅၊ အံ ၂-၂၁၇-ပိဋ္ဌေသု။ ၄-အဘိ ၂-၁၄၂၊ သံ ၁-၂၄၅-ပိဋ္ဌာဒီသု။

၆၀၂။　အနုဒ္ဓတော အစပလော၊ နိပကော သံဝုတိန္ဒြိယော။
ကလျာဏမိတ္တော မေဓာဝီ၊ ဒုက္ခဿန္တကရော သိယာ။

၆၀၃။　ကာလပဗ္ဘင်္သက်ာသော၊ ကိသော ဓမနိသန္ထတော။
မတ္တညူ အန္နပါနသ္မိံ၊ အဒီနမနသော နရော။

၆၀၄။　ဖုဋ္ဌော ဒုံသေဟိ မကသေဟိ၊ အရညသ္မိံ ဗြဟာဝနေ။
နာဂေါ သင်္ဂါမသီသေဝ၊ သတော တတြာဓိဝါသယေ။

၆၀၅-၆။　နာဘိနန္ဒာမိ မရဏံ။ပ။ သမ္မဇာနော ပတိဿတော။

၆၀၇။　ပရိစိဏ္ဏော မယာ သတ္ထာ။ပ။ ဘဝနေတ္တိ သမ္ဖုဟတာ။

၆၀၈။　ယဿ စတ္ထာယ ပဗ္ဗဇိတော၊ အဂါရသ္မာ'နဂါရိယံ။
သော မေ အတ္ထော အနုပတ္တော၊ကိံ မေ သဒ္ဓိဝိဟာရိနာ"တိ—

ဇ္ဈမာ ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ **ဥဒ္ဓတော**တိ ဥဒ္ဓစ္စယုတ္တော အသမာဟိတော ဝိက္ခိတ္တစိတ္တော။ **စပလော**တိ ပတ္တစိဝရမဏ္ဍနာဒိနာ စာပလျေန သမန္နာဂတော လောလ-ပကတိကော။ **မိတ္တေ အာဂမ္မ ပါပကေ**တိ အကလျာဏမိတ္တေ နိဿာယ သမဏဓမ္မံ အကရောန္တော။ **သံသီဒတိ မဟောဃသ္မိံ၊ ဥမိယာ ပဋိကုဇ္ဈိတော**တိ ယထာ မဟာသမုဒ္ဒေ ပတိဘပုရိသော သမုဒ္ဒဝိစိဟိ သြတ္ထဋော သိသံ ဥက္ခိပိတုံ အလဘန္တော တတ္ထေဝ သံသီဒတိ၊ ဧဝံ သံသာရမဟောဃသ္မိံ ပရိဇ္ဈမန္တော ကောဓုပါယာသဉိမိယာ ပဋိကုဇ္ဈိတော သြတ္ထဋော ဝိပဿနာဝသေန ပညာ-သိသံ ဥက္ခိပိတုံ အလဘန္တော တတ္ထေဝ သံသီဒတိ။

နိပကောတိ နိပုဏော အတ္တတ္ထပရတ္ထေသု ကုသလော။ **သံဝုတိန္ဒြိယော**တိ မနစ္ဆဋ္ဌာနံ ဇိဇ္ဈိယာနံ သံဝရဏေန ပိဟိတိန္ဒြိယော။ **ကလျာဏမိတ္တော**တိ ကလျာဏေဟိ မိတ္တေဟိ သမန္နာဂတော။ **မေဓာဝီ**တိ ဓမ္မောဇပညာယ သမဂီဘူတော။ **ဒုက္ခဿန္တကရော သိယာ**တိ သော တာဒိသော သကလဿာပိ ဝဋ္ဋဒုက္ခဿ အန္တကရော ဘဝေယျ။

ကာလပဗ္ဘင်္သက်ာသောတိအာဒိ ဝိဝေကာဘိရတိကိတ္တနံ။ **နာဘိနန္ဒာမိ**တိ-အာဒိ ပန ကတကိစ္စဘာဝဒဿနံ။ တံ သဗ္ဗံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တတ္ထမေဝ။ သြသာနေ

၁-ထေရ-၌ ၂-၂၁၇-ပိဋ္ဌေ။

ထေရဂါထာ-၌ ၂-၁၇

ပန **ကိ ံ မေ သဒ္ဓိဓာရိနာ**တိ အတ္တနော သဒ္ဓိဝိဟာရိကံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ ဒေဿေန ဒုဗ္ဘေန အနာဒရေန သဒ္ဓိဝိဟာရိနာ ကိ ံ မေ ပယောဇနံ၊ ကေဝိဟာရောယေဝ မယ့ံ ရုစ္စတီတိ အတ္ထော။

ဧဝံ ပန ဝတ္ဝာ ဆဒ္ဒန္တဒဟမေဝ ဂတော။ တတ္ထ ဒ္ဝါဒသ ဝဿာနိ ဝသိတ္ဝာ ဥပကဋ္ဌေ ပရိနိဗ္ဗာနေ သတ္ထာရံ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာနံ အနုဇာနာပေတ္ဝာ တတ္ထေဝ ဂန္ဒွာ ပရိနိဗ္ဗာယိ။

အညာသိကောဏ္ဍညတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဥဒါယိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

မနုဿဘူတန္တိအာဒိကာ အာယသ္မတော ဥဒါယိတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယဖွိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဋ္ဋူပ-နိဿယံ ပုညံ ဥပစိနိတ္ဝာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိ ံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကပိလဝတ္ထုသ္မိ ံ ဗြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ ဥဒါယီတိ လဒ္ဓနာမော ဝယပ္ပတ္တော သတ္ထု ဉာတိသမာဂမေ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝံ ဒိသ္ဝာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တော နစိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တယော ဟိ ဣမေ ဥဒါယိတ္ထေရာ အမစ္စပုတ္တော ပုဗ္ဗေ အာဂတော ကာဠုဒါယိ, ကောဝိယ-ပုတ္တော လာလုဒါယိ, အယံ ဗြာဟ္မဏပုတ္တော မဟာဥဒါယိတိ။ သ္ဝာယံ ဧကဒိဝသံ သတ္ထာရာ သေတဝါရဏံ သမ္ဗာလက်ာရပဋိမဏ္ဍိတံ မဟာဇနေန ပသံသိယမာနံ အဒ္ဒုပ္ပတ္တိ ံ ကတ္ဝာ နာဂေါပမသုတ္တန္တေ ဒေသိတေ ဒေသနာ-ပရိယောသာနေ အတ္တနော ဉာဏဗလာနုရူပံ သတ္ထု ဂုဏေ အနုဿရိတ္ဝာ ဗုဒ္ဓါရမ္မဏာယ ဝိတိယာ သမုဿာဟိတမာနသော "အယံ မဟာဇနော ဣမံ တိရစ္ဆာနဂတံ နာဂံ ပသံသတိ၊ န ဗုဒ္ဓမဟာနာဂံ။ ဟန္ဒာဟံ ဗုဒ္ဓမဟာဂန္ဓ-ဟတ္ထိနော ဂုဏေ ပါကဋေ ကရိဿာမိ"တိ သတ္ထာရံ ထောမေန္တော—

၆၈၉။ "မနုဿဘူတံ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ အတ္တဒန္တံ သမာဟိတံ။
ဣရိယမာနံ ဗြဟ္မပထေ၊ စိတ္တာသူပသမေ ရတံ။

၆၉၀။ ယံ မနုဿာ နမဿန္တိ၊ သဗ္ဗဓမ္မာန ပါရဂုံ။
ဒေဝါပိ တံ နမဿန္တိ၊ ဣတိ မေ အရဟတော သုတံ။

၁-အံ ၂-၃၀ ၂-ဝိဇ္ဇာဒီသု။

၆၉၁။ သဗ္ဗသံယောဇနာတီတံ၊ ဝနာ နိဗ္ဗနမာဂတံ။
ကာမေဟိ နေက္ခမ္မရတံ၊ မုတ္တံ သေလာဝ ကဉ္စနံ။

၆၉၂။ သ ဝေ အစ္ဆရိစိ နာဂေါ၊ ဟိမဝါဝ'ညေ သိလုစ္စယေ။
သဗ္ဗေသံ နာဂနာမာနံ၊ သစ္စနာမေဝ အနုတ္တရော။

၆၉၃။ နာဂံ ဝေါ ကိတ္တယိဿာမိ၊ နဂ ဟိ အာဂုံ ကရောတိ သော။
သောရစ္စံ အဝိဟိံသာ စ၊ ပါဒါ နာဂဿ တေ ဒုဝေ။

၆၉၄။ သတိ စ သမ္ပဇညဉ္စ၊ စရဏာ နာဂဿ တော'ပရေ။
သဒ္ဓါဟတ္ထော မဟာနာဂေါ၊ ဥပေက္ခာသေတဒန္တဝါ။

၆၉၅။ သတိ ဂီဝါ သိရော ပညာ၊ ဝိမံသာ ဓမ္မစိန္တနာ။
ဓမ္မကုစ္ဆိသမာဝါသော၊ ဝိဝေကော တဿ ဝါလဓိ။

၆၉၆။ သော ဗျာယိ အဿာသရတော၊ အစ္ဆတ္တံ သုသမာဟိတော။
ဂစ္ဆံ သမာဟိတော နာဂေါ၊ ဋ္ဌတော နာဂေါ သမာဟိတော။

၆၉၇။ သယံ သမာဟိတော နာဂေါ၊ နိသိန္နောပိ သမာဟိတော။
သဗ္ဗတ္ထ သံဝုတော နာဂေါ၊ ဇသော နာဂဿ သမ္ပဒါ။

၆၉၈။ ဘုဉ္ဇတိ အနဝဇ္ဇာနိ၊ သာဝဇ္ဇာနိ န ဘုဉ္ဇတိ။
ဃာသမစ္ဆာဒနံ လဒ္ဓါ၊ သန္နိဓိံ ပရိဝဇ္ဇယံ။

၆၉၉။ သံယောဇနံ အဏုံ ထူလံ၊ သဗ္ဗံ ဆေတ္ဝာန ဗန္ဓနံ။
ယေန ယေနေဝ ဂစ္ဆတိ၊ အနပေက္ခော'ဝ ဂစ္ဆတိ။

၇၀၀။ ယထာပိ ဥဒကေ ဇာတံ၊ ပုဏ္ဍရိကံ ပဝဍ္ဎတိ။
နောပလိပ္ပတိ တောယေန၊ သုစိဂန္ဓံ မနောရမံ။

၇၀၁။ တထေဝ စ လောကေ ဇာတော၊ ဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဝိဟရတိ။
နောပလိပ္ပတိ လောကေန၊ တောယေန ပဒုမံ ယထာ။

၇၀၂။ မဟာဂိနိ ပဇ္ဇလိတော၊ အနာဟာရော'ပသမ္မတိ။
အင်္ဂါရေသု စ သန္တေသု၊ နိဗ္ဗုတော တိ ပဝုစ္စတိ။

၇၀၃။ အတ္ထသာယံ ဝိညာပနိ၊ ဥပမာ ဝိညူဟိ ဒေသိတာ။
ဝိညိဿန္တိ မဟာနာဂါ၊ နာဂံ နာဂေန ဒေသိတံ။

၇၀၄။ ဒိတရာဂေါ ဒိတဒေါသော၊ ဒိတမောဟော အနာသဝေါ။
သရိဒံ ဒိဇဟံ နာဂေါ၊ ပရိနိဗ္ဗိဿတ္ထ'နာသဝေါ"တိ—

ဇ္ဈမာ ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ **မနုဿဘူတ**န္တိ မနုဿေသု ဘူတံ နိဗ္ဗတ္တံ, မနုဿတ္တဘာဝံ ဝါ ပတ္တံ။ သတ္ထာ ဟိ အာသဝက္ခယဉာဏာဓိဂမေန သဗ္ဗဂတိဝိမုတ္တောပိ စရိမတ္တ-ဘာဝေ ဂဟိတပဋိသန္ဓိဝသေန "မနုဿော"တ္တေဝ ဝေါဟရိယတိတိ။ ဂုဏ-ဝသေန ပန ဒေဝါနံ အတိဒေဝေါ ဗြဟ္မာနံ အတိဗြဟ္မာ။ **သမ္ဗုဒ္ဓ**န္တိ သယမေဝ ဗုဇ္ဈိတဗ္ဗဗုဒ္ဓဝန္တံ။ **ဘတ္တာရ**န္တိ အတ္တနာယေဝ ဒန္တံ။ ဘဂဝါ ဟိ အတ္တနာ-ယေဝ ဥပ္ပါဒိတေန အရိယမဂ္ဂေန စက္ခုတောပိ။ပ။ မနတောပိ ဥတ္တမေန ဒမထေန ဒန္တော။ **သမာဟိတ**န္တိ အဋ္ဌဝိဓေန သမာဓိနာ မဂ္ဂဖလသမာဓိနာ စ သမာဟိတံ။ **ဇ္ဈာယိမာနံ ဗြဟ္မုပဓေ**တိ စတုဗ္ဗိဓေဝိ ဗြဟ္မဝိဟာရပထေ, ဗြဟ္မေ ဝါ သေဋ္ဌေ ဖလသမာပတ္တိပထေ သမာပဇ္ဇနဝသေန ပဝတ္တမာနံ။ ကိန္တောပိ ဘဂဝါ နာ သဗ္ဗကာလံ ယထာဝုတ္တေ ဗြဟ္မုပထေ ဇ္ဈာယတိ၊ တတ္ထ ဇ္ဈာယသာမတ္ထိယံ ပန တန္နိန္နတာ့ ဥပါဒါယ "ဇ္ဈာယမာန"န္တိ ဝုတ္တံ။ **စိတ္တ-သ္ဩပသမေ ရတ**န္တိ စိတ္တသ ဥပသမဟေတုဘူတေ သဗ္ဗသင်္ခါရသမထေ နိဗ္ဗာနေ အဘိရတံ။ **ယံ မုနိသာ နမဿန္တိ၊ သမ္ဗဓမ္မာန ပါရဂူ**န္တိ ယံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ သဗ္ဗေသံ ခန္ဓာယတနာဒိဓမ္မာနံ အဘိညာပါရဂူ, ပရိညာပါရဂူ, ပဟာနပါရဂူ, ဘာဝနာပါရဂူ, သစ္ဆိကိရိယပါရဂူ, သမာပတ္တိပါရဂူတိ ဆဓာ ပါရဂံ ပရမုက္ကံသ-ဂတသမ္ဗုတ္တိံ ခတ္တိယပဏ္ဍိတာဒယော မုနိသာ နမဿန္တိ၊ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပတ္တိယာ ပူဇေန္တာ ကာယေန ဝါစာယ မနသာ စ တန္နိန္နာ တပ္ပေါဏာ တပ္ပဋ္ဌာရာ ဟောန္တိ။ **ဒေဝါဓိ တံ နမဿန္တိ**တိ နကေဝလံ မနုဿာ ဧဝ၊ အထ ခေါ အပရိမာဏာသု လောကဓာတူသု ဒေဝါဓိ တံ နမဿန္တိ။ **ဣတိ မေ အရဟတော သုတ**န္တိ ဧဝံ မယာ အာရကတ္တာဒီဟိ ကာရဏေဟိ အရဟတော ဘဂဝတော ဓမ္မသေနာပတိအာဒီနဉ္စ "သတ္ထာ ဒေဝမနုဿာန"န္တိအာဒိကံ ဝဒန္တာနံ သန္တိကေ ဧဝံ သုတန္တိ ဒသေတိ။

သဗ္ဗသံယောဇနာတီတန္တိ သဗ္ဗာနိ ဒသပိ သံယောဇနာနိ ယထာရဟံ စတူဟိ မဂ္ဂေဟိ သဟ ဝါသနာယ အတိက္ကန္တံ။ **ဝနာနိဗ္ဗနမာဂဓ**န္တိ ကိလေသ-ဝနတော တဗ္ဘိရဟိတံ နိဗ္ဗနံ ဥပဂတံ။ **ကာမေဟိ နေက္ခမ္မရတ**န္တိ သဗ္ဗသော ကာမေဟိ နိက္ခမိတ္တာ ပဗ္ဗဇ္ဇာစ္ဆာနဝိပဿနာဒိဘေဒေ နေက္ခမ္မေ အဘိရတံ။ **ဗုဒ္ဓံ သေလာဝ ကဉ္စန**န္တိ အသာရတော နိဿဋသာရသဘာဝတ္တာ သေလ-တော နိဿဋကဉ္စနသဒိသံ။ ဒေဝါပိ တံ နမဿန္တိတိ ယောဇနာ။

သ ဝေ အစ္စရုစိ နာဂေါတိ သော ဧကံသတော အာဂုံ နဂရောတိ၊ ပုနဗ္ဘဝံ နဂစ္ဆတိ၊ နာဂေါ ဝိယ ဗလဝါတိ "နာဂေါ"တိ လဒ္ဓနာမော သမ္မာ-သမ္မုဒ္ဓေါ၊ **အစ္စရုစိ**တိ အတ္တနော ကာယရုစိယာ ဥဏရုစိယာ စ သဒေဝကံ လောကံ အတိက္ကမိတ္ဝာ ရုစိ သောဘိ။ ယထာ ကိ"?**ဟိမဝါဝ'ညေ သိလုစ္စယေ၊** ယထာ ဟိ ဟိမဝါ ပဗ္ဗတရာဇာ အတ္တနော ထိရဂရုမဟာသာရဘာဝါဒီဟိ ဂုဏေဟိ အညေ ပဗ္ဗတေ အတိရောစတိ၊ ဧဝံ အတိရောစတီတိ အတ္ထော။ **သဗ္ဗေသံ နာဂနာမာန**န္တိ အဟိနာဂဟတ္ထိနာဂပုရိသနာဂါနံ သေခါသေခ-ပစ္စေကဗုဒ္ဓနာဂါနံ ဝါ။ **သစ္စနာမော**တိ သစ္စေနေဝ နာဂနာမော။ တံ ပန သစ္စနာမတံ "နဟိ အာဂုံ ကရောတီ"တိအာဒိနာ သယမေဝ ဝက္ခတိ။

ဣဒါနိ ဗုဒ္ဓနာဂံ အဝယဝတော စ ဒသေန္တော နာမတော တာဝ ဒသေတုံ "**နဟိ အာဂုံ ကရောတိ သော**"တိ အာဟ။ ယသ္မာ အာဂုံ ပါပံ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ နကရောတိ၊ တသ္မာ နာဂေါတိ အတ္ထော။ **သောရစ္စ**န္တိ သီလံ။ **အဝိဟိ'သာ**တိ ကရုဏာ။ တဒုဘယံ သဗ္ဗဿပိ ဂုဏရာသိဿ ပုဗ္ဗင်္ဂမန္တိ ကတ္ဝာ ဗုဒ္ဓနာဂဿ ပုရိမပါဒဘာဝေါ တဿ ယုတ္တောတိ အာဟ "**ပါဒါ နာဂဿ တေ ဒုဝေ**"တိ။

အပရပါဒဘာဝေန ဝဒန္တော "**သတိ စ သမ္ပဇညဉ္စ၊ စရဏာ နာဂဿ တေ'ပရေ**"တိ အာဟ။ "ဣာပရေ"တိ ဝါ ပါဌော။ တေ အပရေတ္ဝေဝ ပဒဝိဘာဂေါ။ အနဝဇ္ဇဓမ္မာနံ အာဒါနေ သဒ္ဓါ ဟတ္ထော ဧတဿာတိ **သဒ္ဓါ-ဟတ္ထော**။ သုပရိသုဒ္ဓဝေဒနာ ဥဏပ္ပဘေဒါ ဥပေက္ခာ သေတဒန္တာ တေ ဧတဿ အတ္ထီတိ **ဥပေက္ခာသေတဒန္တဝါ**။

ဥတ္တမင်္ဂံ ပညာ၊ တဿာ အဓိဋ္ဌာနံ သတီတိ အာဟ "**သတိ ဂီဝါ သိရော ပညာ**"တိ။ **ဝီမံသာ ဓမ္မစိန္တနာ**တိ ယထာ ခါဒိတဗ္ဗာခါဒိတဗ္ဗဿ သောဏ္ဍာယ ပရာမသနံ ဃာယနဉ္စ ဟတ္ထိနာဂဿ ဝီမံသာ နာမ ဟောတိ၊ ဧဝံ ဗုဒ္ဓနာဂဿ ကုသလာဒိဓမ္မစိန္တနာ ဝီမံသာ။ သမာ ဝသန္တိ ဧတ္ထောတိ သမာဝါသော၊ ဘာဇနံ၊ ကုစ္ဆိ ဧဝ သမာဝါသော၊ အဘိညာသမထာနံ အာဓာနဘာဝတော သမထဝိပဿနာသင်္ခါတော ဓမ္မော ကုစ္ဆိသမာဝါသော ဧတဿာတိ **ဓမ္မကုစ္ဆိသမာဝါသော**။ **ဝိဝေကော**တိ ဥပဓိဝိဝေကော။ **တဿာ**တိ ဗုဒ္ဓနာဂဿ။ **ဝါလဓိ** ပရိယောသာနင်္ဂဘာဝတော။

ဈာယီတိ အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနေန စ ဈာယနသီလော။ **အဿာသရတော**တိ ပရမဿာသဘူတေ နိဗ္ဗာနေ ရတော။ **အဇ္ဇျတ္တံ သုသမာဟိတော**တိ

ဝိသယဇ္ဈတ္တေ ဖလသမာပတ္တိယံ သုဋ္ဌု သမာဟိတော။ တဒိဒံ သမာဓာနံ သုဋ္ဌု သဗ္ဗကာလိကန္တိ ဒဿေတုံ "**ဂစ္ဆံ သမာဟိတော နာဂေါ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဘဂဝါ ဟိ သဝါသနဿ ဥဒ္ဓစ္စဿ ပဟီနတ္တာ ဝိက္ခေပါဘာဝတော နိစ္စံ သမာဟိတောဝ။ တသ္မာ ယံ ယံ ဧရိယာပထံ ကပ္ပေတိ၊ တံ တံ သမာဟိတောဝ ကပ္ပေသိတိ။

သဗ္ဗတ္ထာတိ သဗ္ဗသ္မိံ ဂေါစရေ, သဗ္ဗသ္မိဉ္ဇ ဒ္ဓါရေ သဗ္ဗသော ပိဟိတဝုတ္တိ။ တေနာဟ"သဗ္ဗံ ကာယကမ္မံ ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဉာဏာနုပရိဝတ္တ"နွှိအာဒိ"။ **သော နာဂဿ သမ္ပဒါ**တိ သော "နဟိ အာဂုံ ကရောတိ သော"တိအာဒိနာ "သမ္ပုဒ္ဓ"နွှိအာဒိနာ ဧဝ ဝါ ယထာဝုတ္တာ ဝက္ခမာနာ စ ဗုဒ္ဓဂန္ဓဟတ္ထိနော သမ္ပတ္တိ ဂုဏပရိပုဏ္ဏာ။

ဘုဉ္ဇတိ အနဝဇ္ဇာနီတိ သမ္မာဇီဝဿ ဥက္ကံသပါရမိပ္ပတ္တိယာ ဘုဉ္ဇတိ အဂရဟိတဗ္ဗာနိ၊ မိစ္ဆာဇီဝဿ သဗ္ဗသော သဝါသနာနဉ္ဇ ပဟီနတ္တာ သာဝဇ္ဇာနိ ဂရဟိတဗ္ဗာနိ နဘုဉ္ဇတိ။ အနဝဇ္ဇာနိ ဘုဉ္ဇန္တော စ သန္ဒိဓိံ ပရိဝဇ္ဇယံ ဘုဉ္ဇတီတိ ယောဇနာ။

သံယောဇနနွှိ ဝဋ္ဌဒုက္ခေန သဒ္ဓိံ သန္တာနံ သံယောဇနတော ဝဋ္ဌေ ဩသီဒါပနသမတ္ထံ ဒသဝိဓမ္ပိ သံယောဇနံ။ **အဏုံ ထူလ**နွှိ ခုဒ္ဒကဉ္ဇေဝ မဟန္တဉ္ဇ။ **သဗ္ဗံ ဆေတ္ဝာန ဗန္ဓန**နွှိ မဂ္ဂဉာဏေန အနဝသေသံ ကိလေသဗန္ဓနံ ဆိန္ဒိတ္ဝာ။ **ယေန ယေနာ**တိ ယေန ယေန ဒိသာဘာဂေန။

ယထာ ဟိ ဥဒကေ ဇာတံ ပုဏ္ဍရီကံ ဥဒကေ ပဝဓုတိ နောပလိပ္ပတိ တောယေန အနုပလေပသဘာဝတ္တာ၊ တထေဝ လောကေ ဇာတော ဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဝိဟရတိ၊ နောပလိပ္ပတိ လောကေန တဏ္ဍာဒိဋ္ဌိမာနလေပါဘာဝတောတိ ယောဇနာ။

ဂိနီတိ အဂ္ဂိ။ **အနာဟာရော**တိ အနိန္ဓနော။

အတ္ထဿာယံ ဝိညာပနီတိ သတ္ထု ဂုဏသဓိတဿ ဥပမေယျတ္ထဿ ဝိညာပနီ ပကာသနီ အယံ နာဂူပမာ။ **ဝိညူဟီ**တိ သတ္ထု ပဋိဝိဒ္ဓစတုသစ္စဓမ္မံ ပရိဇာနန္တေဟိ၊ အတ္တာနံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ **ဝိညိဿန္တီ**တိအာဒိ ကာရဏဝစနံ၊ ယသ္မာ နာဂေန မယာ ဒေသိတံ နာဂံ တထာဂတဂန္ဓဟတ္ထိံ မဟာနာဂါ ခီဏာသဝါ အတ္တနော ဝိသယေ ဌတ္ဝာ ဝိဇာနိဿန္တိ၊ တသ္မာ အညေသံ ပုထုဇ္ဇနာနံ ဉာပနတ္ထံ အယံ ဥပမာ အမှေဟိ ဘာသိတာတိ အဓိပ္ပါယော။

၁-ခု ၁၀-၁၆-ပိဋ္ဌေ နေတ္တိယံ။

သရီရံ ဝိဇဟံ နာဂေါ၊ ပရိနိဗ္ဗိဿတျ'နာသဝေါတိ ဗောဓိမူလေ သဥပါဒိ-သေသပရိနိဗ္ဗာနေန အနာသဝေါ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓနာဂေါ ဣဒါနိ သရီရံ အတ္တ-ဘာဝံ ဝိဇဟန္တော ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာနေန ပရိနိဗ္ဗာယိဿတီတိ။

ဧဝံ စုဒ္ဒသဟိ ဥပမာဟိ မဏ္ဍေတွာ သောဋ္ဌသဟိ ဂါထာဟိ စတုသဋ္ဌိယာ ပါဒေဟိ သတ္ထု ဂုဏေ ဝဏ္ဏေန္တော အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ဒေသနံ နိဋ္ဌာပေသိ။

ဥဒါယိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သောဋ္ဌသကနိပါတဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၆-ဝိသတိနိပါတ

၁-အဓိမုတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဝိသတိနိပါတေ **ယညတ္ထံ** ဝါတိအာဒိကာ အာယသ္မတော အပရဿ အဓိမုတ္တတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ ဥပစိနန္တော အတ္ထဒဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဝိဘဝသမ္ပန္နေ ကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ ဝိညုတံ ပတ္တော သတ္ထရိ ပရိနိဗ္ဗုတေ ဘိက္ခုသံဃံ ဥပဋ္ဌဟန္တော မဟာဒါနာနိ ပဝတ္တေသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဧမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ အာယသ္မတော သံကိစ္စတ္ထေရဿ ဘဂိနိယာ ကုစ္ဆိမှိ နိဗ္ဗတ္တိ၊ **အဓိမုတ္တော**ဘိဿ နာမံ အဟောသိ။ သော ဝယပ္ပတ္တော မာတုလတ္ထေရဿ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တော သာမဏေရဘူမိယံယေဝ ဌိတော အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ **အပဒါနေ**[၁]—

"နိဗ္ဗုတေ လောကနာထမှိ၊ အတ္ထဒဿီနရုတ္တမေ။
ဥပဋ္ဌဟိံ ဘိက္ခုသံဃံ၊ ဝိပ္ပသန္နေန စေတသာ။
နိမန္တေတ္ဝာ ဘိက္ခုသံဃံ၊ ဥဇုဘူတံ သမာဟိတံ။
ဥစ္ဆုနာ မဏ္ဍပံ ကတ္ဝာ၊ ဘောဇေသိံ သံဃမုတ္တမံ။
ယံ ယံ ယောနု'ပပဇ္ဇာမိ၊ ဒေဝတ္တံ အထမာနုသံ။
သဗ္ဗေ သတ္တေ အဘိဘောမိ၊ ပုညကမ္မဿိဒံ ဖလံ။
အဋ္ဌာရသေ ကပ္ပသတေ၊ ယံ ဒါနမဒဒိံ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဥစ္ဆုဒါနဿိဒံ ဖလံ။
ပဋိသမ္ဘိဒါ စတဿော။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန"န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတ္ဝာ သမာပတ္တိသုခေန ဝိတိနာမေန္တော ဥပသမ္ပဇ္ဇိတုကာမော "မာတရံ အာပုစ္ဆိဿာမီ"တိ မာတု သန္တိကံ ဂစ္ဆန္တော အန္တရာမဂ္ဂေ ဒေဝတာယ ဗလိကမ္မကရဏတ္ထံ မံသပရိယေသနံ[၂] စရန္တေဟိ ပဥ္စသတေဟိ စောရေဟိ သမာဂစ္ဆိ။ စောရာ စ တံ အဂ္ဂဟေသုံ "ဒေဝတာယ ဗလိ ဘဝိဿတီ"တိ။ သော စောရေဟိ ဂဟိတောပိ အဘီတော အစ္ဆမ္ဘီ ဝိပ္ပသန္နမုခေါဝ အဋ္ဌာသိ။ တံ ဒိသ္ဝာ စောရဂါမဏိ အစ္ဆရိယဗ္ဘုတစိတ္တဇာတော ပသံသန္တော—

၁-ခု ၃-၉၈-ပိဋ္ဌေ။ ၂-ပသုံ ပရိယေသနံ (က)

၇၀၅။ "ယညတ္ထံ ဝါ ဓနတ္ထံ ဝါ၊ ယေ ဟနာမ မယံ ပုရေ။
အဝသေသံ[1] ဘယံ ဟောတိ၊ ဝေဓန္တိ ဝိလပန္တိ စ။

၇၀၆။ တဿ တေ နတ္ထိ ဘီတတ္တံ၊ ဘိယျော ဝဏ္ဏော ပသီဒတိ။
ကသ္မာ နု ပရိဒေဝေသိ၊ ဧဝရူပေ မဟဗ္ဘယေ"တိ—

ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ **ယညတ္ထ**န္တိ ယဇနတ္ထံ၊ ဒေဝတာနံ ဗလိကမ္မကရဏတ္ထံ ဝါ။ ဝါ-သဒ္ဒေါ ဝိကပ္ပနတ္ထော။ **ဓနတ္ထ**န္တိ သာပတေယျဟရဏတ္ထံ။ **ယေ ဟနာမ မယံ ပုရေ**တိ ယေ သတ္တေ မယံ ပုဗ္ဗေ ဟနိမှ။ အတီတတ္ထေ ဟိ ဣဒံ ဝတ္တမာနဝစနံ။ **အဝ-သေ**တိ အဝသေ အသေရိကေ ကတ္ဝာ။ **တ**န္တိ တေသံ။ "အဝသေသန္တိ"ပိ ပဌန္တိ။ အမှေဟိ ဂဟိတေသု တံ ဧကံ ဌပေတ္ဝာ အဝသေသာနံ၊ အယမေဝ ဝါ ပါဌော။ **ဘယံ ဟောတီ**တိ မရဏဘယံ ဟောတိ၊ ယေန တေ **ဝေဓန္တိ ဝိလ-ပန္တိ** စိတ္တုတြာသေန ဝေဓန္တိ "သာမိ တုမှာကံ ဣဒဋ္ဌိဒဋ္ဌ ဒဿာမ၊ ဒါသာ ဘဝိဿာမာ"တိအာဒိကံ ဝဒန္တာ ဝိလပန္တိ။

တဿ တေတိ ယော တွံ အမှေဟိ ဒေဝတာယ ဗလိကမ္မတ္ထံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေတုကာမေဟိ ဥက္ခိတ္တာသိကေဟိ သန္တဇ္ဇိတော၊ တဿ တေ။ **ဘီတတ္တ**န္တိ ဘီတဘာဝေါ၊ ဘယန္တိ အတ္ထော။ **ဘိယျော ဝဏ္ဏော ပသီဒတီ**တိ ပကတိ-ဝဏ္ဏတော ဥပရိပိ တေ မုခဝဏ္ဏော ဝိပ္ပသီဒတိ။ ထေရဿ ကိရ တဒါ "သစေ ဣမေ မာရေဿန္တိ၊ ဣဒါနေဝါဟံ အနုပါဒါယ ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ၊ ဒုက္ခဘာရော ဝိဂစ္ဆိဿတီ"တိ ဥဋ္ဌာရံ ပီတိသောမနဿံ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ **ဧဝရူပေ မဟဗ္ဘယေ**တိ ဧဒိသေ မဟတိ မရဏဘယေ ဥပဋ္ဌိတေ။ ဟေတုအတ္ထေ ဝါ ဧတံ ဘုမ္မဝစနံ။

ဣဒါနိ ထေရော စောရဂါမဏိဿ ပဋိဝစနဒါနမုခေန ဓမ္မံ ဒေသေန္တော—

၇၀၇။ "နတ္ထိ စေတသိကံ ဒုက္ခံ၊ အနပေက္ခဿ ဂါမဏိ။
အတိက္ကန္တာ ဘယာ သဗ္ဗေ၊ ခီဏသံယောဇနဿ ဝေ။

၇၀၈။ ခီဏာယ ဘဝနေတ္တိယာ၊ ဒိဋ္ဌေ ဓမ္မေ ယထာတထေ။
နု ဘယံ မရဏေ ဟောတိ၊ ဘာရနိက္ခေပနေ ယထာ။

၇၀၉။ သုစိဏ္ဏံ ဗြဟ္မစရိယံ မေ၊ မဂ္ဂေါ စာပိ သုဘာဝိတော။
မရဏေ မေ ဘယံ နတ္ထိ၊ ရောဂါနမိဝ သခ်ယေ။

၁-အဝသေ တံ (သီ၊က)

၇၁၀။ သုစိတ္တံ ဇြဟ္မစရိယံ မေ၊ မဂ္ဂေါ စာပိ သုဘာဝိတော။
နိရဿာဒါ ဘဝါ ဒိဋ္ဌာ၊ ၀ိသံ ပိတ္တာဝ ဆဒ္ဒိတံ။

၇၁၁။ ပါရဂူ အနုပါဒါနော၊ ကတကိစ္စော အနာသဝေါ။
တုဋ္ဌော အာယုက္ခယာ ဟောတိ၊ မုတ္တော အာဃာတနာ ယထာ။

၇၁၂။ ဥတ္တမံ ဓမ္မတံ ပတ္တော၊ သဗ္ဗလောကေ အနတ္ထိကော။
အာဒိတ္တာဝ ဃရာ မုတ္တော၊ မရဏာသိံ နာ သောစတိ။

၇၁၃။ ယဒတ္ထိ သင်္ဂံ ကိဉ္စိ၊ ဘဝေါ ဝါ ယတ္ထ လဗ္ဘတိ။
သဗ္ဗံ အနိဿရံ ဧတံ၊ ဇာတိ ဝုတ္တံ မဟေသိနာ။

၇၁၄။ ယော တံ တထာ ပဇာနာတိ၊ ယထာ ဗုဒ္ဓေန ဒေသိတံ။
နာ ဂဏ္ဟာတိ ဘဝံ ကိဉ္စိ၊ သုတတ္တံဝ အယောဂုဠံ။

၇၁၅။ နာ မေ ဟောတိ 'အဟောသိ''တိ၊ 'ဘဝိဿံ'တိ နာ ဟောတိ မေ။
သင်္ခါရာ ဝိဂမိဿန္တိ၊ တတ္ထ ကာ ပရိဒေဝနာ။

၇၁၆။ သုဒ္ဒံ ဓမ္မသမုပ္ပါဒံ၊ သုဒ္ဒံ သင်္ခါရသန္တတိ်။
ပဿန္တဿ ယထာဘူတံ၊ နာ ဘယံ ဟောတိ ဂါမဏိ။

၇၁၇။ တိဏကဋ္ဌသမံ လောကံ၊ ယဒါ ပညာယ ပဿတိ။
မမတ္တံ သော အသံဝိန္ဒံ၊ 'နတ္ထိ မေ'တိ နာ သောစတိ။

၇၁၈။ ဥက္ကဏ္ဌာမိ သရိရေန၊ ဘဝေနမ္ပိ အနတ္ထိကော။
သောယံ ဘိဇ္ဇိဿတိ ကာယော၊ အညော စ နာ ဘဝိဿတိ။

၇၁၉။ ယံ ဝေါ ကိစ္စံ သရိရေန၊ တံ ကရောထ ယဒိစ္ဆထ။
နာ မေ တပ္ပစ္စယာ တတ္ထ၊ ဒေါသော ပေမ္မ ဟောတိ''တိ—
ဇုမာ ဂါထာ အဘာသိ။

၇၂၀။ "တဿ တံ ဝစနံ သုတ္ဝာ၊ အဇ္ဈုတံ လောမဟံသနံ။
သတ္ထာနိ နိက္ခိပိတ္ဝာန၊ မာဏဝါ တေဒဗြဝု"န္တိ—
အယံ သင်္ဂီတိကာရေဟိ ဝုတ္တဂါထာ။ ဇုတော အပရာ တိသော စောရာနံ, ထေရဿ စ ဝစနပဋိဝစနဂါထာ—

၇၂၁။ "ကိ" ဘဒန္တေ ကရိတ္ထာန၊ ကော ဝါ အာစရိယော တဝ။
ကဿ သာသနမာဂမ္မ၊ လဇ္ဇတေ တံ အသောကတာ။

၇၂၂။ သဗ္ဗညူ သဗ္ဗဒဿာဝိ၊ ဇိနော အာစရိယော မမ။
မဟာကာရုဏိကော သတ္ထာ၊ သဗ္ဗလောကတိကိစ္ဆကော။

၇၂၃။ တေ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ သုဂတဿ သာသနေ၊
ဘာဝေတ္ဝ ဗောဇ္ဈင်္ဂလာနိ ပဏ္ဍိတာ။
ဥဒဂ္ဂစိတ္တာ သုမနာ ကတိန္ဒြိယာ၊
ဖုသိံသု နိဗ္ဗာနပဒံ အသင်္ခတ"န္တိ—

ဇုမာဝိ သဂီတိကာရေဟိ ဝုတ္တဂါထာ။

တတ္ထ **နတ္ထိ စေတသိကံ ဒုက္ခံ၊ အနုပေက္ခာသမ ဂါမဏီ**တိ ဂါမဏိ အုပေက္ခာယ တဏှာယ အဘာဝေန အနုပေက္ခာသမ မာဒိသဿ လောဟိတသဘာဝေါ ပုဗ္ဗော ဝိယ စေတသိကံ ဒုက္ခံ ဒေါမနသံ နတ္ထိ၊ ဒေါမနသာဘာဝါပဒေသေန ဘယာဘာဝံ ဝဒတိ။ တေနာဟ **"အတိက္ကန္တာ ဘယာ သဗ္ဗေ"**တိ။ **အတိက္ကန္တာ ဘယာ သဗ္ဗေ**တိ ခိဏာသံယောဇနဿ အရဟတော ပဉ္စဝိသတိ မဟာဘယာ, အညေ စ သဗ္ဗေပိ ဘယာ ဧကံသေန အတိက္ကန္တာ အတီတာ၊ အပဂတာတိ-အတ္ထော။

ဒိဋ္ဌေ ဓမ္မေ ယထာတထေတိ စတုသစ္စဓမ္မေ ပရိညာပဟာနသစ္ဆိကိရိယ-ဘာဝနာဝသေန မဂ္ဂပညာယ ယထာဘူတံ ဒိဋ္ဌေ။ **မရဏေ**တိ မရဏဟေတု။ **ဘာရနိက္ခေပနေ ယထာ**တိ ယထာ ကောစိ ပုရိသော သိသေ ဋ္ဌတေန မဟတာ ဂရုဘာရေန သံသီဒန္တော တဿ နိက္ခေပနေ အပနယနေ နာ ဘာယတိ၊ ဧဝံ သမ္ပဒမိဒန္တိ အတ္ထော။ ဝုတ္တံ ဟေတံ ဘဂဝတာ—

"ဘာရာ ဟဝေ ပဥ္စက္ခန္ဓာ၊ ဘာရဟာရော စ ပုဂ္ဂလော။
ဘာရာဒါနံ ဒုခံ လောကေ၊ ဘာရနိက္ခေပနံ သုခ"န္တိ[၁]။

သုစိဏ္ဏန္တိ သုဋ္ဌု စရိတံ။ **ဗြဟ္မစရိယ**န္တိ သိက္ခတ္တယသင်္ဂဟံ သာသနဗြဟ္မစရိယံ။ တတော ဧဝ **မဂ္ဂေါ စာပိ သုဘာဝိတော** အဋ္ဌင်္ဂိကော အရိယမဂ္ဂေါပိ သမ္မ-ဒေဝ ဘာဝိတော။ **ရောဂါနမိဝ သခ်ယေ**တိ ယထာ ဗဟူဟိ ရောဂေဟိ အဘိဘူတဿ အာတုရဿ ရောဂါနံ သခ်ယေ ပီတိသောမနဿမေဝ ဟောတိ၊ ဧဝံ ခန္ဓရောဂသခ်ယေ မရဏေ မာဒိသဿ ဘယံ နတ္ထိ။

နိရဿာဒါ ဘဝါ ဒိဋ္ဌာတိ တီဟိ ဒုက္ခတာဟိ အဘိဘူတာ ဧကာဒသဟိ အဂ္ဂီဟိ အာဒိတ္တာ တယော ဘဝါ နိရဿာဒါ အဿာဒရဟိတာ မယာ ဒိဋ္ဌာ။ **ဝိသံ ပိတ္ဝာဝ ဆဒ္ဒိတ**န္တိ ပမာဒဝသေန ဝိသံ ပိဝိတ္ဝာ တာဒိသေန ပယောဂေန ဆဒ္ဒိတံ ဝိယ မရဏေ မေ ဘယံ နတ္ထီတိ အတ္ထော။

မုတ္တော အာဃာတနာ ယထာတိ ယထာ စောရေဟိ မာရဏတ္ထံ အာဃာ-တနံ နီတော ကေနစိ ဥပါယေန တတော မုတ္တော ဟဋ္ဌတုဋ္ဌော ဟောတိ၊ ဧဝံ သံသာရပါရံ နိဗ္ဗာနံ ဂတတ္တာ **ပါရဂူ** စတူဟိပိ ဥပါဒါနေဟိ **အနုပါဒါနော** ပရိညာဒီနံ သောဋ္ဌသန္ဓံ ကိစ္စာနံ ကတတ္တာ **ကတကိစ္စော** ကာမာသဝါဒီဟိ **အနာသဝေါ အာယုက္ခယာ** အာယုက္ခယဟေတု **တုဋ္ဌော** သောမနဿိကော ဟောတိ။

ဥတ္တမန္တိ သေဋ္ဌံ။ **ဓမ္မတ**န္တိ ဓမ္မသဘာဝံ၊ အရဟတ္တေ သိဒ္ဓေ သိဇ္ဈနဟေတု ဣဋ္ဌာဒီသု တာဒိဘာဝံ။ **သဗ္ဗလောကေ**တိ သဗ္ဗလောကသ္မိမ္ပိ၊ ဒီဃာယုကသုခ-ဗဟုလတာဒိဝသေန သံယုတ္တေပိ လောကေ။ **အနတ္ထိကော**တိ အနပေက္ခော။ **အာဒိတ္တာဝ ဃရာ မုတ္တော**တိ ယထာ ကောစိ ပုရိသော သမန္တတော အာ-ဒိတ္တတော ပဇ္ဇလိတတော ဂေဟတော နိဿဋ္ဌော၊ တတော နိဿရဏနိမိတ္တံ န သောစတိ၊ ဧဝံ ခီဏာသဝေါ မရဏနိမိတ္တံ န သောစတိ။

ယဒတ္ထိ သင်္ဂတံ ကိဉ္စီတိ ယံကိဉ္စိ ဣမသ္မိံ လောကေ အတ္ထိ ဝိဇ္ဇတိ ဥပဗ္ဘတိ သင်္ဂတံ သတ္တေဟိ သခ်ါရေဟိ ဝါ သမာဂမော သမောဓာနံ။ "သခ်တ"န္တိပိ ပါဋ္ဌော၊တဿ ယံကိဉ္စိ ပစ္စယေဟိ သမစ္စ သမ္ဘုယျ ကတံ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္ဓန္တိ အတ္ထော။ **ဘဝေါ ဝါ ယတ္ထ လဗ္ဘတီ**တိ ယသ္မိံ သတ္တနိကာယေ ယော ဥပပတ္တိ-ဘဝေါ လဗ္ဘတိ။ **သဗ္ဗံ အနိဿရံ ဧတ**န္တိ သဗ္ဗမေတံ ဣဿရရဟိတံ၊ န ဧတ္ထေ ကေနစိ "ဧဝံ ဟောတူ"တိ ဣဿရိယံ ဝတ္တေတုံ သက္ကာ။ **ဣတိ ဝုတ္တံ**

၁-သံ ၂-၂၂-ဝိဋ္ဌေ။

မဟေသိနာတိ ''သဗ္ဗေ ဓမ္မာ အနတ္တာ''တိ ဧဝံ ဝုတ္တံ မဟေသိနာ သမ္မာ-သမ္ဗုဒ္ဓေန။ တသ္မာ ''အနိဿရံ ဧတ''န္တိ ပဇာနန္တော မရဏာသ္မိံ နသောစတိတိ ယောဇနာ။

နာ ဂဏ္ဟာတိ ဘဝံ ကိဉ္စီတိ ယော အရိယသာဝကော ''သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ''တိအာဒိနာ၂ ယထာ ဗုဒ္ဓေန ဘဂဝတာ ဒေသိတံ၊ တထာ တံ ဘဝတ္တယံ ဝိပဿနာပညာသဟိတာယ မဂ္ဂပညာယ ပဇာနာတိ။ သော ယထာ ကောစိ ပုရိသော သုခကာမော ဒိဝသံ သန္တတ္တံ အယောဂုဠံ ဟတ္ထေန နာ ဂဏ္ဟာတိ၊ ဧဝံ ကိဉ္စိ ခုဒ္ဒကံ ဝါ မဟန္တံ ဝါ ဘဝံ နာ ဂဏ္ဟာတိ၊ နာ တတ္ထ တဏှံ ကရောတီတိ အတ္ထော။

နာ မေ ဟောတိ ''အဟောသိ''တိ ''အတီတမဒ္ဓါနံ အဟံ ဤဒိသော အဟောသိ''တိ အတ္တာဒိဒ္ဝိဝသေန နာ မေ စိတ္တပ္ပဝတ္တိ အတ္ထိ ဒိဋ္ဌိယာ သမ္မဒေဝ ဥဿဒ္ဓိတတ္တာ, ဓမ္မသဘာဝသ္သ စ သုဒိဋ္ဌတ္တာ။ **''ဘဝိဿံ''တိ နာ ဟောတိ ဓမ**တိ တတော ဧဝ ''အနာဂတမဒ္ဓါနံ အဟံ ဧဒိသော ကထံ နု ခေါ ဘဝိဿံ ဘဝေယ္ယ''န္တိ ဧဝမ္ပိ မေ နာ ဟောတိ။ **သင်္ခါရာ ဝိဂမိဿန္တိ**တိ ဧဝံ ပန ဟောတိ ''ယထာပစ္စယံ ပဝတ္တမာနာ သင်္ခါရာဝ၊ နာ တ္ထေ ကောစိ အတ္တာ ဝါ အတ္တနိယံ ဝါ၊ တေ စ ခေါ ဝိဂမိဿန္တိ ဝိနာသိဿန္တိ ခဏေ ခဏေ ဘိဇ္ဇိဿန္တိ''တိ။ **တတ္ထ ကာ ပရိဒေဝနာ**တိ ဧဝံ ပဿန္တာဿ မာဒိသဿ တတ္ထ သင်္ခါရဂတေ ကာ နာမ ပရိဒေဝနာ။

သုဒ္ဓန္တိ ကေဝလံ အတ္တသာရေန အသမ္မိဿံ။ **ဓမ္မသမုပ္ပါဒ**န္တိ ပစ္စယပစ္စ-ယုပ္ပန္နဓမ္မသမုပ္ပတ္တိံ အဝိဇ္ဇာဒိပစ္စယေဟိ သင်္ခါရာဒိဓမ္မမတ္တပ္ပဝတ္တိံ။ **သင်္ခါရသန္တ-တိ**န္တိ ကိလေသကမ္မဝိပါကပ္ပဘေဒသင်္ခါရပဗန္ဓံ။ **ပဿန္တာဿ ယထာဘူတ**န္တိ သဟ ဝိပဿနာယ မဂ္ဂပညာယ ယာထာဝတော ဇာနန္တာဿ။

တိဏကဋ္ဌသမံ လောကန္တိ ယထာ အရညေ အပရိဂ္ဂဟေ တိဏကဋ္ဌေ ကေနစိ ဂယ္ဟမာနေ အပရဿ ''မယ္ဟံ သန္တကံ အယံ ဂဏ္ဟတိ''တိ နာ ဟောတိ၊ ဧဝံ သော အသာမိကတာယ တိဏကဋ္ဌသမံ သင်္ခါရလောကံ ယဒါ ပညာယ ပဿတိ၊ သော တတ္ထ မမတ္တံ **အသံဝိန္ဒံ** အသံဝိန္ဒန္တော အလဘန္တော အကရောန္တော။ **နာ ထိ မေ**တိ ''အဟု ဝတ သောဟံ တံ မေ နတ္ထိ''တိ နာ သောစတိ။

ဥက္ကဏ္ဌာမိ သရိရေနာတိ အသာရကေန အဘိနဒေန ဒုက္ခေန အကတညုနာ အသုစိဒုဂ္ဂန္ဓဇဂုဏ္ဆပဋိက္ကူလသဘာဝေန ဇုမိနာ ကာယေန ဥက္ကဏ္ဌာမိ၊ ဇုမံ

၁-သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အဝသဝတ္တတာယ အနတ္တာတိ (က)　　၂-ခု ၁-၅၃-ပိဋ္ဌေ ဓမ္မပဒေ။

ကာယံ နိဗ္ဗိန္ဒန္တော ဧဝံ တိဋ္ဌာမိ။ **ဘဝေနမို အနတ္ထိကော**တိ သမ္ဗေနပိ ဘဝေန အနတ္ထိကော အမှိ၊ န ကိဉ္စိ ဘဝံ ပတ္ထေမိ။ **သောယံ ဘိဇ္ဇိဿတိ ကာယော**တိ အယံ မမ ကာယော ဇုဒဒါနိ တုမှာကံ ပယောဂေန အညထာ ဝါ အညထွ ဘိဇ္ဇိဿတိ။ **အညော စ နံ ဘဝိဿတီ**တိ အညော ကာယော မယှံ အာယတိံ နံ ဘဝိဿတိ ပုနဇ္ဇဝါဘာဝတော။

ယံ ဝေါ ကိစ္စံ သရီရေနာတိ ယံ တုမှာကံ ဇုမိနာ သရီရေန ပယောဇနံ၊ **တံ ကရောထ ယဒိစ္ဆထ** ဇုစ္ဆထ စေ။ **နမေ တပ္ပစ္စယာ**တိ တံ နိမိတ္တံ ဇုမသ သရီရဿ တုမှေဟိ ယထိစ္ဆိတကိစ္စဿ ကရဏဟေတု။ **တတ္ထာ**တိ တေသု ကရောန္တေသု စ အကရောန္တေသု စ။ **ဒေါသော ပေမ္ဟ ဟေဟိတီ**တိ ယထာဂ္ဂမံ ပဋိဃော အနုနယော နဘဝိဿတိ အတ္ထနော ဘဝေ အပေက္ခာယ သဗ္ဗသော ပဟီနတ္တာတိ အဓိပ္ပါယော။ အညပစ္စယာ အညတ္ထ စ ပဋိဃာ-နုနယေသု အသန္တေသုပိ တပ္ပစ္စယာ၊ ''တတ္ထာ''တိ ဝစနံ ယထာဓိဂတဝသေန ဝုတ္တံ။

တဿာတိ အဓိမုတ္တတ္ထေရဿ။ **တံ ဝစနန္တိ** ''နတ္ထိ စေတသိကံ ဒုက္ခ''န္တိအာဒိကံ မရဏော ဘယာဘာဝါဒိဒီပကံ၊ တတော ဧဝ အဇ္ဈုတံ လောမဟံသနံ ဝစနံ သုတ္တာ။ **မာဏဝါ**တိ စောရာ။ စောရာ ဟိ ''မာဏဝါ''တိ ဝုစ္စန္တိ ''မာဏဝေဟိ သဟ ဂစ္ဆန္တိ ကတကမ္မေဟိ အကတကမ္မေဟိပီ''တိအာဒိသု[၁] ဝိယ။

ကိံ ဘဒန္တေ ကရိတ္ထာနာတိ ဘန္တေ ကိံ နာမ တပေါကမ္မံ ကတ္ထာ။ ကော ဝါ တဝ အာစရိယော ကဿ **သာသနံ** သြဝါဒံ နိဿာယ အယံ **အသောကတာ** မရဏကာလေ သောကာဘာဝေါ လဇ္ဇတိတိ **စေတံ** အတ္ထံ **အဇြဝံ** ပုစ္ဆာဝသေန ကထေသုံ ဘာသိံသု။

တံ သုတ္ဝာ ထေရော တေသံ ပဋိဝစနံ ဒေန္တော ''**သမ္ဗညှ**''တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **သမ္ဗညှ**တိ ပရောပဒေသေန ဝိနာ သမ္ဗဝကာရေန သမ္ဗဓမ္မာဝဗောဓန-သမတ္ထဿ အာကခ်ိပဋိဗဒ္ဓါဝုတ္တိနော အနာဝရဏညာဏဿ အဓိဂမေန အတီတာဒိဘေဒံ သင်္ခံ ဇာနာတီတိ သမ္ဗညှ။ တေနေဝ သမန္တစက္ခုနာ သမ္ဗဿ ဒဿနတော **သမ္ဗဒဿာဝီ**။ ယမှိ အနာဝရဏညာဏံ၊ တဒေဝ သမ္ဗညှတညာဏံ၊ နတ္ထေဝ အသာဓာရဏညာဏပါဋိယာ ဝိရောဓော ဝိသယုပ္ပတ္တိမုခေန အညေဟိ အသာဓာရဏဘာဝဒဿနတ္ထံ ဧကဿေဝ ညာဏဿ ဒွိဓာ ဝုတ္တတ္တာ။ ယံ ပနေတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ **ဇုတိဝုတ္တကဝဏ္ဏနာယံ**[၂] ဝိတ္ထာရတော ဝုတ္တမေဝ[၃]တိ တတ္ထ

၁-မ ၂-၁၁ ၂-ဒိဋ္ဌေ။ ၂-အာကခ်ိမတ္တပဋိဗဒ္ဓ (ဥဒါန-ဋ္ဌ ၁၂၈-ဗိဋ္ဌေ။) ၃-ဇုတိဝုတ္တက-ဋ္ဌ ၁၃၄-ဗိဋ္ဌေ။

ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ပဉ္စန္နမ္ပိ မာရာနံ ဝိဇယတော **ဇိနော၊** ဟီနာဒိဝိဘာဂ-ဘိန္နေ သဗ္ဗသ္မိံ သတ္တနိကာယေ အဓိမုတ္တဝုတ္တိတာယ မဟတိယာ ကရုဏာယ သမန္နာဂတတ္တာ **မဟာကာရုဏိကော၊** ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကပရမတ္ထေဟိ ယထာရဟံ ဝေနေယျာနံ[၁] အနုသာသနတော **သတ္ထာ၊** တတော ဧဝ သဗ္ဗ-လောကဿ ကိလေသရောဂတိကိစ္ဆနတော **သဗ္ဗလောကတိကိစ္ဆကော၊** သမ္မာ-သမ္ဗုဒ္ဓေါ အာစရိယော မမာတိ ယောဇနာ။ **ခယဂါမီ**တိ နိဗ္ဗာနဂါမီ။

ဧဝံ ထေရေန သတ္ထု, သာသနဿ စ ဂုဏေ ပကာသိတေ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓါ ဧကစ္စေ စောရာ ပဗ္ဗဇိံသု၊ ဧကစ္စေ ဥပါသကတ္တံ ပဝေဒေသုံ၊ တမတ္ထံ ဒီပေန္တော ဓမ္မသင်္ဂါဟကာ "**သုတ္တာန စောရာ**"တိအာဒိနာ ဒွေ ဂါထာ အဘာသိံသု။ တတ္ထ **ဗ္ဗသိနော**တိ အဓိသီလသိက္ခာဒီနံ ဧသနဋ္ဌေန ဗ္ဗသိနော အဓိမုတ္တတ္ထေရဿ။ **နိက္ခိပ္ပါ**တိ ပဟာယ။ **သတ္ထာနိ စ အာဝုဓာနိ စာ**တိ အသိအာဒိသတ္ထာနိ စေဝ ဓနုကလာပါဒိအာဝုဓာနိ စ။ **တမှာ စ ကမ္မာ**တိ တတော စောရ-ကမ္မတော။

တေ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ သုဂတဿ သာသနေတိ တေ စောရာ သောဘနဂမနတာ-ဒီဟိ သုဂတဿ ဘဂဝတော သာသနေ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ဥပဂန္ဒာ။ ဘာဝနာဝိသေသာဓိ-ဂတာယ ဩဒဂျလက္ခဏာယ ပီတိယာ သမန္နာဂမေန **ဥဒဂ္ဂစိတ္တာ။ သုမနာ**တိ သောမနဿပ္ပတ္တာ။ **ကတိန္ဒြိယာ**တိ ဘာဝိတိန္ဒြိယာ။ **ဖုသိံသူ**တိ အဂ္ဂမဂ္ဂါဓိ-ဂမေန အသခ်တံ နိဗ္ဗာနံ အဓိဂစ္ဆိံသု။ အဓိမုတ္တော ကိရ စောရေ နိဗ္ဗိသေဝနေ ကတ္ဝာ တေ တတ္ထေဝ ဌပေတ္ဝာ မာတု သန္တိကံ ဂန္ဒာ မာတရံ အာပုစ္ဆိတ္ဝာ ပစ္စာဂန္ဒာ တေဟိ သဒ္ဓိံ ဥပဇ္ဈာယဿ သန္တိကံ ဂန္ဒာ ပဗ္ဗာဇေတ္ဝာ ဥပသမ္ပဒံ အကာသိ။ အထ တေသံ ကမ္မဋ္ဌာနံ အာစိက္ခိ၊ တေ နစိရဿေဝ အရဟတ္တေ ပတိဋ္ဌဟိံသု။ တေန ဝုတ္တံ "ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ။ပ။ အသခ်တ"န္တိ။

အဓိမုတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ပါရာပရိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သမဏဿ အဟု စိန္တာတိအာဒိကာ အာယသ္မတော ပါရာပရိယတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဋ္ဌူပနိဿယံ ကုသလံ ဥပစိနိတ္ဝာ သုဂတီသုယေဝ သံသရန္တော ဗ္ဗမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ အညတရဿ ဗြာဟ္မဏမဟာသာလဿ ပုတ္တော

၁-ဝိနေယျာနံ (သီ)

ဟုတ္တာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ တဿ ဝယပ္ပတ္တဿ ဂေါတ္တဝသေန **ပါရာပရိယော**တ္တေဝ သမညာ အဟောသိ။ သော တယော ဝေဒေ ဥဂ္ဂဟေတ္တာ ဗြာဟ္မဏသိပ္ပေသု နိပ္ဖတ္တိံ ဂတော ဧကဒိဝသံ သတ္ထု၊ ဓမ္မဒေသနာကာလေ ဇေတဝနဝိဟာရံ ဂန္ဒွာ ပရိသပရိယန္တေ နိသိဒိ။ သတ္ထာ တဿ အစ္ဆာသယံ ဩလောကေတ္တာ **ဒုန္နိဒ္ဒေယ-ဘာဝနာသုတ္တံ**[1] ဒေသေသိ၊ သော တံ သုတ္တာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိ။ တံ သုတ္တံ ဥဂ္ဂဟေတ္တာ တဒတ္ထမနုစိန္တေသိ။ ယထာ ပန အနုစိန္တေသိ၊ သ္စာယမတ္ထော ဂါထာသု ဧဝ အာဝိ ဘဝိဿတိ။ သော တထာ အနုဝိစိန္တေန္တော အာယတန-မုခေန ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတ္တာ နစိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပတ္တော။ အပရဘာဂေ အတ္တနာ စိန္တိတာကာရံ ပကာသေန္တော—

၇၂၆။ “သမဏဿ အဟု စိန္တာ၊ ပါရာပရိယဿ ဘိက္ခုနော။
ကေကဿ နိသိန္နဿ၊ ပဝိဝိတ္တဿ ဈာယိနော။

၇၂၇။ ကိမာနုပုဗ္ဗံ ပုရိသော၊ ကိံ ဝတံ ကိံ သမာစရံ။
အတ္တနော ကိစ္စကာရိ’ဿ၊ နု စ ကဋ္ဌိ ဝိဟေဌယေ။

၇၂၈။ ဒုန္နိဒ္ဒယာနိ မနုဿာနံ၊ ဟိတာယ အဟိတာယ စ။
အရက္ခိတာနိ အဟိတာယ၊ ရက္ခိတာနိ ဟိတာယ စ။

၇၂၉။ ဒုန္နိဒ္ဒယာနေဝ သာရက္ခံ၊ ဒုန္နိဒ္ဒယာနိ စ ဂေါပယံ။
အတ္တနော ကိစ္စကာရိ’ဿ၊ နု စ ကဋ္ဌိ ဝိဟေဌယေ။

၇၃၀။ စက္ခုန္ဒြိယံ စေ ရူပေသု၊ ဂစ္ဆန္တံ အနိဝါရယံ။
အနာဒီနဝဒဿာဝိ၊ သော ဒုက္ခာ န ဟိ မုစ္စတိ။

၇၃၁။ သောတိန္ဒြိယံ စေ သဒ္ဒေသု၊ ဂစ္ဆန္တံ အနိဝါရယံ။
အနာဒီနဝဒဿာဝိ၊ သော ဒုက္ခာ န ဟိ မုစ္စတိ။

၇၃၂။ အနိဿရဏဒဿာဝိ၊ ဂန္ဓေ စေ ပဋိသေဝတိ။
နု သော မုစ္စတိ ဒုက္ခမှာ၊ ဂန္ဓေသု အဓိမုစ္ဆိတော။

၇၃၃။ အမ္မိလံ မဓုရဂ္ဂဠ္ဟ၊ တိတ္တကဂ္ဂမနုဿရံ။
ရသတဏှာယ ဂဓိတော၊ ဟဒယံ နာဝဗုဇ္ဈတိ။

၁-မ ၃-၃၄၇-ဝိဇ္ဇာဒီသု။

၇၃၄။ သုဘာဒျ'ပ္ပဋိကူလာနိ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာနိ အနုဿရံ။
ရတ္တော ရာဂါဓိကရဏံ၊ ဝိဝိဓံ ဝိန္ဒတေ ဒုခံ။

၇၃၅။ မနံ စေ'တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ယော နသက္ကောတိ ရက္ခိတုံ။
တတော နံ ဒုက္ခမန္ဓေတိ၊ သဗ္ဗေဟေ'တေဟိ ပဉ္ဇဟိ။

၇၃၆။ ပုဗ္ဗလောဟိတသမ္ပုဏ္ဏံ၊ ဗဟုဿ ကုဏပဿ စ။
နရဝီရကတံ ဝဂ္ဂုံ၊ သမုဂ္ဂမိဝ စိတ္တိတံ။

၇၃၇။ ကဋ္ဌုကံ မဓုရဿာဒံ၊ ပိယနိဗန္ဓနံ ဒုခံ။
ခုရံဝ မဓုနာ လိတ္တံ၊ ဥလ္လိဟံ နာဝဗုဇ္ဈတိ။

၇၃၈။ ဇုတ္ထိရူပေ ဇုတ္ထိသရေ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေပိ စ ဇုတ္ထိယာ။
ဇုတ္ထိဂန္ဓေသု သာရတ္တော၊ ဝိဝိဓံ ဝိန္ဒတေ ဒုခံ။

၇၃၉။ ဇုတ္ထိသောတာနိ သဗ္ဗာနိ၊ သန္ဒန္တိ ပဉ္ဇ ပဉ္ဇသု။
တေသမာဝရဏံ ကာတုံ၊ ယော သက္ကောတိ ဝီရိယဝါ။

၇၄၀။ သော အတ္ထဝါ သော ဓမ္မဋ္ဌော၊ သော ဒက္ခော သော ဝိစက္ခဏော။
ကရေယျ ရမမာနောပိ၊ ကိစ္စံ ဓမ္မတ္ထသံဟိတံ။

၇၄၁။ အထော သီဒတိ သညုတ္တံ၊ ဝဇ္ဇေ ကိစ္စံ နိရတ္ထကံ။
နတံ ကိစ္စန္တိ မညိတ္ဝာ၊ အပ္ပမတ္တော ဝိစက္ခဏော။

၇၄၂။ ယံ စ အတ္ထေန သညုတ္တံ၊ ယာ စ ဓမ္မဂတာ ရတိ။
တံ သမာဒါယ ဝတ္တေထ၊ သာ ဟိ ဝေ ဥတ္တမာ ရတိ။

၇၄၃။ ဥစ္စာဝစေဟု'ပါယေဟိ၊
ပရေသ'မဘိဇိဂီသတိ။
ဟန္ဒာ ဝဓိတ္ဝာ အထ သောစယိတ္ဝာ၊
အာလောပတိ သာဟသာ ယော ပရေသံ။

၇၄၄။ တစ္ဆန္တော အာဏိယာ အာဏိံ၊ နိဟန္တိ ဗလဝါ ယထာ။
ဇုန္ဒြိယာနိ'န္ဒြိယေဟေဝ၊ နိဟန္တိ ကုသလော တထာ။

၇၄၅။ သဒ္ဓံ ဝိရိယံ သမာဓိဉ္ဇ၊ သတိပညဉ္ဇ ဘာဝယံ။
ပဉ္ဇ ပဉ္ဇဟိ ဟန္ဒ္ဒာန၊ အနိဃော ယာတိ ဗြာဟ္မဏော။

၇၄၆။ သော အတ္ထဝါ သော ဓမ္မဋ္ဌော၊ ကတ္ဟာ ဝါကျာနုသာသနိံ။
သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ ဗုဒ္ဓဿ၊ သော နရော သုခမေဓတိ"တိ—

ဣမာ ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ **သမဏဿာ**တိ ပဗ္ဗဇိတဿ။ **အဟူ**တိ အဟောသိ။ **စိန္တာ**တိ ဓမ္မစိန္တာ ဓမ္မဝိစာရဏာ။ **ပါရာပရိယဿာ**တိ ပါရာပရဂေါတ္တဿ။ "ပါရာ-စရိယဿာ"တိပိ[၁] ပဋန္တိ။ **ဘိက္ခုနော**တိ သံသာရေ ဘယံ ဣက္ခနသီလဿ။ **ဧကဿာ**တိ အသဟာယဿ၊ ဧတေန ကာယဝိဝေကံ ဒဿေတိ။ **ပဝိ-ဝိတ္တဿာ**တိ ပဝိဝေကဟေတုနာ ကိလေသာနံ ဝိက္ခမ္ဘနေန ဝိဝေကံ အာရဒ္ဓဿ၊ ဧတေန စိတ္တဝိဝေကံ ဒဿေတိ။ တေနာဟ "**ဈာယိနော**"တိ။ **ဈာယိနော**တိ ဈာယနသီလဿ၊ ယောနိသောမနသိကာရေသု ယုတ္တဿာတိ အတ္ထော။ သဗ္ဗမေတံ ထေရော အတ္တာနံ ပရံ ဝိယ ကတ္ဟာ ဝဒတိ။

"**ကိမာနုပုဗ္ဗ**"န္တိအာဒိနာ တံ စိန္တနံ ဒဿေတိ။ တတ္ထ ပဋမဂါထာယံ တာဝ **ကိမာနုပုဗ္ဗ**န္တိ အနုပုဗ္ဗံ အနုက္ကမော၊ အနုပုဗ္ဗမေဝ ဝက္ခမာနေသု ဝတသမာ-စာရေသု ကော အနုက္ကမော၊ ကေန အနုက္ကမေန တေ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗာတိ အတ္ထော[၂]။ **ပုရိသော ကိံ ဝတံ ကိံ သမာစာရ**န္တိ အတ္ထကာမော ပုရိသော သမာဒိယိတဗ္ဗဋ္ဌေန "ဝတ"န္တိ လဒ္ဓနာမံ ကိဒိသံ သီလံ သမာစာရံ သမာစရန္တော အတ္တနော **ကိစ္စကာရီ** ကတ္တဗ္ဗကာရီ အဿ၊ **ကဋ္ဌိ**[၃] သတ္တံ နစ **ဝိဟေဌယေ** နဗာဓေယျာတိ အတ္ထော။ အတ္တနော ကိစ္စံ နာမ သမဏဓမ္မော၊ သခ်ပ-တော သီလသမာဓိပညာ၊ တံ သမ္ပာဒေန္တဿ ပရဝိဟေဌနာယ လေသောပိ နတ္ထိ တာယ သတိ သမဏဘာဝဿေဝ အဘာဝတော။ ယထာဟ ဘဂဝါ "နဟိ ပဗ္ဗဇိတော ပရူပဃာတိ၊ နသမဏော ဟောတိ ပရံ ဝိဟေဌယန္တော"တိ[၄]။ ဧတ္ထ စ ဝတဂ္ဂဟဏေန ဝါရိတ္တသီလံ ဂဟိတံ၊ သမာ-စာရဂ္ဂဟဏေန သမာစရိတဗ္ဗတော စာရိတ္တသီလေန သဒ္ဓိံ ဈာနဝိပဿနာဒိ၊ တသ္မာ ဝါရိတ္တသီလံ ပဓာနံ။ တတ္ထာပိ စ ယသ္မာ ဣန္ဒြိယသံဝရေ သိဒ္ဓေ သဗ္ဗံ သီလံ သုရက္ခိတံ သုဂေါပိတမေဝ ဟောတိ၊ တသ္မာ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလံ တာဝ ဒဿေတုကာမော ဣန္ဒြိယာနံ အရက္ခဏေ ရက္ခဏေ စ အာဒိနဝါနိသံသေ

၁-ပါရာသရိယဿာတိပိ (သီ)
၂-ယေန အနုက္ကမေန ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗာတိ အတ္ထော (သီ)
၃-ကိဋ္ဌိ(သဗ္ဗတ္ထ)
၄-ခု ၁-၄၁-ပိဋ္ဌေ ဓမ္မပဒေ။

ဝိဘာဝေန္တော **"ဣန္ဒြိယာနိ မနုဿာန"**န္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဣန္ဒြိယာနိ**တိ ရက္ခိတမ္ဘဓမ္မနိဒဿနံ၊ တသ္မာ စက္ခာဒိနိ ဆ ဣန္ဒြိယာနိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **မနုဿာန**န္တိ ရက္ခဏယောဂျပုဂ္ဂလနိဒဿနံ။ **ဟိတာယာ**တိ အတ္ထာယ။ **အဟိတာယာ**တိ အနတ္ထာယ။ ဟောန္တိတိ ဝစနသေသော။ ကထံ ပန တာနိယေဝ ဟိတာယ စ အဟိတာယ စ ဟောန္တိတိ အာဟ "ရက္ခိတာနိ"တိအာဒိ။ တသ္မထ္ထော—ယသ္မ စက္ခာဒိနိ ဣန္ဒြိယာနိ သတိကဝါဠေန အပိဟိတာနိ၊ တသ္မ ရူပါဒိသု အဘိဇ္ဈာဒိပါပဓမ္မပဝတ္တိယာ ဒ္ဝါရဘာဝတော အနတ္ထာယ ပိဟိတာနိ တဒဘာဝတော အတ္ထာယ သံဝတ္တန္တီတိ။

ဣန္ဒြိယာနေဝ သာရက္ခန္တိ ယသ္မာ ဣန္ဒြိယသံဝရော ပရိပုဏ္ဏော သီလသမ္ပဒံ ပရိပူရေတိ၊ သီလသမ္ပဒါ ပရိပုဏ္ဏာ သမာဓိသမ္ပဒံ ပရိပူရေတိ၊ သမာဓိသမ္ပဒါ ပရိပုဏ္ဏာ ပညာသမ္ပဒံ ပရိပူရေတိ။ တသ္မာ ဣန္ဒြိယာရက္ခာ အတ္တဟိတပဋိပတ္တိယာဝ မူလန္တိ ဒဿေန္တော အာဟ "ဣန္ဒြိယာနေဝ သာရက္ခ"န္တိ။ သတိပုဗ္ဗင်္ဂမေန အာရက္ခေန သံရက္ခန္တော ယောနိသောမနသိကာရေန ဣန္ဒြိယာနိ ဧဝ တာဝ သမ္ဓေဝ ရက္ခန္တော၊ ယထာ အကုသလစောရာ တေဟိ တေဟိ ဒ္ဝါရေဟိ ပဝိသိတ္ဝာ စိတ္တသန္တာနေ ကုသလံ ဘဏ္ဍံ နိလုမ္ပန္တိ၊ တထာ တာနိ ပိဒဟန္တောတိ အတ္ထော။ သာရက္ခန္တိ စ သံ-သဒ္ဒသ သာဘာဝံ ဂတ္ဝာ ဝုတ္တံ "သာရာဂေါ"တိအာဒိသု ဝိယ။ "သံရက္ခ"န္တိ စ ပါဠ္ဍော။ **ဣန္ဒြိယာနိ စ ဂေါပယန္တိ** တသ္မေဝ ပရိယာယဝစနံ၊ ပရိယာယဝစနေ ပယောဇနံ **နေတ္တိအဒ္ဓကထာယံ** ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **"အတ္တနော ကိစ္စကာရီ'သာ"**တိ ဣမိနာ အတ္တဟိတပဋိပတ္တိံ ဒဿေတိ၊ **"နစ ကဠိ ဝိဟေဌယေ"**တိ ဣမိနာ ပရဟိတပဋိပတ္တိံ၊ ဥဘယေနာပိ ဝါ အတ္တဟိတပဋိပတ္တိမေဝ ဒဿေတိ ပရာဝိဟေဌနသာပိ အတ္တဟိတပဋိပတ္တိဘာဝတော။ အထ ဝါ ပဒဒ္ဝယေနပိ အတ္တဟိတပဋိပတ္တိံ ဒဿေတိ ပုထုဇ္ဇနသ သေက္ခသ စ ပရဟိတပဋိပတ္တိယာပိ အတ္တဟိတပဋိပတ္တိဘာဝတော။

ဧဝံ ရက္ခိတာနိ ဣန္ဒြိယာနိ ဟိတာယ ဟောန္တိတိ ဝေါဒါနပက္ခံ သဒ္ဒေပေနေဝ ဒဿေတ္ဝာ အရက္ခိတာနိ အဟိတာယ ဟောန္တိတိ သံကိလေသပက္ခံ ပန ဝိဘဇိတ္ဝာ ဒဿေန္တော **"စက္ခုန္ဒြိယံ စေ"**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **စက္ခုန္ဒြိယံ စေ ရူပေသု၊ ဂဆ္ဆံ အနိဝါရယံ။ အနာဒီနဝဒဿာဝီ**တိ ယော နိလဝိတာဒိဘေဒေသု ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌေသု ရူပါယတနေသု ဂဆ္ဆံ ယထာရုစိ ပဝတ္တန္တံ စက္ခုန္ဒြိယံ အနိဝါရယံ အနိဝါရယန္တော အပ္ပဋိဗာဟန္တော တထာပဝတ္တိယံ အာဒီနဝဒဿာဝီ နဟောတိ စေ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကံ သမ္ပရာယိကဉ္စ အာဒီနဝံ ဒေါသံ နပဿတိ

၂၇၆ ခုဒ္ဒကနိကာယ ထေရဂါထာအဋ္ဌကထာ [၁၆-ဝိသတိ

စေ။ "ဂစ္ဆန္တံ နိဝါရယေ အနိဿရဏဒဿာဝီ"တိ စ ပါဋ္ဌော။ တတ္ထ ယော "ဒိဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌမတ္တံ ဘဝိဿတီ"တိ[1] ဝုတ္တဝိဓိနာ ဒိဋ္ဌမတ္တေယေဝ ဌတ္ဝာ သတိသမ္ပဇညဝသေန ရူပါယတနေ ပဝတ္တမာနော တတ္ထ နိဿရဏဒဿာဝီ နာမ၊ ဝုတ္တဝိပရိယာယေန အနိဿရဏဒဿာဝီ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **သော ဒုက္ခာ န ဟိ မုစ္စတီ**တိ သော ဧဝရူပေါ ပုဂ္ဂလော ဝဋ္ဋဒုက္ခတော န မုစ္စတေဝ။ ဧတ္ထ စ စက္ခုန္ဒြိယဿ အနိဝါရဏံ နာမ ယထာ တေန ဒ္ဝါရေန အဘိဇ္ဈာဒယော ပါပဓမ္မာ အန္ဓာဿဝေယျုံ၊ တထာ ပဝတ္တနံ၊ တံ ပန အတ္ထတော သတိသမ္ပဇညဿ အနုဋ္ဌာပနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ သေသိန္ဒြိယေသုပိ ဧသေဝ နယော။ **အဓိမုစ္ဆိတော**တိ အဓိမုတ္တတဏ္ဍာယ မုစ္ဆံ အာပန္နော။ **အမ္ဗိလ**န္တိ အမ္ဗိလရသံ။ **မဓုရဂ္ဂ**န္တိ မဓုရရသကောဋ္ဌာသံ။ တထာ **တိတ္တကဂ္ဂံ**။ **အနုဿရ**န္တိ အဿာဒဝသေန တံ တံ ရသံ အနုဝိစိန္တေန္တော။ **ဂန္ဆိတော**တိ ရသတဏ္ဍာယ တသ္မိံ တသ္မိံ ရသေ ဂန္ဆိတော ဗန္ဓော။ "ဂဓိတော"တိ စ ပဌန္တိ၊ ဂေဓံ အာပန္နောတိ အတ္ထော။ **ဟဒယံ နာဝဗုဇ္ဈတီ**တိ "ဒုက္ခဿန္တံ ကရိဿာမီ"တိ ပဗ္ဗဇ္ဇာဒိက္ခဏေ ဥပ္ပန္နံ စိတ္တံ န ဇာနာတိ န သလ္လက္ခေတိ၊ သာသနဿ ဟဒယံ အဗ္ဘန္တရံ အနဝဇ္ဇဓမ္မာနံ သမ္မဒ္ဒနရသတဏ္ဍာယ ဂဓိတော နာဝဗုဇ္ဈတိ န ဇာနာတိ န ပဋိပဇ္ဇတီတိ အတ္ထော။

သုဘာနီတိ သုန္ဒရာနိ။ **အပ္ပဋိကူလာနီ**တိ မနောရမာနိ ဣဋ္ဌာနိ။ **ဖောဋ္ဌဗ္ဗာနီ**တိ ဥပါဒိဏ္ဍာနုပါဒိဏ္ဍပ္ပဘေဒေ ဖဿေ။ **ရတ္တော**တိ ရဇ္ဇနသဘာဝေန ရာဂေန ရတ္တော။ **ရာဂါဓိကရဏ**န္တိ ရာဂဟေတု။ **ဝိဝိဓံ ဝိန္ဒတေ ဒုခ**န္တိ ရာဂပရိဋ္ဌာဟာဒိဝသေန ဒိဋ္ဌဓမ္မိကဉ္ဇ နိရယသန္တာပါဒိဝသေန အဘိသမ္ပရာယဉ္ဇ နာနပ္ပကာရံ ဒုက္ခံ ပဋိလဘတိ။

မနံ စေ'တေဟီတိ[2] မနဉ္ဇ ဧတေဟိ ရူပါရမ္မဏာဒီဟိ ဓမ္မာရမ္မဏပ္ပဘေဒေဟိ စ။ **န**န္တိ ပုဂ္ဂလံ။ **သဗ္ဗေဟီ**တိ သဗ္ဗေဟိ ပဉ္ဇဟိပိ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ— ယော ပုဂ္ဂလော မနံ မနောဒ္ဝါရံ **ဧတေဟိ** ယထာဝုတ္တေဟိ ရူပါဒီဟိ ပဉ္ဇဟိ ဓမ္မေဟိ ဓမ္မာရမ္မဏပ္ပဘေဒတော စ။ တတ္ထ ပဝတ္တနကပါပကမ္မနိဝါရဏေန **ရက္ခိတုံ** ဂေါပိတုံ န သက္ကောတိ၊ **တတော** တဿ အရက္ခဏတော နံ ပုဂ္ဂလံ တံနိမိတ္တံ ဒုက္ခံ **အန္ဓေတိ** အနုဂစ္ဆတိ၊ အနုဂစ္ဆန္တဉ္ဇ ဧတေဟိ ပဉ္ဇဟိပိ ရူပါရမ္မဏာဒီဟိ ဆဋ္ဌာရမ္မဏေန သဒ္ဓိံ သဗ္ဗေဟိပိ အာရမ္မဏပ္ပစ္စယဘူတေဟိ အနုဂစ္ဆတီတိ။ ဧတ္ထ စက္ခုန္ဒြိယံ သောတိန္ဒြိယဉ္ဇ အသမ္ပတ္တဂ္ဂါဟိဘာဝတော

၁-သံ ၂-၂၉၅-ပိဋ္ဌေ။ ၂-မနဉ္ဇ ဧတေဟိ (သီ)

"ဂစ္ဆန္တံ အနိဝါရယ"န္တိ ဝုတ္တံ၊ ဒုတရံ သမ္ပတ္တဂ္ဂါဟီတိ "ဂန္ဓေ စေ ပဋိသေဝတီ"တိအာဒိနာ ဝုတ္တံ။ တတ္ထာပိ စ ရသတဏှာ စ ဖောဋ္ဌဗ္ဗတဏှာ စ သတ္တာနံ ဝိသေသတော ဗလဝတီတိ "ရသတဏှာယ ဂဓိတော, ဖောဋ္ဌဗ္ဗာနိ အနုဿရန္တော"တိ ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ဧဝံ အဂုတ္တဒ္ဒါရဿ ပဂ္ဂလဿ ဆဟိ ဒ္ဝါရေဟိ ဆသုပိ အာရမ္မဏေသု အသံဝရနိမိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇနကဒုက္ခံ ဒဿေတွာ သွာယမသံဝရော ယသ္မာ သရိရသဘာဝါနဝဇ္ဇောခေန ဟောတိ၊ တသ္မာ သရိရသဘာဝံ ဝိစိနန္တော **"ပုဗ္ဗလောဟိတသမ္ပုဏ္ဏော"**န္တိအာဒိနာ ဂါထာဒ္ဝယမာဟ။ တဿတ္ထော—သရိရံ နာမေတံ ပုဗ္ဗေန လောဟိတေန စ **သမ္ပုဏ္ဏံ** ဘရိတံ အညေန စ ပိတ္တသေမှာဒိနာ ဗဟုနာ ကုဏပေန၊ တယိဒံ နရဝိရေန နရေသု ဆေကေန[1] သိပ္ပါစရိယေန ကတံ ဝဂ္ဂု မဒ္ဒံ လာခါပရိကမ္မာဒိနာ စိတ္တိတံ၊ အန္တော ပန ဂူထာဒိအသုစိဘရိတံ သမုဂ္ဂံ ဝိယ ဆဝိမတ္တမနောဟရံ ဗာလဇနသမ္မောဟံ ဒုက္ခသဘာဝတာယ နိရယာဒိဒုက္ခတာပနတော စ **ကဋုကံ၊** ပရိကပ္ပသမ္ပဓေန အမူလကေန အသာဒမတ္တေန မဓုရတာယ **မဓုရသာဒံ၊** တတော ဧဝ ပိယဘာဝနိဗန္ဓနေန **ပိယနိဗန္ဓနံ၊** ဒုဿဟတာယ အပ္ပတိတတာယ စ **ဒုခံ၊** ဤဒိသေ သရိရေ အသာဒလောဘေန မဟာဒုက္ခံ ပစ္ဆနုဘုယျမာနံ အနဝဗုဇ္ဈန္တော လောကော မဓုရဂိန္ဓေါ ခုရဓာရာလေဟကပုရိသော ဝိယ ဒဋ္ဌဗ္ဗောတိ။

ဣဒါနိ ဧတေ စက္ခာဒိနံ ဂေါစရဘူတာ ရူပါဒယော ဝုတ္တာ၊ တေ ဝိသေသတော ပုရိသဿ ဣတ္ထိပဋိဗဒ္ဓါ ကမနိယာတိ တတ္ထ သံဝရော ကာတဗ္ဗောတိ ဒဿေန္တော **"ဣတ္ထိရူပေ"**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဣတ္ထိရူပေ**တိ ဣတ္ထိယာ စတုသမုဋ္ဌာနိကရူပါယတနသဒ္ဒိတေ ဂဏ္ဍေ။ အပိ စ ယော ကောစိ ဣတ္ထိယာ နိဝတ္ထဿ အလင်္ကာရဿ ဝါ ဂန္ဓဝဏ္ဏကာဒိနံ ဝါ ပိဋ္ဌနုနမာလာနံ ဝါ ကာယပဋိဗဒ္ဓေါ ဝဏ္ဍော ပုရိသဿ စက္ခုဝိညာဏဿ အာရမ္မဏဘာဝါယ ဥပကပ္ပတိ၊ သဗ္ဗမေတံ "ဣတ္ထိရူပ"န္တေ့ဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **ဣတ္ထိသရေ**တိ ဣတ္ထိယာ ဂိတလဒိတဟသိတရဒိတသဒ္ဒေ။ အပိ စ ဣတ္ထိယာ နိဝတ္ထဝတ္ထဿပိ အလင်္ကာအလင်္ကာရဿပိ ဣတ္ထိပယောဂနိပ္ဖါဒိတာ ဝေဏုဝိဏာသဒ္ဒပဋိဝါဒိနမ္ပိ သဒ္ဒါ ဣဓ ဣတ္ထိသရဂ္ဂဟဏေန ဂဟိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သဗ္ဗောပေသော ပုရိသဿ စိတ္တံ အာကမုတီတိ။ "ဣတ္ထိရသေ"တိ ပန ပါဠိယာ စတုသမုဋ္ဌာနိကရသာယတန-ဝသေန ဝုတ္တံ။ ဣဋ္ဌိယာ ကိံကာရပဋိသာဝိတာဒိဝသေန အသဝဏသော စေဝ

၁-နရဝိရေသု ဆေကေန (သီ)

ပရိဘောဂရသော စ ဇုတ္ထိရသောတိ ဧကော။ ယော ပန ဇုတ္ထိယာ သြဋ္ဌမံသ-သမ္မက္ခိတခေဋ္ဌာဒိရသော, ယော စ တာယ ပုရိသဿ ဒိန္နယာဂုဘတ္တာဒိနံ ရသော၊ သဗ္ဗောပေသော "ဇုတ္ထိရသော"တ္တေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေဝိ စ ဇုတ္ထိယာ ကာယသမ္ဖဿော ဇုတ္ထိသရီရာရုဋ္ဌောနံ ဝတ္ထာလင်္ကာရမာလာဒိနံ ဖဿော "ဇုတ္ထိဖောဋ္ဌဗ္ဗော"တ္တေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဇုတ္ထေ စ ယေသံ ဇုတ္ထိရုပေ ဇုတ္ထိသရေတိ ပါဠိ၊ တေသံ အဝိ-သဒ္ဒေန ဇုတ္ထိရသင်္ခေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **ဇုတ္ထိ-ဂန္ဓေသု**တိ ဇုတ္ထိယာ စတုသမုဋ္ဌာနိကဂန္ဓာယတနေသု။ ဇုတ္ထိယာ သရီရဂန္ဓော နာမ ဒုဂ္ဂန္ဓော။ ကေစ္စာ ဟိ ဇုတ္ထိ အဿဂန္ဓိနိ ဟောတိ, ကေစ္စာ မေဒ္ဇဂန္ဓိနိ, ကေစ္စာ သေဒဂန္ဓိနိ, ကေစ္စာ သောဏိတဂန္ဓိနိ၊ တထာပိ တာသု အန္ဓဗာလော ရဇ္ဇတေဝ။ စက္ခဝတ္တိနော ပန ဇုတ္ထိရတနဿ ကာယတော စန္ဒနဂန္ဓော ဝါယတိ မုခတော ဥပ္ပလဂန္ဓော၊ အယံ နု သဗ္ဗာသံ ဟောတိတိ၊ ဇုတ္ထိယာ သရီရေ အာရုဋ္ဌော အာဂန္တုကော အနုလိမ္ပနာဒိဂန္ဓော "ဇုတ္ထိဂန္ဓော"တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ **သာရတ္ထော**တိ သုဋ္ဌု ရတ္တော ဂဓိတော မုစ္ဆိတော၊ ဇုဒံ ပန ပဒံ "ဇုတ္ထိရုပေ"တိအာဒိသုပိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ **၀၀ံ ဝိန္ဒတေ ဒုခ**န္တိ ဇုတ္ထိရုပါဒိသု သရာဂနိမိတ္တံ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကံ ဝဓဗန္ဓနာဒိဝသေန သမ္ပရာယိကံ ပဋ္ဋိဓဗန္ဓနာဒိဝသေန နာနပ္ပကာရံ ဒုက္ခံ ပဋိလဘတိ။

ဇုတ္ထိသောတာနိ သဗ္ဗာနိတိ ဇုတ္ထိယာ ရုပါဒိအာရမ္မဏာနိ သဗ္ဗာနိ အန၀-သေသာနိ ပဉ္စ တဏှာသောတာနိ သန္ဒန္တိ။ **ပဉ္စသူ**တိ ပုရိသဿ ပဉ္စသု ဒွါရေသု။ **တေသ**န္တိ တေသံ ပဉ္စန္နံ သောတာနံ။ **အာ၀ရဏ**န္တိ သံ၀ရဏံ၊ ယထာ အသံ၀ရော နု ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧ၀ံ သတိသမ္ပဇညံ ပစ္စုပဋ္ဌပေတ္ဝာ သံ၀ရံ ပ၀တ္တေတုံ ယော သက္ကောတိ၊ သော **ဝိရိယ၀ါ** အာရဒ္ဓဝိရိယော အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဟာနာယ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပသမ္ပဒါယာတိ အတ္ထော။

ဧ၀ံ ရုပါဒိဂေါစရေ ပဗ္ဗဇိတသ္မ ပဋိပတ္တိံ ဒသ္သေတ္ဝာ ဇုဒါနိ ဂဟဋ္ဌသ္မ ဒသ္သေတုံ "**သော အတ္ထ၀ါ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **သော အတ္ထိ၀ါ သော ဓမ္မဋ္ဌော၊ သော ဒက္ခော သော ဝိဓက္ခဏော**တိ သော ပုဂ္ဂလော ဇုမသ္မိံ လောကေ အတ္ထ၀ါ ဗုဒ္ဓိမာ ဓမ္မေ ဋ္ဌိတော ဓမ္မေ ဒက္ခော ဓမ္မေ ဆေကော အနုလသော ၀ါ ဝိဓက္ခဏော ဇုတိ ကတ္တုဗ္ဗတာသု ကုသလော နာမ။ **ကရေယ္ယ ရမမာနော၀ိ၊ ကိစ္စံ ဓမ္မတ္ထသံဟိတ**န္တိ ဂေဟရတိယာ ရမမာနော၀ိ ဓမ္မတ္ထသံဟိတံ ဓမ္မတော အတ္ထတော စ အနပေတမေ၀ တံ တံ ကတ္တုမ္ဘံ။ အနုပ္ပန္နာနံ ဘောဂါနံ ဥပ္ပါဒနံ, ဥပ္ပန္နာနံ ပရိပါလနံ, ပရိဘောဂဿ ကရေယ္ယ၊ အညမညံ အဝိရောဓေန အညမညံ အဗာဓနေန တိ၀ဂ္ဂတ္ထံ အနုယုဉ္ဇေယ္ယာတိ

အမိပ္ပါယော။ အယ္ဟ နယော ယေသံ သမ္မာပဋိပတ္တိအဝိရောဓေန တိဝဂ္ဂတ္ထသဝေန ဝတ္တတိ ဗိမ္ဗိသာရမဟာရာဇာဒိနံ ဝိယ၊ တေသံ ဝသေန ဝုတ္တော။ န ယေသံ ကေသဉ္စိ ဝသေနာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

အထော သီဒတိ သညုတ္တာနန္တိ ယဒိ ဣဓလောကေ သုပသံဟိတံ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကံ အတ္ထံ ပရိဂ္ဂဟေတ္ဝာ ဋ္ဌိတံ။ **ဝဇ္ဇေ ကီစ္စံ နိရတ္ထကန္တိ** သမ္မာယိကတ္ထရဟိတံ အနတ္ထုပသံဟိတံ ကိစ္စံ သစေပိ ဝိသဇ္ဇေယျ ပရိစ္စဇေယျ။ **နံ တံ ကိစ္စန္တိ မညိတ္ဝာ၊ အပ္ပမတ္တော ဝိစက္ခဏောတိ** သတိအဝိပ္ပဝါသေန အပ္ပမတ္တော ဝိစာရဏပညာသမ္ပန္နတ္တာ ဝိစက္ခဏော အနတ္ထုပသံဟိတံ တံ ကိစ္စံ မယာ နကာတဗ္ဗန္တိ မညိတ္ဝာ ဝိဝဇ္ဇေယျ။

ဝိဝဇ္ဇေတ္ဝာ ပန **ယံ စ အတ္ထေန သညုတ္တံ၊ ယာ စ ဓမ္မဂတာ ရတိ။ တံ သမာဒါယ ဝတ္တေထာ**တိ ယံကိဉ္စိ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္မာယိကပဘေဒေန အတ္ထေန ဟိတေန သံယုတ္တံ တဒုဘယဟိတာဝဟံ၊ ယာ စ အဓိကုသလဓမ္မဂတာ သမထဝိပဿနာသဟိတာ ရတိ၊ တဒုဘယံ သမ္မာ အာဒိယိတ္ဝာ ပရိဂ္ဂဟံ ကတ္ဝာ ဝတ္တေယျ။ “သဗ္ဗံ ရတိ ံ ဓမ္မရတိ ဇိနာတိ”တိ ဝစနတော ံ သာ ဟိ ကေံသေန ဥတ္တမတ္ထသ ပါပနတော ဥတ္တမာ ရတိ နာမ။

ယံ ပန ကာမရတိသံယုတ္တံ ကိစ္စံ နိရတ္ထကန္တိ ဝုတ္တံ၊ တဿာ အနတ္ထုပသံဟိတဘာဝံ ဒဿေတုံ **“ဥစ္စာဝစေဟီ”**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ဥစ္စာဝစေဟီ**တိ မဟန္တေဟိ စေဝ ခုဒ္ဒကေဟိ စ။ **ဥပါယေဟီ**တိ နယေဟိ။ **ပရေသ’မဘိဇိဂိ-သတီ**တိ ပရေသံ သန္တကံ အာဟရိတုံ ဣစ္ဆတိ၊ ပရေ ဝါ သဗ္ဗထာ ဟာပေတိ ဇိနာပေတိ ပရံ ဟန္တွာ ဝမိတ္ဝာ အထ သောစယိတ္ဝာ အာလောပတိ သာဟသာ ယော ပရေသံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယော ပုဂ္ဂလော ကာမဟေတု ပရေ ဟနန္တော ဃာတေန္တော သောစေန္တော သန္ဓိစ္ဆေဒသန္ဓိရဟနပသယ္ဟာဝဟာရာဒီဟိ နာနုပါယေဟိ ပရေသံ သန္တကံ ဟရိတုံ ဝါယမန္တော သာဟသာကာရံ ကရောတိ အာလောပတိ ဇိဂိသတိ သာပတေယ္ယဝသေန ပရေ ဟာပေတိ၊ တဿ တံ ကိစ္စံ ကာမရတိသန္နိဿိတံ အနတ္ထုပသံဟိတံ ကေန္တနိဟိနန္တိ။ ဧတေန တပ္ပဋိပက္ခတော ဓမ္မရတာယ ရတိယာ ကေံသတော ဥတ္တမဘာဝံယေဝ ဝိဘာဝေတိ။

ဣဒါနိ ယံ “တေသမာဝရဏံ ကာတုံ ယော သက္ကောတီ”တိ ဣန္ဒြိယာနံ အာဝရဏံ ဝုတ္တံ၊ တံ ဥပါယေန သဟ ဝိဘာဝေန္တော **“တဉ္ဆန္တော အာဏိယာ**

၁-ခု ၁-၆၄-ပိဋ္ဌေ ဓမ္မပဒေ။

အာဏိ၊ နိဟန်ဿ မလံ ယထာ”တိ အာဟ။ ယထာ **မလံ** ကာယမလေန ဉာဏမလေန စ သမန္နာဂတော တဿကော ရက္ခဒယ္ဟာဂတံ အာဏိံ နိဟရိတုကာမော တတော ဗလဝတိံ အာဏိံ ကောဋ္ဌေန္တော တတော နိဟရတိ၊ တထာ ကုသလော ဘိက္ခု စက္ခာဒီနိ ဒုစ္ခြိယာနိ ဝိပဿနာမလေန နိဟန္တုကာမော ဒုစ္ခြိယေဟိ ဧဝံ နိဟန်တိ။

ကတမေဟိ ပနာတိ အာဟ “**သဒ္ဓ**”န္တိအာဒိ။ တဿတ္ထော—အဓိမောက္ခလက္ခဏံ သဒ္ဓံ, ပဂ္ဂဟလက္ခဏံ ဝီရိယံ, အဝိက္ခေပလက္ခဏံ သမာဓိံ, ဥပဋ္ဌာနလက္ခဏံ သတိံ, ဒဿနလက္ခဏံ ပညန္တိ ဒုမာနိပိ ဝိမုတ္တိပရိပါစကာနိ ပဋိပက္ခြိယာနိ ဘာဝေန္တော ဝဓေန္တော တေဟိ ပဒုဟိ ဒုစ္ခြိယေဟိ စက္ခာဒီနိ ပဋိပက္ခြိယာနိ အနုနယပဋိဃာဒိကိလေသုပ္ပတ္တိယာ ဒွါရဘာဝဝိဟနေန ဟန္တွာ အရိယမဂ္ဂေန တဒုပနိဿယေ ကိလေသေ သမုစ္ဆိန္ဒိတ္ဝာ တတော ဧဝ အနိဿော နိဒ္ဒုက္ခော ဗြာဟ္မဏော အနုပါဒိသေသပရိနိဗ္ဗာနမေဝ ယာတိ ဥပဂစ္ဆတီတိ။

သော အတ္ထဝါတိ သော ယထာဝုတ္တော ဗြာဟ္မဏော ဥတ္တမတ္ထေန သမန္နာဂတတ္တာ အတ္ထဝါ။ တံ သမ္ပာပကေ ဓမ္မေ ဌိတတ္တာ **ဓမ္မဋ္ဌော**။ **သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ** အနဝသေသေန ဝိဓိနာ အနဝသေသံ **ဒုဒ္ဒသ** ဘာဝတော ဝါကျဘူတံ အနုသာသနိံ ကတ္တာ ယထာနုသိဋ္ဌံ ပဋိပဇ္ဇိတ္တာ ဌိတော၊ တတော ဧဝ **သော နရော** ဥတ္တမပုရိသော နိဗ္ဗာနသုခဿ **ဓဝတိ** ဗြူဟေတိ ဝဓေတီတိ။

ဧဝံ ထေရေန အတ္တနော စိန္တိတာကာရဝိဘာဝနာဝသေန ပဋိပတ္တိယာ ပကာသိတတ္တာ ဋီဒမေဝ စသ္မ အညာဗျာကရဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ပါရာပရိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-တေလကာနိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

စိရရတ္တံ ဝတာ'တာဝီတိအာဒိကာ အာယသ္မတော တေလကာနိတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဋ္ဋူပနိဿယံ ကုသလံ ဥပစိနိတ္ဝာ ဋီမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သတ္ထု အဘိဇာတိတော ပုရေတရံယေဝ သာဝတ္ထိယံ အညတရသ္မိံ ဗြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ **တေလကာနီ**တိ လဒ္ဓနာမော ဝယပ္ပတ္တော ဟေတုသမ္ပန္နတာယ ကာမေ ဇိဂုစ္ဆန္တော ဃရာဝါသံ ပဟာယ ပရိဗ္ဗာဇကပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ ဝိဝဋ္ဋစ္ဆာယယော “ကော သော ပါရဂ်တော လောကေ”တိအာဒိနာ

ဝိမောက္ခပရိယေသနံ စရမာနော တေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏေ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ပဉ္ဍံ ပုစ္ဆတိ၊ တေ နဲ သမ္ပာယန္တိ။ သော တေန အနာရာဓိတစိတ္တော ဝိစရတိ။ အထ အမှာကံ ဘဂဝတိ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ဝာ ပဝတ္တိတဝရဓမ္မစက္ကေ လောကဟိတံ ကရောန္တေ ဧကဒိဝသံ သတ္ထာရံ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဓမ္မံ သုတ္ဝာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တော နစိရဿေဝ အရဟတ္တေ ပတိ-ဋ္ဌာတိ။ သော ဧကဒိဝသံ ဘိက္ခူဟိ သဒ္ဓိံ နိသိန္နော အတ္တနာ အဓိဂတ-ဝိသေသံ ပစ္စဝေက္ခိတ္ဝာ တဒနုသာရေန အတ္တနော ပဋိပတ္တိံ အနုဿရိတ္ဝာ တံ သဗ္ဗံ ဘိက္ခူနံ အာစိက္ခန္တော—

၇၄၇။ "စိရရတ္တံ ဝတာ'တာပီ၊ ဓမ္မံ အနုဝိစိန္တယံ။
　　သမံ စိတ္တဿ နာလတ္ထံ၊ ပုစ္ဆံ သမဏဗြာဟ္မဏေ။

၇၄၈။ ကော သော ပါရဂ်တော လောကေ၊ ကော ပတ္တော အမတောဂဓံ။
　　ကဿ ဓမ္မံ ပဋိစ္ဆာမိ၊ ပရမတ္ထဝိဇာနနံ။

၇၄၉။ အန္တောဝက်ဂတော အာသိ၊ မစ္ဆောဝ ဃသ'မာမိသံ။
　　ဗဒ္ဓေါ မဟိန္ဒပါသေန၊ ဝေပစိတျသုရော ယထာ။

၇၅၀။ အဉ္ဆာမိ နံ နမုဉ္ဆာမိ၊ အသ္မာ သောကပရိဒ္ဒဝါ။
　　ကော မေ ဗန္ဓံ မုဉ္ဆံ လောကေ၊ သမ္ဗောဓိံ ဝေဒယိဿတိ။

၇၅၁။ သမဏံ ဗြာဟ္မဏံ ဝါ ကံ၊ အာဒိသန္တံ ပဘဂ်ုနံ။
　　ကဿ ဓမ္မံ ပဋိစ္ဆာမိ၊ ဇရာမစ္စုပဝါဟနံ။

၇၅၂။ ဝိစိကိစ္ဆာကခ်ါဂန္ဆိတံ၊ သာရမ္ဘဗလသညုတံ။
　　ကောဓပ္ပတ္တမနတ္ထဒ္ဓံ၊ အဘိဇပ္ပပ္ပဒါရဏံ။

၇၅၃။ တဏ္ဍာဓနုသမုဋ္ဌာနံ၊ ဒ္ဝေ စ ပန္နရသာယုတံ။
　　ပဿ ဩရသိကံ ဗာဋ္ဌံ၊ ဘေတ္ဝာန ယဒိ တိဋ္ဌတိ။

၇၅၄။ အနုဒိဋ္ဌိနံ အပ္ပဟာနံ၊ သင်္ကပ္ပပရတေဇိတံ[၁]။
　　တေန ဝိဒ္ဓေါ ပဝေဓာမိ၊ ပတ္တံဝ မာလုတေရိတံ။

၇၅၅။ အဇ္ဈတ္တံ မေ သမုဋ္ဌာယ၊ ခိပ္ပံ ပစ္စတိ မာမကံ။
　　ဆဖဿာယတနီ ကာယော၊ ယတ္ထ သရတိ သဗ္ဗဒါ။

၁-ပရတော ဇိတံ (သီ)

၇၅၆။ တံ နု ပဿာမိ တေကိစ္ဆံ၊ ယော မေ'တံ သလ္လ'မုဒ္ဓရေ။
နာနာရဇ္ဇေန သတ္ထေန၊ နာညေန ဝိစိကိစ္ဆိတံ။

၇၅၇။ ကော မေ အသတ္ထော အဝကော၊ သလ္ල'မဗ္ဘန္တရပဿယံ။
အဟိံသံ သဗ္ဗဂတ္တာနိ၊ သလ္လံ မေ ဥဒ္ဓရိဿတိ။

၇၅၈။ ဓမ္မပ္ပတိ ဟိ သော သေဋ္ဌော၊ ဝိသဒေါသပ္ပဝါဟကော။
ဂမ္ဘီရေ ပတိတဿ မေ၊ ထလံ ပါကိန္တ ဒဿယေ။

၇၅၉။ ရဟဒေ'ဟမသ္မိ ဩဂါဠှော၊ အဟာရိယရဇမတ္တိကေ။
မာယာဥသ္သုယသာရမ္ဘ၊ ထိနမိဒ္ဓမပတ္ထဋေ့။

၇၆၀။ ဥဒ္ဓစ္စမေဃထနိတံ၊ သံယောဇနဝလာဟက်။
ဝါဟာ ဝဟန္တိ ကုဒ္ဒိဋ္ဌိ၊ သင်္ကပ္ပါ ရာဂနိဿိတာ။

၇၆၁။ သဝန္တိ သဗ္ဗဓိ သောတာ၊ လတာ ဥဒ္ဓိဋ္ဌ တိဋ္ဌတိ။
တေ သောတေ ကော နိဝါရေယျ၊ တံ လတံ ကော ဟိ ဆေစ္ဆတိ။

၇၆၂။ ဝေလံ ကရောထ ဘဒ္ဒန္တေ၊ သောတာနံ သန္နိဝါရဏံ။
မာ တေ မနောမယော သောတော၊ ရုက္ခံဝ သဟသာ လုဝေ။

၇၆၃။ ဧဝံ မေ ဘယဇာတဿ၊ အပါရာ ပါရမေသတော။
တာဏော ပညာဝုဓော သတ္ထာ၊ ဇုသိသံဃနိသေဝိတော။

၇၆၄။ သောပါနံ သုဂတံ သုဒ္ဓံ၊ ဓမ္မသာရမယံ ဒဠှံ။
ပါဒါသိ ဝုယ္ဘမာနဿ၊ မာ ဘာယိတိ စ မဉ္ဇိဝိ။

၇၆၅။ သတိပဋ္ဌာနပါသာဒံ၊ အာရုယှ ပစ္စဝေက္ခိသံ။
ယံ တံ ပုဗ္ဗေ အမညိသံ၊ သက္ကာယာဘိရတံ ပဇံ။

၇၆၆။ ယဒါ စ မဂ္ဂမဒ္ဒက္ခိံ၊ နာဝါယ အဘိရုဟနံ။
အနမိဋ္ဌာယ အတ္တာနံ၊ တိတ္ထမဒ္ဒက္ခိမုတ္တမံ။

၇၆၇။ သလ္လံ အတ္တသမုဒ္ဓာနံ၊ ဘဝနေတ္တိပဘာဝိတံ။
ဧတေသံ အပုဝတ္တာယ၊ ဒေသေသိ မဂ္ဂမုတ္တမံ။

၇၆ဂ။ ဒီဃရတ္တာနုသယိတံ၊ စိရရတ္တ'မဓိဋ္ဌိတံ။
ဗုဒ္ဓေါ မေ'ပါနုဒီ ဂန္ဆံ၊ ဝိသဒေါသပ္ပဝါဟနော"တိ—

ဣမာ ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ **စိရရတ္တံ ဝတာ**တိ စိရကာလံ ဝတ။ **အာတာပီ**တိ ဝီရိယဝါ ဝိမောက္ခ-ဓမ္မပရိယေသနေ အာရဒ္ဓဝီရိယော။ **ဓမ္မံ အနုဝိစိန္တယ**န္တိ "ကီဒိသော နု ခေါ ဝိမောက္ခဓမ္မော၊ ကထံ ဝါ အဓိဂန္တဗ္ဗော"တိ ဝိမုတ္တိဓမ္မံ အနုဝိစိနန္တော ဂဝေ-သန္တော။ **သမံ စိတ္တဿ နာလတ္ထံ၊ ပုစ္ဆံ သမဏဗြာဟ္မဏေ**တိ တေ တေ နာနာတိတ္ထိယေ သမဏဗြာဟ္မဏေ ဝိမုတ္တိဓမ္မံ ပုစ္ဆန္တော ပကတိယာ အနုပ-သန္တသဘာဝဿ စိတ္တဿ သမံ ဂူပသမဘူတံ ဝဋ္ဋဒုက္ခနိဿရဏံ အရိယဓမ္မံ နာလတ္ထံ နာဓိဂစ္ဆန္တိ အတ္ထော။

ကော သော ပါရဂ်တောတိအာဒိ ပုစ္ဆိတာကာရဒဿနံ။ တတ္ထ **ကော သော ပါရဂ်တော လောကေ**တိ ဣမသ္မိံ လောကေ တိတ္ထကာရပဋိညေသု သမဏဗြာဟ္မဏေသု ကော နု ခေါ သော သံသာရဿ ပါရံ နိဗ္ဗာနံ ဥပ-ဂတော။ **ကော ပတ္တော အမတောဂဓ**န္တိ နိဗ္ဗာနပတိဋ္ဌံ ဝိမောက္ခမဂ္ဂံ ကော ပတ္တော အဓိဂတောတိ အတ္ထော။ **ကဿ ဓမ္မံ ပဋိစ္ဆာမီ**တိ ကဿ သမဏဿ ဝါ ဗြာဟ္မဏဿ ဝါ ဩဝါဒဓမ္မံ ပဋိဂ္ဂဏ္ဏာမိ ပဋိပဇ္ဇာမိ။ **ပရမတ္ထဝိဇာနန**န္တိ ပရမတ္ထဿ ဝိဇာနနံ၊ အဝိပရီတပ္ပဝတ္တိနိဝတ္တိယော ပဝေဒေန္တန္တိ အတ္ထော။

အန္တောဝက်ဂတော အာသီတိ ဝက်ံ ဝုစ္စတိ ဒိဋ္ဌိဂတံ မနောဝက်ဘာဝ-တော၊ သဗ္ဗေပိ ဝါ ကိလေသာ၊ အန္တောတိ ပန ဟဒယဝက်ဿ အန္တော၊ ဟဒယဗ္ဘန္တရဂတကိလေသဝက်ော ဝါ အဟောသီတိ အတ္ထော။ **မစ္ဆောဝ ဃသ'မာမိသ**န္တိ အာမိသံ ဃသန္တော ခါဒန္တော မစ္ဆော ဝိယ၊ ဂိလဗဋ္ဌိသော မစ္ဆော ဝိယာတိ အဓိပ္ပါယော။ **ဗဒ္ဓေါ မဟိန္ဒပါသေန၊ ဝေပစိတျသုရော ယထာ**တိ မဟိန္ဒဿ သက္ကဿ ပါသေန ဗဒ္ဓေါ ယထာ ဝေပစိတ္တိ အသုရိန္ဒော အသေရိဝိဟာရီ မဟာဒုက္ခပ္ပတ္တော၊ ဧဝမဟံ ပုဗ္ဗေ[၁] ကိလေသပါသေန ဗဒ္ဓေါ အာသိံ၊ အသေရိဝိဟာရီ မဟာဒုက္ခပ္ပတ္တောတိ အဓိပ္ပါယော။

အဥ္ဇာမီတိ အာကဃုာမိ။ **နန္တိ** ကိလေသပါသံ။ **န မုဥ္ဇာမီ**တိ န မောစေမိ။ **အသ္မာ သောကပရိဒ္ဒဝါ**တိ ဣမသ္မာ သောကပရိဒေဝဝဋ္ဋတော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယထာ ပါသေန ဗဒ္ဓေါ မိဂေါ သူကရော ဝါ မောစနုပါယံ အဇာ-နန္တော ပရိပ္ပန္ဒမာနော တံ အာဝိဥ္ဇန္တော[၂] ဗန္ဓနံ ဒဋ္ဌံ ကရောတိ၊ ဧဝံ အဟံ

၁-ဧဝံ ပုဗ္ဗေ (သီ) ၂-အဥ္ဇန္တော (သီ)

ပုဗ္ဗေ ကိလေသပါသေန ပဋိမုက္ကော မောစနုပါယံ အဇာနန္တော ကာယ-သဉ္ဇေတနာဒိဝသေန ပရိပ္ဖန္ဒမာနော တံ န မောစေသိ၊ အညဒတ္ထု တံ ဒဋ္ဌံ ကရောန္တော သောကာဒိနာ ပရံ ကိလေသံ ဧဝ ပါပုဏိန္တိ။ **ကော မေ ဗန္ဓံ မုဉ္ဇံ လောကေ၊ သမ္ဗောဓိ ဝေဒယိဿတီ**တိ ဣမသ္မိ လောကေ ဧတံ ကိလေသ-ဗန္ဓနေန ဗန္ဓံ မုဉ္ဇန္တော သမ္ဗုဇ္ဈတိ ဧတေနာတိ "သမ္ဗောဓိ"တိ လဒ္ဓနာမံ ဝိမောက္ခမဂ္ဂံ ကော မေ ဝေဒယိဿတိ အာစိက္ခိဿတီတိ အတ္ထော။ "ဗန္ဓမုဉ္ဇ"န္တိပိ ပဌန္တိ၊ ဗန္ဓာ, ဗန္ဓဿ ဝါ မောစကံ သမ္ဗောဓိန္တိ ယောဇနာ။

အာဒိသန္တန္တိ ဒေသေန္တံ။ **ပဘဂ်ုန**န္တိ ပဘဉ္ဇနံ ကိလေသာနံ ဝိဒ္ဓံသနံ၊ ပဘဂ်ုနံ ဝါ ဓမ္မပ္ပဝတ္တိံ အာဒိသန္တံ ကထေန္တံ ဇရာယ မစ္စုနော စ ပဝါဟနံ ကဿ ဓမ္မံ ပဋိစ္ဆာမိ။ "ပဋိပဇ္ဇာမိ"တိ ဝါ ပါဌော၊ သော ဧဝတ္ထော။ **ဝိစိ-ကိစ္ဆာကခ်ါဂန္ဆိတ**န္တိ "အဟောသိံ နု ခေါ အဟမတီတမဒ္ဓါန"န္တိအာဒိ-နယပ္ပဝတ္တာယ[1] ဝိစိကိစ္ဆာယ အာသပ္ပနပရိသပ္ပနာကာရဝုတ္တိယာ ကခ်ါယ စ ဂန္ဆိတံ။ **သာရမ္ဘဗလသညုတ**န္တိ ကရဏုတ္တရိယကရဏလက္ခဏေန ဗလပ္ပတ္တေန သာရမ္ဘေန ယုတ္တံ။ **ကောဓပ္ပတ္တမနတ္ထဒ္ဓ**န္တိ သဗ္ဗတ္ထ ကောဓေန ယုတ္တမနသာ ထဒ္ဓဘာဝံ ဂတံ အဘိဇပ္ပပ္ပဒါရဏံ။ ဣစ္ဆိတာလာဘာဒိဝသေန ဟိ တဏ္ဟာ သတ္တာနံ စိတ္တံ ပဒါလေန္တိ ဝိယ ပဝတ္တတိ။ ဒူရေ ဌိတဿာပိ ဝိဇ္ဈနုပါယ-တာယ တဏ္ဟာဝ ဓနု သမုပတိဋ္ဌတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဧတသ္မာတိ **တဏ္ဟာဓနုသမုဋ္ဌာနံ၊** ဒိဋ္ဌိသလ္လံ။ တံ ပန ယသ္မာ ဝီသတိဝတ္ထုကာ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ, ဒသဝတ္ထုကာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတိ တိံသပ္ပဘေဒံ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ "**ဒွေ စ ပန္ဆရသာယုတ**"န္တိ၊ ဒ္ဓိက္ခတ္တုံ ပန္ဆရသဘေဒဝန္တန္တိ အတ္ထော။ **ပဿ ဩရသိကံ ဗာဋ္ဌံ၊ ဘေတ္ဂာန ယဒိ တိဋ္ဌတီ**တိ ယံ ဥရသမ္ဗန္ဓနီယတာယ ဩရသိကံ ဗာဋ္ဌံ ဗလဝတရံ ဘေတ္ဂာန ဟဒယံ ဝိနိ-ဝိဇ္ဈိတ္ဂာ တသ္မိံယေဝ ဟဒယေ တိဋ္ဌတိ၊ တံ ပဿာတိ အတ္တာနမေဝ အာလ-ပတိ။

အနုဒိဋ္ဌိနံ အပ္ပဟာနန္တိ အနုဒိဋ္ဌိဘူတာနံ သေသဒိဋ္ဌိနံ အပ္ပဟာနကာရဏံ။ ယာဝ ဟိ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ သန္တာနတော န ဝိဂစ္ဆတိ၊ တာဝ သဿတဒိဋ္ဌိအာဒိနံ အပ္ပဟာနမေဝါတိ။ **သက်ပ္ပပရတေဇိတ**န္တိ သက်ပ္ပေန မိစ္ဆာဝိတက္ကေန ပရေ ပရဇနေ နိဿယလက္ခဏံ ပတိပတိတေ[2] တေဇိတံ ဥဿာဟိတံ။ **တေန ဝိဒ္ဓေါ ပဝေဓာမိ**တိ တေန ဒိဋ္ဌိသလ္လေန ယထာ ဟဒယံ အာဟစ္စ တိဋ္ဌတိ၊ ဧဝံ ဝိဒ္ဓေါ ပဝေဓာမိ သက်ပ္ပါမိ သဿတုစ္ဆေဒါဒိဝသေန ဣတော စိတော စ ပရိဝဋ္ဌာမိ[3]။

၁-မ ၁-၁၀၊ သံ ၁-၂၆၅-ပိဋ္ဌာဒိသု။ ၂-ပရောပရဇနေ နိဿယလက္ခဏပတိပတနေ (က)
၃-ပရိဝတ္တာမိ (သီ)

ပတ္တံဝ မာလုတေရိတန္တိ မာလုတေန ဝါယုနာ ဧရိတံ ဝဏ္ဏတော မုတ္တံ ဒုမပတ္တံ ဝိယ။

အဇ္ဈတ္တံ မေ သမုဋ္ဌာယာတိ ယထာ လောကေ သလ္လံ နာမ ဗာဟိရတော ဥဋ္ဌာယ အဇ္ဈတ္တံ နိမ္မထေတွာ ဗာဓတိ၊ နဒေမိဒံ။ ဧဒံ ပန အဇ္ဈတ္တံ မေ မမ အတ္တဘာဝေ သမုဋ္ဌာယ သော အတ္တဘာဝသည်တော ဆဖဿာယတန-ကာယော ယထာ **ခိပ္ပံ** သီဃံ **ပစ္စတိ** ဥယ္ဟတိ၊ ယထာ ကိ? အဂ္ဂိ ဝိယ သနိဿယဥာဟကော တံယေဝ **မာမကံ** မမ သန္တကံ အတ္တဘာဝံ ဥဟန္တော ယတ္ထ ဥပ္ပန္နော၊ တတ္ထေဝ **သရတိ** ပဝတ္တတိ။

တံ နပဿာမိ တေကိစ္ဆန္တိ တာဒိသာယ တိကိစ္ဆာယ နိယုတ္တတာယ တေကိစ္ဆံ သလ္လကတ္တံ ဘိသက္ကံ တံ နပဿာမိ။ **ယော ပေ'တံ သလ္လ'မုဒ္ဓရေ**တိ ယော ဘိသက္ကော ဧတံ ဒိဋ္ဌိသလ္လံ ကိလေသသလ္လဥ ဥဒ္ဓရေယျ၊ ဥဒ္ဓရန္တော စ **နာနာရဇ္ဇေန** ရဇ္ဇုသဒိသသခ်ါတာယ ဧသနိသလာကာယ ပဝေသေတွာန **သတ္ထေန** ကန္တိတွာ **နာညေန** မန္တာဂဒပ္ပယောဂေန **ဝိစိကိစ္ဆိတံ** သလ္လံ တိကိစ္ဆိတုံ သက္ကာတိ အာဟရိတွာ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ဝိစိကိစ္ဆိတန္တိ စ နိဒဿန-မတ္တမေတံ။ သဗ္ဗဿပိ ကိလေသသလ္လဿ ဝသေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

အသတ္ထောတိ သတ္ထရဟိတော။ **အဝဏော**တိ ဝဏေန ဝိနာ။ **အဗ္ဘန္တရ-ပဿယ**န္တိ အဗ္ဘန္တရသခ်ါတံ ဟဒယံ နိဿာယ ဌိတံ။ **အဟိံသ**န္တိ အပီဋ္ဌေန္တော။ "အဟိံသာ"တိ စ ပါဌော၊ အဟိံသာယ အပီဋ္ဌနေနာတိ အတ္ထော။ အယံ ဟေတ္ထ သခ်ပတ္ထော—ကော နု ခေါ ကိဥ္စိ သတ္ထံ အဂ္ဂဟေတွာ ဝဏဥ အကရောန္တော တတော ဧဝ သဗ္ဗဂတ္တာနိ အဗာဓေန္တော မမ ဟဒယဗ္ဘန္တရ-ဂတံ ပီဋ္ဌာဇနနတော အန္တော တုဒနတော အန္တော ရုဒ္ဓနတော စ ပရမတ္ထေနေဝ သလ္လဘူတံ ကိလေသသလ္လံ ဥဒ္ဓရိဿတီတိ။

ဧဝံ ဒသဟိ ဂါထာဟိ ပုဗ္ဗေ အတ္တနာ စိန္တိတာကာရံ ဒဿေတွာ ပုနပိ တံ ပကာရန္တရေန ဒဿေတုံ **"ဓမ္မပ္ပတိ ဟိ သော သေဋ္ဌော"**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဓမ္မပ္ပတီ**တိ ဓမ္မနိမိတ္တံ ဓမ္မဟေတု။ **ဟီ**တိ နိပါတမတ္တံ။ **သော သေဋ္ဌော**တိ သော ပုဂ္ဂလော ဥတ္တမော။ **ဝိသဒေါသပ္ပဝါဟကော**တိ **ယော မယ္ဟံ** ရာဂါဒိ-ကိလေသဿ ပဝါဟကော ဥစ္ဆိန္နကော။ **ဂမ္ဘီရေ ပတိတဿ မေ၊ ထလံ ပါဏိဥ္ဂ ဒဿယေ**တိ ကော နု ခေါ အတိဂမ္ဘီရေ သံသာရမဟောဃေ ပတိတဿ မယ္ဟံ "မာ ဘာယီ"တိ အဿာသေန္တော နိဗ္ဗာနထလံ တံသမ္ပာပကံ အရိယမဂ္ဂဟတ္ထဥ ဒဿေယျ။

ရဟဒေ'ဟမသ္မိ ဩဂါဠ္ဟောတိ မဟတိ သံသာရရဟဒေ အဟမသ္မိ သသိသံ နိမုဇ္ဇနဝသေန ဩတိဏ္ဏော အနုပဝိဋ္ဌော။ **အဟာရိယရဇမတ္တိကေ**တိ အပနေတုံ အသက္ကုဏေယျော ရာဂါဒိရဇော မတ္တိကာ ကဒ္ဒမော တေသာတိ အဟာရိယရဇမတ္တိကော၊ ရဟဒေါ။ တသ္မိံ ရဟဒသ္မိံ။ "အဟာရိယရဇမန္တိ-ကေ"တိ ဝါ ပါဌော၊ အန္တိကေ ဌိတရာဂါဒိသု ဒုန္နီဟရကိယရာဂါဒိရဇေတိ အတ္ထော။ သန္တေဒါသပဋိစ္ဆာဒနလက္ခဏာ **မာယာ**၊ ပရသမ္ပတ္တိအသဟန-လက္ခဏာ **ဥသ္သူယာ**၊ ကရဏုတ္တရိယကရဏလက္ခဏော ၂ **သာရမ္ဘော**၊ စိတ္တာ-လသိယလက္ခဏံ **ထိနံ**၊ ကာယာလသိယလက္ခဏံ **မိဒ္ဓန္တိ** ဒုမေ ပါပဓမ္မာ ပတ္ထဋာ ယံ ရဟဒံ၊ ဟသ္မိံ မာယာဥသ္သုယသာရမ္ဘထိနမိဒ္ဓမပတ္ထဋေ၊ မကာရော စတ္ထ ပဒသန္ဓိကရော ဝုတ္တော။ ယထာဝုတ္တေဟိ ဒုမေဟိ ပါပဓမ္မေဟိ ပတ္ထဋေတိ အတ္ထော။

ဥဒ္ဓစ္စမေဃထနိတံ၊ သံယောဇနဝလာဟကန္တိ ဝစနဝိပလ္လာသေန ဝုတ္တံ၊ ဘန္တသဘာဝံ ဥဒ္ဓစ္စ မေဃထနိတံ မေဃဂဇ္ဇိတံ ဇတေသန္တိ ဥဒ္ဓစ္စမေဃထနိတာ။ ဒသဝိဓာ သံယောဇနာ ဧဝ ဝလာဟကာ ဇတေသန္တိ သံယောဇနဝလာ-ဟကာ။ **ဝါဟာ** မဟာဥဒကဝါဟသဒိသာ ရာဂနိဿိတာ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပါ အသုဘာဒိသု ဒ္ဝိကာ **ကုဒ္ဒိဋ္ဌိ** မံ ဝဟန္တီ အပါယသမုဒ္ဒမေဝ ဥဒ္ဒိဿ ကဗုန္တိတိ? အတ္ထော။

သဝန္တိ သဗ္ဗဓိ သောတာတိ တဏှာသောတော၊ ဒိဋ္ဌိသောတော၊ မာန-သောတော၊ ဒုစ်ရိုက်သောတော၊ ကိလေသသောတောတိ ဒုမေ ပဗ္ဗုဝိသောတာ စက္ခုဒ္ဒါရာဒိ၌ ဝတ္တသန္တာ သဗ္ဗေသု ရူပါဒိသု အာရမ္မဏေသု သဝန္တော "ရူပ-တဏှာ။ပ။ ဓမ္မတဏှာ"ဟိအာဒိနာ၄ သဗ္ဗဘာဝေဟိ ဝါ သဝန္တော သဗ္ဗဓိ သဝန္တိ။ **လတာ**ဟိ ပါဝိဝေဠနဋ္ဌေန သံသိဗ္ဗနဋ္ဌေန လတာ ဝိယာတိ လတာ၊ တဏှာ။ **ဥဒ္ဓိဇ္ဇ တိဋ္ဌတိ**ဟိ ဆဟိ ဒ္ဝါရေဟိ ဥဒ္ဓိဇ္ဇိတ္ဝာ ရူပါဒိသု အာရမ္မဏေသု တိဋ္ဌတိ။ **တေ သောတေ**ဟိ တဏှာဒိကေ သောတေ မမ သန္တာနေ သန္ဓေ့ မယ္ဂသောဘုမ္ဘ[5]ဒေသေ ဇာတာ ဝုဒ္ဓိမဂ်ိသေသော နိဝါရေယျ၊ **တံ လတ**ဏ္တိ တဏှာ-လတံ၊ မဂ္ဂသောတုဒ္ဒါ ဇာတာ **ဆေန္ဒ**တိ ဆိန္ဒိဿတိ။

ဝေလံ ကရောထာဟိ ဘေသံ သောတာနံ ဝေလံ သေတုံ ကရောထ သန္ဓိဝါရဏ္ဍံ။ **ဘဒ္ဒန္တေ**ဟိ အာလပနာကာရဒဿနံ။ **မာ တေ မနောမယော သောတော**ဘိ ဘဒ္ဒကသောတော ဩဂါဠှိကော၊ တဿ ဗာလမဟာဇနေနပိ

၁-သန္ဓိဝါရဏ္ဍံ (သီ)
၂-ကရဏုတ္တရိယလက္ခဏော (က)
၃-ဒုစ်ရိုက်သောတော (သီ)
၄-အဘိ ၂-၁၁၀၊ ၁၄၁-ဝိဇ္ဇေသု။

သေတုံ ကတ္ဝာ နိဝါရဏံ သက္ကာ။ အယံ ပန မနောမယော သောတော သုခုမော ဒုန္နိဝါရဏော၊ သော ယထာ ဥဒကသောတော ဝဟန္တော ကူလေ ဋ္ဌိတံ ရုက္ခံ ပါတေတ္ဝာဝ နာသေတိ၊ ဧဝံ တုမ္ဟေ အပါယတိရေ ဋ္ဌိတေ တတ္ထ သဟသာ ပါတေတ္ဝာ အပါယသမုဒ္ဒံ ပါပေန္တော **မာ လုဓေ** မာ ဝိနာသေယျ မာ အနယဗျသနံ ပါပေယျာတိ အတ္ထော။

ဧဝံ အယံ ထေရော ပုရိမတ္တဘာဝေ ပရိမဒ္ဒိတသဒ္ဒါရတ္တာ ဉာဏပရိပါကံ ဂတတ္တာ ပဝတ္တိဒုက္ခံ ဥပဓာရေန္တော ယထာ ဝိစိကိဉ္ဆာဒိကေ သံကိလေသဓမ္မေ ပရိဂ္ဂဏှိ၊ တမာကာရံ ဒသ္သေတ္ဝာ ဇုဒါနိ ဇာတသံဝေဂေါ ကိံကုသလဂဝေသီ သတ္ထု သန္တိကံ ဂတော ယံ ဝိသေသံ အဓိမုစ္စိ၊ တံ ဒသ္သေန္တော **“ဧဝံ မေ ဘယဇာတသာ”**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဧဝံ မေ ဘယဇာတသာ**တိ ဧဝံ ဝုတ္တပ္ပကာရေန သံသာရေ ဇာတဘယဿ **အပါရာ** သြရိမတီရတော သပ္ပဋိဘယတော သံသာရဝဋ္ဋတော “ကထံ နု ခေါ မုစ္ဆေယျ”န္တိ **ပါရံ** နိဗ္ဗာနံ **ဒသတော** ဂဝေသတော **တာဏော** သဒေဝကဿ လောကဿ တာဏဘူတော ကိလေသသမုစ္ဆေဒနိ ပညာ အာဝုဓော တေဿာတိ **ပညာဝုဓော၊** ဒိဋ္ဌမဂ္ဂိကာဒိအတ္ထေန သတ္တာနံ ယထာရဟံ အနုသာသနတော **သတ္ထာ၊** ဇုသိ-သံဃေန အဂ္ဂသာဝကာဒိအရိယပုဂ္ဂလသမူဟေန နိသေဝိတော ပယိရု-ပါသိတော **ဇုသိသံဃနိသေဝိတော၊ သေပါနန္တိ** ဒေသနာဉာဏေန သုဋ္ဌု ကတတ္တာ အဘိသဒ္ဓတတ္တာ **သုကတံ၊** ဥပက္ကိလေသဝိရဟိတတော **သုဒ္ဓံ၊** သဒ္ဓါ-ပညာဒိသာရဘူတံ **ဓမ္မသာရမယံ၊** ပဋိပက္ခေဟိ အစလနိယတော **ဒဠ္ဠံ၊** ဝိပဿနာသဒ္ဓိတံ သောပါနံ မဟောဃေန ဝုယ္ဟမာနဿ မယ္ဟံ သတ္ထာ ပါဒါသိ၊ ဒဒန္တော စ “ဣမိနာ တေ သောတ္ထိ ဘဝိဿတီ”တိ သမဿာသေန္တော **မာ ဘာယိတိ စ အဖြိဝိ** ကထေသိ။

သတိပဋ္ဌာနပါသာဒန္တိ တေန ဝိပဿနာသောပါနေန ကာယာနုပဿနာ-ဒိနာ လဒ္ဓဗ္ဗစတုဗ္ဗိဓသာမညဖလဝိသေသေန စတုဘူမိသမ္ပန္နံ သတိပဋ္ဌာနပါသာဒံ အာရုဟိတ္ဝာ **ပစ္စဝေက္ခိသံ** စတုသစ္စမမ္မံ မဂ္ဂဉာဏေန ပတိအဝေက္ခိံ ပဋိဝိဇ္ဈိံ။ **ယံ တံ ပုဗ္ဗေ အမညိသံ၊ သတ္ထာယာဘိရတံ ပဇ**န္တိ ဧဝံ ပဋိဝိဒ္ဓသစ္ဆော ယံ သက္ကာယေ “အဟံ မမာ”တိ အဘိရတံ ပဇံ တိတ္ထိယဇနံ တေန ပရိကပ္ပိတ-အတ္တာနဉ္စ ပုဗ္ဗေ သာရတော အမညိသံ။ **ယဒါ စ မဂ္ဂမဋ္ဌင်္ဂိံ၊ နာဝါယ အဘိရုဟန**န္တိ အရိယမဂ္ဂနာဝါယ အဘိရုဟနူပါယဘူတံ ယဒါ ဝိပဿနာမဂ္ဂံ ယာထာဝတော အဒ္ဒင်္ဂိ။ တတော ပဋ္ဌာယ တံ တိတ္ထိယဇနံ အတ္တာနဉ္စ **အနမိဋ္ဌာယ** စိတ္တေ အဋ္ဌပေတ္ဝာ အဂ္ဂဟေတ္ဝာ **တိတ္ထံ** နိဗ္ဗာနသဒ္ဓိတာသ

အမတမဟာပါရဿ တိတ္ထဘူတံ အရိယမဂ္ဂဒဿနံ သဗ္ဗေဟိ မဂ္ဂေဟိ သဗ္ဗေဟိ ကုသလဓမ္မေဟိ ဥက္ကဋ္ဌံ အဒ္ဒက္ခိံ။ ယာထာဝတော အပဿိန္တိ အတ္ထော။

ဧဝံ အတ္တနော အနုတ္တရံ မဂ္ဂါဓိဂမံ ပကာသေတ္ဝာ ဣဒါနိ တဿ ဒေသကံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ ထောမေန္တော "**သလ္လံ အတ္တသမုဋ္ဌာန**"န္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **သလ္လ**န္တိ ဒိဋ္ဌိမာနာဒိကိလေသသလ္လံ။ **အတ္တသမုဋ္ဌာန**န္တိ "အဟ"န္တိ မာနဋ္ဌာန-တာယ[၁] "အတ္တာ"တိ စ လဒ္ဓနာမေ အတ္တဘာဝေ သမ္ဘူတံ။ **ဘဝနေတ္တိပ္ပဘာ-ဝိတ**န္တိ ဘဝတဏ္ဍာသမုဋ္ဌိတံ ဘဝတဏ္ဍာသန္ဓိဿယံ။ သာ ဟိ ဒိဋ္ဌိမာနာဒိနံ သမ္ဘဝေါ။ **ဧတေသံ အပ္ပဝတ္တာယာ**တိ ယထာဝုတ္တာနံ ပါပဓမ္မာနံ အပ္ပဝတ္တိယာ အနုပ္ပါဒါယ။ **ဒေသေသိ မဂ္ဂမုတ္တမ**န္တိ ဥတ္တမံ သေဋ္ဌံ အရိယံ အဋ္ဌင်္ဂိကံ မဂ္ဂံ, တဒုပါယဥ္စ ဝိပဿနာမဂ္ဂံ ကထေသိ။

ဒီဃရတ္တာနုသယိတန္တိ အနမတဂ္ဂေ သံသာရေ စိရကာလံ သန္တာနေ အနု အနု သယိတံ ကာရဏလာဘေန ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟဘာဝေန ထာမဂတံ, တတော စ စိရရတ္တံ **အဓိဋ္ဌိတံ** သန္တာနံ အဇ္ဈာရုယှ ဋ္ဌိတံ။ **ဂန္ထ**န္တိ အဘိဇ္ဈာကာယဂန္ထာဒိံ မမ သန္တာနေ ဂန္ထဘူတံ ကိလေသဝိသဒေါသံ ပဝါဟနော **ဗုဒ္ဓေါ** ဘဂဝါ အတ္တနော ဒေသနာနုဘာဝေန **အပါနုဒီ** ပရိဇဟာပေသိ၊ ဂန္ထေသု ဟိ အန-ဝသေသတော ပဟီနေသု အပ္ပဟီနော နာမ ကိလေသော နတ္ထီတိ။

တေလကာနိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ရဋ္ဌပါလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ပဿ စိတ္တကတန္တိအာဒိကာ အာယသ္မတော ရဋ္ဌပါလတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယံ ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ဥပ္ပတ္တိတော ပုရေတရမေဝ ဟံသဝတီနဂရေ ဂဟပတိမဟာသာလကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ ဝယပ္ပတ္တော ပိတု အစ္စယေန ဃရာဝါသေ ပတိဋ္ဌိတော ရတနကောဋ္ဌာဂါရကမ္မိကေန ဒဿိတံ အပရိမာဏံ ကုလဝံသာနုဂတံ ဓနံ ဒိသ္ဝာ "ဣမံ ဧတ္တကံ ဓနရာသိံ မယှံ ပိတုအယျကပယျကာဒယော အတ္တနာ သဒ္ဓိံ ဂဟေတ္ဝာ ဂန္တုံ နာသက္ခိံသု၊ မယာ ပန ဂဟေတ္ဝာ ဂန္တုံ ဝဋ္ဌတီ"တိ စိန္တေတ္ဝာ ကပဏဒ္ဓိကာဒိနံ မဟာဒါနံ အဒါသိ။ သော အဘိညာလာဘိံ[၂] ဧကံ တာပသံ ဥပဋ္ဌဟန္တော တေန ဒေဝလောကာဓိပစ္စေ[၃] နိယောဇိတော ယာဝဇီဝံ ပုညာနိ ကတ္ဝာ တတော

၁-အဟန္တိ မာနဋ္ဌတာယ (သီ) ၂-အဘိညာတံ (သီ) ၃-ဒေဝလောကာဓိဂမမဂ္ဂေ (သီ)

စုတော ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ အနုဘဝန္တော တတ္ထ ယာဝ-တာယုကံ ဌတ္ဝာ တတော စုတော မနုဿလောကေ ဘိန္နံ ရဋ္ဌံ သန္ဓာရေတုံ သမတ္ထဿ ကုလဿ ဧကပုတ္တကော ဟုတ္ဝာ နိဗ္ဗတ္တိ။ တေန စ သမယေန ပဒုမုတ္တရော ဘဂဝါ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ဝာ ပဝတ္တိတဝရမ္မစက္ကော ဝေနေယျ-သတ္တေ နိဗ္ဗာနမဟာနဂရသင်္ခါတံ ခေမန္တဘူမိံ သမ္ပာပေသိ။ အထ သော ကုလ-ပုတ္တော အနုက္ကမေန ဝိညုတံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ ဥပါသကေဟိ သဒ္ဓိံ ဝိဟာရံ ဂန္ဒာ သတ္ထာရံ ဓမ္မံ ဒေသေန္တံ ဒိသ္ဝာ ပသန္နစိတ္တော ပရိသပရိယန္တေ နိသိဒိ။

တေန ခေါ ပန သမယေန သတ္ထာ ဧကံ ဘိက္ခုံ သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေသိ၊ တံ ဒိသ္ဝာ သော ပသန္နမာနသော တဒတ္ထာယ စိတ္တံ ဌပေတ္ဝာ သတသဟဿဘိက္ခုပရိဝုတဿ ဘဂဝတော မဟတာ သက္ကာရေန သတ္ထာဟံ မဟာဒါနံ ပဝတ္တေတ္ဝာ ပဏိဓာနံ အကာသိ။ သတ္ထာ တဿ အနန္တရာယေန ဇုဇ္ဈနဘာဝံ ဒိသ္ဝာ "အနာဂတေ ဂေါတမဿ နာမ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သာသနေ သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတာနံ အဂ္ဂေါ ဘဝိဿတီ"တိ ဗျာကာသိ။ သော သတ္ထာရံ ဘိက္ခု-သံဃဉ္စ ဝန္ဒိတ္ဝာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ပက္ကာမိ။ သော တတ္ထ ယာဝတာယုကံ ပုညာနိ ကတ္ဝာ တတော စဝိတ္ဝာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဇုတော ဒ္ဝေနဝုတေ ကပ္ပေ ဖုဿဿ ဘဂဝတော ကာလေ သတ္ထု ဝေမာတိကဘာတိကေသု တီသု ရာဇပုတ္တေသု သတ္ထာရံ ဥပဋ္ဌဟန္တေသု တေသံ ပုညကိရိယာယ ကိစ္စံ အကာသိ။ ဧဝံ တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ တံ တံ ဗဟုံ ကုသလံ ဥပစိနိတ္ဝာ သုဂတီသုယေဝ သံသရန္တော ဇုမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကုရုရဋ္ဌေ ထုလ္လကောဋ္ဌိကနိဂမေ[1] ရဋ္ဌပါလ-သေဋ္ဌိနော ဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိ၊ တဿ ဘိန္နံ ရဋ္ဌံ သန္ဓာရေတုံ သမတ္ထေ ကုလေ နိဗ္ဗတ္တတ္တာ **ရဋ္ဌပါလော**တိ ဝံသာနုဂတမေဝ နာမံ အဟောသိ။ သော မဟတာ ပရိဝါရေန ဝဍ္ဎန္တော အနုက္ကမေန ယောဗ္ဗနပတ္တော မာတာပိတူဟိ ပတိရူပေန ဒါရေန သံယောဇိတော မဟန္တေ စ ယသေ ပတိဋ္ဌာပိတော ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိသဒိသံ သမ္ပတ္တိံ ပစ္စနုဘောတိ။ အထ ဘဂဝါ ကုရုရဋ္ဌေ ဇနပဒစာရိကံ စရန္တော ထုလ္လကောဋ္ဌိကံ အနုပါပုဏိ။ တံ သုတ္ဝာ ရဋ္ဌပါလော ကုလပုတ္တော သတ္ထာရံ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ သတ္ထု သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတ္ဝာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတုကာမော သတ္ထာဟံ ဘတ္တစ္ဆေဒံ ကတ္ဝာ ကိစ္ဆေန ကသိရေန မာတာပိတရော အနုဇာနာ-ပေတ္ဝာ သတ္ထာရံ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ယာစိတ္ဝာ သတ္ထု အာဏတ္တိယာ အညတရဿ ထေရဿ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ ယောနိသောမနသိကာရေန ကမ္မံ ကရောန္တော ဝိပဿနံ ဝဍ္ဎေတ္ဝာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ **အပဒါနေ**[2]—

၁-ထုလ္လကောဋ္ဌိတနိဂမေ (သီ)　　၂-ခု ၃-၆၉-ပိဋ္ဌာဒိသု။

"ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော၊ လောကဇေဋ္ဌဿ တာဒိနော။
ဝရနာဂေါ မယာ ဒိန္နော၊ ဤသာဒန္တော ဥရူဋ္ဌဝါ။

သေတစ္ဆတ္တော ပသောဘိတော၊ သကပ္ပနော သဟတ္ထိပေါ။
အဂ္ဃါပေတ္ဝာန တံ သဗ္ဗံ၊ သံဃာရာမံ အကာရယိံ။

စတုပညာသသဟဿာနိ၊ ပါသာဒေ ကာရယိံ အဟံ။
မဟောဃဒါနံ ကရိတ္ဝာန၊ နိယျာဒေသိံ မဟေသိနော။

အနုမောဒိ မဟာဝီရော၊ သယမ္ဘူ အဂ္ဂပုဂ္ဂလော။
သဗ္ဗေ ဇနေ ဟာသယန္တော၊ ဒေသေသိ အမတံ ပဒံ။

တံ မေ ဗုဒ္ဓေါ ဝိယာကာသိ၊ ဇလဇုတ္တရနာမကော။
ဘိက္ခုသံဃေ နိသီဒိတ္ဝာ၊ ဇ္ဇမာ ဂါထာ အဘာသထ။

စတုပညာသသဟဿာနိ၊ ပါသာဒေ ကာရယီ အယံ။
ကထယိဿာမိ ဝိပါကံ၊ သုဏောထ မမ ဘာသတော။

အဋ္ဌာရသသဟဿာနိ၊ ကူဋာဂါရာ ဘဝိဿရေ။
ဗျမှုတ္တမမှိ နိဗ္ဗတ္တာ၊ သဗ္ဗသောဏ္ဏမယာ စ တေ။

ပညာသက္ခတ္တုံ ဒေဝိန္ဒော၊ ဒေဝရဇ္ဇံ ကရိဿတိ။
အဋ္ဌပညာသက္ခတ္တုံ စ၊ စက္ကဝတ္တီ ဘဝိဿတိ။

ကပ္ပသတသဟဿမှိ၊ ဩက္ကာကကုလသမ္ဘဝေါ။
ဂေါတမော နာမ ဂေါတ္တေန၊ သတ္ထာ လောကေ ဘဝိဿတိ။

ဒေဝလောကာ စဝိတ္ဝာန၊ သုက္ကမူလေန စောဒိတော။
အမေ ကုလေ မဟာဘောဂေ၊ နိဗ္ဗတ္တိဿတိ တာဝဒေ။

သော ပစ္ဆာ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာန၊ သုက္ကမူလေန စောဒိတော။
ရဋ္ဌပါလောတိ နာမေန၊ ဟေဿတိ သတ္ထု သာဝကော။

ပဓာနပဟိတတ္တော သော၊ ဥပသန္တော နိရူပဓိ။
သဗ္ဗာသဝေ ပရိညာယ၊ နိဗ္ဗာယိဿတိ'နာသဝေါ။

ဥဋ္ဌာယ အဘိနိက္ခမ္မ၊ ဇဟိတာ ဘောဂသမ္ပဒါ။
ခေဋ္ဌပိဏ္ဍေဝ ဘောဂမှိ၊ ပေမံ မယှံ န ဝိဇ္ဇတိ။

ဝိရိယံ မေ ဓုရဓောရယှံ၊ ယောဂက္ခေမာဓိဝါဟနံ။
ဓာရေမိ အန္တိမံ ဒေဟံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသာသနေ။
ပဋိသန္ဓိဒါ စတသ္သော၊ ဝိမောက္ခာပိ စ အဋ္ဌမေ။
ဆဋဘိညာ သစ္ဆိကတာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတ္ဝာ သတ္ထာရံ အနုဇာနာပေတ္ဝာ မာတာပိတရော ပဿိတုံ ထုလ္လကောဋ္ဌိကံ ဂန္ဒွာ တတ္ထ သပဒါနံ ပိဏ္ဍာယ စရန္တော ပိတု နိဝေသနေ အာဘိဒေါသိကံ ကုမ္ဘာသံ လဘိတ္ဝာ တံ အမတံ ဝိယ ပရိဘုဉ္ဇန္တော ပိတရာ နိမန္တိတော သ္ဝာတနာယ အဓိဝါသေတ္ဝာ ဒုတိယဒိဝသေ ပိတု နိဝေသနေ ပိဏ္ဍပါတံ ပရိဘုဉ္ဇိတ္ဝာ အလင်္ကတပဋိယတ္တေ ဇုတ္ထာဂါရဇနေ[1] ဥပဂန္ဒွာ “ကိဒိသာ နာမ တာ အယျပုတ္တ အစ္ဆရာယော၊ ယာသံ တွံ ဟေတု ဗြဟ္မစရိယံ စရသီ”တိအာဒိနိ[2] ဝတ္ဝာ ပလောဘနကမ္မံ ကာတုံ အာရဒ္ဓေ တသ္သ အဓိပ္ပါယံ ပရိဝတ္တေတ္ဝာ အနိစ္စတာဒိပဋိသံယုတ္တံ ဓမ္မံ ကထေန္တော—

၇၆၉။ “ပဿ စိတ္တကတံ ဗိမ္ဗံ၊ အရုကာယံ သမုဿိတံ။
အာတုရံ ဗဟုသင်္ကပ္ပံ၊ ယဿ နတ္ထိ ဓုဝံ ဌိတိ။

၇၇၀။ ပဿ စိတ္တကတံ ရူပံ၊ မဏိနာ ကုဏ္ဍလေန စ။
အဋ္ဌိ တစေန ဩနဒ္ဓံ၊ သဟ ဝတ္ထေဟိ သောဘတိ။

၇၇၁။ အလတ္တကကတာ ပါဒါ၊ မုခံ စုဏ္ဏကမက္ခိတံ။
အလံ ဗာလဿ မောဟာယ၊ နော စ ပါရဂဝေသိနော။

၇၇၂။ အဉ္ဇာပဒကတာ ကေသာ၊ နေတ္တာ အဉ္ဇနမက္ခိတာ။
အလံ ဗာလဿ မောဟာယ၊ နော စ ပါရဂဝေသိနော။

၇၇၃။ အဉ္ဇနီဝ နဝါ စိတ္တာ၊ ပူတိကာယော အလင်္ကတော။
အလံ ဗာလဿ မောဟာယ၊ နော စ ပါရဂဝေသိနော။

၇၇၄။ ဩဒဟိ မိဂဝေါ ပါသံ၊ နာဿဒါ ဝါဂုရံ မိဂေါ။
ဘုတ္ဝာ နိဝါပံ ဂစ္ဆာမ၊ ကန္ဒန္တေ မိဂဗန္ဓကေ။

၁-ဇုတ္ထိဇနေ (အံ-ဋ ၁-၂၀၃-ဒိဋ္ဌေ။)　　၂-မ ၂-၂၅၂-ဒိဋ္ဌေ။

၇၇၅။ ဆိန္နော ပါသော မိဂဝဿ၊ နာသဒါ ဝါဂုရံ မိဂေါ။
ဘုတ္ဝာ နိဝါပံ ဂစ္ဆာမ၊ သောစန္တေ မိဂလုဒ္ဓကေ”တိ—

ဇ္ဈာ ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ **စိတ္တကတန္တိ** စိတ္တံ ကတံ စိတ္တကတံ၊ ဝတ္ထာဘရဏမာလာဒိဟိ ဝိစိတ္တံ ကတန္တိ အတ္ထော။ **ဗိမ္ဗန္တိ** ဒိဃာဒိဘာဝေန ယုတ္တဋ္ဌာနေသု ဒိဃာဒိဟိ အင်္ဂ-ပစ္စင်္ဂေဟိ မဏ္ဍိတံ အတ္တဘာဝံ။ **အရုကာယန္တိ** နဝန္နံ ဝဏ်မုခါနံ လောမကူပါ-နဉ္စ ဝသေန ဝိဿန္ဒမာနအသုစိ၊ သဗ္ဗသော စ အရုဘူတံ ဝဏ်ဘူတံ အရုနံ ဝါ ကာယံ။ **သမုဿိတန္တိ** တိဟိ အင်္ဂိသတေဟိ သမုဿိတံ။ **အာတုရန္တိ** သဗ္ဗကာလံ ဇ္ဈရိယာပထန္တရာဒိဟိ ပရိဟရိတဗ္ဗတာယ နိစ္စံ ဂိလာနံ။ **မဟုသက်ပွန္တိ** ဗာလ-ဇနေန အဘူတံ အာရောပေတ္ဝာ ဗဟုဓာ သက်ပ်ိတဗ္ဗံ။ **ယဿ နတ္ထိ ဓုဝံ ဒ္ဝိတိတိ** ယဿ ကာယဿ ဓုဝဘာဝေါ ဒ္ဝိတိသဘာဝေါ နတ္ထိ၊ ကေသတော ဘေဒန-ဝိကိရဏဝိဒ္ဓံသနဓမ္မောယေဝ။ တံ **ပဿာ**တိ သမီပေ ဒ္ဝိတံ ဇနံ, အတ္တာနမေဝ ဝါ သန္ဓာယ ဝဒတိ။

ရူပန္တိ သရီရံ။ သရီရမ္ပိ ဟိ “အင်္ဂိဉ္စု ပင်္ဂိစ္စ နာရုဉ္စု ပင်္ဂိစ္စ မံသဉ္စု ပင်္ဂိစ္စ စမ္မဉ္စု ပင်္ဂိစ္စ အာကာသော ပရိဝါရိတော ‘ရူပ’န္တေဝ သင်္ခံ ဂစ္ဆတီ”တိအာဒိသု ရူပန္တိ ဝုစ္စတိ။ **မဏ်နာ ကုဏ္ဍလေန စာ**တိ သိသူပဂါဒိအာဘရဏဂတေန မဏ်နာ ကုဏ္ဍလေန စိတ္တကတံ။ **အင်္ဂီ တစေန ဿန္ဒိ**န္တိ အလ္လစမ္မေန ပရိယော-နဒ္ဓံ အတိရေကတိသတပဘေဒံ အင်္ဂီံ ပဿာတိ ယောဇနာ။ ကုဏ္ဍလေန စာတိ စ-သဒ္ဒေန သေသဘာရဏာလင်္ကာရေ သင်္ဂဏှာတိ။ **သဟ ဝတ္ထေဟိ သောဘတီ**တိ တယိဒံ ရူပံ မဏ်နာ စိတ္တကတမ္ပိ ဝတ္ထေဟိ ပင်္ဂိစ္ဆာဒိတမေဝ သောဘတိ၊ န အပင်္ဂိစ္ဆာဒိတန္တိ အတ္ထော။ ယေ ပန “အင်္ဂီတစေနာ”တိ ပဌန္တိ၊ တေသံ အင်္ဂီတစေန ဿန္ဒိံ သောဘတိ၊ ဿန္ဒိတ္တာ အင်္ဂီတစေနာတိ အတ္ထော။

အလတ္တကကတာတိ အလတ္တကေန ကတရုနာ လာခါယ သံရုဇ္ဈိတာ။ **ဂါဒါ**တိ စရဏာ။ **မုခံ စုဏ္ဏကမက္ခိတန္တိ** မုခံ စုဏ္ဏကေန မက္ခိတံ၊ ယံ မဏ္ဍန-မနုယုတ္တာ သာသပကဏ္ဏေန မုခပိဋ္ဌကာဒိနိ ဟရိတ္တာ လောဏမတ္တိကာယ ဒုဋ္ဌလောဟိတံ ဟရိတ္တာ မုခစုဏ္ဏကဝိလေပနံ ကရောန္တိ၊ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ **အလန္တိ ဗာလဿ** အန္ဓပုထုဇ္ဇနဿ **နော စ ပါရဂဝေသိနော** ဝဋ္ဋာဘိရတဿ **မောဟာယ** သမ္မောဟနာယ သမတ္ထံ တဿ စိတ္တံ မောဟေတုံ ပရိယတ္တံ၊ ပါရဂဝေသိနော ပန ဝိဝဋ္ဋာဘိရတဿ နော အလံ နု ပရိယတ္တံ။

၁-မ ၁-၂၄၈-ဗိဇ္ဇေ။

အဋ္ဌာပဒကတာတိ အဋ္ဌပဒါကာရေန ကတာ သဉ္ဇိတာ ပုရိမဘာဂေ ကေသေ ကပ္ပေတ္ဝာ နလာဋ္ဌဿ ပဋိစ္ဆာဒနဝသေန ကတာ ကေသရစနာ အဋ္ဌပဒံ နာမ၊ ယံ "အလက"န္တိပိ ဝုစ္စတိ[၁]။ **နေတ္တာ အဥ္ဇနမက္ခိတာ**တိ ဥဘောပိ နယနာနိ အန္တော ဒ္ဒိသု အန္တေသု စ ယထာ အဥ္ဇနစ္ဆာယာ ဒိဿတိ၊ ဧဝံ အဥ္ဇိတဥ္ဇနာနိ။

အဥ္ဇနီဝ နဝါ စိတ္တာ၊ ပူတိကာယော အလက်တောတိ ယထာ အဥ္ဇနီ အဥ္ဇနနာဋ္ဌိကာ နဝါ အဘိနဝါ မာလာကမ္မမကရဒန္တာဒိဝသေန စိတ္တာ ဗဟိ မဋ္ဌာ ဥဇ္ဇလာ ဒဿနီယာ၊ အန္တော ပန နဒဿနီယာ ဟောတိ၊ ဧဝမေဝ တာသံ ကာယော နှာနဗ္ဘဥ္ဇနဝတ္ထာလက်ာရေဟိ အလက်တော ဗဟိ ဥဇ္ဇ-လော၊ အန္တော ပန ပူတိ နာနပ္ပကာရအသုစိဟိ ဘရိတော တိဋ္ဌတီတိ အတ္ထော။

ဩဒဟီတိ ဩဋ္ဌေသိ။ **မိဂဝေါ**တိ မိဂလုဒ္ဒကော။ **ပါသ**န္တိ ဒဏ္ဍဝါဂုရံ။ **နာသဒါ**တိ နသံဃဋ္ဌေသိ။ **ဝါဂုရ**န္တိ ပါသံ။ **နိဝါပ**န္တိ မိဂါနံ ခါဒနတ္ထာယ ခိတ္တံ တိဏာဒိဃာသံ။ ဥပမာ ခေါ အယံ ထေရေန ကတာ အတ္ထဿ ဝိညာ-ပနာယ။ အယဉ္ဇေတ္ထ အတ္ထော—ယထာ မိဂါနံ မာရဏတ္ထာယ ဒဏ္ဍဝါဂုရံ ဩဋ္ဌေတ္ဝာ တတ္ထ နိဝါပံ ဝိကိရိယ မိဂလုဒ္ဒကေ နိလီနေ ဋ္ဌိတေ[၂] တတ္ထေကော ဇဝပရက္ကမသမ္ပန္နော ဆေကော မိဂေါ ပါသံ အဖုသန္တော ဧဝ ယထာသုခံ နိဝါပံ ခါဒိတ္ဝာ "ဝဋ္ဌေသိ ဝတ မိဂေါ"တိ မိဂလုဒ္ဒကေ ဝိရဝန္တေ ဧဝ ဂစ္ဆတိ။ အပရော မိဂေါ ဗလဝါ ဆေကော ဇဝသမ္ပန္နောဝ တတ္ထ ဂန္ဒာ နိဝါပံ ခါဒိတ္ဝာ တတ္ထ တတ္ထ ပါသံ ဆိန္ဒိတ္ဝာ "ဝဋ္ဌေသိ ဝတ မိဂေါ၊ ပါသော ဆိန္နော"တိ မိဂလုဒ္ဒကေ[၃] သောစန္တေ ဧဝ ဂစ္ဆတိ၊ ဧဝံ မယမ္ပိ ပုဗ္ဗေ ပုထုဇ္ဇနကာလေ မာတာပိတူဟိ အာသဇ္ဇနတ္ထာယ နိယျာဒိတေ ဘောဂေ ဘုဉ္ဇိတ္ဝာ တတ္ထ တတ္ထ အသဇ္ဇမာနာ နိက္ခန္တာ၊ ဣဒါနိ ပန သဗ္ဗသော ဆိန္နကိလေသာ အပါသာ ဟုတ္ဝာ ဋ္ဌိတာ၊ တေဟိ ဒိန္နဘောဇနံ ဘုဉ္ဇိတ္ဝာ တေသု သောစန္တေသု ဧဝ ဂစ္ဆာမာတိ။

ဧဝံ ထေရော မိဂလုဒ္ဒကံ ဝိယ မာတာပိတရော, ဟိရညသုဝဏ္ဏံ ဣတ္ထာဂါရဉ္ဇ ဝါဂုရဇာလံ ဝိယ, အတ္တနာ ပုဗ္ဗေ ဘုတ္တဘောဂေ စ ဣဒါနိ ဘုတ္တဘောဇနဉ္ဇ နိဝါပတိဏံ ဝိယ, အတ္တာနံ မဟာမိဂံ ဝိယ စ ကတ္ဝာ ဒဿေတိ။ ဣမာ ဂါထာ ဝတ္ဝာ ဝေဟာသံ အဗ္ဘုဂ္ဂန္ဒာ ရညော ကောရဗျဿ မိဂါဇိနဥယျာနေ မင်္ဂလ-သိလာပဋ္ဌေ နိသီဒိ။ ထေရဿ ကိရ ပိတာ သတ္တသု ဒ္ဝါရကောဋ္ဌကေသု အဂ္ဂဋ္ဌံ

၁-အလကာတိပိ ဝုစ္စတီတိ (?)　၂-မိဂလုဒ္ဒကော နိလီနော ဋ္ဌိတော (သီ)　၃-မိဂဗန္ဓကေ (သီ)

ဒါပေတ္တာ မလ္လေ အာဏာပေသိ "နိက္ခမိတုံ မာ ဒေထ၊ ကာသာယာနိ အပနေတ္တာ[1] သေတကာနိ နိဝါသေထာ"တိ၊ တသ္မာ ထေရော အာကာသေန အဂမာသိ။ အထ ရာဇာ ကောရဗ္ဘော ထေရဿ တတ္ထ နိသိန္နဘာဝံ သုတ္ဝာ တံ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ သမ္မောဒနိယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတ္ဝာ "ဣဓ ဘော ရဋ္ဌပါလ ပဗ္ဗဇ္ဇော ဗျာဓိပါရိဇုညံ ဝါ ဇရာဘောဂဉ္ဇတိပါရိဇုညံ ဝါ ပတ္တော ပဗ္ဗဇတိ။ တုံ ပန ကိဉ္စိဝိ ပါရိဇုညံ အနုပဂတော ဧဝ ကသ္မာ ပဗ္ဗဇိတော"တိ ပုစ္ဆိ။ အထဿ ထေရော "ဥပနိယျတိ လောကော အဒ္ဓု-ဝေါ, အတာဏော လောကော အနဘိဿရော, အဿကော လောကော သဗ္ဗံ ပဟာယ ဂမနီယံ ဥိနော လောကော အတိတ္တော တဏှာဒါသော"တိ၂ ဣမေသံ စတုန္နံ ဓမ္မဒ္ဒေသာနံ အတ္တာနံ ဝိဝိတ္တာဘာဝံ ကထေတ္ဝာ တဿာ ဒေသ-နာယ အနုဂီတိံ ကထေန္တော—

၇၇၆။ "ပဿာမိ လောကေ သဓနေ မနုဿေ၊
လဒ္ဓါန ဝိတ္တံ န ဒဒန္တိ မောဟာ။
လုဒ္ဓါ ဓနံ သန္နိစယံ ကရောန္တိ၊
ဘိယ္ယောဝ ကာမေ အဘိပတ္ထယန္တိ။

၇၇၇။ ရာဇာ ပဿယ္ဟပထဝိံ ဝိဇေတ္ဝာ၊
သသာဂရန္တံ မဟိမာဝသန္တော။
ဩရံ သမုဒ္ဒဿ အတိတ္တရူပေါ၊
ပါရံ သမုဒ္ဒဿဝိ ပတ္ထယေထ။

၇၇၈။ ရာဇာ စ အညေ စ ဗဟူ မနုဿာ၊
အဝီတတဏှာ မရဏံ ဥပေန္တိ။
ဥိနာဝ ဟုတ္ဝာန ဇဟန္တိ ဒေဟံ၊
ကာမေဟိ လောကမှိ န ဟ'တ္ထိ တိတ္တိ။

၇၇၉။ ကန္ဒန္တိ နံ ဉာတိ ပကိရိယ ကေသေ၊
'အဟော ဝတာ နော အမရာ'တိ စာဟု။
ဝတ္ထေန နံ ပါရုတံ နီဟရိတ္ဝာ၊
စိတံ သမောဓာယ တတော ဒုဟန္တိ။

၁-ဟရိတ္ဝာ (က) ၂-မ ၂-၂၅၆-ရဋ္ဌပါလသုတ္တေ ဝိတ္ထာရော။

၇၀၀။ သော ဒုယ္ဟတိ သူလေဟိ တုဇ္ဇမာနော၊
ကေန ဝတ္ထေန ပဟာယ ဘောဂေ။
န မိယမာနဿ ဘဝန္တိ တာဏာ၊
ဉာတီ စ မိတ္တာ အထ ဝါ သဟာယာ။

၇၀၁။ ဒါယာဒကာ တဿ ဓနံ ဟရန္တိ၊
သတ္တော ပန ဂစ္ဆတိ ယေနကမ္မံ။
န မိယမာနံ ဓနမန္ဝေတိ ကိဉ္စိ၊
ပုတ္တာ စ ဒါရာ စ ဓနဉ္စ ရဋ္ဌံ။

၇၀၂။ နဒိဃမာယုံ လဘတေ ဓနေန၊
န စာပိ ဝိတ္တေန ဇရံ ဝိဟန္တိ။
အပ္ပံ ဟိဒံ ဇီဝိတမာဟု ဓီရာ၊
အသဿတံ ဝိပ္ပရိဏာမဓမ္မံ။

၇၀၃။ အမုာ ဒလိဒ္ဓါ စ ဖုသန္တိ ဖဿံ၊
ဗာလော စ ဓီရော စ တထေဝ ဖုဋ္ဌော။
ဗာလော ဟိ ဗာလျာ ဝဓိတော၀ သေတိ၊
ဓီရော စ နော ဝေဓတိ ဖဿဖုဋ္ဌော။

၇၀၄။ တသ္မာ ဟိ ပဉ္ဉာဝ ဓနေန သေယျော၊
ယာယ ဝေါသာန' မိဓာ'ဓိဂစ္ဆတိ။
အဗျောသိတတ္တာ ဟိ ဘဝါဘဝေသု၊
ပါပါနိ ကမ္မာနိ ကရောတိ မောဟာ။

၇၀၅။ ဥပေတိ ဂဗ္ဘဉ္စ ပရဉ္စ လောကံ၊
သသာရမာပဇ္ဇ ပရမ္ပရာယ။
တသ'ပ္ပပညော အဘိသဒ္ဓဟန္တော၊
ဥပေတိ ဂဗ္ဘဉ္စ ပရဉ္စ လောကံ။

၇၀၆။ စောရော ယထာ သန္ဓိမုခေ ဂဟီတော၊
သကမ္မုနာ ဟညတိ ပါပဓမ္မော။
ဧဝံ ပဇာ ပေစ္စ ပရမ္ဟိ လောကေ၊
သကမ္မုနာ ဟညတိ ပါပဓမ္မော။

၇၀၇။ ကာမာ ဟိ စိတ္တြာ မခုရာ မနောရမာ၊
ဝိရူပရူပေန မထေန္တိ စိတ္တံ။
အာဒီနဝံ ကာမဂုဏေသု ဒိသ္ဝာ၊
တသ္မာ အဟံ ပဗ္ဗဇိတောမှိ ရာဇ။

၇၀၈။ ဒုမပ္ဖလာနိဝ ပတန္တိ မာဏဝါ၊
ဒဟရာ စ ဝုဎ္ဎာ စ သရီရဘေဒါ။
တေမှိ ဒိသ္ဝာ ပဗ္ဗဇိတောမှိ ရာဇ၊
အပဏ္ဏကံ သာမညမေဝ သေယျော။

၇၀၉။ သဒ္ဓါယာဟံ ပဗ္ဗဇိတော၊ ဥပေတော ဇိနသာသနေ။
အဝဉ္ဈာ မယံ ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ အနဏော ဘုဉ္ဇာမိ ဘောဇနံ။

၇၁၀။ ကာမေ အာဒိတ္တတော ဒိသ္ဝာ၊ ဇာတရူပါနိ သတ္ထတော။
ဂဟ္ဆဝေါက္ကန္တိတော ဒုက္ခံ၊ နိရယေသု မဟဗ္ဘယံ။

၇၁၁။ တေမာဒိနဝံ ဥတ္ဝာ၊ သံဝေဂံ အလဘိ̆ တာဒါ။
သောဟံ ဝိဒ္ဒါ တာဒါ သန္တော၊ သမ္မဂ္ဂတော အာသဝက္ခယံ။

၇၁၂။ ပရိစိဏ္ဏော မယာ သတ္ထာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓသ သာသနံ။
ဩဟိတော ဂရုကော ဘာရော၊ ဘဝနေတ္တိ သမူဟတာ။

၇၁၃။ ယဿ'တ္ထာယ ပဗ္ဗဇိတော၊ အဂါရသ္မာ'နဂါရိယံ။
သော မေ အတ္ထော အနုပ္ပတ္တော၊ သဗ္ဗသံယောဇနက္ခယော"တိ—

ဣမာ ဂါထာ အဝေါစ။

တတ္ထ **ပဿာမိ လောကေ**တိ အဟံ မဟာရာဇ ဣမသ္မိံ လောကေ **သဓနေ** ဓနသမ္ပန္နေ အဓေ မနုဿေ ပဿာမိ၊ တေ ပန **လဒ္ဓါန ဝိတ္တံ** ဓနံ လဘိတ္ဝာ ဘောဂသမ္ပတ္တိယံ ဌိတာ သမဏဗြာဟ္မဏာဒိသု ကဿစိ ကိဉ္စိပိ န ဒဒန္တိ။ ကသ္မာ? **မောဟာ** ကမ္မသကတာပညာယ အဘာဝတော။ **လဒ္ဓါ** လောဘာ-ဘိဘူတာ ယထာလဒ္ဓံ ဓနံ **သန္နိစယံ** သဗ္ဗသော နိစေတဗ္ဗံ နိဓေတဗ္ဗံ ကရောန္တိ။ **ဘိယျော၀** ယဿာဓိဂတကာမတော ဥပရိ **ကာမေ** ကာမဂုဏေ "တထာဟံ ဒေဿေ စ ဘောဂေ ပဋိလဘေယျ"န္တိ **အဘိပတ္ထယန္တိ** ပစ္စာသီသန္တိ တဏ္ဍုလ ဝါယာမံ ကရောန္တိ။

ဘိယျော ကာမပတ္ထနာယ ဥဒါဟရဏံ ဒသေန္တော **"ရာဇာ"**တိအာဒိ-မာဟ။ တတ္ထ **ပသယ္ဟပ္ပထဝိံ ဝိဇေတ္ဝာ**တိ အတ္တနော ဝံသာနုဂတံ ပထဝိံ ဗလက္ကာရေန အဘိဝိဇိယ။ **အာဝသန္တော**တိ ပသာသေန္တော[၁]။ **ဩရံ သမုဒ္ဒဿာ**တိ အနဝသေသံ သမုဒ္ဒဿ ဩရဘာဂံ လဘိတ္ဝာပိ တေန အတိတ္တ-ရူပေါ **ပါရံ သမုဒ္ဒဿ** ဒီပန္တရမ္ပိ ပတ္ထယေယျ။

အဝိတတဏ္ဟာတိ အဝိဂတတဏ္ဟာ။ **ဦနာဝါ**တိ အပရိပုဏ္ဏမနောရထာဝ။ **ကာမေဟိ လောကမ္ပိ န ဟ'တ္ထိ တိတ္တီ**တိ တဏ္ဟာဝိပန္နာနံ ဇူမသ္မိံ လောကေ ဝတ္ထုကာမေဟိ တိတ္တိ နာမ နတ္ထိ။

ကန္ဒန္တိ နန္တိ မတပုရိသံ ဥဒ္ဒိဿ တဿ ဂုဏေ ကိတ္တေန္တာ ကန္ဒနံ ကရောန္တိ။ **အဟော ဝတာ နော အမရာတိ စာဟူ**တိ အဟော ဝတ အမှာကံ ဉာတီ အမရာ သိယုန္တိ စ ကထေန္တိ၊ ဂါထာသုခတ္ထံ ဟေတ္ထ ဝတာ-ဇူတိ ဒီဃံ ကတ္ဝာ ဝုတ္တံ။

သော ဥယ္ဟတိ သူလေဟိ တုဇ္ဇမာနောတိ သော မတသတ္တော ဆဝဋာဟ-ကေဟိ သမ္မာ ဈာပေတုံ သူလေဟိ တုဇ္ဇမာနော။ **တာဏာ**တိ ပရိတ္တာဏ-ကရာ။

ယေနကမ္မန္တိ ယထာကမ္မံ။ **ဓန**န္တိ ဓနာယိတဗ္ဗံ ယံကိဉ္စိ ဝတ္ထု။ ပုန **ဓန**န္တိ ဟိရညသုဝဏ္ဏံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။

"န ဒီဃမာယု"န္တိအာဒိနာ ကာမဂုဏဿ ဇရာယ စ ပဋိကာရာဘာဝံ ဝတ္ဝာ ပုန တဿ ဧကန္တိကဘာဝံ ဒသေတုံ **"အပ္ပံ ဟီ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ဖုသန္တီ**တိ အနိဋ္ဌဖဿံ ဖုသန္တိ ပါပုဏန္တိ၊ တတ္ထ အဖုဒလိဒ္ဒတာ အကာရဏန္တိ ဒသေတိ။ **ဖဿံ ဗာလော စ ဓီရော စ တထေဝ ဖုဋ္ဌော**တိ ယထာ ဗာလော ဇုဋ္ဌာနိဋ္ဌ-သမ္ဖဿံ ဖုဋ္ဌော၊ တထေဝ ဓီရော ဇုဋ္ဌာနိဋ္ဌဖဿံ ဖုဋ္ဌော ဟောတိ၊ န ဧတ္ထ ဗာလပဏ္ဍိတာနံ ကောစိ ဝိသေသော။ အယံ ပန ဝိသေသော၊ **ဗာလော ဟိ ဗာလျာ ဝဓိတောဝ သေတီ**တိ ဗာလပုဂ္ဂလော ကေနစိ ဒုက္ခဓမ္မေန ဖုဋ္ဌော သောစန္တော ကိလမန္တော ဥရတ္တာဋိံ ကန္ဒန္တော ဗာလဘာဝေန ဝဓိတော ပိဋ္ဌိတောဝ ဟုတ္ဝာ သေတိ သယတိ။ ဇူတော စိတော စ အာဝဋ္ဌန္တော ဝိဝဋ္ဌန္တော ဝိရောဓေန္တော **ဝေဓတိ ဖဿဖုဋ္ဌော**တိ၊ **ဓီရော** ပန ပဏ္ဍိတော ဒုက္ခသမ္ဖဿေန သမ္ဖုဋ္ဌော န ဝေဓတိ ကမ္ပနမတ္တမ္ပိ တဿ န ဟောတီတိ။

၁-အဇ္ဈာဝသန္တော (?)

တသ္မာတိ ယသ္မာ ဗာလပဏ္ဍိတာနံ လောကဓမ္မေ ဧဒိသီ ပဝတ္တိ၊ **တသ္မာ ဟိ ပညာဝ ဓနေန သေယျာ၊ ယာယ ဝေါသာန'မိဓာ'ဓိဂစ္ဆတီ**တိ ပညာဝ ဓနတော ပါသံသတရာ၊ ယာယ ပညာယ ဝေါသာနံ ဘဝဿ ပရိယောသာန-ဘူတံ နိဗ္ဗာနံ အဓိဂစ္ဆတိ။ **အဗျောသိတတ္တာ ဟီ**တိ အနဓိဂတနိဋ္ဌတ္တာ။ **ဘဝါ-ဘဝေသူ**တိ မဟန္တာမဟန္တေသု ဘဝေသု။

ဥပေတိ ဂဗ္ဘဥ္စ ပရဥ္စ လောကံ၊ သံသာရမာပဇ္ဇ ပရမ္ပရာယာတိ ယော ပါပါနိ ကတ္တာ အပရာပရံ သံသရဏမာပဇ္ဇိတ္တာ ဥပေတိ ဂဗ္ဘဥ္စ ပရဥ္စ လောကံ ဂဗ္ဘသေယျာယ ပရလောကုပ္ပတ္တိယာ စ နမုစ္စတိ၊ **တဿ** ပါပကမ္မကာရိနော ပုဂ္ဂလဿ ကိရိယံ **အဘိသဒ္ဒဟန္တော** "အတ္တာ စ မေ ဟောတီ"တိ ပတ္တိယာ-ယန္တော အညောပိ **အပ္ပပညော** ဗာလော ယထာ ပဋိပဇ္ဇိတ္တာ ဥပေတိ ဂဗ္ဘဥ္စ ပရဥ္စ လောကံ, နတတော ပရိမုစ္စတိ။

စောရော ယထာတိ ယထာ စောရော ပါပဓမ္မော ဃရသန္ဓိံ ဆိန္ဒန္တော သန္ဓိမုခေ အာရက္ခကပုရိသေဟိ ဂဟိတော **သကမ္မုနာ** တေန အတ္တနော သန္ဓိစ္ဆေဒကမ္မုနာ ကာရဏဘူတေန ကသာဒီဟိ တာဋ္ဌနာဒိဝသေန **ဟညတိ** ရာဇပုရိသေဟိ ဗာဓိယျတိ ဗဇ္ဈတိ စ။ **ဧဝံ ပဇာ**တိ ဧဝမယံ သတ္တလောကော ဣဓ ပါပါနိ ကရိတ္တာ **ပေစ္စ** ပတ္တာ တေန ကမ္မုနာ **ပရမှိ လောကေ** နိရယာ-ဒီသု ဟညတိ၊ ပဥ္စဝိဓဗန္ဓနကမ္မကာရဏာဒိဝသေန ဗာဓိယျတိ။

ဧဝမေတာဟိ ဧကာဒသဟိ ဂါထာဟိ ယထာရဟံ စတ္တာရော ဓမ္မုဒ္ဒေသေ ပကာသေတ္တာ ဣဒါနိ ကာမေသု သံသာရေ စ အာဒီနဝံ ဒိသ္ဝာ သဒ္ဓါယ အတ္တနော ပဗ္ဗဇိတဘာဝံ ပဗ္ဗဇိတကိစ္စဿ စ မတ္ထကပ္ပတ္တိံ ဝိဘာဝေန္တော "**ကာမာ ဟီ**"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ကာမာ**တိ ဝတ္ထုကာမာ မနာပိယာ ရူပါဒယော ဓမ္မာ၊ ကိလေသကာမာ သဗ္ဗေပိ ရာဂပ္ပဘေဒါ။ ဣဓ ပန ဝတ္ထု-ကာမာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တေ ဟိ ရူပါဒိဝသေန အနေကပ္ပကာရတာယ **စိတြာ**။ လောကဿာဒဝသေန ဣဋ္ဌာကာရတာယ **မဓုရာ**။ ဗာလပုထုဇ္ဇနာနံ မနံ ရမေန္တီတိ **မနောရမာ**။ **ဝိရူပရူပေနာ**တိ ဝိဝိဓရူပေန၊ အနေကဝိဓသဘာဝေ-နာတိ အတ္ထော။ တေ ဟိ ရူပါဒိဝသေန စိတြာ, နီလာဒိဝသေန ဝိဝိဓရူပါ။ ဧဝံ တေန ဝိရူပရူပေန တထာ တထာ အဿာဒံ ဒဿေတ္တာ **မထေန္တီ စိတ္တံ** ပဗ္ဗဇ္ဇာယ အဘိရမိတုံ နဒေန္တီတိ ဣမိနာ အပ္ပဿာဒဗဟုဒုက္ခတာဒိနာ **အာဒီနဝံ ကာမဂုဏေသု ဒိသ္ဝာ တသ္မာ** တံနိမိတ္တံ အဟံ ပဗ္ဗဇိတော အမှိ။

၁-ဧဝံ မဟာသတ္တလောကော (သီ)

ဒုမပ္ဖလာနိ ပက္ကကာလေ အပရိပက္ကကာလေ စ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ပရူပက္ကမတော သရသတော ဝါ ပတန္တိ၊ ဧဝံ သတ္တာ[1] ဒဟရာ စ ဝုဓုာ စ သရီရဿ ဘေဒါ ပတန္တိယေဝ။ **တေမိုဒိသ္ဒာ**တိ ဧဝံ အနိစ္စတမိုပညာစက္ခုနာ ဒိသ္ဒာ၊ နကေဝလံ အပ္ပဿာဒတာဒိတာယ အာဒီနဝမေဝါတိ အဓိပ္ပါယော။ **အပဏ္ဏက**န္တိ အဝိ-ရဒ္ဓနကံ **သာမညမေဝ** သမဏဘာဝေါဝ **သေယျော** ဥတ္တရိတရော။

သဒ္ဓါယာတိ ကမ္မံ ကမ္မဖလံ ဗုဒ္ဓသုဗုဒ္ဓတံ ဓမ္မသုဓမ္မတံ သံဃသုပ္ပဋိပတ္တိဥ္စ သဒ္ဒဟိတ္ဝာ[2]။ **ဥပေတော ဇိနသာသနေ**တိ သတ္ထု သာသနေ သမ္မာပဋိပတ္တိံ ဥပဂတော။ **အဝဥ္ဆ၂ာ မယ္ဟံ ပဗ္ဗဇ္ဇာ** အရဟတ္တဿ အဓိဂတတ္တာ။ တတော ဧဝ **အနဏော ဘုဥ္ဇာမိ ဘောဇနံ** နိက္ကိလေသဝသေန သာမိဘာဝတော သာမိပရိ-ဘောဂေန ပရိဘုဥ္ဇနတော။

ကာမေ အာဒိတ္တတော ဒိသ္ဒာတိ ဝတ္ထုကာမေ ကိလေသကာမေ စ ဧကာ-ဒသဟိ အဂ္ဂိဟိ အာဒိတ္တဘာဝတော ဒိသ္ဒာ။ **ဇာတရူပါနိ သတ္ထတော**တိ ကတာကတပ္ပဘေဒါ သဗ္ဗသုဝဏ္ဏဝိကတိယော အနတ္ထာဝဟတာယ နိသိတ-သတ္ထတော။ **ဂဗ္ဘဝေါက္ကန္တိတော ဒုက္ခ**န္တိ ဂဗ္ဘဝေါက္ကန္တိတော ပဋ္ဌာယ သဗ္ဗ-သံသာရပဝတ္တိဒုက္ခံ။ **နိရယေသု မဟဗ္ဘယ**န္တိ သဥဿဒေသု အဋ္ဌသု မဟာ-နိရယေသု လဗ္ဘမာနံ မဟာဘယဥ္စ သဗ္ဗတ္ထ ဒိသ္ဒာတိ ယောဇနာ။

တေမာဒီနဝံ ဥတ္ဝာတိ ဧတံ ကာမာနံ အာဒိတ္တတာဒိံ သံသာရေ အာဒီနဝံ ဒေါသံ ဥတ္ဝာ။ **သံဝေဂံ အလဘိံ တဒါ**တိ တသ္မိံ သတ္ထု သန္တိကေ ဓမ္မဿ သုတ-ကာလေ ဘဝါဒိကေ သံဝေဂံ အလတ္ထံ။ **ဝိဒ္ဓေါ တဒါ သန္တော**တိ တသ္မိံ ဂဟဋ္ဌကာလေ ရာဂသလ္လာဒီဟိ ဝိဒ္ဓေါ သမာနော ဗုဒါနိ သတ္ထု သာသနံ အာဂမ္မ သမ္ပတ္တော အာသဝက္ခယံ၊ ဝိဒ္ဓေါ ဝါ စတ္တာရိ သစ္စာနိ၊ ပဋိဝိဒ္ဓေါတိ အတ္ထော။ သေသံ အန္တရန္တရာဒီသု ဝုတ္တတ္တာ သုဝိညေယျမေဝ။

ဧဝံ ထေရော ရညော ကောရဗျဿ ဓမ္မံ ဒေသေတ္ဝာ သတ္ထု သန္တိက-မေဝ ဂတော၊ သတ္ထာ စ အပရဘာဂေ အရိယဂဏမဇ္ဈေ နိသိန္နော ထေရံ သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေသီတိ။

ရဋ္ဌပါလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ပါကဋသတ္တာ (သီ)　　၂-သံဃသုပ္ပတိပတ္တိဥ္စ သဒ္ဒဟိတ္ဝာ (သီ)

၅-မာလုက္ကပုတ္တထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ရူပံ ဒိသွာ သတိ မုဋ္ဌာတိအာဒိကာ အာယသ္မတော မာလုက္ကပုတ္တသ္သ ဂါထာ။ ဣမသ္သ အာယသ္မတော ဥပ္ပတ္တိ ဟေဋ္ဌာ ဆက္ကနိပါတေ[1] ဝုတ္တမေဝ။ တာ ပန ဂါထာ ထေရေန အရဟတ္တေ ပတိဋ္ဌိတေန ဉာတိနံ ဓမ္မဒေသနာဝသေန ဘာသိတာ။ ဣဓ ပန ပုထုဇ္ဇနကာလေ "သာဓု မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ သံခိတ္တေန ဓမ္မံ ဒေသေတူ"တိ ယာစိတေန သတ္ထာရာ "တံ ကိံ မညသိ မာလုက္ကပုတ္တ၊ ယေ တေ စက္ခုဝိညေယ္ယာ ရူပါ အဒိဋ္ဌာ အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗာ၊ န စ ပဿသိ၊ န စ တေ ဟောတိ ပသေဒယ္ယန္တိ၊ အတ္ထိ တေ တတ္ထ ဆန္ဒော ဝါ ရာဂေါ ဝါ ပေမံ ဝါတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ ယေ တေ သောတဝိညေယ္ယာ သဒ္ဒါ။ပ။ ဃာနဇိဝှါ-ကာယမနောဝိညေယ္ယာ ဓမ္မာ အဝိညာတာ အဝိညာတပုဗ္ဗာ၊ န စ ဝိဇာနာသိ၊ န စ တေ ဟောတိ ဝိဇာနေယ္ယန္တိ၊ အတ္ထိ တေ တတ္ထ ဆန္ဒော ဝါ ရာဂေါ ဝါ ပေမံ ဝါတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ ဧတ္ထ စ တေ မာလုက္ကပုတ္တ ဒိဋ္ဌသုတမုတ-ဝိညာတဗ္ဗေသု ဓမ္မေသု ဒိဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌမတ္တံ ဘဝိဿတိ၊ သုတေ သုတမတ္တံ, မုတေ မုတ-မတ္တံ, ဝိညာတေ ဝိညာတမတ္တံ ဘဝိဿတိ။ ယတော ခေါ တေ မာလုက္ကပုတ္တ ဒိဋ္ဌသုတမုတဝိညာတဗ္ဗေသု ဓမ္မေသု ဒိဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌမတ္တံ,သုတေ သုတမတ္တံ, မုတေ မုတမတ္တံ, ဝိညာတေ ဝိညာတမတ္တံ ဘဝိဿတိ၊ တတော တွံ မာလုက္ကပုတ္တ န တေန။ ယတော တွံ မာလုက္ကပုတ္တ န တေန၊ တတော တွံ မာလုက္ကပုတ္တ န တတ္ထ။ ယတော တွံ မာလုက္ကပုတ္တ န တတ္ထ၊ တတော တွံ မာလုက္ကပုတ္တ နေဝိဓ န ဟုရံ န ဥဘယမန္တရေန၊ ဧသေဝန္တော ဒုက္ခဿာ"တိ[2] သံခိတ္တေန ဓမ္မေ ဒေသိတေ တဿ ဓမ္မဿ သာဓုကံ ဥဂ္ဂဟိတဘာဝံ ပကာသေန္တေန—

၇၉၄။ "ရူပံ ဒိသွာ သတိ မုဋ္ဌာ၊ ပိယံ နိမိတ္တံ မနသိ ကရောတော။
သာရတ္တစိတ္တော ဝေဒေတိ၊ တဉ္စ အဇ္ဈောသ တိဋ္ဌတိ။

၇၉၅။ တဿ ဝဍ္ဎန္တိ ဝေဒနာ၊ အနေကာ ရူပသမ္ဘဝါ။
အဘိဇ္ဈာ စ ဝိဟေသာ စ၊ စိတ္တ'မဿူ'ပဟညတိ။
ဧဝမာစိနတော ဒုက္ခံ၊ အာရာ နိဗ္ဗာန ဝုစ္စတိ။

၇၉၆။ သဒ္ဒံ သုတ္ဝာ သတိ မုဋ္ဌာ၊ ပိယံ နိမိတ္တံ မနသိ ကရောတော။
သာရတ္တစိတ္တော ဝေဒေတိ၊ တဉ္စ အဇ္ဈောသ တိဋ္ဌတိ။

၁-ခု ၂-၂၀၄-ဝိဋ္ဌေ။ ၂-သံ ၂-၂၉၅-ဝိဋ္ဌေ။

၇၉၇။ တဿ ဝမ္ဘန္တိ ဝေဒနာ၊ အနေကာ သဒ္ဒသမ္ဘဝါ။
အဘိဇ္ဈာ စ ဝိဟေသာ စ၊ စိတ္တ'မဿူ'ပဟညတိ။
ဧဝမာစိနတော ဒုက္ခံ၊ အာရာ နိဗ္ဗာန ဝုစ္စတိ။

၇၉၈။ ဂန္ဓံ ဃတ္ဓာ သတိ မုဋ္ဌာ၊ ပိယံ နိမိတ္တံ မနသိ ကရောတော။
သာရတ္တစိတ္တော ဝေဒေတိ၊ တဉ္ဇ အဇ္ဈောသ တိဋ္ဌတိ။

၇၉၉။ တဿ ဝမ္ဘန္တိ ဝေဒနာ၊ အနေကာ ဂန္ဓသမ္ဘဝါ။
အဘိဇ္ဈာ စ ဝိဟေသာ စ၊ စိတ္တ'မဿူ'ပဟညတိ။
ဧဝမာစိနတော ဒုက္ခံ၊ အာရာ နိဗ္ဗာန ဝုစ္စတိ။

၈၀၀။ ရသံ ဘောတ္ဓာ သတိ မုဋ္ဌာ၊ ပိယံ နိမိတ္တံ မနသိ ကရောတော။
သာရတ္တစိတ္တော ဝေဒေတိ၊ တဉ္ဇ အဇ္ဈောသ တိဋ္ဌတိ။

၈၀၁။ တဿ ဝမ္ဘန္တိ ဝေဒနာ၊ အနေကာ ရသသမ္ဘဝါ။
အဘိဇ္ဈာ စ ဝိဟေသာ စ၊ စိတ္တ'မဿူ'ပဟညတိ။
ဧဝမာစိနတော ဒုက္ခံ၊ အာရာ နိဗ္ဗာန ဝုစ္စတိ။

၈၀၂။ ဖဿံ ဖုဿ သတိ မုဋ္ဌာ၊ ပိယံ နိမိတ္တံ မနသိ ကရောတော။
သာရတ္တစိတ္တော ဝေဒေတိ၊ တဉ္ဇ အဇ္ဈောသ တိဋ္ဌတိ။

၈၀၃။ တဿ ဝမ္ဘန္တိ ဝေဒနာ၊ အနေကာ ဖဿသမ္ဘဝါ။
အဘိဇ္ဈာ စ ဝိဟေသာ စ၊ စိတ္တ'မဿူ'ပဟညတိ။
ဧဝမာစိနတော ဒုက္ခံ၊ အာရာ နိဗ္ဗာန ဝုစ္စတိ။

၈၀၄။ ဓမ္မံ ဥတ္ဓာ သတိ မုဋ္ဌာ၊ ပိယံ နိမိတ္တံ မနသိ ကရောတော။
သာရတ္တစိတ္တော ဝေဒေတိ၊ တဉ္ဇ အဇ္ဈောသ တိဋ္ဌတိ။

၈၀၅။ တဿ ဝမ္ဘန္တိ ဝေဒနာ၊ အနေကာ ဓမ္မသမ္ဘဝါ။
အဘိဇ္ဈာ စ ဝိဟေသာ စ၊ စိတ္တ'မဿူ'ပဟညတိ။
ဧဝမာစိနတော ဒုက္ခံ၊ အာရာ နိဗ္ဗာန ဝုစ္စတိ။

၈၀၆။ န သော ရဇ္ဇတိ ရူပေသု၊ ရူပံ ဒိသ္ဓာ ပဋိဿတော။
ဝိရတ္တစိတ္တော ဝေဒေတိ၊ တဉ္ဇ နာဇ္ဈောသ တိဋ္ဌတိ။

၈၀၇။ ယထာ'သ ပဿတော ရူပံ၊ သေဝတော စာပိ ဝေဒနံ။
ဒီယတိ နောပစီယတိ၊ ဧဝံ သော စရတိ သတော။
ဧဝံ အပစိနတော ဒုက္ခံ၊ သန္တိကေ နိဗ္ဗာန ဝုစ္စတိ။

၈၀၈။ နော သော ရဇ္ဇတိ သဒ္ဒေသု၊ သဒ္ဒံ သုတ္ဝာ ပဋိဿတော။
ဝိရတ္တစိတ္တော ဝေဒေတိ၊ တဿ နာဒ္ဈောသ တိဋ္ဌတိ။

၈၀၉။ ယထာ'သ သုဏတော သဒ္ဒံ၊ သေဝတော စာပိ ဝေဒနံ။
ဒီယတိ နောပစီယတိ၊ ဧဝံ သော စရတိ သတော။
ဧဝံ အပစိနတော ဒုက္ခံ၊ သန္တိကေ နိဗ္ဗာန ဝုစ္စတိ။

၈၁၀။ နော သော ရဇ္ဇတိ ဂန္ဓေသု၊ ဂန္ဓံ ဃတ္ဝာ ပဋိဿတော။
ဝိရတ္တစိတ္တော ဝေဒေတိ၊ တဿ နာဒ္ဈောသ တိဋ္ဌတိ။

၈၁၁။ ယထာ'သ ဃာယတော ဂန္ဓံ၊ သေဝတော စာပိ ဝေဒနံ။
ဒီယတိ နောပစီယတိ၊ ဧဝံ သော စရတိ သတော။
ဧဝံ အပစိနတော ဒုက္ခံ၊ သန္တိကေ နိဗ္ဗာန ဝုစ္စတိ။

၈၁၂။ နော သော ရဇ္ဇတိ ရသေသု၊ ရသံ ဘောတ္ဝာ ပဋိဿတော။
ဝိရတ္တစိတ္တော ဝေဒေတိ၊ တဿ နာဒ္ဈောသ တိဋ္ဌတိ။

၈၁၃။ ယထာ'သ သာယတော ရသံ၊ သေဝတော စာပိ ဝေဒနံ။
ဒီယတိ နောပစီယတိ၊ ဧဝံ သော စရတိ သတော။
ဧဝံ အပစိနတော ဒုက္ခံ၊ သန္တိကေ နိဗ္ဗာန ဝုစ္စတိ။

၈၁၄။ နော သော ရဇ္ဇတိ ဖဿေသု၊ ဖဿံ ဖုဿ ပဋိဿတော။
ဝိရတ္တစိတ္တော ဝေဒေတိ၊ တဿ နာဒ္ဈောသ တိဋ္ဌတိ။

၈၁၅။ ယထာ'သ ဖုသတော ဖဿံ၊ သေဝတော စာပိ ဝေဒနံ။
ဒီယတိ နောပစီယတိ၊ ဧဝံ သော စရတိ သတော။
ဧဝံ အပစိနတော ဒုက္ခံ၊ သန္တိကေ နိဗ္ဗာန ဝုစ္စတိ။

၈၁၆။ နော သော ရဇ္ဇတိ ဓမ္မေသု၊ ဓမ္မံ ဥတ္ဝာ ပဋိဿတော။
ဝိရတ္တစိတ္တော ဝေဒေတိ၊ တဿ နာဒ္ဈောသ တိဋ္ဌတိ။

၈၁၇။ ယထာ'ဿ ဝိဇာနတော ဓမ္မံ၊ သေဝတော စာပိ ဝေဒနံ။
ခီယတိ နောပစီယတိ၊ ဧဝံ သော စရတီ သတော။
ဧဝံ အပစိနတော ဒုက္ခံ၊ သန္တိကေ နိဗ္ဗာန ဝုစ္စတီ"တိ—

ဣမာ ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ **ရူပံ ဒိသ္ဝာ**တိ စက္ခုဝိညေယ္ပံ ရူပံ စက္ခုဒ္ဒါရေန ဥပလဘိတ္ဝာ။ **သတိ မုဋ္ဌာ၊ ပိယံ နိမိတ္တံ မနသိ ကရောတော**တိ တသ္မိံ ရူပေ ဒိဋ္ဌမတ္တေ ဧဝ အဋ္ဌတ္ဝာ သုဘနိမိတ္တံ မနသိ ကရောတော သုဘာကာရဂ္ဂဟဏဝသေန အယောနိသော မနသိ ကရောတော သတိ မုဋ္ဌာ ဟောတိ။ တထာ စ သတိ **သာရတ္တစိတ္တော ဝေဒေတိ** တံ ရူပါရမ္မဏံ ရတ္တော ဂိဒ္ဓေါ ဂဓိတော ဟုတ္ဝာ အနုဘဝတိ အဿာဒေတိ အဘိနန္ဒတိ။ တထာဘူတော စ **တဉ္ဇ အဇ္ဈောသ တိဋ္ဌတိ**တိ တဉ္ဇ ရူပါရမ္မဏံ အဇ္ဈောသာယ "သုခံ သုခ"န္တိ အဘိနိဝိဿ ဂိလိတ္ဝာ ပရိနိဋ္ဌာပေတ္ဝာ တိဋ္ဌတိ။

တဿ ဝဓုန္တိ ဝေဒနာ၊ အနေကာ ရူပသမ္ဘဝါတိ တဿ ဧဝရူပဿ ပုဂ္ဂလဿ ရူပသမ္ဘဝါ ရူပါရမ္မဏာ သုခါဒိဘေဒေန အနေကာ ဝေဒနာ ကိလေသုပ္ပတ္တိဟေတုဘူတာ ဝဓုန္တိ။ **အဘိဇ္ဈာ စ ဝိဟေသာ စ၊ စိတ္တ'မဿူ'ပဟညတီ**တိ ပိယရူပေ သာရဇ္ဇနဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇမာနာယ အဘိဇ္ဈာယ, အပိယရူပေ ဗျာပဇ္ဇနဝသေန ပိယရူပဿေဝ ဝိပရိဏာမညထာဘာဝါယ[၁] ဥပ္ပဇ္ဇမာနာယ သောကာဒိလက္ခဏာယ ဝိဟေသာယ စ အဿ ပုဂ္ဂလဿ စိတ္တံ ဥပဟညတိ ဗာဓီယတိ။ **ဧဝမာစိနတော ဒုက္ခ**န္တိ ဝုတ္တာကာရေန[၂] တံ တံ ဝေဒနဿာဒဝသေန ဘဝါဘိသခ်ါရံ အာစိနတော ဝဋ္ဌဒုက္ခံ ပဝတ္တတိ။ တေနာဟ ဘဂဝါ "ဝေဒနာပစ္စယာ တဏ္ဟာ။ပ။ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယော ဟောတီ"တိ[၃]။ တထာဘူတဿ **အာရာ** အာရကာ ဒူရေ နိဗ္ဗာနံ ဝုစ္စတိ၊ တဿ တံ ဒုလ္လဘန္တိ အတ္ထော။ **သဒ္ဒံ သုတ္ဝာ**တိအာဒိဂါထာသုပိ ဝုတ္တနယေနေဝ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ တတ္ထ **ဃတ္ဝာ**တိ ဃာယိတ္ဝာ။ **ဘောတ္ဝာ**တိ သာယိတ္ဝာ။ **ဖုဿာ**တိ ဖုသိတ္ဝာ။ **ဓမ္မံ ဥတ္ဝာ**တိ ဓမ္မာရမ္မဏံ ဝိဇာနိတ္ဝာ။

ဧဝံ ဆဒ္ဒါရဂေါစရေ သာရဇ္ဇန္တဿ ဝဋ္ဌံ ဒဿေတ္ဝာ ဣဒါနိ တတ္ထ ဝိရဇ္ဇန္တဿ ဝိဝဋ္ဌံ ဒဿေန္တော "**န သော ရဇ္ဇတိ ရူပေသူ**"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **န သော ရဇ္ဇတိ ရူပေသု၊ ရူပံ ဒိသ္ဝာ ပဋိဿတော**တိ ယော ပုဂ္ဂလော ရူပံ ဒိသ္ဝာ

၁-ဝိပရိဏာမညထာဘာဝါ (သီ)၊ ဝိပရိဏာမညထာဘာဝေန (?)　　၂-ဝုတ္တပ္ပကာရေန (သီ)
၃-အဘိ ၂-၁၄၂၊ သံ ၁-၂၄၃-ပိဋ္ဌာဒီသု။

အာပါထဂတံ ရူပါရမ္မဏံ စက္ခုဒ္ဒါရိကေန ဝိညာဏသန္တာနေန ဂဟေတွာ စတုသမ္ပဇညဝသေန သမ္ပဇာနကာရိတာယ ပဋိဿတော ဟောတိ၊ သော ရူပါရမ္မဏေသု နရဇ္ဇတိ ရာဂံ နဇနေတိ၊ အညဒတ္ထု ဝိရတ္တစိတ္တော ဝေဒေတိ၊ ရူပါရမ္မဏမှိ သမုဒယာဒိတော ယထာဘူတံ ပဇာနန္တော နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ နိဗ္ဗိန္ဒန္တော တံ တဏ္ဍုပ္ပန္နဝေဒနဉ္စ ဝိရတ္တစိတ္တော ဝေဒေတိ၊ တထာဘူတော စ **တဉ္စ နဇ္ဇျောသ တိဋ္ဌတိ**တိ တံ ရူပါရမ္မဏံ သမ္မဒေဝ ဝိရတ္တစိတ္တတာယ အဇ္ဇျောသာယ နတိဋ္ဌတိ "ဧတံ မမ, ဧသောဟမသ္မိ, ဧသော မေ အတ္တာ"တိ တဏ္ဍာ-မာနဒိဋ္ဌိဝသေန နာဘိနိဝိသတိ။

ယထာ'ဿ ပဿတော ရူပန္တိ အဿ ယောဂိနော ယထာ တတ္ထ အဘိဇ္ဇာဒယော နပ္ပဝတ္တန္တိ၊ ဧဝံ အနိစ္စာဒိတော ရူပံ ပဿန္တဿ။ **သေဝတော စာပိ ဝေဒန**န္တိ တံ အာရဗ္ဘ ဥပ္ပန္နံ ဝေဒနံ တံသမ္ပယုတ္တဓမ္မေ စ ဂေါစရ-သေဝနာယ သေဝတော စာပိ။ **ခီယတီ**တိ သဗ္ဗံ ကိလေသဝဋ္ဌံ ပရိက္ခယံ ပရိယာဒါနံ ဂစ္ဆတိ။ **နောပစီယတီ**တိ နဥပစိယတိ နအာစယံ ဂစ္ဆတိ။ **ဧဝံ သော စရတီ သတော**တိ ဧဝံ ကိလေသာပနယနပဋိပတ္တိယာ သတော သမ္ပဇာနော ဟုတ္ဝာ စရတိ ဝိဟရတိ။ **ဧဝံ အပစိနတော ဒုက္ခ**န္တိ ဝုတ္တနယေန အပစယဂါမိနိယာ မဂ္ဂပညာယ သကလံ ဝဋ္ဌဒုက္ခံ အပစိနန္တဿ။ **သန္တိကေ နိဗ္ဗာန ဝုစ္စတီ**တိ သဥပါဒိသေသအနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဓာတုသမီပေ ဧဝါတိ ဝုစ္စတိ အသခ်တာယ ဓာတုယာ သစ္ဆိကတတ္တာ။ **နသော ရဇ္ဇတိ သဒ္ဒေသူ**တိ-အာဒီသုပိ ဇုမိနာဝ နယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဧဝံ ထေရော ဇုမာဟိ ဂါထာဟိ သတ္ထု ဩဝါဒဿ အတ္တနာ ဥပဓာရိတ-ဘာဝံ ပဝေဒေတ္ဝာ ဥဋ္ဌာယာသနာ သတ္ထာရံ ဝန္ဒိတ္ဝာ ဂတော နစိရဿေဝ ဝိပဿနံ ဝဓေတ္ဝာ အရဟတ္တံ ပါပုဏီတိ။

မာလုကျပုတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-သေလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ပရိပုဏ္ဏကာယောတိအာဒိကာ အာယသ္မတော သေလတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယံ ကိရ ပဒုမုတ္တရဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ ဝိညုတံ ပတ္တော ဂဏပါမောက္ခော ဟုတ္ဝာ တီဏိ ပုရိသသတာနိ သမာဒပေတ္ဝာ[၁] တေဟိ သဒ္ဓိံ သတ္ထု ဂန္ဓကုဋိံ ကာရေတ္ဝာ ကတပရိယောသိတာယ

၁-သမာဒါပေတ္ဝာ (သီ၊ က)

ဂန္ဓကုဋိယာ သဘိဂ္ဂုသံဃသ္သ ဘဂဝတော မဟာဒါနံ ပဝတ္တေတွာ သတ္ထာရံ ဘိက္ခူ။ စ တိစိဝရေန အစ္ဆာဒေသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ကံ ဗုဒ္ဓန္တရံ ဒေဝလောကေ ဧဝ ဝသိတွာ တတော စုတော ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဇုမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ အဂ်္ဂတ္တရာပေသု အာပဏေ နာမ ဗြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ **သေလော**တိ လဒ္ဓနာမော အဟောသိ။ သော ဝယပ္ပတ္တော တီသု ဝေဒေသု, ဗြာဟ္မဏသိပ္ပေသု စ နိပ္ဖတ္တိံ ဂန္ဆာ တိဏ္ဏံ မာဏဝကသတာနံ မန္တေ ဝါစေန္တော အာပဏေ ပဋိဝသတိ။ တေန စ သမယေန သတ္ထာ သာဝတ္ထိတော နိက္ခမိတွာ အမုတေဒ္ဒသဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ သဒ္ဓိံ အဂ်္ဂတ္တရာပေသု စာရိကံ စရန္တော သေလဿ, အန္တေဝါသိကာနဉ္စ ဉာဏပရိပါကံ ဒိသ္ဝာ အညတရသ္မိံ ဝနသဏ္ဍေ ဝိဟရတိ။ အထ ကေဏိယော နာမ ဇဋိလော သတ္တ အာဂမနံ သုတွာ တတ္ထ ဂန္ဆာ သဒ္ဓိံ ဘိက္ခုသံဃေန သတ္ထာရံ သ္ဝာတနာယ နိမန္တေတွာ သကေ အဿမေ ပဟူတံ ခါဒနီယံ ဘောဇနီယံ ပဋိယာဒေတိ။ တသ္မိံ စ သမယေ သေလော ဗြာဟ္မဏော သဒ္ဓိံ တိဟိ မာဏဝကသတေဟိ ဇဋ်ာဝိဟာရံ အနုဝိစရန္တော ကေဏိယဿ အဿမံ ပဝိသိတွာ ဇဋိလေ ကဋ္ဌဖာလနဒ္ဓနသမ္ဘာဒနာဒိနာ ဒါနူပကရဏံ သဇ္ဇေန္တေ ဒိသ္ဝာ "ကိံ နု ခေါ တေ ကေဏိယ မဟာယညော ပစ္စုပဋ္ဌိတော"တိအာဒိံ ပုစ္ဆိတွာ တေန "ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ မယာ သ္ဝာတနာယ နိမန္တိတော"တိ ဝုတ္တေ "ဗုဒ္ဓေါ"တိ ဝစနံ သုတ္ဝာဝ ဟဋ္ဌော ဥဒဂ္ဂေါ ပီတိသောမနဿဇာတော တာဝဒေဝ မာဏဝကေဟိ သဒ္ဓိံ သတ္ထာရံ ဥပသင်္ကမိတွာ ကတပဋိသန္ထာရော ကေမန္တံ နိသိန္နော ဘဂဝတော ကာယေ ဗာတ္တိံသ မဟာပုရိသလက္ခဏာနိ ဒိသ္ဝာ "ဣမေဟိ လက္ခဏေဟိ သမန္နာဂတော ရာဇာ ဝါ ဟောတိ စက္ကဝတ္တိ, ဗုဒ္ဓေါ ဝါ လောကေ ဝိဝဋ္ဋစ္ဆဒေါ၊ အယံ ပန ပဗ္ဗဇိတော၊ နော စ ခေါ နံ ဇာနာမိ 'ဗုဒ္ဓေါ ဝါ, နော ဝါ'၊ သုတံ ခေါ ပန မေတံ ဗြာဟ္မဏာနံ ဝုဒ္ဓါနံ မဟလ္လကာနံ အာစရိယပါစရိယာနံ ဘာသမာနာနံ 'ယေ တေ ဘဝန္တိ အရဟန္တော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ တေ သကေ ဝဏ္ဏေ ဘညမာနေ အတ္တာနံ ပါတုကရောန္တိ'တိ၊ အသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဟိ သမ္မုခေ ဌတွာ ဗုဒ္ဓဂုဏေဟိ အဘိတ္ထဝိယမာနော သာရဇ္ဇတိ မက်ဘာဝံ အာပဇ္ဇတိ အဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တတာယ အနနုယောဂက္ခမတ္တာ၊ ယန္နူနာဟံ သမဏံ ဂေါတမံ သမ္မုခါ သာရုပ္ပါဟိ ဂါထာဟိ အဘိတ္ထဝေယျ"န္တိ ဧဝံ ပန စိန္တေတွာ—

၈၁၈။ "ပရိပုဏ္ဏကာယော သုရုစိ၊ သုဇာတော စာရုဒဿနော။
သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏောသိ ဘဂဝါ၊ သုသုက္ကဒါဋ္ဌောသိ ဝီရိယဝါ။

ထေရဂါထာ-ဋ္ဌ ၂-၂၀

၈၁၉။ နရဿ ဟိ သုဇာတဿ၊ ယေ ဘဝန္တိ ဝိယဉ္ဇနာ။
သဗ္ဗေ တေ တဝ ကာယသ္မိံ၊ မဟာပုရိသလက္ခဏာ။

၈၂၀။ ပသန္နနေတ္တော သုမုခေါ၊ ဗြဟာ ဥဇု ပတာပဝါ။
မဇ္ဈေ သမဏသံဃဿ၊ အာဒိစ္စောဝ ဝိရောစသိ။

၈၂၁။ ကလျာဏဒဿနော ဘိက္ခု၊ ကဉ္ဇနသန္နိဘတ္တစော။
ကိံ တေ သမဏဘာဝေန၊ ဧဝံ ဥတ္တမဝဏ္ဏိနော။

၈၂၂။ ရာဇာ အရဟသိ ဘဝိတုံ၊ စက္ကဝတ္တီ ရထေသဘော။
စာတုရန္တော ဝိဇိတာဝီ၊ ဇမ္ဗုသဏ္ဍဿ ဣသရော။

၈၂၃။ ခတ္တိယာ ဘောဂီ ရာဇာနော[1]၊ အနုယန္တာ ဘဝန္တိ တေ။
ရာဇာဘိရာဇာ မနုဇိန္ဒော၊ ရဇ္ဇံ ကာရေဟိ ဂေါတမာ''တိ—

ဆဟိ ဂါထာဟိ ဘဂဝန္တံ အဘိတ္ထဝိ။

တတ္ထ **ပရိပုဏ္ဏကာယောတိ** အဘိဗျတ္တရူပါနံ ဒွတ္တိံသာယ မဟာပုရိသ-လက္ခဏာနံ ပရိပုဏ္ဏတာယ အဟီနင်္ဂပစ္စင်္ဂတာယ စ ပရိပုဏ္ဏသရီရော။ **သုရူဗီ**တိ သုန္ဒရသရီရပ္ပဘော။ **သုဇာတော**တိ အာရောဟပရိဏာဟသမ္ပတ္တိယာ, သဏ္ဌာနသမ္ပတ္တိယာ စ သုနိဗ္ဗတ္တော[2]။ **စာရုဒဿနော**တိ သုစိရမ္မိ ပဿန္တာနံ အတိတ္တိဇနကံ အပ္ပဋိကူလံ ရမဏီယံ စာရု ဇော ဒဿနံ အဿာတိ စာရု-ဒဿနော။ ကေစိ ပနာဟု ''စာရုဒဿနောတိ သုန္ဒရနေတ္တော''တိ။ **သုဝဏ္ဏ-ဝဏ္ဏော**တိ သုဝဏ္ဏသဒိသဝဏ္ဏော[3]။ **အသီ**တိ ဘဝသိ၊ ဋ္ဌံ ပဒံ ''ပရိပုဏ္ဏ-ကာယော အသီ''တိအာဒိနာ သမ္ဗပဒေဟိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ **သုသုက္ကဒါဋ္ဌော**တိ သုဋ္ဌု သုက္ကဒါဋ္ဌော။ ဘဂဝတော ဟိ ဒါဋ္ဌာဟိ စန္ဒကိရဏာ ဝိယ ဓဝလရသ္မိယော နိစ္ဆရန္တိ။ **ဗီရိယဝါ**တိ ဝီရိယပါရမီပါရိပူရိယာ စတုရင်္ဂသမန္နာဂတဝီရိယာ-မိဋ္ဌာနတော[4] စတုဗ္ဗိဓဿ သမ္မပ္ပဓာနဿ သမ္ပတ္တိယာ စ အတိသယယုတ္တော။

နရဿ ဟိ သုဇာတဿာတိ သမတိံသာယ ပါရမိနံ, အရိယဿ ဝါ စက္ကဝတ္တိဝတ္တာဿ ပရိပူရိတတ္တာ သုဋ္ဌု သမ္ဗဒေဝ ဇာတဿ နရဿ၊ မဟာပုရိ-သဿာတိ အတ္ထော။ **သဗ္ဗေ တေ**တိ ယေ မဟာပုရိသဘာဝံ လောကေ

၁-ဘောဂိဆာဒနော (ခ ၁-၃၆၈၊ မ ၂-၃၅၁-ဝိဇ္ဇေသု။)
၂-သုဝဏ္ဏဿ ဇာတရူပဿ သဒိသဝဏ္ဏော (သီ)
၃-အဘိဇာတရူပေါ (သမ္မတ္တ)
၄-ဝိရိယဋ္ဌာနတော (သီ)

အဂ္ဂပုဂ္ဂလဘာဝံ ဗျဉ္ဇယန္တိ တိ **ဗျဉ္ဇနာ**တိ လဒ္ဓဝေါဟာရသုပ္ပတိဋ္ဌိတပါဒတာဒိ-ဗာတ္တိံသမဟာပုရိသလက္ခဏသမ်ိတာ တမ္မနခတုဂ်နခတာဒိအသီတိအနုဗျဉ္ဇန-သမ်ိတာ စ ရူပဂုဏာ၊ တေ အနဝသေသာ၊ တဝ ကာယသ္မိံ သန္တိတိ ဝစနသေသော[1]။

မဟာပုရိသလက္ခဏာဘိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တဗျဉ္ဇနာနေဝ ဝစနန္တရေန နိဂမေန္တော အာဟ။

ဣဒါနိ တေသု လက္ခဏေသု အတ္တနာ အဘိရုစိတေဟိ လက္ခဏေဟိ ဘဂဝန္တံ ထောမေန္တော "**ပသန္နနေတ္တော**"တိအာဒိမာဟ။ ဘဂဝါ ဟိ ပဒ္မ[2]ဝတ္ထုပသာဒ-သမ္ပတ္တိယာ **ပသန္နနေတ္တော**။ ပရိပုဏ္ဏစန္ဒမဏ္ဍလသဒိသမုခတာယ **သုမုခေါ**။ အာရောဟပရိဏာဟသမ္ပတ္တိယာ **ဒြဟာ**။ ဗြဟ္မုဇုဂတ္တတာယ **ဥဇု**။ ဇုတိ-မန္တာယ **ပတာပဝါ**။

ဣဒါနိ တမေဝ ပတာပဝန္တံ အာဒိစ္စပမာယ ဝိဘာဝေန္တော "**မဇ္ဈေ သမဏသံဃသာ**"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **အာဒိစ္စော ဝိရောစသီ**တိ ယထာ အာဒိစ္စော ဥဂ္ဂန္တွာ သဗ္ဗံ တမဂတံ ဝိဓမေတ္ဝာ အာလောကံ ကရောန္တော ဝိရောစတိ၊ ဧဝံ တွမ္ပိ အန္တော စေဝ ဗဟိ စ သဗ္ဗံ အဝိဇ္ဇာတမံ ဝိဒ္ဓံသေတ္ဝာ ဉာဏာလောကံ ကရောန္တော ဝိရောစသိ။

ဒဿနီယရူပတာယ အဂိဂတာနံ ဒဿနသမ္ပတ္တိနံ အာဝဟနတော, ကလျာ-ဏေဟိ ပဒ္မဟိ ဒဿနေဟိ သမန္နာဂတတ္တာ စ **ကလျာဏဒဿနော**။ **ဥတ္တမ-ဝဏ္ဏီနော**တိ ဥတ္တမဝဏ္ဏသမ္ပန္နသ္မာ။

စက္ကဝတ္တီတိ စက္ကရတနံ ဝတ္တေတိ၊ စတူဟိ သမ္ပတ္တိစက္ကေဟိ ဝတ္တေတိ၊ တေဟိ စ ပရေ ဝတ္တေတိ၊ ပရဟိတာယ ဣရိယာပထစက္ကာနံ ဝတ္တော ဧတသ္မိံ အတ္ထီတိ စက္ကဝတ္တီ၊ အထ ဝါ စတူဟိ အစ္ဆရိယဓမ္မေဟိ စ သင်္ဂဟဝတ္ထူဟိ စ သမန္နာဂမေန ပရေဟိ အနဘိဘဝနီယသ အာဏာစက္ကသ ဝတ္တော ဧတသ္မိံ အတ္ထီတိပိ စက္ကဝတ္တီ။ **ရထေသဘော**တိ ရထိကေသု အာဇာနိယဥသဘပုရိသော၊ မဟာ-ရထိကောတိ အတ္ထော။ **စာတုရန္တော**တိ စတုသမုဒ္ဒန္တာယ ပထဝိယာ ဣသရော။ **ဝိဇိတာဝီ**တိ ဝိဇိတဝိဇယော။ **ဇမ္ဗုသဏ္ဍသာ**တိ ဇမ္ဗုဒီပဿ၊ ပါကဋ္ဌေန ဟိ ဣဿရိယာနိ ဒဿေန္တော ဝေမာဟ။ စက္ကဝတ္တီ ပန သပရိတ္တ-ဒီပါနံ စတုန္နမ္ပိ မဟာဒီပါနံ ဣဿရော၀။

၁-သန္တိတိ သေသော (သီ)　　၂-ဘဂဝါ ပဒ္မ (သီ)

ခတ္တိယာတိ ဇာတိခတ္တိယာ။ **ဘောဂိ**တိ ဘောဂိယာ။ **ရာဇာနော**တိ ယေ ကေစိ ရဇ္ဇံ ကာရေန္တာ။ **အနုယန္တာ**တိ အနုဂါမိနော သေဝကာ။ **ရာဇာဘိ-ရာဇာ**တိ ရာဇူနံ ပူဇနီယော ရာဇာ ဟုတ္ဝာ၊ စက္ကဝတ္တိတိ အဓိပ္ပါယော။ **မနုဇိန္ဒော**တိ မနုဿာဓိပတိ၊ မနုဿာနံ ပရမိဿရောတိ အတ္ထော။

ဧဝံ သေလေန ဝုတ္တေ ဘဂဝါ "ယေ တေ ဘဝန္တိ အရဟန္တော သမ္မာ-သမ္ဗုဒ္ဓါ၊ တေ သကေ ဝဏ္ဏေ ဘည်မာနေ အတ္တာနံ ပါတုကရောန္တိ"တိ ဣမံ သေလဿ မနောရထံ ပူရေန္တော—

၈၂၄။ "ရာဇာဟမသ္မိ သေလ၊ (သေလာတိ ဘဂဝါ)
ဓမ္မရာဇာ အနုတ္တရော။
ဓမ္မေန စက္ကံ ဝတ္တေမိ၊ စက္ကံ အပ္ပဋိဝတ္တိယ"န္တိ—

ဣမံ ဂါထမာဟ။

တတြာယံ အဓိပ္ပါယော—ယံ မံ တွံ သေလ ယာစသိ "ရာဇာ အရဟသိ ဘဝိတုံ စက္ကဝတ္တီ"တိ၊ ထြေ အပ္ပေါသုက္ကော ဟောဟိ၊ **ရာဇာဟမသ္မိ**၊ သတိ စ ရာဇတ္တေ ယထာ အညော ရာဇာ သမာနော၀ိ ယောဇနသတံ ဝါ အနုသာ-သတိ၊ ဒွေ တီဏိ စတ္တာရိ ပဉ္စ ယောဇနသတာနိ ဝါ ယောဇနသဟဿံ ဝါ၊ စက္ကဝတ္တီ ဟုတ္ဝာ၀ိ စတုဒိပပရိယန္တမတ္တံ ဝါ၊ နာဟမေဝံ ပရိစ္ဆိန္နဝိသယော။ အဟံ ဟိ **ဓမ္မရာဇာ အနုတ္တရော** ဘဝဂ္ဂတော အဝိစိပရိယန္တံ ကတ္ဝာ တိရိယံ အပရိမေယျလောကဓာတုယော အနုသာသာမိ။ ယာဝတာ ဟိ အပဒါဒိ-ဘေဒါ သတ္တာ၊ အဟံ တေသံ အဂ္ဂေါ။ န ဟိ မေ ကောစိ သီလေန ဝါ။ပ။ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနေန ဝါ သဒိသော နတ္ထိ၊ ကုတော ဘိယ္ယော။ သွာဟံ ဧဝံ ဓမ္မရာဇာ အနုတ္တရော၊ အနုတ္တရေနေဝ စတုသတိပဋ္ဌာနာဒိဘေဒဗောဓိ-ပက္ခိယသဒ္ဒါတေန **ဓမ္မေန စက္ကံ ဝတ္တေမိ** "ဣဒံ ပဇဟထ, ဣဒံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟ-ရထာ"တိအာဒိနာ အာဏာစက္ကံ, "ဣဒံ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စ"န္တိ-အာဒိနာ[၁] ပရိယတ္တိဓမ္မေန ဓမ္မစက္ကမေဝ ဝါ။ **စက္ကံ အပ္ပဋိဝတ္တိယန္တိ** ယံ စက္ကံ အပ္ပဋိဝတ္တိယံ ဟောတိ သမဏေန ဝါ။ပ။ ကေနစိ ဝါ လောကသ္မိန္တိ။

ဧဝံ အတ္တာနမာဝိကရောန္တံ ဘဂဝန္တံ ဒိသွာ ဝိတိသောမနဿဇာတော သေလော ပုန ဒဋ္ဌိကရဏတ္ထံ—

၁-ဝိ ၃-၁၄၊ သံ ၃-၃၆၉-ဝိဇ္ဇေသု။

၈၂၅။ “သမ္မုဒ္ဓေါ ပဋိဇာနာသိ၊ (ဣတိ သေလော ဗြာဟ္မဏော)
ဓမ္မရာဇာ အနုတ္တရော။
ဓမ္မေန စက္ကံ ဝတ္တေမိ၊ ဣတိ ဘာသထ ဂေါတမ။

၈၂၆။ ကော နု သေနာပတိ ဘောတော၊ သာဝကော သတ္ထုရန္ဓယော။
ကော တေ’တမနုဝတ္တေတိ၊ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတ”န္တိ—

ဂါထာဒ္ဒယမာဟ။

တတ္ထ **ကော နု သေနာပတီ**တိ ဓမ္မရညော ဘောတော ဓမ္မေန ပဝတ္တိတသ္မ စက္ကသ္မ အနုပဝတ္တနကော သေနာပတိ ကော နူတိ ပုစ္ဆိ။

တေန စ သမယေန ဘဂဝတော ဒက္ခိဏာပသေ္မ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော နိသိန္နော ဟောတိ သုဝဏ္ဏပုဉ္ဇော ဝိယ သိရိယာ သောဘမာနော၊ တံ ဒသေ္မန္တော ဘဂဝါ—

၈၂၇။ “မယာ ပဝတ္တိတံ စက္ကံ၊ (သေလာတိ ဘဂဝါ)
ဓမ္မစက္ကံ အနုတ္တရံ။
သာရိပုတ္တော အနုဝတ္တေတိ၊ အနုဇာတော တထာဂတ”န္တိ—

ဂါထမာဟ။

တတ္ထ **အနုဇာတော တထာဂတ**န္တိ တထာဂတံ အနုဇာတော၊တထာဂတေန ဟေတုနာ အရိယာယ ဇာတိယာ ဇာတောတိ အတ္ထော။

ဧဝံ “ကော နု သေနာပတိ ဘောတော”တိ သေလေန ဝုတ္တပဉ္ဍံ ဗျာကရိတ္ဝာ ယံ သေလော အာဟ “သမ္မုဒ္ဓေါ ပဋိဇာနာသီ”တိ၊ တတ္ထ နံ နိက္ကဉ်ံ ကာတုကာမော “နာဟံ ပဋိညာမတ္တေနေဝ ပဋိဇာနာမိ၊ အပိ စာဟံ ဣမိနာ ကာရဏေန ဗုဒ္ဓေါ”တိ ဉာပေတုံ—

၈၂၈။ “အဘိညေယ္ယံ အဘိညာတံ၊ ဘာဝေတဗ္ဗဉ္စ ဘာဝိတံ။
ပဟာတဗ္ဗံ ပဟီနံ မေ၊ တသ္မာ ဗုဒ္ဓေါသ္မိ ဗြာဟ္မဏာ”တိ—

ဂါထမာဟ။

တတ္ထ **အဘိညေယ္ယ**န္တိ စတ္တာရိ သစ္စာနိ စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ။ စတုန္နံ ဟိ သစ္စာနံ အရိယသစ္စာနဉ္စ သာမညဂ္ဂဟဏမေတံ ယဒိဒံ အဘိညေယ္ယန္တိ။ တတ္ထ အရိယသစ္စေသု ယံ ဘာဝေတဗ္ဗံ မဂ္ဂသစ္စံ၊ ယဉ္စ ပဟာတဗ္ဗံ သမုဒယသစ္စံ၊

တဒုဘယဂ္ဂဟဏေန တေသံ ဖလဘူတာနိ နိရောဓသစ္စဒုက္ခသစ္စာနိပိ ဂဟိတာ-နေဝ ဟောန္တိ ဟေတုဂ္ဂဟဏေနေဝ ဖလသိဒ္ဓိတော၊ တေန တတ္ထ "သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ သစ္ဆိကတံ၊ ပရိညေယ္ပံ ပရိညာတ"န္တိ ဣဒမ္ပိ ဝုတ္တမေဝ ဟောတိ။ "အဘိညေယ္ပံ အဘိညာတ"န္တိ ဝါ ဣမိနာ စ သဗ္ဗဿပိ ဥေယျဿ အဘိညာတသမ္ဗုဒ္ဓဘာဝံ ဥဒ္ဒေသဝသေန ပကာသေတွာ တဒေကဒေသံ နိဒ္ဒေသဝသေန ဒဿေန္တော **ဘာဝေတဗ္ဗဉ္စ ဘာဝိတ**"န္တိအာဒိမာဟ။ အထ ဝါ "**ဘာဝေတဗ္ဗံ ဘာဝိတံ၊ ပဟာတဗ္ဗံ ပဟီန**"န္တိ ဣမိနာ အတ္တနော ဉာဏပဟာနသမ္ပဒါကိတ္တနမုခေန တံမူလကတ္တာ သဗ္ဗေပိ ဗုဒ္ဓဂုဏာ ကိတ္တိတာ ဟောန္တီတိ အာဟ "**တသ္မာ ဗုဒ္ဓေါသ္မိ ဗြာဟ္မဏာ**"တိ။ အဘိညေယျအဘိညာတဂ္ဂဟဏေန ဟိ သဗ္ဗသော ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိနံ ဂဟိတတ္တာ သဖလံ စတုသစ္စဘာဝံ သဒ္ဓိံ ဟေတုသမ္ပတ္တိယာ ဒဿေန္တော ဗုဇ္ဈိတဗ္ဗံ သဗ္ဗံ ဗုဇ္ဈိတ္တာ ဗုဒ္ဓေါ ဇာတောသ္မီတိ ဉာယေန ဟေတုနာ အတ္တနော ဗုဒ္ဓဘာဝံ ဝိဘာဝေတိ။

ဧဝံ နိပ္ပရိယာယေန အတ္တာနံ ပါတုကရိတ္တာ အတ္တနိ ကခ်ိဝိတရဏတ္ထံ ဗြာဟ္မဏံ ဥဿာဟေန္တော—

၈၂၉။ "ဝိနယဿု မယိ ကခ်ံ၊ အဓိမုစ္စဿု ဗြာဟ္မဏ။
ဒုလ္လဘံ ဒဿနံ ဟောတိ၊ သမ္ဗုဒ္ဓါနံ အဘိဏှသော။

၈၃၀။ ယေသံ ဝေ ဒုလ္လဘော လောကေ၊ ပါတုဘာဝေါ အဘိဏှသော။
သောဟံ ဗြာဟ္မဏ ဗုဒ္ဓေါသ္မိ၊ သလ္လကတ္တော အနုတ္တရော။

၈၃၁။ ဗြဟ္မဘူတော အတိတုလော၊ မာရသေနပ္ပမဒ္ဒနော။
သဗ္ဗာမိတ္တေ ဝသေ ကတ္ဝာ၊ မောဒါမိ အကုတောဘယော"တိ—

ဂါထတ္တယမာဟ။

တတ္ထ **ဝိနယဿု**တိ ဝိနေဟိ ဆိန္ဒ။ **ကခ်**န္တိ ဝိစိကိစ္ဆံ။ **အဓိမုစ္စဿု**တိ အဓိမောက္ခံ ကရ "သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ"တိ သဒ္ဒဟ။ **ဒုလ္လဘံ ဒဿနံ ဟောတိ၊ သမ္ဗုဒ္ဓါန**န္တိ ယတော ကပ္ပါနံ အသင်္ချေယျမ္ပိ ဗုဒ္ဓသုညော လောကော ဟောတိ။ **သလ္လကတ္တော**တိ ရာဂါဒိသလ္လကတ္တနော။ **ဗြဟ္မဘူတော**တိ သေဋ္ဌဘူတော။ **အတိတုလော**တိ တုလံ အတီတော၊ နိရုပမောတိ အတ္ထော။ **မာရသေနပ္ပမဒ္ဒ-နော**တိ "ကာမာ တေ ပဌမာ သေနာ"တိ[၁] ဧဝံ အာဂတာယ မာရသေနာယ ပမဒ္ဒနော။ **သဗ္ဗာမိတ္တေ**တိ ခန္ဓကိလေသာဘိသခ်ိရမစ္စုဒေဝပုတ္တမာရသခ်ိတေ

၁-ခု ၁-၃၄၂၊ ခု ၇-၇၃၊ ခု ၈-၁၁၄-ပိဋ္ဌေသု။

သဗ္ဗပစ္ဆတ္ထိကော။ **ဝသေ ကတ္တာ**တိ အတ္တနော ဝသေ ကတ္တာ။ **မောဒါမိ အကုတောဘယော**တိ ကုတောစိ နိဿယော သမာဓိသုခေန, ဖလနိဗ္ဗာနသုခေန စ မောဒါမိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ သေလော ဗြာဟ္မဏော တာဝဒေဝ ဘဂဝတိ သဒ္ဓာတပသာဒေါ ပဗ္ဗဇ္ဇာပေက္ခော ဟုတ္ဝာ—

၈၃၂။ "ဣဒံ ဘောန္တော နိသာမေထ၊ ယထာ ဘာသတိ စက္ခုမာ။
သလ္လကတ္တော မဟာဝီရော၊ သီဟော၀ နဒတိ ဝနေ။

၈၃၃။ ဗြဟ္မာဘူတံ အတိတုလံ၊ မာရသေနပ္ပမဒ္ဒနံ။
ကော ဒိသ္ဝာ နပ္ပသီဒေယျ၊ အပိ ကဏှာဘိဇာတိကော။

၈၃၄။ ယော မံ ဣဏ္ဍုတိ အန္ဓေတု၊ ယော ဝါ နိန္ဒတိ ဂန္ဓတု။
ဣဓာဟံ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ ဝရပညဿ သန္တိကေ"တိ—

ဂါထတ္တယမာဟ၊ ယထာ တံ ပရိပါကဂတာယ ဥပနိဿယသမ္ပတ္တိယာ စောဒိယမာနော။

တတ္ထ **ကဏှာဘိဇာတိကော**တိ နိစ္စာတိကော၊ တမော တမပရာယဏ-ဘာဝေ ဋ္ဌတော။

တတော တေဝိ မာဏဝကာ ဟေတုသမ္ပန္နတာယ တတ္ထေဝ ပဗ္ဗဇ္ဇာပေက္ခာ ဟုတ္ဝာ—

၈၃၅။ "တေံ စေ ရုစ္စတိ ဘောတော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသာသနံ။
မယမ္ပိ ပဗ္ဗဇိဿာမ၊ ဝရပညဿ သန္တိကေ"တိ—

ဂါထမာဟံသု၊ ယထာ တံ တေန သဒ္ဓိံ ကတာဓိကာရာ ကုလပုတ္တာ။

အထ သေလော တေသု မာဏဝကေသု တုဋ္ဌစိတ္တော တေ ဒသေန္တော ပဗ္ဗဇ္ဇူ ယာစမာနော—

၈၃၆။ "ဗြာဟ္မဏာ တိသတာ ဣမေ၊ ယာစန္တိ ပဉ္ဇလိကတာ။
ဗြဟ္မစရိယံ စရိဿာမ၊ ဘဂဝါ တဝ သန္တိကေ"တိ—

ဂါထမာဟ။

တတော ဘဂဝါ ယသ္မာ သေလော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေန ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ တေသံယေဝ တိဏ္ဏံ ပုရိသသတာနံ ဂဏဇေဋ္ဌော ဟုတ္ဝာ ရောပိတကုသလမူလော၊ ဣဒါနိ ပစ္ဆိမဘဝေပိ တေသံယေဝ အာစရိယော ဟုတ္ဝာ နိဗ္ဗတ္တော၊ ဉဏဋ္ဌဿ တေသဋ္ဌ ပရိပက္ကံ၊ ဧဟိဘိက္ခုဘာဝဿ စ ဥပနိဿယော အတ္ထိ၊ တသ္မာ တေ သဗ္ဗေဝ ဧဟိဘိက္ခုဘာဝေန ပဗ္ဗဇ္ဇာယ ပဗ္ဗာဇေန္တော—

၈၃၇။ "သ္ဝာခါတံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ (သေလာတိ ဘဂဝါ)
သန္ဒိဋ္ဌိကမကာလိကံ။
ယတ္ထ အမောဃာ ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ အပ္ပမတ္တဿ သိက္ခတော"တိ—

ဂါထမာဟ။

တတ္ထ **သန္ဒိဋ္ဌိက**န္တိ ပစ္စက္ခံ။ **အကာလိက**န္တိ မဂ္ဂါနန္တရဖလုပ္ပတ္တိတော နကာလန္တရေ ပတ္တဗ္ဗဖလံ။ **ယတ္ထာ**တိ ယံနိမိတ္တာ။မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယနိမိတ္တာ ဟိ ပဗ္ဗဇ္ဇာ အမောဃာ အနိပ္ဖလာ၊ ယတ္ထာတိ ဝါ ယသ္မိံ သာသနေ **အပ္ပမတ္တဿ** သတိဝိပ္ပဝါသရဟိတဿ တီသု သိက္ခာသု **သိက္ခတော**။

ဝေဋ္ဌ ဝတ္ဝာ "ဧထ ဘိက္ခဝေါ"တိ ဘဂဝါ အဝေါစ။ တာဝဒေဝ တေ သဗ္ဗေ ဣဒ္ဓိမယပတ္တစီဝရဓရာ ဟုတ္ဝာ သဋ္ဌိဝဿိကတ္ထေရာ ဝိယ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတ္ဝာ ပရိဝါရေသုံ။ သော ဧဝံ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တော သတ္တမေ ဒိဝသေ သပရိသော အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ **အပဒါနေ**[၁]—

"နဂရေ ဟံသဝတိယာ၊ ဝီထိသာမီ အဟောသဟံ။
မမ ဉတီ သမာနေတ္ဝာ၊ ဣဒံ ဝစနမဗြဝိံ။

ဗုဒ္ဓေါ လောကေ သမုပ္ပန္ဒော၊ ပုညက္ခေတ္တော အနုတ္တရော။
အာသိ သော သဗ္ဗလောကဿ၊ အာဟုတီနံ ပဋိဂ္ဂဟော။

ခတ္တိယာ နေဂမာ စေဝ၊ မဟာသာလာ စ ဗြာဟ္မဏာ။
ပသန္ဒစိတ္တာ သုမနာ၊ ပူဂဓမ္မံ အကံသု တေ။

ဟတ္ထာရောဟာ အနီကဋ္ဌာ၊ ရထိကာ ပတ္တိကာရကာ။
ပသန္ဒစိတ္တာ သုမနာ၊ ပူဂဓမ္မံ အကံသု တေ။

၁-ခု ၃-၃၇၀-ပိဋ္ဌာဒီသု။

ဥဂ္ဂါ စ ရာဇပုတ္တာ စ၊ ဝေသိယာနာ စ ဗြာဟ္မဏာ။
ပသန္နစိတ္တာ သုမနာ၊ ပူဂဓမ္မံ အကံသု တေ။

အာဠာဝိကာ ကပ္ပကာ စ၊ နာဝကာ မာလကာရကာ။
ပသန္နစိတ္တာ သုမနာ၊ ပူဂဓမ္မံ အကံသု တေ။

ရဇကာ ပေသကာရာ စ၊ စမ္မကာရာ စ နာဝိတာ။
ပသန္နစိတ္တာ သုမနာ၊ ပူဂဓမ္မံ အကံသု တေ။

ဥသုကာရာ ဘမကာရာ၊ စမ္မကာရာ စ တန္ဆကာ။
ပသန္နစိတ္တာ သုမနာ၊ ပူဂဓမ္မံ အကံသု တေ။

ကမ္မာရာ သောဏ္ဍကာရာ စ၊ တိပုလောဟကရာ တထာ။
ပသန္နစိတ္တာ သုမနာ၊ ပူဂဓမ္မံ အကံသု တေ။

ဘတကာ စေဋကာ စေဝ၊ ဒါသကမ္မကရာ ဗဟူ။
ယထာသကေန ထာမေန၊ ပူဂဓမ္မံ အကံသု တေ။

ဥဒဟာရာ ကဋ္ဌဟာရာ၊ ကဿကာ တိဏဟာရကာ။
ယထာသကေန ထာမေန၊ ပူဂဓမ္မံ အကံသု တေ။

ပုပ္ဖိကာ မာလိကာ စေဝ၊ ပဏ္ဏိကာ ဖလဟာရကာ။
ယထာသကေန ထာမေန၊ ပူဂဓမ္မံ အကံသု တေ။

ဂဏိကာ ကုမ္ဘဒါသီ စ၊ ပူဝိကာ မဇ္ဈိကာပိ စ။
ယထာသကေန ထာမေန၊ ပူဂဓမ္မံ အကံသု တေ။

ဧထ သဗ္ဗေ သမာဂန္တ္ဝာ၊ ဂဏံ ဗန္ဓာမ ဧကတော။
အဓိကာရံ ကရိဿာမ၊ ပုညက္ခေတ္တေ အနုတ္တရေ။

တေ မေ သုတ္ဝာန ဝစနံ၊ ဂဏံ ဗန္ဓိံသု တာဝဒေ။
ဥပဋ္ဌာနသာလံ သုကတံ၊ ဘိက္ခုသံဃဿ ကာရယုံ။

နိဋ္ဌာပေတ္ဝာန တံ သာလံ၊ ဥဒဂ္ဂေါ တုဋ္ဌမာနသော။
ပရေတော တေဟိ သဗ္ဗေဟိ၊ သမ္ဗုဒ္ဓမုပသင်္ကမိံ။

ဥပသင်္ကမ္မ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ လောကနာထံ နရာသဘံ။
ဝန္ဒိတ္ဝာ သတ္ထုနော ပါဒေ၊ ဣဒံ ဝစနမဗြဝိံ။

ဣမေ တီဏိ သတာ ဝီရ၊ ပုရိသာ ဧကတော ဂဏာ။
ဥပဋ္ဌာနသာလံ သုကတံ၊ နိယျာဒေန္တိ တုဝံ မုနိ။

ဘိက္ခုသံဃဿ ပုရတော၊ သမ္ပဋိစ္ဆတွ စက္ခုမာ။
တိဏ္ဏံ သတာနံ ပုရတော၊ ဣမာ ဂါထာ အဘာသထ။

တိသတာပိ စ ဇေဋ္ဌော စ၊ အနုဝတ္တိံသု ဧကတော။
သမ္ပတ္တိံ ဟိ ကရိတွာန၊ သဗ္ဗေ အနုဘဝိဿထ။

ပစ္ဆိမေ ဘဝေ သမ္ပတ္တေ၊ သီတိဘာဝမနုတ္တရံ။
အဇရံ အမတံ သန္တံ၊ နိဗ္ဗာနံ ဖဿယိဿထ။

ဧဝံ ဗုဒ္ဓေါ ဝိယာကာသိ၊ သဗ္ဗညူ သမဏုတ္တရော။
ဗုဒ္ဓဿ ဝစနံ သုတွာ၊ သောမနဿံ ပဝေဒယိံ။

တိံသကပ္ပသဟဿာနိ၊ ဒေဝလောကေ ရမိံ အဟံ။
ဒေဝါဓိပေါ ပဉ္ဇသတံ၊ ဒေဝရဇ္ဇမကာရယိံ။

သဟဿက္ခတ္တုံ ရာဇာ စ၊ စက္ကဝတ္တီ အဟောသဟံ။
ဒေဝရဇ္ဇံ ကရောန္တဿ၊ မဟာဒေဝါ အဝန္ဒိသုံ။

ဣဓ မာနုသကေ ရဇ္ဇံ၊ ပရိသာ ဟောန္တိ ဗန္ဓဝါ။
ပစ္ဆိမေ ဘဝေ သမ္ပတ္တေ၊ ဝါသေဋ္ဌော နာမ ဗြာဟ္မဏော။

အသီတိကောဋိ နိစယော၊ တဿ ပုတ္တော အဟောသဟံ။
သေလော ဣတိ မမံ နာမံ၊ ဆဋ္ဌင်္ဂေ ပါရမိံ ဂတော။

ဇဃ်ာဝိဟာရံ ဝိစရံ၊ သသိဿေဟိ ပုရက္ခတော။
ဇဋ္ဌာဘာရိကဘရိတံ၊ ကေဏိယံ နာမ တာပသံ။

ပဋိယတ္တာဟုတိံ ဒိသ္ဒာ၊ ဣဒံ ဝစနမဗြဝိံ။
အာဝါဟော ဝါ ဝိဝါဟော ဝါ၊ ရာဇာ ဝါ တေ နိမန္တိတော။

အာဟုတိံ ယိဋ္ဌုကာမောဟံ၊ ဗြာဟ္မဏေ ဒေဝသမ္မတေ။
န နိမန္တေမိ ရာဇာနံ၊ အာဟုတီ မေ န ဝိဇ္ဇတိ။

န စတ္ထိ မယှမာဝါဟော၊ ဝိဝါဟော မေ န ဝိဇ္ဇတိ။
သကျာနံ နန္ဒိဇနနော၊ သေဋ္ဌော လောကေ သဒေဝကေ။

သဗ္ဗလောကဟိတတ္ထာယ၊ သဗ္ဗသတ္တသုခါဝဟော။
သော မေ နိမန္တိတော အဇ္ဇ၊ တဿေတံ ပဋိယာဒနံ။

တိမ္ဗရူသကဝဏ္ဏာဘော၊ အပ္ပမေယျော အနူပမော။
ရူပေနာ'သဒိသော ဗုဒ္ဓေါ၊ သ္ဒာတနာယ နိမန္တိတော။

ဥက္ကာမုခပဟဋ္ဌောဝ၊ ခဒိရင်ါရသန္နိဘော။
ဝိဇ္ဇူပမော မဟာဝီရော၊ သော မေ ဗုဒ္ဓေါ နိမန္တိတော။

ပဗ္ဗတဂ္ဂေ ယထာ အစ္စိ၊ ပုဏ္ဏမာယေဝ စန္ဒိမာ။
နဋ္ဌဂ္ဂိဝဏ္ဏသင်္ကာသော၊ သော မေ ဗုဒ္ဓေါ နိမန္တိတော။

အသမ္ဘီတော ဘယာတီတော၊ ဘဝန္တကရဏော မုနိ။
သီဟူပမော မဟာဝီရော၊ သော မေ ဗုဒ္ဓေါ နိမန္တိတော။

ကုသလော ဗုဒ္ဓဓမ္မေဟိ၊ အပသယ္ဟော ပရေဟိ သော။
နာဂူပမော မဟာဝီရော၊ သော မေ ဗုဒ္ဓေါ နိမန္တိတော။

သဒ္ဓမ္မာစာရကုသလော၊ ဗုဒ္ဓနာဂေါ အသာဒိသော။
ဥသဘူပမော မဟာဝီရော၊ သော မေ ဗုဒ္ဓေါ နိမန္တိတော။

အနန္တဝဏ္ဏော အမိတယသော၊ ဝိစိတ္တသဗ္ဗလက္ခဏော။
သက္ကူပမော မဟာဝီရော၊ သော မေ ဗုဒ္ဓေါ နိမန္တိတော။

ဝသီ ဂဏီ ပတာပီ စ၊ တေဇသီ စ ဒုရာသဒေါ။
ဗြဟ္မူပမော မဟာဝီရော၊ သော မေ ဗုဒ္ဓေါ နိမန္တိတော။

ပတ္တဓမ္မော ဒသဗလော၊ ဗလာတိဗလပါရဂေါ။
ဓရဏူပမော မဟာဝီရော၊ သော မေ ဗုဒ္ဓေါ နိမန္တိတော။

သီလဝိစိသမာကိဏ္ဏော၊ ဓမ္မဝိညာဏခေါဘိတော။
ဥဒဓူပမော မဟာဝီရော၊ သော မေ ဗုဒ္ဓေါ နိမန္တိတော။

ဒုရာသဒေါ ဒုပ္ပသဟော၊ အစလော ဥဂ္ဂတော ဗြဟာ။
နေရူပမော မဟာဝီရော၊ သော မေ ဗုဒ္ဓေါ နိမန္တိတော။

အနန္တဉာဏော အသမသမော၊ အတုလော အဂ္ဂတံ ဂတော။
ဂဂနူပမော မဟာဝီရော၊ သော မေ ဗုဒ္ဓေါ နိမန္တိတော။

ပတိဋ္ဌာ ဘယဘီတာနံ၊ တာဏော သရဏဂါမိနံ။
အဿာသကော မဟာဝီရော၊ သော မေ ဗုဒ္ဓေါ နိမန္တိတော။

အာသယော ဗုဒ္ဓိမန္တာနံ၊ ပုညက္ခေတ္တံ သုခေသိနံ။
ရတနာကရော မဟာဝီရော၊ သော မေ ဗုဒ္ဓေါ နိမန္တိတော။

အဿာသကော ဝေဒကရော၊ သာမညဖလဒါယကော။
မေဃူပမော မဟာဝီရော၊ သော မေ ဗုဒ္ဓေါ နိမန္တိတော။

လောကစက္ခု မဟာတေဇော၊ သဗ္ဗတမဝိနောဒနော။
သူရိယူပမော မဟာဝီရော၊ သော မေ ဗုဒ္ဓေါ နိမန္တိတော။

အာရမ္မဏဝိမုတ္တီသု၊ သဘာဝဒဿနော မုနိ။
စန္ဒူပမော မဟာဝီရော၊ သော မေ ဗုဒ္ဓေါ နိမန္တိတော။

ဗုဒ္ဓေါ သမုဿိတော လောကေ၊ လက္ခဏေဟိ အလင်္ကတော။
အပ္ပမေယျော မဟာဝီရော၊ သော မေ ဗုဒ္ဓေါ နိမန္တိတော။

ယဿ ဉာဏံ အပ္ပမေယျံ၊ သီလံ ယဿ အနူပမံ။
ဝိမုတ္တိ အသဒိသာ ယဿ၊ သော မေ ဗုဒ္ဓေါ နိမန္တိတော။

ယဿ ဓိတိ အသဒိသာ၊ ထာမော ယဿ အစိန္တိယော။
ယဿ ပရက္ကမော ဇေဋ္ဌော၊ သော မေ ဗုဒ္ဓေါ နိမန္တိတော။

ရာဂေါ ဒေါသော စ မောဟော စ၊ ဝိသာ သဗ္ဗေ သမူဟတာ။
အဂဒူပမော မဟာဝီရော၊ သော မေ ဗုဒ္ဓေါ နိမန္တိတော။

ကွေသဗျာဓိဗဟုဒုက္ခ- သဗ္ဗတမဝိနောဒနော။
ဝေဇ္ဇူပမော မဟာဝီရော၊ သော မေ ဗုဒ္ဓေါ နိမန္တိတော။

ဗုဒ္ဓေါတိ ဘော ယံ ဝဒေသိ၊ ဃောသောပေ'သော သုဒုလ္လဘော။
ဗုဒ္ဓေါ ဗုဒ္ဓေါတိ သုတ္ဓာန၊ ပီတိ မေ ဥဒပဇ္ဇထ။

အဗ္ဘန္တရံ အဂဏ္ဍန္တံ၊ ပီတိ မေ ဗဟိ နိစ္ဆရေ။
သောဟံ ပီတိမနော သန္တော၊ ဣဒံ ဝစနမဗြဝိံ။

ကဟံ နု ခေါ သော ဘဂဝါ၊ လောကဇေဋ္ဌော နရာသဘော။
တတ္ထ ဂန္ဓာ နမဿိဿံ၊ သာမညဖလဒါယကံ။

ပဂ္ဂယ္ဟ ဒက္ခိဏံ ဗာဟုံ၊ ဝေဒဇာတော ကတညလိ။
အာစိက္ခိ မေ ဓမ္မရာဇံ၊ သောကသလ္လဝိနောဒနံ။

ဥဒေန္ဟံ ဝ မဟာမေဃံ၊ နိလံ အဉ္ဇနသန္နိဘံ။
သာဂရံ ဝိယ ဒိဿန္တံ၊ ပဿသေ'တံ မဟာဝနံ။

ဏ္ဍေ သော ဝသတေ ဗုဒ္ဓေါ၊ အဒန္တဒမကော မုနိ။
ဝိနယန္တော စ ဝေနေယ္ယေ၊ ဗောဓေန္တော ဗောဓိပက္ခိယေ။

ဝိပါသိတောဝ ဥဒကံ၊ ဘောဇနံ ဇိဃစ္ဆိတော။
ဂါဝိ ယထာ ဝစ္ဆဂိဒ္ဓါ၊ ဧဝါဟံ ဝိစိနိံ ဇိနံ။

အာစာရဥပစာရညူ၊ ဓမ္မာနုဆ္ဆဝိသံဝရံ။
သိက္ခာပေမိ သကေ သိဿေ၊ ဂစ္ဆန္တေ ဇိနသန္တိကံ။

ဒုရာသဒါ ဘဂဝန္တော၊ သိဟာဝ ကေစာရိနော။
ပဒေ ပဒံ နိက္ခိပန္တော၊ အာဂစ္ဆေယျာထ မာဏဝါ။

အာသီဝိသော ယထာ ဃောရော၊ မိဂရာဇာဝ ကေသရီ။
မတ္တော၀ ကုဉ္ဇရော ဒန္တီ၊ ဧဝံ ဗုဒ္ဓါ ဒုရာသဒါ။

ဥက္ကာသိတဉ္ဇ ဒီပိတံ၊ အစ္ဆုပေက္ခိယ မာဏဝါ။
ပဒေ ပဒံ နိက္ခိပန္တော၊ ဥပေထ ဗုဒ္ဓသန္တိကံ။

ပဋိသလ္လာနဂရုကာ၊ အပ္ပသဒ္ဒါ ဒုရာသဒါ။
ဒုရုပသင်္ကမာ ဗုဒ္ဓါ၊ ဂရု ဟောန္တိ သဒေဝကေ။

ယဒါဟံ ပဠီ ပုစ္ဆာမိ၊ ပဋိသမ္ဘေဒယာမိ ဝါ။
အပ္ပသဒ္ဒါ တဒါ ဟောထ၊ မုနိဘူတာဝ တိဋ္ဌထ။

ယံ သော ဒေသေတိ သမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ခေမံ နိဗ္ဘာနပတ္တိယာ။
တမေဝတ္ထံ နိသာမေထ၊ သဒ္ဓမ္မသဝနံ သုခံ။

ဥပသင်္ကမ္မ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ သမ္ဗောဓိံ မုနိနာ အဟံ။
တံ ကထံ ဝိတိသာရေတ္ဝာ၊ လက္ခဏေ ဥပဓာရယိံ။

လက္ခဏေ ဒွေ စ ကဓိမိ၊ ပဿာမိ တိံသလက္ခဏေ။
ကောသောဟိတဝတ္ထဂုယ္ဟံ၊ ဣန္ဒိယာ ဒဿယိ မုနိ။

ဇိဝ့ံ နိန္နာမယိတ္ဘာန၊ ကဏ္ဏသောတေ စ နာသိကေ။
ပဋိမသိ နလာဋန္တံ၊ ကေဝလံ ဆာဒယိ ဇိနော။

တဿဟံ လက္ခဏော ဒိသွာ၊ ပရိပုဏ္ဏော သမုဒ္ဒနေ။
ဗုဒ္ဓေါတိ နိဋ္ဌံ ဂန္ဆာန၊ သဟ သိဿေဟိ ပဗ္ဗဇိံ။

သတေဟိ တီဟိ သဟိတော၊ ပဗ္ဗဇိံ အနဂါရိယံ။
အနုမာသေ အသမ္ဘတ္တေ၊ သဗ္ဗေ ပတ္တာဘ နိဗ္ဗုတိံ။

ဧကတော ကမံ ကတ္ဘာန၊ ပုညကွေတ္တေ အနုတ္တရေ။
ဧကတော သံသရိတ္ဘာန၊ ဧကတော ဝိနိဝတ္တယုံ။

ဂေါပါနသိယော ဒတ္ဘာန၊ ပုဂ္ဂမေ့ ဝသိံ အဟံ။
တေန ကမ္မေန သုကတေန၊ အဋ္ဌ ဟေတူ လဘာမဟံ။

ဒိသာသု ပူဇိတော ဟောမိ၊ ဘောဂါ စ အမိတာ မမ။
ပတိဋ္ဌာ ဟောမိ သဗ္ဗေသံ၊ တာသော မမ နာ ဝိဇ္ဇတိ။

ဗျာဓယော မေ နာ ဝိဇ္ဇန္တိ၊ ဒိဃာယုံ ပါလယာမိ စ။
သုခုမဋ္ဌဝိကော ဟောမိ၊ အာဝါသေ ပတ္ထိတေ ဝသေ။

အဋ္ဌ ဂေါပါနသိ ဒတ္ဘာ၊ ပုဂ္ဂမေ့ ဝသိံ အဟံ။
ပဋိသန္ဓိဒါရဟတ္တာဉ္စ၊ တေံ မေ အပရဋ္ဌမံ။

သဗ္ဗဝေါသိတဝေါသာနော၊ ကတကိစ္စော အနာသဝေါ။
အဋ္ဌ ဂေါပါနသိ နာမ၊ တဝ ပုတ္တော မဟာမုနိ။

ပဉ္စ ထမ္ဘာနိ ဒတ္ဘာန၊ ပုဂ္ဂမေ့ ဝသိံ အဟံ။
တေန ကမ္မေန သုကတေန၊ ပဉ္စ ဟေတူ လဘာမဟံ။

အစလော ဟောမိ မေတ္တာယ၊ အနုနဂ်ေါ ဘဝါမဟံ။
အာဒေယျဝစနော ဟောမိ၊ နာ ဓံသေမိ ယထာ အဟံ။

အဘန္တံ ဟောတိ မေ စိတ္တံ၊ အဓိလော ဟောမိ ကဿစိ။
တေန ကမ္မေန သုကတေန၊ ဝိမလော ဟောမိ သာသနေ။

သဂါရဝေါ သပ္ပတိဿော၊ ကတကိစ္စော အနာသဝေါ။
သာဝကော တေ မဟာဝီရ၊ ဘိက္ခု တံ ဝန္ဒတေ မုနိ။

ကတ္ဝာ သုကတပလ္လင်္ကံ၊ သာလာယံ ပညပေသဟံ။
တေန ကမ္မေန သုကတေန၊ ပဥ္စ ဟေတူ လဘာမဟံ။

ဥစ္ဆေ ကုလေ ပဇာယိတ္ဝာ၊ မဟာဘောဂေါ ဘဝါမဟံ။
သဗ္ဗသမ္ပတ္တိကော ဟောမိ၊ မဇ္ဈေရံ မေ နဝိဇ္ဇတိ။

ဂမနေ ပတ္ထိတေ မယ်ံ၊ ပလ္လင်္ကော ဥပတိဋ္ဌတိ။
သဟ ပလ္လင်္ကသေဋ္ဌေန၊ ဂစ္ဆာမိ မမ ပတ္ထိတံ။

တေန ပလ္လင်္ကဒါနေန၊ တမံ သဗ္ဗံ ဝိနောဒယိ"ံ။
သဗ္ဗာဘိညာဗလပပ္တော၊ ထေရော ဝန္ဒကိ တံ မုနိ။

ပရကိစ္စ-ဏ္ဍကိစ္စာနိ၊ သဗ္ဗကိစ္စာနိ သာဓယိ"ံ။
တေန ကမ္မေန သုကတေန၊ ပါဝိသိ" အာဘယံ ပုရံ။

ပရိနိဋ္ဌိတသာလမ္ပိ၊ ပရိဘောဂမဒါသဟံ။
တေန ကမ္မေန သုကတေန၊ သေဋ္ဌတ္တံ အဇ္ဈုပါဂတော။

ယေ ကေစိ ဒမကာ လောကေ၊ ဟတ္ထိအဿေ ဒမေန္တိ ယေ။
ကရိတ္ဝာ ကာရဏာ နာနာ၊ ဒါရုဏေန ဒမေန္တိ တေ။

န ဟေဝံ တ္ဝံ မဟာဝီရ၊ ဒမေသိ နရနာရိယော။
အဒဏ္ဍေန အသတ္ထေန၊ ဒမေသိ ဥတ္တမေ ဒမေ။

ဒါနသ ဝဏ္ဏော ကိတ္တေန္တော၊ ဒေသနာကုသလော မုနိ။
ဧကပဠံ ကထေန္တော၀၊ ဗောဓေသိ တိသတေ မုနိ။

ဒန္တော မယံ သာရထိနာ၊ သုဝိမုတ္တာ အနာသဝါ။
သဗ္ဗာဘိညာဗလပတ္တာ၊ နိဗ္ဗုတာ ဥပဓိက္ခယေ။

သတသဟဿိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဒါနမဒဒိ" တဒါ။
အတိက္ကန္တာ ဘယာ သဗ္ဗေ၊ သာလာဒါနဿိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယ္ဟံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန"န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတ္ဝာ သတ္ထာရံ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ အညံ ဗျာကရောန္တော—

၈၃၈။ "ယံ တံ သရဏမာဂမ္ဟ၊ ဇုတော အဇ္ဇမေ စက္ခုမ။
သတ္တရတ္တေန ဘဂဝါ၊ ဒန္တာမ္ဟ တဝ သာသနေ"တိ

ဂါထမာဟ။ တဿတ္ထော—ပဇ္ဇဟိ စက္ခုံဟိ **စက္ခုမ** ဘဂဝါ ယသ္မာ မယံ ဣတော အတိတေ **အဒ္ဒမေ** ဒိဝသေ တံ သရဏံ **အဂမိမှ**။ တသ္မာ သတ္တရတ္တေန တဝ သာသနေ ဒမကေန[1] **ဒန္တော အမှ**၊ အဟော **စေ** သရဏဂမနဿ အာနုဘာဝေါတိ။ တတော ပရံ—

၈၃၉။ “တုဝံ ဗုဒ္ဓေါ တုဝံ သတ္ထာ၊ တုဝံ မာရာဘိဘူ မုနိ။
တုဝံ အနုသယေ ဆေတ္ဝာ၊ တိဏ္ဏော တာရေသိ’မံ ပဇံ။

၈၄၀။ ဥပဓိ တေ သမတိက္ကန္တော၊ အာသဝါ တေ ပဒါလိတာ။
သီဟော၀ အနုပါဒါနော၊ ပဟီနဘယဘေရဝေါ”တိ—

ဣမာဟိ ဒ္ဝီဟိ ဂါထာဟိ အဘိတ္ထဝိတ္ဝာ ဩသာနဂါထာယ သတ္ထာရံ ဝန္ဒနံ ယာစတိ—

၈၄၁။ “ဘိက္ခဝေါ တိသတာ ဣမေ၊ တိဋ္ဌန္တိ ပဇ္ဇလိကတာ။
ပါဒေ ဝိရ ပသာရေဟိ၊ နာဂါ ဝန္ဒန္တု သတ္ထုနော”တိ။

တတ္ထ **တုဝံ ဗုဒ္ဓေါ**တိ တ္ဝမေ၀ ဣမသ္မိံ လောကေ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓေါ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာဒိအတ္ထေန သတ္တာနံ အနုသာသနတော တ္ဝမေ၀ **သတ္ထာ**။ သဗ္ဗေသံ မာရာနံ အဘိဘဝနတော **မာရာဘိဘူ**။ မုနိဘာဝတော **မုနီ**။ **အနုသယေ ဆေတ္ဝာ**တိ ကာမရာဂါဒိကေ အနုသယေ အရိယမဂ္ဂသတ္ထေန ဆိန္ဒိတ္ဝာ။ **တိဏ္ဏော**တိ သယံ သံသာရမဟောဃံ တိဏ္ဏော၊ ဒေသနာဟတ္ထေန ဣမံ **ပဇံ** သတ္တကာယံ တာရေသိ။ **ဥပဓီ**တိ ခန္ဓူပဓိအာဒယော သဗ္ဗေ ဥပဓိ။ **အနုပါဒါနော**တိ သဗ္ဗသော ပဟီနကာမုပါဒါနာဒိကော။ ဧဝံ ဝတ္ဝာ ထေရော သပရိသော သတ္ထာရံ အဘိဝန္ဒတီတိ။

သေလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ကာဠိဂေါဓပုတ္တဘဒ္ဒိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ယာတံ မေ ဟတ္ထိဂိ၀ါယာဘိအာဒိကာ အာယသ္မတော ဘဒ္ဒိယတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ မဟာဘောဂကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ ဝိညုတံ ပတ္တော ကေဒိဝသံ သတ္ထု သန္တိကေ ဓမ္မံ သုဏန္တော သတ္ထာရာ ကေ ဘိက္ခူ

၁-နတ္ထိ (သီ)

ဥစ္စာကုလိကာနံ အဂ္ဂဌာနေ ဌပိယမာနံ ဒိသ္ဝာ သယမ္ပိ တံ ဌာနန္တရံ ပတ္ထေတ္ဝာ သတ္ထာဟံ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ ဘိက္ခုသံဃဿ မဟာဒါနံ ဒတ္ဝာ ပဏိဓာနံ အကာသိ။ သတ္ထာပိဿ အနန္တရာယေန သမိဇ္ဈနဘာဝံ ဒိသ္ဝာ ဗျာကာသိ၊ သောပိ တံ ဗျာကရဏံ သုတ္ဝာ ဥစ္စာကုလိကသံဝတ္တနိကံ ကမ္မံ ပုန္ဆိတ္ဝာ ဓမ္မဿဝနဿ ကာရာပနံ, ဓမ္မမဏ္ဍပေ အာသနဒါနံ, ဗီဇနိဒါနံ[1], ဓမ္မကထိကာနံ ပူဇာသက္ကာရကရဏံ, ဥပေါသထာဂါရေ ပဋိဿယဒါနန္တိ ဧဝမာဒိ ယာဝဇီဝံ ဗဟုပုညံ ကတ္ဝာ တတော စုတော ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ကဿပဿ ဘဂဝတော အပရဘာဂေ အမ္ဟာကံ ဘဂဝတော ဥပ္ပတ္တိယာ ပုရေတရံ ဗာရာဏသိယံ ကုဋုမ္ဗိယသေရေ နိဗ္ဗတ္တော သမ္ဗဟုလေ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေ ပိဏ္ဍာယ စရိတ္ဝာ ကေသို်ယေဝ ဌာနေ သမာဂန္ဆာ ဘတ္တဝိဿဂ္ဂံ ကရောန္တေ ဒိသ္ဝာ တတ္ထ ပါသာဏဖလကာနိ အတ္ထရိတ္ဝာ ပါဒေါဒကာဒိ် ဥပဋ္ဌပေန္တော ယာဝဇီဝံ ဥပဋ္ဌဟိ။

သော ကံ ဗုဒ္ဓန္တရံ ဒေဝမနုဿေသု သံသရိတ္ဝာ ဣမသ္မိ် ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကပိလဝတ္ထုနဂရေ သာကိယရာဇကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ၊ **ဘဒ္ဒိယော**တိဿ နာမံ အဟောသိ။ သော ဝယပ္ပတ္တော အနုရုဒ္ဓါဒိဟိ ပဉ္စဟိ ခတ္တိယေဟိ သဒ္ဓိ် သတ္ထရိ အနုပိယမ္ဗဝနေ ဝိဟရန္တေ သတ္ထု သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တံ သတ္ထာ အပရဘာဂေ ဇေတဝနေ အရိယဂဏမဇ္ဈေ နိသိန္နော ဥစ္စာကုလိကာနံ ဘိက္ခူနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေသိ။ သော ဖလသုခေန နိဗ္ဗာနသုခေန စ ဝိတိနာမေန္တော အရညဂတောပိ ရုက္ခမူလဂတောပိ သုညာဂါရဂတောပိ "အဟော သုခံ, အဟော သုခ"န္တိ အဘိက္ခဏံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။ တံ သုတ္ဝာ ဘိက္ခူ သတ္ထု အာရောစေသုံ "အာယသ္မာ ဘဒ္ဒိယော ကာဠိဂေါဓာယ ပုတ္တော အဘိက္ခဏံ 'အဟော သုခံ, အဟော သုခ'န္တိ ဝဒတိ၊ အနဘိရတော မညေ ဗြဟ္မစရိယံ စရတီ"တိ။ သတ္ထာ တံ ပက္ကောသာပေတ္ဝာ "သစ္စံ ကိရ တွံ ဘဒ္ဒိယ အဘိက္ခဏံ 'အဟော သုခံ, အဟော သုခ'န္တိ ဝဒသီ"တိ ပုစ္ဆိ။ သော "သစ္စံ ဘဂဝါ"တိ ပဋိဇာနိတ္ဝာ "ပုဗ္ဗေ မေ ဘန္တေ ရဇ္ဇံ ကာရေန္တသ္ဿ သုသံဝိဟိတာရက္ခာ အဟောသိ်၊ တထာပိ ဘီတော ဥဗ္ဗိဂ္ဂေါ ဥဿင်္ကီတော ဝိဟာသိ်။ ဣဒါနိ ပန ပဗ္ဗဇိတော အဘီတော အနုဗ္ဗိဂ္ဂေါ အနုဿင်္ကီတော ဝိဟရာမီ"တိ ဝတ္ဝာ—

၈၄၂။ "ယာတံ မေ ဟတ္ထိဂဝါဃ၊ သုခုမာ ဝတ္ထာ ပဓာရိတာ။
သာလိနံ ဘြဒနော ဘုတ္တော၊ သုစိမံသူပသေစနော။

၁-ဗီဇနဒါနံ (သီ)

၈၄၃။ သော'ဇ္ဇ ဘဒ္ဒေါ သာတဘိကော၊ ဥဉ္ဆာပတ္တာဂတေ ရတော။
ဗျာယတိ အနုပါဒါနော၊ ပုတ္တော ဂေါဓာယ ဘဒ္ဒိယော။

၈၄၄။ ပံသုကူလိ သာတဘိကော၊ ဥဉ္ဆာပတ္တာဂတေ ရတော။
ဗျာယတိ အနုပါဒါနော၊ ပုတ္တော ဂေါဓာယ ဘဒ္ဒိယော။

၈၄၅။ ပိလိ္လပါတိ သာတဘိကော။ပ။

၈၄၆။ တေစီဝရိ သာတဘိကော။ပ။

၈၄၇။ သပဒါနစာရိ သာတဘိကော။ပ။

၈၄၈။ ကောသနိ သာတဘိကော။ပ။

၈၄၉။ ပတ္တပိလ္လိ သာတဘိကော။ပ။

၈၅၀။ ခလုပစ္ဆာဘတ္တိ သာတဘိကော။ပ။

၈၅၁။ အာရညိကော သာတဘိကော။ပ။

၈၅၂။ ရုက္ခမူလိကော သာတဘိကော။ပ။

၈၅၃။ အဗ္ဘောကာသိ သာတဘိကော။ပ။

၈၅၄။ သောသာနိကော သာတဘိကော။ပ။

၈၅၅။ ယထာသန္ထတိကော သာတဘိကော။ပ။

၈၅၆။ နေသဇ္ဇိကော သာတဘိကော။ပ။

၈၅၇။ အပ္ပိစ္ဆော သာတဘိကော။ပ။

၈၅၈။ သန္တုဋ္ဌော သာတဘိကော။ပ။

၈၅၉။ ပဝိဝိတ္တော သာတဘိကော။ပ။

၈၆၀။ အသံသဋ္ဌော သာတဘိကော။ပ။

၈၆၁။ အာရဒ္ဓဝီရိယော သာတတိကော။ပ။

၈၆၂။ ဟိတ္ဝာ သတပလံ ကံသံ၊ သောဝဏ္ဏံ သတရာဇိကံ။
အဂ္ဂဟိ ဝတ္တိကာပတ္တံ၊ ဧဒံ ဒုတိယာဘိသေစနံ။

၈၆၃။ ဥစ္စေ မဏ္ဍလိပါကာရေ၊ ဒဋ္ဌမဋ္ဌာလကောဋ္ဌကေ။
ရက္ခိတော ခဂ္ဂဟတ္ထေဟိ၊ ဥတ္တသံ ဝိဟရိ ပုရေ။

၈၆၄။ သော'ဇ္ဇ ဘဒ္ဒေါ အနုတြာသီ၊ ပဟီနဘယဘေရဝေါ။
ဈာယတိ ဝနမောဂယှ၊ ပုတ္တော ဂေါဓာယ ဘဒ္ဒိယော။

၈၆၅။ သီလက္ခန္ဓေ ပတိဋ္ဌာယ၊ သတိ ပညဥ္ဇ ဘာဝယံ။
ပါပုဏိ အနုပုဗ္ဗေန၊ သဗ္ဗသံယောဇနက္ခယ"န္တိ—

ဧမာဟိ ဂါထာဟိ သတ္ထု ပုရတော သီဟနာဒံ နဒိ။

တတ္ထ **ယာတံ မေ ဟတ္ထိဂီဝါယာ**တိ ဘန္တေ ပုဗ္ဗေ မယာ ဂစ္ဆန္တေနာပိ ဟတ္ထိဂီဝါယ ဟတ္ထိက္ခန္ဓေ နိသီဒိတ္ဝာ ယာတံ စရိတံ။ ဝတ္ထာနိ ပရိဟရန္တေနာပိ **သုခုမာ** သုခသမ္ဖဿာ ကာသိကဝတ္ထဝိသေသာ ဓာရိတာ။ ဩဒနံ ဘုဥ္ဇန္တေနာပိ တိဝဿိကာနံ ပုရာဏဂန္ဓသာလီနံ ဩဒနော တိတ္တိရကပိဥ္ဇရာဒိနာ သုစိနာ မံသေန ဥပသိတ္တတာယ **သုစိမံသူပသေစနော** ဘုတ္တော၊ တထာပိ တံ သုခံ နမယှံ စိတ္တပရိတောသကရံ အဟောသိ၊ ယထာ ဧတရဟိ ဝိဝေကသုခန္တိ ဒဿေန္တော အာဟ **"သော'ဇ္ဇ ဘဒ္ဒေါ"**တိအာဒိ။ ဧတ္ထ စ ဟတ္ထိဂ္ဂဟဏေနေဝ အဿရထယာနာနိ, ဝတ္ထဂ္ဂဟဏေန သဗ္ဗရာဇာလင်္ကာရာ, ဩဒနဂ္ဂဟဏေန သဗ္ဗဘောဇနဝိကတိ ဂဟိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **သော'ဇ္ဇာ**တိ သော အဇ္ဇ ဧတရဟိ ပဗ္ဗဇ္ဇာယံ ဋ္ဌိတော။ **ဘဒ္ဒေါ**တိ သီလာဒိဂုဏေဟိ သမန္နာဂတတ္တာ ဘဒ္ဒေါ။ **သာတတိကော**တိ သမဏဓမ္မေ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရေ သာတစ္စယုတ္တော။ **ဥဥ္ဇာ-ပတ္တာဂတေ ရတော**တိ ဥဥ္ဇာစရိယာယ ပတ္တေ အာဂတေ ပတ္တပရိယာပန္ဓေ အဘိရတော၊ တေနေဝ သန္တုဋ္ဌောတိ အဓိပ္ပါယော။ **ဈာယတီ**တိ ဖလ-သမာပတ္တိဈာနေန ဈာယတိ။ **ပုတ္တော ဂေါဓာယာ**တိ ကာဋ္ဌိဂေါဓာယ နာမ ခတ္တိယာယ ပုတ္တော။ **ဘဒ္ဒိယော**တိ ဧဝံနာမော အတ္တာနမေဝ ထေရော အညံ ဝိယ ကတ္ဝာ ဝဒတိ။

ဂဟပတိစီဝရံ ပဋိက္ခိပိတ္ဝာ ပံသုကူလိကင်သမာဒါနေန **ပံသုကူလိကော။** သံဃဘတ္တံ ပဋိက္ခိပိတ္ဝာ ပိဏ္ဍပါတိကင်သမာဒါနေန **ပိဏ္ဍပါတိကော။**

အတိရေကစိဝရံ ပဋိက္ခိပိတွာ တေစိဝရိကင်သမာဒါနေန **တေစိဝရိကော။** လောလုပ္ပစာရံ ပဋိက္ခိပိတွာ သပဒါနစာရိကင်သမာဒါနေန **သပဒါနစာရီ။** နာနာသနဘောဇနံ ပဋိက္ခိပိတွာ ဧကာသနိကင်သမာဒါနေန **ဧကာသနိကော။** ဒုတိယကဘာဇနံ ပဋိက္ခိပိတွာ ပတ္တပိဏ္ဍိကင်သမာဒါနေန **ပတ္တပိဏ္ဍိကော။** အတိရိတ္တဘောဇနံ ပဋိက္ခိပိတွာ ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကင်သမာဒါနေန **ခလုပစ္ဆာ-ဘတ္တိကော။** ဂါမန္တသေနာသနံ ပဋိက္ခိပိတွာ အာရညိကင်သမာဒါနေန **အာရညိကော။** ဆန္ဒဝါသံ ပဋိက္ခိပိတွာ ရုက္ခမူလိကင်သမာဒါနေန **ရုက္ခမူလိ-ကော။** ဆန္ဒရုက္ခမူလာနိ ပဋိက္ခိပိတွာ အဗ္ဘောကာသိကင်သမာဒါနေန **အဗ္ဘောကာသိကော။** နသုသာနံ ပဋိက္ခိပိတွာ သောသာနိကင်သမာဒါနေန **သောသာနိကော။** သေနာသနလောလုပ္ပံ ပဋိက္ခိပိတွာ ယထာသန္ထတိကင်-သမာဒါနေန **ယထာသန္ထတိကော။** သယနံ ပဋိက္ခိပိတွာ နေသဇ္ဇိကင်သမာ-ဒါနေန **နေသဇ္ဇိကော။** အယမေတ္ထ သခေ်ပေါ၊ ဝိတ္ထာရတော ပန ဓုတင်ကထာ **ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ**[၁] ဝုတ္တနယေနေဝ ဂဟေတဗ္ဗာ။

ဥစ္စေတိ ဥစ္စာဒိဋ္ဌာနေ, ဥပရိပါသာဒတာယ ဝါ ဥစ္စေ။ **မဏ္ဍလိပါကာရေ**တိ မဏ္ဍလာကာရေန ပါကာရပရိက္ခိတ္တေ။ **ဒဋ္ဌမန္ဒုာလကောဋ္ဌကေ**တိ ထိရေဟိ အဋ္ဌာလေဟိ ဒ္ဝါရကောဋ္ဌကေဟိ စ သမန္ဒာဂတေ၊ နဂရေတိ အတ္ထော။

သတိံ ပညဥ္ဇာတိ ဧတ္ထ သတိသီသေန သမာဓိံ ဝဒတိ၊ ဖလသမာပတ္တိ-နိရောဓသမာပတ္တိယော သန္ဓာယ "သတိံ ပညဥ္ဇ ဘာဝယ"နှိ ဝုတ္တော။ သေသံ တတ္ထ တတ္ထ ဝုတ္တနယတ္တာ ဥတ္တာနမေဝ။

ဧဝံ ထေရော သတ္ထု သမ္မုခါ သီဟနာဒံ နဒိ။ တံ သုတ္ဝာ ဘိက္ခူ အဘိပ္ပ-သန္ဒာ အဟေသုံ။

ကာဋ္ဌိဂေါဓာပုတ္တဘဒ္ဒိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-အဂ်ုလိမာလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဂစ္ဆံ ဝဒေသီတိအာဒိကာ အာယသ္မတော အဂ်ုလိမာလတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဋ္ဌူပ-နိဿယံ ကုသလံ ဥပစိနိတ္ဝာ ဧမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ ကောသလရညော ပုရောဟိတဿ ဘဂ္ဂဝဿ နာမ ဗြာဟ္မဏဿ ပုတ္တော ဟုတ္ဝာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ တဿ

၁-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၅၇-ပိဋ္ဌာဒိသု။

ဇာတဒိဝသေ သကလနဂရေ အာဝုဓာနိ ပဇ္ဇလိ်သု၊ ရညော စ မင်္ဂလာဝုဓံ သယနပိဋ္ဌေ ဌပိတံ ပဇ္ဇလိ၊ တံ ဒိသွာ ရာဇာ ဘီတော သံဝိဂ္ဂါ နိဒ္ဒံ န လဘိ။ ပုရောဟိတော တာယံ ဝေလာယံ နက္ခတ္တယောဂံ ဥလ္လောကေန္တော "စောရ-နက္ခတ္တေန ဇာတော"တိ သန္နိဋ္ဌာနမကာသိ။ သော ဝိဘာတာယ ရတ္တိယာ ရညော သန္တိကံ ဂတော သုခသေယ္ယံ ပုစ္ဆိ။ ရာဇာ "ကုတော အာစရိယ သုခသေယ္ယံ၊ ရတ္တိယံ မယှံ မင်္ဂလာဝုဓံ ပဇ္ဇလိ၊ တသ ကော နု ခေါ ဝိပါကော ဘဝိဿတီ"တိ။ မာ ဘာယိ မဟာရာဇ၊မယှံ ဃရေ ဒါရကော ဇာတော၊ တသ အာနုဘာဝေန သကလနဂရေပိ အာဝုဓာနိ ပဇ္ဇလိ်သူတိ။ ကိ် ဘဝိဿတီ အာစရိယာတိ။ ဒါရကော စောရော ဘဝိဿတီတိ။ ကိ် ဇကောရီ စောရော, ဥဒါဟု ဂဏဇေဋ္ဌကောတိ။ ဇကောရိကော ဒေဝ။ က်် နံ မာရေမာတိ။ "ဇကောရိကော စေ, ပဋိဇဂ္ဂထ တာဝ နဲ"န္တိ အာဟ။ တသ နာမံ ကရောန္တော ယသ္မာ ဇာယမာနော ရညော စိတ္တံ ဝိဟေသေန္တော ဇာတော၊ တသ္မာ **ဟိ်သကော**တိ ကတ္ဝာ ပဏ္ဍာ ဒိဋ္ဌံ အဒိဋ္ဌန္တိ ဝိယ **အဟိ်သကော**တိ ဝေါဟရိ်သု။

သော ဝယပ္ပတ္တော ပုဗ္ဗကမ္မဗလေန သတ္တန္နံ ဟတ္ထိနံ ဗလံ ဓာရေတိ၊ တသိဒံ ပုဗ္ဗကမ္မံ—ဗုဒ္ဓသုညေ လောကေ ကဿကော ဟုတ္ဝာ နိဗ္ဗတ္တော ဇကံ ပစ္စေက-ဗုဒ္ဓံ ဝဿောဒကေန တိန္နံ အလ္လစီဝရံ သိတပိဋ္ဌိတံ အတ္တနော ခေတ္တဘူမိ် ဥပဂတံ ဒိသွာ "ပုညက္ခေတ္တံ မေ ဥပဋ္ဌိတ"န္တိ သောမနဿဇာတော အဂ္ဂိ် ကတ္ဝာ အဒါသိ။ သော တသ ကမ္မသ ဗလေန နိဗ္ဗတ္တနိဗ္ဗတ္တဋ္ဌာနေ ထာမဇဝဗလသမ္ပန္နော စ ဟုတ္ဝာ ဇ္ဈမသို်ံ ပစ္ဆိမတ္တဘာဝေ သတ္တန္နံ ဟတ္ထိနံ ဗလံ ဓာရေတိ။ သော တက္ကသိလံ ဂန္ဒွာ ဒိသာပါမောက္ခသ အာစရိယသ သန္တိကေ ဓမ္မန္တေဝါသိ ဟုတ္ဝာ သိပ္ပံ ဥဂ္ဂဏှန္တော အာစရိယဗြာဟ္မဏံ တသ ဘရိယာ သက္ကစ္စံ ပဋိဇဂ္ဂတိ။ တေနသ သာ ဗြာဟ္မဏီ ဂေဟေ လဇ္ဇမာနေန ဘတ္တာဒိနာ သင်္ဂဟံ ကရောတိ။ တံ အသဟမာနာ အညေ မာဏဝါ အာစရိယေန သဒ္ဓိ် ဘေဒံ အကံသု။ ဗြာဟ္မဏော တေသံ ဝစနံ ဒ္ဗေ တယော ဝါရေ အသဒ္ဒဟန္တော ဟုတ္ဝာ ပစ္ဆာ သဒ္ဒဟိတ္ဝာ "မဟာဗလော မာဏဝေါ၊ နံ သက္ကာ ကေနစိ မာရာပေတုံ၊ ဥပါယေန နံ မာရေဿာမီ"တိ စိန္တေတ္ဝာ နိဋ္ဌိတသိပ္ပံ အတ္တနော နဂရံ ဂန္တုံ် အာပုစ္ဆန်ံ မာဏဝံ အာဟ "တာတ အဟိ်သက နိဋ္ဌိတသိပ္ပေန နာမ အန္တေဝါသိနာ အာစရိယသ ဂရု-ဒက္ခိဏာ ဒါတဗ္ဗာ၊ တံ မယှံ ဒေဟီ"တိ။ သာဓု အာစရိယ ကိ် ဒဿာမီတိ။ မနုဿာနံ သဟဿဒက္ခိဏာဟတ္ထိ်လိယော အာနေဟီတိ။ ဗြာဟ္မဏသ ကိရ အယမဿ အဓိပ္ပါယော—ဗဟူသု မာရိယမာနေသု ဇကေန္တော ဇကော နံ

မာရေယျာတိ။ တံ သုတ္ဝာ အဟိံသကော အတ္တနော စိရပရိစိတံ နိက္ကရဏတံ ပုရက္ခတ္ဝာ သန္ဒဒ္ဓပဉ္ဇာဝုဓော ကောသလရညော ဝိဇိတေ ဇာလိနံ ဝနံ ပဝိသိတ္ဝာ မဟာမဂ္ဂသမီပေ ပဗ္ဗတန္တရေ ဝသန္တော ပဗ္ဗတသိခရေ ဌတ္ဝာ မဂ္ဂေန[၁] ဂစ္ဆန္တေ မနုဿေ ဩလောကေတ္ဝာ ဝေဂေန ဂန္ဒ္ဒာ အဂ်ုလိယော ဂဟေတ္ဝာ ရုက္ခဂ္ဂေ ဩလမ္ဗေသိ။ တာ ဂိဇ္ဈာပိ ကာကာပိ ခါဒိံသု၊ ဘူမိယံ နိက္ခိတ္တာ ပူတိဘာဝံ အဂမံသု။ ဧဝံ ဂဏနာယ အပရိပူရမာနာယ လဒ္ဓါ လဒ္ဓါ အဂ်ုလိယော သုတ္တေန ဂန္ဆိတ္ဝာ မာလံ ကတ္ဝာ ယညောပစိတံ ဝိယ အံသေ ဩလမ္ဗေသိ၊ တတော ပဋ္ဌာယ **အဂ်ုလိမာလော**တ္ဝေဝဿ သမညာ အဟောသိ။

ဧဝံ တသ္မိံ မနုဿေ မာရေန္တေ မဂ္ဂေါ အဝဋ္ဌဉ္ဇော အဟောသိ။ သော မဂ္ဂေ မနုဿေ အလဘန္တော ဂါမူပစာရံ ဂန္ဒ္ဒာ နိလီယိတ္ဝာ အာဂတာဂတေ မနုဿေ မာရေတ္ဝာ အဂ်ုလိယော ဂဟေတ္ဝာ ဂစ္ဆတိ။ တံ ဥတ္ဝာ မနုဿာ ဂါမတော အပက္ကမိံသု၊ ဂါမာ သုညာ အဟေသုံ၊ တထာ နိဂမာ ဇနပဒါ စ။ ဧဝံ တေန သော ပဒေသော ဥဗ္ဗာသိတော အဟောသိ။ အဂ်ုလိမာလဿ စ ဧကာယ ဦနာ သဟဿအဂ်ုလိယော သဂ်ဟာ အဟေသုံ။ အထ မနုဿာ တံ စောရုပဒ္ဒဝံ ကောသလရညော အာရောစေသုံ။ ရာဇာ ပါတောဝ နဂရေ ဘေရိံ စရာပေသိ "သီဃံ အဂ်ုလိမာလစောရံ ဂဏ္ဍာမ၊ ဗလကာယော အာဂစ္ဆ-တူ"တိ။ တံ သုတ္ဝာ အဂ်ုလိမာလဿ မာတာ မန္တာဏီ နာမ ဗြာဟ္မဏီ တဿ ပိတရံ အာဟ "ပုတ္တော ကိရ တေ စောရော ဟုတ္ဝာ ဗ္ဗဒဋ္ဌိဒဋ္ဌ ကရောတိ၊ တံ 'ဤဒိသံ မာ ကရီ'တိ သညာပေတ္ဝာ အာနေဟိ၊ အညထာ နံ ရာဇာ ဃာတေ-ယျာ"တိ။ ဗြာဟ္မဏော "နမယ်ှ တာဒိသေဟိ ပုတ္တေဟိ အတ္ထော၊ ရာဇာ ယံ ဝါ တံ ဝါ ကရောတူ"တိ အာဟ။ အထ ဗြာဟ္မဏီ ပုတ္တသိနေဟေန[၂] ပါထေယျံ ဂဟေတ္ဝာ "မမ ပုတ္တံ သညာပေတ္ဝာ အာနေဿာမီ"တိ မဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇိ။ ဘဂဝါ "အသံ 'အဂ်ုလိမာလံ အာနေဿာမီ'တိ ဂစ္ဆတိ၊ သစေ သာ ဂမိဿတိ၊ အဂ်ုလိမာလော 'အဂ်ုလိသဟဿံ ပူရေဿာမီ'တိ မာတရမ္ပိ မာရေဿတိ၊ သော စ ပစ္ဆိမဘဝိကော၊ သစာဟံ နဂမိဿံ၊ မဟာဇာနိ အဘဝိဿာ"တိ ဥတ္ဝာ ပစ္ဆာဘတ္တံ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တော သယမေဝ ပတ္တစီဝရံ ဂဟေတ္ဝာ အဂ်ုလိမာလံ ဥဒ္ဒိဿ တိံသယောဇနိကံ မဂ္ဂံ ပဒသာဝ ပဋိပဇ္ဇမာနော အန္တရာ-မဂ္ဂေ ဂေါပါလကာဒီဟိ ဝါရိယမာနောပိ ဇာလိနံ ဝနံ ဥပဂစ္ဆိ။ တသ္မိံ စ ခဏေ တဿ မာတာ တေန ဒိဋ္ဌာ၊ သော မာတရံ ဒူရတောဝ ဒိသ္ဝာ "မာတရမ္ပိ မာရေတ္ဝာ အဇ္ဇ ဦနဂ်ုလိံ ပူရေဿာမီ"တိ အသိံ ဥက္ခိပိတ္ဝာ ဥပဓာဝိ၊

၁-မဂ္ဂေ (သီ) ၂-ပုတ္တသိနေဟဿ ဗလဝဘာဝေန (သီ)

တေသံ ဥဘိန္နံ အန္တရေ ဘဂဝါ အတ္တာနံ ဒဿေသိ၊ အဂ်လိမာလော ဘဂဝန္တံ ဒိသ္ဝာ "ကိံ မေ မာတရံ ဝဓိတ္ဝာ အဂ်လိယာ ဂဟိတေန၊ ဇီဝတု မေ မာတာ၊ ယန္နူနာဟံ ဣမံ သမဏံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေတ္ဝာ အဂ်လိံ ဂဏ္ဍေယျ"န္တိ ဥက္ခိတ္တာသိကော ဘဂဝန္တံ ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော အနုဗန္ဓိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ တထာရူပံ ဣဒ္ဓါဘိသခ်ါရံ အဘိသခ်ါသိ[1]၊ ယထာ ပကတိဣရိယာပထေန ဂစ္ဆန္တမ္ပိ အတ္တာနံ အဂ်လိမာလော သဗ္ဗထာမေန မာဝန္တောပိ န သက္ကောတိ သမ္ပာပုဏိတုံ။ သော ပရိဟီနဇဝေါ ဃုရုဃုရုပဿာသီ ကစ္ဆေဟိ သေဒံ မုဉ္ဇန္တော ပဒံ[2] ဥဒ္ဓရိတုမ္ပိ အသက္ကောန္တော ခါဏု ဝိယ ဋ္ဌိတော ဘဂဝန္တံ "တိဋ္ဌ တိဋ္ဌ သမဏာ"တိ အာဟ။ ဘဂဝါ ဂစ္ဆန္တောဝ "ဋ္ဌိတော အဟံ အဂ်လိမာလ၊ တ္ဝဉ္ဇ တိဋ္ဌာ"တိ အာဟ။ သော "ဣမေ ခေါ သမဏာ သကျပုတ္တိယာ သစ္စဝါဒိနော၊ အယံ သမဏော ဂစ္ဆန္တောယေဝ 'ဋ္ဌိတော အဟံ အဂ်လိမာလ၊ တ္ဝဉ္ဇ တိဋ္ဌာ'တိ အာဟ၊ အဟဉ္ဇမ္ပိ ဋ္ဌိတော၊ ကော နု ခေါ ဣမဿ အဓိပ္ပါယော၊ ပုစ္ဆိတ္ဝာ နံ ဇာနိဿာမီ"တိ ဘဂဝန္တံ ဂါထာယ အဇ္ဈဘာသိ—

၈၆၆။ "ဂစ္ဆံ ဝဒေသိ သမဏ ဋ္ဌိတောမ္ပိ၊
　　မမဉ္ဇ ဗြူသိ ဋ္ဌိတ'မဋ္ဌိတောတိ။
　　ပုစ္ဆာမိ တံ သမဏ ဧတမတ္ထံ၊
　　ကထံ ဋ္ဌိတော တ္ဝံ, အဟမဋ္ဌိတောမ္ပိ"တိ။

တတ္ထ **သမဏာ**တိ ဘဂဝန္တံ အာလပတိ။ **မမ**န္တိ မံ။ **ကထ**န္တိ ကေနာကာရေန။ အယဉ္ဇေတ္ထ အတ္ထော—သမဏ တ္ဝံ ဂစ္ဆန္တောဝ သမာနော "ဋ္ဌိတောမ္ပိ"တိ ဝဒေသိ။ မမဉ္ဇ ဋ္ဌိတံယေဝ "အဋ္ဌိတော"တိ ဗြူသိ ဝဒေသိ၊ ကာရဏေနေတ္ထ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ တသ္မာ တံ သမဏံ အဟံ ဧတမတ္ထံ ပုစ္ဆာမိ။ ကထံ ကေနာ-ကာရေန တ္ဝံ ဋ္ဌိတော အဟောသိ၊ အဟဉ္ဇ အဋ္ဌိတောမ္ပိတိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ ဘဂဝါ—

၈၆၇။ "ဋ္ဌိတော အဟံ အဂ်လိမာလ သဗ္ဗဒါ၊
　　သဗ္ဗေသု ဘူတေသု နိဓာယ ဒဏ္ဍံ။
　　တုဝံ စ ပါဏေသု အသညတောသိ၊
　　တသ္မာ ဋ္ဌိတောဟံ, တုဝမဋ္ဌိတောသီ"တိ—

ဂါထာယ တံ အဇ္ဈဘာသိ။

၁-အဘိသခ်ရိ (သီ)　　၂-ပါဒံ (သီ)

တတ္ထ **ဌိတော အဟံ အဂ်ုလိမာလ သဗ္ဗဒါ၊ သဗ္ဗေသု ဘူတေသု နိဓာယ ဒဏ္ဍန္တိ** အဂ်ုလိမာလ အဟံ သဗ္ဗဒါ သဗ္ဗကာလေ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနေသု တသထာဝရဘေဒေသု သဗ္ဗေသု သတ္တေသု ဒဏ္ဍံ နိဓာယ နိဟိတဒဏ္ဍော နိဟိတသတ္ထော လဇ္ဇီ ဒယာပန္နော, တတော အညထာ အဝတ္တနတော ဧဝရူပေနေဝ ဌိတော။ **တုဝံ စ ပါဏေသု အသညတောသီ**တိ တွံ ပန သတ္တေသု သညမရဟိတော အသိ၊ လုဒ္ဒေါ လောဟိတပါဏိ ဟတပဟတေ နိဝိဋ္ဌော အဒယာပန္နော၊ တသ္မာ အသညတော ဝိရတိဝသေန အဋ္ဌိတော, တတော ဧဝ တာသု တာသု ဂတီသု ပရိဗ္ဘမနတောပိ တုဝံ ဣဒါနိ ဣရိယာပထေန ဌိတောပိ အဋ္ဌိတော အသိ၊ အဟံ ပန ဝုတ္တပ္ပကာရေန ဌိတောတိ။ တတော အဂ်ုလိ-မာလော ယထာဘုစ္စဂုဏပ္ပဘာဝိတဿ ဇလတလေ တေလဿ ဝိယ သကလံ လောကံ အဘိဗျာပေတ္ဝာ ဌိတဿ ဘဂဝတော ကိတ္တိသဒ္ဒဿ သုတပုဗ္ဗတ္တာ ဟေတုသမ္ပတ္တိယာ ဥဏဿ စ ပရိပါကဂတတ္တာ "အယံ သော ဘဂဝါ"တိ သဉ္ဇာတပီတိသောမနဿော "မဟာ အယံ သီဟနာဒေါ၊ မဟန္တံ ဂဇ္ဇိတံ၊ နယိဒံ အညဿ ဘဝိဿတိ၊ သမဏဿ မညေ ဂေါတမဿ ဧတံ ဂဇ္ဇိတံ၊ ဒိဋ္ဌော ဝတမှိ မဟေသိနာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန၊ မယှံ သင်္ဂဟကရဏတ္ထံ ဘဂဝါ ဣဓာဂတော"တိ စိန္တေတ္ဝာ—

၈၆၈။ "စိရဿံ ဝတ မေ မဟိတော မဟေသီ၊
မဟာဝနံ သမဏော ပစ္စပါဒိ။
သောဟံ စဇိဿာမိ သဟဿပါပံ၊
သုတ္ဝာန ဂါထံ တဝ ဓမ္မယုတ္တ"န္တိ—

ဣမံ ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ **စိရဿံ ဝတာ**တိ စိရကာလေန ဝတ။ **မေ**တိ မယှံ အနုဂ္ဂဟတ္ထာယ။ **မဟိတော**တိ သဒေဝကေန လောကေန မဟတိယာ ပူဇာယ ပူဇိတော။ မဟန္တေ သီလက္ခန္ဓာဒိဂုဏေ ဧသိ ဂဝေသီတိ မဟေသီ။ **မဟာဝနံ သမဏော ပစ္စပါဒီ**တိ ဣမံ မဟာရည် သမိတသဗ္ဗပါပေါ ဘဂဝါ ပဋိပဇ္ဇိ။ **သောဟံ စဇိဿာမိ သဟဿပါပံ၊ သုတ္ဝာန ဂါထံ တဝ ဓမ္မယုတ္တ**န္တိ သောဟံ ဓမ္မယုတ္တံ ဓမ္မူပသံဟိတံ တဝ ဂါထံ သုဏိံ။ သောဟံ တံ သုတ္ဝာန "စိရဿမ္ပိ စိရ-ကာလေနပိ သင်္ဂတံ ပရိစိဘံ ပါပသဟဿံ ပဇဟိဿ"န္တိ စိန္တေတ္ဝာ ဣဒါနိ နံ အညဒတ္ထု ပရိစ္စဇိဿာမီတိ အတ္ထော။ ဧဝံ ပန ဝတ္ဝာ ယထာ ပဋိပဇ္ဇိ၊ ယထာ စ ဘဂဝတာ အနုဂ္ဂဟိတော၊ တံ ဒဿေတုံ—

၈၆၉။ "ဣစ္စေဝ စောရော အသိ'မာဝုဓဉ္ဇ၊
သောဗ္ဘေ ပပါတေ နရကေ အန္ဓကာသိ။
အဝန္ဒိ စောရော သုဂတဿ ပါဒေ၊
တတ္ထေဝ ပဗ္ဗဇ္ဇ'မယာစိ ဗုဒ္ဓံ။

၈၇၀။ ဗုဒ္ဓေါ စ ခေါ ကာရုဏိကော မဟေသိ၊
ယော သတ္ထာ လောကဿ သဒေဝကဿ။
တ'မေဟိ ဘိက္ခူတိ တဒါ အဝေါစ၊
ဧသေဝ တဿ အဟု ဘိက္ခုဘာဝေါ"တိ—

သင်္ဂီတိကာရာ ဣမာ ဒွေ ဂါထာ ဌပေသုံ။

တတ္ထ **ဣစ္စေဝါ**တိ ဣတိ ဧဝ ဧဝံ ဝတ္ထာ အနန္တရမေဝ။ **စောရော**တိ အဂ်ုလိမာလော။ **အသိ**နွိ ခဂ္ဂံ။ **အာဝုဓ**နွိ သေသာဝုဓံ။ **သောဗ္ဘေ**တိ သမန္တတော ဆိန္နတဋေ။ **ပပါတေ**တိ ဧကတော ဆိန္နတဋေ။ **နရကေ**တိ ဘူမိယာ ဖလိတဝိဝရေ။ ဣဓ ပန တီဟိပိ ပဒေဟိ ယတ္ထ ပတိတံ အညေန ဂဟေတုံ နသက္ကာ၊ တာဒိသံ ပဗ္ဗတန္တရမေဝ ဝဒတိ။ **အန္ဓကာသိ**တိ အနုအကာသိ၊ ပဉ္ဇဝိဓမ္ပိ အတ္တနော အာဝုဓံ အနုခိပိ[၁] ဆဋ္ဌေသိ၊ တာနိ ဆဋ္ဌေတ္ထာ ဘဂဝတော ပါဒေသု သိရသာ နိပတိတ္ထာ "ပဗ္ဗာဇေထ မံ ဘန္တေ"တိ အာဟ။ တေန ဝုတ္တံ **"အဝန္ဒိ စောရော သုဂတဿ ပါဒေ၊ တတ္ထေဝ ပဗ္ဗဇ္ဇ'မယာစိ ဗုဒ္ဓ"**နွိ။ ဧဝံ တေန ပဗ္ဗဇ္ဇာယ ယာစိတာယ သတ္ထာ တဿ ပုရိမကမ္မံ ဩလောကေန္တော ဧဟိဘိက္ခုဘာဝါယ ဟေတုသမ္ပတ္တိံ ဒိသ္ဝာ ဒက္ခိဏဟတ္ထံ ပသာရေတ္ထာ "ဧဟိ ဘိက္ခု၊ သ္ဝာခါတော ဓမ္မော၊ စရ ဗြဟ္မစရိယံ သမ္မာ ဒုက္ခဿ အန္တကိရိယာယာ"တိ အာဟ။ သာ ဧဝ စ တဿ ပဗ္ဗဇ္ဇာ ဥပသမ္ပဒါ စ အဟောသိ။ တေနာဟ **"တ'မေဟိ ဘိက္ခူတိ တဒါ အဝေါစ၊ ဧသေဝ တဿ အဟု ဘိက္ခုဘာဝေါ"**တိ။

ဧဝံ ထေရော သတ္ထု သန္တိကေ ဧဟိဘိက္ခုဘာဝေန ပဗ္ဗဇ္ဇံ ဥပသမ္ပဒဉ္ဇ လဘိတ္ထာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တော အရဟတ္တံ ပတ္ထာ ဝိမုတ္တိသုခံ ပဋိသံဝေဒေန္တော ပီတိသောမနဿဇာတော ဥဒါနဝသေန—

၈၇၁။ "ယော စ ပုဗ္ဗေ ပမဇ္ဇိတ္ထာ၊ ပစ္ဆာ သော နပ္ပမဇ္ဇတိ။
သော'မံ လောကံ ပဘာသေတိ၊ အဗ္ဘာ မုတ္တောဝ စန္ဒိမာ။

၁-အနု အနု ခိပိ (က)

၈၇၂။ ယဿ ပါပံ ကတံ ကမ္မံ၊ ကုသလေန ပိဓိယတိ။
သော'မံ လောကံ ပဘာသေတိ၊ အဗ္ဘာ မုတ္တောဝ စန္ဒိမာ။

၈၇၃။ ယော ဟဝေ ဒဟရော ဘိက္ခု၊ ယုဉ္ဇတိ ဗုဒ္ဓသာသနေ။
သော'မံ လောကံ ပဘာသေတိ၊ အဗ္ဘာ မုတ္တောဝ စန္ဒိမာ"တိ—
ဂါထတ္တယံ အဘာသိ။

တဿတ္ထော—**ယော** ပုဂ္ဂလော ဂဟဋ္ဌော ဝါ ပဗ္ဗဇိတော ဝါ ကလ္လာဏ-မိတ္တသံ့သဂ္ဂတော ပုဗ္ဗေ ပါပမိတ္တသံသဂ္ဂေန ဝါ အတ္တနော ဝါ ပဋိသမ်ဓိနာ-ဘာဝေန **ပမဇ္ဇိတ္ဝာ** သမ္မာပဋိပတ္တိယံ ပမာဒံ အာပဇ္ဇိတ္ဝာ ပစ္ဆာ ကလ္လာဏ-မိတ္တသံသဂ္ဂေန ယောနိသော ဥမ္မုဇ္ဇန္တော နပ္ပမဇ္ဇတိ၊ သမ္မာ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ သမထဝိပဿနံ အနုယုဉ္ဇန္တော တိဿော ဝိဇ္ဇာ ဆ အဘိညာ ပါပုဏာတိ၊ သော အဗ္ဘာဒိဟိ မုတ္တော စန္ဒော ဝိယ ဩကာသလောကံ အတ္တနော အဓိဂတာဟိ ဝိဇ္ဇာဘိညာဟိ ဣမံ ခန္ဓာဒိလောကံ[1] ဩဘာသေတီတိ။

ယဿ ပုဂ္ဂလဿ **ကတံ** ဥပစိတံ ပါပကမ္မံ ကမ္မက္ခယကရေန လောကုတ္တရ-ကုသလေန အဝိပါကာရဟဘာဝဿ အာဟရိတ္ဝာ ဝိပါကုပ္ပါဒနေ ဒွါရဝိ-ဓာနေန **ပိဓိယတိ** ထကိယတိ။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။

ဒဟရောတိ တရုဏော၊ တေနဿ ယောဂကမ္မမသရိရတံ ဒဿေတိ။ သော ဟိ ဥပ္ပန္နံ ဝါတာတပပရိဿယံ အဘိဘဝိတ္ဝာ ယောဂံ ကာတုံ သက္ကောတိ။ **ယုဉ္ဇတိ ဗုဒ္ဓသာသနေ** သိက္ခတ္တယေ ယုတ္တပ္ပယုတ္တော ဟောတိ၊ သက္ကစ္စံ သမ္မာဒေတီတိ အတ္ထော။

ဧဝံ ဗိတိသောမနဿဇာတော ဝိမုတ္တိသုခေန ဝိဟရန္တော[2] ယဒါ နဂရံ ပိဏ္ဍာယ ပဝိသတိ၊ တဒါ အညေနပိ ဓိတ္တော လေဋ္ဌု ထေရဿ ကာယေ နိပတတိ၊ အညေနပိ ဓိတ္တော ဒဏ္ဍော တဿေဝ ကာယေ နိပတတိ။ သော ဘိန္နေန ပတ္တေန ဝိဟာရံ ပဝိသိတ္ဝာ သတ္ထု သန္တိကံ ဂန္ဆတိ။ သတ္ထာ တံ ဩဝဒတိ "အဓိဝါသေဟိ တွံ ဗြာဟ္မဏ, အဓိဝါသေဟိ တွံ ဗြာဟ္မဏာ၊ ယဿ ခေါ တွံ ဗြာဟ္မဏ ကမ္မဿ ဝိပါကေန ဗဟူနိ ဝဿသဟဿာနိ နိရယေ ပစ္စေယျာသိ၊ တဿ တွံ ဗြာဟ္မဏ ကမ္မဿ ဝိပါကံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ပဋိ-သံဝေဒေသီ"တိ။ အထ ထေရော အနောဓိသော သမ္ဗသတ္တေသု မေတ္တာစိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေတ္ဝာ—

၁-ဣမံ ခန္ဓာဒိလောကံ ဝါ (သီ)　　၂-ဝိမုတ္တိသုခဝိဟာရေန (သီ)

၈၇၄။ “ဒိသာပိ မေ ဓမ္မကထံ သုဏန္တု၊
ဒိသာပိ မေ ယုဉ္ဇန္တု ဗုဒ္ဓသာသနေ။
ဒိသာပိ မေ တေ မနုဇေ ဘဇန္တု၊
ယေ ဓမ္မမေဝါ’ဒပယန္တိ သန္တော။

၈၇၅။ ဒိသာ ဟိ မေ ခန္တိဝါဒါနံ၊ အဝိရောဓပွသံသိနံ။
သုဏန္တု ဓမ္မံ ကာလေန၊ တဉ္စ အနုဝိဓိယန္တု။

၈၇၆။ န ဟိ ဇာတု သော မယံ ဟိ°သေ၊ အညံ ဝါ ပန ကဉ္စိ နံ။
ပပ္ပုယ္ယ ပရမံ သန္တိ°၊ ရက္ခေယ္ယ တာသထာဝရေ။

၈၇၇။ ဥဒကံ ဟိ နယန္တိ နေတ္တိကာ၊ ဥသုကာရာ ဒမယန္တိ°ာ တေဇနံ။
ဒါရုံ ဒမယန္တိ°ာ တစ္ဆကာ၊ အတ္တာနံ ဒမယန္တိ ပဏ္ဍိတာ။

၈၇၈။ ဒဏ္ဍေနေကေ ဒမယန္တိ၊ အင်္ကုသေဘိ ကသာဟိ စ။
အဒဏ္ဍေန အသတ္ထေန၊ အဟံ ဒန္တောမှိ တာဒိနာ။

၈၇၉။ အဟိ°သကောတိ မေ နာမံ၊ ဟိ°သကသ္မ ပုရေ သတော။
အဇ္ဇာဟံ သစ္စနာမောမှိ၊ န နံ ဟိ°သာမိ ကဉ္စိ နံ။

၈၈၀။ စောရော အဟံ ပုရေ အာသိ°၊ အင်္ဂုလိမာလောတိ ဝိဿုတော။
ဝုယ္ဟမာနော မဟောဃေန၊ ဗုဒ္ဓံ သရဏမာဂမံ။

၈၈၁။ လောဟိတပါဏိ ပုရေ အာသိ°၊ အင်္ဂုလိမာလောတိ ဝိဿုတော။
သရဏာဂမနံ ပဿ၊ ဘဝနေတ္တိ သမူဟတာ။

၈၈၂။ တာဒိသံ ကမ္မံ ကတ္ဝာန၊ ဗဟုံ ဒုဂ္ဂတိဂါမိနံ။
ဖုဋ္ဌော ကမ္မဝိပါကေန၊ အနဏော ဘုဉ္ဇာမိ ဘောဇနံ။

၈၈၃။ ပမာဒ’မနုယုဉ္ဇန္တိ၊ ဗာလာ ဒုမ္မေဓိနော ဇနာ။
အပွမာဒဉ္စ မေဓာဝိ၊ ဓနံ သေဋ္ဌံဝ ရက္ခတိ။

၈၈၄။ မာ ပမာဒမနုယုဉ္ဇေထ၊ မာ ကာမရတိသန္ထဝံ။
အပွမတ္တော ဟိ ဈာယန္တော၊ ပပ္ပောတိ ပရမံ သုခံ။

၁-နမယန္တိ (ပါဠိယံ)

၈၈၅။ သွာဂတံ နာဝဂတံ၊ နေတံ ဒုမ္မန္တိတံ မမ။
သဝိဘတ္တေသု ဓမ္မေသု၊ ယံ သေဋ္ဌံ တဒုပါဂမံ။

၈၈၆။ သွာဂတံ နာဝဂတံ၊ နေတံ ဒုမ္မန္တိတံ မမ။
တိသေဟ ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ။

၈၈၇။ အရညေ ရုက္ခမူလေ ဝါ၊ ပဗ္ဘတေသု ဂုဟာသု ဝါ။
တတ္ထ တတ္ထေဝ အဋ္ဌာသိ'၊ ဥဇ္ဇုဂ္ဂမနသော တဒါ။

၈၈၈။ သုခံ သယာမိ ဌာယာမိ၊ သုခံ ကပ္ပေမိ ဇီဝိတံ။
အဟတ္ထပါသော မာရဿ၊ အဟော သတ္ထာနုကမ္ပိတော။

၈၈၉။ ဗြဟ္မဇ္ဈော ပုရေ အာသိ'၊ ဥဒိစ္စော ဥဘတော အဟု။
သော'ဇ္ဇ ပုတ္တော သုဂတဿ၊ ဓမ္မရာဇဿ သတ္ထုနော။

၈၉၀။ ဝိတတဏ္ဟော အနာဒါနော၊ ဂတ္တဒ္ဓါရော သုသံဝုတော။
အဃမူလံ ဝမိတ္ဝာန၊ ပတ္တော မေ အာသဝက္ခယော။

၈၉၁။ ပရိစိဏ္ဏော မယာ သတ္ထာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ။
ဩဟိတော ဂရုကော ဘာရော၊ ဘဝနေတ္တိ သမူဟတာ"တိ—

ဇုမာ ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ **ဒိသာဝိ**တိ မယ္ပံ ဒိသာဝိ အမိတ္တာ ပစ္စတ္ထိကာပိ ယေ မံ ဧဝံ ဥပဝဒန္တိ "ယထာ မယံ အဂ်္ဂလိမာလဿ ဝသေန ဉာတိဝိယောဂဒုက္ခပရေတာ ဒုက္ခံ ပါပုဏာမ၊ ဧဝံ အဂ်္ဂလိမာလောပိ ဒုက္ခံ ပါပုဏာဝတူ"တိ။ **မေ ဓမ္မကထံ သုဏန္တူ**တိ မယာ သတ္ထု သန္တိကေ သုတံ စတုသစ္စဓမ္မပဋိသံယုတ္တံ ကထံ သုဏန္တု။ **ယုဇ္ဈန္တူ**တိ သုတ္ဝာ စ တဒတ္ထာယ ပဋိပဇ္ဇန္တု။ **တေ မနုဇေ ဘဇန္တူ**တိ တာဒိသေ သပ္ပုရိသေ ကလ္လာဏမိတ္တေ ဘဇန္တု သေဝန္တု။ **ယေ ဓမ္မမေဝါ'ဒပထန္တိ သန္တေ**ဝတိ ယေ သပ္ပုရိသာ ကုသလဓမ္မမေဝ, ဥတ္တရိ-မနုဿဓမ္မမေဝ, နိဗ္ဗတ္တိတလောကုတ္တရဓမ္မမေဝ စ အာဒဲပေန္တိ သမာဒဲပေန္တိ[1] ဂဏှာပေန္တိ။

ခန္တိဝါဒါနန္တိ အဓိဝါသနခန္တိမေဝ ဝဒန္တာနံ၊ တတော ဧဝ **အဓိရောဓပဗ္ဗသံ-သီနန္တိ** ကေနစိ အဓိရောဓဘူတာယ မေတ္တာယ ဧဝ ပသံသနသီလာနံ။ **သုဏန္တု၊**

၁-အာဒါပေန္တိ သမာဒါပေန္တိ (သီ)

ဓမ္မံ ကာလေနာတိ ယုတ္တပ္ပယုတ္တကာလေ တေသံ သန္တိကေ ဓမ္မံ သုဏန္တု။ **တဉ္စ အနုဝိဓီယန္တု**။တိ တဉ္စ ယထာသုတံ ဓမ္မံ သမ္မဒေဝ ဥဂ္ဂဟိတ္ဝာ အနုကရောန္တု၊ ဓမ္မာနုဓမ္မံ ပဋိပဇ္ဇန္တု။တိ အတ္ထော။

န ဟိ ဇာတု သော မမံ ဟိံသေတိ သော မယ္ဟံ ဒိသော ပစ္စတ္ထိကော ဇာတု ဧကံသေနေဝ မံ န ဟိံသေ န ဗာဓေယျ။ **အည် ဝါ ပန ကဉ္စိ န**န္တိ န ကေဝလံ မံယေဝ, အည် ဝါပိ ကဉ္စိ သတ္တံ န ဟိံသေယျ၊ **ပပ္ပုယျ ပရမံ သန္တိ**န္တိ ပရမံ ဥတ္တမံ သန္တိံ နိဗ္ဗာနံ ပါပုဏေယျ၊ ပါပုဏိတ္ဝာ စ **ရက္ခေယျ တသထာဝရေ**တိ သဗ္ဗေ စ သတ္တေ ပရမာယ ရက္ခာယ ရက္ခေယျ၊ သိဿံ ပုတ္တံ[၁] ဝိယ ပရိပါလေယျာတိ အတ္ထော။

ဧဝံ ထေရော ဣမာဟိ ဂါထာဟိ ပရေ ပါပတော ပရိမောစေန္တော ပရိတ္တကိရိယံ နာမ ကတ္ဝာ အတ္တနော ပဋိပတ္တိံ ပကာသေန္တော "**ဥဒကံ ဟီ**"တိ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ ပထဝိယာ ထလဋ္ဌာနံ ခဏိတ္ဝာ နိန္နဋ္ဌာနံ ပူရေတ္ဝာ မာတိကံ ဝါ ကတ္ဝာ ရုက္ခဒေါဏိံ ဝါ ဌပေတ္ဝာ အတ္တနာ ဣစ္ဆိတိစ္ဆိတဋ္ဌာနံ ဥဒကံ နေန္တီတိ **နေတ္တိကာ**၊ ဥဒကဟာရိနော။ **တေဇန**န္တိ ကဏ္ဍံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ— နေတ္တိကာ အတ္တနော ရုစိယာ ဥဒကံ နယန္တိ၊ ဥသုကာရာပိ တာပေတ္ဝာ ဝက်ာဘာဝံ ဟရန္တာ တေဇနံ ဥသုံ **ဒမယန္တိ** ဥဇုကံ ကရောန္တိ၊ တစ္ဆကာပိ နေမိအာဒိနံ အတ္ထာယ တစ္ဆန္တာ ဒါရုံ **ဒမယန္တိ** အတ္တနော ရုစိယာ ဥဇုံ ဝါ ဝက်ံ ဝါ ကရောန္တိ။ ဧဝံ ဧတ္တေကံ အာရမ္မဏံ ကတ္ဝာ **ပဏ္ဍိတာ** သပ္ပညာ အရိယမဂ္ဂံ ဥပ္ပါဒေန္တာ အတ္တာနံ ဒမေန္တိ၊ အရဟတ္တပ္ပတ္တာ ပန ဧကန္တဒန္တာ နာမ ဟောန္တီတိ။

ဣဒါနိ ပုရိသဒမ္မသာရထိနာ သတ္ထာရာ အတ္တနော ဒမိတာကာရံ ကတညုတဉ္စ ပကာသေန္တော "**ဒဏ္ဍေနေကေ**"တိအာဒိကာ ပဉ္စ ဂါထာ အဘာသိ။ တတ္ထ **ဒဏ္ဍေနေကေ ဒမယန္တီ**တိ ရာဇရာဇမဟာမတ္တာဒယော ဒဏ္ဍေန, ဟတ္ထိအဿာဒိနာ ဗလကာယေန စ ပစ္စတ္ထိကာဒိကေ ဒမေန္တိ၊ ဂေါပါလာဒယော စ ဂါဝါဒိကေ ဒဏ္ဍေန ယဋ္ဌိယာ ဒမေန္တိ။ ဟတ္ထာစရိယာ ဟတ္ထိံ အက်ုသေဟိ, အဿာစရိယာ အဿေ ကသာဟိ စ ဒမေန္တိ။ **အဒဏ္ဍေန အသတ္ထေန၊ အဟံ ဒန္တောမှိ တာဒိနာ**တိ အဟံ ပန ဣဋ္ဌာဒိသု[၂] တာဒိဘာဝပ္ပတ္တေန သမ္မာသမ္မုဒ္ဓေန ဝိနာ ဧဝ ဒဏ္ဍေန, ဝိနာ သတ္ထေန, နိဟိတဒဏ္ဍနိဟိတသတ္ထဘာဝေန ဒန္တော ဒမိတော နိဗ္ဗိသေဝနော ဂတော အမှိ။

၁-ပိယံ ပုတ္တံ (က)　　၂-ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌာဒီသု အာရမ္မဏေသု (သီ)

အဟိံသကောတိ မေ နာမံ၊ ဟိံသကဿ ပုရေ သတောတိ သတ္ထာရာ သမာဂမတော ပုဗ္ဗေ ဟိံသကဿ မေ သမာနဿ အဟိံသကောတိ နာမမတ္တံ အဟောသိ။ **အဇ္ဈာဟန်** ဣဒါနိ ပနာဟံ၊ "အဟိံသကော"တိ **သဗ္ဗနာမေ**အဝိတထနာမော အမ္ဟိ၊ တသ္မာ **နနံ ဟိံသာမိ** ကဋ္ဌပိ သတ္တံ နဟိံသာမိ နဗာဓေမိ၊ **နန်** နိပါတမတ္တံ။

ဝိဿုတောတိ "ပါဏာတိပါတိ လုဒ္ဒေါ လောဟိတပါဏီ"တိအာဒိနာ ပညာတော။ **မဟာဃနော**တိ ကာမောဃာဒိနာ မဟတာ သြဃေန၊ တဿ သြဃဿ ဝိစ္ဆေဒကရံ **ဗုဒ္ဓံ သရဏံ** ဗုဒ္ဓသဒ္ဒါတံ သရဏံ **အဂမံ** ဥပဂစ္ဆိံ[1]။

လောဟိတပါဏီတိ ပါဏမတိပါတနေန ပရေသံ လောဟိတေန ရုဟိရေန မက္ခိတပါဏိ။ **သရဏဂမနံ ပဿာ**တိ မဟပ္ဖလံ မမ သရဏဂမနံ ပဿာတိ အတ္ထာနမေဝါလပတိ။

တာဒိသံ ကမ္မန် အနေကသတပုရိသဝဓံ ဒါဠဏံ တထာရူပံ ပါပကမ္မံ။ **ဗုဇ္ဈော ကမ္မဝိပါကေနာ**တိ ပုဗ္ဗေ ကတဿ ပါပကမ္မဿ ဝိပါကေန ဗုဇ္ဈော၊ သဗ္ဗညော ပဟီနကမ္မော ဝိပါကမတ္တံ ပစ္စနုဘောန္တော။ အထ ဝါ **ဗုဇ္ဈော ကမ္မဝိပါကေနာ**တိ ဥပနိဿယဘူတဿ ကုသလကမ္မဿ ဖလဘူတေန လောကုတ္တရမဂ္ဂေန, လောကုတ္တရကမ္မဿေဝ ဝါ ဖလေန ဝိမုတ္တိသုခေန ဗုဇ္ဈော။ သဗ္ဗညော ကိလေသာနံ[2] ခီဏတ္တာ **အနဏော** ဘုဉ္ဇာမိ ဘောဇနံ၊ ဘောဇနပဋိသေဓေန စတ္တာရောပိ ပစ္စယေ ဝဒတိ။

ဣဒါနိ ပုဗ္ဗေ အတ္တနော ပမာဒဝိဟာရံ ဂရဟာမုခေန ပစ္ဆာ အပ္ပမာဒပဋိပတ္တိံ ပသံသန္တော တတ္ထ စ ပရေသံ ဥဿာဟံ ဇနေန္တော **"ပမာဒ-မနုယုဉ္ဇန္တီ"**တိအာဒိကာ ဂါထာ အဘာသိ။ တတ္ထ **ဗာလာ**တိ ဗာလျေန သမန္နာဂတာ ဣမလောကပရလောကတ္ထံ အဇာနန္တာ။ **ဒုမ္မေဓိနော**တိ နိပ္ပညာ၊ တေ ပမာဒေ အာဒီနဝံ အပသ္သန္တာ ပမာဒံ **အနုယုဉ္ဇန္တီ** ပဝတ္တေန္တိ၊ ပမာဒေနေဝ[3] ကာလံ ဝိတိနာမေန္တိ။ **မေဓာဝီ**တိ ဓမ္မောဇပညာယ သမန္နာဂတော ပန ပဏ္ဍိတော ကုလဝံသာဂတံ **သေဋ္ဌံ** ဥတ္တမံ သတ္တရတနဓနံ ဝိယ အပ္ပမာဒံ ရက္ခတိ။ ယထာ ဟိ "ဥတ္တမံ ဓနံ နိဿာယ ဘောဂသမ္ပတ္တိံ ပါပုဏိဿာမ၊ ပုတ္တဒါရံ ပေါသေဿာမ၊ သုဂတိမဂ္ဂံ[4] သောဓေဿာမာ"တိ ဓနေ အာနိသံသံ ပဿန္တော ဓနံ ရက္ခန္တိ၊ ဧဝံ ပဏ္ဍိတောပိ "အပ္ပမာဒံ နိဿာယ ပဌမဇ္ဈာနာဒိနိ

၁-ဥပဂစ္ဆိံ (သီ)
၂-ပမာဒေန (သီ)
၃-သမ္မာကိလေသာနံ (သီ)
၄-သုဂတိဂမနမဂ္ဂံ (သီ)

ပဋိလဘိဿာမိ၊ မဂ္ဂဖလာနိ ပါပုဏိဿာမိ၊ တိဿော ဝိဇ္ဇာ ဆ အဘိညာ သမ္ပာဒေဿာမိ”တိ အပ္ပမာဒေ အာနိသံသံ ပဿန္တော ဓနံ သေဋ္ဌံ၀ အပ္ပမာဒံ ရက္ခတိတိ အတ္ထော။

မာ ပမာဒန္တိ ပမာဒံ မာ အနုယုဉ္ဇထ ပမာဒေန ကာလံ မာ ဝိတိနာ-မယိတ္ထ။ **ကာမရတိသန္ထဝ**န္တိ ဝတ္ထုကာမေသု, ကိလေသကာမေသု စ ရတိ-သင်္ခါတံ တဏှာသန္ထဝမ္ပိ မာ **အနုယုဉ္ဇထ** မာ ဝိန္ဒိတ္ထ မာ ပဋိလဘိတ္ထ။ **အပ္ပမတ္တော ဟိ**တိ ဥပဋ္ဌိတသတိတာယ အပ္ပမတ္တော ပုဂ္ဂလော **ဈာယန္တော** ဈာယနပ္ပသုတော **ပရမံ** ဥတ္တမံ နိဗ္ဗာနသုခံ ပါပုဏာတိ။

သွာဂတံ နာပဂတန္တိ ယံ တဒါ မမ သတ္ထု သန္တိကေ အာဂတံ အာဂမနံ, သတ္ထု ဝါ တသ္မိံ မဟာဝနေ အာဂမနံ၊ တံ သွာဂတံ သွာဂမနံ၊ နာပဂတံ အတ္ထတော အပေတံ ဝိဂတံ န ဟောတိ။ **နေတံ ဒုမ္မန္တိ**တံ **မမာ**တိ ယံ တဒါ မယာ “သတ္ထု သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိဿာမိ”တိ မန္တိတံ၊ ဣဒံမ္ပိ မမ နဒုမ္မန္တိတံ၊ သုမန္တိတမေဝ။ ကသ္မာ? **သဝိဘတ္တော သု ဓမ္မသု**တိ သာဝဇ္ဇာနဝဇ္ဇာဒိဝသေန ပကာရတော ဝိဘတ္တော သု ဓမ္မေသု ယံ **သေဋ္ဌံ** ဥတ္တမံ[1] ပဝရံ နိဗ္ဗာနံ။ **တဒုပါဂမံ** တဒေဝ ဥပဂစ္ဆိန္တိ အတ္ထော။

“တဒါ ပုထုဇ္ဇနကာလေ ပယောဂါသယဝိပန္နတာယ အရညာဒီသု ဒုက္ခံ ဝိဟာသိ”၊ ဣဒါနိ ပယောဂါသယသမ္ပန္နတာယ တတ္ထ သုခံ ဝိဟရာမိ”တိ သုခဝိဟာရဘာဝဉ္စေဝ “ပုဗ္ဗေ ဇာတိမတ္တေန ဗြာဟ္မဏော၊ ဣဒါနိ သတ္ထု သြရသပုတ္တတာယ ဗြာဟ္မဏော”တိ ပရမတ္ထဗြာဟ္မဏဘာဝဉ္စ ဒဿေန္တော “အရညေ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **သုခံ သယာမီ**တိ သယန္တော၀ိ သုခံ သုခေန နိဒုက္ခေန စိတ္တုတြာသာဒိနံ အဘာဝေန စေတောဒုက္ခရဟိတော[2] သယာမိ။ **ဌာယာမီ**တိ ဌာမိ[3]။ **အဟတ္ထပါသော မာရဿာ**တိ ကိလေသမာရာဒိနံ အဝေါစရော။ **အဟော သတ္ထာနုကမ္ပိတော**တိ သတ္ထာရာနုကမ္ပိတော အဟော။

ဗြဟ္မဇ္ဈောတိ ဗြာဟ္မဏဇ္ဈောတိကော။ **ဥဒိစ္စော ဥဘတော**တိ မာတိတော စ ပိတိတော စ ဥဘတော ဥဒိတော သံသုဒ္ဓဂဟဏိကော။ သေသံ တတ္ထ တတ္ထ ဝုတ္တနယမေဝ။

အဂ်္ဂလိမာလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-သေဋ္ဌံ ပသဋ္ဌံ ဥတ္တမံ (သီ)　　၂-ဒုက္ခရဟိတော ဟုတ္ဝာ (သီ)　　၃-တိဋ္ဌာမိ။ (က)

၉-အနုရုဒ္ဓတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ပဟာယ မာတာဝိတရောတိအာဒိကာ အာယသ္မတော အနုရုဒ္ဓတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဝိဘဝသမ္ပန္နော ကုဋုမ္ဗိကော ဟုတ္ဝာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ သော ကေဒိဝသံ ဝိဟာရံ ဂန္ဓာ သတ္ထု သန္တိကေ ဓမ္မံ သုဏန္တော သတ္ထာရံ ကေ ဘိက္ခူ ဒိဗ္ဗစက္ခုကာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေန္တံ ဒိသ္ဝာ သယမ္ပိ တံ ဌာနန္တရံ ပတ္ထေတ္ဝာ သတသဟဿဘိက္ခုပရိဝါရဿ ဘဂဝတော သတ္ထာဟံ မဟာဒါနံ ပဝတ္တေတ္ဝာ သတ္ထမေ ဒိဝသေ ဘဂဝတော, ဘိက္ခုသံဃဿ စ ဥတ္တမာနိ ဝတ္ထာနိ ဒတ္ဝာ ပဏိဓာနမကာသိ။ သတ္ထာပိဿ အနန္တရာယေန သမိဇ္ဈနဘာဝံ ဒိသ္ဝာ “အနာဂတေ ဂေါတမဿ နာမ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သာသနေ ဒိဗ္ဗစက္ခုကာနံ အဂ္ဂေါ ဘဝိဿတီ”တိ ဗျာကာသိ။ သောပိ တတ္ထ ပုညာနိ ကရောန္တော သတ္ထုရိ ပရိနိဗ္ဗုတေ နိဋ္ဌိတေ သတ္ထယောဇနိကေ သုဝဏ္ဏစေတိယေ အနေကသဟဿေဟိ ဒိပရုက္ခေဟိ ဒိပကပလ္လိကာဟိ စ “ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏဿ ဥပနိဿယပစ္စယော ဟောတူ”တိ ဥဋ္ဌာရံ ဒိပပူဇံ အကာသိ။

ဧဝံ ယာဝဇ္ဇံ ပုညာနိ ကတ္ဝာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ကဿပဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဗာရာဏသိယံ ကုဋုမ္ဗိကဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ ဝိညုတံ ပတ္တော သတ္ထုရိ ပရိနိဗ္ဗုတေ နိဋ္ဌိတေ ယောဇနိကေ ကနကထူပေ ဗဟူ ကံသပါတိယော ကာရေတ္ဝာ သပ္ပိမဏ္ဍဿ ပူရေတ္ဝာ မဇ္ဈေ ဧကေကံ ဂဠံ ဌပေတ္ဝာ မုခဝဋ္ဋိယာ မုခဝဋ္ဋိံ ဖုသာပေန္တော စေတိယံ ပရိက္ခိပါပေတ္ဝာ အတ္တနော ဧကံ မဟတိံ ကံသပါတိံ ကာရေတ္ဝာ သပ္ပိမဏ္ဍဿ ပူရေတ္ဝာ သဟဿဝဋ္ဋိယော ဇာလာပေတ္ဝာ သီသေ ဌပေတ္ဝာ သမ္ဗရတ္တိံ စေတိယံ အနုပရိယာယိ။

ဧဝံ တသ္မိံ အတ္တဘာဝေ ယာဝဇ္ဇံ ကုသလံ ကတ္ဝာ တတော စုတော ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ တတ္ထ ယာဝတာယုကံ ဌတ္ဝာ တတော စုတော အနုပုန္နေ ပုဒ္ဓေ ဗာရာဏသိယံယေဝ ဒုဂ္ဂတကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ၊ **အန္နဘာရော**တိဿ နာမံ အဟောသိ။ သော သုမနသေဋ္ဌိဿ နာမ ဂေဟေ ကမ္မံ ကရောန္တော ဇိဏ္ဏော။ သော ဧကဒိဝသံ ဥပရိဋ္ဌံ နာမ ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ နိရောဓသမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌာယ ဂန္ဓမာဒနပဗ္ဗတတော အာကာသေနာဂန္ဆာ ဗာရာဏသိနဂရဒ္ဝါရေ ဩတရိတ္ဝာ စိဝရံ ပါရုပိတ္ဝာ နဂရေ ပိဏ္ဍာယ ပဝိသန္တံ ဒိသ္ဝာ ပသန္နစိတ္တော ပတ္တံ ဂဟေတ္ဝာ အတ္တနော အတ္ထာယ ဌပိတံ ဧကံ ဘာဂဘတ္တံ ပတ္တေ ပက္ခိပိတ္ဝာ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ ဒါတုကာမော အာရဘိ။ ဘရိယာပိဿ အတ္တနော ဘာဂဘတ္တံ

တတ္ထေဝ ပက္ခိပိ။ သော တံ နေတ္ဝာ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ ဟတ္ထေ ဒ္ဗပေသိ။ ပစ္စေက-ဗုဒ္ဓေါ တံ ဂဟေတ္ဝာ အနုမောဒနံ ကာတ္ဝာ ပက္ကာမိ၊ တံ ဒိသွာ ရတ္တိံ သုမန-သေဋ္ဌိဿ ဆတ္တေ အဓိဝတ္ထာ ဒေဝတာ "အဟော ဒါနံ ပရမဒါနံ၊ ဥပရိဋ္ဌ, သုပ္ပတိဋ္ဌိတ"န္တိ မဟာသဒ္ဒေန အနုမောဒိ။ တံ သုတ္ဝာ သုမနသေဋ္ဌိ "ဧဝံ ဒေဝတာယ အနုမောဒိတံ ဣဒမေဝ ဥတ္တမဒါန"န္တိ စိန္တေတ္ဝာ တတ္ထ ပတ္တိံ ယာစိ။ အန္ဓဘာရော ပန တဿ ပတ္တိံ အဒါသိ၊ တေန ပသန္နစိတ္တော သုမနသေဋ္ဌိ တဿ သဟဿံ ဒတ္ဝာ "ဣတော ပဋ္ဌာယ တုယ္ဟံ သဟတ္ထေန ကမ္မကရဏကိစ္စံ နတ္ထိ၊ ပတိရူပံ ဂေဟံ ကတ္ဝာ နိစ္စံ ဝသာဟီ"တိ အာဟ။

ယသ္မာ နိရောဓတော ဝုဋ္ဌိတဿ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ ဒိန္နပိဏ္ဍပါတော တံဒိဝသ-မေဝ ဥဋ္ဌာရတရဝိပါကော ဟောတိ၊ တသ္မာ တံဒိဝသံ သုမနသေဋ္ဌိ ရညော သန္တိကံ ဂန္ဆန္တော တံ ဂဟေတ္ဝာ အဂမာသိ။ ရာဇာ ပန တံ အာဒရဇာတေန သြလောကေသိ။ သေဋ္ဌိ "မဟာရာဇ အယံ သြလောကေတဗ္ဗယုတ္တောယေဝါ"တိ ဝတ္ဝာ တဒါ ဘေန ကတဟုညံ အတ္တနာဝိဿ သဟဿံ ဒိန္နဘာဝံ ကထေသိ။ တံ သုတ္ဝာ ရာဇာ တုဿိတ္ဝာ သဟဿံ ဒတ္ဝာ အသုကသ္မိံ နာမ ဌာနေ ဂေဟံ ကတ္ဝာ ဝသာ"တိ ဂေဟဋ္ဌာနမဿ အာဏာပေသိ။ တဿ တံ ဌာနံ သောဓေ-ပေန္တဿ မဟန္တိယော နိမိကုမ္ဘိယော ဥဋ္ဌဟိံသု၊ တာ ဒိသွာ သော ရညော အာရောစေသိ။ ရာဇာ သဗ္ဗံ ဓနံ ဥဒ္ဓရာပေတ္ဝာ ရာသိကတံ ဒိသွာ ဇေတ္တကံ ဓနံ ဣမသ္မိံ နဂရေ ကဿ ဂေဟေ အတ္ထီတိ။ နာ ကဿစိ ဒေဝါတိ။ "တေန ဟိ အယံ အန္ဓဘာရော ဣမသ္မိံ နဂရေ မဟာဓနသေဋ္ဌိ နာမ ဟောတူ"တိ တံဒိဝသမေဝ တဿ သေဋ္ဌိဆတ္တံ ဥဿာပေသိ။

သော တတော ပဋ္ဌာယ ယာဝဇ္ဇံ ကုသလကမ္မံ ကတ္ဝာ တတော စုတော ဒေဝမနုဿေသု သံသရိတ္ဝာ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကပိလဝတ္ထုနဂရေ သုဇ္ဇော-ဒနသဇ္ဇဿ[1] ဂေဟေ ပဋိသန္ဓိံ ဂဏှိ၊ **အနုရုဒ္ဓေါ**တိဿ နာမံ အဟောသိ။ သော မဟာနာမဿ သက္ကဿ ကနိဋ္ဌဘာတာ၊ သတ္ထု စူဠပိတု ပုတ္တော ပရမ-သုခုမာလော မဟာပုညော တိဏ္ဏံ ဥတူနံ အနုစ္ဆဝိကေသု တီသု ပါသာဒေသု အလင်္ကတနာဋကိတ္ထိဟိ ပရိဝုတော ဒေဝေါ ဝိယ သမ္ပတ္တိံ အနုဘဝန္တော သုဒ္ဓေါဒနမဟာရာဇေန ဥဿာဟိတေဟိ သက္ကာဇူဟိ သတ္ထု ပရိဝါရတ္ထံ ပေသိတေဟိ ဘဒ္ဒိယကုမာရာဒီဟိ အနုဝိယမ္ဘဝနေ ဝိဟရန္တံ သတ္ထာရံ ဥပသင်္-မိတ္ဝာ သတ္ထု သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ အန္တောဝေသေယေဝ ဒိဗ္ဗစက္ခုံ နိဗ္ဗတ္တေတ္ဝာ

၁-မဟာနာမသိက္ခာပဒဋီကာ သြလောကေတဗ္ဗာ။

ပုန ဓမ္မသေနာပတိဿ သန္တိကေ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ စေတိယရဋ္ဌေ ပါစီနဝံ-သဒါယံ ဂန္ဒာ သမဏဓမ္မံ ကရောန္တော သတ္တမဟာပုရိသဝိတက္ကေ ဝိတက္ကေတွာ အဋ္ဌမံ ဇာနိတုံ နာသက္ခိ။ တဿ တံ ပဝတ္တိံ ဥတွာ သတ္ထာ အဋ္ဌမံ မဟာပုရိ-သဝိတက္ကံ ကထေတွာ စတုပစ္စယသန္တောသဘာဝနာရာမပဋိမဏ္ဍိတံ မဟာ-အရိယဝံသပဋိပဒံ ဒေသေတိ။ သော ဒေသနာနုသာရေန ဝိပဿနံ ဝဇ္ဇေတွာ အဘိညာပဋိသမ္ဘိဒါပရိဝါရံ အရဟတ္တံ သစ္ဆာကာသိ။ တေန ဝုတ္တံ **အပ-ဒါနေ**[၁]—

"သုမေဓံ ဘဂဝန္တာဟံ၊ လောကဇေဋ္ဌံ နရာသဘံ။
ဝူပကဋ္ဌံ ဝိဟရန္တံ၊ အဒ္ဒသံ လောကနာယကံ။

ဥပဂန္ဒာန သမ္မုဒ္ဓံ၊ သုမေဓံ လောကနာယကံ။
အဥ္ဇလိံ ပဂ္ဂဟေတွာန၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌ'မယာစဟံ။

အနုကမ္ပ မဟာဝီရ၊ လောကဇေဋ္ဌ နရာသဘ။
ပဒီပံ တေ ပဒဿာမိ၊ ရုက္ခမူလမှိ ဈာယတော။

အဓိဝါသေသိ သော ဓီရော၊ သယမ္ဘူ ဝဒတံ ဝရော။
ဒုမေသု ဝိနိဝိဇ္ဈိတွာ၊ ယန္တံ ယောဇိယဟံ တဒါ။

သဟဿဝဋ္ဌိံ ပါဒါသိံ၊ ဗုဒ္ဓဿ လောကဗန္ဓုနော။
သတ္တာဟံ ပဇ္ဇလိတွာန၊ ဒီပါ ဝူပသမိံသု မေ။

တေန စိတ္တပ္ပသာဒေန၊ စေတနာပဏိဓိဟိ စ။
ဇဟိတွာ မာနုသံ ဒေဟံ၊ ဝိမာနမုပပဇ္ဇဟံ။

ဥပပန္နဿ ဒေဝတ္တံ၊ ဗျမှံ အာသိ သုနိမ္မိတံ။
သမန္တတော ပဇ္ဇလတိ၊ ဒီပဒါနဿိဒံ ဖလံ။

သမန္တာ ယောဇနသတံ၊ ဝိရောစေသိမဟံ တဒါ။
သဗ္ဗေ ဒေဝေ အဘိဘောမိ၊ ဒီပဒါနဿိဒံ ဖလံ။

တိံသကပ္ပါနိ ဒေဝိန္ဒော၊ ဒေဝရဇ္ဇမကာရယိံ။
နမံ ကေစိ'တိမညန္တိ၊ ဒီပဒါနဿိဒံ ဖလံ။

အဋ္ဌဝီသတိက္ခတ္တုဉ္စ၊ စက္ကဝတ္တီ အဟောသဟံ။
ဒိဝါ ရတ္တိံ စ ပဿာမိ၊ သမန္တာ ယောဇနံ တဒါ။

၁-ခု ၃-၃၈-ဝိဋ္ဌာဒီသု။

သဟာသလောကံ ဉာဏေန၊ ပသာမိ သတ္ထု သာသနေ။
ဒိဗ္ဗစက္ခုမနုပ္ပတ္တော၊ ဒိပဒါနသိဒံ ဖလံ။

သုမေဓော နာမ သမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ တိံသကပ္ပသဟာသိ'တော။
တဿ ဒိပေါ မယာ ဒိန္နော၊ ဝိပ္ပသန္နေန စေတသာ။
ပဋိသန္ဓိဒါ စတသ္သော။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန''န္တိ။

အထ နံ သတ္ထာ အပရဘာဂေ ဇေတဝနမဟာဝိဟာရေ အရိယဂဏမဇ္ဈေ နိသိန္နော ဒိဗ္ဗစက္ခုကာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေသိ "တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခူနံ ဒိဗ္ဗစက္ခုကာနံ ယဒိဒံ အနုရုဒ္ဓော"တိ ။

သော ဝိမုတ္တိသုခံ ပဋိသံဝေဒိ ဝိဟရန္တော ကေဒိဝသံ အတ္တနော ပဋိပတ္တိံ ပစ္စဝေက္ခိတ္ဝာ ပီတိသောမနဿဇာတော ဥဒါနဝသေန "**ပဟာယ မာတာဝိတ-ရော**"တိအာဒိကာ ဂါထာ အဘာသိ။ ကေစိ ပန "ထေရဿ ပဗ္ဗဇ်ံ အရဟတ္တပ္ပတ္တိဉ္စ ပကာသေန္တော သဂီတိကာရေဟိ အာဒိတော စတသ္သော ဂါထာ ဘာသိတာ၊ တတော ပရာ ထေရဿ အရိယဝံသပဋိပတ္တိယာ အာရာဓိတစိတ္တေန ဘဂဝတာ ဘာသိတာ။ ဇုတရာ သမ္ဗာပိ တေန တေန ကာရဏေန ထေရေနေဝ ဘာသိတာ"တိ ဝဒန္တိ။ ဇုတိ သမ္ဗထာပိ ဇုမာ ဂါထာ ထေရေန ဘာသိတာပိ, ထေရံ ဥဒ္ဒိဿ ဘာသိတာပိ ထေရဿ စေတာ ဂါထာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သေယျထိဒံ—

၈၉၂။ "ပဟာယ မာတာပိတရော၊ ဘဂိနိ ဉာတိဘာတရော။
ပဉ္စ ကာမဂုဏေ ဟိတ္ဝာ၊ အနုရုဒ္ဓေါ ဈာယတိ။

၈၉၃။ သမေတော နစ္စဂီတေဟိ၊ သမ္မတာဠ္ဍပ္ပဗောဓနော။
န တေန သုဒ္ဓိမဇ္ဈဂံ၊ မာရဿ ဝိသယေ ရတော။

၈၉၄။ တေဠ သမတိက္ကမ္မ၊ ရတော ဗုဒ္ဓဿ သာသနေ။
သဗ္ဗောဃံ သမတိက္ကမ္မ၊ အနုရုဒ္ဓေါ ဈာယတိ။

၈၉၅။ ရူပါ သဒ္ဒါ ရသာ ဂန္ဓာ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ စ မနောရမာ။
တေ စ သမတိက္ကမ္မ၊ အနုရုဒ္ဓေါ ဈာယတိ။

၈၉၆။ ဝိက္ခာပါတမတိက္ကန္တော၊ ကော အဒုတိယော မုနိ။
သေတိ ပံသုကူလာနိ၊ အနုရုဒ္ဓေါ အနာသဝေါ။

၁-အံ ၁-၂၃-ဝိဋ္ဌေ။

၈၉၇။ ဝိစိနိ အဂ္ဂဟိ ဓေဝိ၊ ရဇယိ ဓာရယိ မုနိ။
ပံသုကူလာနိ မတိမာ၊ အနုရုဒ္ဓေါ အနာသဝေါ။

၈၉၈။ မဟိစ္ဆော စ အသန္တုဋ္ဌော၊ သံသဋ္ဌော ယော စ ဥဒ္ဓတော။
တဿ ဓမ္မာ ဋ္ဌမေ ဟောန္တိ၊ ပါပကာ သံကိလေသိကာ။

၈၉၉။ သတော စ ဟောတိ အပ္ပိစ္ဆော၊ သန္တုဋ္ဌော အဝိဃာတဝေါ။
ပဝိဝေကရတော ဝိတ္တော၊ နိစ္စမာရဒ္ဓဝီရိယော။

၉၀၀။ တဿ ဓမ္မာ ဋ္ဌမေ ဟောန္တိ၊ ကုသလာ ဗောဓိပက္ခိကာ။
အနာသဝေါ စ သော ဟောတိ၊ ဋ္ဌတိ ဝုတ္တံ မဟေသိနာ။

၉၀၁။ မမ သက်ပွမညာယ၊ သတ္ထာ လောကေ အနုတ္တရော။
မနောမယေန ကာယေန၊ ဋ္ဌဒ္ဓိယာ ဥပသက်မိ။

၉၀၂။ ယဒါ မေ အဟု သက်ပွေါ၊ တတော ဥတ္တရိ ဒေသယိ။
နိပ္ပပဉ္စရတော ဗုဒ္ဓေါ၊ နိပ္ပပဉ္စမဒေသယိ။

၉၀၃။ တဿာဟံ ဓမ္မမညာယ၊ ဝိဟာသိ သာသနေ ရတော။
တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ။

၉၀၄။ ပဉ္စုပညာသဝဿာနိ၊ ယတော နေသဇ္ဇိကော အဟံ။
ပဉ္စဝိသတိဝဿာနိ၊ ယတော မိဒ္ဓံ သမူဟတံ။

၉၀၅။ နာဟု အဿာသပဿာသာ၊ ဌိတစိတ္တဿ တာဒိနော။
အနေဇော သန္တိ'မာရဗ္ဘ၊ စက္ခုမာ ပရိနိဗ္ဗုတော။

၉၀၆။ အသလ္လိနေန စိတ္တေန၊ ဝေဒနံ အဇ္ဈဝါသယိ။
ပဇ္ဇောတသေဝ နိဗ္ဗာနံ၊ ဝိမောက္ခော စေတသော အဟု။

၉၀၇။ ဧဘေ ပဉ္စိမကာ ဒါနိ၊ မုနိနော ဖဿပဉ္စမာ။
နာညေ ဓမ္မာ ဘဝိဿန္တိ၊ သမ္ဗုဒ္ဓေ ပရိနိဗ္ဗုတေ။

၉၀၈။ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနာဝါသော၊ ဒေဝကာယသ္မိ ဇာလိနိ။
ဝိက္ခီဏော ဇာတိသံသာရော၊ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဘဝေါ။

၉၀၉။ ယဿ မုဟုတ္တေန သဟာဿဓာ၊
လောကော သံဝိဒိတော သဗြဟ္မကပ္ပေါ။
ဝသီ ဇုဒ္ဓိဂုဏော စုတူပပါတေ၊
ကာလေ ပဿတိ ဒေဝတာ သ ဘိက္ခု။

၉၁၀။ အန္ဓဘာရော ပုရေ အာသိ'၊ ဒဠိဒ္ဒေါ ဃာသဟာရကော။
သမဏံ ပဋိပါဒေသိ'၊ ဥပရိဋ္ဌံ ယဿသိနံ။

၉၁၁။ သောမှိ သက္ကကုလေ ဇာတော၊ အနုရုဒ္ဓေါတိ မံ ဝိဒူ။
ဥပေတော နစ္စဂီတေဟိ၊ သမ္မတာဒ္ဒပ္ပဗောဓနော။

၉၁၂။ အထဒ္ဒသာသိ' သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ သတ္ထာရံ အကုတောဘယံ။
တသ္မိ' စိတ္တံ ပသာဒေတွာ၊ ပဗ္ဗဇိ' အနဂါရိယံ။

၉၁၃။ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ ဇာနာမိ၊ ယတ္ထ မေ ဝုသိတံ ပုရေ။
တာဝတိ'သေသု ဒေဝေသု၊ အဒ္ဒာသိ' သက္ကဇာတိယာ။

၉၁၄။ သတ္တက္ခတ္တုံ မနုဿိန္ဒော၊ အဟံ ရဇ္ဇမကာရယိ'။
စာတုရန္တော ဝိဇိတာဝီ၊ ဇမ္ဗုသဏ္ဍဿ ဣဿရော။
အဒဏ္ဍေန အသတ္ထေန၊ ဓမ္မေန အနုသာသယိ'။

၉၁၅။ ဣတော သတ္တ တတော သတ္တ၊ သံသာရာနိ စတုဒ္ဒသ။
နိဝါသ'မဘိဇာနာမိ၊ ဒေဝလောကေ ဋ္ဌိတော တဒါ။

၉၁၆။ ပဒ္မုဏိကေ သမာဓိမှိ၊ သန္တေ ဇောဒိဘာဝိတေ။
ပဋိပဿဒ္ဓိလဒ္ဓမှိ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု ဝိသုဒ္ဓိ မေ။

၉၁၇။ စုတူပပါတံ ဇာနာမိ၊ သတ္တာနံ အာဂတိ' ဂတိ'။
ဣတ္ထဘာဝညထာဘာဝံ၊ ဈာနေ ပဒ္မဏိကေ ဋ္ဌိတော။

၉၁၈။ ပရိစိဏ္ဏော မယာ သတ္ထာ။ပ။ ဘဝနေတ္တိ သမူဟတာ။

၉၁၉။ ဝန္ဒိနံ ဝေဋ္ဌဝဂါမေ၊ အဟံ ဇိဝိတသင်္ခယာ။
ဟေဋ္ဌတော ဝေဋ္ဌဂုမ္ဗသ္မိ'၊ နိဗ္ဗာယိသံ အနာသဝေါ"တိ။

တတ္ထ **ပဟာယာ**တိ ပဇဟိတ္ဝာ။ **မာတာပိတရော**တိ မာတရဉ္ဇ ပိတရဉ္ဇ။ အယံ ဟေတ္ထ အဓိပ္ပါယော —ယထာ အညေ ကေစိ ဉ္ဘတိပါရိဇုညေန ဝါ ဘောဂ-ပါရိဇုညေန ဝါ အဘိဘူတာ ပဗ္ဗဇန္တိ၊ ပဗ္ဗဇိတာ စ ကိစ္စန္တရပသုတာ ဝိဟရန္တိ၊ နဧဝံ မယံ၊ မယံ ပန မဟန္တံ ဉ္ဘတိပရိဝဋ္ဌံ မဟန္တဉ္ဇ ဘောဂက္ခန္ဓံ ပဟာယ ကာမေသုနိရပေက္ခာ ပဗ္ဗဇိတာတိ။ **ချာယတီ**တိ အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနံ လက္ခဏူပနိဇ္ဈာ-နဉ္ဇာတိ ဒုဝိဓမ္ပိ ချာနံ အနုယုတ္တော ဝိဟရတိ။

သမေတော နစ္စဂီတေဟီတိ နစ္စေဟိ စ ဂီတေဟိ စ သမဂ်ီဘူတော၊ နစ္စာနိ ပဿန္တော ဂီတာနိ သုဏန္တောတိ အတ္ထော။ "သမ္မတော"တိ စ ပဋ္ဌန္တိ၊ နစ္စဂီတေဟိ ပူဇိတောတိ အတ္ထော။ **သမ္မတာဋ္ဌပ္ပဗောဓနော**တိ သမ္မတာဋ္ဌ-သဒ္ဒေဟိ ပစ္စူသကာလေ ပဗောဓေတဗ္ဗော။ **န တေန သုဒ္ဓိမဇ္ဈဂန္တိ** တေန ကာမဘောဂေန သံသာရသုဒ္ဓိံ နာဓိဂစ္ဆိံ။ **မာရဿ ဝိသယေ ရတော**တိ ကိလေသမာရဿ ဝိသယဘူတေ ကာမဂုဏေ ရတော၊ "ကိလေသမာရဿ ဝိသယဘူတေန ကာမဂုဏဘောဂေန သံသာရသုဒ္ဓိ ဟောတီ"တိ ဧဝံဒိဋ္ဌိကော အဟုတ္ဝာတိ အတ္ထော။ တေနာဟ "**တေဉ္ဇ သမတိက္ကမ္မာ**"တိအာဒိ။ တတ္ထ **တေန္တိ** တေံ ပဉ္ဇဝိဓမ္ပိ ကာမဂုဏံ။ **သမတိက္ကမ္မာ**တိ သမတိက္ကမိတ္ဝာ၊ အနပေက္ခော[၁] ဆဋ္ဌေတ္ဝာတိ အတ္ထော။ **သဗ္ဗောဃန္တိ** ကာမောဃာဒိကံ သဗ္ဗမ္ပိ ဩဃံ။

ပဉ္ဇ ကာမဂုဏေ သရူပတော ဒဿေတုံ "**ရူပါ သဒ္ဒါ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **မနောရမာ**တိ လောဘနီယဋ္ဌေန မနံ ရမယန္တီတိ မနောရမာ၊ မနာပိယာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ယထာဟ "ကတမေ ပဉ္ဇ၊ မနာပိယာ ရူပါ, မနာပိယာ သဒ္ဒါ"တိအာဒိ[၂]။

ပိဏ္ဍပါတမတိက္ကန္တောတိ ပိဏ္ဍပါတဂ္ဂဟဏံ အတိက္ကန္တော၊ ပိဏ္ဍပါတဂ္ဂဟ-ဏတော နိဝတ္တေန္တောတိ အတ္ထော။ **ဧကော**တိ ဧကာကီ အပစ္ဆာသမဏော။ **အဒုတိယော**တိ နိတ္တဏ္ဍော။ တဏ္ဍာ ဟိ ပုရိသဿ ဒုတိယော နာမ။ ယထာဟ "တဏ္ဍာဒုတိယော ပုရိသော"တိ[၃]။ **သေတီ**တိ ပရိယေသတိ။

ဝိစိနီတိ ဧသန္တောဝ တတ္ထ တတ္ထ သက်ာရကူဋာဒိကေ ပံသုကူလုပ္ပတ္တိဋ္ဌာနေ[၄] ဝိစိနိ[၅]။ **အဂ္ဂဟီ**တိ ဝိစိနိတ္ဝာ အသုစိမက္ခိတမ္ပိ အဇိဂုစ္ဆန္တော ဂဏ္ဍိ။ **ဓောဝီ**တိ ဝိက္ခာလေသိ။ **ရဇယီ**တိ ဓောဝိတ္ဝာ ဂဟိတံ သိဗ္ဗိတ္ဝာ ကပ္ပိယရဇနေန ရဇယိ။ **ဓာရယီ**တိ ရဇိတ္ဝာ ကပ္ပဗိန္ဒုံ ဒတ္ဝာ ဓာရေသိ၊ နိဝါသေသိ စေဝ ပါရုပိ စ။

၁-အနပေက္ခေန(က) ၂-မ ၃-၂၇၆-အတ္ထတော သမာနံ။
၃-ခု ၁-၂၀၁၊ ၂၆၈၊ ခု ၇-၁၆၂-ဝိဋ္ဌာဒီသု။ ၄-သက်ာရကူဋာဒီသု ပံသုကူလုပ္ပတ္တိဋ္ဌာနေသု(သီ)
၅-ဝိစိနိယံ အာပဇ္ဇိ(က)

ဣဒါနိ ပါစီနဝံသဒါယေ သတ္ထာရာ ဒိန္နသြဝါဒံ တဿ စ အတ္တနာ မတ္ထ-ကပ္ပတ္တဘာဝံ[၁] ဒီပေန္တော "**မဟိစ္ဆော စ အသန္တုဋ္ဌော**"တိအာဒိကာ ဂါထာ အဘာသိ။ တတ္ထ **မဟိစ္ဆော**တိ မဟတိယာ ပစ္စယိစ္ဆာယ သမန္နာဂတော၊ ဥဋ္ဌာရုဋ္ဌာရေ ဗဟူ စ ပစ္စယေ ဣစ္ဆန္တောတိ အတ္ထော။ **အသန္တုဋ္ဌော**တိ နိဿန္တုဋ္ဌော၊ ယထာလာဘသန္တောသာဒိနာ သန္တောသေန ဝိရဟိတော။ **သံသဋ္ဌော**တိ ဂိဟိဟိ စေဝ ပဗ္ဗဇိတေဟိ စ အနနုလောမိကေန သံသဂ္ဂေန သံသဋ္ဌော။ **ဥဒ္ဓတော**တိ ဥက္ခိတ္တော[၂]။ **တဿာ**တိ "မဟိစ္ဆော"တိအာဒိနာ ဝုတ္တပုဂ္ဂလဿ။ **ဓမ္မာ**တိ မဟိစ္ဆတာ အသန္တောသော, သံသဋ္ဌတာ ဝိက္ခေပေါတိ ဤဒိသာ။ လာမကဋ္ဌေန **ပါပကာ**။ **သံကိလေသိကာ**တိ တဿ စိတ္တဿ မလီန-ဘာဝကရဏတော သံကိလေသိကာ ဓမ္မာ ဟောန္တိ။

သတော စ ဟောတိ အပ္ပိစ္ဆောတိ ယဒါ ပနာယံ ပုဂ္ဂလော ကလျာဏ-မိတ္တေ သေဝန္တော ဘဇန္တော ပယိရုပါသန္တော သဒ္ဓမ္မံ သုဏန္တော ယောနိသော မနသိ ကရောန္တော သတိမာ စ မဟိစ္ဆတံ ပဟာယ အပ္ပိစ္ဆော စ ဟောတိ။ အသန္တောသံ ပဟာယ **သန္တုဋ္ဌော၊** စိတ္တဿ ဝိဃာတကရံ ဝိက္ခေပံ ပဟာယ **အဝိဃာတဝါ** အဝိက္ခိတ္တော သမာဟိတော၊ ဂဏသင်္ဂဏိကံ[၃] ပဟာယ **ပဝိဝေကရတော၊** ဝိဝေကာဘိရတိယာ နိဗ္ဗိဒါယ ဓမ္မဝိတိယာ **ဝိတ္တော** သုမနော တုဋ္ဌစိတ္တော၊ သဗ္ဗသော ကောသဇ္ဇပဟာနေန **အာရဒ္ဓဝီရိယော**။

တဿ ဧဝံ အပ္ပိစ္ဆတာဒိဂုဏသမန္နာဂတဿ ဣမေ သတိပဋ္ဌာနာဒယော သတ္တတိ သပ္ပဘေဒါ တိဝိဓဝိပဿနာသင်္ဂဟာ ကောသလ္လသမ္ဘူတဋ္ဌေန **ကုသလာ** မဂ္ဂပရိယာပန္နာ **ဗောဓိပက္ခိကာ** ဓမ္မာ ဟောန္တိ။ သော တေဟိ သမန္နာဂတော သဗ္ဗသော အာသဝါနံ ခေပနေန အဂ္ဂမဂ္ဂက္ခဏတော ပဋ္ဌာယ **အနာသဝေါ** စ ဟောတိ။ **ဣတိ** ဧဝံ ဝုတ္တံ **မဟေသိနာ** သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန ပါစီနဝံသဒါယေ မဟာပုရိသဝိတက္ကေ မတ္ထကံ ပါပနဝသေနာတိ အဓိပ္ပါယော။

မမ သက်ပ္ပမညာယာတိ "အပိစ္ဆဿာယံ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မော၊ နာယံ ဓမ္မော မဟိစ္ဆဿာ"တိအာဒိနာ[၄] မဟာပုရိသဝိတက္ကဝသေန အာရဒ္ဓံ၊ တေ စ မတ္ထကံ ပါပေတုံ အသမတ္ထဘာဝေန ဌိတံ မမ သက်ပ္ပံ ဇာနိတ္ဝာ။ **မနောမယေနာ**တိ မနောမယေန ဝိယ၊ မနသာ နိမ္မိတသဒိသေန ပရိဏာမိတေနာတိ အတ္ထော။ **ဣဒ္ဓိယာ**တိ "အယံ ကာယော ဣဒံ စိတ္တံ ဝိယ ဟောတူ"တိ ဧဝံ ပဝတ္တအဓိဋ္ဌာ-နိဒ္ဓိယာ။

၁-တေန စ အတ္တနော အတ္ထသိဒ္ဓိယာ မတ္ထကပတ္တဘာဝံ (သီ)　　၂-ဥက္ခိတ္တစိတ္တော (သီ)
၃-သာမဂ္ဂိယံ (က)　　၄-အံ ၃-၆၅-ပိဋ္ဌေ။

ယဒါ မေ အဟု သက်ပွေါတိ ယသ္မိံ ကာလေ မယှံ "ကီဒိသော နု ခေါ အဋ္ဌမော မဟာပုရိသဝိတက္ကော"တိ ပရိဝိတက္ကော အဟောသိ။ တတော မမ သက်ပွမညာယ ဣဒ္ဓိယာ ဥပသက်မီတိ ယောဇနာ။ **ဥတ္တရိ ဒေသယီ**တိ "နိပ္ပပဉ္ဇာရာမဿာယံ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မော နိပ္ပပဉ္ဇရတိနော၊ နာယံဓမ္မော ပပဉ္ဇာ-ရာမဿ ပပဉ္ဇရတိနော"တိ ဣမမဋ္ဌမံ မဟာပုရိသဝိတက္ကံ ပူရေန္တော ဥပရိ ဒေသယိ။ တံ ပန ဒေသိတံ ဓမ္မံ ဒေသေန္တော အာဟ "**နိပ္ပပဉ္ဇရတော ဗုဒ္ဓေါ၊ နိပ္ပပဉ္ဇမဒေသယီ**"တိ။ ပပဉ္ဇာ နာမ ရာဂါဒယော ကိလေသာ၊ တေသံ ဝူပသမတာယ, တဒဘာဝတော စ လောကုတ္တရဓမ္မော နိပ္ပပဉ္ဇာ နာမ၊ တသ္မိံ နိပ္ပပဉ္ဇေ ရတော အဘိရတော သမ္မာသမ္မုဒ္ဓေါ ယထာ တံ ပါပုဏာမိ၊ တထာ တာဒိသံ ဓမ္မံ အဒေသယိ၊ သာမုက္ကံသိကံ စတုသစ္စဓမ္မဒေသနံ ပကာသယီတိ အတ္ထော။

တဿာဟံ ဓမ္မမညာယာတိ တဿာ သတ္ထု ဒေသနာယ ဓမ္မံ ဇာနိတ္ဝာ ယထာနုသိဋ္ဌံ ပဋိပဇ္ဇန္တော ဝိဟာသိံ သိက္ခတ္တယသင်္ဂဟေ **သာသနေ ရတော** အဘိရတော ဟုတ္ဝာတိ အတ္ထော။

သတ္ထာရာ အတ္တနော သမာဂမံ တေန သာဓိတမတ္ထံ ဒဿေတ္ဝာ ဣဒါနိ အတ္တနော ပဗ္ဗဇိတကာလတော ပဋ္ဌာယ အာရဒ္ဓဝီရိယတံ, ကာယေ အန-ပေက္ခတာယ သေယျသုခပဿသုခါနံ ၂ ပရိစ္စာဂံ, အပ္ပမိဒ္ဓကာလတော ပဋ္ဌာယ အာရဒ္ဓဝီရိယတဉ္ဇ ဒဿေန္တော "**ပဉ္ဇပညာသဝဿာနီ**"တိ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ **ယတော နေသဇ္ဇိကော အဟ**န္တိ ယတော ပဋ္ဌာယ "ယောဂါနုကူလတာ ကမ္မဋ္ဌာနပရိယုဋ္ဌိတသပ္ပုရိသစရိယာ သလ္လေခဝုတ္တီ"တိ ဧဝမာဒိဂုဏေ ဒိသ္ဝာ နေသဇ္ဇိကော အဟောသိံ တာနိ ပဉ္ဇပညာသ ဝဿာနိ။ **ယတော မိဒ္ဓံ သမူဟတ**န္တိ ယတော ပဋ္ဌာယ မယာ နိဒ္ဒါ ပရိစ္စတ္တာ တာနိ ပဉ္ဇဝီသတိဝဿာနိ။ "ထေရဿ ပဉ္ဇပညာသာယ ဝဿေသု နေသဇ္ဇိကဿ သတော အာဒိတော ပဉ္ဇဝီသတိဝဿာနိ နိဒ္ဒါ နာဟောသိ၊ တတော ပရံ သရီရကိလမထေန ပစ္ဆိမ-ယာမေ နိဒ္ဒါ အဟောသီ"တိ ဝဒန္တိ။

"**နာဟု အဿာသပဿာသာ**"တိအာဒိကာ တိဿော ဂါထာ သတ္ထု ပရိ-နိဗ္ဗာနကာလေ ဘိက္ခူဟိ "ကိံ ဘဂဝါ ပရိနိဗ္ဗုတော"တိ ပုဋ္ဌော ပရိနိဗ္ဗာနဘာဝံ ပဝေဒေန္တော အာဟ။ တတ္ထ **နာဟု အဿာသပဿာသာ၊ ဌိတစိတ္တဿ တာဒိ-နော**တိ အနုလောမပဋိလောမတော အနေကာကာရဝေါကာရာ[၃] သဗ္ဗာ

၁-အံ ၃-၆၅-ဝိဋ္ဌေ။ ၂-ဖဿသုခါနံ (သီ) ၃-အနေကာကာရဝေါကိဏ္ဏာ (သီ)

သမာပတ္တိယော သမာပဇ္ဇိတ္ဝာ ဝုဋ္ဌာယ သဗ္ဗပစ္ဆာ စတုတ္ထဇ္ဈာနေ ဌိတစိတ္တဿ တာဒိနော ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော အဿာသပဿာသာ နာဟု နာဟေသုန္တိ အတ္ထော။ ဧတေန ယသ္မာ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ သမာပန္နဿ ကာယသခ်ါရာ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ကာယသခ်ါရာတိ စ အဿာသပဿာသာ ဝုစ္စန္တိ၊ တသ္မာ စတုတ္ထဇ္ဈာနက္ခဏ-တော ပဋ္ဌာယ အဿာသပဿာသာ နာဟေသုန္တိ ဒဿေတိ။ တဏ္ဍာ-သခ်ါတာယ ဧဇာယ အဘာဝတော **အနေဇော၊** သမာဓိသ္မိံ ဌိတတ္တာ ဝါ **အနေဇော။ သန္တိ'မာရဗ္ဘာ**တိ အနုပါဒိသေသံ နိဗ္ဗာနံ အာရဗ္ဘ ပဋိစ္စ သန္ဓာယ[၁]။ **စက္ခုမာ**တိ ပဉ္ဇဟိ စက္ခူဟိ စက္ခုမာ။ **ပရိနိဗ္ဗုတော**တိ ပရိနိဗ္ဗာယိ။ အယံ ဟေတ္ထ အတ္ထော—နိဗ္ဗာနာရမ္မဏစတုတ္ထဇ္ဈာနဖလသမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇိတ္ဝာ တဒနန္တရမေဝ အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗုတောတိ။

အသလ္လီနေနာတိ အလီနေန အသံကုဋိတေန[၂] သုဝိကသိတေနေဝ စိတ္တေန။ **ဝေဒနံ အဇ္ဈဝါသယီ**တိ သတော သမ္ပဇာနော ဟုတ္ဝာ မာရဏန္တိကံ ဝေဒနံ အဓိဝါသေသိ၊ န ဝေဒနာနုဝတ္တီ ဟုတ္ဝာ ဗ္ဗတော စိတော စ သမ္ပရိဝတ္တိ။ **ပဇ္ဇော-တသေဝ နိဗ္ဗာနံ၊ ဝိမောက္ခော စေတသော အဟူ**တိ ယထာ တေလဉ္ဇ ပဋိစ္စ ဝဋ္ဌိဉ္ဇ ပဋိစ္စ ပဇ္ဇလန္တော ပဇ္ဇောတော ပဒီပေါ တေသံ ပရိက္ခယေ နိဗ္ဗာယတိ၊ နိဗ္ဗုတော စ ကတ္ထစိ ဂန္ဒာ န တိဋ္ဌတိ၊ အညဒတ္ထု အန္တရဓာယတိ၊ အဒဿန-မေဝ ဂစ္ဆတိ၊ ဧဝံ ကိလေသာဘိသခ်ါရေ နိဿာယ ပဝတ္တမာနော ခန္ဓသန္တာ-နော တေသံ ပရိက္ခယေ နိဗ္ဗာယတိ၊ နိဗ္ဗုတော စ ကတ္ထစိ ဂန္ဒာ န တိဋ္ဌတိ၊ အညဒတ္ထု အန္တရဓာယတိ၊ အဒဿနမေဝ ဂစ္ဆတီတိ ဒဿေတိ။ တေန ဝုတ္တံ "နိဗ္ဗန္တိ ဓီရာ ယထာယံ ပဒီပေါ"တိ[၃], "အစ္စီ ယထာ ဝါတဝေဂေန ခိတ္တာ"တိ[၄] စ အာဒိ။

ဧတေတိ ပရိနိဗ္ဗာနက္ခဏေ သတ္ထု သန္တာနေ ပဝတ္တမာနာနံ ဓမ္မာနံ အတ္တနော ပစ္စက္ခတာယ ဝုတ္တံ။ ပစ္ဆိမကာ တတော ပရံ စိတ္တုပ္ပါဒါဘာဝတော။ **ဒါနီ**တိ ဧတရဟိ။ **ဖဿပဉ္ဇမာ**တိ ဖဿပဉ္ဇမကာနံ ဓမ္မာနံ ပါကဋဘာဝတော ဝုတ္တံ။ တထာ ဟိ စိတ္တုပ္ပါဒကထာယမ္ပိ ဖဿပဉ္ဇမကာဝ အာဒိတော ဝုတ္တာ။ **အညေ ဓမ္မာ**တိ သဟ နိဿယေန အညေ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ၊ န ပရိနိဗ္ဗာန-စိတ္တစေတသိကာ။ နနု တေပိ န ဘဝိဿန္တေဝါတိ? သစ္စံ န ဘဝိဿန္တိ၊ အာသက်ာဘာဝတော ပန တေ သန္ဓာယ "န ဘဝိဿန္တီ"တိ န ဝတ္တဗ္ဗမေဝ။ "ဗ္ဗတရေ ပန သေက္ခပုထုဇ္ဇနာနံ ဝိယ ဘဝိဿန္တိ နု ခေါ"တိ သိယာ အာသက်ာတိ တဒါသက်ာနိဝတ္တနတ္ထံ "နာ'ညေ ဓမ္မာ ဘဝိဿန္တီ"တိ ဝုတ္တံ။

၁-နိဗ္ဗာနံ အာရမ္မဏံ ကတ္ဝာ (က)　၂-အသံကုစိတေန (သီ)　၃-ခု ၁-၇-ပိဋ္ဌေ။　၄-ခု ၁-၄၄၀-ပိဋ္ဌေ။

နတ္ထိ ဒါနိ ပုနာဝါသော၊ ဒေဝကာယသ္မိ ဇာလိနီတိ ဧတ္ထ **ဇာလိနီတိ** ဒေဝတံ အာလပတိ၊ ဒေဝတေ ဒေဝကာယသ္မိ ဒေဝသမူဟေ ဥပပဇ္ဇနဝသေန ပုန အာဝါသော အာဝသနံ ဣဒါနိ မယှံ နတ္ထီတိ အတ္ထော။ တတ္ထ ကာရဏမာဟ "**ဝိက္ခီဏော**"တိအာဒိနာ။ သာ ကိရ ဒေဝတာ ပုရိမတ္တဘာဝေ ထေရဿ ပါဒပရိစာရိကာ၊ တသ္မာ ဣဒါနိ ထေရံ ဇိဏ္ဏံ ဝုဒ္ဓံ ဒိသ္ဝာ ပုရိမသိနေဟေန အာဂန္ဒာ "တတ္ထ စိတ္တံ ပဏိဓေဟိ၊ ယတ္ထ တေ ဝုသိတံ ပုရေ"တိ ဒေဝူပပတ္တိံ ယာစိ။ အထ "ဒါနိ နတ္ထီ"တိအာဒိနာ ထေရော တဿာ ပဋိဝစနံ အဒါသိ။ တံ သုတ္ဝာ ဒေဝတာ ဝိဟတာသာ တတ္ထေဝန္တရဓာယိ။

အထ ထေရော ဝေဟာသံ အဗ္ဘုဂ္ဂန္ဒာ အတ္တနော အာနုဘာဝံ သဗြဟ္မစာရီနံ ပကာသေန္တော "**ယဿ မုဟုတ္တေနာ**"တိ ဂါထမာဟ။ တဿတ္ထော—**ယဿ** ခီဏာသဝဘိက္ခုနော မုဟုတ္တမတ္တေန ဧဝ **သဟဿဓာ** သဟဿပ္ပကာရော တိသဟဿိမဟာသဟဿိပဘေဒေါ **လောကော သဗြဟ္မကပ္ပေါ** သဟဗြဟ္မ-လောကော **သံဝိဒိတော** သမ္မဒေဝ ဝိဒိတော ဉာတော ပစ္စက္ခံ ကတော၊ ဧဝံ **ဣဒ္ဓိဂုဏေ** ဣဒ္ဓိသမ္ပဒါယ စုတူပပါတေ စ ဝသီဘာဝပ္ပတ္တော သော ဘိက္ခု ဥပဂတကာလေ ဒေဝတာ ပဿတိ၊ နဲ တဿ ဒေဝတာနံ ဒဿနေ ပရိဟာနီတိ။ ထေရေန ကိရ ဇာလိနိယာ ဒေဝတာယ ပဋိဝစနဒါနဝသေန "နတ္ထိ ဒါနိ"တိ ဂါထာယ ဝုတ္တာယ ဘိက္ခူ ဇာလိနိံ အပဿန္တာ "ကိံ နု ခေါ ထေရော ဓမ္မာ-လပနဝသေန ကိဉ္စိ အာလပတီ"တိ စိန္တေသုံ။ တေသံ စိတ္တာစာရံ ဥတ္ဝာ ထေရော "ယဿ မုဟုတ္တေနာ"တိ ဣမံ ဂါထမာဟ။

အန္ဒဘာရော ပုရေတိ ဧဝံနာမော ပုရိမတ္တဘာဝေ။ **ဃာသဟာရကောတိ** ဃာသမတ္တဿ အတ္ထာယ ဘတိံ ကတ္ဝာ ဇီဝနကော။ **သမဏန္တိ** သမိတပါပံ။ **ပဋိပါဒေသိန္တိ** ပဋိမုခေါ ဟုတ္ဝာ ပါဒါသိံ၊ ပသာဒေန အဘိမုခေါ ဟုတ္ဝာ အာဟာရဒါနံ အဒါသိန္တိ အဓိပ္ပါယော။ **ဥပရိဋ္ဌန္တိ** ဧဝံနာမကံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ။ **ယသဿိန**န္တိ ကိတ္တိမန္တံ ပတ္ထဋယသံ။ ဣမာယ ဂါထာယ ယာဝ စရိမတ္တဘာဝါ ဥဋ္ဌာရသမ္ပတ္တိဟေတုဘူတံ အတ္တနော ပုဗ္ဗကမ္မံ ဒဿေတိ။ တေနာဟ "**သောဖ္ဒိ သကျကုလေ ဇာတော**"တိအာဒိ။

ဣတော သတ္တာတိ ဣတော မနုဿလောကတော စဝိတ္ဝာ ဒေဝလောကေ ဒိဗ္ဗေန အာဓိပစ္စေန သတ္တ။ **တတော သတ္တာ**တိ တတော ဒေဝလောကတော စဝိတ္ဝာ မနုဿလောကေ စက္ကဝတ္တိဘာဝေန သတ္တ။ **သံသာရာနိ စတုဒ္ဒသာ**တိ စတုဒ္ဒသ ဘဝန္တရသံသရဏာနိ။ **နိဝါသ'မဘိဇာနိဿ**န္တိ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အညာသိံ။

ဒေဝလောကေ ဌိတော တဒါတိ တဉ္ဇ ခေါ နဲ ဣမသ္မိံယေဝ အတ္တဘာဝေ၊ အပိ စ ခေါ[1] ယဒါ ဣတော အနန္တရာတီတေ အတ္တဘာဝေ ဒေဝလောကေ ဌိတော၊ တဒါ အညာသိန္တိ အတ္ထော။

ဣဒါနိ အတ္တနာ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉ္ဉာဏစုတူပပါတဉ္ဉာဏာနံ အဓိဂတာကာရံ ဒဿေန္တော "**ပဉ္ဇဂီကေ**"တိအာဒိနာ ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ။ တတ္ထ **ပဉ္ဇဂီကေ သမာဓိမှိ**တိ အဘိညာပါဒကစတုတ္ထဇ္ဈာနသမာဓိမှိ၊ သော ဟိ ပီတိဖရဏတာ, သုခဖရဏတာ, စေတောဖရဏတာ, အာလောကဖရဏတာ, ပစ္စဝေက္ခဏ-နိမိတ္တန္တိ ဣမေဟိ ပဉ္ဇဟိ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတတ္တာ ပဉ္ဇဂိကော သမာဓိတိ ဝုစ္စတိ။ **သန္တေ**တိ ပဋိပက္ခဝူပသမေန အင်္ဂသန္တတာယ စ သန္တေ။ **ဧကောဒိ-ဘာဝိတေ**တိ ဧကောဒိဘာဝဂတေ၊ သုစိဏ္ဏေ ဝသီဘာဝပ္ပတ္တေတိ အတ္ထော။ **ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိလဒ္ဓမှိ**တိ ကိလေသာနံ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယာ လဒ္ဓေ။ **ဒိဗ္ဗစက္ခု ဝိသုဇ္ဇိ မေ**တိ ဧဝံဝိဓေ သမာဓိမှိ သမ္ပာဒိတေ မယှံ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉ္ဉာဏံ ဝိသုဇ္ဇိ၊ ဧကာဒသဟိ ဥပတ္ကိလေသေဟိ ဝိမုတ္တိယာ ဝိသုဒ္ဓံ အဟောသိ။

စုတူပပါတံ ဇာနာမီတိ သတ္တာနံ စုတိဉ္ဇ ဥပပတ္တိဉ္ဇ ဇာနာမိ၊ ဇာနန္တော စ "ဣမေ သတ္တာ အမုမှာ လောကမှာ အာဂန္ဒာ ဣဓူပပန္နာ၊ ဣမမှာ စ လောကာ ဂန္ဒာ အမုမှိ လောကေ ဥပပဇ္ဇိဿန္တီ"တိ သတ္တာနံ **အာဂတိံ ဂတိဉ္ဇ** ဇာနာမိ၊ ဇာနန္တော ဧဝ စ နေသံ **ဣတ္ထဘာဝံ** မနုဿဘာဝံ တတော **အညထာဘာဝံ** အညထာတိရစ္ဆာနဘာဝဉ္ဇ ဥပပတ္တိတော ပုရေတရမေဝ ဇာနာမိ။ တယိဒံ သဗ္ဗမ္ပိ ပဉ္ဇဂိကေ သမာဓိမှိ သမ္ပာဒိတေ ဧဝါတိ ဒဿေန္တော အာဟ "**ဈာနေ ပဉ္ဇဂိကေ ဌိတော**"တိ။ တတ္ထ ပဉ္ဇဂိကေ ဈာနေ ဌိတော ပတိဌိတော ဟုတ္ဝာ ဧဝံ ဇာနာမီတိ အတ္ထော။

ဧဝံ ဝိဇ္ဇာတ္တယံ ဒဿေတ္ဝာ တပ္ပသင်္ဂေန ပုဗ္ဗေ ဒဿိတမ္ပိ တတိယဝိဇ္ဇံ သဟ ကိစ္စနိပ္ပတ္တိယာ ဒဿေန္တော "**ပရိစိဏ္ဏော မယာ သတ္ထာ**"တိအာဒိနာ ဂါထာဒွယမာဟ။ တတ္ထ **ဝဇ္ဇိနံ ဝေဋ္ဌုဝဂါမေ**တိ ဝဇ္ဇိရဋ္ဌဿ ဝေဋ္ဌုဝဂါမေ၊ ဝဇ္ဇိရဋ္ဌေ ယတ္ထ ပစ္ဆိမဝဿံ ဥပဂစ္ဆိ ဝေဋ္ဌုဝဂါမေ။ **ဟေဋ္ဌတော ဝေဋ္ဌု-ဂုမ္ဗသ္မိန္တိ** တတ္ထ အညဘရဿ ဝေဋ္ဌုဂုမ္ဗဿ ဟေဋ္ဌာ။ **နိဗ္ဗာယိဿန္တိ** နိဗ္ဗာယိဿာမိ၊ အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမီတိ အတ္ထော။

အနုရုဒ္ဓတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-အထ ခေါ (သီ)

၁၀-ပါရာပရိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သမဏဿ အဟု စိန္တာတိအာဒိကာ အာယသ္မတော ပါရာပရိယတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ဣမဿ ဝတ္ထု ဟေဋ္ဌာ အာဂတမေဝ၊ တာ စ ဂါထာ သတ္ထရိ ဓရန္တေ အတ္တနော ပုထုဇ္ဇနကာလေ မနသ္သဒ္ဒာနံ ဣန္ဒြိယာနံ နိဂ္ဂဏှနစိန္တာယ ပကာသန-ဝသေန ဘာသိတာ။ ဣမာ ပန အပရဘာဂေ သတ္ထရိ ပရိနိဗ္ဗုတေ အတ္တနော စ ပရိနိဗ္ဗာနေ ဥပဋ္ဌိတေ တဒါ အာယတိဉ္စ ဘိက္ခူနံ ဥဒ္ဒမ္မပဋိပတ္တိယာ ပကာသန-ဝသေန ဘာသိတာ။ တတ္ထ—

၉၂၀။ "သမဏဿ အဟု စိန္တာ၊ ပုပ္ဖိတမ္ဟိ မဟာဝနေ။
ကေဂ္ဂဿ နိသိန္နဿ၊ ပဝိဝိတ္တဿ ဈာယိနော"တိ—

အယံ ဂါထာ သင်္ဂီတိကာရေဟိ ဌပိတာ။ တဿတ္ထော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယောဝ။ အယံ ပန သမ္ဗန္ဓော—သတ္ထရိ အဂ္ဂသာဝကေသု ကေစ္ဆေသု မဟာထေရေသု စ ပရိနိဗ္ဗုတေသု အတီတသတ္ထုကေ ပါဝစနေ သုဗ္ဗစေသု သိက္ခာကာမေသု ဘိက္ခူသု ဒုလ္လဘေသု ဒုဗ္ဗစေသု မိစ္ဆာပဋိပတ္တိဗဟုလေသု ဘိက္ခူသု စ ဇာတေသု သုပုပ္ဖိတေ မဟန္တေ သာလဝနေ နိသိန္နဿ ပဝိဝိတ္တဿ ကေဂ္ဂဿ ဈာယန-သီလဿ သမိတပါပတာယ **သမဏဿ** ပါရာပရိယတ္ထေရဿ ပဋိပတ္တိံ နိဿာယ **စိန္တာ** ဝိမံသာ အဟောသိတိ။ ဣတရာ—

၉၂၁။ "အညဆာ လောကနာထမ္ဟိ၊ တိဋ္ဌန္တေ ပုရိသုတ္တမေ။
ဣရိယံ အာသိ ဘိက္ခူနံ၊ အညဆာ ဒါနိ ဒိဿတိ။

၉၂၂။ သီတဝါတပရိတ္တာဏံ၊ ဟိရိကောပီနဆာဒနံ။
မတ္တဉ္ဉိယံ အဘုဇ္ဇိံသု၊ သန္တုဋ္ဌာ ဣတရီတရေ။

၉၂၃။ ပဏီတံ ယဒိ ဝါ လူခံ၊ အပ္ပံ ဝါ ယဒိ ဝါ ဗဟုံ။
ယာပနတ္ထံ အဘုဇ္ဇိံသု၊ အဂိဒ္ဓါ နာဓိမုစ္ဆိတာ။

၉၂၄။ ဇိဝိတာနံ ပရိက္ခာရေ၊ ဘေသဇ္ဇေ အထ ပစ္စယေ။
နာဘိဇ္ဈံ ဥဿုကာ အာသုံ၊ ယထာ တေ အာသဝက္ခယေ။

၉၂၅။ အရညေ ရုက္ခမူလေသု၊ ကန္ဒရာသု ဂုဟာသု စ။
ဝိဝေကမနုဗြူဟန္တာ၊ ဝိဟံသု တပ္ပရာယဏာ။

၉၂၆။ နိစာ နိဝိဋ္ဌာ သုဘရာ၊ မုဒူ အထဒ္ဓမာနသာ။
အဗျာသေကာ အမုခရာ၊ အတ္ထစိန္တာဝဿာနုဂါ။

၉၂၇။ တတော ပါသာဒိကံ အာသိ၊ ဂတံ ဘုတ္တံ နိသေဝိတံ။
သိနိဒ္ဓါ တေလဓာရာဝ၊ အဟောသိ ဇုရိယာပထော။

၉၂၈။ သဗ္ဗာသဝပရိက္ခီဏာ၊ မဟာစျာယိ မဟာဟိတာ။
နိဗ္ဗုတာ ဒါနိ တေ ထေရာ၊ ပရိတ္တာ ဒါနိ တာဒိသာ။

၉၂၉။ ကုသလာနဉ္စ ဓမ္မာနံ၊ ပညာယ စ ပရိက္ခယာ။
သဗ္ဗာကာရဝရူပေတံ၊ လုဇ္ဇတေ ဇိနသာသနံ။

၉၃၀။ ပါပကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ၊ ကိလေသာနဉ္စ ယော ဥတု။
ဥပဋ္ဌိတာ ဝိဝေကာယ၊ ယေ စ သဒ္ဓမ္မသေသကာ။

၉၃၁။ တေ ကိလေသာ ပဝမ္ဟန္တာ၊ အာဂိသန္တိ ဗဟုံ ဇနံ။
ကိဋ္ဌန္တိ မညေ ဗာလေဟိ၊ ဥမ္မတ္တေဟိဝ ရက္ခသာ။

၉၃၂။ ကိလေသေဟာဘိဘူတာ တေ၊ တေန တေန ဝိဓာဝိတာ။
နရာ ကိလေသဝတ္ထူသု၊ သသင်္ကိမေဝ ဃောသိတေ။

၉၃၃။ ပရိစ္ဆိတ္တာ သဒ္ဓမ္မံ၊ အညမညေဟိ ဘဏ္ဍရေ။
ဒိဋ္ဌဂတာနိ အန္ဓေန္တာ၊ ဣဒံ သေယ္ယောတိ မညရေ။

၉၃၄။ ဓနဉ္စ ပုတ္တံ ဘရိယဉ္စ၊ ဆဒ္ဒယိတ္ဝာန နိဂ္ဂတာ။
ကဋ္ဌဆ္ဆဝိကွဟေတူပိ၊ အကိစ္ဆာနိ နိသေဝရေ။

၉၃၅။ ဥဒရာဝဒေဟကံ ဘုတ္ဝာ၊ သယန္တိ'တ္တာနသေယျကာ။
ကထာ ဝမေန္တိ ပဋိဗုဒ္ဓါ၊ ယာ ကထာ သတ္ထုဂရဟိတာ။

၉၃၆။ သဗ္ဗကာရကသိပ္ပါနိ၊ စိတ္တိံ ကတ္ဝာန သိက္ခရေ။
အဂူပသန္တာ အဇ္ဈတ္တံ၊ သာမညတ္ထော'တိအန္ဓတိ။

၉၃၇။ မတ္တိကံ ဘေလဓုက္ကဉ္စ၊ ဥဒကာသနဘောဇနံ။
ဂိဟိနံ ဥပနာမေန္တိ၊ အာကင်္ခန္တာ ဗဟုတ္တရံ။

၉၃၈။ ဒန္တေပေါနံ ကပိတ္ထဉ္စ၊ ပုပ္ဖံ ခါဒနိယာနိ စ။
ပိက္ကပါတေ စ သမ္ပန္နေ၊ အမ္ဗေ အာမလကာနိ စ။

၉၃၉။ ဘေသဇ္ဇေသု ယထာ ဝေဇ္ဇာ၊ ကိစ္စာကိစ္စေ ယထာ ဂိဟီ။
ဂဏိကာဝ ဝိဘူသာယံ၊ ဗ္ဗသရေ ခတ္တိယာ ယထာ။

၉၄၀။ နေကတိကာ ဝဋ္ဌနိကာ၊ ကူဋ္ဌသက္ခီ အပါဋုကာ။
ဗဟူဟိ ပရိကပ္ပေဟိ၊ အာမိသံ ပရိဘုဉ္ဇရေ။

၉၄၁။ လေသကပ္ပေ ပရိယာယေ၊ ပရိကပ္ပေ'နုဓာဝိတာ။
ဇီဝိကတ္ထာ ဥပါယေန၊ သက်ဒုန္တိ ဗဟုံ ဓနံ။

၉၄၂။ ဥပဋ္ဌာပေန္တိ ပရိသံ၊ ကမ္မတော နော စ ဓမ္မတော။
ဓမ္မံ ပရေသံ ဒေသေန္တိ၊ လာဘတော နော စ အတ္ထတော။

၉၄၃။ သံဃလာဘဿ ဘဏ္ဍန္တိ၊ သံဃတော ပရိဗာဟိရာ။
ပရလာဘော'ပဇီဝန္တာ၊ အဟိရီကာ နု လဇ္ဇရေ။

၉၄၄။ နာနုယုတ္တာ တထာ ဧကေ၊ မုဏ္ဍာ သံဃာဋိပါရုတာ။
သမ္ဘာဝနံယေဝိ'စ္ဆန္တိ၊ လာဘသက္ကာရမုစ္ဆိတာ။

၉၄၅။ ဧဝံ နာနပ္ပယာတမ္ဘိ၊ နု ဒါနိ သုကရံ တထာ။
အဖုသိတံ ဝါ ဖုသိတုံ၊ ဖုသိတံ ဝါ'နုရက္ခိတုံ။

၉၄၆။ ယထာ ကဏ္ဏကဋ္ဌာနမ္ဘိ၊ စရေယျ အနုပါဟနော။
သတိံ ဥပဋ္ဌပေတ္ဝာန၊ ဧဝံ ဂါမေ မုနီ စရေ။

၉၄၇။ သရိတ္ဝာ ပုဗ္ဗကေ ယောဂီ၊ တေသံ ဝတ္တမနုဿရံ။
ကိဉ္ဇာပိ ပစ္ဆိမော ကာလော၊ ဖုသေယျ အမတံ ပဒံ။

၉၄၈။ ဗ္ဗဒံ ဝတ္ဝာ သာလဝနေ၊ သမဏော ဘာဝိတိန္ဒြိယော။
ဗြာဟ္မဏော ပရိနိဗ္ဗာယီ၊ ဗ္ဗသိ ခီဏပုနဗ္ဘဝေါ''တိ—

ဗ္ဗမာ ဂါထာ ထေရေနေဝ ဘာသိတာ။

တတ္ထ **ဗ္ဗရိယံ အာသိ ဘိက္ခူနန္တိ** ပုရိသုတ္တမေ **လောကနာထမ္ဘိ** သမ္မာ-သမ္ဗုဒ္ဓေ **တိဋ္ဌန္တေ** ဓရန္တေ ဧတရဟိ ပဋိပတ္တိဘာဝတော **အညထာ** အညေန

ပကာရေန ဘိက္ခူနံ ဇုရိယံ စရိတံ အဟောသိ ယထာနုသိဋ္ဌံ ပဋိပတ္တိ-ဘာဝတော။ **အညထာ ဒါနိ ဒိဿတီ**တိ ဇုဒါနိ ပန တတော အညထာ ဘိက္ခူနံ ဇုရိယံ ဒိဿတိ အယာထာဝပဋိပတ္တိဘာဝတောတိ အဓိပ္ပါယော[၁]။

ဇုဒါနိ သတ္ထရိ ဓရန္တေ ယေနာကာရေန ဘိက္ခူနံ ပဋိပတ္တိ အဟောသိ၊ တံ တာဝ ဒဿေတုံ "**သီတဝါတပရိတ္တာဏ**"န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **မတ္တဋ္ဌိယ**န္တိ တံ မတ္တံ ပယောဇနံ။ ယာဝဒေဝ သီတဝါတပရိတ္တာဏံ, ယာဝဒေဝ ဟိရိကော-ပိနပဋိစ္ဆာဒနံ ကတ္ဟာ စီဝရံ ပရိဘုဉ္ဇိ်သု။ ကထံ? **သန္တုဋ္ဌာ ဇုတရိတရေ** ယသ္မိ် တသ္မိ် ဟိနေ ပဏီတေ ဝါ ယထာလဒ္ဓေ ပစ္စယေ သန္တောသံ အာပန္နာ။

ပဏီတန္တိ ဥဋ္ဌာရံ သပ္ပိအာဒိနာ သံသဋ္ဌံ၊ တဒဘာဝေန **လူခံ။ အပ္ပ**န္တိ စတုပဉ္စာလောပမတ္တမ္ပိ။ **ဗဟုံ ယာပနတ္ထံ အဘုဉ္ဇိ်သု**တိ ပဏီတံ ဗဟုံ ဘုဉ္ဇန္တာပိ ယာပနမတ္တမေဝ အာဟာရံ ဘုဉ္ဇိ်သု။ တတော ဧဝ **အဂိဒ္ဓါ** ဂေဓံ အနာပန္နာ။ **နာဓိမုစ္ဆိတာ** န အဇ္ဈောသိဘာ အက္ခဗ္ဘဉ္ဇနံ ဝိယ သာကဋိကာ[၂] ဝဏလေပနံ ဝိယ ဝဏိနော အဘုဉ္ဇိ်သု။

ဇီဝိတာနံ ပရိက္ခာရေ၊ ဘေသဇ္ဇေ အထ ပစ္စယေတိ ဇီဝိတာနံ ပဝတ္တိယာ ပရိက္ခာရဘူတေ ဘေသဇ္ဇသခ်ါတေ ပစ္စယေ ဂိလာနပစ္စယေ။ **ယထာ တေ**တိ ယထာ တေ ပုရိမကာ ဘိက္ခူ အာသဝက္ခယေ **ဥဿုကာ** ယုတ္တာ အာသုံ၊ တထာ တေ ရောဂါဘိဘူတာပိ ဂိလာနပစ္စယေ ဗာဋ္ဌံ အတိဝိယ **ဥဿုကာ** နာဟေသုန္တိ အတ္ထော။

တပ္ပရာယဏာတိ ဝိဝေကပရာယဏာ ဝိဝေကပေါဏာ။ ဧဝံ စတူဟိ ဂါထာဟိ စတုပစ္စယသန္တောသံ[၃] ဘာဝနာဘိရတိဉ္စ ဒဿေန္တေန တေသံ အရိယဝံသပဋိပဒါ ဒဿိတာ။

နီစာတိ "မယံ ပံသုကူလိကာ ပိဏ္ဍပါတိကာ"တိ အတ္တုက္ကံသနပရဝမ္ဘနာနိ အကတ္ဟာ နီစဝုတ္တိနော၊ နိဝါတဝုတ္တိနောတိ အတ္ထော။ **နိဝိဋ္ဌာ**တိ သာသနေ နိဝိဋ္ဌသဒ္ဓါ။ **သုဘရာ**တိ အပ္ပိစ္ဆတာဒိဘာဝေန သုပေါသာ[၄]။ **မုဒူ**တိ ဝတ္တ-ပဋိပတ္တိယံ သကလေ စ ဗြဟ္မစရိယေ မုဒူ၊ သုပရိကမ္မကတသုဝဏ္ဏံ ဝိယ ဝိနိယော-ဂက္ခမာ။ **မုဒူ**တိ ဝါ အဘာကုဋိကာ ဥတ္တာနမုခါ ပုပ္ဖိတမုခေန ပဋိသန္ထာရ-ဝုတ္တိနော၊ သုဘိတ္ထံ ဝိယ[၅] သုခါဝဟာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **အထဒ္ဓမာနသာ**တိ

၁-အယံ တာဝ ပဋိပတ္တိဘာဝတော ဝိသေသော (သီ)

၂-သာကဋိကာနံ (သီ)　　၃-ပစ္စယသန္တောသံ (သီ)

၄-သုပ္ပေါသာ (သီ)　　၅-သုဟိတံ ဝိယ (သီ)

အကထိနစိတ္တာ၊ တေန သုဗ္ဗစဘာဝမာဟ။ **အဗျာသေကာ**ဘိ သတိဝိပ္ပဝါသာ-ဘာဝတော ကိလေသဗျာသေကရဟိတာ၊ အန္တရန္တရာ တဏ္ဍာဒိဋ္ဌိမာနာဒီဟိ အဝေါကိဏ္ဏာတိ အတ္ထော။ **အမုခရာ**တိ နမုခရာ၊ နမုခေန ခရာ ဝစီပါဂဗ္ဘိယ-ရဟိတာတိ ဝါ အတ္ထော။ **အတ္ထစိန္တာဝသာနုဂါ**တိ ဟိတစိန္တာဝသာနုဂါ ဟိတစိန္တာဝသိကာ အတ္တနော ပရေသဉ္စ ဟိတစိန္တမေဝ[၁] အနုပရိဝတ္တနကာ။

တတောဘိ တသ္မာ နီစဝုတ္တာဒိဟေတု။ **ပါသာဒိက**န္တိ ပသာဒဇနိကံ[၂] ပဋိပတ္တိံ ပဿန္တာနံ သုဏန္တာနဉ္စ ပသာဒါဝဟံ။ **ဂတ**န္တိ အဘိက္ကန္တပဋိက္ကန္တ-ပရိဝတ္တနာဒိဂမနံ။ **ဂတ**န္တိ ဝါ ကာယဝါစာပဝတ္တိ။ **ဘုတ္တ**န္တိ စတုပစ္စယပရိ-ဘောဂေါ။ **နိသေဝိတ**န္တိ ဂေါစရနိသေဝနံ။ **သိနိဒ္ဓါ တေလဓာရာဝါ**တိ ယထာ အနိဝတ္တိတာ ကုသလဇနာဘိသိဉ္စိတာ သဝန္တီ တေလဓာရာ အဝိစ္ဆိန္နာ **သိနိဒ္ဓါ** မဋ္ဌာ ဒဿနီယာ ပါသာဒိကာ ဟောတိ၊ ဧဝံ တေသံ အာကပ္ပ-သမ္ပန္နာနံ ဣရိယာပထော အစ္ဆိဒ္ဒေါ သဏ္ဍော မဋ္ဌော ဒဿနီယော ပါသာဒိကော အဟောသိ။

မဟာချာယီတိ မဟန္တေဟိ ချာနေဟိ ချာယနသီလာ၊ မဟန္တံ ဝါ နိဗ္ဗာနံ ချာယန္တီတိ မဟာချာယီ။ တတော ဧဝ **မဟာဟိတာ**၊ မဟန္တေဟိ ဟိတေဟိ သမန္နာဂတာတိ အတ္ထော။ **တေ ထေရာ**တိ တေ ယထာဝုတ္တပ္ပကာရာ ပဋိပတ္တိပရာယဏာ ထေရာ ဣဒါနိ ပရိနိဗ္ဗုတာတိ အတ္ထော။ **ပရိတ္တာ ဒါနိ တာဒိသာ**ဘိ ဣဒါနိ ပစ္ဆိမေ ကာလေ တာဒိသာ တထာရူပါ ထေရာ ပရိတ္တာ အပ္ပကာ ကတိပယာ ဧဝါတိ[၃] ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ကုသလာနဉ္စ ဓမ္မာနန္တိ ဝိဝဋ္ဌဿ ဥပနိဿယဘူတာနံ ဝိမောက္ခသမ္ဘာရာနံ အနဝဇ္ဇဓမ္မာနံ။ **ပညာယ စာ**တိ တထာရူပါယ ပညာယ စ။ **ပရိက္ခယာ**တိ အဘာဝတော အနုပ္ပတ္တိတော။ ကာမဋ္ဌေတ္ထ ပညာပိ သိယာ အနဝဇ္ဇဓမ္မာ[၄]၊ ဗဟု-ကာရဘာဝဒဿနတ္ထံ ပနဿာ ဝိသုံ ဂဟဏံ ယထာ ပုညဉ္ဉဏသမ္ဘာရာတိ။ **သဗ္ဗာကာရဝရူပေတ**န္တိ အာဒိကလျာဏတာဒီဟိ သဗ္ဗေဟိ အာကာရဝရေဟိ ပကာရဝိသေသေဟိ ဥပေတံ ယုတ္တံ ဇိနဿ ဘဂဝတော သာသနံ လုဇ္ဇတိ ဝိနဿတီတိ[၅] အတ္ထော။

ပါပကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ၊ ကိလေသာနဉ္စ ယော ဥတူတိ ကာယဒုစ္စရိတာဒီနံ ပါပဓမ္မာနံ လောဘာဒီနဉ္စ ကိလေသာနံ ယော ဥတု ယော ကာလော၊ သော

၁-စိန္တနမေဝ (သီ) ၂-ပသာဒဇနကံ (သီ၊က) ၃-အပ္ပကာ ဧဝါတိ (သီ)
၄-အနုဝဇ္ဇဓမ္မေသု (သီ) ၅-လုဇ္ဇတိ ဘိဇ္ဇတိ ဝိနဿတီတိ (က)

အယံ ဝတ္တာတိတိ ဝစနသေသော။ **ဥပဋ္ဌိတာ ဒိဝေကာယ၊ ယေ စ သဒ္ဓမ္မသေသ-ကာ**တိ ယေ ပန ဒေဝရူပေ ကာလေ ကာယစိတ္တဥပဓိဝေကတ္ထာယ ဥပဋ္ဌိတာ အာရဒ္ဓဝီရိယာ၊ တေ စ သေသပဋိပတ္တိသဒ္ဓမ္မကာ ဟောန္တိ။ အယံ ဟေတ္ထ အဓိပ္ပါယော—သုဝိသုဒ္ဓသီလာစာရာပိ သမာနာ ဇဒါနိ ကေစ္ဆေ ဘိက္ခူ။ ဇရိယာပထသဏ္ဌာပနံ, သမထဝိပဿနာဘာဝနာဝိဓာနံ, မဟာပလိဗောဓူ-ပစ္ဆေဒေါ,ခုဒ္ဒကပလိဗောဓူပစ္ဆေဒေါတိ ဒေမာဒိပုဗ္ဗကိစ္စံ သမ္ပာဒေတ္ဝာ ဘာဝန-မနုယုဉ္ဇန္တိ။ တေ သေသပဋိပတ္တိသဒ္ဓမ္မကာ[1]၊ ပဋိပတ္တိံ မတ္ထကံ ပါပေတုံ နသက္ကောန္တိတိ။

တေ ကိလေသာ ပဝဏ္ဍန္တာတိ ယေ ဘဂဝတော သြရသပုတ္တေဟိ စ တဒါ ပရိက္ခယံ ပရိယာဒါနံ ဂမိတာ ကိလေသာ၊ တေ ဇေတရဟိ လဒ္ဓေါကာသာ ဘိက္ခူ။သု ဝုဒ္ဓိံ ဝိရူဠှိံ ဝေပုလ္လံ အာပဇ္ဇန္တာ။ **အာဝိသန္တိ ဗဟုံ ဇနန္တိ** ကလျာဏ-မိတ္တရဟိတံ အယောနိသောမနသိကာရဗဟုလံ အန္ဓဗာလဇနံ အဘိဘဝိတ္ဝာ အဝသံ ကရောန္တာ အာဝိသန္တိ သန္တာနံ အနုပဝိသန္တိ။ ဇေံဘုတာ စ တေ **ကိဉ္စန္တိ မညေ ဗာလေဟိ၊ ဥမ္မတ္တေဟိဝ ရက္ခသာ** ယထာ နာမ ကေဠိသီလာ ရက္ခသာ ဘိသက္ကရဟိတေ ဥမ္မတ္တေ အာဝိသိတ္ဝာ တေ အနယဗျသနံ အာပါဒေန္တာ တေဟိ ကိဉ္စန္တိ၊ ဇေံ တေ ကိလေသာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဘိသက္ကရဟိတေ အန္ဓ-ဗာလေ ဘိက္ခူ။ အာဝိသိတ္ဝာ တေသံ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာဒိဘေဒံ အနတ္ထံ ဥပ္ပါဒေန္တာ တေဟိ သဒ္ဓိံ ကိဉ္စန္တိ မညေ၊ ကိဉ္စန္တာ ဝိယ ဟောန္တိတိ အတ္ထော။

တေန တေနာတိ တေန တေန အာရမ္မဏဘာဝေန။ **ဝိဓာဝိတာ**တိ ဝိရူပံ ဓာဝိတာ အသာရုပ္ပဝသေန ပဋိပဇ္ဇန္တာ။ **ကိလေသဝတ္ထူ သူ**တိ ပဌမံ ဥပ္ပန္နံ ကိလေသာ ပစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇနကာနံ ကာရဏဘာဝတော ကိလေသာဝ ကိလေသ-ဝတ္ထူနိ၊ တေသု ကိလေသဝတ္ထူသု သမူဟိတေသု။ **သသင်္ခါရေဝ ဃောသိ-တေ**တိ ဟိရညသုဝဏ္ဏမဏိမုတ္တာဒိကံ ဓနံ ဝိပ္ပကိရိတ္ဝာ "ယံ ယံ ဟိရညသုဝဏ္ဏာဒိ ယဿ ယဿ ဟတ္ထဂတံ၊ တံ တံ တဿ တဿဝ ဟောတူ"တိ ဇဝံ ကာမယော-သနာ သသင်္ခါရမယောသနာ နာမ။ တတ္ထာယမတ္ထော—ကိလေသဝတ္ထူသု "ယော ယော ကိလေသော ယံ ယံ သတ္တံ ဂဏှာတိ အဘိဘဝတိ၊ သော သော တဿ တဿ ဟောတူ"တိ ကိလေသသေနာပတိနာ မာရေန သသင်္ခါရမေ ယောသိတေ ဝိယ။ တေဟိ တေဟိ ကိလေသေဟိ အဘိဘူတာ တေ ဗာလ-ပုထုဇ္ဇနာ တေန တေန အာရမ္မဏဘာဝေန ဝိဓာဝိတာ ဝေါသိတာတိ။

၁-ဘာဝနာမနုယုဉ္ဇန္တာ သေသပဋိပတ္တိကာ သဒ္ဓမ္မကတာ (သီ)

ထေရဂါထာ-ဋ္ဌ ၂-၂၃

တေ ဧဝံ ဝိဓာဝိတာ ကိံ ကရောန္တိတိ အာဟ **"ပရိစ္စဇိတ္ဝာ သဒ္ဓမ္မံ၊ အညမညေဟိ ဘဏ္ဍရေ"**တိ။ တဿတ္ထော—ပဋိပတ္တိသဒ္ဓမ္မံ ဆဋ္ဌေတ္ဝာ အာမိသကိဉ္ဇက္ခဟေတု **အညမညေဟိ ဘဏ္ဍရေ** ကလဟံ ကရောန္တိတိ။ **ဒိဋ္ဌိဂတာနိ**တိ "ဝိညာဏမတ္တမေဝ အတ္ထိ၊ နတ္ထေဝ ရူပဓမ္မာ"တိ, "ယထာ ပုဂ္ဂလော နာမ ပရမတ္ထတော နတ္ထိ၊ ဧဝံ သဘာဝဓမ္မာပိ ပရမတ္ထတော နတ္ထိ၊ ဝေါဟာရမတ္တမေဝါ"တိ စ ဧဝမာဒိနိ ဒိဋ္ဌိဂတာနိ မိစ္ဆာဂါဟေ **အနွေန္တာ** အနုဂစ္ဆန္တာ **ဣဒံ သေယျော** ဣဒမေဝ သေဋ္ဌံ၊ အညံ မိစ္ဆာတိ မညန္တိ။

နိဂ္ဂတာတိ ဂေဟတော နိက္ခန္တာ။ **ကဋ္ဌစ္ဆုဘိက္ခဟေတူပီ**တိ ကဋ္ဌစ္ဆုမတ္တဘိက္ခာနိမိတ္တမ္ပိ။ တံ ဒဒန္တဿ ဂဟဋ္ဌဿ အနနုလောမိကသံသဂ္ဂဝသေန **အကိစ္စာနိ** ပဗ္ဗဇိတေန အကတ္တဗ္ဗာနိ ကမ္မာနိ **နိသေဝရေ** ကရောန္တိ။

ဥဒရာဝဒေဟကံ ဘုတ္ဝာတိ "ဦနူဒရော မိတာဟာရော"တိ[၁] ဝုတ္တဝစနံ အစိန္တေတ္ဝာ ဥဒရပူရံ ဘုဉ္ဇိတ္ဝာ။ **သယန္တုတ္တာနသေယျကာ**တိ "ဒက္ခိဏေန ပဿေန သီဟသေယျံ ကပ္ပေတိ ပါဒေ ပါဒံ အစ္စာဓာယ သတော သမ္ပဇာနော"တိ[၂] ဝုတ္တဝိဓာနံ အနနုဿရိတ္ဝာ ဥတ္တာနသေယျကာ သယန္တိ။ **ယာ ကထာ သတ္ထုဂရဟိတာ**တိ ရာဇကထာဒိတိရစ္ဆာနကထံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။

သဗ္ဗကာရုကသိပ္ပါနိတိ သဗ္ဗေဟိ ဝေဿာဒီဟိ ကာရုကေဟိ ကတ္တဗ္ဗာနိ ဘတ္တတာလဝဏ္ဏကရဏာဒီနိ ဟတ္ထသိပ္ပါနိ။ **စိတ္တိံ ကတ္ဝာနာ**တိ သက္ကစ္စံ သာဒရံ ကတ္ဝာ။ **အဝူပသန္တာ အဏ္ဏတ္တ**န္တိ ကိလေသဝူပသမာဘာဝတော ဂဒ္ဒုဟနမတ္တမ္ပိ[၃] သမာဓာနာဘာဝတော စ အဏ္ဏတ္တံ အဝူပသန္တာ၊ အဝူပသန္တစိတ္တာတိ အတ္ထော။ **သာမညတ္ထော**တိ သမဏဓမ္မော။ **အတိအစ္ဆတီ**တိ တေသံ အာဇီဝကိစ္စပသုတတာယ ဧကဒေသမ္ပိ အဖုသနတော ဝိသုံယေဝ နိသီဒတိ၊ အနလ္လီယတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

မတ္တိကန္တိ ပါကတိကံ ဝါ ပဉ္ဇဝဏ္ဏံ ဝါ ဂိဟိနံ ဝိနိယောဂက္ခမံ မတ္တိကံ။ **တေလစုဏ္ဏဉ္ဇာ**တိ ပါကတိကံ, အဘိသခ်တံ ဝါ တေလဉ္ဇ စုဏ္ဏဉ္ဇ[၄]။ **ဥဒကာသနဘောဇနန္တိ** ဥဒကဉ္ဇ အာသနဉ္ဇ ဘောဇနဉ္ဇ။ **အာကခ်န္တာ ဗဟုတ္တရန္တိ** ဗဟုံ ပိဏ္ဍပါတာဒိဥတ္တရုတ္တရံ အာကခ်န္တာ "အမှေဟိ မတ္တိကာဒီသု ဒိန္ဒေသု မနုဿာ ဒဋ္ဌဘတ္တိကာ ဟုတ္ဝာ ဗဟုံ ဥတ္တရုတ္တရံ စတုပစ္စယဇာတံ ဒဿန္တီ"တိ အဓိပ္ပါယေန ဂိဟိနံ ဥပနာမေန္တီတိ အတ္ထော။

၁-ခု ၂-၃၄၃၊ ခု ၁၁-၃၉၂-ပိဋ္ဌေသု။
၂-ဂန္ဓုဟနမတ္တမ္ပိ (က)
၂-အံ ၃-၁၅၊ အဘိ ၂-၂၅၈-ပိဋ္ဌေသု။
၄-နဟာနီယစုဏ္ဏဉ္ဇ (သီ)

ဒန္တေ ပုနန္တိ သောဓေန္တိ ဧတေနာတိ **ဒန္တပေါနံ၊** ဒန္တကဋ္ဌံ။ **ကပိတ္ထ**န္တိ ကပိတ္ထဖလံ။ **ပုပ္ဖ**န္တိ သုမနစမ္ပကာဒိပုပ္ဖံ။ **ခါဒနီယာနီ**တိ အဌာရသဝိဓေပိ ခဇ္ဇ-ကဝိသေသေ။ **ပိဏ္ဍပါတေ စ သမ္ပန္ဇေ**တိ ဝဏ္ဏာဒိသမ္ပယုတ္တေ[၁] ဩဒနဝိသေသေ။ **အမ္ဗေ အာမလကာနိ စာ**''တိ **စ**-သဒ္ဒေန မာတုလုဂ်တာလနာဋ္ဌိကေရာဒိဖလာနိ အဝုတ္တာနိ သင်္ဂဏှာတိ။ သဗ္ဗတ္ထ ဂိဟီနံ ဥပနာမေန္တိ အာကခ်န္တာ ဗဟုတ္တရန္တိ ယောဇနာ။

ဘေသဇ္ဇေသု ယထာ ဝေဇ္ဇာတိ ဂိဟီနံ ဘေသဇ္ဇပ္ပယောဂေသု ယထာ ဝေဇ္ဇာ၊ တထာ ဘိက္ခူ ပဋိပဇ္ဇန္တီတိ အဓိပ္ပါယော။ **ကိစ္စာကိစ္စေ ယထာ ဂိဟီ**တိ ဂဟဋ္ဌာနံ ခုဒ္ဒကေ စေဝ မဟန္တေ စ ကိစ္စေ ကတ္တဗ္ဗေ ဂိဟီ ဝိယ။ **ဂဏိကာဝ ဝိဘူသာယ**န္တိ အတ္တနော သရီရဿ ဝိဘူသနေ ရူပူပဇီဝိနိယော ဝိယ။ **ဇူဿရေ ခတ္တိယာ ယထာ**တိ ဇူဿရေ ဇူဿရိယပဝတ္တနေ ယထာ ခတ္တိယာ၊ ဧဝံ ကုလ-ပတီ ဟုတ္ဝာ ဝတ္တန္တီတိ အတ္ထော။

နေကတိကာတိ နိကတိယံ နိယုတ္တာ၊ အမဏိ ံယေဝ မဏိ ံ,အသုဝဏ္ဏံယေဝ သုဝဏ္ဏံ ကတ္ဝာ ပဋိရူပသာစိယောဂနိရတာ။ **ဝဥ္ဇနိကာ**တိ ကူဋမာနာဒီဟိ ဝိပ္ပလမ္ဘကာ။ **ကူဋသက္ခီ**တိ အယာထာဝသက္ခိနော။ **အပါဋုကာ**တိ ဝါမကာ၊ အသံယတဝုတ္တီတိ အတ္ထော။ **ဗဟူဟိ ပရိကပ္ပေဟီ**တိ ယထာဝုတ္တေဟိ အညေဟိ စ ဗဟူဟိ မိစ္ဆာဇီဝပ္ပကာရေဟိ။

လေသကပ္ပေတိ ကပ္ပိယလေသေ ကပ္ပိယပဋိရူပေ။ **ပရိယာယေ**တိ ပစ္စယေသု ပရိယာယဿ ယောဂေ။ **ပရိကပ္ပေ**တိ ဝဓိုအာဒိဝိကပ္ပနေ၊ သဗ္ဗတ္ထ ဝိသယေ ဘုမ္မံ။ **အနုဓာဝိတာ**တိ မဟိစ္ဆတာဒီဟိ ပါပဓမ္မေဟိ အနုဓာဝိတာ ဝေါသိတာ[၂]။ **ဇီဝိကတ္ထာ** ဇီဝိကပ္ပယောဇနာ အာဇီဝဟေတုကာ။ **ဥပါယေနာ**တိ ပရိကထာ-ဒိနာ ဥပါယေန ပစ္စယုပ္ပါဒနနယေန။ **သက်ဓုန္တီ**တိ သံဟရန္တိ။

ဥပဋ္ဌာပေန္တိ ပရိသန္တိ ပရိသာယ အတ္တာနံ ဥပဋ္ဌပေန္တိ၊ ယထာ ပရိသာ အတ္တာနံ ဥပဋ္ဌပေန္တိ၊ ဧဝံ ပရိသံ သင်္ဂဏှန္တီတိ အတ္ထော။ **ကမ္မတော**တိ ကမ္မဟေတု။ တေ ဟိ အတ္တနော ကတ္တဗ္ဗဝေယျာဝစ္စနိမိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေန္တိ။ **နော စ ဓမ္မတော**တိ ဓမ္မနိမိတ္တံ နော စ ဥပဋ္ဌပေန္တိ။ ယော သတ္ထာရာ ဥလ္လုမ္ပနသဘာဝသဏ္ဌိတာယ ပရိသာယ သင်္ဂဟော[၃] အနုညာတော၊ တေန န သင်္ဂဏှန္တီတိ အတ္ထော။ **လာဘတော**တိ လာဘဟေတု၊ "အယျော ဗဟုဿုတော, ဘာဏကော, ဓမ္မကထိကော'တိ ဧဝံ သမ္ဘာဝေန္တော မဟာဇနော မယှံ လာဘသက္ကာရေ

၁-ဗျဉ္ဇနာဒိသမ္ပယုတ္တေ (သီ)　၂-အနု အနု ဓာဝိတာ ဇဝါပိတာ (က)　၃-ပရိသသင်္ဂဟော (သီ)

ဥပနယိဿတိ"တိ ဣစ္ဆာစာရေ ဌတ္ဝာ လာဘနိမိတ္တံ ပရေသံ ဓမ္မံ ဒေသေန္တိ။ **နော စ အတ္ထတော**တိ ယော သော ဝိမုတ္တာယတနသီသေ ဌတ္ဝာ သဒ္ဓမ္မံ ကထေန္တေန ပတ္တဗ္ဗော အတ္ထော၊ န တံဒိဋ္ဌဓမ္မိကာဒိဘေဒဟိတနိမိတ္တံ ဓမ္မံ ဒေသေန္တိတိ[၁] အတ္ထော။

သံဃလာဘဿ ဘဏ္ဍန္တိတိ သံဃလာဘဟေတု ဘဏ္ဍန္တိ[၂] "မယ္ပံ ပါပုဏာတိ၊ န တုယ္ပ"န္တိအာဒိနာ ကလဟံ ကရောန္တိ။ **သံဃတော ပရိဗာဟိရာ**တိ အရိယ-သံဃတော ဗဟိဘူတာ အရိယသံဃေ တဒဘာဝတော။ **ပရလာဘော'-ပဇီဝန္တာ**တိ သာသနေ လာဘဿ အန္ဓဗာလပုထုဇ္ဇနေဟိ ပရေ သီလာဒိ-ဂုဏသမ္ပန္ဓေ သေက္ခေ ဥဒ္ဒိဿ ဥပ္ပန္ဓတ္တာ တံ ပရလာဘံ, ပရတော ဝါ ဒါယကတော လဒ္ဓဗ္ဗလာဘံ ဥပဇီဝန္တာ ဘဏ္ဍနကာရကာ ဘိက္ခူ ပါပဇိဂုစ္ဆာယ အဘာဝတော **အဟိရိကာ** သမာနာ စ "မယံ ပရလာဘံ ဘုဥ္ဇာမ၊ ပရပဋိဗဒ္ဓ-ဇီဝိကာ"တိပိ **န လဇ္ဇရေ** န ဟိရိယန္တိ။

နာနုယုတ္တာတိ သမဏကရဏေဟိ ဓမ္မေဟိ အနနုယုတ္တာ။ **တထာ**တိ ယထာ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တာ ဗန္ဓနကာရကာဒယော၊ တထာ။ **ဧကေ**တိ ဧကစ္စေ။ **မုဏ္ဍာ သံဃာဋိပါရုတာ**တိ ကေဝလံ မုဏ္ဍိတကေသတာယ မုဏ္ဍာ ပိလောတိက-ခဏ္ဍေဟိ[၃] သံဃဋိတဋ္ဌေန "သံဃာဋိ"တိ လဒ္ဓနာမေန စီဝရေန ပါရုတသရီရာ။ **သမ္ဘာဝနံယေဝိစ္ဆန္တိ၊ လာဘသက္ကာရမုစ္ဆိတာ**တိ လာဘသက္ကာရာသာယ[၄] မုစ္ဆိတာ အဇ္ဈောသိတာ ဟုတ္ဝာ, "ပေသလော ဓုတဝါဒေါ ဗဟုဿုတော"တိ ဝါ မဓုရဝစနမနုယုတ္တာ "အရိယော"တိ စ ကေဝလံ **သမ္ဘာဝနံ** ဗဟုမာနံယေဝ ဣစ္ဆန္တိ ဧသန္တိ၊ န တန္ဓိမိတ္တေ ဂုဏေတိ အတ္ထော။

ဝေန္တိ "ကုသလာနဥ္ဇ ဓမ္မာနံ ပညာယ စ ပရိက္ခယာ"တိ ဝုတ္တနယေန။ **နာနပ္ပယာတမ္ပိ**တိ နာနပ္ပကာရေ ဘေဒနဓမ္မေ ပယာတေ သမကတေ, နာနပ္ပကာရေန ဝါ သံကိလေသဓမ္မေ ပယာတုံ ပဝတ္တိတုံ အာရဒ္ဓေ။ **န ဒါနိ သုကရံ တထာ**တိ ဣဒါနိ ဣမသ္မိံ ဒုလ္လဘကလျာဏမိတ္တေ ဒုလ္လဘသပ္ပါယ-သဒ္ဓမ္မဿဝနေ စ ကာလေ ယထာ သဘ္ဆရိ ဓရန္တေ **အဖုသိတံ** အဖုဋ္ဌံ အနဓိဂတံ ဈာနဝိပဿနံ **ဖုသိတုံ** အဓိဂန္တုံ, **ဖုသိတံ ဝါ** ဟာနဘာဂိယံ ဌိတိဘာဂိယမေဝ ဝါ အဟုတ္ဝာ ယထာ ဝိသေသဘာဂိယံ ဟောတိ၊ တထာ **အနုရက္ခိတုံ** ပါလေတုံ သုကရံ၊ တထာ န သုကရံ၊ တထာ သမ္ပာဒေတုံ န သက္ကာတိ အတ္ထော။

၁-အတ္ထော န တေန အတ္ထေန ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာဒိဘေဒဟိတနိမိတ္တံ ဓမ္မံ န ဒေသေန္တိ (သီ)

၂-ဘဏ္ဍေန္တိ (သီ၊က) ၃-ပိလောတိကခဏ္ဍေ (သီ) ၄-လာဘသက္ကာရေသု (သီ)

ဣဒါနိ အတ္တနော ပရိနိဗ္ဗာနကာလဿ အာသန္နတ္တာ သံခိတ္တေန ဩဝါဒေန သဗြဟ္မစာရိံ ဩဝဒန္တော "**ယထာ ကဏ္ဍကဌာနမှိ**"တိအာဒိမာဟ။ တဿတ္ထော—ယထာ ပုရိသော ကေနစိဒေဝ ပယောဇနေန ကဏ္ဍကနိစိတေ ပဒေသေ အနုပါဟနော ဝိစရန္တော "မာ မံ ကဏ္ဍကော ဝိဇ္ဈီ"တိ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတ္ဝာဝ ဝိစရတိ၊ ဧဝံ ကိလေသကဏ္ဍကနိစိတေ ဂေါစရဂါမေ ပယောဇနေန စရန္တော မုနိ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတ္ဝာန သတိသမ္ပဇညယုတ္တော အပ္ပမတ္တောဝ စရေယျ ကမ္မဋ္ဌာနံ အဝိဇဟန္တောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

သရိတ္ဝာ ပုဗ္ဗကေ ယောဂီ၊ တေသံ ဝတ္တမနုဿရန္တိ ပုရိမကေ ယောဂေ ဘာဝနာယ ယုတ္တတာယ ယောဂီ အာရဒ္ဓဝိပဿကေ သရိတ္ဝာ တေသံ ဝတ္တံ အာဂမာနုသာရေန သမ္မာပဋိပတ္တိဘာဝနာဝိဓိံ အနုဿရန္တော ဓုရနိက္ခေပံ အကတ္ဝာ ယထာပဋိပဇ္ဇန္တော။ **ကိဉ္ဘာပိ ပစ္ဆိမော ကာလော**တိ ယဒိပါယံ အတီတသတ္ထုကော စရိမော ကာလော၊ တထာပိ ယထာဓမ္မမေဝ ပဋိပဇ္ဇန္တော ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေန္တော **ဖုသေယျ အမတံ ပဒံ** နိဗ္ဗာနံ အဓိဂစ္ဆေယျ။

ဣဒံ ဝတ္ဝာတိ ယထာဒဿိတံ သံကိလေသဝေါဒါနေသု ဣမံ ပဋိပတ္တိဝိဓိံ ကထေတ္ဝာ။ အယဉ္ဇ ဩသာနဂါထာ သင်္ဂီတိကာရေဟိ ထေရဿ ပရိနိဗ္ဗာနံ ပကာသေတုံ ဝုတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ပါရာပရိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဝိသတိနိပါတဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၇—တိံသနိပါတ

၁-ဖုဿတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

တိံသနိပါတေ **ပါသာဒိကေ ဗဟူ ဒိသ္ဒာ**တိအာဒိကာ အာယသ္မတော ဖုဿတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဋ္ဋူပနိဿယံ ကုသလံ ဥပစိနိတ္ဝာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဧမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ဧကဿ မဏ္ဍလိကရညော ပုတ္တော ဟုတ္ဝာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ **ဖုဿော**တိ နာမံ အဟောသိ။ သော ဝိညုတံ ပတ္တော ခတ္တိယကုမာရေဟိ သိက္ခိတဗ္ဗသိပ္ပေသု နိပ္ပတ္တိံ ဂတော ဥပနိဿယသမ္ပန္နတ္တာ ကာမေသု အလဂ္ဂ-စိတ္တော အညတရဿ မဟာထေရဿ သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတ္ဝာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ စရိယာနုကူလံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတ္ဝာ ဘာဝနံ အနယုဥ္ဇန္တော ဈာနာနိ နိဗ္ဗတ္တေတ္ဝာ ဈာနပါဒကံ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတ္ဝာ နစိရဿေဝ ဆဋ္ဌဘိညော အဟောသိ။ အထေကဒိဝသံ ပဏ္ဍရဂေါတ္တော[၁] နာမ ဧကော တာပသော တဿ သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတ္ဝာ နိသိန္နော သမ္ဗဟုလေ ဘိက္ခူ သီလာစာရသမ္ပန္နေ သုသံဝုတိန္ဒြိယေ ဘာဝိတကာယေ ဘာဝိတစိတ္တေ ဒိသ္ဒာ ပသန္နစိတ္တော "သာဓု ဝတာယံ ပဋိပတ္တိ လောကေ စိရံ တိဋ္ဌေယျာ"တိ စိန္တေတ္ဝာ "ကထံ နု ခေါ ဘန္တေ အနာဂတမဒ္ဓါနံ ဘိက္ခူနံ ပဋိပတ္တိ ဘဝိဿတီ"တိ ထေရံ ပုစ္ဆိ။ တမတ္ထံ ဒဿေန္တော သဂီတိကာရာ—

၉၄၉။ ပါသာဒိကေ ဗဟူ ဒိသ္ဒာ၊ ဘာဝိတတ္တေ သုသံဝုတေ။
ဧသိ ပဏ္ဍရသဂေါတ္တော၊ အပုစ္ဆိ ဖုဿသဝှယ"န္တိ—

ဂါထံ အာဒိတော ဌပေသုံ။

တတ္ထ **ပါသာဒိကေ**တိ အတ္တနော ပဋိပတ္တိယာ ပသာဒါရဟေ။ **ဗဟူ**တိ သမ္ဗဟုလေ။ **ဘာဝိတတ္တေ**တိ သမထဝိပဿနာဘာဝနာဟိ ဘာဝိတစိတ္တေ။ **သုသံဝုတေ**တိ သုဋ္ဌု သံဝုတိန္ဒြိယေ။ **ဧသိ**တိ တာပသော။ **ပဏ္ဍရသဂေါတ္တော**တိ ပဏ္ဍရဿ နာမ ဧသိနော ဝံသေ ဇာတတ္တာ တေန သမာနဂေါတ္တော။ **ဖုဿသဝှယ**န္တိ ဖုဿသဒ္ဒေန အဝှါတဗ္ဗံ၊ ဖုဿနာမကန္တိ အတ္ထော။

၁-ပဏ္ဍရဿဂေါတ္တော (သီ)

၉၅၀။ "**ကိ**ံ ဆန္ဒာ ကိမဓိပ္ပါယာ၊ ကိမာကပ္ပါ ဘဝိဿရေ။
အနာဂတမ္ဟိ ကာလမ္ဟိ၊ တံ မေ အက္ခာဟိ ပုစ္ဆိတော"ကိ—
အယံ တဿ ဣသိနော ပုစ္ဆာဂါထာ။

တတ္ထ **ကိ**ံ **ဆန္ဒာ**တိ ဧကမသ္မိံ သာသနေ အနာဂတေ ဘိက္ခူ။ ကိဒိသဆ္ဆန္ဒာ ကိဒိသာဓိမုတ္တိကာ၊ ကိံ ဟိနာဓိမုတ္တိကာ, ဥဒါဟု ပဏီတာဓိမုတ္တိကာတိ အတ္ထော။ **ကိမဓိပ္ပါယာ**တိ ကိဒိသာဓိပ္ပါယာ ကိဒိသစ္ဆာသယာ၊ ကိံ သံကိလေသစ္ဆာသယာ, ဥဒါဟု ဝေါဒါနစ္ဆာသယာတိ အတ္ထော။ အထ ဝါ **ဆန္ဒာ** နာမ ကတ္တုကမ္မတာ၊ တသ္မာ ကိဒိသိ[1] တော သံ ကတ္တုကမ္မတာတိ အတ္ထော။ **အဓိပ္ပါယော** အစ္ဆာသယောယေဝ။ **ကိမာကပ္ပါ**တိ ကိဒိသာကပ္ပါ။ အာကပ္ပါတိ စ ဝေသဂဟဏာဒိဝါရိတ္တစာရိတ္တဝန္တော‌တိ အတ္ထော။ **ဘဝိဿ-ရေ**တိ ဘဝိဿန္တိ။ **တံ မေ**တိ တံ အနာဂတေ ဘိက္ခူနံ ဆန္ဒာဓိပ္ပါယာ-ကပ္ပဘေဒံ ပုစ္ဆိတော မယ္ပံ **အက္ခာဟိ** ကထေဟီတိ ထေရံ အစ္ဆေသတိ။ တဿ ထေရော တမတ္ထံ အာစိက္ခန္တော သက္ကစ္စသဝနေ တာဝ နိယောဇေတုံ—

၉၅၁။ "သုဏောဟိ ဝစနံ မယ္ပံ၊ ဣသိ ပဏ္ဍရသဥ္ပယ။
သက္ကစ္စံ ဥပဓာရေဟိ၊ အာစိက္ခိဿာမျ'နာဂတ"န္တိ—
ဂါထမာဟ။

တဿတ္ထော—ဘော ပဏ္ဍရနာမ ဣသိ ယံ တွံ မံ ပုစ္ဆသိ၊ တံ တေ အနာဂတံ အာစိက္ခိဿာမိ၊ အာစိက္ခတော ပန မမ ဝစနံ သုဏာဟိ အနာဂ-တတ္ထဒီပနတော သံဝေဂါဝဟတော စ သက္ကစ္စံ ဥပဓာရေဟီတိ။

အထ ထေရော အနာဂတံသဉ္ဉာဏေန ဘိက္ခူနံ ဘိက္ခုနီနဉ္စ ဘာဝိနိ[2]ပဝတ္တိံ ယထာဘူတံ ဒိသ္ဝာ တဿ အာစိက္ခန္တော—

၉၅၂။ "ကောဓနာ ဥပနာဟီ စ၊ မက္ခီ ထမ္ဘီ သဋာ ဗဟူ။
ဣဿုကီ နာနာဝါဒါ စ၊ ဘဝိဿန္တိ အနာဂတေ။

၉၅၃။ အညာတမာနိနော ဓမ္မေ၊ ဂမ္ဘီရေ တီရဂေါစရာ။
လဟုကာ အဂရူ ဓမ္မေ၊ အညမညမဂါရဝါ။

၉၅၄။ ဗဟူ အာဒီနဝါ လောကေ၊ ဥပ္ပဇ္ဇိဿန္တ္ပ'နာဂတေ။
သုဒေသိတံ ဣမံ ဓမ္မံ၊ ကိလေသိဿန္တိ ဒုမ္မတိ။

၁-တသ္မာ ကိဒိသဆ္ဆန္ဒာ ကိဒိသိ (သီ) ၂-ဘာဝိတံ (သီ)

၉၅၅။ ဂုဏဟီနာပိ သံဃမှိ၊ ဝေါဟရန္တာ ဝိသာရဒါ။
ဗလဝန္တောဘဝိဿန္တိ၊ မုခရာ အသုတာဝိနောဟ။

၉၅၆။ ဂုဏဝန္တောပိ သံဃမှိ၊ ဝေါဟရန္တာ ယထာတ္ထတောဟ။
ဒုဗ္ဗလာ တေ ဘဝိဿန္တိ၊ ဟိရီမနာ အနတ္ထိကာ။

၉၅၇။ ရဇတံ ဇာတရူပဉ္စ၊ ခေတ္တံ ဝတ္ထုမဇေဋ္ဌကံ။
ဒါသိဒါသဉ္စ ဒုမ္မေဓာ၊ သာဒိယိဿန္တ'နာဂတေ။

၉၅၈။ ဥဇ္ဈာနသညိနောဗာလာ၊ သီလေသု အသမာဟိတာ။
ဥန္ဒဋ္ဌာ ဝိစရိဿန္တိ၊ ကလဟာဘိရတာ မဂါ။

၉၅၉။ ဥဒ္ဓတာ စ ဘဝိဿန္တိ၊ နီလစီဝရပါရုတာ။
ကုဟာ ထဒ္ဓါ လပါ သိဂီ၊ စရိဿန္တ္ဒရိယာ ဝိယ။

၉၆၀။ တေလသဏ္ဌေဟိ ကေသေဟိ၊ စပလာ အဉ္ဇနက္ခိကာ။
ရထိယာယ ဂမိဿန္တိ၊ ဒန္တဝဏ္ဏိကပါရုတာ။

၉၆၁။ အဇေဂုစ္ဆံ ဝိမုတ္တေဟိ၊ သုရတ္တံ အရဟဒ္ဓဇံ။
ဇိဂုစ္ဆိဿန္တိ ကာသာဝံ၊ ဩဒါတေသု သမုစ္ဆိတာ။

၉၆၂။ လာဘကာမာ ဘဝိဿန္တိ၊ ကုသီတာ ဟီနဝီရိယာ။
ကိစ္ဆန္တာ ဝနပတ္ထာနိ[၁]၊ ဂါမန္တေသု ဝသိဿရေ။

၉၆၃။ ယေ ယေ လာဘံ လဘိဿန္တိ၊ မိစ္ဆာဇီဝရတာ သဒါ။
တေ တေဝ အနုသိက္ခန္တာ၊ ဘဇိဿန္တိ အသံယတာ။

၉၆၄။ ယေ ယေ အလာဘိနောလာဘံ၊ နတေ ပုဇ္ဇာ ဘဝိဿရေ။
သုပေသလေပိ တေ ဓီရေ၊ သေဝိဿန္တိ နတေ တဒါ။

၉၆၅။ မိလက္ခုရဇနံရတ္တံ၊ ဂရဟန္တာ သကံ ဓဇံ။
တိတ္ထိယာနံ ဓဇံ ကေစိ၊ ဓာရိဿန္တ'ဝဒါတကံ။

၉၆၆။ အဂါရဝေါ စ ကာသာဝေ၊ တဒါ တေသံ ဘဝိဿတိ။
ပဋိသဓိ စ ကာသာဝေ၊ ဘိက္ခူနံ နဘဝိဿတိ။

၁-ဝနပတ္ထေသု (ဋ)

၉၆၇။ အဘိဘူတဿ ဒုက္ခေန၊ သလ္လဝိဒ္ဓဿ ရုပ္ပတော။
ပဋိသခ်ါ မဟာဃောရာ၊ နာဂဿာသိ အစိန္တိယာ။

၉၆၈။ ဆဒ္ဒန္တော ဟိ တဒါ ဒိသ္ဝာ၊ သုရတ္တံ အရဟဒ္ဓဇံ။
တာဝဒေဝ'ဘဏီ ဂါထာ၊ ဂဇော အတ္ထောပသံဟိတာ။

၉၆၉။ 'အနိက္ကသာဝေါ ကာသာဝံ၊ ယော ဝတ္ထံ ပရိဓဿတိ။
အပေတော ဒမသစ္စေန၊ နသော ကာသာဝမရဟတိ။

၉၇၀။ ယော စ ဝန္တကသာဝဿ၊ သီလေသု သုသမာဟိတော။
ဥပေတော ဒမသစ္စေန၊ သ ဝေ ကာသာဝမရဟတိ'။

၉၇၁။ ဝိပန္နသီလော ဒုမ္မေဓော၊ ပါကဋော ကာမကာရိယော။
ဝိဗ္ဘန္တစိတ္တော နိဿုက္ကော၊ နသော ကာသာဝမရဟတိ။

၉၇၂။ ယော စ သီလေန သမ္ပန္နော၊ ဝီတရာဂေါ သမာဟိတော။
ဩဒါတမနသက်ပ္ပေါ၊ သ ဝေ ကာသာဝမရဟတိ။

၉၇၃။ ဥဒ္ဓတော ဥန္နဋော ဗာလော၊ သီလံ ယဿ နဝိဇ္ဇတိ။
ဩဒါတကံ အရဟတိ၊ ကာသာဝံ ကိံ ကရိဿတိ။

၉၇၄။ ဘိက္ခူ စ ဘိက္ခုနိယော စ၊ ဒုဋ္ဌစိတ္တာ အနာဒရာ။
တာဒီနံ မေတ္တစိတ္တာနံ၊ နိဂ္ဂဏ္ဍိဿန္တု'နာဂတေ။

၉၇၅။ သိက္ခာပေန္တာပိ ထေရေဟိ၊ ဗာလာ စီဝရဓာရဏံ။
နသုဏိဿန္တိ ဒုမ္မေဓာ၊ ပါကဋာ ကာမကာရိယာ။

၉၇၆။ တေ တထာ သိက္ခိတာ ဗာလာ၊ အညမည်ံ အဂါရဝါ။
နာဒိယိဿန္တု'ပဇ္ဇာယေ၊ ခဋုက်ော ဝိယ သာရထိံ။

၉၇၇။ ဧဝံ အနာဂတဒ္ဓါနံ၊ ပဋိပတ္တိ ဘဝိဿတိ။
ဘိက္ခူနံ ဘိက္ခုနိနဉ္စ၊ ပတ္တေ ကာလမှိ ပစ္ဆိမေ။

၉၇၈။ ပုရာ အာဂစ္ဆတေ ဧတံ၊ အနာဂတံ မဟဗ္ဘယံ။
သုဗ္ဗစာ ဟောထ သခိလာ၊ အညမည်ံ သဂါရဝါ။

၉၇၉။ မေတ္တစိတ္တာ ကာရုဏိကာ၊ ဟောထ သီလေသု သံဝုတာ။
အာရဒ္ဓဝီရိယာ ပဟိတတ္တာ၊ နိစ္စံ ဒဋ္ဌပရက္ကမာ။

၉၁၀။ ပမာဒံ ဘယတော ဒိသွာ၊ အပ္ပမာဒဉ္စ ခေမတော။
ဘာဝေထ'ဋ္ဌင်္ဂိကံ မဂ္ဂံ၊ ဖုသန္တာ အမတံ ပဒ"န္တိ—

ဇ္ဈမာ ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ **ကောဓနာ**တိ ကုဇ္ဈနသီလာ။ **ဘဝိဿန္တိ အနာဂတေ**တိ သမ္မန္ဓော။ ကိ° ထေရဿ ကာလေ တထာ နာဟေသုန္တိ? န နာဟေသုံ၊ တဒါ ပန ကလျာဏ-မိတ္တဗဟုလတာယ ဩဝါဒကေသု ဝိညာပကေသု သဗြဟ္မစာရိသု ဗဟူသု ဝိဇ္ဇမာနေသု ကိလေသေသု ဗလဝန္တေသု ပဋိသမ်ိန္နဗဟုလတာယ စ ယေဘု-ယျေန ဘိက္ခူ အက္ကောဓနာ အဟေသုံ[1]၊ အာယတိ° တဗ္ဗိပရိယာယေ အတိကောဓနာ ဘဝိဿန္တိ၊ တသ္မာ "အနာဂတေ"တိ ဝုတ္တံ။ သေသပဒေသုပိ ဧသေဝ နယော။ **ဥပနာဟီ**တိ အာဃာတဝတ္ထူသု အာဃာတသ္မ ဥပနယှန-သီလာ ဥပနာဟသမ္ပယုတ္တာ ဝါ ဥပနာဟီ။ တတ္ထ ပုရိမကာလိကော ဗျာပါဒေါ ကောဓော၊ အပရကာလိကော ဥပနာဟော။ သကိ° ပဝတ္တော ဝါ ဒေါသော ကောဓော၊ အနေကက္ခတ္တုံ ပဝတ္တော ဥပနာဟော။ ပရေသံ ဝိဋ္ဌမာနေ ဂုဏေ မက္ခေန္တိ ပုဉ္ဆန္တိ, တေသံ ဝါ ဥဒကပုဉ္ဆနိယာ ဝိယ ဥဒကဿ မက္ခော မက္ခနံ ပုဉ္ဆနံ ဧတေသံ အတ္ထီတိ **မက္ခီ**။ အတိမာနလက္ခဏော ထမ္ဘော ဧတေသံ အတ္ထီတိ **ထမ္ဘီ**။ သဒ္ဒါတိ အသန္တဂုဏဝိဘာဝနလက္ခဏေန သာဒ္ဓေယျေန သမန္နာဂတာ။ **ဣဿုကီ**တိ ပရသမ္ပတ္တိဒိယျနလက္ခဏာယ ဣဿာယ သမန္နာဂတာ။ **နာနာ-ဝါဒါ**တိ အညမညံ ဝိရုဒ္ဓဝါဒါ ဝိရုဒ္ဓဒိဋ္ဌိကာ၊ ကလဟကာရကာ စာတိ အတ္ထော။

အညာတမာနိနော ဧမ္မေ၊ ဂန္ဓိရေ တိရဂေါစရာတိ ဂမ္ဘီရေ ဒုရောဘာသေ သဒ္ဓမ္မေ အညာဟေ ဧဝ "ဉာတောတိ, ဒိဋ္ဌော"တိ ဧဝံ မာနိနော, တတော ဧဝ တသ္မ ဩရဘာဂေ ပဝတ္တိတာယ ဩရိမတီရဂေါစရာ။ **လဟုကာ**တိ လဟုသ-ဘာဝါ စပလာ။ **အဂရု ဧမ္မေ**ကိ သဒ္ဓမ္မေ ဂါရဝရဟိတာ။ **အညမညမဂါရဝါ**တိ အညမညသ္မိ° အပ္ပတိဿာ၊ သံဃေ သဗြဟ္မစာရိသု စ ဂရုဂါရဝဝိရဟိတာ။ **ဗဟူ အာဒီနဝါ**တိ ဝုတ္တပ္ပကာရာ, ဝဋ္ဋမာနာ စ ဗဟူ အနေကဒေါသာ အန္တရာယာ၊ **လောကေ**တိ သတ္တလောကေ။ **ဥပ္ပဇ္ဇိဿန္တု'နာဂတေ**တိ အနာဂတေ ပါတု ဘဝိဿန္တိ။ **သုဒေသိတံ ဇုမံ ဧမ္မန္တိ**[2] သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန သုဋ္ဌု အဝိပရိတံ အာဒိကလ္လာဏာဒိပ္ပကာရေန ဒေသိတံ ဇုမံ အာဂမသဒ္ဓမ္မံ။ **ကိလေသိဿန္တီ**တိ ကိလိဋ္ဌံ ကိလေသဒုသိတံ ကရိဿန္တိ၊ "အာပတ္တိ' 'အနာပတ္တိ'တိ ဂရုကာပတ္တိ°

၁-ကောဓနာ နာဟေသုံ (သီ) ၂-သုဒေသိတံ ဇုဒံ ဧမ္မန္တိ (သီ)

'လဟုကာပတ္တီ'တိ"အာဒိနာ ဒုစ္စရိတသံကိလေသေန အသဒ္ဓမ္မေန သဏ္ဌသုခုမံ ရူပါရူပဓမ္မံ ပဋိက္ခိပိဿန္တိ၊ ဒိဋ္ဌိသံကိလေသေန ဥဘယတြာပိ တဏ္ဌာသံကိလေ-သေန သံကိလေသိဿန္တိ မလိနံ ကရိဿန္တိ။ **ဒုမ္မတီ**တိ နိပ္ပညာ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ ဘဂဝတာ "ဘဝိဿန္တိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ အနာဂတမဒ္ဓါန်။ပ။ အဘိဓမ္မကထံ ဝေဒလ္လကထံ ကထေန္တာ ကဏ္ဌဓမ္မံ ဩက္ကမမာနာ နဗုဇ္ဈိဿန္တိ"တိ[၁]။

ဂုဏဟီနာတိ သီလာဒိဂုဏဝိရဟိတာ ဒုဿီလာ, အလဇ္ဇိနော စ။ အထ ဝါ **ဂုဏဟီနာ**တိ ဝိနယဝါရိတ္တာဒိဂုဏေန ဟီနာ ဓမ္မဝိနယေ အပ္ပကတညုနော။ **သံဃမ္ဟီ**တိ သံဃမဇ္ဈေ။ **ဝေါဟရန္တာ**တိ ကထေန္တာ၊ သံဃေ ဝိနိစ္ဆယကထာယ ဝတ္တမာနာယ ယံကိဉ္စိ ဘဏန္တာ။ **ဝိသာရဒါ**တိ နိဗ္ဘယာ ပဂဗ္ဘာ။ **ဗလဝန္တော**တိ ပက္ခဗလေန ဗလဝန္တော။ **မုခရာ**တိ မုခခရာ ခရဝါဒိနော။ **အဿုတာဝိနော**တိ န သုတဝန္တော၊ ကေဝလံ လာဘသက္ကာရသိလောကသန္ဓိဿယေန ဂုဏဓရာ ဟုတ္ဝာ "ဓမ္မံ 'အဓမ္မော'တိ, အဓမ္မဉ္စ 'ဓမ္မော'တိ, ဝိနယံ 'အဝိနယော'တိ, အဝိနယဉ္စ 'ဝိနယော'တိ" ဧဝံ အတ္တနာ ယထိစ္ဆိတမတ္ထံ သံဃမဇ္ဈေ ပတိဋ္ဌပေန္တာ ဗလဝန္တော ဘဝိဿန္တိ။

ဂုဏဝန္တောတိ သီလာဒိဂုဏသမ္ပန္နာ။ **ဝေါဟရန္တာ ယထာတ္ထတော**တိ အတ္ထာနုရူပံ အဝိပရီတတ္ထံ "ဓမ္မံ 'ဓမ္မော'တိ, အဓမ္မံ 'အဓမ္မော'တိ, ဝိနယံ 'ဝိနယော'တိ, အဝိနယံ 'အဝိနယော'တိ" ဧဝံ ဒီပေန္တာ။ **ဒုဗ္ဗလာ တေ ဘဝိဿန္တီ**တိ ပရိသာယံ အလဇ္ဇုဿန္ဓတာယ ဗလဝိရဟိတာ တေ ဘဝိဿန္တိ၊ တေသံ ဝစနံ န တိဋ္ဌိဿတိ။ **ဟိရီမနာ အနတ္ထိကာ**တိ ဟိရီမန္တော ကေနစိ အနတ္ထိကာ။ တေ ဟိ ဓမ္မေန ဝတ္တုံ သမတ္ထာပိ ပါပဇိဂုစ္ဆတာယ အပ္ပကိစ္စတာယ စ ကေဟိစိ ဝိရောဓံ အကရောန္တာ အတ္တနော ဝါဒံ ပတိဋ္ဌာပေတုံ န ဝါယမန္တာ ဒိဋ္ဌာဝိကမ္မံ ဝါ အဓိဋ္ဌာနံ ဝါ အကတ္ဝာ တုဏ္ဍီ ဟောန္တိ။

ရဇတန္တိ ရူပိယံ၊ တေန ကဟာပဏလောဟမာသကာဒီနမ္ပိ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **ဇာတရူပ**န္တိ သုဝဏ္ဏံ၊ တေန မဏိမုတ္တာဒီနမ္ပိ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဝါ-သဒ္ဒေါ သမုစ္စယတ္ထော "အပဒါဝါ"တိအာဒီသု[၂] ဝိယ။ "ရဇတဇာတရူပဉ္စာ"တိ ဝါ ပါဌော။ **ခေတ္တ**န္တိ ယတ္ထ ပုဗ္ဗဏ္ဏာပရဏ္ဏံ[၃] ရုဟတိ၊ တံ ခေတ္တံ။ တဒတ္ထံ အကတဘူမိဘာဂေါ ဝတ္ထု။ **အဇေဋ္ဌက**န္တိ ဇေ္ဌကာ နာမ အဇာယေဝ၊ တေ ဌပေတ္ဝာ အဝသေသာ ပသုဇာတီ အဇာ နာမ။ အဇေဋ္ဌကဂ္ဂဟဏေနေဝ ဟေတ္ထ ဂေါမဟိသာဒီနမ္ပိ သင်္ဂဟော ကတော။ **ဒါသိဒါသဉ္စာ**တိ ဒါသိယော စ

၁-အံ ၂-၉၄-ပိဋ္ဌေ။　၂-အံ ၁-၃၄၃၊ အံ ၂-၂၉၊ ခု ၁-၂၅၄-ပိဋ္ဌေသု။　၃-ပုဗ္ဗန္နာပရန္နံ (သီ)

ဒါသေ စ။ **ဒုမ္မေဓာ**တိ အဝိဒ္ဒသုနော၊ ကပ္ပိယာကပ္ပိယံ သာရုပ္ပါသာရုပ္ပံ အဇာနန္တာ အတ္တနော အတ္ထာယ **သာဒိယိဿန္တိ** သမ္ပဋိစ္ဆိဿန္တိ။

ဥဏ္ဏာနသညိနောတိ ပရေ ဟေဋ္ဌတော ကတ္ဟာ ဩလောကနစိတ္တာ၊ အနုဏ္ဏာယိတဗ္ဗဋ္ဌာနေပိ ဝါ ဥဏ္ဏာနသီလာ။ **ဗာလာ**တိ ဒုစ္စိန္တိတစိန္တနာဒိနာ ဗာလလက္ခဏေန သမန္နာဂတာ၊ တတော ဧဝ **သီလေသု အသမာဟိတာ** စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလေသု န သမာဟိတစိတ္တာ။ **ဥန္ဒဋ္ဌာ**တိ သမုဿိတတုစ္ဆမာနာ။ **ဝိစရိဿန္တီ**တိ မာနဒ္ဓဇံ ဥက္ခိပိတ္ဟာ ဝိစရိဿန္တိ။ **ကလဟာဘိရတာ မဂါ**တိ သာရမ္ဘဗဟုလတာယ ကရဏုတ္တရိယပသုတာ ကလဟေ ဧဝ အဘိရတာ မဂသဒိသာ မိဂါ ဝိယ အတ္တဟိတာပေက္ခာ[၁] ဃာသေသနာဘိရတာ ဒုဗ္ဗလဝိဟေသပရာတိ အတ္ထော။

ဥဒ္ဓတာတိ ဥဒ္ဓစ္စေန သမန္နာဂတာ စိတ္တေကဂ္ဂတာရဟိတာ။ **နီလစီဝရပါရုတာ**တိ အကပ္ပိယရဇနရတ္တေန နီလဝဏ္ဏေန စီဝရေန ပါရုတာ၊ တာဒိသံ စီဝရံ နိဝါသေတ္ဟာ စေဝ ပါရုပိတ္ဟာ စ ဝိစရဏကာ။ **ကုဟာ**တိ သာမန္တဇပ္ပနာဒိနာ ကုဟနဝတ္ထုနာ ကုဟကာ၊ အသန္တဂုဏသမ္ဘာဝနိစ္ဆာယ ကောဟည် ကတ္ဟာ ပရေသံ ဝိမှာပယာ။ **ထဒ္ဓါ**တိ ကောဓေန မာနေန စ ထဒ္ဓမာနသာ ကက္ခဋ္ဌဟဒယာ။ **လပါ**တိ လပနကာ ကုဟနဝုတ္တိကာ၊ ပသန္နမာနသေဟိ မနုဿေဟိ "ကေန ဘန္တေ အယျဿ အတ္ထော"တိ ပစ္စယဒါယကာနံ ဝဒါပနကာ၊ ပယုတ္တဝါစာဝသေန, နိပ္ပေသိကတာဝသေန စ ပစ္စယတ္ထံ လပကာတိ ဝါ အတ္ထော။ **သိဂီ**တိ "တတ္ထ ကတမံ သိဂ်ံ၊ ယံ သိဂ်ံ သိဂ်ါရတာ စာတုရတာ စာတုရိယံ ပရိက္ခတတာ ပါရိက္ခတိယ"န္တိ[၂] ဧဝံ ဝုတ္တေဟိ သိဂ်သဒိသေဟိ ပါကဋကိလေသေဟိ သမန္နာဂတာ၊ သိဂ်ါရစရိတာတိ အတ္ထော။ "**အရိယာ ဝိယာ**"တိ ဣဒံ "ကုဟာ"တိ ဧတေသေဝ အတ္ထဒဿနံ။ ကုဟကာနဉ္ဒိ အရိယာနမိဝ ဌိတဘာဝံ ဒဿေန္တော အရိယာ ဝိယ ဝိစရန္တီတိ အာဟ။

တေလသဏ္ဌေဟီတိ သိတ္ထကတေလေန ဝါ ဥဒကတေလေန ဝါ ဩသဏ္ဌိတေဟိ။ **စပလာ**တိ ကာယမဏ္ဍနပရိက္ခာရမဏ္ဍနာဒိနာ စာပလ္လေန ယုတ္တာ။ **အဥ္ဇနက္ခိကာ**တိ အလက်ာရဥ္ဇနေန အဥ္ဇိတနေတ္တာ။ **ရထိယာယ ဂမိဿန္တီ**တိ ဘိက္ခာစရိယာယ ကုလူပသက်မနာပဒေသေဟိ, မဟာရစ္ဆာယ ဣတော စိတော စ ပရိဗ္ဘမိဿန္တိ။ **ဒန္တဝဏ္ဏိကပါရုတာ**တိ ဒန္တဝဏ္ဏရတ္တေန စီဝရေန ပါရုတသရီရာ။

၁-အတ္တဟိတနိရပေက္ခာ (က) ၂-အဘိ ၂-၃၆၄-ဝိဋ္ဌေ။

အဇေဂုစ္ဆန္တိ အဇိဂုစ္ဆိတဗ္ဗံ။ **ဝိမုတ္တေဟိ**တိ အရိယေဟိ။ **သုရတ္တ**န္တိ ကပ္ပိယ-ရဇနေန သုဋ္ဌု ရတ္တံ၊ အရဟန္တာနံ ဗုဒ္ဓါဒီနံ စိဏ္ဏတာယ အရဟဒ္ဓဇံ ဇိဂုစ္ဆိဿန္တိ ကာသာဝံ။ ကသ္မာ? **ဩဒါတေသု သမုစ္ဆိတာ** ဂေဓံ အာပန္နာ။ ဒန္တဝဏ္ဏ-ပါရုပနဿ ဟိ ဗ္ဗဒံ ကာရဏဝစနံ။ တေ ဟိ သေတကံ သမ္ဘာဝေန္တာ "သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ သေတကေ ဂဟိတေ လိင်ပရိစ္စာဂေါ ဧဝ သိယာ"တိ ဒန္တဝဏ္ဏံ ပါရုပန္တိ။

လာဘကာမာတိ လာဘဂိဒ္ဓါ။ ဘိက္ခာစရိယာသုပိ ကောသဇ္ဇယောဂတော **ကုသီတာ**။ သမဏဓမ္မံ ကာတုံ စိတ္တဿ ဥဿာဟာဘာဝေန **ဟီနဝီရိယာ**။ **ကိစ္ဆန္တာ**တိ ကိလမန္တာ၊ ဝနပတ္ထေသု ဝသိတုံ ကိစ္ဆန္တာ ကိလန္တစိတ္တာတိ အတ္ထော။ **ဂါမန္တေသူ**တိ ဂါမန္တသေနာသနေသု ဂါမသမီပေသု သေနာ-သနေသု၊ ဂါမဒ္ဓါရေသု ဝါ သေနာသနေသု။ **ဝသိဿရေ**တိ ဝသိဿန္တိ။

တေ တေဝ အနုသိက္ခန္တာတိ ယေ ယေ[၁] မိစ္ဆာဇီဝပ္ပယောဂေန လဒ္ဓ-လာဘာ၊ တေ တေ ဧဝ ပုဂ္ဂလေ အနုသိက္ခန္တာ ဘမိဿန္တိ။ **ဘမိဿန္တီ**တိ သယမ္ပိ တေ ဝိယ မိစ္ဆာဇီဝေန လာဘံ ဥပ္ပါဒေတုံ ရာဇကုလာဒီနိ သေဝန္တာ ပရိဗ္ဘမိဿန္တိ။ "**ဘဇိဿန္တီ**"တိ ဝါ ပါဌော၊ သေဝိဿန္တီတိ အတ္ထော။ **အသံယ-တာ**တိ သီလသံယမရဟိတာ။

ယေ ယေ အလာဘိနော လာဘန္တိ ယေ ယေ ဘိက္ခူ မိစ္ဆာဇီဝပရိဝဇ္ဇ-နေန အပ္ပပုညတာယ စ လာဘဿ ပစ္စယဿ န လာဘိနော၊ တေ **ပုဇ္ဇာ** ပူဇနီယာ ပါသံသာ **တဒါ** အနာဂတေ ကာလေ န ဘဝိဿန္တိ။ **သုပေသလေပိ တေ ဓီရေ**တိ ဓိတိသမ္ပန္နတာယ ဓီရေ သုဋ္ဌု ပေသလေပိ တေ ဘိက္ခူ န သေဝိဿန္တိ၊ တဒါ အနာဂတေ တေ လာဘိနော လာဘ-ကာမာဝ ဘိက္ခူတိ အတ္ထော။

မိလက္ခုရဇနံရတ္တန္တိ ကာလကစ္ဆကရဇနေန ရတ္တံ။ သမာသပဒံ ဟေတံ၊ ဂါထာသုခတ္ထံ သာနုနာသိကနိဒ္ဒေသော။ **ဂရဟန္တာ သကံ ဓဇ**န္တိ အတ္တနော ဓဇဘူတံ ကာသာဝံ ဇိဂုစ္ဆန္တာ။ သာသနေ ပဗ္ဗဇိတာနံ ဟိ ကာသာဝေါ ဓဇော နာမ။ **တိတ္ထိယာနံ ဝဇံ ကေစီ**တိ ကေစိ သကျပုတ္တိယဘာဝံ ပဋိ-ဇာနန္တာ ဧဝ တိတ္ထိယာနံ သေတဝတ္ထိကာနံ ဓဇဘူတံ အဝဒါတကံ သေတ-ဝတ္ထံ ဓာရေဿန္တိ။

အဂါရဝေါ စ ကာသာဝေတိ အရဟဒ္ဓဇဘူတေ ကာသာဝေ အဂါရဝေါ အဗဟုမာနံ တဒါ အနာဂတေ တေသံ ဘဝိဿတိ။ **ပဋိသခ်ါ စ ကာသာဝေ**တိ

၁-ယေ ယေဝ (သီ)

"ပဋိသခါ ယောနိသော စိဝရံ ပဋိသေဝါမီ"တိအာဒိနာ[1] နယေန ပစ္စဝေက္ခဏ-မတ္တမ္ပိ ကာသာဝပရိဘောဂေ နဘဝိဿတိ။

ကာသာဝံ ဓာရေန္တေန ကာသာဝံ ဗဟုမာနေန "ဒုစ္စရိတတော ဩရမိ-တဗ္ဗ"န္တိ ကာသာဝဿ ဂရုကာတဗ္ဗဘာဝေ ဆဒ္ဒန္တဇာတကမုဒါဟရန္တော "**အဘိဘူတဿ ဒုက္ခေနာ**"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **သလ္လဝိဒ္ဓဿာ**တိ ပုထုနာ သဝိသေန သလ္လေန ဝိဒ္ဓဿ၊ တတော ဧဝ မဟတာ ဒုက္ခေန အဘိဘူတဿ။ **ရုပ္ပတော**တိ သရီရဝိကာရံ အာပဇ္ဇတော။ **မဟာယောရာ**တိ သရီရဇီဝိတေသု နိရပေက္ခတာယ ဘိမ္မာ[2] ဂရုတရာ ပဋိသခါ အညေဟိ **အစိန္တိယာ** စိန္တာမတ္တေန ပဝတ္တေတုံ အသက္ကုဏေယျာ ဆဒ္ဒန္တမဟာနာဂဿ **အာသိ** အဟောသိ။ ဆဒ္ဒန္တ-နာဂရာဇကာလေ ဟိ ဗောဓိသတ္တော သောဏုတ္တရေန နာမ နေသာဒေန ပဋိစ္ဆန္ဒဋ္ဌာနေ ဌတ္ဝာ ဝိသပီတေန သလ္လေန ဝိဒ္ဓေါ မဟတာ ဒုက္ခေန အဘိ-ဘူတော တံ ဂဟေတ္ဝာ ပရိဒဟိတံ ကာသာဝံ ဒိသ္ဝာ "အယံ အရိယဒ္ဓဇေန ပဋိစ္ဆန္ဒော၊ နမယာ ဟိံသိတဗ္ဗော"တိ တတ္ထ မေတ္တစိတ္တမေဝ ပစ္စုပဋ္ဌပေတ္ဝာ ဥပရိဓမ္မံ ဒေသေသိ။ ယထာဟ—

"သမပ္ပိတော ပုထုသလ္လေန နာဂေါ၊
အဒုဋ္ဌစိတ္တော လုဒ္ဒက'မဇ္ဈဘာသိ။
ကိ'မတ္ထယံ ကိဿ ဝါ သမ္မ ဟေတု၊
မမံ ဝဓီ ကဿ ဝါ'ယံ ပယောဂေါ"တိအာဒိ[3]။

ဣမမတ္ထံ ဒဿေန္တော ထေရော "**ဆဒ္ဒန္တော ဟီ**"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **သုရတ္တံ အရဟဒ္ဓဇန္တိ** သောဏုတ္တရေန ပရိဒဟိတကာသာဝံ သန္ဓာယာဟ။ **အဘဏီ**တိ အဘာသိ။ **ဂါထာ**တိ ဂါထာယော။ **ဂဇော**တိ ဆဒ္ဒန္တော နာဂ-ရာဇာ။ **အတ္ထောပသံဟိတာ**တိ အတ္ထသန္ဒိဿိတာ ဟိတာ၊ ဟိတယုတ္တာတိ အတ္ထော။

ဆဒ္ဒန္တနာဂရာဇေန ဝုတ္တဂါထာသု **အနိက္ကသာဝေါ**တိ ရာဂါဒီဟိ ကသာ-ဝေဟိ ကသာဝေါ။ **ပရိဒဟိဿတီ**တိ နိဝါသနပါရုပနအတ္ထရဏဝသေန ပရိဘုဉ္ဇိဿတိ။ "ပရိဓဿတီ"တိ ဝါ ပါဌော။ **အပေတော ဒမသစ္စေနာ**တိ ဣန္ဒြိယဒမေန စေဝ ပရမတ္ထသစ္စပဋ္ဌိကေန ဝစီသစ္စေန စ အပေတော၊ ဝိယုတ္တော ပရိစ္စတ္တောတိ အတ္ထော။ **နသော**တိ သော ဧဝရူပေါ ပုဂ္ဂလော ကာသာဝံ ပရိဒဟိတုံ နာရဟတိ။

၁-မ ၁-၁၂၊ အံ ၂-၃၄၁-ပိဋ္ဌေသု။ ၂-ဘီမာ (သီ) ၃-ခု ၅-၃၇၄-ပိဋ္ဌေ ဆဒ္ဒန္တဇာတကေ။

ဝန္တကသာဝဿာတိ စတူဟိ မဂ္ဂေဟိ ဝန္တကသာဝေါ ဆဋ္ဌိတကသာဝေါ ပဟီနကသာဝေါ အဿ ဘဝေယျာတိ အတ္ထော။ **သီလေသူ**တိ စတုပါရိသုဒ္ဓိ-သီလေသု။ **သုသမာဟိတော**တိ သုဋ္ဌု သမာဟိတော။ **ဥပေတော**တိ ဣန္ဒြိယ-ဒမေန စေဝ ဝုတ္တပ္ပကာရေန သစ္စေန စ ဥပဂတော သမန္နာဂတော။ **သ ဝေ**တိ သော ဧဝရူပေါ ပုဂ္ဂလော တံ ဂန္ဓကာသာဝဝတ္ထံ ဧကန္တေန အရဟတီတိ အတ္ထော။

ဝိပန္နသီလောတိ ဘိန္နသီလော။ **ဒုမ္မေဓော**တိ နိပ္ပညော သီလဝိသောဓန-ပညာယ ဝိရဟိတော။ **ပါကဋော**တိ "ဒုဿီလော အယ"န္တိ ပါကဋော[၁] ပကာသော၊ ဝိကျိတ္တိန္ဒြိယတာယ[၂] ဝါ **ပါကဋော** ပါကဋိန္ဒြိယောတိ အတ္ထော။ **ကာမကာရိယော**တိ ဘိန္နသံဝရတာယ ယထိစ္ဆိတကာရကော၊ ကာမဿ ဝါ မာရဿ ယထာကာမကရဏီယော။ **ဝိဗ္ဘန္တစိတ္တော**တိ ရူပါဒီသု ဝိသယေသု ဝိကျိတ္တစိတ္တော။ **နိဿုက္ကော**တိ အသုက္ကော သုက္ကဓမ္မရဟိတော ဟိရောတ္တပ္ပ-ဝိဝဇ္ဇိတော၊ ကုသလဓမ္မသမ္ပာဒနဥဿုက္ကရဟိတော ဝါ။

ဝိတရာဂေါတိ ဝိဂတစ္ဆန္ဒရာဂေါ။ **ဩဒါတမနသက်ပ္ပေါ**တိ သုဝိသုဒ္ဓမနော-ဝိတက္ကော၊ အနာဝိလသက်ပ္ပေါ ဝါ။

ကာသာဝံ ကိံ ကရိဿတီတိ ယဿ သီလံ နတ္ထိ၊ တဿ ကာသာဝံ ကိံ နာမ ပယောဇနံ သာဓေဿတိ၊ စိတ္တကတသဒိသံ တဿ ပဗ္ဗဇိတလိင်္ဂန္တိ အတ္ထော။

ဒုဋ္ဌစိတ္တာတိ ရာဂါဒိဒေါသေဟိ ဒူသိတစိတ္တာ။ **အနာဒရာ**တိ သတ္ထရိ ဓမ္မေ အညမညဥ္စ အာဒရရဟိတာ အဂါရဝါ။ **တာဒီနံ မေတ္တစိတ္တာန**န္တိ မေတ္တာ-ဘာဝနာယ သမ္ပယုတ္တဟဒယေ တေနေဝ အရဟတ္တာဓိဂမေန[၃] ဣဋ္ဌာဒီသု[၄] တာဒိဘာဝပ္ပတ္တေ ဥဋ္ဌာရဂုဏေ။ ဥပယောဂတ္ထေ ဟိ ဣဒံ သာမိဝစနံ။ **နိဂ္ဂ-ဏ္ဌိဿန္တီ**တိ "သီလာဒိသမ္ပန္နေ ဒိသ္ဝာ တေ သမ္ဘာဝေန္တာ ဝိပန္နသီလေ အမှေ နဗဟုံ မညိဿန္တီ"တိ အတ္တနိ အဂါရဝဘယေန ယထာ တေ ဥဗ္ဗာဋ္ဌာ ပက္ကမိ-ဿန္တိ၊ တထာ ဗာဓိဿန္တီတိ[၅] အတ္ထော။

သိက္ခာပေန္တာပီတိ သိက္ခာပိယမာနာပိ။ကမ္မတ္ထေ ဟိ အယံ ကတ္တုနိဒ္ဒေသော။ **ထေရေဟီ**တိ အတ္တနော အာစရိယုပဇ္ဈာယေဟိ။ **စီဝရဓာရဏ**န္တိ ဣဒံ သမဏ-ပဋိပတ္တိယာ နိဒဿနမတ္တံ၊ တသ္မာ "ဧဝံ တေ အဘိက္ကမိတဗ္ဗံ၊ ဧဝံ တေ

၁-အယန္တိ ဝါ ပါကဋော (က)　၂-ဝိတ္တိန္ဒြိယတာယ (က)　၃-အရဟတ္တာဓိဂမေန ဝါ (သဗ္ဗတ္ထ)
၄-ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌာဒီသု (သီ)　၅-ဗာဓေဿန္တီတိ (သီ)

ပဋိက္ကမိတဗ္ဗ”န္တိအာဒိနာ˚ သိက္ခာပဒယမာနာပိတိ အတ္ထော။ **နု သုဏိသန္တိ**တိ ဩဝါဒံ နု ဂဏှိသန္တိ။

တေ တထာ သိက္ခိတာ ဗာလာတိ တေ အန္ဓဗာလာ အာစရိယုပဇ္ဈာယေဟိ သိက္ခာပဒယမာနာပိ အနာဒရတာယ အသိက္ခိတာတိ။ **နာဒိယိဿန္တု၊ ပဇ္ဈာယေ**တိ ဥပဇ္ဈာယေ အာစရိယေ စ အာဒရံ နု ကရောန္တိ၊ တေသံ အနုသာသနိယံ နု တိဋ္ဌန္တိ။ ယထာ ကိ˚? **ခဋ္ဌကော ဝိယ သာရထိ**˙ ယထာ ခဋ္ဌကော ဒုဋ္ဌဿော အဿဒမကံ နာဒိယတိ နု တဿ ဥပဒေသေ တိဋ္ဌတိ၊ ဧဝံ တေပိ ဥပဇ္ဈာယာစရိယေ နု ဘာယန္တိ နု သာရဇ္ဇန္တိတိ အတ္ထော။

“**ဧဝ**”န္တိအာဒိ ဝုတ္တသေဝတ္ထသ နိဂမနံ။ တတ္ထ **ဧဝ**န္တိ ဝုတ္တပ္ပကာရေန။ **အနာဂတဒ္ဓါန**န္တိ အနာဂတမဒ္ဓါနံ၊ အနာဂတေ ကာလေတိ အတ္ထော။ တံယေဝ သရူပတော ဒဿေန္တော “**ပစ္ဆာ ကာလမှိ ပန္နိမေ**”တိ အာဟ။တတ္ထ ကတမော ပန္နိမကာလော? “တတိယသိ˚တိတော ပဋ္ဌာယ ပန္နိမကာလော”တိ ကေစိ၊ တံ ကေ နာနုဇာနန္တိ။ သာသနဿ ဟိ ပဋ္ဌယုဂါနိ ဝိမုတ္တိယုဂံ, သမာဓိယုဂံ, သီလယုဂံ, သုတယုဂံ, ဒါနယုဂန္တိ။ တေသု ပဌမံ ဝိမုတ္တိယုဂံ၊ တသ္မိံ အန္တရဟိတေ သမာဓိယုဂံ ဝတ္တတိ၊ တသ္မိမှိ အန္တရဟိတေ သီလယုဂံ ဝတ္တတိ၊ တသ္မိမှိ အန္တရဟိတေ သုတယုဂံ ဝတ္တတေဝ။ အပရိသုဒ္ဓသီလော ဟိ ကေဒေသေန ပရိယတ္တိဗာဟုသစ္စံ ပဂ္ဂယှ တိဋ္ဌတိ လာဘာဒိကာမတာယ။ ယဒါ ပန မာတိကာပရိယောသာနာ ပရိယတ္တိ သမ္ဗဿော အန္တရဓာယတိ၊ တတော ပဋ္ဌာယ လိင်္ဂမတ္တမေဝ အဝသိဿတိ၊ တဒါ ယထာ တထာ ဓနံ သံဟရိတ္ဝာ ဒါနမုခေန၂ ဝိဿဇ္ဇေန္တိ၊ သာ ကိရ နေသံ စရိမာ သမ္ဗာပဋ္ဌိပတ္တိ။ တတ္ထ သုတယုဂတော ပဋ္ဌာယ ပန္နိမကာလော၊ “သီလယုဂတော ပဋ္ဌာယာ”တိ အပရေ။

ဧဝံ ထေရော ပန္နိမေ ကာလေ ဥပဋ္ဌာနကံ မဟာဘယံ ဒဿေတ္ဝာ ပုန တတ္ထ သန္နိပတိတဘိက္ခူနံ ဩဝါဒံ ဒဒန္တော “**ပုရာ ဘာဂန္ဆတေ**”တိအာဒိနာ တိသော ဂါထာ အဘာသိ။ တတ္ထ **ပုရာ ဘာဂန္ဆတေ တေ**န္တိ တေံ မယာ တုမှာကံ ဝုတ္တံ ပဋိပတ္တိအန္တရာယကရံ အနာဂတံ မဟာဘယံ အာဂစ္ဆတိ ပုရာ၊ ယာဝ အာဂမိဿတိ၊ တာဝဒေဝါတိ အတ္ထော။ **သုဒ္ဓစာ**တိ ဝစနက္ခမာ သော-ဝစဿကာရကေဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတာ၊ ဂရုနံ အနုသာသနိယော˚ ပဒက္ခိ-ဏာဂ္ဂါဟိနော ဟောထာတိ အတ္ထော။ **သဒိလာ**တိ မုဒုဟဒယာ။

၁-ဘံ ၁-၄၃၉-ဖိဋ္ဌေ၊ ၂-ဒါနမုခေ (?) ၃-အနုသာသနိယာ (က)

မေတ္တာစိတ္တာတိ သဗ္ဗသတ္တေသု ဟိတူပသံဟာရလက္ခဏာယ မေတ္တာယ သမ္မယုတ္တစိတ္တာ။ **ကာရုဏိကာ**တိ ကရုဏာယ နိယုတ္တာ ပရေသံ ဒုက္ခာပနယနာကာရဝုတ္တိယာ ကရုဏာယ သမန္နာဂတာ။ **အာရုဒ္ဓဝိရိယာ**တိ အကုသလာနံ ပဟာနာယ ကုသလာနံ ဥပသမ္ပဒါယ ပဂ္ဂဟိတဝိရိယာ။ **ပဟိတတ္တာ**တိ နိဗ္ဗာနံ ပဋိပေသိတစိတ္တာ။ **နိစ္ဈန်**တိ သဗ္ဗကာလံ။ **ဒဋ္ဌပရက္ကမာ**တိ ထိရဝိရိယာ။

ပမာဒန်တိ ပမဇ္ဇနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အနနုဋ္ဌာနံ, အကုသလေသု စ ဓမ္မေသု စိတ္တဝေါဿဂ္ဂေါ။ ဝုတ္တံ ဟိ—

> “တတ္ထ ကတမော ပမာဒေါ၊ ကာယဒုစ္စရိတေ ဝါ ဝစီဒုစ္စရိတေ ဝါ မနောဒုစ္စရိတေ ဝါ ပဉ္စသု ဝါ ကာမဂုဏေသု စိတ္တဿ ဝေါဿဂ္ဂေါ ဝေါဿဂ္ဂါနုပ္ပဒါနံ, ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဘာဝနာယ အသက္ကစ္စကိရိယတာ”တိအာဒိ ၁။

အပ္ပမာဒန်တိ အပ္ပမဇ္ဇနံ၊ သော ပမာဒဿ ပဋိပက္ခတော ဝေဒိတဗ္ဗော။ အတ္ထတော ဟိ အပ္ပမာဒေါ နာမ သတိယာ အဝိပ္ပဝါသော၊ ဥပဋ္ဌိတာယ သတိယာ ဧဝ စေတံ နာမံ။ အယံ ဟေတ္ထ အတ္ထော—ယသ္မာ ပမာဒမူလကာ သဗ္ဗေ အနတ္ထာ၊ အပ္ပမာဒမူလကာ စ သဗ္ဗေ အတ္ထာ၊ တသ္မာ ပမာဒံ **ဘယ-တော** ဥပဋ္ဌဝတော ဒိသ္မာ အပ္ပမာဒဉ္စ **ခေမတော** အနုပဋ္ဌဝတော ဒိသ္မာ အပ္ပမာဒပဋိပတ္တိယာ သိခါဘူတံ သိလာဒိကွန္ဓတ္တယသင်္ဂဟံ သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒိနံ အင်္ဂန်နံ အင်္ဂါနံ ဝသေန **အင်္ဂီကံ** အရိယမဂ္ဂံ **ဘာဝေထ၊ အမတံ** နိဗ္ဗာနံ **ဖုသန္တော** သစ္ဆိကရောန္တော အတ္တနော သန္တာနေ ဥပ္ပါဒေထ, ဒဿနမဂ္ဂမတ္တေ အင်္ဂတ္တာ ဥပရိ တိဏ္ဏံ မဂ္ဂါနံ ဥပ္ပါဒနဝသေန ဝဟုထ၊ဧဝံ ဝေါ အပ္ပမာဒဘာဝနာ သိခါပတ္တာ ဘဝိဿတီတိ။

ဧဝံ ထေရော သမ္မတ္တပရိသံ သြဝဒတိ။ ဇာတာ ဧဝ စိမဿ ထေရဿ အညာ-ဗျာကရဏဂါထာ အဟေသုန္တိ။

ဖုဿတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-အာဘိ ၂-၃၈၅-ဝိဇ္ဇေ။

ထေရဂါထာ-ဋ္ဌ ၂-၂၄

၂-သာရိပုတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ယထာစာရီ ယထာသတောတိအာဒိကာ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တတ္ထေ-ရဿ ဂါထာ။ တဿ အာယသ္မတော မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရဿ စ ဝတ္ထု ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗံ—အတီတေ ဧတော သတသဟဿကပ္ပါဓိကေ အသင်္ချေယျ-မတ္ထကေ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ဗြာဟ္မဏမဟာသာလကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ၊ နာမေန **သရဒမာဏဝေါ** နာမ အဟောသိ။ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော ဂဟပတိ-မဟာသာလကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ၊ နာမေန **သိရိဝဍ္ဍကုဋုမ္ဗိကော** နာမ အဟောသိ။ တေ ဥဘောပိ သဟပံသုကီဋ္ဌကသဟာယာ[၁] အဟေသုံ။ တေသု သရဒ-မာဏဝေါ ပိတု အစ္စယေန ကုလသန္တကံ ဓနံ ပဋိပဇ္ဇိတ္တာ ဧကဒိဝသံ ရဟောဂတော စိန္တေသိ "ဧမေသံ သတ္တာနံ မရဏံ နာမ ဧကန္တိကံ၊ တသ္မာ မယာ ဧကံ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ဥပဂန္ဒာ မောက္ခမဂ္ဂေါ ဂဝေသိတဗ္ဗော"တိ သဟာယံ ဥပသင်္ကမိတ္တာ သမ္မ အဟံ ပဗ္ဗဇိတုကာမော, ကိံ တ္ဝံ ပဗ္ဗဇိတုံ သက္ခိဿသီ"တိ ဝတ္တာ တေန "န သက္ခိဿာမီ"တိ ဝုတ္တေ "ဟောတု အဟမေဝ ပဗ္ဗဇိဿာမီ"တိ ရတနကောဋ္ဌာဂါရာနိ ဝိဝရာပေတ္တာ ကပဏဒ္ဓိကာဒီနံ မဟာဒါနံ ဒတ္တာ ပဗ္ဗတပါဒံ ဂန္ဒာ ဧသိပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိ။ တဿ ပဗ္ဗဇ္ဇံ အနုပဗ္ဗဇိတာ စတုသတ္တတိ-သဟဿမတ္တာ ဗြာဟ္မဏပုတ္တာ အဟေသုံ။ သော ပဋ္ဌ အဘိညာယော အဋ္ဌ စ သမာပတ္တိယော နိဗ္ဗတ္တေတ္တာ တေသမ္ပိ ဇဋိလာနံ ကသိဏပရိကမ္မံ အာစိက္ခိ။ တေပိ သဗ္ဗေ ပဋ္ဌာဘိညာ အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော နိဗ္ဗတ္တေသုံ။

တေန သမယေန အနောမဒဿီ နာမ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓေါ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္တာ ပဝတ္တိတဝရဓမ္မစက္ကော သတ္တေ သံသာရမဟောဃတော တာရေတ္တာ[၂] ဧကဒိဝသံ "သရဒတာပသဿ စ အန္တေဝါသိကာနဋ္ဌ သင်္ဂဟံ ကရိဿာမီ"တိ ဧကော အဒုတိယော ပတ္တစီဝရမာဒါယ အာကာသေန ဂန္ဒာ "ဗုဒ္ဓဘာဝံ မေ ဇာနာ-တူ"တိ တာပသဿ ပဿန္တဿေဝ အာကာသတော ဩတရိတ္တာ ပထဝိယံ ပတိဋ္ဌာသိ။ သရဒတာပသော သတ္ထု သရီရေ မဟာပုရိသလက္ခဏာနိ ဥပဓာ-ရေတ္တာ "သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓေါယေဝါယ"န္တိ နိဋ္ဌံ ဂန္ဒာ ပစ္စုဂ္ဂမနံ ကတ္တာ အာသနံ ပညာပေတ္တာ အဒါသိ။ နိသီဒိ ဘဂဝါ ပညတ္တေ အာသနေ။ သရဒတာပသော သတ္ထု သန္တိကေ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။

တသ္မိံ သမယေ တဿ အန္တေဝါသိကာ စတုသတ္တတိသဟဿမတ္တာ ဇဋိလာ ပဏီတပဏီတာနိ ဩဇဝန္တာနိ ဖလာဖလာနိ ဂဟေတ္တာ အာဂတာ သတ္ထာရံ

၁-သဟပံသုကီဋ္ဌိကသဟာယာ (က) ၂-တာရေန္တော (က)

ဒိသ္ဟာ သဥ္ဇာတပ္ပသာဒါ အတ္တနော အာစရိယဿ စ သတ္ထု စ နိသိန္နာကာရံ ဩလောကေတ္ဟာ "အာစရိယ မယံ ပုဗ္ဗေ 'တုမှေဟိ မဟန္တတရော ကောစိ နတ္ထိ'တိ ဝိစရာမ[၁]၊ အယံ ပန ပုရိသော တုမှေဟိ မဟန္တတရော မညေ"တိ အာဟံသု။ ကိံ ဝဒေထ တာတာ သာသပေန သဒ္ဓိံ အဋ္ဌသဋ္ဌိယောဇနသတ-သဟဿုဗ္ဗေဓံ သိနေရုံ သမံ ကာတုံ ဣစ္ဆထ၊ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓေန မံ တုလျံ မာ ကရိတ္ထာတိ။ အထ တေ တာပသာ အာစရိယဿ ဝစနံ သုတ္ဟာ "ယာဝ မဟာ ဝတာယံ ပုရိသုတ္တမော"တိ သဗ္ဗေဝ ပါဒေသု နိပတိတ္ဟာ သတ္ထာရံ ဝန္ဒိံသု။

အထ တေ အာစရိယော အာဟ "တာတာ သတ္ထု အနုစ္ဆဝိကော နော ဒေယျဓမ္မော နတ္ထိ၊ သတ္ထာ စ ဘိက္ခာစာရဝေလာယ ဣဓာဂတော၊ ဟန္ဒ မယံ ဒေယျဓမ္မံ ယထာဗလံ ဒဿာမ။တုမှေဟိ ယံ ယံ ပဏီတံ[၂] ဖလာဖလံ အာဘတံ၊ တံ တံ အာဟရထာ"တိ[၃] အာဟရာပေတ္ဟာ ဟတ္ထေ ဓောဝိတ္ဟာ သယံ တထာ-ဂတဿ ပတ္တေ ပတိဋ္ဌာပေသိ။ သတ္ထာရာ စ ဖလာဖလေ ပဋိဂ္ဂဏ္ဍိတမတ္တေ ဒေဝတာ ဒိဗ္ဗောဇံ ပက္ခိပိံသု။ တာပသော ဥဒကမ္ပိ သယမေဝ ပရိဿာဝေတ္ဟာ အဒါသိ။ တတော ဘောဇနကိစ္စံ နိဋ္ဌာပေတ္ဟာ သတ္ထရိ နိသိန္နေ သဗ္ဗေ အန္တေ-ဝါသိကေ ပက္ကောသိတ္ဟာ သတ္ထု သန္တိကေ သာရဏီယံ ကထံ ကထေန္တော နိသီဒိ။ သတ္ထာ "ဒ္ဝေ အဂ္ဂသာဝကာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ အာဂစ္ဆန္တု"တိ စိန္တေသိ။ တေ သတ္ထု စိတ္တံ ဥတ္ဟာ တာဝဒေဝ သတသဟဿခီဏာသဝပရိဝါရာ အဂ္ဂသာဝကာ အာဂန္တ္ဟာ သတ္ထာရံ ဝန္ဒိတ္ဟာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌံသု။

တတော သရဒတာပသော အန္တေဝါသိကေ အာမန္တေသိ "တာတာ သတ္ထု ဘိက္ခုသံဃဿ စ ပုပ္ပါသနေန ပူဇာ ကာတဗ္ဗာ၊ တသ္မာ ပုပ္ပါနိ အာဟရထာ"တိ။ တေ တာဝဒေဝ ဣဒ္ဓိယာ ဝဏ္ဏဂန္ဓသမ္ပန္နာနိ ပုပ္ပါနိ အာဟရိတ္ဟာ ဗုဒ္ဓဿ ယောဇနပ္ပမာဏံ ပုပ္ပါသနံ ပညာပေသုံ၊ ဥဘိန္နံ အဂ္ဂသာဝကာနံ တိဂါဝုတံ၊ သေသဘိက္ခူနံ အဓုယောဇနိကာဒိဘေဒံ၊ သံဃနဝကဿ ဥသဘမတ္တံ ပညာ-ပေသုံ။ ဧဝံ တေသံ ပညတ္တေသု အာသနေသု သရဒတာပသော တထာဂတဿ ပုရတော အဥ္ဇလိံ ပဂ္ဂယ္ဟ ဋ္ဌိတော[၄] "ဘန္တေ မယ္ဟံ အနုဂ္ဂဟတ္ထာယ ဣမံ ပုပ္ပါသနံ အဘိရုဟထာ"တိ အာဟ။ နိသီဒိ ဘဂဝါ ပုပ္ပါသနေ။ သတ္ထရိ နိသိန္နေ ဒ္ဝေ အဂ္ဂသာဝကာ သေသဘိက္ခူ စ အတ္တနော အတ္တနော ပတ္တာသနေ နိသီဒိံသု။ သတ္ထာ "တေသံ မဟပ္ပလံ ဟောတူ"တိ နိရောဓံ သမာပဇ္ဇိ။ သတ္ထု သမာပန္န-ဘာဝံ ဥတ္ဟာ ဒ္ဝေ အဂ္ဂသာဝကာပိ သေသဘိက္ခူပိ နိရောဓံ သမာပဇ္ဇိံသု။

၁-ဝိစရိမှာ (သီ) ၂-ယံ ပဏီတံ (သီ)
၃-တံ အာဟရထာတိ (သီ) ၄-ဋ္ဌတ္ဟာ (က)

တာပသော သတ္တာဟံ နိရန္တရံ ပုပ္ဖစ္ဆတ္တံ ဓာရေန္တော အဋ္ဌာသိ။ ဣတရေ ပန ဝနမူလဖလာဖလံ ပရိဘုဉ္ဇိတ္ဝာ သေသကာလေ အဉ္ဇလိ° ပဂ္ဂယှ အဋ္ဌံသု။

သတ္ထာ သတ္တာဟဿ အစ္စယေန နိရောဓတော ဝုဋ္ဌာယ အဂ္ဂသာဝကံ နိသဘတ္ထေရံ အာမန္တေသိ "တာပသာနံ ပုပ္ဖါသနာနုမောဒနံ ကရောဟီ"တိ။ ထေရော သာဝကပါရမီဉာဏေ ဌတ္ဝာ တေသံ ပုပ္ဖါသနာနုမောဒနံ အကာသိ။ တဿ ဒေသနာဝသာနေ သတ္ထာ ဒုတိယံ အဂ္ဂသာဝကံ အနောမတ္ထေရံ အာမန္တေသိ "တွမ္ပိ ဣမေသံ ဓမ္မံ ဒေသေဟီ"တိ[၁]။ သောပိ တေပိဋကံ ဗုဒ္ဓဝစနံ သမ္မသိတ္ဝာ တေသံ ဓမ္မံ ကထေသိ။ ဒ္ဝိန္နမ္ပိ ဒေသနာယ ဧကဿပိ ဓမ္မာဘိ-သမယော နာဟောသိ။ အထ သတ္ထာ ဗုဒ္ဓဝိသယေ ဌတ္ဝာ ဓမ္မဒေသနံ အာရဘိ။ ဒေသနာဝသာနေ ဌပေတ္ဝာ သရဒတာပသံ အဝသေသာ သဗ္ဗေပိ စတုသတ္တတိ-သဟဿမတ္တာ ဇဋိလာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ°သု။ သတ္ထာ "ဧထ ဘိက္ခဝေါ"တိ ဟတ္ထံ ပသာရေသိ။ တေ တာဝဒေဝ အန္တရဟိတတာပသဝေသာ အဋ္ဌပရိက္ခာရ-ဝရဓရာ သဋ္ဌိဝဿိကတ္ထေရာ ဝိယ အဟေသုံ။

သရဒတာပသော ပန "အဟော ဝတာဟမ္ပိ အယံ နိသဘတ္ထေရော ဝိယ အနာဂတေ ဧကဿ ဗုဒ္ဓဿ အဂ္ဂသာဝကော ဘဝေယျ"န္တိ သတ္ထု ဒေသနာ-ကာလေ ဥပ္ပန္နပရိဝိတက္ကတာယ အညဝိဟိတော ဟုတ္ဝာ မဂ္ဂဖလာနိ ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ နာသက္ခိ။ အထ တထာဂတံ ဝန္ဒိတ္ဝာ တထာ ပဏိဓာနံ အကာသိ။ သတ္ထာပိဿ အနန္တရာယေန သမိဇ္ဈနဘာဝံ ဒိသ္ဝာ "ဣတော တွံ ကပ္ပသတသဟဿာဓိကံ ဧကံ အသင်္ချေယျံ အတိက္ကမိတ္ဝာ ဂေါတမဿ နာမ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ အဂ္ဂ-သာဝကော သာရိပုတ္တော နာမ ဘဝိဿသီ"တိ ဗျာကရိတ္ဝာ ဓမ္မကထံ ဝတ္ဝာ ဘိက္ခုသံဃပရိဝုတော အာကာသံ ပက္ခန္ဒိ။

သရဒတာပသောပိ သဟာယကဿ သိရိဝဍ္ဍဿ သန္တိကံ ဂန္ဒာ သမ္မ မယာ အနောမဒဿိဿ ဘဂဝတော ပါဒမူလေ အနာဂတေ ဥပ္ပဇ္ဇနကဿ ဂေါတမဿ နာမ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ အဂ္ဂသာဝကဋ္ဌာနံ ပတ္ထိတံ၊ တွမ္ပိ တဿ ဒုတိယသာဝကဋ္ဌာနံ ပတ္ထေဟီတိ။

သိရိဝဍ္ဍော တံ ဥပဒေသံ သုတ္ဝာ[၂] အတ္တနော နိဝေသနဒ္ဝါရေ အဋ္ဌကရီသမတ္တံ ဌာနံ သမတလံ ကာရေတ္ဝာ လာဇပဉ္ဇမာနိ ပုပ္ဖါနိ ဝိကိရိတ္ဝာ နီလုပ္ပလစ္ဆ-ဒနံ မဏ္ဍပံ ကာရေတ္ဝာ ဗုဒ္ဓါသနံ ပညာပေတ္ဝာ ဘိက္ခူနမ္ပိ အာသနာနိ

၁-တမ္ပိ ဘိက္ခု (သီ)၊ တွမ္ပိ ဘိက္ခူနံ ဓမ္မံ ဒေသေဟီတိ (ဓမ္မပဒ)၊ တွမ္ပိ ဓမ္မံ ဒေသေဟီတိ (အဂ်ုတ္တရ)
၂-တဿ ဥပဒေသေ ဌတ္ဝာ (က)

ပညာပေတ္ဆာ မဟန္တံ သက္ကာရသမ္မာနံ သဇ္ဇေတ္ဆာ သရဒတာပသေန သတ္ထာရံ နိမန္တာပေတ္ဆာ သတ္တာဟံ မဟာဒါနံ ပဝတ္တေတ္ဆာ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခံ ဘိက္ခုသံဃံ မဟာရဟေဟိ ဝတ္ထေဟိ အစ္ဆာဒေတ္ဆာ ဒုတိယသာဝကဘာဝါယ ပဏိဓာနံ အကာသိ။ သတ္ထာပိဿ အနန္တရာယေန သမိဇ္ဈနဘာဝံ ဒိသ္ဆာ ဝုတ္တနယေန ဗျာကရိတ္ဆာ ဘတ္တာနုမောဒနံ ကတ္ဆာ ပက္ကာမိ။ သိရိဝဇ္ဇော ဟဋ္ဌပဟဋ္ဌော ယာဝဇီဝံ ကုသလကမ္မံ ကတ္ဆာ ဒုတိယစိတ္တဝါရေ[၁] ကာမာဝစရဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိ။ သရဒတာပသော စတ္တာရော ဗြဟ္မဝိဟာရေ ဘာဝေတ္ဆာ ဗြဟ္မ-လောကေ နိဗ္ဗတ္တိ။

တတော ပဋ္ဌာယ နေသံ ဥဘိန္နမ္ပိ အန္တရာကမ္မံ နကထိတံ။ အမှာကံ ပန ဘဂဝတော ဥပ္ပတ္တိတော ပုရေတရမေဝ သရဒတာပသော ရာဇ-ဂဟဿ အဝိဒူရေ ဥပတိဿဂါမေ ရူပသာရိယာ ဗြာဟ္မဏိယာ ကုစ္ဆိမှိ ပဋိသန္ဓိံ ဂဏ္ဏိ။ တံဒိဝသမေဝဿ သဟာယောပိ ရာဇဂဟဿေဝ အဝိဒူရေ ကောလိတဂါမေ မောဂ္ဂလိယာ ဗြာဟ္မဏိယာ ကုစ္ဆိမှိ ပဋိသန္ဓိံ ဂဏ္ဏိ။ တာနိ ကိရ ဒ္ဝေပိ ကုလာနိ ယာဝ သတ္တမာ ကုလပရိဝဋ္ဌာ အာဗဒ္ဓပဋိဗဒ္ဓ-သဟာယကာနေဝ။ တေသံ ဒ္ဝိန္နံ ဧကဒိဝသမေဝ ဂဗ္ဘပရိဟာရမဒံသု။ ဒသမာ-သစ္စယေန ဇာတာနမ္ပိ တေသံ ဆသဋ္ဌိ ဓာတိယော ဥပဋ္ဌာပေသုံ၊ နာမဂ္ဂဟဏ-ဒိဝသေ ရူပသာရိဗြာဟ္မဏိယာ ပုတ္တဿ ဥပတိဿဂါမေ ဇေဋ္ဌကုလဿ ပုတ္တတ္တာ **ဥပတိဿော**တိ နာမံ အကံသု၊ ဇ္ဇတရဿ ကောလိတဂါမေ ဇေဋ္ဌ-ကုလဿ ပုတ္တတ္တာ **ကောလိတော**တိ နာမံ အကံသု။ တေ ဥဘောပိ မဟတာ ပရိဝါရေန ဝဇ္ဇန္တာ ဝုဒ္ဓိမန္ဓာယ သဗ္ဗသိပ္ပါနံ ပါရံ အဂမံသု။

အထေကဒိဝသံ တေ ရာဇဂဟေ ဂိရဂ္ဂသမဇ္ဇံ ပဿန္တာ မဟာဇနံ သန္နိ-ပတိတံ ဒိသ္ဆာ ဥဏ္ဏဿ ပရိပါကဂတတ္တာ ယောနိသော ဥမ္မုဇ္ဇန္တာ "သဗ္ဗေပိမေ သြရံ ဝဿသတာနံ မစ္စုမုခေ ပတိဿန္တိ"တိ[၂] သံဝေဂံ ပဋိလဘိတ္ဆာ "အမှေဟိ မောက္ခဓမ္မော ပရိယေသိတဗ္ဗော၊ တဉ္ဇ ပရိယေသန္တေဟိ ဧကံ ပဗ္ဗဇ္ဇံ လဒ္ဓုံ ဝဋ္ဌတီ"တိ နိစ္ဆယံ ကတ္ဆာ ပဉ္ဇဟိ မာဏဝကသတေဟိ သဒ္ဓိံ သဉ္ဇယဿ ပရိဗ္ဗာဇကဿ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိံသု။ တေသံ ပဗ္ဗဇိတကာလတော ပဋ္ဌာယ သဉ္ဇယော လာဘဂ္ဂယသဂ္ဂပ္ပတ္တော အဟောသိ။ တေ ကတိပါဟေနေဝ သဗ္ဗံ သဉ္ဇယဿ သမယံ ပရိဂ္ဂဏ္ဏိတ္ဆာ[၃] တတ္ထ သာရံ အဒိသ္ဆာ တတော နိက္ခမိတ္ဆာ[၄] တတ္ထ တတ္ထ တေ တေ ပဏ္ဍိတသမ္မတေ သမဏဗြာဟ္မဏေ ပဉ္ဇံ ပုစ္ဆန္တိ၊ တေ

၁-ဒုတိယတ္တဝါရေ (အံ-ဋ္ဌ ၁-၁၂၁-ပိဋ္ဌေ။)
၂-မစ္စုမုခံ ပဝိသန္တိတိ (က)
၃-ပဋိမဇ္ဇိတ္ဆာ (သီ)၊ ပရိမဒ္ဒိတ္ဆာ (က)
၄-နိဗ္ဗိဇ္ဇိတ္ဆာ (က)

တေဟိ ပုဋ္ဌာ နေဝ သမ္ပာယန္တိ[၁]၊ အညဒတ္ထု တေယေဝ တေသံ ပဋ္ဌံ ဝိဿဇ္ဇေန္တိ။ ဧဝံ တေ မောက္ခံ ပရိယေသန္တာ ကတိကံ အကံသု "အမှေသု ယော ပဌမံ အမတံ အဓိဂစ္ဆတိ၊ သော ဣတရဿ အာရောစေတူ"တိ။

၂တေန စ သမယေန အမှာကံ သတ္ထရိ ပဌမာဘိသမ္ဗောဓိံ ပတ္ဝာ ပဝတ္တိတ-ဝရဓမ္မစက္ကေ အနုပုဗ္ဗေန ဥရုဝေလကဿပါဒိကေ သဟဿဇဋိလေ ဒမေတ္ဝာ ရာဇဂဟေ ဝိဟရန္တေ ဧကဒိဝသံ၂ ဥပတိဿော ပရိဗ္ဗာဇကော ပရိဗ္ဗာဇကာ-ရာမံ ဂစ္ဆန္တော အာယသ္မန္တံ အဿဇိတ္ထေရံ ရာဇဂဟေ ပိဏ္ဍာယ စရန္တံ ဒိသ္ဝာ "န မယာ ဧဝရူပေါ အာကပ္ပသမ္ပန္နော ပဗ္ဗဇိတော ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော၊ သန္တဓမ္မေန နာမ ဧတ္ထ ဘဝိတဗ္ဗ"န္တိ သဉ္ဇာတပ္ပသာဒေါ ပဋ္ဌံ ပုစ္ဆိတုံ အာယသ္မန္တံ ဥဒိက္ခန္တော ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော အနုဗန္ဓိ။ ထေရောပိ လဒ္ဓပိဏ္ဍပါတော ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ပတိရူပံ ဩကာသံ ဂတော၊ ပရိဗ္ဗာဇကော အတ္တနော ပရိဗ္ဗာဇကပီဋ္ဌံ ပညာပေတ္ဝာ အဒါသိ။ ဘတ္တကိစ္စပရိယောသာနေ စဿ အတ္တနော ကုဏ္ဍိကာယ ဥဒကံ အဒါသိ။

ဧဝံ သော အာစရိယဝတ္တံ ကတ္ဝာ ကတဘတ္တကိစ္စေန ထေရေန သဒ္ဓိံ ပဋိသန္ထာရံ ကတ္ဝာ "ကော ဝါ တေ သတ္ထာ, ကဿ ဝါ တ္ဝံ ဓမ္မံ ရောစေသီ"တိ ပုစ္ဆိ။ ထေရော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ အပဒိသိ။ ပုန တေန "ကိံ ဝါဒီ ပနာယသ္မတော သတ္ထာ"တိ ပုဋ္ဌော "ဣမဿ သာသနဿ ဂမ္ဘီရတံ ဒဿေဿာမီ"တိ အတ္တနော နဝကဘာဝံ ပဝေဒေတ္ဝာ သခ်ပဝသေန စဿ သာသနဓမ္မံ ကထေန္တော "ယေ ဓမ္မာ ဟေတုပ္ပဘဝါ"တိ[၃] ဂါထမာဟ။ ပရိဗ္ဗာဇကော ပဌမ-ပဒဒ္ဝယမေဝ သုတ္ဝာ သဟဿနယသမ္ပန္နေ သောတာပတ္တိဖလေ[၄] ပတိဋ္ဌာသိ၊ ဣတရံ ပဒဒ္ဝယံ သောတာပန္နကာလေ နိဋ္ဌာသိ။ ဂါထာပရိယောသာနေ ပန သောတာပန္နော ဟုတ္ဝာ ဥပရိ ဝိသေသေ အပ္ပဝတ္တေန္တေ "ဘဝိဿတိ ဧတ္ထ ကာရဏ"န္တိ သလ္လက္ခေတ္ဝာ ထေရံ အာဟ "မာ ဘန္တေ ဥပရိ ဓမ္မဒေသနံ ဝနုယိတ္ထ၊ ဧတ္တကမေဝ ဟောတု၊ ကဟံ အမှာကံ သတ္ထာ ဝသတီ"တိ။ ဝေဋ္ဌုဝနေတိ။ "ဘန္တေ တုမှေ ပုရတော ဂစ္ဆထ၊ အဟံ မယ္ဟံ သဟာယကဿ ကတပဋိညံ မောစေတ္ဝာ တံ ဂဟေတ္ဝာ အာဂမိဿာမီ"တိ ပဋ္ဌပတိဋ္ဌိတေန

၁-န သမ္ပာဒေန္တိ (က)

၂-၂-တေန သမယေန အမှာကံ သတ္ထာ ပရမာဘိသမ္ဗောဓိံ ပတ္ဝာ ပဝတ္တဝရဓမ္မစက္ကော အနုပုဗ္ဗေန ဥရုဝေလကဿပါဒိကေ သဟဿဇဋိလေ ဒမေတ္ဝာ ရာဇဂဟံ ပတ္ဝာ ဝေဋ္ဌုဝနေ ဝိဟရတိ၊ ဧကဒိဝသံ (သီ)

၃-ဝိ ၃-၅၁၊ ခု ၃-၂၇၊ ခု ၁၀-၁၇၅-ပိဋ္ဌေသု။ ၄-သောတာပတ္တိမဂ္ဂေ (အံ-ဋ္ဌ ၁-၁၂၄-ပိဋ္ဌေ၊)

ဝန္ဒိတွာ တိက္ခတ္တုံ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ထေရံ ဥယ္ယောဇေတွာ ပရိဗ္ဗာဇကာရာမံ အဂမာသိ။

ကောလိတပရိဗ္ဗာဇကော တံ ဒူရတောဝ အာဂစ္ဆန္တံ ဒိသွာ "မုခဝဏ္ဏော နု အည္ဇဒိဝသေသု ဝိယ၊ အဒ္ဓါနေန အမတံ အဓိဂတံ ဘဝိဿတီ"တိ တေနေဝသ ဝိသေသာဓိဂမံ သမ္ဘာဝေတွာ အမတာဓိဂမံ ပုစ္ဆိ။ သောပိသ "အာမာဝုသော အမတံ အဓိဂတ"န္တိ ပဋိဇာနိတွာ တမေဝ ဂါထံ အဘာသိ။ ဂါထာပရိယောသာနေ ကောလိတော သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌဟိတွာ အာဟ "ကဟံ နော သတ္ထာ"တိ။ ဝေဠုဝနေတိ။ တေန ဟိ အာဝုသော အာယာမ၊ သတ္ထာရံ ပဿိဿာမာတိ။ ဥပတိဿော သဗ္ဗကာလမ္ပိ အာစရိယပူဇကောဝ၊ တသ္မာ သဗ္ဗယသ သန္တိကံ ဂန္ဒွာ သတ္ထု ဂုဏေ ပကာသေတွာ ဘမ္ပိ သတ္ထု သန္တိကံ နေတုကာမော အဟောသိ။ သော လာဘာသာပကတော အန္တေဝါသိကဘာဝံ အနိစ္ဆန္တော "န သက္ကောမိ စာဋိ ဟုတွာ ဥဒကသိဉ္စနံ ဟောတု"န္တိ ပဋိက္ခိပိ။ တေ အနေကေဟိ ကာရဏေဟိ တံ သညာပေတုံ အသက္ကောန္တာ အတ္တနော ဩဝါဒေ ဝတ္တမာနေဟိ အမုတေယျသတေဟိ အန္တေဝါသိကေဟိ သဒ္ဓိံ ဝေဠုဝနံ အဂမံသု။ သတ္ထာ တေ ဒူရတောဝ အာဂစ္ဆန္တေ ဒိသွာ "တေ မေ သာဝကယုဂံ ဘဝိဿတိ အဂ္ဂံ ဘဒ္ဒယုဂ"န္တိ ဝတွာ တေသံ ပရိသာယ စရိယဝသေန ဓမ္မံ ဒေသေတွာ အရဟတ္တေ ပတိဋ္ဌာပေတွာ ဟိဘိက္ခုဘာဝေန ဥပသမ္ပဒံ အဒါသိ။ ယထာ တေသံ၊ ဧဝံ အဂ္ဂသာဝကာနမ္ပိ ဇုဒ္ဓိမယပတ္တစိဝရံ အာဂတမေဝ။ ဥပရိမဂ္ဂတ္တယကိစ္စံ ပန နနိဋ္ဌာတိ။ ကသ္မာ? သာဝကပါရမိဉာဏဿ မဟန္တတာယ။

တေသု အာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော ပဗ္ဘိတဒိဝသတော သတ္တမေ ဒိဝသေ မဂဓရဋ္ဌေ ကလ္လဝါလဂါမေ သမဏဓမ္မံ ကရောန္တော ထိနမိဒ္ဓေ ဩက္ကန္တေ သတ္ထာရာ သံဝေဇိတော ထိနမိဒ္ဓံ ဝိနောဒေတွာ ဓာတုကမ္မဋ္ဌာနံ သုဏန္တော ဧဝ ဥပရိမဂ္ဂတ္တယံ အဓိဂန္ဒွာ သာဝကပါရမိဉာဏဿ မတ္ထကံ ပါပုဏိ။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ပဗ္ဘိတဒိဝသတော အမုမာသံ အတိက္ကမိတ္ဝာ သတ္ထာရာ သဒ္ဓိံ ရာဇဂဟေ သုကရခတလေဏေ ဝိဟရန္တော အတ္တနော ဘာဂိနေယျဿ ဒီဃနခပရိဗ္ဗာဇကဿ ဝေဒနာပရိဂ္ဂဟသုတ္တန္တေ[၂] ဒေသိယမာနေ ဒေသနာနုသာရေန ဉာဏံ ပေသေတွာ ပရဿ ဝမ္ဘိတံ ဘတ္တံ ဘုဉ္ဇန္တော

၁-အံ ၂-၎၆၁-ပိဋ္ဌာဒိသု ပစလာယမာနသုတ္တေ ပဿိတဗ္ဗံ။

၂-မ ၂-၁၆၅-ပိဋ္ဌာဒိသု ဒီဃနခသုတ္တေ ပဿိတဗ္ဗံ။

ဝိယ သာဝကပါရမီဉာဏသ မတ္ထကံ ပါပုဏိ။ ဣတိ ဒ္ဝိန္နမ္မိ အဂ္ဂသာဝကာနံ သတ္တ၊ သမိပေ ဧဝ သာဝကပါရမီဉာဏံ မတ္ထကံ ပတ္တံ။ တေန ဝုတ္တံ **အပဒါနေ**[1]—

"ဟိမဝန္တသ္သ အဝိဒူရေ၊ လမ္ဗကော နာမ ပဗ္ဗတော။
အဿမော သုကတော မယှံ၊ ပဏ္ဏသာလာ သုမာပိတာ။

ဥတ္တာနကူလာ နဒိကာ၊ သုပတိတ္ထာ မနောရမာ။
သုသုဒ္ဓပုလိနာကိဏ္ဏာ၊ အဝိဒူရေ မမ'သ္သမံ။

အသက္ခရာ အပဇ္ဇာရာ၊ သာဒု အပ္ပဋိဂန္ဓိကာ။
သန္ဒတီ နဒိကာ တတ္ထ၊ သောဘယန္တာ မမ'သ္သမံ။

ကုမ္မိလာ မကရာ စေတ္ထ၊ သုသုမာရာ စ ကစ္ဆပါ။
စရန္တိ နဒိယာ တတ္ထ၊ သောဘယန္တာ မမ'သ္သမံ။

ပါဋိနာ ပါဝုသာ မစ္ဆာ၊ ဗလဇာ မုဉ္ဇရောဟိတာ။
ဝဂ္ဂုဒ္ဒာ ပပတာယန္တာ၊ သောဘယန္တိ မမ'သ္သမံ။

ဥဘော ကူလေသု နဒိယာ၊ ပုပ္ဖိနော ဖလိနော ဒုမာ။
ဥဘတော အဘိလမ္ဗန္တာ၊ သောဘယန္တိ မမ'သ္သမံ။

အမ္ဗာ သာလာ စ တိလကာ၊ ပါဋလိ သိန္ဒုဝါရကာ။
ဒိဗ္ဗဂန္ဓာ သမ္ပဝန္တိ၊ ပုပ္ဖိတာ မမ အဿမေ။

စမ္ပကာ သဇ္ဇလာ နီပါ၊ နာဂပုန္နာဂကေတကာ။
ဒိဗ္ဗဂန္ဓာ သမ္ပဝန္တိ၊ ပုပ္ဖိတာ မမ အဿမေ။

အတိမုတ္တာ အသောကာ စ၊ ဘဂိနိမာလာ စ ပုပ္ဖိတာ။
အင်္ကောလာ ဗိမ္ဗိဇာလာ စ၊ ပုပ္ဖိတာ မမ အဿမေ။

ကေတကာ ကန္ဒလိ စေဝ၊ ဂေါဓကာ တိဏသူလိကာ။
ဒိဗ္ဗဂန္ဓံ သမ္ပဝန္တာ၊ သောဘယန္တိ မမ'သ္သမံ။

ကဏိကာရာ ကဏ္ဏိကာ စ၊ အသနာ အဇ္ဇုနာ ဗဟူ။
ဒိဗ္ဗဂန္ဓံ သမ္ပဝန္တာ၊ သောဘယန္တိ မမ'သ္သမံ။

ပုန္နာဂါ ဂိရိပုန္နာဂါ၊ ကောဝိဠာရာ စ ပုပ္ဖိတာ။
ဒိဗ္ဗဂန္ဓံ သမ္ပဝန္တာ၊ သောဘယန္တိ မမ'သ္သမံ။

၁-၃ ဒု-၁၆-ဝိဇ္ဇာဒီသု။

ဥဒ္ဒါလကာ စ ကုဋ္ဌကာ၊ ကဒမ္ဗာ ဝကုလာ ဗဟူ။
ဒိဗ္ဗဂန္ဓံ သမ္ပဝန္တာ၊ သောဘယန္တိ မမ'ဿမံ။

အာဠကာ ဇလသိမုဂ္ဂါ စ၊ ကဒလိမာတုလုဂိယော။
ဂန္ဓောဒကေန သံဝဍ္ဎာ၊ ဖလာနိ ဓာရယန္တိ တေ။

အညေ ပုပ္ဖန္တိ ပဒုမာ၊ အညေ ဇာယန္တိ ကေသရိ။
အညေ ဩပုပ္ဖါ ပဒုမာ၊ ပုပ္ဖိတာ တဋာကေ တဒါ။

ဂဇ္ဇံ ဂဏ္ဍန္တိ ပဒုမာ၊ နိဒ္ဓါဝန္တိ မုဋ္ဌာလိယော။
သိဃ်ာဠိပတ္တာမာကိဏ္ဏာ၊ သောဘန္တိ တဋာကေ တဒါ။

နယိတာ အမ္ဗဂန္ဓိ စ၊ ဥတ္တလိ ဗန္ဓုဇီဝကာ။
ဒိဗ္ဗဂန္ဓာ သမ္ပဝန္တိ၊ ပုပ္ဖိတာ တဋာကေ တဒါ။

ပါဋိနာ ပါဝုသာ မန္ဆာ၊ ဗလဇာ မုဉ္ဇရောဟိတာ။
သံဂုလာ မဂ္ဂုရာ စေဝ၊ ဝသန္တိ တဋာကေ တဒါ။

ကုမ္ဘီလာ သုသုမာရာ စ၊ တန္တိဂါဟာ စ ရက္ခသာ။
ဩဂုဟာ အဇဂရာ စ၊ ဝသန္တိ တဋာကေ တဒါ။

ပါရေဝတာ ရဝိဟံသာ၊ စက္ကဝါကာ နဒီစရာ။
ကောကိလာ သုကသာဠိကာ၊ ဥပဇီဝန္တိ တံ သရံ။

ကုကုတ္ထကာ ကုဋီရကာ၊ ဝနေ ပေါက္ခရသာတကာ။
ဒိဇ္ဇိဘာ သုဝပေါတာ စ၊ ဥပဇီဝန္တိ တံ သရံ။

ဟံသာ ကောဉ္စာ မယူရာ စ၊ ကောကိလာ တမ္ဗစူဠကာ။
ပမုကာ ဇိဝံဇိဝါ စ၊ ဥပဇီဝန္တိ တံ သရံ။

ကောသိကာ ပေါဋ္ဌသီသာ စ၊ ကုရရာ သေနကာ ဗဟူ။
မဟာကာဠာ စ သကုဏာ၊ ဥပဇီဝန္တိ တံ သရံ။

ပသဒါ စ ဝရဟာ စ၊ စမရာ ဂဏ္ဍကာ ဗဟူ။
ရောဟိစ္စာ သုကပေါတာ စ၊ ဥပဇီဝန္တိ တံ သရံ။

သိဟဗျဂ္ဃါ စ ဒီပိ စ၊ အစ္ဆကောကတရစ္ဆကာ။
တိဓာ ပဘိန္နမာတင်္ဂါ၊ ဥပဇီဝန္တိ တံ သရံ။

ကိန္နရာ ဝါနရာ စေဝ၊ အထောပိ ဝနကမ္မိကာ။
စေတာ စ လုဒ္ဒကာ စေဝ၊ ဥပဇီဝန္တိ တံ သရံ။

တိန္ဒုကာနိ ဝိယာလာနိ၊ မဓုကေ ကာသုမာရိယော။
ဓုဝံ ဖလာနိ ခာရေန္တိ၊ အဝိဒူရေ မမဿမံ။

ကောသမ္ဗာ သဋ္ဌလာ နိမ္ဗာ၊ သာဒုဖလသမာယုတာ။
ဓုဝံ ဖလာနိ ခာရေန္တိ၊ အဝိဒူရေ မမဿမံ။

ဟရိတကာ အာမလကာ၊ အမ္ဗဇမ္ဗုဝိဘီတကာ။
ကောလာ ဘလ္လာတကာ ဗိလ္လာ၊ ဖလာနိ ခာရယန္တိ တေ။

အာလုဝါ စ ကဋမ္ဗာ စ၊ ဗိဋဒါလိတက္ကဋဒါနိ စ။
ဇီဝကာ သုတကာ စေဝ၊ ဗဟုကာ မမ အဿမေ။

အဿမဿာဝိဒူရမ္ဟိ၊ တဋဒါကာ'သုံ သုနိမ္မိတာ။
အစ္ဆောဒကာ သီတဇလာ၊ သုပတိတ္ထာ မနောရမာ။

ပဒုမုပ္ပလသဉ္ဆန္နာ၊ ပုဏ္ဍရီကသမာယုတာ။
မန္ဒာလကေဟိ သဉ္ဆန္နာ၊ ဒိဗ္ဗဂန္ဓောပဝါယတိ။

ဧဝံ သဗ္ဗင်္သမ္ပန္နေ၊ ပုပ္ဖိတေ ဖလိတေ ဝနေ။
သုကတေ အဿမေ ရမ္မေ၊ ဝိဟရာမိ အဟံ တဒါ။

သီလဝါ ဝတသမ္ပန္နော၊ ဈာယီ ဈာနရတော သဒါ။
ပဇ္ဇောဘိညာဗလပ္ပတ္တော၊ သုရုစိ နာမ တာပသော။

စတုဒိသသဟဿာနိ၊ သိဿာ မယ္ဟံ ဥပဋ္ဌဟုံ။
သဗ္ဗေ မံ ဗြာဟ္မဏာ ဇေတေ၊ ဇာတိမန္တော ယသဿိနော။

လက္ခဏေ ဣတိဟာသေ စ၊ သနိဃဏ္ဍုသကေဋုဘေ။
ပဒကာ ဝေယျာကရဏာ၊ သဓမ္မေ ပါရမိံ ဂတာ။

ဥပ္ပါတေသု နိမိတ္တေသု၊ လက္ခဏေသု စ ကောဝိဒါ။
ပထဗျာ ဘူမန္တလိက္ခေ၊ မမ သိဿာ သုသိက္ခိတာ။

အပ္ပိစ္ဆာ နိပကာ ဇေတေ၊ အပ္ပါဟာရာ အလောလုပါ။
လာဘာလာဘေန သန္တုဋ္ဌာ၊ ပရိဝါရေန္တိ မံ သဒါ။

ဈာယီ ဈာနရတာ ဓီရာ၊ သန္တစိတ္တာ သမာဟိတာ။
အာကိဉ္စညံ် ပတ္ထယန္တာ၊ ပရိဝါရေန္တိ မံ သဒါ။။

အဘိညာပါရမိပ္ပတ္တာ၊ ပေတ္တိကေ ဂေါစရေ ရတာ။
အန္တလိက္ခစရာ ဓီရာ၊ ပရိဝါရေန္တိ မံ သဒါ။။

သံဝုတာ ဆသု ဒွါရေသု၊ အနေဇာ ရက္ခိတိန္ဒြိယာ။
အသံသဋ္ဌာ စ တေ ဓီရာ၊ မမ သိဿာ ဒုရာသဒါ။။

ပလ္လင်္ကေန နိသဇ္ဇာယ၊ ဌာနစင်္ကမနေန စ။
ဝိတိနာမေန္တိ တေ ရတ္တိ ံ၊ မမ သိဿာ ဒုရာသဒါ။။

ရဇ္ဇနိယေ န ရဇ္ဇန္တိ၊ ဒုဿနိယေ န ဒုဿရေ။
မောဟနိယေ န မုယ္ဟန္တိ၊ မမ သိဿာ ဒုရာသဒါ။။

ဋ္ဌိ ံ ဝိမံသမာနာ တေ၊ ဝတ္တန္တိ နိစ္စကာလိကံ။။
ပထဝိ ံ တေ ပကမ္မေန္တိ၊ သာရဇ္ဇေန ဒုရာသဒါ။။

ကိဉ္စမာနာ စ တေ သိဿာ၊ ကိဉ္စန္တိ ဈာနကိဉ္စိတံ။။
ဇမ္ဗုတော ဖလမာနေန္တိ၊ မမ သိဿာ ဒုရာသဒါ။။

အညေ ဂန္ဆန္တိ ဂေါယာနံ၊ အညေ ပုဗ္ဗဝိဒေဟကံ။။
အညေ စ ဥတ္တရကုရုံ၊ သေနာယ ဒုရာသဒါ။။

ပုရတော ပေသေန္တိ ခါရိ ံ၊ ပစ္ဆတော စ ဝဇန္တိ တေ။။
စတုဝိသသဟဿေဟိ၊ ဆာဒိတံ ဟောတိ အမ္ဗရုံ။။

အဂ္ဂိပါကိ အနဂ္ဂိ စ၊ ဒန္တောဒုက္ခလိကာပိ စ။။
အဿေန ကောဋ္ဌိတာ ကေစိ၊ ပဝတ္တဖလဘောဇနာ။။

ဥဒကောရောဟကာ ကေစိ၊ သာယံ ပါတော သုစိရတာ့။။
တောယာဘိသေစနကရာ၊ မမ သိဿာ ဒုရာသဒါ။။

ပရ္ဝဋ္ဋကစ္ဆနခလောမာ၊ ပင်္ဒန္တာ ရဇသိရာ။။
ဂန္ဓိတာ သိလဂန္ဓေန၊ မမ သိဿာ ဒုရာသဒါ။။

ပါတော၀ ဃန္ဓိပတိတ္ထာ၊ ဇဋိလာ ဥဂ္ဂတာပနာ။။
လာဘာလာဘံ ပကိတ္တေတ္ထာ၊ ဂစ္ဆန္တိ အမ္ဗရေ တဒါ။။

ဇေတသံ ပက္ကမန္တာနံ၊ မဟာသဒ္ဒေါ ပဝတ္တတိ။
အဇိနစမ္မသဒ္ဒေန၊ မုဒိတာ ဟောန္တိ ဒေဝတာ။

ဒိသောဒိသံ ပက္ကမန္တိ၊ အန္တလိက္ခစရာ ဇာသီ။
သကေ ဗလေန'ပတ္ထဒ္ဓါ၊ တေ ဂစ္ဆန္တိ ယဒိစ္ဆကံ။

ပထဝိကမ္မကာ ဇေတေ၊ သမ္ဗေဝ နဘစာရိနော။
ဥဂ္ဂတေဇာ ဒုပ္ပသဟာ၊ သာဂရော၀ အခေါဘိယာ။

ဌာနစင်္ကမိနော ကေစိ၊ ကေစိ နေသဇ္ဇိကာ ဇာသီ။
ပဝတ္တဘောဇနာ ကေစိ၊ မမ သိဿာ ဒုရာသဒါ။

မေတ္တာဝိဟာရိနော ဇေတေ၊ ဟိတေသီ သမ္ဗပါဏိနံ။
အနတ္တုက္ကံသကာ သမ္ဗေ၊ နု တေ ဝမ္ဘန္တိ ကဿစိ။

သီဟရာဇာဝ'သမ္ဘိတာ၊ ဂဇရာဇာဝ ထာမဝါ။
ဒုရာသဒါ ဗျဂ္ဃိရိ၀၊ အာဂစ္ဆန္တိ မမန္တိကေ။

ဝိဇ္ဇာဓရာ ဒေဝတာ စ၊ နာဂဂန္ဓဗ္ဗရက္ခသာ။
ကုမ္ဘဏ္ဍာ ဒါန၀ါ ဂရုဠာ၊ ဥပဇီဝန္တိ တံ သရံ။

တေ ဇဋာခါရိဘရိတာ၊ အဇိနုတ္တရ၀ါသနာ။
အန္တလိက္ခစရာ သမ္ဗေ၊ ဥပဇီဝန္တိ တံ သရံ။

သဒါနုဋ္ဌဝိကာ ဇေတေ၊ အညမညံ သဂါရ၀ါ။
စတုဇ္ဈိသသဟဿာနံ၊ ဒိပိတသဒ္ဒေါ န ဝိဇ္ဇတိ။

ပါဒေ ပါဒံ နိက္ခိပန္တာ၊ အပ္ပသဒ္ဒါ သုသံဝုတာ။
ဥပသက်မ္မ သမ္ဗေ၀၊ သိရသာ ဝန္ဒရေ မမံ။

တေဟိ သိဿေဟိ ပရိဝုတော၊ သန္တေဟိ စ တပဿိဘိ။
၀သာမိ အဿမေ တတ္ထ၊ ဗျာယိ ဗျာနရတော အဟံ။

ဇုသိနံ သိလဂန္ဓေန၊ ပုပ္ဖဂန္ဓေန စုဘယံ။
ဖလိနံ ဖလဂန္ဓေန၊ ဂန္ဓိတော ဟောတိ အဿမော။

ရတ္တိန္ဒိဝံ နု ဇာနာမိ၊ အရတိ မေ နု ဝိဇ္ဇတိ။
သကေ သိဿေ ဩ၀ဒန္တော၊ ဘိယျော ဟာသံ လဘာမဟံ။

ပုပ္ဖါနံ ပုပ္ဖမာနာနံ၊ ဖလာနဉ္စ ဝိပစ္စတံ။
ဒိဗ္ဗဂန္ဓာ ပဝါယန္တိ၊ သောဘယန္တာ မမ'သမံ။

သမာဓိမှာ ဝုဋ္ဌဟိတ္ဝာ၊ အာတာပီ နိပကော အဟံ။
ခါရိဘာရံ ဂဟေတ္ဝာန၊ ဝနံ အဇ္ဈောဂဟိ' အဟံ။

ဥပ္ပါတေ သုဝိနေ စာပိ၊ လက္ခဏေသု သုသိက္ခိတော။
ပဝတ္တမာနံ မန္တာပဒံ၊ ဓာရယာမိ အဟံ တဒါ။

အနောမဒဿိ ဘဂဝါ၊ လောကဇေဋ္ဌော နရာသဘော။
ဝိဝေကကာမော သမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ဟိမဝန္တမုပါဂမိ။

အဇ္ဈောဂါဟေတ္ဝာ ဟိမဝန္တံ၊ အဂ္ဂေါ ကာရုဏိကော မုနိ။
ပလ္လင်္ကံ အာဘုဇိတ္ဝာန၊ နိသီဒိ ပုရိသုတ္တမော။

တမဒ္ဒသာဟံ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ သပ္ပဘာသံ မနောရမံ။
ဇုန္ဒိဝရံ ဇလိတံ၊ အာဒိတ္တံဝ ဟုတာသနံ။

ဇလန္တံ ဒိပရုက္ခံဝ၊ ဝိဇ္ဇုတံ ဂဂနေ ယထာ။
သုဖုလ္လံ သာလရာဇံဝ၊ အဒ္ဒသံ လောကနာယကံ။

အယံ နာဂေါ မဟာဝိရော၊ ဒုက္ခဿန္တကရော မုနိ။
ဇုမံ ဒဿနမာဂမ္မ၊ သဗ္ဗဒုက္ခာ ပမုစ္စရေ။

ဒိသ္ဝာနာဟံ ဒေဝဒေဝံ၊ လက္ခဏံ ဥပဓာရယိ'။
ဗုဒ္ဓေါ နု ခေါ နု ဝါ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဟန္ဒ ပဿာမိ စက္ခုမံ။

သဟဿာရာနိ စက္ကာနိ၊ ဒိဿန္တိ စရဏုတ္တမေ။
လက္ခဏာနိဿ ဒိသ္ဝာန၊ နိဋ္ဌံ ဂစ္ဆေ တထာဂတေ။

သမ္မဇ္ဇနိ' ဂဟေတ္ဝာန၊ သမ္မဇ္ဇိတ္ဝာနဟံ တဒါ။
အထ ပုပ္ဖေ သမာနေတ္ဝာ၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌံ အပူဇယိ'။

ပူဇယိတ္ဝာန သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ သြဃတိဏ္ဏော မနာသဝံ။
ဧကံသံ အဇိနံ ကတ္ဝာ၊ နမဿိ' လောကနာယကံ။

ယေန ဉာဏေန သမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ဝိဟရတိ အနာသဝေါ။
တံ ဉာဏံ ကိတ္တယိဿာမိ၊ သုဏာထ မမ ဘာသတော။

သမုဒ္ဓရသိ'မံ လောကံ၊ သယမ္ဘူ အမိတောဒယ။
တဝ ဒဿနမာဂမ္မ၊ ကခ်ါသောတံ တရန္တိ တေ။

တုဝံ သတ္ထာ စ ကေတု စ၊ ဓဇော ယူပေါ စ ပါဏိနံ။
ပရာယဏော ပတိဋ္ဌာ စ၊ ဒီပေါ စ ဒ္ဒိပဒုတ္တမော။

သက္ကာ သမုဒ္ဒေ ဥဒကံ၊ ပမေတုံ အာဋ္ဌကေန ဝါ။
န တွေဝ တဝ သဗ္ဗညု၊ ဥဏံ သက္ကာ ပမေတဝေ။

ဓာရေတုံ ပထဝိ° သက္ကာ၊ ဌပေတွာ တုလမဏ္ဍလေ။
န တွေဝ တဝ သဗ္ဗညု၊ ဥဏံ သက္ကာ ဓရေတဝေ။

အာကာသော မိနိတုံ သက္ကာ၊ ရဇ္ဇုယာ အဂ်ုလေန ဝါ။
န တွေဝ တဝ သဗ္ဗညု၊ ဥဏံ သက္ကာ ပမေတဝေ။

မဟာသမုဒ္ဒေ ဥဒကံ၊ ပထဝိဥ္ဇာခိလဥ္ဇဟေ။
ဗုဒ္ဓဥဏံ ဥပါဒါယ၊ ဥပမာတော န ယုဇ္ဇရေ။

သဒေဝကဿ လောကဿ၊ စိတ္တံ ယေသံ ပဝတ္တတိ။
အန္တောဇာလီကတာ ဧတေ၊ တဝ ဥဏမှိ စက္ခုမ။

ယေန ဥဏေန ပတ္တောသိ၊ ကေဝလံ ဗောဓိမုတ္တမံ။
တေန ဥဏေန သဗ္ဗညု၊ မဒ္ဒသီ ပရတိတ္ထိယေ။

ဗ္ဗမာ ဂါထာ ထဝိတ္ဝာန၊ သုရုစိ နာမ တာပသော။
အဇိနံ ပတ္ထရိတ္ဝာန၊ ပထဝိယံ နိသီဒိ သော။

စုလ္လာသီတိသဟဿာနိ၊ အဇ္ဈောဂါဋ္ဌော မဟဏ္ဏဝေ။
အစ္စုဂ္ဂတော တာဝဒေဝ၊ ဂိရိရာဇာ ပဝုစ္စတိ။

တာဝ အစ္စုဂ္ဂတော နေရု၊ အာယတော ဝိတ္ထတော စ သော။
စုဏ္ဏိတော အဏုဘေဒေန၊ ကောဋိသတသဟဿသော။

လက္ခေ ဌပိယမာနမှိ၊ ပရိက္ခယမဂစ္ဆထ။
န တွေဝ တဝ သဗ္ဗညု၊ ဥဏံ သက္ကာ ပမေတဝေ။

သုခုမစ္ဆိကေန ဇာလေန၊ ဥဒကံ ယော ပရိက္ခိပေ။
ယေ ကေစိ ဥဒကေ ပါဏာ၊ အန္တောဇာလီကတာ သိယုံ။

တထေဝ ဟိ မဟာဝီရ၊ ယေ ကေစိ ပုထုတိတ္ထိယာ။
ဒိဋ္ဌိဂဟနပက္ခန္ဒာ၊ ပရာမာသေန မောဟိတာ။

တဝ သုဒ္ဓေန ဉာဏေန၊ အနာဝရဏဒဿိနာ။
အန္ဓော၀ာလိကတာ ဧတေ၊ ဉာဏ် တေ နာတိဝတ္တရေ။

ဘဂဝါ တမွိ သမယေ၊ အနောမဒဿီ မဟာယသော။
ဝုဋ္ဌဟိတ္ဝာ သမာဓိမှာ၊ ဒိသံ ဩလောကယိ ဇိနော။

အနောမဒဿိမုနိနော၊ နိသဘော နာမ သာဝကော။
ပရိဝုတော သတသဟဿေဟိ၊ သန္တိစိတ္တေဟိ တာဒိဘိ။

ဒိဏ္ဏာသဝေဟိ သုဒ္ဓေဟိ၊ ဆဠဘိညေဟိ စျာယိဘိ။
စိတ္တာမညာယ ဗုဒ္ဓဿ၊ ဥပေသိ လောကနာယကံ။

အန္တလိက္ခေ ဌိတာ တတ္ထ၊ ပဒက္ခိဏမကံသု တေ။
နမဿန္တာ ပဉ္ဇလိကာ၊ ဩတရုံ ဗုဒ္ဓသန္တိကေ။

အနောမဒဿီ ဘဂဝါ၊ လောကဇေဋ္ဌော နရာသဘော။
ဘိက္ခုသံဃေ နိသီဒိတ္ဝာ၊ သိတံ ပါတုကရီ ဇိနော။

ဝရုဏော နာမုပဋ္ဌာကော၊ အနောမဒဿိဿ သတ္ထုနော။
ဧကံသံ စီဝရံ ကတ္ဝာ၊ အပုစ္ဆိ လောကနာယကံ။

ကော နု ခေါ ဘဂဝါ ဟေတု၊ သိတကမ္မဿ သတ္ထုနော။
န ဟိ ဗုဒ္ဓါ အဟေတူဟိ၊ သိတံ ပါတုကရောန္တိ တေ။

အနောမဒဿီ ဘဂဝါ၊ လောကဇေဋ္ဌော နရာသဘော။
ဘိက္ခုမဇ္ဈေ နိသီဒိတ္ဝာ၊ ဇုမံ ဂါထံ အဘာသထ။

ယော မံ ပုပ္ဖေန ပူဇေသိ၊ ဥဒ္ဓုမာဝိ အနုတ္ထဝိ။
တမဟံ ကိတ္တယိဿာမိ၊ သုဏောထ မမ ဘာသတော။

ဗုဒ္ဓဿ ဂိရမညာယ၊ သမ္ဗေ ဒေဝါ သမာဂတာ။
သဒ္ဓမ္မံ သောတုကာမာ တေ၊ သမ္ဗုဒ္ဓမုပသင်္ကမုံ။

ဒဿသု လောကဓာတူသု၊ ဒေဝကာယာ မဟိဒ္ဓိကာ။
သဒ္ဓမ္မံ သောတုကာမာ တေ၊ သမ္ဗုဒ္ဓမုပသင်္ကမုံ။

ဟတ္ထိ အဿာ ရထာ ပတ္တိ၊ သေနာ စ စတုရင်္ဂိနီ။
ပရိဝါရေဿန္တိ'မံ နိစ္စံ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။

သဒ္ဓိတ္ထရိယသဟဿာနိ၊ ဘေရိယော သမလင်္ကတာ။
ဥပဋ္ဌိဿန္တိ'မံ နိစ္စံ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။

သောဋ္ဌသိတ္ထိသဟဿာနိ၊ နာရိယော သမလင်္ကတာ။
ဝိစိတ္တဥဇ္ဈာဘရဏာ၊ အာမုတ္တမကိကုဏ္ဍလာ။

အဋ္ဌာရပမှာ ဟသုလာ၊ သုသညာ တနုမဇ္ဈိမာ။
ပရိဝါရေဿန္တိ'မံ နိစ္စံ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။

ကပ္ပသတသဟဿာနိ၊ ဒေဝလောကေ ရမိဿတိ။
သဟဿကွတ္တုံ စက္ကဝတ္တိ၊ ရာဇာ ရဋ္ဌေ ဘဝိဿတိ။

သဟဿကွတ္တုံ ဒေဝိန္ဒော၊ ဒေဝရဇ္ဇံ ကရိဿတိ။
ပဒေသရဇ္ဇံ ဝိပုလံ၊ ဂဏနာတော အသင်္ခိယံ။

ပစ္ဆိမေ ဘဝသမ္ပတ္တေ၊ မနုဿတ္တံ ဂမိဿတိ။
မြောဟ္မဏီ သာရိယာ နာမ၊ ဓာရယိဿတိ ကုစ္ဆိနာ။

မာတုယာ နာမဂေါတ္တေန၊ ပညာယိဿတ်'ယံ နရော။
သာရိပုတ္တောတိ နာမေန၊ တိက္ခပညော ဘဝိဿတိ။

အသီတိကောဋိ ဆဋ္ဌေတ္ဝာ၊ ပဗ္ဗဇိဿတိ'ကိဉ္စနော။
ဂဝေသန္တော သန္တိပဒံ၊ စရိဿတိ မဟိ ံ ဇုမံ။

အပရိမေယျေ ဇုတော ကပ္ပေ၊ သြက္ကာကကုလသမ္ဘဝေါ။
ဂေါတမော နာမ ဂေါတ္တေန၊ သတ္ထာ လောကေ ဘဝိဿတိ။

တဿ ဓမ္မေသု ဒါယာဒေါ၊ သြရသော ဓမ္မနိမ္မိတော။
သာရိပုတ္တောတိ နာမေန၊ ဟေဿတိ အဂ္ဂသာဝကော။

အယံ ဘာဂိရထိ ဂင်္ဂါ၊ ဟိမဝန္တာ ပဘာဝိတာ။
မဟာသမုဒ္ဒမပ္ပေတိ၊ တပ္ပယန္တီ မဟာဒဓိ ံ။

တထေဝါယံ သာရိပုတ္တော၊ သကေ တီသု ဝိသာရဒေါ။
ပညာယ ပါရမိ ံ ဂန္ဒွာ၊ တပ္ပယိဿတိ ပါဏိနော။

ဟိမဝန္တမုပါဒါယ၊ သာဂရဉ္စ မဟောဒဓိံ။
ထေန္တရေ ယံ ပုလိနံ၊ ဂဏနာတော အသင်္ခိယံ။

တမ္ပိ သက္ကာ အသေသေန၊ သင်္ခါတုံ ဂဏနာ ယထာ။
န တွေဝ သာရိပုတ္တာသ၊ ပညာယ'နွေ ဘဝိသတိ။

လက္ခေ ဌပိယမာနမ္ပိ၊ ဒိယေ ဂဂ်ါယ ဝါလုကာ။
န တွေဝ သာရိပုတ္တာသ၊ ပညာယ'နွေ ဘဝိသတိ။

မဟာသမုဒ္ဒေ ဥမိယော၊ ဂဏနာတော အသင်္ခိယာ။
တထေဝ သာရိပုတ္တာသ၊ ပညာယ'နွေ န ဟေသတိ။

အာရာဓယိတ္ဝာ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ ဧါတမံ သက္ကပုဂ်ံဝံ။
ပညာယ ပါရမိံ ဂန္ဒွာ၊ ဟေသတိ အဂ္ဂသာဝကော။

ပဝတ္တိတံ ဓမ္မစက္ကံ၊ သက္ကပုတ္တေန တာဒိနာ။
အနုဝတ္တေသတိ သမ္မာ၊ ဝသေန္တော ဓမ္မဝုဋ္ဌိယော။

သဗ္ဗမေတံ အဘိညာယ၊ ဧါတမော သက္ကပုဂ်ံဝေါ။
ဘိက္ခုသံဃေ နိသီဒိတ္ဝာ၊ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေသတိ။

အဟော မေ သုကတံ ကမ္မံ၊ အနောမဒဿိဿ သတ္ထုနော။
ယဿာဟံ ကာရံ ကတ္ဝာန၊ သဗ္ဗတ္ထ ပါရမိံ ဂတော။

အပရိမေယ္ယေ ကတံ ကမ္မံ၊ ဖလံ ဒဿေတိ မေ ဇုဓ။
သုမုတ္တော သရဝေဂေါ၊ ကိလေသေ ဈာပယိံ အဟံ။

အသင်္ခံတံ ဂဝေသန္တော၊ နိဗ္ဗာနံ အစလံ ပဒံ။
ဝိစိနံ တိတ္ထိယေ သဗ္ဗေ၊ သောဟံ သံသရိံ ဘဝေ။

ယထာပိ ဗျာဓိတော ပေါသော၊ ပရိယေသေယျ ဩသဓံ။
ဝိစိနေယျ ဝနံ သဗ္ဗံ၊ ဗျာဓိတော ပရိမုတ္တိယာ။

အသင်္ခံတံ ဂဝေသန္တော၊ နိဗ္ဗာနံ အမတံ ပဒံ။
အဗ္ဘောကိဏ္ဏံ ပဇ္ဇသတံ၊ ပဗ္ဘဇိံ ဇုသိပဗ္ဘဇံ။

ဇဋာဘာရေန ဘရိတော၊ အဇိနုတ္တရနိဝါသနော။
အဘိညာပါရမိံ ဂန္ဒွာ၊ ဗြဟ္မလောကံ အဂစ္ဆိဟံ။

ထေရဂါထာ-၆ ၂-၂၅

နတ္ထိ ဗာဟိရကေ သုဒ္ဓိ၊ ဌပေတ္ဝာ ဇိနသာသနံ။
ယေ ကေစိ ဗုဒ္ဓိမာ သတ္တာ၊ သုဒ္ဓိန္တိ ဇိနသာသနေ။

အတ္တကာရမယံ တေံ၊ နယိဒံ ဇ္ဈတိဟိတိဟံ။
အသန်ံတံ ဂဝေသန္တော၊ ကုတိတ္ထေ သဇ္ဇရိ် အဟံ။

ယထာ သာရတ္ထိကော ပေါသော၊ ကဒလိ် ဆေတ္ဝာန ဖာလယေ။
န တတ္ထ သာရံ ဝိန္ဒေယျ၊ သာရေန ရိတ္တကော ဟိ သော။

တထေဝ တိတ္ထိယာ လောကေ၊ နာနာဒိဋ္ဌိ ဗဟုဇ္ဇနာ။
အသန်ံတေန ရိတ္တာသေ၊ သာရေန ကဒလိ ယထာ။

ပစ္ဆိမေ ဘဝသမ္မတ္တေ၊ ဗြဟ္မဗန္ဓု အဟောသဟံ။
မဟာဘောဂံ ဆဋ္ဌေတ္ဝာန၊ ပဗ္ဗဇိ် အနဂါရိယံ။

အစ္ဆာယကော မန္တဓရော၊ တိဏ္ဏံ ဝေဝါန ပါရဂူ။
ဗြာဟ္မဏော သဇ္ဈယော နာမ၊ တာသ မူလေ ဝသာမဟံ။

သာဝကော တေ မဟာဝီရ၊ အသဇိ နာမ ဗြာဟ္မဏော။
ဒုရာသဒေါ ဥဂ္ဂတေဇော၊ ပိဏ္ဍာယ စရတိ တဒါ။

တမဒ္ဒသာသိ် သပ္ပညံ၊ မုနိ် မောနေ သမာဟိတံ။
သန္တိစိတ္တံ မဟာနာဂံ၊ သုဖုလ္လံ ပဒုမံ ယထာ။

ဒိသွာ မေ စိတ္တမုပ္ပဇ္ဇိ၊ သုဒန္တံ သုဒ္ဓမာနသံ။
ဥသဘံ ပဝရံ ဝီရံ၊ အရဟာယံ ဘဝိဿတိ။

ပါသာဒိကော ဇုရိယတိ၊ အဘိရူပေါ သုသံဝုတော။
ဥတ္တမေ ဒမထေ ဒန္တော၊ အမတဒဿီ ဘဝိဿတိ။

ယန္နူနာဟ ဥတ္တမတ္ထ၊ ပုစ္ဆေယျ တုဒ္ဓမာနသံ။
သော မေ ပုဋ္ဌော ကထေဿတိ၊ ပဋိပုစ္ဆာမဟံ တဒါ။

ပိဏ္ဍာပါတံ စရန္တဿ၊ ပစ္ဆတော အဂမာသဟံ။
ဩကာသံ ပဋိမာနေန္တော၊ ပုစ္ဆိတုံ အမတံ ပဒံ။

ဝိထိန္တရေ အနုပ္ပတ္တံ၊ ဥပဂန္ဒွာန ပုစ္ဆဟံ။
ကထံ ဂေါတ္တောသိ တုံ ဝီရ၊ ကဿ သိဿောသိ မာရိသ။

သော မေ ပုဋ္ဌော ဝိယာကာသိ၊ အသမ္ဘိတော၀ ကေသရီ။
ဗုဒ္ဓေါ လောကေ သမုပ္ပန္နော၊ တဿ သိဿောမှိ အာဝုသော။

ကိဒိသံ တေ မဟာဝီရ၊ အနုဇာတ မဟာယသ။
ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ ဓမ္မံ၊ သာဓု မေ ကထယဿု ဘော။

သော မေ ပုဋ္ဌော ကထိ သမ္ဗုံ၊ ဂမ္ဘိရံ နိပုဏံ ပဒံ။
တဏှာသလ္လဿ ဟန္တာရံ၊ သမ္ဗုဒ္ဓါပန္နဒနံ။

ယေ ဓမ္မာ ဟေတုပ္ပဘ၀ါ၊ တေသံ ဟေတုံ တထာဂတော အာဟ။
တေသဉ္စ ယော နိရောဓော၊ ဧ၀ံ၀ါဒီ မဟာသမဏော။

သောဟံ ဝိဿဇ္ဇိတေ ပဠေ၊ ပဌမံ ဖလမဇ္ဈဂံ။
ဝိရဇော ဝိမလော အာသိံ၊ သုတ္ဝာန ဇိနသာသနံ။

သုတ္ဝာန မုနိနော ၀ါကျံ၊ ပဿိတ္ဝာ ဓမ္မမုတ္တမံ။
ပရိယောဂါဠှသဒ္ဓမ္မော၊ ဣမံ ဂါထမဘာသဟံ။

ဧသော ဓမ္မော ယဒိ တာ၀ဒေ၀၊ ပစ္ဆိဗျထ ပဒမသောကံ။
အဒိဋ္ဌံ အဇ္ဈတိတံ၊ ဗဟုကေဟိ ကပ္ပနဟုတေဟိ။

ယွာဟံ ဓမ္မံ ဂဝေသန္တော၊ ကုတိတ္ထေ သဗ္ဗရိံ အဟံ။
သော မေ အတ္ထော အနုပ္ပတ္တော၊ ကာလော မေ နပ္ပမဇ္ဇိတုံ။

တောသိတောဟံ အဿဇိနာ၊ ပတ္ဝာန အစလံ ပဒံ။
သဟာယကံ ဂဝေသန္တော၊ အဿမံ အဂမာသဟံ။

ဒုရတော၀ မမံ ဒိသွာ၊ သဟာယော မေ သုသိက္ခိတော။
ဣရိယာပထသမ္ပန္နော၊ ဣဒံ ၀စနမဗြဝိ။

ပသန္နမုခနေတ္တောသိ၊ မုနိဘာ၀ေါ ဒိဿတိ။
အမတာဓိဂတော ကစ္စိ၊ နိဗ္ဗာန'မစ္စုတံ ပဒံ။

သုဘာနုရူပေါ အာယာသိ၊ အာနေဉ္ဇကာရိတော ဝိယ။
ဒန္တော၀ ဒန္တဒမထော၊ ဥပသန္တောသိ ဗြာဟ္မဏော။

အမတံ မယာဓိဂတံ၊ သောကသလ္လာပနုဒနံ။
တွမ္ပိ တံ အဓိဂစ္ဆေသိ၊ ဂစ္ဆာမ ဗုဒ္ဓသန္တိကံ။

သာဓုတိ သော ပဋိသုတ္ဝာ၊ သဟာယော မေ သုသိက္ခိတော။
ဟတ္ထေန ဟတ္ထံ ဂဏှိတ္ဝာ၊ ဥပဂမ္မ တဝန္တိကံ။

ဥဘောပိ ပဗ္ဗဇိဿာမ၊ သက္ယပုတ္တ တဝန္တိကေ။
တဝ သာသနမာဂမ္မ၊ ဝိဟရာမ အနာသဝါ။

ကောလိတော ဇဋိယာ သေဋ္ဌော၊ အဟံ ပညာယ ပါရဂေါ။
ဥဘောဝ ကေတော ဟုတ္ဝာ၊ သာသနံ သောဘယာမသေ။

အပရိယောသိတသင်္ကပ္ပေါ၊ ကုတိတ္ထေ သဉ္ဇရိ အဟံ။
တဝ ဒဿနမာဂမ္မ၊ သင်္ကပ္ပေါ ပူရိတော မမ။

ပထဝိယံ ပတိဋ္ဌာယ၊ ပုဗ္ဗန္တိ သမယေ ဒုမာ။
ဒိဗ္ဗဂန္ဓာ သမ္ပဝန္တိ၊ တောသေန္တိ သဗ္ဗပါဏိနံ။

တထေဝါဟံ မဟာဝီရ၊ သက္ယပုတ္တ မဟာယသ။
သာသနေ တေ ပတိဋ္ဌာယ၊ သမယေ'သာမိ ပုတ္ထိတုံ။

ဝိမုတ္တိပုပ္ဖံ သေန္တော၊ ဘဝသံသာရမောစနံ။
ဝိမုတ္တိပုပ္ဖလာဘေန၊ တောသေမိ သဗ္ဗပါဏိနံ။

ယာဝတာ ဗုဒ္ဓခေတ္တမ္ဟိ၊ ဌပေတ္ဝာန မဟာမုနိ။
ပညာယ သဒိသော နတ္ထိ၊ တဝ ပုတ္တာသ စက္ခုမ။

သုဝိနီတာ စ တေ သိဿာ၊ ပရိသာ စ သုသိက္ခိတာ။
ဥတ္တမေ ဒမထေ ဒန္တာ၊ ပရိဝါရေန္တိ တံ သဒါ။

ဈာယီ ဈာနရတာ ဓီရာ၊ သန္တစိတ္တာ သမာဟိတာ။
မုနိ မောနေယျသမ္ပန္နာ၊ ပရိဝါရေန္တိ တံ သဒါ။

အပ္ပိစ္ဆာ နိပကာ ဓီရာ၊ အပ္ပါဟာရာ အလောလုပါ။
လာဘာလာဘေန သန္တုဋ္ဌာ၊ ပရိဝါရေန္တိ တံ သဒါ။

အာရညိကာ ဓုတရတာ၊ ဈာယိနော လူခစီဝရာ။
ဝိဝေကာဘိရတာ ဓီရာ၊ ပရိဝါရေန္တိ တံ သဒါ။

ပဋိပန္နာ ဖလဋ္ဌာ စ၊ သေခါ ဖလသမင်္ဂိနော။
အာသီသကာ ဥတ္တမတ္ထံ၊ ပရိဝါရေန္တိ တံ သဒါ။

သောတာပန္နော စ ဝိမလော၊ သကဒါဂါမိနော စ ယော။
အနာဂါမိ စ အရဟာ၊ ပရိဝါရေန္တိ တံ သဒါ။

သတိပဋ္ဌာနကုသလော၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂဘာဝနာရတော။
သာဝကာ တေ ဗဟူ သဗ္ဗေ၊ ပရိဝါရေန္တိ တံ သဒါ။

ဣဒ္ဓိပါဒေသု ကုသလော၊ သမာဓိဘာဝနာရတော။
သမ္မပ္ပဓာနာနုယုတ္တော၊ ပရိဝါရေန္တိ တံ သဒါ။

တေဝိဇ္ဇာ ဆဋဘိညာ စ၊ ဣဒ္ဓိယာ ပါရမိံ ဂတော။
ပညာယ ပါရမိံ ပတ္တော၊ ပရိဝါရေန္တိ တံ သဒါ။

ဒေဒိသာ တေ မဟာဝီရ၊ တဝ သိဿာ သုသိက္ခိတာ။
ဒုရာသဒါ ဥဂ္ဂတေဇာ၊ ပရိဝါရေန္တိ တံ သဒါ။

တေဟိ သိဿေဟိ ပရိဝုတော၊ သဉ္ဇယော တပသိဘိ။
မဂဓာဇာဝ'သမ္ဘိတော၊ ဥဋ္ဌုဓာဇာဝ သောဘသိ။

ပထဝိယံ ပတိဋ္ဌာယ၊ ရုဟန္တိ ဓရဏီရုဟာ။
ဝေပုလ္လတံ ပါပုဏန္တိ၊ ဖလဋ္ဌ ဒဿယန္တိ တေ။

ပထဝိသဒိသော တွံသိ၊ သကျပုတ္တ မဟာယသ။
သာသနေ တေ ပတိဋ္ဌာယ၊ လဘန္တိ အမတံ ဖလံ။

သိန္နေ သရဿတိ စေဝ၊ နန္ဒိယော စန္ဒဘာဂိကာ။
ဂင်္ဂါ စ ယမုနာ စေဝ၊ သရဘူ စ အထော မဟီ။

တောသံ သန္တမာနာနံ၊ သာဂရော၀ သမ္ပဋိစ္ဆတိ။
ဇဟန္တိ ပုရိမံ နာမံ၊ သာဂရောတေ၀ ဉာယတိ။

တထေဝိမေ စတုဗ္ဗဏ္ဏာ၊ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ တ၀န္တိကေ။
ဇဟန္တိ ပုရိမံ နာမံ၊ ဗုဒ္ဓပုတ္တာတိ ဉာယရေ။

ယထာဝိ စန္ဒော ဝိမလော၊ ဂစ္ဆံ အာကာသဓာတုယာ။
သဗ္ဗေ တာရဂဏော လောကေ၊ အာဘာယ အတိရောစတိ။

တထေ၀ တွံ မဟာဝီရ၊ ပရိဝုတော ဒေ၀မာနုသေ။
ဇေတ သဗ္ဗေ အတိက္ကမ္မ၊ ဇလသိ သဗ္ဗဒါ တုံ။

ဂမ္ဘီရေ ဥဋ္ဌိတာ ဦမီ၊ နဝေလမတိဝတ္တရေ။
သဗ္ဗာ ဝေလံဝ ဖုသန္တိ၊ သဉ္ဇုဏ္ဏာ ဝိကိရန္တိ တာ။

တထေဝ တိဏ္ဍိယာ လောကေ၊ နာနာဒိဋ္ဌီ ဗဟုဇ္ဇနာ။
ဓမ္မံ ဝါဒိတုကာမာ တေ၊ နာတိဝတ္တန္တိ တံ မုနိ°။

သစေ စ တံ ပါပုဏန္တိ၊ ပဋိဝါဒေဟိ စက္ခုမ။
တဝန္တိကံ ဥပဂန္ဒာ၊ သဉ္ဇုဏ္ဏာဝ ဘဝန္တိ တေ။

ယထာပိ ဥဒကေ ဇာတာ၊ ကုမုဒါ မန္ဒာလကာ ဗဟူ။
ဥပလိမ္ပန္တိ တောယေန၊ ကဒ္ဒမကလလေန စ။

တထေဝ ဗဟုကာ သတ္တာ၊ လောကေ ဇာတာ ဝိရူဟရေ။
အဋ္ဌိတာ ရာဂဒေါသေန၊ ကဒ္ဒမေ ကုမုဒံ ယထာ။

ယထာပိ ပဒုမံ ဇလဇံ၊ ဇလမဇ္ဈေ ဝိရူဟတိ။
နသော လိမ္ပတိ တောယေန၊ ပရိသုဒ္ဓေါ ဟိ ကေသရီ။

တထေဝ တွံ မဟာဝီရ၊ လောကေ ဇာတော မဟာမုနိ။
နောပလိမ္ပသိ လောကေန၊ တောယေန ပဒုမံ ယထာ။

ယထာပိ ရမ္မကေ မာသေ၊ ဗဟူ ပုပ္ဖန္တိ ဝါရိဇာ။
နာတိက္ကမန္တိ တံ မာသံ၊ သမယော ပုပ္ဖနာယ သော။

တထေဝ တွံ မဟာဝီရ၊ ပုပ္ဖိတော တေ ဝိမုတ္တိယာ။
သာသနံ နာတိဝတ္တန္တိ၊ ပဒုမံ ဝါရိဇံ ယထာ။

သုပုပ္ဖိတော သာလရာဇာ၊ ဒိဗ္ဗဂန္ဓံ ပဝါယတိ။
အညသာလေဟိ ပရိဝုတော၊ သာလရာဇာဝ သောဘတိ။

တထေဝ တွံ မဟာဝီရ၊ ဗုဒ္ဓဉ္ဇဏေန ပုပ္ဖိတော။
ဘိက္ခုသံဃပရိဝုတော၊ သာလရာဇာဝ သောဘသိ။

ယထာပိ သေလော ဟိမဝါ၊ ဩသဓော သဗ္ဗပါဏိနံ။
နာဂါနံ အသုရာနဉ္ဇ၊ ဒေဝတာနဉ္ဇ အာလယော။

တထေဝ တွံ မဟာဝီရ၊ ဩသဓော ဝိယ ပါဏိနံ။
တေဝိဇ္ဇာ ဆဋ္ဌဘိညာ စ၊ ဗ္ဗဒ္ဓိယာ ပါရမိ° ဂတာ။

အနုသိဋ္ဌာ မဟာဝီရ၊ တယာ ကာရုဏိကေန တေ။
ရမန္တိ ဓမ္မရတိယာ၊ ဝသန္တိ တဝ သာသနေ။

မိဂရာဇာ ယထာ သီဟော၊ အဘိန္ဒမ္မ အာသယာ။
စတုဒ္ဒိသာနုဝိလောကေတ္ဝာ၊ တိက္ခတ္တုံ အဘိနာဒတိ။

သဗ္ဗေ မိဂါ ဥတ္တသန္တိ၊ မိဂရာဇဿ ဂဇ္ဇတော။
တထာ ဟိ ဇာတိမာ ဧသော၊ ပသူ တာသေတိ သဗ္ဗဒါ။

ဂဇ္ဇတော တေ မဟာဝီရ၊ ဝသုဓာ သမ္ပကမ္ပတိ။
ဗောဓနေယျာ'ဝဗုဇ္ဈန္တိ၊ တသန္တိ မာရကာယိကာ။

တသန္တိ ကိတ္တိယာ သဗ္ဗေ၊ နဒတော တေ မဟာမုနိ။
ကာကာ သေနာဝ ဝိဇ္ဇန္တာ၊ မိဂရညာ ယထာ မိဂါ။

ယေ ကေစိ ဂဏိနော လောကေ၊ သတ္ထာရောတိ ပဝုစ္စရေ။
ပရမ္မုခာဂတံ ဓမ္မံ၊ ဒေသေန္တိ ပရိသာယ တေ။

နာ ဟေဝံ တုံ့ မဟာဝီရ' ဓမ္မံ ဒေသေသိ ပါဏိနံ။
သာမံ သစ္စာနိ ဗုဇ္ဈိတ္ဝာ၊ ကေဝလံ ဗောဓိပက္ခိယံ။

အာသယာနုသယံ ဉတ္ဝာ၊ ဣန္ဒြိယာနံ ဗလာဗလံ။
ဘဗ္ဗာဘဗ္ဗေ ဝိဒိတ္ဝာန၊ မဟာမေဃော၀ ဂဇ္ဇသိ။

စက္ကဝါဠပရိယန္တာ၊ နိသိန္နာ ပရိသာ ဘဝေ။
နာနာဒိဋ္ဌီ ဝိစိနန္တံ၊ ဝိမတိဆ္ဆေဒနာယ တံ။

သဗ္ဗေသံ စိတ္တမညာယ၊ သြပမ္မကုသလော မုနိ။
ဧကံ ပဉ္ဉံ ကထေန္တော၀၊ ဝိမတိ ဆိန္နသိ ပါဏိနံ။

ဥပတိဿသဒိသေဟေဝ၊ ဝသုဓာ ပူရိတာ ဘဝေ။
သဗ္ဗေဝ တေ ပဇ္ဇလိကာ၊ ကိတ္တယုံ လောကနာယကံ။

ကပ္ပံ ဝါ တေ ကိတ္တယန္တာ၊ နာနာဝဏ္ဏေဟိ ကိတ္တယုံ။
ပရိမေတုံ န သက္ကေယျုံ၊ အပ္ပမေယျော တထာဂတော။

ယထာ သကေန ထာမေန၊ ကိတ္တိတော ဟိ မယာ ဇိနော။
ကပ္ပကောဋိပိ ကိတ္တေန္တာ၊ ဧဝမေဝ ပကိတ္တယုံ။

သစေ ဟိ ကောစိ ဒေဝေါ ဝါ၊ မနုဿော ဝါ သုသိက္ခိတော။
ပမေတုံ ပရိကပ္ပေယျ၊ ဝိဃာတံဝ လဘေယျ သော။

သာသနေ တေ ပတိဋ္ဌာယ၊ သကျပုတ္တ မဟာယသ။
ပညာယ ပါရမိံ ဂန္ဒာ၊ ဝိဟရာမိ အနာသဝေါ။

တိတ္ထိယေ သမ္ပမဒ္ဒါမိ၊ ဝတ္တေမိ ဇိနသာသနံ။
ဓမ္မသေနာပတိ အဇ္ဇ၊ သကျပုတ္တဿ သာသနေ။

အပရိမေယျေ ကတံ ကမ္မံ၊ ဖလံ ဒဿေသိ မေ ဋ္ဌဓ။
သုခိတ္တော သရဝေဂေါဝ၊ ကိလေသေ ဈာပယီ မမ။

ယော ကောစိ မနုဇော ဘာရံ၊ ဓာရေယျ မတ္ထကေ သဒါ။
ဘာရေန ဒုက္ခိတော အဿ၊ ဘာရေဟိ ဘရိတော တထာ။

ဥယ္ဟမာနော တီဟ'ဂ္ဂိဟိ၊ ဘဝေသု သံသရိံ အဟံ။
ဘရိတော ဘဝဘာရေန၊ ဂိရိံ ဥစ္စာရိတော ယထာ။

ဩရောပိတော စ မေ ဘာရော၊ ဘဝါ ဥဂ္ဃါဋိတာ မယာ။
ကရဏီယံ ကတံ သဗ္ဗံ၊ သကျပုတ္တဿ သာသနေ။

ယာဝတာ ဗုဒ္ဓခေတ္တမှိ၊ ဌပေတ္ဝာ သကျပုဂ်ဝံ။
အဟံ အဂ္ဂေါမှိ ပညာယ၊ သဒိသော မေ နဝိဇ္ဇတိ။

သမာဓိမှိ သုကုသလော၊ ဋ္ဌိယာ ပါရမိ ဂတော။
ဋ္ဌစ္ဆမာနော စဟံ အဇ္ဇ၊ သဟဿံ အဘိနိမ္မိနေ။

အနုပုဗ္ဗဝိဟာရဿ၊ ဝသီဘူတော မဟာမုနိ။
ကထေသိ သာသနံ မယ္ဟံ၊ နိရောဓော သယနံ မမ။

ဒိဗ္ဗစက္ခု ဝိသုဒ္ဓံ မေ၊ သမာဓိကုသလော အဟံ။
သမ္မပ္ပဓာနာနုယုတ္တော၊ ဗောဇ္ဈဂ်ဘာဝနာရတော။

သာဝကေန ဟိ ပတ္တဗ္ဗံ၊ သဗ္ဗမေဝ ကတံ မယာ။
လောကနာထံ ဌပေတ္ဝာန၊ သဒိသော မေ နဝိဇ္ဇတိ။

သမာပတ္တိနံ ကုသလော၊ ဈာနဝိမောက္ခာန ခိပ္ပပဋိလာဘီ။
ဗောဇ္ဈဂ်ဘာဝနာရတော၊ သာဝကဂုဏပါရမိဂတောသ္မိ။

သာဝကဂုဏေနပိ ဖုသေန၊ ဗုဒ္ဓိယာ ပရိသုတ္တမဘာရဝါ။
ယံ သဒ္ဓါသင်္ဂဟိတံ စိတ္တံ၊ သဒါ သဗြဟ္မစာရိသု။

ဥဒ္ဓတဝိသောဝ သပ္ပေါ၊ ဆိန္နဝိသာဏောဝ ဥသဘော။
နိက္ခိတ္တမာနဒပ္ပေါဝ၊ ဥပေမိ ဂရုဂါရဝေန ဂဏံ။

ယဒိ ရူပိနိ ဘဝေယျ၊ ပညာ မေ ဝသုမတိပိ န သမေယျ။
အနောမဒဿိသ ဘဂဝတော၊ ဖလမေတံ ဉာဏထဝနာယ။

ပဝတ္တိတံ ဓမ္မစက္ကံ၊ သက္ယပုတ္တေန တာဒိနာ။
အနုဝတ္တေမဟံ သမ္မာ၊ ဉာဏထဝနာယိဒံ ဖလံ။

မာ မေ ကဒါစိ ပါပိစ္ဆော၊ ကုသီတော ဟီနဝီရိယော။
အပ္ပဿုတော အနာစာရော၊ သမေတော အဟု ကတ္ထစိ။

ဗဟုဿုတော စ မေဓာဝီ၊ သီလေသု သုသမာဟိတော။
စေတောသမထာနုယုတ္တော၊ အပိ မုဒ္ဓနိ တိဋ္ဌတု။

တံ ဝေါ ဝဒါမိ ဘဒ္ဒန္တေ၊ ယာဝန္တေတ္ထ သမာဂတာ။
အပိစ္ဆာ ဟောထ သန္တုဋ္ဌာ၊ ဈာယီ ဈာနရတာ သဒါ။

ယမဟံ ပဌမံ ဒိသွာ၊ ဝိရဇော ဝိမလော အဟုံ။
သော မေ အာစရိယော ဓိရော၊ အဿဇိ နာမ သာဝကော။

တဿာဟံ ဝါဟသာ အဇ္ဇ၊ ဓမ္မသေနာပတိ အဟုံ။
သဗ္ဗတ္ထ ပါရမိ• ပတ္တာ၊ ဝိဟရာမိ အနာသဝေါ။

ယော မေ အာစရိယော အာသိ၊ အဿဇိ နာမ သာဝကော။
ယဿံ ဒိသာယံ ဝသတိ၊ ဥဿီသမှိ ကရောမဟံ။

မမ ကမ္မံ သရိတ္ဝာန၊ ဂေါတမော သက္ယပုင်္ဂဝေါ။
ဘိက္ခုသံဃေ နိသီဒိတ္ဝာ၊ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေသိ မံ။

ကိ့လေသာ ဈာပိတာ မယှံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အပရဘာဂေ ပန သတ္ထာ ဇေတဝနမဟာဝိဟာရေ အရိယဂဏမဇ္ဈေ နိသိန္နော အတ္တနော သာဝကေ တေန တေန ဂုဏဝိသေသေန တေဒဂ္ဂေ ဌပေန္တော “တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခူနံ မဟာပညာနံ ယဒိဒံ

သာရိပုတ္တော”တိ ထေရံ မဟာပညာဘာဝေန တေဒဂ္ဂေ ဌပေသိ။ သော ဧဝံ သာဝကပါရမီဉာဏသ မတ္ထကံ ပတ္တာ ဓမ္မသေနာပတိဋ္ဌာနေ ပတိဋ္ဌဟိတ္တာ သတ္ထဟိတံ ကရောန္တော ကေဒိဝသံ သဗြဟ္မစာရိနံ အတ္တနော စရိယဝိဘာဝန-မုခေန အညံ ဗျာကရောန္တော—

၉၀၁။ “ယထာစာရီ ယထာသတော သတိမာ၊
ယတသင်္ကပ္ပဗျာယိ အပ္ပမတ္တော။
အဗ္ဘတ္တရတော သမာဟိတတ္တော၊
ဧကော သန္တုသိတော တမာဟု ဘိက္ခုံ။

၉၀၂။ အလ္လံ သုက္ခံ ဝါ ဘုဉ္ဇန္တော၊ နာဗာဠံ သုဟိတော သိယာ။
ဥိန္နဒရော မိတာဟာရော၊ သတော ဘိက္ခု ပရိဗ္ဗဇေ။

၉၀၃။ စတ္တာရော ပဉ္စ အာလောပေ၊ အဘုတ္တာ ဥဒကံ ပိဝေ။
အလံ ဖာသုဝိဟာရာယ၊ ပဟိတတ္တဿ ဘိက္ခုနော။

၉၀၄။ ကပ္ပိယံ တဉ္စေ ဆာဒေတိ၊ စီဝရံ ဇုဒမတ္ထိကံ။
အလံ ဖာသုဝိဟာရာယ၊ ပဟိတတ္တဿ ဘိက္ခုနော။

၉၀၅။ ပလ္လင်္ကေန နိသိန္နဿ၊ ဇဏ္ဏုကေ နာဘိဝဿတိ။
အလံ ဖာသုဝိဟာရာယ၊ ပဟိတတ္တဿ ဘိက္ခုနော။

၉၀၆။ ယော သုခံ ဒုက္ခတော အဒ္ဒ၊ ဒုက္ခမဒ္ဒက္ခိ သလ္လတော။
ဥဘယန္တရေန နာဟောသိ၊ ကေန လောကသ္မိ ကိ° သိယာ။

၉၀၇။ မာ မေ ကဒါစိ ပါပိစ္ဆော၊ ကုသီတော ဟီနဝီရိယော။
အပ္ပဿုတော အနာဒရော၊ ကေန လောကသ္မိ ကိ° သိယာ။

၉၀၈။ ဗဟုဿုတော စ မေဓာဝီ၊ သီလေသု သုသမာဟိတော။
စေတောသမထမနုယုတ္တော၊ အဝိ မုဒ္ဓနိ တိဋ္ဌတု။

၉၀၉။ ယော ပပဉ္စမနုယုတ္တော၊ ပပဉ္စာဘိရတော မဂေါ။
ဝိရာဓယိ သော နိဗ္ဗာနံ၊ ယောဂက္ခေမံ အနုတ္တရံ။

၁-အံ ၁-၂၃-ဝိဋ္ဌေ။ ၂-ဥိန္နဒယော (သီ၊ သျာ)

၉၉၀။ ယော စ ပပဉ္စံ ဟိတ္ဝာန၊ နိပ္ပပဉ္စပထေ ရတော။
အာရာဓယိ သော နိဗ္ဗာနံ၊ ယောဂက္ခေမံ အနုတ္တရံ။

၉၉၁။ ဂါမေ ဝါ ယဒိ ဝါ'ရညေ၊ နိန္နေ ဝါ ယဒိ ဝါ ထလေ။
ယတ္ထ အရဟန္တော ဝိဟရန္တိ၊ တံ ဘူမိရာမဏေယျကံ။

၉၉၂။ ရမဏီယာနိ အရညာနိ၊ ယတ္ထ န ရမတိ ဇနော။
ဝီတရာဂါ ရမိဿန္တိ၊ န တေ ကာမဂဝေသိနော။

၉၉၃။ နိဓိနံဝ ပဝတ္တာရံ၊ ယံ ပဿေ ဝဇ္ဇဒဿိနံ။
နိဂ္ဂယှဝါဒိံ မေဓာဝိံ၊ တာဒိသံ ပဏ္ဍိတံ ဘဇေ။
တာဒိသံ ဘဇမာနဿ၊ သေယျော ဟောတိ န ပါပိယော။

၉၉၄။ သြဝဒေယျာ'နုသာသေယျ၊ အသဗ္ဘာ စ နိဝါရယေ။
သတံ ဟိ သော ပိယော ဟောတိ၊ အသတံ ဟောတိ အပ္ပိယော။

၉၉၅။ အညဿ ဘဂဝါ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဓမ္မံ ဒေသေသိ စက္ခုမာ။
ဓမ္မေ ဒေသိယမာနမ္ဟိ၊ သောတ'မောဓေသိ'မတ္ထိကော။
တံ မေ အမောဃံ သဝနံ၊ ဝိမုတ္တောမ္ဟိ အနာသဝေါ။

၉၉၆။ နေဝ ပုဗ္ဗေနိဝါသာယ၊ နပိ ဒိဗ္ဗဿ စက္ခုနော။
စေတောပရိယာယ ဇာနိယာ၊ စုတိယာ ဥပပတ္တိယာ။
သောတဓာတုဝိသုဒ္ဓိယာ၊ ပဏိဓိ မေ န ဝိဇ္ဇတိ။

၉၉၇။ ရုက္ခမူလံဝ နိဿာယ၊ မုဏ္ဍော သံဃာဋိပါရုတော။
ပညာယ ဥတ္တမော ထေရော၊ ဥပတိဿော၀ ဗျာယတိ။

၉၉၈။ အဝိတက္ကံ သမာပန္နော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသာဝကော။
အရိယေန တုဏှီဘာဝေန၊ ဥပေတော ဟောတိ တာဝဒေ။

၉၉၉။ ယထာပိ ပဒ္မတော သေလော၊ အစလော သုပ္ပတိဋ္ဌိတော။
ဧဝံ မောဟက္ခယာ ဘိက္ခု၊ ပဒ္မတော၀ နု ဝေဓတိ။

၁၀၀၀။ အနဂ်ဏဿ ပေါဿဿ၊ နိစ္စံ သုစိဂဝေသိနော။
ဝါလဂ္ဂမတ္တံ ပါပဿ၊ အဒ္ဒမတ္တံဝ ခါယတိ။

၁၀၀၁။ နာဘိနန္ဒာမိ မရဏံ၊ နာဘိနန္ဒာမိ ဇီဝိတံ။
နိက္ခိပိဿံ ဣမံ ကာယံ၊ သမ္ပဇာနော ပဋိဿတော။

၁၀၀၂။ နာဘိနန္ဒာမိ မရဏံ၊ နာဘိနန္ဒာမိ ဇီဝိတံ။
ကာလဉ္စ ပဋိကင်္ခာမိ၊ နိဗ္ဗိသံ ဘတကော ယထာ။

၁၀၀၃။ ဥဘယေန မိဒံ မရဏမေဝ၊ နာ'မရဏံ,ပဏ္ဍာ ဝါ ပုရေ ဝါ။
ပဋိပဇ္ဇထ မာ ဝိနဿထ၊ ခဏော ဝေါ မာ ဥပစ္စဂါ။

၁၀၀၄။ နဂရံ ယထာ ပစ္စန္တံ၊ ဂုတ္တံ သန္တရဗာဟိရံ။
ဧဝံ ဂေါပေထ အတ္တာနံ၊ ခဏော ဝေါ မာ ဥပစ္စဂါ။
ခဏာတီတာ ဟိ သောစန္တိ၊ နိရယမှိ သမပ္ပိတာ။

၁၀၀၅။ ဥပသန္တော ဥပရတော၊ မန္တဘာဏီ အနုဒ္ဓတော။
ဓုနာတိ ပါပကေ ဓမ္မေ၊ ဒုမပတ္တံဝ မာလုတော။

၁၀၀၆။ ဥပသန္တော ဥပရတော၊ မန္တဘာဏီ အနုဒ္ဓတော။
အပ္ပါသိ ပါပကေ ဓမ္မေ၊ ဒုမပတ္တံဝ မာလုတော။

၁၀၀၇။ ဥပသန္တော အနာယာသော၊ ဝိပ္ပသန္နော အနာဝိလော။
ကဿာဏသီလော မေဓာဝိ၊ ဒုက္ခဿန္တကရော သိယာ။

၁၀၀၈။ နု ဝိဿသေ ကေတိယေသု ဧဝံ၊
အဂါရိသု ပဗ္ဗဇိတေသု စာပိ။
သာဓုပိ ဟုတ္ဝာန အသာဓု ဟောန္တိ၊
အသာဓု ဟုတ္ဝာ ပုန သာဓု ဟောန္တိ။

၁၀၀၉။ ကာမဆ္ဆန္ဒော စ ဗျာပါဒေါ၊ ထိနမိဒ္ဓဉ္စ ဘိက္ခုနော။
ဥဒ္ဓစ္စံ ဝိစိကိစ္ဆာ စ၊ ပဇ္ဇေတေ စိတ္တကေလိသာ။

၁၀၁၀။ ယဿ သက္ကရိယမာနဿ၊ အသက္ကာရေန စူဘယံ။
သမာဓိ နု ဝိကမ္ပတိ၊ အပ္ပမာဒဝိဟာရိနော။

၁၀၁၁။ တံ ဗျာယိနံ သာတတိကံ၊ သုခုမဒိဋ္ဌိပဿကံ။
ဥပါဒါနက္ခယာရာမံ၊ အာဟု သပ္ပုရိသော ဣတိ။

၁၀၁၂။ မဟာသမုဒ္ဒေါ ပထဝီ၊ ပဗ္ဗတော အနိလောပိ စ။
ဥပမာယ နယုဇ္ဇန္တိ၊ သတ္ထု ဝရဝိမုတ္တိယာ။

၁၀၁၃။ စက္ကာနုဝတ္တကော ထေရော၊ မဟာဉာဏီ သမာဟိတော။
ပထဝါပဂ္ဂိသမာနော၊ နရဇ္ဇတိ နဒုဿတိ။

၁၀၁၄။ ပညာပါရမိတံ ပတ္တော၊ မဟာဗုဒ္ဓိ မဟာမတိ။
အဇဋ္ဌော ဇဋ္ဌသမာနော၊ သဒါ စရတိ နိဗ္ဗုတော။

၁၀၁၅။ ပရိစိဏ္ဏော မယာ သတ္ထာ။ပ။ ဘဝနေတ္တိသမူဟတာ။

၁၀၁၆။ သမ္ပာဒေထပ္ပမာဒေန၊ ဧသော မေ အနုသာသနီ။
ဟန္ဒာဟံ ပရိနိဗ္ဗိဿံ၊ ဝိပ္ပမုတ္တောမှိ သဗ္ဗဓိ”တိ—

ဣမာ ဂါထာ အဘာသိ။ ဣမာ ဟိ ကာစိ ဂါထာ ထေရေန ဘာသိတာ၊ ကာစိ ထေရံ အာရဗ္ဘ ဘဂဝတာ ဘာသိတာ၊ သဗ္ဗာ ပစ္ဆာ အတ္တနော စရိယ-ပဝေဒနဝသေန ထေရေန ဘာသိတတ္တာ ထေရဿေဝ ဂါထာ အဟေသုံ။

တတ္ထ **ယထာစာရီ**တိ ယထာ ကာယာဒီဟိ သံယတော သံဝုတော ဟုတ္ဝာ စရတိ ဝိဟရတိ, ယထာစရဏသီလောတိ ဝါ ယထာစာရီ၊ သီလသမ္ပန္နောတိ အတ္ထော။ **ယထာသတော**တိ ယထာသန္တော။ ဂါထာသုခတ္ထံ ဟိ အနုနာသိက-လောပံ ကတ္ဝာ နိဒ္ဒေသော ကတော၊ သန္တော ဝိယ, အရိယေဟိ နိဗ္ဗိသေသောတိ အတ္ထော။ **သတီမာ**တိ ပရမာယ သတိယာ သမန္နာဂတော။ **ယတသက်ပ္ပဏ္ဍာယီ**တိ သဗ္ဗသော မိစ္ဆာသက်ပ္ပံ ပဟာယ နေက္ခမ္မသက်ပ္ပါဒိဝသေန သံယတသက်ပ္ပေါ ဟုတ္ဝာ အာရမ္မဏူပနိဏ္ဍာနေန လက္ခဏူပနိဏ္ဍာနေန စ ဈာယနသီလော။ **အပ္ပမတ္တော**တိ တသ္မိံယေဝ ယထာစာရိဘာဝေ ယတသက်ပ္ပေါ ဟုတ္ဝာ ဈာယနေန စ ပမာဒရဟိတော သဗ္ဗတ္ထ သုပ္ပတိဋ္ဌိတသတိသမ္ပဇညော။ **အဏ္ဍတ္တရတော**တိ ဂေါစရဏ္ဍတ္တေ ကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနာယ အဘိရတော။ **သမာဟိတတ္တော**တိ တာယ ဧဝ ဘာဝနာယ ဧကဂ္ဂစိတ္တော။ **ဧကော**တိ အသဟာယော ဂဏသံသဂ္ဂံ ကိလေသသံသဂ္ဂဉ္စ ပဟာယ ကာယဝိဝေကံ စိတ္တဝိဝေကဉ္စ ပရိဗြူဟယန္တော။ **သန္တုသိတော**တိ ပစ္စယသန္တောသေန စ ဘာဝနာရာမသန္တောသေန စ သမ္မဒေဝ တုသိတော တုဋ္ဌော။ ဘာဝနာယ ဟိ ဥပရူပရိ ဝိသေသံ အာဝဟန္တိယာ ဥဋ္ဌာရံ ပီတိပါမောဇ္ဇံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မတ္ထကံ ပတ္တာယ ပန ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ။ **တမာဟု ဘိက္ခုန္တိ** တံ ဧဝရူပံ ပုဂ္ဂလံ သိက္ခတ္တယပါရိ-ပူရိယာ ဘယံ ဣက္ခနတာယ ဘိန္နကိလေသတာယ စ ဘိက္ခူတိ ဝဒန္တိ။

ဣဒါနိ ယထာဝုတ္တသန္တောသဒ္ဒယေ ပစ္စယသန္တောသံ တာဝ ဒဿေန္တော **"အလ္လံ သုက္ခံ ဝါ"**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **အလ္လန္တိ** သပ္ပိအာဒိဥပသေကေန တိန်္ခံ သိနိဒ္ဓံ။ **သုက္ခန္တိ** တဒဘာဝေန[1]လူခံ။ **ဝါ**-သဒ္ဒေါ အနိယမတ္ထော၊ အလ္လံ ဝါ သုက္ခံ ဝါတိ။ **မာဒ္ဒန္တိ** အတိဝိယ။ **သုဟိတော**တိ မာတော နာ သိယာတိ အတ္ထော။ ကထံ ပန သိယာတိ အာဟ **"ဥိန္ဒြရော မိတာဟာရော"**တိ၊ ပဏီတံ လူခံ ဝါဝိ ဘောဇနံ ဘုဥ္ဇန္တော ဘိက္ခု ယာဝဒတ္ထံ အဘုဥ္ဇိတ္ဝာ ဥိန္ဒြရော သလ္လဟု-ကဒရော, တတော ဧဝ မိတာဟာရော ပရိမိတဘောဇနော အဋ္ဌင်္ဂသမန္နာဂတံ အာဟာရံ အာဟရန္တော တတ္ထ မတ္တညုတာယ ပစ္စဝေက္ခဏာသတိယာ[2] စ **သတော** ဟုတ္ဝာ **ပရိဇ္ဇဇေ** ဝိဟရေယျ။

ယထာ ပန ဥိန္ဒြရော မိတာဟာရော စ နာမ ဟောတိ၊ တံ ဒဿေတုံ **"စတ္တာရော"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **အာဟုတ္ဝာ**တိ စတ္တာရော ဝါ ပဉ္စ ဝါ **အာလောပေ** ကဗဠေ အဘုဥ္ဇိတ္ဝာ တတ္တကာသ အာဟာရသ သြကာသံ ဒတ္ဝေတ္ဝာ ပါနိယံ ဝိဝေယျ။ အယံ ဟိ အာဟာရေ သလ္လဟုကဝုတ္တိ။ နိဗ္ဗာနံ ဟိ ပေသိတစိတ္တာသ ဘိက္ခုနော **ဖာသုဝိဟာရာယ** ဈာနာဒိနံ အဓိဂမယော၌-တာယ သုခဝိဟာရာယ **အလံ** ပရိယတ္တိန္တိ အတ္ထော။ ဣမိနာ ကုစ္ဆိပရိဟာရိယံ ဝိဏ္ဍုပါတံ ဝဒန္တော ဝိဏ္ဍုပါတေ ဣတရိတရသန္တောသံ ဒဿေတိ။ "ဘုတ္ဝာ-နာ"တိ ဝါ ပါဌော၊ သော စတုပဉ္စာလောပမတ္တေနာပိ အာဟာရေန သရီရံ ယာပေတုံ သမတ္ထသ အတိဝိယ ထိရပကတိကသ ပုဂ္ဂလသ ဝသေန ဝုတ္တော သိယာ၊ ဥတ္တရဂါထာဟိပိ သံသန္ဒတိ ဧဝ အပ္ပကသေဝ စိဝရသ သေနာ-သနသ် စ ဝက္ခမာနတ္တာ။

ကပိယန္တိ ယံ ကပိယကပိယာနုလောမေသု ခေါမာဒိသု အညတရန္တိ အတ္ထော။ **တန္တေ ဆာဒေတီ**တိ ကပိယံ စိဝရံ သမာနံ ဆာဒေတမ္ပိ ဌာနံ ဆာဒေတိ စေ၊ သတ္ထာရာ အနုညာတဇာတိယံ သန္တံ ဟေဋ္ဌိမန္တေန အနုညာတ-ပမာဏယုတ္တံ စေ ဟောတိတိ အတ္ထော။ **ဣဒမတ္ထိကန္တိ** ဣဒံ ပယောဇနတ္ထိ သတ္ထာရာ ဝုတ္တပယောဇနတ္ထိ၊ ယာဝဒေဝ သီတာဒိပဋိဃာတနတ္ထန္တေဝ[3] ဟိရိကောပီနပဋိစ္ဆာဒနတ္ထန္တိ အတ္ထော။ ဧတေန ကာယပရိဟာရိယံ စိဝရံ တတ္ထ ဣတရိတရသန္တောသဋ္ဌ ဝဒတိ။

ပလ္လင်္ကေန နိသိန္နသာတိ ပလ္လင်္ကံ ဝုစ္စတိ သမန္တတော ဥိရုဗ္ဗဒ္ဓါသနံ၊ တေန နိသိန္နသ၊ တိသန္ဓိပလ္လင်္ကံ အာဘုဇိတ္ဝာ နိသိန္နသာတိ အတ္ထော။

၁-တဇောဇေန (သီ) ၂-ပစ္စဝေက္ခဏာယ သတိယာ (က)

၃-...ဗာဟနတ္ထန္တေဝ (က)

ဇဏ္ဏုကေ နာဘိဝဿတိတိ ယဿံ ကုဋိယံ တထာ နိသိန္နဿ ဒေဝေ ဝဿန္တေ ဇဏ္ဏုကဒ္ဒယံ ဝဿောဒကေန နတေမိယတိ၊ ဧတ္တကမ္ပိ သဗ္ဗပရိယန္တသေနာသနံ၊ သက္ကာ ဟိ တတ္ထ နိသီဒိတ္ဝာ အတ္ထကာမရူပေန ကုလပုတ္တေန သဒတ္ထံ နိပ္ပါဒေတုံ။ တေနာဟ **"အလံ ဖာသုဝိဟာရာယ၊ ပဟိတတ္တဿ ဘိက္ခုနော"**တိ။

ဧဝံ ထေရော ဣမာဟိ စတူဟိ ဂါထာဟိ ယေ တေ ဘိက္ခူ မဟိစ္ဆာ အသန္တုဋ္ဌာ၊ တေသံ ပရမုက္ကံသဂတံ သလ္လေခသြဝါဒံ ပကာသေတ္ဝာ ဣဒါနိ ဝေဒနာမုခေန ဘာဝနာရာမသန္တောသံ ဒဿေန္တော **"ယော သုခ"**န္တိအာဒိ-မာဟ။ တတ္ထ **သုခ**န္တိ သုခဝေဒနံ။ **ဒုက္ခတော**တိ ဝိပရိဏာမဒုက္ခတော။ **အဒ္ဒါ**တိ အဒ္ဒသ၊ ဝိပဿနာပညာသဟိတာယ မဂ္ဂပညာယ ယထာဘူတံ ယော အပဿီတိ အတ္ထော။ သုခဝေဒနာ ဟိ ပရိဘောဂကာလေ အဿာဒိယမာနာပိ ဝိသမိဿံ ဝိယ ဘောဇနံ ဝိပရိဏာမကာလေ[၁] ဒုက္ခာယေဝ ဟောတိ။ တေနေတ္ထ ဒုက္ခာ-နုပဿနံ ဒဿေတိ။ **ဒုက္ခမဒ္ဒက္ခိ သလ္လတော**တိ ဒုက္ခဝေဒနံ ယော သလ္လန္တိ ပဿိ။ ဒုက္ခဝေဒနာ ဟိ ယထာ သလ္လံ သရီရံ အနုပဝိသန္တမ္ပိ အနုပဝိသိတ္ဝာ ဌိတမ္ပိ ဥဒ္ဓရိယမာနမ္ပိ ပီဋ္ဌနမေဝ[၂] ဇနေတိ၊ ဧဝံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာပိ ဌိတိပ္ပတ္တာပိ ဘိဇ္ဇမာနာပိ ဝိဗာဓတိယေဝါတိ။ ဧတေနေတ္ထ ဒုက္ခာနုပဿနံယေဝ ဥက္ကံ-သေတ္ဝာ ဝဒတိ၊ တေန စ "ယံ ဒုက္ခံ တဒနတ္တာ"တိ ဝစနတော[၃] ဝေဒနာဒ္ဒယေ အတ္တတ္တနိယဂါဟံ ဝိနိဝေဌေတိ[၄]။ **ဥဘယန္တရေနာ**တိ ဥဘယေသံ အန္တရေ၊ သုခ-ဒုက္ခဝေဒနာနံ မဇ္ဈဘူတေ အဒုက္ခမသုခေတိ အတ္ထော။ **နာဟောသီ**တိ ယထာ-ဘူတာဝဗောဓနေ အတ္တတ္တနိယာဘိနိဝေသနံ အဟောသိ။ **ကေန လောကသ္မိ ကိံ 'သိယာ**တိ ဧဝံ ဝေဒနာမုခေန ပဋ္ဌပိ ဥပါဒါနက္ခန္ဓေ ပရိဇာနိတ္ဝာ တပ္ပဋိ-ဗဒ္ဓံ သကလကိလေသဇာလံ သမုစ္ဆိန္ဒိတ္ဝာ ဌိတော ကေန နာမ ကိလေသေန လောကသ္မိံ ဗဒ္ဓေါ၊ ဒေဝတာဒီသု ကိံ ဝါ အာယတိ[၅] သိယာ၊ အညဒတ္ထု ဆိန္နဗန္ဓနော အပညတ္တိကောဝ သိယာတိ အဓိပ္ပါယော။

ဣဒါနိ မိစ္ဆာပဋိပန္ဓေ ပုဂ္ဂလေ ဂရဟန္တော သမ္မာပဋိပန္ဓေ ပသံသန္တော **"မာ မေ"**တိအာဒိကာ စတဿော ဂါထာ အဘာသိ။ တတ္ထ **မာ မေ ကဒါစိ ပါပိစ္ဆော**တိ ယော အသန္တဂုဏသမ္ဘာဝနိစ္ဆာယ ပါပိစ္ဆော၊ သမဏဓမ္မေ ဥဿာဟာဘာဝေန **ကုသီတော၊** တတောယေဝ **ဟီနဝီရိယော၊** သစ္စပဋိစ္စ-သမုပ္ပါဒါဒိပဋိသံယုတ္တဿ သုတဿ အဘာဝေန **အပ္ပဿုတော၊** သြဝါဒါန-သာသနီသု အာဒရာဘာဝေန **အနာဒရော၊** တာဒိသော အတိဟီနပုဂ္ဂလော[၆]

၁-ပရိဏာမနကာလေ (သီ)　၂-ပီဋ္ဌိတမေဝ (က)　၃-သံ ၂-၁၉-ပိဋ္ဌေ။
၄-ဝိနိဝေဒေတိ (က)　၅-အာယတိံ (က)　၆-ဟီနပုဂ္ဂလော (သီ)

မမ သန္တိကေ ကဒါစိပိ မာ ဟောတု။ ကသ္မာ? **ကေန လောကသ္မိ ကိ' သိယာ**တိ လောကသ္မိ' သတ္တနိကာယေ တဿ တာဒိသဿ ပုဂ္ဂလဿ ကေန သြဝါဒေန ကိ' ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ကေန ဝါ ကတေန ကိ' သိယာ၊ နိရတ္ထကမေဝါတိ အတ္ထော။

ဗဟုဿုတော စာတိ ယော ပုဂ္ဂလော သီလာဒိပဋိသံယုတ္တဿ သုတ္တ-ဂေယျာဒိဘေဒဿ ဗဟုနော သုတဿ သမ္ဘဝေန ဗဟုဿုတော၊ ဓမ္မောဇ-ပညာယ ပါရိဟာရိယပညာယ ပဋိဝေဓပညာယ စ ဝသေန **မေဓာဝီ၊** သီလေသု စ သုဋ္ဌု ပတိဋ္ဌိတတ္တာ **သုသမာဟိတော၊ စေတောသမထံ** လောကိယလောကုတ္တရဘေဒံ စိတ္တသမာဓာနံ **အနုယုတ္တော၊** တာဒိသော ပုဂ္ဂလော မယ္ပံ မတ္ထကေပိ တိဋ္ဌတု၊ ပဂေဝ သဟဝါသော။

ယော ပပဉ္ဇမနုယုတ္တောတိ ယော ပန ပုဂ္ဂလော ကမ္မာရာမတာဒိ-ဝသေန ရူပါဘိသင်္ဂါဒိဝသေန စ ပဝတ္တိယာ ပပဉ္ဇနဋ္ဌေန တဏ္ဍာဒိဘေဒံ ပပဉ္ဇံ အနုယုတ္တော၊ တတ္ထ စ အနာဒီနဝဒဿနေန အဘိရတော မဂသဒိသော၊ သော နိဗ္ဗာနံ ဝိရာဓယိ၊ သော နိဗ္ဗာနာ သုဝိဒူရဝိဒူရေ ဋ္ဌိတော။

ယော စ ပပဉ္ဇံ ဟိတ္ဝာနာတိ ယော ပန ပုဂ္ဂလော တဏ္ဍာပပဉ္ဇံ[၁] ပဟာယ တဒဘာဝတော နိပ္ပပဉ္ဇဿ နိဗ္ဗာနဿ ပထေ အဓိဂမုပါယေ အရိယမဂ္ဂေ **ရတော** ဘာဝနာဘိသမယေ အဘိရတော၊ သော နိဗ္ဗာနံ **အာရာဓယိ** သာဓေသိ[၂] အဓိဂစ္ဆိတိ အတ္ထော။

အထေကဒိဝသံ ထေရော အတ္တနော ကနိဋ္ဌဘာတိကဿ ရေဝတတ္ထေရဿ ကဏ္ဍကနိစိတခဒိရရုက္ခသဉ္ဇနေ နိရုဒကကန္တာရေ ဝါသံ ဒိသ္ဝာ တံ ပသံသန္တော "**ဂါမေ ဝါ**"တိအာဒိကာ ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ။ တတ္ထ **ဂါမေ ဝါ**တိ ကိဉ္ဇာပိ အရဟန္တော ဂါမန္တေ ကာယဝိဝေကံ နလဘန္တိ၊ စိတ္တဝိဝေကံ ပန လဘန္တေဝ။ တေသံ ဟိ ဒိဗ္ဗပဋိဘာဂါနိပိ အာရမ္မဏာနိ စိတ္တံ စာလေတုံ နသက္ကောန္တိ၊ တသ္မာ ဂါမေ ဝါ ဟောတု အရညာဒီသု အညတရံ ဝါ၊ **ယတ္ထ အရဟန္တော ဝိဟရန္တိ၊ တံ ဘူမိရာမဏေယျကန္တိ** သော ဘူမိပ္ပဒေသော ရမဏီယော ဧဝါတိ အတ္ထော။

အရညာနီတိ သုပုပ္ဖိတတရုသဏ္ဍမဏ္ဍိတာနိ ဝိမလသလိလာသယသမ္ပန္နာနိ အရညာနိ ရမဏီယာနီတိ သမ္ဗန္ဓော။ **ယတ္ထာ**တိ ယေသု အရညေသု ဝိကသိ-တေသု ဝိယ ရမမာနေသု ကာမပက္ခိကော ကာမဂဝေသကော **ဇနော** နရမတိ။ **ဝိတရာဂါ**တိ ဝိဂတရာဂါ ပန ခီဏာသဝါ ဘမရမဓုကရာ ဝိယ

၁-တဏ္ဍာဒိပပဉ္ဇံ (?) ၂-သာဓယိ (သီ)

ပဒုမဝနေသု တထာရူပေသု အရညေသု ရမိဿန္တိ။ **နတေ ကာမဂဝေသိ-နော**တိ ယသ္မာ တေ ဝိတရာဂါ ကာမဂဝေသိနော န ဟောန္တိ အတ္ထော။

ပုန ထေရော ရာဓံ နာမ ဒုဂ္ဂတဗြာဟ္မဏံ အနုကမ္ပာယ ပဗ္ဗာဇေတ္ဝာ ဥပ-သမ္ပာဒေတ္ဝာ တမေဝ ပဏ္ဍာသမဏ္ဍံ ဂတ္ဝာ ဝိစရန္တော ဧကဒိဝသံ တာသ စ သုဗ္ဗစဘာဝေန တုဿိတ္ဝာ ဩဝါဒံ ဒေန္တော "**နိဗိနံဝါ**"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **နိဗိနံဝါ**တိ တတ္ထ တတ္ထ နိဒဟိတ္ဝာ ဌပိတာနံ ဟိရညသုဝဏ္ဏာဒိပူရာနံ နိဓိကုမ္ဘိနံ။ **ပဝတ္တာရန္တိ** ကိစ္ဆဇီဝိကေ ဒုဂ္ဂတမနုဿေ အနုကမ္ပံ ကတ္ဝာ "ဟိတေ သုခေန ဇီဝိတုံ ဥပါယံ ဒဿေဿာမီ"တိ နိဓိဋ္ဌာနံ နေတ္ဝာ ဟတ္ထံ ပသာရေတ္ဝာ "ဣမံ ဂဟေတ္ဝာ သုခံ ဇီဝါဟီ"တိ အာစိက္ခိတ္ဝာရံ ဝိယ။ **ဝဇ္ဇ-ဒဿိန**န္တိ ဒ္ဝေ ဝဇ္ဇဒဿိနော—"ဣမိနာ နံ အသာရပ္ပေန ဝါ ခလိတေန ဝါ သံဃမဇ္ဈေ နိဂ္ဂဏှိဿာမီ"တိ ရန္ဓဂဝေသကော စ အညာတံ ဥပေတုကာမော ဥတံ အဿာဒေန္တော သီလာဒိဂုဏ်ကာမတာယ တံ တံ ဝဇ္ဇံ ဩလောကေန္တော ဥလ္လုမ္ပနသဘာဝသဏ္ဌိတော စာတိ၊ အယံ ဣဓ အဓိပ္ပေတော။ ယထာ ဟိ ဒုဂ္ဂတမနုဿော "ဣမံ နိဓိ ဂဏှာဟီ"တိ နိဂ္ဂယှမာနော၀ိ နိဓိဒဿနေ ကောပံ န ကရောတိ၊ ပမုဒိတော၀ ဟောတိ၊ ဧဝံ ဧဝရူပေသု ပုဂ္ဂလေသု အသာရပ္ပံ ဝါ ခလိတံ ဝါ ဒိသ္ဝာ အာစိက္ခန္တေ ကောပေါ န ကာတဗ္ဗော၊ တုဋ္ဌစိတ္တေနေဝ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ "ဘန္တေ ပုနပိ မံ ဧဝရူပံ ဝဒေယျာထာ"တိ ပဝါရေတဗ္ဗမေဝ။ **နိဂ္ဂယှဝါဒိ**န္တိ ယော ဝဇ္ဇံ ဒိသ္ဝာ အယံ မေ သဒ္ဓိဝိဟာရိကော, အန္တေဝါသိကော, ဥပကာရကောတိ အစိန္တေတ္ဝာ ဝဇ္ဇာနုရူပံ တဇ္ဇေန္တော ပဏာမေန္တော ဒဏ္ဍ-ကမ္မံ ကရောန္တော သိက္ခာပေတိ၊ အယံ နိဂ္ဂယှဝါဒိ နာမ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝိယ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ "နိဂ္ဂယှ နိဂ္ဂယှာဟံ အာနန္ဒ ဝက္ခာမိ၊ ပဝယှ ပဝယှ အာနန္ဒ ဝက္ခာမိ၊ ယော သာရော သော ဌဿတီ"တိ[1]။ **မေတ္တာဝိ**န္တိ မေမ္မောဇပညာယ သမန္နာဂတံ။ **ဘဒ္ဒ**န္တိ ဧဝရူပံ ပတ္ထိတံ။ **ဘဒ္ဒ**တိ ပယိရုပါသေယျ။ တာဒိသံ ဟိ အာစရိယံ ဘဇမာနဿ အန္တေဝါသိကဿ သေယျော ဟောတိ၊ နပါပိယော၊ ဝုဗ္ဘိယေဝ ဟောတိ၊ နော ပရိဟာနိတိ အတ္ထော။

အထေကဒါ အဿဇိပုနဗ္ဗသုကေဟိ ကိဋာဂိရိသ္မိံ အာဝါသေ ဒုသိတေ သတ္ထာရာ အာဂန္တ္ဝာ အတ္တနော ပရိသာယ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနေန စ သဒ္ဓိံ တတ္ထ ဂတော ဓမ္မသေနာပတိ အဿဇိပုနဗ္ဗသုကသု ဩဝါဒံ အနာဒိယန္တေသု ဣမံ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ **ဩဝေဒေယျာ**တိ ဩဝါဒံ အနုသိဋ္ဌိံ ဒဒေယျ။ **အနု-သာသေယျာ**တိ တသ္မေဝ ပရိယာယဝစနံ။ အထ ဝါ ဥပ္ပန္နေ ဝတ္ထုသ္မိံ ဝဒန္တော

၁-မ ၃-၁၂၉-ဝိဇ္ဇေ။

ထေရဂါထာ-ဋ္ဌ ၂-၂၆

ဩဝဒတိ နာမ၊ အနုပ္ပန္နေ "အယသောပိ[1] တေ သိယာ"တိအာဒိ' အနာဂတံ ဥဒ္ဒိဿ ဝဒန္တော အနုသာသတိ နာမ။ သမ္မုခါ ဝဒန္တော ဝါ ဩဝဒတိ နာမ၊ ပရမ္မုခါ ဒူတံ, သာသနံ ဝါ ပေသေတ္ဝာ ဝဒန္တော အနုသာသတိ နာမ။ သကိ' ဝဒန္တော ဝါ ဩဝဒတိ[2] နာမ၊ ပုနပ္ပုနံ ဝဒန္တော အနုသာသတိ နာမ။ **အသဗ္ဘာ စာ**တိ အကုသလာ ဓမ္မာ စ နိဝါရယေ၊ ကုသလေ ဓမ္မေ စ ပတိဋ္ဌာပေယျာတိ အတ္ထော။ **သတံ ဟိ သော**တိ ဧဝရူပေါ ပုဂ္ဂလော သာဓူနံ ပိယော ဟောတိ။ ယေ ပန အသန္တာ အသပ္ပုရိသာ ဝိတိဏ္ဏပရလောကာ အာမိသစက္ခုကာ ဇီဝိကတ္ထာယ ပဗ္ဗဇိတာ၊ တေသံ သော ဩဝါဒကော အနုသာသကော "နတ္ဝံ အမှာကံ ဥပဇ္ဈာယော၊ နအာစရိယော၊ ကသ္မာ အမှေ ဝဒသိ"တိ ဧဝံ မုခသတ္တိဟိ ဝိဇ္ဈန္တာနံ အပ္ပိယော ဟောတိတိ။

"ယံ အာရဗ္ဘ သတ္ထာ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ သော ဧဝ ဥပနိဿယသမ္ပန္နော"တိ ဘိက္ခူသု ကထာယ သမုဋ္ဌိတာယ "နယိဒမေတ"န္တိ ဒဿေန္တော "**အညဿာ**"တိ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ **အညဿာ**တိ အတ္တနော ဘာဂိနေယ္ပံ ဒိဃနခပရိဗ္ဗာဇကံ သန္ဓာယာဟ[3]။ တဿ ဟိ သတ္ထာရာ ဝေဒနာပရိဂ္ဂဟသုတ္တေ[4] ဒေသိယမာနေ အယံ မဟာထေရော ဘာဝနာမဂ္ဂေ အဓိဂန္ဒာ သာဝကပါရမီဉာဏဿ မတ္ထကံ ပတ္တော။ **သောတ'မောဓေသိ'မတ္ထိကော**တိ သတ္ထာရံ ဗီဇယမာနော ဋ္ဌိတော အတ္ထိကော ဟုတ္ဝာ သုဿူသန္တော သောတံ ဩဒဟိ'။ **တံ မေ အမောဃံ သဝန**န္တိ တံ တထာ သုတံ သဝနံ မယ္ပံ အမောဃံ အဝဉ္ဇံ အဟောသိ၊ အဂ္ဂသာဝကေန ပတ္တဗ္ဗံ သမ္ပတ္တိနံ အဝဿယော အဟောသိ။ တေနာဟ "**ဝိမုတ္တောဒိ**"တိအာဒိ။

တတ္ထ **နေဝ ပုဗ္ဗေနိဝါသာယာ**တိ အတ္တနော ပရေသဉ္စ ပုဗ္ဗေနိဝါသ-ဇာနနဉာဏတ္ထာယ၊ ပဏိဓိ မေ နေဝ ဝိဇ္ဇတိတိ ယောဇနာ။ ပရိကမ္မ-ကရဏဝသေန တဒတ္ထံ စိတ္တပဏိဓာနမတ္တမ္ပိ နေဝတ္ထိ နေဝ အဟောသိတိ[5] အတ္ထော။ **စေတောပရိယာယာ**တိ စေတောပရိယဉာဏဿ။ **ဇုဒ္ဓိယာ**တိ ဇုဒ္ဓိဝိဓဉာဏဿ။ **စုတိယာ ဥပပတ္တိယာ**တိ သတ္တာနံ စုတိယာ ဥပပတ္တိယာ ၁ ဇာနနဉာဏာယ စုတူပပါတဉာဏတ္ထာယ။ **သောတဓာတုဝိသုဒ္ဓိယာ**တိ ဒိဗ္ဗသောတဉာဏဿ။ **ပဏိဓိ မေ နဝိဇ္ဇတိ**တိ ဇုမေသံ အဘိညာဝိသေသာနံ အတ္ထာယ ပရိကမ္မဝသေန စိတ္တဿ ပဏိဓိ စိတ္တာဘိနိဟာရော မေ နတ္ထိ နာဟောသိတိ အတ္ထော။ သဗ္ဗညုဂုဏာ ဝိယ ဟိ ဗုဒ္ဓါနံ အဂ္ဂမဂ္ဂါဓိဂမေနေဝ

၁-အယံ ဒေါသောပိ (သီ) ၂-သကိ' ဝါ ဝဒန္တော ဩဝဒတိ (သီ) ၃-သန္ဓာယ ဝဒတိ (သီ)
၄-မ ၂-၁၆ ဂ-ပိဋ္ဌေ၊ ၅-နဝိဇ္ဇတိတိ (သီ၊က)

သာဝကာနံ သဗ္ဗေ သာဝကဂုဏာ ဟတ္ထဂတာ ဟောန္တိ၊ နေ တေသံ အဓိဂမာယ ဝိသုံ ပရိကမ္မကရဏကိစ္စံ အတ္ထီတိ။

ရုက္ခမူလန္တိအာဒိကာ တိသော ဂါထာ ကပေါတကန္ဒရာယံ ဝိဟရန္တသ ယက္ခေန ပဟတကာလေ သမာပတ္တိဗလေန အတ္တနော နိဗ္ဗိကာရတာဒီပနဝသေန ဝုတ္တာ။ တတ္ထ **မုဏ္ဍောတိ** နဝေါရောပိတကေသော[၁]။ **သံဃာဋိပါရုတောတိ** သံဃာဋိံ ပါရုပိတ္ဝာ နိသိန္နော။ "သံဃာဋိယာ သုပါရုတော"တိ စ ပဌန္တိ။ **ပညာယ ဥတ္တမော ထေရောတိ** ထေရော ဟုတ္ဝာ ပညာယ ဥတ္တမော၊ သာဝကေသု ပညာယ သေဋ္ဌောတိ အတ္ထော။ **ဈာယတီတိ** အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနေန လက္ခဏူပနိဇ္ဈာနေန စ ဈာယတိ၊ ဗဟုလံ သမာပတ္တိဝိဟာရေန ဝိဟရတီတိ အတ္ထော။

ဥပေတော ဟောတိ တာဝဒေတိ ယဒါ ယက္ခေန သီသေ ပဟတော၊ တာဝဒေဝ **အဝိတက္ကံ** စတုတ္ထဇ္ဈာနိကဖလသမာပတ္တိံ သမာပန္နော အရိယေန တုဏ္ဍီဘာဝေန ဥပေတော သမန္နာဂတော အဟောသိ။ အတီတတ္ထေ ဟိ ဟောတီတိ ဣဒံ ဝတ္တမာနဝစနံ။

ပဗ္ဗတောဝ နေဝဓတီတိ မောဟက္ခယာ ဘိန္နသဗ္ဗကိလေသော **ဘိက္ခု**သော သေလမယပဗ္ဗတော ဝိယ **အစလော** သုပ္ပတိဋ္ဌိတော ဣဋ္ဌာဒိနာ[၂] ကေနစိ နေဝဓတိ၊ သဗ္ဗတ္ထ နိဗ္ဗိကာရော ဟောတီတိ အတ္ထော။

အထေကဒိဝသံ ထေရသ အသတိယာ နိဝါသနကဏ္ဏေ[၃] ဩလမ္ဗန္တေ အညတရော သာမဏေရော "ဘန္တေ ပရိမဏ္ဍလံ နိဝါသေတဗ္ဗ"န္တိ အာဟ။ တံ သုတ္ဝာ "ဘဒ္ဒံ တယာ သုဋ္ဌု ဝုတ္တ"န္တိ သိရသာ ဝိယ သမ္ပဋိစ္ဆန္တော တာဝဒေဝ ထောကံ အပက္ကမိတ္ဝာ[၄] ပရိမဏ္ဍလံ နိဝါသေတ္ဝာ "မာဒိသာနံ အယမ္ပိ ဒေါသောယေဝါ"တိ ဒသေန္တော "**အနဂ်ဏသာ**"တိ ဂါထမာဟ။

ပုန မရဏေ ဇီဝိတေ စ အတ္တနော သမစိတ္တတံ ဒသေန္တော "**နာဘိနန္ဒာမီ**"တိအာဒိနာ ဒွေ ဂါထာ ဝတ္ဝာ ပရေသံ ဓမ္မံ ကထေန္တော "**ဥဘယေန မိဒ**"န္တိ-အာဒိနာ ဂါထာဒွယမာဟ။ တတ္ထ **ဥဘယေနာ**တိ ဥဘယေသု၊ ဥဘောသု ကာလေသူတိ အတ္ထော။ **မိဒ**န္တိ မ-ကာရော ပဒသန္ဓိကရော။ ဣဒံ မရဏမေဝ, မရဏံ အတ္ထေဝ နာမ၊ အမရဏံ နာမ နတ္ထိ။ ကေသု ဥဘောသု ကာလေသူတိ

၁-ဝေါရောပိတကေသော (သီ)　　၂-ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌာဒိနာ (သီ)
၃-စီဝရကောဏေ (သီ)　　၄-ဥပက္ကမိတ္ဝာ (က)

အာဟ "**ပစ္ဆာ ဝါ ပုရေ ဝါ**"တိ၊ မဇ္ဈိမဝယဿ **ပစ္ဆာ ဝါ** ဇရာဇိဏ္ဏ-ကာလေ **ပုရေ ဝါ** ဒဟရကာလေ **မရဏမေဝ** မရဏံ ဧကန္တိကမေဝ။ တသ္မာ **ပဋိပဇ္ဇထ** သမ္မာ ပဋိပတ္တိံ ပူရေထ ဝိပ္ပဋိပဇ္ဇိတ္ဝာ **မာ ဝိနဿထ** အပါယေသု မဟာဒုက္ခံ မာနုဘဝထ။ **ခဏော ဝေါ မာ ဥပစ္စဂါ**တိ အဋ္ဌဟိ အက္ခဏေဟိ ဝိဝဇ္ဇိတော အယံ နဝမော ခဏော မာ တုမှေ အတိက္ကမီတိ အတ္ထော။

အထေကဒိဝသံ အာယသ္မန္တံ မဟာကောဋ္ဌိကံ ဒိသ္ဝာ တဿ ဂုဏံ ပကာသေန္တော "**ဥပသန္တော**"တိအာဒိနာ တိဿော ဂါထာ အဘာသိ။ တတ္ထ အနုဒ္ဒေသိကဝသေန "**ဓုနာတီ**"တိ ဝုတ္တမေဝတ္ထံ ပုန ထေရသန္ဓိဿိတံ ကတ္ဝာ ဝဒန္တော "**အပ္ပါသီ**"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **အပ္ပါသီ**တိ အခုနာ ပဟာသီတိ အတ္ထော။ **အနာယာသော**တိ အပရိဿမော၊ ကိလေသဒုက္ခ-ရဟိတောတိ အတ္ထော။ **ဝိပ္ပသန္ဓော အနာဝိလော**တိ ဝိပ္ပသန္ဓော အသဒ္ဓိယာဒိနံ အဘာဝေန သုဋ္ဌု ပသန္ဓစိတ္တော အနာဝိလသက်ပ္ပတာယ အနာဝိလော။

န ဝိဿသေတိ ဂါထာ ဒေဝဒတ္တံ သဒ္ဒဟိတ္ဝာ တဿ ဒိဋ္ဌိံ ရောစေတ္ဝာ ဌိတေ ဝဇ္ဇိပုတ္တကေ အာရဗ္ဘ ဝုတ္တာ။ တတ္ထ **န ဝိဿသေ**တိ ဝိဿဋ္ဌော န ဘဝေယျ၊ န သဒ္ဒဟေယျာတိ အတ္ထော။ **ဧကတိယေသူ**တိ ဧကစ္စေသု အနဝဋ္ဌိတသဘာဝေသု ပုထုဇ္ဇနေသု။ **ဝေ**န္တိ ယထာ တုမှေ "ဒေဝဒတ္တော သမ္မာ ပဋိပန္ဓော"တိ ဝိဿာသံ အာပဇ္ဇိတ္ထ၊ ဧဝံ။ **အဂါရိသူ**တိ ဂဟဋ္ဌေသု။ **သာဓူပိ ဟုတ္ဝာနာ**တိ ယသ္မာ ပုထုဇ္ဇနဘာဝေါ နာမ အဿပိဋ္ဌေ ဌပိတကုမ္ဘဏ္ဍံ ဝိယ ထုသရာသိမှိ နိခါတခါဏုကံ ဝိယ စ ၁ အနဝဋ္ဌိတော၊ တသ္မာ ဧကစ္စေ အာဒိတော သာဓူ ဟုတ္ဝာ ဌိတာပိ ပစ္ဆာ အသာဓူ ဟောန္တိ။ ယထာ ဒေဝဒတ္တော ပုဗ္ဗေ သီလသမ္ပန္ဓော အဘိညာသမာပတ္တိလာဘီ ဟုတ္ဝာ လာဘသက္ကာရပကတော ဇ္ဇဒါနိ ပရိဟီနဝိသေသော ဆိန္ဒပက္ခကာကော ဝိယ အာပါယိကော ဇာတော၊ တသ္မာ တာဒိသော ဒိဋ္ဌမတ္တေန "သာဓူ"တိ န ဝိဿာသိတဗ္ဗော။ ဧကစ္စေ ပန ကလျာဏမိတ္တသံသဂ္ဂါဘာဝေန အာဒိတော အသာဓူ ဟုတ္ဝာပိ ပစ္ဆာ ကလျာဏသံသဂ္ဂေန သာဓူ ဟောန္တိယေဝ၊ တသ္မာ ဒေဝဒတ္တသဒိသေ သာဓု-ပတိရူပေ "သာဓူ"တိ န ဝိဿာသေယျာတိ အတ္ထော။

ယေသံ ကာမစ္ဆန္ဒာဒယော စိတ္တုပက္ကိလေသာ အဝိဂတာ၊ တေ အသာဓူ။ ယေသံ တေ ဝိဂတာ၊ တေ သာဓူတိ ဒဿေတုံ "**ကာမစ္ဆန္ဒော**"တိ ဂါထံ ဝတ္ဝာ အသာဓာရဏတော ဥက္ကံသဂတံ သာဓုလက္ခဏံ ဒဿေတုံ "**ယဿ သက္ကရိယမာနဿာ**"တိအာဒိနာ ဂါထာဒွယံ ဝုတ္တံ။

အသာဓာရဏာတော ပန ဥက္ကံသဂတံ ဒဿေတုံ သတ္ထာရံ အတ္တာနဉ္စ ဥဒါဟရန္တော **"မဟာသမုဒ္ဒေါ"**တိအာဒိကာ ဂါထာ အဘာသိ။ တတ္ထ **မဟာသမုဒ္ဒေါ**တိ အယံ မဟာသမုဒ္ဒေါ မဟာပထဝီ **သေလော** ပဗ္ဗတော ပုရတ္ထိမာဒိဘေဒတော အနိလော စ အတ္တနော အစေတနာဘာဝေန ဣဒ္ဓာနိဋ္ဌံ သဟန္တိ၊ န ပဋိသံဟိနဗလေန၊ သတ္ထာ ပန ယသာ အရဟတ္တုပ္ပတ္တိယာ ဝသေန ဥတ္တမေ တာဒိဘာဝေ ဋ္ဌတော ဣဒ္ဓာဒိသု သဗ္ဗတ္ထ သမော နိဗ္ဗိကာရော၊ တသာ **သတ္ထု ဝရဝိမုတ္တိယာ** အဂ္ဂဖလဝိမုတ္တိယာ တေ မဟာသမုဒ္ဒါဒယော **ဥပမာယ** ဥပမာဘာဝေန **နာ ယုဇ္ဇန္တိ** ကလဘာဂမ္ပိ နာ ဥပေန္တိတိ အတ္ထော။

စက္ခာနုဝတ္တကောတိ သတ္ထာရာ ဝတ္တိတသ္မ ဓမ္မစက္ကသ္မ အနုဝတ္တကော။ **ထေရော**တိ အသေက္ခေဟိ သီလက္ခန္ဓာဒီဟိ သမန္နာဂတေန ထေရော။ **မဟာ-ဉာဏီ**တိ မဟာပညော။ **သမာဟိတော**တိ ဥပစာရပ္ပနာသမာဓိနာ အနုတ္တရ-သမာဓိနာ စ သမာဟိတော။ **ပဏိပဇ္ဇိသမာနော**တိ ဣဒ္ဓာဒိအာရမ္မဏ-သန္နိပါတေ နိဗ္ဗိကာရတာယ ပဏိဓိယာ အာပေန အဂ္ဂိနာ စ သဒိသဝုတ္တိ-ကော။ တေနာဟ **''နာ ရဇ္ဇတိ နာ ဒုဿတီ''**တိ။

ပညာပါရမိတံ ပတ္တောတိ သာဝကဉာဏသ္မ ပါရမိံ ပါရကောဋ္ဌိံ ပတ္တော။ **မဟာဗုဒ္ဓီ**တိ မဟာပုထုဟာသဇဝနတိက္ခိန္ဒြိယတာဝပုတ္တာယ မဟတိယာ ဗုဒ္ဓိယာ ပညာယ သမန္နာဂတော။ **မဟာမတီ**တိ ဓမ္မန္ဒယဝေဒိတသမ္ပါတာယ မဟတိယာ နယဂ္ဂါဟမတိယာ သမန္နာဂတော။ ယေ ဟိ တေ စတုဗ္ဗိဓာ သောဋ္ဌသဝိဓာ စတုစတ္တာလိသဝိဓာ တေသတ္တတိဝိဓာ စ ပညပ္ပဘေဒါ၊ တေသံ သဗ္ဗသော အနဝသေသာနံ အဓိဂတတ္တာ မဟာပညတာဒိဝိသေသယောဂတော စ အယံ မဟာထေရော သာတိသယံ "မဟာဗုဒ္ဓိ"တိ ဝတ္တုမ္ဘတံ အရဟတိ။ ယထာဟ ဘဂဝါ—

> "ပဏ္ဍိတော ဘိက္ခဝေ သာရိပုတ္တော၊ မဟာပညော ဘိက္ခဝေ သာရိပုတ္တော၊ ပုထုပညော ဘိက္ခဝေ သာရိပုတ္တော၊ ဟာသပညော ဘိက္ခဝေ သာရိပုတ္တော၊ ဇဝနပညော ဘိက္ခဝေ သာရိပုတ္တော၊ တိက္ခပညော ဘိက္ခဝေ သာရိပုတ္တော၊ နိဗ္ဗေဓိကပညော ဘိက္ခဝေ သာရိပုတ္တော"တိအာဒိ[1]။

တတ္ထာယံ ပဏ္ဍိတဘာဝါဒိနံ ဝိဘာဂဝိဘာဝနာ။ ဓာတုကုသလတာ, အာယတနကုသလတာ, ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကုသလတာ, ဌာနာဌာနကုသလတာတိ

၁-မ ၃-၇၅-ဝိဋ္ဌေ။

ဗ္ဗမေဟိ စတူဟိ ကာရဏေဟိ ပဏ္ဍိတော။ မဟာပညတာဒီနံ ဝိဘာဂဒဿနေ အယံ ပါဋ္ဌိ—

"ကတမာ မဟာပညာ—မဟန္တေ အတ္ထေ ပရိဂ္ဂဏ္ဍာတီတိ မဟာပညာ၊ မဟန္တေ ဓမ္မေ ပရိဂ္ဂဏ္ဍာတီတိ မဟာပညာ၊ မဟန္တာ နိရုတ္တိယော ပရိဂ္ဂဏ္ဍာတီတိ မဟာပညာ၊ မဟန္တာနိ ပဋိဘာနာနိ ပရိဂ္ဂဏ္ဍာတီတိ မဟာပညာ၊ မဟန္တေ သီလက္ခန္ဓေ ပရိဂ္ဂဏ္ဍာတီတိ မဟာပညာ၊ မဟန္တေ သမာဓိက္ခန္ဓေ ပရိဂ္ဂဏ္ဍာတီတိ မဟာပညာ၊ မဟန္တေ ပညာက္ခန္ဓေ ပရိဂ္ဂဏ္ဍာတီတိ မဟာပညာ၊ မဟန္တေ ဝိမုတ္တိက္ခန္ဓေ ပရိဂ္ဂဏ္ဍာတီတိ မဟာပညာ၊ မဟန္တေ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနက္ခန္ဓေ ပရိဂ္ဂဏ္ဍာတီတိ မဟာပညာ၊ မဟန္တာနိ ဌာနာဌာနာနိ ပရိဂ္ဂဏ္ဍာတီတိ မဟာပညာ၊ မဟန္တာ ဝိဟာရသမာပတ္တိယော ပရိဂ္ဂဏ္ဍာတီတိ မဟာပညာ၊ မဟန္တာနိ အရိယသစ္စာနိ ပရိဂ္ဂဏ္ဍာတီတိ မဟာပညာ၊ မဟန္တေ သတိပဋ္ဌာနေ ပရိဂ္ဂဏ္ဍာတီတိ မဟာပညာ၊ မဟန္တေ သမ္မပ္ပဓာနေ ပရိဂ္ဂဏ္ဍာတီတိ မဟာပညာ၊ မဟန္တေ ဣဒ္ဓိပါဒေ ပရိဂ္ဂဏ္ဍာတီတိ မဟာပညာ၊ မဟန္တာနိ ဣန္ဒြိယာနိ ပရိဂ္ဂဏ္ဍာတီတိ မဟာပညာ၊ မဟန္တာနိ ဗလာနိ ပရိဂ္ဂဏ္ဍာတီတိ မဟာပညာ၊ မဟန္တေ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ ပရိဂ္ဂဏ္ဍာတီတိ မဟာပညာ၊ မဟန္တေ အရိယမဂ္ဂေ ပရိဂ္ဂဏ္ဍာတီတိ မဟာပညာ၊ မဟန္တာနိ သာမညဖလာနိ ပရိဂ္ဂဏ္ဍာတီတိ မဟာပညာ၊ မဟန္တာ အဘိညာယော ပရိဂ္ဂဏ္ဍာတီတိ မဟာပညာ၊ မဟန္တံ ပရမတ္ထံ နိဗ္ဗာနံ ပရိဂ္ဂဏ္ဍာတီတိ မဟာပညာ။

ကတမာ ပုထုပညာ—ပုထုနာနာခန္ဓေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ ပုထုပညာ၊ ပုထုနာနာဓာတူသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ ပုထုပညာ၊ ပုထုနာနာအာယတနေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ ပုထုပညာ၊ ပုထုနာနာပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ ပုထုပညာ၊ ပုထုနာနာသုညတမနုပလဗ္ဘေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ ပုထုပညာ၊ ပုထုနာနာအတ္ထေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ ပုထုပညာ၊ ပုထုနာနာဓမ္မေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ ပုထုပညာ၊ ပုထုနာနာနိရုတ္တီသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ ပုထုပညာ၊ ပုထုနာနာပဋိဘာနေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ ပုထုပညာ၊ ပုထုနာနာသီလက္ခန္ဓေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ ပုထုပညာ၊ ပုထုနာနာသမာဓိက္ခန္ဓေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ ပုထုပညာ၊ ပုထုနာနာပညာက္ခန္ဓေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ ပုထုပညာ၊ ပုထုနာနာဝိမုတ္တိက္ခန္ဓေသု

ဉာဏံ ပဝတ္တတိတိ ပုထုပညာ၊ ပုထုနာနာဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနက္ခန္ဓေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတိတိ ပုထုပညာ၊ ပုထုနာနာဓာတုနာနာဓာတုယေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတိတိ ပုထုပညာ၊ ပုထုနာနာဝိဟာရသမာပတ္တိသု ဉာဏံ ပဝတ္တတိတိ ပုထုပညာ၊ ပုထုနာနာအရိယသစ္စေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတိတိ ပုထုပညာ၊ ပုထုနာနာသတိပဋ္ဌာနေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတိတိ ပုထုပညာ၊ ပုထုနာနာသမ္မပ္ပဓာနေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတိတိ ပုထုပညာ၊ ပုထုနာနာဣဒ္ဓိပါဒေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတိတိ ပုထုပညာ၊ ပုထုနာနာဣန္ဒြိယေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတိတိ ပုထုပညာ၊ ပုထုနာနာဗလေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတိတိ ပုထုပညာ၊ ပုထုနာနာဗောဇ္ဈင်္ဂေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတိတိ ပုထုပညာ၊ ပုထုနာနာအရိယမဂ္ဂေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတိတိ ပုထုပညာ၊ ပုထုနာနာသာမညဖလေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတိတိ ပုထုပညာ၊ ပုထုနာနာအဘိညာသု ဉာဏံ ပဝတ္တတိတိ ပုထုပညာ၊ ပုထုဇ္ဇနသာဓာရဏေ ဓမ္မေ အတိက္ကမ္မ ပရမတ္ထေ နိဗ္ဗာနေ ဉာဏံ ပဝတ္တတိတိ ပုထုပညာ။

ကတမာ ဟာသပညာ—ဒုဓေကစ္စော ဟာသဗဟုလော ဝေဒဗဟုလော တုဋ္ဌိဗဟုလော ပါမောဇ္ဇဗဟုလော သီလာနိ ပရိပူရေတိတိ ဟာသပညာ၊ ဟာသဗဟုလော။ပ။ ပါမောဇ္ဇဗဟုလော ဒုန္နိယသံဝရံ ပရိပူရေတိတိ ဟာသပညာ၊ ဟာသဗဟုလော။ပ။ပါမောဇ္ဇ-ဗဟုလော ဘောဇနေ မတ္တညုတံ ပရိပူရေတိတိ ဟာသပညာ၊ ဟာသ-ဗဟုလော။ပ။ ပါမောဇ္ဇဗဟုလော ဇာဂရိယာနုယောဂံ ပရိပူရေတိတိ ဟာသပညာ၊ ဟာသဗဟုလော။ပ။ပါမောဇ္ဇဗဟုလော သီလက္ခန္ဓံ။ပ။ သမာဓိက္ခန္ဓံ။ ပညာက္ခန္ဓံ။ ဝိမုတ္တိက္ခန္ဓံ။ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနက္ခန္ဓံ ပရိ-ပူရေတိတိ။ပ။ ပဋိဝိဇ္ဈတိတိ။ ဝိဟာရသမာပတ္တိယော ပရိပူရေတိတိ။ အရိယသစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈတိတိ။ သတိပဋ္ဌာနေ ဘာဝေတိတိ။ သမ္မပ္ပ-ဓာနေ ဘာဝေတိတိ။ ဒုဋ္ဌိပါဒေ ဘာဝေတိတိ။ ဒုန္နိယာနိ ဘာဝေ-တိတိ။ ဗလာနိ ဘာဝေတိတိ။ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ ဘာဝေတိတိ။ အရိယမဂ္ဂံ ဘာဝေတိတိ။ပ။ သာမညဖလာနိ သစ္ဆိကရောတိတိ ဟာသပညာ၊ ဟာသဗဟုလော ဝေဒဗဟုလော တုဋ္ဌိဗဟုလော ပါမောဇ္ဇဗဟုလော အဘိညာယော ပဋိဝိဇ္ဈတိတိ ဟာသပညာ၊ ဟာသဗဟုလော ဝေဒ-ဗဟုလော တုဋ္ဌိဗဟုလော ပါမောဇ္ဇဗဟုလော ပရမတ္ထံ နိဗ္ဗာနံ သစ္ဆိကရောတိတိ ဟာသပညာ။

ကတမာ ဇဝနပညာ—ယံ ကိဉ္စိ ရူပံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ။ပ။ ယံ ဒုရေ သန္တိကေ ဝါ၊ သဗ္ဗံ ရူပံ အနိစ္စတော ဒိပ္ပံ ဇဝတိတိ ဇဝန-ပညာ၊ ဒုက္ခတော ဒိပ္ပံ ဇဝတိတိ ဇဝနပညာ၊ အနတ္တတော ဒိပ္ပံ ဇဝ-တိတိ ဇဝနပညာ၊ ယာ ကာစိ ဝေဒနာ။ပ။ ယံ ကိဉ္စိ ဝိညာဏံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ။ပ။ သဗ္ဗံ ဝိညာဏံ အနိစ္စတော ဒိပ္ပံ ဇဝတိတိ ဇဝနပညာ၊ ဒုက္ခတော ဒိပ္ပံ ဇဝတိတိ ဇဝနပညာ၊ အနတ္တ-တော ဒိပ္ပံ ဇဝတိတိ ဇဝနပညာ။ စက္ခု။ပ။ ဇရာမရဏံ အတီတာ-နာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ။ အနိစ္စတော ဒိပ္ပံ ဇဝတိတိ ဇဝနပညာ၊ ဒုက္ခတော ဒိပ္ပံ ဇဝတိတိ ဇဝနပညာ၊ အနတ္တတော ဒိပ္ပံ ဇဝတိတိ ဇဝနပညာ။

ရူပံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေန ဒုက္ခံ ဘယဋ္ဌေန အနတ္တာ အသာရကဋ္ဌေနာတိ တုလယိတ္ဝာ တီရယိတ္ဝာ ဝိဘာဝ-ယိတ္ဝာ ဝိဘူတံ ကတ္ဝာ ရူပနိရောဓေ နိဗ္ဗာနေ ဒိပ္ပံ ဇဝတိတိ ဇဝန-ပညာ။ပ။ ဝေဒနာ။ပ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ။ စက္ခု။ပ။ ဇရာမရဏံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေန ဒုက္ခံ ဘယဋ္ဌေန အနတ္တာ အသာရကဋ္ဌေနာတိ တုလယိတ္ဝာ တီရယိတ္ဝာ ဝိဘာဝ-ယိတ္ဝာ ဝိဘူတံ ကတ္ဝာ ဇရာမရဏနိရောဓေ နိဗ္ဗာနေ ဒိပ္ပံ ဇဝတိတိ ဇဝနပညာ။

ရူပံ အဘိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အနိစ္စံ သခ်ံတံ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ ခယဓမ္မံ ဝယဓမ္မံ ဝိရာဂဓမ္မံ နိရောဓဓမ္မန္တိ တုလယိတ္ဝာ တီရယိတ္ဝာ ဝိဘာဝ-ယိတ္ဝာ ဝိဘူတံ ကတ္ဝာ ရူပနိရောဓေ ဒိပ္ပံ ဇဝတိတိ ဇဝနပညာ။ ဝေဒနာ။ပ။သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ။ စက္ခု။ပ။ ဇရာမရဏံ အတီ-တာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အနိစ္စံ သခ်ံတံ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ ခယဓမ္မံ ဝယဓမ္မံ ဝိရာဂဓမ္မံ နိရောဓဓမ္မန္တိ တုလယိတ္ဝာ တီရယိတ္ဝာ ဝိဘာဝယိတ္ဝာ ဝိဘူတံ ကတ္ဝာ ဇရာမရ(ဏ)နိရောဓေ နိဗ္ဗာနေ ဒိပ္ပံ ဇဝတိတိ ဇဝနပညာ။

ကတမာ တိက္ခပညာ—ဒိပ္ပံ ကိလေသေ ဆိန္ဒတိတိ တိက္ခပညာ၊ ဥပ္ပန္နံ ကာမဝိတက္ကံ နာဓိဝါသေတိ ပဇဟတိ ဝိနောဒေတိ ဗျန္တီ-ကရောတိ အနဘာဝံ ဂမေတိတိ တိက္ခပညာ၊ ဥပ္ပန္နံ ဗျာပါဒဝိတက္ကံ နာဓိဝါသေတိ ပဇဟတိ ဝိနောဒေတိ ဗျန္တီကရောတိ အနဘာဝံ ဂမေတိတိ တိက္ခပညာ၊ ဥပ္ပန္နံ ဝိဟိ°သာဝိတက္ကံ နာဓိဝါသေတိ။ပ။ ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နေ ပါပကေ အကုသလေ ဓမ္မေ နာဓိဝါသေတိ ပဇဟတိ

ဝိနောဒေတိ ဗျန္တီကရောတိ အနဘာဝံ ဂမေတိတိ တိက္ခပညာ၊ ဥပ္ပန္နံ ရာဂံ နာဓိဝါသေတိ ပဇဟတိ ဝိနောဒေတိ ဗျန္တီကရောတိ အနဘာဝံ ဂမေတိတိ တိက္ခပညာ၊ ဥုပ္ပန္နံ ဒေါသံ။ပ။ ဥပ္ပန္နံ မောဟံ။ ဥပ္ပန္နံ ကောဓံ။ ဥပ္ပန္နံ ဥပနာဟံ။ မက္ခံ။ ပဠာသံ။ ဣဿံ။ မစ္ဆရိယံ။ မာယံ။ သာဌေယျံ။ ထမ္ဘံ။ သာရမ္ဘံ။ မာနံ။ အတိမာနံ။ မဒံ။ ပမာဒံ။ သဗ္ဗေ ကိလေသေ။ သဗ္ဗေ ဒုစ္စရိတေ။ သဗ္ဗေ အဘိသင်္ခါရေ။ပ။ သဗ္ဗေ ဘဝဂါမိကမ္မေ နာဓိဝါသေတိ ပဇဟတိ ဝိနောဒေတိ ဗျန္တီကရောတိ အနဘာဝံ ဂမေတိတိ တိက္ခပညာ၊ ဧကသ္မိံ အာသနေ စတ္တာရော စ အရိယမဂ္ဂါ စတ္တာရိ သာမညဖလာနိ စတသ္ဿော ပဋိသမ္ဘိဒါယော ဆ အဘိညာယော အဓိဂတာ ဟောန္တိ သစ္ဆိကတာ ဖဿိတာ ပညာယာတိ တိက္ခပညာ။

ကတမာ နိဗ္ဗေဓိကပညာ—ဣဓေကစ္စော သဗ္ဗသင်္ခါရေသု ဥဗ္ဗေဂဗဟုလော ဟောတိ ဥတ္တာသဗဟုလော ဥက္ကဏ္ဌနဗဟုလော အရတိဗဟုလော အနဘိရတိဗဟုလော ဗဟိမုခေါ န ရမတိ သဗ္ဗသင်္ခါရေသု၊ အနိဗ္ဗိဒ္ဓပုဗ္ဗံ အပဒါလိတပုဗ္ဗံ လောဘက္ခန္ဓံ နိဗ္ဗိဒ္ဓတိ ပဒါလေတိတိ နိဗ္ဗေဓိကပညာ၊ အနိဗ္ဗိဒ္ဓပုဗ္ဗံ အပဒါလိတပုဗ္ဗံ ဒေါသက္ခန္ဓံ နိဗ္ဗိဒ္ဓတိ ပဒါလေတိတိ နိဗ္ဗေဓိကပညာ၊ အနိဗ္ဗိဒ္ဓပုဗ္ဗံ အပဒါလိတပုဗ္ဗံ မောဟက္ခန္ဓံ နိဗ္ဗိဒ္ဓတိ ပဒါလေတိတိ နိဗ္ဗေဓိကပညာ၊ အနိဗ္ဗိဒ္ဓပုဗ္ဗံ အပဒါလိတပုဗ္ဗံ ကောဓံ။ပ။ ဥပနာဟံ။ပ။ သဗ္ဗေ ဘဝဂါမိကမ္မေ နိဗ္ဗိဒ္ဓတိ ပဒါလေတိတိ နိဗ္ဗေဓိကပညာ”တိ။

ဧဝံ ယထာဝုတ္တဝိဘာဂါယ မဟတိယာ ပညာယ သမန္နာဂတတ္တာ “မဟာဗုဒ္ဓိ”တိ ဝုတ္တံ။

အဝိစ အနုပဒဓမ္မဝိပဿနာဝသေနာဝိ ဣမသ္မာ ထေရသ္မာ မဟာပညတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ—

“သာရိပုတ္တော ဘိက္ခဝေ အမုမာသံ အနုပဒဓမ္မဝိပဿနံ ဝိပဿတိ။ တတြိဒံ ဘိက္ခဝေ သာရိပုတ္တသ္သ အနုပဒဓမ္မဝိပဿနာယ ဟောတိ။

ဣဓ ဘိက္ခဝေ သာရိပုတ္တော ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ၊ပ။ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ယေ စ ပဌမေ ဈာနေ ဓမ္မာ ဝိတက္ကော စ။ပ။ စိတ္တေကဂ္ဂတာ စ ဖဿော ဝေဒနာ သညာ စေတနာ စိတ္တံ

၁-ခ ၉-၁၇၉-ပိဋ္ဌာဒီသု။

ဆန္ဒော အဓိမောက္ခော ဝိရိယံ သတိ ဥပေက္ခာ မနသိကာရော။ ဤာဿ ဓမ္မာ အနုပဒဝဝတ္ထိတာ ဟောန္တိ၊ ဤာဿ ဓမ္မာ ဝိဒိတာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဝိဒိတာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ဝိဒိတာ အဗ္ဘတ္ထံ ဂစ္ဆန္တိ။ သော ဧဝံ ပဇာနာတိ 'ဧဝံ ကိရ မေ ဓမ္မာ အဟုတ္ဝာ သမ္ဘောန္တိ၊ ဟုတ္ဝာ ပဋိ-ဝေန္တိ'တိ။ သော တေသု ဓမ္မေသု အနုပါယော အနပါယော အနိဿိတော အပ္ပဋိဗဒ္ဓေါ ဝိပ္ပမုတ္တော ဝိသံယုတ္တော ဝိမရိယာ-ဒီကတေန စေတသာ ဝိဟရတိ၊ သော "အတ္ထိ ဥတ္တရိ နိဿရဏ"န္တိ ပဇာနာတိ။ တဗ္ဗဟုလီကာရာ အတ္ထိတ္ဝေဝဿ ဟောတိ[၁]။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ သာရိပုတ္တော ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝူပသမာ။ပ။ ဒုတိယံ ဈာနံ။ တတိယံ ဈာနံ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ အာကာသာနဉ္ဇာယတနံ။ ဝိညာဏဉ္ဇာယတနံ။ အာကိဉ္ဇညာယတနံ။ သဗ္ဗသော အာကိဉ္ဇညာယတနံ သမတိက္ကမ္မ နေဝသညာနာသညာ-ယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ သော တာယ သမာပတ္တိယာ သတော ဝုဋ္ဌဟတိ၊ သော တာယ သမာပတ္တိယာ သတော ဝုဋ္ဌဟိတ္ဝာ ယေ ဓမ္မာ အတီတာ နိရုဒ္ဓါ ဝိပရိဏတာ၊ တေ ဓမ္မေ သမနု-ပဿတိ "ဧဝံ ကိရ မေ ဓမ္မာ အဟုတ္ဝာ သမ္ဘောန္တိ၊ ဟုတ္ဝာ ပဋိ-ဝေန္တိ"တိ။ သော တေသု ဓမ္မေသု အနုပါယော အနပါယော အနိဿိတော အပ္ပဋိဗဒ္ဓေါ ဝိပ္ပမုတ္တော ဝိသံယုတ္တော ဝိမရိယာဒီ-ကတေန စေတသာ ဝိဟရတိ၊ သော "အတ္ထိ ဥတ္တရိ နိဿရဏ"န္တိ ပဇာနာတိ။ တဗ္ဗဟုလီကာရာ အတ္ထိတ္ဝေဝဿ ဟောတိ[၁]။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ သာရိပုတ္တော သဗ္ဗသော နေဝသညာ-နာသညာယတနံ သမတိက္ကမ္မ သညာဝေဒယိတနိရောဓံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ ပညာယ စဿ ဒိသ္ဝာ အာသဝါ ပရိက္ခီဏာ ဟောန္တိ။ သော တာယ သမာပတ္တိယာ သတော ဝုဋ္ဌဟတိ၊ သော တာယ သမာပတ္တိယာ သတော ဝုဋ္ဌဟိတ္ဝာ ယေ ဓမ္မာ အတီတာ နိရုဒ္ဓါ ဝိပရိဏတာ၊ တေ ဓမ္မေ သမနုပဿတိ "ဧဝံ ကိရ မေ ဓမ္မာ အဟုတ္ဝာ သမ္ဘောန္တိ၊ ဟုတ္ဝာ ပဋိဝေန္တိ"တိ။ သော တေသု ဓမ္မေသု အနုပါယော အနပါယော အနိဿိတော အပ္ပဋိဗဒ္ဓေါ ဝိပ္ပမုတ္တော ဝိသံယုတ္တော ဝိမရိယာဒီကတေန စေတသာ ဝိဟရတိ၊ သော "နတ္ထိ

၁-ဟောန္တိ (က)

ဥတ္တရိ နိဿရဏ''န္တိ ပဇာနာတိ။ တဗ္ဗဟုလီကာရာ နတ္ထိတ္ဘေဝဿ ဟောတိ။

ယံ ခေါ တံ ဘိက္ခဝေ သမ္မာ ဝဒမာနော ဝဒေယျ "ဝသိပ္ပတ္တော ပါရမိပ္ပတ္တော အရိယသ္မိံ သီလသ္မိံ၊ ဝသိပ္ပတ္တော ပါရမိပ္ပတ္တော အရိယသ္မိံ သမာဓိသ္မိံ၊ ဝသိပ္ပတ္တော ပါရမိပ္ပတ္တော အရိယာယ ပညာယ၊ ဝသိပ္ပတ္တော ပါရမိပ္ပတ္တော အရိယာယ ဝိမုတ္တိယာ''တိ။ သာရိပုတ္တမေဝေတံ သမ္မာ ဝဒမာနော ဝဒေယျာ"တိ[၁]။

ဧဝံ မဟာပုထုဟာသဇဝနတိက္ခနိဗ္ဗေဓိကဘာဝပ္ပတ္တာယ မဟတိယာ ဗုဒ္ဓိယာ သမန္နာဂတတ္တာ ထေရော မဟာဗုဒ္ဓီတိ အတ္ထော။ ဓမ္မန္ဓယဝေဒိတာ ပနဿ သမ္ပသာဒနီယသုတ္တေန[၂] ဒီပေတဗ္ဗာ။ တတ္ထ ဟိ သဗ္ဗညုတညာဏသဒိသော ထေရဿ နယဂ္ဂါဟော ဝုတ္တော။ **အဇဋ္ဌော ဇဋ္ဌသမာနော**တိ သာဝကေသု ပညာယ ဥက္ကံသဂတတ္တာ သဗ္ဗထာပိ အဇဋ္ဌော သမာနော ပရမပ္ပိစ္ဆတာယ အတ္တာနံ အဇာနန္တံ ဝိယ ကတ္ဝာ ဒဿနေန ဇဋ္ဌသဒိသော မန္ဒသရိက္ခော ကိလေသပရိဋ္ဌာဟာဘာဝေန **နိဗ္ဗုတော** သီတိဘူတော **သဒါ စရတိ** နိစ္စံ ဝိဟရတီတိ အတ္ထော။

ပရိစိဏ္ဏောတိ ဂါထာ ထေရေန အတ္တနော ကတကိစ္စတံ ပကာသေန္တေန ဘာသိတာ၊ သာပိ ဝုတ္တတ္ထာယေဝ။

သမ္ပာဒေထပ္ပမာဒေနာတိ အယံ ပန အတ္တနော ပရိနိဗ္ဗာနကာလေ သန္ဓိပတိတာနံ ဘိက္ခူနံ ဩဝါဒဒါနဝသေန ဘာသိတာ၊ သာပိ ဝုတ္တတ္ထာယေဝါတိ။

သာရိပုတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-အာနန္ဒတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ပိသုဏေန စ ကောဓနေနာတိအာဒိကာ အာယသ္မတော အာနန္ဒတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဟံသဝတီနဂရေ သတ္ထု ဝေမာတိကဘာတာ ဟုတ္ဝာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ **သုမနော**တိဿ နာမံ အဟောသိ။ ပိတာ ပနဿ အာနန္ဒရာဇာ နာမ။ သော အတ္တနော ပုတ္တဿ သုမနကုမာရဿ ဝယပ္ပတ္တဿ ဟံသဝတိတော ဝီသယောဇနသတေ ဌာနေ ဘောဂနဂရံ အဒါသိ။ သော ကဒါစိ ကဒါစိ အာဂန္ဓာ

၁-မ ၃-၇၅-ပိဋ္ဌာဒီသု။ ၂-ဒီ ၃-၈၂-ပိဋ္ဌာဒီသု။

သတ္ထာရဉ္ဆ ပိတရဉ္ဆ ပဿတိ။ တဒါ ရာဇာ သတ္ထာရဉ္ဆ သတသဟဿပရိမာဏံ ဘိက္ခုသံဃဉ္ဆ သယမေဝ သက္ကစ္စံ ဥပဋ္ဌဟိ၊ အညေသံ ဥပဋ္ဌာတုံ န ဒေတိ။

တေန သမယေန ပစ္စန္တော ကုပိတော အဟောသိ။ ကုမာရော တဿ ကုပိတဘာဝံ ရညော အနာရောစေတွာ သယမေဝ တံ ဂူပသမေတိ။ တံ သုတွာ ရာဇာ တုဋ္ဌမာနသော ပုတ္တံ ပက္ကောသာပေတွာ "ဝရံ တေ တာတ ဒမ္မိ, ဝရံ ဂဏှာဟီ"တိ အာဟ။ ကုမာရော "သတ္ထာရံ ဘိက္ခုသံဃဉ္ဆ တေမာသံ ဥပဋ္ဌဟန္တော ဇီဝိတံ အဝဉ္ဆံ ကာတုံ ဣစ္ဆာမီ"တိ အာဟ။ ဧတံ နု သက္ကာ၊ အညံ ဝဒေဟီတိ။ ဒေဝ ခတ္တိယာနံ ဒွေကထာ နာမ နတ္ထိ၊ တေဒေဝ မေ ဒေဟိ၊ နံ မယ္ဟံ အညေန အတ္ထောတိ။ သစေ သတ္ထာ အနုဇာနာတိ၊ ဒိန္နမေဝါတိ။ သော "သတ္ထု စိတ္တံ ဇာနိဿာမီ"တိ ဝိဟာရံ ဂတော။ တေန စ သမယေန ဘဂဝါ ဘတ္တကိစ္စံ နိဋ္ဌာပေတွာ ဂန္ဓကုဋိံ ပဝိဋ္ဌော ဟောတိ၊ သော ဘိက္ခူ ဥပသင်္ကမိတွာ "အဟံ ဘန္တေ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ အာဂတော၊ ဒဿေထ မေ ဘဂဝန္တ"န္တိ အာဟ။ ဘိက္ခူ "သုမနော နာမ ထေရော သတ္ထု ဥပဋ္ဌာကော၊ တဿ သန္တိကံ ဂစ္ဆာဟီ"တိ အာဟံသု။ သော ထေရဿ သန္တိကံ ဂန္ထွာ ဝန္ဒိတွာ "သတ္ထာရံ ဘန္တေ မေ ဒဿေထာ"တိ အာဟ။ အထ ထေရော တဿ ပဿန္တဿေဝ ပထဝိယံ နိမုဇ္ဇိတွာ သတ္ထာရံ ဥပသင်္ကမိတွာ "ဘန္တေ ရာဇ-ပုတ္တော တုမှာကံ ဒဿနာယ အာဂတော"တိ အာဟ။ တေန ဟိ ဘိက္ခု၊ ဗဟိ အာသနံ ပညာပေဟီတိ။ ထေရော ပုနပိ တဿ ပဿန္တဿေဝ ဗုဒ္ဓါသနံ ဂဟေတွာ အန္တောဂန္ဓကုဋိယံ နိမုဇ္ဇိတွာ ဗဟိပရိဝေဏေ ပါတုဘဝိတွာ ဂန္ဓကုဋိပရိဝေဏေ အာသနံ ပညာပေသိ။ ကုမာရော တံ ဒိသွာ "မဟန္တော ဝတာယံ ဘိက္ခူ"တိ စိတ္တံ ဥပ္ပါဒေသိ။

ဘဂဝါပိ ဂန္ဓကုဋိတော နိက္ခမိတွာ ပညတ္တာသနေ နိသီဒိ။ ရာဇပုတ္တော သတ္ထာရံ ဝန္ဒိတွာ ပဋိသန္ထာရံ ကတွာ အယံ ဘန္တေ ထေရော တုမှာကံ သာသနေ ဝလ္လဘော မညေတိ။ အာမ ကုမာရ ဝလ္လဘောတိ။ ကိံ ကတွာ ဘန္တေ သေ ဝလ္လဘော ဟောတီတိ။ ဒါနာဒီနိ ပုညာနိ ကတွာတိ။ "ဘဂဝါ အဟမ္ပိ အယံ ထေရော ဝိယ အနာဂတေ ဗုဒ္ဓသာသနေ ဝလ္လဘော ဟောတုကာမော"တိ သတ္ထာဟံ ခန္ဓာဝါရဘတ္တံ နာမ ဒတွာပိ သတ္ထမေ ဒ်ဝသေ ဘန္တေ မယာ ပိဘု သန္တိကာ တေမာသံ တုမှာကံ ပဋိဇဂ္ဂန-ဝရော လဒ္ဓေါ၊ တေမာသံ မေ ဝဿာဝါသံ အဓိဝါသေထာတိ။ ဘဂဝါ "အတ္ထိ နု ခေါ တတ္ထ ဂတေန အတ္ထော"တိ ဩလောကေတွာ "အတ္ထိ"တိ ဒိသွာ "သုညာဂါရေ ခေါ ကုမာရ တထာဂတာ အဘိရမန္တီ"တိ အာဟ။ ကုမာရော

"အညာတံ ဘဂဝါ, အညာတံ သုဂတာ"တိ ဝတ္ဝာ "အဟံ ဘန္တေ ပုရိမတရံ ဂန္ဒာ ဝိဟာရံ ကာရေမိ၊ မယာ ပေသိတေ ဘိက္ခုသတသဟဿေန သဒ္ဓိံ အာဂစ္ဆထာ"တိ ပဋိညံ ဂဟေတ္ဝာ[1] ပိတု သန္တိကံ ဂန္ဒာ "ဒိန္နာ မေ ဒေဝ ဘဂဝတာ ပဋိညာ၊ မယာ ပဟိတေ ဘဂဝန္တံ ပေသေယျာထာ"တိ ပိတရံ ဝန္ဒိတ္ဝာ နိက္ခမိတ္ဝာ ယောဇနေ ယောဇနေ ဝိဟာရံ ကရောန္တော ဝိသ-ယောဇနသတံ အဒ္ဓါနံ ဂတော။ ဂန္ဒာ စ အတ္တနော နဂရေ ဝိဟာရဒ္ဒါနံ ဝိစိနန္တော သောဘနဿ နာမ ကုဋုမ္ဗိကဿ ဥယျာနံ ဒိသ္ဝာ သတသဟဿေန ကိဏိတ္ဝာ သတသဟဿံ ဝိဿဇ္ဇေတ္ဝာ ဝိဟာရံ ကာရေသိ။ တတ္ထ ဘဂဝတော ဂန္ဓကုဋိံ သေသဘိက္ခူနဉ္စ ရတ္တိဋ္ဌာနဒိဝါဋ္ဌာနတ္ထာယ ကုဋိလေဏမဏ္ဍပေ ကာရေတ္ဝာ ပါကာရပရိက္ခေပံ ဒွါရကောဋ္ဌကဉ္စ နိဋ္ဌာပေတ္ဝာ ပိတု သန္တိကံ ပေသေသိ "နိဋ္ဌိတံ မယ့ံ ကိစ္စံ၊ သတ္ထာရံ ပဟိဏာထာ"တိ။

ရာဇာ ဘဂဝန္တံ ဘောဇေတ္ဝာ "ဘဂဝါ သုမနဿ ကိစ္စံ နိဋ္ဌိတံ၊ တုမ္ဟာကံ ဂမနံ ပစ္စာသီသတီ"တိ အာဟ။ ဘဂဝါ သတသဟဿဘိက္ခုပရိဝုတော ယောဇနေ ယောဇနေ ဝိဟာရေသု ဝဿမာနော အဂမာသိ။ ကုမာရော "သတ္ထာ အာဂစ္ဆတီ"တိ သုတ္ဝာ ယောဇနံ ပဋိဂ္ဂန္ဒ္ဝာ ဂန္ဓမာလာဒီဟိ ပူဇယမာနော[2] သတသဟဿေန ကိတေ သောဘနေ နာမ ဥယျာနေ သတသဟဿေန ကာရိတံ ဝိဟာရံ ပဝေသေတ္ဝာ—

"သတသဟဿေန မေ ကိတံ၊ သတသဟဿေန မာပိတံ။
သောဘနံ နာမ ဥယျာနံ၊ ပဋိဂ္ဂဏှ မဟာမုနီ"တိ—

တံ နိယျာဒေသိ။ သော ဝဿူပနာယိကဒိဝသေ မဟာဒါနံ ပဝတ္တေတ္ဝာ "ဣမိနာဝ နိဟာရေန ဒါနံ ဒဒေယျာထာ"တိ ပုတ္တဒါရေ အမစ္စေ စ ကိစ္စ-ကရဏီယေသု စ နိယောဇေတ္ဝာ သယံ သုမနတ္ထေရဿ ဝသနဋ္ဌာနသမီပေ-ယေဝ ဝသန္တော တေမာသံ သတ္ထာရံ ဥပဋ္ဌဟန္တော ဥပကဋ္ဌာယ ပဝါရဏာယ ဂါမံ ပဝိသိတ္ဝာ သတ္ထာဟံ မဟာဒါနံ ပဝတ္တေတ္ဝာ သတ္တမေ ဒိဝသေ သတ္ထု ဘိက္ခုသတသဟဿဿ စ ပါဒမူလေ တိစီဝရာနိ ဌပေတ္ဝာ ဝန္ဒိတ္ဝာ "ဘန္တေ ယဒေတံ မယာ သတ္ထာဟံ ခန္ဓာဝါရဒါနတော ပဋ္ဌာယ[3] ပုညံ ကတံ၊ နံ တံ သဂ္ဂသမ္ပတ္တိအာဒိနံ အတ္ထာယ၊ အထ ခေါ အဟံ အယံ သုမနတ္ထေရော ဝိယ အနာဂတေ ကေသဿ ဗုဒ္ဓဿ ဥပဋ္ဌာကော ဘဝေယျ"န္တိ ပတ္ထိဓာနံ အကာသိ။ သတ္ထာပိဿ အနန္တရာယတံ ဒိသ္ဝာ ဗျာကရိတ္ဝာ ပက္ကာမိ။

၁-ဘဂဝန္တံ ပဋိညံ ဂါဟာပေတ္ဝာ (အံ-ဋ ၁-၂၂၆-ပိဋ္ဌေ။)

၂-ပူဇယမာနော ဘဂဝန္တံ အာနေတ္ဝာ (သီ)　　၃-ယဒေတံ မဟာဒါနတော ပဋ္ဌာယ (သီ)

သောပိ တသ္မိ' ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ဝဿသတသဟဿံ ပုညာနိ ကတ္ဝာ တတော ပရမ္ပိ တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဥဋ္ဌာရာနိ ပုညကမ္မာနိ ဥပစိနိတ္ဝာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ကဿပဿ ဘဂဝတော ကာလေ ပိဏ္ဍာယ စရတော ဧကဿ ထေရဿ ပတ္တဂ္ဂဟဏတ္ထံ ဥတ္တရသာဋကံ ဒတ္ဝာ ပူဇံ အကာသိ။ ပုန သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ တတော စုတော ဗာရာဏသိရာဇာ ဟုတ္ဝာ အဋ္ဌ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေ ဒိသ္ဝာ တေ ဘောဇေတ္ဝာ အတ္တနော မင်္ဂလုယျာနေ အဋ္ဌ ပဏ္ဍသာလာယော ကာရေတ္ဝာ တေသံ နိသီဒနတ္ထာယ အဋ္ဌ သဗ္ဗရတနမယပီဋေ စေဝ မဏိအာဓာရကေ စ ပဋိယာဒေတ္ဝာ ဒသဝဿသဟဿာနိ ဥပဋ္ဌာနံ အကာသိ။ ဧတာနိ ပါကဋ-ဋ္ဌာနာနိ။

ကပ္ပသတသဟဿံ ပန တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ ကရောန္တောဝ အမှာကံ ဗောဓိသတ္တေန သဒ္ဓိ' တုသိတပုရေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ တတော စုတော အမိတောဒနသက္ကဿ ဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိ၊ တဿ သဗ္ဗေ ဥတကေ အာနန္ဒိတေ ကရောန္တော ဇာတောတိ **အာနန္ဒော**တ္ဝေဝ နာမံ အဟောသိ။ သော အနုက္ကမေန ဝယပ္ပတ္တော ကတာဘိနိက္ခမနေ သမ္မာသမ္ဗောဓိ' ပတ္ဝာ ပဝတ္တိ-တဝရဓမ္မစက္ကေ ပဋမံ ကပိလဝတ္ထုံ ဂန္ဒာ တတော နိက္ခန္တေ ဘဂဝတိ တဿ ပရိဝါရတ္ထံ ပဗ္ဗဇိတုံ နိက္ခန္တေဟိ ဘဒ္ဒိယာဒီဟိ သဒ္ဓိ' နိက္ခမိတ္ဝာ ဘဂဝတော သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ န စိရဿေဝ အာယသ္မတော ပုဏ္ဏဿ မန္တာဏိပုတ္တဿ သန္တိကေ ဓမ္မကထံ သုတ္ဝာ သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌဟိ။

တေန စ သမယေန ဘဂဝတော ပဋမဗောဓိယံ ဝိသတိဝဿာနိ အနိဗဒ္ဓ-ဥပဋ္ဌာကာ အဟေသုံ။ ဧကဒါ နာဂသမာလော ပတ္တစီဝရံ ဂဟေတ္ဝာ ဝိစရိ၊ ဧကဒါ နာဂိဘော, ဧကဒါ ဥပဝါနော, ဧကဒါ သုနက္ခတ္တော, ဧကဒါ စုန္ဒော သမဏုဒ္ဒေသော, ဧကဒါ သာဂတော, ဧကဒါ မေဃိယော၊ တေ ယေဘုယျေန သတ္ထု စိတ္တံ နာရာဓယိ'သု။ အထေကဒိဝသံ ဘဂဝါ ဂန္ဓကုဋိပရိဝေဏေ ပညတ္တ-ဝရဗုဒ္ဓါသနေ ဘိက္ခုသံဃပရိဝုတော နိသိန္ဒော ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ "အဟံ ဘိက္ခဝေ ဇုဒါနိမှိ မဟလ္လကော၊ ဧကစ္စေ ဘိက္ခူ 'ဇုမိနာ မဂ္ဂေန ဂစ္ဆာမာ'တိ ဝုတ္တေ အညေန ဂစ္ဆန္တိ၊ ဧကစ္စေ မယှံ ပတ္တစီဝရံ ဘူမိယံ နိက္ခိပန္တိ၊ မယှံ နိဗဒ္ဓုပဋ္ဌာကံ ဘိက္ခု ဇာနာထာ"တိ။ တံ သုတ္ဝာ ဘိက္ခူနံ ဓမ္မသံဝေဂေါ ဥဒပါဒိ။ အထာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ဥဋ္ဌာယ ဘဂဝန္တံ ဝန္ဒိတ္ဝာ "အဟံ ဘန္တေ တုမှေ ဥပဋ္ဌဟိဿာမိ"တိ အာဟ။ တံ ဘဂဝါ ပဋိက္ခိပိ။ ဧတေနုပါယေန မဟာ-မောဂ္ဂလ္လာနံ အာဒိ' ကတ္ဝာ သဗ္ဗေ မဟာသာဝကာ "အဟံ ဥပဋ္ဌဟိဿာမိ, အဟံ ဥပဋ္ဌဟိဿာမိ"တိ ဥဋ္ဌဟိ'သု ဋပေတ္ဝာ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ၊ တေပိ ဘဂဝါ

ပဋိက္ခိပိ။ သော ပန တုက္ခိယေဝ နိသီဒိ။ အထ နံ ဘိက္ခူ အာဟံသု "အာဝုသော တွမ္ပိ သတ္ထု ဥပဋ္ဌာကဋ္ဌာနံ ယာစာဟိ"တိ။ ယာစိတ္ဝာ လဒ္ဓဋ္ဌာနံ နာမ ကီဒိသံ ဟောတိ၊ သစေ ရုစ္စတိ၊ သတ္ထာ သယမေဝ ဝက္ခတီတိ။ အထ ဘဂဝါ "န ဘိက္ခဝေ အာနန္ဒော အညေဟိ ဥဿာဟေ-တဗ္ဗော၊ သယမေဝ ဇာနိတ္ဝာ မံ ဥပဋ္ဌဟိဿတီ"တိ အာဟ။ တတော ဘိက္ခူ "ဥဋ္ဌေဟိ အာဝုသော အာနန္ဒ၊ သတ္ထာရံ ဥပဋ္ဌာကဋ္ဌာနံ ယာစာဟိ"တိ အာဟံသု။

ထေရော ဥဋ္ဌဟိတ္ဝာ "သစေ မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ အတ္တနာ လဒ္ဓံ ပဏီတ-စီဝရံ န ဒဿတိ၊ ပဏီတပိဏ္ဍပါတံ န ဒဿတိ၊ ကေဝန္ဓကုဋိယံ ဝသိတုံ န ဒဿတိ၊ နိမန္တနံ ဂဟေတ္ဝာ န ဂမိဿတိ၊ ဧဝါဟံ ဘဂဝန္တံ ဥပဋ္ဌဟိဿာမီ"တိ အာဟ။ "တွံကေ၁ ဂဏော လဘတော သတ္ထု ဥပဋ္ဌာနေ ကော ဘာရော"တိ ဥပဝါဒမောစနတ္ထံ ဇ္ဈမေ **စတ္တာရော ပဋိက္ခေပါ** စ, "သစေ ဘန္တေ ဘဂဝါ မယာ ဂဟိတနိမန္တနံ ဂမိဿတိ၊ သစာဟံ ဒေသန္တရတော အာဂတာဂတေ တာဝဒေဝ ဒဿေတုံ လဘ္ဘာမိ။ ယဒါ မေ ဂန္ဓိ ဥပဋ္ဌဟတိ၊ တာဝဒေဝ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတုံ လဘ္ဘာမိ၊ သစေ ဘဂဝါ ပရိမ္မုခါ ဒေသိတံ မေ့ံ ပုန မယ့ံ ကထေဿတိ၊ ဧဝါဟံ ဘဂဝန္တံ ဥပဋ္ဌဟိဿာမီ"တိ "တွံကမ့ိ သတ္ထု သန္တိကေ အနုဂ္ဂဟံ န လဘာမီ"တိ ဥပဝါဒမောစနတ္ထဉ္စေဝ ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိကဘာဝပါရမိ-ပူရဏတ္ထဉ္စ ဇ္ဈမာ **စတဿော အာယာစနာ** စာတိ အဋ္ဌ ဝရေ ဂဟေတ္ဝာ နိဗ္ဗဋ္ဌုပဋ္ဌာကော အဟောသိ။ တဿေဝ ဌာနန္တရသ အတ္ထာယ ကပ္ပသတ-သဟဿံ ပူရိတာနံ ပါရမိနံ ဖလံ ပါပုဏိ၊ သော ဥပဋ္ဌာကဋ္ဌာနံ လဒ္ဓဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ ဒဿဗလံ ဒုဝိဓေန ဥဒကေန, တိဝိဓေန ဒန္တကဋ္ဌေန, ဟတ္ထပါဒပရိကမ္မေန ပိဋ္ဌိပရိကမ္မေန, ဂန္ဓကုဋိပရိဝေဏသမ္မဇ္ဇနေနာတိ ဧဝမာဒီဟိ ကိစ္စေဟိ ဥပဋ္ဌ-ဟန္တော "ဇ္ဈမာယ နာမ ဝေလာယ သတ္ထု၊ ဇ္ဈံ နာမ လဒ္ဓုံ ဝဋ္ဋတိ၊ ဇ္ဈံ နာမ ကာတုံ ဝဋ္ဋတီ"တိ ဒိဝသဘာဂံ သန္တိကာဝစရော ဟုတ္ဝာ ရတ္တိဘာဂေ မဟန္တံ ဒဏ္ဍဒီပိကံ ဂဟေတ္ဝာ ဂန္ဓကုဋိပရိဝေဏံ နဝ ဂါရေ အနုပရိယာယတိ သတ္ထရိ ပဏ္ဏောသန္တေ ပဋိဝစနဒါနာယ ထိနမိဒ္ဓဝိနောဒနတ္ထံ။

အထ နံ သတ္ထာ ဇေတဝနေ အရိယဂဏမဇ္ဈေ နိသိန္နော အနေကပရိ-ယာယေန ပသံသိတ္ဝာ "ဗဟုဿုတာနံ သတိမန္တာနံ ဂတိမန္တာနံ ဓိတိမန္တာနံ ဥပဋ္ဌာကာနဉ္စ ဘိက္ခူနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေသိ။ ဧဝံ သတ္ထာရာ ပဇ္ဇသု ဌာနေသု ဇေဋ္ဌကေ ဌပိတော စတူဟိ အင်္ဃရိယဗ္ဘူတမဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော သတ္ထု

၁-ဥပဋ္ဌဟိဿာမီတိ တွံကမေဝ (သီ၊က)

ဓမ္မကောသာရက္ခော အယံ မဟာထေရော သေခေါဝ သမာနော သတ္ထရိ ပရိနိဗ္ဗုတေ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေန ဘိက္ခူဟိ သမုတ္တေဇိတော ဒေဝတာယ စ သံဝေဇိတော "သ္ဝေယေဝ စ ဒါနိ ဓမ္မသင်္ဂီတိ ကာတဗ္ဗာ၊ နခေါ ပန မေ'တံ ပတိရူပံ, ယ္ဟာယံ သေခေါ သကရဏီယော ဟုတ္ဟာ အသေခေဟိ ထေရေဟိ သဒ္ဓိံ ဓမ္မံ သင်္ဂါယိတုံ သန္ဓိပါတံ ဂန္တု"န္တိ သဉ္ဇာတုဿာဟော ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတ္ဟာ ဗဟုဒေဝရတ္တိံ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တော စက်မေ ဝီရိယသမတံ အလဘိတ္ဟာ ဝိဟာရံ ပဝိသိတ္ဟာ သယနေ နိသီဒိတ္ဟာ သယိတုကာမော ကာယံ အာဝဇ္ဇေသိ[၁]။ အပ္ပတ္တဉ္ဇ သီသံ ဗိမ္ဗောဟနံ ပါဒါ စ ဘူမိတော မုတ္တမတ္တာ၊ ဧတသ္မိံ အန္တရေ အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စိ၊ ဆဋ္ဌဘိညော အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ **အပဒါနေ**[၂]—

"အာရာမဒ္ဓါရာ နိက္ခမ္မ၊ ပဒုမုတ္တရော မဟာမုနိ။
ဝဿေန္တော အမဘံ ဝုဋ္ဌိံ၊ နိဗ္ဗာပေသိ မဟာဇနံ။

သတသဟဿံ တေ ဓီရာ၊ ဆဋ္ဌဘိညာ မဟိဒ္ဓိကာ။
ပရိဝါရေန္တိ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ ဆာယာဝ အနပါယိနီ။

ဟတ္ထိက္ခန္ဓဂတော အာသိံ၊ သေတစ္ဆတ္တံ ဝရုတ္တမံ။
သုစာရုရူပံ ဒိသ္ဝာန၊ ဝိတ္တိ မေ ဥဒပဇ္ဇထ။

ဩရုယှ ဟတ္ထိခန္ဓမှာ၊ ဥပဂစ္ဆိံ နရာသဘံ။
ရတနာမယဆတ္တံ မေ၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿ ဓာရယိံ။

မမ သက်ပ္ပမညာယ၊ ပဒုမုတ္တရော မဟာဋ္ဌသိ။
တံ ကထံ ဌပယိတ္ဟာန၊ ဋ္ဌမာ ဂါထာ အဘာသထ။

ယော သော ဆတ္တမဓာရေသိ၊ သောဏ္ဍာလက်ာရဘူသိတံ။
တမဟံ ကိတ္တယိဿာမိ၊ သုဏောထ မမ ဘာသတော။

ဋ္ဌတော ဂန္ဓာ အယံ ပေါသော၊ တုသိတံ အာဝသိဿတိ။
အနုဘောဿတိ သမ္ပတ္တိံ၊ အစ္ဆရာဟိ ပုရက္ခတော။

စတုတိံသတိက္ခတ္တုံ စ၊ ဒေဝရဇ္ဇံ ကရိဿတိ။
ဗလာဓိပေါ အဋ္ဌသတံ၊ ဝသုဓံ အာဝသိဿတိ။

အဋ္ဌပညာသက္ခတ္တုံ စ၊ စက္ကဝတ္တီ ဘဝိဿတိ။
ပဒေသရဇ္ဇံ ဝိပုလံ၊ မဟိယာ ကာရယိဿတိ။

၁-အာဝဇ္ဇေသိ (က) ၂-ခု ၃-၅၇-ဝိဋ္ဌာဒီသု။

ကပ္ပသတသဟဿမှိ၊ ဩက္ကာကကုလသမ္ဘဝေါ။
ဂေါတမော နာမ ဂေါတ္တေန၊ သတ္ထာ လောကေ ဘဝိဿတိ။

သကျာနံ ကုလကေတုဿ၊ ဉ္ဇတိဗန္ဓု ဘဝိဿတိ။
အာနန္ဒော နာမ နာမေန၊ ဥပဋ္ဌာကော မဟေသိနော။

အာတာပီ နိပကော စာပိ၊ ဗာဟုသစ္စေသု ကောဝိဒေါ။
နိဝါတဝုတ္တိ အတ္ထဒ္ဓေါ၊ သဗ္ဗပါဋ္ဌီ ဘဝိဿတိ။

ပဓာနပဟိတတ္တော သော၊ ဥပသန္တော နိရူပဓိ။
သဗ္ဗာသဝေ ပရိညာယ၊ နိဗ္ဗာယိဿတိ’နာသဝေါ။

သန္တိ အာရညကာ နာဂါ၊ ကုဥ္ဇရာ သဋ္ဌိဟာယနာ။
တိဓာပဘိန္နာ မာတင်္ဂါ၊ ဤသာဒန္တာ ဥရူဋ္ဌဝါ။

အနေကသတသဟဿာ၊ ပဏ္ဍိတာပိ မဟိဒ္ဓိကာ။
သဗ္ဗေ တေ ဗုဒ္ဓနာဂဿ၊ နဟောန္တု’ပဏိဓိမှိ တေ။

အာဒိယာ မေ နမဿာမိ၊ မဇ္ဈိမေ အထ ပစ္ဆိမေ။
ပသန္နစိတ္တော သုမနော၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌံ ဥပဋ္ဌဟိံ။

အာတာပီ နိပကော စာပိ၊ သမ္ပဇာနော ပဋိဿတော။
သောတာပတ္တိဖလံ ပတ္တော၊ သေခဘူမီသု ကောဝိဒေါ။

သတသဟဿိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ကမ္မမဘိနီဟရိံ။
တာဟံ ဘူမိမနုပ္ပတ္တော၊ ဋ္ဌိတာ သဒ္ဓမ္မမာစလာ။

သ္ဝာဂတံ ဝတ မေ အာသိ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

ဆဋ္ဌဘိညော ပန ဟုတ္ဝာ သင်္ဂီတိမဏ္ဍပံ ပဝိသိတ္ဝာ ဓမ္မံ သင်္ဂါယန္တော တတ္ထ တတ္ထ ဘိက္ခူနံ ဩဝါဒဒါနဝသေန အတ္တနော ပဋိပတ္တိဒီပနာဒိဝသေန စ ဘာသိတဂါထာ ဧကဇ္ဈံ ကတ္ဝာ အနုက္ကမေန ခုဒ္ဒကနိကာယသင်္ဂါယနကာလေ ထေရဂါထာသု သင်္ဂီတိံ အာရောပေန္တော—

၁၀၁၇။ “ပိသုဏေန စ ကောဓနေန စ၊
မစ္ဆရိနာ စ ဝိဘူတနန္ဒိနာ။
သခိတံ နကရေယျ ပဏ္ဍိတော၊
ပါပေါ ကာပုရိသေန သင်္ဂမော။

ထေရဂါထာ-ဋ္ဌ ၂-၂၇

၁၀၁၈။ သဒ္ဓေန စ ပေသလေန စ၊
ပညဝတာ ဗဟုဿုတေန စ။
သခိတံ ကရေယျ ပဏ္ဍိတော၊
ဘဒ္ဒေါ သပ္ပုရိသေန သင်္ဂမော။

၁၀၁၉။ ပဿ စိတ္တကတံ ဗိမ္ဗံ၊ အရုကာယံ သမုဿိတံ။
အာတုရံ ဗဟုသင်္ကပ္ပံ၊ ယဿ နတ္ထိ ဓုဝံ ဌိတိ။

၁၀၂၀။ ပဿ စိတ္တကတံ ရူပံ၊ မဏိနာ ကုဏ္ဍလေန စ။
အဋ္ဌိတစေန သြန္ဒံ၊ သဟ ဝတ္ထေဟိ သောဘတိ။

၁၀၂၁။ အလတ္တကကတာ ပါဒါ၊ မုခံ စုဏ္ဏကမက္ခိတံ။
အလံ ဗာလဿ မောဟာယ၊ နော စ ပါရဂဝေသိနော။

၁၀၂၂။ အဋ္ဌပဒကတာ ကေသာ၊ နေတ္တာ အဉ္ဇနမက္ခိတာ။
အလံ ဗာလဿ မောဟာယ၊ နော စ ပါရဂဝေသိနော။

၁၀၂၃။ အဉ္ဇနီဝ နဝါ စိတ္တာ၊ ပူတိကာယော အလင်္ကတော။
အလံ ဗာလဿ မောဟာယ၊ နော စ ပါရဂဝေသိနော။

သြဒဟိ မိဂဝေါ ပါသံ၊ နာဿဒါ ဝါဂုရံ မိဂေါ။
ဘုတ္တာ နိဝါပံ ဂစ္ဆာမ၊ ကန္ဒန္တေ မိဂဗန္ဓကေ။

ဆိန္နော ပါသော မိဂဝဿ၊ နာဿဒါ ဝါဂုရံ မိဂေါ။
ဘုတ္တာ နိဝါပံ ဂစ္ဆာမ၊ သောစန္တေ မိဂလုဒ္ဓကေ။

၁၀၂၄။ ဗဟုဿုတော စိတ္တကထီ၊ ဗုဒ္ဓဿ ပရိစာရကော။
ပန္နဘာရော ဝိသညျုတ္တော၊ သေယျံ ကပ္ပေတိ ဂေါတမော။

၁၀၂၅။ ဒီဃာသဝေါ ဝိသညျုတ္တော၊ သင်္ဂါတီတော သုနိဗ္ဗုတော။
ဓာရေတိ အန္တိမံ ဒေဟံ၊ ဇာတိမရဏပါရဂူ။

၁၀၂၆။ ယဿိ° ပတိဋ္ဌိတာ ဓမ္မာ၊ ဗုဒ္ဓဿာဒိစ္စဗန္ဓုနော။
နိဗ္ဗာနဂမနေ မဂ္ဂေ၊ သောယံ တိဋ္ဌတိ ဂေါတမော။

၁၀၂၇။ ဒွါသိတိ ဗုဒ္ဓတော ဂကြိ°၊ ဒွေ သဟဿာနိ ဘိက္ခုတော။
စတုရာသီတိသဟဿာနိ၊ ယေ မေ ဓမ္မာ ပဝတ္တိနော။

၁၀၂၈။ အပ္ပဿုတာယံ ပုရိသော၊ ဗလိဗဒ္ဒေါ ဇီရတိ။
မံသာနိ တဿ ဝဍ္ဎန္တိ၊ ပညာ တဿ န ဝဍ္ဎတိ။

၁၀၂၉။ ဗဟုဿုတော အပ္ပဿုတံ၊ ယော သုတေနာ'တိမညတိ။
အန္ဓော ပဒီပဓာရောဝ၊ တထေဝ ပဋိဘာတိ မံ။

၁၀၃၀။ ဗဟုဿုတံ ဥပါသေယျ၊ သုတဉ္ဇ န ဝိနာသယေ။
တံ မူလံ ဗြဟ္မစရိယဿ၊ တသ္မာ ဓမ္မဓရော သိယာ။

၁၀၃၁။ ပုဗ္ဗာပရညူ အတ္ထညူ၊ နိရုတ္တိပဒကောဝိဒေါ။
သုဂ္ဂဟီတဉ္ဇ ဂဏ္ဍာတိ၊ အတ္ထဉ္ဇော'ပပရိက္ခတိ။

၁၀၃၂။ ခန္တ္ဟာ ဆန္ဒိကတော ဟောတိ၊ ဥဿဟိတ္ဝာ တုလေတိ တံ။
သမယေ သော ပဒဟတိ၊ အဇ္ဈတ္တံ သုသမာဟိတော။

၁၀၃၃။ ဗဟုဿုတံ ဓမ္မဓရံ၊ သပ္ပညံ ဗုဒ္ဓသာဝကံ။
ဓမ္မဝိညာဏမာကခ်ံ၊ တံ ဘဇေထ တထာဝိဓံ။

၁၀၃၄။ ဗဟုဿုတော ဓမ္မဓရော၊ ကောသာရက္ခော မဟေသိနော။
စက္ခု သဗ္ဗဿ လောကဿ၊ ပူဇနီယော ဗဟုဿုတော။

၁၀၃၅။ ဓမ္မာရာမော ဓမ္မရတော၊ ဓမ္မံ အနုဝိစိန္တယံ။
ဓမ္မံ အနုဿရံ ဘိက္ခု၊ သဒ္ဓမ္မာ န ပရိဟာယတိ။

၁၀၃၆။ ကာယမစ္ဆေရဂရုနော၊ ဟိယျမာနေ အနုဋ္ဌဟေ။
သရီရသုခဂိဒ္ဓဿ၊ ကုတော သမဏဖာသုတာ။

၁၀၃၇။ န ပက္ခန္တိ ဒိသာ သဗ္ဗာ၊ ဓမ္မာ န ပဋိဘန္တိ မံ။
ဂတေ ကလျာဏမိတ္တမှိ၊ အန္ဓကာရံဝ ခါယတိ။

၁၀၃၈။ အဗ္ဘတီတသဟာယဿ၊ အတီတဂတသတ္ထုနော။
နတ္ထိ ဧတောဒိသံ မိတ္တံ၊ ယထာ ကာယဂတာ သတိ။

၁၀၃၉။ ယေ ပုရာဏာ အတီတာ တေ၊ နဝေဟိ န သမေတိ မေ။
သ္ဒဇ္ဇ ဧကောဝ ဈာယာမိ၊ ဝဿုပေတောဝ ပက္ခိမာ။

၁၀၄၀။ ဒဿနာယ အဘိက္ကန္တေ[1]၊ နာနာဝေရဇ္ဇကေ ဗဟူ။
မာ ဝါရယိတ္ထ သောတာရော၊ ပဿန္တု သမယော မမံ။

၁၀၄၁။ ဒဿနာယ အဘိက္ကန္တေ၊ နာနာဝေရဇ္ဇကေ ပုထူ။
ကရောတိ သတ္ထာ ဩကာသံ၊ န နိဝါရေတိ စက္ခုမာ။

၁၀၄၂။ ပက္ကွဓိသတိ ဝဿာနိ၊ သေခဘူတဿ မေ သတော။
န ကာမသညာ ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ ပဿ ဓမ္မသုဓမ္မတံ။

၁၀၄၃။ ပက္ကွဓိသတိ ဝဿာနိ၊ သေခဘူတဿ မေ သတော။
န ဒေါသသညာ ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ ပဿ ဓမ္မသုဓမ္မတံ။

၁၀၄၄။ ပက္ကွဓိသတိ ဝဿာနိ၊ ဘဂဝန္တံ ဥပဋ္ဌဟိ°။
မေတ္တေန ကာယကမ္မေန၊ ဆာယာဝ အနပါယိနီ။

၁၀၄၅။ ပက္ကွဓိသတိ ဝဿာနိ၊ ဘဂဝန္တံ ဥပဋ္ဌဟိ°။
မေတ္တေန ဝစီကမ္မေန၊ ဆာယာဝ အနပါယိနီ။

၁၀၄၆။ ပက္ကွဓိသတိ ဝဿာနိ၊ ဘဂဝန္တံ ဥပဋ္ဌဟိ°။
မေတ္တေန မနောကမ္မေန၊ ဆာယာဝ အနပါယိနီ။

၁၀၄၇။ ဗုဒ္ဓဿ စက်မန္တသ၊ ဝိဒ္ဓိတော အနုစင်္ကမိ°။
ဓမ္မေ ဒေသိယမာနမ္ဟိ၊ ဉာဏံ မေ ဥဒပဇ္ဇထ။

၁၀၄၈။ အဟံ သကရဏ္ဍိယောမ္ဟိ၊ သေခေါ အပ္ပတ္တမာနသော။
သတ္ထု စ ပရိနိဗ္ဗာနံ၊ ယော အမ့ံ အနုကမ္ပကော။

၁၀၄၉။ တဒါသိ ယံ ဘိ°သနကံ၊ တဒါသိ လောမဟံသနံ။
သဗ္ဗကာရဝရူပေတော၊ သမ္ဗုဒ္ဓေ ပရိနိဗ္ဗုတေ။

၁၀၅၀။ ဗဟုသုတော ဓမ္မဓရော၊ ကောသာရက္ခော မဟေသိနော။
စက္ခု သဗ္ဗဿ လောကဿ၊ အာနန္ဒော ပရိနိဗ္ဗုတော။

၁၀၅၁။ ဗဟုသုတော ဓမ္မဓရော၊ ကောသာရက္ခော မဟေသိနော။
စက္ခု သဗ္ဗဿ လောကဿ၊ အန္တကာရေ တမောနုဒေါ။

၁-အဘိက္ကန္တေ(က)

၁၀၅၂။ ဂတိမန္တော သတိမန္တော၊ ဓိတိမန္တော စ ယော ဣသိ။
သဒ္ဓမ္မဓာရကော ထေရော၊ အာနန္ဒော ရတနာကရော။

၁၀၅၃။ ပရိစိဏ္ဏော မယာ သတ္ထာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ။
ဩဟိတော ဂရုကော ဘာရော၊ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဘဝေါ"တိ—

ဣမာ ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ **ပိသုဏေန စာ**တိ အာဒိတော ဒွေ ဂါထာ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယေ ဘိက္ခူ ဒေဝ-ဒတ္တပက္ခိယေဟိ ဘိက္ခူဟိ သဒ္ဓိံ သံသဂ္ဂံ ကရောန္တေ ဒိသ္ဝာ တေသံ ဩဝါဒ-ဒါနဝသေန ဝုတ္တာ။ တတ္ထ **ပိသုဏေနာ**တိ ပိသုဏာယ ဝါစာယ။ တာယ ဟိ ယုတ္တော ပုဂ္ဂလော "ပိသုဏော"တိ ဝုတ္တော ယထာ နီလဂုဏယုတ္တော ပဋော နီလောတိ။ **ကောဓနေနာ**တိ ကုဇ္ဈနသီလေန။ အတ္တသမ္ပတ္တိနိဂူဟဏလက္ခဏဿ မစ္ဆေရဿ သမ္ဘဝတော **မစ္ဆရိနာ**။ **ဝိဘူတနန္ဒိနာ**တိ သတ္တာနံ ဝိဘူတံ ဝိဘဝနံ ဝိနာသံ ဣစ္ဆန္တေန၊ ဝိဘူတံ ဝါ ဝိသုံ ဘာဝေါ ဘေဒေါ၊ တံ နန္ဒနေန၊ သဗ္ဗမေတံ ဒေဝဒတ္တပက္ခိယေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ တေ ဟိ ပဉ္စဝတ္ထုဒီပနာယ ဗဟူ ဇနေ သမ္မာပဋိပန္ဒေ ဘိန္ဒန္တာ သတ္ထရိ ဗဟိဒ္ဓတာယ[1] ထဒ္ဓမစ္ဆရိယာဒိမစ္ဆရိယပကတာ မဟာဇနဿ မဟတော အနတ္ထာယ ပဋိပဇ္ဇိံသု။ **သခိတန္တိ** သဟာယဘာဝံ သံသဂ္ဂံ နကရေယျ၊ ကိံကာရဏာ? **ပါပေါ ကာပုရိသေန သင်္ဂမော** ကာပုရိ-သေန ပါပပုဂ္ဂလေန သမာဂမော နိဟီနော လာမကော။ ယေ ဟိဿ ဒိဋ္ဌာန-ဂတိံ အာပဇ္ဇန္တိ။ တေသံ ဒုစိန္တိတာဒိဘေဒံ ဗာလလက္ခဏမေဝ အာဝဟတိ၊ ပဂေဝ ဝစနကရဿ။ တေနာဟ ဘဂဝါ "ယာနိ ကာနိစိ ဘိက္ခဝေ ဘယာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ သဗ္ဗာနိ တာနိ ဗာလတော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ, နော ပဏ္ဍိတတော"တိအာဒိ[2]။

ယေန ပန သံသဂ္ဂေါ ကာတဗ္ဗော၊ တံ ဒဿေတုံ "**သဒ္ဓေန စာ**"တိ-အာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **သဒ္ဓေနာ**တိ ကမ္မကမ္မဖလသဒ္ဓါယ စေဝ ရတနတ္တယသဒ္ဓါယ စ သမန္ဒာဂတေန။ **ပေသလေနာ**တိ ပိယသီလေန သီလသမ္ပန္ဒေန။ **ပညဝတာ**တိ ဥဒယတ္ထဂါမိနိယာ[3] နိဗ္ဗေဓိကာယ ပညာယ ဝသေန ပညာသမ္ပန္ဒေန။ **ဗဟု-ဿုတေနာ**တိ ပရိယတ္တိပဋိဝေဓဗာဟုသစ္စာနံ ပါရိပူရိယာ ဗဟုဿုတေန။ **ဘဒ္ဒေါ**တိ တေန တာဒိသေန သာဓုနာ သင်္ဂမော ဘဒ္ဒေါ သုန္ဒရော ကလျာဏော ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာဒိဘေဒံ အတ္ထံ အာဝဟတီတိ အဓိပ္ပါယော။

ပဿ စိတ္တကတန္တိအာဒိကာ သတ္တ ဂါထာ အတ္တနော ရူပသမ္ပတ္တိံ ဒိသ္ဝာ ကာမသည်ံ ဥပ္ပါဒေန္တိယာ ဥတ္တရာယ နာမ ဥပါသိကာယ ကာယဝိစ္ဆန္ဒဇနနတ္ထံ

၁-အဝဟိတ္ထတာယ (သီ) ၂-အံ ၁-၉၉-ပိဋ္ဌေ။ ၃-ဥဒယဗ္ဗယဂါမိနိယာ (သီ)

ဘာသိတာ။ "အမ္ဗပါလိ' ဂဏိကံ ဒိသွာ ဝိက္ခိတ္တစိတ္တာနံ ဩဝါဒဒါနတ္ထ" န္တိပိ ဝဒန္တိ။ တာ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တတ္ထာ ဧဝ။

ဗဟုဿုတော စိတ္တကထိတိအာဒိကာ ဒွေ ဂါထာ ထေရေန အရဟတ္တံ ပတ္ဝာ ဥဒါနဝသေန ဘာသိတာ။ တတ္ထ **ပရိစာရကော**တိ ဥပဋ္ဌာကော။ **သေယ္ယ ကပ္ပေတိ**တိ အရဟတ္တပ္ပတ္တိသမနန္တရံ သယိတတ္တာ ဝုတ္တံ။ ထေရော ဟိ ဗဟုဒေဝ ရတ္တိ' စက်မေန ဝိတိနာမေတ္ဝာ သရီရံ ဥတုံ ဂါဟာပေတုံ ဩဝရက်[၁] ပဝိသိတ္ဝာ သယိတုံ မဥ္ဇကေ နိသိန္ဒော ပါဒါ စ ဘူမိတော မုတ္တာ၊ အပ္ပတ္တဥ္ဇ သီသံ ဗိမ္ဗောဟနံ၊ ဧတ္ထန္တရေ[၂] အရဟတ္တံ ပတ္ဝာ သယိ။

ခီဏာသဝေါတိ ပရိက္ခီဏစတုရာသဝေါ၊ တတော ဧဝ စတူဟိပိ ယောဂေဟိ **ဝိသံယုတ္တော၊** ရာဂသင်္ဂါဒိနံ အတိက္ကန္တတ္တာ **သင်္ဂါတိတော၊** သဗ္ဗသော ကိလေသပရိဋ္ဌာဟဿ ဝူပသန္တတ္တာ **သုနိဗ္ဗုတော** သီတိဘူတောတိ အတ္ထော။

ယသ္မိ' ပတိဋ္ဌိတာ ဓမ္မာတိ ထေရံ ဥဒ္ဒိဿ ခီဏာသဝမဟာဗြဟ္မုနာ ဘာသိတာ ဂါထာ။ ဥပဋ္ဌိတာယ ဟိ ဓမ္မသင်္ဂီတိယာ ထေရံ ဥဒ္ဒိဿ ယေဟိ ဘိက္ခူဟိ "ဧကော ဘိက္ခု ဝိဿဂန္ဓံ ဝါယတီ"တိ ဝုတ္တံ။ အထ ထေရော အဓိဂတေ အရဟတ္တေ သတ္တပဏ္ဏိဂုဟာဒ္ဒါရံ သံဃဿ သာမဂ္ဂိဒါနတ္ထံ အာဂတော၊ တဿ ခီဏာသဝဘာဝပ္ပကာသနေန သုဒ္ဓါဝါသမဟာဗြဟ္မာ တေ ဘိက္ခူ လဇ္ဇာပေန္တော "**ယသ္မိ' ပတိဋ္ဌိတာ ဓမ္မာ**"တိ ဂါထမာဟ။ တဿတ္ထော— **ဗုဒ္ဓဿ** ဘဂဝတော **ဓမ္မာ** တေနေဝ အဓိဂတာ ပဝေဒိတာ စ ပဋိဝေဓ-ပရိယတ္တိဓမ္မာ **ယသ္မိ'** ပုရိသဝိသေသေ ပတိဋ္ဌိတာ၊ သောယံ ဂေါတ္တတော **ဂေါတမော** ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိကော သဥပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဿ အဓိဂတတ္တာ ဣဒါနိ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဂမနေ မဂ္ဂေ ပတိဋ္ဌဟိ၊ တဿ ဧကံသဘာဂိတိ။

အထေကဒိဝသံ ဂေါပကမောဂ္ဂလ္လာနော နာမ ဗြာဟ္မဏော ထေရံ ပုစ္ဆိ "တွံ ဗဟုဿုတောတိ ဗုဒ္ဓဿ သာသနေ ပါကဋော၊ ကိတ္တကာ ဓမ္မာ တေ သဘ္ဘာရာ ဘာသိတာ, တယာ ဓာရိတာ"တိ၊ တဿ ထေရော ပဋိဝစနံ ဒေန္တော "**ဒွါသီတိ**"တိ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ ဒွါသီတိ သဟဿာနီတိ ယောဇနာ၊ **ဗုဒ္ဓတော ဂဏ္ဍိန္တိ** သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓတော ဥဂ္ဂဏ္ဍိ' ဒ္ဝိသဟဿာဓိကာနိ အသီတိ-ဓမ္မက္ခန္ဓသဟဿာနိ သတ္ထု သန္တိကာ အဓိဂဏ္ဍိန္တိ အတ္ထော။ **ဒွေ သဟဿာနိ ဘိက္ခုတောတိ** ဒွေ ဓမ္မက္ခန္ဓသဟဿာနိ ဘိက္ခုတော ဂဏ္ဍိ'၊ ဓမ္မသေနာပတိ-အာဒိနံ ဘိက္ခူနံ သန္တိကာ အဓိဂစ္ဆိ'။ **စတုရာသီတိသဟဿာနီ**တိ တဒုဘယံ

၁-ဩဝရဏ် (သီ) ၂-နဧတ္ထန္တရေ (သီ)

သမောဓာနေတွာ စတုသဟဿာဓိကာနိ အသီတိသဟဿာနိ။ **ယေ မေ ဓမ္မာ ပဝတ္တိနော**တိ ယေ ယထာဝုတ္တပရိမာဏာ ဓမ္မကွန္ဓာ မယှံ ပဂုဏာ ဝါစုဂ္ဂတာ ဇိဝှဂ္ဂေ ပရိဝတ္တန္တီတိ။

အထေကဒါ ထေရော သာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနာဓုရေပိ ဂန္ထဓုရေပိ အနနုယုတ္တံ ဧကံ ပုဂ္ဂလံ ဒိသ္ဒာ ဗာဟုသစ္စာဘာဝေ အာဒီနဝံ ပကာသေန္တော "**အပ္ပဿုတာယ**"နွှိ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ **အပ္ပဿုတာယ**နွှိ ဧကဿ ဒွိန္နံ ဝါ ပဏ္ဏာသာနံ၊ အထ ဝါ ပန ဝဂ္ဂါနံ အန္တမသော ဧကဿ ဒွိန္နံ ဝါ သုတ္တန္တာနမ္ပိ ဥဂ္ဂဟိတာနံ အဘာဝေန အပ္ပဿုတော အယံ၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ ပန ဥဂ္ဂဟေတ္ဝာ[၁] အနုယုဉ္ဇန္တော ဗဟုဿုတောဝ။ **ဗလိဗဒ္ဒေါ ဇီရတီ**တိ ယထာ ဗလိဗဒ္ဒေါ[၂] ဇီရမာနော ဝမုမာနော နေဝ မာတု န ပိတု, န သေသညာတကာနံ အတ္ထာယ ဝမုတိ၊ အထ ခေါ နိရတ္ထကမေဝ ဇီရတိ၊ ဧဝမေဝံ အယမ္ပိ န ဥပဇ္ဈာယဝတ္တံ ကရောတိ, န အာစရိယဝတ္တံ, န အာဂန္တုကဝတ္တာဒီနိ, န ဘာဝနံ အနုယုဉ္ဇတိ၊ နိရတ္ထကမေဝ ဇီရတိ။ **မံသာနိ တဿ ဝဍ္ဍန္တီ**တိ ယထာ ဗလိဗဒ္ဒဿ "ကသနဘာရဝဟနာဒီသု အသမတ္ထော ဧသော"တိ အရညေ ဝိဿဋ္ဌဿ ယထာ တထာ ဝိစရန္တဿ ခါဒန္တဿ ပိဝန္တဿ မံသာနိ တဿ ဝဍ္ဍန္တိ၊ ဧဝမေဝံ ဣမဿာပိ ဥပဇ္ဈာယာဒီဟိ ဝိဿဋ္ဌဿ သံဃံ နိဿာယ စတ္တာရော ပစ္စယေ လဘိတ္ဝာ ဥဒ္ဓံဝိရေစနာဒီနိ ကတ္ဝာ ကာယံ ပေါသေန္တဿ မံသာနိ ဝဍ္ဍန္တိ ထူလသရီရော ဟုတ္ဝာ ဝိစရတိ။ **ပညာ**တိ လောကိယလောကုတ္တရာ ပနဿ ပညာ ဧကဂ်လိမတ္တာပိ န ဝမုတိ၊ အရညေ ဂစ္ဆလတာဒီနိ ဝိယ အဿ ဆဒ္ဒါရာနိ[၃] နိဿာယ တဏ္ဍာ စေဝ နဝဝိဓမာနော စ ဝမုတီတိ အဓိပ္ပါယော။

ဗဟုဿုတောတိ ဂါထာ အတ္တနော ဗာဟုသစ္စံ နိဿာယ အညံ အတိ-မညန္တံ ဧကံ ဘိက္ခုံ ဥဒ္ဒိဿ ဝုတ္တာ။ တတ္ထ **သုတေနာ**တိ သုတဟေတု အတ္တနော ဗာဟုသစ္စနိမိတ္တံ။ **အတိမညတီ**တိ အတိက္ကမိတ္ဝာ မညတိ အတ္တာနံ ဥက္ကံသေန္တော ပရံ ပရိဘဝတိ။ **တထေဝါ**တိ ယထာ အန္ဓော အန္ဓကာရေ တေလပဇ္ဇောတံ ဓာရေန္တော အာလောကဒါနေန ပရေသံယေဝ အတ္ထာဝဟော၊ န အတ္တနော၊ တထေဝ ပရိယတ္တိဗာဟုသစ္စေန သုတဝါ ပုဂ္ဂလော သုတေန အနုပပန္ဓော အတ္တနော အတ္ထံ အပရိပူရေန္တော အန္ဓော ဉာဏာလောကဒါနေန ပရေသံယေဝ အတ္ထာဝဟော၊ န အတ္တနော၊ ဒီပဓာရော အန္ဓော ဝိယ မယှံ ဥပဋ္ဌာတီတိ။

ဣဒါနိ ဗာဟုသစ္စေ အာနိသံသံ ဒဿေန္တော "**ဗဟုဿုတ**"နွှိ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ **ဥပါသေယျာ**တိ ပယိရုပါသေယျ။ **သုတဥ္ဇ န ဝိနာသယေ**တိ ဗဟုဿုတံ

၁-ဂဟေတ္ဝာ (သီ)　　၂-ဗလိဗဒ္ဒေါ (က)　　၃-ဆဒ္ဒါရာနိ ပန (သီ)

ပယိရုပါသိတ္ထာ လဒ္ဓံ သုတန္တ နဝိနာသေယျ နာ သုသေယျ ဓာရဏာပရိစယ-ပရိပုစ္ဆာမနသိကာရေဟိ ဝမေ့ယျ။ **တံ မူလံ ဖြဟ္မစရိယဿာတိ** ယသ္မာ ဗဟုသုတံ ပယိရုပါသိတ္ထာ လဒ္ဓံ တံ သုတံ ပရိယတ္တိဗာဟုသစ္စံ မဂ္ဂဖြဟ္မစရိယဿ မူလံ ပဓာနကာရဏံ။ **တသ္မာ ဓမ္မဓရော သိယာ** ဝိမုတ္တာယတနသိသေ ဌတ္ဝာ ယထာသုတဿ ဓမ္မဿ ဓာရဏော ပဌမံ ပရိယတ္တိဓမ္မဓရော ဘဝေယျ။

ဇုဒါနိ ပရိယတ္တိဗာဟုသစ္စေန သာဓေတဗ္ဗမတ္ထံ ဒဿေတုံ "**ပုဗ္ဗာ-ပရညေ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ပုဗ္ဗေ အပရန္တ ဇာနာတီတိ **ပုဗ္ဗာပရညေ**။ ကော်ဿာ ဟိ ဂါထာယ ပုဗ္ဗဘာဂေ အပညာယမာနေပိ ပုဗ္ဗဘာဂေ ဝါ ပညာယမာနေ အပရဘာဂေ အပညာယမာနေပိ "ဇုမဿ အပရဘာဂဿ ဇုမိနာ ပုဗ္ဗဘာဂေန, ဇုမဿ ဝါ ပုဗ္ဗဘာဂဿ ဇုမိနာ အပရဘာဂေန ဘဝိ-တဗ္ဗ"န္တိ ဇာနန္တော ပုဗ္ဗာပရညေ နာမ။ အတ္တတ္ထာဒိဘေဒံ တဿ တဿ ဘာသိတဿ အတ္ထံ ဇာနာတီတိ **အတ္ထညေ**။ **နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါတိ** နိရုတ္တိယံ သေသပဒေသုပိ စာတိ စတ္ထာသုပိ ပဋ္ဌသန္တိဒါသု ဆကော။ **သုဂ္ဂဟီတဿ ဂဏ္ဌာတီတိ** တေနေဝ ကောဝိဒဘာဝေန အတ္ထတော ဗျဉ္ဇနတော စ ဓမ္မံ သုဂဟိတမေဝ ကတ္ဝာ ဂဏ္ဟာတိ။ **အတ္ထညော'ပပရိက္ခတီတိ** ယထာသုတဿ ယထာပရိယတ္တာသ ဓမ္မဿ အတ္ထံ ဉပပရိက္ခတိ "ဣတိ သိလံ, ဣတိ သမာဓိ, ဣတိ ပညာ, ဣမေ ရူပါရူပဓမ္မာ"တိ မနသာ အနုပေက္ခတိ။

ခန္ဓာ ဆန္ဒိကတော ဟောတီတိ တေသု မနသာ အနုပေက္ခိတေသု ဓမ္မေသု ဒိဋ္ဌိနိဗ္ဗာနက္ခန္ဓာယာ နိဗ္ဗာနံ ခမာပေတ္ဝာ ရူပပရိဂ္ဂဟာဒိမုခေန ဝိပဿနာဘိနိ-ဝေသေ ဆန္ဒိကတော ဆန္ဒဇာတော ဟောတိ။ တထာဘူတော စ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ၂ ကရောန္တော **ဥဿဟိတ္ဝာ တုလေတိ** တံတံပစ္စယနာမရူပဒဿနဝသေန ဥဿာဟံ ကတ္ဝာ တတော ပရံ တိလက္ခဏံ အာရောပေတ္ဝာ တုလေတိ "အနိစ္စ"န္တိပိ, "ဒုက္ခ"န္တိပိ, "အနတ္တာ"တိပိ တံ နာမရူပံ တီရေတိ ဝိပဿတိ။ **သမယေ သော ပဒဟတိ၊ အဿ္သ ဆဿမာဟိတောတိ** သော ဇဝံ ပဿန္တော ပဋိဟေတဗ္ဗာဒိသမယေ စိတ္တဿ ပဋိက္ခနာဒိနာ ပဒဟတိ၊ ပဒဟန္တော စ အဿ္ဆံ ဂေါစရဘူတေ ဝိပဿနာသမာဓိနာ မဂ္ဂသမာဓိနာ စ သုဋ္ဌု သမာ-ဟိတော ဘဝေယျ၊ အသမာဟနဟေတုဘူတေ ကိလေသေ ပဇဟေယျ။ သွာယံ ဂုဏော သဗ္ဗေဝိ ယသ္မာ ဗဟုသုတံ ဓမ္မဓရံ သပ္ပညံ ဗုဒ္ဓသာဝကံ ပယိရုပါသန္တဿ ဟောတိ၊ တသ္မာ အသဒ်္ဓံ ဓမ္မံ အာရဗ္ဘ ဒုက္ခာဒိသု ပရိညာဒိဝိသိဋ္ဌကိစ္စတာယ ဓမ္မဝိညာဏသဒ္ဓိတံ ဓမ္မဉ္စာဏံ အာကဒ်ဏ္ဍော

၁-ကရဏေန (သီ)၊ ကာရဏေန (က) ၂-ဝိပဿနာကမ္မံ (သီ)

တထာဝိဓံ ဝုတ္တာပဂကာရံ ကလျာဏမိတ္တံ ဘဇေထ သေဝေယျ ပယိရုပါ-သေယျာတိ အတ္ထော။

ဧဝံ ဗဟုပကာရတာယ တဿ ပုဇနိယတံ ဒသေန္တော "**ဗဟုဿုတော**"တိ ဂါထမာဟ။ တဿတ္ထော—သုတ္တဂေယျာဒိ ဗဟု သုတံ ဧတဿာတိ **ဗဟုဿုတော၊** တမေဝ ဒေသနာဓမ္မံ သုဝဏ္ဏဘာဇနေ ပက္ခိတ္တသိဟဝသာ ဝိယ အဝိနဿနန္တိ ဓာရေတီတိ **ဓမ္မဓရော၊** တတော ဧဝ မဟေသိနော ဘဂဝတော ဓမ္မကောသံ ဓမ္မရတနံ အာရက္ခတိတိ **ကောသာရက္ခော၊** ယဿ္မာ သဒေဝ-ကဿ လောကဿ သမဒဿနေန စက္ခုဘူတော၊ တဿ္မာ **စက္ခု သဗ္ဗဿ လောကဿ ပုဇနိယော** မာနနိယောတိ၊ ဗဟုဿုတဘာဝဓေန ဗဟုဇနဿ ပုဇနိယဘာဝဒဿနတ္ထံ နိဂမနဝသေန ပုနပိ "**ဗဟုဿုတော**"တိ ဝုတ္တံ။

ဧဝရူပံ ကလျာဏမိတ္တံ လဘိတ္ဝာပိ ကာရကသေဝ အပရိဟာနိ၊ နာ အကာရကဿာတိ ဒဿေန္တော "**ဓမ္မာရာမော**"တိ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ နိဝါ-သနဋ္ဌေန သမထဝိပဿနာဓမ္မော အာရာမော၊ တသ္မိံ ဧဝ ဓမ္မေ ရတော အဘိရတောတိ **ဓမ္မရတော၊** တသေဝ ဓမ္မဿ ပုနပ္ပုနံ ဒ်စိန္တနေန **ဓမ်ံ အနုဝိစိန္တယံ** ဓမ်ံ အာဝဇ္ဇေန္တော မနသိ ကရောတိတိ အတ္ထော။ **အနုဿရန်** တမေဝ ဓမ်ံ အနုဿရန္တော။ **သဒ္ဓမ္မော**တိ ဧဝရူပေါ ဘိက္ခု သတ္တတိံသ-ပဘေဒါ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မော နဝဝိဓလောကုတ္တရဓမ္မော စ ပရိဟာယတိ၊ နာ ကဒါစိ တဿ တတော ပရိဟာနိ ဟောတီတိ အတ္ထော။

အထေကဒိဝသံ ကာယေ အဝိတရုဂံ ကုသိတံ ဟီနဝီရိယံ ကောသလ္လာ-ယာ[1]တိနာမံ ဘိက္ခုံ သံဝေဇေန္တော "**ကာယမစ္ဆရိဂရူနော**"တိ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ **ကာယမစ္ဆရိဂရူနော**တိ "ကာယဒဠ္ဠိဗဟုလဿ ကာယေ မမတ္တသ္သ အာစရိယုပဇ္ဈာယာနမ္ပိ ကာယေန ကတ္တဗ္ဗံ ကိဉ္စိ အကတ္ဝာ ဝိစရန္တဿ။ **ဟီယျမာနေ**တိ အတ္တနော ကာယေ ဇီဝိတေ စ ခဏေ ခဏေ ပရိဟီယျမာနေ။ **အနုဋ္ဌဟေ**တိ သီလာဒီနံ ပရိပူရကာဝသေန ဥဋ္ဌာနဝီရိယံ နာ ကရေယျ။ **သရီရသုခဂိဒ္ဓဿာ**တိ အတ္တနော သရီရဿ သုခါပနေနေဝ ဂေဓံ အာပန္နဿ။ **ကုတော သမဏဖာသုတာ**တိ ဧဝရူပဿ ပုဂ္ဂလဿ သာမညဝသေန ကုတော သုခဝိဟာရော၊ ဖာသုဝိဟာရော နာ တဿ ဝိဇ္ဇတီတိ အတ္ထော။

နာ ပဂ္ဂန်တိအာဒိကာ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ ဓမ္မသေနာပတိနော ပရိနိဗ္ဗုတဘာဝံ သုတ္ဝာ ထေရေန ဘာသိတာ။ တတ္ထ **နာ ပဂ္ဂန်** ဒိဿ သဗ္ဗာတိ

၁-ကောသလ္လယာတိ (သီ)

ပုရဉ္ဇိမာဒိဘေဒါ သဗ္ဗာ ဒိသာ နပက္ခသန္တိ၊ ဒိသာမူဋ္ဌောတိ အတ္ထော။ **ဓမ္မာ နပဋိဘန္တိ မန္တိ** ပုဗ္ဗေ သုဋ္ဌု ပဂုဏာပိ ပရိယတ္တိဓမ္မာ ဇုဒါန် သက္ကစ္စံ သမန္နာဟရိယ-မာနာပိ မယ္ဟံ နဥပဋ္ဌဟန္တိ။ **ဂတေ ကလျာဏမိတ္တမ္ဟိ**တိ သဒေဝကဿ လော-ကဿ ကလျာဏမိတ္တဘူတေ ဓမ္မသေနာပတိမ္ဟိ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနံ ဂတေ။ **အန္ဓကာရံဝ ခါယတီ**တိ သဗ္ဗောပါယံ လောကော အန္ဓကာရော ဝိယ ဥပဋ္ဌာတိ။

အဗ္ဘတီတသဟာယဿာတိ အပဂတသဟာယဿ၊ ကလျာဏမိတ္တရဟိ-တဿာတိ အတ္ထော။ **အတီတဂတသတ္ထုနော**တိ အာယသ္မတော[၁] အတီတော ဟုတ္ဝာ နိဗ္ဗာနဂတသတ္ထုကဿ၊ သတ္ထရိ ပရိနိဗ္ဗုတေတိ အတ္ထော။ **ယထာ ကာယဂတာ သတီ**တိ ကာယဂတာသတိဘာဝနာ တက္ကရဿ ယထာ ကေန္တ-ဟိတာဝဟာ၊ ဧဝံ တောဒိသံ အနာထဿ ပုဂ္ဂလဿ ကေန္တဟိတာဝဟံ အည်မိတ္တံ နာမ နတ္ထိ၊ သနာထဿ အညာပိ ဘာဝနာ ဟိတာဝဟာ ဧဝါတိ အဓိပ္ပါယော။

ပုရာဏာတိ ပေါရာဏာ၊ သာရိပုတ္တာဒိကေ ကလျာဏမိတ္တေ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ **နဝေဟီ**တိ နဝကေဟိ။ **န သမေတိ မေ**တိ မယ္ဟံ စိတ္တံ န သမာဂစ္ဆတိ၊ န တေ မမ စိတ္တံ အာရာဓေန္တီတိ အတ္ထော။ **သွဇ္ဇ ဧကောဝ ချာယာမီ**တိ သောဟံ အဇ္ဇ ဝုဒ္ဓဘရေဟိ ဝိရဟိတော ဧကောဝ ဟုတ္ဝာ ချာယာမိ ချာန-ပသုတော ဟောမိ။ **ဝသုပေတော**တိ ဝဿကာလေ ကုလာဝကံ ဥပေတော ပက္ခီ ဝိယ။ "ဝါသုပေတော"တိပိ ပါဋိ၊ ဝါသံ ဥပဂတောတိ အတ္ထော။

ဒဿနာယ အဘိက္ကန္တေတိ ဂါထာ သတ္ထာရာ ဘာသိတာ။ တဿတ္ထော— မမ ဒဿနာယ အဘိက္ကန္တေ နာနာဝိဓဝိဒေသပဝါသိကဗဟုဇနေ အာနန္ဒ မမ ဥပသက်မနံ မာ ဝါရေသိ။ ကသ္မာ?[၂] တေ သောတာရော ဓမ္မဿ, မမံ ပဿန္တု၊ အယမေဝ ဒဿနာယ သမယောတိ။

တံ သုတ္ဝာ ထေရော "**ဒဿနာယ အဘိက္ကန္တေ**"တိ အပရံ ဂါထမာဟ။ ဇုမာယ ဟိ ဂါထာယ သမ္မန္ဓတ္ထံ[၃] ပုရိမဂါထာ ဇုဓ နိက္ခိတ္တာ။ တေနေဝ သစာဟံ ဒေသန္တရတော အာဂတာဂတေ တာဝဒေဝ ဒဿေတုံ လစ္ဆာမီတိ တေဿ ပဒဿ အတ္ထသိဒ္ဓိံ ဒဿေတိ။

ပဏ္ဏဝီသတိ ဝဿာနီတိ ပဋ္ဌ ဂါထာ အတ္တနော အဂ္ဂုပဋ္ဌာကဘာဝံ ဒီပေတုံ ဝုတ္တာ။ အာရဒ္ဓကမ္မဋ္ဌာနဘာဝေ[၄] ဟိ သတ္ထု ဥပဋ္ဌာနပသုတဘာဝေန စ

၁-ဘဂဝတော (က)
၂-တသ္မာ (က)
၃-သမ္မန္ဓနတ္ထံ (က)
၄-အာရဒ္ဓဥပဋ္ဌာနဿတိဘာဝေန (က)

ထေရဿ မဂ္ဂေန အသမုစ္ဆိန္နာပိ ကာမသညာဒယော နဥပ္ပဇ္ဇိံသု၊ ကာယဝစီ-မနောကမ္မာနိ စ သဗ္ဗကာလံ သတ္ထရိ မေတ္တာပုဗ္ဗင်္ဂမာနိ မေတ္တာနုပရိဝတ္တာနိ အဟေသုံ။ တတ္ထ **ပဏ္ဏဝီသတိ ဝဿာနီ**တိ ပဉ္စဝီသတိ သံဝစ္ဆရာနိ။ **သေခဘူတဿ မေ သတော**တိ သေခဘူမိယံ သောတာပတ္တိဖလေ ဌိတဿ မေ သတော။ **ကာမသညာ**တိ ကာမသဟဂတာ သညာ နဥပ္ပဇ္ဇိ၊ ဧတ္ထ စ ကာမသညာဒိ-အနုပ္ပတ္တိဝစနေန[၁] အတ္တနော အာသယသုဒ္ဓိံ ဒဿေတိ၊ "**မေတ္တေန ကာယ-ကမ္မေနာ**"တိအာဒိနာ ပယောဂသုဒ္ဓိံ။ တတ္ထ ဂန္ဓကုဋိယံ ပရိဘဏ္ဍကရဏာဒိနာ သတ္ထု ဝတ္တပဋိဝတ္တကရဏေန စ မေတ္တံ ကာယကမ္မံ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဓမ္မဒေသနာ-ကာလာရောစနာဒိနာ မေတ္တံ ဝစီကမ္မံ၊ ရဟောဂတဿ သတ္ထာရံ ဥဒ္ဒိဿ ဟိတူပသံဟာရမနသိကာရေန မေတ္တံ မနောကမ္မံ။ **ဉာဏံ မေ ဥဒပဇ္ဇထာ**တိ အတ္တနော သေက္ခဘူမိပတ္တိမာဟ။

အဟံ သကရဏီယောမှီတိ သတ္ထု ပရိနိဗ္ဗာနေ ဥပဋ္ဌိတေ မဏ္ဍလမာဠံ ပဝိသိတ္ဝာ ကပိသီသံ အာလမ္ဗိတ္ဝာ သောကာဘိဘူတေန ဝုတ္တဂါထာ။ တတ္ထ **သကရဏီယောမှီ**တိ ဒုက္ခပရိဇာနနာဒိနာ ကရဏီယေန သကရဏီယော အမှိ။ **အပ္ပတ္တမာနသော**တိ အနဓိဂတာရဟတ္တော။ **သတ္ထု စ ပရိနိဗ္ဗာန**န္တိ မယှံ သတ္ထု ပရိနိဗ္ဗာနဉ္စ ဥပဋ္ဌိတံ။ **ယော အမှံ အနုကမ္ပကော**တိ ယော သတ္ထာ မယှံ အနုဂ္ဂါဟကော။

တဒါသိ ယံ ဘိံသနကန္တိ ဂါထာ သတ္ထု ပရိနိဗ္ဗာနကာလေ ပထဝီကမ္ပန-ဒေဝဒုန္ဒုဘိ[၂]ဖလနာဒိကေ ဒိသ္ဝာ သံဥ္ဇာတသံဝေဂေန ဝုတ္တဂါထာ။

ဗဟုဿုတောတိအာဒိကာ တိဿော ဂါထာ ထေရံ ပသံသန္တေဟိ သင်္ဂီတိကာရေဟိ ဌပိတာ။ တတ္ထ **ဂတိမန္တော**တိ အသဒိသာယ ဉာဏဂတိယာ သမန္နာဂတော။ **သတိမန္တော**တိ ပရမေန သတိနေပက္ကေန သမန္နာဂတော။ **ဓိတိမန္တော**တိ အသာဓာရဏာယ ဗျဉ္ဇနတ္ထာဝဓာရဏသမတ္ထာယ ဓိတိ-သမ္ပတ္တိယာ သမန္နာဂတော။ အယံ ဟိ ထေရော ဧကပဒေယေဝ ဌတ္ဝာ သဋ္ဌိပဒသဟဿာနိ သတ္ထာရာ ကထိတနိယာမေနေဝ ဂဏ္ဍာတိ၊ ဂဟိတဉ္စ သုဝဏ္ဏဘာဇနေ ပက္ခိတ္တသီဟဝသာ ဝိယ သဗ္ဗကာလံ နဝိနဿတိ၊ အဝိပရီတ-ဗျဉ္ဇနာဝဓာရဏသမတ္ထာယ သတိပုဗ္ဗင်္ဂမာယ ပညာယ, အတ္ထာဝဓာရဏ-သမတ္ထာယ ပညာပုဗ္ဗင်္ဂမာယ သတိယာ စ သမန္နာဂတော။ တေနာဟ ဘဂဝါ

၁-ကာမသညာဒိအနုပ္ပတ္တိဝသေန (သီ)　　၂-ဒုဒြုဘိ (က)

"တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခူနံ ဗဟုဿုတာန"န္တိအာဒိ[၁]။ တထာ စာဟ ဓမ္မသေနာပတိ "အာယသ္မာ အာနန္ဒော အတ္ထကုသ-လော"တိအာဒိ[၂]။ **ရတနာကရောတိ** သဒ္ဓမ္မရတနဿ အာကရဘူတော။

ပရိစိဏ္ဏောတိ ဂါထာ ပရိနိဗ္ဗာနကာလေ ထေရေန ဘာသိတာ၊ သာ ဝုတ္တတ္ထာ ဧဝ။

အာနန္ဒဘ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

တိံသနိပါတဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-အံ ၁-၂၅-ပိဋ္ဌေ။ ၂-အံ ၂-၁၇၇-ပိဋ္ဌေ။

၁၈-စတ္တာလီသနိပါတ

၁-မဟာကဿပတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

စတ္တာလီသနိပါတေ **နဂဏေန ပုရက္ခတော**တိအာဒိကာ အာယသ္မတော မဟာကဿပတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယံ ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဟံသဝတီနဂရေ ဝေဒေဟော နာမ အသီတိကောဋိ-ဝိဘဝေါ ကုဋုမ္ဗိကော အဟောသိ။ သော ဗုဒ္ဓမာမကော, ဓမ္မမာမကော, သံဃမာမကော ဥပါသကော ဟုတ္ဝာ ဝိဟရန္တော ဧကသ္မိံ ဥပေါသထဒိဝသေ ပါတောဝ သုဘောဇနံ ဘုဉ္ဇိတ္ဝာ ဥပေါသထင်္ဂါနိ အဓိဋ္ဌာယ ဂန္ဓပုပ္ပါဒီနိ ဂဟေတ္ဝာ ဝိဟာရံ ဂန္ဒ္ဓာ သတ္ထာရံ ပူဇေတ္ဝာ ဝန္ဒိတ္ဝာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။

တသ္မိံ စ ခဏေ သတ္ထာ မဟာနိသဘတ္ထေရံ နာမ တတိယသာဝကံ "တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခူနံ ဓုတဝါဒါနံ၊ ယဒိဒံ နိသဘော"တိ တေဒဂ္ဂေ ဌပေသိ။ ဥပါသကော တံ သုတ္ဝာ ပသန္ဒော ဓမ္မကထာဝသာနေ မဟာဇနေ ဥဋ္ဌာယ ဂတေ သတ္ထာရံ ဝန္ဒိတ္ဝာ "သ္ဝေ မယှံ ဘိက္ခံ အဓိဝါသေထာ"တိ နိမန္တေသိ။ မဟာ ခေါ ဥပါသက ဘိက္ခုသံဃောတိ။ ကိတ္တကော ဘန္တေတိ၊ အဋ္ဌသဋ္ဌိ-ဘိက္ခုသတသဟဿန္တိ။ ဘန္တေ ဧကံ သာမဏေရမ္ပိ ဝိဟာရေ အသေသေတ္ဝာ မယှံ ဘိက္ခံ အဓိဝါသေထာတိ။ သတ္ထာ အဓိဝါသေသိ။ ဥပါသကော သတ္ထု အဓိဝါသနံ ဝိဒိတ္ဝာ ဂေဟံ ဂန္ဒ္ဓာ မဟာဒါနံ သဇ္ဇေတ္ဝာ ပုနဒိဝသေ သတ္ထု ကာလံ အာရောစာပေသိ။ သတ္ထာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ ဘိက္ခုသံဃပရိဝုတော ဥပါ-သကဿ ဃရံ ဂန္ဒ္ဓာ ပညတ္တာသနေ နိသိန္ဒော ဒက္ခိဏောဒကာဝသာနေ ယာဂုအာဒီနိ သမ္ပဋိစ္ဆန္တော ဘတ္တဝိဿဂ္ဂံ အကာသိ။ ဥပါသကောပိ သတ္ထု သန္တိကေ နိသီဒိ။

တသ္မိံ အန္တရေ မဟာနိသဘတ္ထေရော ပိဏ္ဍာယ စရန္တော တမေဝ ဝီထိံ ပဋိပဇ္ဇိ။ ဥပါသကော ဒိသ္ဝာ ဥဋ္ဌာယ ဂန္ဒ္ဓာ ထေရံ ဝန္ဒိတ္ဝာ "ပတ္တံ ဘန္တေ ဒေထာ"တိ အာဟ။ ထေရော ပတ္တံ အဒါသိ။ ဘန္တေ ဣဓေဝ ပဝိသထ၊ သတ္ထာပိ ဂေဟေ နိသိန္ဒောတိ။ နဝဋ္ဌိဿတိ ဥပါသကာတိ။ သော ထေရဿ ပတ္တံ ဂဟေတ္ဝာ ပိဏ္ဍပါတဿ ပူရေတ္ဝာ အဒါသိ။ တတော ထေရံ အနုဂန္ဒ္ဓာ နိဝတ္တော သတ္ထု သန္တိကေ နိသီဒိတ္ဝာ ဧဝမာဟ "မဟာနိသဘတ္ထေရော ဘန္တေ 'သတ္ထာပိ ဂေဟေ နိသိန္ဒော'တိ ဝုတ္တေပိ ပဝိသိတုံ နဣစ္ဆိ၊ အတ္ထိ နု ခေါ ဧတဿ တုမှာကံ ဂုဏေဟိ အတိရေကဂုဏော"တိ။ ဗုဒ္ဓါနဥ

ဝက္ကမန္ဆေရံ နာမ နတ္ထိ၊ တသ္မာ သတ္ထာ ဧဝမာဟ "ဥပါသက မယံ ဘိက္ခံ အာဂမယမာနာ ဂေဟေ နိသီဒါမ၊ သော ပန ဘိက္ခု နံ ဧဝံ နိသီဒိတ္ဝာ ဘိက္ခံ ဥဒိက္ခတိ၊ မယံ ဂါမန္တသေနာသနေ ဝသာမ၊ သော အရညသ္မိံယေဝ ဝသတိ၊ မယံ ဆန္နေ ဝသာမ၊ သော အဇ္ဈောကာသေယေဝ ဝသတီ"တိ ဘဂဝါ "အယ္ဟ အယ္ဟေတသ္သ ဂုဏော"တိ[1] မဟာသမုဒ္ဒံ ပူရယမာနော ဝိယ တသ္သ ဂုဏ် ကထေသိ။

ဥပါသကော ပကတိယာဝိ ဇလမာနပဒီပေါ တေလေန အာသိတ္တော ဝိယ သုဒ္ဓဒုတရံ ပသန္နော ဟုတ္ဝာ စိန္တေသိ "ကိံ မယ့် အညာယ သမ္ဗတ္တိယာ၊ အနာဂတေ ကေသဿ ဗုဒ္ဓဿ သန္တိကေ ဓုတဝါဒါနံ အဂ္ဂဘာဝတ္ထာယ ပတ္ထနံ ကရိဿာမီ"တိ။ သော ပုနပိ သတ္ထာရံ နိမန္တေတ္ဝာ တေနေဝ နိယာမေန သတ္တ ဒိဝသေ မဟာဒါနံ ဒတ္ဝာ သတ္တမေ ဒိဝသေ ဗုဒ္ဓပမုခဿ မဟာဘိက္ခုသံဃဿ တိစီဝရာနိ ဒတ္ဝာ သတ္ထု ပါဒမူလေ နိပဇ္ဇိတ္ဝာ ဧဝမာဟ "ယံ မေ ဘန္တေ သတ္တ ဒိဝသေ ဒါနံ ဒေန္တဿ မေတ္တံ ကာယကမ္မံ မေတ္တံ ဝစီကမ္မံ မေတ္တံ မနောကမ္မံ ပစ္စုပဋ္ဌိတံ၊ ဣမိနာဟံ နာ အညံ ဒေဝသမ္ပတ္တိံ ဝါ သက္ကမာရဗြဟ္မ-သမ္ပတ္တိံ ဝါ ပတ္ထေမိ၊ ဣဒံ ပန မေ ကမ္မံ အနာဂတေ ကေသဿ ဗုဒ္ဓဿ သန္တိကေ မဟာနိသဘတ္ထေရေန ပတ္တဉ္စာနန္တရံ ပါပုဏနတ္ထာယ တေရသဓုတင်္ဂရာနံ အဂ္ဂဘာဝဿ အဓိကာရော ဟောတု"တိ။ သတ္ထာ "မဟန်္တံ ဌာနံ ဣမိနာ ပတ္ထိတံ၊ သမိဇ္ဈိဿတိ နု ခေါ, နော"တိ ဩလောကေန္တော သမိဇ္ဈနဘာဝံ ဒိသ္ဝာ အာဟ "မနာပံ တေ ဌာနံ ပတ္ထိတံ၊ အနာဂတေ သတသဟဿကပ္ပါဝ-သာနေ ဂေါတမော နာမ ဗုဒ္ဓေါ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ တဿ တ္ံ တတိယသာဝကော မဟာကဿပတ္ထေရော နာမ ဘဝိဿသီ"တိ ဗျာကာသိ။ တံ သုတ္ဝာ ဥပါ-သကော "ဗုဒ္ဓါနံ ဒွေ ကထာ နာမ နတ္ထိ"တိ ပုနဒိဝသေ ပတ္တမ္ဗံ ဝိယ တံ သမ္ပတ္တိံ အမညိတ္ထ။ သော ယာဝတာယုကံ ဒါနံ ဒတ္ဝာ သီလံ သမာဒါယ ရက္ခိတ္ဝာ နာနပ္ပကာရံ ကလျာဏကမ္မံ ကတ္ဝာ ကာလံ ကတ္ဝာ သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တိ။

တတော ပဋ္ဌာယ ဒေဝမနုဿေသု သမ္ပတ္တိံ အနုဘဝန္တော ဣတော ဧကနဝုတေ ကပ္ပေ ဝိပဿိသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေ ဗန္ဓုမတီနဂရံ ဥပနိဿာယ ခေမေ မိဂဒါယေ ဝိဟရန္တေ ဒေဝလောကာ စဝိတ္ဝာ အညတရသ္မိံ ပရိဇိဏ္ဏဗြာဟ္မဏ-ကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ။ တသ္မိံ စ ကာလေ ဝိပဿီ ဘဂဝါ သတ္တမေ သတ္တမေ သံဝစ္ဆရေ ဓမ္မံ ကထေသိ၊ မဟန်္တံ ကောလာဟလံ ဟောတိ။ သကလဇမ္ဗုဒီပေ ဒေဝတာ "သတ္ထာ ဓမ္မံ ကထေသတီ"တိ အာရောစေသုံ။ ဗြာဟ္မဏော တံ သာသနံ

၁-"တသ္သ အယ္ဟ ဂုဏော အယ္ဟ ဂုဏော"တိ (က)

အသောသိ။ တသ စ နိဝါသနသာဋကော ကောယေဝ ဟောတိ၊ တထာ ဗြာဟ္မဏိယာ။ ပါရုပနံ ပန ဒွိန္နမ္ပိ ကေမေဝ၊ သော သကလနဂရေ "ကေသာဋက-ဗြာဟ္မဏော"တိ ပညာယိ။ သော ဗြာဟ္မဏာနံ ကေနစိဒေဝ ကိစ္စေန သန္နိ-ပါတေ သတိ ဗြာဟ္မဏိ ဂေဟေ ဌပေတွာ သယံ တံ ဝတ္ထံ ပါရုပိတွာ ဂစ္ဆတိ၊ ဗြာဟ္မဏီနံ သန္နိပါတေ သတိ သယံ ဂေဟေ အစ္ဆတိ၊ ဗြာဟ္မဏီ တံ ဝတ္ထံ ပါရုပိတွာ ဂစ္ဆတိ။ တသ္မိံ ပန ဒိဝသေ ဗြာဟ္မဏော ဗြာဟ္မဏိံ အာဟ "ဘောတိ ကံ[1] ရတ္တိံ ဓမ္မံ[2] သုဏိဿသိ, ဒိဝါ"တိ။ "မယံ မာတုဂါမ-ဇာတိကာ[3] နာမ ရတ္တိံ သောတုံ န သက္ကောမ၊ ဒိဝါ သောဿာမာ"တိ ဗြာဟ္မဏံ ဂေဟေ ဌပေတွာ တံ ဝတ္ထံ ပါရုပိတွာ ဥပါသိကာဟိ သဒ္ဓိံ ဒိဝါ ဂန္တ္ဝာ သတ္ထာရံ ဝန္ဒိတွာ ဧကမန္တေ နိသိန္နာ ဓမ္မံ သုတ္ဝာ ဥပါသိကာဟိယေဝ သဒ္ဓိံ အာဂမာသိ။ အထ ဗြာဟ္မဏော ဗြာဟ္မဏိံ ဂေဟေ ဌပေတွာ တံ ဝတ္ထံ ပါရုပိတွာ ဝိဟာရံ ဂတော။

တသ္မိံ သမယေ သတ္ထာ ပရိသမဇ္ဈေ အလင်္ကတမဏ္ဍပသနေ နိသိန္နော စိတ္တ-ဇိဇနိံ အာဒါယ အာကာသဂင်္ဂံ ဩတာရေန္တော ဝိယ သိနေရုံ မန္ဒံ ကတ္ဝာ သာဂရံ နိမုဇေန္တော ဝိယ ဓမ္မကထံ ကထေသိ။ ဗြာဟ္မဏသ ပရိသ-ပရိယန္တေ နိသိန္နသ ဓမ္မံ သုဏန္တသ ပဌမယာမသ္မိံယေဝ သကလသရီရံ ပူရယမာနာ ပဠဝတ္ထာ ဝိတိ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ သော ပါရုတဝတ္ထံ သံဃရိတ္ဝာ[4] "ဒသ-ဗလသ ဒဿာမီ"တိ စိန္တေသိ။ အထသ အာဒိနဝသဟသံ ဒဿယမာနံ မဏ္ဍေရံ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ သော "ဗြာဟ္မဏိယာ မယ္ဟ[5] ကေမေဝ ဝတ္ထံ၊ အည်ံ ကိဉ္စိ ပါရုပနံ နတ္ထိ၊ အပါရုပိတွာ စ နာမ ဗဟိ ဝိစရိတုံ န သက္ကာ"တိ သဗ္ဗထာပိ အဒါတု-ကာမော အဟောသိ၊ အထသ နိက္ခန္တေ ပဌမယာမေ မဇ္ဈိမယာမေ ပဝိသန္တော[6] ဝိတိ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ တထေဝ စိန္တေတွာ တထေဝ အဒါတုကာမော အဟောသိ။ အထသ[7] မဇ္ဈိမယာမေ နိက္ခန္တေ ပစ္ဆိမယာမေပိ တထေဝ ဝိတိ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ တဒါ သော "ယံ ဝါ ဟောတု တံ ဝါ[8] ပစ္ဆာပိ ဇာနိဿာမီ"တိ ဝတ္ထံ သံဃရိတ္ဝာ သတ္ထု ပါဒမူလေ ဌပေသိ။ တတော ဝါမဟတ္ထံ အာဘုဇိတွာ ဒက္ခိဏေန ဟတ္ထေန တိက္ခတ္တုံ အပ္ဖောဋေတွာ "ဇိတံ ဖေ၊ ဇိတံ မေ"တိ တယော ဝါရေ နဒိ။

တသ္မိံ စ သမယေ ဗန္ဓုမရာဇာ ဓမ္မာသနဿ ပစ္ဆတော အန္တောသဏိယံ နိသိန္နော ဓမ္မံ သုဏာတိ။ ရညော စ နာမ "ဇိတံ မေ"တိ သဒ္ဒေါ အမနာပေါ

၁-ဓမ္မသဝနံ (က)　　၂-မာတုဂါမာ (က)　　၃-သံဟရိတ္ဝာ (က)
၄-ဗြာဟ္မဏိယာ စ မယ္ဟ (သီ)　　၅-တထာ (သီ)　　၆-တသ (သီ)
၇-တရဏံ ဝါ ဟောတု မရဏံ ဝါ (အံ-ဋ ၁-၁၃၀၊ သံ-ဋ ၂-၁၇၀-ဝိဋ္ဌေသု။)

ဟောတိ။ သော ပုရိသံ ပေသေသိ "ဂစ္ဆ ဧတံ ပုစ္ဆ ကိံ ဝဒသီ"တိ။ သော တေန ဂန္ဒာ ပုစ္ဆိတော "အဝသေသာ ဟတ္ထိယာနာဒီနိ အာရုယှ အသိစမ္မာဒီနိ ဂဟေတ္ဝာ ပရသေနံ ဇိနန္တိ၊ နတံ အစ္ဆရိယံ။ အဟံ ပန ပစ္ဆတော အာဂစ္ဆန္တသ ကူဋဂေါဏသ မုဂ္ဂရေန သီသံ ဘိန္ဒိတ္ဝာ တံ ပလာပေန္တော ဝိယ မစ္ဆေရစိတ္တံ မဒ္ဒိတ္ဝာ ပါရုတဝတ္ထံ ဒသဗလသ အဒါသိံ၊ တံ မေ မစ္ဆရိယံ ဇိတ"န္တိ အာဟ။ သော ပုရိသော အာဂန္ဒာ တံ ပဝတ္တိံ ရညော အာရောစေသိ။ ရာဇာ အာဟ "အမှေ ဘဏေ ဒသဗလသ အနုရူပံ နဇာနိမှ၊ ဗြာဟ္မဏော ဇာနီ"တိ[၁] ဝတ္ထယုဂံ ပေသေသိ။ တံ ဒိသ္ဝာ ဗြာဟ္မဏော စိန္တေသိ "အယံ မယှံ တုဏ္ဍိနိသိန္ဒသ ပဌမံ ကိဠိ အဒတ္ဝာ သတ္ထု ဂုဏေ ကထေန္တသ အဒါသိ၊ သတ္ထု ဂုဏေ ပဋိစ္စ ဥပ္ပန္ဒေန ပန မယှံ ကော အတ္ထော"တိ တမ္ပိ ဝတ္ထယုဂံ ဒသဗလသေဝ အဒါသိ။ ရာဇာပိ "ကိံ ဗြာဟ္မဏေန ကတ"န္တိ ပုစ္ဆိတ္ဝာ "တမ္ပိ တေန ဝတ္ထယုဂံ တထာဂတသေဝ ဒိန္ဒ"န္တိ သုတ္ဝာ အညာနိပိ ဒ္ဝေ ဝတ္ထယုဂါနိ ပေသေသိ၊ သော တာနိပိ အဒါသိ။ ရာဇာ အညာနိပိ စတ္တာရီတိ ဧဝံ ယာဝ ဒ္ဝတ္တိံသဝတ္ထယုဂါနိ ပေသေသိ။ အထ ဗြာဟ္မဏော "ဣဒံ ဝမေတ္ဝာ ဝမေတ္ဝာ ဂဟဏံ ဝိယ ဟောတီ"တိ အတ္တနော အတ္ထာယ ဧကံ, ဗြာဟ္မဏိယာ ဧကန္တိ ဒ္ဝေ ဝတ္ထယုဂါနိ ဂဟေတ္ဝာ တိံသယုဂါနိ တထာဂတသေဝ အဒါသိ။ တတော ပဋ္ဌာယ စ သော သတ္ထု ဝိဿာသိကော ဇာတော။

အထ နံ ရာဇာ ဧကဒိဝသံ သီတသမယေ သတ္ထု သန္တိကေ ဓမ္မံ သုဏန္တံ ဒိသ္ဝာ သတသဟဿဂ္ဃနကံ အဘ္ဘနာ ပါရုတရတ္တကမ္ပလံ ဒတ္ဝာ အာဟ "ဣတော ပဋ္ဌာယ ဣမံ ပါရုပိတ္ဝာ ဓမ္မံ သုဏာဟီ"တိ။ သော "ကိံ မေ ဣမိနာ ကမ္ပလေန ဣမသ္မိံ ပူတိကာယေ ဥပနီတေနာ"တိ စိန္တေတ္ဝာ အန္တောဂန္ဓကုဋိယံ တထာ-ဂတသ မဉ္ဇသ ဥပရိ ဝိတာနံ ကတ္ဝာ အဂမာသိ။ အထေကဒိဝသံ ရာဇာ ပါတောဝ ဝိဟာရံ ဂန္ဒာ အန္တောဂန္ဓကုဋိယံ သတ္ထု သန္တိကေ နိသီဒိ။ တသ္မိံ စ သမယေ ဆဗ္ဗဏ္ဏာ ဗုဒ္ဓရသ္မိယော ကမ္ပလေ ပဋိဟညန္တိ၊ ကမ္ပလော အတိဝိယ ဝိရောစတိ။ ရာဇာ ဥလ္လောကေန္တော သဉ္ဇာနိတ္ဝာ အာဟ "အမှာကံ ဘန္တေ ဧသ ကမ္ပလော၊ အမှေဟိ ဧကသာဋကဗြာဟ္မဏသ ဒိန္ဒော"တိ။ တုမှေဟိ မဟာရာဇ ဗြာဟ္မဏော ပူဇိတော၊ ဗြာဟ္မဏေန မယံ ပူဇိတာတိ[၂]။ ရာဇာ "ဗြာဟ္မဏော ယုတ္တံ[၃] အညာသိ၊ နမယ"န္တိ ပသီဒိတ္ဝာ ယံ မနုဿာနံ ဥပကာရဘူတံ၊ တံ သဗ္ဗံ အဋ္ဌဋ္ဌကံ ကတ္ဝာ သဗ္ဗဋ္ဌကံ နာမ ဒါနံ ဒတ္ဝာ ပုရောဟိ-တဋ္ဌာနေ ဌပေသိ။ သောပိ "အဋ္ဌဋ္ဌကံ နာမ စတုသဋ္ဌိ ဟောတီ"တိ

၁-ဇာနာတီတိ (သီ၊က) ၂-အဟံ ပူဇိတောတိ (သံ-ဋ ၂-ဘုဝ-ပိဋ္ဌေ၊) ၃-ယုတ္တကံ (သံ-ဋ ၂-ဘုဝ-ပိဋ္ဌေ၊)

စတုသင်္ဋိ သလာကဘတ္တာနိ ဥပနိဗန္ဓာပေတ္ဝာ ယာဝဇီဝံ ဒါနံ ဒတ္ဝာ သီလံ ရက္ခိတ္ဝာ တတော စုတော သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တိ။

ပုန တတော စုတော ဇမ္ဗုသ္မိံ ကပ္ပေ ကောဏာဂမနဿ စ ဘဂဝတော ကဿပဒသဗလဿ စာတိ ဒ္ဝိန္နံ ဗုဒ္ဓါနံ အန္တရေ ဗာရာဏသိယံ ကုဋုမ္ဗိယဃရေ နိဗ္ဗတ္တော။ သော ဝုဒ္ဓိမန္ဝာယ ဃရာဝါသံ ဝသန္တော ကေဒိဝသံ အရညေ ဇဃ်ဝိဟာရံ စရတိ။ တသ္မိံ စ သမယေ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ နဒီတီရေ စီဝရကမ္မံ ကရောန္တော အနုဝါတေ အပ္ပဟောန္တေ သံဃရိတ္ဝာ[1] ဌပေတုံ အာရဒ္ဓေါ။ သော ဒိသွာ "ကသ္မာ ဘန္တေ သံဃရိတ္ဝာ[1] ဌပေထာ"တိ အာဟ။ အနုဝါတော နပ္ပဟောတီတိ။ "ဣမိနာ ဘန္တေ ကရောထာ"တိ ဥတ္တရသာဋကံ ဒတ္ဝာ "နိဗ္ဗတ္တ-နိဗ္ဗတ္တဋ္ဌာနေ မေ ကေနစိ ပရိဟာနိ မာ ဟောတူ"တိ ပတ္ထနံ ပဋ္ဌပေသိ။

ဃရေပိဿ ဘဂိနိယာ သဒ္ဓိံ ဘရိယာယ ကလဟံ ကရောန္တိယာ ပစ္စေက-ဗုဒ္ဓေါ ပိဏ္ဍာယ ပါဝိသိ၊ အထဿ ဘဂိနီ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ ပိဏ္ဍပါတံ ဒတ္ဝာ တဿ ဘရိယံ သန္ဓာယ[2] "ဧဝရူပံ ဗာလံ ယောဇနသတေန ပရိဝဇ္ဇေယျ"န္တိ ပတ္ထနံ ပဋ္ဌပေသိ။ သာ ဂေဟဂ်ဏော ဌိတာ သုတ္ဝာ "ဣမာယ ဒိန္နဘတ္တံ မာ ဧသ ဘုဉ္ဇတူ"တိ ပတ္တံ ဂဟေတ္ဝာ ပိဏ္ဍပါတံ ဆဒ္ဒေတ္ဝာ ကလလဿ ပူရေတ္ဝာ အဒါသိ။ ဣတရာ ဒိသွာ "ဗာလေ တုံ မံ တာဝ အက္ကောသ ဝါ ပဟရ ဝါ၊ ဧဝရူပဿ ပန ဒွေ အသဒ္ဓေယျာနိ ပူရိတပါရမိဿ ပတ္တတော ဘတ္တံ ဆဒ္ဒေတ္ဝာ ကလလံ ဒါတုံ နယုတ္တ"န္တိ အာဟ။ အထဿ ဘရိယာယ ပဋိသန်ဓိံ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ သာ "တိဋ္ဌထ ဘန္တေ"တိ ကလလံ ဆဒ္ဒေတ္ဝာ ပတ္တံ ဓောတ္ဝာ ဂန္ဓ-စုဏ္ဏေန ဥဗ္ဗဋ္ဋေတ္ဝာ ပဏီတဘတ္တဿ စတုမဓုရဿ စ ပူရေတ္ဝာ ဥပရိ အာသိဉ္စိတွေန ပဒုမဂဗ္ဘဝဏ္ဏေန သပ္ပိနာ ဝိဇ္ဇောတမာနံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ ဟတ္ထေ ဌပေတ္ဝာ "ယထာ အယံ ပိဏ္ဍပါတော သြဘာဿဇာတော၊ ဧဝံ သြဘာဿဇာတံ မေ သရီရံ ဟောတူ"တိ ပတ္ထနံ ပဋ္ဌပေသိ။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ အနုမောဒိတ္ဝာ[3] အာကာသံ ပက္ကန္တိ။

တေပိ ဇာယမ္ပတိကာ ယာဝတာယုကံ ကုသလံ ကတ္ဝာ သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ ပုန တတော စရိတ္ဝာ ဥပါသကော ကဿပသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓကာလေ ဗာရာဏသိယံ အသီတိကောဋိဝိဘဝဿ သေဋ္ဌိနော ပုတ္တော ဟုတ္ဝာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဣတရာပိ တာဒိသဿေဝ သေဋ္ဌိနော ဓိတာ ဟုတ္ဝာ နိဗ္ဗတ္တိ။ တဿ ဝုဒ္ဓိပ္ပတ္တဿ တမေဝ သေဋ္ဌိဓိတရံ အာနယိံသု။ တဿာ ပုဗ္ဗေ အနိဋ္ဌရိပါကဿ ပါပကမ္မဿ[4]

၁-သံဟရိတ္ဝာ (သီ)　　၂-သန္ဓာယ ဧဝမာဟ (သီ၊က)　　၃-အနုမောဒနံ ကတ္ဝာ (သီ)
၄-သယမေဝ ကတဿ (သီ)၊ အဒိန္နဝိပါကဿ တဿ ကမ္မဿ (အံ-ဋ္ဌ ၁-၁၃၂၊ သံ-ဋ္ဌ ၂-၁၇၂-ဝိဋ္ဌေသု။)

ထေရဂါထာ-ဋ္ဌ ၂-၂၀

အာနုဘာဝေန ပတိကုလံ ပဝိဋ္ဌမတ္တာယ ဥမ္မာရဗ္ဘန္တရေ သကလသရီရံ ဥဌါဋိတ-ဝစ္စကုဋိ ဝိယ ဒုဂ္ဂန္ဓံ ဇာတံ။ သေဋ္ဌိကုမာရော "ကဿာယံ ဂန္ဓော"တိ ပုစ္ဆိတ္ဝာ "သေဋ္ဌိကညာယာ"တိ သုတ္ဝာ "နီဟရထ နီဟရထာ"တိ အာဘတနိယာမေ-နေဝ[၁] ကုလဃရံ ပေသေသိ။ သာ ဧတေနေဝ နီဟာရေန သတ္တသု ဌာနေသု ပဋိနိဝတ္တိတာ[၂]။

တေန စ သမယေန ကဿပဒသဗလော ပရိနိဗ္ဗာယိ၊ တဿ ဃနကောဋိ-မာဟိ သတသဟဿဃ္ဃနိကာဟိ ရတ္တသုဝဏ္ဏိဋ္ဌကာဟိ ယောဇနုဗ္ဗေဓံ စေတိယံ အာရဘိ'သု။ တသ္မိ' စေတိယေ ကရီယမာနေ သာ သေဋ္ဌိဓိတာ စိန္တေသိ "အဟံ သတ္တသု ဌာနေသု ပဋိနိဝတ္တိတာ၊ ကိ' မေ ဇီဝိတေနာ"တိ အတ္တနော အာဘရဏဘဏ္ဍံ ဘဉ္ဇာပေတ္ဝာ သုဝဏ္ဏိဋ္ဌကံ ကာရေသိ ရတနာယတံ ဝိဒတ္ထိ-ဝိတ္ထိန္ဓံ စတုရဂ်လုဗ္ဗေဓံ။ တတော ဟရိတာလမနောသိလာပိဏ္ဍံ ဂဟေတ္ဝာ အဋ္ဌ ဥပ္ပလဟတ္ထကေ အာဒါယ စေတိယကရဏဋ္ဌာနံ ဂတာ။ တသ္မိ' စ ခဏေ ဧကာ ဇ္ဇဋ္ဌကာပန္တိ ပရိကွိပိတ္ဝာ အာဂစ္ဆမာနာ ဃဋနိဋ္ဌကာယ ဦနာ ဟောတိ၊ သေဋ္ဌိဓိတာ ဝဓုကိ' အာဟ "ဇ္ဇမံ ဇ္ဇဋ္ဌကံ ဧတ္ထေ ဌပေထာ"တိ။ အမ္မ ဘဒ္ဒကေ ကာလေ အာဂတာသိ၊ သယမေဝ ဌပေဟီတိ။ သာ အာရုယှ တေလေန ဟရိတာလမနောသိလာပိဏ္ဍံ ယောဇေတ္ဝာ တေန ဗန္ဓနေန ဇ္ဇဋ္ဌကံ ပတိဋ္ဌ-ပေတ္ဝာ ဥပရိ အဋ္ဌဟိ ဥပ္ပလဟတ္ထကေဟိ ပူဇံ ကတ္ဝာ ဝန္ဒိတ္ဝာ "နိဗ္ဗတ္တ-နိဗ္ဗတ္တဋ္ဌာနေ မေ ကာယတော စန္ဒနဂန္ဓော ဝါယတု၊ မုခတော ဥပ္ပလဂန္ဓော"တိ ပတ္ထနံ ကတ္ဝာ စေတိယံ ဝန္ဒိတ္ဝာ ပဒက္ခိဏံ ကတ္ဝာ အဂမာသိ။

အထ တသ္မိ'ယေဝ ခဏေ ယဿ သေဋ္ဌိပုတ္တဿ ပဌမံ ဂေဟံ နီတာ၊ တဿ တံ အာရဗ္ဘ သတိ ဥဒပါဒိ။ နဂရေပိ နက္ခတ္တံ သဃ်ုဋ္ဌံ ဟောတိ။ သော ဥပဋ္ဌာကေ အာဟ "တဒါ ဇ္ဇဓ အာနီတာ သေဋ္ဌိဓိတာ အတ္တိ၊ ကဟံ သာ"တိ။ ကုလဂေဟေ သာမီတိ။ အာနေထ နံ, နက္ခတ္တံ ကီဋ္ဌိဿာမာတိ။ တေ ဂန္တ္ဝာ တံ ဝန္ဒိတ္ဝာ ဋိတာ "ကိ' တာတာ အာဂတတ္ထာ"တိ တာယ ပုဋ္ဌာ တံ ပဝတ္တိ' အာစိက္ခိ'သု။ တာတာ မယာ အာဘရဏဘဏ္ဍေန စေတိယံ ပူဇိတံ၊ အာဘရဏံ မေ နတ္ထိတိ။ တေ ဂန္တ္ဝာ သေဋ္ဌိပုတ္တဿ အာရောစေသုံ။ အာနေထ နံ, ပိဋ္ဌန္ဓနံ လဘိဿတီတိ[၃]။ တေ အာနယိ'သု၊ တဿာ သဟ ဃရပဝေသနေန သကလဂေဟံ စန္ဒနဂန္ဓော စေဝ နီလုပ္ပလဂန္ဓော စ ဝါယိ။ သေဋ္ဌိပုတ္တော တံ ပုစ္ဆိ "ပဌမံ တဝ သရီရတော ဒုဂ္ဂန္ဓော ဝါယိ၊ ဇ္ဇဒါနိ ပန တေ သရီရတော စန္ဒနဂန္ဓော

၁-အာဂတယာနေနေဝ (သီ) ၂-ပဋိနိဝတ္တိ (သီ)

၃-လဘိဿာမာတိ (အံ-ဋ္ဌ ၁-၁၃၃၊သံ-ဋ္ဌ ၂-၁၇၃-ပိဋ္ဌေသု။)

မုခတော ဥပ္ပလဂန္ဓော ဝါယတိ, ကိံ ဧတ"န္တိ။ သာ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ အတ္တနာ ကတကမ္မံ အာရောစေသိ။ သေဋ္ဌိပုတ္တော "နိယျာနိကံ ဝတ ဗုဒ္ဓ-သာသန"န္တိ ပသီဒိတ္ဝာ ယောဇနိကံ သုဝဏ္ဏစေတိယံ ကမ္မလကဥ္ဇုကေန ပရိက္ခိပိတ္ဝာ တတ္ထ တတ္ထ ရထစက္ကပ္ပမာဏေဟိ သုဝဏ္ဏပဒုမေဟိ အလင်္ကရိ။ တေသံ ဒွါဒသဟတ္ထာ ဩလမ္ဗကာ ဟောန္တိ။

သော တတ္ထ ယာဝတာယုကံ ဌတ္ဝာ သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ တတော စုတော ဗာရာဏသိတော ယောဇနမတ္တေ ဌာနေ အညတရသ္မိံ အမစ္စကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ၊ သေဋ္ဌိကညာပိ ဒေဝလောကတော စဝိတ္ဝာ ရာဇကုလေ ဇေဋ္ဌဓီတာ ဟုတ္ဝာ နိဗ္ဗတ္တိ။ တေသု ဝယပ္ပတ္တေသု ကုမာရဿ ဝသနဂါမေ နက္ခတ္တံ သဃ်ုဋ္ဌံ။ သော မာတရံ အာဟ "သာဋကံ မေ အမ္မ ဒေဟိ၊ နက္ခတ္တံ ကီဋ္ဌိဿာမီ"တိ။ သာ ဓောတဝတ္ထံ နီဟရိတ္ဝာ အဒါသိ။ "အမ္မ ထူလံ ဣဒ"န္တိ အာဟ။ သာ အညံ နီဟရိတ္ဝာ အဒါသိ၊ တမ္ပိ ပဋိက္ခိပိ။ အထ နံ မာတာ အာဟ "တာတ ယာဒိသေ ဂေဟေ မယံ ဇာတာ၊ နတ္ထိ နော ဣတော သုခုမတရဿ ပဋိလာဘာယ ပုည"န္တိ။ တေန ဟိ လဘနဋ္ဌာနံ ဂစ္ဆာမိ အမ္မာတိ။ ပုတ္တ အဟံ အဇ္ဇေဝ တုယ္ဟံ ဗာရာဏသိနဂရေ ရဇ္ဇပဋိလာဘမ္ပိ ဣစ္ဆာမီတိ။ သော မာတရံ ဝန္ဒိတ္ဝာ အာဟ "ဂစ္ဆာမိ အမ္မာ"တိ။ ဂစ္ဆ တာတာတိ။ ဧဝံ ကိရဿာ စိတ္တံ အဟောသိ "ကဟံ ဂမိဿတိ၊ ဣဓ ဝါ ဧတ္ထ ဝါ ဂေဟေ နိသီဒိဿတီ"တိ။ သော ပန ပုညနိယာမေန နိက္ခမိတ္ဝာ ဗာရာဏသိံ ဂန္ဒ္ဒာ ဥယျာနေ မင်္ဂလ-သိလာပဋ္ဌေ သသီသံ ပါရုပိတ္ဝာ နိပဇ္ဇိ။ သော စ ဗာရာဏသိရညော ကာလင်္က-တဿ သတ္တမော ဒိဝသော ဟောတိ။

အမစ္စာ ရညော သရီရကိစ္စံ ကတ္ဝာ ရာဇင်္ဂဏေ နိသီဒိတ္ဝာ မန္တယိံသု "ရညော ဧကာ ဓီတာဝ အတ္ထိ၊ ပုတ္တော နတ္ထိ၊ အရာဇကံ ရဇ္ဇံ နဿတိ၊ ကော ရာဇာ ဟောတီ"တိ၊ "တ္ဝံ ဟောဟိ၊ တ္ဝံ ဟောဟီ"တိ အာဟံသု။ ပုရောဟိတော အာဟ "ဗဟုံ ဩလောကေတုံ နဝဋ္ဌတိ၊ ဖုဿရထံ ဝိဿဇ္ဇေမာ"တိ။ တေ ကုမုဒဝဏ္ဏေ စတ္တာရော သိန္ဓဝေ ယောဇေတ္ဝာ ပဥ္ဇဝိဓံ ရာဇကကုဓဘဏ္ဍံ သေတစ္ဆတ္တဥ္ဇ ရထသ္မိံ ယေဝ ဌပေတ္ဝာ ရထံ ဝိဿဇ္ဇေတ္ဝာ ပစ္ဆတော တူရိယာနိ ပဂ္ဂဏ္ဟာပေသုံ။ ရထော ပါစီနဒ္ဒါရေန နိက္ခမိတ္ဝာ ဥယျာနာဘိမုခေါ အဟောသိ။ "ပရိစယေန ဥယျာနာဘိမုခေါ ဂစ္ဆတိ၊ နိဝတ္တေမာ"တိ ကေစိ အာဟံသု။ ပုရောဟိတော "မာ နိဝတ္တယိတ္ထာ"တိ အာဟ။ ရထော ကုမာရံ ပဒက္ခိဏံ ကတ္ဝာ အာရောဟနသဇ္ဇော ဟုတ္ဝာ အဋ္ဌာသိ၊

၁-နဿိဿတိ (က)၊ နတိဋ္ဌတိ (သံ-ဋ္ဌ ၂-၁၇၄)၊ နဝဋ္ဌတိ (အံ-ဋ္ဌ ၁-၁၃၄)

ပုရောဟိတော ပါရုပနကဏ္ဍံ အပနေတွာ ပါဒတလာနိ ဩလောကေန္တော "တိဋ္ဌတု အယံ ဒီပေါ၊ ဒ္ဒိသဟဿဒီပပရိဝါရေသု စတူသု မဟာဒီပေသု ဧသ ရဇ္ဇံ ကာရေတုံ ယုတ္တော"တိ ဝတ္ဝာ "ပုနပိ တူရိယာနိ ပဂ္ဂဏ္ဍထ၊ ပုနပိ ပဂ္ဂဏ္ဍထာ"တိ တိက္ခတ္တုံ တူရိယာနိ ပဂ္ဂဏ္ဍာပေသိ။

အထ ကုမာရော မုခံ ဝိဝရိတွာ ဩလောကေတွာ "ကေန ကမ္မေန အာဂတတ္ထာ"တိ အာဟ။ ဒေဝ တုမှာကံ ရဇ္ဇံ ပါပုဏာတီတိ။ ရာဇာ ကဟန္တိ။ ဒေဝတ္တံ ဂတော သာမီတိ။ ကတိ ဒိဝသာ အတိက္ကန္တာတိ။ အဇ္ဇ သတ္တမော ဒိဝသောတိ။ ပုတ္တော ဝါ ဓီတာ ဝါ နတ္ထီတိ။ ဓီတာ အတ္ထိ ဒေဝ၊ ပုတ္တော နတ္ထီတိ။ ကရိဿာမိ ရဇ္ဇန္တိ။ တေ တာဝဒေဝ အဘိသေကမဏ္ဍပံ ကာရေတွာ ရာဇဓီတရံ သဗ္ဗာလင်္ကာရေဟိ အလင်္ကရိတွာ ဥယျာနံ အာနေတွာ ကုမာရဿ အဘိသေကံ အကံသု။ အထဿ ကတာဘိသေကဿ သတသဟဿ ရှနကံ ဝတ္ထံ ဥပဟရိံသု။ သော "ကိမိဒံ တာတာ"တိ အာဟ။ နိဝါသနဝတ္ထံ ဒေဝါတိ။ နနု တာတာ ထူလန္တိ[၁]။ မနုဿာနံ ပရိဘောဂဝတ္ထေသု ဋတော သုခုမတရံ နတ္ထိ ဒေဝါတိ။ တုမှာကံ ရာဇာ ဧဝရူပံ နိဝါသေသီတိ။ အာမ ဒေဝါတိ။ န မညေ ပုညဝါ တုမှာကံ ရာဇာ၊ သုဝဏ္ဏဘိင်္ဂါရံ အာဟရထ၊ လဘိဿာမ ဝတ္ထန္တိ။ သုဝဏ္ဏ-ဘိင်္ဂါရံ အာဟရိံသု။ သော ဥဋ္ဌာယ ဟတ္ထေ ဓောဝိတွာ မုခံ ဝိက္ခာလေတွာ ဟတ္ထေန ဥဒကံ အာဒါယ ပုရတ္ထိမဒိသာယံ အဗ္ဘုက္ကိရိ၊ တာဝဒေဝ ဃနပထဝိံ ဘိန္ဒိတွာ အဋ္ဌ ကပ္ပရုက္ခာ ဥဋ္ဌဟိံသု။ ပုန ဥဒကံ ဂဟေတွာ ဒက္ခိဏာယံ ပစ္ဆိမာယံ ဥတ္တရာယန္တိ ဧဝံ စတူသု ဒိသာသု အဗ္ဘုက္ကိရိ၊ သဗ္ဗဒိသာသု အဋ္ဌဋ္ဌကံ ကတွာ ဒ္ဝတ္တိံသ ကပ္ပရုက္ခာ ဥဋ္ဌဟိံသု။ သော ဧကံ ဒိဗ္ဗဒုဿံ နိဝါသေတွာ ဧကံ ပါရုပိတွာ "နန္ဒရညော ဝိဇိတေ သုတ္တကန္တိကာ ဋတ္ထိယော မာ သုတ္တံ ကန္တိံသူတိ[၂] ဧဝံ ဘေရိံ စရာပေထာ"တိ ဝတ္ဝာ ဆတ္တံ ဥဿာပေတွာ အလင်္ကတပဋိယတ္တော ဟတ္ထိက္ခန္ဓဝရဂတော နဂရံ ပဝိသိတွာ ပါသာဒံ အာရုယှ မဟာသမ္ပတ္တိံ အနုဘဝိ။

ဧဝံ ကာလေ ဂစ္ဆန္တေ ဧကဒိဝသံ ဒေဝီ ရညော မဟာသမ္ပတ္တိံ ဒိသ္ဝာ "အဟော တပဿီ"တိ ကာရုညာကာရံ ဒဿေတိ။ "ကိမိဒံ ဒေဝိ"တိ စ ပုဋ္ဌာ "အတိမဟတီ တေ ဒေဝ သမ္ပတ္တိ၊ အတီတေ ဗုဒ္ဓါနံ သဒ္ဒဟိတွာ ကလျာဏံ အကတ္ထ၊ ဋဒါနိ အနာဂတဿ ပစ္စယံ ကုသလံ န ကရောထာ"တိ အာဟ။ ကဿ ဒဿာမ၊ သီလဝန္တော နတ္ထီတိ။ "အသုညော ဒေဝ ဇမ္ဗုဒီပေါ အရဟန္တေဟိ၊ တုမှေ ဒါနမေဝ သဇ္ဇေထ၊ အဟံ အရဟန္တေ လစ္ဆာမီ"တိ အာဟ။ ရာဇာ

၁-နနု တာတာ ထူလံ၊ အည် သုခုမတရံ နတ္ထီတိ၊ (အံ-ဋ္ဌ ၁-၁၃၅-ဝိဋ္ဌေ၊) ၂-ကန္တန္တုတိ (သီ)

ပုနဒိဝသေ ပါစီနဒ္ဓါရေ ဒါနံ သဇ္ဇာပေသိ။ ဒေဝီ ပါတောဝ ဥပေါသထင်္ဂါနိ အဓိဋ္ဌာယ ဥပရိပါသာဒေ ပုရတ္ထာဘိမုခါ ဥရေန နိပဇ္ဇိတ္ဝာ "သစေ ဧတိဿံ ဒိသာယံ အရဟန္တော အတ္ထိ၊ သ္ဝေဝ အာဂန္ဒာ အမှာကံ ဘိက္ခံ ဂဏ္ဍန္တူ"တိ အာဟ။ တဿံ ဒိသာယံ အရဟန္တော နာဟေသုံ၊ တံ သက္ကာရံ ကပဏယာစ-ကာနံ[၁] အဒံသု။ ပုနဒိဝသေ ဒက္ခိဏဒ္ဓါရေ ဒါနံ သဇ္ဇေတ္ဝာ တထေဝ အကာသိ၊ ပုနဒိဝသေ ပစ္ဆိမဒ္ဓါရေ။ ဥတ္တရဒ္ဓါရေ သဇ္ဇိတဒိဝသေ ပန ဒေဝိယာ တထေဝ နိမန္တေန္တိယာ[၂] ဟိမဝန္တေ ဝသန္တာနံ ပဒုမဝတိယာ ပုတ္တာနံ ပဉ္စသတာနံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ ဇေဋ္ဌကော မဟာပဒုမပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ ဘာတိကေ အာမန္တေသိ "မာရိသာ နန္ဒရာဇာ တုမှေ နိမန္တေတိ၊ အဓိဝါသေထ တဿာ"တိ တေ အဓိဝါသေတ္ဝာ ပုနဒိဝသေ အနောတတ္တဒဟေ မုခံ ဓောဝိတ္ဝာ အာကာသေန အာဂန္ဒာ ဥတ္တရဒ္ဓါရေ ဩတရိံသု။ မနုဿာ ဒိသ္ဝာ ဂန္ဒာ "ပဉ္စသတာ ဒေဝ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အာဂတာ"တိ ရညော အာရောစေသုံ။ ရာဇာ သဒ္ဓိံ ဒေဝိယာ ဂန္ဒာ ဝန္ဒိတ္ဝာ ပတ္တံ ဂဟေတ္ဝာ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေ ပါသာဒံ အာရောပေတ္ဝာ တတြ နေသံ ဒါနံ ဒတ္ဝာ ဘတ္တကိစ္စာဝသာနေ ရာဇာ သံဃတ္ထေရဿ, ဒေဝီ သံဃ-နဝကဿ ပါဒမူလေ နိပဇ္ဇိတ္ဝာ "အယျာ ပစ္စယေဟိ န ကိလမိဿန္တိ မယံ ပုညေန န ဟာယိဿာမ[၃]၊ အမှာကံ ယာဝဇီဝံ ဗုဓ နိဝါသာယ ပဋိညံ ဒေထာ"တိ ပဋိညံ ကာရေတ္ဝာ ဥယျာနေ ပဉ္စပဏ္ဏသာလာသတာနိ ပဉ္စစက်မနသတာနီတိ သဗ္ဗာကာရေန နိဝါသနဋ္ဌာနာနိ သမ္ပာဒေတ္ဝာ တတ္ထ ဝသာပေသုံ။

ဧဝံ ကာလေ ဂစ္ဆန္တေ ရညော ပစ္စန္တော ကုပိတော။ သော "အဟံ ပစ္စန္တံ ဝူပသမေတုံ ဂစ္ဆာမိ၊ တွံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေသု မာ ပမဇ္ဇီ"တိ ဒေဝိံ ဩဝဒိတ္ဝာ ဂတော။ တသ္မိံ အနာဂတေယေဝ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ အာယုသခ်ါရာ ခီဏာ။ မဟာပဒုမ-ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ တိယာမရတ္တိံ ဈာနကီဋ္ဌံ ကီဋ္ဌိတ္ဝာ အရုဏုဂ္ဂမနေ အာလမ္ဗန-ဖလကံ အာလဓိတ္ဝာ ဌိတကောဝ အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိ-နိဗ္ဗာယိ၊ ဧတေနုပါယေန သေသာပီတိ သဗ္ဗေဝ ပရိနိဗ္ဗုတာ။ ပုနဒိဝသေ ဒေဝီ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ နိသီဒနဋ္ဌာနံ ဟရိတူပလိတ္တံ ကာရေတ္ဝာ ပုပ္ပါနိ ဝိကိရိတ္ဝာ ဓူပံ ဒတ္ဝာ[၄] တေသံ အာဂမနံ ဩလောကယန္တီ နိသိန္နာ အာဂမနံ အပဿန္တီ ပုရိသံ ပေသေသိ "ဂစ္ဆ တာတ ဇာနာဟိ၊ ကိံ အယျာနံ ကိဉ္စိ အဖာသုက"န္တိ။ သော ဂန္ဒာ မဟာပဒုမဿ ပဏ္ဏသာလာယ ဒ္ဝါရံ ဝိဝရိတ္ဝာ တတ္ထ အပဿန္တော စက်မနံ ဂန္ဒာ အာလမ္ဗနဖလကံ နိဿာယ ဌိတံ ဒိသ္ဝာ ဝန္ဒိတ္ဝာ "ကာလော

၁-ယာစကာဒီနံ (သီ)　　၂-နိမန္တိတေ (က)
၃-န ဟာယိဿာမိ (သီ)　　၄-ဓူပံ ဝါသေတ္ဝာ (က)

ဘန္တေ''တိ အာဟ။ ပရိနိဗ္ဗုတသရီရံ ကိံ ကထေဿတိ၊ သော "နိဒ္ဒါယတိ မညေ"တိ ဂန္ဒာ ပိုဋ္ဌိပါဒေ ဟတ္ထေန ပရာမသိတ္ထာ ပါဒါနံ သီတလတာယ စေဝ ထဒ္ဓတာယ စ ပရိနိဗ္ဗုတဘာဝံ ဥတ္ထာ ဒုတိယဿ သန္တိကံ အဂမာသိ။ ဧဝံ တတိယဿာတိ သဗ္ဗေသံ ပရိနိဗ္ဗုတဘာဝံ ဥတ္ထာ ရာဇကုလံ ဂတော။''ကဟံ တာတ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ''တိ ပုဋ္ဌော "ပရိနိဗ္ဗုတာ ဒေဝီ"တိ အာဟ။ ဒေဝီ ကန္ဒန္တီ ရောဒန္တီ နိက္ခမိတ္ထာ နာဂရေဟိ သဒ္ဓိံ တတ္ထ ဂန္ဒာ သာဓုကီဋ္ဌိတံ ကာရေတ္ထာ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ သရီရကိစ္စံ ကာရေတ္ထာ ဓာတုယော ဂဟေတ္ထာ စေတိယံ ပတိဋ္ဌာပေသိ။

ရာဇာ ပစ္စန္တံ ဝူပသမေတ္ထာ အာဂတော ပစ္စုဂ္ဂမနံ အာဂတံ ဒေဝိံ ပုစ္ဆိ ''ကိံ ဘဒ္ဒေ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေသု နပ္ပမဇ္ဇိ၊ နိရောဂါ အယျာ''တိ။ ပရိနိဗ္ဗုတာ ဒေဝါတိ။ ရာဇာ စိန္တေသိ''ဧဝရူပါနမ္ပိ ပဏ္ဍိတာနံ မရဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အမှာကံ ကုတော မောက္ခော"တိ။ သော နဂရံ အဂန္ဒာ ဥယျာနမေဝ ပဝိသိတ္ထာ ဇေဋ္ဌပုတ္တံ ပက္ကောသာပေတ္ထာ တဿ ရဇ္ဇံ နိယျာတေတ္ထာ[၁] သယံ သမဏပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိ၊ ဒေဝိပိ "ဣမသ္မိံ ပဗ္ဗဇိတေ အဟံ ကိံ ကရိဿာမီ"တိ တတ္ထေဝ ဥယျာနေ ပဗ္ဗဇိတ္ထာ ဒ္ဝေပိ ဈာနံ ဘာဝေတ္ထာ တတော စုတာ ဗြဟ္မလောကေ နိဗ္ဗတ္တိံသု။

တေသု တတ္ထေဝ ဝသန္တေသု အမှာကံ သတ္ထာ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာ ပဝတ္တိတဝရဓမ္မစက္ကော အနုပုဗ္ဗေန ရာဇဂဟံ ပါဝိသိ။ သတ္ထရိ တတ္ထ ပဋိဝသန္တေ အယံ ပိပ္ပလိ[၂]မာဏဝေါ မဂဓရဋ္ဌေ မဟာတိတ္ထဗြာဟ္မဏဂါမေ ကပိလဗြာဟ္မ-ဏဿ အဂ္ဂမဟေသိယာ ကုစ္ဆိမှိ နိဗ္ဗတ္တော၊ အယံ ဘဒ္ဒါ ကာပိလာနီ မဒ္ဒရဋ္ဌေ သာဂလနဂရေ ကောသိယဂေါတ္တဗြာဟ္မဏဿ အဂ္ဂမဟေသိယာ ကုစ္ဆိသ္မိံ နိဗ္ဗတ္တာ။ တေသံ အနုက္ကမေန ဝမုမာနာနံ ပိပ္ပလိမာဏဝဿ ဝီသတိမေ, ဘဒ္ဒါယ သောဋ္ဌသမေ ဝဿေ သမ္ပတ္တေ မာတာပိတရော ပုတ္တံ ဩလောကေတ္ထာ "တာတ တွံ ဝယပ္ပတ္တော၊ ကုလဝံသော နာမ ပတိဋ္ဌပေတဗ္ဗော"တိ အတိဝိယ နိပ္ပီဋ္ဌယိံသု။ မာဏဝေါ အာဟ "မယှံ သောတပထေ ဧဝရူပံ ကထံ မာ ကထေထ။ အဟံ ယာဝ တုမှေ ဓရထ၊ တာဝ ပဋိဇဂ္ဂိဿာမိ၊ တုမှာကံ အစ္စယေန[၃] နိက္ခမိတ္ထာ ပဗ္ဗဇိဿာမီ"တိ။ တေ ကတိပါဟံ အတိက္ကမိတ္ထာ ပုန ကထယိံသု။ သောပိ တထေဝ ပဋိက္ခိပိ။ တတော ပဋ္ဌာယ နိရန္တရံ ကထေတိယေဝ။

၁-နိယျာဒေတ္ထာ (သီ)၊ ပဋိယာဒေတ္ထာ (က) ၂-ပိပ္ပလိ (က) ၃-ပစ္ဆတော (သီ)

မာဏဝေါ "မမ မာတရံ သညာပေဿာမီ"တိ ရတ္တာသုဝဏ္ဏာဿ နိက္ခသဟဿံ ဒတ္ဝာ သဗ္ဗကာမေဟိ သန္တပ္ပေတ္ဝာ သုဝဏ္ဏကာရေဟိ ကေံ ဇုတ္ထိရုပံ ကာရာ-ပေတ္ဝာ တဿ မဇ္ဈနဿန္နာဒိကမ္မပရိယောသာနေ တံ ရတ္တာဝတ္ထုံ နိဝါသာပေတ္ဝာ ဝဏ္ဏာသမ္ပန္နေဟိ ပုပ္ဖေဟိ စေဝ နာနာအလင်္ကာရေဟိ စ အလင်္ကာရာပေတ္ဝာ မာတရံ ပက္ကောသာပေတ္ဝာ အာဟ "အမ္မ ဧဝရူပံ အာရမ္မဏံ လဘန္တော ဂေဟေ ဝသိဿာမိ အလဘန္တော န ဝသိဿာမီ"တိ။ ပက္ကိတာ ဗြာဟ္မဏီ စိန္တေသိ "မယ့ံ ပုတ္တော ပုညဝါ ဒိန္နဒါနော ကတာဘိနိဟာရော၊ ပုညံ ကရောန္တော န ကေကောဝ အကာသိ၊ အဒ္ဓါ ဧတေန သဟကတပုညာ သုဝဏ္ဏရူပပဋိဘာဂါဝ ဘဝိဿတီ"တိ အဋ္ဌ ဗြာဟ္မဏေ ပက္ကောသာပေတ္ဝာ သဗ္ဗကာမေဟိ သန္တပ္ပေတ္ဝာ သုဝဏ္ဏရူပကံ ရထံ အာရောပေတ္ဝာ "ဂစ္ဆထ တာတာ, ယတ္ထ အမ္မာကံ ဇာတိဂေါတ္တဘောဂေဟိ သမာနေ ကုလေ ဧဝရူပံ ဒါရိကံ ပဿထ၊ ဇုမဓေဝ သုဝဏ္ဏရူပကံ ပဏ္ဍာကာရံ ကတ္ဝာ ဧထာ"တိ ဥယျောဇေသိ။

တေ "အမ္မာကံ နာမ ဧတံ ကမ္မ"န္တိ နိက္ခမိတ္ဝာ "ကတ္ထ ဂမိဿာမာ"တိ စိန္တေတ္ဝာ မဒ္ဒရဋ္ဌံ နာမ ဇုတ္ထာကရော၊ မဒ္ဒရဋ္ဌံ ဂမိဿာမာ"တိ မဒ္ဒရဋ္ဌေ သာဂလနဂရံ အဂမံသု။ တတ္ထ တံ သုဝဏ္ဏရူပကံ နာနာတိတ္ထေ ဌပေတ္ဝာ ကေမန္တေ နိသီဒိံသု။ အထ ဘဒ္ဒါယ ဓာတိ ဘဒ္ဒံ နဟာပေတ္ဝာ အလင်္ကရိတ္ဝာ သိရိဂဗ္ဘေ နိသီဒါပေတ္ဝာ သယံ နာယိတုံ ဥဒကတိတ္ထံ ဂတာ တတ္ထ တံ သုဝဏ္ဏရူပကံ ဒိသ္ဝာ "ကိဿာယံ အဝိနီတာ ဇုမာဂန္ဒွာ ဌိတာ"တိ ပိဋ္ဌိပဿေ ပဟရိတ္ဝာ "သုဝဏ္ဏ-ရူပက"န္တိ ဥတ္ဝာ "အယျဓိတာ မေ"တိ သညံ ဥပ္ပါဒေသိံ၊ အယံ ပန မေ အယျဓိတာယ နိဝါသနပဋိဂ္ဂါဟိကာယာပိ အသဒိသာ"တိ အာဟ။ အထ နံ တေ မနုဿာ ပရိဝါရေတ္ဝာ "ဧဝရူပါ တေ သာမိဓိတာ"တိ ပုစ္ဆိံသု။ ကိံ ဧသော, ဇုမာယ သုဝဏ္ဏပဋိမာယ သတဂုဏောန သဟဿဂုဏောန မယ့ံ အယျ-ဓိတာ အဘိရူပတရာ၊ ဒွါဒသဟတ္ထေ ဂဗ္ဘေ နိသိန္နာယ ပဒီပကိစ္စံ နတ္ထိ၊ သရီရောဘာသေနေဝ တမံ ဝိဓမတိတိ။ "တေန ဟိ အာဂစ္ဆာ"တိ တံ ခုဇ္ဇံ ဂဟေတ္ဝာ သုဝဏ္ဏရူပကံ ရထေ အာရောပေတ္ဝာ ကောသိယဂေါတ္တဿ ဗြာဟ္မဏဿ ဃရဒ္ဒါရေ ဌတ္ဝာ အာဂမနံ နိဝေဒယိံသု။

ဗြာဟ္မဏော ပဋိသန္ထာရံ ကတ္ဝာ "ကုတော အာဂတတ္ထာ"တိ ပုစ္ဆိ။ မဂဓရဋ္ဌေ မဟာတိတ္ထဂါမေ ကပိလဗြာဟ္မဏဿ ဃရတော်တိ။ ကိံ ကာရဏာ အာဂတာတိ။ ဇုမိနာ နာမ ကာရဏေနာတိ။ "ကလျာဏံ တာတာ, သမဇာတိဂေါတ္တဝိဘဝေါ အမ္မာကံ ဗြာဟ္မဏော၊ ဒဿာမိ ဒါရိက"န္တိ ပဏ္ဍာကာရံ ဂဏှိ။ တေ ကပိလဗြာဟ္မဏဿ သာသနံ ပဟိဏိံသု "လဒ္ဓါ

ဒါရိကာ၊ ကတ္တုံ့ ကရောထာ''တိ။ တံ သာသနံ သုတ္ဝာ ပိပ္ပလိမာဏဝဿ အာရောစယိ'သု "လဒ္ဓါကိရ ဒါရိကာ"တိ။ မာဏဝေါ "အဟံ 'နလဘိဿန္တိ'တိ စိန္တေသိ'၊ ဣမေ 'လဒ္ဓါ'တိ ဝဒန္တိ၊ အနုဋ္ဌိကော ဟုတ္ဝာ ပဏ္ဍံ ပေသေဿာမိ"တိ ရဟောဂတော ပဏ္ဍံ လိခိ "ဘဒ္ဒါ အတ္တနော ဇာတိဂေါတ္တဘောဂါနုရူပံ ဃရာဝါသံ လဘတု၊ အဟံ နိက္ခမိတ္ဝာ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ မာ ပန္ထာ ဝိပ္ပဋိသာရိနီ အဟောသီ"တိ။ ဘဒ္ဒါပိ "အသုကဿ ကိရ မံ ဒါတုကာမော"တိ သုတ္ဝာ "ပဏ္ဍံ ပေသေဿာမိ"တိ ရဟောဂတာ[၂] ပဏ္ဍံ လိခိ "အယျပုတ္တော အတ္တနော ဇာတိဂေါတ္တဘောဂါနုရူပံ ဃရာဝါသံ လဘတု၊ အဟံ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ မာ ပန္ထာ ဝိပ္ပဋိသာရိနီ အဟောသီ"တိ။ ဒွေပိ ပဏ္ဏာနိ အန္တရာမဂ္ဂေ သမာဂစ္ဆိ'သု။ ဣဒံ ကဿ ပဏ္ဏန္တိ။ ပိပ္ပလိမာဏဝေန ဘဒ္ဒါယ ပဟိတန္တိ။ ဣဒံ ကဿာတိ။ "ဘဒ္ဒါယ ပိပ္ပလိမာဏဝဿ ပဟိတ"န္တိ စ ဝုတ္တေ တေ ဒွေပိ ဝါစေတ္ဝာ "ပဿထ ဒါရကာနံ ကမ္မ''န္တိ ဖာလေတ္ဝာ အရညေ ဆဍ္ဍေတ္ဝာ[၃] အညံ တံသမာနံ ပဏ္ဍံ လိခိတ္ဝာ ဣတော စတ္တော စ ပေသေသုံ။ ဣတိ ကုမာရဿ ကုမာရိကာယ စ သဒိသံ ပဏ္ဍံ လောကဿာဒရဟိတမေဝါတိ အနိဋ္ဌမာနာနံယေဝ ဒ္ဝိန္နံ သမာ-ဂမော အဟောသိ။

တံ ဒိဝသံယေဝ[၄] ပိပ္ပလိမာဏဝေါကေ ပုပ္ဖဒါမံ ဂန္ထာပေသိ ဘဒ္ဒါပိ၊ တာနိ သယနမတ္ထေ ဌပေသုံ ဘုတ္တသာယမာသာ ဥဘောပိ "သယနံ အာရုဟိဿာ-မာ"တိ မာဏဝေါ ဒက္ခိဏပဿေန သယနံ အာရုဟိ၊ ဘဒ္ဒါ ဝါမပဿေန အဘိရုဟိတ္ဝာ အာဟ "ယဿ ပဿေ ပုပ္ဖါနိ မိလာယန္တိ၊ တဿ ရာဂစိတ္တံ ဥပ္ပန္နန္တိ ဝိဇာနိဿဝမ၊ ဣမံ ပုပ္ဖဒါမံ နာ အလ္လိယိတမ္ဖ"န္တိ။ တေ ပန အညမညံ သရိရသမ္ဖဿဘယေန တိယာမရတ္တိံ နိဒ္ဒံ အနောက္ကမန္တာဝ ဝိတိနာမေန္တိ၊ ဒိဝါ ပန ဟသိတမတ္တမ္ပိ နာဟောသိ။ တေ လောကာမိသေန အသံသဋ္ဌာ ယာဝ မာတာပိတရော ဓရန္တိ၊ တာဝ ကုဋုမ္ဗံ အဝိစာရေတ္ဝာ တေသု ကာလင်္ကတေသု ဝိစာရယိ'သု။ မဟာတိ မာဏဝဿ သမ္ပတ္တိ—ကေဒိဝသံ သရိရံ ဥမ္မဒ္ဒေတ္ဝာ ဆဍ္ဍေတဗ္ဗံ သုဝဏ္ဏစုဏ္ဏံ ဧဝ မဂဓနာဠိယာ ဒွါဒသနာဠိမတ္တံ လဒ္ဓုံ ဝဋ္ဋတိ။ ယန္တမဒ္ဓါနိ သဋ္ဌိမဟာတဠာကာနိ၊ ကမ္မန္တော ဒွါဒသယောဇနိကော၊ အနုရာဓ-ပုရပမာဏာ စုဒ္ဒသ ဂါမာ၊ စုဒ္ဒသ ဟတ္ထာနိကာနိ၊ စုဒ္ဒသ အဿာနိကာနိ၊ စုဒ္ဒသ ရထာနိကာနိ။

သော ကေဒိဝသံ အလင်္ကတအဿံ အာရုယ္ဟ မဟာဇနပရိဝုတော ကမ္မန္တံ ဂန္ဓာ ခေတ္တကောဋိယံ ဌိတော နင်္ဂလေဟိ ဘိန္နဋ္ဌာနတော ကာကာဒယော

၁-နံ လဘိဿန္တိ (သီ) ၂-ဂန္ဓာ (က) ၃-ဆဍ္ဍေတ္ဝာ (က) ၄-တံ ဒိဝသေယေဝ (သီ)

သကုဏော ဂဏ္ဍုပ္ပါဒါဒိပါဏကေ ဥဒ္ဓရိတ္ဝာ ခါဒန္တေ ဒိသွာ "တာတာ ဇုမေ
ကိ ံ ခါဒန္တိ"တိ ပုစ္ဆိ။ ဂဏ္ဍုပ္ပါဒေ အယျာတိ။ တေဟိ ကတံ ပါပံ ကဿ
ဟောတီတိ။ တုမှာကံ အယျာတိ။ သော စိန္တေသိ "သစေ တေဟိ ကတံ
ပါပံ မယှံ ဟောတိ၊ ကိ ံ မေ ကရိဿတိ သတ္တာအသီတိကောဋိမနုံ၊ ကိ ံ ဒွါဒသ-
ယောဇနော ကမ္မန္တော၊ ကိ ံ ယန္တမတ္ထိနိ တဋ္ဌာကာနိ၊ ကိ ံ စုဒ္ဒသ ဂါမာ၊
သဗ္ဗမေတံ ဘဒ္ဒါယ ကာပိလာနိယာ နိယျာတေတ္ဝာ နိက္ခမ္မ ပဗ္ဗဇိဿာမိ"တိ။

ဘဒ္ဒါပိ ကာပိလာနိ တသ္မိ ံ ခဏေ အန္တရဝတ္ထုမှိ တယော တိလကုမ္ဘေ
ပတ္ထရာပေတ္ဝာ ဓာတိဟိ ပရိဝုတာ နိသိန္နာ ကာကေ တိလပါဏကေ
ခါဒမာနေ ဒိသွာ "အမ္မာ ကိ ံ ဇုမေ ခါဒန္တိ"တိ ပုစ္ဆိ။ ပါဏကေ အယျေတိ။
အကုသလံ ကဿ ဟောတီတိ။ တုမှာကံ အယျေတိ။ သာ စိန္တေသိ "မယှံ
စတုဟတ္ထဝတ္ထုံ နာဋ္ဌကောဒနမတ္တမ္ပိ လဒ္ဓုံ ဝဋ္ဋတိ၊ ယဒိ ပနေတံ တ္ထောကေန
ဇနေန ကတံ အကုသလံ မယှံ ဟောတိ၊ ဘဝသဟဿေနပိ ဝဋ္ဋတော သိသံ
ဥက္ခိပိတုံ နသက္ကာ၊ အယျပုတ္တော အာဂတမတ္တေယေဝ သဗ္ဗံ တဿ နိယျာတေတ္ဝာ
နိက္ခမ္မ ပဗ္ဗဇိဿာမိ"တိ။

မာဏဝေါ အာဂန္ဒွာ နတ္ဝာ ပါသာဒံ အာရုယှ မဟာရဟေ ပလ္လင်္ကေ
နိသီဒိ၊ အထဿ စင်္ကဝတ္တိနော အနုစ္ဆဝိကံ ဘောဇနံ သဇ္ဇယိ ံသု၊ ဒွေပိ
ဘုဉ္ဇိတ္ဝာ ပရိဇနေ နိက္ခန္တေ ရဟောဂတာ ဖာသုကဋ္ဌာနေ နိသီဒိ ံသု။ တတော
မာဏဝေါ ဘဒ္ဒိံ အာဟ "ဘဒ္ဒေ ဇုမံ ဃရံ အာဂစ္ဆန္တိ တံ့ ကိတ္တကံ ဓနံ
အာဟရသီ"တိ၊ ပဋ္ဌပဏ္ဏာသ သကဋ္ဌသဟဿာနိ အယျာတိ။ တံ သဗ္ဗံ, ယာ စ
ဇုမသ္မိ ံ ဃရေ သတ္တအသီတိကောဋ္ဌိယော ယန္တမတ္တသဋ္ဌိတဋ္ဌာကာဒိဘေဒါ စ
သမ္ပတ္တိ အတ္ထိ၊ တံ သဗ္ဗံ တုယှံယေဝ နိယျာဒေမီ"တိ။ တုမ္ဟေ ပန ကဟံ ဂစ္ဆထ
အယျာတိ။ အဟံ ပဗ္ဗဇိဿာမီတိ။ အယျ အဟမ္ပိ တုမှာကံယေဝ အာဂမနံ
ဩလောကယမာနာ နိသိန္နာ၊ အဟမ္ပိ ပဗ္ဗဇိဿာမီတိ။ တေသံ အာဒိတ္တပဏ္ဏကုဋ္ဌိ
ဝိယ တယော ဘဝါ ဥပဋ္ဌဟိ ံသု၊ တေ အန္တရာပဏတော ကာသာယရသပီတာနိ
ဝတ္ထာနိ မတ္တိကာပတ္တေ စ အာဟရာပေတ္ဝာ အညမညံ ကေသေ ဩရောပေတ္ဝာ
"ယေ လောကေ အရဟန္တော၊ တေ ဥဒ္ဒိဿ အမှာကံ ပဗ္ဗဇ္ဇာ"တိ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ
ထဝိကာသု ပတ္တေ ပက္ခိပိတ္ဝာ အံသေ လဂ္ဂေတ္ဝာ ပါသာဒတော ဩတရိ ံသု။
ဂေဟေ ဒါသေသု ဝါ ကမ္မကရေသု ဝါ နာ ကောစိ သဇ္ဇာနိ။

၁-တ္ထောကေဟိ (သီ)

အထ နေ ဗြာဟ္မဏဂါမတော နိက္ခမ္မ ဒါသဂါမဒ္ဒါရေန ဂစ္ဆန္တေ အာကပ္ပ-ကုတ္တဝသေန ဒါသဂါမဝါသိနော သဉ္ဇာနိ'သု။ တေ ရောဒန္တာ ပါဒေသု နိပတိတ္ဝာ "ကိ' အမှေ အနာထေ ကရောထ အယျာ"တိ အာဟ်သု။ "မယ် 'ဘဏေ အာဒိတ္တပဏ္ဏသာလာ ဝိယ တယော ဘဝါ'တိ ပဗ္ဗဇိမှာ၊ သစေ တုမှေသု ဧကေကံ ဘုဇိဿံ ကရောမ၊ ဝဿသတမ္ပိ နပ္ပဟောတိ၊ တုမှေဝ တုမှာကံ သီသံ ဓောဝိတ္ဝာ ဘုဇိဿာ ဟုတ္ဝာ ဇီဝထာ"တိ ဝတ္ဝာ တေသံ ရောဒန္တာနံယေဝ ပက္ကမိ'သု။

ထေရော ပုရတော ဂစ္ဆန္တော နိဝတ္တိတ္ဝာ ဩလောကေန္တော စိန္တေသိ "အယံ ဘဒ္ဒါ ကာပိလာနီ သကလဇမ္ဗုဒီပဌနိကာ ဇုတ္ထီ မယ်ံ ပစ္ဆတော အာဂစ္ဆတိ၊ ဌာနံ ခေါ ပနေတံ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ကောစိဒေဝ ဧဝံ စိန္တေယျ 'ဇုမေ ပဗ္ဗဇိတာပိ ဝိနာ ဘဝိတုံ နဿ သက္ကောန္တိ၊ အနနုစ္ဆဝိကံ ကရောန္တိ'တိ၊ ကောစိ ပါပေန မနံ ပဒူသေတ္ဝာ အပါယပူရကော ဘဝေယျ၊ ဇုမံ ပဟာယ မယ်ံ ဂန္တုံ ဝဋ္ဋတီ"တိ စိတ္တံ ဥပ္ပါဒေသိ။ သော ပုရတော ဂစ္ဆန္တော ဒွေဓာပထံ ဒိသ္ဝာ တဿ မတ္ထကေ အဋ္ဌာသိ။ ဘဒ္ဒါပိ အာဂန္ဒ္ဝာ ဝန္ဒိတ္ဝာ အဋ္ဌာသိ။ အထ နံ အာဟ "ဘဒ္ဒေ တာဒိသိ' ဇုတ္ထိ' မမ ပစ္ဆတော အာဂစ္ဆန္တိ' ဒိသ္ဝာ 'ဇုမေ ပဗ္ဗဇိတာပိ ဝိနာ ဘဝိတုံ နဿ သက္ကောန္တိ'တိ စိန္တေတ္ဝာ အမှေသု ပဒုဋ္ဌစိတ္တော မဟာဇနော အပါယပူရကော ဘဝေယျ။ ဇုမသ္မိ' ဒွေဓာပထေ တွံ ဧကံ ဂဏ္ဍ၊ အဟမေကေန ဂမိဿာမီ"တိ။ "အာမ အယျ ပဗ္ဗဇိတာနံ မာတုဂါမော ပလိဗောဓော၊ 'ပဗ္ဗဇိတ္ဝာပိ ဝိနာ နဿ ဘဝန္တိ'တိ အမှာကံ ဒေါသံ ဒဿေဿန္တိ၊ တုမှေ ဧကံ မဂ္ဂံ ဂဏ္ဍထ၊ ဝိနာ ဘဝိဿာမာ"တိ တိက္ခတ္တုံ ပဒက္ခိဏံ ကတ္ဝာ စတူသု ဌာနေသု ပဉ္ဇပတိဋ္ဌိတေန ဝန္ဒိတ္ဝာ ဒသနခသမောဓာနသမုဇ္ဇလံ အဥ္ဇလိ' ပဂ္ဂယှ "သတသဟဿကပ္ပပရိမာဏေ အဒ္ဓါနေ ကတော မိတ္တသန္ထဝေါ အဇ္ဇ ဘိဇ္ဇတီ"တိ ဝတ္ဝာ "တုမှေ ဒက္ခိဏဇာတိကာ နာမ၊ တုမှာကံ ဒက္ခိဏမဂ္ဂေါ ဝဋ္ဋတိ၊ မယံ မာတုဂါမာ နာမ ဝါမဇာတိကာ၊ အမှာကံ ဝါမမဂ္ဂေါ ဝဋ္ဋတီ"တိ ဝန္ဒိတ္ဝာ မဂ္ဂံ ပဋိပန္ဒာ။ တေသံ ဒွေဓာဘူတကာလေ အယံ မဟာပထဝီ "အဟံ စက္ကဝါဋ္ဌသိနေရုပဗ္ဗတေ ဓာရေတုံ သက္ကောန္တိပိ တုမှာကံ ဂုဏေ ဓာရေတုံ နဿ သက္ကောမီ"တိ ဝဒန္တီ ဝိယ ဝိရဝမာနာ ကမ္ပိ၊ အာကာသေ အသနိသဒ္ဒေါ ဝိယ ပဝတ္တိ၊ စက္ကဝါဋ္ဌသိနေရုပဗ္ဗတော ဥန္ဒဒိ။

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝေဋ္ဌုဝနမဟာဝိဟာရေ ဂန္ဓကုဋိယံ နိသိန္ဒော ပထဝီကမ္ပနသဒ္ဒံ သုတ္ဝာ "ကိဿ နဿ ခေါ ပထဝီ ကမ္ပတီ"တိ အာဝဇ္ဇေန္တော "ပိပ္ပလိမာဏဝေါ စ ဘဒ္ဒါ စ ကာပိလာနီ မံ ဥဒ္ဒိဿ အပ္ပမေယ်ံ သမ္ပတ္တိ' ပဟာယ ပဗ္ဗဇိတာ၊

တေသံ ဝိယောဂဋ္ဌာနေ ဥဘိန္နံ ဂုဏမလေန အယံ ပထဝီကမ္မော ဇာတော၊ မယာပိ တေသံ သင်္ဂဟံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတီ"တိ ဂန္ဓကုဋိတော နိက္ခမ္မ သယမေဝ ပတ္တစီဝရမာဒါယ အသီတိမဟာထေရေသု ကဉ္စိပိ[1] အနာမန္တေတွာ တိဂါဝုတံ မဂ္ဂံ ပစ္ဆိဂ္ဂမန ကတွာ ရာဇဂဟာဿ စ နာလန္ဒာယ စ အန္တရေ ဗဟုပုတ္တကနိဂ္ဂြောဓရုက္ခမူလေ ပလ္လင်ံ အာဘုဇိတွာ နိသီဒိ။ နိသီဒန္တော ပန အညတရပံသုကူလိကော ဝိယ အနိသီဒိတွာ ဗုဒ္ဓဝေသံ ဂဟေတွာ အသီတိဟတ္ထဃနဗုဒ္ဓရသ္မိယော ဝိဿဇ္ဇေန္တော နိသီဒိ။ ဇုတိ တသ္မိံ ခဏေ ပဏ္ဍုဆုတ္တသကဋစက္ကဂုဋ္ဌာဂါရဒ်ပဗမာဏာ ဗုဒ္ဓရသ္မိယော ဇုတော စိတော စ ဝိပ္ဖရန္တိယော ဝိဓာဝန္တိယော စန္ဒသဟဿသူရိယသဟဿဥဂ္ဂမနကာလော ဝိယ ကုရုမာနာ တံ ဝနန္တံ ဧကောဘာသံ အကံသု။ ဒွတ္တိံသမဟာပုရိသလက္ခဏသိရိယာ သမုဇ္ဇလတာရာဂဏေန ဝိယ ဂဂနံ, သုပုပ္ဖိတကမလကုဝလယေန ဝိယ သလိလံ, ဝနန္တံ ဝိရောစိတ္ထ[2] နိဂ္ဂြောဓရုက္ခသ နာမ ခန္ဓော သေတော ဟောတိ၊ ပတ္တာနိ နီလာနိ၊ ပဏ္ဍာနိ ရတ္တာနိ။ တသ္မိံ ပန ဒိဝသေ သတသာခါ နိဂ္ဂြောဓော သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော ဟောသိ။

မဟာကဿပတ္ထေရော "အယံ အမှာကံ သတ္ထာ ဘဝိဿတိ၊ ဇုမံ အဟံ ဥဒ္ဒိဿ ပဗ္ဗဇိတော"တိ ဒိဋ္ဌဋ္ဌာနတော ပဋ္ဌာယ ဩကာတောကာတော၀ ဂန္ဓာ တီသု ဌာနေသု ဝန္ဒိတွာ "သတ္ထာ မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ၊ သာဝကောဟမသ္မိ၊ သတ္ထာ မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ၊ သာဝကောဟမသ္မီ"တိ? အာဟ။ အထ နံ ဘဂဝါ အာဟ "ကဿပ သစေ တွံ ဇုမံ နိပစ္စကာရံ မဟာပထဝိယာ ကရေယျာသိ၊ သာပိ ဓာရေတုံ န သက္ကုဏေယျ။ တထာဂတသ ဧဝံ ဂုဏမဟန္တံ ဇာနတာ[3] တယာ ကတော နိပစ္စကာရော မယ့် လောမမ္ပိ စာလေတုံ န သက္ကောတိ။ နိသီဒ ကဿပ၊ ဒါယဇ္ဇံ တေ ဒဿာမီ"တိ။ အထဿ ဘဂဝါ တိဟိ ဩဝါဒေဟိ ဥပသမ္ပဒမဒါသိ။ ဒတွာ ဗဟုပုတ္တကနိဂ္ဂြောဓမူလတော နိက္ခမိတွာ ထေရံ ပစ္ဆာသမဏံ ကတွာ မဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇိ။ သတ္ထု သရီရံ ဒွတ္တိံသမဟာပုရိသလက္ခဏဝိစိတ္တံ၊ မဟာကဿပဿ သရီရံ သတ္တမဟာပုရိသလက္ခဏပဋိမဏ္ဍိတံ၊ သော ကဉ္စနမဟာနာဝါယ ပစ္ဆာဗန္ဓေါ ဝိယ သတ္ထု ပဒါနုပဒိကံ အနုဂစ္ဆိ။ သတ္ထာ ထောကံ မဂ္ဂံ ဂန္ဆာ မဂ္ဂါ သြက္ကမ္မ အညတရသ္မိံ ရုက္ခမူလေ နိသဇ္ဇာကာရံ ဒဿေသိ။ ထေရော "နိသီဒတုကာမော သတ္ထာ"တိ ဉတွာ အတ္တနော ပါရုပိတပဋပိလောတိကသဏ်ဍိံ စတုဂ္ဂုဏံ ကတွာ ပညပေသိ။

၁-ကိဉ္စိ (က)　　၂-သာလဝနန္တရံ ဝိရောဓိတွာ (က)
၃-သံ ၁-၄၁၉-ဝိဇ္ဇေ။　　၄-ဂုဏမဟန္တဘာတသ (အံ)

သတ္ထာ တတ္ထ နိသီဒိတ္ဝာ ဟတ္ထေန စိဝရံ ပရိမဇ္ဇန္တော "မုဒုကာ ခေါ ကျာယံ ကာယပ ပဋ္ဌပိလောတိကာသဃ်ာဋ္ဌီ"တိ အာဟ။ ထေရော "သတ္ထာ မမ သဃ်ာဋ္ဌိယာ မုဒုဘာဝံ ကထေတိ၊ ပါရုပိတုကာမော ဘဝိဿတိ"တိ ဥတ္တာ "ပါရုပတု ဘန္တေ ဘဂဝါ သဃ်ာဋ္ဌိ"န္တိ အာဟ။ တံ ကိံ ပါရုပိဿသိ ကာသပါတိ။ တုမှာကံ နိဝါသနံ လဘန္တော ပါရုပိဿာမိ ဘန္တေတိ။ "ကိံ ပန တံ ကာသပ ဣမံ ပရိဘောဂဇိဏ္ဏံ ပံသုကူလံ ဓာရေတုံ သက္ခိဿသိ။ မယာ ဟိ ဣမဿ ပံသုကူလဿ ဂဟိတဒိဝသေ ဥဒကပရိယန္တံ ကတ္တာ မဟာပထဝီ ကမ္ပိ၊ ဣမံ ဗုဒ္ဓါနံ ပရိဘောဂဇိဏ္ဏစိဝရံ နာမ န သက္ကာ ပရိတ္တဂုဏေန ဓာရေတုံ၊ ပဋိဗလေနေဝိဒံ ပဋိပတ္တိပူရဏာသမတ္ထေန ဇာတိပံသုကူလိကေန ဓာရေတုံ ဝဋ္ဋတီ"တိ ဝတ္ဝာ ထေရေန သဒ္ဓိံ စိဝရံ ပရိဝတ္တေသိ။

ဧဝံ ပန စိဝရပရိဝတ္တနံ ကတ္ဝာ ထေရဿ ပါရုတစိဝရံ ဘဂဝါ ပါရုပိ၊ သတ္ထု စိဝရံ ထေရော။ တသ္မိံ သမယေ အစေတနာပိ အယံ မဟာပထဝီ "ဒုက္ကရံ ဘန္တေ အကတ္ထ၊ အတ္တနာ ပါရုတစိဝရံ သာဝကဿ ဒိန္နပုဗ္ဗော နာမ နတ္ထိ၊ အဟံ တုမှာကံ ဂုဏံ ဓာရေတုံ န သက္ကောမီ"တိ ဝဒန္တီ ဝိယ ဥဒကပရိယန္တံ ကတ္ဝာ ကမ္ပိ။ ထေရောပိ "လဒ္ဓံ ဒါနိ မယာ ဗုဒ္ဓါနံ ပရိဘောဂစိဝရံ၊ ကိံ မေ ဣဒါနိ ဥတ္တရိ ကတ္တဗ္ဗံ အတ္ထိ"တိ ဥန္နတိံ အကတ္ဝာ ဗုဒ္ဓါနံ သန္တိကေယေဝ တေရသ ဓုတဂုဏေ သမာဒါယ သတ္တဒိဝသမတ္တံ ပုထုဇ္ဇနော အဟောသိ၊ အဋ္ဌမေ ဒိဝသေ သဟ ပဋိသမ္ဘိဒါဟိ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ **အပဒါနေ** ၂—

"ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော၊ လောကဇေဋ္ဌဿ တာဒိနော။
နိဗ္ဗုတေ လောကနာထမှိ၊ ပူဇံ ကုဗ္ဗန္တိ သတ္ထုနော။

ဥဒဂ္ဂစိတ္တာ ဇနတာ၊ အာမောဒိတပမောဒိတာ။
တေသု သံဝေဂဇာတေသု၊ ဗီတိ မေ ဥဒပဇ္ဇထ။

ဉာတိမိတ္တေ သမာနေတ္ဝာ၊ ဣဒံ ဝစနမဗ္ဗြဝိံ။
ပရိနိဗ္ဗုတော မဟာဝီရော၊ ဟန္ဒ ပူဇံ ကရောမသေ။

သာဓုတိ တေ ပဋိသုတ္ဝာ၊ ဘိယ္ယော ဟာသံ ဇနိံသု မေ။
ဗုဒ္ဓသ္မိံ လောကနာထမှိ၊ ကာဟာမ ပုညသဉ္စယံ။

အဋ္ဌိယံ သုကတံ ကတ္ဝာ၊ သတဟတ္ထသမုဂ္ဂတံ။
ဒိယမ္ဗုဟတ္ထပတ္ထဋ္ဌံ၊ ဝိမာနံ နဘမုဂ္ဂတံ။

၁-သံ ၁-၄ ၂၀-ဖိဋ္ဌေ။ ၂-၃ ဥ-ဥဖ်-ဖိဋ္ဌာဒီသု။

ကတ္ဝာန ဟမ္မိယံ တတ္ထ၊ တာလပဏ္ဏိဟိ စိတ္တိတံ။
သကံ စိတ္တံ ပသာဒေတ္ဝာ၊ စေတိယံ ပူဇယုတ္တမံ။

အဂ္ဂိက္ခန္ဓော၀ ဇလိတော၊ ကိံသုကော ဣ၀ ဖုလ္လိတော၀။
ဣန္ဒလဋ္ဌိ၀ အာကာသေ၊ ဩဘာသေတိ စတုဒ္ဒိသာ။

တတ္ထ စိတ္တံ ပသာဒေတ္ဝာ၊ ကတ္ဝာန ကုသလံ ၿဟံ။
ပုဗ္ဗကမ္မံ သရိတ္ဝာန၊ တိဒသံ ဥပပဇ္ဇဟံ။

သဟဿယုတ္တံ ဟယ၀ါဟိံ၊ ဒိဗ္ဗယာနမဓိဋ္ဌိတော။
ဥဇ္ဇိဒ္ဓံ ဘ၀နံ မယ္ဟံ၊ သတ္တဘူမံ သမုဂ္ဂတံ။

ကူဋာဂါရသဟဿာနိ၊ သဗ္ဗသောဏ္ဏမယာ အဟုံ။
ဇလန္တိ သကတေဇေန၊ ဒိသာ သဗ္ဗာ ပဘာသယံ။

သန္တိ အညေပိ နိယျူဟာ၊ လောဟိတင်္ကမယာ တဒါ။
တေပိ ဇောတန္တိ အာဘာယ၊ သမန္တာ စတုရော ဒိသာ။

ပုညကမ္မာဘိနိဗ္ဗတ္တာ၊ ကူဋာဂါရာ သုနိမ္မိတာ။
မဏိမယာပိ ဇောတန္တိ၊ ဒိသာ ဒသ သမန္တတော။

တေသံ ဥဇ္ဇောတမာနာနံ၊ သြဘာသော ၀ိပုလော အဟု။
သဗ္ဗေ ဒေ၀ အဘိဘောမိ၊ ပုညကမ္မသိဒ်ံ ဖလံ။

သဋ္ဌိကပွသဟဿမှိ၊ ဥဇ္ဇိဒ္ဓေါ နာမ ခတ္တိယော။
စာတုရန္တော ၀ိဇိတာ၀ီ၊ ပထ၀ိံ အာ၀သိံ အဟံ။

တထေ၀ ဘဒ္ဒကေ ကပ္ပေ၊ တိံသက္ခတ္တုံ အဟောသဟံ။
သကကမ္မာဘိရဒ္ဓေါမှိ၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။

သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စတုဒီပမှိ ဣသရော။
တတ္ထာပိ ဘ၀နံ မယ္ဟံ၊ ဣန္ဒလဋ္ဌိ၀ ဥဂ္ဂတံ။

အာယာမတော စတုဇ္ဇိသံ၊ ၀ိတ္ထာရေန စ ဒ္ဝါဒသ။
ရမ္မကံ နာမ နဂရံ၊ ဒဠ္ဠပါကာရတောရဏံ။

အာယာမတော ပဉ္စသတံ၊ ၀ိတ္ထာရေန တဒဏုကံ။
အာကိဏ္ဏံ ဇနကာယေဟိ၊ တိဒသာနံ ပုရံ ၀ိယ။

ယထာ သူစိဃရေ သူစိ၊ ပက္ခိတ္တာ ပက္ကာဝိသတိ။
အညမညံ ပဃဋ္ဋန္တိ၊ အာကိဏ္ဏံ ဟောတိ လက်ံတံ။

ဧဝမွိ နဂရံ မယှံ၊ ဟတ္ထိဿရထသံကုလံ။
မနုဿေဟိ သဒါကိဏ္ဏံ၊ ရမ္မကံ နဂရုတ္တမံ။

တတ္ထ ဘုတ္တာ ပိဝိတ္တာ စ၊ ပုန ဒေဝတ္တနံ ဂတော။
ဘဝေ ပစ္ဆိမကေ မယှံ၊ အဟောသိ ကုလသမ္ဗဝါ။

ဗြဟ္မညကုလသမ္ပန္နတော၊ မဟာရတနသမ္ဘယော။
အသီတိကောဋိယော ဟိတ္တာ၊ ဟိရညဿာဝိ ပမ္ဟိံ။

ပဋိသန္ဓိဒါ စတဿော။ပ။ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အထ နံ သတ္ထာ “ကဿပေါ ဘိက္ခဝေ စန္ဒူပမော ကုလာနိ ဥပသင်္ကမတိ အပကဿေဝ ကာယံ အပကဿ စိတ္တံ နိစ္ဆနဝကော ကုလေသု အပဂဗ္ဘော”တိ ဝေမာဒိနာ[1] ပသံသိတ္ဝာ အပရဘာဂေ အရိယဂဗ္ဘမဒ္ဓေ နိသိန္နော “တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခူနံ ဓုတဝါဒါနံ ယဒိဒံ မဟာကဿပေါ”တိ[2] ဓုတင်္ဂစရာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေသိ။ သော ဝိဝေကာဘိရတိကိတ္တနမုခေန ဘိက္ခူနံ သြဝါဒံ ဒေန္တော အတ္တနော ပဋိပတ္တိံ ပကာသေန္တော—

၁၀၅၄။ “နဂဏေန ပုရက္ခတော စရေ၊
ဝိမနော ဟောတိ သမာဓိ ဒုလ္လဘော။
နာနာဇနသင်္ဂဟော ဒုခေါ၊
ဣတိ ဒိသ္ဝာန ဂဏံ နရောစယေ။

၁၀၅၅။ နကုလာနိ ဥပဗ္ဗဇေ မုနိ၊
ဝိမနော ဟောတိ သမာဓိ ဒုလ္လဘော။
သော ဥဿုက္ကော ရသာနုဂိဒ္ဓေါ၊
အတ္ထံ ရိဉ္စတိ ယော သုခါဝဟော။

၁၀၅၆။ ပင်္ကော်တိ ဟိ နံ အဝေဒယုံ၊
ယာယံ ဝန္ဒနပူဇနာ ကုလေသု။
သုခုမံ သလ္လံ ဒုရုဗ္ဘဟံ၊
သက္ကာရော ကာပုရိသေန ဒုဇ္ဇဟော။

၁-သံ ၁-၄၀၂-စီဋ္ဌ။ ၂-အံ ၁-၂၃-စီဋ္ဌ။

၁၀၅၇။ သေနာသနမှာ ဩရုယှ၊ နဂရံ ပိဏ္ဍာယ ပါဝိသိံ။
ဘုဉ္ဇန္တံ ပုရိသံ ကုဋ္ဌိံ၊ သက္ကစ္စံ တံ ဥပဋ္ဌဟိံ။

၁၀၅၈။ သော မေ ပက္ကေန ဟတ္ထေန၊ အာလောပံ ဥပနာမယိ။
အာလောပံ ပက္ခိပန္တဿ၊ အဂ်ုလိ စေတ္ထ ဆိဇ္ဇထ။

၁၀၅၉။ ကုဋ္ဌမူလဉ္ဇ နိဿာယ၊ အာလောပံ တံ အဘုဉ္ဇိသံ။
ဘုဉ္ဇမာနေ ဝါ ဘုတ္တေ ဝါ၊ ဇေဂုစ္ဆံ မေ နဝိဇ္ဇတိ။

၁၀၆၀။ ဥတ္တိဋ္ဌပိဏ္ဍော အာဟာရော၊ ပူတိမုတ္တဉ္ဇ ဩသဓံ။
သေနာသနံ ရုက္ခမူလံ၊ ပံသုကူလဉ္ဇ စီဝရံ။
ယဿေ'တေ အဘိသမ္ဘုတ္ဝာ၊ သ ဝေ စာတုဒ္ဒိသော နရော။

၁၀၆၁။ ယတ္ထ ဧကေ ဝိဟညန္တိ၊ အာရုဟန္တာ သိလုစ္စယံ။
တတ္ထ ဗုဒ္ဓဿ ဒါယာဒေါ၊ သမ္ပဇာနော ပဋိဿတော။
ဣဒ္ဓိဗလေနုပတ္ထဒ္ဓေါ၊ ကဿပေါ အဘိရူဟတိ။

၁၀၆၂။ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တော၊ သေလမာရုယှ ကဿပေါ။
ဈာယတိ အနုပါဒါနော၊ ပဟီနဘယဘေရဝေါ။

၁၀၆၃။ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တော၊ သေလမာရုယှ ကဿပေါ။
ဈာယတိ အနုပါဒါနော၊ ဥယှမာနေသု နိဗ္ဗုတော။

၁၀၆၄။ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တော၊ သေလမာရုယှ ကဿပေါ။
ဈာယတိ အနုပါဒါနော၊ ကတကိစ္စော အနာသဝေါ။

၁၀၆၅။ ကရေရိမာလာဝိတတာ၊ ဘူမိဘာဂါ မနောရမာ။
ကုဉ္ဇရာဘိရုဒါ ရမ္မာ၊ တေ သေလာ ရမယန္တိ မံ။

၁၀၆၆။ နီလဗ္ဘဝဏ္ဏာ ရုစိရာ၊ ဝါရိသီတာ သုစိန္ဓရာ။
ဣန္ဒဂေါပကသဉ္ဆန္ဒာ၊ တေ သေလာ ရမယန္တိ မံ။

၁၀၆၇။ နီလဗ္ဘကူဋသဒိသာ၊ ကူဋာဂါရဝရူပမာ။
ဝါရဏာဘိရုဒါ ရမ္မာ၊ တေ သေလာ ရမယန္တိ မံ။

၁၀၆၈။ အဘိဝုဋ္ဌာ ရမ္မတလာ၊ နဂါ ဣသိဘိ သေဝိတာ။
အဗ္ဘုန္ဒဒိတာ သိခီဟိ၊ တေ သေလာ ရမယန္တိ မံ။

၁၀၆၉။ အလံ ဈာယိတုကာမဿ၊ ပဟိတတ္တဿ မေ သတော။
အလံ မေ အတ္ထကာမဿ၊ ပဟိတတ္တဿ ဘိက္ခုနော။

၁၀၇၀။ အလံ မေ ဖာသုကာမဿ၊ ပဟိတတ္တဿ ဘိက္ခုနော။
အလံ မေ ယောဂကာမဿ၊ ပဟိတတ္တဿ တာဒိနော။

၁၀၇၁။ ဥမာပုပ္ဖေန သမာနာ၊ ဂဂနာဝ'ဗ္ဘဆာဒိတာ။
နာနာဒိဇဂဏာကိဏ္ဏာ၊ တေ သေလာ ရမယန္တိ မံ။

၁၀၇၂။ အနာကိဏ္ဏာ ဂဟဋ္ဌေဟိ၊ မိဂသံဃနိသေဝိတာ။
နာနာဒိဇဂဏာကိဏ္ဏာ၊တေ သေလာ ရမယန္တိ မံ။

၁၀၇၃။ အစ္ဆောဒိကာ ပုထုသိလာ၊ ဂေါနင်္ဂုလမိဂါယုတာ။
အမ္မုသေဝါလသဉ္ဆန္နာ၊ တေ သေလာ ရမယန္တိ မံ။

၁၀၇၄။ န ပဉ္ဇိကေန တူရိယေန၊ ရတိ မေ ဟောတိ တာဒိသီ။
ယထာ ဧကဂ္ဂစိတ္တဿ၊ သမ္မာ ဓမ္မံ ဝိပဿတော။

၁၀၇၅။ ကမ္မံ ဗဟုကံ န ကာရယေ၊
ပရိဝဇ္ဇေယျ ဇနံ န ဥယျမေ။
ဥဿုက္ကော သော ရသာနုဂိဒ္ဓေါ၊
အတ္ထံ ရိဉ္ဇတိ ယော သုခါဝဟော။

၁၀၇၆။ ကမ္မံ ဗဟုကံ န ကာရယေ၊
ပရိဝဇ္ဇေယျ အနတ္တနေယျမေတံ။
ကိစ္ဆတိ ကာယော ကိလမတိ၊
ဒုက္ခိတော သော သမထံ န ဝိန္ဒတိ။

၁၀၇၇။ ဩဋ္ဌပုဟတမတ္တေန၊ အတ္တာနမ္ပိ န ပဿတိ။
ပတ္ထဒ္ဓဂီဝေါ စရတိ၊ အဟံ သေယ္ဟောတိ မညတိ။

၁၀၇၈။ အသေယ္ဟော သေယျသမာနံ၊ ဗာလော မညတိ အတ္တာနံ။
န တံ ဝိညူ ပသံသန္တိ၊ ပတ္ထဒ္ဓမာနသံ နရံ။

၁၀၇၉။ ယော စ သေယ္ဟောဟမသ္မီတိ၊ နာဟံ သေယ္ဟောတိ ဝါ ပန။
ဟီနော တံသဒိသော ဝါတိ၊ ဝိဓာသု န ဝိကမ္ပတိ။

၁၀၈၀။ ပညဝန္တံ တထာ တာဒိံ၊ သီလေသု သုသမာဟိတံ။
စေတောသမထမနုယုတ္တံ၊ တဉ္ဇေ ဝိညူ ပသံသရေ။

၁၀၈၁။ ယဿ သဗြဟ္မစာရီသု၊ ဂါရဝေါ နူပလဗ္ဘတိ။
အာရကာ ဟောတိ သဒ္ဓမ္မာ၊ နဘတော ပုထဝီ ယထာ။

၁၀၈၂။ ယေသဉ္ဇ ဟိရိ ဩတ္တပ္ပံ၊ သဒါ သမ္မာ ဥပဋ္ဌိတံ။
ဝိရူဋ္ဌဗြဟ္မစရိယာ တေ၊ တေသံ ခီဏာ ပုနဗ္ဘဝါ။

၁၀၈၃။ ဥဒ္ဓတော စပလော ဘိက္ခု၊ ပံသုကူလေန ပါရုတော။
ကပီဝ သီဟစမ္မေန၊ န သော တေနုပသောဘတိ။

၁၀၈၄။ အနုဒ္ဓတော အစပလော၊ နိပကော သံဝုတိန္ဒြိယော။
သောဘတိ ပံသုကူလေန၊ သီဟောဝ ဂိရိဂဗ္ဘရေ။

၁၀၈၅။ ဧတေ သမ္မဟုလာ ဒေဝါ၊ ဣဒ္ဓိမန္တော ယသဿိနော။
ဒသဒေဝသဟဿာနိ၊ သဗ္ဗေ တေ ဗြဟ္မကာယိကာ။

၁၀၈၆။ ဓမ္မသေနာပတိံ ဝီရံ၊ မဟာဈာယိံ သမာဟိတံ။
သာရိပုတ္တံ နမဿန္တာ၊ တိဋ္ဌန္တိ ပဉ္ဇလီကတာ။

၁၀၈၇။ နမော တေ ပုရိသာဇည၊ နမော တေ ပုရိသုတ္တမ။
ယဿ တေ နာဘိဇာနာမ၊ ယမ္ပိ နိဿာယ ဈာယတိ။

၁၀၈၈။ အစ္ဆေရံ ဝတ ဗုဒ္ဓါနံ၊ ဂမ္ဘီရော ဂေါစရော သကော။
ယေ မယံ နာဘိဇာနာမ၊ ဝါလဝေဓိသမာ'ဂတာ။

၁၀၈၉။ တံ တထာ ဒေဝကာယေဟိ၊ ပူဇိတံ ပူဇနာရဟံ။
သာရိပုတ္တံ တဒါ ဒိသ္ဝာ၊ ကပ္ပိနဿ သိတံ အဟု။

၁၀၉၀။ ယာဝတာ ဗုဒ္ဓခေတ္တမ္ဟိ၊ ဌပယိတ္ဝာ မဟာမုနိံ။
ဓုတဂုဏေ ဝိသိဋ္ဌောဟံ၊ သဒိသော မေ န ဝိဇ္ဇတိ။

၁၀၉၁။ ပရိစိဏ္ဏော မယာ သတ္ထာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ။
ဩဟိတော ဂရုကော ဘာရော၊ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဘဝေါ။

ထေရဂါထာ-ဋ္ဌ ၂-၂၉

၁၀၉၂။ နာ စိဝရေ နာ သယနေ၊ ဘောဇနေ နုပလိမ္ဗတိ။
ဂေါဘမော အနုပ္ပမေယျော၊ မုဋ္ဌာလပုပ္ဖံ ဝိမလံဝ။
အမ္ဗုနာ နေက္ခမ္မနိန္နော၊ တိဘဝါဘိနိဿဋော။
၁၀၉၃။ သတိပဋ္ဌာနဂိဝေါ သော၊ သဒ္ဓါဟတ္ထော မဟာမုနိ။
ပညာသိသော မဟာဉာဏီ၊ သဒါ စရတိ နိဗ္ဗုတော”တိ—

ဇုမာ ဂါထာ အဘာသိ။ တတ္ထ အာဒိတော တိဿော ဂါထာ ဂဏော သုကုလေသု စ သံသဋ္ဌေ ဘိက္ခူ။ ဒိသွာ တေသံ သြဝါဒဒါနဝသေန ဝုတ္တာ။

တတ္ထ **နာ ဂဏေန ပုရက္ခတော စရေတိ** ဘိက္ခုဂဏေဟိ ပုရက္ခတော ပရိဝါရိတော ဟုတ္ဝာ နာ စရေယျ နာ ဝိဟရေယျ၊ ကသ္မာ? **ဗိမနော ဟောတိ သမာဓိ ဒုလ္လဘော** ဂဏံ ပရိဟရန္တဿ ဒုက္ခုပ္ပတ္တိယာ ဗျာကုလမနတာယ, ဉဒ္ဒေသေန သြဝါဒေန အနုသာသနိယာ အနုဂ္ဂဟံ ကရောန္တော[1] ယထာနုသိဋ္ဌံ အပ္ပဋိပတ္တိယာ စ ဗိမနော ဝိကာရိဘူတစိတ္တော ဟောတိ၊ တတော သံသဂ္ဂေန ကေဂ္ဂတံ အလဘန္တဿ သမာဓိ ဒုလ္လဘော ဟောတိ။ တထာရူပဿ ဟိ ဉပစာရသမာဓိမတ္တမ္ပိ နာ ဇုဈ္ဈတိ၊ ပဂေဝ ဇုတရော။ **နာနာဇနသင်္ဂဟော ဟောတိ** နာနဇ္ဈာသယဿ နာနာရုစိကဿ ဇနဿ ပေယျဘဏ္ဍာဒိနာ သင်္ဂဟော။ **ဒုဓေါတိ** ကိစ္ဆော ကသိရော။ **ဇုတိ ဒိသွာနာတိ** ဧဝံ ဂဏသင်္ဂဟေ ဗဟုဝိဓံ အာဒိနဝံ ဒိသွာ ဉာဏစက္ခုနာ သြလောကေတ္ဝာ။ **ဂဏံ ဂဏဝါသံ နာ ရောစယေ** နာ ရောစေယျ နာ ဇုစ္ဆေယျ။

နာ ကုလာနိ ဥပဇ္ဇေ မုနီတိ ဇုမသ္မိံ သာသနေ ပဗ္ဗဇိတော ခတ္တိယာဒိကုလူပကော ဟုတ္ဝာ နာ ဥပဂစ္ဆေယျ။ ကိံကာရဏာ? **ဗိမနော ဟောတိ သမာဓိ ဒုလ္လဘော**။ **သော ဥဿုက္ကော** ကုလူပသင်္ကမနေ ဥဿုက္ကံ အာပန္နော ကုလေသု လဒ္ဓဗ္ဗေသု မဓုရာဒိရသေသု **အနုဂိဒ္ဓေါ** ဂေဓံ အာပန္နော တတ္ထ ဥပ္ပန္နေသု ကိစ္ဆကရဏီယေသု အတ္တနာဝ ယောဂံ အာပဇ္ဇန္တော။ **အတ္ထိ ရိဉ္စတိ ယော သုခါဝဟော**တိ ယော အတ္တနော မဂ္ဂဖလနိဗ္ဗာနသုခါဝဟော တံ သီလဝိသုဒ္ဓိအာဒိသမ်ိတံ အတ္ထံ ရိဉ္စတိ ဇဟတိ၊ နာနုယုဉ္ဇတိတိ အတ္ထော။ နာနုဇ္ဈာသယဿ နာနာရုစိကဿ ဇနဿ ပေယျဘဏ္ဍာဒိနာ သင်္ဂဟော။

တတိယဂါထာ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တာ ဧဝ။

သေနာသနမ္ပာ သြရုယ္ဟာတိအာဒိကာ စတသ္သော ဂါထာ ပစ္ဆာယေသု အတ္တနော သန္တောသဒဿနမုခေန “ဘိက္ခုနာ နာမ ဧဝံ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗ”န္တိ ဘိက္ခူနံ သြဝါဒဒါနဝသေန ဝုတ္တာ။ တတ္ထ **သေနာသနမ္ပာ** သြရုယ္ဟာတိ

၁-ကရောန္တေ (?)

ပဗ္ဗတသေနာသနတ္တာ ဝုတ္တံ။ **သက္ကစ္စံ တံ ဥပဋ္ဌဟိ**နှိ တံ ကုဋ္ဌိပုရိသံ ဥဋ္ဌာရသမ္ပတ္တိံ ပါပေတုကာမတာယ ဘိက္ခာယ အတ္ထိကော ဟုတ္ဝာ ပဏီတဘိက္ခဒါယကံ ကုလံ မဟိစ္ဆပုဂ္ဂလော ဝိယ အာဒရေန ဥပဂန္ဒာ အဋ္ဌာသိံ။

ပက္ကေနာတိ အဋ္ဌိဂတကုဋ္ဌရောဂတာယ ဥပက္ကေန ကုထိတေန။ **အဂ်ုလိ စေတ္ထ ဆိဇ္ဇထာ**တိ ဧတ္ထ ပတ္တေ တဿ အဂ်ုလိ ဆိဇ္ဇိတ္ဝာ အာဟာရေန သဒ္ဓိံ ပတတီတိ အတ္ထော။

ကုဋ္ဌမူလံ နိဿာယာတိ တဿ ပုရိသဿ ပသာဒဇနနတ္ထံ တာဒိသေ ဃရဘိတ္တိသမီပေ နိသီဒိတ္ဝာ အာလောပံ တံ **အဘုဉ္ဇိသံ** ပရိဘုဉ္ဇိံ။ အယံ ပန ထေရဿ ပဋိပတ္တိ သိက္ခာပဒေ အပညတ္တေတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ပဋိက္ကူလေ စ အပ္ပဋိက္ကူလေ ဧဝ အပ္ပဋိက္ကူလသညိတာယ အရိယိဒ္ဓိယာ ဥက္ကံသဂတတ္တာ ထေရဿ တံ အဇ္ဈောဟရန္တဿ ဇိဂုစ္ဆာ န ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ ပုထုဇ္ဇနဿ ပန တာဒိသံ ဘုဉ္ဇန္တဿ အန္တာနိ နိက္ခမေယျုံ။ တေနာဟ **"ဘုဉ္ဇမာနေ ဝါ ဘုတ္တေ ဝါ၊ ဇေဂုစ္ဆံ မေ န ဝိဇ္ဇတီ"**တိ။

ဥတ္တိဋ္ဌပိဏ္ဍောတိ ဥတ္တိဋ္ဌိတ္ဝာ ပရေသံ ဃရဒ္ဓါရေ ဌတ္ဝာ ဂဟေတဗ္ဗပိဏ္ဍော၊ ဇဃ်ဗလံ နိဿာယ အနုဃရံ ဂန္ဒာ လဒ္ဓဗ္ဗမိဿကဘိက္ခာတိ အတ္ထော။ **ပူတိမုတ္တ**နှိ ဂေါမုတ္တပရိဘာဝိတဟရီဋကာဒိ စ။ **ယဿေ'တေ အဘိသမ္ဘုတ္ဝာ**တိ ယော ဘိက္ခု ဧတေ ဥတ္တိဋ္ဌပိဏ္ဍာဒယော စတ္တာရော ပစ္စယေ အန္တိမန္တေန အဘိရမိတ္ဝာ ပရိဘုဉ္ဇတိ။ **သ ဝေ စာတုဒ္ဒိသော နရော**တိ သော ပုဂ္ဂလော ဧကံသေန စာတုဒ္ဒိသော ပုရတ္ထိမာဒိစတုဒိသာယောဂျော၊ ကတ္ထစိ အပ္ပဋိဃော ယာယ ကာယစိ ဒိသာယ ဝိဟရိတုံ သက္ကောတီတိ အတ္ထော။

အထ ထေရော အတ္တနော မဟလ္လကကာလေ မနုဿေဟိ "ကထံ ဘန္တေ တုမှေ ဝေရူပါယ ဇရာယ ဝတ္တမာနာယ ဒိနေ ဒိနေ ပဗ္ဗတံ အဘိရုဟထာ"တိ ဝုတ္တေ **"ယတ္ထ ဧကေ"**တိအာဒိကာ စတဿော ဂါထာ အဘာသိ။ တတ္ထ **ယတ္ထာ**တိ ယသ္မိံ ပစ္ဆိမဝယေ။ **ဧကေ**တိ ဧကစ္စေ။ **ဝိဟညန္တီ**တိ သရီရကိလ-မထေန စိတ္တေန ဝိဃာတံ အာပဇ္ဇန္တိ။ **သိလုစ္စယ**နှိ ပဗ္ဗတံ။ **တတ္ထာ**တိ တသ္မိံ ဇရာဇိဏ္ဏကာလေပိ။ **သမ္ပဇာနော ပဋိဿတော**တိ ဣမိနာ စိတ္တခေဒါဘာဝံ ဒဿေတိ၊ **ဣဒ္ဓိဗလေနုပတ္ထဒ္ဓေါ**တိ ဣမိနာ သရီရခေဒါဘာဝံ။

ဘယဟေတူနံ ကိလေသာနံ သမုစ္ဆိန္နတ္တာ **ပဟီနဘယဘေရဝေါ**။

ဒုယ္ပမာနေသူတိ ရာဂဂ္ဂိအာဒီဟိ ဧကာဒသဟိ အဂ္ဂီဟိ သတ္တေသု ဒုယ္ပမာ-နေသု။ သံကိလေသပရိဋ္ဌာဟာဘာဝေန **နိဗ္ဗုတော** သီတိဘူတော။

ပုန မနုဿေဟိ "ကိံ ဘန္တေ ဇိဏ္ဏကာလေပိ အရညပဗ္ဗတေယေဝ ဝိဟရထ၊ နနု ဣမေ ဝေဋ္ဌုဝနာဒယော ဝိဟာရာ မနောရမာ"တိ ဝုတ္တေ အရညပဗ္ဗတာ ဧဝ မယှံ မနောရမာတိ ဒဿေန္တော "**ကရေရိမာလာဝိတတာ**"တိအာဒိကာ ဒွါဒသ ဂါထာ အဘာသိ။ တတ္ထ **ကရေရိမာလာဝိတတာ**တိ ဝရုဏရုက္ခပန္တီဟိ သမာဂတာ။ "ကာလဝဏ္ဏပုပ္ပေဟိ ဩတ္ထဋာ"တိပိ ဝဒန္တိ။ **ကုဋ္ဌရာဘိရုဒါ**တိ ပဋိဃောသာဒိဂုဏီဘူတေဟိ ဟတ္ထိနံ ဂေါစရေသိနံ[၁] ဂဇ္ဇိတေဟိ အဘိတ္ထနိတာ။

အဘိဝုဋ္ဌာတိ မဟာမေဃေန အဘိပ္ပဝုဋ္ဌာ[၂]။ **ရမ္မတလာ**တိ တေနေဝ ရဇော-ဇလ္လပဏ္ဏေယျာဒိနံ အပဂမေန ရမဏီယတလာ။ **နဂါ**တိ ဒေသန္တရံ အဂမနတော "နဂါ"တိ, သေလမယတာယ "သေလာ"တိ စ လဒ္ဓနာမာ ပဗ္ဗတာ။ **အဗ္ဘုန္ဒဒိတာ သိခီဟီ**တိ မဓုရဿရေန ဥန္ဒဒိတာ။

အလန္တိ ယုတ္တံ သမတ္ထံ ဝါ။ **ဈာယိတုကာမဿ အတ္ထကာမဿာ**တိအာဒီသုပိ ဣမိနာ နယေန ယောဇေတဗ္ဗံ။ **ဘိက္ခုနောတိ** ဘိန္ဒကိလေသဘိက္ခုနော၊ မေတိ သမ္ဗန္ဓော။

ဥမာပုပ္ပေန သမာနာတိ မေစကနိဘတာယ ဥမာကုသုမသဒိသာ။ **ဂဂနာဝ'ဗ္ဘဆာဒိတာ**တိ တတော ဧဝ သရဒဿ ဂဂနအဗ္ဘာ ဝိယ[၃] ကာဋ္ဌ-မေဃသဥ္ဆာဒိတာ၊ နီလဝဏ္ဏာတိ အတ္ထော။

အနာကိဏ္ဏာတိ အသံကိဏ္ဏာ အသမ္ဗာဓာ။ **ပဋ္ဌဂီကေနာ**တိ အာတတာဒီဟိ ပဋ္ဌဟိ အဂ်ေဟိ ယုတ္တေန တူရိယေန ပရိဝါရိယမာနဿ တာဒိသိပိ နဟောတိ၊ ယထာ ယာဒိသီ ဧကဂ္ဂစိတ္တဿ သမာဟိတစိတ္တဿ သမ္ဗဒေဝ ရူပါရူပဓမ္မံ အနိစ္စာဒိဝသေန ဝိပဿန္တဿ ရတိ ဟောတိ။ တေနာဟ ဘဂဝါ—

"ယတော ယတော သမ္ဗသတိ၊ ခန္ဓာနံ ဥဒယဗ္ဗယံ။
လဘတီ ပီတိပါမောဇ္ဇံ၊ အမတံ တံ ဝိဇာနတ"န္တိ[၄]။

ကမ္မံ ဗဟုကန္တိအာဒိနာ ဒွေ ဂါထာ ကမ္မာရာမာနံ[၅] ပစ္စယဂိဒ္ဓါနံ ဘိက္ခူနံ ဩဝါဒဒါနဝသေန ဝုတ္တာ။ တတ္ထ **ကမ္မံ ဗဟုကံ န ကာရယေ**တိ ကမ္မာရာမော ဟုတ္ဝာ ဗဟုံ နာမ ကမ္မံ န ကာရယေ န အဓိဋ္ဌဟေ၊ ခဏ္ဍဖုလ္လပဋိသခ်ရဏံ ပန သတ္ထာရာ အနုညာတမေဝ။ **ပရိဝဇ္ဇေယျ ဇနန္တိ** အကလျာဏမိတ္တဘူတံ ဇနံ ဝဇ္ဇေယျ။ **န ဥယျမေ**ဘိ ပစ္စယုပ္ပါဒနဂဏဗန္ဓာဒိဝသေန ဝါယာမံ န ကရေယျ။

၁-ဂေါစရာနံ (က) ၂-အတိပ္ပဝုဋ္ဌာ (သီ) ၃-သရဒသမယေ ဂဂနံ အဗ္ဘံ ဝိယ (သီ)
၄-ခု ၁-၆၇-ပိဋ္ဌေ မွေပဒေ။ ၅-ကမ္မံ ကရမာနာနံ (သီ)

အနတ္တနေယျမေတန္တိ ဧတံ နဝကမ္မာဓိဋ္ဌာနာဒိကံ အတ္တနော အတ္ထာဝဟံ နဟောတီတိ အတ္ထော။ တတ္ထ ကာရဏမာဟ **"ကိစ္ဆတိ ကာယော ကိလမတီ"**တိ။ နဝကမ္မာဒိပသုတဿ ဟိ တဟံ တဟံ ဝိစရတော ကာယ-သုခါဒိအလာဘေန ကိစ္ဆပ္ပတ္တော ဟောတိ **ကိလမတိ** ခေဒံ အာပဇ္ဇတိ၊ တေန စ ကာယကိလမထေန **ဒုက္ခီတော**။ ဝတ္ထုဝိသဒအတ္တနေယျကိရိယာဒိနံ အဘာဝေန **ဿာ** ပုဂ္ဂလော **သမထံ နဝိန္ဒတိ** စိတ္တသမာဓာနံ နလဘတီတိ။

သြဒ္ဓပဟတမတ္တေနာတိအာဒိနာ ဒွေ ဂါထာ သုတပရမဿ ပဏ္ဍိတမာ-နိနော ဂရဟဝသေန, တတော ပရော ဒွေ ပဏ္ဍိတဿ ပသံသာဝသေန ဝုတ္တာ။ တတ္ထ **သြဒ္ဓပဟတမတ္တေနာ**တိ သဒ္ဓါယသိသေန သြဒ္ဓပရိဝတ္တနမတ္တေန၊ ဗုဒ္ဓဝစနံ သဒ္ဓါယကရဏမတ္တေနာတိ အတ္ထော။ **အတ္တာနမိ နပဿတိ**တိ အနတ္တညုတာယ အတ္တနော ပစ္စက္ခဘူတမိ အတ္တံ နဇာနာတိ၊ ယာထာဝတော အတ္တနော ပမာဏံ နပရိစ္ဆိန္နတိတိ အတ္ထော။ **ပတ္ထဒ္ဓဂိဝေါ စရတိ**တိ "အဟံ ဗဟုဿုတော, သတိမာ, ပညဝေါ၊ နမယာ သဒိသော အညော အတ္ထီ"တိ မာနတ္ထဒ္ဓေါ ဟုတ္ဝာ ဂရုဒ္ဓာနိယာနမိ အပစိတိံ အဒဿေန္တော အယောသလာကံ ဂိလိတ္ဝာ ဌိတော ဝိယ ထဒ္ဓဂိဝေါ စရတိ။ **အဟံ သေယျောတိ မညတိ**တိ အဟမေဝ သေယျော ဉတ္တမောတိ မညတိ။

အသေယျော သေယျသမာနံ၊ ဗာလော မညတိ အတ္တာနန္တိ အယံ အသေယျော ဟီနော သမာနော အညေန သေယျေန ဉတ္တမေန သမာနံ သဒိသံ ကတ္ဝာ အတ္တာနံ ဗာလော မန္ဒဗုဒ္ဓိ ဗာလဘာဝေနေဝ မညတီတိ။ **နံ တံ ဝိညူ ပသံသန္တီ**တိ တံ တာဒိသံ ဗာလံ ပဂ္ဂဟိတစိတ္တတာယ ပတ္ထဒ္ဓမာနသံ ထမ္ဘိတတ္တံ နရံ ဝိညူ ပဏ္ဍိတာ နပသံသန္တိ၊ အညဒတ္ထု ဂရဟန္တိယေဝ။

သေယျောဟမသ္မီတိ ယော ပန ပဏ္ဍိတော ပုဂ္ဂလော "သေယျော-ဟမသ္မီ"တိ ဝါ ဟိနသဒိသမာနဝသေန "နာဟံ သေယျော"တိ ဝါ ကဿိဝိ မာနံ အဇပ္ပေန္တော **ဝိဓာသု** နဝသု မာနကောဋ္ဌာသေသု ကဿစိဝိ ဝသေန နဝိကမ္မတိ။

ပညဝန္တာနန္တိ အဂ္ဂဖလပညာဝသေန ပညဝန္တံ ဇဋ္ဌာဒိသု တာဒိဘာဝပ္ပတ္တိယာ **တာဒိ**ံ၊ အသေက္ခဖလသိလေသု သုဋ္ဌု ပတိဋ္ဌိတတ္တာ **သိလေသု သုသမာဟိတံ၊** အရဟတ္တဖလသမာပတ္တိသမာပဇ္ဇနေန **စေတောသမထမနုယုတ္တ**န္တိ တာဒိသံ

၁-အနတ္တနေယျ.... (က)

သဗ္ဗသော ပဟီနမာနံ ခီဏာသဝံ **ဝိညူ** ဗုဒ္ဓါဒယော ပဏ္ဍိတာ **ပသံသရေ** ဝဏ္ဏေန္တိ ထောမေန္တိတိ အတ္ထော။

ပုန အညတရံ ဒုဗ္ဗစံ ဘိက္ခုံ ဒိသ္ဝာ ဒေါဝစဿတာယ အာဒီနဝံ, သောဝစဿတာယ အာနိသံသဉ္ဇပကာသေန္တော "**ယဿ သဒြဟ္မစာရီသူ**"တိ-အာဒိကာ ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ။ တာ ဝုတ္တတ္ထာ ဧဝ။

ပုန ဥဒ္ဓတံ ဥန္ဒဉံ ဧကံ ဘိက္ခုံ ဒိသ္ဝာ ဥဒ္ဓတာဒိဘာဝေ ဒေါသံ, အနုဒ္ဓတာဒိ-ဘာဝေ စ ဂုဏံ ဝိဘာဝေန္တော "**ဥဒ္ဓတော စပလော ဘိက္ခူ**"တိအာဒိကာ ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ။ တတ္ထ **ကပိဝ သီဟစမ္မေနာ**တိ သီဟစမ္မေန ပါရုတော မက္ကဋော ဝိယ **သော** ဥဒ္ဓတာဒိဒေါသသံယုတ္တော ဘိက္ခု တေန ပံသုကူလေန အရိယဒ္ဓဇေန **န ဥပသောဘတိ** အရိယဂုဏာနံ အဘာဝတော။

ယော ပန ဥပသောဘတိ၊ တံ ဒဿေတုံ "**အနုဒ္ဓတော**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

ဧတေ သမ္ဗဟုလာတိအာဒိကာ ပဉ္ဇ ဂါထာ အာယသ္မန္တံ သာရိပုတ္တံ နမဿန္တေ ဗြဟ္မကာယိကေ ဒေဝေ ဒိသ္ဝာ အာယသ္မတော ကပိနဿ သိတပါတုကမ္မနိမိတ္တံ ဝုတ္တာ။ တတ္ထ **ဧတေ**တိ တေသံ ပစ္စက္ခတာယ ဝုတ္တံ။ **သမ္ဗဟုလာ**တိ ဗဟုဘာဝတော၊ တံ ပန ဗဟုဘာဝံ "**ဒသဒေဝသဟဿာနီ**"တိ ပရိစ္ဆိန္ဒိတ္ဝာ အာဟ။ **ဒေဝါ**တိ ဥပပတ္တိဒေဝါ။ တံ တေသံ ဒေဝဘာဝံ အညေဟိ ဝိသေသေတ္ဝာ ဒဿေန္တော "**သဗ္ဗေ တေ ဗြဟ္မကာယိကာ**"တိ အာဟ။ ယသ္မာ တေ အတ္တနော ဥပပတ္တိဒ္ဓိယာ မဟတိယာ ဒေဝိဒ္ဓိယာ သမန္ဒာဂတာ ပရိ-ဝါရသမ္ပန္ဒာ စ၊ တသ္မာ အာဟ "**ဗုဒ္ဓိမန္တော ယသဿိနော**"တိ။

"ကော နု သေနာပတိ ဘောတော"တိ ပုစ္ဆာယ ဝိဿဇ္ဇနဝသေန "မယာ ပဝတ္တိတံ ဓမ္မစက္ကံ အနုတ္တရံ သာရိပုတ္တော အနုဝတ္တေတီ"တိ[၁] ဝဒန္တေန ဘဂဝတာ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တတ္ထေရဿ ဓမ္မသေနာပတိဘာဝေါ အနုညာတောတိ အာဟ "**ဓမ္မသေနာပတိံ ဝီရံ မဟာဂျာယိံ သမာဟိတံ သာရိပုတ္တ**"န္တိ။ တတ္ထ **ဝီရန္တိ** ကိလေသမာရာဒီနံ နိမ္မထနေန ဝီရိယဝန္တံ မဟာဝိက္ကန္တံ[၂]။ **မဟာဂျာယိန္တိ** ဒိဗ္ဗဝိဟာရာဒီနံ ဥက္ကံသဂမနေန မဟန္တံ ဂျာယိံ။ တတော ဧဝ သဗ္ဗသော ဝိက္ခေပဝိဒ္ဓံသနဝသေန **သမာဟိတံ**။ **နမဿန္တာ**တိ သိရသိ အဉ္ဇလိံ ပဂ္ဂယှ နမဿမာနာ တိဋ္ဌန္တိ။

၁-မ ၂-၃၅၂-ပိဋ္ဌေ ထောက် ဝိသဒိသံ။ ၂-မဟာဝိက္ကမံ (သီ)

ယမ္မိ နိဿာယာတိ ယံ နု ခေါ အာရမ္မဏံ နိဿာယ အာရဗ္ဘ စျာယတိတိ နာဘိဇာနာမာတိ ပုထုဇ္ဇနဘာဝေန ဗြဟ္မာနော ဧဝံ အာဟံသု။

အန္ဓေရံ ဝတာတိ အန္ဓရိယံ ဝတ။ **ဗုဒ္ဓါန**န္တိ စတုသစ္စဗုဒ္ဓါနံ။ **ဂမ္ဘီရော ဂေါစရော သကော**တိ ပရမဂမ္ဘီရော အတိဒုဒ္ဒသော ဒုရနုဗောဓော ပုထုဇ္ဇနေဟိ အသာဓာရဏော အဝိသယော။ ဇာဒါနိ တဿ ဂမ္ဘီရဘာဝေ ကာရဏံ ဒဿေတုံ **''ယေ မယ''**န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ဝါလဝေဓိသမာ'ဂတာ**တိ ယေ မယံ ဝါလဝေဓိနုဂ္ဂဟသဒိသာ အတိသုခုမမ္ပိ ဝိသယံ ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ သမတ္ထာ အာဂတာ ဥပပရိက္ခန္နာ နာဘိဇာနာမ၊ ဂမ္ဘီရော ဝတ ဗုဒ္ဓါနံ ဝိသယောတိ အတ္ထော။ **တံ တထာ ဒေဝကာယေဟီ**တိ တံ တထာရူပံ သာရိပုတ္တံ သဒေဝကဿ လောကဿ ပူဇနာရဟံ တေဟိ ဗြဟ္မကာယိကေဟိ တဒါ တထာ ပူဇိတံ ဒိဿာ အာယသ္မတော မဟာကပ္ပိနဿ သိတံ အဟောသိ။ ဇာမေသံ လောကသမ္မတာနံ ဗြဟ္မူနမ္ပိ အဝိသယော၊ ယတ္ထ သာဝကာနံ ဝိသယောတိ။

ယာဝတာ ဗုဒ္ဓခေတ္တာနီတိ ဂါထာ ထေရေန အတ္တာနံ အာရဗ္ဘ သိဟနာဒံ နဒန္တေန ဘာသိတာ။ ကတ္ထ **ဗုဒ္ဓခေတ္တာနီ**တိ အာဏာခေတ္တံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ **ဌပယိတ္ဝာ မဟာမုနီ**န္တိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ ဌပေတ္ဝာ။ ဗုဒ္ဓါ ဟိ ဘဂဝန္တော ဓုတဂုဏေဟိပိ သဗ္ဗသတ္တေဟိ ပရမုက္ကံသဂတာ ဧဝ၊ ကေဝလံ ပန မဟာကရုဏာသဗ္ဘောဒိတမာနသာ သတ္တာနံ တာဒိသံ မဟန္တံ ဥပကာရံ ဩလောကေတ္ဝာ ဂါမန္တသေနာသနဝါသာဒိ အနုဝတ္တန်တိ တံ တံ ဓုတဓမ္မဝိရောဓိဟောတိ။ **ဓုတဂုဏေ**တိ ကိလေသာနံ ဓုတေန ဂုဏေန အာရညကာဒိဘာဝေန အပေက္ခိတဂုဏော။ ကရဏတ္ထေ ဝါ ဧတံ ဘုမ္မဝစနံ။ သဒိသော မေ န ဝိဇ္ဇတိ၊ ကုတော ပန ဥတ္တရိတိ[1] အဓိပ္ပါယော။ တထာ ဟေသ ထေရော တတ္ထ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပိတော။

နာ စိဝရေတိ ဂါထာယ "ဌပယိတ္ဝာ မဟာမုနိ''န္တိ ဝုတ္တမေဝတ္ထံ ပါကဋတရံ ကရောတိ၊ စိဝရာဒိသု တဏှာယ အနုပလေပေါ ဓုတင်္ဂဖလံ။ တတ္ထ နာ စိဝရေ သမ္ပတ္တေ တဏှာလေပေနာတိ ယောဇနာ။ **သယနေ**တိ သေနာသနေ။ **ဂေါတမော**တိ ဘဂဝန္တံ ဂေါတ္တေန ကိတ္တေတိ။ **အနုပမေယျော**တိ ပမာဏကရကိလေသာဘာဝတော အပရိမာဏဂုဏတာယ စ အနုပမေယျော။ **မုဉ္စာလုပုံ ဝိမလံ အမ္ဗုနာ**တိ ယထာ နိမ္မလံ ဝိရဇံ နဒ္ဒိနံ[2] ဥဒကေန နာ လိမ္ပတိ၊

၁-ဥတ္တရိန္တိ (က)　　၂-ယထာ နိလုပ္ပလံ ဝိရဇံ (သီ)

ဧဝံ ဂေါတမော ဘဂဝါ တဏ္ဍာလေပါဒိနာ နလိမ္ပတီတိ အတ္ထော။ **နေက္ခမ္မ-နိန္ဒော** အဘိနိက္ခမ္မနိန္ဒော တတော ဧဝ **တိဘဝါဘိနိဿဋ္ဌော** ဘဝတ္တယတော ဝိနိဿဋ္ဌော ဝိသံယုတ္တော။

ယေသံ သတိပဋ္ဌာနဂိဝါဒိနံ ဘာဝနာပါရိပူရိယာ ယတ္ထ ကတ္ထစိ အနုပလိတ္တော နေက္ခမ္မနိန္ဒောဝ အဟောသိ၊ တေ အင်္ဂဘူတေ ဒဿေန္တော "**သတိပဋ္ဌာနဂိဝေါ**"တိ ဩသာနဂါထမာဟ။ တတ္ထ ဂုဏရာသိတော ဥတ္တမင်္ဂဘူတာယ ပညာယ အဓိဋ္ဌာနဘာဝတော သတိပဋ္ဌာနံ ဂိဝါ ဧတဿာတိ သတိပဋ္ဌာန-ဂိဝေါ၊ အနဝဇ္ဇဓမ္မာနံ အာဒါနေ သဒ္ဓါ ဟတ္ထော ဧတဿာတိ **သဒ္ဓါဟတ္ထော**။ ဂုဏသရီရဿ ဥတ္တမင်္ဂဘာဝတော ပညာ သီသံ ဧတဿာတိ **ပညာသီသော**။ မဟာသမုဒါဂမနတာယ မဟာဝိသယတာယ မဟာနုဘာဝတာယ မဟာဗလ-တာယ စ မဟန္တံ သဗ္ဗညုတသမ္မိတံ ဉာဏံ ဧတဿ အတ္ထီတိ **မဟာဉာဏီ**။ **သဒါ** သဗ္ဗကာလံ **နိဗ္ဗုတော** သီတိဘူတော စရတိ။ "သုသမာဟိတော။ပ။ နာဂေါ"တိ[၁] သုတ္တပဒဉ္ဇေတ္ထ နိဒဿေတဗ္ဗံ။ ယံ ပနေတ္ထ အတ္ထတော အဝိဘတ္တံ၊ တံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယမေဝ။

မဟာကဿပတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

စတ္တာလီသနိပါတဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-အံ ၂-၃၀၄-ဗိဋ္ဌေ၊

၁၉-ပညာသနိပါတ

၁-တာလပုဋ္ဌဖြေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ပညာသနိပါတေ **ကဒါ နုဟ** န္တိအာဒိကာ အာယသ္မတော တာလပုဋ္ဌဖြေ-
ရသေ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္မဲ့ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ
ဘဝေ ဝိဝဋ္ဋူပနိဿယံ ကုသလံ ဥပစိနိတ္တာ ဇုမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ရာဇဂဟေ
အညတရသ္မိံ နဋကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတ္တာ ဝိညုတံ ပတ္တော ကုလာနုရူပေသု နစ္စဂီ-
နေသု နိပ္ဖတ္တိံ ဂန္ဓာ သကလဇမ္ဗုဒီပေ ပါကဋော နဋဂါမကေ အဟောသိ။
သော ပဗ္ဗသတမာတုဂါမပရိဝါရော မဟတာ နဋဝိဘဝေန ဂါမနိဂမရာဇ-
ဓာနိသု သမဇ္ဇံ ဒဿေတ္တာ မဟန္တံ ပူဇာသက္ကာရံ လဘိတ္တာ ဝိစရန္တော ရာဇဂဟံ
အာဂန္ဓာ နဂရဝါသိနံ သမဇ္ဇံ ဒဿေတ္တာ လဒ္ဓသမ္မာနသက္ကာရော ဉာဏသ
ပရိပါကံ ဂတတ္တာ သတ္ထု သန္တိကံ ဂန္ဓာ ဝန္ဒိတ္တာ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ဘဂဝန္တံ
ဧတဒဝေါစ "သုတမေတံ ဘန္တေ ပုဗ္ဗကာနံ အာစရိယပါစရိယာနံ နဋာနံ
ဘာသမာနာနံ 'ယော သော နဋော ရဂ်မဇ္ဈေ သမဇ္ဇမဇ္ဈေ သစ္စာလိကေန ဇနံ
ဟာသေတိ ရမေတိ၊ သော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ ပဟာသာနံ
ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတီ'တိ၊ ဇုဓ ဘဂဝါ ကိမာဟာ"တိ ။ အထ နံ ဘဂဝါ
တိက္ခတ္တုံ ပဋိက္ခိပိ "မာ မံ ဧတံ ပုစ္ဆိ"တိ။ စတုတ္ထဝါရံ[၂] ပုဋ္ဌော အာဟ "ဂါမကေ
ဇုမေ သတ္တာ ပကတိယာပိ ရာဂဗန္ဓနဗန္ဓါ ဒေါသဗန္ဓနဗန္ဓါ မောဟဗန္ဓနဗန္ဓါ
တေသံ ဘိယ္ယောပိ ရဇနီယေ ဒေါသနီယေ မောဟနီယေ ဓမ္မေ ဥပသံဟရန္တော
ပမာဒေတ္တာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ နိရယေ ဥပပဇ္ဇတိ။ သစေ ပနဿ
ဧဝံဒိဋ္ဌိ ဟောတိ "ယော သော နဋော ရဂ်မဇ္ဈေ သမဇ္ဇမဇ္ဈေ သစ္စာလိကေန
ဇနံ ဟာသေတိ ရမေတိ၊ သော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ ပဟာသာနံ
ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတီ"တိ၊ သာဿ ဟောတိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဿ စ
ဒ္ဝိန္နံ ဂတီနံ အညတရာ ဂတိ ဇုစ္ဆိတဗ္ဗာ၊ နိရယဿ ဝါ တိရစ္ဆာနယောနိယာ
ဝါတိ။ တံ သုတ္ဝာ တာလပုဋ္ဌော ဂါမကေ ပရောဒိ။ နနု ဂါမကေ ပဂေဝ မယာ
ပဋိက္ခိတ္တော "မာ မံ ဧတံ ပုစ္ဆိ"တိ။ နာဟံ ဘန္တေ ဧတံ ရောဒါမိ၊ ယံ မံ
ဘဂဝါ နဋာနံ အဂ်သမ္မတာယံ ဧဝမာဟာတိ။ အပိ စာဟံ ဘန္တေ ပုဗ္ဗကေဟိ
အာစရိယပါစရိယေဟိ နဋေဟိ ဝုဋ္ဌိတော "နဋော မဟာဇနဿ နဋသမဇ္ဇံ
ဒဿေတ္တာ သုဂတိံ ဥပပဇ္ဇတီ"တိ။ သော သတ္ထု သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတ္ဝာ
ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတ္တာ လဒ္ဓုပသမ္ပဒေါ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တော

၁-သံ ၂-၄၉၄-ပိဋ္ဌေ။ ၂-စတုတ္ထဝါရေ (သီ)

နဲ စိရသေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ၊ အဓိဂတာရဟတ္တော ပန အရဟတ္တပ္ပတ္တိတော ပုဗ္ဗေ ယေနာကာရေန အတ္တနော စိတ္တံ နိဂ္ဂဏ္ဍနဝသေန ယောနိသောမနသိ-ကာရော ဥဒပါဒိ၊ တံ အနေကဓာ ဝိဘဇိတ္ဝာ ဒသေတုံ—

၁၀၉၄။ "ကဒါ နုဟံ ပဗ္ဗတကန္ဒရာသု၊
ဧကောကိယော အဒ္ဒုတိယော ဝိဟသံ။
အနိစ္စတော သဗ္ဗဘဝံ ဝိပသံ၊
တံ မေ ဣဒံ တံ နု ကဒါ ဘဝိသတိ။

၁၀၉၅။ ကဒါ နုဟံ ဘိန္နပဋန္ဓရော မုနိ၊
ကာသာဝဝတ္ထော အမမော နိရာသော။
ရာဂဥ္ဇ ဒေါသဥ္ဇ တထေဝ မောဟံ၊
ဟန္ဒ္ဓာ သုခီ ပဝနဂတော ဝိဟသံ။

၁၀၉၆။ ကဒါ အနိစ္စံ ဝဓရောဂနိဋ္ဌံ၊
ကာယံ ဣမံ မစ္စုဇရာယုပဒ္ဒုတံ။
ဝိပသမာနော ဝိတဘယော ဝိဟသံ၊
ဧကော ဝနေ, တံ နု ကဒါ ဘဝိသတိ။

၁၀၉၇။ ကဒါ နုဟံ ဘယဇနနိံ ဒုခါဝဟံ၊
တဏ္ဍာလတံ ဗဟုဝိဓာနုဝတ္တနိံ။
ပညာမယံ တိခိဏမသိံ ဂဟေတ္ဝာ၊
ဆေတ္ဝာ ဝသေ,တမိ ကဒါ ဘဝိသတိ။

၁၀၉၈။ ကဒါ နု ပညာမယ'မုဂ္ဂတေဇံ၊
သတ္ထံ ဣသီနံ သဟသာ'ဒိယိတ္ဝာ။
မာရံ သသေနံ သဟသာ ဘဉ္ဇိသံ၊
သီဟာသနေ, တံ နု ကဒါ ဘဝိသတိ။

၁၀၉၉။ ကဒါ နုဟံ သဒ္ဓိ သမာဂမေသု၊
ဒိဋ္ဌော ဘဝေ မေ္မဂရူဟိ တာဒိဘိ။
ယာထာဝဒသီဟိ ဇိတိန္ဒြိယေဟိ၊
ပဓာနိယော, တံ နု ကဒါ ဘဝိသတိ။

၁၁၀၀။ ကဒါ နု မံ တန္ဒိ ခုဒါ ပိပါသာ၊
ဝါတာတပါ ကီဋသရီသပါ ဝါ။
နု ဗာဓယိဿန္တိ နု တံ ဂိရိဗ္ဗဇေ၊
အတ္ထတ္ထိယံ, တံ နု ကဒါ ဘဝိဿတိ။

၁၁၀၁။ ကဒါ နု ခေါ ယံ ဝိဒိတံ မဟေသိနာ၊
စတ္တာရိ သစ္စာနိ သုဒုဒ္ဒသာနိ။
သမာဟိတတ္တော သတိမာ အဂစ္ဆံ၊
ပညာယ တံ, တံ နု ကဒါ ဘဝိဿတိ။

၁၁၀၂။ ကဒါ နု ရူပေ အမိတေ စ သဒ္ဒေ၊
ဂန္ဓေ ရသေ ဖုသိတဗ္ဗေ စ ဓမ္မေ။
အာဒိတ္တတောဟံ သမထေဟိ ယုတ္တော၊
ပညာယ ဒစ္ဆံ, တဒိဒံ ကဒါ မေ။

၁၁၀၃။ ကဒါ နုဟံ ဒုဗ္ဗစနေန ဝုတ္တော၊
တတော နိမိတ္တံ ဝိမနော နု ဟေဿံ။
အထော ပသတ္ထောပိ တတော နိမိတ္တံ၊
တုဋ္ဌော နု ဟေဿံ, တဒိဒံ ကဒါ မေ။

၁၁၀၄။ ကဒါ နု ကဋ္ဌေ စ တိဏေ လတာ စ၊
ခန္ဓေ ဣမေဟံ အမိတေ စ ဓမ္မေ။
အဇ္ဈတ္တိကာနေဝ စ ဗာဟိရာနိ စ၊
သမံ တုလေယျံ, တဒိဒံ ကဒါ မေ။

၁၁၀၅။ ကဒါ နု မံ ပါဝုသကာလမေဃော၊
နဝေန တောယေန သစီဝရံ ဝနေ။
ဣသိပ္ပယာတမ္ဟိ ပထေ ဝဇန္တံ၊
ဩဝဿတေ, တံ နု ကဒါ ဘဝိဿတိ။

၁၁၀၆။ ကဒါ မယူရဿ သိခဏ္ဍိနော ဝနေ၊
ဒိဇဿ သုတ္ဓာ ဂိရိဂဗ္ဘရေ ရုတံ။
ပစ္စုဋ္ဌဟိတ္ဓာ အမတဿ ပတ္တိယာ၊
သံစိန္တယေ,တံ နု ကဒါ ဘဝိဿတိ။

၁၁၀၇။ ကဒါ နု ဂင်ံ ယမုနံ သရဿတိံ၊
ပါတာလခိတ္တံ ဝဋ္ဌဝါမုခဉ္စ[1]။
အသဇ္ဇမာနော ပတရေယျမိဒ္ဓိယာ၊
ဝိဘိံသနံ[2], တံ နု ကဒါ ဘဝိဿတိ။

၁၁၀၈။ ကဒါ နု နာဂေါဝ အသင်စာရီ[3]၊
ပဒါလယေ ကာမဂုဏေသု ဆန္ဒံ။
နိဗ္ဗဇ္ဇယံ သဗ္ဗသုဘံ နိမိတ္တံ၊
ဈာနေ ယုတော,တံ နု ကဒါ ဘဝိဿတိ။

၁၁၀၉။ ကဒါ ဣဏဋ္ဌောဝ ဒလိဒ္ဒကော နိဓိံ၊
အာရာဓယိတ္ဝာ ဓနိကေဟိ ပိဋ္ဌိတော။
တုဋ္ဌော ဘဝိဿံ အဓိဂမ္မ သာသနံ၊
မဟေသိနော,တံ နု ကဒါ ဘဝိဿတိ။

၁၁၁၀။ ဗဟူနိ ဝဿာနိ တယာမှိ ယာစိတော၊
အဂါရဝါသေန အလံ နု တေ ဣဒံ။
တံ ဒါနိ မံ ပဗ္ဗဇိတံ သမာနံ၊
ကိံကာရဏာ[4] စိတ္တ တုဝံ နု ယုဉ္ဇသိ။

၁၁၁၁။ နနု အဟံ စိတ္တ တယာမှိ ယာစိတော၊
ဂိရိဗ္ဗဇေ စိတြဆဒါ ဝိဟင်မာ။
မဟိန္ဒဃောသတ္ထနိတာဘိဂဇ္ဇိနော၊
တေ တံ ရမေဿန္တိ ဝနမှိ ဈာယိနံ။

၁၁၁၂။ ကုလမှိ မိတ္တေ စ ပိယေ စ ဉာတကေ၊
ခိဋ္ဌာရတိံ ကာမဂုဏဉ္စ လောကေ။
သဗ္ဗံ ပဟာယ ဣမမဇ္ဇျုပါဂတော၊
အယောပိ တွံ စိတ္တ နု ယှ တုဿသိ။

၁၁၁၃။ မမေဝ ဧတံ နု ဟိ တွံ ပရေသံ၊
သန္ဒာဟကာလေ ပရိဒေဝိတေန ကိံ။
သဗ္ဗံ ဣဒံ စလမိတိ ပေက္ခမာနော၊
အဘိနိက္ခမိံ အမတပဒံ ဇိဂီသံ။

၁-ဗဋ္ဌဝါမုခဉ္စ (ဒ) ၂-ဝိဘိသနံ (သီ) ၃-သင်ါမစာရီ (သီ) ၄-ကိံကာရဏံ (က) ၅-တံ (သီ)

၁၁၁၄။ သုယုဇ္ဈဝါဒိ ဒ္ဝိပဒါနမုဇ္ဇမော၊
မဟာဘိသက္ကော နရဒမ္မသာရထိ။
စိတ္တံ စလံ မက္ကဋသန္နိဘံ ဇုတိ၊
အဓိတရာဂေန သုဒုန္နိဝါရယံ။

၁၁၁၅။ ကာမာ ဟိ စိတြာ မဓုရာ မနောရမာ၊
အဓိဒ္ဓသူ ယတ္ထ သိတာ ပုထုဇ္ဇနာ။
တေ ဒုက္ခမိစ္ဆန္တိ ပုနပ္ဘဝေသိနော၊
စိတ္ထေန နီတာ နိရယေ နိရာကာတာ။

၁၁၁၆။ မယူရကောဉ္စာဘိရုတမ္ပိ ကာနနေ၊
ဒိဒိဟိ ဗျဂ္ဃေဟိ ပုရက္ခတော ဝသံ။
ကာယေ အပေက္ခံ ဇဟ မာ ဝိရာယေ၊
ဇုတိသု မံ စိတ္တ ပုရေ နိယုဉ္ဇသိ။

၁၁၁၇။ ဘာဝေဟိ ဈာနာနိ စ ဣန္ဒြိယာနိ စ၊
ဗလာနိ ဗောဇ္ဈင်္ဂသမာဓိဘာဝနာ။
တိသော စ ဝိဇ္ဇာ ဖုသ ဗုဒ္ဓသာသနေ၊
ဇုတိသု မံ စိတ္တ ပုရေ နိယုဉ္ဇသိ။

၁၁၁၈။ ဘာဝေဟိ မဂ္ဂံ အမတဿ ပတ္တိယာ။
နိယျာနိကံ သဗ္ဗဒုခက္ခယောဂဓံ။
အဋ္ဌင်္ဂိကံ သဗ္ဗကိလေသသောဓနံ၊
ဇုတိသု မံ စိတ္တ ပုရေ နိယုဉ္ဇသိ။

၁၁၁၉။ ဒုက္ခန္တိ ခန္ဓေ ပဋိပဿ ယောနိသော၊
ယတော စ ဒုက္ခံ သမုဒေတိ တံ ဇဟ။
ဇုဓေဝ ဒုက္ခဿ ကရောဟိ အန္တံ၊
ဇုတိသု မံ စိတ္တ ပုရေ နိယုဉ္ဇသိ။

၁၁၂၀။ အနိစ္စံ ဒုက္ခန္တိ ဝိပဿ ယောနိသော၊
သုညံ အနတ္တာတိ အဃံ ဝဓန္တိ စ။
မနောဝိစာရေ ဥပရုန္ဓ စေတသော၊
ဇုတိသု မံ စိတ္တ ပုရေ နိယုဉ္ဇသိ။

၁၁၂၁။ မုဏ္ဍော ဝိရူပေါ အဘိသာပမာဂတော၊
ကပါလဟတ္ထော၀ ကုလေသု ဘိက္ခသု။
ယုဇ္ဇသု သတ္ထု၀စနေ မဟေသိနော၊
ဣတိဿု မံ စိတ္တ ပုရေ နိယုဇ္ဇသိ။

၁၁၂၂။ သုသံဝုတတ္တော ဝိသိခန္တရေ စရံ၊
ကုလေသု ကာမေသု အသဂ်မာနသော။
စန္ဒော ယထာ ဒေါသိနပုဏ္ဏမာသိယာ၊
ဣတိဿု မံ စိတ္တ ပုရေ နိယုဇ္ဇသိ။

၁၁၂၃။ အာရညိကော ဟောဟိ စ ပိဏ္ဍပါတိကော၊
သောသာနိကော ဟောဟိ စ ပံသုကူလိကော။
နေသဇ္ဇိကော ဟောဟိ သဒါ ဓုတေ ရတော။
ဣတိဿု မံ စိတ္တ ပုရေ နိယုဇ္ဇသိ။

၁၁၂၄။ ရောပေတွ ရုက္ခာနိ ယထာ ဖလေသိ၊
မူလေ တရုံ ဆေတ္တာ၊ တမေ၀ ဣစ္ဆသိ။
တထူပမံ စိတ္တမိဒံ ကရောသိ၊
ယံ မံ အနိစ္ဆမ္မိ စလေ နိယုဇ္ဇသိ။

၁၁၂၅။ အရူပ ဒုရဂ်မ ကေစာရိ၊
န တေ ကရိဿံ ၀စနံ ဣဒါနိဟံ။
ဒုက္ခာ ဟိ ကာမာ ကဋုကာ မဟဿယာ၊
နိဗ္ဗာနမေ၀ါ'ဘိမနော စရိဿံ။

၁၁၂၆။ နာဟံ အလက္ခာ အဟိရိက္ကတာယ ၀ါ၊
န စိတ္တဟေတူ န စ ဒုရကန္တနာ။
အာဇီ၀ဟေတူ စ အဟံ န နိက္ခမိံ၊
ကတော စ တေ စိတ္တ ပဋိဿ၀ေါ မယာ။

၁၁၂၇။ အပ္ပိဿ္ဆတာ သပ္ပုရိသေဟိ ၀ဏ္ဏိတာ၊
မက္ခပ္ပဟာနံ ၀ူပသမော ဒုခဿ။
ဣတိဿု မံ စိတ္တ တဒါ နိယုဇ္ဇသိ၊
ဣဒါနိ တုံ ဂစ္ဆသိ ပုဗ္ဗစိဏ္ဏံ။

၁၁၂၈။ တဏှာ အဝိဇ္ဇာ စ ဝိယာဝိယဉ္ဇ၊
သုဘာနိ ရူပါနိ သုခါ စ ဝေဒနာ။
မနာဝိယာ ကာမဂုဏာ စ ဝန္ဓာ၊
ဝန္ဓေ အဟံ အာဝမိတုံ နာ ဉဿဟော။

၁၁၂၉။ သဗ္ဗတ္ထ တေ စိတ္တ ဝစော ကတံ မယာ၊
ဗဟူသု ဇာတီသု နမေ'သိ ကောဝိတော။
အဗ္ဗုတ္တာသမ္ဘဝေါ ကတညုတာယ တေ၊
ဒုက္ခေ စိရံ သံသရိတံ တယာ ကတော။

၁၁၃၀။ တွညေဝ နော စိတ္တ ကရောသိ ဗြာဟ္မဏော၊
တွံ ခတ္တိယော ရာဇဒသိ ကရောသိ။
ဝေဿာ စ သုဒ္ဒါ စ ဘဝါမ ဇေဒါ၊
ဒေဝတ္တနံ ဝါပိ တဝေဝ ဝါဟသာ။

၁၁၃၁။ တဝေဝ ဟေတူ အသုရာ ဘဝါမသေ၊
တွံမူလကံ နေရယိကာ ဘဝါမသေ။
အထော တိရစ္ဆာနဂတာပိ ဧကဒါ၊
ပေတတ္တနံ ဝါပိ တဝေဝ ဝါဟသာ။

၁၁၃၂။ နနု ဒုဇ္ဇိဿသိ မံ ပုနပ္ပုနံ၊
မုဟုံ မုဟုံ စာရဏိကံဝ ဒဿယံ။
ဥမ္မတ္တကေနေဝ မယာ ပလောဘသိ၊
ကိဉ္စာပိ တေ စိတ္တ ဝိရာဓိတံ မယာ။

၁၁၃၃။ ဣဒံ ပုရေ စိတ္တမစာရိ စာရိကံ၊
ယေနိစ္ဆကံ ယတ္ထကာမံ ယထာသုခံ။
တဒဇ္ဇဟံ နိဂ္ဂဟေဿာမိ ယောနိသော၊
ဟတ္ထိပ္ပဘိန္နံ ဝိယ အင်္ကုသဂ္ဂဟော။

၁၁၃၄။ သတ္ထာ စ မေ လောကမိမံ အဓိဋ္ဌဟိ၊
အနိစ္စတော အဒ္ဓုဝတော အသာရတော။
ပက္ခန္ဒ မံ စိတ္တ ဇိနဿ သာသနေ၊
တာရေဟိ ဩဃာ မဟတာ သုဒုတ္တရာ။

၁၁၃၅။ နတေ ဇ္ဇုဒံ စိတ္တ ယထာ ပုရာဏကံ၊
နာဟံ အလံ တုယ္ဟ ဝသေ နိဝတ္တိတုံ။
မဟေသိနော ပဗ္ဗဇိတောမှိ သာသနေ၊
နမာဒိသာ ဟောန္တိ ဝိနာသဓာရိနော။

၁၁၃၆။ နဂါ သမုဒ္ဒါ သရိတာ ဝသုန္ဓရာ၊
ဒိသာ စတဿော ဝိဒိသာ အဓော ဒိဝါ။
သဗ္ဗေ အနိစ္စာ တိဘဝါ ဥပဒ္ဒုတာ၊
ကုဟိံ ဂတော စိတ္တ သုခံ ရမိဿသိ။

၁၁၃၇။ ဓိတိပ္ပရံ ကိံ မမ စိတ္တ ကာဟိသိ၊
နတေ အလံ စိတ္တ ဝသာနုဝတ္တကော။
နဇာတု ဘည္တံ ဥဘတောမုခံ ဆုပေ၊
ဓိရတ္ထု ပူရံ နဝသောတသန္ဒနိံ။

၁၁၃၈။ ဝရာဟဧဏေယျဝိဂါဋ္ဌသေဝိတေ၊
ပဗ္ဘာရကုဋ္ဌေ ပကတေဝ သုန္ဒရေ။
နဝမ္မုနာ ပါဝုသသိတ္တကာနနေ၊
တဟိံ ဂုဟာဂေဟဂတော ရမိဿသိ။

၁၁၃၉။ သုနီလဂီဝါ သုသိခါ သုပေခုနာ၊
သုစိတ္တပတ္တစ္ဆဒနာ ဝိဟင်မာ။
သုမဋ္ဌုဃောသတ္ထနိတာဘိဂဇ္ဇိနော၊
တေ တံ ရမေဿန္တိ ဝနမှိ ဈာယိနံ။

၁၁၄၀။ ဝုဋ္ဌမှိ ဒေဝေ စတုရင်္ဂလေ တိဏေ၊
သံပုပ္ဖိတေ မေဃနိဘမှိ ကာနနေ။
နဂန္တရေ ဝိဋ္ဌပိသမော သယိဿံ၊
တံ မေ မုဒူ ဟေဟိတိ တူလသန္ဒိဘံ။

၁၁၄၁။ တထာ တု ကဿာမိ ယထာပိ ဇ္ဇုဿရော၊
ယံ လဗ္ဘတိ တေနပိ ဟောတု မေ အလံ။
နတာဟံ ကဿာမိ ယထာ အတန္ဒိတော၊
ဗိဋ္ဌာရဘည္တံဝ ယထာ သုမဒ္ဒိတံ။

၁၁၄၂။ တထာ တု ကဿာမိ ယထာဝိ ဇာသရော၊
ယံ လဇ္ဇာတိ တေနဝိ ဟောတု မေ အလံ။
ဝိရိယေန တံ မယှ ဝသာ'နယိသိံ၊
ဂဇံဝ မတ္တံ ကုသလင်္ကုသဂ္ဂဟော။

၁၁၄၃။ တယာ သုဒန္တေန အဝဇ္ဇတေန ဟိ၊
ဟယေန[၁] ယောဂ္ဂါစရိယောဝ ဥဇ္ဇုနော။
ပဟောမိ မဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇိတုံ သိဝံ၊
စိတ္တာနုရက္ခီဟိ သဒါ နိသေဝိတံ။

၁၁၄၄။ အာရမ္မဏော တံ ဗလသာ နိဗန္ဓိသံ၊
နာဂံဝ ထမ္ဘမှိ ဒဠှာယ ရဇ္ဇုယာ။
တံ မေ သုဂုတ္တံ သတိယာ သုဘာဝိတံ၊
အနိသိတံ သဗ္ဗဘဝေသု ဟေဟိသိ။

၁၁၄၅။ ပညာယ ဆေတ္တာ ဝိပထာနုသာရိနံ၊
ယောဂေန နိဂ္ဂယှ ပထေ နိဝေသိယ။
ဒိသွာ သမုဒယံ ဝိဘဝဉ္စ သမ္ဘဝံ၊
ဒါယာဒကော ဟေဟိသိ အဂ္ဂဝါဒိနော။

၁၁၄၆။ စတုဗ္ဗိပလ္လာသဝဝသံ အဓိဋ္ဌိတံ၊
ဂါမဏ္ဍလံဝ ပရိနေသိ စိတ္တ မံ။
နနု သံယောဇနဗန္ဓနစ္ဆိဒံ၊
သံသေဝသေ ကာရဏိကံ မဟာမုနိ°။

၁၁၄၇။ မိဂေါ ယထာ သေရိ သုစိတ္တကာနနေ။
ရမ္မံ ဂိရိ° ပါဝုသအဇ္ဈမာလိနိ°။
အနာကုလေ တတ္ထ နဂေ ရမိသံ၂၊
အသံသယံ စိတ္တ ပရာ ဘဝိဿသိ။

၁၁၄၈။ ယေ တုယှ ဆန္ဒေန ဝသေန ဝတ္တိနော၊
နရာ စ နာရီ စ အနုဘောန္တိ ယံ သုခံ။
အဝိဒ္ဒသူ မာရဝသာနုဝတ္တိနော၊
ဘဝါဘိနန္ဒီ တဝ စိတ္တ သာဝကာ''တိ။

၁-ဘယေန (သီ)　　၂-ရမိဿသိ (က)

တတ္ထ **ကဒါ နုဟန္တိ** ကဒါ နု အဟံ။ **ပဗ္ဗတကန္ဒရာသူတိ** ပဗ္ဗတေသု စ ကန္ဒရေသု စ၊ ပဗ္ဗတဿ ဝါ ကန္ဒရာသု။ **ကောကိယောတိ** ကေကော။ **အဒ္ဒုတိယောတိ** နိတ္တဏ္ဍော။ တဏ္ဍာ ဟိ ပုရိသဿ ဒုတိယာ နာမ။ **ဝိဟဿန္တိ** ဝိဟရိဿာမိ။ **အနိစ္စတော သဗ္ဗဘဝံ ဝိပဿန္တိ** ကာမဘဝါဒိဘေဒံ သဗ္ဗမ္ပိ ဘဝံ "ဟုတ္ဝာ အဘာဝဋ္ဌေန အနိစ္စ"န္တိ ဝိပဿန္တော ကဒါ နု ဝိဟရိဿန္တိ ယောဇနာ။ နိဒဿနမတ္တံ စေတံ၊ "ယဒနိစ္စံ တံ ဒုက္ခံ၊ ယံ ဒုက္ခံ တဒနတ္တာ"တိ ဝစနတော[1] ဣတရမ္ပိ လက္ခဏဒွယံ ဝုတ္တမေဝါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ **တံ မေ ဣဒံ တံ နု ကဒါ ဘဝိဿတီတိ** တံ ဣဒံ မေ ပရိဝိတတ္ကိတံ ကဒါ နု ဘဝိဿတိ၊ ကဒါ နု ခေါ မတ္ထကံ ပါပုဏိဿတီတိ အတ္ထော။ **တံ နူတိ** စေတ္ထ **တန္တိ** နိပါတမတ္တံ။ အယံ ဟေတ္ထ သခ်ပတ္ထော—ကဒါ နု ခေါ အဟံ မဟာဂဇော ဝိယ သခ်လိကဗန္ဓနံ, ဂိဟိဗန္ဓနံ ဆိန္ဒိတ္ဝာ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ ကာယဝိဝေကံ ပရိဗြူဟယန္တော ကောကိ ပဗ္ဗတကန္ဒရာသု အဒုတိယော သဗ္ဗတ္ထ နိရပေက္ခော သဗ္ဗသခ်ရဂတံ အနိစ္စာဒိ-တော ဝိပဿန္တော ဝိဟရိဿာမီတိ။

ဘိန္ဒပဋ္ဌန္ဓရောတိ ဘိန္ဒဝတ္ထဓရော၊ ဂါထာသုခတ္တံ နကာရာဂမံ ကတ္ဝာ ဝုတ္တံ။ သတ္ထကစ္ဆိန္ဒအဂ္ဂဖဿဝဏ္ဏ[1]ဘိန္ဒံ ပဋ္ဌစိဝရံ ဓာရေန္တောတိ အတ္ထော။ **မုနီတိ** ပဗ္ဗဇိတော။ **အမမောတိ** ကုလေ ဝါ ဂဏေ ဝါ မမတ္တာဘာဝေန အမမော။ ကတ္ထစိပိ အာရမ္မဏေ အာသီသနာယ အဘာဝေန **နိရာသော။ ဟန္တာ သုခီ ပဝနဂတော ဝိဟဿန္တိ** ရာဂါဒိကေ ကိလေသေ အရိယမဂ္ဂေန သမုစ္ဆိန္ဒိတ္ဝာ မဂ္ဂသုခေန ဖလသုခေန သုခီ မဟာဝနဂတော ကဒါ နု ခေါ အဟံ ဝိဟရိဿာမိ။

ဝဓရောဂနိဋ္ဌန္တိ မရဏဿ စ ရောဂဿ စ ကုလာဝကဘူတံ။ **ကာယံ ဣမန္တိ** ဣမံ ခန္ဓပဉ္စကသခ်ါဘံ ကာယံ။ ခန္ဓပဉ္စကောပိ ဟိ "အဝိဇ္ဇာဂတဿ ဘိက္ခဝေ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ တဏ္ဍာနုဂတဿ အယမေဝ ကာယော ဗဟိဒ္ဓါ နာမရူပ"န္တိ-အာဒီသု[2] ကာယော ဝုစ္စတိ။ **မစ္စုဇရာယုပဒ္ဒုတန္တိ** မရဏေန စေဝ ဇရာယ စ ပီဋ္ဌိတံ၊ ဝိပဿမာနော အဟံ ဘယဟေတုပဟာနေန **ဝီတဘယော၊** တံ နု ကဒါ ဘဝိဿတီတိ အတ္ထော။

ဘယဇနနိန္တိ ပဋ္ဌစိသတိယာ မဟာဘယာနံ ဥပ္ပါဒကာရဏဘူတံ ကာယိ-ကဿ စ စေတသိကဿ စ သကလဿပိ ဝဋ္ဌဒုက္ခဿ အာဝဟနတော **ဒုခါဝဟံ။ တဏ္ဍာလတံ ဗဟုဝိဓာနုဝတ္တနိန္တိ** ဗဟုဝိဓဉ္စ အာရမ္မဏံ ဘဝမေဝ ဝါ

၁-သံ ၂-၁၉-ပိဋ္ဌေ။ ၂-အဂ္ဂဋ္ဌဒါနဝဏ္ဏ (က) ၃-သံ ၂-၂၆၃-ပိဋ္ဌေ ထောက် ဝိသဒိသံ။

အနုဝတ္တတိ သန္တနောတီတိ ဗဟုဝိဓာနုဝတ္တနိ၊ တဏ္ဍာသခ်ါတလတံ။ **ပညာ-မယ**န္တိ မဂ္ဂပညာမယံ သုနိသိတံ အသိခဂ္ဂံ ဝီရိယပဂ္ဂဟိတေန သဒ္ဓါဟတ္ထေန ဂဟေတ္ဝာ သမုစ္ဆိန္ဒိတ္ဝာ "ကဒါ နုဟံ ဝသေ"တိ ယံ ပရိဝိတက္ကိဘံ၊ တမ္ပိ ကဒါ ဘဝိဿတီတိ ယောဇနာ။

ဥဂ္ဂတေဇန္တိ သမထဝိပဿနာဝသေန နိသိတတာယ တိက္ခတေဇံ။ **သတ္ထံ ဣသီန**န္တိ ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓအရိယသာဝကဣသီနံ သတ္ထဘူတံ။ **မာရံ သသေနံ သဟသာ ဘဉ္ဇိဿ**န္တိ ကိလေသသေနာယ သသေနံ အဘိသခ်ါရာဒိမာရံ သဟသာ သီဃမေဝ ဘဉ္ဇိဿာမိ။ **သီဟာသနေ**တိ ထိရာသနေ၊ အပရာဇိတပလ္လင်္ကေတိ အတ္ထော။

သဒ္ဘိ သမာဂမေသု ဒိဋ္ဌော ဘဝေတိ ဓမ္မဂါရဝယုတ္တတာယ **ဓမ္မဂရူဟိ** တာဒိလက္ခဏပ္ပတ္တိယာ **တာဒီဟိ** အဝိပရီတဒဿိတာယ **ယာထာဝဒဿီဟိ** အရိယမဂ္ဂေနေဝ ပါပဇိတိန္ဒြိယတာယ **ဇိတိန္ဒြိယေဟိ** ဗုဒ္ဓါဒီဟိ သာဓူဟိ သမာဂမေသု "ကဒါ နု အဟံ ပဓာနိယောတိ ဒိဋ္ဌော ဘဝေယျ"န္တိ ယံ မေ ပရိဝိတက္ကိတံ၊ တံ နု ကဒါ ဘဝိဿတီတိ ယောဇနာ။ ဣမိနာ နယေန သဗ္ဗတ္ထ ပဒယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ပဒတ္ထမတ္တမေဝ ဝဏ္ဏယိဿာမ။

တန္ဒိတိ အာလသိယံ။**ခုဒါ**တိ ဇိဃစ္ဆာ။ **ကိဋ္ဌသရီသပါ**တိ ကိဋ္ဌဋ္ဌေဝ သရီသပါ စ။ **နဗာဓယိဿန္တီ**တိ မံ နဗျာဓယိဿန္တိ သုခဒုက္ခသောမနဿဒေါမနဿာနံ ဈာနေဟိ ပဋိဗာဟိတတ္တာတိ အဓိပ္ပါယော။ **ဂိရိဗ္ဗဇေ**တိ ပဗ္ဗတကန္ဒရာယ။ **အတ္ထတ္ထိယ**န္တိ သဒတ္ထသခ်ါတေန အတ္ထေန အတ္ထိကံ။

ယံ ဝိဒိတံ မဟေသိနာတိ ယံ စတုသစ္စံ မဟေသိနာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန သယမ္ဘူ၊ ဉာဏေန ဉာတံ ပဋိဝိဒ္ဓံ၊ တာနိ စတ္တာရိ သစ္စာနိ အနုပစိတကုသလ-သမ္ဘာရေဟိ သုဋ္ဌု ဒုဒ္ဒသာနိ မဂ္ဂသမာဓိနာ **သမာဟိတတ္တော** သမ္မာသတိယာ **သတိမာ** အရိယမဂ္ဂပညာယ အဟံ **အဂစ္ဆံ** ပဋိဝိဇ္ဈိဿံ အဓိဂမိဿန္တိ အတ္ထော။

ရူပေတိ စက္ခုဝိညေယျရူပေ။ **အမိတေ**တိ ဉာဏေန အမိတေ၊ အပရိစ္ဆိန္ဒေ အပရိညာတေတိ အတ္ထော။ **ဖုသိတဗ္ဗေ**တိ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေ။ **ဓမ္မေ**တိ မနောဝိညေယျ-ဓမ္မေ။ **အမိတေ**တိ ဝါ အပရိမာဏေ နီလာဒိဝသေန အနေကဘေဒဘိန္ဒေ ရူပေ ဘေရိသဒ္ဒါဒိဝသေန မူလရသာဒိဝသေန ကက္ခဋ္ဌမုဒုတာဒိဝသေန သုခဒုက္ခာဒိ-ဝသေန စ အနေကဘေဒသဒ္ဒါဒိကေ စာတိ အတ္ထော။ **အာဒိတ္တတော**တိ ဧကာဒသဟိ အဂ္ဂိဟိ အာဒိတ္တဘာဝတော။ **သမထေဟိ ယုတ္တော**တိ

ဈာနဝိပဿနာမဂ္ဂသမာဓိဟိ သမန္နာဂတော။ **ပညာယ ဒစ္ဆန္တိ** ဝိပဿနာပညာ-သဟိတာယ မဂ္ဂပညာယ ဒက္ခိဿံ[1]။

ဒုဗ္ဗစနေန ဝုဘ္ဘောတိ ဒုရုဘ္ဘဝစနေန ဃဋ္ဋိတော။ **တတော နိမိတ္တန္တိ** ဖရုသဝါစာဟေတု။ **ဝိမနော န ဟေဿန္တိ** ဒေါမနဿိတော န ဘဝေယ္ယုံ။ **အထောတိ** အထ။ **ပသတ္ထောတိ** ကေနစိ ပသံသိတော။

ကဋ္ဌေတိ ဒါရုက္ခန္ဓေ။ **တိဏေတိ** တိဏာနံ ခန္ဓေ။ **ဣမေတိ** ဣမေ မမ သန္တတိပရိယာပန္ဓေ ပဋ္ဌ ခန္ဓေ။ **အမိတေ စ ဓမ္မေတိ** တတော အညေန ဣန္ဒြိယက္ခန္ဓေန အမိတေ ရူပဓမ္မေ။ တေနာဟ "အဇ္ဇတ္တိကာနေဝ စ ဗာဟိရာနိ စာ"တိ။ **သမံ တုလေယ္ယုန္တိ** အနိစ္စာဒိဝသေန စေဝ အသာရာဒိဥပမာဝသေန စ သဗ္ဗံ သမမေဝ ကတ္ဟာ တိရေယ္ယုံ။

ဣသိပ္ပယာတမ္ဖိ ပထေ ဝဇန္တန္တိ ဗုဒ္ဓါဒိဟိ မဟေသိဟိ သမ္မဒေဝ ပယာတေ သမထဝိပဿနာမဂ္ဂေ ဝဇန္တံ ပဋိပဇ္ဇန္တံ။ ပါဝုသသမယေ ကာလမေဃော **နဝေန တောယေန** ဝဿောဒကေန သစိဝရံ ပဝနေ ကဒါ နု ဩဝဿတိ တေမေတိတိ အတ္တနော အဗ္ဘောကာသိကဘာဝပရိဝိတက္ကိတံ ဒဿေတိ။

မယူရဿ သိခဏ္ဍိနော ဝနေ ဒိဇဿာတိ မာတုကုစ္ဆိတော အဏ္ဍကော-သတော စာတိ ဒ္ဓိက္ခတ္တုံ ဇာယနဝသေန ဒိဇဿ, သိခါသမ္ဘဝေန သိခဏ္ဍိနော စ မယူရဿ ဝနေ ကဒါ ပန ဂိရိဂဗ္ဘရေ ရုတံ ကေကာရဝံ သုတ္ဟာ ဝေလံ သလ္လက္ခိတ္ဟာ သယနတော ဝုဋ္ဌဟိတ္ဟာ **အမတဿ ပတ္တိယာ** နိဗ္ဗာနာဓိဂမာယ။ **သံစိန္တယေတိ** ဝုစ္စမာနေ ဘဝေ အနိစ္စာဒိဟော မနသိ ကရေယ္ယုံ ဝိပဿေ-ယ္ယုန္တိ အတ္ထော။

ဂဂ်ံ ယမုနံ သရဿတိန္တိ ဧတော မဟာနဒိယော အသဇ္ဇမာနော ဘာဝနာ-မယာယ ဣဒ္ဓိယာ ကဒါ နု ပတရေယ္ယုန္တိ ယောဇနာ။ **ပါတာလခိတ္တံ ဗဋ္ဌဝါ-မုခဋ္ဌာတိ** ပါတာယ အလံ ပရိယတ္တန္တိ ပါတာလံ၊ တဒေဝ ခိတ္တံ၊ ပထဝိယာ သဏ္ဌဟနကာလေ တထာ ဌိတန္တိ ပါတာလခိတ္တံ။ ယောဇနသတိကာဒိဘေ-ဒါနိ သမုဒ္ဒဿ အန္တောပထဝိယာ တိရဋ္ဌာနာနိ၊ ယေသု ကာနိစိ နာဂါဒီနံ ဝသနဋ္ဌာနာနိ ဟောန္တိ၊ ကာနိစိ သုညာနိယေဝ ဟုတ္ဟာ တိဋ္ဌန္တိ။ ဗဋ္ဌဝါမုခန္တိ မဟာသမုဒ္ဒေ မဟန္တံ အာဝဋ္ဌမုခံ။ မဟာနိရယဒ္ဓါရဿ ဟိ ဝိဝဋ္ဌကာလေ မဟာအဂ္ဂိက္ခန္ဓော တတော နိက္ခန္တော တဒဘိမုခံ အနေကယောဇနသတာ-ယာမဝိတ္ထာရံ ဟေဋ္ဌာ သမုဒ္ဒပဒေသံ ဥဟတိ၊ တသ္မိံ ဒဖေ ဥပရိ ဥဒကံ

---

[1] ၁-ဝိပဿနာပညာယ ဒက္ခိဿံ (သီ)

အာဝဋ္ဌာကာရေန ပရိဗ္ဘမန္တံ မဟတာ သဒ္ဒေန ဟေဋ္ဌာ နိပတတိ၊ တတ္ထ ဗဋ္ဌဝါ-မုခသမညာ၊ ဣတိ တဋ္ဌ ပါတာလခိတ္တံ ဗဋ္ဌဝါမုခဋ္ဌ **ဝိဘိ ံသနံ** ဘယာနကံ အသဇ္ဇမာနော ဣဒ္ဓိယာ ကဒါ နု ပတရေယျန္တိ ယံ ပရိဝိတက္ကိတံ၊ တံ ကဒါ နု ဘဝိဿတိ၊ ဘာဝနာမယံ ဣဒ္ဓိ ံ နိဗ္ဗတ္တေတွာ ကဒါ နု ဧဝံ ဣဒ္ဓိ ံ ဝဋ္ဌဋ္ဌိဿာမီတိ အတ္ထော။

နာဂေါဝ အသင်္ဂစာရီ ပဒါလယေတိ ယထာ မတ္တဝါရဏော ဒဋ္ဌထမ္ဘံ ဘိန္ဒိတွာ အယသခ်လိကံ ဝိဒ္ဓံသေတွာ အသင်္ဂစာရီ ဝန် ပဝိသိတွာ ဧကော အဒုတိယော ဟုတွာ အတ္တနော ရုစိဝသေန စရတိ၊ ဧဝမဟံ ကဒါ နု သဗ္ဗသုဘံ နိမိတ္တံ **နိဗ္ဗဇ္ဇယံ** နိရဝသေသတော ဝဇ္ဇယန္တော ကာမစ္ဆန္ဒဝသော အဟုတွာ ဈာနေ **ယုတော** ပယုတ္တော[၁] ကာမဂုဏေသု ဆန္ဒံ သမ္မဒေဝ ပဒါလေယျံ ဆိန္ဒေယျံ ပဇဟေယျန္တိ ယံ ပရိဝိတက္ကိတံ၊ တံ နု ကဒါ ဘဝိဿတိ။

ဣဏဋ္ဌောဝ ဒလိဒ္ဒကော နိမိ ံ အာရာဓယိတွာတိ ယထာ ကောစိ ဒလိဒ္ဒေါ ဇီဝိကပကတော ဣဏံ ဂဟေတွာ တံ သောဓေတုံ အသက္ကောန္တော ဣဏဋ္ဌော ဣဏေန အဋ္ဌိတော ဓနိကေဟိ ပီဋ္ဌိတော နိမိ ံ အာရာဓယိတွာ အဓိဂန္တာ ဣဏဋ္ဌ သောဓေတွာ သုခေန စ ဇီဝန္တော တုဋ္ဌော ဘဝေယျ၊ ဧဝံ အဟမ္ပိ ကဒါ နု ဣဏသဒိသံ ကာမစ္ဆန္ဒံ ပဟာယ **မဟေသိနော** အရိယဓနသမ္ပုဏ္ဏတာယ မဏိကနကာဒိရတနသမ္ပုဏ္ဏနိမိသဒိသံ ဗုဒ္ဓဿ **သာသနံ** အဓိဂန္တာ တုဋ္ဌော ဘဝေယျန္တိ ယံ ပရိဝိတက္ကိတံ၊ တံ ကဒါ နု ဘဝိဿတီတိ။

ဧဝံ ပဗ္ဗဇ္ဇတော ပုဗ္ဗေ နေက္ခမ္မဝိတက္ကဝသေန ပဝတ္တံ အတ္တနော ဝိတက္ကပဝတ္တိ ံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ ပဗ္ဗဇိတွာ ယေဟာကာရေဟိ အတ္တာနံ ဩဝဒိတွာ အခိဂစ္ဆိ၊ ဘေ ဒဿေန္တော **"ဗဟူနိ ဝဿာနီ"**တိ အာဒိကာ ဂါထာ အဘာသိ။ တတ္ထ **ဗဟူနိ ဝဿာနိ တယာမှိ ယာစိတော၊ အဂါရဝါသေန အလံ နု တေ ဣဒ**န္တိ အနေကသံဝစ္ဆရာနိ ဝိဝိဓဒုက္ခာနုဗန္ဓေန အဂါရမဇ္ဈေ ဝါသေန အလံ ပရိယတ္တမေဝ တေ'တိ အမ္ဘော စိတ္တ ဣဒံ တယာ[၂] အနေကာနိ သံဝစ္ဆရာနိ အဟံ အမှိ နနု ယာစိတော။ **တံ ဒါနိ မံ ပဗ္ဗဇိတံ သမာန**န္တိ တံ မံ တယာ တထာ ဥဿာဟနေန ပဗ္ဗဇိတံ သမာနံ ကေန ကာရဏေန စိတ္တ တုဝံ နယုဋ္ဌသိ၊ သမထဝိပဿနံ ဆဋ္ဌေတွာ နိဟီနေ အာလသိယေ နိယောဇေသီတိ အတ္ထော။

၁-ယုတ္တော ပယုတ္တော (သီ)　　၂-ပရိယတ္တမေဝ အမ္ဘော စိတ္တ ဣဒံ တေ တယာ (သီ)

နနု အဟံ စိတ္တ တယာမှိ ယာစိတောတိ အမ္ဘောဝ စိတ္တ အဟံ တယာ နနု ယာစိတော အမှိ အာယာစိတော မညေ၊ ယဒိ ယာစိတော, ကသ္မာ ဣဒါနိ တဒနုရူပံ နပဋိပဇ္ဇသီတိ အဓိပ္ပါယော။ **"ဂိရိဗ္ဗဇေ"**တိအာဒိနာ ယာစိတာကာရံ ဒဿေတိ။ **စိတြဆဒါ ဝိဟင်မာ** ဝိစိတြပေခုဏပက္ခိနော၊ မယူ-ရာတိ အတ္ထော။ **မဟိန္ဒဃောသတ္ထနိတာဘိဂဇ္ဇိနောတိ** ဇလဃောသတ္ထနိတေန ဟေတုနာ သုဋ္ဌု ဂဇ္ဇနသီလာ။ **တေ တံ ရမေဿန္တိ ဝနမှိ ဈာယိနန္တိ** တေ မယူရာ တံ ဝနေ ဈာနပသုတံ ရမေဿန္တီတိ နနု တယာ ယာစိတောတိ ဒဿေတိ။

ကုလမှီတိ ကုလပရိဝဋ္ဋေ။ **ဣမမဇ္ဈုပါဂတောတိ** ဣမံ အရညဋ္ဌာနံ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ဝါ အဇ္ဈုပါဂတော။ **အထောပိ တွံ စိတ္တ နမယ္ဟ တုဿသီတိ** တွံ အနုဝတ္တိတွာ ဌိတမ္ပိ မံ[၁] နာရာဓေဿသီတိ အတ္ထော။

မမေဝ ဧတံ နဟိ တွံ ပရေသန္တိ ဧတံ စိတ္တ မမေဝ တသ္မာ တွံ ပရေသံ နဟောသိ။ တွံ ပန အညေသံ ဝိယ ကတွာ **သန္ဓာဟကာလေ** ကိလေသမာရေ ယုဇ္ဇိတုံ ဘာဝနာသန္ဓာဟကာလေ နဲ'တိ ဝတ္ဘာ ပရိဒေဝိတေန **ကိံ** ပယောဇနံ၊ ဣဒါနိ တံ အညထာ ဝတ္တိတုံ နဒဿာမီတိ အဓိပ္ပါယော။ **သဗ္ဗံ ဣဒံ စလမိတိ ပေက္ခမာနောတိ** ယသ္မာ "ဣဒံ စိတ္တံ အညဉ္ဉ သဗ္ဗံ တေဘူမကသမ်ိရံ စလံ အနဝဋ္ဌိတ"န္တိ ပညာစက္ခုနာ သြလောကေန္တော ဂေဟတော ကာမေဟိ စ အဘိနိက္ခမိ **အမတပဒံ** နိဗ္ဗာနံ **ဇိဂီသံ** ပရိယေသန္တော၊ တသ္မာ စိတ္တ အနနုဝတ္တန္တော[၂] နိဗ္ဗာနံ ပရိယေသနမေဝ ကရောမီတိ အဓိပ္ပါယော။

အဝီတရာဂေန သုဒုန္ဒိဝါရယံ စိတ္တံ စလံ **မက္ကဋသန္ဒိဘံ** ဝနမက္ကဋသဒိသံ ဣတိ **သုယုတ္တဝါဒီ** သုဘာသိဘဝါဒီ ဒ္ဒိပဒါနမုတ္တမော မဟာဘိသက္ကော နရဒမ္မသာရထိတိ ယောဇနာ[၃]။

အဝိဒ္ဒသူ ယတ္ထ သိတာ ပုထုဇ္ဇနာတိ ယတ္ထ ယေသု ဝတ္ထုကာမေသု ကိလေသကာမေသု စ သိတာ ပဋိဗဒ္ဓါ တေ အန္ဓပုထုဇ္ဇနာ တေန ကာမ-ရာဂေန ပုနဗ္ဘဝေသိနော ဧကန္တေနေဝ ဒုက္ခမိစ္ဆန္တိ၊ ဣစ္ဆန္တာ စ **စိတ္တေန နီတာ နိရယေ နိရာကတာ**တိ စိတ္တဝသိကာ နိရယသံဝတ္တနိကံ ကမ္မံ ကရောန္တာ ဟိဘသုခတော နိရာကတာ ဟုတ္ဘာ အတ္တနော စိတ္တေနေဝ နိရယေ နီတာ နအညထာတိ စိတ္တဿေဝ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗတံ ဒဿေတိ။

၁-တုဿတီတိ အနုဝတ္တိတ္ဘာဝိ မံ (သီ) ၂-စိတ္တံ အနုဝတ္တန္တော (က)
၃-ဒ္ဒိပဒါနမုတ္တမော သမ္မာသမ္မုဒ္ဓေါတိ ယောဇနာ (က)

ပုနပိ စိတ္တံယေဝ နိဂ္ဂဟေတုံ မန္တေန္တော "**မယူရကောဥ္ဆာဘိရုတမှီ**"တိ-အာဒိမာဟ။ တတ္ထ **မယူရကောဥ္ဆာဘိရုတမှီ**ဘိ သိခိဟိ သာရသေဟိ စ အဘိကူဇိတေ။ **ဒီပီဟိ ဗျဋ္ဌေဟိ ပုရက္ခတော ဝသ**န္တိ မေတ္တာဝိဟာရိတာယ ဝေရူပေဟိ တိရစ္ဆာနဂတေဟိ ပုရက္ခတော ပရိဝါရိတော ဟုတ္ဝာ ဝနေ ဝသန္တော၊ ဧတေန သုညဘာဝပရိဗြူဟနမာဟ။ **ကာယေ အပေက္ခံ ဇဟာ**တိ သဗ္ဗသော ကာယေ နိရပေက္ခော ဇဟ၊ ဧတေန ပဟိတတ္တတံ ဝဒတိ။ **မာ ဝိရာ-ဓယာ**တိ ဣမံ သုဒုလ္လဘံ နဝမံ ခဏံ မာ ဝိရာဓေဟိ။ **ဣတိသု မံ စိတ္တ ပုရေ နိယုဥ္ဇသီ**တိ ဧဝံ ဟိ တ္ဝံ စိတ္တ မံ ပဗ္ဗဇ္ဇတော[၁] ပုဗ္ဗေ သမ္မာပဋိပတ္တိယံ ဥယျော-ဇေသီတိ အတ္ထော။

ဘာဝေဟီတိ ဥပ္ပါဒေဟိ ဝဍ္ဎေဟိ စ။ **ဈာနာနီ**တိ ပဌမာဒီနိ စတ္တာရိ ဈာနာနိ။ **ဣန္ဒြိယာနီ**ဘိ သဒ္ဓါဒီနိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ။ **ဗလာနီ**တိ တာနိယေဝ ပဉ္စ ဗလာနိ။ **ဗောဇ္ဈင်သမာဓိဘာဝနာ**တိ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်ဂေ စတသော သမာဓိ-ဘာဝနာ စ။ **တိသော စ ဝိဇ္ဇာ**တိ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉ္ဉဏာဒိကာ တိသော ဝိဇ္ဇာ စ။ **ဖုသ** ပါပုဏာဟိ **ဗုဒ္ဓသာသနေ** သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသြဝါဒေ ဌိတော။

နိယျာနိကန္တိ ဝဋ္ဌဒုက္ခတော နိယျာနဝဟံ။ **သဗ္ဗဒုခက္ခယောဂဓ**န္တိ အမတော-ဂဓံ နိဗ္ဗာနပတိဋ္ဌံ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏံ။ **သဗ္ဗကိလေသသောဓန**န္တိ အနဝသေသ-ကိလေသမလဝိသောဓနံ။

ခန္ဓေတိ ဥပါဒါနက္ခန္ဓေ။ **ပဋိပဿ ယောနိသော**တိ ရောဂတော ဂဏ္ဍတော သလ္လတော အဃတော အာဗာဓတောတိ ဧဝမာဒီဟိ ဝိဝိဓေဟိ ပကာရေဟိ ဝိပဿနာဉ္ဉဏေန သမ္မာ ဥပါယေန နယေန ပဿ။ **တံ ဇဟာ**တိ တံ ဒုက္ခဿ သမုဒယံ တဏ္ဍံ ပဇဟ သမုစ္ဆိန္ဒ။ **ဣဓေဝါ**တိ ဣမသ္မိံယေဝ အတ္တ-ဘာဝေ။

အနိစ္စန္တိအာဒိ အန္တဝန္တတော အနိစ္စန္တိကတော တာဝကာလိကတော နိစ္စပဋိက္ခေပတော စ အနိစ္စန္တိ ဝါ ပဿ၊ **ဒုက္ခ**န္တိ တေ ဥဒယဗ္ဗယပဋိပီဋ္ဌနတော သပ္ပဋိဘယတော ဒုက္ခမတော[၂] သုခပဋိက္ခေပတော ဒုက္ခန္တိ ဝါ ပဿ။ **သုညန္တိ** အဝသဝတ္တနတော အသာမိကတော အသာရတော အတ္တပဋိက္ခေ-ပတော စ သုညံ၊ တတော ဧဝ **အနတ္တာ**တိ။ ဝိဂရဟိတဗ္ဗတော အဝဓိ-အာဗာဓနတော စ **အဃ**န္တိ စ **ဝဓ**န္တိ စ ဝိပဿ ယောနိသောတိ ယောဇနာ။

၁-ပဗ္ဗဇိတတော (က)　　၂-ဒုက္ခတော (သီ၊က)

မနောဝိစာရေ ဥပရုန္ဓ စေတသောတိ မနောဝိစာရသညိနော ဂေဟသိတ-သောမနဿုပဝိစာရဒိကေ အဋ္ဌာရသ စေတသော ဥပရုန္ဓ ဝါရေဟိ နိရောဓေဟိ။

မုလ္လောတိ မုလ္လဘာဝံ ဥပဂတော,ဩဟာရိတကေသမဿုကော။ **ဝိရူပေါ**တိ တေန မုလ္လဘာဝေန ပရူဋ္ဌလောမတာယ ဆိန္နဘိန္နကာသာယ ဝတ္ထတာယ ဝိရူပေါ ဝေဝလ္လိယံ ဥပဂတော။ **အဘိသာပမာဂတော**တိ "ပိလ္လောလော ဝိစရတိ ပတ္တပါဏီ"တိ အရိယေဟိ ကာတဗ္ဗံ အဘိသာပံ ဥပဂတော။ ဝုတ္တံ ဟေတံ "အဘိသာပေါယံ ဘိက္ခဝေ လောကသ္မိံ ပိလ္လောလော ဝိစရသိ ပတ္တပါဏီ"တိ[၂]။ တေနာဟ "**ကပါလဟတ္ထောဝ ကုလေသု ဘိက္ခသူ**"တိ။ **ယုဉ္ဇဿု သတ္ထုဝစနေ**တိ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓဿ ဩဝါဒေ ယောဂံ ကရောဟိ အနုယုဉ္ဇဿု။

သုသံဝုတတ္တောတိ သုဋ္ဌု ကာယဝါစာစိတ္တေဟိ သမ္မဒေဝ သံဝုတော။ **ဝိသိခန္တရေ စရန္တိ** ဘိက္ခာစရိယာယ ရစ္ဆာဝိသေသေသု စရန္တော။ **စန္ဒောယထာ ဒေါသိနပုလ္လမာသိယာ**တိ ဝိဂတဒေါသာယ ပုလ္လမာယ ကုလေသု နိစ္စနဝတာယ ပါသာဒိကတာယ စန္ဒိမာ ဝိယ စရာတိ ယောဇနာ။

သဒါ ဓုတေ ရတောတိ သဗ္ဗကာလဉ္ဇ ဓုတဂုဏေ အဘိရတော။ **တထူပမံ စိတ္တမိဒံ ကရောသီ**တိ ယထာ ကောစိ ပုရိသော ဖလာနိ ဗ္ဗစ္ဆန္တော ဖလရုက္ခေ ရောပေတွာ တတော အလဒ္ဓဖလောဝ[၃] တေ မူလတော ဆိန္ဒိတုံ ဗ္ဗစ္ဆတိ၊ စိတ္တတွံ တထူပမံ တပ္ပဋိဘာဂံ ဗ္ဗဒံ ကရောသိ။ **ယံ မံ အနိစ္စမ္ဒိ စလေ နိယုဉ္ဇသီ**တိ ယံ မံ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ နိယောဇေတွာ ပဗ္ဗဇိတွာ အဒ္ဓါဂတံ ပဗ္ဗဇ္ဇာဖလံ အနိစ္စမ္ဒိ စလေ သံသာရမုခေ နိယုဉ္ဇသိ နိယောဇနဝသေန ပဝတ္တေသိ။

ရူပါဘာဝတော **အရူပ**။ စိတ္တဿ ဟိ တာဒိသံ သဏ္ဌာနံ နီလာဒိဝဏ္ဏ-ဘေဒေါ ဝါ နတ္ထိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ အရူပါတိ။ ဒူရဋ္ဌာနပ္ပဝတ္တိယာ **ဒူရင်္ဂမ**။ ယဒိပိ စိတ္တဿ မက္ကဋသုတ္တမတ္တမ္ပိ ပုရတ္ထိမာဒိဒိသာဘာဂေန ဂမနံ နာမ နတ္ထိ၊ ဒူရေ သန္တံ ပန အာရမ္မဏံ သမ္ပဋိစ္ဆတီတိ ဒူရင်္ဂမ။ ဧကောယေဝ ဟုတွာ စရဏဝသေန ပဝတ္တနတော **ဧကစာရိ**၊ အန္တမသော ဒွေ တီဏိပိ စိတ္တာနိ ဧကတော ဥပ္ပဇ္ဇိတုံ သမတ္ထာနိ နာမ နတ္ထိ၊ ဧကမေဝ ပန စိတ္တံ ဧကသ္မိံ သန္တာနေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တသ္မိံ နိရုဒ္ဓေ အပရမ္ပိ ဧကမေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ ဧကစာရိ။ **နတေ ကရိဿံ ဝစနံ ဗ္ဗဒါနိဟန္တိ** ယဒိပိ ပုဗ္ဗေ တဝ ဝသေ အနုဝတ္တိံ၊ ဗ္ဗဒါနိ ပန သတ္ထု ဩဝါဒံ

၁-ကာသာဝ (သီ) ၂-သံ ၂-၇၆-ပိဋ္ဌေ။ ၃-လဒ္ဓဖလောဝ (သီ)

လဒ္ဓကာလတော ပဋ္ဌာယ စိတ္တဝသိကော နဘဝိဿာမိ။ ကသ္မာတိ စေ? **ဒုက္ခာ ဟိ ကာမာ ကဋ္ဌုကာ မဟဗ္ဘယာ** ကာမာ နာမေတေ အတီတေပိ ဒုက္ခာ၊ အာယတိမ္ပိ ကဋ္ဌုကဖလာ၊ အတ္တာနုဝါဒါဒိဘေဒေန မဟတာ ဘယေန အနုဗန္ဓန္တာ မဟဗ္ဘယာ။ **နိဗ္ဗာနမေဝါ'ဘိမနော စရိဿံ** တသ္မာ နိဗ္ဗာနမေဝ ဥဒ္ဒိဿ အဘိမုခစိတ္တော ဝိဟရိဿံ။

တမေဝ နိဗ္ဗာနာဘိမုခဘာဝံ ဒဿေန္တော "**နာဟံ အလက္ခ္ပာ**"တိအာဒိ-မာဟ။ တတ္ထ **နာဟံ အလက္ခ္ပာ**တိ အလက္ခိကတာယ နိဿိရိကတာယ နာဟံ ဂေဟတော နိက္ခမိန္တိ ယောဇနာ။

အဟိရိက္ကတာယာတိ ယထာဝဇ္ဇံ ကေဋ္ဌိံ ကရောန္တော ဝိယ နိလ္လဇ္ဇတာယ။ **စိတ္တဟေတူ**တိ ဧကဒါ နိဂဏ္ဌော, ဧကဒါ ပရိဗ္ဗာဇကာဒိကော ဟောန္တော အနဝဋ္ဌိဘစိတ္တော ပုရိသော ဝိယ စိတ္တဝသိကော ဟုတ္ဝာ။ **ဒူရကန္တနာ**တိ ရာဇာဒီဟိ မေတ္တံ ကတ္ဝာ တေသု ဒုဗ္ဘိတ္ဝာ ဒုဗ္ဘိဘာဝေန။ **အာဇီဝဟေတူ**တိ အာဇီဝကာရဏာ ဇီဝိကာပကတော ဟုတ္ဝာ အာဇီဝိကာဘယေန အဟ **နနိက္ခမိံ** နပဗ္ဗဇိံ။ **ကတော စ တေ စိတ္တ ပဋိဿဝေါ မယာ**တိ "ပဗ္ဗဇိတကာလ-တော ပဋ္ဌာယ နတဝ ဝသေ ဝတ္တာမိ၊ မမေဝ ပန ဝသေ ဝတ္တာမီ"တိ စိတ္တ မယာ နနု ပဋိညာ ကတာတိ ဒဿေတိ။

အပ္ပိစ္ဆတာ သပ္ပုရိသေဟိ ဝဏ္ဏိတာတိ "ပစ္စယေသု သဗ္ဗသော အပ္ပိစ္ဆာ နာမ သာဓူ"တိ ဗုဒ္ဓါဒီဟိ ပသဋ္ဌာ၊ တထာ **မက္ခပ္ပဟာနံ** ပရေသံ ဂုဏေ မက္ခနဿ ပဟာနံ ဂူပသမော သဗ္ဗဿ ဒုက္ခဿ **ဂူပသမော** နိဗ္ဗာပနံ သပ္ပုရိ-သေဟိ ဝဏ္ဏိတံ။ **ဣတိဿု မံ စိတ္တ တဒါ နိယုဥ္ဇသိ** "သမ္မ တယာ တေသု ဂုဏေသု ပတိဋ္ဌာတဗ္ဗ"နွိ စိတ္တ တွံ ဧဝံ တဒါ နိယုဥ္ဇသိ။ **ဣဒါနိ တွံ ဂစ္ဆသိ ပုဗ္ဗစိဏ္ဏံ** ဣဒါနိ မံ တွံ ပဟာယ အတ္တနော ပုရိမာစိဏ္ဏံ မဟိစ္ဆတာဒိံ ပဋိပဇ္ဇသိ, ကိံ နာမေတန္တိ အဓိပ္ပါယော။

ယမတ္ထံ သန္ဓာယ "ဂစ္ဆသိ ပုဗ္ဗစိဏ္ဏ"နွိ ဝုတ္တံ၊ တံ ဒဿေတုံ "**တဏ္ဏာ အဝိဇ္ဇာ စာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **တဏ္ဏာ**တိ ပစ္စယေသု တဏ္ဏာ၊ **အဝိဇ္ဇာ**တိ တတ္ထေဝ အာဒီနဝပဋိစ္ဆာဒိကာ အဝိဇ္ဇာ။ **ပိယာပိယ**နွိ ပုတ္တဒါရာဒီသု ပေမသခ်ါ-တော ပိယဘာဝေါ စေဝ ပန္တသေနာသနေသု အဓိကုသလဓမ္မေသု အနဘိရတိ-သခ်ါတော အပ္ပိယဘာဝေါ စ ဥဘယတ္ထ အနုရောဓပဋိဝိရောဓော။ **သုဘာနိ ရူပါနီ**တိ အဇ္ဈတ္ဘံ ဗဟိဒ္ဓါ စ သုဘရူပါနိ။ **သုခါ ဝေဒနာ**တိ ဣဋ္ဌာရမ္မဏေ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇနသုခဝေဒနာ။ **မနာပိယာ ကာမဂုဏာ**တိ ဝုတ္တာဝသေသာ

မနောရမာ ကာမကောဋ္ဌာသာ။ **ဝန္တာ**တိ နိရူပတော တံနိဿိတဿ ဆန္ဒ-ရာဂဿ ဝိက္ခမ္ဘနပဟာနေန ဆဋ္ဌိတတာယ ပရိစ္စတ္တတာယ စ ဝန္တာ။ **ဝန္တေ အဟံ အာဝမိတုံ နဥဿဟေ**တိ ဧဝံ တေ ဆဋ္ဌိတေ ပုန ပစ္စာဝမိတုံ အဟံ နသက္ကောမိ၊ ပရိစ္စတ္တာ ဧဝ ဟောန္တီတိ ဝဒတိ။

သဗ္ဗတ္ထာတိ သဗ္ဗေသု ဘဝေသု သဗ္ဗာသု ယောနီသု သဗ္ဗာသု ဂတီသု ဝိညာဏဋ္ဌိတီသု စ။ **ဝစော ကတံ မယာ**တိ အမ္ဘော စိတ္တ တဝ ဝစနံ မယာ ကတံ။ ကရောန္တော စ **ဗဟူသု ဇာတီသု နမေ'သိ ကောပိတော**တိ အနေကာသု ဇာတီသု ပန မယာ နကောပိတော အသိ။ မယာ နေဝ ပရိဘဝိတော၊ တထာပိ **အဇ္ဇတ္တသမ္ဘဝေါ** အတ္တနိ သမ္ဘူတော ဟုတ္ဘာပိ တဝ အကတညုတာယ **ဒုက္ခေ စိရံ သံသရိတံ တယာ ကတေ**တိ တယာ နိဗ္ဗတ္တိတေ အနာဒိမတိ[၁] သံသာရဒုက္ခေ သုစိရကာလံ မယာ သံသရိတံ ပရိဗ္ဘမိတံ။

ဣဒါနိ "ဒုက္ခေ စိရံ သံသရိတံ တယာ ကတေ"တိ သခေ်ပတော ဝုတ္တမတ္ထံ ဥပ္ပတ္တိဘေဒေန ဂတိဘေဒေန စ ဝိတ္ထာရတော ဒဿေန္တော "**တွညေဝါ**"တိ-အာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ရာဇဒသီ**တိ ရာဇာ အသိ၊ ဒကာရော ပဒသန္ဓိကရော။ ဝေဿာ စ သုဒ္ဒါ စ ဘဝါမ ဧကဒါ တဝေဝ ဝါဟသာတိ ယောဇနာ။ **ဒေဝတ္တနံ ဝါပီ**တိ ဒေဝဘာဝံ ဝါပိ တွံယေဝ **နော** အမှာကံ စိတ္တ ကရောသီတိ ယောဇနာ။ **ဝါဟသာ**တိ ကာရဏဘာဝေန။

တဝေဝ ဟေတူတိ တဝေဝ ဟေဘုဘာဝေန။ **တွံမူလက**န္တိ တွံနိမိတ္တံ။

နနု ဒုဗ္ဘိဿသိ မံ ပုနပ္ပုနန္တိ ပုနပ္ပုနံ ဒုဗ္ဘိဿသိ နုန၊ ယထာ ပုဗ္ဗေ တွံ အနန္တာသု ဇာတီသု စိတ္တ မိတ္တပဋိရူပကော သပတ္တော ဟုတ္ဘာ မယှံ ပုနပ္ပုနံ ဒုဗ္ဘိ၊ ဣဒါနိ တထာ ဒုဗ္ဘိဿသိ မညေ၊ ပုဗ္ဗေ ဝိယ စာရေတုံ နဒဿာမီတိ အဓိပ္ပါယော။ **မုဟုံ မုဟုံ စာရဏိကံဝ ဒဿယ**န္တိ အဘိဏ္ဍတော စရဏာရဟံ[၂] ဝိယ မနော ဒဿေန္တော စရဏာရဟံ[၂] ပုရိသံ ဝဋ္ဌေတ္ဘာ စရဂေါပကံ[၃] နိပ္ပါဒေန္တော ဝိယ ပုနပ္ပုနံ တံ တံ ဘဝံ ဒဿေန္တော။ **ဥမ္မတ္တကေနေဝ မယာ ပလောဘသီ**တိ ဥမ္မတ္တကပုရိသေန ဝိယ မယာ သဒ္ဓိံ ကီဋ္ဌန္တော တံ တံ ပလောဘနီယံ ဒဿေတ္ဘာ ပလောဘသိ။ **ကိဉ္စာပိ တေ စိတ္တ ဝိရာဓိတံ မယာ**တိ အမ္ဘော စိတ္တ ကိံ နာမ တေ မယာ ဝိရဒ္ဓံ၊ တံ ကထေဟီတိ အဓိပ္ပါယော။

ဣဒံ ပုရေ စိတ္တန္တိ ဣဒံ စိတ္တံ နာမ ဣတော ပုဗ္ဗေ ရူပါဒီသု အာရမ္မဏေသု ရဇ္ဇနာဒိနာ, ယေန အာကာရေန ဣစ္ဆတိ၊ ယတ္ထေဝ စဿ ကာမော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊

၁-အနာဒိက (သီ) ၂-စရကာရဟံ (က) ၃-စရဂေါပကာနံ (က)

တဿ ဝသေန ယတ္ထကာမံ ယထာ ဝိစရန္တဿ သုခံ ဟောတိ၊ တထေဝ စ စရန္တော[၁] ယထာသုခံ ဒီဃရတ္တံ စာရိကံ အစရိ၊ အဇ္ဇာဟံ ပဘိန္နမဒံ မတ္တဟတ္ထိံ ဟတ္ထာစရိယသခ်ါတော ဆေကော အက်ုသဂ္ဂဟော အက်ုသေန ဝိယ ယောနိသောမနသိကာရေန နံ နိဂ္ဂဟေဿာမိ၊ နဿ ဝိတိက္ကမိတုံ ဒဿာမီတိ။

သတ္ထာ စ မေ လောကမိမံ အဓိဋ္ဌဟီတိ မမ သတ္ထာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဣမံ အနဝသေသခန္ဓလောကံ ဉဏေန အဓိဋ္ဌဟိ[၂]၊ ကိန္တိ? ဟုတ္ဟာ အဘာဝဋ္ဌေန **အနိစ္စတော**, ကဿစိပိ ဓုဝဿ ထာဝရဿ အဘာဝတော **အဒ္ဓုဝတော**, သုခသာရာဒီနံ အဘာဝတော **အသာရတော။ ပက္ခန္ဒ မံ စိတ္တ ဇိနဿ သာသနေ**တိ တသ္မာ ယာထာဝတော ပဋိပဇ္ဇိတုံ စိတ္တ မံ ဇိနဿ ဘဂဝတော သာသနေ ပက္ခန္ဒေဟိ အနုပ္ပဝေသေဟိ။ "ပက္ခန္ဒိမ"နွိပိ ပါဋိ၊ ဇိနဿ သာသနေ ဣမံ လောကံ ဉဏေန ပက္ခန္ဒ, ယာထာဝတော တာရေဟိ၊ ပက္ခန္ဒန္တော စ ဝိပဿနာဉဏမဂ္ဂေန ယာပေန္တော သုဒုတ္တရတော မဟန္တတော သံသာရမဟောဃတော မံ တာရေဟိ။

နတေ ဣဒံ စိတ္တ ယထာ ပုရာဏကနွိ အမ္ဘော စိတ္တ ဣဒံ အတ္တဘာဝဂေဟံ ပေါရာဏကံ ဝိယ တဝ နဟောတီတိ အတ္ထော။ ကသ္မာ? **နာဟံ အလံ တုယ္ဟ ဝသေ နိဝတ္တိတု**နွိ ဣဒါနာဟံ တဝ ဝသေ နိဝတ္တိတုံ နယုတ္တော။ ယသ္မာ **မဟေသိနော** ဘဂဝတော **ပဗ္ဗဇိတောမှိ** သာသနေ။ ပဗ္ဗဇိတကာလတော စ ပဋ္ဌာယ သမဏာ နာမ မာဒိသာဝ နဟောနွိ ဝိနာသဓာရိနော၊ ဧကံသတော သမဏာယေဝ ဟောနွိတိ အတ္ထော။

နဂါဘိ သိနေရုဟိမဝန္တာဒယော သဗ္ဗေ ပဗ္ဗတာ။ **သမုဒ္ဒါ**တိ ပုရတ္ထိမသမုဒ္ဒါဒယော သီတသမုဒ္ဒါဒယော စ သဗ္ဗေ သမုဒ္ဒါ။ **သရိတာ**တိ ဂင်ါဒယော သဗ္ဗာ နဒိယော စ။ **ဝသုန္ဓရာ**တိ ပထဝီ။ **ဒိသာ စတဿော**တိ ပုရတ္ထိမာဒိဘေဒါ စတဿော ဒိသာ။ **ဝိဒိသာ**ဘိ ပုရတ္ထိမဒက္ခိဏာဒယော စတဿော အနုဒိသာ။ **အဓောတိ** ဟေဋ္ဌာ ယာဝ ဥဒကသန္ဓာရကဝါယုခန္ဓာ။ **ဒိဝါ**တိ ဒေဝလောကာ။ ဒိဝါဂ္ဂဟဏေန စေတ္ထ တတ္ထ ဂတေ သတ္တသခ်ါရေ ဝဒတိ။ **သဗ္ဗေ အနိစ္စာ တိဘဝါ ဥပဒ္ဒုတာ**တိ သဗ္ဗေကာမဘဝါဒယော တယော ဘဝါ အနိစ္စာ စေဝ ဇာတိအာဒီဟိ ရာဂါဒီဟိ ကိလေသေဟိ စ ဥပဒ္ဒုတာ ပီဋိတာ စ၊ နတ္ထေ ကိဉ္စိ ခေမဋ္ဌာနံ နာမ အတ္ထိ၊ တဒဘာဝတော ကုဟိံ ဂတော စိတ္တ သုခံ ရမိဿသိ၊ တသ္မာ တတော နိဿရဏဥေတ္ထ ပရိယေသာဟီတိ အဓိပ္ပါယော။

၁-တသေဝ စ တရဏတော (က)　　၂-အဓိဋ္ဌာတိ (သီ)

မိတိပ္ပဂုန် မိဘိပရာယဏံ ပရမံ ထိရဘာဝေ ဋ္ဌိတံ မမံ စိတ္တ ကိ ကာဟိသိ၊ တတော ဤသကမ္မိ မံ စာလေတုံ နာသက္ခိဿသီတိ အတ္ထော။ တေနာဟ **"နံ တေ အလံ စိတ္တ ဝသာနုဝတ္တေကော"**တိ။ ဣဒါနိ တမေဝတ္ထံ ပါကဋံတရံ ကတွာ ဒဿေန္တော **"နံ ဇာတု ဘည်ံ ဉာတောမှခံ ဆုပေ၊ မိရတ္ထ၊ ပုရံ နဝသောတသန္ဒနိ"**န္တိ အာဟ။ တတ္ထ **ဘည်ာန်** ရတ္တိ်။ **ဉာတောမှခန်** ပုတောဋ္ဌိယာ ဉာတောမှခံ။ **နံ ဇာတု ဆုပေ**တိ ကော်သေနေဝ ပါဒေနာပိ နံ ဆုပေယျ၊ တထာ **မိရတ္ထ၊ ပုရံ နဝသောတသန္ဒနိန်** နာနပ္ပကာရဿ အသုစိနော ပုရံ နဝဟိ သောဟေဟိ ဝဏ္ဏမုခေဟိ အသုစိသန္ဒနံ် သဝတိ်။ တာယ ဝစ္ဆကုဋိယာ မိ အတ္ထ၊ တဿာ ဂရဟာ ဟောတု၂။

ဧဝံ အဋ္ဌိသတိယာ ဂါထာဟိ နိဂ္ဂဏှနဝသေန စိတ္တံ ဩဝဒိတွာ ဣဒါနိ ဝိဝေကဋ္ဌာနာစိဂ္ဂဏှာဒိနာ သမ္မဟံသေန္တော **"ဝရာဟဇေ ယျဝဂါဠ္ဍသေ-ဝိတေ"**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဝရာဟဇော်** ယျဝဂါဠ္ဍသေဝိတေတဲ့ ဝရာဟေဟိ စေဝ ဇော်ယျေဟိ စ ဩဂါဟေတွာ သေဝိတေ။ **ပဒ္မာ**ရကုဋ္ဌေတိ ပဒ္မာရဋ္ဌာနေ စေဝ ပဒ္မတသိခရေ စ။ **ပကတေဝ သုန္ဒရေ**တိ ပကတိယာ ဧဝ သုန္ဒရေ အတိတ္တိမနောဟရေ။ "ပကတိဝသုန္ဒရေ"တိ ဝါ ပါဌော၊ ပါကတိကေ ဘူမိပဒေသေတိ အတ္ထော။ **နဝမ္မုနာ ပါဝုသသိတ္တာကာနနေ**တိ ပါဝုသဝသေန ဝုဋ္ဌေန မေဃောဒကေန ဥပသိတ္တဝသေ သုယေဝ ဝနေ[၃]။ **တဟိ ဂုဟာ-ဂေဟဂတော ရမိဿသီ**ဘိ တသ္မိ ပဒ္မတကာနနေ ဂုဟာသဒိ်တံ ဂေဟံ ဥပဂတော ဘာဝနာရတိယာ အဘိရမိဿသိ။

တေ တံ ရမေဿန္တီတိ တေ မယှရာဒယော ဝနသည်ံ ဥပ္ပါဒေန္တော တံ ရမေဿန္တီတိ အတ္ထော။

ဝုဋ္ဌိ ဒေဝေတိ မေဃေ အဒိပ္ပဝုဋ္ဌေ[၄]။ **စတုရင်္ဂလေ တိကေ**တိ တေနေဝ ဂဿောဒကပါတေန တတ္ထ တတ္ထ တိကော သုရတ္တဝဏ္ဏကမ္မလသဒိသေ စတုရင်္ဂလေ ဇာတေ။ **သံပုဋ္ဌိတေ မေဃနိဘမိ္မိ ကာနနေ**ဘိ ပါဝုသမေဃ-သင်္ကာသေ ကာနနေ သမ္မဒေဝ ပုပ္ဖိတေ။ **နဂန်**ရေတိ ပဒ္မတန်ရော။ **ဝိဋပိသမော သသိဿိ**ဘိ ကရဿဒိသော အာဝိဂ္ဂဟော ဟုတ္ဝာ နိပန္နိဿံ။ **တံ မေ မုဉ္စ ဟေဟိတိ တွာလသန္ဒိဘဒ်**ဘိ တံ တိကပစ္ဆတ္ထရကံ မုဒု သုခသမ္ဖဿံ တူလ-သန္ဒိဘံ တူလိကာသဒိသံ သယနံ မေ ဘဝိဿတီတိ။

၁-မုတောဋ္ဌိယာ (သီ)
၂-ဉယသိတ္တာ ဝနေ (သီ)
၃-ဝဋ္ဌကုဋိယာ တဿ ဝိကာရော ဟောတု (က)
၄-အဝိဝဋ္ဌေ (သီ)

တထာ တု ကဿာမိ ယထာပိ ဣဿရောတိ ယထာ ကောစိ ဣဿရပုရိသော အတ္တနော ဝစနကရဒါသာဒိ[1] ဝသေ ဝတ္တေတိ၊ အဟမ္ပိ စိတ္တ တံ တထာ ကရိဿာမိ၊ မယ္ပံ ဝသေ ဝတ္တေမိယေဝ။ ကထံ? **ယံ လဗ္ဘတိ တေနပိ ဟောတု မေ အလ**န္တိ စတူသု ပစ္စယေသု ယံ ယာဒိသံ ဝါ တာဒိသံ ဝါ လဗ္ဘတိ၊ တေန စ မယ္ပံ အလံ ပရိယတ္တံ ဟောတု။ ဧတေန ဣဒံ ဒဿေတိ—ယသ္မာ ဣဓေကစ္စေ သတ္တာ တဏ္ဍုပ္ပါဒဟေတု စိတ္တဿ ဝသေ အနုဝတ္တန္တိ၊ အဟံ ပန တဏ္ဍုပ္ပါဒံ ဒူရတော ဝဇ္ဇေန္တော စိတ္တံ ဒါသံ ဝိယ ကရောန္တော အတ္တနော ဝသေ ဝတ္တေမီတိ။ **န တာဟံ ကဿာမိ ယထာ အတန္ဒိတော၊ ဗိဋ္ဌာရဘသ္တံဝ ယထာ သုမဒ္ဒိတ**န္တိ စိတ္တ တဏ္ဍုပ္ပါဒပရိဝဇ္ဇနဟေတု၊ ပုန တန္တိ စိတ္တံ အာမသတိ၊ ယထာ အညောပိ ကောစိ သမ္မပ္ပဓာနယောဂေန ဘာဝနာယ အတန္ဒိတော အတ္တနော စိတ္တံ ကမ္မက္ခမံ ကမ္မယောဂ္ဂံ ကရောတိ၊ တထာ အဟမ္ပိ စိတ္တ တံ ကမ္မက္ခမံ ကမ္မယောဂ္ဂံ မယ္ပံ ဝသေ ဝတ္တံ[2] ကရိဿာမိ။ ယထာ ကိ[3]? **ဗိဋ္ဌာရဘသ္တံဝ ယထာ သုမဒ္ဒိတံ၊ န**ဣတိ နိပါတမတ္တံ။ ယထာ သုဋ္ဌု မဒ္ဒိတံ ဗိဋ္ဌာရဘသ္တံ ကမ္မက္ခမံ ကမ္မယောဂ္ဂံ သုခေန ပရိဟရဏီယဉ္ဇ ဟောတိ၊ တထာဟံ တံ[4] ကရိဿာမိ။

ဝိရိယေန တံ မယ္ပ ဝသာ'နယိဿန္တိ အမ္ဘောစိတ္တ တံ အတ္တနော ဝိရိယေန ဘာဝနာဗလံ ဥပ္ပါဒေတ္ဝာ တေန မယ္ပံ ဝသံ အာနယိဿံ။ **ဂဇံဝ မတ္တံ ကုသလက်ုသဂ္ဂဟော**တိ ယထာ ကုသလော ဆေကော အက်ုသဂ္ဂဟော ဟတ္ထာစရိယော အတ္တနော သိက္ခာဗလေန မတ္တဟတ္ထိ[5] အတ္တနော ဝသံ အာနေတိ၊ တထေဝါတိ အတ္ထော။

တယာ သုဒန္တေန အဝဋ္ဌိတေန ဟီတိ **ဟီ**တိ နိပါတမတ္တံ၊ စိတ္တ သမထ-ဝိပဿနာဘာဝနာဟိ သုဋ္ဌု ဒန္တေန တတော ဧဝ သမ္မဒေဝ ဝိပဿနာဝိထိ[6] ပဋိပန္ဒတ္တာ အဝဋ္ဌိတေန တယာ။ **ဟယေန ယောဂ္ဂါစရိယောဝ ဥဇ္ဇုနာ**တိ ယထာ သုဒန္တေန သုဒန္တတ္တာ ဧဝ ဥဇုနာ အဝက်ဂတိနာ အဿာဇာနီယေန ယောဂ္ဂါစရိယော အဿဒမ္မသာရထိ အခေမဋ္ဌာနတော ခေမန္တဘူမိ[7] ပဋိပဇ္ဇိတုံ သက္ကောတိ၊ ဧဝံ **ပဟောမိ မဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇိတုံ သိဝ**န္တိ အသိဝဘာဝကရာနံ ကိလေ-သာနံ အဘာဝေန သိဝံ။ **စိတ္တာနုရက္ခီဟီ**တိ အတ္တနော စိတ္တံ အနုရက္ခဏသီလေဟိ ဗုဒ္ဓါဒီဟိ သဗ္ဗကာလံ သေဝိတံ အရိယမဂ္ဂံ အဟံ ပဋိပဇ္ဇိတုံ အဓိဂန္တုံ ပဟောမိ သက္ကောမီတိ။

၁-ဝသဝတ္တိ[1] (က) ၂-တထာ တံ (သီ) ၃-ဝိပဿနာဝိဓိ[2] (သီ)

အာရမ္မဏေ တံ ဗလသာ နိဗန္ဓိသံ၊ နာဂံဝ ထမ္ဘမှိ ဒဋ္ဌာယ ရဇ္ဇုယာတိ ယထာ ဟတ္ထာစရိယော မဟာဟတ္ထိံ အာဋ္ဌာနထမ္ဘေ ဒဋ္ဌာယ ထိရာယ ရဇ္ဇုယာ နိဗန္ဓတိ၊ ဧဝမဟံ စိတ္တ ကမ္မဋ္ဌာနာရမ္မဏေ ဘာဝနာဗလေန နိဗန္ဓိဿံ။ **တံ မေ သုဂုတ္တံ သတိယာ သုဘာဝိတ**န္တိ တံ တွံ စိတ္တ မမ သတိယာ သုဂုတ္တံ သုဘာဝိတဥ္စ ဟုတ္ထာ။ **အနိဿိတံ သဗ္ဗဘဝေသု ဟေဟိသီ**တိ အရိယမဂ္ဂ-ဘာဝနာဒိဗလေန ကာမဘဝါဒီသု သဗ္ဗေသုပိ ဘဝေသု တဏ္ဍာဒိနိဿယေဟိ အနိဿိတံ ဘဝိဿသိ။

ပညာယ ဆေတ္ထာ ဝိပထာနုသာရိနန္တိ ဥပ္ပထဂါမိနံ အာယတနသမုဒယံ ယာထာဝတော ဒိသ္ဝာ ယေန သမုဒယေန ဥပ္ပထဂါမီ[၁]၊ တဿ ကိလေသ-ဝိဿန္ဒနံ ကိလေသဝိပ္ပန္ဒိဘံ ဣန္ဒြိယသံဝရူပနိဿယာယ ပဋိသခ်ါနပညာယ ဆိန္ဒိတ္ထာ သောတဝိစ္ဆေဒနဝသေန အာဝရဏံ ကတ္ထာ။ **ယောဂေန နိဂ္ဂယ္ဟာ**တိ ဝိပဿနာဘာဝနာသခ်ါတေန ယောဂေန သာမတ္ထိယဝိဓမနေန နိဂ္ဂဟေတ္ထာ။ **ပထေ နိဝေသိယာ**တိ ဝိပဿနာဝီထိယံ နိဝေသေတ္ထာ ပတိဋ္ဌပေတ္ထာ။ ယဒါ ပန ဝိပဿနာ ဥဿုက္ကာပိတာ မဂ္ဂေန ဃဋ္ဌေတိ၊ တဒါ မဂ္ဂပညာယ "ယံကိဉ္စိ သမုဒယဓမ္မံ၊ သဗ္ဗံ တံ နိရောဓဓမ္မ"န္တိ[၂] နိဒဿနေန သဗ္ဗသော အာယတန-သမုဒယဿ ဝိဘဝံ သမ္ဘဝဥ္စ အသမ္မောဟတော ဒိသ္ဝာ သဒေဝကေ လောကေ **အဂ္ဂဝါဒိနော** သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ **ဒါယာဒေါ** ဩရသပုတ္တော **ဟေဟိသိ** ဘဝိဿသီတိ အတ္ထော။

စတုဒ္ဒိပလ္လာသဝသံ အဓိဋ္ဌိတန္တိ အနိစ္စေ နိစ္စန္တိ, အသုဘေ သုဘန္တိ, ဒုက္ခေ သုခန္တိ, အနတ္တနိ အတ္တာတိ ဣမေသံ စတုန္နံ ဝိပလ္လာသာနံ ဝသံ အဓိဋ္ဌိတံ အနုဝတ္တန္တံ။ **ဂါမဏ္ဍလံဝ ပရိနေသိ စိတ္တ မ**န္တိ အမ္ဘော စိတ္တ မံ ဂါမ-ဒါရကံ ဝိယ ပရိကဃုသိ၊ ဣတော စိတော ပရိကဃုသိ။ **နနု သံယောဇန-ဗန္ဓနစ္ဆိဒ**န္တိ သံယောဇနသခ်ါတာနံ ဒသန္နံ ဗန္ဓနာနံ ဆေဒကံ **ကာရုဏိကံ မဟာ-မုနိံ** သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ သံသေဝသိ နနု[၃]၊ "တထာရူပေ မဟာနုဘာဝေ ဒူရတောဝ ဝဇ္ဇေသိ၊ မာဒိသေ ပန တပဿိနေ ယထာရုစိ ပရိနေသီ"တိ အပ္ပသာဒလေသေန[၄] သတ္ထာရံ ပသံသတိ။

မိဂေါ ယထာတိ ယထာ မိဂေါ ရုက္ခဂစ္ဆလတာဒီဟိ သုဋ္ဌု စိတ္တဝိစိတ္တေ အနာကုလေ ကာနနေ **သေရိ** သယံဝသီ ရမတိ။ **ရမ္မံ ဂိရိံ ပါဝုသအဗ္ဘမာလိနိ**န္တိ ဧဝံ ပါဝုသကာလေ သမန္တတော သုမာလိနီဟိ ထလဇဇလဇမာလာဟိ

၁-ဂါမိနီ (က)
၂-ဝိ ၃-၁၆၊ သံ ၃-၃၇၁-ပိဋ္ဌေသု။
၃-သံသေဝသေ နူန (သီ)
၄-ပသံသာယောဂေန (က)

သမန္နာဂတတ္တာ အဇ္ဈမာလိနိ˚ ဇနဝိဝိတ္တတာယ မနောရမတာယ စ ရမ္မံ ပဗ္ဗတံ လဘိတ္ဝာ တတ္ထ နဂေ ရမိဿံ၊ **အာသံသယံ**[1] ကေသေနေဝ တုံ စိတ္တ ပရာ-ဘဝိဿသိ၊ သံသာရဗျသနေဟိ ဌဿသိတိ[2] အတ္ထော။

ယေ တုယ္ဟ ဆန္ဒေန ဝသေန ဝတ္တိနောတိ သမ္ဗေ ပုထုဇ္ဇနေ[3] စိတ္တ-သာမညေန ဂဟေတ္ဝာ ဝဒတိ။ တဿတ္ထော—**ယေ** နရနာရိယော အမ္ဟော စိတ္တ တုယ္ဟံ **ဆန္ဒေန ဝသေန** ရုစိယာ ဌိတာ **ယံ** ဂေဟနိဿိတံ **သုခံ အနုဘောန္တိ** အနုဘဝိဿန္တိ၊ တေ **အဝိဒ္ဒသူ** အန္ဓဗာလာ, **မာရဝသာနုဝတ္တိနော** ကိလေသ-မာရာဒိနံ ဝသေ[4] အနုဝတ္တနသီလာ, **ဘဝါဘိနန္ဒိ** ကာမာဒိဘဝမေဝ အဘိနန္ဒ-နတော, တဝ သာဝကာ အနုသိဋ္ဌိကရာ၊ မယံပန သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သာဝကာ၊ နတုယ္ဟံ ဝသေ အနုဝတ္တာမာတိ။

ဧဝံ ထေရော ပုဗ္ဗေ အတ္တနော ဥပ္ပန္နံ ယောနိသောမနသိကာရံ စိတ္တဿ နိဂ္ဂဏှနဝသေန ပဝတ္တံ နာနပ္ပကာရတော ဝိဘဇိတ္ဝာ သမိပေ ဌိတာနံ ဘိက္ခူနံ ဩဝါဒဒါနဝသေန ဓမ္မံ ကထေသိ။ ယံ ပနေတ္ထ အန္တရန္တရာ အတ္ထတော နဝိဘတ္တံ၊ တံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယတ္တာ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

တာလပုဋ္ဌဏ္ဍေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပညာသနိပါတဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ရမိဿာမိ အသံသယံ (သီ)　　၂-သံသာရဗျသနေ ဌဿတီတိ (သီ)၊ သံသာရဗျသနေဟိ ဘဝိဿတိ (က)
၃-သမ္ဗေသံ ပုထုဇ္ဇနာနံ (က)　　၄-ဝသေန (သမ္ဗတ္ထ)

၂၀—သဋ္ဌိနိပါတ

၁-မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သဋ္ဌိနိပါတေ **အာရညိကာ**တိအာဒိကာ အာယသ္မတော မဟာမောဂ္ဂလ္လာန-တ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? တဿ ဝတ္ထု ဓမ္မသေနာပတိဝတ္ထုမ္ဟိ ဝုတ္တမေဝ။ ထေရော ဟိ ပဗ္ဗဇိတဒိဝသတော သတ္တမေ ဒိဝသေ မဂဓရဋ္ဌေ ကလ္လဝါလ-ဂါမကံ ဥပနိဿာယ သမဏဓမ္မံ ကရောန္တော ထိနမိဒ္ဓေ ဩက္ကန္တေ သတ္ထာရာ "မောဂ္ဂလ္လာန မောဂ္ဂလ္လာန မာ ဗြာဟ္မဏ အရိယံ တုဏ္ဍီဘာဝံ ပမာဒေါ"တိ-အာဒိနာ[1] သံဝေဇိတော ထိနမိဒ္ဓံ ဝိနောဒေတ္ဝာ ဘဂဝတာ ဝုစ္စမာနံ ဓာတု-ကမ္မဋ္ဌာနံ သုဏန္တော ဧဝ ဝိပဿနံ ဝဍ္ဎေတ္ဝာ ပဋိပါဋိယာ ဥပရိမဂ္ဂတ္တယံ ဥပဂန္တ္ဝာ အဂ္ဂဖလဘ္ဘဏေ သာဝကပါရမီဉာဏဿ မတ္ထကံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ **အပဒါနေ**[2]—

"အနောမဒဿီ ဘဂဝါ၊ လောကဇေဋ္ဌော နရာသဘော။
ဝိဟာသိ ဟိမဝန္တမ္ဟိ၊ ဒေဝသံဃပုရက္ခတော။

ဝရုဏော နာမ နာမေန၊ နာဂရာဇာ အဟံ တဒါ။
ကာမရူပီ ဝိကုဗ္ဗာမိ၊ မဟောဒဓိနိဝါသဟံ။

သင်္ဂဏိယံ ဂဏံ ဟိတ္ဝာ၊ တူရိယံ ပဋ္ဌပေသဟံ။
သမ္ဗုဒ္ဓံ ပရိဝါရေတ္ဝာ၊ ဝါဒေသုံ အစ္ဆရာ တဒါ။

ဝဇ္ဇမာနေသု တူရေသု၊ ဒေဝါ တူရာနိ ဝဇ္ဇယုံ။
ဥဘိန္နံ သဒ္ဒံ သုတ္ဝာန၊ ဗုဒ္ဓေါပိ သမ္ပဗုဇ္ဈထ။

နိမန္တေတ္ဝာန သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ သကံ ဘဝန'ပါဂမိံ။
အာသနံ ပညပေတ္ဝာန၊ ကာလမာရောစယိံ အဟံ။

ခီဏာသဝသဟဿေဟိ၊ ပရိဝုတော လောကနာယကော။
ဩဘာသေန္တော ဒိသာ သဗ္ဗာ၊ ဘဝနံ မေ ဥပါဂမိ။

ဥပဝိဋ္ဌံ မဟာဝီရံ၊ ဒေဝဒေဝံ နရာသဘံ။
သဘိက္ခုသံဃံ တပ္ပေသိံ၊ အန္နပါနေနဟံ တဒါ။

၁-သံ ၁-၄၆ ၂-ပိဋ္ဌေ။ ၂-ခု ၃-၃၄-ပိဋ္ဌာဒီသု။

အနုမောဒိ မဟာဝီရော၊ သယမ္ဘူ॥ အဂ္ဂပုဂ္ဂလော။
ဘိက္ခုသံဃေ နိသီဒိတ္ဝာ၊ ဇုမာ ဂါထာ အဘာသထ။

ယော သော သံဃံ အပူဇေသိ၊ ဗုဒ္ဓဉ္စ လောကနာယကံ။
တေန စိတ္တာပသာဒေန၊ ဒေဝလောကံ ဂမိဿတိ။

သတ္တသတ္တတိကွတ္တုဉ္စ၊ ဒေဝရဇ္ဇံ ကရိဿတိ။
ပထဗ္ယာ ရဇ္ဇံ အဋ္ဌသတံ၊ ဝသုဓံ အာဝသိဿတိ။

ပဉ္စပညာသကွတ္တုဉ္စ၊ စက္ကဝတ္တီ ဘဝိဿတိ။
ဘောဂါ အသင်္ခိယာ တဿ၊ ဥပပဇ္ဇိဿန္တိ တာဝဒေ။

အပရိမေယျေ ဇုတော ကပ္ပေ၊ သြက္ကာကကုလသမ္ဘဝေါ။
ဂေါတမော နာမ ဂေါတ္တေန၊ သတ္ထာ လောကေ ဘဝိဿတိ။

နိရယာ သော စဝိတ္ဝာန၊ မနုဿတ္တံ ဂမိဿတိ။
ကောလိတော နာမ နာမေန၊ ဗြဟ္မဗန္ဓု၊ ဘဝိဿတိ။

သော ပစ္ဆာ ပဗ္ဘဇိတ္ဝာန၊ ကုသလမူလေန စောဒိတော။
ဂေါတမဿ ဘဂဝတော၊ ဒုတိယော ဟေဿတိ သာဝကော။

အာရဒ္ဓဝီရိယော ပဟိတတ္တော၊ ဇုဒ္ဓိယာ ပါရမိံ ဂတော။
သဗ္ဗာသဝေ ပရိညာယ၊ နိဗ္ဗာယိဿတိ'နာသဝေါ။

ပါပမိတ္တော'ပနိဿာယ၊ ကာမရောဂဝသံ ဂတော။
မာတရံ ပိတရဉ္စာပိ၊ ဃာတယိ ဒုဋ္ဌမာနသော။

ယံ ယံ ယောနံ'ပပဇ္ဇာမိ၊ နိရယံ အထ မာနုသံ။
ပါပကမ္မသမင်္ဂိတာ၊ ဘိန္နသိသော မရာမဟံ။

ဇုဒံ ပစ္ဆိမကံ မယ္ဟံ၊ စရိမော ဝတ္တတေ ဘဝေါ။
ဇုဓာပိ ဒေဒိသော မယ္ဟံ၊ မရဏကာလေ ဘဝိဿတိ။

ပဝိဝေကမနုယုတ္တော၊ သမာဓိဘာဝနာရတော။
သဗ္ဗာသဝေ ပရိညာယ၊ ဝိဟရာမိ အနာသဝေါ။

ဓရဏိမွိ သုဂမ္ဘီရံ၊ ဗဟလံ ဒုပ္ပဓံသိယံ။
ဝါမဂုံဌေန ခေါဘေယ္ယံ၊ ဇုဒ္ဓိယာ ပါရမိံ ဂတော။

အသ္မိမာနံ နပသာမိ၊ မာနော မယှံ နဝိဇ္ဇတိ။
သာမဏေရေ ဥပါဒါယ၊ ဂရုစိတ္တံ ကရောမဟံ။

အပရိမေယျေ ဋ္ဌတော ကပ္ပေ၊ ယံ ကမ္မမဘိနီဟရိံ။
တာဟံ ဘူမိမနုပ္ပတ္တော၊ ပတ္တောမှိ အာသဝက္ခယံ။

ပဋိသမ္ဘိဒါ စတသော။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”နွှိ။

အထ နံ သတ္ထာ အပရဘာဂေ ဇေတဝနမဟာဝိဟာရေ အရိယ-ဂဏမဇ္ဈေ နိသိန္နော တေန တေန ဂုဏေန အတ္တနော သာဝကေ ဧတဒဂ္ဂေ ဌပေန္တော “ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခူနံ ဋ္ဌိမန္တာနံ ယဒိဒံ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော”တိ[၁] ဋ္ဌိမန္တတာယ ဧတဒဂ္ဂေ ဌပေသိ၊ တေန ဧဝံ သတ္ထာရာ ဧတဒဂ္ဂေ ဌပိတေန သာဝကပါရမိယာ မတ္ထကံ ပတ္တေန မဟာထေရေန တံ တံ နိမိတ္တံ အာဂမ္မ တတ္ထ တတ္ထ ဘာသိတာ ဂါထာ၊ တာ သင်္ဂီတိကာလေ ဓမ္မသင်္ဂါဟကေဟိ—

၁၁၄၉။ “အာရညိကာ ပိဏ္ဍပါတိကာ၊ ဥဉ္ဆာပတ္တာဂတေ ရတာ။
ဒါလေမု မစ္စုနော သေနံ၊ အဇ္ဈတ္တံ သုသမာဟိတာ။

၁၁၅၀။ အာရညိကာ ပိဏ္ဍပါတိကာ၊ ဥဉ္ဆာပတ္တာဂတေ ရတာ။
ဓုနာမ မစ္စုနော သေနံ၊ နဋ္ဌာဂါရံဝ ကုဋ္ဌရော။

၁၁၅၁။ ရုက္ခမူလိကာ သာတတိကာ၊ ဥဉ္ဆာပတ္တာဂတေ ရတာ။
ဒါလေမု မစ္စုနော သေနံ၊ အဇ္ဈတ္တံ သုသမာဟိတာ။

၁၁၅၂။ ရုက္ခမူလိကာ သာတတိကာ၊ ဥဉ္ဆာပတ္တာဂတေ ရတာ။
ဓုနာမ မစ္စုနော သေနံ၊ နဋ္ဌာဂါရံဝ ကုဋ္ဌရော။

၁၁၅၃။ အဋ္ဌိကက်လကုဋိကေ၊ မံသန္ဒာရုပသိဗ္ဗိတေ။
ဓိရတ္ထု ပူရေ ဒုဂ္ဂန္ဓေ၊ ပရဂတ္တေ မမာယသေ။

၁၁၅၄။ ဂူထဘသ္တေ တစောနဒ္ဓေ၊ ဥရဂဏ္ဍိပိသာစိနိ။
နဝ သောတာနိ တေ ကာယေ၊ ယာနိ သန္ဒန္တိ သဗ္ဗဒါ။

၁၁၅၅။ တဝ သရီရံ နဝသောတံ၊ ဒုဂ္ဂန္ဓကရံ ပရိဗန္ဓံ။
ဘိက္ခု ပရိဝဇ္ဇယတေ တံ၊ မီဋ္ဌံ စ ယထာ သုစိကာမော။

၁-အံ ၁-၂၃-ပိဋ္ဌေ။

၁၁၅၆။ ဧဝန္တွေ တံ ဇနော ဇညာ၊ ယထာ ဇာနာမိ တံ အဟံ။
အာရကာ ပရိဝဇ္ဇေယျ၊ ဂုထဋ္ဌာနံဝ ပါဎသေ။

၁၁၅၇။ ဧဝမေတံ မဟာဝီရ၊ ယထာ သမဏ ဘာသသိ။
တ္ထေ စေကေ ဝိသီဒန္တိ၊ ပင်္ကမှိဝ ဇရဂ္ဂဝေါ။

၁၁၅၈။ အာကာသမှိ ဟလိဒ္ဒိယာ၊ ယော မညေထ ရဇေတဝေ။
အညေန ဝါပိ ရဂ်ေန၊ ဝိဃာတုဒယမေဝ တံ။

၁၁၅၉။ တ'ဒါကာသသမံ စိတ္တံ၊ အဏ္ဏတ္တံ သုသမာဟိတံ။
မာ ပါပစိတ္တေ အာသာဒိ[၁]၊ အဂ္ဂိခန္ဓံဝ ပက္ခိမာ။

၁၁၆၀။ ပဿ စိတ္တကတံ ဗိမ္ဗံ၊ အရုကာယံ သမုဿိတံ။
အာတုရံ ဗဟုသင်္ကပ္ပံ၊ ယဿ နတ္ထိ ဓုဝံ ဌိတိ။

၁၁၆၁။ ပဿ စိတ္တကတံ ရူပံ၊ မဏိနာ ကုဏ္ဍလေန စ။
အဋ္ဌိ တစေန သြနဒ္ဓံ၊ သဟ ဝတ္ထေဟိ သောဘတိ။

၁၁၆၂။ အလတ္တကကတာ ပါဒါ၊ မုခံ စုဏ္ဏကမက္ခိတံ။
အလံ ဗာလဿ မောဟာယ၊ နော စ ပါရဂဝေသိနော။

၁၁၆၃။ အဉ္ဇာပဒကတာ ကေသာ၊ နေတ္တာ အဉ္ဇနမက္ခိတာ။
အလံ ဗာလဿ မောဟာယ၊ နော စ ပါရဂဝေသိနော။

၁၁၆၄။ အဉ္ဇနီဝ နဝါ စိတ္တာ၊ ပူတိကာယော အလင်္ကတော။
အလံ ဗာလဿ မောဟာယ၊ နော စ ပါရဂဝေသိနော။

၁၁၆၅။ သြဒဟိ မိဂဝေါ ပါသံ၊ နာဿဒါ ဝါဂုရံ မိဂေါ။
ဘုတ္တာ နိဝါပံ ဂစ္ဆာမ၊ ကဋ္ဌေ မိဂဗန္ဓကေ။

၁၁၆၆။ ဆိန္နော ပါသော မိဂဝဿ၊ နာဿဒါ ဝါဂုရံ မိဂေါ။
ဘုတ္တာ နိဝါပံ ဂစ္ဆာမ၊ သောစန္တေ မိဂလုဒ္ဓကေ။

၁၁၆၇။ တဒါသိ ယံ ဘိံသနကံ၊ တဒါသိ လောမဟံသနံ။
အနေကာကာရသမ္ပန္နေ၊ သာရိပုတ္တမှိ နိဗ္ဗုတေ။

၁-အာဟနိ (သီ)

၁၁၆၈။ အနိစ္စာ ဝတ သင်္ခါရာ၊ ဥပ္ပါဒဝယဓမ္မိနော။
ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ဝာ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ တေသံ ဝူပသမော သုခေါ။

၁၁၆၉။ သုခုမံ တေ ပဒိုဝိဇ္ဈန္တိ၊ ဝါလဂ္ဂံ ဥသုနာ ယထာ။
ယေ ပဇ္ဇက္ခန္ဓေ ပဿန္တိ၊ ပရတော နော စ အတ္တတော။

၁၁၇၀။ ယေ စ ပဿန္တိ သင်္ခါရေ၊ ပရတော နော စ အတ္တတော။
ပစ္ဆာမိ သု နိပုဏာံ၊ ဝါလဂ္ဂံ ဥသုနာ ယထာ။

၁၁၇၁။ သတ္တိယာ ဝိယ သြမဒ္ဒေါ၊ ဒုယ္ဟမာနော၀ မတ္ထကေ။
ကာမရာဂပဟာနာယ၊ သတော ဘိက္ခု ပရိဗ္ဗဇေ။

၁၁၇၂။ သတ္တိယာ ဝိယ သြမဒ္ဒေါ၊ ဒုယ္ဟမာနော၀ မတ္ထကေ။
ဘ၀ရာဂပဟာနာယ၊ သတော ဘိက္ခု ပရိဗ္ဗဇေ။

၁၁၇၃။ စောဒိတော ဘာဝိတတ္တေန၊ သရီရန္တိမဓာရိနာ။
မဂါရမာတုပါသာဒံ၊ ပါဒင်္ဂုဋ္ဌေန ကမ္မယိ။

၁၁၇၄။ နယိဒံ သိထိလမာရဗ္ဘ၊ နယိဒံ အပ္ပေန ထာမသာ။
နိဗ္ဗာနမဓိဂန္တုံ၊ သဗ္ဗဂန္ထပမောစနံ။

၁၁၇၅။ အယဉ္စ ဒဟရော ဘိက္ခု၊ အယမုတ္တမပေါရိသော။
မာရေတိ အန္တိမံ ဒေဟံ၊ ဇေတ္ဝာ မာရံ သဝါဟနံ။

၁၁၇၆။ ဝိ၀ရ'မနုပဘန္တိ ဝိဇ္ဇုတာ၊ ဝေဘာရသ စ ပဏ္ဏ၀သ စ။
နဂ၀ိ၀ရဂတော ဈာယတိ၊ ပုတ္တော အပ္ပဋိမသ တာဒိနော။

၁၁၇၇။ ဥပသန္တော ဥပရတော၊ ပန္နသေနာသနော မုနိ။
ဒါယာဒေါ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌသ၊ ဗြဟ္မုနာ အဘိ၀န္ဒိတော။

၁၁၇၈။ ဥပသန္တံ ဥပရတံ၊ ပန္နသေနာသနံ မုနိ။
ဒါယာဒံ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌသ၊ ဝန္ဒ ဗြာဟ္မဏ ကဿပံ။

၁၁၇၉။ ယော စ ဇာတိသတံ ဂန္ဓေ၊ သဗ္ဗာ ဗြာဟ္မဏဇာတိယော။
သောတ္တိယော ဝေဒသမ္ပန္နော၊ မနုဿေသု ပုနပ္ပုနံ။

၁၁၈၀။ အဇ္ဈာယကောဝိ စေ အသ၊ တိဏ္ဏံ ဝေဒါန ပါရဂူ။
ဇေဿ ဝန္ဒနာယေတံ၊ ကလံ နာဂ္ဃတိ သောဠသိ။

၁၁၈၁။ ယော သော အဌ ဝိမောက္ခာနိ၊ ပုရေဘတ္တံ အဖဿယိ။
အနုလောမံ ပဋိလောမံ၊ တတော ပိဏ္ဍာယ ဂစ္ဆတိ။

၁၁၈၂။ တာဒိသံ ဘိက္ခုံ မာ'သာဒိ[၁]၊ မာ'တ္တာနံ ခဏိ ဗြာဟ္မဏ။
အဘိပ္ပသာဒေဟိ မနံ၊ အရဟန္တမ္ဟိ တာဒိနေ။
ခိပ္ပံ ပဉ္ဇလိကော ဝန္ဒ၊ မာ တေ ဝိဇဋိ မတ္ထကံ။

၁၁၈၃။ နေသော[၂] ပဿတိ သဒ္ဓမ္မံ၊ သံသာရေန ပုရက္ခတော။
အဓောဂမံ[၃] ဇိမှပထံ၊ ကုမ္မဂ္ဂမနုဓာဝတိ။

၁၁၈၄။ ကိမီဝ မီဋ္ဌသလ္လိတ္တော၊ သခ်ါရေ အဓိမုစ္ဆိတော။
ပဂါဋ္ဌော လာဘသက္ကာရေ၊ တုစ္ဆော ဂစ္ဆတိ ပေါဋ္ဌိလော။

၁၁၈၅။ ဧုမဉ္ဇ ပဿ အာယန္တံ၊ သာရိပုတ္တံ သုဒဿနံ။
ဝိမုတ္တံ ဥဘတောဘာဂေ၊ အဇ္ဈတ္တံ သုသမာဟိတံ။

၁၁၈၆။ ဝိသလ္လံ ခီဏသံယောဂံ၊ တေဝိဇ္ဇံ မစ္စုဟာယိနံ။
ဒက္ခိဏေယျံ မနုဿာနံ၊ ပုညက္ခေတ္တံ အနုတ္တရံ။

၁၁၈၇။ ဧတေ သမ္ဗဟုလာ ဒေဝါ၊ ဧုဒ္ဓိမန္တော ယသဿိနော။
ဒသ ဒေဝသဟဿာနိ၊ သဗ္ဗေ ဗြဟ္မပုရောဟိတာ။
မောဂ္ဂလ္လာနံ နမဿန္တာ၊ တိဋ္ဌန္တိ ပဉ္ဇလီကတာ။

၁၁၈၈။ နမော တေ ပုရိသာဇည၊ နမော တေ ပုရိသုတ္တမ။
ယဿ တေ အာသဝါ ခီဏာ၊ ဒက္ခိဏေယျောသိ မာရိသ။

၁၁၈၉။ ပူဇိတော နရဒေဝေန၊ ဥပ္ပန္နော မရဏာဘိဘူ။
ပုဏ္ဍရီကံဝ တောယေန၊ သခ်ါရေနုပလိမ္ပတိ။

၁၁၉၀။ ယဿ မုဟုတ္တေန သဟဿဓာ လောကော၊
သံဝိဒိတော သဗြဟ္မကပ္ပေါ ဝသိ။
ဧုဒ္ဓိဂုဏေ စုတုပပါတေ ကာလေ၊
ပဿတိ ဒေဝတာ သ ဘိက္ခု။

၁-မာ ဟနိ (သီ)　　၂-နသော (က)　　၃-အဇ္ဈဂမံ (က)

၁၁၉၁။ သာရိပုတ္တောဝ ပညာယ၊ သီလေန ဥပသမေန စ။
ယောပိ ပါရင်္ဂတော ဘိက္ခု၊ ဧတာဝပရမော သိယာ။

၁၁၉၂။ ကောဋိသတသဟဿဿ၊ အတ္တဘာဝံ ခဏေန နိမ္မိနေ။
အဟံ ဝိကုဗ္ဗနာသု ကုသလော၊ ဝသီဘူတောမှိ ဣဒ္ဓိယာ။

၁၁၉၃။ သမာဓိဝိဇ္ဇာဝသိပါရမီဂတော၊
မောဂ္ဂလ္လာနဂေါတ္တော အသိတဿ သာသနေ။
ဓီရော သမုစ္ဆိန္ဒိ သမာဟိတိန္ဒြိယော၊
နာဂေါ ယထာ ပူတိလတံဝ ဗန္ဓနံ။

၁၁၉၄။ ပရိစိဏ္ဏော မယာ သတ္ထာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ။
ဩဟိတော ဂရုကော ဘာရော၊ ဘဝနေတ္တိ သမူဟတာ။

၁၁၉၅။ ယဿ စတ္ထာယ[၁] ပဗ္ဗဇိတော၊ အဂါရသ္မာနဂါရိယံ။
သော မေ အတ္ထော အနုပ္ပတ္တော၊ သဗ္ဗသံယောဇနက္ခယော။

၁၁၉၆။ ကီဒိသော နိရယော အာသိ၊ ယတ္ထ ဒုဿီ[၂] အပစ္စထ။
ဝိဓုရံ သာဝကမာသဇ္ဇ၊ ကကုသန္ဓဉ္ဇ ဗြာဟ္မဏံ။

၁၁၉၇။ သတံ အာသိ အယောသင်္ကု၊ သဗ္ဗေ ပစ္စတ္တဝေဒနာ။
ဤဒိသော နိရယော အာသိ၊ ယတ္ထ ဒုဿီ[၂] အပစ္စထ။
ဝိဓုရံ သာဝကမာသဇ္ဇ၊ ကကုသန္ဓဉ္ဇ ဗြာဟ္မဏံ။

၁၁၉၈။ ယော ဧတမဘိဇာနာတိ၊ ဘိက္ခု ဗုဒ္ဓဿ သာဝကော။
တာဒိသံ ဘိက္ခုမာသဇ္ဇ၊ ကဏ္ဍ ဒုက္ခံ နိဂစ္ဆသိ။

၁၁၉၉။ မဇ္ဈေသရသ္မိံ[၃] တိဋ္ဌန္တိ၊ ဝိမာနာ ကပ္ပဋ္ဌာယိနော။
ဝေဋ္ဌုရိယဝဏ္ဏာ ရုစိရာ၊ အစ္စိမန္တော ပဘဿရာ။
အစ္ဆရာ တတ္ထ နစ္စန္တိ၊ ပုထု နာနတ္တဝဏ္ဏိယော။

၁၂၀၀။ ယော ဧတမဘိဇာနာတိ။ ပ ။ကဏ္ဍ ဒုက္ခံ နိဂစ္ဆသိ။

၁၂၀၁။ ယော ဝေ[၄] ဗုဒ္ဓေန စောဒိတော၊ ဘိက္ခုသံဃဿ ပေက္ခတော။
မိဂါရမာတုပါသာဒံ၊ ပါဒင်္ဂုဋ္ဌေန ကမ္ပယိ။

၁-ယဿတ္ထာယ (သီ)
၂-ဒူသီ (မ ၁-၄၁၃-ပိဋ္ဌေ။)
၃-သရဿ (သီ)၊ သမုဒ္ဒသ္မိံ (က)
၄-ယော စ (သျာ)

၁၂၀၂။ ယော ဇတေမဘိဇာနာတိ။ပ။ကဏ္ဍ ဒုက္ခံ နိဂစ္ဆသိ။

၁၂၀၃။ ယော ဝေဇယန္တေပါသာဒံ၊ ပါဒင်္ဂုဋ္ဌေန ကမ္ပယိ။
ဣဒ္ဓိဗလေနုပတ္ထဒ္ဓေါ၊ သံဝေဇေသိ စ ဒေဝတာ။

၁၂၀၄။ ယော ဇတေမဘိဇာနာတိ။ပ။ကဏ္ဍ ဒုက္ခံ နိဂစ္ဆသိ။

၁၂၀၅။ ယော ဝေဇယန္တေပါသာဒေ၊ သက္ကံ သော ပရိပုစ္ဆတိ။
အဝိ အာဝုသော ဇာနာသိ[1]၊ တဏ္ဟက္ခယဝိမုတ္တိယော။
တဿ သက္ကော ဝိယာကာသိ၊ ပဉ္ဉံ ပုဋ္ဌော ယထာတထံ။

၁၂၀၆။ ယော ဇတေမဘိဇာနာတိ။ပ။ကဏ္ဍ ဒုက္ခံ နိဂစ္ဆသိ။

၁၂၀၇။ ယော ဗြဟ္မာနံ ပရိပုစ္ဆတိ၊ သုဓမ္မာယံ ဌိတော သဘံ[2]။
အဇ္ဇာဝိ တျာ'ဝုသော သာ ဒိဋ္ဌိ၊ ယာ တေ ဒိဋ္ဌိ ပုရေ အဟု။
ပဿသိ ဝိတိဝတ္တန်္ဓံ၊ ဗြဟ္မလောကေ ပဘဿရံ။

၁၂၀၈။ တဿ ဗြဟ္မာ ဝိယာကာသိ၊ ပဉ္ဉံ ပုဋ္ဌော ယထာတထံ။
န မေ မာရိသ သာ ဒိဋ္ဌိ၊ ယာ မေ ဒိဋ္ဌိ ပုရေ အဟု။

၁၂၀၉။ ပဿာမိ ဝိတိဝတ္တန်္ဓံ၊ ဗြဟ္မလောကေ ပဘဿရံ။
သောဟံ အဇ္ဇ ကထံ ဝဒေ့ံ၊ အဟံ နိစ္ဆောမိ သဿတော။

၁၂၁၀။ ယော ဇတေမဘိဇာနာတိ။ပ။ကဏ္ဍ ဒုက္ခံ နိဂစ္ဆသိ။

၁၂၁၁။ ယော မဟာနေရုနော ကူဋံ၊ ဝိမောက္ခေန အဖဿယိ[3]?။
ဝနံ ပုဗ္ဗဝိဒေဟာနံ၊ ယေ စ ဘူမိသယာ နရာ။

၁၂၁၂။ ယော ဇတေမဘိဇာနာတိ၊ ဘိက္ခု ဗုဒ္ဓသာသနေ။
တာဒိသံ ဘိက္ခုမာသဇ္ဇ၊ ကဏ္ဍ ဒုက္ခံ နိဂစ္ဆသိ။

၁၂၁၃။ နေ ဝေ အဂ္ဂိ ဧတယတိ၊ အဟံ ဗာလံ ဥပါသိတော။
ဗာလော၁ ဇလိတံ အဂ္ဂိံ၊ အာသဇ္ဇ နံ ပဒူယ့တိ။

၁-အဝိ ဝါသဝ ဇာနာသိ (မ ၁-၄၁၄-ဒီဋ္ဌေ။)　　၂-သုဓမ္မာယာဘိတော သတံ(မ ၁-၄၁၄-ပီဋ္ဌေ။)
၃-အပဿယိ (က)

၁၂၁၄။ ဧဝမေဝ တုဝံ မာရ၊ အာသဇ္ဇ နံ တထာဂတံ။
သယံ ဥဟိဿသိ အတ္တာနံ၊ ဗာလော အဂ္ဂိံဝ သမ္ဖုသံ။

၁၂၁၅။ အပုညံ ပသဝီ မာရော၊ အာသဇ္ဇ နံ တထာဂတံ။
ကိန္နု မညသိ ပါပိမ၊ နမေ ပါပံ ဝိပစ္စတိ။

၁၂၁၆။ ကရတော တေ စီယတေ ပါပံ၊ စိရရတ္တာယ အန္တက။
မာရ နိဗ္ဗိန္ဒ ဗုဒ္ဓမှာ၊ အာသံ မာကာသိ ဘိက္ခုသု။

၁၂၁၇။ ဣတိ မာရံ အတဇ္ဇေသိ၊ ဘိက္ခု ဘေသကဋ္ဌာဝနေ။
တတော သော ဒုမ္မနော ယက္ခော၊ ဟတ္ထေဝန္တရဓာယထာ"တိ—

ဣတ္ထံ သုဒံ အာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော ထေရော ဂါထာယော အဘာသိတ္ထာတိ။

ဣမိနာ အနုက္ကမေန ဧကစ္စံ သင်္ဂဟံ အာရောပေတ္ဝာ ဌပိတာ။

တတ္ထ "**အာရညိကာ**"တိအာဒိကာ စတဿော ဂါထာ ဘိက္ခူနံ ဩဝါဒ-ဒါနဝသေန ဘာသိတာ။ **အာရညိကာ**တိ ဂါမန္တသေနာသနံ ပဋိက္ခိပိတ္ဝာ အာရညကဓုတင်သမာဒါနေန အာရညိကာ။ သံဃဘတ္တံ ပဋိက္ခိပိတ္ဝာ ပိဏ္ဍ-ပါတိကင်သမာဒါနေန **ပိဏ္ဍပါတိကာ၊** ဃရေ ဃရေ လဒ္ဓပိဏ္ဍပါတေန ယာပနကာ။ **ဥဉ္ဇာပတ္တာဂတေ ရတာ**တိ ဥဉ္ဇာစရိယာယ ပတ္တေ အာဂတေ ပတ္တပရိယာပန္နေ ရတာ၊ တေနေဝ အဘိရတာ သန္တုဋ္ဌာ။ **ဒါလေမု မစ္စုနော သေန**န္တိ အတ္တာနံ အနတ္ထဇနနေ[၁] သဟာယဘာဝူပဂမနတော မစ္စုရာဇဿ သေနာဘူတံ ကိလေသဝါဟိနိံ သမုစ္ဆိန္ဒေမ။ **အဇ္ဈတ္တံ သုသမာဟိ-တာ**တိ ဂေါစရဇ္ဈတ္တေသု သုဋ္ဌု သမာဟိတာ ဟုတ္ဝာ၊ ဧတေနဿ ပဒါလနု-ပါယမာဟ။

ဓုနာမာတိ နိဒ္ဓုနာမ ဝိဒ္ဓံသေမ။

သာတတိကာတိ သာတစ္စကာရိနော ဘာဝနာယ သတတပဝတ္တဝီရိယာ။

"**အဋ္ဌိကက်လကုဋ္ဌိကေ**"တိအာဒိကာ စတဿော ဂါထာ အတ္တာနံ ပလောဘေတုံ ဥပဂတာယ ဂဏိကာယ ဩဝါဒဝသေန အဘာသိ။ တတ္ထ **အဋ္ဌိကက်လကုဋ္ဌိကေ**တိ အဋ္ဌိသခ်လိကာမယကုဋ္ဌိကေ။ **နှာရု[၂]ပသိဗ္ဗိတေ**တိ နဝဟိ နှာရုသတေဟိ သမန္တတော သိဗ္ဗိတေ။ အရညေ ကုဋ္ဌိယော ဒါရုဒဏ္ဍေ

၁-အနတ္ထဇနကံ (သီ) ၂-နဟာရု (သီ)

ဥဿာပေတွာ ဝလ္လိအာဒီဟိ ဗန္ဓိတွာ ကရိယန္တိ၊ တွံ ပန ပရမဇေဂုစ္ဆေန အဋ္ဌိ-ကက်လေန ပရမဇေဂုစ္ဆေဟေဝ နှာရူဟိ ဗန္ဓိတွာ ကတာ၊ အတိဝိယ ဇေဂုစ္ဆာ ပဋိက္ကူလာ စာတိ ဒဿေတိ။ **ဓိရတ္ထု ပူရေ ဒုဂ္ဂန္ဓေ**တိ ကေသလောမာဒိနော နာနပ္ပကာရဿ အသုစိနော ပူရေ ပရိပုဏ္ဏေ၊ တတော ဧဝ ဒုဂ္ဂန္ဓေ ဓိရတ္ထု တဝ ဓိကာရော[၁] ဟောတု။ **ပရဂတ္တေ မမာယသေ**တိ ဣဒဉ္စ တေ ဒုဂ္ဂန္ဓ-ဿ ဥပရိ ဖောဋသမုဋ္ဌာနံ ပရိဿယံ ဧဝံ အသုစိဒုဂ္ဂန္ဓံ ဇေဂုစ္ဆံ ပဋိက္ကူလသမာ-ဒါနံ တာဒိသေ ဧဝ အညသ္မိံ ပဒေသေ သောဏသိဂ်ါလကိမိကုလာဒီနံ ဂတ္တဘူတေ ကဋ္ဌေဝရေ မမတ္တံ ကရောသိ။

ဂူထဘသ္တေဘိ ဂူထဘရိတဘသ္တသဒိသေ။ **တစောနဒ္ဓေ**တိ တစေန ဩနဒ္ဓေ ဆဝိမတ္တပဋိစ္ဆာဒိတကိဗ္ဗိသေ။ **ဥရဂဏ္ဍိပိသာစိနီ**တိ ဥရေ ဌိတဂဏ္ဍဒ္ဓယဝတီ[၂] ဘယာနကဘာဝတော အနတ္ထာဝဟတော စ ပိသာစသဒိသီ။ **ယာနိ သန္ဒန္တိ သဗ္ဗဒါ**တိ ယာနိ နဝ သောတာနိ နဝ ဝဏမုခါနိ သဗ္ဗဒါ ရတ္တိန္ဒိဝံ သန္ဒန္တိ သဝန္တိ အသုစိံ ပဋ္ဌရန္တိ။

ပရိဗန္ဓန္တိ သမ္မာပဋိပတ္တိပရိဗန္ဓဘူတံ။ **ဘိက္ခူ**တိ သံသာရေ ဘယံ ဣက္ခန္တော ဘိန္ဓကိလေသော ဝါ ဒူရတော **ပရိဝဇ္ဇယတေ**တိ[၃] မမတ္တံ နဂ ကရောတိ။ **မီဋ္ဌံ စ ယထာ သုစိကာမော**တိ **စ**-ဣတိ နိပါတမတ္တံ၊ ယထာ သုစိဇာတိကော သုစိမေဝ ဣစ္ဆန္တော သသီသံ နှာတော မီဋ္ဌံ ဒိသ္ဝာ ဒူရတောဝ ပရိဝဇ္ဇေသိ၊ ဧဝမေဝံ[၄] ဘိက္ခူတိ အတ္ထော။

ဧဝဉ္စေ တံ ဇနော ဇညာ၊ ယထာ ဇာနာမိ တံ အဟန္တိ ဧဝံ သရီရသညိတံ အသုစိပုဉ္ဇံ ယထာ အဟံ ယထာဘူတံ ဇာနာမိ၊ ဧဝမေဝ မဟာဇနော ဇာနေယျ၊ တံ အာရကာ ဒူရတောဝ ပရိဝဇ္ဇေယျ။ **ဂူထဋ္ဌာနံဝ ပါဝုသေ**တိ ပါဝုသကာလေ[၅] ကိလိန္ဓာသုစိံ နိရန္တရံ ဂူထဋ္ဌာနံ ဝိယ သုစိဇာတိကော။ ယသ္မာ ပန တံ ယထာဘူတံ နဇာနာတိ၊ တသ္မာ တတ္ထ နိမုဂ္ဂေါ သီသံ နဥက္ခိပတီတိ အဓိပ္ပါယော။

ဧဝံ ထေရေန သရီရေ ဒေါသေ[၆] ဝိဘာဝိတေ သာ ဂဏိကာ လဇ္ဇာဝ နတမုခါ ထေရေ ဂါရဝံ ပစ္စုပဋ္ဌပေတွာ "**ဧဝမေတံ မဟာဝီရာ**"တိ ဂါထံ ဝတွာ ထေရံ ဝန္ဒိတွာ အဋ္ဌာသိ။ တတ္ထ **တ္ထေ စေကေ**တိ ဧဝံ ပါကဋပဋိက္ကူလသ-ဘာဝေပိ ဧတသ္မိံ ကာယေ ဧကစ္စေ သတ္တာ အာသတ္တိဗလဝတာယ **ဝိသီဒန္တိ**

၁-တဝ ဂရဟာ (သီ)　　၂-ဥဋ္ဌိတဂဏ္ဍ.... (သီ)　　၃-ပရိဝဇ္ဇယတေ တံ (သီ)
၄-ဧဝမေဝ (သီ)　　၅-ပါဝုသေ ကာလေ (သီ)　　၆-သရီရဘာဝေ (က)

ဝိသာဒံ အာပဇ္ဇန္တိ။ **ပက်မှိဝ ဇရဂ္ဂဝေါ** မဟာကဒ္ဒမကုစ္ဆိယံ သမ္ပတိတဒုဗ္ဗလ-ဗလိဗဒ္ဒေါ ဝိယ ဗျသနမေဝ ပါပုဏန္တိတိ အတ္ထော။

ပုန တံ ထေရော မာဒိသေ ဧဝရူပါ ပဋိပတ္တိ နိရတ္ထကာ ဝိဃာတာဝဟာ ဧဝါတိ ဒဿေန္တော **"အာကာသမှိ"**တိအာဒိနာ ဂါထာဒွယမာဟ။ တဿတ္ထော—ယော ပုဂ္ဂလော ဟလိဒ္ဒိယာ အညေန ဝါ ရဂ်ဇာတေန အာကာသံ ရဉ္ဇိတုံ မညေယျ၊ တဿ တံ ကမ္မံ **ဝိဃာတုဒယံ** စိတ္တဝိဃာတာ-ဝဟမေဝ သိယာ၊ ယဿာ တံ အဝိသယေ ယောဂေါ။

တ'ဒါကာသသမံ စိတ္တန္တိ တယိဒံ မမ စိတ္တံ အာကာသသမံ ကတ္ထစိ အလဂ္ဂဘာဝေန အဇ္ဈတ္တံ သုဋ္ဌု သမာဟိတံ၊ တသ္မာ **မာ ပါပစိတ္တေ အာသာ-ဒီ**တိ ကာမေသု နိမုဂ္ဂတာယ လာမကစိတ္တေ နိဟီနစိတ္တေ မာဒိသေ မာ အာသာဒေဟိ။ **အဂ္ဂိခန္ဓံဝ ပက္ခိမာ**တိ ပက္ခိမာ သလဘော အဂ္ဂိက္ခန္ဓံ အာသာ-ဒေန္တော အနတ္ထမေဝ ပါပုဏာတိ၊ ဧဝံ သမ္ပဒမိဒံ တုယ္ဟန္တိ ဒဿေတိ။

ပဿ စိတ္တကတန္တိအာဒိကာ သတ္တ ဂါထာ တမေဝ ဂဏိကံ ဒိသ္ဝာ ဝိပလ္လတ္တစိတ္တာနံ ဘိက္ခူနံ ဩဝါဒဒါနဝသေန ဝုတ္တာ၊ တံ သုတ္ဝာ သာ ဂဏိကာ မက်ုဘူတာ အာဂတမဂ္ဂေနေဝ ပလာတာ။

တဒါသီတိအာဒိကာ စတဿော ဂါထာ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တတ္ထေ-ရဿ ပရိနိဗ္ဗာနံ အာရဗ္ဘ ဝုတ္တာ။ တတ္ထ **အနေကာကာရသမ္ပန္ဓေ**တိ အနေကေဟိ သီလသံဝရာဒိပ္ပကာရေဟိ ပရိပုဏ္ဏေ။

သုခုမံ တေ ပဋိဝိဇ္ဈန္တိတိ တေ ယောဂိနော အတိသုခုမံ ပဋိဝိဇ္ဈန္တိ နာမ၊ ယထာ ကိံ? **ဝါလဂ္ဂံ ဥသုနာ ယထာ** ယထာ သတဓာဘိန္ဓဿ ဝါလဿ ဧကံ အံသုအဂ္ဂံ ရတ္တန္ဓကာရတိမိသာယ ဝိဇ္ဇုလ္လတောဘာသေန ဝိဇ္ဈန္တာ ဝိယာတိ အတ္ထော။ ကေ ပန တေတိ အာဟ **"ယေ ပဉ္ဇက္ခန္ဓေ ပဿန္တိ၊ ပရတော နော စ အတ္တတော"**တိ။ တတ္ထ **ပရတော**တိ အနတ္တတော။ တဿ အတ္တဂ္ဂါဟပဋိက္ခေပ-ဒဿနံ ဟေတံ။ တေနာဟ **"နော စ အတ္တတော"**တိ။ ဧတေန အနတ္တတော အဘိဝုဋ္ဌိတဿ အရိယမဂ္ဂဿ ဝသေန ဒုက္ခသစ္စေ ပရိညာဘိသမယံ အာဟ၊ တဒဝိနာဘာဝတော ပန ဗုဟရေသမ္ပိ အဘိသမယာနံ သုပ္ပဋိဝိဇ္ဈတာ ဝုတ္တာ ဧဝ ဟောတီတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ကေစိ ပန "အနတ္ထကာရကတော[၁] ပရေ နာမ ပဉ္ဇုပါဒါနက္ခန္ဓာတိ 'ပရတော ပဿန္တီ'တိ ဗုမိနာ ဝိသေသတော သဗ္ဗောပိ သမ္မဒေဝ ဝုတ္တော"တိ ဝဒန္တိ။ **ပစ္စဗျာဓိံ သူ**တိ ပဋိဝိဇ္ဈိံသု။

၁-အနတ္ထကာရကတော (က)

သတ္တိယာ ဝိယ ဩမဒ္ဒေါတိ ပဌမဂါထာ တိဿတ္ထေရံ အာရဗ္ဘ ဝုတ္တာ၊ ဒုတိယာ ဝဓုမာနတ္ထေရံ။ တာ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တတ္ထာဝ။

စောဒိတော ဘာဝိတတ္တေနာတိ ဂါထာ ပါသာဒကမုနသုတ္တန်ာ အာရဗ္ဘ ဝုတ္တာ။ တတ္ထ **ဘာဝိတတ္တေန သရီရန္တိမဓာရိနာ**တိ ဘဂဝန်ာ သန္ဓာယ ဝဒတိ။

နယိဒံ သိထိလမာရဗ္ဘာတိအာဒိကာ ဒွေ ဂါထာ ဟိနဝိရိယံ **ဓဝဒ**နာမကံ ဒဟရဘိက္ခုံ အာရဗ္ဘ ဝုတ္တာ။ တတ္ထ **သိထိလမာရဗ္ဘာ**တိ သိထိလံ ကတ္ဝာ ဝိရိယံ အကတ္ဝာ။ **အပ္ပေန ထာမသာ**တိ အပ္ပကေန ဝိရိယဗလေန နယိဒံ နိဗ္ဗာနံ အဓိဂန်ာပ်ံ၊ မဟန်ာနေဝ ပန စတုဗ္ဗိဓသမ္မပ္ပဓာနဝိရိယေန ပတ္တဗ္ဗန်ာ အတ္ထော။

ဝိဝရ'မနုပဘန်ာတိအာဒိကာ ဒွေ ဂါထာ အတ္တနော ဝိဝေကဘာဝံ အာရဗ္ဘ ဝုတ္တာ။ တတ္ထ **ဖြဟ္မုနာ အဘိဝန်ဒိတော**တိ မဟာဖြဟ္မုနာ သဒေဝကေန လောကေန စ အဘိမုခေန ဟုတ္ဝာ ထောမိတော နမဿိတော စ။

ဥပသန်ာ ဥပရတန်ာအာဒိကာ ပဉ္စ ဂါထာ ရာဇဂဟံ ပိဏ္ဍာယ ပဝိသန်ာ မဟာကဿပတ္ထေရံ ဒိသွာ "ကာဒ္ဒကတ္ထိ မယာ ဒိဋ္ဌာ"တိ ဩလောကေတ္ဝာ[၂] ဌိတံ သာရိပုတ္တတ္ထေရဿ ဘာဂိနေယျံ မိန်ဆာဒိဋ္ဌဖြာဟ္မဏံ ဒိသွာ တဿ အနုကမ္ပာယ "အယံ ဖြာဟ္မဏော မာ နဿီ"တိ အရိယူပဓါဒပဋိဃာတတ္ထံ "ထေရံ ဝန်ဒာဟိ"တိ တံ ဥယျောဇေန်ာန ဝုတ္တာ။ တတ္ထ **ဇာတိသတံ ဂန်ဆေ**တိ ဇာတိနံ သတံ ဥပဂန်ဆေယျ။ **သောတ္ထိယောတိ** သောတ္ထိယဇာတိကော။ **ဝေဒသမု-ဒ်ေါ**တိ ဉာဏသမုဒ်ေါ။ **ဇေဿာ**တိ ထေရဿ။ အယံ ဟေတ္ထ သင်္ခေ-ပတ္ထော—**ယော** ပုဂ္ဂလော ဥဒိတောဒိတာ အသမ္ဘိန်ာ သတဖြာဟ္မဏဇာတိယော အနုပဋိပါဋိယာ ဥပဂန်ဆေယျ, တတ္ထ စ ဖြာဟ္မဏာနံ ဝိဇ္ဇာသု နိပ္ဖတ္တိံ ဂတော တိဏ္ဏံ ဝေဒါနံ ပါရဂူ သိယာ ဖြာဟ္မဏဝတ္တာ ပူရေန်ာ၊ တသ္မေတံ ဝိဇ္ဇာဒိအနုဋ္ဌာနံ ဇေဿ မဟာကဿပတ္ထေရဿ ဝန်ာနာယ ဝန်ာနာမယပုညဿ သောဋ္ဌိံ ကလံ နာဂ္ဃတိ၊ ဝန်ာနာမယပုညမေဝ တတော မဟန်ာတရန်ာ။

အဋ္ဌ ဝိမောက္ခာနိတိ ရူပဈာနာဒိကေ အဋ္ဌ ဝိမောက္ခေ။ ဘာဝနာဝသေန ဟိ လဒ္ဓါနိ ရူပဈာနာနိ ပစ္စနီကဓမ္မေဟိ သုဋ္ဌု ဝိမုတ္တာတံ အဘိရတိဝသေန အာရမ္မဏော နိရာသင်္ကု ပဝတ္တိံ ဥပါဒါယ "ဝိမောက္ခာနိ"တိ ဝုစ္စန်ာ၊ နိရောဓသမာပတ္တိ ပန ပစ္စနီကဓမ္မေဟိ ဝိမုတ္တတ္တာ ဧဝ။ ဣဓ ပန ဈာနမေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၁-သံ ၃-၂၃၅-ဝိဋ္ဌာဒိသု။　　၂-ဒိဋ္ဌော"တိ တသ္မေ ပဋိဃာတတ္ထံ ပုရိသံ ဩလောကေတ္ဝာ (သမ္မတ္ထ)

အနုလောမံ ပဋိလောမန်္တိ ပဌမဈာနတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ နေဝသညာ-နာသညာယတနာ အနုလောမံ, နေဝသညာနာသညာယတနတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ပဌမဈာနာ ပဋိလောမံ။ **ပုရေဘတ္တ**န္တိ ဘတ္တကိစ္စတော ပုရေယေဝ။ **အဖဿယီ**ဘိ အနေကာကာရဝေါကာရာ[1] သမာပတ္တိယော သမာပဇ္ဇိ။ **တတော ပိဏ္ဍာယ ဂန္ဆိ**တိ တတော သမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌာယ, တတော ဝါ သမာပတ္တိ-သမာပဇ္ဇိတတော[2] ပဏ္ဍာ ဇုဒါနိ ပိဏ္ဍာယ ဂန္ဆိတိ တဒဟု ပဝတ္တံ ထေရဿ ပဋိပတ္တိ ံ သန္ဓာယ ဝဒတိ၊ ထေရော ပန ဒိဝသေ ဒိဝသေ တထေဝ ပဋိပဇ္ဇတိ။

တာဒိသံ ဘိက္ခုံ မာ'သာဒီတိ ယာဒိသဿ ဂုဏာ ဇကေဒေသေန ဝုတ္တာ၊ တာဒိသံ တထာရူပံ ဗုဒ္ဓါနုဗုဒ္ဓံ မဟာခီဏာသဝံ ဘိက္ခုံ မာ အာသာဒေဟိ။ **မာ'ဇ္ဈာနံ ခဏိ ဗြာဟ္မဏာ**တိ အာသာဒနေန စ ဗြာဟ္မဏ မာ အဇ္ဈာနံ ခဏိ၊ အရိယူပဝါဒေန အတ္တနော ကုသလဓမ္မံ မာ ဥမ္မုလေဟိ။ **အဘိပ္ပသာဒေဟိ မန**န္တိ "သာဓုရူပေါ ဝတ အယံ သမဏော"တိ အတ္တနော စိတ္တံ ပသာဒေဟိ။ **မာ တေ ဝိဇ္ဇိ မတ္ထကံ**န္တိ တဝ မတ္ထကံ တသ္မိံ ကတေန အပရာဓေန သတ္တမော မာ ဖလိ။ တသ္မာ တဿ ပဋိကာရတ္ထံ ခိပ္ပမေဝ ပဠုလိကော ဝန္ဒာ'တိ။ ဗြာဟ္မဏော တံ သုတ္ဝာ ဘီတော သံဝိဂ္ဂေါ လောမဟဋ္ဌဇာတော တာဝဒေဝ ထေရံ ခမာပေသိ။

နေသော ပဿတီတိ အာဒိကာ ဒွေ ဂါထာ ပေါဋ္ဌိလံ နာမ ဘိက္ခုံ သမ္မာ အပဋိပဇ္ဇန်ံ[3] မိစ္ဆာဇီဝကတံ ဒိသ္ဝာ စောဒနာဝသေန ဝုတ္တာ။ တတ္ထ **နေသော ပဿတိ သဒ္ဓမ္မ**န္တိ ယော ပေါဋ္ဌိလော ဘိက္ခု သတံ ဗုဒ္ဓါဒိနံ ဓမ္မံ မဂ္ဂဖလနိဗ္ဗာနံ န ပဿတိ။ ကသ္မာ? **သံသာရေန ပုရက္ခတော** သံသာရဗန္ဓနအဝိဇ္ဇာဒိနာ ပုရက္ခတော အပါယေသု နိဗ္ဗတ္တနတော[4] **အဓောဂံ** ဟေဋ္ဌာဂါမိ ံ မာယာ-သာဌေယျာနုဂတတ္တာ **ဇိမှပထံ** မိစ္ဆာမဂ္ဂဘာဝတော **ကုမ္မဂ္ဂဘူတံ** မိစ္ဆာဇီဝံ **အနုဓာဝတိ** အနုပရိဝတ္တတိ။

ကိမိဝ မိဒ္ဓသလ္လိတ္ထောတိ ဂူထကိမိ ဝိယ မိဒ္ဓေန သမန္နာဂတော လိတ္ထော ကိလေသာသုဝိဝိမိဿိတေ **သန်ါရေ အဓိမုစ္ဆိတော** အဇ္ဈာပန္နော။ **ပဂါဠ္ဟော လာဘသက္ကာရေ**တိ လာဘေ စ သက္ကာရေ စ တဏှာဝသေန ပကာရတော ဂါဠ္ဟော ဩဂါဠ္ဟော။ **တုဏ္ဆော ဂန္ဆိ ပေါဋ္ဌိလော**တိ အဓိသီလသိက္ခာဘာ-ဝတော တုဏ္ဆော အသာရော ဟုတ္ဝာ ပေါဋ္ဌိလော ဘိက္ခု ဂန္ဆိ ပဝတ္တတိ။

၁-အနေကာကာရဝေါကိဏ္ဏာ (သီ)
၂-သမာပတ္တိသမာပဇ္ဇနတော (သီ)
၃-သမ္မာ ပဋိပဇ္ဇန်ံ (သီ)
၄-နိဗ္ဗတ္တနကော (သီ)

ဣမဥ္ဥ ပဿာတိအာဒိကာ ဒွေ ဂါထာ အာယသ္မန္တံ သာရိပုတ္တံ ပသံသန္တေန ဝုတ္တာ။ တတ္ထ **ဣမဥ္ဥ ပဿာ**တိ အာယသ္မန္တံ သာရိပုတ္တတ္ထေရံ ဒိသ္ဝာ ပသန္ဒ-မာနသော အတ္တနော စိတ္တံ အာလပတိ။ **သုဒဿန**န္တိ အသေက္ခာနံ သီလက္ခန္ဓာနဥ္ဇေဝ ပါရိပူရိယာ သာဝကပါရမီဉာဏဿ စ ပါရိပူရိယာ သုန္ဒရ-ဒဿနံ။ **ဝိမုတ္တံ ဥဘတောဘာဂေ**တိ ဥဘတောဘာဂတော ဝိမုတ္တတ္တာ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တံ ဥဘတောဘာဂေတိ အရူပသမာပတ္တိယာ ရူပကာယ-တော, မဂ္ဂေန နာမကာယတော, ယထာရဟံ တေဟိယေဝ ဝိက္ခမ္ဘနသမုစ္ဆေဒ-ဘာဂေဟိ ဝိမုတ္တန္တိ အတ္ထော။ သဗ္ဗသော ရာဂသလ္လာဒီနံ အဘာဝေန **ဝိသလ္လံ** ကာမာဒိယောဂါနံ သမ္မဒေဝ ခီဏတ္တာ **ခီဏသံယောဂံ** သုပရိသုဒ္ဓဿ ဝိဇ္ဇတ္တယဿ အဓိဂတတ္တာ **တေဝိဇ္ဇံ** မစ္စုရာဇဿ ဘဉ္ဇိတတ္တာ **မစ္စုဟာယိနံ** ပဿာတိ ယောဇနာ။

ဧတေ သမ္မဟုလာတိအာဒိကာ ဂါထာ အာယသ္မတာ သာရိပုတ္တတ္ထေရေန မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရံ ပသံသန္တေန ဝုတ္တာ။ တတ္ထ **ပူဇိတော နရဒေဝေနာ**တိ နရေဟိ စ ဒေဝေဟိ စ ပရမာယ ပူဇာယ ပူဇိတော။ **ဥပ္ပန္ဒော မရဏာ-ဘိဘူ**တိ လောကေ ဥပ္ပန္ဒော ဟုတ္ဝာ မရဏံ အဘိဘဝိတ္ဝာ ဌိတော၊ အထ ဝါ **ပူဇိတော နရဒေဝေန** သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန ကာရဏဘူတေန အရိယာယ ဇာတိယာ ဥပ္ပန္ဒော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဟိ ပဌမံ ကမ္မုနာ နရော မနသော ဟုတ္ဝာ ပစ္ဆာပိ အရိယာယ ဇာတိယာ ဥတ္တမော ဒေဝေါ ဒေဝါတိဒေဝေါ အဟောသိ၊ တသ္မာ "နရဒေဝေါ"တိ ဝုစ္စတိ၊ ပူဇိတော နရဒေဝေန ဘဂဝတာ ပသံသာ-ဝသေန ဥပ္ပန္ဒော မရဏာဘိဘူတေ လောကေ ဥပ္ပန္ဒော ဟုတ္ဝာ မရဏာဘိဘူ မစ္စုဟာယီ။ **ပုဏ္ဍရီကံဝ တောယေန** ဥဒကေန ပုဏ္ဍရီကံ ဝိယ သဓိရဂတေ တဏ္ဍာဒိဌိလေပေန န ဥပလိမ္ပတိ၊ ကတ္ထစိပိ အနိဿိတောတိ အတ္ထော။

ယဿာတိ ယေန။ **မုဟုတ္တေ**တိ ခဏမတ္တေ ကာလေ။ **သဟဿဓာ**တိ သဟဿပကာရော။ **လောကော**တိ ဩကာသလောကော။ အယံ ဟေတ္ထ အတ္ထော—ယေန မဟိဒ္ဓိကေန အာယသ္မတာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနေန သဟဿိ-လောကဓာတု ခဏေနေဝ သမ္မဒေဝ ဝိဒိတော ပစ္စက္ခတော ဉာတော **သဖြဟ္မကပ္ပေါ** မဟာဖြဟ္မသဒိသော အာဝဇ္ဇနာဒိဝသီဘာဝပ္ပတ္တိယာ ဣဒ္ဓိ-သမ္ပဒါယ စုတူပပါတေ စ ဝသီ။ **ကာလေ ပဿတီ**တိ တဒနုရူပေ ကာလေ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဒေဝတာ ပဿတီတိ။

သာရိပုတ္တောဝါတိအာဒိကာ ဂါထာ အာယသ္မတာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနေန အတ္တနော ဂုဏေ ပကာသေန္တေန ဝုတ္တာ။ တတ္ထ **သာရိပုတ္တောဝါ**တိ

ဂါထာယ အယံ သခေ်ပတ္ထော—**ပညာယ** ပညာသမ္ပဒါယ **သီလေန** သီလ-သမ္ပတ္တိယာ **ဥပသမေန** ကိလေသဝူပသမေန ယော ဘိက္ခု **ပါရဂ်တော** ပါရံ ပရိယန္တံ ဥက္ကံသံ ဂတော သော သာရိပုတ္တော သာဝကေဟိ ပညာဒီဟိ ဂုဏေဟိ ပရမုက္ကံသဂတော။ ပညာယ သီလေန ဟိ ပရမုက္ကံသဂတော။ **တောဝပရမော သိယာ** တေပရမော ဧဝ၊ နတ္ထိ တတော ဥတ္တရီတိ။ ဣမံ ပန ထေရော ယထာ သာရိပုတ္တော ပညာယ ဥတ္တမော၊ တထာ အဟံ သမာဓိနာ ဥတ္တမောတိ ဒီပေတုံ အဝေါစ။ တေနေဝါဟ "**ကောဋိသတသဟဿဿာ**"တိအာဒိ။

တတ္ထ **ခဏေန နိမ္မိနေ**တိ ခဏေနေဝ ကောဋိသတသဟဿအတ္တဘာဝံ နိမ္မိနေယျ နိမ္မိတုံ သမတ္ထော၊ တဿ နိမ္မိနနေ[၁] န မယှံ ဘာရော အတ္ထိ။ **ဝိကုဗ္ဗ-နာသု ကုသလော၊ ဝသီဘူတောမှိ ဣဒ္ဓိယာ**တိ န ကေဝလံ မနောမယဝိကုဗ္ဗ-နာသု ဧဝ၊ သဗ္ဗာယပိ ဣဒ္ဓိယာ ဝသီဘာဝပ္ပတ္တော အမှိ။

သမာဓိဝိဇ္ဇာဝသိပါရမီဂတောတိ သဝိတက္ကသဝိစာရာဒိသမာဓီသု စေဝ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏာဒိဝိဇ္ဇာသု စ ဝသီဘာဝေန ပါရမိံ ကောဋိံ ပတ္တော အသိ။ တဿ တဏ္ဍာနိဿယာဒိရဟိတဿ သတ္ထု သာသနေ ယထာဝုတ္တေဟိ ဂုဏေဟိ ဥက္ကံသဂတော။ ဓိတိသမ္ပန္နတာယ **ဓီရော၊ မောဂ္ဂလ္လာနဂေါတ္တော** မောဂ္ဂ-လ္လာနော၊ သုဋ္ဌု ဌပိတဣန္ဒြိယတာယ **သမာဟိတိန္ဒြိယော၊** ယထာ ဟတ္ထိနာဂေါ ပူတိလတာဗန္ဓနံ သုခေနေဝ ဆိန္ဒတိ၊ ဧဝံ သကလံ ကိလေသဗန္ဓနံ သမုစ္ဆိန္ဒိ ဧဝါတိ။

ကီဒိသော နိရယော အာသီတိအာဒယော ဂါထာ ကောဋ္ဌံ အနုပဝိသိတ္ဝာ နိက္ခမိတ္ဝာ ဌိတမာရံ တဇ္ဇေန္တေန ထေရေန ဝုတ္တာ။ တတ္ထ **ကီဒိသော**တိ ကိံပကာရော။ **ယတ္ထ ဒုဿီ**တိ ယသ္မိံ နိရယေ "ဒုဿီ"တိ ဧဝံနာမော မာရော။ **အပစ္စထာ**တိ နိရယဂ္ဂိနာ အပစ္စိ။ **ဝိဓုရံ သာဝက**န္တိ ဝိဓုရံ နာမ ကကုသန္ဓဿ ဘဂဝတော အဂ္ဂသာဝကံ။ **အာသဇ္ဇာ**တိ ဃဋ္ဌယိတ္ဝာ ဗာဓိတ္ဝာ။ **ကကုသန္ဓဥ္ဇ ဖြာဟ္မဏ**န္တိ ကကုသန္ဓဥ္ဇ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ အာသဇ္ဇာတိ အတ္ထော။ ဘဂဝန္တံ ဥဒ္ဒိဿ ကုမာရံ အာဝိသိတ္ဝာ မာရေန ခိတ္တာ သက္ခရာ ထေရဿ သီသေ ပတိ။

သတံ အာသိ အယောသင်္ကုတိ တသ္မိံ ကိရ နိရယေ ဥပပန္နာနံ တိဂါဝုတော အတ္တဘာဝေါ ဟောတိ၊ ဒုဿီမာရဿာပိ[၂] တာဒိသောဝ အဟောသိ။ အထ နိရယပါလာ တာလက္ခန္ဓပ္ပမာဏာနံ အယောသူလာနံ အာဒိတ္တာနံ သမ္ပဇ္ဇ-လိတာနံ သဇောတိဘူတာနံ သတမေဝ ဂဟေတ္ဝာ "ဣမသ္မိံဝ တေ ဌာနေ

၁-နိမ္မာနေ (သီ) ၂-ထေရဿာပိ (မ-ဋ္ဌ ၂-၃၁၈-ပိဋ္ဌေ။)

ဋ္ဌတေန ဟဒယေန စိန္တေတွာ ပါပံ ကတ”န္တိ သုဓာဒေါကိယံ သုဓံ ကောဋ္ဌေန္တော ဝိယ ဟဒယမဇ္ဈံ ကောဋ္ဌေတွာ ပဏ္ဍာသ ဇနာ ပါဒါဘိမုခါ, ပဏ္ဍာသ ဇနာ သီသာဘိမုခါ ကောဋ္ဌေန္တော ဂဏ္ဆန္တိ၊ ဧဝံ ဂဏ္ဆန္တော စ ပဗ္ဗတို ဝဿတေဟိ ဥဘော အန္တေ ပတွာ ပုန နိဝတ္တမာနာ ပဗ္ဗတံ ဝဿသတေဟိ ဥပဂဏ္ဆန္တိ၊ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “သတံ အာသိ အယောသင်္ကံ”တိ။ **သဗ္ဗ ပစ္ဆတ္ထဝေဒနာ**တိ သယမေဝ ပါဋိယေက္ကဝေဒနာဇနကာ။ သာ ကိရ ဝေဒနာ မဟာနိရယဝေဒနာတော ဒုက္ခတရာ ဟောတိ၊ ယထာ ဟိ သိနေဟပါန[1]-သတ္ထာဟတော ပရိဟာရသတ္ထာဟံ ဒုက္ခတရံ၊ ဧဝံ မဟာနိရယဒုက္ခတော ဥဿဒေ ဝုဋ္ဌာနဝေဒနာ ဒုက္ခတရာ။ **ဤဒိသော နိရယော အသီ**တိ ဇုမသ္မိံ ဌာနေ ဒေဝဒူတသုတ္တေန[2] နိရယော ဒီပေတဗ္ဗော။

ယော ဇေတမဘိဇာနာတီတိ ယော မဟာဘိညော ဇေတံ ကမ္မဖလဠ္ဆ ဟတ္ထတလေ ဌပိဘအာမလကံ ဝိယ အဘိမုခံ ကတွာ ပစ္စက္ခတော ဇာနာတိ။ **ဘိက္ခု ဒုဿ သာဝကော**တိ ဘိန္နကိလေသော ဘိက္ခု သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သာဝကော။ **ကဏ္ဟ ဒုက္ခံ နိဂစ္ဆသီ**တိ ကေန္တာကာဠကေဟိ ပါပဓမ္မေဟိ[3] သမန္နာဂတတ္တာ ကဏ္ဟ မာရ ဒုက္ခံ ဝိန္ဒိဿသိ။

မဏ္ဍေသရဿိန္တိ မဟာသမုဒ္ဒဿ မဇ္ဈေ ကိရ ဥဒကံ ဝတ္ထုံ ကတွာ နိဗ္ဗတ္တာဝိမာနာနိ ကပ္ပဋ္ဌိတိကာနိ ဟောန္တိ။ တေနာဟ **“ဝိမာနာ ကပ္ပဋ္ဌာယိနော”**တိ။ တေသံ ဝေဠုရိယဿ ဝိယ ဝဏ္ဏော ဟောတိ၊ ပဗ္ဗတမတ္ထကေ ဇလိတ-နဋ္ဌဂိန္ဓာ ဝိယ စ တေသံ အစ္ဆိယော ဇောတန္တိ၊ တေန တေ အတိဝိယ ပဘဿရာ ပဘာသမ္ပန္နာ ဟောန္တိ။ တေနာဟ **“ဝေဠုရိယဝဏ္ဏာ ရုစိရာ၊ အစ္ဆိ-မန္တော ပဘဿရာ”**တိ။ **ပုထု နာနတ္တဝဏ္ဏိယော**တိ နိလာဒိဝသေန နာနတ္တ-ဝဏ္ဏာ ဗဟူ အနေကာ **တတ္ထ** တေသု ဝိမာနေသု နစ္စန္တိ။

ယော ဇေတမဘိဇာနာတီတိ ယော ဇေတံ ဝိမာနံ ဝတ္ထုံ ပစ္စက္ခံ ကတွာ ဇာနာတိ။ အယံ ဟိ အတ္ထော ဝိမာနပေတဝတ္ထုဟိ ဒီပေတဗ္ဗော။

ဗုဒ္ဓေန စောဒိတောတိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန စောဒိတော ဉယျောဇိတော။ **ဘိက္ခုသံဃဿ ပေက္ခတော**တိ မဟတော ဘိက္ခုသံဃဿ ပဿန္တဿ။ **မိဂါရမာတုပါသာဒံ ပါဒင်္ဂုဋ္ဌေန ကမ္ပယီ**တိ[4] ပုဗ္ဗာရာမေ ဝိသာခါယ မဟာဥပါသိကာယ ကာရိတံ သဟဿဂ္ဃပဋိမဏ္ဍိတံ မဟာပါသာဒံ အတ္တနော ပါဒင်္ဂုဋ္ဌေန ကမ္ပေသိ။ ကေသ္မိ ဟိ သမယေ ပုဗ္ဗာရာမေ ယထာဝုတ္တပါသာဒေ

၁-သိနေဟတာပန (က)
၂-ပါပကမ္မေဟိ (က)
၂-အံ ၁-၁၃၇၊ မ ၃-၂၁၆-ဝိဋ္ဌာဒီသု။
၄-မ ၁-၄၁၄-ဝိဋ္ဌေ။

ဘဂဝတိ ဝိဟာရန္တေ သမ္မဟုလာ နဝကတရာ ဘိက္ခူ။ ဥပရိပါသာဒေ နိသိန္နာ သတ္ထာရမ္မိ အစိန္တေတွာ တိရစ္ဆာနကထံ ကထေတုမာရဒ္ဓါ၊ တံ သုတွာ ဘဂဝါ တေ သံဝေဇေတွာ အတ္တနော ဓမ္မဒေသနာယ ဘာဇနဘူတေ ကာတုကာမော အာယသ္မန္တံ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရံ အာမန္တေသိ “ပဿသိ တွံ မောဂ္ဂလ္လာန နဝေ ဘိက္ခူ။ တိရစ္ဆာနကထမနုယုတ္တေ”တိ။ တံ သုတွာ ထေရော သတ္ထု အဇ္ဈာသယံ ဉတွာ အဘိညာပါဒကံ အာပေါကသိဏာရမ္မဏံ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ သမာပဇ္ဇိတွာ ဝုဋ္ဌာယ “ပါသာဒသ ပတိဋ္ဌေတောကာသံ ဉဒကံ ဟောတူ”တိ အဓိဋ္ဌာယ ပါသာဒမတ္ထကေ ထူပိကံ ပါဒင်္ဂုဋ္ဌေန ပဟရိ၊ ပါသာဒေါ ဩနမိတွာ ဇကေန ပဿေန အဋ္ဌာသိ။ပုနပိ ပဟရိ၊ အပရေန ပဿေန အဋ္ဌာသိ။ တေ ဘိက္ခူ။ ဘီတာ သံဝိဂ္ဂါ ပါသာဒသ ပတနဘယေန တတော နိက္ခမိတွာ ဘဂဝတော သမီပေ အဋ္ဌံသု။ သတ္ထာ တေသံ အဇ္ဈာသယံ ဩလောကေတွာ ဓမ္မံ ဒေသေတိ။ တံ သုတွာ တေသု ကေစိ သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌဟိံသု၊ ကေစိ သကဒါ-ဂါမိဖလေ၊ ကေစိ အနာဂါမိဖလေ၊ ကေစိ အရဟတ္တဖလေ ပတိဋ္ဌဟိံသု။ သွာယမတ္ထော ပါသာဒကမုနသုတ္တေန[1] ဒီပေတဗ္ဗော။

ဝေဇယန္တပါသာဒန္တိ သော ဝေဇယန္တပါသာဒေါ[2] တာဝတိံသ-ဘဝနေ ယောဇနသဟဿုဗ္ဗေဓော အနေကသဟဿနိယ္ယူဟကူဋာဂါရပဋိ-မဏ္ဍိတော ဒေဝါသုရသင်္ဂါမေ အသုရေ ဇိနိတွာ သက္ကေ ဒေဝါနမိန္ဒေ နဂရမဒ္ဓေ ဌိတေ ဥဋ္ဌိတော ဝိဇယန္တေန နိဗ္ဗတ္တတ္တာ “ဝေဇယန္တော”တိ လဒ္ဓနာမော ပါသာဒေါ၊ တံ သန္ဓာယာဟ “ဝေဇယန္တပါသာဒ”န္တိ။ တမ္ပိ ဟိ အယံ သေရော ပါဒင်္ဂုဋ္ဌေန ကမ္မေသိ။ ကေသ္မိ ဟိ သမယေ ဘဂဝန္တံ ပုဗ္ဗာရာမေ ဝိဟာရန္တေ သက္ကော ဒေဝရာဇာ ဥပသင်္ကမိတွာ တဏှာ-သင်္ခယဝိမုတ္တိံ ပုစ္ဆိ။ တဿ ဘဂဝါ ဝိဿဇ္ဇေတိ၊ သော တံ သုတွာ အတ္တ-မနော ပမုဒိတော အဘိဝါဒေတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ အတ္တနော ဒေဝလောက-မေဝ ဂတော။ အထာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော ဧဝံ စိန္တေသိ “အယံ သက္ကော ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝရူပံ ဂမ္ဘီရံ နိဗ္ဗာနပဋိသံယုတ္တံ ပဉှံ ပုစ္ဆိ၊ ဘဂဝတာ စ ပဉ္ဉော ဝိဿဇ္ဇိတော၊ ကိန္နု ခေါ ဇာနိတွာ ဂတော၊ ဥဒါဟု အဇာနိတွာ။ ယန္နူနာဟံ ဒေဝလောကံ ဂန္ත္ဝာ တမတ္ထံ ဇာနေယ္ယ”န္တိ။ သော တာဝဒေဝ တာဝတိံသဘဝနံ ဂန္ත္ဝာ သက္ကံ ဒေဝါနမိန္ဒံ တမတ္ထံ ပုစ္ဆိ။ သက္ကော ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိယာ ပမတ္တော ဟုတ္ဝာ ဝိက္ခေပံ အကာသိ။ ထေရော တဿ သံဝေဂဇနနတ္ထံ ဝေဇယန္တပါသာဒံ ပါဒင်္ဂုဋ္ဌေန ကမ္မေသိ။ တေန ဝုတ္တံ—

၁-မ ၁-၄၁၄-ဝိဋ္ဌေ။ ၂-ဝေဇယန္တော ပါသာဒေါ (သီ)

"ယော ဝေဇယန္တပါသာဒံ၊ ပါဒင်္ဂုဋ္ဌေန ကမ္မယိ။
ဣဋ္ဌိဗလေနုပတ္ထဒ္ဓေါ၊ သံဝေဇေသိ စ ဒေဝတာ"တိ။

အယံ ပနတ္ထော စူဠတဏှာသင်္ခယဂိမုတ္တိသုတ္တေန၂ ဒီပေတဗ္ဗော။ ကမ္မိတာ-ကာရော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တောယေဝ။

သက္ကံ သော ပရိပုစ္ဆတီတိ ယထာဝုတ္တမေဝ ထေရဿ တဏှာသင်္ခယ-ဂိမုတ္တိပုစ္ဆံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ တေနာဟ **"အဝိ အာဝုသော ဇာနာသိ၊ တဏှာသင်္ခယဂိမုတ္တိယော"**တိ။ **တဿ သက္ကော ဂိယာကာသီ**တိ ဣဒံ ထေရေန ပါသာဒကမ္မနေ ကတေ၃ သံဂိဂ္ဂဟဒယေန ပမာဒံ ပဟာယ ယောနိသော မနသိ ကရိတ္ဝာ ပဥ္စဿ ဗျာကတဘာဝံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ သတ္ထာရာ ဒေသိတ-နိယာမေနေဝ ဟိ သော တဒါ ကထေသိ။ တေနာဟ "ပဉ္ဉံ ပုဋ္ဌော ယထာတထ"န္တိ။ တတ္ထ **သက္ကံ သော ပရိပုစ္ဆတီ**တိ သက္ကံ ဒေဝရာဇံ သော မောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရော သတ္ထာရာ ဒေသိတာယ တဏှာသင်္ခယဂိမုတ္တိယာ သမ္မ-ဒေဝဂဟိတဘာဝံ ပုစ္ဆိ။ အတီတတ္ထေ ဟိ ဣဒံ ဝတ္ထုမာနဝစနံ။ **အဝိ အာဝုသော ဇာနာသီ**တိ အာဝုသော အဝိ ဇာနာသိ၊ ကိံ ဇာနာသိ။ **တဏှာသင်္ခယဂိမုတ္တိ-ယော**တိ ယထာ တဏှာသင်္ခယဂိမုတ္တိယော သတ္ထာရာ တုယ်ံ ဒေသိတော၊ တထာ ကိံ ဇာနာသီတိ ပုစ္ဆိ။ **တဏှာသင်္ခယဂိမုတ္တိယော**တိ ဝါ တဏှာသင်္ခယ-ဂိမုတ္တိသုတ္တာသ ဒေသနံ ပုစ္ဆတိ။

ဗြဟ္မာနန်္တ မဟာဗြဟ္မာနံ။ **သုဓမ္မာယံ ဒ္ဝီတော သဘန်**္တ သုဓမ္မာယ သဘာယ။ အယံ ပန ဗြဟ္မလောကေ သုဓမ္မသဘာဝေ၊ နာ တာဝတိံသဘဝနေ၊ သုဓမ္မ-သဘာဂိရဟိတော ဒေဝလောကော နာမ နတ္ထိ။ **အဇ္ဇာဝိ ဘျာ'ဝုသော သာ ဒိဋ္ဌိ၊ ယာ တေ ဒိဋ္ဌိ ပုရေ အဟု**တိ ဣမံ ဗြဟ္မလောကံ ဥပဂန္တွာ၊ သမတ္ထော နတ္ထိ ကောစိ သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ၊ သတ္ထု ဣဓဂမနတော ပုဗ္ဗေ ယာ တုယ်ံ ဒိဋ္ဌိ အဟောသိ၊ ကိံ အဇ္ဇာဝိ ဣဒါနိဝိ သာ ဒိဋ္ဌိ နဂိတာတိ။ **ပဿသိ ဒိဂိ-ဝတ္တန်**္တ၊ **ဗြဟ္မလောကေ ပဘဿရန်**္တ ဗြဟ္မလောကေ ဝိတိပတန်္တ မဟာကပ္ပိန-မဟာကဿပါဒိဟိ သာဝကေဟိ ပရိဝါရိတဿ တေဇောဓာတုံ သမာပဇ္ဇိတ္ဝာ နိသိန္နဿ သဿာဝကဿ ဘဂဝတော သြဘာသံ ပဿသီတိ အတ္ထော။ ကေသ္မိံ ဟိ သမယေ ဘဂဝါ ဗြဟ္မလောကေ သုဓမ္မာယ သဘာယ သန္နိပတိတ္ဝာ သန္နိသိန္နဿ "အတ္ထိ နု ခေါ ကောစိ သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ ဧဝံမဟိဒ္ဓိကော၊ ယော ဣဓ အာဂန္တွာ သက္ကုဏေယျော"တိ စိန္တေန္တဿ

၁-မ ၁-၄၁၄-ဝိဇ္ဇေဝိ။　　၂-မ ၁-၃၁၈-ဝိဇ္ဇေ။　　၃-ကမ္မနေ ဧဝ တေသံ (က)

ထေရဂါထာ-ဋ္ဌ ၂-၃၂

ဗြဟ္မုနော စိတ္တမညာယ တတ္ထ ဂန္ဒွာ ဗြဟ္မုနော မတ္ထကေ အာကာသေ နိသိန္နော တေဇောဓာတုံ သမာပဇ္ဇိတ္ဝာ သြဘာသံ မုဉ္စန္တော မဟာမောဂ္ဂလ္လာနာဒီနံ အာဂမနံ စိန္တေသိ။ သဟ စိန္တနေန တေပိ တတ္ထ ဂန္ဒွာ သတ္ထာရံ ဝန္ဒိတ္ဝာ သတ္ထု အဇ္ဈာသယံ ဥတ္ဝာ တေဇောဓာတုံ သမာပဇ္ဇိတ္ဝာ ပစ္ဆေကဒိသာသု နိသိဒိတ္ဝာ သြဘာသံ ဝိဿဇ္ဇိတ္ဝာ[1] သကလဗြဟ္မလောကော ဧကောဘာသော အဟောသိ။ သတ္ထာ ဗြဟ္မုနော ကလ္လစိတ္တတံ[2] ဉတ္ဝာ စတုသစ္စပကာသနံ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ ဒေသနာပရိယောသာနေ အနေကာနိ ဗြဟ္မသဟဿာနိ မဂ္ဂဖလေသု ပတိဋ္ဌဟိံသု၊ တံ သန္ဓာယ စောဒေန္တော **"အန္ဓာဝီ တျာ' ဝုသော သာ ဒိဋ္ဌိ"**တိ ဂါထမာဟ။ အယံ ပနတ္ထော ဗကဗြဟ္မသုတ္တေန[3] ဒီပေတဗ္ဗော။ ဝုတ္တံ ဟေတံ[4]—

> ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထ-ပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။ တေန ခေါ ပန သမယေန အညတရဿ ဗြဟ္မုနော ဧဝရူပံ ပါပကံ ဒိဋ္ဌိဂတံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ "နတ္ထိ သော သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ၊ ယော ဣမ အာဂန္ဆေယျာ"တိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ တဿ ဗြဟ္မုနော စေတသာ စေတောပရိ-ဝိတက္ကမညာယ သေယျထာပိ နာမ ဗလဝါ ပုရိသော သမိဉ္ဇိတံ ဝါ ဗာဟံ ပသာရေယျ၊ ပသာရိတံ ဝါ ဗာဟံ သမိဉ္ဇေယျ၊ ဧဝမေဝ ဇေတဝနေ အန္တရဟိတော တသ္မိံ ဗြဟ္မလောကေ ပါတုရဟောသိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ တဿ ဗြဟ္မုနော ဥပရိ ဝေဟာသံ ပလ္လင်္ကေန နိသိဒိ တေဇောဓာတုံ သမာပဇ္ဇိတ္ဝာ။
>
> အထ ခေါ အာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနသ္သ တေ-ဒဟောသိ "ကဟံ နု ခေါ ဘဂဝါ ဧတရဟိ ဝိဟရတီ"တိ။ အဒ္ဒသာ ခေါ အာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော ဘဂဝန္တံ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန အတိက္ကန္တမာနုသကေန တဿ ဗြဟ္မုနော ဥပရိ-ဝေဟာသံ ပလ္လင်္ကေန နိသိန္နံ တေဇောဓာတုံ သမာပန္နံ၊ ဒိသ္ဝာန သေယျထာပိ နာမ ဗလဝါ ပုရိသော သမိဉ္ဇိတံ ဝါ ဗာဟံ ပသာရေယျ၊ ပသာရိတံ ဝါ ဗာဟံ သမိဉ္ဇေယျ၊ ဧဝမေဝ ဇေတဝနေ အန္တရဟိတော တသ္မိံ ဗြဟ္မလောကေ ပါတုရဟောသိ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော ပုရတ္ထိမံ ဒိသံ နိဿာယ တဿ

၁-ဝိဿဇ္ဇေသုံ၊ (သီ၊က)
၂-အညတရဗြဟ္မသုတ္တေန (မ-၌ ၂-၃၂၀-ဝိဋ္ဌေ။)
၃-ကလ္လစိတ္တံ (က)
၄-သံ ၁-၁၄၆-ဝိဋ္ဌာဒီသု။

ဖြဟ္မုနော ဥပရိဝေဟာသံ ပလ္လင်္ကေန နိသီဒိ တေဇောဓာတုံ သမာပဇ္ဇိတ္ဝာ နိစတရံ ဘဂဝတော။

အထ ခေါ အာယသ္မာတော မဟာကဿပသ္သ တေဒဟောသိ "ကဟံ နု ခေါ ဘဂဝါ တေရဟိ ဝိဟရတီ"တိ။ အဒ္ဒသာ ခေါ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ ဘဂဝန္တံ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန အတိက္ကန္တမာနုသကေန တသ္သ ဖြဟ္မုနော ဥပရိဝေဟာသံ ပလ္လင်္ကေန နိသိန္နံ တေဇောဓာတုံ သမာပန္နံ၊ ဒိသ္ဝာန သေယ္ယထာပိ နာမ ဗလဝါ ပုရိသော။ပ။ဝေမေဝ ဇေတဝနေ အန္တရဟိတော တသ္မိံ ဖြဟ္မလောကေ ပါတုရဟောသိ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ ဒက္ခိဏံ ဒိသံ နိဿာယ တသ္သ ဖြဟ္မုနော ဥပရိဝေဟာသံ ပလ္လင်္ကေန နိသီဒိ တေဇောဓာတုံ သမာပဇ္ဇိတ္ဝာ နိစတရံ ဘဂဝတော။

အထ ခေါ အာယသ္မာတော မဟာကပ္ပိနဿ ဇေတဒဟောသိ "ကဟံ နု ခေါ ဘဂဝါ ဇေတရဟိ ဝိဟရတီ"တိ၊ အဒ္ဒသာ ခေါ အာယသ္မာ မဟာကပ္ပိနော ဘဂဝန္တံ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန အတိက္ကန္တမာနုသကေန တသ္သ ဖြဟ္မုနော ဥပရိဝေဟာသံ ပလ္လင်္ကေန နိသိန္နံ တေဇောဓာတုံ သမာပန္နံ၊ ဒိသ္ဝာန သေယ္ယထာပိ နာမ ဗလဝါ ပုရိသော။ပ။ ဝေမေဝ ဇေတဝနေ အန္တရဟိတော တသ္မိံ ဖြဟ္မလောကေ ပါတုရဟောသိ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ မဟာကပ္ပိနော မဟာမောဂ္ဂလ္လာနဿ တသ္သ ဖြဟ္မုနော ဥပရိဝေဟာသံ ပလ္လင်္ကေန နိသီဒိ တေဇောဓာတုံ သမာပဇ္ဇိတ္ဝာ နိစတရံ ဘဂဝတော။

အထ ခေါ အာယသ္မာတော အနုရုဒ္ဓဿ ဇေတဒဟောသိ "ကဟံ နု ခေါ ဘဂဝါ ဇေတရဟိ ဝိဟရတီ"တိ။ အဒ္ဒသာ ခေါ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ ဘဂဝန္တံ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန အတိက္ကန္တမာနုသကေန တသ္သ ဖြဟ္မုနော ဥပရိဝေဟာသံ ပလ္လင်္ကေန နိသိန္နံ တေဇောဓာတုံ သမာပန္နံ၊ ဒိသ္ဝာန သေယ္ယထာပိ နာမ ဗလဝါ ပုရိသော။ပ။ ဝေမေဝ ဇေတဝနေ အန္တရဟိတော တသ္မိံ ဖြဟ္မလောကေ ပါတုရဟောသိ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ ဥတ္တရိံ ဒိသံ နိဿာယ တသ္သ ဖြဟ္မုနော ဥပရိဝေဟာသံ ပလ္လင်္ကေန နိသီဒိ တေဇောဓာတုံ သမာပဇ္ဇိတ္ဝာ နိစတရံ ဘဂဝတော။

၁-နိစတရကရဏ်ံ (က)

အထ ခေါ အာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော တံ ဗြဟ္မာနံ ဂါထာယ အဇ္ဈဘာသိ—

အဇ္ဇာပိ တေ အာဝုသော သာ ဒိဋ္ဌိ၊ ယာ တေ ဒိဋ္ဌိ ပုရေ အဟု။
ပဿသိ ဝိတိဝတ္တန္တံ၊ ဗြဟ္မလောကေ ပဘဿရန္တိ။

နမေ မာရိသ သာ ဒိဋ္ဌိ၊ ယာ မေ ဒိဋ္ဌိ ပုရေ အဟု။
ပဿာမိ ဝိတိဝတ္တန္တံ၊ ဗြဟ္မလောကေ ပဘဿရံ။
သ္ဒာဟံ အဇ္ဇ ကထံ ဝဇ္ဇံ၊ အဟံ နိစ္စောမ္ဟိ သဿတောတိ။

အထ ခေါ ဘဂဝါ တံ ဗြဟ္မာနံ သံဝေဇေတ္ဝာ သေယျထာပိ နာမ ဗလဝါ ပုရိသော။ ပ။ ဧဝမေဝ တသ္မိံ ဗြဟ္မလောကေ အန္တရ-ဟိတော ဇေတဝနေ ပါတုရဟောသိ။ အထ ခေါ သော ဗြဟ္မာ အညတရံ ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇံ အာမန္တေသိ "ဧဟိ တွံ မာရိသ ယေနာ-ယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော တေနုပသင်္ကမ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ အာယသ္မန္တံ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနံ ဧဝံ ဝဒေဟိ 'အတ္ထိ နု ခေါ မာရိသ မောဂ္ဂလ္လာန အညေပိ တဿ ဘဂဝတော သာဝကာ ဧဝံ-မဟိဒ္ဓိကာ ဧဝံမဟာနုဘာဝါ သေယျထာပိ ဘဝံ မောဂ္ဂလ္လာနော ကဿပေါ ကပ္ပိနော အနုရုဒ္ဓေါ'တိ"။ "ဧဝံ မာရိသာ"တိ ခေါ သော ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇော တဿ ဗြဟ္မုနော ပဋိဿုတ္ဝာ ယေနာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ အာယသ္မန္တံ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနံ ဧတဒဝေါစ "အတ္ထိ နု ခေါ မာရိသ မောဂ္ဂလ္လာန အညေပိ တဿ ဘဂဝတော သာဝကာ ဧဝံမဟိဒ္ဓိကာ ဧဝံမဟာ-နုဘာဝါ သေယျထာပိ ဘဝံ မောဂ္ဂလ္လာနော ကဿပေါ ကပ္ပိနော အနုရုဒ္ဓေါ"တိ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော တံ ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇံ ဂါထာယ အဇ္ဈဘာသိ—

"တေဝိဇ္ဇာ ဣဒ္ဓိပတ္တာ စ၊ စေတောပရိယာယကောဝိဒါ။
ခီဏာသဝါ အရဟန္တော၊ ဗဟူ ဗုဒ္ဓဿ သာဝကာ"တိ။

အထ ခေါ သော ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇော အာယသ္မတော မဟာ-မောဂ္ဂလ္လာနဿ ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတ္ဝာ အနုမောဒိတ္ဝာ ယေန သော ဗြဟ္မာ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ တံ ဗြဟ္မာနံ ဧတ-ဒဝေါစ "အာယသ္မာ မာရိသ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော ဧဝမာဟ—

'တေဝိဇ္ဇာ ဇာန္ဒိပတ္တာ စ၊ စေတောပရိယာယကောဝိဒါ။
ဓိဏာသဝါ အရဟန္တော၊ ဗဟူ ဗုဒ္ဓသ သာဝကာ'တိ။

ဇာဒမဝေါစ သော ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇော။ အတ္တမနော စ သော ဗြဟ္မာ တသ ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇသ ဘာသိတံ အဘိနန္ဒီတိ။

ဇာဒံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ "အယံ ပနတ္ထော ဗကဗြဟ္မသုတ္တေန[1] ဒီပေတဗ္ဗော"တိ။

မဟာနေရုနော ကူဋန္တိ ကူဋသိသေန သကလမေဝ သိနေရုပဗ္ဗတရာဇံ ဝဒတိ။ **ဝိမောက္ခေန အဖဿယီ**တိ[2] ဈာနဝိမောက္ခနိဿယေန အဘိညာ-ဏေန ဖဿယိတိ[3]? အဓိပ္ပါယော်ဝ။ **ဝန**န္တိ ဇမ္ဗုဒီပံ။ သော ဟိ ဝနဗဟုလတာယ "ဝန"န္တိ ဝုတ္တော။ တေနာဟ "ဇမ္ဗုသဏ္ဍသ ဇာသရော"တိ။ **ပုဗ္ဗဝိဒေဟာနံ** ပုဗ္ဗဝိဒေဟဒ္ဒီပန်၊ ပုဗ္ဗဝိဒေဟန္တိ အတ္ထော[4]။ **ဃေ စ ဘူမိသယာ နရာ**တိ ဘူမိသယာ နရာ နာမ အပရဂေါယာနကာ စ ဥတ္တရကုရုကာ စ မနုဿာ။ တေ ဟိ ဂေဟာဘာဝတော "ဘူမိသယာ"တိ ဝုတ္တာ။ တေပိ သဗ္ဗေ အဖဿယိတိ သမ္ဗန္ဓော။ အယံ ပနတ္ထော နန္ဒောပနန္ဒဒမနေန[5] ဒီပေတဗ္ဗော—

ကေသ္မိံ ကိရ သမယေ အနာထပိဏ္ဍိကော ဂဟပတိ ဘဂဝတော ဓမ္မ-ဒေသနံ သုတ္ဝာ "သ္ဝေ ဘန္တေ ပဗ္ဗတိ ဘိက္ခုသတေဟိ သဒ္ဓိံ မယံ ဂေဟေ ဘိက္ခံ ဂဏှထာ"တိ နိမန္တေတ္ဝာ ပက္ကာမိ၊ တံဒိဝသ္မဉ္စ ဘဂဝတော ပစ္ဆာ။ သ-သမယေ ဒသသဟဿိလောကဓာတုံ ဩလောကေန္တသ **နန္ဒောပနန္ဒော** နာမ နာဂရာဇာ ဉာဏမုခေ အာပါထံ အာဂစ္ဆိ။ ဘဂဝါ "အယံ နာဂရာဇာ မယှံ ဉာဏမုခေ အာပါထံ အာဂစ္ဆတိ၊ ကိံ နု ခေါ ဘဝိဿတီ"တိ အာဝဇ္ဇေန္တော သရဏာဂမနသ ဥပနိဿယံ ဒိသ္ဝာ "အယံ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော တိသု ရတနေသု အပ္ပသန္နော၊ကော နု ခေါ ဣမံ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတော ဝိမောစေယျော"တိ အာဝဇ္ဇေန္တော မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရံ အဒ္ဒသ။

တတော ပဘာတာယ ရတ္တိယာ သရိရပဋိဇဂ္ဂနံ ကတ္ဝာ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ အာမန္တေသိ "အာနန္ဒ ပဗ္ဗဇ်ံ ဘိက္ခုသတာနံ အာရောစေဟိ 'တထာဂတော ဒေဝစာရိကံ ဂစ္ဆတီ'တိ"။ တံဒိဝသ္မဉ္စ နန္ဒောပနန္ဒသ အာပါနဘူမိံ သဇ္ဇယိံသု။ သော ဒိဗ္ဗရတနပလ္လင်္ကေ ဒိဗ္ဗေန သေတစ္ဆတ္တေန ဓာရိယမာနော တိဝိဓနာဋ္ဋ-ကေဟိ စေဝ နာဂပရိသာယ စ ပရိဝုတော ဒိဗ္ဗဘာဇနေသု ဥပဋ္ဌာပိတံ

၁-အညတရဗြဟ္မသုတ္တေန (မ-ဋ္ဌ ၂-၃၂၀-ပိဋ္ဌေ။)　၂-အဖဿယိတိ (က)　၃-ပဿယိတိ (က)
၄-ပုဗ္ဗဝိဒေဟာနန္တိ ပုဗ္ဗဝိဒေဟာနံ စ ဒီပံ။ (မ-ဋ္ဌ ၂-၃၂၀-ပိဋ္ဌေ။) ပုပ္ဖဝိဒေဟာနန္တိ ပုဗ္ဗဝိဒေဟဋ္ဌာနံ ဒီပံ၊ ပုဗ္ဗဝိဒေဟန္တိ အတ္ထော။ (?)
၅-ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၂၇-ပိဋ္ဌာဒီသု။

အန္ဓပါနဝိမိ ဩလောကယမာနော နိသိန္နော ဟောတိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ယထာ နာဂရာဇာ ပဿတိ၊ တထာ ကတ္ဟာ တဿ ဝိမာနမတ္ထကေနေဝ ပဉ္ဇဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ သဒ္ဓိ တာဝတိံသဒေဝလောကာဘိမုခေါ ပါယာသိ။

တေန ခေါ ပန သမယေန နန္ဒောပနန္ဒဿ နာဂရာဇဿ ဧဝရူပံ ပါပကံ ဒိဋ္ဌိဂတံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ "ဣမေ ဟိ နာမ မုဏ္ဍကာ သမဏကာ အမှာကံ ဥပရိဘဝနေန ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ ဘဝနံ ပဝိသန္တိပိ နိက္ခမန္တိပိ၊ န ဣဒါနိ ဣတော ပဋ္ဌာယ ဣမေသံ အမှာကံ မတ္ထကေ ပါဒပံသုံ ဩကိရန္တာနံ ဂန္တုံ ဒဿာမီ"တိ ဥဋ္ဌာယ သိနေရုပါဒံ ဂန္ဓာ တံ အတ္တဘာဝံ ဝိဇဟိတ္ဟာ သိနေရုံ သတ္တက္ခတ္တုံ ဘောဂေဟိ ပရိက္ခိပိတ္ဟာ ဥပရိ ဖဏံ ကတ္ဟာ တာဝတိံသဘဝနံ အဝကုဇ္ဇေန ဖဏေန ပဋိဂ္ဂဟေတ္ဟာ အဒဿနံ ဂမေသိ။

အထ ခေါ အာယသ္မာ ရဋ္ဌပါလော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ "ပုဗ္ဗေ ဘန္တေ ဣမသ္မိံ ပဒေသေ ဋ္ဌိတော သိနေရုံ ပဿာမိ၊ သိနေရုပရိဘဏ္ဍံ ပဿာမိ၊ တာဝတိံသံ ပဿာမိ၊ဝေဇယန္တံ ပဿာမိ၊ဝေဇယန္တဿ ပါသာဒဿ ဥပရိ ဓဇံ ပဿာမိ။ ကော နု ခေါ ဘန္တေ ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယံ ဧတရဟိ နေဝ သိနေရုံ ပဿာမိ။ပ။ န ဝေဇယန္တဿ ပါသာဒဿ ဥပရိ ဓဇံ ပဿာမီ"တိ၊ အယံ ရဋ္ဌပါလ နန္ဒောပနန္ဒော နာမ နာဂရာဇာ တုမှာကံ ကုပိတော သိနေရုံ သတ္တက္ခတ္တုံ ဘောဂေဟိ ပရိက္ခိပိတ္ဟာ ဥပရိ ဖဏေန ပဋိစ္ဆာဒေတ္ဟာ အန္ဓကာရံ ကတ္ဟာ ဋ္ဌိတောတိ။ "ဒမေမိ နံ ဘန္တေ"တိ။ န ဘဂဝါ နံ အနုဇာနိ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ ဘဒ္ဒိယော အာယသ္မာ ရာဟုလောတိ အနုက္ကမေန သဗ္ဗေပိ ဘိက္ခူ ဥဋ္ဌဟိံသု။ န ဘဂဝါ အနုဇာနိ။

အဝသာနေ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရော "အဟံ ဘန္တေ ဒမေမိ န"န္တိ အာဟ။ "ဒမေဟိ မောဂ္ဂလ္လာနာ"တိ ဘဂဝါ အနုဇာနိ။ ထေရော အတ္တဘာဝံ ဝိဇဟိတ္ဟာ မဟန္တံ နာဂရာဇဝဏ္ဏံ အဘိနိမ္မိနိတ္ဟာ နန္ဒောပနန္ဒံ စုဒ္ဒသက္ခတ္တုံ ဘောဂေဟိ ပရိက္ခိပိတ္ဟာ တဿ ဖဏဿ မတ္ထကေ အတ္တနော ဖဏံ ဌပေတ္ဟာ သိနေရုနာ သဒ္ဓိံ အဘိနိပ္ပိဋ္ဌေသိ။ နာဂရာဇာ ဓူမာယိ၊ ထေရော "န တုယှံယေဝ သရီရေ ဓူမော အတ္ထိ၊ မယှမ္ပိ အတ္ထီ"တိ ဓူမာယိ။ နာဂရာဇဿ ဓူမော ထေရံ န ဗာဓတိ။ ထေရဿ ပန ဓူမော နာဂရာဇံ ဗာဓတိ။ တတော နာဂရာဇာ ပဇ္ဇလိ၊ ထေရောပိ "န တုယှံယေဝ သရီရေ အဂ္ဂိ အတ္ထိ၊ မယှမ္ပိ အတ္ထီ"တိ ပဇ္ဇလိ။ နာဂရာဇဿ တေဇော ထေရံ န ဗာဓတိ၊ ထေရဿ ပန တေဇော နာဂ-ရာဇံ ဗာဓတိ။ နာဂရာဇာ "အယံ မံ သိနေရုနာ အဘိနိပ္ပိဋ္ဌေတ္ဟာ ဓူမာယတိ

စေဝ ပဇ္ဇလတိ စာ”တိ စိန္တေတွာ “ဘော တုဝံ ကောသီ”တိ ပဋိပုစ္ဆိ။ အဟံ ခေါ နန္ဒ မောဂ္ဂလာနောတိ။ ဘန္တေ အတ္တနော ဘိက္ခုဘာဝေန တိဋ္ဌာဟီတိ။

ထေရော တံ အတ္တဘာဝံ ဝိဇဟိတွာ တဿ ဒက္ခိဏကဏ္ဏသောတေန ပဝိသိတွာ ဝါမကဏ္ဏသောတေန နိက္ခမိ၊ ဝါမကဏ္ဏသောတေန ပဝိသိတွာ ဒက္ခိဏကဏ္ဏသောတေန နိက္ခမိ။ တထာ ဒက္ခိဏနာသသောတေန ပဝိသိတွာ ဝါမနာသသောတေန နိက္ခမိ၊ ဝါမနာသသောတေန ပဝိသိတွာ ဒက္ခိဏနာသသောတေန နိက္ခမိ။ တတော နာဂရာဇာ မုခံ ဝိဝရိ။ ထေရော မုခေန ပဝိသိတွာ အန္တောကုစ္ဆိယံ ပါဒီနေန စ ပစ္ဆိမေန စ စင်္ကမတိ။ ဘဂဝါ “မောဂ္ဂလာန မနသိကရောဟိ မဟိဒ္ဓိကော နာဂေါ”တိ အာဟ။ ထေရော “မယှံ ခေါ ဘန္တေ စတ္တာရော ဇဋိပါဒါ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ယာနီကတာ ဝတ္ထုကတာ အနုဋ္ဌိတာ ပရိစိတာ သုသမာရဒ္ဓါ၊ တိဋ္ဌတု ဘန္တေ နန္ဒောပနန္ဒော၊ အဟံ နန္ဒောပနန္ဒသဒိသာနံ နာဂရာဇာနံ သတမ္ပိ သဟဿမ္ပိ သတသဟဿမ္ပိ ဒမေယျ”န္တိ အာဟ။

နာဂရာဇာ စိန္တေသိ “ပဝိသန္တော တာဝ မေ နန ဒိဋ္ဌော၊ နိက္ခမနကာလေ ဒါနိ နံ ဒါဋ္ဌာန္တရေ ပက္ခိပိတွာ သဒ္ဓိဒိသာမိ”တိ စိန္တေတွာ “နိက္ခမထ ဘန္တေ၊ မာ မံ အန္တောကုစ္ဆိယံ အပရာပရံ စင်္ကမန္တော ဗာဓယိတ္ထာ”တိ အာဟ။ ထေရော နိက္ခမိတွာ ဗဟိ အဋ္ဌာသိ။ နာဂရာဇာ “အယံ သော”တိ ဒိသွာ နာသဝါတံ ဝိဿဇ္ဇိ။ ထေရော စတုတ္ထဇ္ဈာနံ သမာပဇ္ဇိ၊ လောမကူပမ္ပိဿ ဝါတော စာလေတုံ နာသက္ခိ။ “အဝသေသာ ဘိက္ခူ ကိရ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ သဗ္ဗပါဋိဟာရိယာနိ ကာတုံ သက္ကုဏေယျုံ၊ ဇ္ဈမံ ပန ဌာနံ ပတ္တာ ဧဝံ ခိပ္ပနိသန္တိနော ဟုတ္ဝာ သမာပဇ္ဇိတုံ နာသက္ခိဿန္တိ”တိ နေသံ ဘဂဝါ နာဂရာဇဒမနံ နာနုဇာနိ။

နာဂရာဇာ “အဟံ ဇ္ဈမယိဿံ သမဏဿ နာသဝါတေန လောမကူပမ္ပိ စာလေတုံ နာသက္ခိ”ံ၊ မဟိဒ္ဓိကော သော သမဏော”တိ စိန္တေသိ၊ ထေရော အတ္တဘာဝံ ဝိဇဟိတွာ သုပဏ္ဏရူပံ နိမ္မိနိတွာ သုပဏ္ဏဝါတံ ဒဿေန္တော နာဂရာဇာနံ အနုဗန္ဓိ၊ နာဂရာဇာ တံ အတ္တဘာဝံ ဝိဇဟိတွာ မာဏဝကဝဏ္ဏံ အဘိနိမ္မိနိတွာ “ဘန္တေ တုမ္ဟာကံ သရဏံ ဂစ္ဆာမီ”တိ ဝဒန္တော ထေရဿ ပါဒေ ဝန္ဒိ၊ ထေရော “သတ္ထာ နန္ဒ အာဂတော၊ ဟေ တွံ, ဂမိဿာမာ”တိ နာဂရာဇာနံ ဒမေတွာ နိဗ္ဗိသံ ကတွာ ဂဟေတွာ

၁-တွံ (သီ)

ဘဂဝတော သန္တိကံ အဂမာသိ။ နာဂရာဇာ ဘဂဝန္တံ ဝန္ဒိတ္ဝာ "ဘန္တေ တုမ္ဟာကံ သရဏံ ဂစ္ဆာမီ"တိ အာဟ။ ဘဂဝါ "သုဒ္ဒိ ဟောဟိ နာဂရာဇာ"တိ ဝတ္ဝာ ဘိက္ခုသံဃပရိဝုတော အနာထပိဏ္ဍိကဿ နိဝေသနံ အဂမာသိ။

အနာထပိဏ္ဍိကော "ကိံ ဘန္တေ အတိဒိဝါ အာဂတတ္ထာ"တိ အာဟ။ မောဂ္ဂလ္လာနဿ စ နန္ဒောပနန္ဒဿ စ သင်္ဂါမော အဟောသိတိ။ ကဿ ပန ဘန္တေ ဇယော၊ ကဿ ပရာဇယောတိ။ မောဂ္ဂလ္လာနဿ ဇယော၊ နန္ဒဿ ပရာဇယောတိ။ အနာထပိဏ္ဍိကော "အဓိဝါသေတု မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ သတ္တာဟံ ကေပဋိပါဋိယာ ဘတ္တံ၊ သတ္တာဟံ ထေရဿ သင်္ဃာရံ ကရိဿာမီ"တိ ဝတ္ဝာ သတ္တာဟံ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခါနံ ပဉ္စန္နံ ဘိက္ခုသတာနံ မဟာသင်္ဃာရံ အကာသိ။ တေန ဝုတ္တံ "နန္ဒောပနန္ဒဒမနေန ဒိပေတမ္ဗော"တိ။

ယော ဇေတမဘိဇာနာတီတိ ဇေတံ ယထာဝုတ္တံ ဝိမောက္ခံ ဖုသနကရဏဝသေန ဇာနာတိ။

န ဝေ အဂ္ဂိ စေတယတိ၊ ဘဟံ ဗာလံ ဥဟာမီတိ ဧဝံ နာဂ္ဂိ အဘိသံစေတေတိ၊ နာပိ ဥဟနာယ ပယောဂံ ပရက္ကမံ ကရောတိ၊ ဗာလော ဧဝ ပန "အယံ မန္ဒာဂတိ"တိ အနိဇ္ဈတ္တံ ဝိယ ဇလိတံ အဂ္ဂိံ အာသဇ္ဇ နံ ပဋိယတိ၊ ဧဝမေဝ မာရ နံ မယံ ဥဟိတုကာမာ ဗာဓေတုကာမာ[၂]၊ တွညေဝ ပန တထာ အာဂမနာဒိအတ္ထေန တထာဂတံ အဂ္ဂိခန္ဓသဒိသံ အရိယသာဝကံ အာသဇ္ဇ အတ္တာနံ ဥဟိဿသိ၊ ဥဟဒုက္ခတော န မုဉ္စိဿသိ။

အပုညံ ပသဒီတိ အပုညံ ပဋိလဘတိ။ **န မေ ပါပံ ဝိပစ္စတီ**တိ မမ ပါပံ န ဝိပစ္စတိ၊ ကိံ နု မာရ ဧဝံ မညသိ နယိဒမတ္ထိ[၃]။

ကရောတော ဟေ စိယတေ ပါပန္တိ ကံသေန ကရောန္တသ္သ တေ ပါပံ စိရရတ္တာယ စိရကာလံ အနတ္ထာယ ဒုက္ခာယ ဥပစိယတိ။ **မာရ နိဗ္ဗိန္ဒ ဗုဒ္ဓမှာတိ** စတုသစ္စဗုဒ္ဓတော ဗုဒ္ဓသာဝကတော နိဗ္ဗိန္ဒ နိဗ္ဗိဇ္ဇ ပရတော ကမ္မံ[၄]။ **အာသံ မာကာသိ ဘိက္ခု သုတိ** "ဘိက္ခု။ ဝိရောဓေမိ ဝိဟေသေမိ"တိ ဧတံ အာသံ မာကာသိ။

ဇုတီတိ ဧဝံ။ **မာရံ အတဇ္ဇေသီ**တိ "မာရ နိဗ္ဗိန္ဒ။ပ။ ဘိက္ခုသု"တိ အာယဿ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော။ **ဘေသကဠာဝနေ**တိ ဧဝံနာမကေ အရညေ။

၁-ဧဝ နာမ (သီ)
၂-( ) နတ္ထိ (သီ)
၃-မာရ မံ ဒဟိတုကာမော ဗာဓေတုကာမော (သီ)
၄-နိဗ္ဗိဇ္ဇ ပရတော ကမ္မမာဟ (သီ)

တတောတိ တဇ္ဇနဟေတု။ **သော ဒုမ္မနော ယက္ခော**တိ သော မာရော ဒေါမနဿိကော ဟုတ္ဝာ တတ္ထေဝ တသ္မိံယေဝ ဌာနေ အန္တရဓာယိ၊ အဒဿနံ အဂမာသိ။ အယဉ္စ ဂါထာ ဓမ္မသင်္ဂါယနကာလေ ဌပိတာ။ ယံ ပနေတ္ထ အန္တရန္တရာ အတ္ထတော နဝိဘတ္တံ၊ တံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယတ္တာ ဥတ္တာနမေဝ။

ဧဝမယံ မဟာထေရော မာရံ တဇ္ဇေတ္ဝာ ဒေဝစာရိကာနုရကစာရိကာ-ဒိဝသေန အညေဟိ သာဝကေဟိ အသာဓာရဏံ သတ္တ॥ပကာရံ[1] ကတ္ဝာ အာယုပရိယောသာနေ ပရိနိဗ္ဗာယိ၊ ပရိနိဗ္ဗာယန္တော စ အနောမဒဿိသ္သ ဘဂဝတော ပါဒမူလေ ပဏိဓာနံ ကတ္ဝာ တတော ပဋ္ဌာယ တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဥဋ္ဌာရာနိ ပုညာနိ ကတ္ဝာ သာဝကပါရမိယာ မတ္ထကေ ဌိတော ပိ အန္တရာ ကတသ္သ ပါပကမ္မသ္သ ဝသေန ဥဋ္ဌိတာယ ကမ္မပိလောတိကာယ တိတ္ထိယေဟိ ဥယျောဇိတေဟိ စောရေဟိ ဗာဓိတော အနပ္ပကံ သရီရဒုက္ခံ ကတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိ။ တေန ဝုတ္တံ **အပဒါနေ**[2]—

“အနောမဒဿီ ဘဂဝါ၊ လောကဇေဋ္ဌော နရာသဘော။
ဝိဟာသိ ဟိမဝန္တမ္ဟိ၊ ဒေဝသံဃပုရက္ခတော။

ဘဂဝါ တတော ဩတရိတ္ဝာ၊ ဝိစရိ စာရိကံ ဇိနော။
သတ္တကာယံ အနုဂ္ဂဏ္ဟန္တော၊ ဗာရာဏသိံ ဥပါဂမိ။

ဒိဏ္ဏာသဝသဟဿေဟိ၊ ပရိဝုတော လောကနာယကော။
ဩဘာသေန္တော ဒိသာ သဗ္ဗာ၊ ဝိရောစိတ္ထ မဟာမုနိ။

တဒါဟံ ဂဟပတိ ဟုတ္ဝာ၊ သရဒေန မဟိဒ္ဓိနာ။
ဥယျောဇိတော သဟာယေန၊ သတ္ထာရံ ဥပသင်္ကမိံ။

ဥပသင်္ကမိတ္ဝာန သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ နိမန္တေတ္ဝာ တထာဂတံ။
အတ္တနော ဘဝနံ နေသိ၊ မာနယန္တော မဟာမုနိ[3]။

ဥပဋ္ဌိတံ့ မဟာဝီရံ၊ ဒေဝဒေဝံ နရာသဘံ။
သဘိက္ခုသံဃံ တပ္ပေမိ၊ အန္နပါနေနဟံ တဒါ။

၁-သတ္ထု॥ပကာရံ (သီ)　　၂-ခု ၃-၃၄-ပိဋ္ဌာဒီသု။
၃-ဒုတိယဂါထာတော ယာဝ စတုတ္ထဂါထာ၊ တာဝ ဂါထာနံ ပါဠိယာ ဝိသမတာ ဒိဿတိ၊
　အတ္ထုပ္ပတ္တိယာ ပန သံသန္ဒတိယေဝ။

အနုမောဒိ မဟာဝီရော၊ သယမ္ဘူ အဂ္ဂပုဂ္ဂလော။
ဘိက္ခုသံဃေ နိသီဒိတ္ဝာ၊ ဣမာ ဂါထာ အဘာသထ။

ယံ သော သံဃမပူဇေသိ၊ ဗုဒ္ဓဥ္ဇ လောကံနာယကံ။
တေန စိတ္တပ္ပသာဒေန၊ ဒေဝလောကံ ဂမိဿတိ။

သတ္တသတ္တတိက္ခတ္တုဥ္ဇ၊ ဒေဝရဇ္ဇံ ကရိဿတိ။
ပထဗျာ ရဇ္ဇံ အဋ္ဌသတံ၊ ဝသုဓံ အာဝသိဿတိ။

ပဥ္ဇပညာသက္ခတ္တုဥ္ဇ၊ စက္ကဝတ္တီ ဘဝိဿတိ။
ဘောဂါ အသင်္ခိယာ တဿ၊ ဥပ္ပဇ္ဇိဿန္တိ တာဝဒေ။

အပရိမေယျေ ဣတော ကပ္ပေ၊ သြက္ကာကကုလသမ္ဘဝေါ။
ဂေါတမော နာမ ဂေါတ္တေန၊ သတ္ထာ လောကေ ဘဝိဿတိ။

နိရယာ သော စဝိတ္ဝာန၊ မနုဿတ္တံ ဂမိဿတိ။
ကောလိတော နာမ နာမေန၊ ဗြဟ္မဗန္ဓု ဘဝိဿတိ။

သော ပစ္ဆာ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာန၊ ကုသလမူလေန စောဒိတော။
ဂေါတမဿ ဘဂဝတော၊ ဒုတိယော ဟေဿတိ သာဝကော။

အာရဒ္ဓဝီရိယော ပဟိတတ္တော၊ ဣဒ္ဓိယာ ပါရမိံ ဂတော။
သဗ္ဗာသဝေ ပရိညာယ၊ နိဗ္ဗာယိဿတိ'နာသဝေါ။

ပါပမိတ္တောပနိဿာယ၊ ကာမရာဂဝသံ ဂတော။
မာတရံ ပိတရဥ္ဇာပိ၊ ဃာတယိံ ဒုဋ္ဌမာနသော။

ယံ ယံ ယောနု'ပပဇ္ဇာမိ၊ နိရယံ အထ မာနုသံ။
ပါပကမ္မသမဂိတာ၊ ဘိန္နသီသော မရာမဟံ။

ဣဒံ ပစ္ဆိမကံ မယှံ၊ စရိမော ဝတ္တတေ ဘဝေါ။
ဣဓာပိ ဧဒိသော မယှံ၊ မရဏကာလေ ဘဝိဿတိ။

ပဝိဝေကမနုယုတ္တော၊ သမာဓိဘာဝနာရတော။
သဗ္ဗာသဝေ ပရိညာယ၊ ဝိဟရာမိ အနာသဝေါ။

ဓရဏိမ္ပိ သုဂမ္ဘီရံ၊ ဗဟလံ ဒုပ္ပဓံသိယံ။
ဝါမဂုဋ္ဌေန ခေါဘေယျံ၊ ဣဒ္ဓိယာ ပါရမိံ ဂတော။

အသ္မိမာနံ န ပဿာမိ၊ မာနော မယှံ န ဝိဇ္ဇတိ။
သာမဏေရေ ဥပါဒါယ၊ ဂရုစိတ္တံ ကရောမဟံ။

အပရိမေယျေ ဇုတော ကပ္ပေ၊ ယံ ကမ္မမဘိနိဟရိံ။
တာဟံ ဘူမိမနုပ္ပတ္တော၊ ပတ္တောမှိ အာသဝက္ခယံ။

ပဋိသမ္ဘိဒါ စတသ္သော်ာ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓသ်ာ သာသန”န္တိ။

မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သဋ္ဌိနိပါတဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂၁–မဟာနိပါတ

၁–ဝဏ္ဏိသတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သတ္တတိနိပါတေ **နိက္ခန္တံ ဝတ မံ သန္တ**န္တိအာဒိကာ အာယသ္မတော ဝဏ္ဏိ-သတ္တေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယံ ကိရ ပဒုမုတ္တရဗုဒ္ဓကာလေ ဟံသဝတီ-နဂရေ မဟာဘောဂကုလေ နိဗ္ဗတ္တော ပုရိမနယေနေဝ ဝိဟာရံ ဂန္ဒာ ဓမ္မံ သုဏန္တော သတ္ထာရံ ဧကံ ဘိက္ခုံ ပဋိဘာနဝန္တာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေန္တံ ဒိသ္ဝာ သတ္ထု အဓိကာရကမ္မံ ကတ္ဝာ "အဟမ္ပိ အနာဂတေ ပဋိဘာနဝန္တာနံ အဂ္ဂေါ ဘဝေယျ"န္တိ ပတ္ထနံ ကတ္ဝာ သတ္ထာရာ ဗျာကတော ယာဝဇီဝံ ကုသလံ ကတ္ဝာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဇုမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ ဗြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ **ဝဏ္ဏိသော**တိ လဒ္ဓနာမော တယော ဗေဒေ ဥဂ္ဂဏ္ဟန္တော[၁] အာစရိယံ အာရာဓေတ္ဝာ ဆဝသီသမန္တံ နာမ သိက္ခိတ္ဝာ ဆဝသီသံ နခေန အာကော-ဋေတ္ဝာ "အယံ သတ္တော အသုကယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တော"တိ ဇာနာတိ။

ဗြာဟ္မဏာ "အယံ အမှာကံ ဇီဝိတမဂ္ဂေါ"တိ ဥတ္ဝာ ဝဏ္ဏိသံ ဂဟေတ္ဝာ ပဋိစ္ဆန္နယာနေ နိသီဒါပေတ္ဝာ ဂါမနိဂမရာဇဓာနိယော ဝိစရန္တိ။ ဝဏ္ဏိသောပိ တိဝဿမတ္ထကေ မတာနမ္ပိ သီသံ အာဟရာပေတ္ဝာ နခေန အာကောဋေတ္ဝာ "အယံ သတ္တော အသုကယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တော"တိ ဝတ္ဝာ မဟာဇနဿ ကခ်ဋ္ဌေဒနတ္ထံ တေ တေ ဇနေ အာဝါဟေတ္ဝာ[၂] အတ္တနော အတ္တနော ဂတိံ ကထာပေတိ။ တေန တသ္မိံ မဟာဇနော အဘိပ္ပသီဒတိ။ သော တံ နိဿာယ မဟာဇနဿ ဟတ္ထတော သတမ္ပိ သဟဿမ္ပိ လဘတီတိ။ ဗြာဟ္မဏာ ဝဏ္ဏိသ-မာဒါယ ယထာရုစိံ ဝိစရိတ္ဝာ ပုန သာဝတ္ထိံ အဂမံသု။ ဝဏ္ဏိသော သတ္ထု ဂုဏေ သုတ္ဝာ သတ္ထာရံ ဥပသက်မိတုကာမော အဟောသိ။ ဗြာဟ္မဏာ "သမဏော ဂေါတမော မာယာယ တံ အာဝဋ္ဌေဿတီ"တိ ပဋိက္ခိပိံသု။ ဝဏ္ဏိသော တေသံ ဝစနံ အနာဒိယိတ္ဝာ သတ္ထု သန္တိကံ ဂန္ဒာ မဓုရပဋိသန္ထာရံ ကတ္ဝာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။

တံ သတ္ထာ ပုစ္ဆိ "ဝဏ္ဏိသ ကိဋ္ဌိ သိပ္ပံ ဇာနာသီ"တိ။ အာမ ဘော ဂေါတမ ဆဝသီသမန္တံ နာမ ဇာနာမိ၊ တေန တိဝဿမတ္ထကေ မတာနမ္ပိ သီသံ နခေန အာကောဋေတ္ဝာ နိဗ္ဗတ္တဋ္ဌာနံ ဇာနာမီတိ။ သတ္ထာ တဿ ဧကံ နိရယေ

၁-ဥဂဏ္ဟိ၊ တတော (သမ္မတ္ထ) ၂-တံ တံ ဇနံ အာဝိသာပေတ္ဝာ (သီ)

နိဗ္ဗတ္တဿ သီသံ ဒဿေသိ၊ ဧကံ မနုဿေသု၊ ဧကံ ဒေဝေသု၊ ဧကံ ပရိနိဗ္ဗုတဿ သီသံ ဒဿေသိ။ သော ပဌမံ သီသံ အာကောဋ္ဌေတ္ဝာ "ဘော ဂေါတမ အယံ သတ္တော နိရယေ နိဗ္ဗတ္တော"တိ အာဟ။ သာဓု ဝင်္ဂီသ သုဋ္ဌု တယာ ဒိဋ္ဌံ၊ "အယံ သတ္တော ကုဟိံ နိဗ္ဗတ္တော"တိ ပုစ္ဆိ။ မနုဿလောကေတိ။ အယံ ကုဟိန္တိ။ ဒေဝလောကေတိ တိဏ္ဏန္ဒမ္ပိ နိဗ္ဗတ္တဋ္ဌာနံ ကထေသိ။ ပရိနိဗ္ဗုတဿ ပန သီသံ နခေန အာကောဋ္ဌေန္တော နေဝ အန္တံ ၁ န ကောဋ္ဌိံ ပဿိ။ အထ နံ သတ္ထာ "န သက္ကောသိ ဝင်္ဂီသာ"တိ ပုစ္ဆိ။ "ဥပပရိက္ခာမိ တာဝါ"တိ ပုနပ္ပုနံ ပရိဝတ္တေတ္ဝာ အာကောဋ္ဌေန္တောပိ ဗာဟိရကမန္တေန ခီဏာသဝဿ ဂတိံ ကထံ ဇာနိဿတိ၊ အထဿ မတ္ထကတော သေဒေါ မုစ္စိ။ သော လဇ္ဇိတ္ဝာ တုဏ္ဍီ-ဘူတော အဋ္ဌာသိ။ အထ နံ သတ္ထာ "ကိလမသိ ဝင်္ဂီသာ"တိ အာဟ။ အာမ ဘော ဂေါတမ, ဣမဿ ဥပ္ပန္ဒဋ္ဌာနံ ဇာနိတုံ န သက္ကောမိ၊ သစေ တုမှေ ဇာနာထ၊ ကထေထာတိ။ ဝင်္ဂီသ "အဟံ ဧတမ္ပိ ဇာနာမိ၊ ဣတော ဥတ္တရိတရမ္ပိ ဇာနာမီ"တိ ဝတ္ဝာ—

"စုတိံ ယော ဝေဒိ သတ္တာနံ၊ ဥပပတ္တိဉ္ဇ သဗ္ဗသော။
အသတ္တံ သုဂတံ ဗုဒ္ဓံ၊ တမဟံ ဗြူမိ ဗြာဟ္မဏံ။

ယဿ ဂတိံ န ဇာနန္တိ၊ ဒေဝါ ဂန္ဓဗ္ဗမာနုသာ။
ခီဏာသဝံ အရဟန္တံ၊ တမဟံ ဗြူမိ ဗြာဟ္မဏ"န္တိ ၂—

ဣမာ ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ။ ဝင်္ဂီသော "တေန ဟိ ဘော ဂေါတမ တံ ဝိဇ္ဇံ မေ ဒေထာ"တိ အပစိတိံ ဒဿေတ္ဝာ သတ္ထု သန္တိကေ နိသီဒိ။ သတ္ထာ "အမှေဟိ သမာနလိင်္ဂဿ ဒေမာ"တိ အာဟ။ ဝင်္ဂီသော "ယံကိဉ္ဇိ ကတ္ဝာ မယာ ဣမံ မန္တံ ဂဟေတုံ ဝဋ္ဌတီ"တိ ဗြာဟ္မဏေ အာဟ "တုမှေ မယိ ပဗ္ဗဇန္တေ မာ စိန္တယိတ္ထ၊ အဟံ မန္တံ ဥဂ္ဂဏ္ဍိတ္ဝာ သကလဇမ္ဗုဒီပေ ဇေဋ္ဌကော ဘဝိဿာမိ၊ တုမှာကမ္ပိ တေန ဘဒ္ဒကမေဝ ဘဝိဿတီ"တိ မန္တတ္ထာယ သတ္ထုသန္တိကံ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ယာစိ။ တဒါ စ ထေရော နိဂြောဓကပ္ပေါ ဘဂဝတော သန္တိကေ ဌိတော ဟောတိ၊ တံ ဘဂဝါ အာဏာပေသိ "နိဂြောဓကပ္ပ ဣမံ ပဗ္ဗာဇေဟီ"တိ။ သော သတ္ထု အာဏာယ တံ ပဗ္ဗာဇေသိ။ အထဿ သတ္ထာ "မန္တပရိဝါရံ တာဝ ဥဂ္ဂဏ္ဍာဟီ"တိ ဒွတ္တိံသာကာရကမ္မဋ္ဌာနံ ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာနဉ္ဇ အာစိက္ခိ။ သော ဒွတ္တိံသာကာရံ သဇ္ဈာယန္တောဝ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေသိ။ ဗြာဟ္မဏာ ဝင်္ဂီသံ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ "ကိံ ဘော ဝင်္ဂီသ သမဏဿ ဂေါတမဿ သန္တိကေ သိပ္ပံ

၁-အာဒိံ (သီ) ၂-ခု ၁-၇၃-၃၇၈-ပိဋ္ဌေသု။

သိက္ခိတ"န္တိ ပုစ္ဆိ ံသု။ ကိ ံ သိပ္ပသိက္ခနေန၊ ဂစ္ဆထ တုမ္ဟေ၊ နမယ့ံ တုမ္ဟေဟိ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စန္တိ။ ဗြာဟ္မဏာ "တွမ္ပိ ဒါနိ သမဏသ ဂေါတမသ ဝသံ အာပန္နော၊ မာယာယ အာဝဋ္ဋိတော၊ ကိ ံ မယံ တဝ သန္တိကေ ကရိသာမာ"တိ[၁] အာဂတ-မဂ္ဂေနေဝ ပက္ကမိ ံသု။ ဝဏ္ဏိသတ္ထေရော ဝိပဿနံ ဝဇ္ဇေတွာ အရဟတ္တံ သစ္ဆာ-ကာသိ။ တေန ဝုတ္တံ **အပဒါနေ**[၂]—

"ပဒုမုတ္တရော နာမ ဇိနော၊ သဗ္ဗဓမ္မေသု စက္ခုမာ။
ဣတော သတသဟဿမ္ဟိ၊ ကပ္ပေ ဥပ္ပဇ္ဇိ နာယကော။

ယထာပိ သာဂရေ ဦမိ၊ ဂဂနေ ဝိယ တာရကာ။
ဧဝံ ပါဝစနံ တဿ၊ အရဟန္တေဟိ စိတ္တိတံ။

သဒေဝါသုရနာဂေဟိ၊ မနုဇေဟိ ပုရက္ခတော။
သမဏဗြာဟ္မဏာကိဏ္ဏေ၊ ဇနမဇ္ဈေ ဇိနုတ္တမော။

ပဘာဟိ အနုရဉ္ဇန္တော၊ လောကေ လောကန္တဂူ ဇိနော။
ဝစနေန ဝိဗောဓေန္တော၊ ဝေနေယျပဒုမာနိ သော။

ဝေသာရဇ္ဇေဟိ သမ္ပန္နော၊ စတူဟိ ပုရိသုတ္တမော။
ပဟီနဘယသာရဇ္ဇော၊ ခေမပ္ပတ္တော ဝိသာရဒေါ။

အာသဘံ ပဝရံ ဌာနံ၊ ဗုဒ္ဓဘူမိဉ္ဇ ကေဝလံ။
ပဋိဇာနာတိ လောကဂ္ဂေါ၊ နတ္ထိ သဉ္ဇောဒကော ကွစိ။

သီဟနာဒမသမ္ဘီတံ၊ နဒတော တဿ တာဒိနော။
ဒေဝေါ နရော ဝါ ဗြဟ္မာ ဝါ၊ ပဋိဝတ္တာ နဝိဇ္ဇတိ။

ဒေသေန္တော ပဝရံ ဓမ္မံ၊ သန္တာရေန္တော သဒေဝကံ။
ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တေတိ၊ ပရိသာသု ဝိသာရဒေါ။

ပဋိဘာနဝတံ အဂ္ဂံ၊ သာဝကံ သာဓုသမ္မတံ။
ဂုဏံ ဗဟုံ ပကိတ္တေတွာ၊ ဧတဒဂ္ဂေ ဌပေသိ တံ။

တဒါဟံ ဟံသဝတိယံ၊ ဗြာဟ္မဏော သာဓုသမ္မတော။
သဗ္ဗဝေဒဝိဒူ ဇာတော၊ ဝါဂီသော ဝါဒိသူဒနော။

ဥပေစ္စ တံ မဟာဝီရံ၊ သုတ္ဘာဟံ ဓမ္မဒေသနံ။
ပီတိဝရံ ပဋိလဘိ ံ၊ သာဝကဿ ဂုဏေ ရတော။

၁-စရိသာမာတိ (သီ) ၂-ခု ၄-၁၅၀-ပိဋ္ဌာဒီသု။

နိမန္တေတွာဝ သုဂတံ၊ သသံဃံ လောကနန္ဒနံ။
သတ္တာဟံ ဘောဇယိတွာဟံ၊ ဒုဿေဟစ္ဆာဒယိ တဒါ။

နိပစ္စ သိရသာ ပါဒေ၊ ကတောကာသော ကတဥ္ဇလီ။
ဧကမန္တံ ဌိတော ဟဋ္ဌော၊ သန္ထဝိ ဇိနမုတ္တမံ။

နမော တေ ဝါဒိမဒ္ဒန၊ နမော တေ ဗ္ဗသိသတ္တမ။
နမော တေ သဗ္ဗလောကဂ္ဂ၊ နမော တေ အဘယံ ကရ။

နမော တေ မာရမထန၊ နမော တေ ဒိဋ္ဌိသူဒန။
နမော တေ သန္တိသုခဒ၊ နမော တေ သရဏံ ကရ။

အနာထာနံ ဘဝံ နာထော၊ ဘီတာနံ အဘယပ္ပဒေါ။
ဝိဿာမဘူမိ သန္တာနံ၊ သရဏံ သရဏေသိနံ။

ဧဝမာဒီဟိ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ သန္ထဝိတ္ဝာ မဟာဂုဏံ။
အဝေါစံ ဝါဒိသူဒဿ၊ ဂတိ ပပ္ပေါမိ ဘိက္ခုနော။

တဒါ အဝေါစ ဘဂဝါ၊ အနန္တပဋိဘာနဝါ။
ယော သော ဗုဒ္ဓံ အဘောဇေသိ၊ သတ္တာဟံ သဟသာဝကံ။

ဂုဏဥ္ဇ မေ ပကိတ္တေသိ၊ ပသန္နော သေဟိ ပါဏိဘိ။
ဧသော ပတ္ထယတေ ဌာနံ၊ ဝါဒိသူဒဿ ဘိက္ခုနော။

အနာဂတမှိ အဒ္ဓါနေ၊ လစ္ဆသေ တံ မနောရထံ။
ဒေဝမာနုသသမ္ပတ္တိ၊ အနုဘောတ္ဝာ အနပ္ပကံ။

သတသဟဿိတော ကပ္ပေ၊ ဩက္ကာကကုလသမ္ဘဝေါ။
ဂေါတမော နာမ ဂေါတ္တေန၊ သတ္ထာ လောကေ ဘဝိဿတိ။

တဿ ဓမ္မေသု ဒါယာဒေါ၊ ဩရသော ဓမ္မနိမ္မိတော။
ဝဏ္ဏိသော နာမ နာမေန၊ ဟေဿတိ သတ္ထု သာဝကော။

တံ သုတ္ဝာ မုဒိတော ဟုတ္ဝာ၊ ယာဝဇီဝံ တဒါ ဇိနံ။
ပစ္စယေဟိ ဥပဋ္ဌာသိ၊ မေတ္တစိတ္တော တထာဂတံ။

တေန ကမ္မေန သုကတေန၊ စေတနာပဏိဓိဟိ စ။
ဇဟိတ္ဝာ မာနုသံ ဒေဟံ၊ တုသိတံ အဂမာသဟံ။

ပစ္ဆိမေ စ ဘဝေ ဒါနိ၊ ဇာတော ဝိပ္ပကုလေ အဟံ။
ပစ္စာဇာတော ယဒါ အာသိ်ံ၊ ဇာတိယာ သတ္တဝဿိကော။

သမ္ဗဝေဒိဒ္ဓ ဇာတော၊ ဝါဒသတ္ထဝိသာရဒေါ။
ဝါဒိဿရော စိတ္တကထိ၊ ပရဝါဒပမဒ္ဒနော။

ဝဂ်ေ ဇာတောတိ ဝဂ်ီသော၊ ဝစနေ ဇ္ဈသရောတိ ဝါ။
ဝဂ်ီသော ဇ္ဈတိ မေ နာမံ၊ အဘဝိ လောကသမ္မတံ။

ယဒါဟံ ဝိညုတံ ပတ္တော၊ ဌိတော ပဌမယောဗ္ဗနေ။
တဒါ ရာဇဂဟေ ရမ္မေ၊ သာရိပုတ္တမဟဒ္ဒသံ။

ဝိဇ္ဇာယ ဝိစရဏံ် တံ၊ ပတ္တပါဏိ်ံ သုသံဝုတံ။
အလောလက္ခိ်ံ မိတဘာဏိ်ံ၊ ယုဂမတ္တံ် နိဒက္ခိတံ။

တံ ဒိသွာ ဝိမ္ဟိတော ဟုတွာ၊ အဝေါစံ မမနုဇ္ဇဝံ။
ကဏိကာရံဝ နိစိတံ၊ စိတ္တံ ဂါထာပဒံ အဟံ။

အာစိက္ခိ သော မေ သတ္ထာရံ၊ သမ္မုခ်ံ လောကနာယကံ။
တဒါ သော ပဇ္ဇိတော ဝိရော၊ ဥတ္တရိ်ံ သမဝေါစ မေ။

ဝိရာဂသံဟိတံ ဝါကျံ၊ ကတွာ ဒုဒ္ဒသမုတ္တမံ။
ဝိစိတ္တာပဋိဘာနေဟိ၊ တောသိတော တေန တာဒိနာ။

နိပစ္စ သိရသာ ပါဒေ၊ ပဗ္ဗာဇေဟိတိ မံ ဗြဝိ။
တတော မံ သ မဟာပညော၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌမုပါနယိ။

နိပစ္စ သိရသာ ပါဒေ၊ နိသိဒိ်ံ သတ္ထု သန္တိကေ။
မမာဟ ဝဒတံ သေဋ္ဌော၊ ကစ္စိ ဝဂ်ီသ ဇာနာသိ။

ကိဉ္စိ သိပ္ပန္တိ တဿာဟံ၊ ဇာနာမိတိ စ အဗြဝိ်ံ။
မတသိသံ ဝနဉ္ဆုခ်ံ၊ အဝိ ဗာရသဝဿိကံ။
တဝ ဝိဇ္ဇာဝိသေသေန၊ သစေ သက္ကောသိ ဝါစယ။

အာမောတိ မေ ပဋိညာတော၊ တိဏ္ဏိ သိသာနိ ဒဿယိ။
နိရယနရဒေဝေသု၊ ဥပပန္နေ အဝါစယိ်ံ။

တဒါ ခိဏာသဝဝေဿဝ၊ သိသံ ဒဿေသိ နာယကော။
တတောဟံ ဝိဟတာရဇ္ဇော၊ ပဗ္ဗဇ်ံ သမယာစိသံ။

ပဗ္ဗဇိတ္ဘာန သုဂတံ၊ သန္ဆဝါမိ တဟိံ တဟိံ။
တတော မံ ကဗ္ဗဝိတ္တောသိ၊ ဥဇ္ဈာယန္တိဟ ဘိက္ခဝေါ။

တတော ဝိမံသနတ္ထံ မေ၊ အာဟ ဗုဒ္ဓေါ ဝိနာယကော။
တက္ကိကာ ပနိမာ ဂါထာ၊ ဌာနသော ပဋိဘန္တိ တံ။

န ကဗ္ဗဝိတ္တောဟံ ဝိရ၊ ဌာနသော ပဋိဘန္တိ မံ။
တေန ဟိ ဒါနိ ဝဂ်ီသ၊ ဌာနသော သန္ဆဝါဟိ မံ။

တဒါဟံ သန္ဆဝိံ ဝိရံ၊ ဂါထာဟိ ဗ္ဗသိသတ္တမံ။
ဌာနသော မေ တဒါ တုဋ္ဌော၊ ဇိနော အဂ္ဂေ ဌပေသိ မံ။

ပဋိဘာနေန စိတ္တေန၊ အညေသမတိမညဟံ။
ပေသလေ တေန သံဝိဂ္ဂေါ၊ အရဟတ္တမပါပုဏိံ။

ပဋိဘာနဝတံ အဂ္ဂေါ၊ အညော ကောစိ န ဝိဇ္ဇတိ။
ယထာယံ ဘိက္ခု ဝဂ်ီသော၊ ဧဝံ ဓာရေထ ဘိက္ခဝေါ။

သတသဟဿေ ကတံ ကမ္မံ၊ ဖလံ ဒဿေသိ မေ ဗ္ဗဓ။
သုမုတ္တော သရဝေဂေါဝ၊ ကိလေသေ ဈာပယိံ မမ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယ္ဟံ၊ ဘဝါ သဗ္ဗေ သမူဟတာ။
နာဂေါဝ ဗန္ဓနံ ဆေတ္ဝာ၊ ဝိဟရာမိ အနာသဝေါ။

သ္ဝာဂတံ ဝတ မေ အာသိ၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿ သန္တိကေ။
တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ။

ပဋိသမ္ဘိဒါ စတဿော၊ ဝိမောက္ခာပိ စ အဋ္ဌိမေ။
ဆဋ္ဌဘိညာ သစ္ဆိကတာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အရဟာ ပန ဟုတ္ဝာ ထေရော သတ္ထု သန္တိကံ ဂစ္ဆန္တော စက္ခုပထတော ပဋ္ဌာယ စန္ဒေန, သူရိယေန, အာကာသေန, မဟာသမုဒ္ဒေန, သိနေရုနာ ပဗ္ဗတ-ရာဇေန, သီဟေန မိဂရညာ, ဟတ္ထိနာဂေနာတိ တေန တေန သဒ္ဓိံ ဥပမေန္တော အနေကေဟိ ပဒသတေဟိ သတ္ထာရံ ဝဏ္ဏေန္တောဝ ဥပဂစ္ဆတိ၊ တေန တံ သတ္ထာ သံဃမဇ္ဈေ နိသိန္နော ပဋိဘာနဝန္တာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေသိ။ အထ ထေရေန အရဟတ္တပ္ပတ္တိတော ပုဗ္ဗေ စ ပစ္ဆာ စ တံ တံ စိတ္တံ အာဂမ္မ ဘာသိတာ, ထေရံ ဥဒ္ဒိဿ အာနန္ဒတ္ထေရာဒီဟိ ဘာသိတာ စ—

ထေရဂါထာ-ဋ္ဌ ၂-၃၃

၁၂၁၈။ နိက္ခန္ဓံ ဝတ မံ သန္တံ၊ အဂါရသ္မာ'နဂါရိယံ။
ဝိတက္ကာ ဥပဓဝဝန္တိ၊ ပဂဗ္ဘာ ကဏ္ဍတော ဇာမေ။

၁၂၁၉။ ဥဂ္ဂပုတ္တာ မဟိဿာသာ၊ သိက္ခိတာ ဒဠ္ဍဓမ္မိနော။
သမန္တာ ပရိကိရေယ္ယုံ၊ သဟာသံ အပလာယိနံ။

၁၂၂၀။ သစေပိ ဇွေကာ ဘိယျော၊ အာဂမိဿန္တိ ဇုတ္တိယော။
နေဝ မံ ဗျာဓယိဿန္တိ၊ ဓမ္မေ သမ္မိ ပတိဋ္ဌိတော။

၁၂၂၁။ သက္ခီ ဟိ မေ သုတံ ဧတံ၊ ဗုဒ္ဓဿာဒိစ္စဗန္ဓုနော။
နိဗ္ဗာနဂမနံ မဂ္ဂံ၊ တတ္ထ မေ နိရတော မနော။

၁၂၂၂။ ဧဝဥ္ဖေ မံ ဝိဟရန္တံ၊ ပါဝိမ ဥပဂစ္ဆသိ။
တထာ မစ္စု၊ ကရိဿာမိ၊ န မေ မဂ္ဂမ္မို ဒက္ခသိ။

၁၂၂၃။ အရတိဥ္စ ရတိဥ္စ ပဟာယ၊
သဗ္ဗသော ဂေဟသိတဥ္စ ဝိတက္ကံ။
ဝနထံ န ကရေယျ ကုဟိဉ္စိ၊
နိဗ္ဗနထော အဝနထော သ ဘိက္ခု။

၁၂၂၄။ ယမိဓ ပထဝိဥ္စ ဝေဟာသံ၊
ရူပဂတံ ဇဂတောဂဓံ ကိဉ္စိ။
ပရိဇိယတိ သဗ္ဗမနိစ္စံ၊
ဧဝံ သမေစ္စ စရန္တိ မုတတ္တာ။

၁၂၂၅။ ဥပဓိသု ဇနာ ဂဓိတာသေ၊
ဒိဋ္ဌသုတေ ပဋိဃေ စ မုတေ စ။
ထ္ဍေ ဝိနောဒယ ဆန္ဒမနေဇော၊
ယော ဟေဋ္ဌ န လိမ္ပတိ မုနိ တမာဟု။

၁၂၂၆။ အထ သဋ္ဌိသိတာ သဝိတက္ကာ၊
ပုထုဇ္ဇနတာယ အဓမ္မာ နိဝိဋ္ဌာ။
န စ ဝဂ္ဂဂတ'သဓ ကုဟိဉ္စိ၊
နော ပန ဒုဋ္ဌုလ္လဂါဟိ သ ဘိက္ခု။

၁၂၁၈။ နိက္ခန္တံ ဝတ မံ သန္တံ၊ အဂါရသ္မာ'နဂါရိယံ။
ဝိတက္ကာ ဥပဓာဝန္တိ၊ ပဂဗ္ဘာ ကဏ္ဍတော ဇူမေ။

၁၂၁၉။ ဥဂ္ဂပုတ္တာ မဟိဿာသာ၊ သိက္ခိတာ ဒဋ္ဌဓမ္မိနော။
သမန္တာ ပရိကိရေယျုံ၊ သဟဿံ အပလာယိနံ။

၁၂၂၀။ သစေပိ ဧတ္တကာ ဘိယျော၊ အာဂမိဿန္တိ ဇုတ္ထိယော။
နေဝ မံ ဗျာဓယိဿန္တိ၊ ဓမ္မေ သမ္ဖိ ပတိဋ္ဌိတော။

၁၂၂၁။ သက္ခီ ဟိ မေ သုတံ ဧတံ၊ ဗုဒ္ဓဿာဒိစ္စဗန္ဓုနော။
နိဗ္ဗာနဂမနံ မဂ္ဂံ၊ တတ္ထ မေ နိရတော မနော။

၁၂၂၂။ ဧဝဥ္ဇေ မံ ဝိဟရန္တံ၊ ပါပိမ ဥပဂစ္ဆသိ။
တထာ မစ္စု ကရိဿာမိ၊ နမေ မဂ္ဂမ္ပိ ဒက္ခသိ။

၁၂၂၃။ အရတိဥ္ဇ ရတိဥ္ဇ ပဟာယ၊
သဗ္ဗသော ဂေဟသိတဥ္ဇ ဝိတက္ကံ။
ဝနထံ နကရေယျ ကုဟိဥ္ဇိ၊
နိဗ္ဗနထော အဝနထော သ ဘိက္ခု။

၁၂၂၄။ ယမိဓ ပထဝိဥ္ဇ ဝေဟာသံ၊
ရူပဂတံ ဇဂတောဂဓံ ကိဥ္ဇိ။
ပရိဇီယတိ သဗ္ဗမနိစ္စံ၊
ဧဝံ သမေစ္စ စရန္တိ မုတတ္တာ။

၁၂၂၅။ ဥပဓီသု ဇနာ ဂဓိတာသေ၊
ဒိဋ္ဌသုတေ ပဋိဃေ စ မုတေ စ။
ဧတ္ထ ဝိနောဒယ ဆန္ဒမနေဇော၊
ယော ဟေတ္ထ နလိမ္ပတိ မုနိ တမာဟု။

၁၂၂၆။ အထ သဋ္ဌိသိတာ သဝိတက္ကာ၊
ပုထုဇ္ဇနတာယ အဓမ္မာ နိဝိဋ္ဌာ။
နစ ဝဂ္ဂဂတ'ဿ ကုဟိဥ္ဇိ၊
နောပန ဒုဋ္ဌုလ္လဂါဟီ သ ဘိက္ခု။

၁၂၃၆။ တမေဝ ဝါစံ ဘာသေယျ၊ ယာယ'ဣာနံ နဲ တာပယေ။
ပရေ စ နဲ ဝိဟိ'သေယျ၊ သာ ဝေ ဝါစာ သုဘာသိတာ။

၁၂၃၇။ ပိယဝါစမေဝ ဘာသေယျ၊ ယာ ဝါစာ ပဋိနန္ဒိတာ။
ယံ အနာဒါယ ပါပါနိ၊ ပရေသံ ဘာသတေ ပိယံ။

၁၂၃၈။ သစ္စံ ဝေ အမတာ ဝါစာ၊ ဧသ ဓမ္မော သနန္တနော။
သစ္စေ အတ္ထေ စ ဓမ္မေ စ၊ အာဟု သန္တော ပတိဋ္ဌိတာ။

၁၂၃၉။ ယံ ဗုဒ္ဓေါ ဘာသတိ ဝါစံ၊ ခေမံ နိဗ္ဗာနပတ္တိယာ။
ဒုက္ခဿန္တကိရိယာယ၊ သာ ဝေ ဝါစာနမုတ္တမာ။

၁၂၄၀။ ဂမ္ဘီရပညော မေဓာဝီ၊ မဂ္ဂါမဂ္ဂဿ ကောဝိဒေါ။
သာရိပုတ္တော မဟာပညော၊ ဓမ္မံ ဒေသေတိ ဘိက္ခုနံ။

၁၂၄၁။ သံခိတ္တေနပိ ဒေသေတိ၊ ဝိတ္ထာရေနပိ ဘာသတိ။
သာလိကာယိဝ[၁] နိဿ္ဿေါသော၊ ပဋိဘာနံ ဥဒိယျတိ[၂]။

၁၂၄၂။ တဿ တံ ဒေသယန္တဿ၊ သုဏန္တိ မဓုရံ ဂိရံ။
သရေန ရဇနီယေန၊ သဝနီယေန ဝဂ္ဂုနာ။
ဥဒဂ္ဂစိတ္တာ မုဒိတာ၊ သောတံ ဩဓေန္တိ ဘိက္ခဝေါ။

၁၂၄၃။ အဇ္ဇ ပန္နရသေ ဝိသုဒ္ဓိယာ၊ ဘိက္ခူ ပဉ္စသတာ သမာဂတာ။
သံယောဇနဗန္ဓနစ္ဆိဒါ၊ အနီဃာ ခီဏပုနဗ္ဘဝါ ဇုသီ။

၁၂၄၄။ စက္ကဝတ္တီ ယထာ ရာဇာ၊ အမစ္စပရိဝါရိတော။
သမန္တာ အနုပရိယေတိ၊ သာဂရန္တံ မဟိ' ဇုမံ။

၁၂၄၅။ ဧဝံ ဝိဇိတသင်္ဂါမံ၊ သတ္ထဝါဟံ အနုတ္တရံ။
သာဝကာ ပယိရုပါသန္တိ၊ တေဝိဇ္ဇာ မစ္စုဟာယိနော။

၁၂၄၆။ သဗ္ဗေ ဘဂဝတော ပုတ္တာ၊ ပလာပေတ္ထ နဲ ဝိဇ္ဇတိ။
တဏ္ဟာသလ္လဿ ဟန္တာရံ၊ ဝန္ဒေ အာဒိစ္စဗန္ဓုနံ။

၁၂၄၇။ ပရောသဟဿံ ဘိက္ခူနံ၊ သုဂတံ ပယိရုပါသတိ။
ဒေသေန္တံ ဝိရဇံ ဓမ္မံ၊ နိဗ္ဗာနံ အကုတောဘယံ။

၁-သာလိကာယေဝ (က) ၂-ဥဒီရယိ (သံ ၁-၁၉၁။)

၁၂၄၈။ သုဏာန္တိ ဓမ္မံ ဝိမလံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဒေသိတံ။
သောဘတိ ဝတ သမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ဘိက္ခုသံဃပုရက္ခတော။

၁၂၄၉။ နာဂနာမောသိ ဘဂဝါ၊ ဇလိနံ ဇလိသတ္တမော။
မဟာမေဃော၀ ဟုတ္ဝာန၊ သာဝကေ အဘိဝဿသိ။

၁၂၅၀။ ဒိဝါ ဝိဟာရာ နိက္ခမ္မ၊ သတ္ထုဒဿနကမ္မတာ။
သာဝကော တေ မဟာဝီရ၊ ပါဒေ ဝန္ဒတိ ဝဂ်ိသော။

၁၂၅၁။ ဥမ္မဂ္ဂပထံ မာရဿ၊ အဘိဘုယျ စရတိ ပဘိင္ဒ ခီလာနိ။
တံ ပဿထ ဗန္ဓပမုဉ္စ ကရံ၊ အသိတံဝ ဘာဂသော ပဝိဘဇ္ဇ။

၁၂၅၂။ ဩဃသ ဟိ နိတရဏတ္ထံ၊
အနေကဝိဟိတံ မဂ္ဂံ အက္ခာသိ။
တသ္မိံ စ အမတေ အက္ခာတေ၊
ဓမ္မဒသာ ဌိတာ အသံဟီရာ။

၁၂၅၃။ ပဇ္ဇောတကရော အတိဝိဇ္ဈ၊
သမ္ဗဒ္ဓိတိနံ အတိက္ကမ'မဒ္ဒသ။
ဥတ္တာ စ သန္ထိကတ္တာ စ၊
အဂ္ဂံ သော ဒေသယိ ဒဿဒ္ဓါနံ။

၁၂၅၄။ ဧဝံ သုဒေသိတေ ဓမ္မေ၊
ကော ပမာဒေါ ဝိဇာနတံ ဓမ္မံ။
တသ္မာ ဟိ တဿ ဘဂဝတော သာသနေ၊
အပ္ပမတ္တော သဒါ နမဿမနုသိက္ခေ။

၁၂၅၅။ ဗုဒ္ဓါနုဗုဒ္ဓေါ ယော ထေရော၊ ကောဏ္ဍညော တိဗ္ဗနိက္ကမော။
လာဘီ သုခဝိဟာရာနံ၊ ဝိဝေကာနံ အဘိက္ခဏော။

၁၂၅၆။ ယံ သာဝကေန ပတ္တဗ္ဗံ၊ သတ္ထု သာသနကာရိနာ။
သဗ္ဗ'ဿ တံ အနုပတ္တံ၊ အပ္ပမတ္တဿ သိက္ခတော။

၁၂၅၇။ မဟာနုဘာဝေါ တေဝိဇ္ဇော၊ စေတောပရိယကောဝိဒေါ။
ကောဏ္ဍညော ဗုဒ္ဓဒါယာဒေါ၊ ပါဒေ ဝန္ဒတိ သတ္ထုနော။

၁၂၅၈။ နဂဿ ပဿေ အာသီနံ၊ မုနိံ ဒုက္ခဿ ပါရဂုံ။
သာဝကာ ပယိရုပါသန္တိ၊ တေဝိဇ္ဇာ မစ္စုဟာယိနော။

၁၂၅၉။ စေတသာ[1] အနုပရိယေတိ၊ မောဂ္ဂလ္လာနော မဟိဒ္ဓိကော။
စိတ္တံ နေသံ သမန္ဓေသံ[2]၊ ဝိပ္ပမုတ္တံ နိရူပဓိံ။

၁၂၆၀။ ဧဝံ သဗ္ဗဂ်သမ္ပန္နံ၊ မုနိံ ဒုက္ခဿ ပါရဂုံ။
အနေကာကာရသမ္ပန္နံ၊ ပယိရုပါသန္တိ ဂေါတမံ။

၁၂၆၁။ စန္ဒော ယထာ ဝိဂတဝလာဟကေ နဘေ၊
ဝိရောစတိ ဝီတမလောဝ[3] ဘာဏုမာ။
ဧဝမ္ပိ အဂ်ီရသ တွံ မဟာမုနိ၊
အတိရောစသိ ယသသာ သဗ္ဗလောကံ။

၁၂၆၂။ ကာဝေယျမတ္တာ ဝိစရိမှ ပုဗ္ဗေ၊ ဂါမာ ဂါမံ ပုရာ ပုရံ။
အထဒ္ဒသာမ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ သဗ္ဗဓမ္မာန ပါရဂုံ။

၁၂၆၃။ သော မေ ဓမ္မမဒေသေသိ၊ မုနိ ဒုက္ခဿ ပါရဂူ။
ဓမ္မံ သုတ္ဝာ ပသီဒိမှ၊ သဒ္ဓါ နော ဥဒပဇ္ဇထ။

၁၂၆၄။ တဿာဟံ ဝစနံ သုတ္ဝာ၊ ခန္ဓေ အာယတနာနိ စ။
ဓာတုယော စ ဝိဒိတ္ဝာန၊ ပဗ္ဗဇိံ အနဂါရိယံ။

၁၂၆၅။ ဗဟူနံ ဝတ အတ္ထာယ၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ တထာဂတာ။
ဗုတ္ထီနံ ပုရိသာနဉ္ဇ၊ ယေ တေ သာသနကာရကာ။

၁၂၆၆။ တေသံ ခေါ ဝတ အတ္ထာယ၊ ဗောဓိမဇ္ဈဂမာ မုနိ။
ဘိက္ခူနံ ဘိက္ခုနီနဉ္ဇ၊ ယေ နိယာမဂတဒ္ဒသာ။

၁၂၆၇။ သုဒေသိတာ စက္ခုမတာ၊ ဗုဒ္ဓေနာဒိစ္စဗန္ဓုနာ။
စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ၊ အနုကမ္ပာယ ပါဏိနံ။

၁၂၆၈။ ဒုက္ခံ ဒုက္ခသမုပ္ပါဒံ၊ ဒုက္ခဿ စ အတိက္ကမံ။
အရိယံ စဋ္ဌဂိကံ မဂ္ဂံ၊ ဒုက္ခူပသမဂါမိနံ။

၁-တေ စေတသာ (သံ ၁-၁၉၆။) ၂-သမနေသံ (သံ ၁-၁၉၆။) ၃-ဝိဂတမလောဝ (သံ ၁-၁၉၇။)

၁၂၆၉။ ဧဝမေတေ တထာ ဝုတ္တာ၊ ဒိဋ္ဌာ မေ တေ ယထာ တထာ။
သဒတ္ထော မေ အနုပ္ပတ္တော၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ။

၁၂၇၀။ သွာဂတံ ဝတ မေ အာသိ၊ မမ ဗုဒ္ဓဿ သန္တိကေ။
သုဝိဘတ္တော သု ဓမ္မေသု၊ ယံ သေဋ္ဌံ တဒုပါဂမိံ။

၁၂၇၁။ အဘိညာပါရမိပ္ပတ္တော၊ သောတဓာတု ဝိသောဓိတာ။
တေဝိဇ္ဇော ဣဒ္ဓိပတ္တောမှိ၊ စေတောပရိယကောဝိဒေါ။

၁၂၇၂။ ပုဏ္ဏာမိ သတ္ထာရမနောမပညံ၊
ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ယော ဝိစိကိစ္ဆာနံ ဆေတ္တာ။
အဂ္ဂါဠ္ဟဝေ ကာလမကာသိ ဘိက္ခု၊
ဉတော ယသဿီ အဘိနိဗ္ဗုတတ္တော။

၁၂၇၃။ နိဂ္ရောဓကပ္ပေါ ဣတိ တဿ နာမံ၊
တယာ ကတံ ဘဂဝါ ဗြာဟ္မဏဿ။
သော တံ နမဿံ အစရိ မုတ္တပေခေါ၊
အာရဒ္ဓဝီရိယော ဒဠ္ဆဓမ္မဒဿီ။

၁၂၇၄။ တံ သာဝကံ သက္က မယမ္ပိ သဗ္ဗေ၊
အညာတုမိစ္ဆာမ သမန္တစက္ခု။
သမဝဋ္ဌိတာ နော သဝနာယ သောတာ[1]၊
တုဝံ နော သတ္ထာ တွမနုတ္တရောသိ။

၁၂၇၅။ ဆိန္ဒ နော ဝိစိကိစ္ဆံ ဗြူဟိ မေတံ၊
ပရိနိဗ္ဗုတံ ဝေဒယ ဘူရိပညံ။
မဏ္ဍော နော ဘာသ သမန္တစက္ခု၊
သက္ကော၀ ဒေ၀ါန သဟာသနေတ္တော။

၁၂၇၆။ ယေ ကေစိ ဂန္ဆာ ဇုဓ မောဟမဂ္ဂါ၊
အညာဏပက္ခာ ဝိစိကိစ္ဆဒ္ဓာနာ[2]။
တထာဂတံ ပတ္တာ နု တေ ဘဝန္တိ၊
စက္ခုံ ဟိ ဧတံ ပရမံ နရာနံ။

၁-ဟေတုံ။ (သီ၊ သျာ)　　၂-ဝိစိကိစ္ဆဒ္ဓာနာ (က)

၁၂၇။ နော စေ ဟိ ဇာတု ပုရိသော ကိလေသေ၊
ဝါတော ယထာ အဗ္ဘဃနံ ဝိဟာနေ။
တမောဝ'ဿ နိဝုတော သမ္ဘလောကော၊
ဇောတိမန္တော်ပိ န ပဘာသေယျုံ။

၁၂၈။ မိရာ စ ပဇ္ဇောတကရာ ဘဝန္တိ၊
တံ တံ အဟံ ဝိရ တထေဝ မညေ။
ဝိပဿိနံ ဇာနမုပါဂမိမှ၊
ပရိသာသု နော အာဝိကရောဟိ ကပ္ပံ။

၁၂၉။ ခိပ္ပံ ဂိရံ ရေယ ဝဂ္ဂု ဝဂ္ဂုံ၊
ဟံသော၀ ပဂ္ဂယှ သကိကံ နိကူဇ။
ဗိန္ဒုဿရေန သုဝိကပ္ပိတေန၊
သဗ္ဗေ၀ တေ ဥဇ္ဇုဂတာ သုဏောမ။

၁၃၀။ ပဟီနဇာတိမရဏံ အသေသံ၊
နိဂ္ဂယှ ဓောနံ ဝဒေဿာမိ ဓမ္မံ။
န ကာမကာရော ဟိ ပုထုဇ္ဇနာနံ၊
သခ်ေယျကာရော စ တထာဂတာနံ။

၁၃၁။ သမ္ဗုန္နဝေယျာကရဏံ တဝေဒံ၊
သမုဇ္ဇုပညဿ သမုဂ္ဂဟီတံ။
အယမ္ပုလိ ပစ္ဆိမော သုပဏောမိတော၊
မာ မောဟယီ ဇာန'မနောမပညု။

၁၃၂။ ပရောပရံ အရိယဓမ္မံ ဝိဒိတ္ဝာ၊
မာ မောဟယီ ဇာန'မနောမဝိရိယ။
ဝါရိ ယထာ ဃမ္မနိ ဃမ္မတတ္တော၊
ဝါစာဘိကင်္ခိမိ သုတံ ပဝဿ။

၁၃၃။ ယဒတ္ထိကံ ဗြဟ္မစရိယံ အစရိ၊
ကပ္ပါယနော ကစ္စိ'ဿတံ အမောဃံ။
နိဗ္ဗာယိ သော အာဒု သဥပါဒိသေသော၊
ယထာ ဝိမုတ္တော အဟု တံ သုဏောမ။

၁၂၈၄။ အစ္ဆေစ္ဆိ တဏ္ဍံ ဣဓ နာမရူပေ၊ (ဣတိ ဘဂဝါ၊)
ကဏ္ဍဿ သောတံ ဒီဃရတ္တာနုသယိတံ။
အတာရိ ဇာတိံ မရဏံ အသေသံ၊
ဣစ္စဖြိ ဘဂဝါ ပဉ္ဇသေဋ္ဌော။

၁၂၈၅။ ဧသ သုတ္ဝာ ပသီဒါမိ၊ ဝစော တေ ဣသိသတ္တမ။
အမောဃံ ကိရ မေ ပုဋ္ဌံ၊ နမံ ဝဉ္ဇေသိ ဖြာဟ္မဏော။

၁၂၈၆။ ယထာ ဝါဒီ တထာ ကာရီ၊ အဟု ဗုဒ္ဓဿ သာဝကော။
အစ္ဆေစ္ဆိ မစ္စုနော ဇာလံ၊ တတံ မာယာဝိနော ဒဋ္ဌံ။

၁၂၈၇။ အဒ္ဒသ ဘဂဝါ အာဒိံ၊ ဥပါဒါနဿ ကပ္ပိယော။
အစ္စဂါ[၁] ဝတ ကပ္ပါနော၊ မစ္စုဓေယ္ပံ သုဒုတ္တရံ။

၁၂၈၈။ တံ ဒေဝဒေဝံ ဝန္ဒာမိ၊ ပုတ္တံ တေ ဒ္ဒိပဒုတ္တမ။
အနုဇာတံ မဟာဝီရံ၊ နာဂံ နာဂဿ ဩရသ"န္တိ—

ဣမာ ဂါထာ သင်္ဂီတိကာလေ ဧကဇ္ဈံ ကတ္ဝာ သင်္ဂဟံ အာရောပိတာ။ တတ္ထ "နိက္ခန္တံ ဝတ မံ သန္တ"န္တိအာဒယော ပဉ္ဇ ဂါထာ အာယသ္မာ ဝင်္ဂီသော နဝေါ အစိရပဗ္ဗဇိတော ဟုတ္ဝာ ဝိဟာရံ ဥပဂတာ အလက်တပဋိယတ္တာ သမ္ဗဟုလာ ဣတ္ထိယော ဒိသ္ဝာ ဥပ္ပန္နရာဂေါ တံ ဝိနောဒေန္တော အဘာသိ။

တတ္ထ **နိက္ခန္တံ ဝတ မံ သန္တံ၊ အဂါရသ္မာ'နဂါရိယ**န္တိ အဂါရတော နိက္ခန္တံ[၂] အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတံ မံ သမာနံ။ **ဝိတက္ကာ**တိ ကာမဝိတက္ကာဒယော ပါပဝိတက္ကာ။ **ဥပဓာဝန္တီ**တိ မမ စိတ္တံ ဥပဂစ္ဆန္တိ။ **ပဂဗ္ဘာ**တိ ပါဂဗ္ဘိယ-ယုတ္တာ ဝသိနော[၃]။ "အယံ ဂေဟတော နိက္ခမိတ္ဝာ[၄] ပဗ္ဗဇိတော၊ နယိမံ အနုဒ္ဓံ-သိတုံ ယုတ္တ"န္တိ ဧဝံ အပရိဟာရတော နိလ္လဇ္ဇာ။ **ကဏ္ဍတော**တိ ကာဋ္ဌတော၊ လာမကဘာဝတောတိ အတ္ထော။ **ဣမေ**တိ တေသံ အတ္တနော ပစ္စက္ခတာ[၅] ဝုတ္တာ။

အသုဒ္ဓဇီဝိနော ပရိဝါရယုတ္တာ မနုဿာ ဥဂ္ဂကိစ္စတာယ "ဥဂ္ဂါ"တိ ဝုစ္စန္တိ၊ တေသံ ပုတ္တာ **ဥဂ္ဂပုတ္တာ။ မဟိဿာသာ**တိ မဟာဣဿာသာ။ **သိက္ခိတာ**တိ ဒ္ဝါဒသ ဝဿာနိ အာစရိယကုလေ ဥဂ္ဂဟိတသိပ္ပါ။ **ဒဋ္ဌဓမ္မိနော**တိ

၁-အဇ္ဈဂါ (က)　　၂-နိက္ခမန္တံ (သီ)　　၃-သာဟသိနော (သီ)
၄-နိက္ခန္တော (က)　　၅-အတ္တပစ္စက္ခတော (သီ)

ဒဋ္ဌဓနုနော။ ဒဋ္ဌဓနု နာမ ဒ္ဋိသဟဿထာမံ ဝုစ္စတိ။ ဒ္ဋိသဟဿထာမန္တိ စ ယဿ အာရောပိတဿ ဇိယာယ ဗန္ဓော လောဟသိသာဒိနံ ဘာရော ဒက္ကော ဂဟေတွာ ယာဝ ကဏ္ဏပမာဏာ နဘံ ဥက္ခိတ္တဿ ပထဝိတော မုစ္စတိ။ **သမန္တာ ပရိကီရေယ္ယု**န္တိ သမန္တတော ကက္ကော ဒိပေယ္ယုံ။ ကိတ္တကာတိ စေ အာဟ "**သဟဿံ အပလာယိန**"န္တိ၊ ယုဒ္ဓေ အပရံ မုခါနံ[1] သဟဿမတ္တာနံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—သိက္ခိတာ ကတဟတ္ထာ ဥဂ္ဂါ ဒဋ္ဌဓနုနော[2] မဟိဿာသာ ဥဂ္ဂပုတ္တာ သဟဿမတ္တာ ကဒါစိပိ ယုဒ္ဓေ ပရာဇယံ အပတ္တာ အပ္ပမတ္တာ သမန္တတော ဌတ္ဝာ ထမ္ဘံ[3] ဥပနိဿာယ သစေပိ ဝဿေယ္ယုံ[4]။ တာဒိသေ-ဟိပိ ဇာဿာသဟဿေဟိ သမန္တာ သရေ ပရိကိရိယန္တေ[5] သုသိက္ခိတော ပုရိသော ဒက္ခံ ဂဟေတွာ သဗ္ဗေ သရေ အတ္တနော သရိရေ အပတမာနေ ကတ္ဝာ ပါဒမူလေ ပါတေယ္ယ။ တတ္ထ ဧကော ဇာသာသော ဒ္ဝေ သရေ ကေတော ဒိပန္တော နာမ နတ္ထိ၊ ဇာတ္ထိယော ပန ရူပါရမ္မဏာဒိဝသေန ပဋ္ဌ ပဋ္ဌ သရေ ကေတော ဒိပန္တိ၊ ဧဝံ ဒိပန္တိယော။ **ဇွေကာ ဘိယ္ယော**တိ ဇုမာဟိ ဇာတ္ထိဟိ ဘိယ္ယောပိ ဗဟူ ဇာတ္ထိယော အတ္တနော ဇာတ္ထိ-ကုတ္တဟာသဘာဝါဒိတော ဝိဓံသေန္တိ[6]။

သက္ခိ ဟိ မေ သုတံ ဧတေန္တိ သမ္မုခါ မယာ ဧတံ သုတံ။ **နိဗ္ဗာနဂမနံ မဂ္ဂန္တိ** လိင်္ဂဝိပလ္လာသေန ဝုတ္တံ၊ နိဗ္ဗာနဂါမိမဂ္ဂေါတိ အတ္ထော၊ ဝိပဿံနံ သန္ဓာယဟာ။ **တတ္ထ မေ နိရတော မနော**တိ တသ္မိံ ဝိပဿနာမဂ္ဂေ မယှံ စိတ္တံ နိရတံ။

ဝေဠေ မံ ဗိဟရန္တိန္တိ ဧဝံ အနိစ္စအသုဘဒုက္ခာနဘာဝနာယ စ ဝိပဿနာ-ဘာဝနာယ စ ဝိဟရန္တံ မံ။ **ပါဖိမာ**တိ ကိလေသမာရံ အာလပတိ။ **တထာ မစ္စု ကရိဿာမိ၊ နမေ မဂ္ဂမ္ပိ ဒက္ခသိ**တိ မယာ ကတံ မဂ္ဂမ္ပိ ယထာ နပဿသိ၊ တထာ မစ္စု အန္တံ ကရိဿာမိတိ ယောဇနာ။

အရတီဠွာတိအာဒိကာ ပဋ္ဌ ဂါထာ အတ္တနော သန္တာနေ ဥပ္ပန္နေ အရတိ-အာဒိကေ ဝိနောဒေန္တေန ဝုတ္တာ။ တတ္ထ **အရတီ**န္တိ အမိကုသလေသု ဓမ္မေသု ပန္တသေနာသနေသု စ ဥက္ကဏ္ဌနံ။ **ရတီ**န္တိ ပဋ္ဌကာမဂုဏရတိံ။ **ပဟာယာ**တိ ပဇဟိတွာ။ **သဗ္ဗသော ဂေဟသိတဉ္စ ဝိတက္ကံ**န္တိ ဂေဟနိဿိတံ ပုတ္တဒါရာဒိ-ပဋိသံယုတ္တံ ဉာတိဝိတက္ကာဒိဉ္စ မိစ္ဆာဝိတက္ကံ အနဝသေသတော ပဟာယ။ **ဝနထံ န ကရေယ္ယ ကုဟိဉ္စီ**တိ အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရပ္ပဘေဒေ သဗ္ဗသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ တဏှံ န ကရေယံ့။ **နိဗ္ဗနထော အဝနထော သ ဘိက္ခူ**တိ ယော ဟိ သဗ္ဗေန

၁-ပရမုခါနံ (သီ) ၂-ဒဋ္ဌဒန္ဓိနော(သီ) ၃-မမံ(က)
၄-သစေ ကက္ကော ပဝဿေယ္ယုံ(သီ) ၅-ပရိကိရန္တေ (က) ၆-....ဘာဝ,ဘာဝါဒိတော ဝိဒ္ဓံသေယ္ယန္တိ(သီ)

သဗ္ဗံ နိတ္တဏ္ဏော၊ တတော ဧဝ ကတ္ထစိပိ နန္ဒိယာ အဘာဝတော အဝနထော၊ သော ဘိက္ခု နာမ သံသာရေ ဘယဿ သမ္မဒေဝ ဗုက္ခဏတာယ ဘိန္နကိလေသ-တာယ စာတိ အတ္ထော။

ယမိဓ ပထဝိဉ္စ ဝေဟာသံ၊ ရူပဂတံ ဇဂတောဂဓံ ကိဉ္စိတိ ယံကိဉ္စိ ဗုဓ ပထဝီဂတံ ဘူမိနိဿိတံ ဝေဟာသံ ဝေဟာသဋ္ဌံ ဒေဝလောကနိဿိတံ ရူပဂတံ ရူပဇာတံ ရုပ္ပနသဘာဝံ ဇဂတောဂဓံ လောကိကံ ဘဝတ္တယပရိယာပန္နံ သခ်တံ။ **ပရိဇိယတိ သဗ္ဗမနိစ္စ**န္တိ သဗ္ဗံ တံ ဇရာဘိဘူတံ၊ တတော ဧဝ အနိစ္စံ တတော ဧဝ ဒုက္ခံ အနတ္တာတိ ဧဝံ တိလက္ခဏာရောပနံ အာဟ။ အယံ ထေရဿ မဟာဝိပဿနာတိ[၁] ဝဒန္တိ။ **ဧဝံ သမေစ္စ စရန္တိ မုတတ္တာ**တိ ဧဝံ သမေစ္စ အဘိသမေစ္စ ဝိပဿနာပညာသဟိတာယ မဂ္ဂပညာယ ပဋိဝိဇ္ဈိတ္ဝာ မုတတ္တာ ပရိညာတတ္တဘာဝါ ပဏ္ဍိတာ စရန္တိ ဝိဟရန္တိ။

ဥပဓီသူတိ ခန္ဓူပဓိအာဒီသု။ **ဇနာ**တိ အန္ဓပုထုဇ္ဇနာ။ **ဂဓိတာသေ**တိ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တာ။ တ္ထေ ဟိ ဝိသေသတော ကာမဂုဏူပဓီသု ဆန္ဒော အပနေတဗ္ဗောတိ ဒသေန္တော အာဟ **ဒိဋ္ဌသုတေ ပဋိဃေ စ မုတေ စာ**တိ။ **ဒိဋ္ဌသုတေ**တိ ဒိဋ္ဌေ စေဝ သုတေ စ၊ ရူပသဒ္ဒေသူတိ အတ္ထော။ **ပဋိဃေ**တိ ဃဋ္ဋနီယေ[၂] ဖောဋ္ဌဗ္ဗေ။ **မုတေ**တိ ဝုတ္တာဝသေသေ မုတေ၊ ဂန္ဓရသေသူတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **သာရတ္ထ-ပကာသနိယံ**[၃] "ပဋိဃပဒေန ဂန္ဓရသာ ဂဟိတာ၊ မုတပဒေန ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ-ရမ္မဏ"န္တိ ဝုတ္တံ။ **တ္ထေ ဝိနောဒယ ဆန္ဒမနေဇော**တိ တေသ္မိံ ဒိဋ္ဌာဒိဘေဒေ ပဉ္စကာမဂုဏေ ကာမစ္ဆန္ဒံ ဝိနောဒေဟိ၊ တထာ သတိ သဗ္ဗတ္ထ အနေဇော အဝိကပ္ပေါ ဘဝသိ။ **ယော ဟေတ္ထ န လိမ္ပတိ မုနိ တမာဟူ**တိ ယော ဟိ တ္ထေ ကာမဂုဏေ တဏ္ဍာလေပေန န လိမ္ပတိ၊ တံ မောနေယျဓမ္မဋ္ဌတော[၄] "မုနိ"တိ ပဏ္ဍိတာ ဝဒန္တိ။ "အထ သဋ္ဌိသိတာ"တိ ပါဋိတိ အမိပ္ပါယေန ကေစိ "သဋ္ဌိဓမ္မာရမ္မဏနိဿိတာ"တိ အတ္ထံ ဝဒန္တိ။ "အဋ္ဌသဋ္ဌိသိတာ သဝိတက္ကာ"တိ ပန ပါဋိ၊ အပ္ပကံ ဟိ ဦနံ အဓိကံ ဝါ န ဂဏနူပဂံ ဟောတီတိ။ **အဋ္ဌသဋ္ဌိ-သိတာ**တိ ဒွါသဋ္ဌိဒိဋ္ဌိဂတသန္နိဿိတာ မိစ္ဆာဝိတက္ကာတိ အတ္ထောတိ ကေစိ ဝဒန္တိ၊ ဒိဋ္ဌိဂတိကာ စ သတ္တာဝါသာဘာဝလဒ္ဓိံ[၅] အဇ္ဈူပဂတာတိ အဓိစ္စသမုပ္ပန္နဝါဒံ ဌပေတ္ဝာ ဗုတရေသံ ဝသေန "အထ သဋ္ဌိသိတာ သဝိတက္ကာ"တိ ဝုတ္တံ။ ယထာ ဟိ တဏ္ဍာလေပါဘာဝေန ဘိက္ခူတိ ဝုစ္စတိ၊ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိလေပါဘာဝေနပီတိ ဒသေတုံ "အထ သဋ္ဌိသိတာ"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ပုထုဇ္ဇနတာယ**[၆] **အဓမ္မာ**

၁-ဝိပဿနာတိ(သီ)　၂-ဃဋ္ဋိတေ(သီ)　၃-သံ-ဋ္ဌ ၁-၂၄၇-ပိဋ္ဌေ။　၄-မောနေယျဓမ္မဋ္ဌတ္ထာ(သီ)
၅-အတ္ထော၊|ကေစိ ဒေဝါ ဒိဋ္ဌိဂတိကာ၊ န စ သတ္တာဝါသဘာဝလဒ္ဓိံ(က)　၆-ပုထုဇ္ဇနတာယံ (သီ)

နိဝိဋ္ဌာတိ တေ ပန မိဆ္ဆာဝိတက္ကာ နိစ္စာဒိဂါဟဝသေန အဓမ္မာ ဓမ္မတော အပေတာ ပုထုဇ္ဇနတာယံ အန္ဓဗာလေ နိဝိဋ္ဌာ အဘိနိဝိဋ္ဌာ။ **နစဝဂ္ဂဂတ'ဿ ကုဟိဋ္ဌိ**တိ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ဝတ္ထုသ္မိံ သဿတဝါဒါဒိမိဆ္ဆာဒိဋ္ဌိဝဂ္ဂဂတော, တံလဒ္ဓိကော နစ အဿ ဘဝေယ္ယ။ အဋ္ဌကထာယံ[1] ပန "အထ သဋ္ဌိသိတာ[2] သဝိတက္ကာ၊ ပုထူ ဇနတာယ အဓမ္မာ နိဝိဋ္ဌာ"တိ ပဒံ ဥဒ္ဓရိတ္ဝာ အထ ဆ အာရမ္မဏနိဿိတာ ပုထူ အဓမ္မဝိတက္ကာ ဇနတာယ နိဝိဋ္ဌာတိ ဝုတ္တံ၊ တထာ နစဝဂ္ဂဂတ'ဿ ကုဟိဋ္ဌိတိ တေသံ ဝသေန နကတ္ထစိ ကိလေသဝဂ္ဂဂတော ဘဝေယ္ယာတိ စ ဝုတ္တံ။ **နော ပန ဒုဋ္ဌုလ္လဂါဟိ သ ဘိက္ခူ**။တိ ယော ကိလေသေဟိ ဒူသိတတ္တာ အတိဝိယ ဒုဋ္ဌုလ္လတာ စ ဒုဋ္ဌုလ္လာနံ မိဆ္ဆာဝါဒါနံ ဂဏှနသီလော စ နော အဿ နော ဘဝေယ္ယ၊ သော ဘိက္ခု နာမ ဟောတီတိ။

ဒဗ္ဗောတိ ဒဗ္ဗဇာတိကော ပဏ္ဍိတော။ **စိရရတ္တသမာဟိတော**တိ စိရကာလတော ပဋ္ဌာယ သမာဟိတော။ **အကုဟကော**တိ ကောဟညရဟိတော အသဋ္ဌော အမာယာဝီ။ **နိပကော**တိ နိပုဏော ဆေကော။ **အဝိဟာလူ**တိ နိတ္တဏှော။ **သန္တံ ပဒံ အဇ္ဈဂမာ**တိ နိဗ္ဗာနံ အဓိဂတော။ မောနေယျဓမ္မသမန္နာဂတတော **မုနိ**။ **ပရိနိဗ္ဗုတော**တိ အာရမ္မဏကရဏဝသေန နိဗ္ဗာနံ ပဋ္ဌိစ္စ သဥပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗုတော။ **ကန်တိ ကာလ**န္တိ ဇုဒါနိ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနတ္ထာယ ကာလံ အာဂမေတိ။ နတသ ကိဉ္စိ ကရဏီယံ အတ္ထိ၊ ယထာ ဒေဒိသော ဘဝိဿတိ၊ တထာ အတ္တာနံ သမ္မာဒေတီတိ အဓိပ္ပါယော။

မာနံ ပဇဟဿူတိအာဒယော စတသော ဂါထာ ပဋိဘာနသမ္ပတ္တိံ နိဿာယ အတ္တနော ပဝတ္တမာနံ မာနံ ဝိနောဒေန္တော ဝုတ္တာ။ တတ္ထ **မာနံ ပဇဟဿူ**တိ သေယျမာနာဒိနဝဝိဓံ မာနံ ပရိစ္စဇ။ **ဂေါတမာ**တိ ဂေါတမဂေါတ္တဿ ဘဂဝတော သာဝကတ္တာ အတ္တာနံ ဂေါတမဂေါတ္တံ ကတ္ဝာ အာလပတိ။ **မာနပထန္တိ** မာနဿ ပဝတ္တိဋ္ဌာနဘူတံ အယောနိသောမနသိကာရပရိကပ္ပိတ္တံ ဇာတိအာဒိံ တပ္ပဋိပဒ္ဓကိလေသပဗဟာနေန **ဇဟဿု** ပဇဟ။ **အသေသ**န္တိ သမ္ဗမေဝ။ **မာနပထမ္ပိ သ မုန္ဆိတော**တိ မာနဝတ္ထုနိမိတ္တံ မုန္ဆံ အာပန္နော။ **ဝိပ္ပဋိသာရီ'ဟုဝါ စိရရတ္တ**န္တိ ဇုမသ္မိံ မာနပထာနုယောဂကဇ္ဇေ ဝိတိဝတ္တေ ပုဗ္ဗေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိဿံ၊ "နဋ္ဌောဟမသ္မိ"တိ ဝိပ္ပဋိသာရီ အဟုဝါ အဟောသိ။

၁-သံ-ဋ္ဌ ၁-၂၄၇-ဝိဋ္ဌေ။ ၂-အဋ္ဌသဋ္ဌိတာ (?)

မကွေန မကွိတာ ပဇာတိ သူရာဒိနာ အတ္တာနံ ဥက္ကံသေတ္ဝာ ပရေ ဝမ္ဘေတ္ဝာ[၁] ပရဂုဏမကွနလကွဏေန မကွေန ပိသိတတ္တာ မကွီ၊ ပုဂ္ဂလော ဟိ ယထာ ယထာ ပရေသံ ဂုဏေ မကွေတိ၊ တထာ တထာ အတ္တနော ဂုဏေ ပုဉ္ဇတိ နိရာကရောတိ နာမ။ **မာနဟတာ**တိ မာနေန ဟတဂုဏာ။ **နိရယံ ပပတန္တီ**တိ နိရယံ ဥပပဇ္ဇန္တိ။

မဂ္ဂဇိနောတိ မဂ္ဂေန ဝိဇိတကိလေသော။ **ကိတ္တိဥ္ဇ သုခဥ္ဇာ**တိ ဝိညူဟိ ပသံ-သိတဥ္ဇ ကာယိကစေတသိကသုခဥ္ဇ။ **အနုဘောတီ**တိ ပဋိလဘတိ။ **ဓမ္မဒသောတိ တမာဟု တထတ္တန္တိ** တံ တထဘာဝံ သမ္မာပဋိပန္နံ ယာထာဝတော ဓမ္မဒဿီတိ ပဏ္ဍိတာ အာဟု။

အခိလောတိ ပဥ္ဇစေတောခိလရဟိတော။ **ပဓာနဝါ**တိ သမ္မပ္ပဓာနဝီရိယ-သမ္ပန္နော။ **ဝိသုဒ္ဓေါ**တိ နီဝရဏသခ်ါတဝလာဟကာပဂမေန ဝိသုဒ္ဓမာနသော။ **အသေသန္တိ** နဝဝိဓမ္ပိ မာနံ အဂ္ဂမဂ္ဂေန ပဇဟိတ္ဝာ။ **ဝိဇ္ဇာယ'န္တကရော သမိတာဝီ**တိ သဗ္ဗသော သမိတကိလေသော တိဝိဓာယ ဝိဇ္ဇာယ ပရိယော-သာနပ္ပတ္တော ဟောတီတိ အတ္တာနံ ဩဝဒတိ။

အထေကဒိဝသံ အာယသ္မာ အာနန္ဒော အညတရေန ရာဇမဟာမတ္တေန နိမန္တိတော ပုဗ္ဗဏ္ဍသမယံ တဿ ဂေဟံ ဂန္ဒာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ အာယသ္မတာ ဝဂ်ီသေန ပစ္ဆာသမဏေန။ အထ တသ္မိံ ဂေဟေ ဇုတ္တိယော သဗ္ဗာလင်္ကာရပဋိမဏ္ဍိတာ ထေရံ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဝန္ဒိတ္ဝာ ပဉ္ဇံ ပုစ္ဆန္တိ၊ ဓမ္မံ သုဏန္တိ။ အထာယသ္မတော ဝဂ်ီသဿ နဝပဗ္ဗဇိတဿ အာရမ္မဏံ ပရိဂ္ဂဟေတုံ အသက္ကောန္တဿ ဝိသဘာဂါရမ္မဏေ ရာဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ သော သဒ္ဓေါ ဥဇုဇာတိ-ကော ကုလပုတ္တော "အယံ မေ ရာဂေါ ဝမိုတ္ဝာ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကံ သမ္ပရာယိကမ္ပိ အတ္ထံ နာသေယျာ"တိ စိန္တေတ္ဝာ ယထာနိသိန္နောဝ ထေရဿ အတ္တနော ပဝတ္တိံ အာဝိကရောန္တော "**ကာမရာဂေနာ**"တိ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ ယဒိပိ ကိလေသ-ရဇ္ဇနပရိဋ္ဌာဟော ကာယမ္ပိ[၂] ဗာဓတိ၊ စိတ္တံ ပန ဗာဓေန္တော စိရတရံ ဗာဓေတီတိ ဒဿေတုံ "ကာမရာဂေန ဥယ္ဟာမီ"တိ ဝတ္ဝာ "စိတ္တံ မေ ပရိဥယ္ဟတီ"တိ ဝုတ္တံ။ **နိဗ္ဗာပန**န္တိ ရာဂနိဗ္ဗာပနကာရဏံ ရာဂပရိဋ္ဌာဟဿ နိဗ္ဗာပနသမတ္ထံ ဩဝါဒံ ကရောဟီတိ အတ္ထော။

သညာယ ဝိပရိယေသာတိအာဒိကာ ဂါထာ တေန ယာစိတေန အာယသ္မတာ အာနန္ဒေန ဝုတ္တာ။ **ဝိပရိယေသာ**တိ ဝိပလ္လာသေန အသုဘေ

၁-ဗာဓေန္တော (သီ)၊ ဝမ္ဘေန္တော (က)　　၂-ကာယသ္မိံပိ (သီ)

သုဘန္တိ ပဝတ္တေန ဝိပရိတဂ္ဂါဟေန။ **နိမိတ္တန္တိ** ကိလေသဇနကနိမိတ္တံ။ **ပရိဝဇ္ဇေ-ဟီ**တိ ပရိစ္စဇ။ **သုဘံ ရာဂူပသံဟိတ**န္တိ ရာဂဝဓုနာရမ္မဏံ သုဘံ ပရိဝဇ္ဇေန္တော အသုဘသညာယ ပရိဝဇ္ဇေယျ၊ သဗ္ဗတ္ထ အနဘိရတိသညာယ။ တသ္မာ တဒုဘယမ္ပိ ဒသေန္တော "**အသုဘာယာ**"တိအာဒိမာဟ။

တတ္ထ **အသုဘာယာ**တိ အသုဘာနုပဿနာယ။ **စိတ္တံ ဘာဝေဟိ ဧကဂ္ဂံ သုသမာဟိတ**န္တိ အတ္တနော စိတ္တဝိက္ခေပါဘာဝေန ဧကဂ္ဂံ အာရမ္မဏေသု သုသမာဟိတံ အပ္ပိတံ ကတ္ဝာ ဘာဝေဟိ တဝ အသုဘာနုပဿနံ သုကရံ အက္ခာမီတိ။ **သတိ ကာယဂတာ တျ'တ္ထ**။တိ ဝုတ္တကာယဂတာသတိဘာဝနာ တယာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ဟောတူတိ အတ္ထော။ **နိဗ္ဗိဒါဗဟုလော ဘဝါ**တိ အတ္တဘာဝေ သဗ္ဗသ္မိဉ္ဇ နိဗ္ဗေဒဗဟုလော ဟောဟိ။

အနိမိတ္တဉ္ဇ ဘာဝေဟီတိ နိစ္စနိမိတ္တာဒီနံ ဥဂ္ဃါဋနေန ဝိသေသတော အနိစ္စာ-နုပဿနာ အနိမိတ္တာ နာမ[၁]၊ တတော **မာနာနုသယ'မုဇ္ဇဟာ**တိ တံ ဘာဝေန္တော မဂ္ဂပဋိပါဋိယာ အဂ္ဂမဂ္ဂါဓိဂမေန မာနာနုသယံ သမုစ္ဆိန္ဒ။ **မာနာဘိသမယာ**တိ မာနဿ ဒဿနာဘိသမယာ စေဝ ပဟာနာဘိသမယာ စ။ **ဥပသန္တော**တိ သဗ္ဗသော ရာဂါဒီနံ သန္တတာယ ဥပသန္တော **စရိဿသိ** ဝိဟရိဿသီတိ အတ္ထော။

တမေဝ ဝါစန္တိအာဒိကာ စတဿော ဂါထာ ဘဂဝတာ သုဘာသိတ-သုတ္တေ[၂] ဒေသိတေ သောမနဿဇာတေန ထေရေန ဘဂဝန္တံ သမ္မုခါ အဘိတ္ထဝန္တေန ဝုတ္တာ။ **ယာယ'တ္တာနံ န တာပယေ**တိ ယာယ ဝါစာယ ဟေတုဘူတာယ အတ္တာနံ ဝိပ္ပဋိသာရေန န တာပေယျ န ဝိဟေဌေယျ[၃]။ **ပရေ စ န ဝိဟိ'သေယျာ**တိ ပရေ စ ပရေဟိ ဘိန္ဒန္တော န ဗာဓေယျ[၄]။ **သာ ဝေ ဝါစာ သုဘာသိတာ**တိ သာ ဝါစာ ဧကံသေန သုဘာသိတာ နာမ၊ တသ္မာ တမေဝ ဝါစံ ဘာသေယျာတိ ယောဇနာ။ ဣမာယ ဂါထာယ အပိသုဏဝါစာဝသေန ဘဂဝန္တံ ထောမေတိ။

ပဋိနန္ဒိတာတိ ပဋိမုခဘာဝေန နန္ဒိတာ ပိယာယိတာ သမ္ပတိ အာယတိဉ္ဇ သုဏန္တေဟိ သမ္ပဋိစ္ဆိတာ။ **ယံ အနာဒါယာ**တိ ယံ ဝါစံ ဘာသန္တော ပါပါနိ ပရေသံ အပ္ပိယာနိ အနိဋ္ဌာနိ ဖရုသဝစနာနိ အနာဒါယ အဂ္ဂဟေတ္ဝာ အတ္ထ-ဗျဉ္ဇနမဓုရံ ပိယမေဝ ဒီပေတိ။ **တမေဝ ပိယဝါစံ ဘာသေယျာ**တိ ပိယဝါစာ-ဝသေန အဘိတ္ထဝိ။

၁-အနိမိတ္တံ နာမ(သီ) ၂-သံ ၁-၁၉၀-ပိဋ္ဌေ။ ၃-န တာပယေ န ဗာဓေယျ(သီ) ၄-န ဝိဟေဌေယျ(သီ)

အမတာတိ သာဓုဘာဝေန အမတသဒိသာ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ "သစ္စံ ဟဝေ သာဓုတရံ ရသာန"န္တိ ၁။ နိဗ္ဗာနာမတပစ္စယတ္တာ ဝါ အမတာ။ **သေ ဓမ္မော သနန္တနော**တိ ယာ အယံ သစ္စဝါစာ နာမ၊ သေ ပေါရာဏော ဓမ္မော စရိယာ ပဝေဏိ။ ဋီဒမေဝ ဟိ ပေါရာဏာနံ အာစိဏ္ဏံ၊ ယံ တေ န အလိကံ ဘာသိံသု။ တေနာဟ "**သစ္စေ အတ္ထေ စ ဓမ္မေ စ၊ အာဟု သန္တော ပတိဋ္ဌိတာ**"တိ။ တဲတ္ထ သစ္စေ ပတိဋ္ဌိတတ္တာ ဧဝေ အတ္တနော စ ပရေသဉ္စ အတ္ထေ ပတိဋ္ဌိတာ၊ အတ္ထေ ပတိဋ္ဌိတတ္တာ ဧဝေ ဓမ္မေ ပတိဋ္ဌိတာ ဟောန္တိ တေဒိတဗ္ဗာ။ သစ္စဝိသေသနမေဝ ဝါ တေံ။ ဋီဒံ ဟိ ဝုတ္တံ ဟောတိ—သစ္စေ ပတိဋ္ဌိတာ၊ ကိဒိသေ? အတ္ထေ စ ဓမ္မေ စ၊ ယံ ပ်ရေသံ အတ္ထတော အနပေတတ္တာ အတ္ထံ အနုပရောဓေကရံ၊ ဓမ္မတော အနပေတတ္တာ ဓမ္မံ ဓမ္မိကမေဝ အတ္ထံ သာဓေတီတိ။ ဋီမာယ ဂါထာယ သစ္စ-ဝါစာဝသေန အဘိတ္ထဝိ။ **ခေမန္တိ** အာဘယံ နိရုပဒ္ဒဝံ။ ကေန ကာရဏေနာတိ စေ? **နိဗ္ဗာနပတ္တိယာ ဒုက္ခသန္တာကိရိယာယ**၊ ယသ္မာ ကိလေသနိဗ္ဗာနံ ပါပေတိ၊ ဝဋ္ဋဒုက္ခသ စ အန္တာကိရိယာယ သံဝဋ္ဋတိ၊ တသ္မာ ခေမန္တိ အတ္ထော။ အထ ဝါ ယံ ဗုဒ္ဓေါ နိဗ္ဗာနပတ္တိယာ ဝါ ဒုက္ခသန္တာကိရိယာယ ဝါတိ ဒ္ဝိန္နံ နိဗ္ဗာနဓာတူနံ အတ္ထာယ ခေမမဂ္ဂပ္ပကာသနတော **ခေမံ** ဝါစံ ဘာသတိ။ **သာ ဧဝ ဝါစာန-မုတ္တမာ**တိ သာ ဝါစာ သဗ္ဗဝါစာနံ သေဋ္ဌာတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဋီမာယ ဂါထာယ မန္တာဝစနဝသေန ဘဂဝန္တံ အာဘိတ္ထဝန္တော အရဟတ္တ-နိကူဋေန ထောမနံ ပရိယောသာပေတိ။

ဂန္ဒီရပညောတိ တိသော်ဘ ဂါထာ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တတ္ထေရဿ ပသံသနဝသေန ဝုတ္တာ။ တတ္ထ **ဂန္ဒီရပညော**တိ ဂမ္ဘီရေသု ခန္ဓာယတနာ-ဒီသု ပဝတ္တာယ နိပုဏာယ ပညာယ သမန္နာဂတတ္တာ ဂမ္ဘီရပညော။ မေဓာ-သဒ္ဒါတာယ ဓမ္မောဇပညာယ သမန္နာဂတတ္တာ **မေဓာဝီ**။ "အယံ ဒုဂ္ဂတိယာ မဂ္ဂေါ, အယံ သုဂတိယာ မဂ္ဂေါ, အယံ နိဗ္ဗာနဿ မဂ္ဂေါ"တိ ဧဝံ မဂ္ဂေ စ အမဂ္ဂေ စ ကောဝိဒတာယ **မဂ္ဂါမဂ္ဂဿ ကောဝိဒေါ**။ မဟတိယာ သာဝက-ပါရမိဉာဏဿ မတ္ထကံ ပတ္တာယ ပညာယ ဝသေန **မဟာပညော**။ **ဓမ္မံ ဒေသေတိ ဘိက္ခူနန္တိ** သမ္မဒေဝ ပဝတ္တိံ နိဝတ္တိံ၂ ဝိဘာဝေန္တော ဘိက္ခူနံ ဓမ္မံ ဒေသေတိ။ တဿာ ပန ဒေသနာယ ပဝတ္တိအာကာရံ ဒဿေတုံ "**သံခိတ္တေန-ဒီ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

တတ္ထ **သံခိတ္တေနဒီ**တိ "စတ္တာရိမာနိ အာဝုသော အရိယသစ္စာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ။ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ။ပ။ ဣမာနိ ခေါ အာဝုသော စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ၊

၁-သီ ၁-၃၉-ပိဋ္ဌေ။　　၂-ပဝတ္တိနိဝတ္တိယော (သီ)

တသ္မာ တိဟာဝုသော ဇုဒံ ဒုက္ခန္တိ ယောဂေါ ကရဏီယော”တိ ဧဝံ သံခိတ္တေနပိ ဒေသေတိ။ “ကတမ္ဟာဝုသော ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ ဇာတိပိ ဒုက္ခာ”တိအာဒိနာ[1] နယေန တာနေဝ ဝိဘဇန္တော ဝိတ္ထာရေနပိ ဘာသတိ။ ခန္ဓာဒိဒေသနာသုပိ သေဝ နယော။ **သာလိကာယိံ နိဿိတော**တိ ယထာ မဂုရံ အမ္ဗပက္ကံ သာယိတ္ထာ ပက္ခေဟိ ဝါတံ၂ ဒတ္ဝာ မဂုရရဝံ နိစ္ဆာရေန္တိယာ သာလိကာယ နိဿိတော၊ ဧဝံ ထေရဿ ဓမ္မံ ကထေန္တဿ မဂုရော နိဿိတော ဟောတိ။ ဓမ္မသေနာပတိဿ ဟိ ပိတ္တာဒိနံ ဝသေန အပလိဗုဒ္ဓဝစနံ ဟောတိ၊ အယဒဏ္ဍေန ပဟဋ္ဌကံသတာလကော ဝိယ သဒ္ဒေါ နိစ္ဆရတိ။ **ပဋိဘာနံ ဥဒိယျတီ**တိ ကထေတုကမ္မတာယ သတိ သမုဋ္ဌတော ဝိစိယော ဝိယ ဥပရုပရိ အနန္တံ ပဋိဘာနံ ဥဋ္ဌဟတိ။

တဿာတိ ဓမ္မသေနာပတိဿ။ **တန္တိ** ဓမ္မံ ဒေသေန္တဿ။ **သုဏန္တိ**တိ ယံ နော ထေရော ကထေတိ၊ တံ နော သောဿာမာတိ အာဒရဇာတာ သုဏန္တိ။ **မဂုရန္တိ** ဣဋ္ဌံ။ **ရဇနီယေနာ**တိ ကန္တေန။ **သဝနီယေနာ**တိ ကဏ္ဏသုခေန။ **ဝဂ္ဂုနာ**တိ မဒ္ဒေန မနောဟရေန။ **ဥဒဂ္ဂစိတ္တာ**တိ ဩဒဂ္ဂပိတိယာ ဝသေန ဥဒဂ္ဂစိတ္တာ အလိနစိတ္တာ။ **မုဒိတာ**တိ အာမောဒိတာ ပါမောဇ္ဇေန သမန္နာဂတာ။ **ဩခဲန္တိ**တိ အဝဒဟန္တိ အညာယ စိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေန္တာ သောတံ ဥပနေန္တိ။

အဇ္ဇ ပန္နရသေတိအာဒိကာ စတသ္သော ဂါထာ ပဝါရဏာသုတ္တန္တေ-ဒေသနာယ[2] သတ္ထာရံ မဟာဘိက္ခုသံဃပရိဝုတံ နိသိန္နံ ဒိသ္ဝာ ထောမေန္တေန ဝုတ္တာ။ တတ္ထ **ပန္နရသေ**တိ ယသ္မိ[3] ဟိ သမယေ ဘဂဝါ ပုဗ္ဗာရာမေ နိသီဒန္တော သာယန္ဟသမယေ သမ္ဗုတ္တပရိသာယ ကာလယုတ္တံ သမယယုတ္တံ ဓမ္မံ ဒေသေတ္ဝာ ဥဒကကောဋ္ဌကေ ဂတ္တာနိ ပရိသိဉ္စိတ္ဝာ ဝတ္ထနိဝသနော[4] ကေသံ သုဂတ-မဟာစီဝရံ ကတ္ဝာ မိဂါရမာတုပါသာဒေ မဇ္ဈိမထမ္ဘံ နိဿာယ ပညတ္တ-ဝရပုဗ္ဗာသနေ နိသီဒိတ္ဝာ[5] သမန္တတော နိသိန္နံ ဘိက္ခုသံဃံ အနုဝိလော-ကေတ္ဝာ တဒဟုပေါသထေ ပဝါရဏာဒိဝသေ နိသိန္နော ဟောတိ၊ ဇုမသ္မိ[6] ပန္နရသီဥပေါသထေတိ အတ္ထော။ **ဝိသုဒ္ဓိယာ**တိ ဝိသုဒ္ဓတ္တာယ ဝိသုဒ္ဓိပဝါ-ရဏာယ။ **ဘိက္ခူ။ ပဉ္စသတာ သမာဂတာ**တိ ပဉ္စသတမတ္တာ ဘိက္ခူ။ သတ္ထာရံ ပရိဝါရေတ္ဝာ နိသဇ္ဇဝသေန ဧဝံ အစ္ဆရာသယဝသေန စ သမာဂတာ။ တေ စ **သံယောဇနမန္ဒနန္တိဒါ**တိ သံယောဇနသင်္ခါတေ သန္တာနသ္မိံ ဗန္ဓနဘူတေ

၁-မ ၃-၂၉၂-ဝိဋ္ဌာဒီသု။ ၂-တာဠံ (သီ၊ က) ၃-သံ ၁-၁၉၂-ဝိဋ္ဌေ။
၄-ကေသ္မိ (က) ၅-နိဝတ္ထနိဝါသနော (သီ) ၆-နိသိန္နော (က)

ကိလေသေ ဆိန္ဒိတ္ဝာ ဌိတာ၊ တတော ဧဝ **အနိဃာ ဒိဏ္ဏပုနဗ္ဘဝါ ဇာသီ**တိ ကိလေသဒုက္ခာဘာဝေန နိဒုက္ခာ ဒိဏ္ဏပုနဗ္ဘဝါ၊ အသေက္ခာနံ သီလက္ခန္ဓာဒိနံ သေတဘာဝေန ဇာသီတိ။

ဝိဇိတသင်္ဂါမန္တိ ဝိဇိတကိလေသသင်္ဂါမတ္ထာ ဝိဇိတမာရဗလတ္ထာ ဝိဇိတသင်္ဂါမံ။ **သတ္ထဝါဟ**န္တိ အဌကိကေ အရိယမဂ္ဂရထေ အာရောပေတ္ဝာ ဝေနေယျသတ္တေ ဝါဟေတိ သံသာရကန္တာရတော ဥတ္တာရေတီတိ ဘဂဝါ သတ္ထဝါဟော။ တေနာဟ ဗြဟ္မာ သဟမ္ပတိ “ဥဋ္ဌေဟိ ဝိရ ဝိဇိတသင်္ဂါမ၊ သတ္ထဝါဟာ”တိ[1]၊ တံ သတ္ထဝါဟံ အနုတ္တရံ သတ္ထာရံ သာဝကာ ပယိရုပါသန္တိ။ **တေ-ဝိဇ္ဇာ မစ္စုဟာယိနော**တိ ဝေရူပေဟိ သာဝကေဟိ ပရိဝါရိတော စက္ကဝတ္တိဝိယ ရာဇာ အမစ္စပရိဝါရိတော ဇနပဒစာရိကဝသေန သမန္တာ အနုပရိယေတီတိ ယောဇနာ။

ပလာပေါတိ တုစ္ဆော အန္တောသာရရဟိတော၊ သီလရဟိတောတိ အတ္ထော။ **ဝန္ဒေ အာဒိစ္စဗန္ဓုနံ**တိ အာဒိစ္စဗန္ဓုံ သတ္ထာရံ ဒသဗလံ ဝန္ဒာမီတိ ဝဒတိ။

ပရောသဟဿန္တိအာဒိကာ စတသော ဂါထာ နိဗ္ဗာနပဋိသံယုတ္တာယ ဓမ္မိယာ ကထာယ ဘိက္ခူနံ ဓမ္မံ ဒေသေန္တံ ဘဂဝန္တံ ထောမေန္တေန ဝုတ္တာ။ တတ္ထ **ပရောသဟဿ**န္တိ အတိရေကသဟဿံ၊ အမုတေဠသာနိ ဘိက္ခူသဟဿာနိ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ **အကုတောဘယ**န္တိ နိဗ္ဗာနေ ကုတောစိပိ ဘယံ နတ္ထိ၊ နိဗ္ဗာနံ ပတ္တာသ စ ကုတောစိပိ ဘယံ နတ္ထိတိ နိဗ္ဗာနံ အကုတောဘယံ နာမ။

“အာဂုံ န ကရောတိ”တိအာဒိနာ ဝုတ္တကာရဏေဟိ ဘဂဝါ နာဂေါတိ ဝုစ္စတိတိ **နာဂနာမော သိ ဘဂဝါ**တိ။ **ဇာသိနံ ဇာသိသတ္တမော**တိ သာဝကပစ္ဆေကဗုဒ္ဓဇာသိနံ ဥတ္တမော ဇာသိ၊ ဝိပဿိသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓတော ပဋ္ဌာယ ဇာသိနံ ဝါ သတ္တမကော ဇာသိ။ **မဟာမေဃော ဝါ**တိ စာတုဒ္ဒီပိကမဟာမေဃော ဝိယ ဟုတ္ဝာ။

ဒိဝါ ဝိဟာရာဘိ ပဋိသလ္လာနဋ္ဌာနတော။ **သာဝကော တေ မဟာဝိရ၊ ပါဒေ ဝန္ဒတိ ဝီသော**တိ ဇုဒံ ထေရော အရဟတ္တံ ပတ္ဝာ အတ္တနော ဝိသေသာဓိဂမံ ပကာသေန္တော ဝဒတိ။

၁-ဝိ ၃-၉၊ မ ၁-၁၃၉-၂၃၅-ဝိဋ္ဌေသု။ ၂-ခ ၁-၃၅၉-ဝိဋ္ဌေ။

ထေရဂါထာ-ဋ္ဌ ၂-၃၄

ဥမ္မဂ္ဂပထန္တိအာဒိကာ စတသော ဂါထာ ဘဂဝတာ "ကိံ နု တေ ဝဏ္ဏိသ ဣမာ ဂါထာယော ပုဗ္ဗေ ပရိဝိတက္ကိတာ,ဥဒါဟု ဌာနသော စေတာ ပဋိဘန္တီ"တိ ပုစ္ဆိတေန ဌာနသော ပဋိဘန္တီတိ ဒသေန္တေန ဝုတ္တာ၊ ကသ္မာ ပနေဝံ တံ ဘဂဝါ အဝေါစ? သံဃမဇ္ဈေ ကိရ ကထာ ဥဒပါဒိ "ဝဏ္ဏိသတ္ထေရော ဝိသဋ္ဌဂန္ထော နေဝ ဥဒ္ဒေသေန, န ပရိပုစ္ဆာယ,န ယောနိသောမနသိကာရေန ကမ္မံ ကရောတိ။ ဂါထံ ဗန္ဓန္တော ဝဏ္ဏပဒါနိ[၁] ကရောန္တော ဝိစရတီ"တိ။ အထ ဘဂဝါ "ဣမေ ဘိက္ခ။ ဝဏ္ဏိသသ ပဋိဘာနသမ္ပတ္တိံ န ဇာနန္တိ၊ အဟမသ ပဋိဘာနသမ္ပတ္တိံ ဇာနာပေသာမီ"တိ စိန္တေတ္ဝာ "ကိံ နု ခေါ ဝဏ္ဏိသာ"တိအာဒိနာ ပုစ္ဆတိ။ **ဥမ္မဂ္ဂပထ**န္တိ အနေကာနိ ကိလေသုပ္ပဇ္ဇနပထာနိ[၂]။ ဝဋ္ဌပ္ပသုတပထတာယ ဟိ ပထန္တိ ဝုတ္တံ။ **ပဘိဇ္ဇ ခီလာနီ**ဘိ ရာဂါဒိခီလာနိ ပဉ္ဇ ဘိန္ဒိတ္ဝာ စရသိ။ **တံ ပသထာ**တိ ဧဝံ[၃] အဘိဘုယျ စ ဆိန္ဒိတ္ဝာ စ စရန္တံ ဗုဒ္ဓံ ပသထ။ **ဗန္ဓပမုဉ္ဇကရန္တိ** ဗန္ဓနမောစနကရံ[၄]။ **အသိတ**န္တိ အနိသိတံ။ **ဘာဂသော ပဋိဘဇ္ဇာ**တိ သတိ-ပဋ္ဌာနာဒိကောဋ္ဌာသတော ဓမ္မံ ပဋိဘဇ္ဇနီယံ ကတ္ဝာ။ **ပဝိဘဇ္ဇာ**တိပိ ပါဋ္ဌော၊ ဥဒ္ဒေသာဒိကောဋ္ဌာသတော ပကာရေန ဝိဘဇိတ္ဝာ ဝိဘဇိတ္ဝာ ဓမ္မံ ဒေသေတီတိ အတ္ထော။

ဩဃသာတိ ကာမာဒိစတုရောဃသ။ **အနေကဝိဟိတ**န္တိ သတိပဋ္ဌာနာဒိ-ဝသေန အနေကဝိဓံ အဋ္ဌတိံသာယ ဝါ ကမ္မဋ္ဌာနာနံ ဝသေန အနေကပ္ပကာရံ အမတာဝဟံ မဂ္ဂံ **အက္ခာသိ** အဘာသိ။**တသ္မိံ စ အမတေ အက္ခာတေ**တိ တသ္မိံ တေန အက္ခာတေ အမတေ အမတာဝဟေ။ **ဓမ္မဒသာ**တိ ဓမ္မသ ပသိတာရော။ **ဋ္ဌိတာ အသံဟီရာ**တိ ကေနစိ အသံဟာရိယာ ဟုတ္ဝာ ပတိဋ္ဌိတာ။ **အတိဝိဇ္ဇာ**တိ အတိဝိဇ္ဇိတ္ဝာ။ **သဗ္ဗဋ္ဌိတီန**န္တိ သဗ္ဗေသံ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနာနံ ဝိညာဏဋ္ဌိတီနံ ဝါ။ **အတိက္ကမ'မဒ္ဒသာ**တိ အတိက္ကမဘူတံ နိဗ္ဗာနံ အဒ္ဒသ။ **အဂ္ဂ**န္တိ ဥတ္တမံ ဓမ္မံ။ အဂ္ဂေတိ ဝါ ပါဋ္ဌော၊ ပဌမတရန္တိ အတ္ထော။ **ဒသဒ္ဓါန**န္တိ ပဉ္ဇဝဂ္ဂိယာနံ **အဂ္ဂံ** ဓမ္မံ, **အဂ္ဂေ** ဝါ အာဒိတော ဒေသယီတိ အတ္ထော။

တသ္မာတိ ယသ္မာ "ဧသ ဓမ္မော သုဒေသိတော"တိ ဇာနန္တေန ပမာဒေါ န ကာတဗ္ဗော၊ တသ္မာ **အနုသိက္ခေ**တိ တိသော သိက္ခာ ဝိပဿနာပဋိပါဋိယာ မဂ္ဂပဋိပါဋိယာ စ သိက္ခေယျ။

ဗုဒ္ဓါနုဗုဒ္ဓေါတိအာဒိကာ တိသော ဂါထာ အာယသ္မတော အညာတ-ကောဏ္ဍညတ္ထေရသ ထောမနဝသေန ဝုတ္တာ။ တတ္ထ **ဗုဒ္ဓါနုဗုဒ္ဓေါ**တိ ဗုဒ္ဓါနံ

၁-စုဏ္ဏိယပဒါနိ (သီ)
၂-ကိလေသုမ္မုဇ္ဇနပထာနိ (သီ)
၃-တံ ဧဝံ (သီ)
၄-ဗန္ဓနပမုဉ္ဇကရံ (က)

အနုဗုဒ္ဓေါ။ ဗုဒ္ဓါဟိ ပဌမံ စတ္တာရိ သစ္စာနိ ဗုဇ္ဈိံသု၊ ပစ္ဆာ ထေရော သဗ္ဗပဌမံ၊ တသ္မာ ဗုဒ္ဓါနုဗုဒ္ဓေါတိ။ ထိရေဟိ သီလက္ခန္ဓာဒီဟိ သမန္ဓာဂတတ္တာ **ထေရော၊** အကုပ္ပဓမ္မောတိ အတ္ထော။ **တိဗ္ဗနိက္ကမော**တိ ဒဋ္ဌဝိရိယော။ **သုခဝိဟာရာန**န္တိ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာနံ။ **ဝိဝေကာန**န္တိ တိဏ္ဏမ္ပိ ဝိဝေကာနံ။ **သဗ္ဗ'ဿ တ**န္တိ ယံ သဗ္ဗသာဝကေန ပတ္တဗ္ဗံ၊ အဿ အနေန တံ အနုပ္ပတ္တံ။ **အပ္ပမတ္တဿ သိက္ခတော**တိ အပ္ပမတ္တေန ဟုတ္ဝာ သိက္ခန္တေန။

တေဝိဇ္ဇော စေတောပရိယကောဝိဒေါတိ ဆသု အဘိညာသု စတဿော ဝဒတိ၊ ဣတရာ ဒွေ ယဒိပိ နဝုတ္တာ၊ ထေရော ပန ဆဋ္ဌဘိညောဝ။ ယသ္မာ ထေရံ ဟိမဝန္တေ ဆဒ္ဒန္တဒဟတော အာဂန္ဒ္ဝာ ဘဂဝတိ ပရမနိပစ္စကာရံ ဒဿေတ္ဝာ ဝန္ဒန္တံ ဒိသ္ဝာ ပသန္ဓမာနသေန ဘဂဝတော သမ္မုခါ ထေရံ အဘိတ္ထဝန္တေန ဣမာ ဂါထာ ဝုတ္တာ၊ တသ္မာ "ကောဏ္ဍညော ဗုဒ္ဓဒါယာဒေါ၊ ပါဒေ ဝန္ဒတိ သတ္ထုနော"တိ ဝုတ္တံ။

နဂဿ ပဿေတိအာဒိကာ တိဿော ဂါထာ ပဉ္ဇဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ သဒ္ဓိံ သဗ္ဗေဟေဝ အရဟန္တေဟိ ဘဂဝတိ ကာဋ္ဌသိလာယံ ဝိဟရန္တေ အာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော တေသံ ဘိက္ခူနံ စိတ္တံ သမန္ဓေသန္တော အရ-ဟတ္တဖလဝိမုတ္တိံ ပဿိတ္ထ။ တံ ဒိသ္ဝာ အာယသ္မာ ဝဂ်သော ဘဂဝန္တံ ထေရေ စ အဘိတ္ထဝန္တော အဘာသိ။ တတ္ထ **နဂဿ ပဿေ**တိ ဣသိဂိလိ-ပဗ္ဗတဿ ပဿေ ကာဋ္ဌသိလာယံ။ **အာသီန**န္တိ နိသိန္ဓံ။

စေတသာတိ အတ္တနော စေတောပရိယဉ္ဇဏေန။ **စိတ္တံ နေသံ သမန္ဓေသ**န္တိ တေသံ ခီဏာသဝဘိက္ခူနံ စိတ္တံ သမန္ဓေသန္တော။ **အနုပရိယေတိ**တိ အနုက္ကမေန ပရိစ္ဆိန္ဒတိ။

ဝေံ သဗ္ဗဂ်သမ္ပန္ဓံ "မုနိံ ဒုက္ခဿ ပါရဂု"န္တိ ဝုတ္တာယ သတ္ထုသမ္ပတ္တိယာ စေဝ "တေဝိဇ္ဇာ မစ္စုဟာယိနော"တိ ဝုတ္တာယ သာဝကသမ္ပတ္တိယာ စာတိ သဗ္ဗေဟိ အဂ်ေဟိ သမ္ပန္ဓံ သမန္ဓာဂတံ။ **မုနိ**န္တိ ဟိ ဣမိနာ ပဒေန မောနသဓ်ါတေန ဉ္ဇဏေန သတ္ထု အနဝသေသဉေယျာဝဗောဓော ဝုတ္တောတိ အနာဝရဏဉ္ဇဏေန ဒသဗလဉ္ဇဏာဒီနံ သဂ်ဟော ကတော ဟောတိ၊ တေနဿ ဉ္ဇဏသမ္ပဒံ ဒဿေတိ။ **ဒုက္ခဿ ပါရဂု**န္တိ ဣမိနာ ပဟာနသမ္ပဒံ။ တဒုဘယေန စ သတ္ထု အာနုဘာဝသမ္ပဒါဒယော[၂] ဒဿိတာ ဟောန္တိ။ **တေဝိဇ္ဇာ မစ္စုဟာယိနော**တိ ဣမိနာ သာဝကာနံ ဉ္ဇဏသမ္ပတ္တိဒီပနေန စ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ အဓိဂမဒီပနေန စ

၁-တေ (က)　　၂-အာနုဘာဝါဒိသမ္ပဒါ (သီ)

ပဒဒ္ဓယေန သတ္ထုသာဝကသမ္ပတ္တိ ဒဿိတာ ဟောတိ။ တထာ ဟိ ယထာဝုတ္တ-မတ္ထံ ပါကဋတရံ ကာတုံ **"မုနိံ ဒုက္ခဿ ပါရဂုံ။ အနေကာကာရသမ္ပန္နံ၊ ပယိရုပါသန္တိ ဂေါတမ"**န္တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **အနေကာကာရသမ္ပန္နန္တိ** အနေကေဟိ အာကာရေဟိ သမ္ပန္နံ၊ အနေကာကာရဂုဏသမန္နာဂတန္တိ အတ္ထော။

စန္ဒော ယထာတိ ဂါထာ ဘဂဝန္တံ စမ္ပာနဂရေ ဂဂ္ဂရာယ ပေါက္ခရဏိယာ တီရေ မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန အနေကေဟိ စ ဒေဝနာဂသဟဿေဟိ ပရိဝုတံ အတ္တနော ဝဏ္ဏေန စ ယသသာ စ ဝိရောစမာနံ ဒိသ္ဝာ သောမနဿဇာတေန အဘိတ္ထဝန္တေန ဝုတ္တာ။ တတ္ထ **စန္ဒော ယထာ ဝိဂတဝလာဟကေ နဘေ**တိ ယထာ သရဒသမယေ အပဂတဝလာဟကေ ဝလာဟကသဒိသေန အညေန စ မဟိကာဒိနာ ဥပက္ကိလေသေန ဝိမုတ္တေ အာကာသေ ပုဏ္ဏစန္ဒော ဝိရောစတိ၊ **ဝီတမလောဝ ဘာဏုမာ**တိ တေနေဝ ဝလာဟကာဒိဥပက္ကိလေသဝိဂမေန ဝိဂတမလော ဘာဏုမာ သူရိယော ယထာ ဝိရောစတိ။ **ဝေမ္ပိ အဂီရသ တွန္တိ** ဧဝံ အဂေ်ဟိ နိစ္ဆရဏဇုတိဟိ ဇုတိမန္တ တွမ္ပိ **မဟာမုနိ** ဘဂဝါ **အတိရောစသိ** အတ္တနော ယသသာ သဒေဝကံ လောကံ အတိက္ကမိတ္ဝာ ဝိရောစသီတိ။

ကာဝေယျမတ္တာတိအာဒိကာ ဒသ ဂါထာ အရဟတ္တံ ပတ္ဝာ အတ္တနော ပဋိပတ္တိံ ပစ္စဝေက္ခိတ္ဝာ သတ္ထု အတ္တနော စ ဂုဏေ ဝိဘာဝေန္တေန ဝုတ္တာ။ တတ္ထ **ကာဝေယျမတ္တာ**တိ ကာဝေယျေန ကဗ္ဗကရဏေန[၁] မတ္တာ မာနိတာ သမ္ဘာ-ဝိတာ ဂုဏောဒယံ အာပန္နာ။ **အဒ္ဒသာမာ**တိ အဒ္ဒသိမှာ။

အဒ္ဓါ နော ဥဒပဇ္ဇထာတိ ရတနတ္တယံ အဒ္ဓါ အမှာကံ ဥပကာရတ္ထာယ ဥပ္ပဇ္ဇိ။

ဝစနန္တိ သစ္စပဋိသံယုတ္တံ ဓမ္မကထံ။ **ခန္ဓေ အာယတနာနိ စ ဓာတုယော စာ**တိ ပဉ္စက္ခန္ဓေ ဒ္ဝါဒသာယတနာနိ အဋ္ဌာရသ ဓာတုယော စ။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ ခန္ဓာဒိကထာ ဝတ္တဗ္ဗာ၊ သာ **ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ**[၂] ဝိတ္ထာရိတာ ဧဝါတိ တတ္ထ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **ဝိဒိတ္ဝာနာ**တိ ရူပါဒိဝိဘာဂါဒိတော အနိစ္စတာဒိတော စ ပုဗ္ဗဘာဂဉာဏေန ဇာနိတ္ဝာ။

ယေ တေ သာသနကာရကာတိ ယေ တေ သတ္တာ တထာဂတာနံ သာသနကာရကာ၊ တေသံ ဗဟူနံ အတ္ထာယ ဝတ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ တထာဂတာ။

၁-ကဗျကာရကေန (က) ၂-ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၆၆-ပိဋ္ဌာဒီသု။

ယေ နိယာမဂတဒ္ဒသာတိ နိယာမော ဧဝ နိယာမဂတံ၊ ယေ ဘိက္ခူ ဘိက္ခုနိယော စ သမ္မတ္တနိယာမံ အဒ္ဒသံသု အဓိဂစ္ဆိံသု၊ တေသံ အတ္ထာယ ဝတ **ဗောဓိံ** သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဇ္ဈဂမာ **မုနိ** ဘဂဝါတိ ယောဇနာ။

သုဒေသိတာတိ ဝေနေယျဇ္ဈာသယာနုရူပံ သဒ္ဒေပတော ဝိတ္ထာရတော စ သုဋ္ဌု ဒေသိတာ။ **စက္ခုမတာ**တိ ပဉ္စဟိ စက္ခူဟိ စက္ခုမတာ။ အတ္တဟိတကာမေဟိ အရဏ်ယာနိ ကရဏ်ယာနိ အရိယဘာဝကရာနိ၊ အရိယဿ ဝါ ဘဂဝတော သစ္စာနီတိ **အရိယသစ္စာနိ။ ဒုက္ခ**နှိအာဒိ တေသံ အရိယသစ္စာနံ သရူပဒဿနံ၊ ဣမသ္မိံ ဌာနေ အရိယသစ္စကထာ ဝတ္တဗ္ဗာ၊ သာ သဗ္ဗာကာရတော **ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ**[၁] ဝိတ္ထာရိတာတိ တတ္ထ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **ဧဝမေတေ တထာ**တိ ဧတေ ဒုက္ခာဒယော အရိယသစ္စဓမ္မာ ဧဝံ ဒုက္ခာဒိပ္ပကာရေန တထာ အဝိတထာ အနညထာ။ **ဝုတ္တာ ဒိဋ္ဌာ မေ တေ ယထာ တထာ**တိ ယထာ သတ္ထာရာ ဝုတ္တာ၊ တထာ မယာ ဒိဋ္ဌာ၊ အရိယမဂ္ဂဉ္ဏေန ပဋိဝိဒ္ဓတ္တာ ဧဝံ တေသံ[၂]။ **သဒတ္ထော မေ အနုပ္ပတ္တော** အရဟတ္တံ မယာ သစ္ဆိကတံ၊ တတော စ **ကတံ ဗုဒ္ဓဿ** ဘဂဝတော **သာသနံ** ဩဝါဒါနုသိဋ္ဌိယံ အနုပတိဋ္ဌော[၃]။

သွာဂတံ ဝတ မေ အာသီတိ သုအာဂမနံ ဝတ မေ အဟောသိ။ **မမ ဗုဒ္ဓဿ သန္တိကေ**တိ မမ သမ္မုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော သန္တိကေ သမီပေ။

အဘိညာပါရမိပ္ပတ္တောတိ ဆန္ဒမ္ပိ အဘိညာနံ ပါရမိံ ဥက္ကံသံ အဓိဂတော။ ဣမိနာ ဟိ ပဒေန ဝုတ္တမေဝတ္ထံ ဝိဝရိတုံ **"သောတဓာတု ဝိသောဓိတာ"**တိ-အာဒိ ဝုတ္တံ။

ပုစ္ဆာမိ သတ္ထာရနှိအာဒိကာ ဒွါဒသ ဂါထာ အတ္တနော ဥပဇ္ဈာယဿ ပရိနိဗ္ဗုတဘာဝံ ပုစ္ဆန္တေန ဝုတ္တာ၊ အာယသ္မတော နိဂြောဓကပ္ပတ္ထေရဿ ဟိ ပရိနိဗ္ဗာနကာလေ အာယသ္မာ ဝဏ္ဏီသော အသမ္မုခါ အဟောသိ။ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗဉ္စ တေန တဿ ဟတ္ထကုက္ကုစ္စာဒိ၊ ပုဗ္ဗဝါသနာဝသေန ဟိ တာဒိသဉ္စ အာယသ္မတော ပိလိန္ဒဝစ္ဆဿ ဝသလဝါဒေန သမုဒါစာရော ဝိယ ခီဏာ-သဝါနမ္ပိ ဟောတိယေဝ[၄]။ တေန "ပရိနိဗ္ဗုတော နု ခေါ မေ ဥပဇ္ဈာယော, ဥဒါဟု နော"တိ ဥပ္ပန္နပရိဝိတက္ကော သတ္ထာရံ ပုစ္ဆိ။ တေန ဝုတ္တံ "ဥပဇ္ဈာယဿ ပရိနိဗ္ဗုတဘာဝံ ပုစ္ဆန္တေန ဝုတ္တာ"တိ။ တတ္ထ **သတ္ထာရ**နှိ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာဒီဟိ

၁-ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၁၂၄-ပိဋ္ဌေ။　　၂-တာဝ တေသံ (သီ)
၃-အနုပတိဋ္ဌာ (က)　　၄-တာဒိသံ ဟောတိယေဝ (သီ)

ဝေနေယျာနံ အနုသာသကံ။ **အနောမပညန္တိ** ဩမံ ဝုစ္စတိ ပရိတ္တံ လာမကံ၊ နဩမပည် အနောမပညံ၊ မဟာပညန္တိ အတ္ထော။ **ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ**တိ ပစ္စက္ခမေဝ၊ ဣမသ္မိ်ယေဝ အတ္တဘာဝေတိ အတ္ထော။ **ဝိစိကိစ္ဆာန**န္တိ သံသယာနံ ဧဝရူပါနံ ဝါ ပရိဝိတက္ကာနံ ဆေတ္တာ[၁]။ **အဂ္ဂါဋ္ဌဝေ**တိ အဂ္ဂါဋ္ဌဝစေတိယသခ်ါတေ ဝိဟာရေ။ **ဉာတော**တိ ပါကဋော။ **ယသသီ**တိ လာဘသက္ကာရသမ္ပန္နော။ **အဘိနိဗ္ဗုတတ္တော**တိ ဥပသန္တသဘာဝေါ အပရိဋယ္ဟမာနစိတ္တော။

တယာ ကတန္တိ တာဒိသေ ဆာယာသမ္ပန္နေ နိဂြောဓရုက္ခမူလေ နိသိန္နတ္တာ "နိဂြောဓကပ္ပေါ"တိ တယာ ကတံ နာမံ။ ဣတိ သော ယထာ အတ္တနာ ဥပလက္ခိတံ တထာ ဝဒတိ။ ဘဂဝါ ပန နိသိန္နတ္တာ ဧဝ တံ တထာ အာလပတိ၊ အပိ စ ခေါ တတ္ထ အရဟတ္တံ ပတ္တတ္တာပိ။ **ဗြာဟ္မဏသာ**တိ ဇာတိံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ သော ကိရ ဗြာဟ္မဏမဟာသာလကုလာ ပဗ္ဗဇိတော။ **နမသံ အစရိ**န္တိ နမဿမာနော ဝိဟာသိံ။ **မုတျပေခေါ**တိ နိဗ္ဗာနေ ပတိဋ္ဌိတော။

ဒဋ္ဌဓမ္မဒသီတိ ဘဂဝန္တံ အာလပတိ။ ဒဋ္ဌဓမ္မံ ဟိ နိဗ္ဗာနံ အဘိဇ္ဇနဋ္ဌေန၊ တဋ္ဌ ဘဂဝါ ပဿိ ဒဿေသိ စ။

သက္ကာတိပိ ဘဂဝန္တမေဝ ကုလနာမေန အာလပတိ။ **မယမ္ပိ သဗ္ဗေ**တိ နိရဝသေသပရိသံ[၂] သင်္ဂဏ္ဟိတ္ဝာ အတ္တာနံ ဒဿေန္တော ဝဒတိ။ **သမန္တစက္ခူ**တိပိ ဘဂဝန္တမေဝ သဗ္ဗညုတညာဏေန အာလပတိ။ **သမဝဋ္ဌိတာ**တိ သမ္မာ အဝဋ္ဌိတာ၊ အာဘောဂံ ကတ္ဝာ ဋ္ဌိတာ။ **နော**တိ အမှာကံ။ **သဝနာယာ**တိ ဣမဿ ပဥ္ဇဿ ဝေယျာကရဏံ[၃] သဝနတ္ထာယ။ **သောတာ**တိ သောတ-ဓာတုယာ[၄]။ **တုဝံ နော သတ္ထာ တွမနုတ္တရောသီ**တိ ထုတိဝစနဝသေန ဝဒတိ။

ဆိန္ဒ နော ဝိစိကိစ္ဆန္တိ ဝိစိကိစ္ဆာပဋိရူပကံ တံ ပရိဝိတက္ကံ သန္ဓာယာဟ။ အကုသလဝိစိကိစ္ဆာယ ပန ထေရော နိဗ္ဗိစိကိစ္ဆောဝ။ **ဗြူဟိ မေတ**န္တိ ဗြူဟိ မေ ဧတံ။ ယံ မယာ ယာစိတောသိ "တံ သာဝကံ သက္က မယမ္ပိ သဗ္ဗေ အညာတုမိစ္ဆာမာ"တိ ယာစိတောဝ၊ တံ ဗြာဟ္မဏံ **ပရိနိဗ္ဗုတံ ဝေဒယ ဘူရိပညဿ။ မဇ္ဈေဝ နော ဘာသာ**"တိ ပရိနိဗ္ဗုတံ ဇာနိတ္ဝာ မဟာပညဿ ဘဂဝါ မဇ္ဈေဝ အမှာကံ သဗ္ဗေသံ ဘာသ၊ ယထာ သဗ္ဗေ မယံ ဇာနေယျာမ။ **သက္ကောဝ ဒေဝါန သဟဿနေတ္တော**တိ ဣဒံ ပန ထုတိဝစနမေဝ၊ အပိ စေတ္ထ အယမ-ဓိပ္ပါယော—ယထာ သက္ကော သဟဿနေတ္တော ဒေဝါနံ မဇ္ဈေ တေဟိ သက္ကစ္စံ

၁-ဆေဒကော (က)
၂-အဝသေသပရိသံ (သီ၊က)
၃-ဣမဿ ပဥ္ဇာဝေယျာကရဏဿ (သီ)
၄-ဟေတုန္တိ သောတဓာတုံ (သီ)

သမ္ပဋိစ္ဆိတဝစနံ[၁] ဘာသတိ၊ ဧဝံ အမှာကံ မဇ္ဈေ အမှေဟိ သမ္ပဋိစ္ဆိတဝစနံ ဘာသာတိ။

ယေ ကေစိတိ ဣမမ္ပိ ဂါထံ ဘဂဝန္တံ ထုနန္တော ဝတ္တုကာမတံ ဇနေတုံ ဘဏတိ။ တဿတ္ထော—ယေ ကေစိ အဘိဇ္ဈာဒယော ဂန္ထာ၊ တေသံ အပ္ပဟာနေ သတိ မောဟဝိစိကိစ္ဆာနံ ပဟာနာဘာဝတော **မောဟမဂ္ဂါ**တိ စ, **အညာဏပက္ခာ**တိ စ, **ဝိစိကိစ္ဆဋ္ဌာနာ**တိ စ ဝုစ္စန္တိ၊ သဗ္ဗေ တေ တထာဂတံ ပတ္ဝာ တထာဂတဿ ဒေသနာဗလေန ဝိဒ္ဓံသိတာ ဘဝန္တိ နဿန္တိ။ ကိံ ကာ-ရဏန္တိ? **စက္ခုံ ဟိ ဟေံ ပရမံ နရာနံ**၊ ယသ္မာ တထာဂတော သဗ္ဗဂန္ထဝိမေနေန ပညာစက္ခုဇနနတော နရာနံ ပရမံ စက္ခုန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

နော စေ ဟိ ဇာတူတိ ဣမမ္ပိ ဂါထံ ထုနန္တော ဧဝ ဝတ္တုကာမတံ ဇနေန္တော ဘဏတိ။ တတ္ထ **ဇာတူ**တိ ဧကံသဝစနံ။ **ပုရိသော**တိ ဘဂဝန္တံ သန္ဓာယာဟ။ **ဇောတိမန္တော**တိ ပညာဇောတိသမ္ပန္နာ သာရိပုတ္တာဒယော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယဒိ ဘဂဝါ ပုရတ္ထိမာဒိဘေဒေါ ဝါတော ဝိယ အဗ္ဘဃနံ ဒေသနာဝေဂေန ကိလေသေ ဝိဟနေယျ၊ တတော ယထာ အဗ္ဘဃနနိဝုတော လောကော တမောဝ ဟောတိ ဧကန္ဓကာရော၊ ဧဝံ သဗ္ဗောပိ လောကော အညာဏနိဝုတော တမောဝ သိယာ။ ယေ စာပိ ဣမေ ဣဒါနိ ဇောတိမန္တော ခါယန္တိ သာရိပုတ္တာဒယော၊ တေပိ နဘာသေယျုံ နဒီပေယျုန္တိ။

ဓီရာ စာတိ ဣမမ္ပိ ဂါထံ ပုရိမနယေနေဝါဟ။ တဿတ္ထော—**ဓီရာ** စ ပဏ္ဍိတပုရိသာ **ပဇ္ဇောတကရာ ဘဝန္တိ** ပညာပဇ္ဇောတံ ဥပ္ပါဒေန္တိ။ **တံ** တသ္မာ အဟံ တံ **ဝီရ** ပဓာနဝီရိယသမန္နာဂတ ဘဂဝါ **တထေဝ မညေ** ဓီရော ပဇ္ဇော-တကရောတ္ဝေဝ မညာမိ၊ မယမ္ပိ **ဝိပဿိနံ** သဗ္ဗဓမ္မေ ယထာဘူတံ ပဿန္တံ ဘဂဝန္တံ ဇာနန္တာ ဧဝ ဥပါဂမိမှာ။ တသ္မာ "ပရိသာသု နော **အာဝိကရောဟိ ကပ္ပံ** ပရိနိဗ္ဗုတောဝ ယထာ နိဂြောဓကပ္ပံ အာဝိကရောဟိ ပကာသေဟီတိ။

ခိပ္ပန္တိ ဣမမ္ပိ ဂါထံ ပုရိမနယေနေဝ အာဟ။ တဿတ္ထော—ဘဂဝါ **ခိပ္ပံ ဂိရံ ရေယ ဝဂ္ဂု ဝဂ္ဂုံ** အစိရာသမာနော[၂] ဝါစံ ဘာသ ဝဂ္ဂု မနောဟရံ။ **ဟံသောဝ** ယထာ သုဝဏ္ဏဟံသော ဂေါစရံ ပရိဂ္ဂဏ္ဍန္တော ဇာတဿရဝနသဏ္ဍံ ဒိသ္ဝာ ဂီဝံ **ပဂ္ဂယ္ဟ** ပက္ခေ ဥဒ္ဓုနိတ္ဝာ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌော[၃] **သဏိကံ** အတရမာနော ဝဂ္ဂုံ

၁-သမ္ပဋိစ္ဆိတဝစနော (သီ၊က)　　၂-အတရမာနော (သဗ္ဗတ္ထ)　　၃-ဟဋ္ဌတုဋ္ဌေန (သဗ္ဗတ္ထ)

နိကူဇတိ ဂိရံ နိစ္ဆာရေတိ၊ ဧဝမေဝံ တွံ သဏိကံ နိကူဇ ဣမိနာ မဟာပုရိသ-လက္ခဏညတရေန ဗိန္ဒုဿရေန သုဋ္ဌု **ဝိကပ္ပိတေန** အဘိသခ်တေန၊ ဧတေ မယံ သဗ္ဗေ **ဥဇုဂတာ** အဝိကွိတ္တမာနသာ ဟုတ္ဝာ တဝ နိကူဇံ သုဏောမာတိ။

ပဟီနဇာတိမရဏန္တိ ဣဒမ္ပိ ပုရိမနယေနေဝ အာဟ။ တတ္ထ န သိဿတီတိ အသေသော၊ တံ **အသေသံ၊** သောတာပန္ဒာဒယော ဝိယ ကိဉ္စိ အသေသေတ္ဝာ ပဟီနဇာတိမရဏန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **နိဂ္ဂယ္ဟာ**တိ နိဗန္ဓိတ္ဝာ[၁]၊ **ဓောန**န္တိ ဓုတ-သဗ္ဗပါပံ။ **ဝဒေဿာမီ**တိ ကထာပေဿာမိ ဓမ္မံ။ **န ကာမကာရော ဟောဟိ ပုထုဇ္ဇနာန**န္တိ ပုထုဇ္ဇနသေက္ခာဒီနံ တိဝိဓာနံ ဇနာနံ ကာမကာရော နတ္ထိ၊ တေ ယံ ဣစ္ဆန္တိ ဉတုံ ဝါ ဝတ္တုံ ဝါ၊ တံ န သက္ကောန္တိ။ **သခ်ယျကာရော စ တထာ-ဂတာန**န္တိ တထာဂတာနံ ပန ဝိမံသကာရော ပညာပုဗ္ဗင်္ဂမက်ရိယာ၊ တေ ယံ ဣစ္ဆန္တိ ဉတုံ ဝါ ဝတ္တုံ ဝါ၊ တံ သက္ကောန္တိယေဝါတိ အဓိပ္ပါယော။

ဣဒါနိ တံ သခ်ယျကာရံ ပကာသေန္တော **"သမ္ပန္ဓဝေယျာကရဏ"**န္တိ ဂါထမာဟ။ တဿတ္ထော—တထာ ဟိ တဝ ဘဂဝါ ဣဒံ **သမုဇ္ဇုပညဿ** သဗ္ဗတ္ထ အပ္ပဋိဟတဘာဝေန ဥဇုဂတပညဿ သမ္မဒေဝ ဝုတ္တံ ပဝတ္တိတံ သမ္ပန္ဓဝေယျာ-ကရဏံ "သန္တတိမဟာမတ္တော သတ္တတာလမတ္တံ အဗ္ဘုဂ္ဂန္ဒာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ၊ သုပ္ပဗုဒ္ဓေါ သက္ကော သတ္တမေ ဒိဝသေ ပထဝိံ ပဝိသိဿတီ"တိ ဧဝမာဒိံ **သမုဂ္ဂ-ဟိတံ** သမ္မဒေဝ ဥဂ္ဂဟိတံ အဝိပရီတံ ဒိဋ္ဌံ၊ ပုန သုဋ္ဌုတရံ အဥ္ဇလိံ ပဏာမေတ္ဝာ အာဟ။ **အယမဥ္ဇလိ ပစ္ဆိမော သုပ္ပဏာမိတော**တိ အယံ အပရောပိ အဥ္ဇလိ သုဋ္ဌုတရံ ပဏာမိတော။ **မာ မောဟယီ ဇာန**န္တိ မာ နော အဝစနေန မောဟယိ ဇာနန္တော တဿ[၂] ဂတိံ၊ **အနောမပညာ**တိ ဘဂဝန္တံ အာလပတိ။

ပရောပရန္တိ ဣမံ ပန ဂါထံ အပရေနပိ ပရိယာယေန အမောဟနမေဝ ယာစန္တော အာဟ။ တတ္ထ **ပရောပရ**န္တိ လောကုတ္တရလောကိယဝသေန သုန္ဒရာ-သုန္ဒရံ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ။ **အရိယဓမ္မ**န္တိ စတုသစ္စဓမ္မံ။ **ဝိဒိတ္ဝာ**တိ ပဋိဝိဇ္ဈိတ္ဝာ။ **ဇာန**န္တိ သဗ္ဗံ ဥေယျဓမ္မံ ဇာနန္တော။ **ဝါစာဘိကခ်ါမီ**တိ ယထာ **ဃမ္မနိ** ဃမ္မကာလေ ဥဏ္ဍာဘိတတ္တော ပုရိသော ကိလန္တော တသိတော ဝါရိံ၊ ဧဝံ တေ ဝါစံ အဘိကခ်ါမိ။ **သုတံ ပဝဿာ**တိ သုတသခ်ါတံ သဒ္ဒါယတနံ ပဝဿ ပဋ္ဌရ[၃]မုဥ္ဇ ပဝတ္တ။ "သုတဿ ဝဿာ"တိပိ ပါဋိ[၄]၊ ဝုတ္တပကာရဿ သဒ္ဒါ-ယတနဿ ဝုဋ္ဌိံ ဝဿာတိ အတ္ထော။

၁-သုဋ္ဌု ယာစိတ္ဝာ နိဗန္ဓိတ္ဝာ (သီ)
၂-ကပ္ပဿ (သီ)
၃-ပဃ်ရ (သီ)
၄-ပဝဿာတိပိ ပါဋိ (က)

ဧဒါနိ ယာဒိသံ ဝါစံ အဘိကခ်တိ၊ တံ ပကာသေန္တော "**ယဒတ္ထိက**"နွိ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ **ကပ္ပါယနော**တိ ကပ္ပမေဝ ပူဇာဝသေန ဝဒတိ။ **ယထာ ဝိမုတ္တော**တိ "ကိံ အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ယထာ အသေက္ခော, ဥဒါဟု သဥပါဒိသေသာယ ယထာ သေက္ခော"တိ ဝါ ပုစ္ဆတိ။ သေသမေတ္ထ ပါကဋမေဝ။

ဧဝံ ဒွါဒသဟိ ဂါထာဟိ ယာစိတော ဘဂဝါ တံ ဝိယာကရောန္တော[၁] "**အစ္ဆေစ္ဆီ**"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **အစ္ဆေစ္ဆီ တဏ္ဏံ ဧဝ နာမရူပေ (ဧတိ ဘဂဝါ) ကဏ္ဏဿ သောတံ ဒီဃရတ္တာနုသယိတ**နွိ ဧမသ္မိံ နာမရူပေ ကာမ-တဏ္ဏာဒိဘေဒါ တဏ္ဏာ ဒီဃရတ္တံ အပ္ပဟီနဋ္ဌေန အနုသယိတာ ကဏ္ဏနာမကဿ မာရဿ သောတနွိပိ ဝုစ္စတိ၊ တံ ကဏ္ဏဿ သောတဘူတံ ဒီဃရတ္တာနုသယိတံ ဧဝ နာမရူပေ တဏ္ဏံ ကပ္ပါယနော ဆိန္ဒိ။ **ဧတိ ဘဂဝါ**တိ ဧဒံ ပန သဂ်ီတိ-ကာရာနံ ဝစနံ။ **အတာရိ ဇာတိံ မရဏံ အသေသ**နွိ သော တံ တဏ္ဏံ ဆေတ္ဝာ အသေသံ ဇာတိမရဏံ အတရိ အနုပါဒိသေသာယ ပရိနိဗ္ဗာယီတိ ဒဿေတိ၊ **ဧစ္စ-ဖြဝိ ဘဂဝါ ပဉ္ဇသေဋ္ဌော**တိ အာယသ္မတာ ဝဂ်ီသေန ပုဋ္ဌော ဘဂဝါ ဧဝံ အဝေါစ ပဉ္ဇဟိ သဒ္ဓါဒီဟိ ဧန္ဒြိယေဟိ အနညသာဓာရဏေဟိ စက္ခူဟိ ဝါ သေဋ္ဌော၊ အထ ဝါ **ပဉ္ဇသေဋ္ဌော**တိ ပဉ္ဇဟိ သီလာဒီဟိ ဓမ္မက္ခန္ဓေဟိ၊ ပဉ္ဇဟိ ဝါ ဟေတုသမ္ပဒါဒီဟိ သေဋ္ဌော ဥတ္တမော ပဝရောတိ သဂ်ီတိကာရာနမေဝိဒမ္ပိ ဝစနံ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ ဘဂဝတော ဘာသိဘံ အဘိနန္ဒမာနသော အာယသ္မာ ဝဂ်ီသော "**သေ သုတ္ဝာ**"တိအာဒိကာ ဂါထာယော အာဟ။ တတ္ထ ပဌမဂါထာယံ **န မံ ဝဉ္ဇေသီ**တိ ယသ္မာ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ တသ္မာ တဿ ပရိနိဗ္ဗုတဘာဝံ ဧစ္ဆန္တံ မံ န ဝဉ္ဇေသိ၊ န ဝိသံဝါဒေသီတိ အတ္ထော။ သေသံ ပါကဋမေဝ။

ဒုတိယဂါထာယံ ယသ္မာ မုတျပေခေါ ဝိဟာသိ၊ တသ္မာ တံ သန္ဓာယာဟ "**ယထာ ဝါဒီ တထာ ကာရီ၊ အဟု ဗုဒ္ဓဿ သာဝကော**"တိ။ **မစ္စုနော ဇာလံ တတ**"နွိ တေဘူမကဝဋ္ဌေ ဝိတ္ထတံ မာရဿ တဏ္ဏာဇာလံ။ **မာယာဝိနော**တိ ဗဟုမာယဿ။ "တထာ မာယာဝိနော"တိပိ ကေစိ ပဋနွိ၊ တေသံ ယော အနေကာဟိ မာယာဟိ အနေကက္ခတ္တုံ ဘဂဝန္တံ ဥပသက်မိ၊ တဿ တထာ မာယာဝိနောတိ အဓိပ္ပါယော။

တဘိယဂါထာယ **အာဒိ**နွိ မူလကာရဏံ။ **ဥပါဒါနဿာ**တိ ဝဋ္ဌဿ။ ဝဋ္ဌံ ဒဋ္ဌေဟိ ကမ္မကိလေသေဟိ ဥပါဒါတဗ္ဗဋ္ဌေန "ဥပါဒါန"နွိ ဝုတ္တံ။ တဿ

၁-ဗျာကရောန္တော (သီ)

ဥပါဒါနဿ အာဒိ အဝိဇ္ဇာတဏ္ဍာဒိဘေဒံ ကာရဏံ ဥဏစက္ခုနာ အဒ္ဒသ။ **ကပ္ပေါ ကပ္ပိယောတိ**[၁] ဧဝံ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ ဘဂဝါတိ အဓိပ္ပါယေန ဝဒတိ။ **အစ္စဂါ ဝတာ**တိ အတိက္ကန္တောဝတ။ **မစ္စုဓေယ္ယ**န္တိ မစ္စု ဧတ္ထ ဓိယ္ယတီတိ မစ္စုဓေယ္ယံ၊ တေဘူမကဝဋ္ဋံ၊ သုဒုတ္တရံ အစ္စဂါ ဝတာတိ ဝေဒဇာတော ဝဒတိ။

ဣဒါနိ သတ္ထရိ အတ္တနော ဥပဇ္ဈာယေ စ ပသန္နမာနသော ပသန္နာကာရံ ဝိဘာဝေန္တော "**တံ ဒေဝဒေဝ**"န္တိ ဩသာနဂါထမာဟ။ တတ္ထ **တံ ဒေဝဒေဝံ ဝန္ဒာမိ**တိ သမ္မုတိဒေဝေါ, ဥပပတ္တိဒေဝေါ, ဝိသုဒ္ဓိဒေဝေါတိ တေသံ သဗ္ဗေသမ္ပိ ဒေဝါနံ ဥတ္တမဒေဝတာယ[၂] ဒေဝဒေဝံ **ဒ္ဝိပဒုတ္တမ** ဘဂဝါ တံ ဝန္ဒာမိ။ နကေဝလံ တံယေဝ၊ အထ ခေါ တဝ[၃] သစ္စာဘိသမ္ဗောဓိယာ[၄] အနုဓမ္မဇာတတ္တာ **အနုဇာတံ** မာရဝိဇယေန မဟာဝီရိယတာယ **မဟာဝီရံ** အာဂုအကရဏာဒိ-အတ္ထေန **နာဂံ** တဝ ဥရေ ဝါယာမဇနိတဇာတိတာယ **ဩရသံ** ပုတ္တံ နိဂြောဓ-ကပ္ပဉ္ဇ ဝန္ဒာမိ။

ဧဝမေတေ သုဘူတိအာဒယော ဝဏ္ဏိသပရိယောသာနာ ဒ္ဝိသတံ စတုသဋ္ဌိ စ မဟာထေရာ ဣဓ ပါဋ္ဌိယံ အာရူဋ္ဌာ၊ တေ သဗ္ဗေ ယထာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ၅သာဝကဘာဝေန ဧကဝိဓာ။ တထာ အသေက္ခဘာဝေန, ဥက္ခိတ္တပလိဃတာယ သံကိဏ္ဏပရိက္ခတာယ, အဗ္ဗုဋ္ဌေသိကတာယ, နိရဂ္ဂဋ္ဌတာယ, ပန္နဒ္ဓဇတာယ, ပန္နဘာရတာယ ဝိသံယုတ္တတာယ,[၅]ဒသသု အရိယဝါသေသု ဝုဋ္ဌဝါသတာယ စ။ တထာ ဟိ တေ ပဉ္ဇဂ်ဝိပ္ပဟီနာ ဆဋ္ဌဂ်သမန္နာဂတာ ဧကာရက္ခာ စတုရာ-ပသေနာ ပနုဏ္ဏပစ္စေကသစ္စာ သမဝယသဋ္ဌေသနာ အနာဝိလသက်ပ္ပါ ပဿဒ္ဓကာယသခ်ါရာ သုဝိမုတ္တစိတ္တာ သုဝိမုတ္တပညာ စ[၆]။ ဣတိ ဧဝမာဒိနာ နယေန ဧကဝိဓာ။

ဟေဘိက္ခုဘာဝေန ဥပသမ္ပန္နာ, န ဟေဘိက္ခုဘာဝေန ဥပသမ္ပန္နာတိ ဒုဝိဓာ။ တတ္ထ **အညာသိ ကောဏ္ဍညပ္ပမုခါ ပဉ္ဇဝဂ္ဂိယတ္ထေရာ, ယသတ္ထေရော**, တဿ သဟာယဘူတာ **ဝိမလော သုဗာဟု ပုဏ္ဏဇိ ဂဝမ္ပတီ**တိ စတ္တာရော, အပရေပိ တဿ သဟာယဘူတာ ပဉ္ဇပညာသ, တိံသ **ဘဒ္ဒဝဂ္ဂိယာ, ဥရုဝေလကဿပ**ပ္ပမုခါ သဟဿပုရာဏဇဋိလာ, ဒ္ဝေ **အဂ္ဂသာဝကာ**, တေသံ ပရိဝါရဘူတာ

၁-ကပ္ပိယော ကပ္ပေါတိ(က) ၂-ဒေဝတ္တာ(သီ) ၃-တံ တဝ(သီ) ၄-သစ္စာဘိသမ္ဗောဓိ(က)
၅-၅-သာဝကပရိက္ခတာယ အဗ္ဗုဋ္ဌေသိကတာယ နိရဂ္ဂဋ္ဌတာယ ပန္နဒ္ဓဇတာယ ပန္နဘာဝေန ဧကဝိဓာ
တထာ အသေက္ခဘာဝေန ဥက္ခိတ္တပလိဃတာယ သံကိဏ္ဏဘာရတာယ ဝိသညုတ္တတာယ (သီ)
၆-အံ ၃-၂၇၉-ပိဋ္ဌေ။ ၇-အညာတ (သီ)

အမှုတေရသသတာ **ပရိဗ္ဗာဇကာ**, စောရော **အဂ်ုလိမာလတ္ထေရော**တိ သဗ္ဗေ သဟဿံ ပညာသာဓိကာနိ တီဏိ သတာနိ စ ဟောန္တိ။ တေနေတံ ဝုစ္စတိ—

"သတတ္တယံ သဟဿဉ္စ၊ ပညာသဉ္စ ပုနာပရေ။
ဧတေ ထေရာ မဟာပညာ၊ သဗ္ဗေဝ ဟေဘိက္ခုကာ"တိ။

နဂေဝလဉ္စ ဧတေ ဧဝ၊ အထ ခေါ အညေပိ ဗဟူ သန္တိ။ သေယျထိဒံ? **သေလော** ဗြာဟ္မဏော, တဿ အန္တေဝါသိကဘူတာ တိသတဗြာဟ္မဏာ, **မဟာကပ္ပိနော**, တဿ ပရိဝါရဘူတံ ပုရိသသဟဿံ, **သုဒ္ဓေါဒန**မဟာရာဇေန ပေသိတာ ကပိလဝတ္ထုဝါသိနော ဒသသဟဿပုရိသာ, မဟာ**မာဝရိယ**-ဗြာဟ္မဏဿ အန္တေဝါသိကဘူတာ **အဇိတာ**ဒယော သောဋ္ဌသ သဟဿ-ပရိမာဏာတိ။ ဧဝံ ဝုတ္တတော[၁] အညေ နဟေဘိက္ခုဘာဝေန ဥပသမ္ပဒါ၊ တေ ပန သရဏဂမနူပသမ္ပဒါ ဩဝါဒပဋိဂ္ဂဟဏူပသမ္ပဒါ ပဉ္ဉာဗျာကရဏူပသမ္ပဒါ ဥတ္တိစတုတ္ထကမ္မူပသမ္ပဒါတိ ဇူမေဟိ စတူဟိ အာကာရေဟိ လဒ္ဓူပသမ္ပဒါ။ အာဒိတော ဟိ ဟေဘိက္ခုဘာဝူပဂတာ ထေရာ၊ တေသံ ဘဂဝါ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ဝိယ တီဟိ သရဏဂမနေဟေဝ ဥပသမ္ပဒမ္ပိ အနုညာသိ၊ အယံ သရဏဂမနူပ-သမ္ပဒါ။ ယာ ပန—

"တသ္မာ တိဟ တေ ကဿပ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ 'တိဗ္ဗံ မေ ဟိရောတ္တပ္ပံ၊ ပစ္စုပဋ္ဌိတံ ဘဝိဿတိ ထေရေသု နဝေသု မဇ္ဈိမေသူ'တိ၊ ဧဝံ ဟိ တေ ကဿပ သိက္ခိတဗ္ဗံ။ တသ္မာ တိဟ တေ ကဿပ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ 'ယံကိဉ္စိ ဓမ္မံ သုဏိဿာမိ ကုသလူပသံဟိတံ၊ သဗ္ဗံ တံ အတ္ထိံ ကတ္ဝာ မနသိ ကရိတ္ဝာ သဗ္ဗစေတသာ သမန္နာဟရိတ္ဝာ ဩဟိတသောတော ဓမ္မံ သုဏိဿာမီ'တိ၊ ဧဝံ ဟိ တေ ကဿပ သိက္ခိတဗ္ဗံ။ တသ္မာ တိဟ တေ ကဿပ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ 'သာတသဟဂတာ စ မေ ကာယဂတာ သတိ နဝိဇဟိဿတီ'တိ၊ ဧဝံ ဟိ တေ ကဿပ သိက္ခိတဗ္ဗ"န္တိ[၂]။

ဇူမဿ ဩဝါဒဿ ပဋိဂ္ဂဟဏေန မဟာကဿပတ္ထေရဿ အနုညာတ-ဥပသမ္ပဒါ၊ အယံ ဩဝါဒပဋိဂ္ဂဟဏူပသမ္ပဒါ နာမ။ ယာ ပုဗ္ဗာရာမေ စက်မန္တေန ဘဂဝတာ "ဥဒ္ဓုမာတကသညာတိ ဝါ သောပါက 'ရူပသညာ'တိ ဝါ ဇူမေ ဓမ္မာ နာနတ္ထာ နာနာဗျဉ္ဇနာ၊ ဥဒါဟု ဧကတ္ထာ ဗျဉ္ဇနမေဝ နာန"န္တိအာဒိနာ

၁-ဧဝ၊ ဝုတ္တေဟိ (သီ)　　၂-သံ ၁-၄၂၀-ပိဋ္ဌေ။

အသုဘနိဿိတေသု ပဥ္ဧသု ပုစ္ဆိတေသု ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမန္တေန သတ္တဝဿိ-
ကေန သောပါကသာမဏေရေန “ဥဒ္ဓုမာတကသညာတိ ဝါ ဘဂဝါ ‘ရူပ-
သညာ’တိ ဝါ ဇ္ဈမေ ဓမ္မာ ကေတ္ထာ၊ ဗျဉ္ဇနမေဝ နာန”န္တိ အာဒိနာ ဝိသဇ္ဇိတေသု
“ဇ္ဈမိနာ သဗ္ဗညုတညာဏေန သဒ္ဓိံ သံသန္ဒိတ္ဝာ ဇ္ဈမေ ပဥ္ဧာ ဗျာကတာ”တိ
အာရဒ္ဓစိတ္တေန ဘဂဝတာ အနုညာတဥပသမ္ပဒါ၊ အယံ ပဥ္ဧာဗျာကရဏူပသမ္ပဒါ
နာမ။ ဥတ္တိစတုတ္ထကမ္မူပသမ္ပဒါ ပါကဋာဝ။

ယထာ ဟေဘိက္ခုဘာဝေန ဥပသမ္ပဒါ, နု ဟေဘိက္ခုဘာဝေန ဥပသမ္ပဒါတိ
ဒုဝိဓာ၊ ဧဝံ သမ္မုခါပရမ္မုခါဘေဒတောပိ ဒုဝိဓာ။ ယေ ဟိ သတ္ထု ဓရမာန-
ကာလေ အရိယာယ ဇာတိယာ ဇာတာ၊ တေ အညာသိကောဏ္ဍညာဒယော
သမ္မုခသာဝကာ နာမ။ ယေ ပန ဘဂဝတော ပရိနိဗ္ဗာနတော ပစ္ဆာ
အဓိဂတဝိသေသာ၊ တေ သတိပိ သတ္ထု ဓမ္မသရီရဿ ပစ္စက္ခဘာဝေ သတ္ထု
သရီရဿ အပစ္စက္ခဘာဝတော ပရမ္မုခသာဝကာ နာမ။

တထာ ဉာဏတောဘာဂဝိမုတ္တပညာဝိမုတ္တတာဝသေန၊ ဇ္ဈ ပါဋိယံ
အာဂတာ ပန ဉာဏတောဘာဂဝိမုတ္တာ ဧဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ
အပဒါနေ[1]—

“ဝိမောက္ခာပိ စ အဋ္ဌမေ၊ ဆဋဘိညာ သစ္ဆိကတာ”တိ။

တထာ သာပဒါနာနုပဒါနဘေဒတော၊ ယေသံ ဟိ ပုရိမေသု သမ္မာ-
သမ္ဗုဒ္ဓေသု ပစ္စေကဗုဒ္ဓဗုဒ္ဓသာဝကေသုပိ[2] ပုညကိရိယာဝသေန ပဝတ္တိတံ
သာဝကပါရမိတာသင်္ခါတံ် အတ္ထိ အပဒါနံ၊ တေ သာပဒါနာ၊ သေယျထာပိ
အပဒါနပါဋိယံ အာဂတာ ထေရာ။ ယေသံ ပန တံ နတ္ထိ၊ တေ အနပဒါနာ။

ကိ ံ ပန သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ ပုဗ္ဗဟေတုသမ္ပတ္တိယာ ဝိနာ သစ္ဆာဘိသမ္ဗောဓော
သမ္ဘဝတီတိ? နု သမ္ဘဝတိ။ နု ဟိ ဥပနိဿယသမ္ပတ္တိရဟိတဿ အရိယမဂ္ဂါဓိ-
ဂမော အတ္ထိ တဿ သုဒုက္ကရဒုရဘိသမ္ဘဝသဘာဝတော။ ယထာဟ “တံ
ကိ ံ မညထ ဘိက္ခဝေ ကတမံ နု ခေါ ဒုက္ကရတရံ ဝါ ဒုရဘိသမ္ဘဝတရံ ဝါ”တိ-
အာဒိ[3]။ ယဒိ ဧဝံ ကသ္မာ ဝုတ္တံ “ယေသံ ပန တံ နတ္ထိ၊ တေ အနပဒါနာ”တိ။
နယိဒမေဝံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ “ယေ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ ဥပနိဿယသမ္ပတ္တိရဟိတာ၊ တေ
အနပဒါနာ”တိ တာဒိသာနံ ဇ္ဈ အနဓိပ္ပေတတ္တာ။ ယေသံ ပန အတိဥက္ကံသ-
ဂတံ အပဒါနံ နတ္ထိ၊ တေ ဇ္ဈ “အနပဒါနာ”တိ ဝုတ္တာ၊ နု သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ

၁-ခု ၄-၁၅၄-ပိဋ္ဌေ။ ၂-ပစ္စေကဗုဒ္ဓေသု ဗုဒ္ဓသာဝကေသု စ (သီ) ၃-သံ ၃-၃၉၅-ပိဋ္ဌေ။

ဥပနိဿယရဟိတာယေဝ။ တထာ ဟိ ဇုမေ သတ္တာ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေသု အစ္ဆရိယာ-
စိန္တေယျဂုဏာဝိဘူတိဝိတ္ထတံ ဗုဒ္ဓါနံ အာနုဘာဝံ ပဿန္တာ စတုပ္ပမာဏိကဿ
လောကဿ သဗ္ဗထာပိ[1] ပသာဒါဝဟတ္တာ သတ္ထရိ သဒ္ဓံ ပဋိလဘန္တိ။ တထာ
သဒ္ဓမ္မဿဝနေန, သာဝကာနံ သမ္မာပဋိပတ္တိဒဿနေန, ကဒါစိ မဟာဗောဓိ-
သတ္တာနံ သမ္မာသမ္ဗောဓိယာ စိတ္တာဘိနိဟာရဒဿနေန, တေသံ သန္တိကေ
ဩဝါဒါနုသာသနပဋိလာဘေန စ သဒ္ဓမ္မေ သဒ္ဓံ ပဋိလဘန္တိ၊ တေ တတ္ထ
ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓါ ယဒိပိ သံသာရေ နိဗ္ဗာနေ စ အာဒီနဝါနိသံသေ[2] ပဿန္တိ၊
မဟာရဇကွတာယ ပန ယောဂက္ခေမံ အနဘိသမ္ဘုနန္တာ အန္တရန္တရာ ဝိဝဋ္ဋူပ-
နိဿယံ ကုသလဗီဇံ အတ္တနော သန္တာနေ ရောပေန္တိယေဝ သပ္ပုရိသူပ-
နိဿယဿ ဗဟုကာရဘာဝတော[3]။ တေနာဟ[4]—

“ယဒိမဿ လောကနာထဿ၊ ဝိရဇ္ဈိဿာမ သာသနံ။
အနာဂတမ္ဟိ အဒ္ဓါနေ၊ ဟေဿာမ သမ္မုခါ ဣမံ။

ယထာ မနုဿာ နဒိံ တရန္တာ၊ ပဋိတိတ္ထံ ဝိရဇ္ဈိယ။
ဟေဋ္ဌာတိတ္ထေ ဂဟေတ္ဝာန၊ ဥတ္တရန္တိ မဟာနဒိံ။

ဧဝမေဝ မယံ သဗ္ဗေ၊ ယဒိ မုဉ္စာမိ’မံ ဇိနံ။
အနာဂတမ္ဟိ အဒ္ဓါနေ၊ ဟေဿာမ သမ္မုခါ ဣမ”န္တိ။

ဧဝံ ဝိဝဋ္ဋံ ဥဒ္ဒိဿ ဥပ္ပါဒိတကုသလစိတ္တံ သတသဟဿာဓိကစတုအသင်္ခ္ယေယ္ယ-
ကာလန္တရေ ဝိမောက္ခာဓိဂမဿ ဥပနိဿယော နာ ဟောတိတိ နာ သက္ကာ
ဝတ္တုံ။ ပဂေဝ ပတ္ထနာဝသေန အဓိကာရံ ကတ္ဝာ ပဝတ္တိတံ။ဧဝံ ဒုဝိဓာပေတေ။

အဂ္ဂသာဝကာ မဟာသာဝကာ ပကတိသာဝကာတိ တိဝိဓာ။ တေသု
အာယသ္မာ **အညာသိကောဏ္ဍညော, ဝပ္ပေါ, ဘဒ္ဒိယော, မဟာနာမော,
အဿဇိ, နာလကော, ယသော, ဝိမလော, သုဗာဟု, ပုဏ္ဏဇိ**(၁၀), **ဂဝမ္ပတိ,
ဥရုဝေလကဿပေါ, နဒီကဿပေါ, ဂယာကဿပေါ, သာရိပုတ္တော, မဟာ-
မောဂ္ဂလ္လာနော, မဟာကဿပေါ, မဟာကစ္စာယနော, မဟာကောဋ္ဌိကော,
မဟာကပ္ပိနော**(၂၀)**,မဟာစုန္ဒော,အနုရုဒ္ဓေါ, ကင်္ခါရေဝတော,အာနန္ဒော,
နန္ဒကော, ဘဂု, နန္ဒော, ကိမိလော**[5]**, ဘဒ္ဒိယော, ရာဟုလော**(၃၀)**, သီဝလိ,**

၁-သမ္မဒါဝိ (သီ)
၂-သပ္ပုရိသူပနိဿယမဟုကာရဘာဝတော (သီ)
၃-ကိမ္ဗိလော (သီ)
၄-အာဒီနဝေ အာနိသံသေ စ (သီ)
၄-ခု ၄-၁၁ ၂-ပိဋ္ဌေ ဗုဒ္ဓဝံသေ။

ဥပါလိ, ဒဗ္ဗော, ဥပသေနော, ခဒိရဝနိယရေဝတော, ပုဏ္ဏော မန္တာဏိ-
ပုတ္တော, ပုဏ္ဏော သုနာပရန္တကော, သောဏော ကုဋိကဏ္ဏော, သောဏော
ကောဋိဝိသော,ရာဓော(၄၀),သုဘူတိ, အင်္ဂုလိမာလော,ဝက္ကလိ, ကာဠုဒါယိ,
မဟာဥဒါယိ, ဖိလိန္ဒဝစ္ဆော[၁], သောဘိတော,ကုမာရကဿပေါ,ရဋ္ဌပါလော,
ဝီဇိသော(၅၀),သဘိယော, သေလော,ဥပဝါနော,မေဃိယော,သဂတော,
နာဂိတော,လကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယော, ဝိဇ္ဇာလဘာရဒ္ဝါဇော,မဟာပန္ထကော,
ဂိုဠိပန္ထကော(၆၀),ဗာကုလော[၂], ကုဏ္ဍဓာနော[၃],ဒါရုစီရိယော,ယသောဇော,
အဇိတော, တိဿမေတ္တေယျော, ပုဏ္ဏကော, မေတ္တဂူ, ဓောတကော,
ဥပသီဝေါ(၇၀),နန္ဒော, ဟေမကော, တောဒေယျော,ကပ္ပေါ, ဇတုကဏ္ဏိ,
ဘဒြာဝုဓော, ဥဒယော,ပေါသာလော, မောဃရာဇော, ဝိဇိယောတိ(၈၀),
ဇေတေ အသိတိမဟာသာဝကာ နာမ။

ကသ္မာ ပန တေ ဧဝံ ထေရာ "မဟာသာဝကာ"တိ ဝုစ္စန္တီတိ? အဘိ-
နီဟာရသ မဟန္တဘာဝတော။ တထာ ဟိ ဒ္ဝေ အဂ္ဂသာဝကာပိ မဟာ-
သာဝကေသု အန္တောဂဓာ။ တေ ဟိ သာဝကပါရမီဉာဏသ မတ္ထ-
ကပ္ပတ္တိယာ သာဝကေသု အဂ္ဂမဂ္ဂါမိဂမေန အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဋ္ဌိတာပိ အဘိ-
နီဟာရမဟန္တတာသာမညေန "မဟာသာဝကာ"တိပိ ဝုစ္စန္တိ။ ဣတရေ ပန
ပကတိသာဝကေဟိ သာတိသယမဟာဘိနီဟာရာ။ တထာ ဟိ တေ ပဒု-
မုတ္တရသ ဘဂဝတော ကာလေ ကတပဏိဓာနာ။ တတော ဧဝံ သာတိသယံ
အဘိညာသမာပတ္တိသု ဝသိနော ပဘိန္နပဋိသမ္ဘိဒါ စ။ ကာမံ သမ္ဗဝိ
အရဟန္တော သီလဝိသုဒ္ဓိအာဒိကေ သမ္ပာဒေတ္ဝာ စတူသု သတိပဋ္ဌာနေသု
ပတိဋ္ဌိဘစိတ္တာ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ ယထာဘူတံ ဘာဝေတ္ဝာ မဂ္ဂပဋိပါဋိယာ
အနဝသေသတော ကိလေသေ ခေပေတ္ဝာ အဂ္ဂဖလေ ပတိဋ္ဌဟန္တိ၊ တထာပိ
ယထာ သဒ္ဓါဝိမုတ္တတော ဒိဋ္ဌပ္ပတ္တာသ, ပညာဝိမုတ္တတော စ ဥဘတော-
ဘာဂဝိမုတ္တာသ ပုဗ္ဗဘာဂဘာဝနာဝိသေသော အဒ္ဓါ ဋ္ဌိတော ဝိသေသော၊
ဧဝံ အဘိနီဟာရမဟန္တတာပုဗ္ဗယောဂမဟန္တတာဟိ အတ္တာသန္တာနေ သာတိ-
သယဂဏဝိသေသသ နိပ္ဖါဒိတတ္တာ သီလာဒိဂုဏောဟိ မဟန္တာ သာဝကာတိ
မဟာသာဝကာ။ တေသုယေဝ ပန ယေ[၄] ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မေသု ပါမောဇ္ဇ-
ဘာဝေန ဓုရဘူတာနံ သမ္မာဒိဋ္ဌိသမ္မာသမာဓိနံ သာတိသယကိစ္စန္တရဘာဝ-
နိပ္ဖတ္တိယာ ကာရဏဘူတာယ တဇ္ဇာဘိနီဟာရာဘိနီဟတာယ သက္ကစ္စံ နိရန္တရံ

၁-ဖိလိန္ဒိဝစ္ဆော (သီ၊က)
၂-ကောဏ္ဍဓာနော (သီ၊က)
၃-ဗက္ကုလော (သီ)
၄-တေ (သီ)

စိရကာလံ သမာဟိတာယ သမ္မာပဋိပတ္တိယာ ယထာက္ကမံ ပညာယ သမာဓိသ္မိံ စ ဥက္ကံသပါရမိပ္ပတ္တိယာ သဝိသေသံ သမ္ဘဂၢဏေဟိ အဂ္ဂဘာဝေ ဋိတာ၊ တေ သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနာ[1] သတိပိ မဟာသာဝကတ္တေ သာဝကပါရမိယာ မတ္ထကေ သမ္ဘသာဝကာနံ အဂ္ဂဘာဝေ ဋိတတ္တာ အဘိနီဟာရမဟန္တဘာဝ-တော, ပုဗ္ဗယောဂမဟန္တဘာဝတော စ "အဂ္ဂသာဝကာ"ဇ္ဈေဝ ဝုစ္စန္တိ။ ယေ ပန အရိယသာဝကာ အဂ္ဂသာဝကာ ဝိယ စ မဟာသာဝကာ ဝိယ စ န ပရိမိတာဝ၊ အထ ခေါ အနေကသတာ အနေကသဟဿာ၊ တေ ပကတိ-သာဝကာ။ ဇ္ဈေ ပါဠိယံ အာရဒ္ဓာ ပန ပရိမိတာဝ ဂါထာဝသေန ပရိဂ္ဂဟိတတ္တာ။ တထာဝိ[2] မဟာသာဝကေသုပိ ကေစိ ဇ္ဈေ ပါဠိယံ နာရဒ္ဓာ။

ဧဝံ တိဝိဓာပိ တေ အနိမိတ္တာဝိမောက္ခာဒိဘေဒတော တိဝိဓာ၊ ဝိမောက္ခ-သမဓိဂမဝသေနပိ တိဝိဓာ။ တယော ဟိ ဇ္ဈေ ဝိမောက္ခာ သုညတော ဝိမောက္ခော, အနိမိတ္တော ဝိမောက္ခော, အပ္ပဏိဟိတော ဝိမောက္ခောတိ။ တေ စ ဝိမောက္ခာ သုညတာဒိဟိ အနိစ္စာနုပဿနာဒိဟိ တိဟိ အနုပဿနာဟိ အဓိဂန္တဗ္ဗာ။ အာဒိတော ဟိ အနိစ္စာဒိသု ယေန ကေနစိ အာကာရေန ဝိပဿနာဘိနိဝေသော ဟောတိ။ ယဒါ ပန ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိယာ ဝိပဿနာယ အနိစ္စာကာရတော သင်္ခါရေ သမ္မသန္တိယာ မဂ္ဂဝုဋ္ဌာနံ ဟောတိ၊ တဒါ ဝိပဿနာ သတိပိ ရာဂနိမိတ္တာဒိနံ သမုဿိဋ္ဌေ သင်္ခါရနိမိတ္တံ ပန သာ နိဿဇ္ဇေတိတိ နိပ္ပရိယာယေန အနိမိတ္တနာမံ အလဘမာနာ အတ္တနော မဂ္ဂသ္သ အနိမိတ္တနာမံ ဒါတုံ နသက္ကောတိတိ။ ကိဉ္စာပိ အဘိဓမ္မေ အနိမိတ္တဝိမောက္ခော န ဥဒ္ဓဋ္ဌော၊ သုတ္တန္တေ ပန ရာဂါဒိနိမိတ္တာနံ သမုဿိဋ္ဌေန လဒ္ဓတိတိ။

"အနိမိတ္တဉ္စ ဘာဝေဟိ၊ မာနာနုသယမုဇ္ဇဟ။
တတော မာနာဘိသမယာ၊ ဥပသန္တော စရိဿသီ"တိ?—

အာဒိနာ ဟိ? ဝိပဿနာယ အနိမိတ္တဝိမောက္ခဘာဝေါ အနုတ္တရဿ အနိမိတ္တ-ဝိမောက္ခဘာဝေါ စ ဝုတ္တော။ ယဒါ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိယာ ဝိပဿနာယ ဒုက္ခတော သင်္ခါရေ သမ္မသန္တိယာ မဂ္ဂဝုဋ္ဌာနံ ဟောတိ၊ တဒါ ဝိပဿနာ ရာဂပဏိဓိအာဒိနံ သမုဿိဋ္ဌေနေန အပ္ပဏိဟိတနာမံ လဘတိတိ အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခံ နာမ ဟောတိ။ တဒနန္တရော စ[3] မဂ္ဂေါ အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခော။ ယဒါ ပန ဝုဋ္ဌာန-ဂါမိနိယာ ဝိပဿနာယ အနတ္တာကာရေန သမ္မသန္တိယာ မဂ္ဂဝုဋ္ဌာနံ ဟောတိ၊

၁-သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနဇ္ဈေရာ (သီ)　　၂-တထာ ဟိ (က)　　၃-သံ ၁-၁၉၀-ဝိဇ္ဈေ။
၄-တံ (က)　　၅-စ နဇ္ဈိ (သီ)

တဒါ ဝိပဿနာ အတ္တဒိဋ္ဌိယာ သမုဿါဒနေန သုညတနာမံ လဘတိတိ သုညတ-
ဝိမောက္ခံ နာမ ဟောတိ။ တဒနန္တရော စ မဂ္ဂေါ သုညတဝိမောက္ခော နာမ
ဟောတိ။ ဣမေသု အဂ္ဂမဂ္ဂဘူတေသု တီသု ဝိမောက္ခေသု ဣမေသံ ထေရာနံ
ကေစိ အနိမိတ္တဝိမောက္ခေန မုတ္တာ၊ ကေစိ အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခေန၊ ကေစိ
သုညတဝိမောက္ခေန။ တေန ဝုတ္တံ ‘‘အနိမိတ္တဝိမောက္ခာဒိဘေဒတော တိဝိဓာ၊
ဝိမောက္ခသမဓိဂမေနပိ တိဝိဓာ’’တိ။

ပဋိပဒါဝိဘာဂေန စတုဇ္ဈိဓာ။ စတဿော ဟိ ပဋိပဒါ ဒုက္ခပဋိပဒါ
ဒန္ဓာဘိညာ, ဒုက္ခပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ, သုခပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ, သုခပဋိပဒါ
ခိပ္ပါဘိညာတိ။ တတ္ထ ရူပမုခါဒိသု ဝိပဿနာဘိနိဝေသေသု ယော ရူပမုခေန
ဝိပဿနံ အာဘိနိဝိသိဘ္မာ စတ္တာရိ မဟာဘူတာနိ ပရိဂ္ဂဟေတ္ဝာ ဥပါဒါရူပံ
ပရိဂ္ဂဏှာတိ အရူပံ ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ ရူပါရူပံ ပန ပရိဂ္ဂဏှန္တော ဒုက္ခေန ကသိရေန
ကိလမန္တော ပရိဂ္ဂဟေတုံ သက္ကောတိ၊ တဿ ဒုက္ခပဋိပဒါ နာမ ဟောတိ၊
ပရိဂ္ဂဟိတရူပါရူပဿ ပန ဝိပဿနာပရိဝါသေ မဂ္ဂပါတုဘာဝဒန္ဓတာယ ဒန္ဓာ-
ဘိညာ နာမ ဟောတိ။ ယောပိ ရူပါရူပံ ပရိဂ္ဂဟေတ္ဝာ နာမရူပံ ဝဝတ္ထပေန္တော
ဒုက္ခေန ကသိရေန ကိလမန္တော ဝဝတ္ထပေတိ၊ ဝဝတ္ထပိတေ စ နာမရူပေ
ဝိပဿနာပရိဝါသံ ဝသန္တော စိရေန မဂ္ဂံ ဥပ္ပါဒေတုံ သက္ကောတိ၊ တဿပိ
ဒုက္ခပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ နာမ ဟောတိ။ အပရော နာမရူပမ္ပိ ဝဝတ္ထပေတ္ဝာ
ပစ္စယေ ပရိဂ္ဂဏှန္တော ဒုက္ခေန ကသိရေန ကိလမန္တော ပရိဂ္ဂဏှာတိ။ ပစ္စယေ
စ ပရိဂ္ဂဟေတ္ဝာ ဝိပဿနာပရိဝါသံ ဝသန္တော စိရေန မဂ္ဂံ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ဧဝမ္ပိ
ဒုက္ခပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ နာမ ဟောတိ။ အပရော ပစ္စယေပိ ပရိဂ္ဂဟေတ္ဝာ
လက္ခဏာနိ ပဋိဝိဒ္ဓန္တော ဒုက္ခေန ကသိရေန ကိလမန္တော ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ ပဋိဝိဒ္ဓ-
လက္ခဏော စ ဝိပဿနာပရိဝါသံ ဝသန္တော စိရေန မဂ္ဂံ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ဧဝမ္ပိ
ဒုက္ခပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ နာမ ဟောတိ။ အပရော လက္ခဏာနိပိ ပဋိဝိဇ္ဈိတ္ဝာ
ဝိပဿနာဉာဏော တိက္ခေ သူရေ ပသန္နေ ဝဟန္တေ ဥပ္ပန္နဝိပဿနာနိကန္တိံ
ပရိယာဒိယမာနော ဒုက္ခေန ကသိရေန ကိလမန္တော ပရိယာဒိယတိ၊ နိကန္တိံ
ပရိယာဒိယိတ္ဝာ ဝိပဿနာပရိဝါသံ ဝသန္တော စိရေန မဂ္ဂံ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ဧဝမ္ပိ
ဒုက္ခပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ နာမ ဟောတိ။ ယထာဝုတ္တာသုယော ပဋိပဒါသု
မဂ္ဂပါတုဘာဝဿ ခိပ္ပတာယ ဒုက္ခပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ၊ တာသံ ပန ပဋိပဒါနံ
အကိစ္ဆသိဒ္ဓိယံ မဂ္ဂပါတုဘာဝဿ ဒန္ဓတာယ ခိပ္ပတာယ စ ယထာက္ကမံ သုခ-
ပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ သုခပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ စ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဣမာသံ စတဿန္နံ
ပဋိပဒါနံ ဝသေန အဂ္ဂမဂ္ဂပ္ပတ္တိယာ ထေရာနံ စတုဗ္ဗိဓတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ န ဟိ

ပဋိပဒါဟိ ဝိနာ အရိယမဂ္ဂါဓိဂမော အတ္ထိ။ တထာ ဟိ အဘိဓမ္မေ "ယသ္မိံ သမယေ လောကုတ္တရံ ဈာနံ ဘာဝေတိ နိယျာနိကံ အပစယဂါမိံ။ပ။ ဒုက္ခပဋိပဒံ ဒန္ဓာဘိညာ"နွှိအာဒိနာ[1] ပဋိပဒါယ သဒ္ဓိံယေဝ အရိယမဂ္ဂေါ ဝိဘတ္တော၊ တေန ဝုတ္တံ "ပဋိပဒါဝိဘာဂေန စတုဗ္ဗိဓာ"တိ။

ဣန္ဒြိယာဓိကဝိဘာဂေန ပဉ္စဝိဓာ။ သတိပိ နေသံ သစ္စာဘိသမ္ဗောဓသာမညေ ဧကစ္စေ ထေရာ သဒ္ဓုတ္တရာ သေယျထာပိ ထေရော ဝက္ကလိ၊ ဧကစ္စေ ဝီရိယုတ္တရာ သေယျထာပိ ထေရော မဟာသောဏော ကောဋိဝီသော၊ ဧကစ္စေ သတုတ္တရာ သေယျထာပိ ထေရော သောဘိတော[2]၊ ဧကစ္စေ သမာဓုတ္တရာ သေယျထာပိ ထေရော စူဋပန္ထကော၊ ဧကစ္စေ ပညုတ္တရာ သေယျထာပိ ထေရော အာနန္ဒော။ တထာ ဟိ သော ဂတိမန္တတာယ အတ္ထကောသလ္လာဒိဝန္တတာယ[3] စ ပသံသိတော၊ အယဉ္စ ဝိဘာဂေါ ပုဗ္ဗဘာဂေ လဗ္ဘမာနဝိသေသဝသေန ဝုတ္တော။ အဂ္ဂမဂ္ဂက္ခဏေ ပန သေသာနမ္ပိ ဣန္ဒြိယာနံ ဧကသဘာဝါ ဣစ္ဆိတာတိ။

တထာ ပါရမိပ္ပတ္တာ, ပဋိသမ္ဘိဒါပ္ပတ္တာ, ဆဋဘိညာ, တေဝိဇ္ဇာ, သုက္ခဝိပဿကာတိ ပဉ္စဝိဓာ။ သာဝကေသု ဟိ ဧကစ္စေ သာဝကပါရမိယာ မတ္ထကပ္ပတ္တာ ယထာ တံ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော အာယသ္မာ စ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော၊ ဧကစ္စေ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါတိ ဣမာသံ စတုန္နံ ပဋိသမ္ဘိဒါနံ ဝသေန ပဋိသမ္ဘိဒါပ္ပတ္တာ၊ ဧကစ္စေ ဣဒ္ဓိဝိဓဉ္ဉာဏာဒီနံ အဘိညာနံ ဝသေန ဆဋဘိညာ၊ ဧကစ္စေ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉ္ဉာဏာဒီနံ တိဿန္နံ ဝိဇ္ဇာနံ ဝသေန တေဝိဇ္ဇာ။ ယေ ပန ခဏိကသမာဓိမတ္တေ ဌတ္ဝာ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတ္ဝာ အဓိဂတအဂ္ဂမဂ္ဂါ၊ တေ အာဒိတော အန္တရန္တရာ စ သမာဓိဇေန ဈာနဂေန ဝိပဿနာဗ္ဘန္တရံ ပဋိသန္ဓာနာနံ အဘာဝါ သုက္ခာ ဝိပဿနာ ဧတေသန္တိ သုက္ခဝိပဿကာ နာမ။ အယဉ္စ ဝိဘာဂေါ သာဝကာနံ သာဓာရဏဘာဝံ ဥပပရိက္ခိတ္ဝာ ဝုတ္တော။ ဣဓ ပါဋိယံ အာဂတာ နတ္ထေဝ သုက္ခဝိပဿကာ။ တေနေဝါဟ[4]—

"ပဋိသမ္ဘိဒါ စတဿော၊ ဝိမောက္ခာပိ စ အဋ္ဌိမေ။
ဆဋဘိညာ သစ္ဆိကတာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန"နွှိအာဒိ။

ဧဝံ ပါရမိပ္ပတ္တာဒိဝသေန ပဉ္စဝိဓာ။

အနိမိတ္တာဒိဝသေန ဆဗ္ဗိဓာ အနိမိတ္တဝိမုတ္တောတိအာဒယော။

၁-အဘိ ၁-၇ ၂-ပိဋ္ဌေ။　၂-သာဂတော (သီ)　၃-မန္တတာယ (သီ)　၄-ခု ၃-၃၄၊ ခု ၄-၂-ပိဋ္ဌာဒီသု။

ထေရဂါထာ-ဋ္ဌ ၂-၃၅—န-ဗု-သ

သဒ္ဓါဓုရော ပညာဓုရောတိ ဒုဝိဓာ။ တထာ အပ္ပကိဟိတဝိမုတ္တော ပညာ-ဝိမုတ္တော စာတိ။ ဧဝံ အနိမိတ္တဝိမုတ္တာဒိဝသေန စ ပရိယာယဝိမုတ္တဘေဒေန သတ္တဝိဓာ။ စတူသု ဟိ အရူပသမာပတ္တီသု ကေမေကံ ပါဒကံ ကတ္ဝာ ဝိပဿနံ အာရဘိတ္ဝာ အရဟတ္တံ ပတ္တာ စတ္တာရော, နိရောဓတော ဝုဋ္ဌာယ အရဟတ္တံ ပတ္တော စာတိ ပဋ္ဌ, ဉာတော ဘာဝဝိမုတ္တာ သဒ္ဓါဓုရပညာဓုရ-ဝသေန ဒွေ ပညာဝိမုတ္တာတိ ဧဝံ ဝိမုတ္တိဘေဒေန သတ္တဝိဓာ။

ဓုရပဋ္ဌိပဒါဝိဘာဂေန အဋ္ဌဝိဓာ။ ယော ဟိ ဒုက္ခပဋ္ဌိပဒါယ ဒန္ဓာဘိညာယ နိယျာတိ၊ သော သဒ္ဓါဓုရပညာဓုရဝသေန ဒုဝိဓော၊ တထာ သေသပဋ္ဌိပဒါသု-ဝိတိ ဧဝံ ဓုရပဋ္ဌိပဒါဝိဘာဂေန အဋ္ဌဝိဓာ။

ဝိမုတ္တိဘေဒေန နဝဝိဓာ။ ပဋ္ဌ ဉာတော ဘာဝဝိမုတ္တာ, ဒွေ ပညာဝိမုတ္တာ, ပညာဝိမုတ္တိယံ စေတော ဝိမုတ္တိယဋ္ဌ ပါရမိပ္ပတ္တာ ဒွေ အဂ္ဂသာဝကာ စာတိ ဧဝံ နဝဝိဓာ။

ဝိမုတ္တိဝသေနေဝ ဒသဝိဓာ။ စတူသု အရူပါဝစရဈာနေသု စ ကေမေကံ ပါဒကံ ကတ္ဝာ အရဟတ္တံ ပတ္တာ စတ္တာရော, သုက္ခဝိပဿကော တိ ပဋ္ဌ ပညာ-ဝိမုတ္တာ၊ ယထာဝုတ္တာ စ ဉာတော ဘာဝဝိမုတ္တာ စာတိ ဧဝံ ဝိမုတ္တိဘေဒေနေဝ ဒသဝိဓာ။ တေ ယထာဝုတ္တေန ဓုရဘေဒေန ဘိဇ္ဇမာနာ ဝီသတိ ဟောန္တိ။ ပဋ္ဌိပဒါဘေဒေန ဘိဇ္ဇမာနာ စတ္တာလီသံ ဟောန္တိ။ ပုန ပဋ္ဌိပဒါဘေဒေန ဓုရ-ဘေဒေန စ ဘိဇ္ဇမာနာ အသီတိ ဟောန္တိ။ အထ တေ သုညတဝိမုတ္တာဒိ-ဝိဘာဂေန ဘိဇ္ဇမာနာ စတ္တာလီသာဓိကာ ဒွေ သတာနိ[1] ဟောန္တိ။ ပုန ဣန္ဒြိယာဓိကဘာဝေန ဘိဇ္ဇမာနာ ဒ္ဝိသတုတ္တရံ သဟဿံ ဟောန္တိတိ။ ဧဝံ အတ္တနော ဂဏဝသေန အနေကဘေဒဝိဘတ္တေသု မဂ္ဂဋ္ဌဖလဋ္ဌေသု အရိယ-သာဝကေသု ယေ အတ္တနော ပဋ္ဌိပတ္တိပဝတ္တိအာဒိကေ စ ဝိဘာဝေန္တိ။ ယေ "ဆန္နာ မေ ကုဋ္ဌိကာ"တိအာဒိကာ ၂ ဂါထာ ဥဒါနာဒိဝသေန အဘာသိ"သု။ တေ စ ဣဓ ဂါထာမုခေန သင်္ဂဟံ အာရုဠှာ။ တေနာဟ "သီဟာနံဝ နဒန္တာနံ။ပ။ ဖုသိတ္ဝာ အစ္ဆုတံ ပဒ"န္တိ ၂။ ဧဝမေတ္ထ ပကိဏ္ဏကကထာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဝဂ်ိသတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

မဟာနိပါတဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဗဒရတိတ္ထမဟာဝိဟာရဝါသိနာ အာစရိယဓမ္မပါလတ္ထေရေန ကတာ

ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-စတ္တာလီသာဓိကဒ္ဝေသတံ (သီ) ၂-ခ ၂-၂၁၉-ပိဋ္ဌေ။

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[အ]	
အကာပုရိသသေဝိတံ	၂၄၁
အကာမံ	၆၆
အကာလိကံ	၃၁၂
အကာသိံ	၂၂၇
အကိစ္ဆံ	၂၃၅
အကိစ္ဆာနိ	၃၅၄
အကိတ္တိံ	၂၂၀
အကုတောဘယံ	၅၂၉
အကုတောဘယော	၃၁၁
အကုပ္ပတံ	၆၀၁၁၁
အကုဟကော	၅၂၄
အက္ကောဓနော	၁၅၂
အက္ကောဓသ	၁၁၄
အက္ခာတေ	၂၃၅၊၅၃၀
အက္ခာသိ	၅၃၀
အက္ခာဟိ	၃၅၉
အခိလော	၅၂၅
အဂဆ္ဆံ	၄၆၇
အဂမံ	၃၃၄
အဂရု	၃၆၂
အဂါရယှော	၂၁၀
အဂါရဝါ	၃၆၂
အဂါရဝေါ	၃၆၅
အဂါရသ္မာ	၅၂၁
အဂါရိသု	၄၀၄
အဂိဒ္ဓါ	၃၅၁

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[အ]	
အဂ္ဂံ	၆၀၊၁၀၀၊၂၂၁
အဂ္ဂပ္ပတ္တံ	၁၇
အဂ္ဂဝါဒိနော	၄၇၀
အဂ္ဂဟိ	၃၄၂
အဂ္ဂါဠဝေ	၅၃၄
အဂ္ဂိခန္ဓော	၁၁၀
အဂ္ဂိဟုတ္တံ	၅၃
အင္ဂေ	၅၃၀
အင်္ဃံ	၄၇၁
အင်္ဂသ	၂၃၄
အင်္ဂါရကာသုံ	၁၀၅
အင်္ဂါရိနော	၁၆၉
အင်္ဂီရသ	၅၃၂
အင်္ဂီရသသ	၁၇၂
အင်္ဂုလိ	၄၅၁
အင်္ဂုလိမာလ	၃၂၀
အစရိံ	၅၃၄
အစလော	၁၅၂
အစလော	၂၄၂
အစိန္တိယော	၃၆၆
အစ္ဆဂါ	၅၃၀
အစ္ဆဂူ	၂၄၇
အစ္ဆရုစိ	၂၆၁
အစ္ဆောရဒ္ဓမှိ	၂၃၆
အစ္ဆိမန္တော၁၀	၁၆၉
အစ္ဆရာသင်္ဃာတမတ္တံ	၉၀

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[အ]	
အစ္ဆိသံ	၁၄၀
အစ္ဆေစ္ဆိ	၅၁၇
အစ္ဆေရုံ	၄၅၅
အဇကရဏီ	၃၁၂၂
အဇဋ္ဌော	၄၁၁
အဇေဂုစ္ဆံ	၃၆၅
အဇေဋ္ဌကံ	၃၆၃
အဇ္ဇ	၃၂
အဇ္ဇတနော	၁၈၇
အဇ္ဇဒဂ္ဂေ	၁၃၉
အဇ္ဈံ	၃၄၂
အဇ္ဈဂမာ	၅၂၄
အဇ္ဈတ္တံ	၅၊၅၁၊၁၃၁
အဇ္ဈတ္တရတော	၃၉၇
အဇ္ဈဝါသယိ	၃၄၅
အဇ္ဈောသ	၃၀၃
အဉ္ဆာမိ	၂၀၃
အဉ္ဇနက္ခီကာ	၃၆၄
အဉ္ဇနမက္ခီတာ	၂၉၃
အဉ္ဇနီ	၂၉၃
အဉ္ဇလိ	၅၃၆
အဉ္ဇသံ	၇၃
အဉ္ဇသေန	၁၄၂
အဉ္ဇထာဘာဝံ	၃၄၇
အဉ္ဇမဉ္ဇံ	၃၆၂
အဉ္ဇမဉ္ဇေဟိ	၃၅၄
အဉ္ဇာဏပက္ခာ	၅၃၅
အဉ္ဇာတမာနိနော	၃၆၂
အဉ္ဇာယ	၈၃
အဉ္ဇေ	၁၀၈

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[အ]	
အဋ္ဌတော	၉၈
အဋ္ဌဂိကံ	၅၇၊၃၆၉
အဋ္ဌဂိကော	၁၀၅
အဋ္ဌာပဒကတာ	၂၉၃
အဋ္ဌာသိ	၁၄
အဋ္ဌိသင်္ခါတသဋ္ဌိတော	၂၀၀
အဏုံ	၂၆၂
အဏ္ဏာသမ္ဘဝေါ	၂၁၆
အတန္ဒိတော	၆၀
အတာရိ	၅၃၇
အတိ	၁၁၇
အတိအန္ဓတိ	၃၅၄
အတိက္ကန္တာ	၂၆၇
အတိက္ကမံ	၅၃၀
အတိဒေဝသဲ	၁၄၁
အတိနာမယိ	၇၂
အတိဘာရေန	၂၄၆
အတိမညတိ	၄၂၃
အတိမာနဟတော	၁၀၈
အတိမာနော	၁၀၉
အတိရောစသိ	၅၃၂
အတိဝတ္တတိ	၂၄၆
အတိဝဿတိ	၁၁၇
အတိဝါဟော	၂၂၁
အတိဝိဇ္ဈာ	၅၃၀
အတိဝေလံ	၂၀၆
အတိဟိတာ	၈၆
အတီတဂတသတ္ထုနော	၄၂၆
အတီဝ	၁၇၅
အတုလဒဿနံ	၁၇

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဉ္ဇကော်
[အ]	
အတ္တဒန္တံ	၂၆၀
အတ္တနော	၉၇
အတ္တာဏော	၁၁၀
အတ္တာနံ	၄၅၃
အတ္ထံ	၅၁၊၅၆၊၂၃၅
အတ္ထစိန္တာဝဏသာနုဂါ	၃၅၂
အတ္ထတော	၃၅၆
အတ္ထန္တရော	၇၆
အတ္ထဝသိ	၁၇၅
အတ္ထဝါ	၂၇၀
အတ္ထသ	၂၆၂
အတ္ထာ	၂၀
အတ္ထာယ	၅၃
အတ္ထိကံ	၃၉၀
အတ္ထေန	၂၇၉
အတ္ထော	၀၅၊၂၁၅
အတ္ထောပသံဟိတာ	၃၆၆
အထဒ္ဓမာနသာ	၃၅၁
အဒက္ခေန	၃၃၃
အဒန္တံ	၆၆
အဒလိဒ္ဓါ	၁၅၃
အဒဿိနော	၂၄၇
အဒုတိယော	၁၇၆၊၃၄၂
အဒေဿယိ	၃၄၄
အဒ္ဓ	၃၉၉
အဒ္ဓကို့	၁၅၆
အဒ္ဓကို့	၃၉၉
အဒ္ဓသံ	၁၄၁
အဒ္ဓသာမ	၅၃၂
အဒ္ဓသာသိ	၁၇၊၂၂၇

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဉ္ဇကော်
[အ]	
အဒ္ဒုတိယော	၄၆၆
အဒ္ဓနိယာ	၁၇၀
အဒ္ဓါ	၅၃၂
အဒ္ဓုဝတော	၄၇၅
အဒ္ဒေဇ္ဈံ	၁၀၀
အဓမ္မော	၅၂၃
အဓမ္မိကံ	၂၄၉
အဓမ္မိကော	၂၄၀
အဓမ္မော	၂၀
အဓိဂစ္ဆတိ	၂၀၇၊၂၉၀
အဓိစိတ္တော	၂၁၀
အဓိဋ္ဌိတံ	၂၀၀၊၄၇၀
အဓိဒ္ဓေဟိ	၁၉၄
အဓိပ္ပါယော	၁၇၆၊၃၅၉
အဓိမုစ္စသု	၃၁၀
အဓိမုစ္ဆိတော	၂၇၆၊၄၉၂
အဓိမုတ္တာသ	၂၃၇
အဓေါ	၉၃
အဓေါဂမံ	၄၉၂
အနဂါရိယံ	၅၂၁
အနဂ်ဏာသ	၂၄၃
အနဇ္ဈံ	၉၀
အနဇ္ဇတော	၀၀
အနဏော	၂၉၉၊၃၃၄
အနတ္တနေယျံ	၄၅၃
အနတ္ထိကာ	၃၆၃
အနတ္ထိကော	၂၆၀၊၂၇၀
အနဝဇ္ဇာယ	၂၀၇
အနန္တကံ	၁၄၂
အနန္တရံ	၁၀၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အ]	
အနပေက္ခဝါ	၂၁၆
အနပေက္ခဿ	၂၆၇
အနပ္ပမေယျော	၄၅၅
အနဘိရတိံ	၂၁၁
အနရိယံ	၂၁၆
အနဝဇ္ဇာနိ	၂၆၂
အနာကိဏ္ဏာ	၄၅၂
အနာဂတံ	၁၈၅
အနာဂတဒ္ဓါနံ	၃၆၈
အနာဂတေ	၃၆၂
အနာတုရာ	၈
အနာဒရော	၁၀၈၊၃၆၇
အနာဒါနာ	၁၄၂
အနာဒါယ	၅၂၆
အနာယာသော	၄၀၄
အနာဝရဏဒဿာဝီ	၁၃၁
အနာဝိလော	၄၀၄
အနာသဝံ	၁၇
အနာသဝေါ	၇၃၊၂၆၈
အနာဟာရော	၂၆၂
အနိက္ကသာဝေါ	၃၆၆
အနိစ္စံ	၂၁၀
အနိစ္စတော	၄၇၅
အနိမိတ္တဋ္ဌ	၅၂၆
အနိဝါရယံ	၂၇၅
အနိဿာဒါ	၂၆၈
အနီဃာ	၅၂၉
အနီတိဟော	၄၉
အနုကမ္ပကော	၄၂၇
အနုကမ္ပိတော	၃၃၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အ]	
အနုဂိဒ္ဓေါ	၄၅၀
အနုဂ္ဂဟိ	၄၉
အနုစက်မိဿံ	၁၃၉
အနုဇာတံ	၅၃၈
အနုဋ္ဌဟေ	၄၂၅
အနုတ္တရော	၂၂၁
အနုဒိဋ္ဌိနံ	၂၈၄
အနုဒ္ဓတော	၄၅၄
အနုမ္မေစာရီ	၇၆
အနုဓာဝတိ	၄၉၂
အနုဓာဝိတာ	၃၅၅
အနုပနာဟီ	၁၅၂
အနုပဿနော	၁၀၅
အနုပါဒါနော	၂၆၈၊၃၂၀
အနုပုဗ္ဗံ	၁၈၆
အနုပ္ပတ္တော	၄၉၊၈၅၊၁၉၅
အနုဘောတိ	၅၂၅
အနုယုဋ္ဌေထ	၃၃၅
အနုယုဋ္ဌေယျ	၂၀၆
အနုယုတ္တော	၄၀၀
အနုရက္ခိတုံ	၃၅၆
အနုလောမံ	၄၉၂
အနုဝိစိန္တယံ	၄၂၅
အနုဝိဓီယန္တု	၃၃၃
အနုသယာဇာလံ	၂၀၀
အနုသယေ	၃၂၀
အနုသရံ	၃၅၆
အနုသာသနီ	၂၄၃
အနုသာသေယျ	၄၀၁
အနုသိက္ခန္တာ	၃၆၅

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[အ]	
အနုသိက္ခေ	၅၃၀
အနုဿရံ	၈၇
အနေကဝိဟိတံ	၅၃၀
အနေကာကာရဿမုနိံ	၅၃၂
အနေကာကာရဿမုနေ	၄၉၀
အနေဇော	၇၆၊၃၄၅
အနောဂ္ဃတဿိံ	၁၃၅
အနောမပညံ	၅၃၄
အန္ဓကရော	၂၅၇
အန္ဓကိရိယာယ	၅၂၇
အန္ဓဝါသိ	၄၉
အန္ဓော၀ကံဂတော	၂၀၃
အန္ဓကာရံဝ	၄၂၆
အန္ဓဘူတော	၅၃၊၅၄
အန္ဓဘာရော	၃၄၆
အန္ဓကာသိ	၃၂၉
အန္ဓဂူ	၁၃၁
အန္ဓေန္ဓာ	၃၅၄
အပဂတံ	၃၃၅
အပစိတိ	၂၀၉
အပစိနတော	၃၀၄
အပစ္ဆထ	၄၉၄
အပဏ္ဏကံ	၂၉၉
အပရာဇိတော	၁၅၇
အပရော	၁၇၅
အပါဠုကော	၃၅၅
အပါနံ	၁၀၆
အပါရာ	၂၀၇
အဗိ	၂၀၅
အဝိဟာ	၅၁

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[အ]	
အဝိဟာလု	၅၂၄
အပေက္ခံ	၄၇၁
အပေက္ခဝါ	၁၉၄
အပေတော	၃၆၆
အပံ	၂၉၇၊၃၅၁
အပဋိကုဇ္ဈန္တော	၁၁၄
အပဋိကူလာနိ	၂၇၆
အပဋိမံ	၂၂၁
အပဋိမဿ	၁၇၃
အပဏိဓိသံ	၂၀၄
အပပညော	၂၉၈
အပဗုဒ္ဓိနံ	၂၄၈
အပမညာယော	၈၈
အပမတ္တသ	၃၁၂
အပမတ္တော	၂၇၉၊၃၉၇
အပမာဏံ	၁၈၆၊၂၄၁
အပမာဒံ	၃၆၉
အပမာဒေန	၉၇
အပမေယျံ	၈၇
အပဿုတော	၃၉၉
အပဟာနံ	၂၈၄
အပါသိ	၄၀၄
အပိဏ္ဍော	၂၀၅၊၃၄၃
အပေန	၁၁၉၊၄၉၁
အဖဿယိ	၄၉၂
အဖုသိတံ	၃၅၆
အဗန္ဓနာ	၁၂
အဗ္ဘဟေ	၉၇
အဗ္ဘုယ္ဟ	၂၄
အဗ္ဘာဆာဒိတာ	၄၅၂

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[အ]	
အဇ္ဇတိတသဟာယသ	၄၂၆
အဇ္ဇနရပသယံ	၂၀၅
အဇ္ဇာ	၁၀၆
အဇ္ဇုတော	၀၃၁၀၇
အဇ္ဇုနဒိတာ	၄၅၂
အဇ္ဇောကာသိကော	၃၂၄
အဇ္ဇောကာသေ	၀၀
အဗျာပဇ္ဇရဟော	၂၄၁
အဗျာဗဇ္ဈာဓိမုတ္တသ	၂၃၇
အဗျာသေကာ	၃၅၂
အဗြဝိ	၁၃၅
အဗြဝုံ	၂၇၀
အဘကိီ	၃၆၆
အဘာသယိ	၅၁
အဘာသိ	၇၃
အဘိကန်္ခံ	၄၉
အဘိဂဇ္ဇနော	၄၇၀
အဘိဇာနာ့တိ	၄၉၅
အဘိဇာနာမိ	၂၄၁
အဘိဇာနိသံ	၃၄၆
အဘိဇိဂိသတိ	၂၇၉
အဘိဇ္ဈာ	၃၀၃
အဘိညာပါရမိပ္ပတ္တော	၅၃၃
အဘိညေယျံ	၃၀၉
အဘိနန္ဒာမိ	၂၁၇
အဘိနန္ဒိတံ	၉၂
အဘိနိဗ္ဗုတတ္တော	၅၃၄
အဘိပတ္ထယံ	၂၉၆
အဘိပတ္ထိတော	၁၅၇
အဘိပ္ပသာဒေမိ	၄၉၂

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[အ]	
အဘိမနော	၄၇၃
အဘိရူဟနံ	၂၀၇
အဘိရောစယိ°	၂၁၇
အဘိဝန္ဒိတော	၄၉၁
အဘိဝဿတိ	၃၉၉
အဘိဝုဋ္ဌာ	၄၅၂
အဘိသဒ္ဒဟန္တော	၂၉၀
အဘိသမယော	၂၁၀
အဘိသမ္ဘုတ္တာ	၄၅၁
အဘိသမ္ဘောန္တော	၆၀
အဘိသံပမာဂတော	၄၇၂
အဘိဟာရယေ	၂၃၆
အဘိဟာသနံ	၂၂၁
အဘုဋ္ဌိ°သု	၃၅၁
အဘုဋ္ဌိသံ	၄၅၁
အဘုတ္ထာ	၃၉၀
အမညိတ္ထော	၁၁
အမတံ	၄၉
အမတဒ္ဒသော	၂၃၅၁
အမတပဒံ	၄၇၀
အမတမဒသံဃသုပ္ပဟိနာ	၃၂
အမတသ	၄၆၀
အမတာ	၅၂၇
အမတေ	၅၃၀
အမတောဂဓံ	၂၀၃
အမမော	၄၆၆
အမရာ	ဂ၊၂၉၇
အမာယော	၁၅၂
အမိတေ	၄၆၇
အမုခရာ	၃၅၂

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အ]	
အလက်တာ	၃
အလက်တော	၂၉၃
အလတ္ထကကတာ	၁၂၄၊၂၉၂
အလတ္ထံ	၂၀၃
အလဘန္တော	၆၅
အလဘိ	၂၉၉
အလသံ	၁၀၁
အလာဘေ	၂၄၇
အလာဘော	၂၄၀
အလေဏဒဿိနီ	၃၁
အလောစယိ	၁၄
အလ္လံ	၃၉၀
အဝဏ္ဏော	၂၉၉
အဝဏ္ဏော	၂၀၅
အဝဏ္ဏံ	၂၀၃
အဝဏ္ဏာ	၂၀၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော်
[အ]	
အဝေါစ	၃၂၉
အသံကုပ္ပံ	၂၄၁
အသံဝိန္ဒံ	၂၆၉
အသံသဋ္ဌော	၂၀၅
အသံဟာရိယော	၇၆
အသံဟီရံ	၂၄၁
အသံဟီရာ	၅၃၀
အသခ်တံ	၁၆၃
အသင်္ဂစာရီ	၄၆၉
အသညတော	၃၂၈
အသတ္ထေန	၃၃၃
အသတ္ထော	၂၈၅
အသဒါ	၂၉၃
အသန္တုဋ္ဌော	၃၄၃
အသဗ္ဘာ စ	၄၀၂
အသမာဟိတာ	၃၆၄
အသမာဟိတော	၂၂၂
အသမ္မောဟံ	၂၃၇
အသယှသာဟိနော	၁၇၂
အသလ္လီနေန	၃၄၅
အသာရတော	၄၇၅
အသိံ	၃၂၉
အသိတံ	၅၃၀
အသိတာ	၂၄၉
အသုစိ	၁၂၁
အသုဒ္ဓိံ	၅၄
အသုဘသည်	၂၁၁
အသုဘာယ	၅၂၆
အသုရော	၂၈၃
အသေယျော	၄၅၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော်
[အ]	
အသေသံ	၅၂၅
အသောကံ	၁၆၃
အသောကတာ	၂၇၀
အသ္မာ	၂၈၃
အသ္မိံ	၂၁၉
အသ္မိ	၂၄
အသ္မိမာနော	၁၀၉
အဿ	၇၅
အဿာသပဿာသာ	၃၄၄
အဿာသရတော	၂၆၁
အဿုတာဝိနော	၃၆၃
အဟံ	၄
အဟတ္ထပါသော	၃၃၅
အဟာရိယရဇမတ္တိကေ	၂၈၆
အဟိံသံ	၂၈၅
အဟိံသကော	၃၃၄
အဟိရိကာ	၃၅၆
အဟိရိက္ကတာယ	၄၇၃
အဟုံ	၅၆
အဟု	၁၄၀
[အာ]	
အာကခ်န္တာ	၃၅၄
အာကပ္ပါ	၃၅၉
အာကာသသမံ	၄၉၀
အာဂစ္ဆတေ	၃၆၈
အာဂတံ	၂၆၀
အာဂတာ	၄၅၅
အာဂတိံ	၃၄၇
အာဂမ္မ	၂၅၇

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇက်ော
[အာ]	
အာဃာတနံ	၁၀၄
အာဃာတနာ	၂၆၈
အာစာရဂေါစရေ	၂၁၀
အာစိနတော	၃၀၃
အာဇညံ	၆၆
အာဇညော	၂၄၆
အာဇာနိယော	၁၃၅
အာဇာနိယေန	၁၁၁
အာဇီဝဟေတု	၄၇၃
အာဇီဝေါ	၂၁၀
အာဏိံ	၂၀၀
အာဏိယာ	၂၇၉
အာတာပီ	၂၀၃
အာတုရံ	၉၂၊၂၉၂
အာတုရေသု	ဂ
အာဒပယန္တိ	၃၃၂
အာဒါယ	၂၆
အာဒိံ	၅၁၇
အာဒိစ္စမန္ဓုနံ	၅၂၉
အာဒိစ္စမန္ဓုနာ	၁၀၄
အာဒိစ္စော၀	၃၀၇
အာဒိတ္တဟတော	၂၉၉၊၄၆၇
အာဒိတ္တာ၀	၂၆ဂ
အာဒိယိဿန္တိ	၃၆ဂ
အာဒိသန္တိ	၂ဂ၄
အာဒိနဝံ	၁၂၂၊၂၉ဂ
အာဒိနဝေါ	၃
အာနံ	၁ဂ၆
အာနန္ဒိနော	၁ဂဂ
အာနိသံသော	၂၇

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇက်ော
[အာ]	
အာပဂါကူလံ	၃၁
အာပဇ္ဇ	၂၉ဂ
အာပေါပဿရဏော	၁၉၉
အာဘရဏံ	၂၂၁
အာမလကာနိ	၃၅၅
အာမိသံ	၂ဂ၃
အာမောဒယာမိ	၂၄၁
အာယတနာနိ	၅၃၂
အာယတနုပ္ပါဒံ	၂၃၇
အာယန္တိ	၂၆
အာယသက္ကံ	၂ဝ
အာယာဂေါ	၁၉၆
အာယာစနာဟိ	၁၃၄
အာယုက္ခယာ	၂၆ဂ
အာယောဂေါ	၂၁ဝ
အာရကာ	၉၊၆ဂ
အာရညိကာ	၄ဂဂ
အာရဒ္ဓဝီရိယာ	၃၆၉
အာရဒ္ဓဝီရိယေ	၆ဝ
အာရဒ္ဓဝီရိယော	၃၄၃
အာရဇ္ဇာ	၃၄၅
အာရာ	၃ဝ၃
အာရာဓယိ	၄ဝဝ
အာရာဓေတွာ	၁၅၆
အာရုယ္ဟ	၅၁၁၂၄
အာလယံ	၃၁
အာလယေသိနိ	၃၁
အာလောပေ	၃၉ဂ
အာဝဇ္ဇယိဿ	၆၆
အာဝဇ္ဇေတိ	၆၆

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[အာ]	
အာဝရဏံ	၂၇၈
အာဝသန္တော	၂၉၇
အာဝဟတိ	၂၇
အာဝိကရောဟိ	၅၃၅
အာဝုဓံ	၃၂၉
အာဝုဓာနိ	၂၇၁
အာသဇ္ဇ	၄၉၄
အာသနံ	၁၄
အာသမာနော	၁၆၉
အာသဝါ	၅၁၊၂၀၇
အာသဝေ	၂၁၁
အာသာဒိ	၄၉၂
အာသာယ	၁၇၀
အာသိ	၁၇၊၁၅၇
အာသိနံ	၅၃၁
အာသိနသယနသေ	၁၁၉
အာဟရိဿာမိ	၉၀
အာဟု	၃၉၇
အာဟုတိနံ	၁၉၆
[ဣ]	
ဣဆံ	၉၅
ဣဆုတိ	၁၁၁
ဣဆုနိ	၃၅၆
ဣဆောဓုပါယိတော	၁၁၀
ဣဇ္ဈယျ	၁၀၀
ဣဏဋ္ဌော	၄၆၉
ဣတရိတရေ	၃၅၁
ဣတိ	၂၀

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ဥ]	
ဥတ္တဘာဝံ	၃၄၇
ဥတ္တိဂန္ဓေသု	၂၇၀
ဥတ္တိရုပေ	၂၇၇
ဥတ္တိသရေ	၂၇၇
ဥဒ္ဒိသောတာနိ	၂၇၀
ဥဒုံ	၃၉၀
ဥဒ္ဓဝေါ	၀၄
ဥဒ္ဓဝ်ောဂဏော	၃၄၆
ဥဒ္ဓဝ်ောမန္တော	၄၅၄
ဥဒ္ဓဝ်ောမာ	၀၄
ဥဒ္ဓဝ်ောယာ	၁၁၁၊၃၄၃
ဥဓ	၂၁၉
ဥပနော	၂၂၇
ဥပဓိယာနိ	၆၀၊၂၇၅
ဥပဓိယေသု	၁၅၇
ဥပမေ	၅၂၁
ဥပရိယံ	၃၅၀
ဥပရိယန္တိ	ဂ
ဥပရိယမာနံ	၂၆၀
ဥပရိယာပထိယံ	၂၁၀
ဥသိ	၅၂၉
ဥသိနော	၂၇၁
ဥသိပ္ပယာတမ္ဟိ	၄၆၀
ဥသိသံဃနိသေဝိတော	၂၀၇
ဥသိသတ္တမော	၅၂၉
ဥသိနံ	၅၂၉
ဥဿရေ	၃၅၅
ဥဿာမာနေန	ဂ၃
ဥဿုကီ	၃၆၂

ကြက်ဥ ၁၂၆
ကြက်သား ၁၂၆
ကြက်သွန် ၁၂၆
ကြက်သွန်ဖြူ ၁၂၆
ကြက်သွန်နီ ၁၂၆
ကြက်သွန်စိမ်း ၁၂၆
ကြက်သွေး ၁၂၆
ကြက်ဦး ၁၂၆
ကြက်ဦးခြေ ၁၂၆
ကြက်ဦးခေါင်း ၁၂၆
ကြက်ဦးသား ၁၂၆
ကြက်ဦးအူ ၁၂၆
ကြက်ဦးအူသား ၁၂၆
ကြက်ဦးအူသည် ၁၂၆
ကြက်ဦးအူသည်များ ၁၂၆
ကြက်ဦးအူသည်များ၏ ၁၂၆
ကြက်ဦးအူသည်များ၏ ဆီ ၁၂၆
ကြက်ဦးအူသည်များ၏ ဆီဖြူ ၁၂၆
ကြက်ဦးအူသည်များ၏ ဆီဖြူ ဖြင့် ၁၂၆
ကြက်ဦးအူသည်များ၏ ဆီဖြူ ဖြင့် ကြော် ၁၂၆
ကြက်ဦးအူသည်များ၏ ဆီဖြူ ဖြင့် ကြော်သည် ၁၂၆
ကြက်ဦးအူသည်များ၏ ဆီဖြူ ဖြင့် ကြော်သည်များ ၁၂၆
ကြက်ဦးအူသည်များ၏ ဆီဖြူ ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ၁၂၆
ကြက်ဦးအူသည်များ၏ ဆီဖြူ ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ၁၂၆
ကြက်ဦးအူသည်များ၏ ဆီဖြူ ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက် ၁၂၆
ကြက်ဦးအူသည်များ၏ ဆီဖြူ ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ၁၂၆
ကြက်ဦးအူသည်များ၏ ဆီဖြူ ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ၁၂၆
ကြက်ဦးအူသည်များ၏ ဆီဖြူ ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော် ၁၂၆
ကြက်ဦးအူသည်များ၏ ဆီဖြူ ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည် ၁၂၆
ကြက်ဦးအူသည်များ၏ ဆီဖြူ ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ၁၂၆
ကြက်ဦးအူသည်များ၏ ဆီဖြူ ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ၁၂၆
ကြက်ဦးအူသည်များ၏ ဆီဖြူ ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ၁၂၆
ကြက်ဦးအူသည်များ၏ ဆီဖြူ ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက် ၁၂၆
ကြက်ဦးအူသည်များ၏ ဆီဖြူ ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ၁၂၆
ကြက်ဦးအူသည်များ၏ ဆီဖြူ ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ၁၂၆
ကြက်ဦးအူသည်များ၏ ဆီဖြူ ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော် ၁၂၆
ကြက်ဦးအူသည်များ၏ ဆီဖြူ ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည် ၁၂၆
ကြက်ဦးအူသည်များ၏ ဆီဖြူ ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ၁၂၆
ကြက်ဦးအူသည်များ၏ ဆီဖြူ ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ၁၂၆
ကြက်ဦးအူသည်များ၏ ဆီဖြူ ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ၁၂၆
ကြက်ဦးအူသည်များ၏ ဆီဖြူ ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက် ၁၂၆
ကြက်ဦးအူသည်များ၏ ဆီဖြူ ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ၁၂၆
ကြက်ဦးအူသည်များ၏ ဆီဖြူ ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ၁၂၆
ကြက်ဦးအူသည်များ၏ ဆီဖြူ ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော် ၁၂၆
ကြက်ဦးအူသည်များ၏ ဆီဖြူ ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည် ၁၂၆
ကြက်ဦးအူသည်များ၏ ဆီဖြူ ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ၁၂၆
ကြက်ဦးအူသည်များ၏ ဆီဖြူ ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ၁၂၆
ကြက်ဦးအူသည်များ၏ ဆီဖြူ ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ၁၂၆
ကြက်ဦးအူသည်များ၏ ဆီဖြူ ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက် ၁၂၆
ကြက်ဦးအူသည်များ၏ ဆီဖြူ ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ၁၂၆
ကြက်ဦးအူသည်များ၏ ဆီဖြူ ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ၁၂၆
ကြက်ဦးအူသည်များ၏ ဆီဖြူ ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော် ၁၂၆
ကြက်ဦးအူသည်များ၏ ဆီဖြူ ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည် ၁၂၆
ကြက်ဦးအူသည်များ၏ ဆီဖြူ ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ၁၂၆
ကြက်ဦးအူသည်များ၏ ဆီဖြူ ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ၁၂၆
ကြက်ဦးအူသည်များ၏ ဆီဖြူ ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ၁၂၆
ကြက်ဦးအူသည်များ၏ ဆီဖြူ ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက် ၁၂၆
ကြက်ဦးအူသည်များ၏ ဆီဖြူ ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ၁၂၆
ကြက်ဦးအူသည်များ၏ ဆီဖြူ ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ၁၂၆
ကြက်ဦးအူသည်များ၏ ဆီဖြူ ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော် ၁၂၆
ကြက်ဦးအူသည်များ၏ ဆီဖြူ ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည် ၁၂၆
ကြက်ဦးအူသည်များ၏ ဆီဖြူ ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ၁၂၆
ကြက်ဦးအူသည်များ၏ ဆီဖြူ ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ၁၂၆
ကြက်ဦးအူသည်များ၏ ဆီဖြူ ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ချက်ခြင်း ဖြင့် ကြော်သည်များ ကို ဟင်း ၁၂၆

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ဥ]	
ဥပနာမယုံ	၁၃၅
ဥပနာမေတိ	၂၂၀
ဥပနာဟိ	၃၆၂
ဥပနိက္ခမိံ	၅၂၉
ဥပနိဓာယ	၁၄၉
ဥပပဇ္ဇထ	၂၆
ဥပပတ္တိယာ	၄၀၂
ဥပပရိက္ခတိ	၄၂၄
ဥပဗ္ဗဇေ	၄၅၀
ဥပမာယ	၄၀၅
ဥပရိဋ္ဌံ	၃၄၆
ဥပရုန္ဓ	၄၇၂
ဥပရုန္ဓိယ	၁၆၄
ဥပလဇ္ဈတိ	၉၀
ဥပဝဒေ	၂၀၆
ဥပသန္တသဿ	၁၁၄
ဥပသန္တော	၅၂၆
ဥပသမေ	၁၉၂၊၂၆၀
ဥပသမေန	၄၉၄
ဥပသမ္မဒါ	၇၂
ဥပသမ္မတိ	၁၁၅
ဥပဟညတိ	၃၀၃
ဥပဟန္တိ	၁၀၈
ဥပါဂမံ	၃၃၅
ဥပါဒါနက္ခယသဿ	၂၃၇
ဥပါဒါနပ္ပမောစနော	၁၀၅
ဥပါဒါနဿ	၅၃၇
ဥပါယေန	၃၅၅
ဥပါယေဟိ	၂၇၉
ဥပါရမ္ဘစိတ္တော	၆၀

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ဥ]	
ဥပါဝိသိံ	၉၉၊၁၅၀
ဥပါသေယျ	၄၂၃
ဥပေက္ခာသေတဒန္တဝါ	၂၆၁
ဥပေတိ	၁၁၉၊၁၇၀
ဥပေတော	၂၉၉၊၃၆၇
ဥပေန္တိ	၁၇၁
ဥပဥ္ဇေ	၁၁၅
ဥပတိတာ	၇၅
ဥပါဒကောဝိဒေါ	၂၀၆
ဥဘတောဘာဂေ	၄၉၃
ဥဘယန္တရေန	၃၉၉
ဥဘယေနေဝ	၂၃
ဥမဂ္ဂပထံ	၅၃၀
ဥမ္မင်္ဂေဟိ	၃၅၃
ဥယျမေ	၁၄၇၊၄၅၂
ဥရဂက္ခိပိသာစိနိ	၄၀၉
ဥသီရတ္ထော	၉၆
ဥသုနာ	၄၉၀
ဥသူယာ	၂၀၆
ဥဿဟိတ္ထာ	၄၂၄
ဥဿဟေ	၄၇၄
ဥဿိတဒ္ဓဇော	၁၀၈
ဥဿုကာ	၃၅၁
ဥဿုက္ကော	၁၄၇၊၄၅၀
ဥဟတံ	၂၅၄
ဥဋ္ဌာရာ	၇၅
[ဦ]	
ဦနာဝါ	၂၉၇
ဦနဒရော	၃၉၈
ဦမိယာ	၂၅၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဧ-ဩ]	
ကေကဿ	၂၇၄
ကေဂ္ဂံ	၁၆၂၊၅၂၆
ကေဂ္ဂစိတ္တဿ	၉၄
ကေဃနော	၂၃၈
ကေစာရိ	၄၇၂
ကေတိယေသု	၄၀၄
ကေပါဒေန	၁၄
ကေမန္တံ	၁၉၄
ကေဝိဟာရိဿ	၁၇၅
ကောကိယော	၁၇၆၊၄၆၆
ကောသနိကော	၃၂၄
ဧကေ	၃၃၃
ဧကော	၃၉၇
ဧကောဒိဘာဝိတေ	၃၄၇
တေံ	၅၁
တောဒိသံ	၁၄
ဧတေ	၄၅၁
ဧတေဟိ	၂၇၆
တ္တေကာ	၅၂၂
ဓေတိ	၂၈၀
ယျေ	၂၀၇
ရေယ	၅၃၅
ဝေံ	၆၆
ဝေံဒိဋ္ဌိ	၅၆
ဝေရူပေ	၂၆၅
သေတိ	၃၄၂
သော	၅၃
ဧသော	၂၇
ဟေိ	၃၂၉
ဩဂယှ	၅၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဩ]	
ဩဃပါသော	၂၅၆
ဩဃသံသီဒနော	၂၀၀
ဩဃဿ	၅၃၀
ဩဋ္ဌပဟတမတ္တေန	၄၅၃
ဩဋ္ဌိတံ	၃
ဩတရိံ	၅၆
ဩတိဏ္ဏော	၁၁၈
ဩတ္ထတော	၂၀၀
ဩဒဟီ	၂၉၃
ဩဒါတံ	၁၈၆
ဩဒါတမနသက်ပွေါ	၃၆၇
ဩဒါတေသု	၃၆၅
ဩဓေန္တိ	၅၂၈
ဩနဒ္ဓံ	၂၉၂
ဩမာနော	၁၀၉
ဩရံ	၂၉၇
ဩရသံ	၅၃၈
ဩရသိကံ	၂၈၄
ဩရသော	၅၇
ဩရုယှ	၄၅၀
ဩရုဟိတ္ဌာန	၁၂၄
ဩလဂ္ဂေဿာမိ	၆၅
ဩလဂ္ဂေါ	၆၅
ဩဝဒေယျ	၄၀၁
ဩဟိတော	၂၁၆
[က]	
ကကုသန္ဓ	၁၄၂
ကခ်ံ	၃၁၀
ကခ်တိ	၅၂၄

ပဒါနုက္ကမော	စိဋ္ဌင်္ကော်
[က]	
ကဇ္ဇနံ	၂၆၀
ကဇ္ဇိ	၁၀၀
ကဋ္ဌဘိက္ခုဟေတု	၃၅၄
ကဋ္ဌသိဝီ	၁၂၂
ကဋ္ဌကံ	၂၇၇
ကဋ္ဌေ	၄၆၀
ကဏ္ဍကဋ္ဌာနမ္ပိ	၃၅၇
ကဏ္ဍတော	၅၂၁
ကဏ္ဍ ဒုက္ခံ	၄၉၅
ကဏ္ဍာဘိဇာတိကော	၃၁၁
ကတံ	၄၉
ကတကိစ္စော	၂၆၀
ကတ္တုဇ္ဇကံ	၄၉
ကန္ဒန္တိ	၂၉၇
ကန္ဒန္တော	၉၀
ကဝိတ္ထံ	၃၅၅
ကဝီဝ	၄၅၄
ကဝံ	၅၃၅
ကဝတော	၁၄၀
ကဝါယနော	၅၃၇
ကဝိယံ	၃၉၀
ကဝိယော	၅၃၀
ကဿတိ	၄၂၂
ကဿသိ	၇၂
ကဿော	၅၃၀
ကံ	၃၃၄
ကမ္မတော	၃၅၅
ကမ္မယန္တနော	၂၀၁
ကမ္မယန္တဝိဿဇ္ဇနော	၁၀၄
ကမ္မဝိပါကေန	၃၃၄

ပဒါနုက္ကမော	စိဋ္ဌင်္ကော်
[က]	
ကယိရာ	၁၁၉
ကရိတ္ထဝန	၁၄
ကရိဿသိ	၅၉
ကရိဿာမိ	၅၂၂
ကရေယျ	၂၇၀
ကရေရိမာလာဝိတတာ	၄၅၂
ကရောတော	၃၀၃
ကရောထ	၉၆
ကလဟာဘိရတာ	၃၆၄
ကလျာဏဇုရိယာပထော	၁၁၁
ကလျာဏဒဿနော	၃၀၇
ကလျာဏမိတ္တော	၁၅၂၊၂၅၇
ကလျာဏဝါက္ကရဏော	၇၃
ကလျာဏသီလော	၁၅၂
ကလျာဏာနံ	၂၂၀
ကသတော	၁၇၀
ကသံ	၈၇
ကဿာမ	၁၇၆
ကာနနေ	၅၉၊၆၀
ကာပုရိသေန	၄၂၁
ကာမံ	၂၄
ကာမကာရိယော	၃၆၇
ကာမကာရော	၅၃၆
ကာမကောပပဟီနာ	၂၄၉
ကာမဂဝေသိနော	၄၀၁
ကာမဂုဏောသု	၂၉၀
ကာမဂုဏောဟိ	၁၇၁
ကာမဇာလာ	၆၅
ကာမဓာတုပုရက္ခတော	၈၄
ကာမန္ဓာ	၂၃

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[က]	
ကာမမယိကံ	၂၄၀
ကာမရတိသန္ထဝံ	၃၃၅
ကာမသညာ	၄၂၇
ကာမာ	၂၉၀
ကာမေ	၂၉၆
ကာမေဟိ	၂၆၀
ကာယဂတာ	၄၂၆၊၅၂၆
ကာယဂတာ သတိ	၂၃၅
ကာယမစ္ဆေရဂရုနော	၄၂၅
ကာယေ	၁၁
ကာယော	၄၅၃
ကာရယေ	၁၄၇
ကာရိတော	၁၁၁
ကာရုဏိကာ	၃၆၉
ကာလံ	၉၀
ကာလမိ	၃၆၀
ကာဝေယျမတ္တာ	၅၃၂
ကာသာဝံ	၃၆၇
ကာသာဝေ	၃၆၅
ကာဠပက္ခေ	၂၀
ကာဠဿ	၃၁
ကိစ္ဆံ	၂၇၀
ကိစ္ဆကာရိ	၂၇၄
ကိစ္ဆာကိစ္ဆေ	၃၅၅
ကိစ္ဆေ	၂၃၅
ကိစ္ဆတိ	၄၅၃
ကိစ္ဆန္တာ	၃၆၅
ကိဉ္ဇနံ	၂၉
ကိဉ္စာဒံ	၁၁၆
ကိတ္တိဉ္ဇ	၅၂၅

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[က]	
ကိတ္တိယာ	၂၄၇
ကိတ္တိသိလောကဝဍ္ဎနီ	၁၈၇
ကိမင်္ဂံ	၁၂
ကိလမတိ	၄၅၃
ကိလေသဝတ္ထူသု	၃၅၃
ကိလေသာ	၃၅၃
ကိလေသာနံ	၃၅၂
ကိလေသိဿန္တိ	၃၆၂
ကိလေသေဟိ	၁၁၃
ကိဒိသော	၄၉၄
ကိဉ္စန္တိ	၃၅၃
ကုဇ္ဇရာဘိရုဒါ	၄၅၂
ကုဋ္ဌမူလံ	၄၅၁
ကုတော	၄၂၅
ကုဿိတံ	၂၀၆
ကုဿံ	၁၁၄
ကုမိနာမုခေ	၂၃
ကုမ္မဂ္ဂဘူတံ	၄၉၂
ကုလမိ	၄၇၀
ကုလာနိ	၄၅၀
ကုလ္လော	၉၂
ကုသလာ	၃၄၃
ကုသိတာ	၃၆၅
ကုသိတော	၃၉၉
ကုသုမာကုလာနံ	၁၆၄
ကုဟာ	၃၆၄
ကူဠေန	၁၂၁
ကေဝလိ	၂၅၅
ကော	၂၀၄
ကောဠကေ	၁၉၄

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ခ]	
ခေမံ	၅၂၇
ခေမတော	၁၂၂၊၃၆၉
ခေမာ	၃၂
[ဂ]	
ဂန္ဓထ	၂၃၅
ဂန္ဓန်္ကော	၃
ဂန္ဓေ	၄၉၁
ဂဇော	၆၅၊၃၆၆
ဂဏံ	၄၅၀
ဂဏာစရိယံ	၁၇
ဂဏိကာ	၃၅၅
ဂဏေန	၄၅၀
ဂဏ္ဍမူလော	၂၉
ဂဏ္ဌာတိ	၄၂၄
ဂတံ	၃၅၂
ဂတာ	၂၄၆
ဂတိံ	၃၄၇
ဂတိ	၁၉၃
ဂတိမန္တော	၄၂၇
ဂတေ	၄၂၆
ဂတော	၁၄၂
ဂတ္တာနိ	၅
ဂမိတာသေ	၅၂၃
ဂန္ဒံ	၂၀၀
ဂန္ဓိတော	၂၇၆
ဂန္ဓော	၂၂၁
ဂဗ္ဘံ	၂၉၀
ဂဗ္ဘဝေါက္ကန္တိတော	၂၉၉
ဂမိဿန္တိ	၃၆၄

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ဃ]	
ကောဏ္ဍညော	၂၅၅
ကောဓနေန	၄၂၁
ကောဓပတ္တမနတ္ထဒ္ဓံ	၂၀၄
ကောဓေန	၃၆၂
ကောဝိဒေါ	၅၂၇
ကောဝိဒေါသိ	၁၀၂
ကောသာရက္ခော	၄၂၅
ကောဋ္ဌိယာ	၁၇၀
[ခ]	
ခဏာတီတာ	၉၇
ခဏော	၉၆၊၄၀၄
ခတ္တိယာ	၃၀၈၊၃၅၅
ခန္ဓိဝါဒါနံ	၃၃၂
ခန္ဓာ	၄၂၄
ခန္ဓေ	၄၇၁
ခဋ္ဌကော်	၃၆၈
ခါဒနီယာနိ	၃၅၅
ခါယတိ	၄၂၆
ခိပ်ံ	၁၁၅
ခိဏပုနဗ္ဘဝါ	၅၂၉
ခိဏသံယောဂံ	၄၉၃
ခိဏသံသာရော	၂၉
ခိဏာသဝေါ	၄၂၂
ခိယန္တိ	၂၀၇
ခိလာနိ	၅၃၀
ခုဒါ	၄၆၇
ခုရံ	၉၉
ခေတ္တံ	၁၇၀၊၃၆၃
ခေပေတွာ	၆၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဂ]	
ဂမ္ဘီရပညော	၇၆၊၅၂၇
ဂမ္ဘီရေ	၂၈၅၊၃၆၂
ဂမ္ဘီရော	၁၀၅၊၄၅၅
ဂယဖဂ္ဂုယာ	၁၇၊၅၆
ဂယာယံ	၁၇
ဂယာယ	၅၆
ဂရဟန္တာ	၃၆၅
ဂရုကော	၂၁၆
ဂရုသမ္မတေ	၁၀၈
ဂရုနံ	၇၅၊၂၀၉
ဂဋ္ဌန္တမှိ	၁၆၄
ဂါထာ	၃၆၆
ဂါမန္တေသု	၃၆၅
ဂါမေ	၄၀၀
ဂါရဝေါ	၉၊၉၀
ဂါဋ္ဌိတော	၁၉၉
ဂိနိ	၂၆၂
ဂိရံ	၅၃၅
ဂိရိကန္ဒရေ	၁၇၆
ဂိရိနဒီဟိ	၃၂
ဂိရိဗ္ဗဇေ	၄၆၇
ဂိဟီ	၃၅၅
ဂုဏဝန္တော	၃၆၃
ဂုဏဟီနာ	၃၆၃
ဂုတ္တဒ္ဒါရော	၁၅၂၊၂၀၅
ဂူထကူပေန	၁၉၉
ဂူထဘသ္တေ	၄၈၉
ဂူထလိတ္တံဝ	၂၀၁
ဂေဟသိတဉ္ဇ	၅၂၂
ဂေါစရော	၄၅၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဂ]	
ဂေါတမ	၅၂၄
ဂေါတမီ	၁၇၁
ဂေါတမော	၇၂
ဂေါဓာယ	၃၂၃
[ဃ]	
ဃတ္ဘာ	၃၀၃
ဃရာ	၂၆၈
ဃသံ	၂၈၃
ဃာသဟာရကော	၃၄၆
ဃောရံ	၁၂၂
ဃောသိတေ	၃၅၃
ဃောသေန	၁၃၁
[စ]	
စက္ကဝတ္တီ	၃၀၇
စက္ကာနုဝတ္တကော	၄၀၅
စက္ခုံ	၅၃၅
စက္ခုမ	၃၂၀
စက္ခုမတာ	၅၃၃
စက္ခုမာ	၂၃
စင်္ကမံ	၅
စဇိဿာမိ	၃၂၈
စတုဂန္ဆေန	၂၀၀
စတုဗ္ဗိပလ္လာသဝသံ	၄၇၈
စန္ဒနိကံဝ	၁၉၉
စန္ဒနုဿဒါ	၃
စန္ဒိမာ	၂၀
စန္ဒော	၂၉
စပလော	၂၅၇
စမ္မကဉ္ဇုကသန္ဒဒ္ဓေါ	၂၀၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[စ]	
စရတိ	၃၀၄
စရတော	၁၁၉
စရန္တိ	၁၇၁
စရိမာ	၁၁၉
စရိဿံ	၄၇၃
စရိဿသိ	၅၂၆
စရေ	၄၅၀
စလံ	၄၇၀
စာတုဒ္ဒိသော	၄၅၁
စာတုရန္တော	၃၀၇
စာရိတ္တံ	၂၁၀
စာရုဒဿနော	၃၀၆
စိတ္တံ	၄-၂၉၈
စိတ္တကတံ	၂၉၂
စိတ္တကလီ	၆၅
စိတ္တဿ	၂၈၃
စိတ္တာ	၆၅၊၂၉၃
စိတ္တိံ	၃၅၄
စိတ္တီကာရော	၂၁၀
စိတြဆဒါ ဝိဟင်္ဂမာ	၄၇၀
စိတြာ	၂၉၈
စိတြာနိ	၂၅၄
စိန္တာ	၂၇၄၊၃၄၈
စိရ	၁၈
စိရရတ္တံ	၂၈၃၊၅၂၄
စိရရတ္တသမာဟိတော	၅၂၄
စိယတေ	၅၀၄
စိဝရဓာရဏံ	၃၆၇
စုဏ္ဏကမက္ခိတံ	၂၉၂
စုတိယာ	၄၀၂

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[စ]	
စုတူပပါတံ	၃၄၇
စေတယတိ	၅၀၄
စေတသာ	၁၀၈
စေတသိကံ	၂၆၇
စေတောပရိယကောဝိဒေါ	၅၃၁
စေတောပရိယာယ	၄၀၂
စေတောသန္တိံ	၉၈
စေတောသမထံ	၄၀၀၊၄၅၃
စောဒယံ	၂၃၅
စောဒိတော	၄၉၅
စောဒေသိ	၈၃
စောရော	၂၉၈
[ဆ]	
ဆဋ္ဌယိံ	၁၅၆
ဆဋ္ဌယိတ္ဌာန	၂၀၀
ဆဋ္ဌေတ္ဌာ	၁၀၈
ဆဒနံ	၁၆၉
ဆန္ဒံ	၂၈၊၅၂၃
ဆန္ဒရာဂဝသူပေတာ	၁၃၁
ဆန္ဒာ	၃၅၉
ဆန္ဒိကတော	၄၂၄
ဆန္ဒံ	၁၁၇
ဆမာ	၅
ဆာဒေတိ	၃၉၈
ဆိဇ္ဇထ	၄၅၁
ဆိန္ဒ	၁၂
ဆေတ္တုံ	၉၉
ဆေတ္ဌာ	၂၄၊၁၀၄
ဆေတ္ဌာန	၂၆၂

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ဇ]	
ဇဂတောဂဓံ	၅၂၃
ဇညာ	၁၁၁၄၈၉
ဇဠိလဘူတဿ	၈၄
ဇဏ္ဍုကော	၃၉၉
ဇနံ	၄၅၂
ဇနယေထ	၇၅
ဇနာ	၅၂၃
ဇနော	၄၀၀
ဇမ္မုယော	၃၁
ဇမ္မုသဏ္ဌာယ	၃၀၇
ဇမ္မိ	၉၆
ဇယံ	၂၂၃.
ဇရာ	၁၆၂
ဇရာမစ္စုနိဝါရဏော	၁၀၅
ဇရာယ	၁၁၈
ဇလဇုတ္တမနာမကော	၃၀၂
ဇဟ	၄၇၁
ဇဟဿု	၅၂၄
ဇဠဿမာနော	၄၁၁
ဇာတရူပံ	၃၆၃
ဇာတရူပါနိ	၂၉၉
ဇာတရူပေန	၂၅
ဇာတိံ	၅၃၇
ဇာတိမဒေန	၁၀၇
ဇာတု	၃၃၃
ဇာတော	၁၇၁
ဇာနံ	၅၃၆
ဇာနာတိ	၇၆
ဇာနာမိ	၈၄
ဇာယတိ	၁၇၁

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ဇ]	
ဇာယေထ	၁၈၇
ဇာလပဏ္ဍုနော	၂၃
ဇာလိနိ	၃၄၆
ဇိဂိသံ	၄၇၀
ဇိဂုစ္ဆိတော	၂၂၆
ဇိတိန္ဒြိယေဟိ	၄၆၇
ဇိနံ	၁၇
ဇိနသာသနေ	၂၉၉
ဇိမှပထံ	၄၉၂
ဇိရတိ	၄၂၃
ဇိဝတေ	၁၄၉
ဇိဝိကတ္ထာ	၃၅၅
ဇိဝိတံ	၂၄၉
ဇိဝိတာ	၁၈၇
ဇိဝိတာနံ	၃၅၁
ဇိဝေ	၂၄၉
ဇုဟာမိ	၅၄
ဇုဟိံ	၅၃
ဇောတိ	၁၀၂
ဇောတိမန္တော	၅၃၅
[ဈ]	
ဈာနသောခုမ္မသမ္ဗန္ဓော	၁၁၂
ဈာနာနိ	၄၇၁
ဈာနေ	၃၄၇
ဈာယ	၁၀၂
ဈာယတိ	၃၂၃
ဈာယန္တော	၃၃၅
ဈာယာမိ	၄၂၆
ဈာယိနံ	၂၁၅

ပဒါနုက္ကမော	စိဋ္ဌင်္ကော
[ဗျ-ဥ]	
ဗျာယိနော	၂၇၄
ဗျာယိ	၂၅၆၊၂၆၁
ဥတ္တာ	၇၅
ဥတ္တာန	၇၆
ဥဏ်ံ	၄၂၇
ဥဏာဝဇိရနိပါတနော	၁၀၄
ဥဏောန	၁၀၅
ဥတော	၅၃၄
[ဒ-ဒ]	
ဒပယိတ္ထာ	၄၅၅
ဒါယဘာမိ	၃၃၅
ဒိဋ္ဌတံ	၂၃၈
ဒိဋ္ဌတစိတ္တာသ	၃၄၄
ဒိဋ္ဌတာ	၂၈
ဒိဋ္ဌတိ	၂၆၂
ဒိဋ္ဌတော	၇၆
ဒုယ္ဟတိ	၂၆၇
ဒုယ္ဟမာနေသု	၄၅၁
ဒုဟာမိ	၅၀၄
[တ]	
တံ	၂၄
တက္ကရော	၁၁၈
တစေန	၂၆၂
တစောနဠေ	၄၈၆
တဆ္ဆန္တော	၂၇၆
တဇ္ဇိတာ	၃၁
တဏ်ံ	၂၄
တဏ္ဍုယာဓိမုတ္တာသ	၂၃၇

ပဒါနုက္ကမော	စိဋ္ဌင်္ကော
[တ]	
တက္ကာ	၁၁၅
တက္ကာဆဒနဆာဒိတာ	၂၃
တက္ကာဇာလော	၂၆
တက္ကာဓနုသမုဋ္ဌာနံ	၂၀၄
တက္ကာမူလဝိသောသနော	၁၀၄
တက္ကာမူလေန	၂၀၁
တက္ကာယ	၆၆
တက္ကာလတံ	၄၆၆
တက္ကာသလ္လေန	၁၁၀
တတော	၃
တာတာ	၂၁၅
တထံ	၅၆
တထတ္တံ	၅၂၅
တထာဂတာနံ	၅၃၆
တထာဂတေ	၁၁
တထုပမံ	၄၇၂
တဒုနံ	၁၁၆
တဒ္ဓိ	၄၆၇
တပေန	၂၂၀
တပ္ပစ္စယာ	၂၇၀
တပ္ပရာယဏာ	၃၅၁
တရဏီယေ	၁၆
တရန္တံ	၁၇၀
တရန္တိ	၁၀၀
တသထာဝရေ	၃၃၃
တာဏံ	၁၀၁
တာဏာ	၂၆၇
တာဒိနာ	၂၀
တာဒိနော	၂၃၀
တာဒိသဏ္ဍော	၁၅၂

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[တ]	
တာဒိသာ	၁၂
တာဒိသီ	၉၄
တာဒိသော	၇၆
တာဒိနံ	၃၆၇
တာဒိဟိ	၄၆၇
တာပယေ	၅၂၆
တိကိစ္ဆန္တံ	၁၁၅
တိက္ခတ္တုံ	၅၆
တိဋ္ဌတိ	၂၀၄
တိဋ္ဌတော	၁၁၉
တိဋ္ဌန္တေ	၃၅၀
တိဏကဋ္ဌသမံ	၂၆၉
တိတ္တိ	၂၉၇
တိတ္ထံ	၂၂၁၊၂၀၇
တိတ္ထိယာနံ	၃၆၅
တိဗ္ဗနိက္ကမော	၂၅၅၊၅၃၁
တိဘဝါဘိနိဿဋ္ဌော	၄၅၆
တိရဂေါစရာ	၃၆၂
တုဆ်ံ	၉၃
တုဏ္ဍော	၄၉၂
တုဏ္ဍမာနော	၂၉၇
တုဋ္ဌေန	၆၀
တုဋ္ဌော	၂၆၀
တုရိယေန	၉၄
တုလေတိ	၄၂၄
တုလေယ္ယုံ	၄၆၀
တူရိယေ	၃
တူလသန္နိဘံ	၄၇၆
တေ	၅၁
တေကိဆ်ံ	၂၀၅

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[တ]	
တေဇနံ	၃၃၃
တေလစုလ္လံ	၃၅၄
တေလဓာရာ	၃၅၂
တေလသင်္ကေါ	၃၆၄
တေဝိဇ္ဇံ	၄၉၃
တေဝိဇ္ဇော	၅၂၉
တေဝိဇ္ဇော	၅၁
တောယေန	၄၆၀
[ထ]	
ထဒ္ဓါ	၃၆၄
ထမ္ဘိ	၃၆၂
ထာမဝါ	၇၅
ထာမဿာ	၄၉၁
ထိနံ	၂၀၆
ထူလံ	၂၆၂
ထေရေဟိ	၃၆၇
ထေရော	၂၅၅
[ဒ]	
ဒ	၁၉၆
ဒက္ခိသိ	၅၂၂
ဒက္ခိဏံ	၁၉၆
ဒက္ခိဏေယျဂ္ဂိံ	၅၄
ဒက္ခိဏေယျော	၂၃၊၅၁
ဒက္ခော	၂၇၀
ဒဋ္ဌာ	၁၂၂
ဒဏ္ဍံ	၃၂၀
ဒဏ္ဍေန	၃၃၃
ဒဒိတ္ထာ	၁၇၁
ဒန်ံ	၆၀

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ဒ]	
ဒန္တပေါနံ	၃၅၅
ဒန္တဝက္ကိကပါရတာ	၃၆၄
ဒန္တသ	၁၁၄
ဒန္တာ	၃၂၀
ဒန္တော	၃၃၃
ဒန္တယေ	၁၉
ဒန္တာ	၁၉၃
ဒဗ္ဗော	၅၂၄
ဒမယန္တီ	၃၃၃
ဒမယိသံ	၆၆
ဒမသမ္ဘေန	၃၆၆
ဒမေတိ	၆၆
ဒမေန	၂၂၀
ဒမေဿာမိ	၆၆
ဒလိဒ္ဓေါ	၂၂၆
ဒသဒေဝသဟဿာနိ	၄၅၄
ဒသဒ္ဓါနံ	၅၃၀
ဒဿနံ	၁၅၃
ဒဿယေ	၂၀၅
ဒဟရော	၃၃၀
ဒဠှဓိလော	၂၅၆
ဒဠှဓမ္မဒဿီ	၅၃၄
ဒဠှဓမ္မိနော	၅၂၁
ဒဠှပရက္ကမော	၃၆၉
ဒဠှပရက္ကမေ	၆၀
ဒဠှမဒ္ဒုလကောဋ္ဌကေ	၃၂၄
ဒါဋ္ဌိနော	၁၆၄
ဒါယာဒေါ	၅၇
ဒါဧလမု	၄၀၀
ဒါသိဒါသံ	၃၆၃

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ဒ]	
ဒါသီဂဏပုရက္ခတာ	၂၅
ဒိဋ္ဌသုတေ	၅၂၃
ဒိဋ္ဌာ	၅၃၃
ဒိဋ္ဌိဂတာနိ	၃၅၄
ဒိဋ္ဌိဟနုပက္ခန္ဓော	၅၄
ဒိဋ္ဌိသန္နိဝါနေန	၁၀
ဒိဋ္ဌေ	၂၆၃
ဒိဋ္ဌော	၇၂
ဒိဗ္ဗစက္ခု	၀၄၊၃၄၃
ဒိဗ္ဗသောတံ	၀၄
ဒိဗ္ဗေဟိ	၁၇၁
ဒိဝါ	၉၃
ဒိဝါဝိဟာရာ	၅၂၉
ဒိသာ	၄၂၅
ဒိသောဒိသံ	၂၂၂
ဒိသွာန	၀၃
ဒီဃရတ္တာနုသယိတံ	၂၀၀
ဒုက္ခံ	၁၄၂
ဒုက္ခတော	၃၉၉
ဒုက္ခန်ဟိ	၂၀၇
ဒုက္ခဝူပသမနော	၁၀၅
ဒုက္ခာ	၂၇၆
ဒုက္ခိတော	၄၅၃
ဒုခံ	၂၇၇
ဒုခါဝဟံ	၄၆၆
ဒုဂ္ဂတိံ	၂၇
ဒုဂ္ဂတိဂါမိနံ	၁၄
ဒုဂ္ဂန္ဓေ	၁၁
ဒုဇ္ဇယံ	၁၁၄
ဒုဇ္ဇဟော	၁၄၀

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[၁]	
ဒုဇ္ဇစိတ္တာ	၃၆၇
ဒုဇ္ဇုလ္လဂါဟိ	၅၂၄
ဒုပ္ပသုံ	၁၁၆
ဒုဗ္ဘစနေန	၄၆၈
ဒုဗ္ဘလာ	၃၆၃
ဒုဗ္ဘိဒံ	၂၅၆
ဒုမာ	၁၆၉
ဒုမာနိ	၁၆၉
ဒုမ္မတိ	၃၆၃
ဒုမ္မနော	၁၉၄
ဒုမ္မန္တိတံ	၃၃၅
ဒုမ္မန္တိ	၁၂
ဒုမ္မဓော	၁၂
ဒုမ္မဓိနော	၃၃၄
ဒုမ္မဓေဟိ	၂၄၈
ဒုမ္မဓော	၆၈
ဒုရုစ္စယံ	၉၆
ဒုလ္လဘော	၄၅၀
ဒုဿီ	၄၉၄
ဒူရကန္တနာ	၄၇၃
ဒူရင်္မ	၄၇၂
ဒေဝကာယေဟိ	၄၅၅
ဒေဝတ္တနံ	၄၇၄
ဒေဝဒေဝံ	၅၃၈
ဒေဝရာဇာ	၁၇၀
ဒေဝလောကေ	၃၄၇
ဒေဿယိ	၃၄၄
ဒေသိတာ	၁၈၆
ဒေသိတော	၁၄၂
ဒေသေတိ	၅၂၇

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[၁]	
ဒေသေန္တံ	၁၇
ဒေါသသံဟိတံ	၂၁၆
ဒေါသိနပုဏ္ဏမာသိယာ	၄၇၂
ဒေါသိနာ	၂၉
ဒေါသော	၁၂
ဒွါရဝိဝရံ	၆၅
ဒွိပဒုတ္တမ	၅၃၈
ဒွိပါဒကော	၁၂၁
ဒွေစတုရင်္ဂါမိနံ	၁၆၃
[ဓ]	
ဓဇံ	၃၆၅
ဓညံ	၁၇၀
ဓနံ	၂၉၇
ဓနတ္ထိံ	၂၆၅
ဓနေန	၂၉၈
ဓမ္မံ	၈
ဓမ္မကထံ	၃၃၂
ဓမ္မကုစ္ဆိသမာဝါသော	၂၆၁
ဓမ္မဂတာ	၂၇၉
ဓမ္မဂရုဟိ	၄၆၇
ဓမ္မစာရိံ	၂၇
ဓမ္မစာရိ	၂၇
ဓမ္မစိန္တနာ	၂၆၁
ဓမ္မဋ္ဌော	၂၇၈၊၂၈၀
ဓမ္မတံ	၂၆၈
ဓမ္မတော	၃၅၅
ဓမ္မတ္ထသဟိတံ	၅၆၊၂၇၈
ဓမ္မဒသာ	၅၃၀
ဓမ္မဒေသော	၅၂၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဓ]	
ဓမ္မဓရော	၇၆၊၄၂၄
ဓမ္မဘူတေဟိ	၁၄၂
ဓမ္မယုတ္တံ	၃၂၀
ဓမ္မရာဇဿ	၉၀
ဓမ္မရာဇာ	၉၀
ဓမ္မရတော	၄၂၅
ဓမ္မသမုပ္ပါဒံ	၂၆၉
ဓမ္မသာရမယံ	၂၀၇
ဓမ္မသုဓမ္မတံ	၁၅
ဓမ္မာဒါသံ	၉၂
ဓမ္မိကော	၂၄၀
ဓမ္မေ	၂၇
ဓမ္မေသု	၂၃
ဓမ္မော	၂၇
ဓာတုယော	၅၃၂
ဓာရယိ	၃၄၂
ဓာရာကုလာ	၁၆၃
ဓာရေယျ	၂၀၄
ဓိတိပ္ပရံ	၄၇၆
ဓိတိမန္တော	၄၂၇
ဓီရာ	၅၃၅
ဓီရော	၇၅
ဓုတဂုဏော	၄၅၅
ဓုတေ	၄၇၂
ဓုနာမ	၄၀၀
ဓုရေ	၂၄၆
ဓုဝံ	၁၀၇
ဓုဝပ္ပယာတော	၂၀၀
ဓောနံ	၅၃၆
ဓောဝိ	၃၄၂

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[နဲ]	
နံ	၃
နက္ခမ္ဘယန္တေ	၇၅
နဂန္တရေ	၁၆၄၊၄၇၆
နဂဝိဝရံ	၁၆၄
နဂဿ	၅၃၁
နဂါ	၄၅၂၊၄၇၅
နစ္စဂီတေဟိ	၃၄၂
နစ္စတိ	၃
နဋ္ဌကီ	၃
နဘံ	၉
နဘေ	၁၆၃
နမဿံ	၅၃၄
နမဿန္တာ	၄၅၄
နမဿန္တိ	၂၆၀
နမဿိ ံသု	၂၂၇
နမုစိနော	၅၁
နရကေ	၃၂၉
နရသာရထိ	၈၃
နရဿ	၃၀၆
နရာနံ	၅၃၅
နရော	၂၈၀
နဝဂ္ဂဟံ	၆၆
နဝသောတသန္ဒနိ ံ	၄၇၆
နဝသောတာနိ	၁၁
နဝေန	၄၆၈
နဝေဟိ	၄၂၆
နဋ္ဌံ	၉၆
နာနာကုဏပပရိပူရော	၁၂၁
နာနာကုလမလသမ္ပုဏ္ဏော	၁၉၉
နာဂံ	၅၃၈

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[နာ]	
နာဂနာမာနံ	၂၆၁
နာဂနာမေဿိ	၅၂၉
နာဂဿ	၂၆၂
နာဂေါ	၂၆၃
နာဂေါဝ	၄၆၉
နာနုပ္ပယာတမ္ပိ	၃၅၆
နာနာဇနသင်္ဂဟော	၄၅၀
နာနာဘာဝေါ	၂၀၁
နာနာရဇ္ဇေန	၂၀၅
နာနာဝါဒါ	၃၆၂
နာမရူပေ	၅၃၇
နာရိ	၃
နာဝါယ	၂၀၇
နာသဒါ	၂၉၃
နိကေတစာရိကော	၂၁၆
နိက္ခန်္ဒံ	၅၂၁
နိက္ခိပ္ပ	၂၇၁
နိဂဏ္ဌန်	၂၄၆
နိဂဏ္ဌေသိ	၄၉၅
နိဂ္ဂဏှာ	၁၁၅
နိဂ္ဂဏှိဿန်	၃၆၇
နိဂ္ဂတာ	၃၅၄
နိဂ္ဂယှ	၅၃၆
နိဂ္ဂယှဝါဒိံ	၄၀၁
နိဋ္ဌေါသော	၅၂၀
နိဒ္ဒံ	၆၀
နိဒ္ဒါဗဟုလော	၁၀၁
နိဓာယ	၃၂၀
နိဓိနံဝ	၄၀၁
နိဗ္ဗာယံ	၂၄၇

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[နာ]	
နိန္နာတသဒ္ဓပါပေါမှိ	၅၇
နိပကော	၂၅၇၊၅၂၄
နိပဏ္ဍိတဿိ	၇၆
နိပ္ပပဉ္စံ	၃၄၄
နိပ္ပပဉ္စရတော	၃၄၄
နိဗန္ဓိသံ	၄၇၀
နိဗန္ဓိသံ	၆၆
နိဗ္ဗေယံ	၄၆၉
နိဗ္ဗနထော	၁၆၄၊၅၂၂
နိဗ္ဗနံ	၂၆၀
နိဗ္ဗာနံ	၉၁
နိဗ္ဗာနပတ္တိယာ	၅၂၇
နိဗ္ဗာနာ	၉၀
နိဗ္ဗာပနံ	၅၂၅
နိဗ္ဗာယိသံ	၃၄၇
နိဗ္ဗိဒါ	၃
နိဗ္ဗိဒါဗဟုလော	၅၂၆
နိဗ္ဗိဒံ	၁၈၆
နိဗ္ဗိန်	၅၀၄
နိဗ္ဗိသံ	၂၁၇
နိဗ္ဗုတိံ	၁၀၄
နိမိတ္တံ	၃၀၃
နိမ္မလော	၅၇
နိမ္မိနေ	၄၉၄
နိယာမဂတံ	၅၃၃
နိယုဇ္ဇသိ	၄၇၁
နိယောဇေသံ	၆၅
နိယျာနိကံ	၄၇၁
နိယျာနိကော	၁၀၄

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[နာ]	
နိရဂ္ဃဋ္ဌော	၁၆၄
နိရတော	၅၂၂
နိရတ္ထကံ	၂၇၉
နိရတ္ထကော	၂၀၀
နိရယမ္ပိ	၉၇
နိရယေသု	၂၉၉
နိရသာဒါ	၂၆၀
နိရာကတ္ဝာ	၀၄၊၁၃၅
နိရာသော	၄၆၆
နိရုတ္တိပဒကောဝိဒေါ	၄၂၄
နိရုပဓိ	၁၅၇
နိရောဓော	၁၄၂
နိလိနံ	၁၂၁
နိဝတ္တထ	၂၃၅
နိဝါပံ	၂၉၃
နိဝါသံ	၃၄၆
နိဝိဋ္ဌာ	၃၅၊၅၂၄
နိဝုတော	၂၀၀
နိဝေသိယ	၄၇၀
နိသိန္နသ	၃၉၀
နိသီထေ	၁၆၄
နိသီဒ	၁၀၁
နိသေဝိတံ	၃၅၂
နိသဒ္ဒော	၁၂၂
နိသာယ	၄၅၁
နိသုက္ကော	၃၆၇
နိဟန္တိ	၂၀၀
နိဟီယတိ	၁၀၀
နီစံ	၂၀၄၊၂၂၆
နီစာ	၁၅၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[နာ]	
နိယန္တိ	၂၀
နိလစိဝရပါရုတာ	၃၆၄
နုဒတိ	၂၁၅
နူန	၅၁
နေကတိကာ	၃၅၅
နေကွမ်ံ	၁၂၂
နေကွမ္မနိန္နော	၄၅၆
နေကွမ္မရတံ	၂၆၀
နေကွမ္မေ	၂၃၇
နေတ္တာ	၂၉၃
နေတ္တိကာ	၃၃၃
နေသံ	၅၃၁
နေသဒ္ဓိကော	၃၂၄
နော	၅၃၄
နာရုပသိဒ္ဓိတေ	၄၈၈
နာရုသုတ္တနိဗန္ဓနော	၂၀၀
[ပ]	
ပံသုကူလိကော	၃၂၃
ပကတော	၅
ပက္ကေန	၄၅၁
ပက္ခန္တိ	၄၂၅
ပက္ခန္ဒ	၄၇၅
ပက္ခိမာ	၄၉၀
ပဂါဠော	၄၉၂
ပဂ္ဃတိတံ	၁၈၆
ပဋိရန္တံ	၉၂
ပကော	၁၄၈
ပစ္စက္ခံ	၉၈
ပစ္စတိ	၂၈၅

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ပ]	
ပစ္ဆတ္တဓေဒနာ	၄၉၅
ပစ္ဆပါဒိ	၃၂၀
ပစ္ဆဗျာဓိံသု	၄၉၀
ပစ္ဆယံ	၁၃၉
ပစ္ဆယေ	၃၅၁
ပစ္ဆဝေက္ခိံ	၉၃
ပစ္ဆဝေက္ခိသံ	၅၆၊၂၀၇
ပစ္ဆာဂန္တုံ	၁၁၀
ပစ္ဆာတော	၃၁
ပစ္ဆာမုခံ	၁၇၀
ပစ္ဆိမေ	၃၆၀
ပစ္ဆိမော	၃၅၇
ပဇဟာသု	၅၂၄
ပဇဟေယျ	၂၁၁
ပဇာ	၂၉၀
ပဇ္ဇောတကရာ	၅၃၅
ပဇ္ဇောတကရော	၁၀၂
ပဇ္ဇောတသ	၃၄၅
ပဇ္ဇုန္နဿ	၇၃
ပဇ္ဇုဠိကေ	၃၄၇
ပဇ္ဇုန်ဝရဏော	၂၀၀
ပဇ္ဇသင်္ဂါတိဂေါ	၂၃၄
ပဇ္ဇသေဋ္ဌော	၅၃၇
ပဇ္ဇလိကတာ	၁၂၄
ပဇ္ဈေ	၁၃၉
ပဇံ	၃၂၄
ပဇဝတာ	၄၂၁
ပဇဝန်္တံ	၄၅၃
ပဇဝါ	၂၂၃
ပဇာ	၂၉၀

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ပ]	
ပဇာပါရမိတံ	၄၀၅
ပဇာမယံ	၄၉၇
ပဇာယ	၃၅၂
ပဇာဝိဘဝေန	၁၈၀
ပဇာဝုဓော	၂၀၇
ပဇာသဟိတော	၁၀၇
ပဇာသီသော	၄၅၆
ပဋိကစ္စ	၁၀၅
ပဋိကုဇ္ဇိတော	၂၅၇
ပဋိဂ္ဂဏှိတ္ထ	၁၉၆
ပဋိဂ္ဂဟိ	၁၉၆
ပဋိဂ္ဂဟော	၁၉၆
ပဋိဃေ	၅၂၃
ပဋိစ္စုပ္ပန္နဓမ္မာနံ	၁၀၅
ပဋိဆ္ဆာဒိ	၂၀၃
ပဋိနန္ဒိတာ	၅၂၆
ပဋိပဿ	၄၇၁
ပဋိပါဒေသိံ	၁၉၄၊၂၃၆
ပဋိပဿဒ္ဓိလဒ္ဓမ္မိ	၃၄၇
ပဋိဘဏ္ဍ	၅၃၀
ပဋိဘဏ္ဍိ	၄၂၆
ပဋိဘာနံ	၅၂၀
ပဋိလောမံ	၄၉၂
ပဋိသန်ဃန္တိံ	၇၅
ပဋိသန်ဒါ	၃၆၅
ပဋိသလ္လာနကာရဏာ	၂၀၄
ပဋိသံတော	၃၀၃
ပဏာမေယျ	၁၅၆
ပဏိဓိ	၁၅၇၊၄၀၂
ပဏိပတိံ	၈၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ပ]	
ပဏီတံ	၃၅၁
ပဏ္ဍရသဂေါတ္တော	၃၅၈
ပဏ္ဍိတာ	၃၃၃
ပဏ္ဍိတော	၇၅
ပဏ္ဍဝီသတိဝဿာနိ	၉၈၊၄၂၇
ပတာပဝါ	၃၀၇
ပတိဋ္ဌာ	၂၂၀
ပတိဋ္ဌိတော	၆၆
ပတိရူပံ	၂၀၉
ပတောဒံ	၅၁
ပတ္တဒဏ္ဍော	၁၁၈
ပတ္တပိဏ္ဍိကော	၃၂၄
ပတ္တေ	၃၆၈
ပတ္တော	၂၈၃
ပတ္ထာ	၁၁၁
ပတ္ထဒ္ဓဂီဝေါ	၄၅၃
ပတ္ထဒ္ဓေါ	၁၀၈
ပတ္ထယာနော	၄၉၊၂၂၀
ပတ္ထေ	၂၀၅
ပထဝါပဂ္ဂိသမာနော	၄၀၅
ပဒံ	၅၆၊၃၅၇
ပဒဟတိ	၄၂၄
ပဒါလယေ	၄၆၉
ပဒါလေယျ	၂၁၁
ပဒ္ဓဂူ	၂၃၄
ပဓာနဝါ	၅၂၅
ပနာဒယံ	၃၂
ပန္တာနိ	၂၁၀
ပန္ဒဂံ	၂၀၁
ပန္ဒဂိန္ဒံ	၁၁၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ပ]	
ပပဉ္ဇံ	၄၀၀
ပပဉ္ဇသံဃာတဒုခါဓိဝါဟိနိ	၁၆၂
ပပတန္တိ	၅၂၅
ပပတိ	၅
ပပ္ပုယျ	၆၈၊၇၃၊၃၃၃
ပပ္ပေါတိ	၂၀
ပပ္ပေါန္တု	၂၁၆
ပဗ္ဗဇိတော	၉၈
ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ	၂၇၁
ပဗ္ဗဇ္ဇံ	၂၇၊၃၂၉
ပဗ္ဗတကန္ဒရာသု	၄၆၆
ပဗ္ဗတော	၂၄၂
ပဗ္ဗာဇေတ္ဝာန	၁၃၅
ပဗ္ဗာရကုဋ္ဌေ	၄၇၆
ပဘာသယန္တိ	၁၆၉
ပဘာသေတိ	၁၈၆
ပဘိဇ္ဇ	၅၃၀
ပမဇ္ဇိတုံ	၁၁၉
ပမဇ္ဇိတ္ဝာ	၃၃၀
ပမတ္တစာရိနော	၉၅
ပမတ္တဗန္ဓုနာ	၂၃
ပမတ္တဿ	၂၃၅
ပမတ္တာနံ	၂၃၅
ပမာဒံ	၃၃၅၊၃၆၉
ပမာဒါနုပတိတော	၉၇
ပမာဒေါ	၉၇
ပမုခံ	၂၂၁
ပမုဉ္ဇ	၁၀၂
ပမောဒနံ	၂၂၀
ပယတော	၅၇

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော
[ပ]	
ပယုတ္တော	၆၆
ပရဂတ္တော	၄၀၉
ပရစိတ္တညူ	၀၄
ပရတော	၄၉၀
ပရပေါရိသာနံ	၁၀၀
ပရမံ	၆၀၊၃၃၅
ပရမတရံ	၁၆၂
ပရမတ္ထဝိဇာနနံ	၂၀၃
ပရလာဘံ	၃၅၆
ပရာမာသေန	၅၄
ပရိကပ္ပေ	၃၅၅
ပရိကိရေယျုံ	၅၂၂
ပရိက္ခယာ	၃၅၂
ပရိက္ခာရေ	၃၅၁
ပရိဂ္ဂဟော	၁၀၄
ပရိစာရကံ	၁၃၅
ပရိစာရကော	၄၂၂
ပရိစိဏ္ဏော	၂၁၆
ပရိစိတံ	၂၄၁
ပရိစိတာ	၁၀၆
ပရိစ္ဆိတ္တာ	၃၅၄
ပရိဇိယတိ	၅၂၃
ပရိညာယ	၇၃
ပရိတ္တရံသော	၁၀၂
ပရိတ္တာ	၃၅၂
ပရိတ္တိကာ	၀၄
ပရိဒဟိဿတိ	၃၆၆
ပရိနိဗ္ဗာနံ	၄၂၇
ပရိနိဗ္ဗိဿံ	၂၄၄
ပရိနိဗ္ဗိဿတိ	၇၃၊၂၆၃

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော
[ပ]	
ပရိနိဗ္ဗုတော	၃၄၅
ပရိနိတော	၉၉
ပရိပက္ကံ	၁၉၉
ပရိပုစ္ဆတိ	၄၉၇
ပရိပုဏ္ဏကာယော	၃၀၆
ပရိပုဏ္ဏော	၁၀၆
ပရိဗာဟိရာ	၃၅၆
ပရိဗ္ဗဇေ	၃၉၀
ပရိဘူတော	၁၉၃
ပရိမဇ္ဇိတ္ဝာ	၅
ပရိယာယေ	၃၅၅
ပရိယေသတိ	၃၁
ပရိယောသာနဘဒ္ဒကော	၁၀၅
ပရိဝဇ္ဇယတော	၄၀၉
ပရိဝဇ္ဇယိံ	၁၄
ပရိဝဇ္ဇေယျ	၁၄၇
ပရိဝဇ္ဇေဟိ	၅၂၆
ပရိဝါရိတော	၁၁၀
ပရိသံ	၃၅၅
ပရိသုဿတိ	၆၀
ပရိဟရိယ	၁၇၁
ပရိဟာယတိ	၆၀
ပရိဟာယန္တိ	၂၀
ပရိဟီရတိ	၁၂၁
ပရေ	ဂ
ပရေတော	ဂဂ
ပရောပရံ	၅၃၆
ပရောသဟဿံ	၅၂၉
ပလာပေါ	၅၂၉
ပလေဟိ	၃၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ပ]	
ပလ္လင်္ကေန	၃၉၈
ပဝမုန္တာ	၃၅၃
ပဝတ္တာရံ	၄၀၁
ပဝနဂတော	၄၆၆
ပဝန္တိ	၁၆၉
ပဝဿ	၅၃၆
ပဝါဟယိ	၅၇
ပဝါဟေမိ	၅၆
ပဝိစယော	၂၁၀
ပဝိဋ္ဌော	၃
ပဝိဒ္ဓဂေါစရေ	၅၉
ပဝိဝိတ္တော	၂၀၅
ပဝိဝေကရတော	၃၄၃
ပဝိဝေကိယံ	၂၄၈
ပဝိဝေကော	၂၁၅
ပဝေဒယုံ	၁၄၈
ပဝေဓန္တိ	၂၃၈
ပသံသံ	၂၂၀
ပသံသန္တိ	၄၅၃
ပသံသာယံ	၂၄၇
ပသံသိတံ	၁၅၂
ပသက္ကာ	၆၅
ပသတ္ထော	၄၆၈
ပသန္နော	၈၇
ပသဝီ	၅၀၄
ပသာဒနိယံ	၂၁၀
ပသာဒေါ	၁၅၃
ပသီဒတိ	၂၆၅
ပဿ	၁၅
ပဿန္တဿ	၂၆၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ပ]	
ပဿေ	၅၃၁
ပဟန္ဒာန	၁၆၂
ပဟာယ	၃၄၂
ပဟိတတ္တဿ	၁၇၅
ပဟိတတ္တာ	၃၆၉
ပဟိတတ္တေ	၆၀
ပဟီနဇာတိမရဏော	၂၅၅
ပဟီနဘယဘေရဝေါ	၄၅၁
ပဟီနာ	၅၄
ပါကဋ္ဌော	၃၆၇
ပါဋိဟီရာနိ	၈၃
ပါတာလခိတ္တံ	၄၆၈
ပါတိမောက္ခသ္မိ	၂၀၆
ပါတုရဟု	၃
ပါတော	၅၆
ပါထေယ္ဟုံ	၂၂၁
ပါဒပုဉ္ဇနိ	၁၉၄
ပါဒါသိ	၁၉၄
ပါဒုကာ	၁၂၄
ပါပံ	၂၂၀
ပါပကာ	၃၄၃
ပါပကာနံ	၃၅၂
ပါပကေ	၂၅၇
ပါပစိတ္တေ	၄၉၀
ပါပရတော	၆၅
ပါပိစ္ဆော	၃၉၉
ပါပိမ	၅၂၂
ပါပိယော	၁၁၄
ပါပေ	၆၅
ပါရဂုံ	၂၆၀

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဉ္ဇကော်
[ပ]	
ပါရဂူ	၂၆၀
ပါရဂ်တော	၂၅၆၊၂၀၃
ပါဝစနံ	၂၀၉
ပါဝုသအဇ္ဇမာလိနိ်	၄၇၀
ပါဝုသသိတ္ထကာနနေ	၄၇၆
ပါဝုသေ	၂၁၅၊၄၀၉
ပါသာဒဆာယာယံ	၁၃၉
ပါသာဒိကံ	၃၅၂
ပါသာဒိကော	၃၅၀
ဗိက္ခံ	၀၇
ဗိက္ခုပါတမတိက္ကန္တော	၃၄၂
ဗိက္ခုပါတိကာ	၄၀၀
ဗိက္ခုပါတေ	၃၅၅
ဗိက္ခုပါတိကော	၃၂၃
ဗိက္ခိကာယ	၃
ဗိတုပိတာ	၁၇၃
ဗိဓိယတိ	၃၃၀
ဗိယဝါဓံ	၅၂၆
ဗိယာဝိယံ	၂၄၉
ဗိသုဏောန	၄၂၁
ဗိတိသုခေန	၆၀
ပုဏ္ဏမာသိယံ	၂၉
ပုဏ္ဏံ	၂၆
ပုထဝိယာ	၉
ပုထုဇ္ဇနတာယ	၅၂၃
ပုထုဇ္ဇနာနံ	၅၃၆
ပုထုဇ္ဇနော	၅၃
ပုနေတိ	၁၇၁
ပုပ္ပံ	၃၅၅
ပုပ္ဖကေ	၃၅၇

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဉ္ဇကော်
[ပ]	
ပုပ္ဖစိတ္ကံ	၄၇၃
ပုပ္ဖာပရဏ္ဏေ	၄၂၄
ပုပ္ဖေနိဝါသံ	၈၄
ပုပ္ဖေနိဝါသာယ	၄၀၂
ပုရက္ခတော	၄၅၀၊၄၇၁
ပုရာ	၃၆၈
ပုရာဏံ	၁၁
ပုရာဏာ	၄၂၆
ပုရိသုတ္တမံ	၁၅၆
ပုရုတ္တမံ	၂၂၇
ပုရေ	၉၃၊၂၆၅
ပုရောဘတ္တံ	၄၉၂
ပူတိ်	၉၂
ပူတိကံ	၆၈
ပူတိကာယော	၂၀၀၊၂၉၃
ပူတိမုတ္တံ	၄၅၁
ပူရေ	၁၁
ပေက္ခတော	၄၉၅
ပေက္ခမာနော	၄၇၀
ပေစ္ဆ	၁၅၂၊၂၂၀-၂
ပေမံ	၇၅
ပေသလေန	၄၂၁
ပ္လဝံတိ	၉၅
[ဖ]	
ဖရမာနော	၆၀
ဖလံ	၉၅
ဖလဒဿာဝိ	၁၃၁
ဖလေသိနော	၁၆၉
ဖဿံ	၂၉၇

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ဖ]	
ဖဿပဉ္စမော	၃၄၅
ဖာသု	၁၇၅
ဖာသုဝိဟာရာယ	၃၉၀
ဖုသ	၄၇၁
ဖုသန္တော	၃၆၉
ဖုသိ်သု	၂၇၁
ဖုသိတံ	၃၅၆
ဖုသိတဂ္ဂဠံ	၀၀
ဖုသိတမ္မေ	၄၆၇
ဖုသိသံ	၀၀
ဖုသေယျ	၃၅၇
ဖုဿသဂ္ဂယံ	၃၅၀
[ဗ]	
ဗဒ္ဓါ	၂၃
ဗန္ဓနံ	၂၄
ဗန္ဓနာနိ	၁၀၂
ဗန္ဓနေ	၁၂
ဗန္ဓပမုဉ္စကရံ	၅၃၀
ဗန္ဓာမိ	၁၇၇
ဗန္ဓိတံ	၁၀
ဗလံ	၁၁၀
ဗလာကာ	၃၁
ဗလဝန္တော	၃၆၃
ဗလာနိ	၆၀
ဗလိဗဒ္ဓါ	၄၂၃
ဗလေသု	၆၆
ဗဇ္ဇါဒကေ	၉၁
ဗဟိဒ္ဓါ	၅၁
ဗဟုံ	၁၄

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ဗ]	
ဗဟုကံ	၁၄၇၊၄၅၂
ဗဟုတ္တရုံ	၃၅၄
ဗဟုဝိဓနဝတ္တာနိ	၄၆၆
ဗဟုသုတော	၁၀၀
ဗဟုသုတေန	၄၂၁
ဗဟုသုတော	၇၆၊၄၀၀
ဗဠိသေနော	၁၂၁
ဗာဓယိဿန္တိ	၄၆၇
ဗာလပ္ပသံသနာ	၂၄၀
ဗာလာ	၁၂
ဗာလေဟိ	၃၅၃
ဗာဟာ	၉၀
ဗာဟာယ	၁၉၄
ဗာဟိရာသဿ	၂၃၅
ဗာဟုသစ္စံ	၂၁၀
ဗိဇ္ဇာရဘဿံ	၄၇၇
ဗိဠံ	၁၇၀
ဗိရဏံ	၉၆
ဗုဒ္ဓံ	၁၅
ဗုဒ္ဓခေတ္တမ္ဟိ	၄၅၅
ဗုဒ္ဓဝစနံ	၉၆
ဗုဒ္ဓသာသနေ	၄၇၁
ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿ	၇၃
ဗုဒ္ဓဿ	၁၃၀
ဗုဒ္ဓါနံ	၄၅၅
ဗုဒ္ဓါနုဗုဒ္ဓါ	၂၅၅၊၅၃၀
ဗေဇ္ဈက်သမာဓိဘာဝနာ	၄၇၁
ဗေဇ္ဈင်္ဂါနိ	၆၀
ဗေဓိပက္ခိကာ	၃၄၃
ဗျန်္ဇနကတော	၁၆၄

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ဗ]	
ဗျာဘင်္ဂီ	၂၂၇
ဗြဓိ	၅၃၇
ဗြဟ္မကာယိကာ	၄၅၄
ဗြဟ္မစရိယဿ	၄၂၄
ဗြဟ္မဇွေဿာ	၃၃၅
ဗြဟ္မပထေ	၂၆၀
ဗြဟ္မာ	၂၂၇
ဗြာဟ္မဏဿ	၅၃၄
[ဘ]	
ဘဂဝါ	၁၀
ဘဇိဿန္တိ	၃၆၅
ဘဇေ	၄၀၁
ဘဒ္ဒိ	၉၆
ဘဒ္ဒိတ္ထာ	၁၄၀
ဘဒ္ဒိဿံ	၄၆၇
ဘဒ္ဒန္တိ	၃၅၆
ဘဒ္ဒရေ	၃၅၄
ဘတကော	၂၁၇
ဘတ္တံ	၁၄
ဘတ္တိမာ	၇၅
ဘဒ္ဒံ	၉၆
ဘဒ္ဒိယော	၁၂၉
ဘဒ္ဒေါ	၂၃
ဘဒ္ဒေါဝ	၁၃၀
ဘမိဿန္တိ	၃၆၅
ဘယဇနိံ	၄၆၆
ဘယတော	၃၆၉
ဘယာ	၂၆၇
ဘယေန	၃၁

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ဘ]	
ဘဝံ	၁၀၅
ဘဝေ	၅၂၆
ဘဝန္တိ	၅၃၅
ဘဝါ	၅၄
ဘဝါဘဝေသံ	၂၄၆
ဘဝါဘဝေ	၂၄၉
ဘဝိဿံ	၂၆၉
ဘဝိဿရေ	၃၅၉
ဘဝေန	၂၇၀
ဘဝံ	၂၉၆
ဘဿံ	၄၇၆
ဘာဂသော	၅၃၀
ဘာဏုမာ	၅၃၂
ဘာတာ	၁၉၄
ဘာရနိုက္ခေပနေ	၂၆၇
ဘာရော	၂၁၆
ဘာဝယေ	၂၃၄
ဘာဝိတတ္တော	၃၅၈
ဘာဝေတိ	၁၆၃
ဘာဝေန္တော	၆၀
ဘာဝေမိ	၂၄၁
ဘာဝေယျ	၂၁၀
ဘာသိတဿ	၇၆
ဘာသေယျ	၅၂၆
ဘိက္ခု	၄၀၃
ဘိက္ခုဘာဝေါ	၃၂၉
ဘိန္နပဋ္ဌန္ဓရော	၄၆၆
ဘိယျော	၂၆၅
ဘိတတ္တံ	၂၆၅
ဘုဉ္ဇန္တော	၁၄

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဘ]	
ဘုတ္တံ	၃၅၂
ဘုတ္ဘာ	၃၅၄
ဘူတေသု	၃၂၈
ဘူမိရာမဏေယျကံ	၄၀၀
ဘူမိသယာ	၅၀၁
ဘူရိပညော	၁၇၁
ဘေကာ	၃၂
ဘေတ္ဘာန	၂၅၆
ဘေဒါ	၁၇၁
ဘေဒါယ	၁၀၄
ဘေသဇ္ဇေ	၃၅၁
ဘေသဇ္ဇေသု	၃၅၅
ဘောဂီ	၃၀၈
[မ]	
မံသလေပနလေပိတော	၂၀၀
မက္ကဋသန္ဓိဘံ	၄၇၀
မက္ခပ္ပဟာနံ	၄၇၃
မက္ခိတာ	၅၂၅
မက္ခီ	၃၆၂
မက္ခေန	၅၂၅
မဂဓာနံ	၂၂၇
မဂါ	၃၆၄
မဂ္ဂံ	၅၂၂
မဂ္ဂဇိနော	၅၂၅
မဂ္ဂမ္ပိ	၅၂၂
မဂ္ဂါမဂ္ဂဿ	၅၂၇
မဂ္ဂုတ္တမံ	၁၆၃
မဂ္ဂေန	၁၄၂
မဂ္ဂေါ	၁၀၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[မ]	
မစ္စဿ	၁၄၉
မစ္စု	၅၂၂
မစ္စုခေယျံ	၅၃၈
မစ္စုနာ	၁၁၈
မစ္စုပါသံ	၃
မစ္စုဟာယိနံ	၄၉၃
မစ္စုဟာယိနော	၅၂၉၊၅၃၁
မစ္ဆာ	၂၃
မဇ္ဈန္ဒိကံ	၅၆
မဇ္ဈေ	၃
မဥ္ဇကမ္ဒိ	၉၉
မညတိ	၄၅၃
မညန္တော	၅၃
မညိသံ	၅၄
မညေ	၃၅၃
မဏ္ဍလိပါကာရေ	၃၂၄
မတမ္ဒိ	၁၈၈
မတ္တကုဥ္ဇရသေဝိတံ	၁၇၅
မတ္တညူ	၂၀၆
မတ္တဋ္ဌိယံ	၃၅၁
မတ္တိကံ	၃၅၄
မတ္တော	၁၀၇
မထိတော	၂၄၆
မထေန္တိ	၂၅၄
မဒမတ္တော	၁၀၈
မဓုရံ	၅၂၈
မနသီကာရော	၃၊၉၉
မနုဇဿ	၉၅
မနုဇိန္ဒော	၃၀၈
မနုဇေ	၃၃၂

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[မ]	
မနုဿဘူတံ	၂၆၀
မနောဒါ	၅၂၂
မနောမယေန	၃၄၃
မနောရမာ	၃၄၂
မန္ဒဝတီ	၃၂
မမာယသေ	၄၈၉
မယူရကောဉ္စာဘိရုတမှိ	၄၇၁
မရဏံ	၅၃၇
မရဏမေဝ	၄၀၄
မရဏာဘိဘူ	၄၉၃
မရဏော	၂၆၇
မလဒိလသောကနာဿနော	၁၆၄
မဟပ္ပဘံ	၁၇
မဟဿယေ	၂၆၅
မဟာဥက္ကာရဿန္တဝေါ	၁၉၉
မဟာကာရုဏိကော	၂၇၁
မဟာခေမင်္ကမော	၁၀၅
မဟာဂင်္ဂေါ	၁၉၉
မဟာဃောရာ	၃၆၆
မဟာဇုတိံ	၁၇
မဟာဈာယိံ	၄၅၄
မဟာဈာယီ	၃၅၂
မဟာဉာဏိ	၄၀၅၊၄၅၆
မဟာနာဂံ	၁၇
မဟာပညော	၅၂၇
မဟာပထေ	၃
မဟာဗုဒ္ဓိ	၄၀၅
မဟာမတိ	၄၀၅
မဟာမုနိံ	၄၅၅
မဟာမုနိ	၅၃၂

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[မ]	
မဟာမေဃော၀	၅၂၉
မဟာရဿော	၁၀၅
မဟာဝဏ္ဏော	၁၉၉
မဟာဝနံ	၃၂၀
မဟာဝီရံ	၁၇
မဟာသမုဒ္ဒဝေဂေါ	၁၀၁
မဟာသမုဒ္ဒေါ	၄၀၅
မဟာဟိတာ	၃၅၂
မဟိဒ္ဓော	၃၄၃
မဟိတော	၃၂၀
မဟိဿာသော	၅၂၁
မဟေသက္ခော	၂၂၁
မဟေသိနော	၂၆၉၊၃၄၃
မဟေသိနော	၄၇၅
မဟောဃသ္မိံ	၂၅၇
မဟောဃေန	၁၅၊၃၃၄
မာဏဝေါ	၂၄၆
မာတရံ	၂၆
မာတာ	၅၁
မာတာပိတရော	၃၄၂
မာတုကံ	၂၂၀
မာနံ	၅၂၄
မာနပထံ	၅၂၄
မာနဟတာ	၅၂၅
မာနာနုသယံ	၅၂၆
မာနာဘိသမယာ	၅၂၆
မာနုသေ	၁၂
မာယနာမာ	၁၇၁
မာယာဝိနော	၅၃၇
မာရံ	၄၆၇

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[မ]	
မာရဓိတ္ထိမှိ	၁၂
မာရဗန္ဓနာ	၂၅၆
မာရပက္ခေ	၁၁
မာရဝသာနုဝတ္တိနော	၄၇၉
မာရဿ	၂၄
မာရာဘိဘူ	၃၂၀
မာရော	၉၆
မာလဓာရိ	၁၂၄
မာသိကံ	၁၄
မိန္ဓာဒိဋ္ဌိံ	၅၃၊၅၄
မိတာဟာရော	၃၉၈
မိတ္ထေဟိ	၂၀
မိဒ္ဓေန	၄
မိလက္ခုရဇနံ ရတ္တံ	၃၆၅
မုခရာ	၃၆၃
မုဏ္ဍာ	၃၅၆
မုဏ္ဍော	၄၀၃၊၄၇၂
မုတဏ္ဍာ	၅၂၃
မုတော	၅၂၃
မုဋ္ဌံ	၂၆၀
မုဏ္ဍော	၂၅၆
မုဒျပေခေါ	၅၃၄
မုဒိင်္ဂဟိ	၁၃၀
မုဒိတာ	၅၂၈
မုဒုနာ	၁၂၄
မုဒ္ဓု	၃၅၁
မုဓိံ	၅၃၁
မုနိ	၁၁၁၊၃၂၀
မုဟုဏ္ဍော	၄၉၃
မုဠာလပုပ္ဖံ	၄၅၅

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[မ]	
မူလံ	၉၆
မူလကံ	၄၇၄
မေ	၃
မေဃဒုန္ဒုဘိ	၁၆၃
မေဃဿ	၃၁
မေတ္တံ	၂၄၁
မေတ္တစိတ္တာ	၃၆၉
မေတ္တစိတ္တာနံ	၃၆၇
မေဓါ	၈၊၁၄၉
မေဓာဝိနော	၁၈၈
မေဓာဝိ	၂၅၇၊၃၃၄
မောဒမာနော	၂၀
မောဒါမိ	၃၁၁
မောဟက္ခယာ	၂၄၂
မောဟဏ္ဍာဒနဆာဒိတော	၂၀၁
မောဟပါရုတာ	၁၂
မောဟမဂ္ဂါ	၅၃၅
မောဟယိ	၅၃၆
မောဟာ	၅၄
မောဟိတော	၅၄
[ယ]	
ယံ	၁၇
ယဇိံ	၅၃
ယညတ္ထံ	၂၆၅
ယညော	၅၃
ယညေန	၈၄
ယတသက်ပဋ္ဌာယိ	၃၉၇
ယထာစာရိ	၃၉၇
ယထာတထေ	၂၆၇

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဇ္ဈကော်
[ယ-ရ]	
ယထာဘူတံ	၂၀၉
ယထာသတော	၃၉၇
ယာထာဝကံ	၅၆
ယာထာဝဒဿိဟိ	၄၆၇
ယန္တိတော	၂၀၁
ယမာမ	၁၄၉
ယသဿိနံ	၃၄၆
ယသဿိနော	၈၃
ယသဿိ	၅၃၄
ယသော	၁၈၈
ယာစနကာ	၁၇၁
ယာတိ	၂၂၂
ယာပနတ္ထံ	၃၅၁
ယာဝန္တာ	၉၆
ယုဇ္ဈန္တိ	၄၀၅
ယုဇ္ဈတိ	၃၃၀
ယုဇ္ဈန္တာ	၃၃၂
ယုဇ္ဈဿု	၄၇၂
ယုတော	၄၆၉
ယုတ္တယောဂေါ	၂၀၇
ယုတ္တော	၂၀၀
ယုဝါ	၁၂၅
ယော	၄၀၀
ယောဂက္ခေမပတ္ထေသု	၁၀၂
ယောဂီ	၃၅၇
ယောဂီ-ပိတိကရံ	၁၇၅
ယောနိသော	၃
ရက္ခသာ	၃၅၃
ရက္ခေယျ	၂၂၀
ရဇတံ	၃၆၃

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဇ္ဈကော်
[ရ]	
ရဇနိယေန	၅၂၀
ရဇယိ	၃၄၂
ရဇော	၉၇
ရဇောဇလိံ	၁၄
ရဇ္ဇန္တိ	၁၂
ရဇ္ဇေ	၂၃၄
ရတနာကရော	၄၂၀
ရတိံ	၅၂၂
ရတိ	၉၄
ရတော	၁၃၀၊၂၃၆
ရတ္တံ	၃၆၅
ရတ္တစိတ္တာ	၁၂၂
ရတ္တိံ	၉၃
ရတ္တိန္ဒိဝံ	၆၀
ရတ္ယာဝိဝသာနေ	၁၅၇
ရထိယာယ	၃၆၄
ရထေသဘော	၃၀၇
ရန္ဓံ	၁၀၅
ရမေတိ	၃၁
ရမေန္တိ	၃၁
ရမ္မံ	၁၇၅
ရမ္မတလာ	၄၅၂
ရသံ	၂၀၅
ရသာနံ	၁၆၉
ရသာနုဂိဒ္ဓါ	၁၄၇
ရသေ	၁၁၅
ရဟိတမ္ဟိ	၁၆၄
ရာဂုပသံဟိတံ	၂၅၄၊၅၂၆
ရာဂေါ	၁၂
ရာဇဒဿိ	၄၇၄

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ရ]	
ရာဇာနော	၃၀၈
ရာဇာဘိရာဇာ	၃၀၈
ရိဉ္ဇတိ	၁၄၇၊၄၅၀
ရိတ္တပေသုဏော	၁၅၂
ရုက္ခမူလိကော	၃၂၄
ရုပ္ပတော	၃၆၆
ရူပဂတံ	၅၂၃
ရူပါ	၃၄၂
ရူပေန	၁၃၁
ရောဂါနံ	၂၆၈
ရောစယေ	၄၅၀
ရောဟိနိယံ	၁၇၀
[လ]	
လဇ္ဇရေ	၃၅၆
လတာဝ	၁၀၂
လဒ္ဓါ	၇၂
လပါ	၃၆၄
လမ္ဘေထ	၁၃၀
လဘေ	၈၇
လဟုကာ	၃၆၂
လာဘကာမာ	၃၆၅
လာဘတော	၃၅၅
လာဘေ	၂၄၇
လူခံ	၆၀၊၂၀၄
လူခေ	၅၉
လူခေန	၂၀၅
လေဏံ	၃၁
လေပေန	၁၂၁
လေသကပ္ပေ	၃၅၅
[လ]	
လောကနာထမ္ဟိ	၃၅၀
လောကသ္မိ	၃၉၉
လောကဿ	၁၇
လောကေ	၂၁၉
လောကျံ	၁၈၈
လောမဟံသနော	၈၃
လောဟိတပါဏိ	၃၃၄
[ဝ]	
ဝဂ္ဂဂတဿ	၅၂၄
ဝဂ္ဂုံ	၅၃၅
ဝဂ္ဂု	၅၃၅
ဝဂ္ဂုနာ	၅၂၈
ဝစနံ	၅၃၂
ဝစနကရေန	၁၄၁
ဝစနညူ	၇၅
ဝဇန္တံ	၄၆၈
ဝဇ္ဇဒဿိနံ	၄၀၁
ဝဇ္ဇိနံ	၃၄၇
ဝဇ္ဈန္တု	၂၁၆
ဝဉ္ဇနိကာ	၃၅၅
ဝဉ္ဇိတော	၈၃
ဝဉ္ဇေသိ	၅၃၇
ဝဓုန္တိ	၄၂၃
ဝဏ္ဏိတာ	၄၇၃
ဝဏ္ဏော	၂၆၅
ဝတ	၁၇
ဝတစရိယာဟိ	၁၃၄
ဝတ္တံ	၃၅၇
ဝတ္တေန	၁၁၁

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဇ္ဇကော်
[ဝ]	
ဝဒေဿဝိ	၅၃၆
ဝဓရောဂနိဋ္ဌံ	၄၆၆
ဝနံ	၅၀၁
ဝနထံ	၅၂၂
ဝနထော	၅၁
ဝနသဏ္ဍာမို	၁၂၉
ဝနာ	၂၆၀
ဝနေ	၅၉
ဝန္တကသာဝဿံ	၃၆၇
ဝန္တာ	၄၇၄
ဝန္နေ	၅၂၉
ဝပ္ပတိ	၁၇၀
ဝမ္ဘိတော်	၂၂၆
ဝယံ	၂၃၀
ဝရဝိမုတ္တိယာ	၄၀၅
ဝရဟယဒမကုသလော	၆၆
ဝရုတ္တမံ	၁၀၀
ဝသံ	၄၇၁
ဝသိတံ	၂၁၆
ဝသိဿရေ	၃၆၅
ဝသုန္ဓရာ	၄၇၅
ဝသေ	၇၅
ဝဿတိ	၁၁၇
ဝဿာနိ	၄၂၇
ဝဿုပေတော	၄၂၆
ဝါ	၂၀၅
ဝါစနမုတ္တမာ	၅၂၇
ဝါတရောဂါဘိနိတော	၅၉
ဝါနရံ	၁၂၁
ဝါနရော	၉၅

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဇ္ဇကော်
[ဝ]	
ဝါရိတ္တံ	၂၁၀
ဝါရိနာဝဝ	၁၀၂
ဝါလဂ္ဂံ	၄၉၀
ဝါလဂ္ဂမတ္တံ	၂၄၃
ဝါလဓိ	၂၆၁
ဝါလဝေဓိသမာ	၄၅၅
ဝါဠမိဂနိသေဝိတံ	၂၀၄
ဝါဠမိဂနိသေဝိတေ	၂၁၆
ဝိကပ္ပိတေန	၅၃၆
ဝိဂတဝလာဟကေ	၅၃၂
ဝိဂမိဿန္တိ	၂၆၉
ဝိဃာတုဒယံ	၄၉၀
ဝိစရိဿန္တိ	၃၆၄
ဝိစိကိစ္ဆဋ္ဌာနာ	၅၃၅
ဝိစိကိစ္ဆာနံ	၅၃၄
ဝိစိတ္တဝါနေယျဝဋ္ဋသကာနံ	၁၆၄
ဝိစိန်	၃၄၂
ဝိဇဋ္ဌိ	၄၉၂
ဝိဇဟံ	၂၆၃
ဝိဇဟတေ	၁၁၉
ဝိဇာနန္တိ	ဂ
ဝိဇာနေယျ	၂၀၉
ဝိဇိတသင်္ဂါမံ	၅၂၉
ဝိဇိတာဝိ	၃၀၇
ဝိဇေသိ	၁၀၁
ဝိဇ္ဇတေ	၁၀၁
ဝိဇ္ဇာ	၁၅
ဝိဇ္ဇာယ	၉၇
ဝိဇ္ဇိံသု	၅၁
ဝိညာဏာနံ	၁၀၄

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော
[ဝ]	
ဝိညာပနိ	၂၆၂
ဝိညာပနော	၁၀၅
ဝိညိဿန္တိ	၂၆၂
ဝိညူ	၄၅၃
ဝိညူနံ	၂၄၈
ဝိညူဟိ	၂၆၂
ဝိဋပိသမော	၄၇၆
ဝိတက္ကံ	၅၂၂
ဝိတက္ကာ	၅၂၁
ဝိတက္ကေ	၁၆၄
ဝိတ္တူပရိကမ္မယော	၁၄၉
ဝိတ္ထိလာဘံ	၂၂၀
ဝိဒေါ	၃၄၃
ဝိဒိတ္ဝာန	၅၃၂
ဝိဒိသာ	၄၇၅
ဝိဒူ	၂၃၁၃၉
ဝိဒ္ဒေသိနော	၁၈၅
ဝိဓာဝိတာ	၃၅၃
ဝိနမ္မတေ	၁၀၂
ဝိနယသာ	၃၁၀
ဝိနဿထ	၄၀၄
ဝိနာယကံ	၁၇၁၀၈
ဝိနာသယေ	၄၂၃
ဝိနိဒေါ	၁၁၁
ဝိနောဒယ	၅၂၃
ဝိန္ဒတိ	၁၈၇
ဝိပက္ခန္တာ	၂၀၁
ဝိပဏာနုသာရိနံ	၄၇၈
ဝိပန္နသီလော	၃၆၇
ဝိပရိယေသာ	၅၂၅

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော
[ဝ]	
ဝိပသံ	၄၆၆
ဝိပသ်တိ	၁၃၁
ဝိပသ်တေဝ	၉၄
ဝိပသ်နံ	၂၀၆
ဝိပသိနံ	၅၃၅
ဝိပသီ	၁၄၂
ဝိပုလံ	၂၀၉
ဝိပုလေန	၆၀
ဝိပွဋိသာရီ	၅၂၄
ဝိပွမုတ်တံ	၁၁၃
ဝိပွမုတ်တော	၂၁၁
ဝိပွဝါသသမယော	၃၂
ဝိပွသန္နေန	၁၀၈
ဝိပွသန္နော	၄၀၄
ဝိပွဟာယ	၁၆၉
ဝိပ္ပေါဋိတော	၂၉
ဝိဗ္ဘန္တစိတ္တော	၃၆၇
ဝိဘူတနဒ္ဒိနာ	၄၂၁
ဝိဘူသာယံ	၃၅၅
ဝိဘူသိတာ	၁၂၄
ဝိမနော	၄၅၀
ဝိမလံ	၄၅၅
ဝိမုစ္စိ	၄
ဝိမုတ်တံ	၄၉၃
ဝိမုတ်တေဟိ	၃၆၅
ဝိမုတ်တော	၇၂၊၄၀၂
ဝိမောက္ခာနိ	၄၉၁
ဝိမောက္ခေန	၅၀၁
ဝိမောက္ခော	၃၄၅
ဝိမောစယိ	၁၈

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဝ]	
ဝိရဇံ	၁၃၉၊၁၆၃
ဝိရာဂနိဿိတံ	၂၁၆
ဝိရာဂေါ	၂၅၃
ဝိရာဇိတာ	၁၂
ဝိရာဓယေ	၁၅၆
ဝိရုဇ္ဈတိ	၂၀
ဝိရူဟတိ	၆၈
ဝိရောစသိ	၃၀၇
ဝိလပန္တိ	၂၆၅
ဝိဝဇ္ဇယိ	၅၃
ဝိဝဇ္ဇယေ	၂၀၆
ဝိဝဇ္ဇေန္တိ	၂၀၁
ဝိဝဋံ	၁၁၇
ဝိဝရေထ	၁၁၇
ဝိဝိတ္တံ	၂၀၄
ဝိဝေကာနံ	၅၃၁
ဝိဝေကာယ	၃၅၃
ဝိဝေကော	၂၆၁
ဝိသံယုတ္တော	၄၂၂
ဝိသတ္တိကာ	၉၆
ဝိသမူလံ	၁၀၄
ဝိသယေ	၃၄၂
ဝိသလ္လံ	၄၉၃
ဝိသလ္လော	၁၆၄
ဝိသာရဒါ	၅၁၊၃၆၃
ဝိသာရဒေါ	၁၁၁
ဝိသိခန္တရေ	၄၇၂
ဝိသီဒန္တိ	၄၈၉
ဝိသုဇ္ဈိ	၃၄၇
ဝိသုဒ္ဓဉ္ဉဏော	၄၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဝ]	
ဝိသုဒ္ဓိ	၁၀၂
ဝိသုဒ္ဓိယာ	၂၅၅
ဝိသေသိ	၇၅၊၇၆
ဝိသောဓယေ	၂၂၁
ဝိသောဓိတံ	၈၄
ဝိသောသေတ္ဌာ	၁၅၈
ဝိဿဝန္တော	၁၂၁
ဝိဿသေ	၄၀၄
ဝိဿုတော	၃၃၄
ဝိဟဂပထေ	၁၆၃
ဝိဟညန္တိ	၄၅၁
ဝိဟညိတ္ထော	၈၈
ဝိဟညိဿံ	၈၈
ဝိဟရံ	၅၉
ဝိဟရန္တိ	၄၀၀
ဝိဟရန္တော	၈၈
ဝိဟရမာနဿ	၂၀၇
ဝိဟရသိ	၈၈
ဝိဟရိဿံ	၈၈
ဝိဟရေယျ	၂၁၁
ဝိဟဿံ	၄၆၆
ဝိဟာရံ	၇၂
ဝိဟာရကုသလော	၇၂
ဝိဟာရာ	၅၊၉၈
ဝိဟာသိ	၁၅၇၊၁၉၄
ဝိဟိ သေယျ	၅၂၆
ဝီဏာဟိ	၁၃၀
ဝီတခိလော	၁၆၄
ဝီတဒ္ဒရော	၁၆၄
ဝီတဘယော	၄၆၆

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်	ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ဝ-သ]		[သ]	
ဝိတမလော၀	၅၃၂	သံဂတိဘာ၀ါ	၂၀၀
ဝိတရာဂါ	၄၀၀	သံဃမဇ္ဈမွိ	၂၀၆
ဝိတရာဂေါ	၃၆၇	သံဃလာဘသ	၃၅၆
ဝိမံသာ	၂၆၁	သံဃာဋိံ	၇၂
ဝိရ	၄၅၄	သံဃာဋိပါရုတာ	၃၅၆
ဝိရိယဓုရနိဂ္ဂဟိတော	၆၆	သံဃာဋိပါရုတော	၄၀၃
ဝိရော	၁၇၁	သံဃေ	၁၅၃
ဝိဟိ	ဂ၆	သံဝိန္ဒယေ	၄၆ဂ
ဝုဋ္ဌမွိ ဒေ၀ေ	၄၇၆	သံပုပ္ဖိတေ	၄၇၆
ဝုတ္ထာ	၅၃၃	သံယမေန	၂၂ဂ
ဝုယ္ဘတိ	၁၃၁	သံယုဂံ	၂၄၆
ဝုယ္ဘမာနော	၁၅	သံယောဇနံ	၂၆၂
ဝေ	၇၅	သံယောဇနပဗန္ဓနဆ္ဆေဒါ	၅၂ဂ
ဝေဇ္ဇာ	၃၅၅	သံဝိဒိတော	၃၄၆
ဝေဒနာနံ	၁၀၅	သံဝုတိန္ဒြယော	၂၅၇
ဝေဒသမ္ပဒန္နော	၄၉၁	သံဝုတော	၂၀၆
ဝေဒိ	၁၄၉	သံဝေဂေါ	ဂ၄
ဝေဓတိ	၂၄၂	သံသဒ္ဒော	၃၄၃
ဝေဓန္တိ	၂၆၅	သံသာရာနိ	၃၄၆
ဝေရမ္ဘာ	၂၁၅	သ	၄၅၁
ဝေလာ	၂၂၁	သကပုတ္တသ	၂၆
ဝေသိကာ	၁၂၄	သကရဏီယော	၄၂၇
ဝေဟာသံ	၅၂၃	သက္ကံ	၄၉၇
ဝေဟာသာ	၁၉၆	သက္ကစ္စံ	၄၅၁
ဝေဠုဂုမ္ဗသ္မိံ	၃၄၇	သက္ခိ	၅၂၂
ဝေဠုဝဂါမေ	၃၄၇	သဒိလာ	၃၆ဂ
ဝေါဟရန္တာ	၃၆၃	သဂါရ၀တာ	၂၀၉
သံကာရပုဋ္ဌာ	၂၀၄	သဂ္ဂေ	၂၂၀
သံကိလိဋ္ဌံ	၉	သဂ္ဂေဝိ	၁၂
သံကိလေသိကာ	၃၄၃	သင်္ဂမုန္တိ	၃၅၅

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[သ]	
သတိမာ	၃၉၇
သတော	၁၆၂၊၃၉၈
သတ္ထယုဂံ	၁၇၁
သတ္ထံ	၉၈
သတ္ထဝါဟံ	၅၂၉
သတ္ထာနိ	၂၇၁
သတ္ထာရံ	၁၅၆
သတ္ထုဂရဟိတာ	၃၅၄
သတ္ထုဝစနေ	၄၇၂
သဒ္ဒထော	၅၃၃
သဒေဝကဿ	၁၇
သဒ္ဒါ	၃၄၂
သဒ္ဒမံ	၇၃၊၃၅၄
သဒ္ဒမ္မသေသကာ	၃၅၃
သဒ္ဒမ္မာ	၉၊၆၈
သဒ္ဒါဟတ္ထော	၂၆၁၈၅၆
သဒ္ဒီဝိဟာရိနာ	၂၅၈
သဒ္ဓေန	၄၂၁
သနန္တနော	၅၂၇
သန္တံ	၅၂၁
သန္တစိတ္တာ	၂၄၉
သန္တရဗာဟိရံ	၉၃
သန္တိံ	၆၈၊၇၃
သန္တုဋ္ဌာ	၃၅၁
သန္တုဋ္ဌော	၈၄၊၂၀၅
သန္တုသိတော	၃၉၇
သန္တုဿေ	၂၀၅
သန္တေ	၃၄၇
သန္တောာ	၁၀၅
သန္ဓရိတ္တာန	၇၂

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[သ]	
သက်ပ်ံ	၈၃
သက်ုပိတံ	၁၁၄
သခ်ယေ	၂၆၈
သခ်ါရသန္တိ ံ	၂၆၉
သခ်ါရာ	၂၅၅
သခ်ေယျကာရော	၅၃၆
သင််တံ	၂၆၈
သင််မော	၄၂၁
သင််ါတိတော	၄၂၂
သဃ်ာဋိခုရမုက္ကာဘိက္ခဘောဇီ	၁၀၂
သစ္စနာမော	၃၃၄
သစ္စာနံ	၂၁၀
သစ္ဆိကတော	၄၉
သစ္ဆိကတ္တာ	၁၁၁
သဉ္ဆန္နာ	၂၅
သညမေန	၂၂၀
သညောဇနဗန္ဓနန္ဆိဒံ	၁၆၃
သဒ္ဒါ	၃၆၂
သဒ္ဓိကဏ္ဍရသမ္မန္နော	၁၉၉
သဏိကံ	၅၃၅
သဏ္ဌပနံ	၂၁၀
သဏ္ဌာနဝဏ္ဏရူပေန	၁၀၇
သဏ္ဍေန	၁၂၄
သတံ	၄၀၂
သတတံ	၀၇
သတာနံ	၂၃၅
သတိပဋ္ဌာနဂိဝေါ	၄၅၆
သတိပဋ္ဌာနေ	၆၀
သတိမန္တော	၄၂၇
သတိယာ	၆၆

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[သ]	
သန္ဒန္တိ	၁၁
သန္ဒိဋ္ဌိကံ	၃၁၂
သပဒါနစာရီ	၃၂၄
သပ္ပညော	၁၄၉
သမ္ဘကာရကသိပ္ပါနိ	၃၅၄
သမ္ဘကိလေသသောဓနံ	၁၆၃၊၄၇၁
သမ္ဘဂန္ဆေဟိ	၁၀
သမ္ဘဂ်သမ္ပန္နံ	၅၃၁
သမ္ဘည္ဟ	၂၇၀
သမ္ဘဋ္ဌီတိနံ	၅၃၀
သမ္ဘဒသာဝိ	၂၇၀
သမ္ဘဒုခက္ခယောဂံ	၄၇၁
သမ္ဘဘံ	၄၆၆
သမ္ဘဘူတာနုကမ္ပကော	၂၄၁
သမ္ဘမိတ္တော	၂၄၁
သမ္ဘလောကတိကိစ္ဆကော	၂၇၁
သမ္ဘဝဋ္ဋဝိနာသနော	၁၀၄
သမ္ဘသံယောဇနက္ခယော	ဂ၅
သမ္ဘသံယောဇနာတီတံ	၂၆၀
သမ္ဘသံယောဇနာတီတော	၁၀၄
သမ္ဘသခေါ	၂၄၁
သမ္ဘသမ္ဗတ္တိံ	၂၂၀
သမ္ဘာကာရဝဝရူပေတံ	၃၅၂
သဗ္ဗာသဝပရိက္ခီဏံ	၁၇
သဗြဟ္မကပ္ပေါ	၃၄၆
သမကံ	၁၀ဂ
သမဂ္ဂေ	၆၀
သမဂိဘူတာ	၁၇၁
သမဇီဝိနော	၁၁၄
သမဏဖာသုတာ	၄၂၅

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[သ]	
သမဏော	၃၂ဂ
သမတိက္ကမ္မ	၃၄၂
သမတိဋ္ဌထ	၃
သမတ္တံ	၁၄၁
သမထံ	၂၀၆
သမထေဟိ	၄၆၇
သမန္တတော	၁၆၉
သမန္တာ	၅၂၂
သမန္တာဝရဏော	၁၃၁
သမန္နေသံ	၅၃၁
သမပ္ပိတာ	၉၇
သမပ္ပိတော	၂၀၁
သမဿိတော	၁၆၄
သမဝဋ္ဌိတာ	၅၃၄
သမဝိပါကိနော	၂ဂ
သမာဂတာ	၉၆၊၅၂ဂ
သမာဒါနံ	၂၀၉
သမာဓိ	၁၉၄
သမာဓိ	၄၅၀
သမာဓိမှိ	၃၄၇
သမာဟိတံ	၆၀၊၂၆၀
သမာဟိတတ္တော	၃၉၇
သမာဟိတိန္ဒြိယော	၄၉၄
သမာဟိတော	၄၀၅
သမိဒ္ဓတု	၁၇၆
သမိတာဝီ	၅၂၅
သမီရတိ	၂၃ဂ
သမုဂ္ဂဟီတံ	၅၃၆
သမုစ္ဆိတာ.	၃၆၅
သမုစ္ဆိတော	၅၂၄

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[သ]	
သယာမိ	၃၃၅
သယိသံ	၄၇၆
သရ	၁၁၅
သရဏဂမနံ	၃၃၄
သရဏမာဂမံ	၁၅
သရိတာ	၄၇၅
သရိတ္ဝာ	၃၅၇
သရီရဇာ	၆၅
သရီရသုခဂိဒ္ဓသ	၄၂၅
သရီရေန	၂၇၀
သရေ	၁၄၀
သလ္လံ	၉၇
သလ္လကတ္ထော	၃၁၀
သလ္လတော	၃၉၉
သလ္လဝိဒ္ဓသ	၃၆၆
သလ္လိတ္ထော	၄၉၂
သဝနံ	၄၀၂
သဝနာယ	၅၃၄
သဝနိယေန	၅၂၀
သဝိဘတ္ထေသု	၃၃၅
သသင်္ခါမေဝ	၃၅၃
သသေနံ	၄၆၇
သဟတေ	၉၆
သဟသာ	၄၆၇
သဟဿမာ	၄၉၃
သဟိတေ	၆၀
သာကိယာ	၁၇၀
သာတစ္စံ	၂၀၇
သာတစ္စကာရိနော	၂၃၅
သာတတိကာ	၄၀၀

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[သ]	
သမုဇ္ဇုပညသ	၅၆၆
သမုဒယော	၁၄၂
သမုဒ္ဓါ	၄၇၅
သမုပ္ပန္နေ	၁၅၀
သမုဿယံ	၆၀၊၉၂
သမူလံ	၁၂၉
သမူလကေ	၂၁၁
သမူဟတံ	၃၄၄
သမူဟတော	၂၉
သမူဟနိံ	၀၄
သမေက္ခမာနာ	၁၀၅
သမေစ္စ	၅၂၃
သမေတိ	၄၂၆
သမေတော	၃၄၂
သမဇ္ဈာနာနံ	၂၃၅
သမဇ္ဈဒါ	၂၆၂
သမဇ္ဇနေ	၃၅၅
သမဇ္ဇလံ	၂၂၁
သမ္ဘုဒ္ဓံ	၁၇
သမ္ဘောဓိံ	၅၁၊၂၀၄
သမ္ဘာဝနံ	၃၅၆
သမ္ဘာသေယျ	၂၀၆
သမ္မတာဋ္ဌပဗ္ဗေဓနော	၃၄၂
သမ္မဒညာ	၁၁၄
သမ္မန္နိ	၀၊၁၄၉
သမ္မာ	၉၄
သမ္မုခါ	၇၃
သမ္မုတိယာ	၁၄၀
သယနေ	၄၅၅
သယန္နိ	၃၅၄

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[သ]	
သာတတိကော	၃၂၃
သာဒိယိဿန္တိ	၃၆၄
သာဒေသိ	၁၁
သာဓုနာ	၁၁၁
သာဓူပိ	၄၀၄
သာမညံ	၂၀၉
သာမညတ္ထော	၃၅၄
သာယံ	၅၆
သာရထိံ	၃၆၈
သာရထိပဝရော	၆၆
သာရထိနံ	၁၀၈
သာလိကာယိဝ	၅၂၈
သာလိ	၈၇
သာသနကာရကာ	၅၃၂
သာသနသ္မိံ	၁၉၄
သာသနေ	၄၉
သိက္ခံ	၉၈
သိက္ခတော	၃၁၂
သိက္ခာ	၂၀၉
သိက္ခာပေန္တော	၃၆၇
သိက္ခာသာဇီဝသမာပန္နော	၁၅၇
သိက္ခိတော	၃၆၈
သိက္ခိတော	၁၁၁
သိက္ခေထ	၂၁၉
သိဂ္ဂိ	၃၆၄
သိတာ	၁၆၂
သိထိလံ	၉၊၄၉၁
သိဒ္ဓိ	၈၄
သိန္ဒ္ဓါ	၃၅၂
သိဗ္ဗိုံ	၂၄၇

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[သ]	
သိယာ	၂၅၇
သိလုစ္စယံ	၄၅၁
သိလုစ္စယေ	၂၆၁
သိဝံ	၁၆၃၊၄၇၇
သိဝေါ	၁၀၅
သိတဝနေ	၁၇၆
သိတိဘူတော	၂၄၊၁၀၂
သိတေန	၈၈
သိလေန	၄၉၄
သိလေသု	၃၆၄
သိဝထိကာယ	၂၁၆
သိဟစမ္မေန	၄၅၄
သိဟာသနေ	၄၆၇
သိဟော	၇၂
သုကရံ	၃၅၆
သုက္ခံ	၃၉၈
သုခံ	၂၇
သုခမေန	၂၄၇
သုခဝိဟာရာနံ	၅၃၁
သုခါဓိဝါဟော	၁၄၇
သုခါဝဟော	၄၅၀
သုခိတာ	၂၄၈
သုခိတော	၈၈
သုခီ	၄၆၆
သုဂတသ	၂၇၁
သုဂတေန	၂၀
သုဂ္ဂဟီတဋ္ဌ	၄၂၄
သုဂ္ဂဟီတနိဗိမတ္ထော	၂၀၆
သုစိ	၅၇
သုစိတ္ထော	၂၇

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[သ]	
သုစိပဏ္ဍရဆ္ဆဒါ	၃၁
သုစိမံသူပသေစနော	၃၂၃
သုဇာတဿ	၃၀၆
သုညံ	၄၇၁
သုဠု	၁၀၅
သုဏာန္တိ	၅၂၀
သုဏာတိ	၁၅၀
သုကိဿန္တိ	၃၆၀
သုတံ	၂၆၀
သုတန္တု	၄၂၃
သုတဝိနိန္တိန	၁၀၇
သုတေန	၄၂၃
သုတ္တာ	၁၂
သုတ္တာန	၅၃
သုဒေသိတံ	၃၆၂
သုဒေသိတာ	၅၃၃
သုဒေသိတော	၁၀၄
သုဒ္ဒံ	၁၉၄
သုဒ္ဓဿ	၅၇
သုဒ္ဓိံ	၅၄
သုဒ္ဓိကာမဿ	၂၀၇
သုဒ္ဓေါ	၅၇
သုဒ္ဓေါဒနော	၁၇၁
သုနိမ္မုတော	၄၂၂
သုပုပ္ဖိတေ	၁၇၆
သုပုဏ္ဏာမိတော	၅၃၆
သုပုတိဋ္ဌတော	၂၄၂
သုဗ္ဗစာ	၃၆၀
သုဘံ	၂၅၄
သုဘရာ	၃၅၁

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[သ]	
သုဘာဝိတံ	၂၄၁
သုဘာဝိတာ	၁၀၆
သုဘာဝိတော	၂၆၀
သုမဋ္ဌိတံ	၄၇၇
သုမနာ	၂၇၁
သုမနော	၂၂၂
သုမုခေါ	၃၀၇
သုယုတ္တဝါဒိ	၄၇၀
သုရတ္တိံ	၃၆၅
သုရုစိ	၃၀၆
သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာ	၃၀၆
သုဝိသုဒ္ဓပဏ္ဍရာ	၃၁
သုသံဝုတတ္တာ	၄၇၂
သုသံဝုတေ	၃၅၀
သုသံဝုတော	၁၅၇၊၂၀၅
သုသမာဓိန္ဒါ	၂၃၅
သုသမာဟိတော	၅၊၃၆၇
သုသမ္ဘဟတာ	၁၀၉
သုသုက္ကဒါဋ္ဌော	၃၀၆
သုသုတာ	၄၉
သုသူသာ	၂၀၉
သုဟိတော	၃၉၀
သေဋ္ဌံ	၃၃၅
သေတု	၂၂၁
သေနံ	၅၁
သေနကံ	၁၀
သေနာသနံ	၂၀၄
သေယျံ	၇၂
သေယျသမာနံ	၄၅၃
သေယျော	၄၅၃

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[သ]	
သေရိ	၄၇၀
သေလံ	၂၅၆
သေလဂုဟာယံ	၇၂
သေလာဝ	၂၆၀
သေလော	၂၄၂၊၄၀၅
သေဝိတံ	၂၁၉
သေဝယျ	၁၄၉
သော	၇၅
သောဏော	၇၃
သောတံ	၅၇
သောတဓာတုဝိသုဒ္ဓိယာ	၄၀၂
သောတာ	၅၃၄
သောတေန	၁၅၀
သောတော	၉၆
သောတ္ထိယော	၄၉၁
သောဓိတော	၂၁၀
သောရဋ္ဌံ	၂၆၁
သ္မာဂတံ	၁၇
[ဟ]	
ဟံသော၀	၅၃၅
ဟညတိ	၁၁၈
ဟညန္တု၊	၂၁၆
ဟတာ	၁၀၉

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ဟ]	
ဟတ္ထိဂိ၀ါယ	၃၂၃
ဟတ္ထိနံ	၆၅
ဟနာမ	၂၆၅
ဟန္ဒာ	၄၆၆
ဟန္ဒ	၂၄၄
ဟ၀ေ	၁၇၁
ဟိ ံသကဿ	၃၃၄
ဟိ ံသာမိ	၃၃၄
ဟိ ံသေ	၃၃၃
ဟိ	၂၁၉
ဟိတေသိနော	၁၀၅
ဟိတ္ဝာန	၄၀၀
ဟိမ၀ါ	၂၆၁
ဟိယျမာနေ	၄၂၅
ဟိရိမနာ	၃၆၃
ဟိနဝိရိယာ	၃၆၅
ဟိနဝိရိယော	၃၉၉
ဟေဋ္ဌတော	၃၄၇
ဟေမန္တိကာ	၈၈
ဟေဿံ	၄၆၈
ဟေဿတိ	၁၃၅
ဟေဟိတိ	၂၇၀
ဟေဟိသိ	၄၇၀
ဟောဟိ	၅၃၆

လက္ခိတမ္ဗာနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[အ]	
အဂါရဝါနံ အာဒီနဝါ	၉၊၉၀
အဂ္ဂသာဝကာ	၅၄၃
အဂ္ဂဋ္ဌံ ဝုစ္စတိ အဝိဇ္ဇာ	၁၆၄
အဂ္ဂိဒါနဿ အာနိသံသာ	၃၂၅
အဂ္ဂိဒေဝ	၅၄
အင်္ဂလိမာလတ္ထေရဿ ပုဗ္ဗကမ္မဿ ဝိပါကော	၃၃၀
အဃာ နာမ ရာဂါဒယော	၄၂
အစလသဒ္ဓါ	၁၅၃
အဇ္ဇဒဂ္ဂေ	၁၃၉
အဇ္ဇုနပုပ္ဖပူဇာယ ဖလံ	၁၈
အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါနံ ပရိဇ္ဈေဒါ	၁၃၁
အဇ္ဈတ္တလိကမ္မဿ အာနိသံသာ	၄၃၊ ၆၄၊၆၇
အညမညဝိရုဒ္ဓဝါဒ	၃၆၂
အညာသိကောဏ္ဍညော ရတ္တညူနံ အဂ္ဂေါ	၂၅၃
အဋ္ဌကမဂ္ဂဿ ဂုဏာ	၁၀၅
အဋ္ဌဋ္ဌကံ နာမ စတုသဋ္ဌိ	၄၃၂
အဋ္ဌိသင်္ခါတာ တိသတာနိ	၂၀၀
အဋ္ဌိနိ တိသတာနိ	၂၉၂
အတိမာနော	၁၀၉
အတိတဋ္ဌေ ဝတ္တမာနဝစနံ	၄၀၃၊ ၄၉၇
အတ္တကိလမထာနုယောဂံ ဒုက္ခံ	၄၁

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[အ]	
အတ္တနော ကိစ္စံ နာမ သမဏဗမ္ဘော	၂၇၄
အတ္တဟိတ,ပရဟိတာနံ ပဋိပတ္တိ	၂၄၄
အတ္ထကာမေဟိ အတ္တာ ရက္ခိတဗ္ဗော သက္ကစ္စံ	၂၄၃
အတ္ထတော ကေ ဗျဉ္ဇနဗေဝ နာနံ	၈၃
အဒလိဒ္ဓ	၁၅၃
အဓမ္မစရဏ	၂၄၉
အနုပဒါနာ	၁၄၀
အနာဂတမဒ္ဓါနံ ဘိက္ခူနံ ပဋိပတ္တိ	၃၅၀၊၃၆၃
အနိစ္စာဒိအာကာရာ	၄၇၁
အနိစ္စေန ဒုတရဒ္ဓယလက္ခဏံ ဝုတ္တမေဝ	၄၆၆
အနိမိတ္တဝိမောက္ခ	၁၄၃
အနုဇာတ	၅၃၀
အနုဒိသာ စတသော	၄၇၅
အနုပဒဓမ္မဝိပဿနာ	၄၀၉
အနုရုဒ္ဓါ ဒိဗ္ဗစက္ခုကာနံ အဂ္ဂေါ	၃၃၉
အနုလောမ,ပဋိလောမာနံ နယာ	၄၉၂
အနုသာသနိယံ နု တိဋ္ဌန္တိ တေသံ	၃၆၀
အနေသနံ ဗုဒ္ဓပဋိကုဋ္ဌံ	၂၁၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အ]	
အန္တရဋ္ဌက	၈၈
အန္တေဝါသိနာ ဒါတဗ္ဗာ	
အာစရိယဿ ဂရုဒက္ခိဏာ	၃၂၅
အပ္ပက် ဦနမဓိက် နဂဏနူပဂံ	၅၂၃
အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခ	၅၄၃
အပ္ပမညာ	၈၈
အပ္ပမာဒဿ အနုယုဥ္ဇနံ	၁၁၉
အပ္ပဿုတ	၄၂၃
အဘိညာပါရဂူ	၂၆၀
အဘိရမန္တိ တထာဂတာ	
သုညာဂါရေ	၁၇၅
အမတံ ဝုစ္စတိ အဂဒံ	၃၂
အမ္ဗပက္ကဖလဒါနဿ	
အာနိသံသာ	၁၂၆
အမ္ဗဖလဒါနဿ အာနိသံသာ	၅၂
အမ္ဗာဋကဖလဒါနဿ	
အာနိသံသာ	၃၅
အရဟန္တေဟိ ဒေဝ အသုညော	
ဇမ္ဗုဒီပေါ	၄၃၆
အရဟဒ္ဓဇ	၃၆၅-၆
အရဟာ နတ္ဝေဝ, ယထာ အဟံ	၈၃
အရာဇက် ရဇ္ဇံ နဿတိ	၄၃၅
အရိယကန္တ	၁၅၂
အရိယဇာတိ	၁၇၃
အရိယဘာဝဿ ကာရဏာနိ	၂၂၈
အရိယဝံသပဋိပဒါ	၃၅၁
အရိယသစ္စာနိ စတ္တာရိ	၁၄၂
အရိယာနံ လောကဓမ္မေဟိ	
အကမ္ပနီယတာ	၂၄၂
အရိယာ မဇ္ဈတ္တာဝ	၁၆၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အ-အာ]	
အရိယူပဝါဒါနံ ပဋိဃာတာ	၄၉၁
အရိယော တုဏ္ဍီဘာဝေါ	၂၄၂
အသ္မိမာနော	၁၀၉
အဿာသပဿာသာ	
ကာယသင်္ခါရာ	၃၄၅
အဟံ,အတ္တာ	၂၈၈
အကာလိက	၃၁၂
အာစိနနဒုက္ခ	၃၀၃
အာဏိဒ္ဓါရ	၆၅
အာတတံ	၉၄
အာတတဝိတတံ	၉၄
အာဒိစ္စဝံသော	၁၀၄
အာဒိတ္တပရိယာယဒေသနာယ	
အာနိသံသာ	၇၉
အာနန္ဒတ္ထေရဿ အရဟတ္တ-	
ပတ္တတာ	၄၁၆၊၄၂၂
အာနန္ဒော အတ္ထကုသလော	၄၂၈
အာနာပါန	၁၈၆
အာနာပါနသတိဘာဝနာယ	
ဂုဏာ	၁၈၅
အာပတ္တိနံ အာဝိ,နာဝိကရဏာနံ	
အာနိသံသာဒီနဝါ	၁၁၆-၇
အာရညိက	၄၈၈
အာရောဂျံ ဗျာဓိပရိယောသာနံ	၂၀၁
အာလပနဿ သံဝဏ္ဏိတပဒါနိ	၆၅
အာလောပေ စတ္တာရော	
အဘုတ္ဓာ ဥဒကံ ပိဝေ	၃၉၄၊၃၉၈
အာသနဒါနဿ အာနိသံသာ	၃၂၁
အာသနဒါနဿ ပုပ္ပမယဿ	
အာနိသံသာ	၁၃၆

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အာ-ဣ]	
အာဟာရံ အာဟရန္တသ အင်္ဂါနိ အဋ္ဌ	၃၉၈
အာဟာရဝေကလ္လသ အာဒီနဝါ	၅၉
ဣဇ္ဈတိ ဘိက္ခဝေ သီလဝတော စေတောပဏိဓိ ဝိသုဒ္ဓတ္တာ	၂၂၂
ဣဏဋ္ဌ	၄၆၉
ဣတ္ထိနံ သရီရဂန္ဓာ	၂၇၈
အဿဂန္ဓိနီ	၂၇၈
မေဏ္ဍဂန္ဓိနီ	၂၇၈
သေဒဂန္ဓိနီ	၂၈၈
သောဏိတဂန္ဓိနီ	၂၇၈
ဣန္ဒြိယာရက္ခာ အတ္တဟိတ-ပဋိပတ္တိယာဝ မူလံ	၂၇၅
ဣသိ	၂၇၁
ဣသိသတ္တမ	၅၂၉
[ဥ]	
ဥက္ကာရော ဝုစ္စတိ ဝစ္စကူပံ	၁၉၉
ဥဂ္ဂ	၅၂၁
ဥစ္ဆုခဏ္ဍိကဒါနသ အာနိသံသာ	၇၃
ဥတူနံ အနုစ္ဆဝိကပါသာဒါ	၃၃၇
ဥတ္တရသာဋကဒါနသ အာနိသံသာ	၄၁၄
ဥတ္တရိမ္ပိ ဝိဇ္ဇံ ဣတော ဇာနာမိ	၅၀၉
ဥတ္တိဋ္ဌပိဏ္ဍ	၄၅၁
ဥဒကဒါနသ အာနိသံသာ	၃၇၁
ဥဒါယီ သဟပံသုကီဋ္ဌိကော ဒသဗလေန	၁၆၆
ဥပဂတာနံ ဓမ္မံ ဒေသေထ	၁၈၄
ဥပနိဿယသမ္ပန္ဒပုဂ္ဂလ	၄၀၂

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဥ-ဦ]	
ဥပပတ္တိဒေဝါ	၁၄၁
ဥပမာယော စုဒ္ဒသ	၂၆၃
ဥပသမ္ပဒါ နာနာဝိဓာ	၅၃၉
ဥပါဒါန	၅၃၇
ဥပါဟနဒါနသ အာနိသံသာ	၆
ဥဘတော သံသုဒ္ဓဂဟဏိက	၃၃၅
ဥဘတော သုဇာတော ပုတ္တော	၁၀၇
ဥဿူယာ ပရသမ္ပတ္တိအသဟန-လက္ခဏာ	၂၈၆
ဦနူဒရ	၃၉၈
[ဧ-ဩ]	
ဧကသဿေ အဂ္ဂဒါနာနိ နဝ	၂၅၀
ဧကသာဋက	၄၃၁
ဧကောဝါဒသ အာနိသံသာ	၁၅
ဧထ ဘိက္ခဝေါ	၁၄၆၊၁၆၅၊၁၈၄၊ ၃၇၂
ဟေဘိက္ခုဘာဝေန ဥပသမ္ပဒါ	၁၃၊ ၇၉၊၂၂၄၊၂၂၇၊၃၁၂၊၃၂၉၊ ၅၃၉
ဩမံ ဝုစ္စတိ ပရိတ္တံ လာမကံ	၅၃၄
ဩမာနော	၁၀၉
ဩရသပုတ္တ	၁၇၂၊၅၃၈
ဩဝါဒ,အနုသာသနီနံ ဝိသေသာ	၄၀၂
ဩဝါဒပဋိဂ္ဂဟဏူပသမ္ပဒါ	၅၃၉
ဩဝါဒူပသမ္ပဒါ မဟာကဿပ-တ္ထေရော	၄၄၃
[က]	
ကကစူပမာ	၁၁၅
ကဏိကာရပုပ္ဖပူဇာယ ဖလံ	၁၄၄

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[က]	
ကဏ္ဍရသမ္ဗန္ဓာ သဋ္ဌိ	၁၉၉၊၂၀၀
ကန္တိ ဥဒကံ	၁၇၆
ကန္ဒရ	၁၇၆
ကပဏဒ္ဓိကဒါနဿ အာနိသံသာ	၂၈၈-၉၊၃၇၀
ကပ္ပရုက္ခပူဇာယ ဖလံ	၁၉၇
ကပ္ပရုက္ခာ အဋ္ဌဋ္ဌကာ	၄၃၆
ကပ္ပိနကုမာရဿ ဆတ္တုဿာပနံ	၁၇၉
ကရေရိမာလာ	၄၅၂
ကလာပဂ္ဂ	၂၅၀
ကလျာဏ,ပါပမိတ္တသံသဂ္ဂါနံ အာနိသံသာဒီနဝါ	၂၅၆-၇၊ ၃၃၀
ကလျာဏမိတ္တသေဝနာယ အာနိသံသာ	၁၅၂၊၂၀၉
ကဝစဿ ပဋိမုစ္စနံ	၁၇၇
ကာပုရိသ	၂၄၁
ကာမာ	၁၂၂
ကာမာနံ အာဒီနဝါ	၁၂၂
ကာမာ နာမ အတီတေ ဒုက္ခာ, အာယတိံ ကဋုကဖလာ	၄၇၃
ကာယ	၄၆၆
ကာယဂတာသတိဘာဝနာ ဧကန္တဟိတာဝဟာ	၄၂၆
ကာယဂတာသတိ ဘာဝေတဗ္ဗာ နိစ္စံ	၁၃၀
ကာယဿ သောတဋ္ဌာနာနိ နဝ	၁၁
ကာရဏူပစာ	၃၀၉၊၃၁၀
ကာလသမယယုတ္တာနံ ဓမ္မာ	၅၂၈

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[က]	
ကာဝေယျ	၅၃၂
ကာသာဝါနံ ဝဏ္ဏာနိ	၃၆၅
ကိလေသာ မဂ္ဂက္ခဏေ ဝိမုစ္စန္တိ နာမ,ဖလက္ခဏေ ဝိမုတ္တာ နာမ	၄
ကုမာရပဉ္ဉာ	၁၃၈
ကောဋ္ဌဂ္ဂ	၂၅၀
ကောဓာကောဓာနံ အာဒီနဝါနိသံသာ	၁၁၄
ကောလဖလဒါနဿ အာနိသံသာ	၅၅
[ခ]	
ခဇ္ဇကဝိသေသာ အဋ္ဌာရသ	၃၅၅
ခဏာ ပဉ္ဇ အဋ္ဌ နဝ	၄၀၄
ခဏော ဝေါ မာ ဥပစ္စဂါ	၉၇၊၂၄၃၊ ၄၀၄
ခတ္တိယဝံသော ဒုဝိဓော	၁၀၄
ခန္ဓာဝါရဘတ္တ	၄၁၂
ခလဂ္ဂ	၂၅၀
ခိပ္ပနိသန္တိနော သမာပဇ္ဇနံ	၅၀၃
ခေတ္တဝတ္ထူနံ ဝိသေသာ	၃၆၃
[ဂ]	
ဂဏပါမောက္ခ	၈၃၊၃၀၄
ဂဏသင်္ဂဏိကာနံ အာဒီနဝါ	၄၅၀
ဂဏာစရိယ	၁၇
ဂဏ္ဍ	၂၉
ဂယာတိတ္ထံ ပါပပဝါဟနံ မဟာဇနဿ	၅၆
ဂယာဖဂ္ဂု	၁၅၊၁၇

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ဆ-ဇ]	
ဆတ္တဒါနဿ အာနိသံသာ	၁
ဆဗ္ဗဏ္ဏဗုဒ္ဓရသ္မီနံ ဝိဿဇ္ဇနံ ဥတ္တရဏတိတ္ထဿဘိ-မုခဋ္ဌာနေ	၁၀၀
ဆဝသိသမန္တဿ အာနုဘာဝေါ	၅၀၀-၉
ဇနာ တယော	၅၃၆
ဇရာမရဏာ	၁၆၂
ဇဝနပညာ	၄၀၅၊၄၀၈
ဇာတိ ဒွေ	၁၇၃
ဇာတိပံသုကူလိက	၄၄၄
ဇိတံ မေ, ဇိတံ မေ	၄၃၁
ဇိဝိတံ မရဏာပရိယောသာနံ	၂၀၁
ဇိဝိတဿ အဝဏ္ဏတာ	၄၁၂
[ဈ-ဉ]	
ဈာနသုခ	၁၁၂
ဉတ္တိစတုတ္ထကမ္မူပသမ္ပဒါ	၅၄၀
[တ]	
တစပဏ္ဍကကမ္မဋ္ဌာနံ အနုရူပံ ပမ္မဇိတဘာဝဿ	၁၉၈
တဏှက္ခယ	၂၃၇
တဏှာ ပုရိသဿ ဒုတိယော နာမ	၁၇၆၊၁၄၂၊၄၆၆
တဏှာမာနဒိဋ္ဌိနံ အဘိနိဝေ-သနံ	၃၀၄
တဏှာယ မူလံ နာမ အဝိဇ္ဇာ	၁၃၀
တတိယသင်္ဂီတိယံ သင်္ဂီတာ ဂါထာ	၈၉
[ထ]	
ထပနဿ ဝတ္ထုံ	၁၀၆
[ဒ]	
ဒဏ္ဍကီ	၂၀၆
ဒဏ္ဍကီရာဇာ	၂၀၆
ဒဏ္ဍကီရာဇဝတ္ထု	၂၀၆
ဒဏ္ဍကီရာဇသုတ္တံ	၂၀၆
ဒဒ္ဒရသုတ္တံ	၂၀၆
ဒဒ္ဒရော	၂၀၆
ဒဝဒါဟော	၂၀၆
ဒသကုသလကမ္မပထာ	၁၀၀
ဒသဗလဉာဏာနိ	၁၀၀
ဒသဝတ္ထုကော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ	၁၀၀
ဒသဝိဓော ဒါနမယပုညကိရိယဝတ္ထု	၁၀၀
ဒသသီလာနိ	၁၀၀
ဒသာနုဿတိယော	၁၀၀
ဒါနံ	၁၀၀
ဒါနဝတ္ထုံ	၁၀၀
ဒါယကော	၁၀၀
ဒါရကော	၁၀၀
ဒါသိ	၁၀၀
ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယကမ္မံ	၁၀၀
ဒိဋ္ဌိ	၁၀၀
ဒိဋ္ဌိဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တံ	၁၀၀
ဒိဋ္ဌိသမ္ပယုတ္တစိတ္တံ	၁၀၀
ဒီဃနခသုတ္တံ	၁၀၀
ဒီဃနခော	၁၀၀
ဒီဃာယုကသုတ္တံ	၁၀၀
ဒီပင်္ကရော	၁၀၀
ဒီပင်္ကရဿ ဘဂဝတော ပါဒမူလေ	၁၀၀
ဒီပင်္ကရော နာမ	၁၀၀
ဒီပင်္ကရော ဘဂဝါ	၁၀၀
ဒီပင်္ကရော ဘဂဝါ ဒီပဝတီ နာမ	၁၀၀
ဒီပဝတီ	၁၀၀
ဒီဝသံ	၁၀၀
ဒုကဏ္ဍကီ	၁၀၀
ဒုကဏ္ဍကီသုတ္တံ	၁၀၀
ဒုကဏ္ဍကီသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၁၀၀
ဒုကဏ္ဍကီသုတ္တဿ အတ္ထုပ္ပတ္တိ	၁၀၀
ဒုကဏ္ဍကီသုတ္တဿ အတ္ထုပ္ပတ္တိယံ ဂါထာ	၁၀၀
ဒုကဏ္ဍကီသုတ္တဿ အတ္ထုပ္ပတ္တိယံ ဂါထာယော	၁၀၀
ဒုကဏ္ဍကီသုတ္တဿ အတ္ထုပ္ပတ္တိယံ ဝတ္ထု	၁၀၀
ဒုကဏ္ဍကီသုတ္တဿ အတ္ထုပ္ပတ္တိယံ သင်္ခေပေန ဝတ္ထု	၁၀၀
ဒုကဏ္ဍကီသုတ္တဿ အတ္ထုပ္ပတ္တိယံ သင်္ခေပေန ဝတ္ထုံ	၁၀၀
ဒုကဏ္ဍကီသုတ္တဿ အတ္ထုပ္ပတ္တိယံ သင်္ခေပေန ဝတ္ထုံ ကထေသိ	၁၀၀
ဒုကဏ္ဍကီသုတ္တဿ အတ္ထုပ္ပတ္တိယံ သင်္ခေပေန ဝတ္ထုံ ကထေသိ ဘဂဝါ	၁၀၀
ဒုကဏ္ဍကီသုတ္တဿ အတ္ထုပ္ပတ္တိယံ သင်္ခေပေန ဝတ္ထုံ ကထေသိ ဘဂဝါ ဝေဠုဝနေ	၁၀၀
ဒုကဏ္ဍကီသုတ္တဿ အတ္ထုပ္ပတ္တိယံ သင်္ခေပေန ဝတ္ထုံ ကထေသိ ဘဂဝါ ဝေဠုဝနေ ကလန္ဒကနိဝါပေ	၁၀၀
ဒုကဏ္ဍကီသုတ္တဿ အတ္ထုပ္ပတ္တိယံ သင်္ခေပေန ဝတ္ထုံ ကထေသိ ဘဂဝါ ဝေဠုဝနေ ကလန္ဒကနိဝါပေ ဝိဟရန္တော	၁၀၀
ဒုကဏ္ဍကီသုတ္တဿ အတ္ထုပ္ပတ္တိယံ သင်္ခေပေန ဝတ္ထုံ ကထေသိ ဘဂဝါ ဝေဠုဝနေ ကလန္ဒကနိဝါပေ ဝိဟရန္တော ဘိက္ခူ	၁၀၀
ဒုကဏ္ဍကီသုတ္တဿ အတ္ထုပ္ပတ္တိယံ သင်္ခေပေန ဝတ္ထုံ ကထေသိ ဘဂဝါ ဝေဠုဝနေ ကလန္ဒကနိဝါပေ ဝိဟရန္တော ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ	၁၀၀
ဒုကဏ္ဍကီသုတ္တဿ အတ္ထုပ္ပတ္တိယံ သင်္ခေပေန ဝတ္ထုံ ကထေသိ ဘဂဝါ ဝေဠုဝနေ ကလန္ဒကနိဝါပေ ဝိဟရန္တော ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ ဘိက္ခဝေါ	၁၀၀
ဒုကဏ္ဍကီသုတ္တဿ အတ္ထုပ္ပတ္တိယံ သင်္ခေပေန ဝတ္ထုံ ကထေသိ ဘဂဝါ ဝေဠုဝနေ ကလန္ဒကနိဝါပေ ဝိဟရန္တော ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ ဘိက္ခဝေါ ဘဒ္ဒန္တာ	၁၀၀
ဒုကဏ္ဍကီသုတ္တဿ အတ္ထုပ္ပတ္တိယံ သင်္ခေပေန ဝတ္ထုံ ကထေသိ ဘဂဝါ ဝေဠုဝနေ ကလန္ဒကနိဝါပေ ဝိဟရန္တော ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ ဘိက္ခဝေါ ဘဒ္ဒန္တာ တေ	၁၀၀
ဒုကဏ္ဍကီသုတ္တဿ အတ္ထုပ္ပတ္တိယံ သင်္ခေပေန ဝတ္ထုံ ကထေသိ ဘဂဝါ ဝေဠုဝနေ ကလန္ဒကနိဝါပေ ဝိဟရန္တော ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ ဘိက္ခဝေါ ဘဒ္ဒန္တာ တေ ဘိက္ခူ	၁၀၀
ဒုကဏ္ဍကီသုတ္တဿ အတ္ထုပ္ပတ္တိယံ သင်္ခေပေန ဝတ္ထုံ ကထေသိ ဘဂဝါ ဝေဠုဝနေ ကလန္ဒကနိဝါပေ ဝိဟရန္တော ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ ဘိက္ခဝေါ ဘဒ္ဒန္တာ တေ ဘိက္ခူ ပစ္စဿောသုံ	၁၀၀
ဒုကဏ္ဍကီသုတ္တဿ အတ္ထုပ္ပတ္တိယံ သင်္ခေပေန ဝတ္ထုံ ကထေသိ ဘဂဝါ ဝေဠုဝနေ ကလန္ဒကနိဝါပေ ဝိဟရန္တော ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ ဘိက္ခဝေါ ဘဒ္ဒန္တာ တေ ဘိက္ခူ ပစ္စဿောသုံ ဘဂဝတော	၁၀၀
ဒုကဏ္ဍကီသုတ္တဿ အတ္ထုပ္ပတ္တိယံ သင်္ခေပေန ဝတ္ထုံ ကထေသိ ဘဂဝါ ဝေဠုဝနေ ကလန္ဒကနိဝါပေ ဝိဟရန္တော ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ ဘိက္ခဝေါ ဘဒ္ဒန္တာ တေ ဘိက္ခူ ပစ္စဿောသုံ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ	၁၀၀
ဒုကဏ္ဍကီသုတ္တဿ အတ္ထုပ္ပတ္တိယံ သင်္ခေပေန ဝတ္ထုံ ကထေသိ ဘဂဝါ ဝေဠုဝနေ ကလန္ဒကနိဝါပေ ဝိဟရန္တော ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ ဘိက္ခဝေါ ဘဒ္ဒန္တာ တေ ဘိက္ခူ ပစ္စဿောသုံ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ ဘဒ္ဒန္တော	၁၀၀
ဒုကဏ္ဍကီသုတ္တဿ အတ္ထုပ္ပတ္တိယံ သင်္ခေပေန ဝတ္ထုံ ကထေသိ ဘဂဝါ ဝေဠုဝနေ ကလန္ဒကနိဝါပေ ဝိဟရန္တော ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ ဘိက္ခဝေါ ဘဒ္ဒန္တာ တေ ဘိက္ခူ ပစ္စဿောသုံ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ ဘဒ္ဒန္တော သာရိပုတ္တော	၁၀၀
ဒုကဏ္ဍကီသုတ္တဿ အတ္ထုပ္ပတ္တိယံ သင်္ခေပေန ဝတ္ထုံ ကထေသိ ဘဂဝါ ဝေဠုဝနေ ကလန္ဒကနိဝါပေ ဝိဟရန္တော ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ ဘိက္ခဝေါ ဘဒ္ဒန္တာ တေ ဘိက္ခူ ပစ္စဿောသုံ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ ဘဒ္ဒန္တော သာရိပုတ္တော ဘဂဝန္တံ	၁၀၀
ဒုကဏ္ဍကီသုတ္တဿ အတ္ထုပ္ပတ္တိယံ သင်္ခေပေန ဝတ္ထုံ ကထေသိ ဘဂဝါ ဝေဠုဝနေ ကလန္ဒကနိဝါပေ ဝိဟရန္တော ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ ဘိက္ခဝေါ ဘဒ္ဒန္တာ တေ ဘိက္ခူ ပစ္စဿောသုံ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ ဘဒ္ဒန္တော သာရိပုတ္တော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ	၁၀၀
ဒုကဏ္ဍကီသုတ္တဿ အတ္ထုပ္ပတ္တိယံ သင်္ခေပေန ဝတ္ထုံ ကထေသိ ဘဂဝါ ဝေဠုဝနေ ကလန္ဒကနိဝါပေ ဝိဟရန္တော ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ ဘိက္ခဝေါ ဘဒ္ဒန္တာ တေ ဘိက္ခူ ပစ္စဿောသုံ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ ဘဒ္ဒန္တော သာရိပုတ္တော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ ဘဂဝါ	၁၀၀
ဒုကဏ္ဍကီသုတ္တဿ အတ္ထုပ္ပတ္တိယံ သင်္ခေပေန ဝတ္ထုံ ကထေသိ ဘဂဝါ ဝေဠုဝနေ ကလန္ဒကနိဝါပေ ဝိဟရန္တော ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ ဘိက္ခဝေါ ဘဒ္ဒန္တာ တေ ဘိက္ခူ ပစ္စဿောသုံ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ ဘဒ္ဒန္တော သာရိပုတ္တော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ	၁၀၀
ဒုကဏ္ဍကီသုတ္တဿ အတ္ထုပ္ပတ္တိယံ သင်္ခေပေန ဝတ္ထုံ ကထေသိ ဘဂဝါ ဝေဠုဝနေ ကလန္ဒကနိဝါပေ ဝိဟရန္တော ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ ဘိက္ခဝေါ ဘဒ္ဒန္တာ တေ ဘိက္ခူ ပစ္စဿောသုံ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ ဘဒ္ဒန္တော သာရိပုတ္တော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ ဘဒ္ဒန္တော	၁၀၀
ဒုကဏ္ဍကီသုတ္တဿ အတ္ထုပ္ပတ္တိယံ သင်္ခေပေန ဝတ္ထုံ ကထေသိ ဘဂဝါ ဝေဠုဝနေ ကလန္ဒကနိဝါပေ ဝိဟရန္တော ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ ဘိက္ခဝေါ ဘဒ္ဒန္တာ တေ ဘိက္ခူ ပစ္စဿောသုံ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ ဘဒ္ဒန္တော သာရိပုတ္တော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ ဘဒ္ဒန္တော သာရိပုတ္တ	၁၀၀
ဒုကဏ္ဍကီသုတ္တဿ အတ္ထုပ္ပတ္တိယံ သင်္ခေပေန ဝတ္ထုံ ကထေသိ ဘဂဝါ ဝေဠုဝနေ ကလန္ဒကနိဝါပေ ဝိဟရန္တော ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ ဘိက္ခဝေါ ဘဒ္ဒန္တာ တေ ဘိက္ခူ ပစ္စဿောသုံ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ ဘဒ္ဒန္တော သာရိပုတ္တော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ ဘဒ္ဒန္တော သာရိပုတ္တ ဧဝံ	၁၀၀
ဒုကဏ္ဍကီသုတ္တဿ အတ္ထုပ္ပတ္တိယံ သင်္ခေပေန ဝတ္ထုံ ကထေသိ ဘဂဝါ ဝေဠုဝနေ ကလန္ဒကနိဝါပေ ဝိဟရန္တော ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ ဘိက္ခဝေါ ဘဒ္ဒန္တာ တေ ဘိက္ခူ ပစ္စဿောသုံ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ ဘဒ္ဒန္တော သာရိပုတ္တော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ ဘဒ္ဒန္တော သာရိပုတ္တ ဧဝံ ဘဒ္ဒကော	၁၀၀
ဒုကဏ္ဍကီသုတ္တဿ အတ္ထုပ္ပတ္တိယံ သင်္ခေပေန ဝတ္ထုံ ကထေသိ ဘဂဝါ ဝေဠုဝနေ ကလန္ဒကနိဝါပေ ဝိဟရန္တော ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ ဘိက္ခဝေါ ဘဒ္ဒန္တာ တေ ဘိက္ခူ ပစ္စဿောသုံ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ ဘဒ္ဒန္တော သာရိပုတ္တော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ ဘဒ္ဒန္တော သာရိပုတ္တ ဧဝံ ဘဒ္ဒကော ဘိက္ခု	၁၀၀
ဒုကဏ္ဍကီသုတ္တဿ အတ္ထုပ္ပတ္တိယံ သင်္ခေပေန ဝတ္ထုံ ကထေသိ ဘဂဝါ ဝေဠုဝနေ ကလန္ဒကနိဝါပေ ဝိဟရန္တော ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ ဘိက္ခဝေါ ဘဒ္ဒန္တာ တေ ဘိက္ခူ ပစ္စဿောသုံ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ ဘဒ္ဒန္တော သာရိပုတ္တော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ ဘဒ္ဒန္တော သာရိပုတ္တ ဧဝံ ဘဒ္ဒကော ဘိက္ခု ဘဒ္ဒကော	၁၀၀
ဒုကဏ္ဍကီသုတ္တဿ အတ္ထုပ္ပတ္တိယံ သင်္ခေပေန ဝတ္ထုံ ကထေသိ ဘဂဝါ ဝေဠုဝနေ ကလန္ဒကနိဝါပေ ဝိဟရန္တော ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ ဘိက္ခဝေါ ဘဒ္ဒန္တာ တေ ဘိက္ခူ ပစ္စဿောသုံ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ ဘဒ္ဒန္တော သာရိပုတ္တော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ ဘဒ္ဒန္တော သာရိပုတ္တ ဧဝံ ဘဒ္ဒကော ဘိက္ခု ဘဒ္ဒကော ဘိက္ခု	၁၀၀
ဒုကဏ္ဍကီသုတ္တဿ အတ္ထုပ္ပတ္တိယံ သင်္ခေပေန ဝတ္ထုံ ကထေသိ ဘဂဝါ ဝေဠုဝနေ ကလန္ဒကနိဝါပေ ဝိဟရန္တော ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ ဘိက္ခဝေါ ဘဒ္ဒန္တာ တေ ဘိက္ခူ ပစ္စဿောသုံ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ ဘဒ္ဒန္တော သာရိပုတ္တော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ ဘဒ္ဒန္တော သာရိပုတ္တ ဧဝံ ဘဒ္ဒကော ဘိက္ခု ဘဒ္ဒကော ဘိက္ခု ဘဒ္ဒကော	၁၀၀
ဒုကဏ္ဍကီသုတ္တဿ အတ္ထုပ္ပတ္တိယံ သင်္ခေပေန ဝတ္ထုံ ကထေသိ ဘဂဝါ ဝေဠုဝနေ ကလန္ဒကနိဝါပေ ဝိဟရန္တော ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ ဘိက္ခဝေါ ဘဒ္ဒန္တာ တေ ဘိက္ခူ ပစ္စဿောသုံ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ ဘဒ္ဒန္တော သာရိပုတ္တော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ ဘဒ္ဒန္တော သာရိပုတ္တ ဧဝံ ဘဒ္ဒကော ဘိက္ခု ဘဒ္ဒကော ဘိက္ခု ဘဒ္ဒကော ဘိက္ခု	၁၀၀
ဒုကဏ္ဍကီသုတ္တဿ အတ္ထုပ္ပတ္တိယံ သင်္ခေပေန ဝတ္ထုံ ကထေသိ ဘဂဝါ ဝေဠုဝနေ ကလန္ဒကနိဝါပေ ဝိဟရန္တော ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ ဘိက္ခဝေါ ဘဒ္ဒန္တာ တေ ဘိက္ခူ ပစ္စဿောသုံ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ ဘဒ္ဒန္တော သာရိပုတ္တော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ ဘဒ္ဒန္တော သာရိပုတ္တ ဧဝံ ဘဒ္ဒကော ဘိက္ခု ဘဒ္ဒကော ဘိက္ခု ဘဒ္ဒကော ဘိက္ခု ဘဒ္ဒကော	၁၀၀
ဒုကဏ္ဍကီသုတ္တဿ အတ္ထုပ္ပတ္တိယံ သင်္ခေပေန ဝတ္ထုံ ကထေသိ ဘဂဝါ ဝေဠုဝနေ ကလန္ဒကနိဝါပေ ဝိဟရန္တော ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ ဘိက္ခဝေါ ဘဒ္ဒန္တာ တေ ဘိက္ခူ ပစ္စဿောသုံ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ ဘဒ္ဒန္တော သာရိပုတ္တော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ ဘဒ္ဒန္တော သာရိပုတ္တ ဧဝံ ဘဒ္ဒကော ဘိက္ခု ဘဒ္ဒကော ဘိက္ခု ဘဒ္ဒကော ဘိက္ခု ဘဒ္ဒကော ဘိက္ခု

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[တ-ထ]	
တထာဂတာ ဥပပဇ္ဇန္တိ ဗဟူနံ အတ္ထာယ	၅၃၂
တိက္ခပညော	၄၀၅၊၄၀၈
တိစီဝရဒါနဿ အာနိသံသာ	၃၀၅၊ ၄၁၁
တူရိယင်္ဂါနိ ပဉ္စ	၉၄၊၄၅၂
တူရိယာနံ ပဂ္ဂဏှနံ	၄၃၆
တေကိစ္ဆကာရီ	၈၅
ထိနမိဒ္ဓံ စိတ္တ,ကာယာလသိယ-လက္ခဏံ	၂၈၆
ထီ	၃၇
ထေရ	၂၅၅၊၅၃၁
[ဒ]	
ဒိဿာ စတဿော ဒဿ	၂၂၁၊၄၇၅
ဒီဃသာလဒါနဿ အာနိသံသာ	၂၂၉
ဒီပဟူဇာယ ဖလံ	၃၃၆
ဒုကူလစုမ္ဗဋကေ နိပဇ္ဇာပေသုံ ကာဋ္ဌဒါယိ°	၁၆၅
ဒုက္ခ	၁၄၂
ဒုက္ခပဋိပဒါ	၅၄၄
ဒုက္ခပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ	၅၄၄
ဒုမ္မေဓ	၁၂
ဒေဝသမ္ဗတ္တိ	၂၂၀
ဒေဝါ တိဝိဓော	၁၄၁၊၅၃၈
[ဓ]	
ဓမ္မံ ပဿန္တော,မံ ပဿတိ	၅၈
ဓမ္မက္ခန္ဓသဟဿာနိ ဒ္ဝါသဟဿာ-မိကာနိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓတော	၄၂၂
ဓမ္မက္ခန္ဓသဟဿာနိ ဒ္ဝေ သဟဿာနိ ဘိက္ခုတော	၄၂၂
ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ္တန်ံ ဒေသေသိ အာသာဠှိ-ပုဏ္ဏမာယံ	၂၅၁
ဓမ္မဓရ	၄၂၅
ဓမ္မရာဇာ	၉၀
ဓမ္မရာဇ,စက္ကဝတ္တိရာဇာနံ ဝိသေသာ	၃၀၈
ဓမ္မဝါစာ	၅၂၇
ဓမ္မသဝနဿ အာနိသံသာ	၁၇၄
ဓမ္မာဒါသ	၉၂-၃
ဓမ္မာဓမ္မာနံ အသံကိဏ္ဏဖလတာ	၂၈

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ပ]	
ပစ္ဆိမဘဝိကသတ္တာသ အရဟတ္တံ အပ္ပတ္ဝာ ဇီဝိတက္ခယော နာမ နတ္ထိ	၂၁၃၊၂၁၈
ပစ္ဆိမဘဝိကဿ ပုညဗလံ၁၃၆၊၁၅၉	
ပစ္ဆိမေ ကာလေ ပရိတ္တာ တထာရူပါ ထေရာ	၃၅၂
ပဉ္စဝဂ္ဂိယ	၂၅၁
ပဉ္စဝိဓဗန္ဓနကမ္မကာရဏာ	၂၉၈
ပဉ္စာဗျာကရဏူပသမ္ပဒါ ၁၃၈၊၁၄၀	
ပဏ္ဍိတေန ဇီဝိတမာဟု သေဋ္ဌံ ၁၄၉၊ ၁၈၆	
ပဏ္ဍာယ ပဘေဒါ	၄၀၅
ပဏ္ဍာယ ပဿတိ ယထာဘူတံ	၂၅၄
ပဋိပတ္တိယာ စိန္တိတာကာရ-ဝိဘာဝနာ	၂၈၀
ပဋိပဒါ စတသော	၅၄၄
ပဋိပဒါဟိ ဝိနာ အရိယမဂ္ဂါ-မိဂမော နတ္ထိ	၅၄၅
ပဋိသန္ဓိဂရကရဏမ္ပိ ပပဉ္စံ	၂၅၃
ပဋိသလ္လာန	၂၀၄
ပဋိသယဒါနသ အာနိသံသာ	၃၂၁
ပဌမဗောဓိယံ ဝိသတိဝဿာနိ အနိဗန္ဓပဋ္ဌာကာ	၄၁၄
ပဏိဓာန	၁၅၇
ပဏိဓာနသ အာနိသံသာ တသ္မိံ တသ္မိံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ၅၇၊ ၇၀၊၇၈၊၁၂၄-၆၊၁၄၄၊၁၅၄၊ ၁၆၅၊၁၇၉၊၂၀၂၊၂၂၉၊ အာဒိ	
ပဏ္ဍိတဘာဝါဒိနံ ဝိဘာဝနာဝသေန-ဝိဘာဝနာ	၂၃၃
ပဏ္ဍိတာ ဒမယန္တိ အတ္တာနံ	၃၃၃

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌင်္ကော
[ဓ]	
ဓမ္မာသောကရညော ကေရဠာဘိသေကော	၁၇၄
ဓမ္မုဒ္ဒေသာ စတ္တာရော	၂၉၄၊၂၉၈
ဓမ္မော ဇသော	၂၆
ဓိ ဇိဂုစ္ဆနတ္ထေ နိပါတော	၁၁
ဓိရဘာဝါနံ အာဝဟနဓမ္မာ	၁၈၇
ဓုတင်္ဂါနိ တေရသ	၃၂၃-၄
[န-ပ]	
နဂါ	၄၅၂
နစ္စဂီတာဒိသု မနသိကာရော	၁၊၃
နဠာနံ ဂတိ	၄၅၇
နန္ဒောပနန္ဒနာဂရာဇဿ အာနုဘာဝေါ	၅၀၂
နရဒေဝ	၄၉၃
နဝကမ္မာဒိပသုတဿ ကိစ္စာ	၄၅၃
နာဂ	၂၆၁
နိပဇ္ဇာ နာမ ကောသဇ္ဇ-ပက္ခိယာ	၁၀၁
နိဗန္ဓုပဋ္ဌာကဿ ဝရာ အဋ္ဌ	၄၁၅
နိဗ္ဗန္တိ ဓိရာ ယထာယံ ပဒီပေါ	၃၄၅
နိဗ္ဗာနသမ္ပတ္တိ	၂၂၀
နိဗ္ဗေဓိကပညာ	၄၀၅၊၄၀၉
နိဗ္ဗုတော စ ကတ္ထစိ ဂန္ဆာ နတိဋ္ဌတိ	၃၄၅
နိရောဓ	၁၄၂
နာရုဿမ္မန္ဓာ နဝသတာနိ ၂၀၀၊၄၈၀	
ပံသုကူလုပ္ပတ္တိဋ္ဌာန	၃၄၂
ပစ္ဆယေသု အပ္ပိဆ္ဆာ နာမ သာဓု ၄၇၃	
ပစ္ဆိမကာလဿ ပရိဆ္ဆေဒါ	၃၆၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ပ]	
ပဏ္ဍိတာနံ ကာရဏာနိ စတ္တာရိ	၄၀၆
ပတိဝိယောဂဒုက္ခ	၁၂၀
ပဒသတာနံ ဝဏ္ဏနာ	၅၁၃
ပဒီပပူဇာယ ဖလံ	၁၀
ပဒုမပုပ္ပပူဇာယ ဖလံ	၂၉
ပန္ထက	၁၅၅
ပပဋ္ဌ	၁၆၂
ပပဋ္ဌာ နာမ ရာဂါဒိကိလေသာ	၃၄၄
ပဗ္ဗဇ္ဇံ ယာစိ ဇီဝရက္ခဏတ္ထံ	၃၂
ပဗ္ဗဇိတလိင်	၃၆၇
ပဗ္ဗဇိတသီလံ	၁၅၃
ပမာဒါပမာဒါနံ အာဒီနဝါနိ-သံသာ	၃၃၄
ပရမ္မုခသာဝက	၅၄၀
ပရိညာပါရဂူ	၂၆၀
ပရိနိဗ္ဗာနံ အနုဇာနာပေတု	၂၅၈
ပရိဗ္ဗာဇကပဗ္ဗဇ္ဇာ	၂၈၀
ပရိယတ္တိဗာဟုသစ္စံ ဒီပဓာရော အန္ဓော ဝိယ	၄၂၃
ပရိယတ္တိဗာဟုသစ္စံ မဂ္ဂဗြဟ္မ-စရိယဿ မူလံ	၄၂၄
ပရိဝေဏံ ဂဗ္ဘသဟဿ-ပဋိမဏ္ဍိတံ	၁၇၉
ပသုဃာတယည	၁၄၈
ပဟာနပါရဂူ	၂၆၀
ပါဒေါဒကဒါနဿ အာနိသံသာ	၃၂၁
ပါရဂူ	၂၃၄
ပါရဂူ ဆ	၂၆၀
ပါရာပါရ	၂၈၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ပ]	
ပါသာဏဖလကဒါနဿ အာနိသံသာ	၃၂၁
ပါသာဒါ တယော	၂၃၀
ပိဏ္ဍပါတသန္တောသ	၂၀၅
ပိဏ္ဍပါတဿ ပရိဘုဉ္ဇနံ	၃၅၁
ပိဏ္ဍပါတိက	၄၈၈
ပိတုပိတာ	၁၇၃
ပိယဝါစာ	၅၂၆
ပီတိ ပဋ္ဌဝဏ္ဏာ	၄၃၁
ပုတ္တမံသူပမာ	၁၁၅
ပုထုကဂ္ဂ	၂၅၀
ပုထုဇ္ဇနကာလင်္ကိရိယာ ဒုက္ခာ	၆
ပုထုဇ္ဇနစိတ္တံ နာမ စဋ္ဌလံ	၁၂၃
ပုထုပညာ	၄၀၅-၆
ပုနဗ္ဘဝ	၁၄၃
ပုပ္ပဆဋ္ဌကကုလံ နီစံ	၂၂၄-၆
ပုပ္ပပူဇာယ ဖလံ	၄
ပုပ္ပါနံ သုဂန္ဓာဂန္ဓကတာ	၄၂-၃
ပုပ္ပါသနံ ယောဇနပ္ပမာဏံ ဗုဒ္ဓဿ	၃၇၁
တိဂါဝုတံ အဂ္ဂသာဝ-ကာနံ	၃၇၁
အမုယောဇနိကာဒိ-ဘေဒံ သေသဘိက္ခူနံ	၃၇၁
ဥသဘမတ္တံ သံဃနဝ-ကဿ	၃၇၁
ပုပ္ပါသနဒါနဿ အာနိသံသာ	၃၇၁
ပုဗ္ဗဝါသနာ	၅၃၃
ပုရိသစိတ္တဿ အာကမုနံ	၂၇၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ပ-ဖ]	
ပုရိသိ'တ္ထိနံ ဒက္ခိဏဝါမ-ဇာတိကာ	၄၄၀
ပုရိသာ ဒက္ခိဏ-ဇာတိကာ	၄၄၂
မာတုဂါမာ ဝါမဇာတိကာ	၄၄၂
ပူဇာသက္ကာရကရဏဒါနဿ အာနိသံသာ	၃၂၁
ပူတိမုတ္တဘေသဇ္ဇ	၄၅၁
ပေါဋ္ဌိလော ဗုဒ္ဓါဒိနံ ဓမ္မံ နပဿတိ	၄၉၂
ပေါရာဏာနံ အာစိဏ္ဏံ	၅၂၇
ဖလဒါနဿ အာနိသံသာ	၆၄
ဖလာဖလဒါနဿ အာနိသံသာ	၃၇၁
ဖုဿရထဿ ဝိဿဇ္ဇနံ	၄၃၅
[ဗ]	
ဗဟုပုတ္တကနိဂြောဓရုက္ခဿ ဝဏ္ဏာ	၄၄၃
ဗဟုဿုတ	၄၂၃၊၄၂၅
ဗာလ,ပဏ္ဍိတာနံ ဝိသေသာ	၂၉၇-ဂ
ဗာလသေဝနာယ အာဒီနဝါ	၂၂၃
ဗီဇနီဒါနဿ အာနိသံသာ	၃၂၁
ဗီဇနေန ဗောဓိရုက္ခ-ဝန္ဒနာယ ဖလံ	၁၂
ဗုဒ္ဓထောမနာဂါထာ	၂၅ဂ-၉
ဗုဒ္ဓထောမနာယ ဖလံ	၁၅၉
ဗုဒ္ဓရသ္မိနံ ပမာဏာနိ	၄၄၃
ဗုဒ္ဓဝလ္လဘ	၄၁၂

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဗ]	
ဗုဒ္ဓသိတာနံ ဝိသေသတာ	၂၂၇
ဗုဒ္ဓဿ ပစ္စုဂ္ဂမနံ	၄၄၃
ဗုဒ္ဓါနံ ဒွေ ကထာ နာမ နတ္ထိ	၄၃၀
ဗုဒ္ဓါနံ ပရိဘောဂဇိဏ္ဏစီဝရံ နာမ နသက္ကာ ပရိတ္တ-ဂုဏေန ဓာရေတုံ	၄၄၄
ဗုဒ္ဓါနံ ဝဏ္ဏမဆ္ဆေရံ နာမ နတ္ထိ	၄၃၀
ဗုဒ္ဓါနုဗုဒ္ဓ	၅၃၀-၁
ဗုဒ္ဓူပသမ္ပဒါ နာမ ဧသော	၁၃၄
ဗောဓိသတ္တေန သဟဇာတာ သတ္တ	၁၆၅
ဗျဥ္ဇန	၃၀၇
ဗြဟ္မဝိဟာရာနံ အနုက္ကမော	၂၄၁
[ဘ]	
ဘဂဝတော ဥပဋ္ဌာကာ	၄၁၄
ဘဂဝတော ဒါဋ္ဌာ	၃၀၆
ဘဂဝါ နာဂေါ	၅၂၉
ဘဂဝါ သတ္ထဝါဟော	၅၂၉
ဘဏ္ဍဂ္ဂ	၂၅၀
ဘတကဿ သဘာဝေါ	၂၁၇
ဘဒန္တေ	၁၆၉
ဘယာ ပဥ္ဇဝိသတိ	၂၆၇
ဘဝပတ္ထနာ	၁၁၅
ဘဝ,ယောနိ,ဂတိ,ဝိညာဏဋ္ဌိ-တိယော	၄၇၄
ဘဝါ တယော ဥပဋ္ဌဟိံသု အာဒိတ္တပဏ္ဏကုဋ္ဌိ ဝိယ	၄၄၁-၂
ဘာဝနာနုရူပသေနာသန	၂၀၄
ဘာဝနာပါရဂူ	၂၆၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဘ]	
ဘာဝနာဘိယောဂါနံ သဖလတာ	၁၀၆
ဘိက္ခု ၂၀၇၊၂၇၄၊၃၉၇၊၅၂၃-၄	
ဘိက္ခူနံ ကိစ္စာကိစ္စာနိ	၂၃၅
ဘိန္နရဋ္ဌာနံ သန္ဓာရဏံ	၂၀၉
ဘုဇိဿာ ဟုတ္ဝာ ဇိဝထ တုမှေ၄၄၂	
ဘူမိရာမဏေယျကာ	၄၀၀
ဘူမိသယာ နာမ အပရ-ဂေါယာနဉ္ဆရကုရကာ မနုဿာ	၅၀၁
ဘေသဇ္ဇာနံ ပရိဘုဉ္ဇနံ	၃၅၁
ဘောဂါနံ တိဝဂ္ဂတ္ထဿ အနုယုဉ္ဇနံ	၂၇၀-၉
[မ]	
မဂ္ဂ	၁၄၂
မဂ္ဂေါ သမ္ဗုဒ္ဓသာဓာရဏော	၁၄၁
မဂ်လသိလာပဒ္ဓ	၄၃၅
မစ္ဆရေယျ	၅၃၀
မဇ္ဈိမပဋိပဒါ အန္တဒ္ဒယပရိဝဇ္ဇနံ	၂၃၅
မဇ္ဈဒါနဿ အာနိသံသာ	၃၂
မဏိအာဓာရကဒါနဿ အာနိသံသာ	၄၁၄
မဓုသပ္ပိသက္ကာရဒါနဿ အာနိသံသာ	၂၅၀
မနုဇိန္ဒ	၃၀၀
မနုဿသမ္ပတ္တိ	၂၂၀
မနောရမာ	၂၉၀၊၃၄၂
မနောသိလာဝဏ္ဏ အမ္ဗဖလ	၅၂
မန္တာဿ ပရိဝါရာ	၅၀၉

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌင်္ကော
[မ]	
မဟာကဿပေါ ဓုတင်္ဂရာနံ အဂ္ဂေါ	၄၄၆
မဟာ,စုန္ဒပဏ္ဍကာနံ ဝိသေသာ	၁၉၅
မဟာပညာ	၄၀၅-၆
မဟာပဏ္ဍကော သညာဝိဝဋ္ဋ-ကုသလာနံ အဂ္ဂေါ	၁၅၅
မဟာပုရိသလက္ခဏာနိ ဗာတ္တိံသ	၃၀၅-၆
မဟာပုရိသာနံ ဝိတက္ကာ	၃၃၀၊၃၄၃
မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရဿ ဣဒ္ဓိ	၅၀၂-၃
မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရဿ ပုဗ္ဗပါပကမ္မံ	၅၀၅
မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော ဣဒ္ဓိ-မန္တာနံ အဂ္ဂေါ	၄၀၂
မဟာသာဝကာ အသီတိ	၅၄၁-၂
မဟေသီ	၃၂၀
မာနံ နဝဝိဓံ	၅၂၄-၅
မာနော ဗဟုဝိဓော	၁၀၉
မာယာ	၁၅၂၊၁၅၃
မာယာ သန္တေဒါသပဋိဆ္ဆာဒန-လက္ခဏာ	၂၀၆
မာရပက္ခ	၁၁
မာရသေနာယ ပမဒ္ဒနံ	၃၁၀
မိဆ္ဆာဝါဟ	၃၅၄
မိဆ္ဆာပဋိပန္နာ	၁၄-၅
မိနဂ္ဂ	၂၅၀
မုနိ ၁၇၁၊၂၀၅၊၂၁၁၊၅၂၃-၄	
မေဃဿ သောဘနာသော-ဘနတာ	၄၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော်
[မ-ယ]	
မေတ္တာ	၂၄၁
မေခဝိ	၁၈၈
မောရဟတ္ထပူဇာယ ဖလံ	၁၅
ယုဂါနိ ပဒ္ဓ	၃၆၈
ယေ ဓမ္မာ ဟေတုပ္ပဘဝါ	၃၇၄
ယောဗ္ဗနံ ဇရာပရိယောသာနံ	၂၀၁
[ရ]	
ရဇ္ဇာဘိသေကမင်္ဂလ	၄၃၆
ရတနဃရဒါနဿ အာနိသံသာ	၂၅၀
ရတနတ္တယဂုဏာနံ အနုဿရဏံ	၈၇
ရတနတ္တယဂုဏာနံ အာနိသံသာ	၁၈၀
ရတိ ံ သဗ္ဗံ ဓမ္မရတိ ဇိနာတိ	၂၇၉
ရတ္တကမ္မလဒါနဿ အာနိသံသာ	၂၂၉
ရာဂစရိတဿ သပ္ပါယကမ္မဋ္ဌာနံ	၉၁
ရာဂပရိဋ္ဌာဟဿ နိဗ္ဗာပနဂါထာ	၅၂၅
ရာဇာ	၂၃၄
ရာဇာ ပုညနိယာမေန နိက္ခမိတ္ဝာ နိပဇ္ဇိ မင်္ဂလ-သိလာပဋ္ဋေ	၄၃၅
ရာဇာဘိရာဇာ	၃၀၈
ရုဒ္ဓာနံ အာဒိနဝါ	၁၈၈
ရောဂ	၁၄၁
ရောဟိနိနဒိယာ ပုရတ္ထိမဒက္ခိဏ-ဒိသာဘာဂေ ရာဇဂဟံ	၁၇၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော်
[ရ-လ]	
ရောဟိနိ နဒီ သာကိယ-ကောဋ္ဌိယဇနပဒါနံ အန္တရေ	၁၇၀
လကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယတ္ထေရဿ ပုဗ္ဗကမ္မံ	၁၂၆
လက္ခဏပရိဂ္ဂါဟကဗြာဟ္မဏာ အင္ဂ	၂၅၁
လက္ခဏာနိ တိဏိ	၂၅၅
လတာ	၂၀၆
လာဇပုတ္တမကပုပ္ဖဒါနဿ အာနိသံသ၊ာ	၃၇၂-၃
လာယနဂ္ဂ	၂၅၀
လိနဒ္ဓတာနံ အနုရူပဗောဇ္ဈင်္ဂါနိ	၂၀၆
လောကဓမ္မာ အင္ဂ	၂၄၇
လောကိယဇာတိ	၁၇၃
လောကိယသိလံ	၂၂၂
လောကုတ္တရဒါယဇ္ဇသဒ္ဒါ စူဠပန္ထကော	၁၉၂
လောကုတ္တရဓမ္မာနံ အာနုဘာဝေါ	၁၀၅
လောကုတ္တရသိလံ	၂၂၂
လောကော အန္ဓကာရော ဝိယ	၄၂၆
[ဝ]	
ဝင်္ကံ ဝုစ္စတိ ဒိဋ္ဌဂတံ	၂၀၃
ဝစနာနံ အင်္ဂါနိ စတ္တာရိ	၅၂၆-၇
ဝမုကိနံ သဘာဝေါ	၁၂၆
ဝဏ္ဏမုခါနိ နဝ	၄၀၉
ဝတ	၂၇၄

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဝ]	
ဝတ္ထပူဇာယ ဖလံ	၁၀
ဝရာ ပဋ္ဌ	၇၁
ဝါတာဗာဓဥပ္ပဇ္ဇနသ ကာရဏံ	၅၉
ဝါဒမဂ္ဂ	၂၀၇
ဝိဇ္ဇာ တိသော	၁၅၊၄၇၁
ဝိတတံ	၉၄
ဝိတာနဒါနသ အာနိသံသာ	၂၂၉
ဝိနာယက	၁၀၈
ဝိပဿနာစာရသ ဗဟူ-ပကာရညာဏာနိ	၁၉၅
ဝိပလ္လာသာ စတ္တာရော	၄၇၈
ဝိဘူသန	၁၂၄
ဝိမုတ္တိယုဂံ	၃၆၈
ဝိမုတ္တိဓမ္မာနံ ဂဝေသနံ	၂၈၃
ဝိမောက္ခာ တယော	၅၄၃
ဝိရာဂ	၂၅၃
ဝိရုဒ္ဓဝါဒါ	၂၀၉၊၂၁၂
ဝိသတ္တိက	၁၆၂
ဝိသာခါယ မဟာပါသာဒေါ သဟဿဂဗ္ဘပဋိမဏ္ဍိတော	၄၉၅
ဝိသုဒ္ဓိဒေဝါ	၁၄၁
ဝိဏူပမောဝါဒ	၂၃၀၊၂၃၆
ဝေဇယန္တ	၄၉၆
ဝေဇယန္တပါသာဒေါ ယောဇနသဟဿုဗ္ဗေဓော တာဝတိံသဘဝနေ	၄၉၆
ဝေဏဂ္ဂ	၂၅၀
ဝေနေယျဇ္ဈာသယ	၅၃၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[သ]	
သံကိစ္စ	၂၁၃
သံခိတ္တ,ဝိတ္ထာရာနံ နယာ	၅၂၈
သံဃာဋိ	၃၅၆
သံဃာဋိ စတုဂ္ဂုဏာ	၄၄၃
သံဃုပဋ္ဌဟနသ အာနိသံသာ	၂၆၄
သက္ကာယဒိဋ္ဌိ နဝိဂစ္ဆတိ, တာဝ သဿတဒိဋ္ဌိအာဒီနံ အပ္ပဟာနမေဝ	၂၈၄
သခ်ါရဓမ္မာနံ ဝိသေသတာ	၂၅၅
သဃ်မိတ္တာယ သာမိကော အဂ္ဂိဗြဟ္မာ	၁၇၆
သင်္ဂါမော မဟာမောဂ္ဂလ္လာ-နသ စ နန္ဒောပနန္ဒသ စ	၅၀၄
သစ္စံ	၁၄၂
သစ္စဝါစာ	၅၂၇
သစ္စာနံ အဘိသမယော	၂၁၀-၁
သစ္ဆိကိရိယပါရဂူ	၂၆၀
သဋ္ဌာတသံဝေဂေန ဝုတ္တဂါထာ	၄၂၇
သတ္တပဏ္ဏိဂုဟာ	၄၂၂
သတ္တမကုလပရိဝဋ္ဌာ အာဗဒ္ဓ-ပဋိဗဒ္ဓသဟာယကာနေဝ	၃၇၃
သတ္တယုဂ	၁၇၁
သတ္တာနံ ဒမနာကာရာ	၃၃၃
သတ္တာနံ ပကတိ	၁၈၇
သတ္တာနံ မစ္စုပါသသဒိသူပမာ	၃
သတ္ထာ	၁၅၆
သတ္ထု သန္တကံ နာမ သာဝကေန အဓိဂန္တဗ္ဗံ	၁၀၂

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော်
[သ]	
သန္တံ ပဒံ	၁၆၃
သပဒါနစာရိက	၂၉၁
သပ္ပုရိသူပနိဿယဿ ပသံသနံ	၇၄
သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓါ ဧဝ အနာသဝါ	၁၇
သဗ္ဗညူ	၂၇၀
သဗ္ဗရတနမယပိဋ္ဌဒါနဿ အာနိသံသာ	၄၁၄
သဗ္ဗသံသာရပဝတ္တိဒုက္ခ	၂၉၉
သဗ္ဗေ သတ္တာ အာဟာရဋ္ဌိတိကာ	၁၃၈
သဗြဟ္မစာရီ	၉၀
သဘိယ	၇
သမာဂမော ဝိယောဂ-ပရိယောသာနော	၂၀၁
သမာဓိယုဂံ	၃၆၈
သမာဓိ,ဝိပဿနာနံ ဆေကပုဂ္ဂလာ	၁၉၅
သမာဓိနံ ဝိသေသော	၁၉၄
သမာပတ္တိပါရဂူ	၂၆၀
သမာဝါသ	၂၆၁
သမုဒယ	၁၄၂
သမ္ပဇညာနိ စတ္တာရိ	၂၃၅
သမ္ပတ္တာသမ္ပတ္တဂါဟီ	၂၇၆-၇
သမ္ပတ္တိယော တိဿော	၂၂၀
သမ္ပတ္တိ ဝိပတ္တိပရိယောသာနံ	၂၀၁
သမ္ဗောဓိ	၂၈၄
သမ္မာ,မိစ္ဆာပဋိပန္နာနံ အာနိသံသာဒီနဝါ	၃၉၉
သမ္မုခသာဝကာ	၅၄၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော်
[သ]	
သမ္မုတိဒေဝါ	၁၄၁
သရဏဂမနဿ အာနုဘာဝေါ	၃၂၀
သရဏဂမနူပသမ္ပဒါ	၅၃၉
သရီရ	၂၉၂
သလ္လ	၁၁၈
သလ္လာပမတ္တမ္ပိ ပပဉ္ဇော	၆
သလ္လေခသြဝါဒ	၃၉၉
သာဓု	၁၁၁
သာပဒါနာ	၅၄၀
သာမဏေရ	၁၁၁
သာမိပရိဘောဂ	၂၉၉
သာရမ္ဘော ကရဏုတ္တရိယ-ကရဏလက္ခဏော	၂၈၆
သာရိပုတ္တတ္ထေရဿ ဓမ္မသေနာ-ပတိဘာဝေါ	၄၅၄
သာရိပုတ္တ,မဟာမောဂ္ဂလ္လာ-နာနံ ပုဗ္ဗကုလာနိ	၃၇၀
သာရိပုတ္တော မဟာပညာနံ အဂ္ဂေါ	၃၉၃-၄
သာရုပ္ပဂါထာ	၃၀၅
သာဝကပါရမိဉာဏဿ မတ္ထကပတ္တတာ	၃၇၅-၆၊၄၈၂
သာဝကာ အသီတိ ပဋိပဒါ-ဓုရဘေဒေန	၅၄၆
သာဝကာ ဒုဝိဓာ တိဝိဓာ	၅၄၀
သာသနဿ အဗ္ဗုဒါနိ	၁၂၂
သာဟတ္ထိကအာဏတ္တိက-ဒါနာနံ အာနိသံသ-ဝိသေသာ	၃၃၇

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[သ]	
သိက္ခာပစ္စက္ခာနံ မရဏံ နာမ အရိယဿ ဝိနယေ	၉၀-၉
သိက္ခာသာဇီဝ	၁၅၇
သိင်္ဂီသဒိသာ ကိလေသာ	၃၆၄
သိနေရု အဋ္ဌသဋ္ဌိယောဇနသတသဟဿုဗ္ဗေဓော	၃၇၁
သီလံ ဒုဝိဓံ	၁၅၂-၃၂၂၂
သီလပညာနံ အညမညောပကာရကတာ	၂၂၃
သီလယုဂံ	၃၆၀
သီဟစမ္မေန ပါရုတော မက္ကဋော ဝိယ	၄၅၄
သုခပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ	၅၄၄
သုခပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ	၅၄၄
သုခါနိ တိဏိ	၂၂၀
သုက္ခဝိပဿကာ	၅၄၅
သုစိမံသူပသေစနောဒန	၃၂၃
သုညတဝိမောက္ခ	၅၄၃
သုတမာနိ	၄၅၃
သုတယုဂံ	၃၆၀
သုဒေသိတ	၁၀၄
သုဒ္ဓိဝါဒ	၂၀၉
သုဒ္ဓေါဒန	၁၇၁
သုဓမ္မာသဘာဝိရဟိတော ဒေဝလောကော နာမ နတ္ထိ	၄၉၇
သုဘ	၂၅၄

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[သ]	
သုဘာသိတဝါစာ	၅၂၆
သုမနပုပ္ဖပူဇာယ ဖလံ	၁၀၉
သုဝဏ္ဏိဋ္ဌကပူဇာယ ဖလံ	၁၄၄
သုဝဏ္ဏိဋ္ဌကဿ ပမာဏံ	၄၃၄
သုသီရံ	၉၄
သုသုတာ	၄၉
သေနပတိဋ္ဌာန	၃၉၄
သေနာသနသန္ထာသ	၂၀၄
သေနာသနသပ္ပါယလာဘဿ အာနိသံသာ	၄၄
သေနာသနဿ ပရိဘုဉ္ဇနံ	၃၅၁
သောကာဘိဘူတေန ဝုတ္ထဂါထာ	၄၂၇
သောတာ	၂၀၆
သောပါကတ္ထေရဿ အရဟတ္တပတ္တိတာ	၁၃၇
သောဇ္ဈ,ပပါတာနံ ဝိသေသာ	၃၂၉
သောမယာဂဝါဇပေယျာဒိယညာ	၅၃
သောမဝံသော	၁၀၄
[ဟ]	
ဟတ္ထိတလေ ဌပိတအာမလကံ ဝိယ	၄၉၅
ဟရိတကဒါနဿ အာနိသံသာ	၄၇
ဟာသပညာ	၄၀၅-၄၀၇
ဟိတာဟိတ	၁၀၅

နာမာနံ အနုက္ကမဏိကာ

နာမာနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အ]	
အဂ္ဂါဠဝစေတိယ	၅၃၄
အဂ္ဂိဗြဟ္မာ	၁၇၆
အင်္ဂရဋ္ဌ (ရဋ္ဌ)	၁၃၈၊၂၃၄
အင်္ဂုတ္တရာပ (ရဋ္ဌ)	၃၀၅
အင်္ဂုလိမာလ	၃၂၇၊၃၃၂
အင်္ဂုလိမာလစေတရ	၃၂၆
အင်္ဂုလိမာလတ္ထေရ	၃၂၄၊၃၂၆၊ ၃၂၈၊၃၃၁
အဇကရဏီ (နဒီ)	၃၀၊၃၂၊၁၅၉
အဇာတသတ္တု	၂၁၈
အဇိတ	၅၃၉
အညာတကောဏ္ဍညတ္ထေရ	၅၃၀
အတ္ထဒဿီ (ဗုဒ္ဓ)	၆၄၊၂၆၄
အဓိမုတ္တတ္ထေရ	၂၆၄
အဓိမုတ္တမာဏဝ	၂၆၄
အနဘိလက္ခိတ	၁၄၀
အနာထပိဏ္ဍိက	၄၉၈၊၅၀၄
အနုပိယမ္ဗဝန	၃၂၁၊၃၃၇
အနုရာဓပုရ	၄၄၀
အနုရုဒ္ဓ (မာဏဝ)	၄၊၃၂၁၊၃၃၇
အနုရုဒ္ဓတ္ထေရ	၁၀၉၊၃၃၆၊၃၃၉၊ ၃၄၁၊၃၅၉
အနောတတ္တဒဟ	၁၀၉၊၁၁၀၊၄၃၇
အနောမတ္ထေရ	၃၇၂
အနောမဒဿီ (ဗုဒ္ဓ)	၂၂၉၊၂၃၀၊ ၁၀၆၊၁၇၂၊၄၈၀၊၄၈၁

နာမာနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အ]	
အနောမာ (နဒီ)	၂၅၁
အန္ဓဘာရကုမာရ	၃၃၆
အန္ဓဘာရသေဋ္ဌိ	၃၃၇
အပရဂေါတမတ္ထေရ	၂၀၇
အပရဂေါယာန	၅၀၁
အမိတောဒန (သက္က)	၄၁၄
အမ္ဗပါလိ (ဂဏိကာ)	၄၂၂
အမ္ဗာဋကာရာမ	၁၂၅၊၁၂၉
အဝန္တိရဋ္ဌ	၇၀၊၇၂
အသုရိန္ဒ	၂၀၃
အသောကတ္ထေရ	၀၅
အသောကမဟာရာဇာ	၁၇၄
အသောကာရာမ	၁၇၄၊၁၇၆
အဿဇိ	၃၉၃
အဿဇိတ္ထေရ	၃၇၄
အဿဇိပုနဗ္ဗသုကာ	၄၀၁
အဿဇိဗြာဟ္မဏ	၃၀၆
အဟိံသကမာဏဝ	၃၂၅
[အာ-ဈ]	
အာကာသဂင်္ဂါ	၄၃၁
အာနန္ဒတ္ထေရ	၁၃၅၊၄၀၁၊၄၁၁
အာနန္ဒရာဇာ	၄၁၁
အာပဏ (ဗြာဟ္မဏဂါမ)	၃၀၅
ဣသိဂိလိပဗ္ဗတ	၅၃၁
ဣသိပတန	၂၅၁

နာမာနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဥ]	
ဥဇ္ဇုဟာနပဗ္ဗတ	၂၁၅
ဥဇ္ဇုဟာနသကုဏ	၂၁၅
ဥဇ္ဇေနိရဋ္ဌ	၁၄၆
ဥဇ္ဇေနိရာဇာ	၁၄၄
ဥဇ္ဇုရကုရု	၆၊၅၀၁
ဥဒါယိကုမာရ	၁၆၅၊၂၅၈
ဥဒါယိထေရ	၁၆၆-၇၊၂၅၈
ဥဒိစ္စဗြာဟ္မဏ	၂၀၇
ဥပတိဿကောလိတ	၃၈
ဥပတိဿ (ဂါမ)	၃၇၃
ဥပတိဿ (ပရိဗ္ဗာဇက)	၃၇၄
ဥပတိဿ (မာဏဝ)	၃၈၊၃၇၃-၄
ဥပရိဋ္ဌ (ပစ္စေကဗုဒ္ဓ)	၃၃၆-၇၊၃၄၁
ဥပဝါနထေရ	၄၁၄
ဥပသေန (မာဏဝ)	၂၀၂-၃
ဥပသေနထေရ	၂၀၂
ဥပသေနဟတ္ထာစရိယ	၆၄
ဥရုဝေလ	၇၈၊၈၁၊၂၅၁
ဥရုဝေလကဿပ	၅၂-၃၊၇၉၊၈၁၊ ၃၇၄
ဥရုဝေလကဿပထေရ	၁၅၊၇၈
ဥသဘသေဋ္ဌိ	၂၂၉
[ဧ-ဩ]	
ဧကဝိဟာရိယထေရ	၁၇၄
ဧကသာဋက (ဗြာဟ္မဏ)	၄၃၁
ဩဂ္ဂာဂကရာဇာ	၁၀၄
[၏]	
၏ကုသန္ဓ (ဗုဒ္ဓ)	၆၊၇၊၁၀၀၊၈၉၊၁၄၂
၏ဃာယန (မာဏဝ)	၁၄၄

နာမာနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[က]	
ကဉ္စန (မာဏဝ)	၁၄၄
ကဏ္ဍက (အဿ)	၁၆၅
ကပိလ (ဗြာဟ္မဏ)	၄၃၈-၉
ကပိလဝတ္ထု ၉၇၊၁၆၅၊၁၇၀၊၁၇၂၊ ၂၅၈၊၃၂၂	
ကပေါတကန္ဒရ	၄၀၃
ကပ္ပထေရ	၁၉၇
ကပ္ပိန (မာဏဝ)	၁၇၉
ကပ္ပိနထေရ	၄၅၄
ကလိင် (ရဋ္ဌ)	၁၇၇
ကလ္လဝါလဂါမ	၃၇၅၊၄၈၀
ကဿပ (ဗေါဓိ)	၈၁
ကာတိယာန (မာဏဝ)	၁၀၀
ကာတိယာနထေရ	၉၉
ကာသိ (ရဋ္ဌ)	၁၂၈
ကာဠိဗေါဓပုတ္တဘဒ္ဒိယထေရ	၃၂၀
ကာဠုဒါယိကုမာရ	၁၆၅
ကာဠုဒါယိထေရ	၁၆၅၊၂၅၈
ကိကီရာဇာ	၁၂၈
ကိမိလ (မာဏဝ)	၄
ကိဠာဂိရိ (ဇနပဒ)	၄၀၁
ကုက္ကုဋနဂရ	၁၇၉
ကုရု (ရဋ္ဌ)	၂၀၉
ကုလ္လ (မာဏဝ)	၉၁-၂
ကုလ္လထေရ	၉၁
ကေကိယ (ဇဠိလ)	၃၀၅
ကောဏာဂမန (ဗုဒ္ဓ)	၁၄၂၊၄၃၃
ကောဏ္ဍည (မာဏဝ)	၂၅၀
ကောဏ္ဍညထေရ	၂၅၁
ကောလိတ (ဂါမ)	၃၇၃

[၀]

သုည
တစ်ခု
နှစ်ခု
သုံးခု
လေးခု
ငါးခု
ခြောက်ခု
ခုနစ်ခု
ရှစ်ခု
ကိုးခု

[၁-၉]

၁
၂
၃
၄
၅
၆
၇
၈
၉

[၁၀-၉၉]

၁၀
၁၁
၁၂
၁၃
၁၄
၁၅
၁၆
၁၇
၁၈
၁၉
၂၀
၂၁
၂၂
၂၃
၂၄
၂၅
၂၆
၂၇
၂၈
၂၉
၃၀
၃၁
၃၂
၃၃
၃၄
၃၅
၃၆
၃၇
၃၈
၃၉
၄၀
၄၁
၄၂
၄၃
၄၄
၄၅
၄၆
၄၇
၄၈
၄၉
၅၀
၅၁
၅၂
၅၃
၅၄
၅၅
၅၆
၅၇
၅၈
၅၉
၆၀
၆၁
၆၂
၆၃
၆၄
၆၅
၆၆
၆၇
၆၈
၆၉
၇၀
၇၁
၇၂
၇၃
၇၄
၇၅
၇၆
၇၇
၇၈
၇၉
၈၀
၈၁
၈၂
၈၃
၈၄
၈၅
၈၆
၈၇
၈၈
၈၉
၉၀
၉၁
၉၂
၉၃
၉၄
၉၅
၉၆
၉၇
၉၈
၉၉

[၁၀၀-၉၉၉]

တစ်ရာ
နှစ်ရာ
သုံးရာ
လေးရာ
ငါးရာ
ခြောက်ရာ
ခုနစ်ရာ
ရှစ်ရာ
ကိုးရာ

[၁၀၀၀-၉၉၉၉]

တစ်ထောင်
နှစ်ထောင်
သုံးထောင်
လေးထောင်
ငါးထောင်
ခြောက်ထောင်
ခုနစ်ထောင်
ရှစ်ထောင်
ကိုးထောင်

[၁၀၀၀၀-၉၉၉၉၉]

တစ်သောင်း
နှစ်သောင်း
သုံးသောင်း
လေးသောင်း
ငါးသောင်း
ခြောက်သောင်း
ခုနစ်သောင်း
ရှစ်သောင်း
ကိုးသောင်း

[၁၀၀၀၀၀-၉၉၉၉၉၉]

တစ်သိန်း
နှစ်သိန်း
သုံးသိန်း
လေးသိန်း
ငါးသိန်း
ခြောက်သိန်း
ခုနစ်သိန်း
ရှစ်သိန်း
ကိုးသိန်း

[၁၀၀၀၀၀၀-၉၉၉၉၉၉၉]

တစ်သန်း
နှစ်သန်း
သုံးသန်း
လေးသန်း
ငါးသန်း
ခြောက်သန်း
ခုနစ်သန်း
ရှစ်သန်း
ကိုးသန်း

[၁၀၀၀၀၀၀၀-၉၉၉၉၉၉၉၉]

တစ်ကုဋေ
နှစ်ကုဋေ
သုံးကုဋေ
လေးကုဋေ
ငါးကုဋေ
ခြောက်ကုဋေ
ခုနစ်ကုဋေ
ရှစ်ကုဋေ
ကိုးကုဋေ

ကျောင်းသား (ဦး)
ကျောင်းသားလွှဲပြောင်း
ကြေငြာစာ
ကြော်ငြာသူ
ခရီးသွားလှေကား
ခရီးသွားလှေကားတံတား
ခရီးသွားလှေကားတံတားတည်ရှိရာ
ခရီးသွားလှေကား (ဝယ်ယူရန်)
ခရီးသွားလှေကားတံတားတည်ရှိရာ
ခရီးသွားလှေကားတံတားတည်ရှိရာသို့
ခရီးသွားလှေကားတံတားတည်ရှိရာသို့ပြောင်းရွှေ့ခြင်း
ခရီးသွားလှေကားတံတားတည်ရှိရာသို့ပြောင်းရွှေ့ခြင်းကြောင့်
ခြေတံ (ဦး)
ခြေထောက်
ခြေဆစ်
ခြေသလုံးသား
ခြေသလုံးသားကြွက်သား
ခြေသလုံးသားကြွက်သားများ
ခြေသလုံးသားကြွက်သားများ ကျိုးပဲ့ခြင်း
ခြေသလုံးသားကြွက်သားများ ကျိုးပဲ့ခြင်းကြောင့်
ခြေသည်းခြေသည်းတံ
ခြေသည်းခြေသည်းတံများ
ခြေသည်းခြေသည်းတံများ ကင်ဆာရောဂါ
ခြေသည်းခြေသည်းတံများ ကင်ဆာရောဂါကြောင့်
ခြေသည်းခြေသည်းတံများ ကင်ဆာရောဂါကြောင့် သေဆုံးခြင်း
ခြေသည်းခြေသည်းတံများ ကင်ဆာရောဂါကြောင့် သေဆုံးခြင်းကြောင့်
ခြေသည်းခြေသည်းတံများ ကင်ဆာရောဂါကြောင့် သေဆုံးခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော
ခြေသည်းခြေသည်းတံများ ကင်ဆာရောဂါကြောင့် သေဆုံးခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝမ်းနည်းခြင်း
ခြေသည်းခြေသည်းတံများ ကင်ဆာရောဂါကြောင့် သေဆုံးခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝမ်းနည်းခြင်းကြောင့်
ခြေသည်းခြေသည်းတံများ ကင်ဆာရောဂါကြောင့် သေဆုံးခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝမ်းနည်းခြင်းကြောင့် ခံစားရသော
ခြေသည်းခြေသည်းတံများ ကင်ဆာရောဂါကြောင့် သေဆုံးခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝမ်းနည်းခြင်းကြောင့် ခံစားရသော ဆင်းရဲဒုက္ခ
ခြေသည်းခြေသည်းတံများ ကင်ဆာရောဂါကြောင့် သေဆုံးခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝမ်းနည်းခြင်းကြောင့် ခံစားရသော ဆင်းရဲဒုက္ခများ
ခြေသည်းခြေသည်းတံများ ကင်ဆာရောဂါကြောင့် သေဆုံးခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝမ်းနည်းခြင်းကြောင့် ခံစားရသော ဆင်းရဲဒုက္ခများ ကင်းဝေးခြင်း
ခြေသည်းခြေသည်းတံများ ကင်ဆာရောဂါကြောင့် သေဆုံးခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝမ်းနည်းခြင်းကြောင့် ခံစားရသော ဆင်းရဲဒုက္ခများ ကင်းဝေးခြင်းကြောင့်
ခြေသည်းခြေသည်းတံများ ကင်ဆာရောဂါကြောင့် သေဆုံးခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝမ်းနည်းခြင်းကြောင့် ခံစားရသော ဆင်းရဲဒုက္ခများ ကင်းဝေးခြင်းကြောင့် ရရှိသော
ခြေသည်းခြေသည်းတံများ ကင်ဆာရောဂါကြောင့် သေဆုံးခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝမ်းနည်းခြင်းကြောင့် ခံစားရသော ဆင်းရဲဒုက္ခများ ကင်းဝေးခြင်းကြောင့် ရရှိသော ကောင်းကျိုးများ
ခြေသည်းခြေသည်းတံများ ကင်ဆာရောဂါကြောင့် သေဆုံးခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝမ်းနည်းခြင်းကြောင့် ခံစားရသော ဆင်းရဲဒုက္ခများ ကင်းဝေးခြင်းကြောင့် ရရှိသော ကောင်းကျိုးများ ခံစားခွင့်
ခြေသည်းခြေသည်းတံများ ကင်ဆာရောဂါကြောင့် သေဆုံးခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝမ်းနည်းခြင်းကြောင့် ခံစားရသော ဆင်းရဲဒုက္ခများ ကင်းဝေးခြင်းကြောင့် ရရှိသော ကောင်းကျိုးများ ခံစားခွင့် [ခ]
ခြေသည်းခြေသည်းတံများ ကင်ဆာရောဂါကြောင့် သေဆုံးခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝမ်းနည်းခြင်းကြောင့် ခံစားရသော ဆင်းရဲဒုက္ခများ ကင်းဝေးခြင်းကြောင့် ရရှိသော ကောင်းကျိုးများ ခံစားခွင့် [ခ-ဂ]
ခြေသည်းခြေသည်းတံများ ကင်ဆာရောဂါကြောင့် သေဆုံးခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝမ်းနည်းခြင်းကြောင့် ခံစားရသော ဆင်းရဲဒုက္ခများ ကင်းဝေးခြင်းကြောင့် ရရှိသော ကောင်းကျိုးများ ခံစားခွင့် [ခ-ဃ]
ခြေသည်းခြေသည်းတံများ ကင်ဆာရောဂါကြောင့် သေဆုံးခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝမ်းနည်းခြင်းကြောင့် ခံစားရသော ဆင်းရဲဒုက္ခများ ကင်းဝေးခြင်းကြောင့် ရရှိသော ကောင်းကျိုးများ ခံစားခွင့် [ခ-င]
ခြေသည်းခြေသည်းတံများ ကင်ဆာရောဂါကြောင့် သေဆုံးခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝမ်းနည်းခြင်းကြောင့် ခံစားရသော ဆင်းရဲဒုက္ခများ ကင်းဝေးခြင်းကြောင့် ရရှိသော ကောင်းကျိုးများ ခံစားခွင့် [ခ-ဆ]
ခြေသည်းခြေသည်းတံများ ကင်ဆာရောဂါကြောင့် သေဆုံးခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝမ်းနည်းခြင်းကြောင့် ခံစားရသော ဆင်းရဲဒုက္ခများ ကင်းဝေးခြင်းကြောင့် ရရှိသော ကောင်းကျိုးများ ခံစားခွင့် [ခ-ဇ]
ခြေသည်းခြေသည်းတံများ ကင်ဆာရောဂါကြောင့် သေဆုံးခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝမ်းနည်းခြင်းကြောင့် ခံစားရသော ဆင်းရဲဒုက္ခများ ကင်းဝေးခြင်းကြောင့် ရရှိသော ကောင်းကျိုးများ ခံစားခွင့် [ခ-ည]
ခြေသည်းခြေသည်းတံများ ကင်ဆာရောဂါကြောင့် သေဆုံးခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝမ်းနည်းခြင်းကြောင့် ခံစားရသော ဆင်းရဲဒုက္ခများ ကင်းဝေးခြင်းကြောင့် ရရှိသော ကောင်းကျိုးများ ခံစားခွင့် [ခ-ဏ]
ခြေသည်းခြေသည်းတံများ ကင်ဆာရောဂါကြောင့် သေဆုံးခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝမ်းနည်းခြင်းကြောင့် ခံစားရသော ဆင်းရဲဒုက္ခများ ကင်းဝေးခြင်းကြောင့် ရရှိသော ကောင်းကျိုးများ ခံစားခွင့် [ခ-တ]
ခြေသည်းခြေသည်းတံများ ကင်ဆာရောဂါကြောင့် သေဆုံးခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝမ်းနည်းခြင်းကြောင့် ခံစားရသော ဆင်းရဲဒုက္ခများ ကင်းဝေးခြင်းကြောင့် ရရှိသော ကောင်းကျိုးများ ခံစားခွင့် [ခ-ထ]
ခြေသည်းခြေသည်းတံများ ကင်ဆာရောဂါကြောင့် သေဆုံးခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝမ်းနည်းခြင်းကြောင့် ခံစားရသော ဆင်းရဲဒုက္ခများ ကင်းဝေးခြင်းကြောင့် ရရှိသော ကောင်းကျိုးများ ခံစားခွင့် [ခ-ဒ]
ခြေသည်းခြေသည်းတံများ ကင်ဆာရောဂါကြောင့် သေဆုံးခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝမ်းနည်းခြင်းကြောင့် ခံစားရသော ဆင်းရဲဒုက္ခများ ကင်းဝေးခြင်းကြောင့် ရရှိသော ကောင်းကျိုးများ ခံစားခွင့် [ခ-ဓ]
ခြေသည်းခြေသည်းတံများ ကင်ဆာရောဂါကြောင့် သေဆုံးခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝမ်းနည်းခြင်းကြောင့် ခံစားရသော ဆင်းရဲဒုက္ခများ ကင်းဝေးခြင်းကြောင့် ရရှိသော ကောင်းကျိုးများ ခံစားခွင့် [ခ-န]
ခြေသည်းခြေသည်းတံများ ကင်ဆာရောဂါကြောင့် သေဆုံးခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝမ်းနည်းခြင်းကြောင့် ခံစားရသော ဆင်းရဲဒုက္ခများ ကင်းဝေးခြင်းကြောင့် ရရှိသော ကောင်းကျိုးများ ခံစားခွင့် [ခ-ပ]
ခြေသည်းခြေသည်းတံများ ကင်ဆာရောဂါကြောင့် သေဆုံးခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝမ်းနည်းခြင်းကြောင့် ခံစားရသော ဆင်းရဲဒုက္ခများ ကင်းဝေးခြင်းကြောင့် ရရှိသော ကောင်းကျိုးများ ခံစားခွင့် [ခ-ဖ]
ခြေသည်းခြေသည်းတံများ ကင်ဆာရောဂါကြောင့် သေဆုံးခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝမ်းနည်းခြင်းကြောင့် ခံစားရသော ဆင်းရဲဒုက္ခများ ကင်းဝေးခြင်းကြောင့် ရရှိသော ကောင်းကျိုးများ ခံစားခွင့် [ခ-ဘ]
ခြေသည်းခြေသည်းတံများ ကင်ဆာရောဂါကြောင့် သေဆုံးခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝမ်းနည်းခြင်းကြောင့် ခံစားရသော ဆင်းရဲဒုက္ခများ ကင်းဝေးခြင်းကြောင့် ရရှိသော ကောင်းကျိုးများ ခံစားခွင့် [ခ-မ]
ခြေသည်းခြေသည်းတံများ ကင်ဆာရောဂါကြောင့် သေဆုံးခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝမ်းနည်းခြင်းကြောင့် ခံစားရသော ဆင်းရဲဒုက္ခများ ကင်းဝေးခြင်းကြောင့် ရရှိသော ကောင်းကျိုးများ ခံစားခွင့် [ခ-ယ]
ခြေသည်းခြေသည်းတံများ ကင်ဆာရောဂါကြောင့် သေဆုံးခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝမ်းနည်းခြင်းကြောင့် ခံစားရသော ဆင်းရဲဒုက္ခများ ကင်းဝေးခြင်းကြောင့် ရရှိသော ကောင်းကျိုးများ ခံစားခွင့် [ခ-ရ]
ခြေသည်းခြေသည်းတံများ ကင်ဆာရောဂါကြောင့် သေဆုံးခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝမ်းနည်းခြင်းကြောင့် ခံစားရသော ဆင်းရဲဒုက္ခများ ကင်းဝေးခြင်းကြောင့် ရရှိသော ကောင်းကျိုးများ ခံစားခွင့် [ခ-လ]
ခြေသည်းခြေသည်းတံများ ကင်ဆာရောဂါကြောင့် သေဆုံးခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝမ်းနည်းခြင်းကြောင့် ခံစားရသော ဆင်းရဲဒုက္ခများ ကင်းဝေးခြင်းကြောင့် ရရှိသော ကောင်းကျိုးများ ခံစားခွင့် [ခ-ဝ]
ခြေသည်းခြေသည်းတံများ ကင်ဆာရောဂါကြောင့် သေဆုံးခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝမ်းနည်းခြင်းကြောင့် ခံစားရသော ဆင်းရဲဒုက္ခများ ကင်းဝေးခြင်းကြောင့် ရရှိသော ကောင်းကျိုးများ ခံစားခွင့် [ခ-သ]
ခြေသည်းခြေသည်းတံများ ကင်ဆာရောဂါကြောင့် သေဆုံးခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝမ်းနည်းခြင်းကြောင့် ခံစားရသော ဆင်းရဲဒုက္ခများ ကင်းဝေးခြင်းကြောင့် ရရှိသော ကောင်းကျိုးများ ခံစားခွင့် [ခ-ဟ]
ခြေသည်းခြေသည်းတံများ ကင်ဆာရောဂါကြောင့် သေဆုံးခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝမ်းနည်းခြင်းကြောင့် ခံစားရသော ဆင်းရဲဒုက္ခများ ကင်းဝေးခြင်းကြောင့် ရရှိသော ကောင်းကျိုးများ ခံစားခွင့် [ခ-ဠ]
ခြေသည်းခြေသည်းတံများ ကင်ဆာရောဂါကြောင့် သေဆုံးခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝမ်းနည်းခြင်းကြောင့် ခံစားရသော ဆင်းရဲဒုက္ခများ ကင်းဝေးခြင်းကြောင့် ရရှိသော ကောင်းကျိုးများ ခံစားခွင့် [ခ-အ]

ငါင ဓဇခငကငဂ
ဆပင ဌဂဂ
ဆဖငဒင်ငဝါ ဦဏခဝထဇဓငထဂ
ပငင ဇဝငထဂ
ငပါဝပါ
ဝဝါငဒင်ဖဆခလိပ်ငဂခငထဂ
ပဈင ဓဇခငကငဂငထဂ
ဆင်ဖ ယဂ်ငဈဇဂငထဂ
ဖ-ပဆင
ခဆပငဖ-ပဖင ဗထိခယဇိဂငထဂ
ဂင်ပ ဧခယဖိခဂဂဇဂငထဂ
ဝင်ပါခင်ပ ဗထိခထဏဇ်ငထဂ
ဝပင ခငပြခဇ်ငထဂ
ဆပ ဗထိခပငဇ်ငထဂ
ဆပ (ဝယငဂ) ပငဇ်ငထဂ
ဈါင ဗထိခထဝ်ယဈဇငထဂ
ါင်ဂ ဦဏခဇဇ်ဝငထဂ
ဆ-ပင်ပ (ဂါပ) ထိဆ်ဝငထဂ
ပဝပ ယဦ်ငယခငထဂ
ဝဖါ (ယဇ်ါဒ်ယ) ဒီငယငထဂ
ခခပါငခပါင်ပပ
ါဝင်ပါခါပ ဗထိခဂဏ်ငယငထဂ
ခခပါဝပငါခါင ဗထိခဇ်ဂ်ယငထဂ
ခါင (ငခင်ဖ) ဇ်ဂ်ယငထဂ
ပပငါဝါ ဗထိခဇ်ကငဇ်ယငထဂ
ဝဖါ ဈါဧဒ်ငထဂ
ါဈါ (ငခင်ဖ) လိဂ
ါဈ (ဒ်ဗ) လိဂ
ဆ-ပင်ပ (ဒ်ဗ) ဧဂ
ပဖင်ါခင (ငခင်ဖ) ယလယိဂ

[ဂ]

ငဈခဒ်ဈ ငခခထိဇ်ငခငဇ်

ငါင ဓဇခငကငဂ
ဆပင ဌဂဂ
ဆဖငဒင်ငဝါ ဦဏခဝထဇဓငထဂ
ပငင ဇဝငထဂ
ငပါဝပါ
ဝဝါငဒင်ဖဆခလိပ်ငဂခငထဂ
ပဈင ဓဇခငကငဂငထဂ
ဆင်ဖ ယဂ်ငဈဇဂငထဂ
ဖ-ပဆင
ခဆပငဖ-ပဖင ဗထိခယဇိဂငထဂ
ဂင်ပ ဧခယဖိခဂဂဇဂငထဂ
ဝင်ပါခင်ပ ဗထိခထဏဇ်ငထဂ
ဝပင ခငပြခဇ်ငထဂ
ဆပ ဗထိခပငဇ်ငထဂ
ဆပ (ဝယငဂ) ပငဇ်ငထဂ
ဈါင ဗထိခထဝ်ယဈဇငထဂ
ါင်ဂ ဦဏခဇဇ်ဝငထဂ
ဆ-ပင်ပ (ဂါပ) ထိဆ်ဝငထဂ
ပဖင်ါခင (ငခင်ဖ) ယလယိဂ

[ဂ]

ငဈခဒ်ဈ ငခခထိဇ်ငခငဇ်

ဈါင (ယဇ်ါဒ်ဂ) ယဂ်ဈိဂ
ါခင
ါပင်ါင်ါဂါပင် (ဒ်ဗ) ဝပဂ

[ဂ]

ccပ ဗပဇ်ပငငဒ
ပဝဂါဈင်ငဒ ဇ်ဝငဒ်ယငငဒ
ခဂင ဗထိခယဝ်ငဒ
ခဂင ဗငဂါယဝ်ငဒ
ဝဂ (ဗပဇ်) ထိယဗဝငငဒ
ငါင်ါဈါင (ဝယငဂ) ဂဋ်ငဒ
ါပ်ါဝင်ပ ဇ်လဈငယါဋ်ငဒ
ပါ ဂပ်ဝဋ်ငဒ
ါင်ဂ ဗထိခဋ်ငဒ
ါင်ဂ (ဝယငဂ) ဋ်ငဒ
ပါင် (ယဇ်ါဒ်ဈ) ဝပ်ငဒ
ပ ဗထိခပငဒ
ဂင်ဂ ဗထိခထိဋဇ်ဈ
ဂင်ဂ (ဝယငဂ) ထိဋဇ်ဈ
ခပ (ငခင်ဖ) ဗငဂငါဇ်ဈ
ပ (ဂါပ) ယယငလခယလငဂ
ငါင်ါခါါဂါဝပ
ါပါဝပါဧ-ပင် ဈငယဖ်ငဂ
ဂပ်ပ ဃဗ်ဝငဘျခဇ်ယထိဂ်ဟဂ
ငဂ်ပ ငခင်ဖဂါဇ်ဂ
ဝဂ်ပါပ (ဗပဇ်) ဈဝဂါဇ်ဂ

[ဃ-ဂ]

ဇဂ်ပ ဏဗဈဏဂ
ပဇင် ဗထိခဈဏဂ
ပဇင် (ဝယငဂ) ဈဏဂ

[ဂ]

ဂင်ခ ငယယဂထိဃ်ဇဃ ဇ်ငဂငဇ်

ငယ်ခဲ့ဖူး (ယခု) ဆရာတော်ဘုရားကြီး
ကျန်းမာပါစေ။

[၈]

ဆရာတော်ဘုရားကြီး ကွယ်လွန်တော်မူခဲ့ပြီ
ဖြစ်သော်လည်း ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏
တရားတော်များ ကျန်ရစ်ခဲ့ပါသည်။ ဆရာတော်
ဘုရားကြီး၏ တရားတော်များကို ဖတ်ရှုခြင်း
အားဖြင့် (သို့) နာယူခြင်းအားဖြင့် ကျွန်ုပ်
တို့သည် ဆရာတော်ဘုရားကြီးနှင့် အတူ
ရှိနေသကဲ့သို့ ခံစားရ

ပင်	ဖြည်ဝယ်ခြင်း
ပင်	(ဝယ်ခြင်း) ဝယ်ခြင်း
ဝဂ်ခြ	(နှံ့ဆယ်ခြင်း) ဝန်ခြင်း
ဂျ	ယောင်္ကျားလျင်
ဖြည်ကျင်း	
ဂ	(ဝယ်ခြင်း) ကျင်း
ဝါင	ဖြည်ရင်ဆန်း
ဝါင	(ဝယ်ခြင်း) ခင်ဆန်း
ဂခ	ဖြည်ဇာတ်ခုံး
ဂခ	(ဝယ်ခြင်း) ဇာတ်ခုံး
ခါ	ဖြည်ယူသည်
ခါ	(ဝယ်ခြင်း) ယူသည်
ဒဂဒ	ကြိုး
ရင်ခွင်	ငယ်ထိန်းသိမ်း
ဝဂ်ဘင်ဘင်	
ဂဂ	(ငယ်ဘဝက) ဝယ်း
ဘုန်းကြီးကျောင်း	
ရှင်ပြု	ဖြည်ဆီးကြိုသည်
ဒင်	(ယဝင်ခြင်း) ဆီးကြိုသည်
[ဏ]	
ဂွဲ့ဝါးခြင်းအနုပညာ	ဆေးဘေးဖယ်ရှားခြင်း
ဂွဲ့ဝါးသူ	ဆရာဝန်
ဂွဲ့ဝါးသူ	ဆရာဝန်
ဝဂ	ဖြည်ဖျော်ဆေး
ရင်ခွင်ဆင်း	ယောက်ဆေး
ဂါ	လွင်ဆေး
ဂါ	ထုတ်ဖျော်ဆေး
ဂါ	(ထမင်း) ဖျော်ဆေး
ဘဂဘ	(ထမင်း) ဘဆေး
ဂါဘ	(ယဂျိုင်ယ) ဟင်ဆေး
[ဝ]	
ဂွဲ့ဝါးသူ	ဆရာဝန်

ပင်	ဖြည်ဝယ်ခြင်း
ပင်	(ဝယ်ခြင်း) ဝယ်ခြင်း
ဝဂ်ခြ	(နှံ့ဆယ်ခြင်း) ဝန်ခြင်း
ဂျ	ယောင်္ကျားလျင်
ဖြည်ကျင်း	
ဂ	(ဝယ်ခြင်း) ကျင်း
ဝါင	ဖြည်ရင်ဆန်း
ဝါင	(ဝယ်ခြင်း) ခင်ဆန်း
ဂခ	ဖြည်ဇာတ်ခုံး
ဂခ	(ဝယ်ခြင်း) ဇာတ်ခုံး
ခါ	ဖြည်ယူသည်
ခါ	(ဝယ်ခြင်း) ယူသည်
ဒဂဒ	ကြိုး
ရင်ခွင်	ငယ်ထိန်းသိမ်း
ဝဂ်ဘင်ဘင်	
ဂဂ	(ငယ်ဘဝက) ဝယ်း
ဘုန်းကြီးကျောင်း	
ရှင်ပြု	ဖြည်ဆီးကြိုသည်
ဒင်	(ယဝင်ခြင်း) ဆီးကြိုသည်
[ဏ]	
ဂွဲ့ဝါးခြင်းအနုပညာ	ဆေးဘေးဖယ်ရှားခြင်း
ဂွဲ့ဝါးသူ	ဆရာဝန်
ဂွဲ့ဝါးသူ	ဆရာဝန်
ဝဂ	ဖြည်ဖျော်ဆေး
ရင်ခွင်ဆင်း	ယောက်ဆေး
ဂါ	လွင်ဆေး
ဂါ	ထုတ်ဖျော်ဆေး
ဂါ	(ထမင်း) ဖျော်ဆေး
ဘဂဘ	(ထမင်း) ဘဆေး
ဂါဘ	(ယဂျိုင်ယ) ဟင်ဆေး
[ဝ]	
ဂွဲ့ဝါးသူ	ဆရာဝန်

[၈]

ကြိုဝင်ခွင့်
ကြိုဆိုပွဲတက်ခွင့်
ကြိုးစားလေ့ကျင့်ခွင့်
ကြိုးပမ်းခွင့်
ကြိုးသိမ်းခွင့်
ကြေးမုံ (ယနေ့သတင်း)
ကြောင်
ကြောင် (ဝယ်ဇာ)
ကြောင်ကလေး
ကြောင်ကလေး (ဝယ်ဇာ)
ကြောင်ကြီး
ကြောင်ကြီး (ယဉ်ကျေး)
ကြောင်ကြီးကလေး
ကြောင်ကြီးကလေး (ဝယ်ဇာ)
ကြောင်ကြီးကလေးတို့ဘဝ
ကြောင်ကြီးကလေးတို့ဘဝ (ဝယ်ဇာ)
ကြောင်ကြီးကလေးတို့ဘဝ (ယဉ်ကျေး

ထေရဂါထာအဋ္ဌကထာယ ဒုတိယဘာဂေ

နာနာပါဠာ

ပဌမော မူလပါဠေါ၊ သီ ...သီဟဠပေါတ္ထကံ၊ သျာ....သျာမပေါတ္ထကံ၊ ကံ....ကမ္မောဇပေါတ္ထကံ၊ ဋ္ဌ....ဋ္ဌင်္ဂလိသပေါတ္ထကံ၊ က....ကေသုစိ မရမ္မ-ပေါတ္ထကေသု ဒိဿမာနပါဠေါ၊ က-သီ....ကေသုစိ သီဟဠပေါတ္ထကေသု ဒိဿမာနပါဠေါ။

နာနာပါဠာ ဝိဋ္ဌက်ာ

[အ]

အသံကုဋ္ဌိတေန = အသံကုစိတေန (သီ) ၃၄၅
အကာပုရိသေဟိ ဝါ အရိယေဟိ = အကာပုရိသေဟိ အရိယေဟိ (သီ၊ ဋ္ဌ) ၂၄၁
အက္ကောဓနာ အဟေသုံ = ကောဓနာ နာဟေသုံ (သီ) ၃၆၂
အဂ္ဂါသနိကဿ = အဿပါနိကဿ (က) ၉၄
အဿဖဿဝဏ္ဏ = အဂ္ဂဠဒါနဝဏ္ဏ (က) ၄၆၆
အစာရိန္တိ = အဝစာရိန္တိ (ဋ္ဌ) ၁၀၇
အစိရာယမာနော = အတရမာနော (သမ္မတ္ထ) ၅၃၅
အစေတနေဝိ ဟိ = အစေတနေဟိ (သီ) အစေတနေဝိ (ဋ္ဌ၊က) ၁၆၉
အစ္ဆဂါ = အဇ္ဈဂါ (က) ၅၂၁
အစ္ဆယေန = ပဇ္ဈတော (သီ) ၄၃၀
အညမညမသဒိသေ = အညမညံ ဝိသဒိသံ (သီ၊ ဋ္ဌ) ၁၉၅
အညမညောပကာရကံ = အညမညပကာရဏံ (ဋ္ဌ) ၂၂၃
အညာဏေန = အညာဏဂုဏေန (သီ၊ ဋ္ဌ) ၁၂
အညာသိ = အညာတ (သီ) ၂၅၀၊၅၃၀
အညေ = အညော (သီ၊ ဋ္ဌ) ၂၂၃
အညော ပုနပ္ပုနံ ဘဝနဘာဝတော = အညော ပုနပ္ပုနဘဝတော (သီ) အညော ပုနပ္ပုနဘာဝတော (ဋ္ဌ) ၁၄၃
အဋ္ဌကရဏော စ = အတ္ထကရဏော စ (သီ၊ ဋ္ဌ) ၁၄၀
အဏ သဋ္ဌိသိတာ = အဋ္ဌသဋ္ဌိသိတာ (?) ၅၂၄

နာနာပါဌာ ပိဋ္ဌင်္ဂ

[အ]

အတိနေတ္ဝာ = ဥပနေတ္ဝာ (သီ၊ဋ္ဌ) ၈၆
အတိမာနဟတော ဗာလောတိ ဗာလော အဟံ တတော =
အတိမာနဟတော ဗာလောတိ တတော (သီ)
အတိမာနဟတော ဗာလောတိ ဟတံ တတော (ဋ္ဌ) ၁၀၈
အတိဟီနပုဂ္ဂလော = ဟီနပုဂ္ဂလော (သီ) ၃၉၉
အတ္တနော ပစ္စက္ခတာ = အတ္တပစ္စက္ခတော (သီ) ၅၂၁
အတ္တနော ပဝတ္တိံ = အတ္တနော ပဝတ္တိဉ္စ (သီ၊ဋ္ဌ) ၂၁၃
အတ္တဟိတာပေက္ခာ = အတ္တဟိတနိရပေက္ခာ (က) ၃၆၄
အတ္ထကောသလ္လာဒိဝန္တာဒယ = ...မန္တာဒယ (သီ) ၅၄၅
အတ္ထောတိ ကေစိ ဝဒန္တိ၊ ဒိဋ္ဌဂတိကာ စ သတ္တာဝါသာဘာဝလဒ္ဓိံ =
အတ္ထော၊ ကေစိ ဒေဝါဒိဋ္ဌဂတိကာ၊ နာ စ သတ္တာဝါသဘာဝလဒ္ဓိံ (က) ၅၂၃
အတ္ထော၊ နာ တံ ဒိဋ္ဌမိဿကာဒိဘေဒဟိတနိမိတ္တံ ဓမ္မံ ဒေသေန္တိ တိ =
အတ္ထော နာ တေန အတ္ထေန ဒိဋ္ဌမိဿကာဒိဘေဒဟိတနိမိတ္တံ
ဓမ္မံ နာ ဒေသေန္တိ (သီ) ၃၅၆
အထသ = တသ (သီ) ၄၃၁
အဓိဋ္ဌဟိ = အဓိဋ္ဌာတိ (သီ) ၄၇၅
အဓိဋ္ဌေဟိ = အဓိဋ္ဌေဟိတိ (သီ၊ဋ္ဌ) ၁၉၄
အဓိပုဝုဋ္ဌေ = အဓိဝုဋ္ဌေ (သီ) ၄၇၆
အဓိပ္ပေတာ၊ တတော ဈာနဂ္ဂဟဏေန = အဓိပ္ပေတာ”တိ။ တတော
ဈာနဂဟဏေန စ (သီ၊ဋ္ဌ) ၁၁၃
အဓိဝါဟတော = အဝိပ္ပဟာနတော (သီ၊ဋ္ဌ) ၁၆၂
အဓေဂမံ = အဇ္ဈဂမံ (က) ၄၀၅
အနတ္ထကာရကတော = အနတ္ထကာရကတော (က) ၄၉၀
အနတ္ထဇနနေ = အနတ္ထဇနကံ (သီ) ၄၀၀
အနပေက္ခော = အနပေက္ခေန (က) ၃၄၂
အနဝဇ္ဇဓမ္မော = အနဝဇ္ဇဓမ္မသု (သီ) ၃၅၂
အနာဒိမတိ = အနာဒိက (သီ) ၄၇၄
အနိမိတ္တော နာမ = အနိမိတ္တံ နာမ (သီ) ၅၂၆
အနုဒိပိ = အနု အနု ဒိပိ (က) ၃၂၉
အနုဂ္ဂဏှနကော = အနုဂ္ဂဏှဏကော (သီ၊ဋ္ဌ) ၂၄၁

နာနာပါဌာ	ပိဋ္ဌက်ာ
[အ]	
အနုဓာဝိတာ ဝေါသိတာ = အနု အနု ဓာဝိတာ ဇဝါပိတာ (က)	၃၅၅
အနုပတိဋ္ဌော = အနုပတိဋ္ဌာ (က)	၅၃၃
အနုပါယညှတာယ = အနုပစိတပညတာယ (သီ)	၁၅၀
အနုမောဒိတွာ = အနုမောဒနံ ကတွာ (သီ)	၄၃၃
အနုယုတ္တော = အနုယုဥ္ဇန္တာ (သီ)	၂၁၁
အနုသင်္ကိတပရိသင်္ကိတာဘာဝတော = အနုသင်္ကိတာ-ဘာဝတော (သီ၊ ဣ)	၂၁၆
အနုသယာဇာလမောတ္ထတော = အနုသယဇာလမောတ္ထတော (သီ)	၂၀၀
အနုသာသနိယော = အနုသာသနီယာ (က)	၃၆၈
အနေကာကာရဝေါကာရာ = အနေကာကာရဝေါကိဏ္ဏ (သီ)	၄၉၂
အနေကာကာရဝေါကာရာ = အနေကာကာရဝေါကိဏ္ဏာ (သီ)	၃၄၄
အန္တံ = အာဒိံ (သီ)	၅၀၉
အပက္ကမိတွာ = ဥပက္ကမိတွာ (က)	၄၀၃
အပဂမာ နကိဋ္ဌိ ကိရိယံ = အပဂတမာနတံ ကိရိယံ (က)	၉၃
အပဒါနေ = အပရေ (သီ)	၁၅၄
အပနေတွာ = ဟရိတွာ (က)	၂၉၄
အပရိက္ခဏဂရဟာမုခေန ပရိက္ခဏံ = အပရိက္ခကဂရဟာမုခေန ပရိက္ခကေ (သီ၊ ဣ)	၁၃၀
အပသက္ကိံ = နတ္ထိ (သီ၊ ဣ)	၃၇
အပါယဒုက္ခတော = အပါယေ အပါယဒုက္ခတော (သီ)	၂၇
အပိ အာဝုသော ဇာနာသိ = အပိ ဝါသဝ ဇာနာသိ (မ ၁-၄၁၄-ပိဋ္ဌေ)	၄၈၇
အပိ စ ခေါ = အထ ခေါ (သီ)	၃၄၇
အပ္ပကာ ကတိပယာ ဧဝါတိ = အပ္ပကာ ဧဝါတိ (သီ)	၃၅၂
အပ္ပမတ္တိကာ = အပ္ပိကာ (က)	၈၄
အပ္ပသာဒလေသေန = ပသံသာယောဂေန (က)	၄၇၈
အဖဿယိ = အပဿယိ (က)	၄၈၇
အဖဿယီတိ = အပဿယီတိ (က)	၅၀၁
အဗျာဗဇ္ဈေ နိဒုက္ခတာယ = အဗျာပဇ္ဇော နိဒုက္ခတာ တံ (သီ၊ ဣ)	၂၃၇
အဘဗ္ဗော = အန္ဓော (သီ)	၁၈၉
အဘိက္ကန္တေ = အတိက္ကန္တေ (က)	၄၂၀

နာနာပါဌာ	ပိဋ္ဌက်ာ
[အ]	
အဘိညာလာဘိံ = အဘိညာတံ (သီ)	၂၈၈
အဘိပ္ပဝုဋ္ဌာ = အတိပ္ပဝုဋ္ဌာ (သီ)	၄၅၂
အဘိဘဝိံသု = အာဂမိံသု (က)	၁၃၆
အဘိဝဋ္ဌံ = အဘိဝဋ္ဌ (က)	၉၆
အဘိသခ်ါသိ = အဘိသခ်ရိ (သီ)	၃၂၇
အမစ္စသဟဿေန = အမစ္စသဟဿေဟိ (က)	၁၈၀
အယန္တိ ပါကဋ္ဌော = အယန္တိ ဝါ ပါကဋ္ဌော (က)	၃၆၇
အယသံ = အာယသကျံ (သီ၊ ဣ)	၂၂၀
အယသောပိ = အယံ ဒေါသောပိ (သီ)	၄၀၂
အယာထာဝပဋိပတ္တိဘာဝတောတိ အဓိပ္ပါယော = အယံ တာဝ ပဋိပတ္တိဘာဝတော ဝိသေသော (သီ)	၃၅၁
အရည် ဂန္ဓာ = အရညေ (သီ၊ ဣ)	၁၇၆
အရဟတ္တာဓိဂမေန = အရဟတ္တာဓိဂမေန ဝါ (သဗ္ဗတ္ထ)	၃၆၇
အရိယမဂ္ဂဘာဝနာယ သတိ = အရိယမဂ္ဂဘာဝနာယ အပ္ပဝတ္တတိ (သီ)	၁၄၂
အလကန္တိပိ ဝုစ္စတိ = အလကာတိပိ ဝုစ္စတီတိ (?)	၂၉၃
အလဇ္ဇိဘာဝါဒိနာ = အလဇ္ဇိဘာဝါဒီနံ (ဣ)	၁၁၇
အလဒ္ဓဖလောဝ = လဒ္ဓဖလောဝ (သီ)	၄၇၂
အလာဘေန = အဘာဝေန (သီ၊ ဣ)	၁၅၀
အဝခဏ္ဍရဟိတံ = အဝခဏ္ဍနရဟိတံ (သီ) အဝက္ကမရဟိတံ (ဣ)	၂၀၅
"အဝစနီယာ မယ"န္တိ ဩဝါဒဿ အနာဒါနေနေဝ = အဘာဇနံ အယန္တိ ဩဝါဒဿ အဒါနေနေဝ (ဣ) အတ္ထာ ဇနယန္တိ ဩဝါဒဿ အဒါနေနေဝ (က)	၂၀
အဝသေသံ = အဝသေ တံ (သီ၊ က)	၂၆၅
အဝဟသိတတာရကာသသိမရီစိယော = အဝသိတုဒါရတာရာပတိ-မရီစိယော (သီ၊ ဣ) အဝဟသိတော တာရကာ-သသိမရီစိယော (က)	၂၂၇
အဝေဒိ ဇာနာတိ = အန္ဓေတိ အာဇာနာတိ (သီ)	၁၄၉
အာဝုဓမုတ္တမံ = အာဝုဓံ ဥတ္တမံ (ဣ)	၂၁၉
အသံသီဒနဋ္ဌေန = အသံဟီရဋ္ဌေန (သီ၊ ဣ)	၂၂၁
အသက္ကောန္တံ = အသက္ကောန္တော (ဣ)	၁၀၁

[အ]

အသင်္စာရိ = သင်္ဂါမစာရိ (သီ) ၄၆၀
အသန္ဆဝါ = အဗန္ဓဝါ (က) ၅၁
အသိ = ဟောဟိ (သီ၊ ဋ္ဌ) ၁၀၂
အသေစနကတာယ = အာသေဝနကတာယ (က) ၂၅၃
အသ = သာ အသ (သီ၊ ဋ္ဌ) ၄၃
အသကဏ္ဏကော = ကန္ထကော (သီ၊ ဋ္ဌ) ၁၆၅
အသဒမ္မံ ဒေသကာလာနုရူပံ = အသဒမနေသု ကုလာနုရူပံ (ဋ္ဌ) ၆၆
အဟံ = အယံ (ဋ္ဌ၊ က) ၁၄၉
အဟန္တိ မာနဉ္စာနတာယ = အဟန္တိ မာနဉ္စတာယ (သီ) ၂၀၈

[အာ]

အာကာသေ = အာကာသေန (က) ၅၈
အာကာသေန = အာကာသေ (က) ၁၃၆
အာဂတံ = အာဟု (သီ) အပဒါန-၌ ၂-သီဟာသနိယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာယံ ၁၅၄
အာဂမာသိ = အဂမာသိ (သီ၊ ဋ္ဌ) ၁၅
အာဂမိဿတိတိ ဒိသွာ မယာ = အာဂမိဿတိ မယာ (သီ၊ ဋ္ဌ) ၁၀၀
အာဇညော ကာရိဇော ဒမိတော = အာဇညကာရိနာ
ဒမိတော (သီ၊ ဋ္ဌ) ၁၁၁
အာဒပေန္တိ သမာဒပေန္တိ = အာဒါပေန္တိ သမာဒါပေန္တိ (သီ) ၃၃၂
အာဒါသံ သန္ဆရိ = အဒါသိ သန္ဆရံ (သီ) ၂၁
....အာဒိနာ = အာဒိကံ (သီ၊ ဋ္ဌ) ၁၀၀
အာဒိရာဇာ။တဗ္ဗံသဇာတတာယ = အာဒိရာဇာတိ ဇာနိတဗ္ဗံ၊
သဇာတိတာယ (သီ) ၁၆၉
အာဒိနဝါနိသံသေ = အာဒီနဝေ အာနိသံသေ စ (သီ) ၅၄၁
အာဘတနိယာမေနေဝ = အာဂတယာနေနေဝ (သီ) ၄၃၄
အာနုဘာဝသမ္ပဒါဒယော = အာနုဘာဝါဒိသမ္ပဒါ (သီ) ၅၃၁
အာယတိ = အာယတိ (က) ၃၉၉
အာယသက္ကူ = အာယသသ္ကူ (သီ) ၁၉
အာယသ္မတော = ဘဂဝတော (က) ၄၂၆
အာရဒ္ဓကမ္မဋ္ဌာနဘာဝေန = အာရဒ္ဓဥပဋ္ဌာနသတိဘာဝေန (က) ၄၂၆

နာနာပါဌာ	ပိဋ္ဌက်ာ
[အာ]	
အာလမ္ဗကေ = အလဗ္ဘတော (သီ၊ ဣ)	၁၆၃
အာလဓိတဗ္ဗေ = အလဗ္ဘိတဗ္ဗေ (သီ၊ ဣ)	၁၆၃
အာဝဇ္ဇေဟိ = အာဝဇ္ဇေယျာသိ (သီ၊ ဣ)	၁၁၅
အာဝဇ္ဇေသိ = အာဝဇ္ဇေသိ (က)	၄၁၆
အာဝဟတီတိ ဝတ္တုံ = အဝဂန္တုံ (သီ) ဂန္တုံ (ဣ)	၂၇
အာဝိဉ္ဆန္တော = အဉ္ဆန္တော (သီ)	၂၈၃
အာဝုဓမုတ္တမံ = အာဝုဓံ ဥတ္တမံ (ဣ)	၂၁၉
အာသဝက္ခယန္တိ = အာသဝက္ခယန္တိ စ (သီ)	၁၇၇
အာသာဒိ = အာဟနိ (သီ)	၄၈၃
အာသာဝတော = အာသဝတော (ဣ) အာဝဟတော (က)	၂၃၅
[ဣ]	
ဣဠိတကာရဏာနံ = ဣဠိတကရာနံ (က)	၈၈
ဣဋ္ဌာဒိနာ = ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌာဒိနာ (သီ)	၄၀၃
ဣဋ္ဌာဒီသု = ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌာဒီသု (သီ)	၃၆၇
ဣဋ္ဌာဒီသု = ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌာဒီသု အာရမ္မဏေသု (သီ)	၃၃၃
ဣတ္ထာဂါရဇနေ = ဣတ္ထိဇနေ (အံ-ဋ္ဌ ၁-၂၀၃-ပိဋ္ဌေ)	၂၉၁
ဣဒ္ဓိဗလေန သဒ္ဓိံ ဟတ္ထိနာ တံ = ဣဒ္ဓိဗလေန ဟတ္ထိနာဂံ (သီ)	
ဣဒ္ဓိဗလေန သဒ္ဓိံ ဟတ္ထိနာဂံ (ဣ)	၂၁၈
ဣမံ ခန္ဓာဒိလောကံ = ဣမံ ခန္ဓာဒိလောကံ ဝါ (သီ)	၃၃၀
ဣမဿ ပဥ္ဥဿ ဝေယျာကရဏံ = ဣမဿ ပဥ္ဥာဝေယျာကရဏဿ (သီ)	၅၃၄
ဣမေ ဓမ္မေ = ဣဒမေဝ (သီ၊ ဣ)	၂၁၁
[ဤ-ဥ]	
ဤရတိ = ကရောတိ (က) ဣရိယတိ (ဣ)	၁၁၁
ဥက္ခိတ္တော = ဥက္ခိတ္တစိတ္တော (သီ)	၃၄၃
ဥဂ္ဂဏ္ဍန္တော = ဥဂဏ္ဍိ၊ တတော (သဗ္ဗတ္ထ)	၅၀၈
ဥဂ္ဂဟေတွာ = ဂဟေတွာ (သီ)	၄၂၃
ဥစ္ဆိဋ္ဌမုခေဟိ = ဥစ္စိဋ္ဌမုခေန (သီ၊ ဣ)	၁၇၉
ဥဇ္ဇုဟာနော ဝါ = ဥဇ္ဇုဟာနောဝ (သီ၊ ဣ) ဥဇ္ဇုဟာနော စ (က)	၂၁၅
ဥဇ္ဇေနိယံ ရညော = ဥဒေနရညော (သီ)	၁၄၄

[ဥ-ဦ]

ဥတ္တမံ ဒမ္မဉ္စ။ သပါဏာ = ဥတ္တမံ။ ဒုမ္မစသရပါတ....(က) ၂၂၁
ဥတ္တမဒေဝတာယ = ဒေဝတ္တာ (သီ) ၅၃၈
ဥတ္တရိတိ = ဥတ္တရိန္တိ (က) ၄၅၅
ဥဒယတ္ထဂါမိနိယာ = ဥဒယဗ္ဗယဂါမိနိယာ (သီ) ၄၂၁
ဥဒယဗ္ဗယံ = ဥဒယဗ္ဗယတံ (သီ၊ဋ္ဌ) ၃
ဥဒိစ္စေ = ဥဒိတောဒိတေ (သီ၊ဋ္ဌ) ၁၀၇
ဥဒိယျတိ = ဥဒိရယိ (သံ ၁-၁၉၁-ပိဋ္ဌေ) ၅၁၆
ဥဒ္ဓနံ ဥပဋ္ဌပိတဥက္ခလိကော ဒဿနယုတ္တံ = ဥဒ္ဓံ ဥတ္တိဋ္ဌပုဂ္ဂလကော
ဒဿနယုတ္တံ (ဋ္ဌ) ဥဒ္ဓနံ ဥတ္တိဋ္ဌဥက္ခလိကော ဒဿနယုတ္တံ (က) ၂၂၆
ဥဒ္ဓရိတ္ထာ = ဥက္ကာမေတ္ထာ (သီ၊ဋ္ဌ) ၂၄၆
ဥပဂစ္ဆိံ = ဥပဂဋ္ဌိံ (သီ) ၃၃၄
ဥပစိန်။ တထာ ဟေသ ပဒုမုတ္တရဿ = ဥပစိနန္တော
ပဒုမုတ္တရဿ (သီ၊ဋ္ဌ) ၆၇
ဥပဋ္ဌဟိဿာမိတိ အာဟ။ ဇော်တေ = ဥပဋ္ဌဟိဿာမိတိ
ဇောကမေဝ (သီ၊က) ၄၁၅
ဥပဋ္ဌာယိကော = ဥဋ္ဌာယိကော (သီ၊ဋ္ဌ) ၁၅၆
ဥပနယတော = ဥပနယနတော ပဋ္ဌာ (သီ၊ဋ္ဌ) ၉၉
ဥပနေတ္ထာ = ဥပနာမေတ္ထာ (သီ) ၁၇၃
ဥပပတ္တိဝိသေသံ = ဥပ္ပတ္တိဝိသေသံ (သီ၊ဋ္ဌ) ၂၂၂
ဥပသက်မမာနာ = ဥပသက်မနာဒိနာ (သီ၊ဋ္ဌ) ၁၂
ဥပါဒိံ = ဥပါဒါဒိံ ဝါ (သီ) ၂၃၇
ဥပ္ပဍဂါမိ = ဂါမိန် (က) ၄၇၀
ဥပ္ပန္နတဏှော = ဥပ္ပန္နတဏှာယ (က) ၀၄
ဥပ္ပန္နာယ = ဥပပန္နာယ (ဋ္ဌ၊က) ၇
ဥပ္ပါဒိတံ = ဥဋ္ဌိတံ (သီ၊ဋ္ဌ) ၂၁၆
ဥဘတောတီရံ = ဥဘော တီရံ (သီ၊ဋ္ဌ) ၃၁
ဥရေ ဇာတတာယ = ဥရောဝါယာမဇနိတာဘိဇာတိတာယ (ဋ္ဌ၊က) ၁၇၂
ဥလ္လပေန္တော = ဥလ္လိဂ်ေန္တော (ဋ္ဌ) ၅၁
ဥသဘာဇာနိယော = ဥသဘာဇာနေယျော (သီ၊ဋ္ဌ) ၂၄၆
ဦနဒရော = ဦနဒယော (သီ၊သျာ) ၃၉၄

နာနာပါဌာ	ပိဋ္ဌက်ာ
[ဧ]	
ကေဃနသေလော ပဗ္ဗတော = ကေဃနသိလာ ပဗ္ဗတော (သီ၊ဣ)	၂၄၂
ကေစ္စံ = ကေံ (သီ၊ဣ)	၃၄
ကေတိံသေ = စတုဒ္ဒသေ (သီ)	၃၆
ကေရသဘာဝေန = ကေရသဘာဝေ (သီ၊ဣ)	၉၄
ကေဝိဟာရိယတ္ထေရဿ = ကေဝိဟာရိကတ္ထေရဿ (သီ)	၁၇၄
တေဒဗြဝိ၊ တံ = တေဒဗြဝိ၊ ယံ ပန အဗြဝိ တံ ပန (သီ၊ဣ)	၁၁၁
တ္တေကေန = တ္တေကေဟိ (သီ)	၄၄၁
တ္ထေန္တရေ = နဲ တ္ထေန္တရေ (သီ)	၄၂၂
ဝေံ တေသံ = တာဝ တေသံ (သီ)	၅၃၃
ဝေံ ဝုတ္တတော = ဝေ၊ ဝုတ္တေဟိ (သီ)	၅၃၉
ဝေ ပန = ဝေ နာမ (သီ)	၅၀၄
ဝေမေဝံ = ဝေမေဝ (သီ)	၄၈၉
ဝေမယံ သတ္တလောကော = ဝေံ မဟာသတ္တလောကော (သီ)	၂၉၈
ဝေမဟံ ပုဗ္ဗေ = ဝေံ ပုဗ္ဗေ (သီ)	၂၈၃
[ဩ]	
ဩတာရံ ပဝိဋ္ဌံ ဒေတိ = ဩတာရံ ဝိမံသေတိ (က)	၁၁
ဩဝရကံ = ဩဝရဏံ (သီ)	၄၂၂
[က]	
ကံ နာမ သတ္တံ နဲ ရမေန္တိ နု = ကံ နု တတ္ထ နဲ ရမေန္တိ (သီ၊ဣ)	၃၁
ကဋ္ဌိ = ကိဋ္ဌိ (သဗ္ဗတ္ထ)	၂၇၄
ကဋ္ဌိပိ = ကိဋ္ဌိ (က)	၄၄၃
ကဃုန္တိတိ = အာကဃုန္တိ (သီ)	၂၈၆
ကထိတံ = ကထိတာယ (သီ)	၂၅၃
ကဒ္ဒမံ ဝါ မုဒုံ = ကဒ္ဒမံ မုဒုံ ဝါ (သီ၊ဣ)	၁၇၀
ကိန္တိံသူတိ = ကန္တန္တူတိ (သီ)	၄၃၆
ကပဏယာစကာနံ = ယာစကာဒီနံ (သီ)	၄၃၇
ကပ္ပေါ ကပ္ပိယောတိ = ကပ္ပိယော ကပ္ပေါတိ (က)	၅၃၈
ကဗ္ဗကရဏေန = ကဗျကာရကေန (က)	၅၃၂
ကမ္မံ = (နတ္ထိ) (သီ)	၅၀၄

[က]

ကမ်ံ ကိလေသံ ဝါ = ကမ္မကမ္မကိလေသံ (သီ၊ ဋ္ဌ) ၁၀၄
ကမ္မဝိပါကော ဝိပလ္လာသော သိယာတိ = ကမ္မဝိပါကာ
ဝိပလ္လာသိယန္တိ (သီ) ကမ္မဝိပါကဝိပလ္လာသိယန္တိ (ဋ္ဌ) ၁၀၅
ကမ္မာရာမာနံ = ကမ်ံ ကရမာနာနံ (သီ) ၄၅၂
ကရဏုတ္တရိယကရဏလက္ခဏော = ကရဏုတ္တရိယလက္ခဏော (က) ၂၀၆
ကရိတ္ဝာ = ကာရေတ္ဝာ (သီ၊ ဋ္ဌ) ၂၂၉
ကရိဿာမာတိ = စရိဿာမာတိ (သီ) ၅၁၀
ကရိဿာမိ = ကသိဿာမိ (သီ၊ ဋ္ဌ) ၀၇
ကရောန္တော = ကရောန္တေ (?) ၄၅၀
ကလ္လစိတ္တတံ = ကလ္လစိတ္တံ (က) ၄၉၀
ကဝစမဇ္ဈာတံ = ကဝစံ အဇ္ဈာတံ (ဋ္ဌ) ၂၁၉
ကသိရဝုတ္တိတာယ = ကသိရဝုတ္တိနာ (ဋ္ဌ) ၂၂၆
ကဿာ = တဿာ (က) ၄၂၆
ကာ ဂတိ မေ အဂတိဿ = ကာ ဟိ မေ အဂတိ အဿ (သီ)
ကာ ဟိ မေ အာဂတိဿ (ဋ္ဌ) ကာ ဂတိ မေ အဘဝိဿ (က) ၁၃၆
ကာနနံ = ကာနနန္တိ (သီ) ၁၇၇
ကာပညတံ = ကာရညတံ (က) ၂၄၇
ကာမဇ္ဈိမဿ = ကာစိမဿ (သီ) ၂၃၉
ကာမသညာဒိအနုပဋ္ဌိဝစနေန = ကာမသညာဒိအနုပဋ္ဌိဝသေန (သီ) ၄၂၇
ကာယံ = ကာယကလိ° (သီ၊ ဋ္ဌ) ၁၁
ကာယမ္မိ = ကာယသ္မိ°ဝိ (သီ) ၅၂၅
ကာယာဒီနံ = ကာယာဒိဟိ (ဋ္ဌ၊ က) ၂၂၀
ကာရပရိသေဒိတဝစ္ဆကူပဿဒိသတာယ = အပရိသောဓိတ-
ဝစ္ဆကူပဿဒိသတာယ (ဋ္ဌ) ၁၉၉
ကာလာဂမနမေဝ = ဂူပဿမနမေဝ (သီ) ၆၉
ကာသာယ = ကာသာဝ (သီ) ၄၇၂
ကိ°ကာရဏာ = ကိ°ကာရဏံ (က) ၄၆၀
ကိမင်° = ကိမင် (သီ၊ ဋ္ဌ) ၁၁
....ကိမိလေဟိ = ...ကိဠိလေဟိ (သီ၊ ဋ္ဌ) ၄
ကိမိလော = ကိဠိလော (သီ) ၅၄၁

နာနာပါဌာ	ပိဋ္ဌက်ာ
[က]	
ကိလေသုပ္ပဇ္ဇနပထာနိ = ကိလေသုမ္မုဇ္ဇနပထာနိ (သီ)	၅၃၀
ကုဇ္ဈနေန ပန အကုဒ္ဓဿ = ကုဇ္ဈနေန ပန ကုဒ္ဓဿ (သီ)	
ကုဇ္ဈန္တေ ပန ကုဒ္ဓဿ (ဣ)	၁၁၄
ကုဏ္ဍဓာနော = ကောဏ္ဍဓာနော (သီ၊က)	၅၄၂
ကုတော အဓိကန္တိ = ကုတော တတော အဓိကတရန္တိ (သီ၊ဣ)	၁၀၈
ကုတ္တဟာသဘာဝါဒိတော ဝိဓံသေန္တိ = ····ဘာဝ,ဘာဝါဒိတော	
ဝိဒ္ဓံသေယျုန္တိ (သီ)	၅၂၂
ကုရရဃရေ = ကုလဃရေ (က)	၇၀
ကုလဂေဟေ = ဝေဇ္ဇကုလေ (သီ၊ဣ)	၈၅
ကူဇန္တော = ကူဇေန္တော (သီ၊ဣ)	၁၀
ကေန အနုက္ကမေန တေ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗာတိ အတ္ထော = ယေန အနုက္ကမေန	
ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗာတိ အတ္ထော (သီ)	၂၇၄
ကေနစိ ကိဉ္ဇနပလိဗောဓဘူတေ = ကေစိ ဝနပိဉ္ဇန····(သီ)	
ကေစိ ဝနကိဉ္ဇန····(ဣ)	၂၁၆
ကေဟိစိ = တေဟိပိ (သီ)	၂၃၄
ကောစိဝိဓောတိ = ဝိသုဒ္ဓေါတိ (က)	၆၉
ကောသလရညော = ကောသလရဋ္ဌေ (သီ၊ဣ)	၉၄
ကောသလ္လာယာတိ = ကောသလ္လယာတိ (သီ)	၄၂၅
[ခ]	
ခတ္တိယပရိဝါရေန = ခတ္တိယပရိဟာရေန (သီ၊ဣ)	၂၁
ခယဂမနေနေဝ = ခယဝယဂမနေနေဝ (သီ၊ဣ)	၂၀၇
ခီဏာသဝါနမ္ပိ ဟောတိယေဝ = တာဒိသံ ဟောတိယေဝ (သီ)	၅၃၃
ခုဒ္ဒကစ္စိကော = ကုဏ္ဍဂ္ဂိသိခေါ (သီ) ကုဏ္ဍရံသိကော (ဣ)	၁၀၂
[ဂ]	
ဂစ္ဆသိ = ဂဉ္ဆိသိ (သီ၊ဣ)	၆၄
ဂဇနိရောဓတော ဝါ = ဇနယောဓတော ဝါ (က)	၆၅
ဂဏသင်္ဂဏိကံ = သာမဂ္ဂိယံ (က)	၃၄၃
ဂဒ္ဒုဟနမတ္တမ္ပိ = ဂန္ဓူဟနမတ္တမ္ပိ (က)	၃၅၄

နာနာပါဌာ	ပိဋ္ဌက်ာ
[ဂ-ဃ]	
ဂမနမဂ္ဂသံဝဏ္ဏနာဒိနာ = ····သံဝဏ္ဏနာဒီသု (သီ)	
····သံဝဏ္ဏနာဒိ····(ဣ)	၁၇၀
"ဂယာဖဂ္ဂူ"တိ = ဂယာဖဂ္ဂုနီတိ (သီ၊ ဣ)	၁၆
ဂါထံ = တာသံ (သီ၊ ဣ)	၁၈၈
ဂိမှသမယေ = ဃမ္မသမယေ (သီ၊ ဣ)	၁
ဂုဏမဟန္တတံ ဇာနတာ = ဂုဏမဟန္တဇာတဿ (အံ)	၄၄၃
ဂုဏသမ္ပတ္တိံ = ဂုဏဘတ္တိံ (သီ၊ ဣ)	၂၂၇
ဂူထကူပနိဂါဠိတောတိပိ = ဂူထကူပေ နိဗာဟိတောတိပိ (သီ)	၁၉၉
ဂေဓဝါရဏတ္ထံ = ဂေဓာကရဏတ္ထံ (သီ၊ ဣ)	၂၀၅
ဂေဟသိတသာတော = ဂေဟဝါသာဘိမုခေါ (သီ)	၂၆
ဂေါစရေသီနံ = ဂေါစရာနံ (က)	၄၅၂
ဃဋ္ဌေ ဝိယ ပဒီပံ = ဃဋ္ဌေ ဒီပသဒိသံ (က)	၁၁၁
ဃဋ္ဌနီယေ = ဃဋ္ဌိတေ (သီ)	၅၂၃
ဃဋ္ဌိကာဆိဒ္ဒေ = သံဃဋ္ဌိတဆိဒ္ဒေ (သီ) သဃ်ာဋ္ဌိကဆိဒ္ဒေ (ဣ)	၆၅
[စ]	
စက္ခုနာ = စက္ခုမာ (သီ)	၁၅၀
စတုတ္ထဝါရံ = စတုတ္ထဝါရေ (သီ)	၄၅၇
စတုပစ္စယသန္တောသံ = ပစ္စယသန္တောသံ (သီ)	၃၅၁
စတုသစ္စံ = စတ္တာရိ သစ္စာနိ (သဗ္ဗတ္ထ)	၁၈၆
စန္ဒနဂန္ဓဂန္ဓိနာ = စန္ဒနဂန္ဓဂန္ဓိတံ (သီ)	၁၉၄
စ-သဒ္ဒေန = စကာရသမုစ္စယေန (သီ)	၆၀
စရဂေါပကံ = စရဂေါပကာနံ (က)	၄၇၄
စရဏာရဟံ = စရကာရဟံ (က)	၄၇၄
စိဏ္ဏော ပရမ္ပရာယ = စိတ္တပရမ္ပရာယ (သီ)	၂၇
စိတ္တ အနနုဝတ္တန္တော = စိတ္တံ အနုဝတ္တန္တော (က)	၄၇၀
····စိတ္တံ နာမ = စိတ္တံ နာမေတံ (က)	၁၂၃
စိန္တေတွာ = ဒီပေတွာ (သီ၊ ဣ)	၄၁
စိရပရိစယော = စိရပရိစရိယော (သီ၊ ဣ)	၁၁၅
စုဏ္ဏဋ္ဌ = နဟာနီယစုဏ္ဏဋ္ဌ (သီ)	၃၅၄

နာနာပါဌာ	ပိဋ္ဌက်ာ
[စ]	
စူဋ္ဌပန္ဆကထွေရောပိ ရူပေန ကိရိယာယ စ = စူဋ္ဌပန္ဆကထွေရော ဝိရူပကိရိယာယ (ဣ)	၁၉၂
စေတသာ = တေ စေတသာ (သံ ၁-၁၉၆)	၅၁၈
စေတောဒုက္ခရဟိတော = ဒုက္ခရဟိတော ဟုတ္ဘာ (သီ)	၃၃၅
စောက္ခဇာတိကာ = မောက္ခဇာတိကာ (သီ၊ ဣ)	၃၇
စောရသညာယ = စောရသညော (သီ၊ ဣ)	၁၄၈
စောရိကကမ္မံ = စောရိယံ (သီ၊ ဣ)	၂၃၉
[ဆ-ဇ]	
ဆဋ္ဌေတ္ဘာ = ဆဋ္ဌေတ္ဘာ (က)	၄၄၀
ဆေတ္တာ = ဆေဒကော (က)	၅၃၄
ဆဒ္ဒါရာနိ = ဆဒ္ဒါရာနိ ပန (သီ)	၄၂၃
ဇဃ်ာဇဝေါ = ဇဃ်ာ ဝါ (သီ၊ ဣ)	၁၁၈
ဇနနမရဏာဒီဟိ = ဇရာမရဏာဒီဟိ (က)	၂၀၁
ဇရာမရဏဝန္တော ဓမ္မာ ဂဟိတာ = ဇရာမရဏဝန္တော ဂဟိတော (သီ၊ ဣ)	၁၆၂
ဇရာသဃ်ာတပရိမုက္ကော = ဇရာသဃ်ာတပရိမုတ္တော (ဣ) ····ပရိပုဏ္ဏော (က)	၁၁၈
ဇလဗိန္ဒုနာ စ = ဇလဗိန္ဒုဝ (သီ၊ ဣ)	၂၄၇
ဇာတတ္တာ = ဇာတောတိ (အံ ဋ္ဌ ၁-၂၃၄-ပိဋ္ဌေ)	၁၆၅
ဇာတိအာဂတေန = ဇာတိယာ ဝသေန (သီ)	၁၃၆
ဇာနန္တော = အနုဇာနန္တော (က)	၇၅
ဇာနာတီတိ = ဇာနာထာတိ (သီ၊ ဣ)	၁၃၇
ဇာနီတိ = ဇာနာတီတိ (သီ၊ က)	၄၃၂
ဇာလပစ္ဆန္နာ = ဇာလသဉ္ဆန္နာ (ဣ)	၂၂
ဇိဂုစ္ဆိတ္ဘာ = ဇိဂုစ္ဆန္တိယာ (သီ၊ ဣ)	၇
ဇီဝနံ = ဇီဝိတံ (သီ၊ ဣ)	၁၇၁
ဇီဝါဟိတိ = စမာဟိတိ (သီ၊ ဣ)	၂၂၃
ဇီဝိတတ္ထံ = ဇီဝိတံ (ဣ၊ က)	၁၈၈
ဇီဝိတေ နိဗ္ဗိန္ဒန္တော = ဇီဝိတေ နိဗ္ဗိန္ဒော အဟံ (သီ၊ ဣ)	၉၉

[ဇ-ဌ]

ဇေဋ္ဌဘာတုအာဒိကေ = ဇေဋ္ဌဘာတုအာစရိယေ (?) ၁၀၈
ဌာမိ = တိဋ္ဌာမိ (က) ၃၃၅
ဌိတဂ္ဃဒ္ဓယဝတိ = ဥဋ္ဌိတဂ္ဃ.... (သီ) ၄၈၉
ဌိတော = ဌတ္ဝာ (က) ၃၇၁

[တ]

တံ = တဿ (?) ၂၃၉
တံ = တေ (က) ၅၃၁
တံ ဥပဒေသံ သုတ္ဝာ = တဿ ဥပဒေသေ ဌတ္ဝာ (က) ၃၇၂
တံ တံ အာဟရထာတိ = တံ အာဟရထာတိ (သီ) ၃၇၁
တံတံဘဝနိဿိတဝိညာဏာနိဝိ = တံတံဘဝနိယတ-
ဝိညာဏဇ္ဇိတိ (သီ၊ ဋ္ဌ) ၁၀၄
တံ ဒိဝသံယေဝ = တံ ဒိဝသေယေဝ (သီ) ၄၄၀
တံ ပဿထာတိ ဧဝံ = တံ ဧဝံ (သီ) ၅၃၀
တံ ဝိသယံ = တံ တံ ဝိသယံ (သီ၊ ဋ္ဌ) ၁၁၈
တံသဘာဝါနတိဝတ္တနတော စ တမ္မောဟာရော = တံသဒိသတာယ
သဟဝုတ္တိတော၀ တမ္မောဟာရော (သီ) ၃၇
တံ သုတ္ဝာဝိ = တံ သုတ္ဝာ (သီ၊ ဋ္ဌ) ၁၁၃
တဇ္ဇံ = တဒတ္ထံ (သီ၊ ဋ္ဌ) ၁၆၅
တဏှာပပဉ္စံ = တဏှာဒိပပဉ္စံ (?) ၄၀၀
တတော အညထာဝ = တတော နံ အညံ တာ စ (က) ၁၁၇
တတော ဒဿနဟေတု တတော ဒဿနတော = တတော ဒဿန-
ဟေတုတော ပဿန္နော (သီ၊ ဋ္ဌ) ၁၅၆
တတ္ထ မေ = မေ တံ (သီ၊ ဋ္ဌ) ၃
တထာဝိ = တထာ ဟိ (က) ၅၄၃
တထာ ဟံ တံ = တထာ တံ (သီ) ၄၇၇
တထေဝ = တထာ (သီ) ၄၃၁
တထေဝ စ စရန္တော = တသော်ဝ စ တရဏတော (က) ၄၇၅
တဒဓိဂမော = တဒဓိဂမေ (သီ) ၆၉
တဒနန္တရော စ = စ နတ္ထိ (သီ) ၅၄၃

နာနာပါဌာ ဗိဇ္ဇက်ာ

[တ]

တဒဘာဝေန = တစဘာဝေန (သီ) ၃၉၈
တဒါ စာဏက္ကော = ရာဇာ ဗာရာဏသျော (က) ၈၅
တရန္တိ = တရန္တိ ဇုတိ (သီ) ၁၀၈
တဝ = တံ တဝ (သီ) ၅၃၈
တဝ ဓိကာရော = တဝ ဂရဟာ (သီ) ၄၈၉
တသ္မာ ကိဒိသီ = တသ္မာ ကိဒသစ္ဆန္နာ ကိဒိသီ (သီ) ၃၅၉
တသ = ကပ္ပသ (သီ) ၅၃၆
တသ စ အတ္တနာ မတ္ထကပတ္တဘာဝံ = တေန စ အတ္တနော
အတ္ထသိဒ္ဓိယာ မတ္ထကပတ္တဘာဝံ (သီ) ၃၄၃
တသာ ဂရဟာ ဟောတု = ဝစ္ဆကုဋ္ဌိယာ တသ ဓိကာရော
ဟောတု (က) ၄၇၆
တသိမံ = တယိမံ (သီ) တသ္မိ (ဇ္ဈ) တသိဒံ (က) ၁၃၈
တာရေတ္ဝာ = တာရေန္တော (က) ၃၇၀
တာဝ အဟံ နာ ပဏိပါတနံ အကာသိ = နာ တာဝါဟံ ပဏိပတိ
ပဏိပါတံ နာကာသိ (သီ၊ ဇ္ဈ) ၈၃
“တိကိစ္ဆန”န္တိပိ = တိကိစ္ဆန္တိတိပိ (သီ၊ ဇ္ဈ) ၁၁၅
တိဏကုဋိကံ ကထံ = တိဏကုဋိ ကိံ (က) ၁၄၁
တိတ္ထိယမတ = ...တမ (က) ၄၂
တုန္နဝါယော = တန္နဝါယော (သီ၊ ဇ္ဈ) ၇၀
တုဝံ = တွံ (သီ) ၅၀၃
တုဿသီတိ တွံ အနုဝတ္တိတွာ ဒ္ဝိတမ္ပိ မံ = တုဿတီတိ
အနုဝတ္တိတွာပိ မံ (သီ) ၄၇၀
တေ = တေ ဟိ (သီ၊ ဇ္ဈ) ၈
တေကိစ္ဆကာရိတ္ထေရဿ = တေကိစ္ဆကာနိတ္ထေရဿ (သီ၊ ဇ္ဈ) ၈၅
တေ စောရေဒမေတ္တာ ပဗ္ဘာဇေတ္တာ = တေ စောရေ
ပဗ္ဘာဇေတ္တာ (သီ၊ ဇ္ဈ) ၂၁၃
တေ တံ = တေန တံ (သီ) ၂၁၃
တေ တေ ဇနေ အာဝါဟေတ္တာ = တံ တံ ဇနံ အာဝိသာပေတ္တာ (သီ) ၅၀၈
တေန ကာယေ = တေန ဣကာယေန (သီ၊ ဇ္ဈ) ၂၁၆

နာနာပါဌာ	ပိဋ္ဌက်ာ
[တ-ထ]	
တေန "ပရေ"တိ ဝိသေသေတွာ ဝုတ္တောဿ အမ္ဘာဋကဝနေ = တေန ပရေန ဝိသေသေတွာ ဝုတ္တေ အမ္ဘာဋကေ ဝနေ (သီ၊ ဣ)	၁၂၉
တေန မဇ္ဇန္တိတိ = တေန မရန္တိတိ (က)	၃၂
တေ ဟိ ဒါဌာဝုဓာတိ = တေဟိ ဒါဌာဟိ ဝုယှန္တိတိ (သီ၊ ဣ)	၁၆၄
တွံ = တံ (သီ)	၄၆၀
ထမ္ဘံ = မမံ (က)	၅၂၂
ထုလ္လကောဋ္ဌိကနိဂမေ = ထုလ္လကောဋ္ဌိတနိဂမေ (သီ)	၂၈၉
[ဒ]	
ဒတွာ = လဘိတွာ (သီ၊ ဣ)	၅၅
ဒန္တဝိဒံသကံ = ဒန္တဝိဝရဏံ (က)	၁၂၆
ဒမယန္တိ = နမယန္တိ (ပါဋိယံ)	၃၃၁
ဒလိဒ္ဒါပိ = ဒလိဒ္ဒါပိ ဟိ (သီ၊ က)	၂၂၆
ဒသဒိသာတိ = ဒသပိ ဒိသာတိပိ (သီ)	၂၂၁
ဒဋ္ဌဓနုနောဿ = ဒဋ္ဌဒန္ဓိနောဿ (သီ)	၅၂၂
ဒါနမုခေန = ဒါနမုခေ (?)	၃၆၈
ဒါဋိမဖလံ = ဒါဋိမဖလံ (သီ၊ ဣ)	၈၉
ဒိဋ္ဌံ သုတံ ဝါ = ဒိဋ္ဌံ သုတံ မုတံ ဝါ (သီ)	၁၅၀
ဒိဋ္ဌိတဏ္ဍာဘိနန္ဒနာဟိ = ဒိဋ္ဌိတဏ္ဍာမာနာဒီဟိ (သီ၊ ဣ)	၉၂
ဒိဝါဝိဟာရာယ = ဝိဟာရာ (သီ၊ ဣ)	၆
ဒုက္ခမတောဿ = ဒုက္ခတောဿ (သီ၊ က)	၄၇၁
ဒုက္ခမူလယောဂတောဿ = ဒုက္ခတောဿ သူလယောဂတောဿ (သီ၊ ဣ)	၂၉
ဒုက္ခုပ္ပတ္တိယာတိ = ဒုက္ခပ္ပတ္တောတိ (?)	၂၂၂
ဒုက္ခေပိ စေ"တိ = ဇီဝေတိ (က)	၁၆၉
ဒုစ္စရိတနိသေဓနတောဿ = ဒုစ္စရိတဝိသေဝနတောဿ (သီ၊ ဣ၊ က)	၆၆
ဒုဿီ = ဒူသီ (မ ၁-၄၁၃-ပိဋ္ဌေ)	၄၈၆
ဒုဿီမာရဿာပိ = ထေရဿာပိ (မ-ဋ္ဌ ၂-၃၁၈-ပိဋ္ဌေ)	၄၉၄
ဒေဝလောကာဓိပစ္စေ = ဒေဝလောကာဓိဂမမဂ္ဂေ (သီ)	၂၈၈
ဒ္ဓိစတုရင်္ဂေါ = ဒ္ဓိစတုရင်္ဂေ (သီ၊ ဣ)	၁၆၃
ဒ္ဓိသကာရတောဿ = ဒီဃရကာရကောဿ (သီ)	၂၄၆

နာနာပါဌာ	ပိဋ္ဌက်ာ
[ဓ]	
ဓည်ံ သင်္ဂဟံ = ဓညသင်္ဂဟံ (သီ၊ ဣ)	၁၇၀
ဓမ္မံ = ဓမ္မဿဝနံ (က)	၄၃၁
····ဓမ္မေ ဘာဝေန္တော = ····ဓမ္မေ ဥပါဒါယ ဥပရိမဂ္ဂကွဏေ စ ဘာဝေန္တော (သီ၊ ဣ)	၂၁၁
ဓရဏေ = ကရဏေန (သီ) ကာရဏေန (က)	၄၂၄
ဓာရဏေန = ဓာရဏေ (သီ၊ ဣ)	၇၀
ဓူပံ ဒတ္ဝာ = ဓူပံ ဝါသေတ္ဝာ (က)	၄၃၇
[န]	
နကွမ္ဘယန္တေ န ကိဠိ စာလေန္တိ = နကမ္ပေန္တိ နကိဠိ စာလေန္တိ (သီ၊ ဣ)	၇၅
နတာပေယျ နဝိဟေဌေယျ = နတာပယေ နဗာဓေယျ (သီ)	၅၂၆
နပဿန္တိ = ပဿန္တိ (သီ၊ ဣ)	၁၈၅
နပါပုဏေယျာတိ ဥယော = နပါပုဏေယျ၊ တထာတိ ဥယော (က)	၄၂
နဗာဓေယျ = နဝိဟေဌေယျ (သီ)	၅၂၆
နဘသော ဝိယ ပထဝီ = နဘော ဝိယ ပထဝိယာ (သီ၊ ဣ)	၆၈
နမံ ဇာနန္တိ တေ ဇနာတိ တေ ဒုဝိဓာပိ ဇနာ = မံ ဇာနန္တိတိ တေ ဒုဝိဓာပိ (သီ၊ ဣ)	၁၃၁
နရေသု ဆေကေန = နရဝီရေသု ဆေကေန (သီ)	၂၇၇
နလဘိဿန္တိတိ = နလဘိဿန္တိ (သီ)	၄၄၀
နဝဿတိတိ = အဝဿတိမေဝ (ဣ)၊ နဝဿတိစ္စေဝ (က)	၁၁၇
နဝေါရောပိတကေသော = ဝေါရောပိတကေသော (သီ)	၄၀၃
နဿတိ = နဿိဿတိ (က) နတိဋ္ဌတိ (သံ-ဋ္ဌ ၂-၁၇၄) နဝဋ္ဌတိ (အံ-ဋ္ဌ ၁-၁၃၄)	၄၃၅
နဟာယိဿာမ = နဟာယိဿာမိ (သီ)	၄၃၇
နိကွန္တံ = နိကွမန္တံ (သီ)	၅၂၁
နိကွမိတ္ဝာ = နိကွန္တော (က)	၅၂၁
နိကွမိတ္ဝာ = နိဗ္ဗိဇ္ဇိတ္ဝာ (က)	၃၇၃
နိခါတခါဏုကံ ဝိယ စ = ခါဏု ဝိယ စ (သီ)	၄၀၄
နိပတိံ = ပရိပတိံ (သီ၊ ဣ)	၅
နိပ္ပဏ္ဍေန္တော = ဥတ္တဇ္ဇေန္တော (သီ၊ ဣ)	၈၆

နာနာပါဌာ	ပိဋ္ဌက်ာ
[နဲ]	
နိဗန္ဓိတွာ = သုဋ္ဌု ယာစိတွာ နိဗန္ဓိတွာ (သီ)	၅၃၆
နိဗန္ဓိဿာမိ နိယမေဿာမိ = ဝါယမိဿာမိ နိဒ္ဓရိဿာမီတိ (က)	၆၆
နိဗုန္ဓိယမာနာ = နိဗ္ဗန္ဓိယမာနာ (သီ၊ ဋ္ဌ) နိဗုဒ္ဓိယမာနာ (က)	၁၅၅
နိဗ္ဗတ္တနတော = နိဗ္ဗတ္တနကော (သီ)	၄၉၂
နိဗ္ဗတ္တမာနော စ = နိဗ္ဗတ္တမာနောဝ (သီ၊ ဋ္ဌ)	၁၃၂
နိဗ္ဗတ္တိံသု = နိဗ္ဗတ္တိံသု၊ တေသု (သီ၊ ဋ္ဌ)	၁၇၉
နိဗ္ဗာနံ အာရဗ္ဘ ပဋိစ္စ သန္ဓာယ = နိဗ္ဗာနံ အာရမ္မဏံ ကတွာ (က)	၃၄၅
နိဗ္ဗိဇ္ဇ ပရတော ကမ္မံ = နိဗ္ဗိဇ္ဇ ပရတော ကမ္မမာဟ (သီ)	၅၀၄
နိဗ္ဗိဇ္ဇိတာ = နိဗ္ဘစ္စိတာ (ဋ္ဌ)	၃၁
နိဗ္ဗေဓဘာဂိယံဝ ကတွာ = နိဗ္ဗေဓဘာဂိယံ ဝါ အကတွာ (သီ၊ ဋ္ဌ)	၂၀၆
နိမန္တေန္တိယာ = နိမန္တိတေ (က)	၄၃၇
နိမုဇ္ဇနဝသေန = သန္နိမုဇ္ဇနဝသေန (သီ)	၂၈၆
နိမ္မိနနေ = နိမ္မာနေ (သီ)	၄၉၄
နိယျာတေတွာ = နိယျာဒေတွာ (သီ) ပဋိယာဒေတွာ (က)	၄၃၈
နိရယေ ပစ္စိတွာ ပုန ဂူထမုတ္တာဟာရော = နိရယေ ပစ္စိတွာ ပုန ဂူထနိရယေ အသုစိမုတ္တာဟာရော (သီ) နိရယေ ပစ္စိတွာ ပုန ဂူထနိရယေသု ဂူထမုတ္တာဟာရော (ဋ္ဌ)	၁၃
နိရဝသေသပရိသံ = အဝသေသပရိသံ (သီ၊ က)	၅၃၄
နိဝါသနကဏ္ဏေ = စီဝရကောဏေ (သီ)	၄၀၃
နိသိတခုရံ = နဟာပိတခုရံ (သီ၊ ဋ္ဌ) သိတခုရံ (က)	၉၉
နိသီဒိတွာ = နိသိန္နော (က)	၅၂၈
နိသေဓနတော = ဝိသေဝနတော (သီ၊ ဋ္ဌ၊ က)	၆၆
နိဿရဏဇ္ဇျာသယတာယ = နိဿရဏဇ္ဇျာသယာ (သီ၊ ဋ္ဌ)	၃၈
နိဟီယတိ = ပရိဟာယတိ (သီ၊ ဋ္ဌ)	၆၈
နီစတရံ = နီစတရကရဏံ (က)	၄၉၉
နေဝ အဟောသီတိ = နဝိဇ္ဇတီတိ (သီ၊ က)	၄၀၂
နေဝ သမ္ပာယန္တိ = နသမ္ပာဒေန္တိ (က)	၃၇၄
နေသော = နသော (က)	၄၈၅
နှာရု = နဟာရု (သီ)	၄၈၈

နာနာပါဌာ	ပိဋ္ဌက်ာ
[ပ]	
····ပက္ခတော ပဂ္ဂဟိတဉ္ဇ ဟုတ္ဘာ = ····ပစ္စက္ခတော နိဂ္ဂဟိတဉ္ဇ ကတ္ဘာ (သီ)	၁၈၆
ပဂုဏဗလဝ = ပဂုဏဗလ (ဣ)	၂၄၁
ပဌရ = ပဃ်ရ (သီ)	၅၃၆
ပဉ္ဇက္ခန္ဓတော = ပစ္စက္ခတော (က)	၁၄၁
ပဉ္ဇာဘိညာ စ = ဆ အဘိညာ စ (အံ ၁-၁၆၉-ပိဋ္ဌေ)	၁၉၁
ပစ္စယုပ္ပန္နိဉ္ဇနာယ စ = ပစ္စာယူပါဒါနိဉ္ဇနာယ စ (သီ) ပဉ္ဇုပါဒါနိဉ္ဇနာယ စ (ဣ)	၈၈
ပစ္စဝေက္ခဏသတိယာ = ပစ္စဝေက္ခဏာယ သတိယာ (က)	၃၉၈
ပစ္စဝေက္ခဏာဒိဝိဓိံ = ပစ္စဝေက္ခဏဝိဓိံ (သီ၊ ဣ)	၁၁၅
ပစ္စေကဗုဒ္ဓဗုဒ္ဓသာဝကေသုပိ = ပစ္စေကဗုဒ္ဓေသု ဗုဒ္ဓသာဝကေသု စ (သီ)	၅၄၀
ပစ္ဆိမဘဝိကတ္တာ ဘူတာ = မနုဿာ အပ္ပမတ္တာ ဟုတ္ဘာ (သီ၊ ဣ)	၁၅၉
ပဇ္ဇိတဗ္ဗတော = ပဇဟိတဗ္ဗတော (သီ)	၁၆၃
ပဋိစ္ဆာဒိတာဒီနဝေါ = ပဋိစ္ဆာဒိတော၊ တတော (သီ၊ ဣ)	၂၀၀
ပဋိညာယ မောစိတတ္တာ = ပဋိညာယမေဝ ဌိတတ္တာ (က)	၁၅၈
ပဋိနိဝတ္တိတာ = ပဋိနိဝတ္တိ (သီ)	၄၃၄
ပဋိပတ္တိံ = သမ္ပတ္တိံ (သီ၊ ဣ)	၇၄
····ပဋိပတ္တိယဉ္ဇ ဌိတော = ····ပဋိပတ္တိ စ ဝဓိတာ (သီ) ပဋိပတ္တိဉ္ဇ ဝဓိတော (ဣ)	၁၅၇
ပဋိဝိဇ္ဈိတံ = ပဋိဝိဇ္ဈိတာနိ (သီ) ပဋိဝိဇ္ဈိတာ (ဣ)	၁၈၆
ပဋိသလ္လာန။ ပ။ စိတ္တဿ ပဋိ ပဋိ = ပဋိသလ္လာန။ ပ။ စိတ္တဿ ပဋိ(သီ၊ ဣ)	၂၀၄
ပဏ္ဍရဂေါတ္တော = ပဏ္ဍရဿ ဂေါတ္တော (သီ)	၃၅၈
ပတ္တမဏ္ဍနံ။ ပ။ ဓမ္မကရဏမဏ္ဍနန္တိ = ····ထာလကံ ဓမ္မကရကကမဏ္ဍလူတိ (သီ)	၂၃၅
ပတ္တိယာတိ = ပတ္တိယာ (သီ၊ ဣ၊ က)	၁၉၄
ပတ္တိယာယသိ = ပစ္စေယျာသိ (သီ)	၁၂၅
ပဒံ = ပါဒံ (သီ)	၃၂၇
ပပ္ပုယျ ပါပုဏိတ္ဘာ ပန = အပ္ပုယျ ပါပုဏေယျာသိ၊ ပါပုဏန္တော ပန (ဣ) အဗ္ဗုယျ ပါပုဏေယျာသိ၊ ပါပုဏန္တော ပန (က)	၁၀၂

[ပ]

ပဗ္ဗဇ္ဇတော = ပဗ္ဗဇိတတော (က) ၄၇၁
ပမာဒေနေဝ = ပမာဒေန (သီ) ၃၃၄
ပမုဉ္စ ဗန္ဓနာနိ = ပဉ္စ ဗန္ဓနာနိ (သီ၊ဋ္ဌ) ၁၀၂
ပယုတ္တော တေ ဒမေဿာမိ = ပယတတ္တော ဝေါဒပေဿာမိ (သီ) ၆၅
ပရတောဇိတံ = ပရတော ဇိတံ (သီ) ၂၈၁
ပရိကပ္ပနေန = ပရိကပ္ပတ္ထေန (သီ၊ဋ္ဌ) ၅၁
ပရိဂ္ဂဏှိတ္ထာ = ပဋိမဇ္ဇိတ္ထာ (သီ) ပရိမဒ္ဒိတ္ထာ (က) ၃၇၃
ပရိပက္ကညာဏော = ပရိပက္ကေ ညာဏော (သီ၊ဋ္ဌ) ၂၁
ပရိပက္ကတ္တာ = ပရိပါကဂတတ္တာ (သီ၊ဋ္ဌ) ၁၉၀
ပရိဗန္ဓဘူတံ = ပရိပန္ထဘူတံ (သီ၊ဋ္ဌ) ၁၄၇
ပရိဗာမိတော = ပရိပန္နိတော (သီ၊ဋ္ဌ) ၁၉၆
ပရိဗ္ဗာဇကာ = ပရိဗ္ဗာဇိကာ (သုတ္တနိပါတ-ဋ္ဌ ၂-၁၄၆ ပိဋ္ဌေ) ၆
ပရိယတ္တမေဝ တော်တိ အမ္ဟော စိတ္တ ဋ္ဌံ တယာ = ပရိယတ္တမေဝ
အမ္ဟော စိတ္တ ဋ္ဌံ တေ တယာ (သီ) ၄၆၉
ပရိယောသာနေန = ပရိယောသာနေ (သီ) ၂၀၇
ပရိဝဇ္ဇယတေတိ = ပရိဝဇ္ဇယတေ တံ (သီ) ၄၀၉
ပရိဝဋ္ဋာမိ = ပရိဝတ္တာမိ (သီ) ၂၀၄
ပရိသာယ = ပဇာယ (သီ) ၂၃၄
ပရိသာယ သင်္ကော = ပရိသသင်္ကော (သီ) ၃၅၅
ပရိဟရန္တော = နိဟရန္တော (သီ၊ဋ္ဌ) ၂၂၄
ပရေ ပရဇနေ နိသယလက္ခဏံ ပတိတေ ပတိတေ = ပရောပရဇနေ
နိသယလက္ခဏပတိပတနေ (က) ၂၀၄
ပဝတ္တိံ = ပရိပန္ထံ (သီ)၊ ပဋိပတ္တိံ (ဋ္ဌ) ၂၁၀
ပဝတ္တိံ နိဝတ္တိံ = ပဝတ္တိနိဝတ္တိယော (သီ) ၅၂၇
ပဝတ္တိနိဝတ္တိဥပါယဘာဝေ ဗျဘိစာရဘာဝတော =
ပဝတ္တိတဥပါယဘာဝေ ဝိဘာဝိတတော (က) ၅၆
ပဝတ္တော = ပဝတ္တိတော(သီ၊ဋ္ဌ) ၂၀၀
ပဝိဒ္ဓဂေါစရေ = ပဝိဋ္ဌဂေါစရေ (သီ၊က) ၅၉
ပဝေဒယုံ = အဝေဒယုံ (သီ၊ဋ္ဌ) ၁၄၀

နာနာပါဠိ ဝိဋ္ဌက်ာ

[ပ-ဖ]

ပသက္ကာတိ သရဏာသမ္မာသာသဝသေန = ပသဟန္တိ
သရဘသသံဃသာဟသဝသေန ပသဟန္တော (သီ) ပသဟန္တိ
သရဘသံ သာဟသဝသေန ပသဟန္တော (ဋ္ဌ) ၆၅
ပသာဒဓနိကံ = ပသာဒဓနကံ (သီ၊က) ၃၅၂
ပသာသေန္တော = အစ္ဆာဝသန္တော (?) ၂၉၇
ပသုဃာတယညံ = ပသုဃာတယညေ (သီ၊ဋ္ဌ) ၁၄၈
ပသသုခါနံ = ဖသသုခါနံ (သီ) ၃၄၄
ပါပကမ္မသ = သယမေဝ ကတသ (သီ)
အဒိန္နဝိပါကသ ကမ္မသ (အံ-ဋ္ဌ ၁-၁၃၂၊
သံ-ဋ္ဌ ၂-၁၇၂-ဝိဇ္ဇေသု)
ပါပဓမ္မေဟိ = ပါပကမ္မေဟိ (က) ၅၉၅
"ပါရာစရိယသာ"တိဝိ = ပါရာသရိယသာတိဝိ (သီ). ၂၇၄
ပါဝုသကာလေ = ပါဝုသေ ကာလေ (သီ) ၄၈၉
ပါသဝါကရာဒိနာ = ဇာလဝါကာရာဒိနာ (သီ) ပါသဝါကုရာဒိနာ (က) ၁၂၁
ပါသာဒကမ္မနေ ကတေ = ကမ္မနေ ဧဝ တေသံ (က) ၄၉၇
ဝိပ္ပလိ = ဝိပ္ဖလိ (က) ၄၃၈
ဝိလိန္ဒဝန္ဆော = ဝိလိန္ဒိဝန္ဆော (သီ၊က) ၅၄၂
ဝိလောတိကခက္ကော်ဟိ = ဝိလောတိကခက္ကော (သီ) ၃၅၆
ဝိဋ္ဌန္ဓပုပ္ဖဒါမာ = ဝိလန္ဓဒါမာ (က) ၁၂၄
ဝိဋ္ဌနမေဝ = ဝိဋ္ဌိတမေဝ (က) ၃၉၉
ပုတောဋ္ဌိယာ = မုတောဋ္ဌိယာ (သီ) ၄၇၆
ပုတ္တံ နု ပသာမိ = ပုတ္တော နု ဒိသတိ (သီ၊ဋ္ဌ) ၁၃၇
ပုတ္တာသိနေဟနု = ပုတ္တာသိနေဟသဿ ဗလဝဘာဝေန (သီ) ၃၂၆
ပုထုဇ္ဇနတာယ = ပုထုဇ္ဇနတာယံ (သီ) ၅၂၃
ပုဗ္ဗဏ္ဏာပရဏ္ဟံ = ပုဗ္ဗန္နာပရန္နံ (သီ) ၃၆၃
ပုရတော ကဘာ ပရိဝါရိတာ = ပုရက္ခတာ ပရိဝါရိတာ (သီ၊ဋ္ဌ) ၂၆
ပူဇယမာနော = ပူဇယမာနော ဘဂဝန္တံ အာနေတွာ (သီ) ၄၁၃
ပူရံ ဂင်္ဂါနဒိ = ပူရဂင်္ဂံ နဒိံ (သီ၊ဋ္ဌ) ၁၈၀
ဖလုပ္ပတ္တိ = ဖလပ္ပတ္တိံ (သီ၊ဋ္ဌ) ၄
ဖသယိတိ = ပသယိတိ (က) ၅၀၁

နာနာပါဌာ	ပိဋ္ဌက်ာ
[ဖ-ဗ]	
ဖာသု = ဖာသုဝိဟာရံ (သီ၊ ဣ)	၁၇၅
ဗကဗြဟ္မသုတ္တေန = အညတရဗြဟ္မသုတ္တေန (မ-ဋ္ဌ ၂-၃၂၀-ပိဋ္ဌေ။)	၅၀၁
ဗန္ဓနမောစနကရံ = ဗန္ဓနပမုဉ္စကရံ (က)	၅၃၀
ဗန္ဓိတံ = သန္ဒိတံ ဗန္ဓိတံ (သီ)	၁၈
ဗလိဗဒ္ဒေါ = ဗလိဗဒ္ဓေါ (က)	၄၂၃
ဗဟိဒ္ဓတာယ = အဝဟိတ္ထတာယ (သီ)	၄၂၁
ဗာကုလော = ဗက္ကုလော (သီ)	၅၄၂
ဗာဓိဿန္တီတိ = ဗာဓေဿန္တီတိ (သီ)	၃၆၇
ဗာလျပ္ပယောဂတော = ဗာလယောဂျတော (သီ)	
ဗာလယောဂတော (ဣ)	၁၂
ဗာဟိရရဋ္ဌေ = ဗာဟိယရဋ္ဌေ (သီ၊ ဣ)	၆
ဗိဇနီဒါနံ = ဗိဇနဒါနံ (သီ)	၃၂၁
ဗိရဏာပရနာမံ ဥသိရံ နာမ တိဏံ = ဗိရဏဝနံ နာမ ဥသိရထမ္ဘံ (က)	၉၆
ဗုဒ္ဓေါတိ ဒေဝ ဝဒါမာတိ = ဗုဒ္ဓေါတိ ဗုဒ္ဓေါတိ ဒေဝ ဝဒါမိတိ (သီ)	
....ဝဒါမာတိ (ဣ) သံ ဋ္ဌ ၂-၂၂၃-ပိဋ္ဌေ ပဿိတဗ္ဗံ	၁၈၀
ဗြဟာရညဘာဝေန = ဗြဟာရညဘာဝေ (သီ၊ ဣ)	၁၇၅
ဗြာဟ္မဏိယာ မယှဉ္ဇ = ဗြာဟ္မဏိယာ စ မယှဉ္ဇ (သီ)	၄၃၁
[ဘ]	
ဘဂဝါဟိ ပဉ္ဇ = ဘဂဝါ ပဉ္ဇ (သီ)	၃၀၇
ဘဂ်ဟိ ဥဒ္ဓုမာတပက္ကပဘိဇ္ဇနတော စ = ဘဂ်ဥဒ္ဓုမာတပက္ကမှိ	
ဘိဇ္ဇနတော စ (သီ) ဘဂ်ဟိ ဥဒ္ဓုမာတပက္ကဘိဇ္ဇနတော စ (ဣ)	၂၉
ဘဏ္ဍန္တိ = ဘဏ္ဍေန္တိ (သီ၊ က)	၃၅၆
ဘဗ္ဗဇာတိကော = ဒဗ္ဗဇာတိကော (သီ၊ ဣ)	၂၄၈
ဘယဿ = ဘယံ (သီ၊ ဣ)	၃၇
ဘဝိဿန္တိ = နဘဝိဿန္တိ (က)	၂၁၃
ဘာဂီရထာနန္တိ = ဘာဂီရဋ္ဌာနန္တိ (က)	၁၆၉
ဘာဝနာစိတ္တဿ = ဘာဝနာနိမိတ္တဿ (သီ၊ ဣ)	၂၀
ဘာဝနာယ မယာ = ဘာဝနာမယံ (က)	၈၄
ဘာဝယိတ္ဝာ = အာရဘိတ္ဝာ (သီ၊ ဣ)	၁၅၇

နာနာပါဌာ ဗိဇ္ဇက်ာ

[ဘ]

ဘာဝိနိ = ဘာဝိတံ (သီ) ၃၅၉
ဘာသိတံ ဝါစံ = ဘာသိတတ္တာ သုဘာသိတံ ဝါစံ (သီ၊ဋ္ဌ) ၅၆
ဘိန္နတ္တမေဝ = ဘိန္နန္တမေဝ (ဋ္ဌ) ၁၀၅
ဘိမ္မာ = ဘိမာ (သီ) ၃၆၆
ဘေသကလာဝနေ = ဘေသကဋ္ဌာဝနေ (က) ၁၁၆
ဘောဂမဒါဒိမဒ္ဆ = ဘောဂသမ္ပဒါဒိမဒ္ဆ (သီ၊ဋ္ဌ) ၁၀၈
ဘောဂိ ရာဇာနော = ဘောဂိရာဇာနော
(ခု ၁-၃၆၈၊ မ ၂-၃၅၁-ပိဋ္ဌေသု။) ၃၀၆

[မ]

မံသပရိယေသနံ = ပသုံ ပရိယေသနံ (က) ၂၆၄
"မဂဓဝန"န္တိ = မာဂဓေတိ (သီ) မာဂဓဝနန္တိ (ဋ္ဌ) ၂၂၇
မဂ္ဂပညာယ ဒက္ခိဿံ = ဝိပဿနာပညာယ ဒက္ခိဿံ (သီ ၄၆၈
မဂ္ဂေန = မဂ္ဂေ (သီ) ၃၂၆
မစ္ဆုမုခေ ပတိဿန္တိတိ = မစ္ဆုမုခံ ပဝိသန္တိတိ (က) ၃၇၃
မဇ္ဈေသရသ္မိံ = သရဿ (သီ) သမုဒ္ဒသ္မိံ (က) ၄၈၆
မဋ္ဌမဒါသိ = ပစ္ဆိမဒါသိ (သီ၊ဋ္ဌ) ၃၂
မညေတိ အနာဂတဋ္ဌံ = စက်မာမိတိ အနာဂတတ္တာ (သီ၊ဋ္ဌ) ၁၇၇
မတ္တာယာ"တိအာဒိသု ဝိယ = အတ္တာယာတိအာဒိသု (သီ)
အတ္တာ ဝိယာတိအာဒိသု (ဋ္ဌ) ၁၂၉
မဒ္ဒနစာဝနာဒိဝသေန = မဒ္ဒနဆဝနာဒိဝသေန (သီ) ၈၇
မနံ စေ'တေဟိတိ = မနဋ္ဌ ဇေတေဟိ (သီ) ၂၇၆
မနသာသမ္ပတ္တိ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိ နိဗ္ဗာနသမ္ပတ္တိတိ = မနသာသမ္ပတ္တိ ဒေဝသမ္ပတ္တိ
ဗြဟ္မသမ္ပတ္တိ နိဗ္ဗာနသမ္ပတ္တိတိ (သီ၊ဋ္ဌ) မနသာသမ္ပတ္တိံ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ
နိဗ္ဗာနသမ္ပတ္တိန္တိ (က) ၂၂၀
မန္ဒပဘော = ဟတပဘော (သီ) ၁၀၂
မရဏာနုဗန္ဓနတံ = ဇရာမရဏာနုဗန္ဓနံ (သီ၊ဋ္ဌ) ၁၈၇
မလပ္ပဝါဟနေ = ...မလပ္ပဟာဏမာဟ (သီ)....မလပ္ပဝါဟနမာဟ၊
တေန (ဋ္ဌ) ၂၂၁
....မဝန္ဒိယံ = အဝန္ဒိသံ (သီ) ၁၅
မဟပ္ဖလတံ့ = ဒဿနမဟပ္ဖလံ (သီ) ၂၂၇

နာနာပါဌာ	ပိဋ္ဌက်ာ
[မ]	
မဟာဝိက္ကန္တံ = မဟာဝိက္ကမံ (သီ)	၄၅၄
မဟာဝိပဿနာတိ = ဝိပဿနာတိ (သီ)	၅၂၃
····မဟိ ံသာဒယော = မဟိသာဒီဟိ (သီ)	၆၅
မာတုဂါမဇာတိကာ = မာတုဂါမာ (က)	၄၃၁
မာ'သာဒိ = မာ ဟနိ (သီ)	၄၈၅
မာနံ နပဟာသိ "နမာနံ ဗြာဟ္မဏ သာဓူ"တိ = မာနံ ပဟာသီတိ တမေဝ အနုဗြူဟယာတိ (သီ၊ ဋ)	၁၀၈
မာရ နမယံ ဥဟိတုကာမာ ဗာဓေတုကာမာ = မာရ မံ ဒဟိတုကာမော ဗာဓေတုကာမော (သီ)	၅၀၄
မာရိယန္တု = မရိဿန္တု (သီ၊ ဋ)	၂၁၆
မာလာကာရကုလေ = ကုလဂေဟေ (သီ) မာလာကာရကုလေ ကုလဂေဟေ (ဋ)	၁၀၉
မာလာဓာရိနီ = မာလာဟာရိနီ (သီ) မာလာဘာရိနီ (ဋ)	၃
မာလုကျပုတ္တောတ္ဓေဝ = မာလုင်္ကျာနာမာယ ပုတ္တောတ္ဓေဝ (သီ) မာလုင်္ကျာယ ပုတ္တောတ္ဓေဝ (ဋ)	၉၄
မိဂလုဒ္ဒကေ = မိဂဗန္ဓကေ (သီ)	၂၉၃
မိဂလုဒ္ဒကေ နိလီနေ ဌိတေ = မိဂလုဒ္ဒကော နိလီနော ဌိတော (သီ)	၂၉၃
မိလာတပုပ္ဖသန္ထရဝဏ္ဏတာယ ဝါ ဥက္ကာရဘူမိယာ ဧဝံ ဝုတ္တော = ····သန္ထရဆဋ္ဌကော ဝါ ဥက္ကာရဘူမိယော ဧဝံ ဝုစ္စတေ (သီ)	၂၂၆
မုခါနံ = ပရမုခါနံ (သီ)	၅၂၂
မုဠိတုကာမတာဒိဝသေန = မုစ္စိတုကမျတာဥဏံ (ဋ)	၃
မုရဇေဟိ = ပေါက္ခရေဟိ (သီ၊ ဋ)	၁၃၀
မေဃဂဇ္ဇိတေန = မေဃဂဇ္ဇိတတော နဲ (သီ) မေဃတဇ္ဇိတေန (က)	၃၁
မောစေတ္ဓာ = မုဠိတ္ဓာ (သီ၊ ဋ)	၂၁၃
မောနဝါ ဝါ မုနိ = မုနိသမာနဝါ မုနိ (သီ၊ ဋ)	၁၇၁
မောနေယျဓမ္မဌတော = မောနေယျဓမ္မဌတ္တာ (သီ)	၅၂၃
[ယ]	
ယံ ယံ ပဏီတံ = ယံ ပဏီတံ (သီ)	၃၇၁
ယံ သာဓေတုံ = မဂ္ဂံ သာဓေတုံ (က)	၁၀၁

နာနာပါဌာ ဝိဋ္ဌက်ာ

[ယ-ရ]

ယတ္ထကဝယာ = ယတ္ထကံ စ ယာ (သီ၊က) ၁၉၉
ယတ္ထ ဗဟုသုတေ ပဿထ၊ တတော = ပဿ ဗဟုသုတေ၊
ပဿန္တော တတော (က) ၁၇၉
ယထာ အဓေ တထာ ဥဒ္ဓန္တိ = ယထာ အဓေတိ (သီ၊ဋ္ဌ) ၉၃
ယထာ နိမ္မလံ ဝိရဇံ နဒ္ဒိနံ = ယထာ နိလုပ္ပလံ ဝိရဇံ (သီ) ၄၅၅
ယထာဝုတ္တော = ယထာယောဂေါ (က) ယထာ ဂေါ (?) ၆၆
ယထောဝါဒံ = ယထာ စာဂံ (သီ၊ဋ္ဌ) ၄၃
ယဒါဟံ = ယတောဟံ (က) ၉၉
ယသ္မာ ဇတေဒဝံ = တသ္မာ ဇတေဒဝေါစ (သီ) ယသ္မာ ဇတေဒဝေါစ(ဋ္ဌ) ၁၀၇
ယသ္မာ နု အာယာစနမတ္တေန = ယသ္မာ အာသာဒနမတ္တေန (သီ)
ယသ္မာ အာယာစနမတ္တေန (ဋ္ဌ) ၁၇၆
ယသ္မိံ = ကေသ္မိံ (က) ၅၂၀
ယသ္မ စတ္ထာယ = ယသ္မတ္ထာယ (သီ) ၂၁၄၊၄၀၆
ယာ မံ = သာ မံ (ဋ္ဌ) ၁၃၅
ယာယ ဝေလာယ = သာယံ ဝေလာယံ (သီ) သာယ ဝေလာယ (ဋ္ဌ) ၁၅၆
ယုဂန္တရဂတော = သမုဒ္ဒန္တရဂတော (က) ၆၆
ယုတော ပယုတ္တော = ယုတ္တော ပယုတ္တော (သီ) ၄၆၉
ယုတ္တာကာရဒဿနေန = ယုတ္တပ္ပယုတ္တဒဿနေန (သီ၊ဋ္ဌ) ၆၁
ယုတ္တော = ယုတ္တတ္တာ (သီ၊ဋ္ဌ) ၁၀၇
ယေ = တေ (သီ) ၅၄၂
ယေန = ကေန (သီ) ၁၄၁
ယေ ယေ = ယေ ယေဝ (သီ) ၃၆၅
ယော ဝေ = ယော စ (သျာ) ၄၀၆
ရမိသံ = ရမိဿသိ (က) ၄၆၅
ရမိသံ၊ အသံသယံ = ရမိဿာမိ အသံသယံ (သီ) ၄၇၉
ရဟောဂတာ = ဂန္ဆာ (က) ၄၄၀
“ရာဟု ဇာတော = ရာဟုလော ဇာတော (သီ၊ဋ္ဌ) ၂၃
ရုက္ခာ ဝါ = ပဗ္ဗတေ ဝါ (သီ၊ဋ္ဌ) ၉၀
ရူပသမ္ပတ္တိယာ ပန = အတိရူပသမ္ပတ္တိယာ ပန (သီ၊ဋ္ဌ) ၁၂၃
ရူပါဒိကော = ဇရာဒိကော (က) ၃

[ရ-လ]

ရောဂေါ = အာရောဂေါ (သီ၊ဋ္ဌ) ၁၄၃
လယိတ္ထာ = လဘိတ္ထာ (သီ၊ဋ္ဌ) ၆၄
လဘိဿတိတိ = လဘိဿာမာတိ
(အံ-ဋ္ဌ ၁-၁၃၃၊ သံ-ဋ္ဌ ၂-၁၇၃-ပိဋ္ဌေသု။) ၄၃၄
လာဘသက္ကာရာသာယ = လာဘသက္ကာရေသု (သီ) ၃၅၆
လာဘာလာဘာဒိဒ္ဓယေန ဝါ = လာဘာလာဘာဒိဝသေန ဝါ (သီ)
လာဘာလာဘဒ္ဓယေန ဝါ (ဋ္ဌ) ၂၄၇
လာယနေ = လာယမာနေ (သီ) ၂၅၀
လုဇ္ဇတိ ဝိနဿတိတိ = လုဇ္ဇတိ ဘိဇ္ဇတိ ဝိနဿတိတိ (က) ၃၅၂
လုဇ္ဆာပေသိ = မုဇ္ဆာပေသိ (သီ၊ဋ္ဌ) ၁၄
လေဏဂိရိဝိဟာရေ = လေဏဝိဟာရေ (သီ) ၃၀

[ဝ]

....ဝဠံသကာ၊ နဒီယော = ဝဠံသကာယော (သီ)
ဝဠံသကာဒယော (ဋ္ဌ) ၁၆၄
ဝဏ္ဏပဒါနိ = စုဏ္ဏိယပဒါနိ (သီ) ၅၃၀
ဝဏ္ဏာဒိသမုယတ္ထေ = ဗျဉ္ဇနာဒိသမုယတ္ထေ (သီ) ၃၅၅
ဝတာစရိယာဟိ = ဝတစရိယေဟိ (သီ) ၁၃၄
ဝတ္ထုနိဝသနော = နိဝတ္ထုနိဝါသနော (သီ) ၅၂၈
ဝတ္ထုဝိသဒအတ္တနေယျကိရိယာဒီနံ = အနတ္တနေယျ.... (က) ၄၅၃
ဝနပတ္ထာနိ = ဝနပတ္ထေသု (ဋ္ဌ) ၃၆၀
ဝမ္မေတ္ထာ = ဗာဓေန္တော (သီ) ဝမ္မေန္တော (က) ၅၂၅
ဝရာကော = စရကော (က) ၀၇
ဝသတော = ပရိဿယတော (သီ၊ဋ္ဌ) ၁၇၅
ဝသနဋ္ဌာနံ = ဝသတိံ (သီ၊ဋ္ဌ) ၃၁
ဝသနတော = ဝသတော (သီ၊ဋ္ဌ) ၅၂
ဝသိနော = သာဟသိနော (သီ) ၅၂၁
ဝသေ = ဝသေန (သဗ္ဗတ္ထ) ၄၇၉
ဝသေ ဝတ္တံ = ဝသဝတ္တိံ (က) ၄၇၇
ဝဿသဋ္ဌကထေရာ = ဝဿသတိကထေရာ (သဗ္ဗတ္ထ) ၁၄၆

နာနာပါဌာ	စိဋ္ဌက်ာ
[ဝ]	
ဝဋ္ဋဝါမုခဏ္ဍ = ဗဋ္ဋဝါမုခဏ္ဍ (ဋ္ဌ)	၄၆ဝ
ဝါတံ = တာဋံ (သီ၊က)	၅၂ဂ
စိက္ခိတ္တိန္ဒြိယတာယ = စိတ္တိန္ဒြိယတာယ (က)	၃၆၇
စိစရာမ = စိစရိမ္ဟာ (သီ)	၃၇၁
စိစိကိစ္ဆဋ္ဌာနာ = စိစိကိစ္ဆဋ္ဌာနာ (က)	၅၁၉
စိစိနိ = စိစိနိယံ အာပဇ္ဇိ (က)	၃၄၂
စိဇဟတိ နာသေတိ = စိဟရတေ အတိနာမေတိ (သီ၊ဋ္ဌ)	၁၁၉
စိညာဏဂ္ဂဟဏေ = အာဒါနစိညာဏဂဟဏေ (သီ၊ဋ္ဌ)	၁ဝ၄
စိနိဝေဌေတိ = စိနိဝေဒေတိ (က)	၃၉၉
စိပရိဏာမကာလေ = ပရိဏာမနကာလေ (သီ)	၃၉၉
စိပရိဏာမညထာဘာဝါယ = စိပရိဏာမညထာဘာဝါ (သီ) စိပရိဏာမညထာဘာဝေန (?)	၃ဝ၃
စိပဿနာယ ကမ္မံ = စိပဿနာကမ္မံ (သီ)	၄၂၄
စိပဿနာစိတ်ံ = စိပဿနာစိမ်ံ (သီ)	၄၇၇
စိဘဝံ = စိနာသံ (သီ၊ဋ္ဌ)	၉၆
စိဘိ်သနံ = စိဘီသနံ (သီ)	၄၆ဝ
စိမုတ္တိသုခေန စိဟရန္တော = စိမုတ္တိသုခစိဟာရေန (သီ)	၃၃ဝ
စိယာကရောန္တော = ဗျာကရောန္တော (သီ)	၅၃၇
စိရုဠဝါဒါ = စိရုဠဝါဒိနော (သီ)	၂ဝ၉
စိသမူလတာယ = စိသပုပ္ဖတာယ (သီ၊ဋ္ဌ၊က)	၉၆
စိသောဓေဿာမိ = စိရာဓေဿာမိ (သီ၊က)	၆၆
စိသိဒ္ဓိတ္ထာ = စိသဇ္ဇေသုံ (သီ၊က)	၄၉ဂ
စိဟရိ်ံ = စိဟရာမိ (က)	၂၃၆
စီတမလောဝ = စိဂတမလောဝ (သံ ၁-၁၉၇-ပိဋ္ဌ။)	၅၁ဂ
စိရိယာဓိဋ္ဌာနတော = စိရိယဋ္ဌာနတော (သီ)	၃ဝ၆
ဝုတ္တမတ္တေန ဝပေ = ဝုတ္တမတ္တေန ဝါ (သီ၊ဋ္ဌ)	၁၇ဝ
ဝုတ္တာကာရေန = ဝုတ္တပ္ပကာရေန (သီ)	၃ဝ၃
ဝေဇယန္တပါသာဒေါ = ဝေဇယန္တော ပါသာဒေါ (သီ)	၄၉၆
ဝေဒါနံ = ဝေဒနာနံ (က)	၁ဝ၄
ဝေဒိတဗ္ဗံ စိဒိတဝါ = ဝေဒိတဗ္ဗသ စိဒိတာ (သီ)	၁၃၉

နာနာပါဌာ	ပိဋ္ဌက်ာ
[ဝ]	
ဝေနေယျာနံ = ဝိနေယျာနံ (သီ)	၂၇၁
ဝေလာယတိ ဝါ ဒုဿိလျံ စလယတိ = ဝေလာယတိ ဒုဿိလျံ ဝေလေတိ (သီ၊ ဣ)	၂၂၁
ဝေဋ္ဌဒန္တ = ဝေဋ္ဌဒတ္တ (သီ၊ ဣ)	၅၀
[သ]	
သံ-ကာရလောပံ = သ-ကာရလောပံ (သီ၊ ဣ)	၁၄၉
သံဃရိတွာ = သံဟရိတွာ (သီ၊ က)	၄၃၁၊ ၄၃၃
သံဃသုပ္ပဋိပတ္တိဉ္ဇ သဒ္ဒဟိတွာ = သံဃသုပ္ပတိပတ္တိဉ္ဇ သဒ္ဒဟိတွာ (သီ)	၂၉၉
သံဇာတ = သဉ္ဇာဒိတ····(သီ၊ ဣ)	၁၉၉
သံသာရဗျသနေဟိ ဌဿသီတိ = သံသာရဗျသနေ ဌဿတီတိ (သီ) သံသာရဗျသနေဟိ ဘဝိဿတိ (က)	၄၇၉
သံသုမာရဂိရေ = သုံသုမာရဂိရေ (သီ၊ ဣ)	၁၁၆
သံသေဝသိ နနု = သံသေဝသေ နူန (သီ)	၄၇၈
သကလနဂရနိန္ဒာဒဝရ = သဇလဇလဓရနိန္ဒာဒ (သီ၊ ဣ) သကလဇဝနနိန္ဒာဒ (က)	၂၂၄
သက်ာရကူဋာဒိကေ ပံသုကူလုပ္ပတ္တိဌာနေ = သက်ာရကူဋာဒီသု ပံသုကူလုပ္ပတ္တိဌာနေသု (သီ)	၃၄၂
သဓေါဘိတော = သက်ောစိတော (သီ၊ ဣ)	၂၀၁
သစ္စာနိ = သဒ္ဓမ္မံ (သီ၊ ဣ)	၉
သစ္စာဘိသမ္ဗောဓိယာ = သစ္စာဘိသမ္ဗောဓိ (က)	၅၃၈
သတတကာရိနော = သာတစ္စကာရိနော အဋ္ဌိတကာရိနော (သီ၊ ဣ)	၂၃၅
သတ္တဋ္ဌာနိယေန = သန္တဋ္ဌာနိယေန (က)	၁၁၄
သတ္တမဘဝတော = သတတံ သမ္ဘဝတော (သီ၊ ဣ)	၂၂၃
သတ္တာ = ပါကဋသတ္တာ (သီ)	၂၉၉
သတ္တူပကာရံ = သတ္ထူပကာရံ (သီ)	၅၀၅
သတ္ထု = သတ္ထု သန္တိကေ (သီ၊ ဣ) အံ-ဌ ၁-၂၁၁-ပိဋ္ဌေ ပဿိတဗ္ဗံ။	၂၀၂
သဒ္ဓါဝီရိယသတိသမာဓိပညိန္ဒြိယာနိ = သဗ္ဗာနိ ဝီရိယသတိသမာဓိ-ပညိန္ဒြိယာနိ (သီ၊ ဣ)	၄၂

နာနာပါဌာ ဝိဋ္ဌက်ာ

[သ]

သန္တုပက်ိတဘာဝတော = သန္တုပက်ိတဘာဝါ (သီ)
သန္တုပက်ိတဘာဝေါ (ဋ္ဌ) ၁၀၅
သန္တိတိ ဝစနသေသော = သန္တိတိ သေသော (သီ) ၃၀၇
သန္ဓာယ = သန္ဓာယ ဧဝမာဟ (သီ၊က) ၄၃၃
သန္ဓာယဟ = သန္ဓာယ ဝဒတိ (သီ) ၄၀၂
သန္ဓိပတိတာ၊ တတ္ထကာ။ ကိ° = သန္ဓိပတိတာ။ ကိဋ္ဌိ (သီ၊ဋ္ဌ) ၉၆
သပ္ပဒါသတ္ထေရဿ = သမ္ဗဒါသတ္ထေရဿ (က) ၉၇
သပ္ပုရိသူပနိဿယဉ္စ ပသံသန္တော = ပဏ္ဍိတာနံ သမ္မသန္တော (က) ၇၄
သပ္ပုရိသူပနိဿယဿ ဗဟုကာရဘာဝတော = သပ္ပုရိသူပနိဿယ-
ဗဟုကာရဘာဝတော (သီ) ၅၄၁
သမ္ဗထာဝိ = သမ္ဗဒါဝိ (သီ) ၅၄၁
သမ္ဗဘာဂတော = သေခဘာဝတော (သီ) သမ္ဗဘာဝတော (ဋ္ဌ) ၁၄၁
သမ္ဗဝန္တိပါတိနာ = သမ္ဗာဝတ္ထိပါတိနာ (သီ)
သမ္ဗဝတ္ထုနိပါတိနာ (က) ၁၁၈
သမ္ဗသောကတာယ = သမ္ဗယောဂတာယ (သီ၊ဋ္ဌ) ၂၃၈
သမ္ဗသော ကိလေသာနံ = သမ္ဗကိလေသာနံ (သီ) ၃၃၄
သမ္ဗာကုသလာနံ ပဟီန = သမ္ဗာကုသလာနံ ပဟီနတ္တာ ပဟီန (သီ၊ဋ္ဌ) ၂၄၂
“သမ္ဗေ ဓမ္မာ အနတ္တာ”တိ = သမ္ဗေ သင်္ခါရာ အဝသဝတ္တတာယ
အနတ္တာတိ (က) ၂၆၉
သမ္ဗေ ပုထုဇ္ဇနေ = သမ္ဗေသံ ပုထုဇ္ဇနာနံ (က) ၄၇၉
သမ္ဗေဝ = သမ္ဗေ (သီ၊ဋ္ဌ) ၁၈၄
သဘာဝသမောဓာနေန = သမာဒါနေန (သီ) ၁၇၃
သမတိဋ္ဌထ = သန္တိဋ္ဌထ (ဋ္ဌ) ၂
သမထံ = သမတံ (သီ၊ဋ္ဌ၊က) ၂၃၃
သမထသုခေ = သမထမုခေ (သီ၊ဋ္ဌ) ၂၃၇
သမန္ဓေသံ = သမနေသံ (သံ ၁-၁၉၆။) ၅၁၈
သမရသတံ = သမတံ (က) ၂၃၆
သမာဓာနံ = သမ္မာပဓာနံ (က) ၄၄
သမာပတ္တိသမာပဇ္ဇိတတော = သမာပတ္တိသမာပဇ္ဇနတော (သီ) ၄၉၂
သမာဒပေတွာ = သမာဒါပေတွာ (သီ၊က) ၃၀၄

[သ]

သမ္ပဋိစ္ဆိတဝစနံ = သမ္ပဋိစ္ဆိတဝစနော (သီ၊က) ၅၃၅
သမ္ပဋိပဇ္ဇနတော = သပ္ပဋိပဇ္ဇနတော (သီ) ၂၅၅
သမ္ပဋိဝေဓသ = အသမ္ပဋိဝေဓသ (ဋ္ဌ၊က) ၁၀၄
သမ္ပန္နထိုံ = သမ္ပန္နနထိုံ (က) ၄၂၆
သမ္ပဝသ = သမ္ပဝကသ (သီ၊ဋ္ဌ) ၂၉
သမ္မဂ္ဂတေန = သမဂ္ဂတေန (က) ၂၀
သမ္မာ အပဋိပဇ္ဇန်ံ = သမ္မာ ပဋိပဇ္ဇန်ံ (သီ) ၄၉၂
သရဏဂမနံ = သရဏံ (သီ) ၁၅
သရဒသဲ ဂဂနအဗ္ဘာ ဝိယ = သရဒသမယေ ဂဂနံ အဗ္ဘံ ဝိယ (သီ) ၄၅၂
သရသပဘင်္ဂတ္ထ = ခဏဘင်္ဂရတ္ထ (သီ) ပဘင်္ဂရတ္ထ (ဋ္ဌ) ၃
သရီရေ ဒေါသေ = သရီရဘာဝေ (က) ၄၀၉
သလက္ခဏတော = သလ္လက္ခဏတော (သီ) ၂၁၀
သလိလံ, ဝနန်ံ ဝိရောစိတ္ထ = သာလဝနန်ံရံ ဝိရောစိတ္ထ (က) ၄၄၃
သဟပံသုကီဠကသဟာယာ = သဟပံသုကီဠိကသဟာယာ (က) ၃၇၀
သာကဋိကာ = သာကဋိကာနံ (သီ) ၃၅၁
သာကေတနဂရဿဲ ဒွါရဂါမေ = သာကေတနဂရေ (သီ၊ဋ္ဌ) ၁၅၉
သာဏဝါသိတ္ထေရဿ = ဝနဝါသိတ္ထေရဿ (သီ)
သာလဝါသိတ္ထေရဿ (က) ဂ၅
သာတစ္စကိရိယံ = သမ္မကိရိယံ (သီ၊ဋ္ဌ) ၂၄၁
သာဓုနာ ကတကိစ္စေန အနုရုဒ္ဓေန သာဓု = သာဓုနာ သာဓု (သီ၊ဋ္ဌ) ၁၁၁
သာဓေသိ = သာဓယိ (သီ) ၄၀၀
သာ ပန = သာသနေ (က) ၁၃၀
သာမံ ဝါ = သာ ဝေသိ မမံ ဝါ (သီ၊ဋ္ဌ) ၁၂၄
သာရဇ္ဇမာနော = သာရဇ္ဇာယမာနော (သီ၊ဋ္ဌ) ၂၂၄
သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနာ = သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရာ (သီ) ၅၄၃
သာလိကာယိဝ = သာလိကာယေဝ (က) ၅၁၆
သာဝတ္ထိ် = သာဝတ္ထိယံ (သီ၊ဋ္ဌ) ၁၅၉
သိနေဟပါန = သိနေဟတာပန (က) ၄၉၅
သိဝထိကံ = သီဝထိကံ (သီ၊ဋ္ဌ) ၃၆
သိသံ ပုတ္တံ = ဝိယံ ပုတ္တံ (က) ၃၃၃

နာနာပါဌာ	ပိဋ္ဌက်ာ
[သ]	
သီတံ နဿ သဟတိ = သီတံ သဟတိ (သီ)	၂၁၅
သီတာဒိပဋိဃာတနတ္ထဉ္ဇေဝ = ··· ဗာဟနတ္ထဉ္ဇေဝ (က)	၃၉၈
သီတုဏ္ဍံ = သီတုဏ္ဍေ (သီ၊ ဣ)	၈၅
သီသံ စေလဉ္ဇ အဇ္ဈုပေက္ခိတ္ဝာ = သီသံ အဇ္ဈုပေက္ခိတ္ဝာ (သီ)	၁၇၇
သုခါဓိဝါဟောတိ ယော = သုခါဓိဝါဟော ယော (သီ၊ ဣ)	၁၄၇
သုဂတိမဂ္ဂံ = သုဂတိဂမနမဂ္ဂံ (သီ)	၃၃၄
သုတဂန္ဓံ = သုတဂန္ဓံ စာဂဂန္ဓံ (သီ၊ ဣ၊ က)	
သုဘဂန္ဓဉ္ဇ ဝါစာဂန္ဓဉ္ဇ (ဓမ္မပဒ-ဋ္ဌ ၁-၂၄၂-ပိဋ္ဌေ)	၄၃
"သုဘဿ ဝဿာ"တိပိ ပါဋိ = ပဝဿာတိပိ ပါဋိ (က)	၅၃၆
သုတ္တမေရကသမဝါယေန = သုတ္တပေရကသမဝါယေန (သီ၊ ဣ)	၂၀၀
သုဒေသိတံ ဣမံ ဓမ္မန္တိ = သုဒေသိတံ ဣဒံ ဓမ္မန္တိ (သီ)	၃၆၂
သုဒ္ဓန္တေ = သုဒမေ (သီ) သုဒ္ဓတ္တေ (ဣ)	၁၁၇
သုဓမ္မာယံ ဌိတော သဘံ = သုဓမ္မာယာဘိတော သဘံ	
(မ ၁-၄၁၄-ပိဋ္ဌေ။)	၄၈၇
သုနိဗ္ဗတ္တော = အဘိဇာတရူပေါ (သဗ္ဗတ္ထ)	၃၀၆
သုပိနန္တေန = သုပိနန္တေ (သီ၊ ဣ)	၁၅၀
သုပေါသာ = သုပ္ပေါသာ (သီ)	၃၅၁
သုဗုဒ္ဓဿ = သုဗန္ဓရဿ (သီ၊ ဣ)	၈၅
သုဘိတ္တံ ဝိယ = သုဟိတံ ဝိယ (သီ)	၃၅၁
သုဝဏ္ဏသဒိသဝဏ္ဏော = သုဝဏ္ဏဿ ဇာတရူပဿ သဒိသဝဏ္ဏော (သီ)	၃၀၆
သုသာရထိနာ = အဿဒမ္မသာရထိနာ (သီ)	၆၆
သေဋ္ဌံ ဥတ္တမံ = သေဋ္ဌံ ပသဋ္ဌံ ဥတ္တမံ (သီ)	၃၃၅
သေနာသနပရိယေသနာယ ပယောဇနံ = သေနာသနပရိယေသနေ	
သညောဇနံ (က)	၈၈
သေနောတိ = သောနောတိ (ဣ)	၁၅၉
သေသပဋိပတ္တိသဒ္ဓမ္မကာ = ဘာဝနမနုယုဉ္ဇန္တာ သေသပဋိပတ္တိကာ	
သဒ္ဓမ္မကတာ (သီ)	၃၅၃
သော စ ရာဂစရိတတ္တာ = ပဗ္ဗဇိတော စ ရာဂစရိတောဝ (က)	၉၁
သောတာ = ဟေတုံ။ (သီ၊ သျာ)	၅၁၉
သောတာတိ သောတဓာတုယာ = ဟေတုန္တိ သောတဓာတုံ (သီ)	၅၃၄

[သ]

သောတိ ယော ဂရုနံ = သောတိ ဂရုနံ (သီ၊ ဋ္ဌ) ၇၅
သောဘိတော = သာဂတော (သီ) ၅၄၅
သောဘေန္တိ = သောဘေန္တိ (ပါဠိယံ) ၃၀
သောမယာဂဝါဇပေယျာဒိကေ = သောမေယျဇပ္ပေယျာဒိကေ (က) ၅၃
သော ယာတိ = သယတိ (သီ၊ ဋ္ဌ) ၁၁၉
သော ယောဂိတိ = ယော သော ဟိတိ (သီ၊ ဋ္ဌ) ၂၀၆
သောဋ္ဌသအဋ္ဌကဝဂ္ဂိယာနံ = အမုမုသောဋ္ဌသအဋ္ဌဝဂ္ဂိယာနံ (သီ၊ ဋ္ဌ)
သုတ္တန်ပါတေ အဋ္ဌကဝဂ္ဂေ အာဂတာနိ သောဋ္ဌသသုတ္တာန်
သန္ဓာယ ဝုတ္တမိဒံ။ ၇၀

[ဟ]

ဟဋ္ဌတုဋ္ဌော = ဟဋ္ဌတုဋ္ဌေန (သဗ္ဗတ္ထ) ၅၃၅
ဟတ္ထူပဂဂိဂူပဂါဒိဟိ = ဟတ္ထူပဂပါဒူပဂါဒိဟိ (သီ၊ ဋ္ဌ) ၁၂၄
ဟယေန = ဘယေန (သီ) ၄၆၅
ဟာရဟာရိနိ = ဟာရဘာရိနိ (သီ၊ ဋ္ဌ) ၃၁
ဟိတစိန္တမေဝ = စိန္တနမေဝ (သီ) ၃၅၂
ဟောတိ = ဟောန္တိ (က) ၄၁၀
ဟောတိ။ တေန ဝုတ္တံ = ဟောတိတိ ဝုတ္တံ (သီ၊ ဋ္ဌ) ၁၁
ဟောတိတိ = အဟောသိတိ (သီ၊ ဋ္ဌ) ၂၃၄

ထေရဂါထာအဌကထာယ ဒုတိယဘာဂေ

ဂါထာသူစိ

ပဌမပါဒါ	ပိဋ္ဌက်ာ
[အ]	
အကောဓဿ ကုတော ကောဓော	၁၁၃
အကွောဓနော'နုပနာဟီ	၁၅၁
အကွဒဿော တဒါ အာသိ	၁၈၁
အဂဒေါ ဝိယ သဗ္ဗတ္ထ	၃၉
အဂါရာ အဘိနိက္ခမ္မ	၄၆၊၁၃၇
အဂါရဝေါ စ ကာသာဝေ	၃၆၀
အဂ္ဂဖလံ ဂဟေတွာန	၅၂
အဂ္ဂိက္ခန္ဓောဝ ဇလိတော	၄၄၅
အဂ္ဂိပါကီ အနဂ္ဂီ စ	၃၇၉
အဂ္ဂိယံ သုကတံ ကတွာ	၄၄၄
အင်္ဂါရဇာတာ ပထဝီ	၁
အင်္ဂါရိနော ဒါနိ ဒုမာ ဘဒန္တေ	၁၆၇
အင်္ဂီရသော မဟာနာဂေါ	၂၃၂
အစလော ဟောမိ မေတ္တာယ	၃၁၈
အစ္စာရဒ္ဓမှိ ဝီရိယမှိ	၂၃၃
အစ္ဆေစ္ဆိ တဏ္ဍံ ဣဓ နာမရူပေ	၅၂၁
အစ္ဆေရံ ဝတ ဗုဒ္ဓါနံ	၄၄၉
အစ္ဆောဒိကာ ပုထုသိလာ	၂၁၄၊၄၄၈
အဇိနေန နိဝတ္ထောဟံ	၅၅
အဇေဂုစ္ဆံ ဝိမုတ္တေဟိ	၃၆၀
အဇ္ဇ ပန္ဒရသေ ဝိသုဒ္ဓိယာ	၅၁၆
အဇ္ဇဒဂ္ဂေ မံ သောပါက	၁၃၉
အဇ္ဇာပိ တေ အာဝုသော သာ ဒိဋ္ဌိ	၅၀၀
အဇ္ဈတ္တံ မေ သမုဋ္ဌာယ	၂၈၁

ပဌမပါဒါ	ပိဋ္ဌက်ာ
[အ]	
အဇ္ဈတ္တဉ္ဇ န ဇာနာတိ	၁၃၀
အဇ္ဈတ္တဉ္ဇ ပဇာနာတိ	၁၃၁
အဇ္ဈတ္တဉ္ဇ ဗဟိဒ္ဓါ စ	၅၀၊၁၁၂
အဇ္ဈာယကောပိ စေ အဿ	၄၈၄
အဇ္ဈာယကော မန္တရောေ	၃၈၆
အဇ္ဈောဂါဟေတွာ ဟိမဝန္တံ	၃၈၁
အဉ္ဇနီဝ နဝါ စိတ္တာ	၂၉၁၊၄၁၈၊၄၈၃
အဉ္ဇလိ ပဂ္ဂဟေတွာန	၂၃၀
အဉ္ဇာမိ နံ န မုဉ္ဇာမိ	၂၈၁
အညထာ လောကနာထမှိ	၃၄၈
အညဿ ဘဂဝါ ဗုဒ္ဓေါ	၃၉၅
အညာဏမူလဘေဒါယ	၁၀၃
အညာတမာနိနော ဓမ္မေ	၃၅၉
အညေ ဂစ္ဆန္တိ ဂေါယာနံ	၃၇၉
အညေ ပုပ္ဖန္တိ ပဒုမာ	၃၇၇
အဌ ဂေါပါနသီ ဒတွာ	၃၁၈
အဌပညာသက္ခတ္တုံ စ	၄၁၆
အဌဝီသတိက္ခတ္တုဉ္ဇ	၃၃၈
အဌာပဒကတာ ကေသာ	၂၉၁၊ ၄၁၈၊၄၈၃
အဌာရသသဟဿာနိ	၂၉၀
အဌာရသေ ကပ္ပသတေ	၆၇၊၂၆၄
အဋ္ဌိကက်လကုဋ္ဌိကေ	၄၈၂
အဋ္ဌိသင်္ဃာတဃဋ္ဌိတော	၁၉၇
အဓုာ ဒလိဒ္ဒါ စ ဖုသန္တိ ဖဿံ	၂၉၅
အတိမာနော စ ဩမာနော	၁၀၇

ပဌမပါဒါ	ပိဋ္ဌက်ာ
[အ]	
အတိမုတ္တာ အသောကာ စ	၃၇၆
အတိဟိတာ ဝိဟိ	၈၆
အတ္တကာရမယံ ဧတံ	၃၈၆
အတ္ထဉ္ဇ ယော ဇာနာတိ ဘာသိတဿ	၇၅
အတ္ထဿာယံ ဝိညာပနီ	၂၅၉
အတ္ထာယ ဝတ မေ ဗုဒ္ဓေါ	၅၃
အထဒ္ဒသာသိံ သမ္ဗုဒ္ဓံ	၃၄၁၊၂၂၅
အထ ဝါ သမာဓိလာဘေန	၂၀၆
အထ သဋ္ဌိသိတာ သဝိတက္ကာ	၅၁၄
အထော သီဒတိ သညုတ္တံ	၂၇၃
အဒါသိံ ဟဋ္ဌစိတ္တောဟံ	၁၂၈
အဒ္ဒသ ဘဂဝါ အာဒိံ	၅၂၁
အဓိပ္ပါယဝိဒူ ဇာတော	၁၄၆
အဓိဝါသေသိ သော ဓီရော	၃၃၈
အနဂ်ဏဿ ပေါသဿ	၂၄၀၊၃၉၅
အနန္တဉ္ဇဏော အသမသမော	၃၁၅
အနန္တဒဿီ ဘဂဝါ	၂၃၂
အနန္တရံ ဟိ ဇာတဿ	၁၈၅
အနန္တဝဏ္ဏော အမိတယသော	၃၁၅
အနန္တာဒီနဝေါ ကာယော	၆၃
အနဝ္ဂိတာ တတော အာဂုံ	၄၄
အနာကိဏ္ဏာ ဂဟဋ္ဌေဟိ	၄၄၈
အနာဂတမ္ဂိ အဒ္ဓါနေ	၅၁၁
အနာဂတံ ယော ပဋိကစ္စ ပဿတိ	၁၈၄
အနာထာနံ ဘဝံ နာထော	၅၁၁
အနိက္ကသာဝေါ ကာသာဝံ	၃၆၁
အနိစ္စံ ဒုက္ခန္တိ ဝိပဿ ယောနိသော	၄၆၁

ပဌမပါဒါ	ပိဋ္ဌက်ာ
[အ]	
အနိစ္စာ ဝတ သခ်ါရာ	၁၃၇၊၄၈၄
အနိမိတ္တဉ္ဇ ဘာဝေဟိ	၅၁၅၊၅၄၃
အနိမိတ္တမနညာတံ	၁၁၉
အနိလဉ္ဇသာသခ်ုဗ္ဘော	၁၆၀
အနိဿရဏဒဿာဝီ	၂၇၂
အနုကမ္ပကော ကာရုဏိကော	၂၊ ၆၇၊၇၉
အနုကမ္ပာယ မေ သတ္ထာ	၁၉၁၊၁၉၃
အနုဒိဋ္ဌိနံ အပ္ပဟာနံ	၂၈၁
အနုဒ္ဓတော အစပလော	၂၅၇၊၄၄၉
အနုပလိတ္တော လောကေန	၃၉
အနုပုဗ္ဗဝိဟာရဿ	၃၉၂
အနုပ္ပတ္တော သစ္ဆိကတော	၄၈
အနုဗျဉ္ဇနသမ္ပန္နော	၃၈
အနုမောဒိ မဟာဝီရော	၂၀၂၊ ၂၉၀၊၄၈၁၊၅၀၆
အနုဿရန္တော သမ္ဗုဒ္ဓံ	၅၉
အနုသာသိ မံ အရိယဝတာ	၄၉
အနုသိဋ္ဌာ မဟာဝီရ	၃၉၁
အနေကသတသဟဿာ	၄၁၇
အနောမဒဿီ ဘဂဝါ	၃၈၁၊ ၃၈၃၊၄၈၀၊၅၀၅
အနောမဒဿိဿ မုနိနော	၂၃၀၊၃၈၃
အန္တလိက္ခေ ဋ္ဌိတာ တတ္ထ	၃၈၃
အန္တောဝက်ဂတော အာသိ	၂၈၁
အန္ဓဘာရော ပုရေ အာသိံ	၃၄၁
အပဏ္ဍရော အဏ္ဍသမ္ဘဝေါ	၂၁၄
အပရိမေယျေ ဗ္ဗတော ကပ္ပေ	၂၃၁၊ ၃၈၄၊၄၈၁၊၅၀၆-၇
အပရိမေယျေ ကတံ ကမ္မံ	၃၈၅၊၃၉၂

ပဌမပါဒါ	ပိဋ္ဌက်ာ
[အ]	
အပရိယောသိတသက်ပွေါ	၃၈၈
အပုည် ပသဝီ မာရော	၄၈၈
အပ္ပတိဋ္ဌံ အနာလမ္ဗံ	၁၈၂
အပ္ပမတ္တဿ မေ သိက္ခာ	၄၉
အပ္ပဿုတာယံ ပုရိသော	၄၁၉
အပ္ပိစ္ဆတာ သပ္ပုရိသေဟိ ဝဏ္ဏိတာ	၄၆၂
အပ္ပိစ္ဆာ နိပကာ ဧတေ	၃၇၈
အပ္ပိစ္ဆာ နိပကာ ဓီရာ	၃၈၈
အပ္ပိစ္ဆော စေဝ သန္တုဋ္ဌော	၂၀၃
အပ္ပိစ္ဆော သာတတိကော	၃၂၂
အဗ္ဗူဠ္ဠံ အဃဂတံ ဝိဇိတံ	၄၁
အဗ္ဘတီတသဟာယဿ	၄၁၉
အဗ္ဘန္တရံ အဂဏ္ဍန္တံ	၃၁၆
အဗ္ဘောကာသီ သာတတိကော	၃၂၂
အဗ္ဘောကာသေ ဝိဟရသိ	၈၆
အဘန္တံ ဟောတိ မေ စိတ္တံ	၃၁၈
အဘိဂန္ဒာန သဗ္ဗညူ	၂၅၂
အဘိညာပါရမိပ္ပတ္တာ	၃၇၉
အဘိညေယ္ဟ အဘိညာတံ	၃၀၉
အဘိဘူတဿ ဒုက္ခေန	၃၆၁
အဘိဝုဋ္ဌာ ရမ္မတလာ	၄၄၇
အမတံ ပရမဿာဒံ	၁၇၈
အမတံ မယာဓိဂတံ	၃၈၇
အမောဃံ ဒိဝသံ ကယိရာ	၁၁၇
အမ္ဗရာ ပုပ္ပဝဿော မေ	၄
အမ္ဗာ သာလာ စ တိလကာ	၃၇၆
အမ္ဗိလံ မဇုရဂ္ဂဋ္ဌ	၂၇၂
အယံ နာဂေါ မဟာဝီရော	၃၈၁
အယံ ပစ္ဆိမကော မယ္ဟံ	၄၊၄၈

ပဌမပါဒါ	ပိဋ္ဌက်ာ
[အ]	
အယံ ဘာဂီရထီ ဂင်ါ	၃၈၄
အယံ မေ ပစ္ဆိမာ ဇာတိ	၂
အယဋ္ဌ ဒဟရော ဘိက္ခု	၄၈၄
အယောဂေ ယုဋ္ဌမတ္တာနံ	၄၁
အရညေ ရုက္ခမူလေ ဝါ	၃၃၂
အရညေ ရုက္ခမူလေသု	၃၄၈
အရတိဋ္ဌ ရတိဋ္ဌ ပဟာယ	၅၁၄
အရဟန္တေ သီတိဘူတေ	၁၀၇
အရဟာ ဒက္ခိဏေယျောမှိ	၅၀
အရဟာ ဝသိပတ္တာ စ	၄၅
အရူပ ဒူရင်မ ဧကစာရိ	၄၆၂
အရောဂေါ အာသိ တေနေဝ	၈၈
အလံ မေ ဖာသုကာမဿ	၄၄၈
အလက်တာ သုဝသနာ	၂၊၁၂၃
အလတ္တကကတာ ပါဒါ	၂၉၁၊ ၄၁၈၊၄၈၃
အလဒ္ဓါ စိတ္တဿေကဂ္ဂံ	၉၇
အလ္လံ သုက္ခံ ဝါ ဘုဋ္ဌန္တော	၃၉၄
အဝဏ္ဏဋ္ဌ အကိတ္တိဋ္ဌ	၂၁၈
အဝိဇ္ဇာယ နိဝုတော ကာယော	၁၉၇
အဝိတက္ကံ သမာပန္နော	၂၄၀၊၃၉၅
အသံသဋ္ဌော သာတတိကော	၃၂၂
အသံဟီရံ အသံကုပ္ပံ	၂၄၀
အသက္ခရာ အပဗ္ဘာရာ	၃၇၆
အသခ်တံ ဂဝေသန္တော	၃၈၅
အသင်စိတ္တော နိက္လေသော	၁၇၈
အသင်စိတ္တော သဗ္ဗတ္ထ	၃၉
အသမ္ဘီတော ဘယာတီတော	၃၁၅
အသလ္လီနေန စိတ္တေန	၃၄၀
အသီတိကောဋ္ဌိ နိစယော	၃၁၄

ပဌမပါဒါ	ဗိဋ္ဌင်္ဂါ
[အ]	
အသိတိကောဋိ ဆဋ္ဌေတ္ဝာ	၃၀၄
အသုဘာယ စိတ္တံ ဘာဝေဟိ	၅၁၅
အသေယျော သေယျသမာနံ	၄၄၀
အသ္မိမာနံ နု ပသာမိ	၄၀၂၊၅၀၇
အသ ပုညဝိပါကေန	၁၆၆
အသမသာဝိဒူရမှိ	၃၇၀
အသာသကော ဝေဒကရော	၃၁၆
အသာ သေတာ ယထာ စန္ဒော	၃၀
အဟံ မိဒ္ဓေန ပကတော	၅
အဟံ သကရဏီယောမှိ	၄၂၀
အဟဉ္စ ပရိသာ စေဝ	၁၉၀
အဟမ္ပိ ဒါနံ ဒဿာမိ	၁၃၂
အဟမ္ပိ ဟိမဝန္တမှိ	၁၉၀
အဟံ သကောတိ မေ နာမံ	၃၃၁
အဟော ဗုဒ္ဓေါ အဟော ဓမ္မော	၁၆၊၇၁
အဟော မေ သုကတံ ကမ္မံ	၃၀၅
အဠာရပမှာ ဟသုလာ	၃၀၄
[အာ]	
အာကာသမှိ ဟလိဒ္ဒိယာ	၄၀၃
အာကာသော နိမိတ္တံ သက္ကာ	၃၀၂
အာဂန္တုကာ ပါဟုနကာ	၄၅
အာစာရဉ္ဇပစာရဉ္ဇာ	၃၁၇
အာစာရဂေါစရေ ယုတ္တော	၂၀၀
အာစိက္ခိ သော မေ သတ္ထာရံ	၅၁၂
အာဇာနိယေန အာဇညော	၁၁၀
အာတာပိ နိပကော စာပိ	၄၁၇
အာတုရံ အသုစိ ပူတိ	၉၁

ပဌမပါဒါ	ဗိဋ္ဌင်္ဂါ
[အာ]	
အာဒိယာ မေ နမသ္သာမိ	၄၁၇
အာဒိ သိလံ ပတိဋ္ဌာ စ	၂၁၉
အာနာပါနသတိ ယသ	၁၀၄
အာမောတိ မေ ပဋိညာတေ	၅၁၂
အာယာမတော စတုဇ္ဇိသံ	၄၄၅
အာယာမတော ပဏ္ဍသတံ	၄၄၅
အာယောဂေါ သဗ္ဗလောကဿ	၁၉၃
အာရညကာနိ သေနာ	၂၀၀
အာရညိကာ ဓုတရတာ	၃၀၀
အာရညိကာ ပဉ္စပါတိကာ	၄၀၂
အာရညိကော သာတတိကော	၃၂၂
အာရညိကော ဟောတိ စ ပဉ္စပါတိကော	၄၆၂
အာရဒ္ဓဝိရိယော ပဟိတတ္တော	၁၃၊၂၃၊၄၀၁၊၅၀၆
အာရဒ္ဓဝိရိယော သာတတိကော	၃၂၃
အာရမ္မဏဝိမုတ္တိသု	၃၁၆
အာရမ္မဏော တံ ဗလသာ နိဗန္ဓိသံ	၄၆၅
အာရာဓယိတ္ထာ သမ္မုဒ္ဓံ	၃၀၅
အာရာမဒ္ဒါရာ နိက္ခမ္မ	၄၁၆
အာလုဝါ စ ကဋ္ဌမ္မာ စ	၃၇၀
အာသဘံ ပဝရံ ဌာနံ	၅၁၀
အာသယာနုသယံ ဉတ္ဝာ	၃၉၁
အာသယော ဗုဒ္ဓိမန္တာနံ	၃၁၆
အာသာယ ကသတေ ခေတ္တံ	၁၆၀
အာသီဝိသော ယထာ ဃောရော	၃၁၇
အာဟုတိ ယိဋ္ဌကာမောဟံ	၃၁၄
အာဠကာ ဇူသိမုဂ္ဂါ စ	၃၇၇

ပဌမပါဒါ	ပိဋ္ဌက်ာ
[အာ-ဣ]	
အာဋ္ဌာရိကာ ကပ္ပကာ စ	၃၁၃
ဣစ္စေဝ စောရော အသိ'မာဝုဓ္ဆေ	၃၂၉
ဣဋ္ဌံ ကန္တံ ပိယံ လောကေ	၁၆၆
ဣဋ္ဌာ ဓမ္မာ အနိဋ္ဌာ စ	၂၃၄
ဣတိ မာရံ အတဇ္ဇေသိ	၄၈၈
ဣတော ဂန္ဒာ အယံ ပေါ်သော	၄၁၆
ဣတော စ အဋ္ဌမေ ကပ္ပေ	၈၉
ဣတော စ သတ္တမေ ကပ္ပေ	၁၉၈
ဣတော ဒွေနဝုတေ ကပ္ပေ	၈၀
ဣတော သဘသဟဿမှိ	၆၁
ဣတော သတ္တ တတော သတ္တ	၃၄၁
ဣတ္ထိရူပေ ဣတ္ထိသရေ	၂၇၃
ဣတ္ထိသောတာနိ သဗ္ဗာနိ	၂၇၃
ဣဒံ ပစ္ဆိမကံ မယှံ	၄၈၁၊၅၀၆
ဣဒံ ပုရေ စိတ္တမစာရိ စာရိကံ	၄၆၃
ဣဒံ ဘောန္တော နိသာမေထ	၃၁၁
ဣဒံ ဝတ္ဆာန တေ ဒေဝါ	၁၉၀
ဣဒံ ဝတ္ဆာန သဗ္ဗညူ	၁၃၇
ဣဒံ ဝတ္ဆာန သမ္ဗုဒ္ဓေါ	၄၈
ဣဒံ ဝတ္ဆာ သာလဝနေ	၃၅၀
ဣဒမဝေါစ သော ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇော	၅၀၁
ဣဒ္ဓိံ ဝီမံသမာနာ တေ	၃၇၉
ဣဒ္ဓိပါဒေသု ကုသလာ	၃၈၉
ဣဓ မာနုသကေ ရဇ္ဇံ	၃၁၄
ဣဓေဝ ကိတ္တိံ လဘတိ	၂၁၉
ဣဓေဝ နိန္ဒံ လဘတိ	၂၁၉
ဣန္ဒြိယာနိ မနုဿာနံ	၂၇၂
ဣန္ဒြိယာနေဝ သာရက္ခံ	၂၇၂
ဣမဉ္ဇ ပဿ အာယန္တံ	၄၈၅

ပဌမပါဒါ	ပိဋ္ဌက်ာ
[ဣ]	
ဣမမှိ ဘဒ္ဒကေ ကပ္ပေ	၃၈၊၁၂၈
ဣမဿ မစ္စုကာလမှိ	၂၃၁
ဣမသ္မိံ ယေဝ ကပ္ပမှိ	၇၊၉၀
ဣမာ ဂါထာ ထဝိတ္ဆာန	၃၈၂
ဣမာဟိ စတုဂါထာဟိ	၁၆၀
ဣမိနာ ပဏိပါတေန	၁၈၁
ဣမိနာ မောရဟတ္ထေန	၁၆
ဣမေ တီဏိ သတာ ဝီရ	၃၁၄
ဣမေ ဟညန္တု ဝဇ္ဇျန္တု	၂၁၄၊၂၃၉
ဣသီနံ သီလဂန္ဓေန	၃၈၀
[ဥ]	
ဥက္ကဏ္ဌာမိ သရီရေန	၂၆၆
ဥက္ကာမုခပဟဋ္ဌောဝ	၃၁၅
ဥက္ကာသိတဥ္ဇ ခိပိတ်	၃၁၇
ဥဂ္ဂပုတ္တာ မဟိဿာသာ	၅၁၄
ဥဂ္ဂါ စ ရာဇပုတ္တာ စ	၃၁၃
ဥစ္စာဝစေဟု'ပါယေဟိ	၂၇၃
ဥစ္စေ ကုလေ ပဇာယိတ္ဆာ	၃၁၉
ဥစ္စေ မဏ္ဍလိပါကာရေ	၃၂၃
ဥစ္ဆုခဏ္ဍိကမာဒါယ	၇၄
ဥဇုမဂ္ဂမှိ အက္ခာတေ	၂၃၃
ဥဇ္ဇျာနသညိနော ဗာလာ	၃၆၀
ဥဋ္ဌာယ အဘိနိက္ခမ္မ	၂၉၀
ဥဋ္ဌေဟိ နိသီဒ ကာတိယာန	၁၀၀
ဥတ္တမံ ဓမ္မတံ ပတ္တော	၂၆၆
ဥတ္တမေ ဒမထေ ဒန္တော	၂၃၂
ဥတ္တာနကူလာ နဒိကာ	၃၇၆
ဥတ္တိဋ္ဌပိဏ္ဍော အာဟာရော	၄၄၇
ဥဒကံ ဟိ နယန္တိ နေတ္တိကာ	၃၃၁

ပဌမပါဒါ	ပိဋ္ဌက်ာ
[ဥ]	
ဥဒကော ရောဟဏာ ကေစိ	၃၇၉
ဥဒဂ္ဂစိတ္တာ ဇနတာ	၄၄၄
ဥဒရာဝဒေဟက် ဘုတ္ဟာ	၃၄၉
ဥဒဟာရာ ကဋ္ဌဟာရာ	၃၁၃
ဥဒေန္တံဝ မဟာမေဃံ	၃၁၇
ဥဒ္ဒါလကာ စ ကုဋ္ဌဇာ	၃၇၇
ဥဒ္ဓစ္စမေဃထနိတံ	၂၈၂
ဥဒ္ဓတဝိသောဝ သပ္ပေါ	၃၉၃
ဥဒ္ဓတာ စ ဘဝိဿန္တိ	၃၆၀
ဥဒ္ဓတော ဥန္နဋ္ဌော ဗာလော	၃၆၁
ဥဒ္ဓတော စပလော ဘိက္ခု၊ ၄၄၉၊ ၂၅၆	
ဥန္နတာ သုခဓမ္မေန	၂၄၅
ဥန္နဋ္ဌဿ ပမတ္တဿ	၂၃၃
ဥပဂန္ဓာန သမ္ဖုဒ္ဓံ	၃၃၈
ဥပဇ္ဈာယဿ ဥဒကံ	၁၁၀
ဥပဋ္ဌာပေန္တိ ပရိသံ	၃၅၀
ဥပဋ္ဌိတံ မဟာဝီရံ	၅၀၅
ဥပတိဿ သဒိသေဟေဝ	၃၉၁
ဥပဓိ တေ သမတိက္ကန္တာ	၃၂၀
ဥပဓိသု ဇနာ ဂဓိတာသေ	၅၁၄
ဥပပန္နဿ ဒေဝတ္တံ	၃၃၈
ဥပဝိဋ္ဌံ မဟာဝီရံ	၄၈၀
ဥပသန္တံ ဥပရတံ	၄၈၄
ဥပသက်မ္မ သမ္ဖုဒ္ဓံ	၃၁၃၊၃၁၇
ဥပသက်မိတ္ဟာန သမ္ဖုဒ္ဓံ	၅၀၅
ဥပသန္တော အနာယာသော	၃၉၆
ဥပသန္တော ဥပရတော	၃၉၆၊၄၈၄
ဥပသမ္ပဒါ စ မေ လဒ္ဓါ	၇၁
ဥပသေနောတိ နာမေန	၂၀၃
ဥပါဂတေ မဟာဝီရေ	၄၄

ပဌမပါဒါ	ပိဋ္ဌက်ာ
[ဥ]	
ဥပါရမ္ဘစိတ္တော ဒုမ္မေဓော	၆၈
ဥပေစ္စ တံ မဟာဝီရံ	၅၁၀
ဥပေစ္စ သန္တိကံ တဿ	၁၄၅
ဥပေတိ ဂဗ္ဘဉ္ဇ ပရဉ္ဇ လောကံ	၂၉၅
ဥပ္ပဇ္ဇေ တေ သစေ ကောဓော	၁၁၄
ဥပ္ပါတေသု နိမိတ္တေသု	၃၇၈
ဥပ္ပါတေ သုပိနေ စာပိ	၃၈၁
ဥဘယေန မိဒံ မရဏမေဝ	၃၉၆
ဥဘယေနေဝ သမ္ပန္နော	၂၂
ဥဘိန္နံ တိကိစ္ဆန္တံ တံ	၁၁၃
ဥဘိန္နမတ္ထံ စရတိ	၁၁၃
ဥဘော ကူလေသု နဒိယာ	၃၇၆
ဥဘောပိ ပဗ္ဗဇိဿာမ	၃၈၈
ဥဘော ဟတ္ထေဟိ ပဂ္ဂယှ	၁၉၀
ဥမာပုပ္ဖေန သမာနာ	၄၄၈
ဥမ္မဂ္ဂပထံ မာရဿ	၅၁၇
ဥယျုတ္တော ပရကိစ္စေသု	၁၇၈
ဥယျောဇိတာ မယာ စေတေ	၁၃၃
ဥသဘံ ပဝရံ ဝီရံ	၁၅၉
ဥသုကာရာ ဘမကာရာ	၃၁၃
[ဧ]	
ဧကံသံ စီဝရံ ကတ္ဟာ	၁၃၈
ဧကတိံသေ ဇ္ဇတော ကပ္ပေ ၁၆၊၂၅၊ ၂၈၊၃၀၊၃၆၊၅၅	
ဧကတော ကမ္မံ ကတ္ဟာန	၃၁၈
ဧကနဝုတိတော ကပ္ပေ	၃၃၊၇၄၊၈၈
ဧကပါဒေန အဋ္ဌာသိံ	၁၄
ဧကပုတ္တော အဟံ အာသိံ	၁၃၄
ဧကဝိသတိကပ္ပမှိ	၂၁

ပဌမပါဒါ	ပိဋ္ဌက်ာ
[ဇ]	
ကေဝိသတိကွတ္တုဉ္ဇ	၂၀၂
ကောကိယော အဒုတိယော	၁၇၅
ကော စ ကညာ ဗျာဓိဟိ	၂၃၂
ကောသနီ သာတတိကော	၃၂၂
တေံ စေ ရုစ္စတိ ဘောတော	၃၁၁
တေဉ္ဇ သမတိက္ကမ္မ	၃၃၉
တေမာဒီနဝံ ဥတ္ဌာ	၂၉၆
တောဒိသံ ကရိတ္ဌာန	၁၄
တောသံ သန္ဒမာနာနံ	၃၈၉
တေ ပစ္ဆိမကာ ဒါနိ	၃၄၀
တေသံ ပက္ကမန္တာနံ	၃၈၀
တေ သမ္ဗဟုလာ ဒေဝါ	၄၄၉၊ ၄၈၅
တ္ထေ သော ဝသတေ ဗုဒ္ဓေါ	၃၁၇
ထေ ဂန္ဓာန ပစ္စန္တံ	၈၀
ထေ သဗ္ဗေ သမာဂန္ဓာ	၃၁၃
ဒေိသာ တေ မဟာဝီရ	၃၈၉
ဝေံ အနာဂတဒ္ဓါနံ	၃၆၁
ဝေံ တေနာနုသိဋ္ဌောဟံ	၆၃
ဝေံ နာနပ္ပယာတမ္ပိ	၃၅၀
ဝေံ နိရာကုလံ အာသိ	၇၉
ဝေံ ပညာယ ယေ တိတ္တာ	၂၄၅
ဝေံ ဗုဒ္ဓေါ ဝိယာကာသိ	၃၁၄
ဝေံ မေ ကတ္တုကာမဿ	၁၇၅
ဝေံ မေ ဘယဇာတဿ	၂၈၂
ဝေံဝိဇိတသင်္ဂါမံ	၅၁၆
ဝေံ ဝိဟရမာနဿ	၂၀၄
ဝေံ ဝုတ္တေ မဟာဝီရော	၆၂
ဝေံ သင်္ဂာရဘူတေသု	၂၂၈
ဝေံ သဗ္ဗင်္ဂသမ္ပန္နံ	၅၁၈
ဝေံ သဗ္ဗင်္ဂသမ္ပန္နေ	၃၇၈

ပဌမပါဒါ	ပိဋ္ဌက်ာ
[ဇ]	
ဝေံ သုဒေသိတေ ဓမ္မေ	၅၁၇
ဝေဉ္ဇေ တံ ဇနော ဇညာ	၄၈၃
ဝေဉ္ဇေ မံ ဝိဟရန္တံ	၅၁၄
ဝေမာဒီဟိ သမ္ဗုဒ္ဓံ	၅၁၁
ဝေမေတံ မဟာဝီရ	၄၈၃
ဝေမေတေ တထာ ဝုတ္တာ	၅၁၉
ဝေမေဝ မယံ သဗ္ဗေ	၅၄၁
ဝေမေဝ တုဝံ မာရ	၄၈၈
ဝေမ္ပိ နဂရံ မယ္ပံ	၄၄၆
ဝေါယံ ဝတ္တတေ ကာယော	၁၉၈
သေ ပတ္တယတေ ဌာနံ	၈၀
သေ ဗန္ဓာမိ သန္ဓာဟံ	၁၇၆
သေ ဘိယျော ပသီဒါမိ	၂၅၃
သေ သုတ္ဌာ ပသီဒါမိ	၅၂၁
သေဝ ဓမ္မော ယဒိ တာဝဒေဝ	၃၈၇
သော အနာဂတဒ္ဓါနေ	၆၂
ဟေိ သောပါက မာ ဘာယိ	၁၃၆
[ဩ]	
ဩက္ကာကံ တောသယိတ္ဌာန	၂၃၁
ဩဂယ္ပဋ္ဌင်္ဂိကံ သောတံ	၅၆
ဩဃပါသော ဒဋ္ဌခိလော	၂၅၅
ဩဃဿ ဟိ နိတရဏတ္ထံ	၅၁၇
ဩဋ္ဌပ္ပဟတမတ္တေန	၄၄၈
ဩဒဟိ မိဂဝေါ ပါသံ	၂၉၁၊ ၄၁၈၊ ၄၈၃
ဩဒါတံ ဝတ မေ စိတ္တံ	၁၈၄
ဩရံ ဩဒနပါကမှာ	၃၆
ဩရုယ္ပ ဟတ္ထိခန္ဓမှာ	၄၁၆
ဩရောပိတော စ မေ ဘာရော	၃၉၂

ပဋ္ဌမပါဒါ	ပိဋ္ဌက်ာ
[ဩ]	
ဩရောဟိတွာန သမ္ဗုဒ္ဓေါ	၆၇
ဩလဂ္ဂေဿာမိ တေ စိတ္တ	၆၄
ဩဝဒေယျာ'နုသာသေယျ	၃၉၅
ဩဝါဒံ နာဒိယိတွာန	၈၁
ဩဝါဒကဿ ဘိက္ခူနံ	၁၈၁
ဩဝါဒကော ဝိညာပကော	၇၉
[က]	
ကံ နု တတ္ထ နု ရမေန္တိ	၃၀
ကကုသန္ဓဿ မုနိနော	၇
ကကုသန္ဓော မဟာဝီရော	၈၉
ကစ္စာနဿ ဂုဏံ သုတ္ဝာ	၁၄၆
ကဋ္ဌုကံ မဓုရဿာဒံ	၂၇၃
ကဏိကာရံဝ ဇလိတံ	၆၉
ကဏိကာရပုပ္ပံ ဒိသ္ဝာန	၂၀၂
ကဏိကာရာ ကဏ္ဏိကာ စ	၃၇၆
ကတ္ဝာန ဟမ္မိယံ တတ္ထ	၄၄၅
ကတ္ဝာ သုကတပလ္လက်ံ	၃၁၉
ကဒါ အနိစ္စံ ဝဓရောဂနီဋ္ဌံ	၄၅၈
ကဒါ ဗ္ဗဏဋ္ဌောဝ ဒလိဒ္ဒကော နိဓိံ	၄၆၀
ကဒါ နု ကဋ္ဌေ စ တိဏေ လတာ စ	၄၅၉
ကဒါ နု ခေါယံ ဝိဒိတံ မဟေသိနာ	၄၅၉
ကဒါ နု ဂင်ံ ယမုနံ သရဿတိံ	၄၆၀
ကဒါ နု နာဂေါဝ အသင်စာရီ	၄၆၀
ကဒါ နု ပညာမယ'မုဂ္ဂတေဇံ	၄၅၈
ကဒါ နု မံ တန္ဒိ ခုဒါ ပိပါသာ	၄၅၉

ပဋ္ဌမပါဒါ	ပိဋ္ဌက်ာ
[က]	
ကဒါ နု မံ ပါဝုသကာလ-မေဃော	၄၅၉
ကဒါ နု ရူပေ အမိတေ စ သဒ္ဒေ	၄၅၉
ကဒါ နုဟံ ဒုဗ္ဗစနေန ဝုတ္တော	၄၅၉
ကဒါ နုဟံ ပဗ္ဗတကန္ဒရာသု	၄၅၈
ကဒါ နုဟံ ဘယဇနနိံ ဒုခါဝဟံ	၄၅၈
ကဒါ နုဟံ ဘိန္နပဋ္ဌန္ဓရော မုနိ	၄၅၈
ကဒါ နုဟံ သဗ္ဗိသမာဂမေသု	၄၅၈
ကဒါ မယူရဿ သိခဏ္ဍိနော ဝနေ	၄၅၉
ကန္ဒန္တိ နံ ဥတီ ပကိရိယ ကေသေ	၂၉၄
ကပ္ပံ ဝါ တေ ကိတ္တယန္တာ	၃၉၁
ကပ္ပသတသဟဿမှိ	၂၂၊၁၆၇၊ ၁၉၁၊၂၅၂၊၂၉၀၊၄၁၇
ကပ္ပသတသဟဿာနိ	၃၈၄
ကပ္ပိနော နာမဟံ အာသိံ	၁၈၂
ကပ္ပိယံ တဉ္ဇေ ဆာဒေတိ	၃၉၄
ကမဏ္ဍလုံ ဌပေတ္ဝာန	၆၉
ကမ္မံ ကမ္မန္တိ ဥတ္ဝာန	၁၀၃
ကမ္မံ ဗဟုကံ နု ကာရယေ	၁၄၇၊၄၄၈
ကမ္မာရာ သောဏ္ဏကာရာ စ	၃၁၃
ကရတော တေ စီယတေ ပါပံ	၄၈၈
ကရဝီကရုတော နာထော	၁၇၈
ကရေရိမာလာဝိဟတာ	၄၄၇
ကရောထ ဗုဒ္ဓဝစနံ	၉၅
ကလျာဏဒဿနော ဘိက္ခု	၃၀၆
ကာဝေယျမတ္တာ ဝိစရိမှ ပုဗ္ဗေ	၅၁၈
ကဿပေါ နာမ ဂေါတ္တေန	၈၁

ပဌမပါဒါ	ပိဋ္ဌက်ာ
[က]	
ကဟံ နု ခေါ သော ဘဂဝါ	၃၁၆
ကာ ဂတိ မေ အဂတိဿ	၁၃၆
ကာမံ ဘိဇ္ဇတု'ယံ ကာယော	၃၃
ကာမကောပပ္ပဟီနာ ယေ	၂၄၆
ကာမစ္ဆန္ဒော စ ဗျာပါဒေါ	၃၉၆
ကာမန္ဓာ ဇာလပစ္ဆန္ဓာ	၂၂
ကာမရာဂေန ဥယ္ဟာမိ	၅၁၅
ကာမာ ဟိ စိတြာ မဓုရာ မနောရမာ	၂၉၆၊၄၆၁
ကာမေ အာဒိတ္တတော ဒိသ္ဒာ	၂၉၆
ကာမေသ္ဒာဒီနဝံ ဒိသ္ဒာ	၁၂၁
ကာယမစ္ဆေရဂရုနော	၄၁၉
ကာလပဗ္ဗဂ်သက်ာသော	၂၅၇
ကာလေ ကာလဝသံ ပတ္တာ	၂၄၅
ကိံဆန္ဒာ ကိမဓိပ္ပါယာ	၃၅၉
ကိံ တဝတ္ထော ဝနေ တာတ	၂၁၄
ကိံ ဘဒန္တေ ကရိတ္ဒာန	၂၆၇
ကိကိနော ကာသိရာဇဿ	၁၂၈
ကိကီဝ အဏ္ဍံ ရက္ခေယျ	၂၂
ကိစ္ဆာ လဒ္ဓေါ အယံ ပုတ္တော	၁၃၄
ကိဠိ သိပ္ပန္တိ တဿာဟံ	၅၁၂
ကိန္ဒရာ ဝါနရာ စေဝ	၃၇၈
ကိမာနုပုဗ္ဗံ ပုရိသော	၂၇၂
ကိမီဝ မီဋ္ဌသလ္လိတ္တော	၄၈၅
ကိလေသေ ဈာပိတာ မယ္ဟံ	၃၁၉၊ ၅၁၃
ကိလေသေဟာဘိဘူတာ တေ	၃၄၉
ကီဒိသံ တေ မဟာဝီရ	၃၈၇
ကီဒိသော နိရယော အာသိ	၄၈၆
ကီဋ္ဌမာနာ စ တေ သိဿာ	၃၇၉

ပဌမပါဒါ	ပိဋ္ဌက်ာ
[က-ခ]	
ကုကုတ္ထကာ ကုဋ္ဌီရကာ	၃၇၇
ကုဋ္ဌမူလဉ္ဇ နိဿာယ	၄၄၇
ကုမ္ဘီလာ မကရာ စေတ္ထ	၃၇၆
ကုမ္ဘီလာ သုသုမာရာ စ	၃၇၇
ကုလမ္ဟိ မိတ္တေ စ ပိယေ စ ဥတကေ	၄၆၀
ကုလ္လော သိဝထိကံ ဂန္ဓာ	၉၂
ကုသလံ ဝိဇ္ဇတေ မယ္ဟံ	၁၉
ကုသလာနဉ္ဇ ဓမ္မာနံ	၃၄၉
ကုသလော ဗုဒ္ဓဓမ္မေဟိ	၃၁၅
ကူဋ္ဌာဂါရသဟဿာနိ	၄၄၅
ကေတကာ ကန္ဒလိ စေဝ	၃၇၆
ကေသု နု မာနံ ကယိရာထ	၁၀၆
ကောဋိသတသဟဿဿ	၄၈၆
ကောဓနာ ဥပနာဟီ စ	၃၅၉
ကော နု ခေါ ဘဂဝါ ဟေတု	၃၈၃
ကော နု သေနာပတိ ဘောတော	၃၀၉
ကော မေ အသတ္ထော အဝဏော	၂၈၂
ကောလိတော ဇ္ဇဒ္ဓိယာ သေဋ္ဌော	၃၈၈
ကောသမ္ဗာ သဋ္ဌလာ နိမ္ဗာ	၃၇၈
ကောသိကာ ပေါဋ္ဌသီသာ စ	၃၇၇
ကော သော ပါရဂ်တော လောကေ	၂၈၁
ကွေသဗျာဓိဗဟုဒုက္ခ	၃၁၆
ခတ္တိယာ နေဂမာ စေဝ	၃၁၂
ခတ္တိယာ ဘောဂီ ရာဇာနော	၃၀၆
ခတ္တိယော နီဟရိတ္ဒာန	၂၃၂

ပဌမပါဒါ	ဝိဋ္ဌက်ာ
[ခ]	
ခန္ဓာ ဆန္ဒိကတော ဟောတိ	၄၁၉
ခလုပဆ္ဆာဘတ္တိ သာတတိကော	၃၂၂
ခိပ်ံ ဂိရံ ရေယ ဝဂ္ဂု ဝဂ္ဂုံ	၅၂၀
ခိဏာယ ဘဝနေတ္တိယာ	၂၆၅
ခိဏာသဝသဟဿေဟိ	၂၁၊၅၀၅၊ ၄၀၀
ခိဏာသဝေဟိ သုဒ္ဓေဟိ	၃၀၃
ခိဏာသဝေါ ဝိသညှတ္တော	၄၁၀
[ဂ-ဃ]	
ဂကိကာ ကုမ္ဘဒါသိ စ	၃၁၃
ဂစ္ဆံ ဝဒေသိ သမဏ ဌိတောမှိ	၃၂၇
ဂဇ္ဇတော တေ မဟာဝိရ	၃၉၁
ဂတ္တာနိ ပရိမ္ဟဇ္ဇတ္တာ	၅
ဂတိမန္တော သတ်မန္တော	၄၂၁
ဂန္ဒံ ဃတ္တာ သတိ မုဋ္ဌာ	၃၀၁
ဂဗ္ဘံ ဂဏှန္တိ ပဒုမာ	၃၇၇
ဂမနေ ပတ္ထိတေ မယှံ	၃၁၉
ဂမ္ဘီရပညော မေဓာဝိ	၅၁၆
ဂမ္ဘီရေ ဥဒ္ဓိတာ ဥမ္မိ	၃၉၀
ဂါမေ ဝါ ယဒိ ဝါ'ရညေ	၃၉၅
ဂုဏ္ဍ မေ ပကိတ္တေသိ	၅၁၁
ဂုဏဝန္တောပိ သံဃမှိ	၃၆၀
ဂုဏဟီနာပိ သံဃမှိ	၃၆၀
ဂုဏာ စေလဿ ဝါကျေန	ဂ၁
ဂုဏာနံ အာကရော ဝိရော	၃၉
ဂုဏာနံ အာယတိဘူတော	၁ဂ၁
ဂူထဘက္ခော တစောနဒ္ဓေ	၄ဂ၂
ဃေါပါနသိယော ဒတ္တာန	၃၁ဂ
ဃောသေ စိတ္တံ ပသာဒေသိ'	၂ဂ

ပဌမပါဒါ	ဝိဋ္ဌက်ာ
[စ]	
စက္ကဝတ္တိ ယထာ ရာဇာ	၅၁၆
စက္ကဝါဠပရိယန္တာ	၃၉၁
စက္ကာနုဝတ္တကော ထေရော	၃၉၇
စက္ခုံ သရိရံ ဥပဟန္တိ တေန	၁ဂ၅
စက္ခုန္ဒြိယံ စေ ရူပေသု	၂၇၂
စက္ခုမာ'သ ယထာ အန္ဓော	၁၄ဂ
စဇေ ဓနံ အင်္ဂဝရဿ ဟေတု	၂၄၉
စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ	၁၄၁
စတ္တာရော ပဒ္မ အာလောပေ	၃၉၄
စတုတိ'သတိက္ခတ္တုံ စ	၄၁၌
စတုန္နဝုတိကပ္ပါနိ	၁၆ဝ
စတုန္နဝုတိတော ကပ္ပေ	၄ဂ၊၁၃ဂ
စတုပညာဿ သဟဿာနိ	၂၉ဝ
စတုဗ္ဗိပလ္လာသဝဿံ အင်္ဂီတံ	၄၆၅
စတုဝိဿသဟဿာနိ	၃၇ဂ
စတုဝိသတိသဟဿာနိ	၃၇ဂ
စတုသစ္စံ ပကာသေန္တော	၂ဂ
စတုသင်္ဂဟတ္ထုံ ဒေဝိန္ဒော	၂၁
စတုသတ္တတိက္ခတ္တုံ သော	၁၃၁
စန္ဒဘာဂါ နဒီ တီရေ	၁ဂ
စန္ဒော ယထာ ဝိဂတဝလာ-ဟကေ နဘေ	၅၁ဂ
စမ္ပကာ သဠလာ နိပါ	၃၇၆
စရဏေန စ သမ္ပန္နော	၁၂၇
စရတော တိဋ္ဌတော ဝါပိ	၁၁၇
စရိမံ ဝတ္တတေ မယှံ	၂ဝ၃
စာတုဒ္ဒသမှိ ကပ္ပမှိ	၁၆ဝ
စာရိတ္တံ အထ ဝါရိတ္တံ	၂ဝဂ
စိရရတ္တံ ဝတာ'တာပီ	၂ဂ၁
စိရသံကိလိဋ္ဌံ ဝတ မံ	၁၇

ကြေးမုံပြင်သာသနာ့ဝတ်ကျေးဇူး ၁
ကြေးမုံပြင်သာသနာ့ဝတ်ကျေးဇူး [၁]
ဘုရားဖူးခရီးသွားလမ်းညွှန် ၂
ဘုရားဖူးခရီးသွားလမ်းညွှန် [၂]
ဘုရားဖူးခရီးသွားလမ်းညွှန် [၃]
ဘုရားဖူးခရီးသွားလမ်းညွှန် [၄]
ဘုရားဖူးခရီးသွားလမ်းညွှန် [၅]
ဘုရားဖူးခရီးသွားလမ်းညွှန် [၆]
ဘုရားဖူးခရီးသွားလမ်းညွှန် [၇]
ဘုရားဖူးခရီးသွားလမ်းညွှန် [၈]
ဘုရားဖူးခရီးသွားလမ်းညွှန် [၉]
ဘုရားဖူးခရီးသွားလမ်းညွှန် [၁၀]
ဘုရားဖူးခရီးသွားလမ်းညွှန် [၁၁]
ဘုရားဖူးခရီးသွားလမ်းညွှန် [

ပဌမပါဒါ	ဝိဋ္ဌက်ာ
[တ]	
တတ္ထ စိတ္တံ ပသာဒေတွာ	၄၊၄၄၅
တတ္ထ ဘုတ္ဝာ ဝိဝိတ္ဝာ စ	၄၄၆
တတြာပိ ပဝရံ ဗျမ္ဟံ	၂၃၁
တထာ တု ကဿမိ ယထာပိ ဗုဿရော	၄၆၄-၅
တထေဝ စလောကေဇာတော	၂၅၉
တထေဝ တိတ္ထိယာ လောကေ ဒဂ်၊ ၃၉၀	
တထေဝ တုံ မဟာဝီရ	၃၀၉၊၃၉၀
တထေဝ ဗဟုကာ သတ္ထာ	၃၉၀
တထေဝ ဘဒ္ဒကေ ကပ္ပေ	၄၄၅
တထေဝ ဟိ မဟာဝီရ	၃၀၃
တထေဝါယံ သာရိပုတ္တော	၃၀၄
တထေဝါဟံ မဟာဝီရ	၃၀၀
တထေဝိမေ စတုမ္မဏ္ဍာ	၃၀၉
တဒါ အဝေါစ ပရိသံ	ဂ၀
တဒါ အဝေါစ ဘဂဝါ	၅၁၁
တဒါ ဥပေစ္ဆ မံ ဗုဒ္ဓေါ	ဂ၂
တဒါ ကေစရော ဟုတ္ဝာ	၁၄၅
တ'ဒါကာသသမံ စိတ္တံ	၄ဂ၃
တဒါ ဒိဏ္ဏာသဝဝသေဝ	၅၁၂
တဒါ တေ မမ ဝါကျေန	၁၂ဂ
တဒါ ဒွေ ဘာတရော မယှံ	ဂ၁
တဒါ ပဋိဂ္ဂဟိ သော မံ	၆၂
တဒါ ပဘုတိ တေနာဟံ	၆၂
တဒါ ဝိဇ္ဇာယ ဂန္ထိနံ	၁၂၇
တဒါ ဗုဒ္ဓေါ ဝိယာကာသိ	၁၂၇
တံဒါ မဟာပရိသတိ်	၇၉
တဒါ မုဒိတစိတ္တံ မံ	၁၂ဂ
တဒါ မေ စိတ္တမညာယ	၁၂ဂ

ပဌမပါဒါ	ဝိဋ္ဌက်ာ
[တ]	
တဿ ဒိဿာန အာယန္တိ်	၂၅
တဿ ဒိဿာန ယာစန္တိ်	၁၂၄
တဏှံ ပဇဟေယျ မုနိ	၂၀၉
တဏှာဒုယာဓိမုတ္တာသ	၂၃၃
တဏှာ အဝိဇ္ဇာ စ ပိယာပိယဉ္စ	၄၆၃
တဏှာနေသမုဒ္ဒါနံ	၂ဂ၁
တတော ကလျာဏဝါက္ကရဏော ဂု၂	
တတော ကာရုဏိကော သတ္ထာ	၂၂၅
တတော စိတ္တံ ဝိမုစ္စိ မေ ဗျ၊ဒ္ဓိ၊ ဂ၁၊၁၂၄	
တတော စုတာ သန္တုသိတံ	ဂ၁
တတော စုတော ဟံ တုသိတေ	၁၂ဂ
တတော ဇေတဝနံ ဂန္ဓာ	၁ဂ၃
တတော ဒိဿာန မံ သတ္ထာ	၂၂၆
တတော ပဠေ အပုဗ္ဗိ မံ	၁၃ဂ
တတော ပါသာဒိကံ အာသိ	၃၄၉
တတော ဘိက္ခုသဟဿာနိ	၁ဂ၃
တတော မယံ အဝေါစုမှ	ဂဝ
တတော မယံ လဒ္ဓဝရာ	ဂဝ
တတော မေ ပဏိဓိ အာသိ	၁၅၆
တတော မေ မနသိကာရော ၂၊၅၊ ၂၅၊၃၆၊၉ဂ၊၁၂၄	
တတော မေ သတ္ထာ ပါဟေသိ	၁၉၃
တတော ရတ္တာ ဝိဝသာနေ ၂၅၆၊ ၂၂၆	၁၅၆၊
တတော ဒိမံသနတ္ထံ မေ	၅၁၃
တတော သတ္ထာမကေ ဝဿေ	၂၅၂
တတော သတ္ထာ နိရာကတွာ	၁၃၄
တတောဟံ သုကတံ ကာရံ	၁ဂ၂

ပဌမပါဒါ	ဗိဇ္ဈက်ာ
[တ]	
တဒါသိ ယံ ဘိ°သနကံ	၄၂၀၊၄၀၃
တဒါ သော လောက-	
ပဒ္ဓောတော	၁၂၇
တဒါဟံ ခုရမာဒါယ	၉၀
တဒါဟံ ဂဟပတိ ဟုတွာ	၅၀၅
တဒါဟံ ပုတ္တာဒါရဉ္စ	၁၅၅
တဒါဟံ ဗာရာဏသိယံ	၃၉
တဒါဟံ ဗိမှိတော ဟုတွာ	၁၄၅
တဒါ ဟံသ သမဘာဂေါ	၁၀၁
တဒါဟံ သန္ဓိ° ဗိရံ	၅၁၃
တဒါဟံ ဟံသဝတိယံ	၆၁၊၁၂၇၊
	၅၁၀
တဒါဟံ ဟံသဝတိယာ	၇၉
တဒါဟိ ဗာရာဏသိယံ	၈၀
တပေန ဗြဟ္မစရိယေန	၂၂၆
တမဒ္ဒသာသိ° သပ္ပညံ	၃၈၆
တမဒ္ဒသာဟံ သမ္မုခ်ံ	၃၈၁
တမန္တကာရံ ဗိဓမံ	၆၉
တမေဝ ဝါစံ ဘာသေယျ	၅၁၆
ကမ္မိ သက္ကာ အသေသေန	၃၈၅
တမှာ ကာယာ စရိတ္တာန	၂၃၂
တမှိ ကာလေ သိဒ္ဓိ ဗုဒ္ဓေါ	၅၅
တယာ သုဒန္တေန	
အဝဋ္ဌတေန ဟိ	၄၆၅
တယိ သဒ္ဓါယ မေ ဗိရ	၈၀
တဝ သရီရံ နဝသောတံ	၄၈၂
တဝ သုဒ္ဓေန ဉာဏေန	၃၈၃
တဝေဝ ဟေတူ အသုရာ	
ဘဝါမသေ	၄၆၃
တသန္တိ တိတ္ထိယာ သဗ္ဗေ	၃၉၁

ပဌမပါဒါ	ဗိဇ္ဈက်ာ
[တ]	
တသ္မာ အဓိလော ဋ္ဌဓ	
ပဓာနဝါ	၅၁၅
တသ္မာ သဒ္ဓဉ္စ သီလဉ္စ	၁၅၂
တသ္မာ ဟိ ဋ္ဌန္ဆေယျ	
ကုလေ ဝသန္တေ	၁၈၅
တသ္မာ ဟိ ဓမ္မေသု ကရေယျ	
ဆန္ဒံ	၂၇
တသ္မာ ဟိ ပညာဝ ဓနေန	
သေယျော	၂၉၅
တဿ တံ ဒေသယန္တဿ	၅၁၆
တဿ တံ ဝစနံ သုတ္ဝာ	၂၆၆
တဿ တေ နတ္ထိ ဘီတတ္တံ	၂၆၅
တဿတ္ထာ ပရိပူရေန္တိ	၁၉
တဿတ္ထာ ပရိဟာယန္တိ.	၁၉
တဿ ဓမ္မာ ဋ္ဌမေ ဟောန္တိ	၃၄၀
တဿ ဓမ္မေသု ဒါယာဒေါ	၆၂၊
၈၀၊၁၂၇၊၁၄၆၊၁၈၂၊၃၈၄၊	
	၅၁၁
တဿ ဗြဟ္မာ ဝိယာကာသိ	၄၈၇
တဿ မေ'ဝံ ဝိဟရတော	၃၃၊၁၅၆
တဿ ဝစုန္တိ ဝေဒနာ	၃၀၁
တဿ သမ္မာ ဝိမုတ္တဿ	၂၃၃
တဿာဟံ ဓမ္မမညာယ	၂၂၊၃၄၀
တဿာဟံ လက္ခဏေ ဒိသွာ	၃၁၈
တဿာဟံ ဝစနံ သုတ္ဝာ၁၉၊၅၁၈	
တဿာဟံ ဝါဟသာ အဇ္ဇ	၃၉၃
တသေဝ တေန ပါဝိယော	၁၁၃
တဟိ° ကုသုမဝဿော မေ	၄
တာဒိသံ ကမ္မံ ကတ္ဝာန	၃၃၁
တာဒိသံ ဘိက္ခုံ မာ'သာဒိ	၄၈၅

ပဋ္ဌမပါဒါ	ပိဋ္ဌက်ာ
[တ]	
တာ ဒေဝတာ သတ္တသတာ ဥဋ္ဌာရာ	၂၂၅
တာ'မတမဒသံဃသုပ္ပဟီနာ	၃၁
တာဝ အစ္စုဂ္ဂတော နေရု	၃၈၂
တိံသကပ္ပသဟဿမှိ	၄၆
တိံသကပ္ပသဟဿာနိ	၂၃၁၊၂၅၂၊ ၃၁၄
တိံသကပ္ပါနိ ဒေဝိန္ဒော	၂၊၃၃၈
တိဏကဋ္ဌသမံ လောကံ	၂၆၆
တိဏတ္ထရံ ပညာပေတ္ဝာ	၆၆
တိတ္ထိယာနံ ယသေ ဟန္တိ	၁၈၁
တိတ္ထိယေ သမ္ပမဒ္ဒါမိ	၃၉၂
တိဒသာ သော စဝိတ္ဝာန	၂၅၂
တိန္ဒုကာနိ ပိယာလာနိ	၃၇၈
တိမ္မရူသက်ဝဏ္ဏာဘော	၃၁၅
တိယဂ္ဂီ နိဗ္ဗုတာ မယှံ	၁၆
တိသတာပိ စ ဇေဋ္ဌော စ	၃၁၄
တိဿဿာဟံ ဘဂဝတော	၁၅
တုဝံ ဗုဒ္ဓေါ တုဝံ သတ္ထာ	၃၂၀
တုဝံ သတ္ထာ စ ကေတု စ	၃၈၂
တုသိတာ သော စဝိတ္ဝာန	၂၂
တုသိတာ ဟိ ဣမာဂန္တ္ဒာ	၂၅၂
တေ ကိလေသာ ပဝမုန္တာ	၃၄၉
တေ စ မံ အနုကမ္ပာယ	၁၃၄
တေစီဝရီ သာတတိကော	၃၂၂
တေ စေဝညေ စ ဗဟဝေါ	၈၂
တေ ဇဋ္ဌာခါရိဘရိတာ	၃၈၀
တေ တထာ သိက္ခိတာ ဗာလာ	၃၆၁
တေန ကမ္မဝိသေသေန	၆၂
တေန ကမ္မေန ဒ္ဒိပဒိန္ဒ	၅၂

ပဋ္ဌမပါဒါ	ပိဋ္ဌက်ာ
[တ-ဒ]	
တေန ကမ္မေန သုကတေန	၁၈၊၄၀၊ ၁၂၇-၈၊၅၁၁
တေန စိတ္တပ္ပသာဒေန	၂၀၂၊၃၃၈
တေန ဥဏ္ဏေန သဗ္ဗညူ	၆၉
တေန ပလ္လက်ဒါနေန	၃၁၉
တေန ယာနေန'ယံ ပေါသော	၂၃၁
တေန သောကေန သန္တတ္တော	၄၄
တေနာယံ ဒေသိတော မမ္မော	၂၆၇
တေ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ သုဂတဿ သာသနေ	၂၆၇
တေမာသံ ဘောဇယိတ္ဝာန	၁၈၂
တေ မေ သုတ္ဝာန ဝစနံ	၃၁၃
တေလသဏ္ဌေဟိ ကေသေဟိ	၃၆၀
တေဝိဇ္ဇာ ဣဒ္ဓိပတ္တာ စ	၅၀၀၊၅၀၁
တေဝိဇ္ဇာ ဆဋ္ဌဘိညာ စ	၃၈၉
တေသံ ဥဇ္ဇောတမာနာနံ	၄၄၅
တေသံ ခေါ ဝတ အတ္ထာယ	၅၁၈
တေသံ ပဇာ ဘဝိဿန္တိ	၂၃၂
တေသံ ဟာသပရေတာနံ	၂၅၂
တေသု န မာနံ ကယိရာထ	၁၀၇
တေဟိ သဗ္ဗေဟိ ပရိဝုတော	၄၁
တေဟိ သိဿေဟိ ပရိဝုတော	၃၈၀၊ ၃၈၉
တောသယိံ စာပိ သမ္ဗုဒ္ဓံ	၁၆၇
တောသိတောဟံ အဿဇိနာ	၃၈၇
တွံ ဩလဂ္ဂေါ န ဂစ္ဆတိ	၆၄
တွညေဝ နော စိတ္တကရောသိ ဗြာဟ္မဏော	၄၆၃
ဒဏ္ဍေနေကေ ဒမယန္တိ	၃၃၁
ဒတ္ဝာ သသံဃမုနိနော	၈၁

ပဌမပါဒါ	ပိဋ္ဌက်ာ
[ဒ]	
ဒန္တပေါနံ ကပိတ္ထဉ္ဇ	၃၄၉
ဒန္တာ မယံ သာရထိနာ	၃၁၉
ဒန္ဓာ မယှံ ဂတီ အာသိ	၁၉၁-၂
ဒဗ္ဗော စိရရတ္တသမာဟိတော	၅၁၅
ဒသ အဋ္ဌ စက္ခတ္တုံ သော	၁၆၆
ဒသသဒ္ဒါဝိဝိတ္တံ တံ	၂၂
ဒသသု လောကဓာတူသု	၃၈၃
ဒဿနာယ အဘိက္ကန္တေ	၄၂၀
ဒါနံ ဒတ္ဝာ မဟာဘောဂေါ	၄၀
ဒါနဿ ဝဏ္ဏေ ကိတ္တေန္တော	၃၁၉
ဒါယာဒကာ တဿ ဓနံ ဟရန္တိ	၂၉၅
ဒိဋ္ဌိဂဟနပက္ခန္ဒော	၅၃
ဒိဗ္ဗစက္ခု ဝိသုဒ္ဓံ မေ	၃၉၂
ဒိဝါ ဝိဟာရာ နိက္ခမ္မ	၅၁၇
ဒိသာပိ မေ ဓမ္မကထံ သုဏန္တု	၃၃၁
ဒိသာသု ပူဇိတော ဟောမိ	၃၁၈
ဒိသာ ဟိ မေ ခန္တိဝါဒါနံ	၃၃၁
ဒိသောဒိသံ ပက္ကမန္တိ	၃၈၀
ဒိသ္ဝာန ပဗ္ဘာရဂတံ	၄၈
ဒိသ္ဝာန ပါဋိဟီရာနိ	၈၂
ဒိသ္ဝာနဟံ ဒေဝဒေဝံ	၈၉၊၃၈၁
ဒိသ္ဝာ ဝိနာယကံ အဂ္ဂံ	၁၀၇
ဒိသ္ဝာ ပါသာဒဆာယာယံ	၁၃၈
ဒိသ္ဝာ မေ စိတ္တမုပ္ပဇ္ဇိ	၃၈၆
ဒီဃရတ္တာနုသယိတံ	၂၈၃
ဒုက္ခံ ဒုက္ခသမုပ္ပါဒံ	၅၁၈
ဒုက္ခန္တိ ခန္ဓေ ပဋိပဿ ယောနိသော	၄၆၁
ဒုမပ္ပလာနီဝ ပတန္တိ မာဏဝါ	၂၉၆

ပဌမပါဒါ	ပိဋ္ဌက်ာ
[ဒ-ဓ]	
ဒုမာနိ ဖုလ္လာနိ မနောရမာနိ	၁၆၈
ဒုမ္မေဓေဟိ ပသံသာ စ	၂၄၅
ဒုရာသဒါ ဘဂဝန္တော	၃၁၇
ဒုရာသဒေါ ဒုပ္ပသဟော	၃၁၅
ဒုဝေ ကုလေ ပဇာယာမိ	၁၄၆
ဒုဝေ ဘဝေ သံသရာမိ	၁၄၆
ဒူရတောဝ မမံ ဒိသ္ဝာ	၃၈၇
ဒေဝဘူတော မနုဿော ဝါ	၄၈၊၆၂
ဒေဝမာနုသရဇ္ဇာနိ	၁၈၂
ဒေဝလောကာ စဝိတ္ဝာန	၄၅၊၂၃၂၊ ၂၅၂၊၂၉၀
ဒေဝါ စ သဗ္ဗဂန္ဓေဟိ	၄၀
ဒေဝါနံ ဂိရမညာယ	၂၅၂
ဒေဝေသု ဒေဝသောဘဂ္ဂံ	၁၈၁
ဒေသနံ တံ မဟဿာဒံ	၄၀
ဒေသေတိ မဓုရံ ဓမ္မံ	၁၄၅
ဒေသေန္တော ပဝရံ ဓမ္မံ	၅၁၀
ဒေသေန္တော ဝိရဇံ ဓမ္မံ	၁၇၈
ဒေါသော ရဇော။ ပ။	၁၉၆
ဒ္ဝတ္တိံ သလက္ခဏဓရော	၃၉
ဒ္ဝါသီတိ ဗုဒ္ဓတော ဂဏ္ဒိံ	၄၁၈
ဒ္ဝိပါဒကောယံ အသုစိ	၁၂၀
ဒ္ဝေနဝုတေ ဗုတော ကပ္ပေ	၁၅၊၁၂၇
ဒ္ဝေ ဘာတရော ဘဝိဿန္တိ	၁၉၁
ဒ္ဝေ သတာနိ ကနိဋ္ဌဿ	၈၂
ဒ္ဝေ သမ္ပတ္တီ အနုဘောတ္ဝာ	၁၃၇၊၂၃၁
ဓနဉ္ဇ ပုတ္တံ ဘရိယဉ္ဇ	၃၄၉
ဓမ္မံ ဥတ္ဝာ သတိ မုဋ္ဌာ	၃၀၁
ဓမ္မပ္ပတိ ဟိ သော သေဋ္ဌော	၂၈၂

ပဋ္ဌမပါဒါ	ပိဋ္ဌက်ာ
[ဓ]	
ဓမ္မမပ္ပမေယျံ အနုဿရ ပသန္ဓော	၈၆
ဓမ္မသေနာပတိ ဝီရံ	၄၄၉
ဓမ္မာဒါသံ ဂဟေတွာန	၉၂
ဓမ္မာရာမော ဓမ္မရတော	၄၁၉
ဓမ္မေန စ အလာဘော ယော	၂၄၅
ဓမ္မော ဟဝေ ရက္ခတိ ဓမ္မစာရိ	၂၇
ဓရဏိမ္ပိ သုဂမ္ဘီရံ	၄၈၁၊၅၀၆
ဓရဏီရိဝ သီလေန	၃၉
ဓာရေတုံ ပထဝိ သက္ကာ	၃၈၂
ဓိတိပ္ပရံ ကိ မမ စိတ္တ ကာဟိသိ	၄၆၄
ဓီရတ္ထု ပူရေ ဒုဂ္ဂန္ဓေ	၁၀
ဓီရာ စ ပဇ္ဇောတကရာ ဘဝန္တိ	၅၂၀
ဓုဝပ္ပယာကော မရဏာယ	၁၉၇
[န]	
န ကဗ္ဗဝိတ္တောဟံ ဝီရ	၅၁၃
န ကုလာနိ ဥပဗ္ဗဇေ မုနိ	၄၄၆
န ဂဏေန ပုရက္ခတော စရေ	၄၄၆
နဂရံ ပဝိသန္တဿ	၇၁
နဂရံ ယထာ ပစ္စန္တံ	၂၄၀၊၃၉၆
နဂရံ ရေဏုဝတီ နာမ	၂၁
နဂရေ ဗန္ဓုမတိယာ	၇၄၊၈၈
နဂရေ ဟံသဝတိယာ	၃၁၂
နဂဿ ပဿေ အာသီနံ	၅၁၈
နဂါ သမုဒ္ဒါ ဘရိတာ ဝသုန္ဒရာ	၄၆၄
န စတ္ထိ မယ္ပမာဝါဟော	၃၁၄
န စီဝရေ န သယနေ	၄၅၀
န တေ ဣဒံ စိတ္တ ယထာ ပုရာဏကံ	၄၆၄
နတ္ထိ စေတသိကံ ဒုက္ခံ	၂၆၅
[န]	
နတ္ထိ ဒါနိ ပုနာဝါသော	၃၄၀
နတ္ထိ ဗာဟိရကေ သုဒ္ဓိ	၃၈၆
န ဒီဃမာယုံ လဘတေ ဓနေန	၂၉၅
နဒီသကာသေ ဘာတာ မေ	၈၂
နနု အဟံ စိတ္တ တယာမှိ ယာစိတော	၄၆၀
နနု ဒုဗ္ဘိဿသိ မံ ပုနပ္ပုနံ	၄၆၃
နန္ဒာရာမဝနေ တဿ	၁၂၇
န ပက္ခန္တိ ဒိသာ သဗ္ဗာ	၄၁၉
န ပဉ္ဇဂိကေန တူရိယေန	၄၄၈
န ပရဿု'ပနိဓာယ	၁၄၈
န ပရေ ဝစနာ စောရော	၁၄၈
နဘံ စ ဒူရေ ပထဝီ စ ဒူရေ	၉
န မယ္ပံ ကပ္ပတေ အဇ္ဇ	၁၄၀
န မာနံ ဗြာဟ္မဏ သာဓု	၁၀၆
န မေ မာရိသ သာ ဒိဋ္ဌိ	၅၀၀
န မေ ဟောတိ 'အဟောသိ'တိ	၂၆၆
နမော တေ ပုရိသာဇည	၂၂၆၊ ၄၄၉၊၄၈၅
နမော တေ မာရမထန	၅၁၁
နမော တေ ဝါဒိမဒ္ဒန	၅၁၁
နယိတာ အမ္ဗဂန္ဓီ စ	၃၇၇
နယိဒံ သိထိလမာရဗ္ဘ	၄၈၄
နရဿ ဟိ သုဇာတဿ	၃၀၆
နဝ ပုတ္တေ ဇနေတွာန	၂၃၁
န ဝိဿသေ ဧကတိယေသု ဧဝံ	၃၉၆
န ဝေ အဂ္ဂိ စေတယတိ	၄၈၇
န သန္တိ ပုတ္တာ တာဏာယ	၁၃၇
န သော ဥပဝဒေ ကဉ္ဇိ	၂၀၄
န သော ရဇ္ဇတိ ဂန္ဓေသု	၃၀၂

ပဌမပါဒါ	ဝိဋ္ဌက်ာ
[နာ]	
နာ သော ရဇ္ဇုတိ ဓမ္မေသု	၃၀၂
နာ သော ရဇ္ဇုတိ ဖယေသု	၃၀၂
နာ သော ရဇ္ဇုတိ ရသေသု	၃၀၂
နာ သော ရဇ္ဇုတိ ရူပေသု	၃၀၁
နာ သော ရဇ္ဇုတိ သဒ္ဒေသု	၃၀၂
နာ ဟိ ဇာတု သော မမံ ဟံသေ	၃၃၁
နာ ဟိ ဓမ္မော အဓမ္မော စ	၂၇
နာ ဟိ သောစတိ ဘိက္ခု ကဒါစိ	၅၁၅
နာ ဟေတ'ဒတ္ထာယ မတဿ ဟောတိ	၁၀၅
နာ ဟေဝံ တွံ မဟာပီရ	၃၁၉၊၃၉၁
နာ ဟေဝ လာဘေ နာလာဘေ	၂၄၅
နာဂံ ဝေါ ကိတ္တယိဿာမိ	၂၅၉
နာဂနာမောသိ ဘဂဝါ	၅၁၇
နာတ္တနော သမကံ ကဠိ	၁၀၇
နာနာကုလမလသမ္ပုဏ္ဏော	၁၉၇
နာနာဝဏ္ဏေဟိ ပုပ္ဖေဟိ	၂၃၀
နာနုယုတ္တာ တထာ ဧကေ	၃၅၀
နာဘိနန္ဒာမိ မရဏံ	၂၁၅၊၂၄၀၊ ၂၅၇၊၃၉၆
နာသိသံ နု ဝိဝိဿာမိ	၃၃
နာယံ အဇ္ဇတနော ဓမ္မော	၁၀၅
နာဟံ အလက္ခာ အဟိရိက္ခ-တာယ ဝါ	၄၆၂
နာဟံ ဓေမိဓေကစ္စံ	၁၄၅
နာဟု အဿာသပဿာသာ	၃၄၀
နိက္ခန်ံ ဝတ မံ သန်ံ	၅၁၄
နိက္ခန္တေနာနုပဗ္ဗဇိံ	၂၅၂
နိက္ခမိတွာ အဂါရမ္မာ	၂၂
နိက္ခိပိတွာန ဗျာဘင်္ဂိံ	၂၂၅

ပဌမပါဒါ	ဝိဋ္ဌက်ာ
[နာ]	
နိဂ္ဂြောဓကပ္ပေါ ဇုတိ တဿ နာမံ	၅၁၉
နိဋ္ဌာပေတွာန တံ သာလံ	၃၁၃
နိတ္တိဏ္ဏောသိ မဟာဝီရ	၄၅
နိဓိနံဝ ပဝတ္တာရံ	၃၉၅
နိနာတသဗ္ဗပါပေါမှိ	၅၆
နိပစ္စ သိရသာ တဿ	၆၁
နိပစ္စ သိရသာ ပါဒေ	၅၁၁-၂
နိပ္ပပဉ္စော နိရာလမ္ဗော	၁၇၇
နိဗ္ဗိန္ဒိယ တတော ရူပေ	၆၃
နိဗ္ဗုတေ တမှိ လောကဂ္ဂေ	၁၂၀
နိဗ္ဗုတေ လောကနာထမှိ	၂၆၄
နိမန္တေတွာန သမ္မုဠိံ	၄၀၀
နိမန္တေတွာ ဘိက္ခုသံဃံ	၂၆၄
နိမန္တေတွာဝ သုဂတံ	၅၁၁
နိယျာနိကော ဥတ္တရဏော	၁၀၃
နိရယာ သော စဝိတွာန ၄၀၁၊၅၀၆	
နိသဇ္ဇ တတ္ထ ဘဂဝါ	၄၄
နိသိန်ံ အဒ္ဒသံ ဗုဒ္ဓံ	၁၀၃
နိစံ မနံ ကရိတွာန	၂၀၃
နိစာ နိဝိဋ္ဌာ သုဘရာ	၃၄၉
နိစေ ကုလမှိ ဇာတောဟံ	၂၂၅
နိလဇ္ဇကုဋ္ဌသဒိသာ	၄၄၇
နိလဇ္ဇဝဏ္ဏော ရုစိရာ	၄၄၇
နေကတိကာ ဝဏ္ဏနိကာ	၃၅၀
နေက္ခမ္မေ အဓိမုတ္တာသ	၂၃၃
နေဝ ပုဗ္ဗေနိဝါသာယ	၃၉၅
နေဝါ'တိသိတံ နု ပနာ'တိ-ဥဏ္ဏံ	၁၆၀
နေသဒ္ဓိကော သာတတိကော	၃၂၂

ပဋ္ဌမပါဒါ	ပိဋ္ဌက်ာ
[န]	
နေ သော ပဿတိ သဒ္ဓမ္မံ	၄၈၅
နော စေ ဟိ ဇာတု ပုရိသော ကိလေသေ	၅၂၀
နောနီတသုခုမာလံ မံ	၆၂
[ပ]	
ပံသုကူလီ သာတတိကော	၃၂၂
ပကာသိတေ ပါဝစနေ	၁၉၁
ပက္ခန္ဒိံ သေလပဗ္ဘာရေ	၆၃
ပဂ္ဂယှ ဒက္ခိဏံ ဗာဟုံ	၃၁၇
ပင်္ကောတိ ဟိ နံ အဝေဒယုံ	၁၄၇၊၄၄၆
ပစ္စုဂ္ဂန္ဒာန သမ္မုဒ္ဓံ	၁၃၃
ပစ္ဆိမေ စ ဘဝေ ဒါနိ	၄၀၊၁၂၈၊ ၁၄၆၊၅၁၂
ပစ္ဆိမေ ဘဝေ သမ္ပတ္တေ	၃၁၄၊ ၃၈၄၊၃၈၆
ပဇ္ဇောတကရော အတိဝိဇ္ဈ	၅၁၇
ပဇ္ဇောတကရော ပရိတ္တရံသော	၁၀၁
ပဋ္ဌက္ခန္ဓာ ပရိညာတာ	၁၁၂
ပဋ္ဌက္ခန္ဓေ ပရိညာယ	၇၂
ပဋ္ဌဝိကေန တုရိယေန	၉၂
ပဋ္ဌဝိကေ သမာဓိမှိ	၃၄၁
ပဋ္ဌ ဆိန္ဒေ ပဋ္ဌ ဇဟေ	၂၃၃
ပဋ္ဌ ထမ္ဘာနိ ဒတ္ဌာန	၃၁၈
ပဋ္ဌနီဝရဏေ ယုတ္တော	၁၉၇
ပဋ္ဌပညာသက္ခတ္တုဋ္ဌ	၄၈၁၊၅၀၆
ပဋ္ဌပညာသဝဿာနိ	၁၄၊၃၄၀
ပဋ္ဌဝီသတိ ကပ္ပမှိ	၁၉၀
ပဋ္ဌဝီသတိက္ခတ္တုံ စ	၁၆၇

ပဋ္ဌမပါဒါ	ပိဋ္ဌက်ာ
[ပ]	
ပညဝန္တံ တထာ တာဒိံ	၄၄၉
ပညာယ ဆေတ္ဌာ ဝိပထာနုသာရိနံ	၄၆၅
ပညာပါရမိတံ ပတ္တော	၃၉၇
ပညာသက္ခတ္တုံ ဒေဝိန္ဒော	၂၉၀
ပညာသုတဝိနိစ္ဆိနီ	၁၈၄
ပဋိဂ္ဂဟေတ္ဌာန သမ္မုဒ္ဓေါ	၂၃၁
ပဋိပန္နာ စ သေခါ စ	၄၅
ပဋိပန္နာ ဖလဋ္ဌာ စ	၃၈၈
ပဋိဘာနဝတံ အဂ္ဂံ	၅၁၀
ပဋိဘာနဝတံ အဂ္ဂေါ	၅၁၃
ပဋိဘာနေန စိတ္တေန	၅၁၃
ပဋိယတ္တာ ဟုတိံ ဒိသ္ဌာ	၃၁၄
ပဋိသမ္ဘိဒမနုပ္ပတ္တံ	၁၆၇
ပဋိသမ္ဘိဒါ စတဿော	၁၃၃၊၂၉၁၊ ၂၃၂၊၄၄၆၊ ၄၈၂၊၅၀၇၊၅၁၃
ပဋိသလ္လာနဂရုကာ	၃၁၇
ပဏိဓာယ သုဂန္ဓတ္တံ	၄၀
ပဏီတံ ယဒိ ဝါ လူခံ	၃၄၈
ပဏ္ဍရံ ဆတ္တမာဒါယ	၂
ပဏ္ဍဝီသတိ ဝဿာနိ	၉၇၊၄၂၀
ပတိဋ္ဌာ ဘယတီတာနံ	၃၁၆
ပတိတံ ပါဒမူလေ မေ	၁၈၁
ပတ္တဓမ္မော ဒသဗလော	၃၁၅
ပတ္တပိဏ္ဍီ သာတတိကော	၃၂၂
ပထဗျာ ဧကရဇ္ဇေန	၁၆၂
ပထဝိယံ ပတိဋ္ဌာယ	၃၈၈-၉
ပထဝီကမ္ပကာ ဧတေ	၃၈၀
ပထဝီသဒိသော တွံသိ	၃၈၉

ပဌမပါဒါ	ပိဋ္ဌက်ာ
[ပ]	
ပဒသဒ္ဒံ သုဏိတွာန	၄၄
ပဒုမံ ယထာ ကောကနဒံ သုဂန္ဓံ	၁၈၉
ပဒုမာကာရဝဒနော	၆၁
ပဒုမုတ္တရံ ဘဂဝန္တံ	၂၀၂
ပဒုမုတ္တရဗုဒ္ဓဿ	၁၀၊၅၂၊၁၆၆
ပဒုမုတ္တရသမ္ဗုဒ္ဓံ	၁၃၂၊၂၅၁
ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော	၂၁
	၂၉၀၊၄၄၄
ပဒုမုတ္တရော နာမ ဇိနော	၇၁၊
	၇၉၊၁၂၇၊၁၄၅၊၅၁၀
ပဒုမုတ္တရော လောကဝိဒူ	၁၃၃
ပဒုမုပ္ပလသဉ္ဆန္နာ	၃၇၈
ပဒေသရဇ္ဇံ ဝိပုလံ	၂၊၁၉
ပဒေသရဇ္ဇံ သဟဿံ	၁၃၃
ပဓာနံ ပဒဟိတွာန	၄၆
ပဓာနပဟိတတ္တော သော	၁၆၇၊
	၂၉၀၊၄၁၇
ပဗ္ဗဇိ ဇီဝိကတ္ထောဟံ	၃၃
ပဗ္ဗဇိတွာ တဒါပါဟံ	၁၇၈
ပဗ္ဗဇိတွာန သုဂတံ	၅၁၃
ပဗ္ဗတဂ္ဂေ ယထာ အစ္စိ	၃၁၅
ပဗ္ဗာဇိတာ စ တေ သဗ္ဗေ	၂၃၂
ပဗ္ဗာဇေတွာန မံ သတ္ထာ	၁၃၄
ပဗ္ဘာရံ သောဓယန္တဿ	၁၃၇
ပဘာ နိဂ္ဂစ္ဆတေ တဿ	၂၂
ပဘာဟိ အနုရဉ္ဇန္တော	၅၁၀
ပမာဒံ ဘယတော ဒိသ္ဒာ	၃၆၂
ပမာဒ'မနုယုဉ္ဇန္တိ	၃၃၁
ပမာဒေါ ရဇော ပမာဒေါ	၉၅
ပရကိစ္စတ္တကိစ္စာနိ	၃၁၉

ပဌမပါဒါ	ပိဋ္ဌက်ာ
[ပ]	
ပရိစိဏ္ဏော မယာ သတ္ထာ	၂၁၄၊
	၂၄၀၊၂၅၇၊၂၉၆၊၃၃၂၊
	၃၄၁၊၃၉၇-အာဒိ။
ပရိစ္စဇိတ္ဝာ သဒ္ဓမ္မံ	၃၄၉
ပရိနိဋ္ဌိတသာလမှိ	၃၁၉
ပရိနိဗ္ဗုတေ ဘဂဝတိ	၄
ပရိပုဏ္ဏကာယော သုရုစိ	၃၀၅
ပရိဘုဉ္ဇိ မဟာဝီရော	၁၆၆
ပရိယန္တကတံ ဒုက္ခံ	၅၀
ပရိဝါရေန မဟတာ	၁၈၁
ပရူဋ္ဌကစ္ဆနခလောမာ	၃၇၉
ပရေ အမ္ဗာဋ္ဌကာရာမေ	၁၂၉
ပရေ စ နဝိဇာနန္တိ	၇၊၁၄၈
ပရောပရံ အရိယဓမ္မံ ဝိဒိတ္ဝာ	၅၂၀
ပရောသဟဿံ ဘိက္ခူနံ	၅၁၆
ပလ္လင်္ကေန နိသဇ္ဇာယ	၃၇၉
ပလ္လင်္ကေန နိသိန္နဿ	၃၉၄
ပဝတ္တိတံ ဓမ္မစက္ကံ	၃၈၅၊၃၉၃
ပဝိဝိတ္တော သာတတိကော	၃၂၂
ပဝိဝေကမနုယုတ္တော	၄၈၁၊၅၀၆
ပသဒါ စ ဝရာဟာ စ	၃၇၇
ပသန္နစိတ္တော သုမနော	၁၈
ပသန္နနေတ္တော သုမုခေါ	၃၀၆
ပသန္နမုခနေတ္တောသိ	၃၈၇
ပဿ စိတ္တကတံ ဗိမ္ဗံ	၂၉၁၊၄၁၈၊၄၈၃
ပဿ စိတ္တကတံ ရူပံ	၂၉၁၊၄၁၈၊
	၄၈၃
ပဿထေတံ ဣသိဝရံ	၁၄၅
ပဿထေတံ မာဏဝကံ	၆၂
ပဿာမိ ဝီတိဝတ္တန္တံ	၄၈၇

ပဌမပါဒါ	ဝိဋ္ဌက်ာ
[ပ]	
ပဿာမိ လောကေ သဓနေ မနုဿေ	၂၉၄
ပဟာယ မာတာပိတရော	၃၃၉
ပဟာယ ရဇံ သာမဇ္ဇော	၁၀၂
ပဟိနဇာတိမရဏံ အသေသံ	၅၂၀
ပဟိနဒရထော ဗုဒ္ဓေါ	၄၀
ပါဠိနာ ပါဝုသာ မစ္ဆာ	၃၇၆-၇
ပါတော မဏ္ဍနိကံ သာယံ	၅၅
ပါတောဝ သန္နိပတိတွာ	၃၇၉
ပါဒမူလေ မဟေသိဿ	၆၂
ပါဒုကာ ဩရုဟိတွာန	၁၂၄
ပါဒေ ပါဒံ နိက္ခိပန္တော	၃၀၀
ပါပကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ	၃၄၉
ပါပမိတ္တော'ပနိဿာယ	၄၀၁၊၅၀၆
ပါမောဇ္ဇဗဟုလော ဘိက္ခု	၅၀
ပါရဂူ အနုပါဒါနော	၂၆၆
ပါရေဝတာ ရဝိဟံသာ	၃၇၇
ပါသာဒိကေန ဝတ္တေန	၁၁၀
ပါသာဒိကေ ဗဟူ ဒိသွာ	၃၅၀
ပါသာဒိကော ဿရိယတိ	၃၀၆
ဝိဏ္ဏပါတံ စရန္တော်သ	၃၀၆
ဝိဏ္ဏပါတဉ္စ ပါဒါသိ	၂၀၂
ဝိဏ္ဏပါတပဋိက္ကန္တော	၄၄၇
ဝိဏ္ဏပါတမတိက္ကန္တော	၃၃၉
ဝိဏ္ဏပါတိ သာဘတိကော	၃၂၂
ဝိဏ္ဏာယ ဝိစရန္တံ တံ	၅၁၂
ဝိဏ္ဏိကာယ ပဝိဋ္ဌောဟံ	၂
ဝိပါသိတောဝ ဥဒကံ	၃၁၇
ဝိယဝါစမေဝ ဘာသေယျ	၅၁၆
ဝိယော ဂရု ဘာဝနီယော	၁၅၂

ပဌမပါဒါ	ဝိဋ္ဌက်ာ
[ပ]	
ဝိသုဏောန စ ကောဓနေန စ	၄၁၇
ဝိတိသုခေန ဝိပုလေန	၅၉၊၁၁၂
ပုစ္ဆာမိ သတ္ထာရမနောမပညံ	၅၁၉
ပုညကမ္မာဘိနိဗ္ဗတ္တာ	၄၄၅
ပုတ္တော တိရိဋိဝစ္ဆသ	၁၄၆
ပုနပ္ပုနံ စေဝ ဝပန္တိ ဗီဇံ	၁၆၈
ပုနပ္ပုနံ ယာစနကာ စရန္တိ	၁၆၈
ပုနောဝိ ဓမ္မံ ဒေသေတိ	၆၃
ပုနော သဗ္ဗေ မနုဿတ္တံ	၁၈၂
ပုန္နာဂါ ဂိရိပုန္နာဂါ	၃၇၆
ပုပ္ဖံ ကုဋဇမာဒါယ	၂၅
ပုပ္ဖံ ဟေမဝဏ္ဏံ ဂယှ	၂၅
ပုပ္ဖဆဏ္ဍံ ဂဟေတွာန	၁၉၀
ပုပ္ဖဝဿ သုရဘိ	၄၀
ပုပ္ဖါနံ ပုပ္ဖမာနာနံ	၃၈၁
ပုပ္ဖါသနေ နိသီဒိတွာ	၁၃၇
ပုပ္ဖိကာ မာလိကာ စေဝ	၃၁၃
ပုဗ္ဗရဟိရသမ္မုဏ္ဍော	၁၉၇
ပုဗ္ဗလောဟိတသမ္မုဏ္ဍံ	၂၇၃
ပုဗ္ဗာပရည္ဟ အတ္ထည္ဟ	၄၁၉
ပုဗ္ဗေ ဇဋိလဘူတသ	၈၂
ပုဗ္ဗေနိဝါသံ ဇာနာမိ	၄၈၊၈၂၊
	၁၅၆၊၁၉၃၊၃၄၁
ပုဗ္ဗေ ယညေန သန္တုဋ္ဌော	၈၂
ပုရတော ပစ္ဆတော ဝါပိ	၁၇၄
ပုရတော ပေသေန္တိ ခါရိံ	၃၇၉
ပုရပ္ပဝေသေ သုဂတံ	၁၂၉
ပုရာ အာဂစ္ဆတေ ဇေတံ	၃၆၁
ပုရိမာနိ ပမုဉ္စ ဗန္ဓနာနိ	၁၀၀
ပူဇယိတ္ထာန သမ္မုဒ္ဓံ	၄၅၊၃၈၁

ပဌမပါဒါ	ဝိဋ္ဌက်ာ
[ဗ]	
ဗုဇ်ဈတော နရဒေဝေန	၄၀၅
ဗုဇ္ဈတ္ထော လောကသရဏံ	၁၄၅
ဗုရယိတ္ထော ဝိသေသေန	ဂ၁
[ဖ-ဗ]	
ဖသံ ဖုဿ သတိ မုဋ္ဌော	၃၀၁
ဖလဒါနေန ဗုဒ္ဓဿ	၁၂၉
ဖုဋ္ဌော ဒုံသေဟိ မကသေဟိ	၂၅၇
ဖုသိဿံ စတသော အပ္ပမညာယော	ဂ၆
ဗဟုဒေဝ ရတ္တိံ ဘဂဝါ	၇၁
ဗဟုဿုတံ ဥပါသေယျ	၄၁၉
ဗဟုဿုတံ ဓမ္မဓရံ	၄၁၉
ဗဟုဿုတော အပ္ပဿုတံ	၄၁၉
ဗဟုဿုတော စ မေဓာဝိ	၃၉၃-၄
ဗဟုဿုတော စိတ္တကထိ	၄၁ဂ
ဗဟုဿုတော ဓမ္မဓရော ၄၁၉၊၄၂၀	
ဗဟုဿုတော ဓမ္မဓရော စ ဟောတိ	၇၄
ဗဟုဿုတော မဟာဉာဏီ	၁၄၆
ဗဟူ အာဒီနဝါ လောကေ	၃၅၉
ဗဟူနံ ဝတ အတ္ထာယ	၅၁ဂ
ဗဟူနိ လောကေ စိတြာနိ	၂၅၄
ဗဟူနိ ဝဿာနိ တယာမိ ယာစိတော	၄၆ဝ
ဗီဇမိဉ္စံ ဂဟေတွာန	ဂ၉
ဗုဒ္ဓံ ဥပဂတံ ဒိဿွာ	၁၃၇
ဗုဒ္ဓမပ္ပမေယျံ အနုဿရ ပဿန္နော	ဂ၆
ဗုဒ္ဓရူပရကိံ ဥတ္တာ	၆၃
ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌံ နမဿာမိ	၇၁

ပဌမပါဒါ	ဝိဋ္ဌက်ာ
[ဗ]	
ဗုဒ္ဓဿ အာနုဘာဝေန	၇၁
ဗုဒ္ဓဿ ဂိရမညာယ	၄၅၊၃ဂ၃
ဗုဒ္ဓဿ စက်မန္တိဿ	၄၂ဝ
ဗုဒ္ဓဿ ပုတ္တောမိ အာသယ္ဟ-သာဟိနော	၁၆၉
ဗုဒ္ဓါနုဗုဒ္ဓါ ယော ထေရော	၂၅၅၊၅၁၇
ဗုဒ္ဓေသု သဂါရဝတာ	၂ဝဂ
ဗုဒ္ဓါ စ ခေါ ကာရုဏိကော မဟေသိ	၃၂၉
ဗုဒ္ဓါ စေ မေ ဝရံ ဒဇ္ဇာ	၁၂၉
ဗုဒ္ဓါတိ ဘော ယံ ဝဒေသိ	၃၁၆
ဗုဒ္ဓါ လောကေ သမုပ္ပန္နော	၃ဂ၂၊၃၁၂
ဗုဒ္ဓါ သမုဿိတော လောကေဒါဒိ	
ဗျာဓယော မေ နု ဝိဇ္ဇန္တိ	၃၁ဂ
ဗျာဓိတံ သမဏံ ဒိသွာ	ဂဂ
ဗြဟ္မဇ္ဈော ပုရေ အာသိ	၃၃၂
ဗြဟ္မညကုလသမ္ဘူတော	၄၄၆
ဗြဟ္မဘူတံ အတိတုလံ	၃၁၁
ဗြဟ္မဘူတော အတိတုလော	၃၁ဝ
ဗြာဟ္မဏာ တိသတာ ဇုမေ	၃၁၁
[ဘ]	
ဘဂဝါ တတော ဩတရိတွာ	၅ဝ၅
ဘဂဝါ တတ္ထ အာဂစ္ဆိ	၁၉၁-၃
ဘဂဝါ တမ္ဟိ သမယေ	၃ဂ၃
ဘတကာ စေဋကာ စေဝ	၃၁၃
ဘရိယာ မေ ကာလင်္ကတာ	၄၄
ဘဝနာ နိက္ခမိတွာန	၃ဝ

ပဌမပါဒါ	ဝိဋ္ဌက်ာ
[ဘ]	
ဘဝသောတံ သစေ ဗုဒ္ဓေါ	၁၀၂
ဘာဝယိတ္ဝာန ဗောဇ္ဈင်္ဂေ	၂၄၆
ဘာဝေန္တော သတိပဋ္ဌာနေ	၅၉
ဘာဝေန္တော သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ	၁၁၂
ဘာဝေယျ စ အနိစ္စန္တိ	၂၀၈
ဘာဝေယျ စ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ	၂၀၉
ဘာဝေဟိ ဈာနာနိ စ ဣန္ဒြိယာနိ စ	၄၆၁
ဘာဝေဟိ မဂ္ဂံ အမတဿ ပတ္တိယာ	၄၆၁
ဘိက္ခဝေါ တိသတာ ဣမေ	၃၂၀
ဘိက္ခုသံဃဿ ပုရတော	၃၁၄
ဘိက္ခု သိဝထိကံ ဂန္ဓာ	၃၆
ဘိက္ခု စ ဘိက္ခုနိယော စ	၃၆၁
ဘိက္ခုနံ သတသဟဿံ	၁၃၃
ဘုဉ္ဇတိ အနဝဇ္ဇာနိ	၂၅၉
ဘေသဇ္ဇေသု ယထာ ဝေဇ္ဇော	၃၅၀
[မ]	
မင်္ကေန မင်္ဂိတာ ပဇာ	၅၁၅
မစ္ဆုနာဒ္ဓာဟတော လောကော၁၁၇	
မစ္ဆုဗျာမဓရာဘိတော	ဂ၁
မဇ္ဈေ သရသ္မိံ တိဋ္ဌန္တိ	၄ဂ၆
မတ္တိကံ တေလစုဏ္ဏဉ္စ	၃၄၉
မနံ စေ'တေဟိ ဓမ္မေဟိ	၂၇၃
မနုဇဿ ပမတ္တစာရိနော	၉၅
မနုဿဘူတံ သမ္မုဒ္ဓိံ	၂၅ဂ
မနောမယေသု ကာယေသု	၁၉၁
မမ ကမ္မံ သရိတ္ဝာန	၃၉၃
မမ နိဗ္ဗာယမာနဿ	၆၇

ပဌမပါဒါ	ဝိဋ္ဌက်ာ
[မ]	
မမ သက်ပွမညာယ	၂၃ဝ၊၂၅၂၊ ၃၄ဝ၊၄၁၆
မမ သဗ္ဗံ အဘိညာယ	၁၃၃
မမေဝ ဇေတံ နဟိ တွံ ပရေသံ	၄၆ဝ
မယာ ပဝတ္တိတံ စက္ကံ	၃ဝ၉
မယှရကောဇ္ဇာဘိရတမှိ ကာနနေ	၄၆၁
မရိစိယောတ္ထဋာ ဘူမိ	၂
မဟဋ္ဌါနိ စ ဝတ္ထာနိ	ဂ၁
မဟတာ ပရိဝါရေန	၃၉၊၇၉
မဟပ္ပဘံ ဂဏာစရိယံ	၁၆
မဟာဂိနိ ပဇ္ဇလိတော	၂၅၉
မဟာဒါနံ ဒဒိတ္ဝာန	၇၉
မဟာနာဂံ မဟာဝိရံ	၁၆
မဟာနုဘာဝေါ တေဝိဇ္ဇော	၅၁၇
မဟာပရိသဘာဝသ္မိံ	ဂ၂
မဟာဘိသက္ကသက်ာသော	၃၉
မဟာရဇ္ဇသုခံ ပတ္ထော	၁ဂ၂
မဟာရသော သုဂမ္ဘီရော	၁ဝ၃
မဟာရဟံ ဗျမှံ သေဋ္ဌံ	၂၃၁
မဟာသမုဒ္ဒေ ဥဒကံ	၃ဂ၂
မဟာသမုဒ္ဒေ ဥမိယော	၃ဂ၅
မဟာသမုဒ္ဒေါ ပထဝီ	၃၉၇
မဟာသမုဒ္ဒေါဝ'ကွောဘော	၄၅
မဟိဒ္ဓော စ အသန္တုဋ္ဌော	၃၄ဝ
မာတရံ ပိတရဉ္စာပိ	၁ဝ၇
မာတရိ ပိတရိ စာပိ	၁ဝ၆
မာတုယာ နာမဂေါတ္တေန	၃ဂ၄
မာနံ ပဇဟာသု ဂေါတမ	၅၁၅
မာနံ မဒဉ္စ ဆဋ္ဌေတွာ	၁ဝ၇

ပဌမပါဒါ	ဝိဋ္ဌက်ာ
[ယ]	
ယံ နူနာဟံ ဥတ္တမတ္ထံ	၃၀၆
ယံ ပတ္ထယာနော ဓမ္မေသု	၄၀
ယံ ဗုဒ္ဓေါ ဘာသတိ ဝါစံ	၅၁၆
ယံ မနုဿာ နမဿန္တိ	၂၅၀
ယံ မယာ ပကတံ ပါပံ	၅၅
ယံ ယံ ယောနိ̊ သံသရတိ	၁၉၀
ယံ ယံ ယောနု'ပပဇ္ဇာမိ	၁၉၀၊၂၆၄
	၄၀၁၊၅၀၆
ယံ ဝေါ ကိစ္စံ သရိရေန	၂၆၆
ယံ သာဝကေန ပတ္တမ္ပံ	၅၁၇
ယံ သော ဒေသေတိ သမ္မုဒ္ဓေါ	၃၁၇
ယံ သော သံဃမဗ္ဗဇေသိ	၅၀၆
ယံ ဟိ ဧကေ ဇိဂုစ္ဆန္တိ	၃၆
ယံ ဟိ ကိစ္စံ အပဝိဒ္ဓံ	၂၃၃
ယဒိ̊ ဥစ္စာဝစေ ယညေ	၅၃
ယဒူ အညေ န ရက္ခန္တိ	၂၁၄
ယဒူ မေ အာသဝါ ခီဏာ	၂၂
ယဒြိ ကယိရာ တဒြိ ဝဒေ	၄၁
ယညတ္ထံ ဝါ ဓနတ္ထံ ဝါ	၂၆၅
ယတော ယတော သမ္မသတိ၆၀၊၉၄၊	
	၁၆၂၊၄၅၂
ယတော ဟရိတကံ ဒိန္နံ	၄၀
ယတ္ထ ဧကေ ဝိဟညန္တိ	၄၄၇
ယထာ အဇ္ဇာနိ ဝေရမ္ဘော	၂၁၄
ယထာ ဣဒံ တထာ ဧတံ	၉၂
ယထာ ကဏ္ဍကဋ္ဌာနမ္ဟိ	၃၅၀
ယထာ ကုဠုရံ အဒန္တံ	၆၄
ယထာစာရိ ယထာသတော	
သတိမာ	၃၉၄
ယထာ ဇဋ္ဌော ဝ မူဂေါ ဝ	၂၀၄

ပဌမပါဒါ	ဝိဋ္ဌက်ာ
[မ]	
မာ ပမာဒမနုယုဉ္ဇေထ	၃၃၁
မာ ပုရာဏံ အမညိတ္ထော	၁၁
မာ မေ ကဒါစိ ပါပိဿော	၃၉၃-၄
မာယာကာရော ယထာ ရင်္ဂေ	၈၁
မာလုတေ ဥပဝါယန္တေ	၁၇၆
မိဂံ နိလီနံ ကူဋေန	၁၂၀
မိဂရာဇာ ယထာ သိဟော	၃၉၁
မိဂလုဒ္ဓေါ ပုရေ အာသိ̊	၂၀
မိဂေါ ယထာ သေရိ	
သုစိတ္တာကာနနေ	၄၆၅
မိဿာဒိဋ္ဌိ ပဟီနာ မေ	၅၃
မိတ္တံ ဒုဓ စ ကလျာဏံ	၂၀၈
မိလက္ခူရဇနံရတ္တံ	၃၆၀
မုဏ္ဍော ဝိရူပေါ အဘိသာပ-	
မာဂတော	၄၆၂
မုနိနော ဂန္ဓကုဋိယာ	၄၀
မေတ္တာစိတ္တာ ကာရုဏိကာ	၃၆၁
မေတ္တာဒူ အဘိဇာနာမိ	၂၄၀
မေတ္တာဝိဟာရိနော ဇတေ	၃၈၀
မောရဟတ္ထံ ဂဟေတွာန	၁၆
မောဟာ သဗ္ဗေ ပဟီနာ မေ	၅၃
မောဟော ရဇော န စ ပန	
ရေဏု ဝုစ္စတိ	၁၉၆

ပဌမပါဒါ	ဝိဋ္ဌက်ာ
[ယ]	
ယံ အာပဒါ ဥပ္ပတိတာ ဥဋ္ဌာရာ	၇၄
ယံ ဧသော သဟတေ ဇမ္မိ	၉၅
ယံ ကိဉ္စိ သိထိလံ ကမ္မံ	ဂ
ယံ စ အတ္ထေန သည္ဓတ္တံ	၂၇၃
ယံ တံ သရဏမာဂမ္ဘ	၃၁၉

ပဌမပါဒါ	ဗိန္ဒက်ာ
[ယ]	
ယထာ ဒိဝါ တထာ ရတ္တိံ	၉၂
ယထာပိ ဥဒကေ ဇာတံ	၂၅၉
ယထာပိ ဥဒကေ ဇာတာ	၃၉၀
ယထာပိ ဥရဂေါ ဇိဏ္ဏံ	၄၅
ယထာပိ စန္ဒော ဝိမလော	၃၀၉
ယထာပိ ပထိကာ သတ္တာ	၄၄
ယထာပိ ပဒုမံ ဇလဇံ	၃၉၀
ယထာပိ ပဒ္မတော သေလော	၂၄၀၊ ၃၉၅
ယထာပိ ဗျာဓိတော ပေါသော	၃၀၅
ယထာပိ ဘန္ဒေါ အာဇညော	၂၄၅
ယထာပိ ရမ္မကေ မာသေ	၃၉၀
ယထာပိ ရုစိရံ ပုပ္ဖံ	၄၁-၂
ယထာပိ သုဂရေ ဥဒမိ	၅၁၀
ယထာပိ သေလော ဟိမဝါ	၃၉၀
ယထာ မနုဿာ နဒိံ တရန္တာ	၅၄၁
ယထာ ဝရဟယဒမကုသလော	၆၄
ယထာ ဝါဒိ တထာ ကာရီ	၅၂၁
ယထာ သကေန ထာမေန	၃၉၁
ယထာ သက်ာရဌာနသ္မိံ	၂၂၀
ယထာသန္ထဝတိကော သာတတိကော	၃၂၂
ယထာ သာရတ္ထိကော ပေါသော	၃၀၆
ယထာ သုစိဃရေ သုစိ	၄၄၆
ယထာ'သ ဃာယတော ဂန္ဓံ	၃၀၂
ယထာ'သ ပဿတော ရူပံ	၃၀၂
ယထာ'သ ဖုသတော ဖဿံ	၃၀၂
ယထာ'သ ဝိဇာနတော ဓမ္မံ	၃၀၃
ယထာ'သ သာယတော ရသံ	၃၀၂

ပဌမပါဒါ	ဗိန္ဒက်ာ
[ယ]	
ယထာ'သ သုဇာတော သဒ္ဒံ	၃၀၂
ယဒတ္ထိကံ ပြဟ္မစရိယံ အစရိ	၅၂၀
ယဒတ္ထိ သင်္ဂတံ ကိဉ္စိ	၂၆၆
ယဒါ အသောကံ ဝိရဇံ အသင်္ခတံ	၁၆၁
ယဒါ အဟံ ပဗ္ဗဇိတော	၂၃၉
ယဒါ စ အဝိဇာနန္တော	၇
ယဒါ စ တရုဏော ဘဒ္ဒေါ	၄၁
ယဒါ စ မဂ္ဂမဒ္ဒက္ခိံ	၂၀၂
ယဒါ စ မာတုကုစ္ဆိမှာ	၄၀
ယဒါ ဇိဏ္ဏော ဘဝိဿာမ	၁၂၄
ယဒါ ဒုက္ခံ ဇရာမရဏာန္တိ ပဏ္ဍိတော	၁၆၀
ယဒါ ဒုက္ခဿာဝဟနိံ ဝိသတ္တိကံ	၁၆၀
ယဒါ နဒီနံ ကုသုမာကုလာနံ	၁၆၁
ယဒါ နဘေ ဂဇ္ဇတိ မေဃဒုန္ဒုဘိ	၁၆၁
ယဒါ နဝေါ ပဗ္ဗဇိတော	၁၁၀
ယဒါ နိသိထေ ရဟိတမှိ ကာနနေ	၁၆၁
ယဒါ ပဌမမဒ္ဒက္ခိံ	၁၅၅
ယဒါ ပဗ္ဗဇိတော စာဟံ	၄၁
ယဒါ ဗလာကာ သုဝိပဏ္ဍရဆဒါ	၃၀
ယဒါ ဗလာကာ သုဝိသုဒ္ဓပဏ္ဍရာ	၃၀
ယဒါ မေ အဟု သင်္ကပ္ပေါ	၃၄၀
ယဒါ ဝိတက္ကေ ဥပရုန္ဓိယ'တ္တာနော	၁၆၁
ယဒါ သိဝံ ဒွေစတုရင်္ဂါမိနံ	၁၆၁
ယဒါဟံ ပဠုံ ပုဏ္ဏာမိ	၃၁၇

ပဌမပါဒါ	ပိဋ္ဌက်ာ
[ယ]	
ယဒါ သုခီ မလခိလသောက-နာသနော	၁၆၁
ယဒါဟံ ဝိညုတံ ပတ္တော	၅၁၂
ယဒိမဿ လောကနာထဿ	၅၄၁
ယဒိ ရူပိနီ ဘဝေယျ	၃၉၃
ယဒိ သန္တိဂမော မဂ္ဂေါ	၁၈၃
ယမဟံ ပဌမံ ဒိသ္ဝာ	၃၉၃
ယမိဓ ပထဝိဉ္ဇ ဝေဟာသံ	၅၁၄
ယမေကရတ္တိံ ပဌမံ	၁၁၉
ယသ္မိံ နိဝတ္တတေ ဒုက္ခံ	၁၄၂
ယသ္မိံ ပတိဋ္ဌိတာ ဓမ္မာ	၄၁၈
ယသော စ အပ္ပဗုဒ္ဓိနံ	၂၄၅
ယဿ ပါပံ ကတံ ကမ္မံ	၃၃၀
ယဿ စတ္ထာယ ပဗ္ဗဇိတော	၈၃၊ ၂၁၄၊၂၄၀၊၂၅၇၊၄၈၆
ယဿ ဥဏံ အပ္ပမေယျံ	၃၁၆
ယဿ'တ္ထာယ ပဗ္ဗဇိတော	၂၉၆
ယဿ ဓီတိ အသဒိသာ	၃၁၆
ယဿ မုဟုတ္တေန သဟဿဓာ	၃၄၁
ယဿ မုဟုတ္တေန သဟဿဓာ လောကော	၄၈၅
ယဿ သက္ကရိယမာနဿ	၃၉၆
ယဿ သဒ္ဓါ တထာဂတေ	၁၅၁
ယဿ သဗြဟ္မစာရီသု	၈၊၉၀၊၄၄၉
ယာစိတ္ဝာ သတ္ထုပဋ္ဌာနံ	၈၁
ယာ တံ မေ ဟတ္ထိဂီဝါဿ	၃၂၁
ယာဝတာ ဗုဒ္ဓခေတ္တမှိ	၃၈၈၊၃၉၂၊ ၄၄၉
ယာဝတာ ဗောဓိယာ မူလေ	၂၅၁

ပဌမပါဒါ	ပိဋ္ဌက်ာ
[ယ]	
ယာ'ဟု ရဋ္ဌေ သမုက္ကဋ္ဌော	၂၃၃
ယုဝါသိ တွံ ပဗ္ဗဇိတော	၁၂၄
ယေ ဧတာ ဥပသေဝန္တိ	၁၂၀
ယေ ကေစိ ဂဏိနော လောကေ	၃၉၁
ယေ ကေစိ ဂန္ထာ ဣဓ မောဟမဂ္ဂါ	၅၁၉
ယေ ကေစိ ဒမကာ လောကေ	၃၁၉
ယေ စ ခေါ ဗာလာ ဒုမ္မေဓာ	၁၁
ယေ စ ဒုက္ခေ သုခသ္မိဉ္ဇ	၂၄၅
ယေ စ ပဿန္တိ သခ်ါရေ	၄၈၄
ယေ တုယ္ဟ ဆန္ဒေန ဝသေန ဝတ္တိနော	၄၆၅
ယေန ဥဏေန ပတ္တောသိ	၃၈၂
ယေန ဥဏေန သမ္ဗုဒ္ဓေါ	၃၈၁
ယေနာယံ ဇောတိတာ သေယျာ	၂၁
ယေနိဒံ အာသနံ ဒိန္နံ	၁၃၃
ယေနေဝ မဂ္ဂေန ဂတော ဝိပဿီ	၁၄၁
ယေ ဓမ္မာ ဟေတုပ္ပဘဝါ	၃၈၇
ယေ ပုရာဏာ အတီတာ တေ	၄၁၉
ယေ'မံ ကာယံ မမာယန္တိ	၁၉၈
ယေ'မံ ကာယံ ဝိဝဇ္ဇေန္တိ	၁၉၈
ယေ မံ ရူပေန ပါမိံသု	၁၃၀
ယေ ယေ အလာဘိနော လာဘံ	၃၆၀
ယေ ယေ လာဘံ လဘိဿန္တိ	၃၆၀
ယေသံ ရာဂေါ စ ဒေါသော စ	၁၁
ယေသံ ဝေ ဒုလ္လလော လောကေ	၃၁၀
ယေသဉ္ဇ သုသမာရဒ္ဓါ	၂၃၃
ယေသဉ္ဇ ဟိရိသြတ္တပ္ပံ	၄၄၉

ပဋမပါဒါ	ပိဋ္ဌက်ာ
[ယ]	
ယော ဧတမဘိဇာနာတိ	၄၈၆-၇
ယော ကောစိ မနုဇော ဘာရံ	၃၉၂
ယောဂီ ပီတိကရံ ရမ္မံ	၁၇၄
ယော စ ဇာတိသတံ ဂစ္ဆေ	၄၈၄
ယော စ တုဋ္ဌေန စိတ္တေန	၆၈
ယော စ ပပဉ္ဇံ ဟိတ္ဌာန	၃၉၅
ယော စ ပုဗ္ဗေ ပမဇ္ဇိတ္ဌာ	၃၂၉
ယော စ ဝန္တကသာဝဿ	၃၆၁
ယော စ သီလေန သမ္ပန္နော	၃၆၁
ယော စ သေယျောဟမသ္မီတိ	၄၄၈
ယော စေ'တံ သဟတေ ဇမ္မိံ	၉၅
ယော စေတာ ပရိဝဇ္ဇေတိ	၁၂၁
ယော တံ တထာ ပဇာနာတိ	၂၆၆
ယော ဒန္ဓကာလေ တရတိ	၁၉
ယော ဒန္ဓကာလေ ဒန္ဓေတိ	၁၉
ယော ပပဉ္ဇမနုယုတ္တော	၃၉၄
ယော ပုပ္ဖမဘိရောပေသိ	၁၆၆
ယော ဗြဟ္မာနံ ပရိပုစ္ဆတိ	၄၈၇
ယော မံ ဗ္ဗစ္ဆတိ အန္ဓေတု	၃၁၁
ယော မံ ပုပ္ဖေန ပူဇေသိ	၃၈၃
ယော မဟာနေရုနော ကူဋံ	၄၈၇
ယော မေ အာစရိယော အာသိ	၃၉၃
ယော ယံ ဂန္ဓကုဋ္ဌိဘူမိံ	၄၀
ယော ဝေ ဂရုနံ ဝစနညူ ဓီရော	၇၄
ယော ဝေဇယန္တပါသာဒံ	၄၈၇၊၄၉၇
ယော ဝေဇယန္တပါသာဒေ	၄၈၇
ယော ဝေ ဗုဒ္ဓေန စောဒိတော	၄၈၆
ယော ဝေ သမုဒ္ဒေါ ဝိတော အနေဇော	၇၄
ယော သုခံ ဒုက္ခတော အဒ္ဒ	၃၉၄

ပဋမပါဒါ	ပိဋ္ဌက်ာ
[ယ-ရ]	
ယော သော အဋ္ဌ ဝိမောက္ခာနိ	၄၈၅
ယော သော ဆ့တ္တမဓာရေသိ	၄၁၆
ယော သော တယာ သန္ဆဝိတော	၆၁
ယော သော သံဃံ အပူဇေသိ	၄၈၁
ယော သော ဟဋ္ဌေန စိတ္တေန	၂၃၁
ယော ဟဝေ ဒဟရော ဘိက္ခု	၃၃၀
ယော ဟိ ပဿတိ သဒ္ဓမ္မံ	၆၃
ယ္ဟာဟံ ဓမ္မံ ဂဝေသန္တော	၃၈၇
ရံသိဇာလပရိက္ခိတ္တော	၃၉
ရဇကာ ပေသကာရာ စ	၃၁၃
ရဇတံ ဇာတရူပဉ္ဇ	၃၆၀
ရဇ'မုဟတဉ္ဇ ဝါတေန	၂၅၄
ရဇ္ဇနီယေ န ရဇ္ဇန္တိ	၃၇၉
ရတနာနဋ္ဌပညာသံ	၇၉
ရတ္တိန္ဒိဝံ န ဇာနာမိ	၃၈၀
ရတ္တိယာ ပဋမံ ယာမံ	၂၂၅
ရတ္တော အတ္ထံ န ဇာနာတိ	၃၇
ရမဏီယာနိ အရညာနိ	၃၉၅
ရမန္တေ'ကေ မုဒိဂေ်ဟိ	၁၂၉
ရသံ ဘောတ္ဌာ သတိ မုဋ္ဌာ	၃၀၁
ရဟဒေ'ဟမသ္မိ ဩဂါဋ္ဌော	၂၈၂
ရာဂေါ ဒေါသော စ မောဟော စ	၁၆၇၊၃၁၆
ရာဂေါ ရဇော န စ ပန ရေဏု ဝုစ္စတိ	၁၉၆
ရာဇာ အရဟသိ ဘဝိတုံ	၃၀၆
ရာဇာ စ အညေ စ ဗဟူ မနုဿာ	၂၉၄
ရာဇာ ပသယ္ဟပ္ပထဝိံ ဝိဇေတ္ဌာ	၂၉၄
ရာဇုယျာနံ တဒါ ဂန္ဓာ	၁၂၇

ပဌမပါဒါ	ပိဋ္ဌက်ာ
[ရ-လ-ဝ]	
ရာဇာဟမသ္မိ သေလ	၃၀၈
ရုက္ခမူလံဝ နိဿာယ	၃၉၅
ရုက္ခမူလိကာ သာတတိကာ	၄၈၂
ရုက္ခမူလိကော သာတတိကော	၃၂၂
ရူပံ ဒိသ္ဝာ သတိ မုဋ္ဌာ	၃၀၀
ရူပါ သဒ္ဒါ ရသာ ဂန္ဓာ	၁၂၀၊၃၃၉
ရောပေတွ ရုက္ခာနိ ယထာ ဖလေသီ	၄၆၂
လက္ခဏေ ဗ္ဗတိဟာသေ စ	၃၇၈
လက္ခဏေ ဒွေ စ ကခ်ါမိ	၃၁၇
လက္ခေ ဌပိယမာနမှိ	၃၈၂၊၃၈၅
လာဘကာမာ ဘဝိဿန္တိ	၃၆၀
လာဘာ အင်္ဂါနံ မဂဓာနံ	၁၃၈
လူခေနပိ ဝါ သန္တုဿေ	၂၀၃
လေသကပွေ ပရိယာယေ	၃၅၀
လောကစက္ခု မဟာတေဇော	၃၁၆
လောကဇေဋ္ဌော စ နိမ္မာနော	၆၁
လောကဝိဿုတကိတ္တိ စ	၃၉
လောဟိတပါဏိ ပုရေ အာသိံ	၃၃၁
ဝင်္ဂေ ဇာတောတိ ဝင်္ဂီသော	၅၁၂
ဝစနာဘာယ ဗောဓေတိ	၁၈၁
ဝဇ္ဇမာနေသု တူရေသု	၄၈၀
ဝဇ္ဇီနံ ဝေဋ္ဌုဝဂါမေ	၃၄၁
ဝဒနေန သုဂန္ဓေန	၆၁
ဝနေ ကုသုမသဉ္ဆန္ဒေ	၁၇၇
ဝန္ဒိတ္ဝာန မဟာနာဂံ	၄၅
ဝန္ဒိတ္ဝာန သဟာမစ္စော	၁၈၃
ဝန္ဒိတ္ဝာ သတ္ထုနော ပါဒေ	၁၉၃၊ ၂၂၅
ဝန္ဒိတ္ဝာဟံ လောကဇိနံ	၄၅

ပဌမပါဒါ	ပိဋ္ဌက်ာ
[ဝ]	
ဝရာဟဧဏေယျဝိဂါဋ္ဌ-သေဝိတေ	၄၆၄
ဝရုဏော နာမ နာမေန	၄၈၀
ဝရုဏော နာမုပဋ္ဌာကော	၃၈၃
ဝသိတံ မေ အရညေသု	၂၁၄
ဝသီ ဂဏီ ပတာပီ စ	၃၁၅
ဝသုဓာ ယထာ'ပ္ပမေယျာ	၁၅၉
ဝဿတိ ဒေဝေါ ယထာသုဂီတံ	၄၆
ဝဿသတသဟဿာနိ	၇၉
ဝဿေ စ တေ ဩရမိတေ	၄၅
ဝါတရောဂါဘိနီတော တွံ	၅၉၊၁၁၂
ဝိစိကိစ္ဆာကခ်ါဂန္ဆိတံ	၂၈၁
ဝိစိနီ အဂ္ဂဟီ ဓောဝိ	၃၄၀
ဝိဇယီဝ မဟာယောဓော	၃၉
ဝိဇာနေယျ သကံ အတ္ထံ	၂၀၈
ဝိဇ္ဇာဓရာ ဒေဝတာ စ	၃၈၀
ဝိနယဿု မယိ ကခ်ံ	၃၁၀
ဝိပန္နသီလော ဒုမ္မေဓော	၃၆၁
ဝိပဿိနော ဘဂဝတော	၃၃
ဝိပိနေ ဗုဒ္ဓံ ဒိသ္ဝာန	၃၆
ဝိပ္ပမုတ္တံ ကိလေသေဟိ	၁၁၂
ဝိပ္ပေါဋိတော ဂဏ္ဍမူလော	၂၇
ဝိမတိံ ဒွေဋ္ဌကံ ဝါပိ	၄၅
ဝိမုတ္တိပုပ္ပံ ဧသန္တော	၃၈၈
ဝိရာဂသံဟိတံ ဝါကျံ	၅၁၂
ဝိရောစေန္တော ဂန္ဓကုဋိံ	၂၁
ဝိဝရ'မနုပဘန္တိ ဝိဇ္ဇုတာ	၄၈၄
ဝိဝိတ္တံ အပ္ပနိရွှေါသံ	၂၀၃
ဝိဝေကမနုယုတ္တောမှိ	၄၆၊၁၃၃
ဝိသလ္လံ ခီဏသံယောဂံ	၄၈၅

ပဌမပါဒါ	ပိဋ္ဌက်ာ
[ဝ-သ]	
ဝိသာရဒါ ခေါ ဘဂိနီ	၅၀
ဝိဿဇ္ဇိတေသု ပဥ္ဇေသု	၁၃၈
ဝိတတဏ္ဍာ အနာဒါနာ	၁၄၁
ဝိတတဏ္ဍောာ အနာဒါနောာ	၃၃၂
ဝိထိန္တရေ အနုပ္ပတ္တံ	၃၈၆
ဝိမံသနတ္ထံ ဗုဒ္ဓဿ	၁၄၆
ဝိရဂ်ရူပါ ဗလိနောာ	၈၀
ဝိရိယံ မေ ဓုရဓောရယ့ံ	၂၉၁
ဝိရိယသာတစ္စသမ္ပန္ဓောာ	၂၀၄
ဝိရောာ ကမလပတ္တကွောာ	၁၄၅
ဝိရောာ ပဒုမပတ္တကွောာ	၆၁
ဝိရောာ ဟဝေ သတ္တယုဂံ ပုနေတိ	၁၆၈
ဝုဋ္ဌမှိ ဒေဝေ စတုရဂ်လေ တိဏေ	၄၆၄
ဝုဋ္ဌမှိ ဒေဝေ စတုရဂ်လမှိ	၂၃၂
ဝေဒနာနံ ဝိညာပနောာ	၁၀၃
ဝေလံ ကရောထ ဘဒ္ဒန္တေ	၂၈၂
ဝေလာ စ သံဝရံ သီလံ	၂၁၉
ဝေသာရဇ္ဇေဟိ သမ္ပန္ဓောာ	၅၁၀
သံကာရပုဋ္ဌာ အာဟတ္ဌာ	၂၀၃
သံခိတ္တေနပိ ဒေသေတိ	၅၁၆
သံခိတ္တေန မယာ ဝုတ္တံ	၁၄၅
သံဃမပ္ပမေယ့ံ အနုဿရ ပသန္ဓောာ	၈၆
သံဃလာဘဿ ဘဏ္ဍန္တိ	၃၅၀
သံဃေ ပသာဒေါ ယဿတ္ထိ	၁၅၁
သံဃောာ စေ တိဏ္ဍကန္တာရော	၁၈၃
သံယောဇနံ အဏ္ဍံ ထူလံ	၂၅၉
သံဝုတာ ဆသု ဒ္ဓါရေသု	၃၇၉
သကံ စိတ္တံ ပသာဒေတ္ဌာ	၅၅

ပဌမပါဒါ	ပိဋ္ဌက်ာ
[သ]	
သကံ ဒိဋ္ဌိ ဇဟိတ္ဌာန	၁၃၇
သကကမ္မာဘိရဒ္ဓေါ သောာ	၁၆၇
သ ကဒါစိ မဟာဝိရော	၆၁
သကလံ သမတ္တံ ရောဂံ	၁၄၁
သက္ကာယဝူပကာသောာ မေ	၁၇၈
သက္ကာ သမုဒ္ဒေ ဥဒကံ	၃၈၂
သက္ဒီ ဟိ မေ သုတံ ဧတံ	၅၁၄
သကျာနံ ကုလကေတုဿ	၄၁၇
သဂါရဝေါ သပ္ပတိဿောာ	၃၁၈
သဂ်ဏိယံ ဂဏံ ဟိတ္ဌာ	၄၈၀
သစေ စ တံ ပါပုဏန္တိ	၃၉၀
သစေ ဓာဝတိ စိတ္တံ တေ	၁၁၄
သစေပိ ဧတ္တေကာ ဘိယ္ဍောာ	၅၁၄
သစေ'ဝသေယ္ဍ အဂါရံ	၂၂
သစေ ဟိ ကောစိ ဒေဝေါ ဝါ	၃၉၂
သစ္စံ ဝေ အမတာ ဝါစာ	၅၁၆
သညာယ ဝိပရိယေသာ	၅၁၅
သဋ္ဌိကဏ္ဍရသမ္ပန္ဓောာ	၁၉၇
သဋ္ဌိကပ္ပသဟဿမှိ	၄၄၅
သဋ္ဌိတူရိယသဟဿာနိ	၃၈၄
သတံ အာသိ အယောသက်ူ	၄၈၆
သတတ္တယံ သဟဿဉ္ဇ	၅၃၉
သတပတ္တဆတ္တံ ပဂ္ဂယ့	၁၉၀
သတသဟဿံ တေ ဓီရာ	၄၁၆
သတသဟဿပလ္လက်ံ	၁၃၃
သတသဟဿိတောာ ကပ္ပေ	၂၊၅၊ ၁၀၊၅၂၊၆၂-၃၊၆၉၊၇၁
သတသဟဿေ ကတံ ကမ္မံ	၁၈၃၊ ၅၁၃
သတသဟဿေန မေ ကီတံ	၄၁၃

ပဌမပါဒါ	ပိဋ္ဌက်ာ
[သ]	
သတိံ ပဋိလဘိတွာန	၄၄
သတိ ဂိဝါ သိရော ပညာ	၂၅၉
သတိ စ သမ္ပဇညဉ္ဇ	၂၅၉
သတိပဋ္ဌာနကုသလာ	၃၈၉
သတိပဋ္ဌာနဂိဝေါ သော	၄၅၀
သတိပဋ္ဌာနပါသာဒံ	၂၈၂
သတိယာ တံ နိဗန္ဓိသံ	၆၅
သတေဟိ တီဟိ သဟိတော	၃၁၈
သတော စ ဟောတိ အပ္ပိစ္ဆော	၃၄၀
သတ္တက္ခတ္တုံ မနုဿိန္ဒော	၃၄၁
သတ္တနေတ္တမနောဟာရီ	၁၄၅
သတ္တယောဇနိကံ ထူပံ	၁၂၈
သတ္တရတနသမ္ပန္နော	၄၄၅
သတ္တသတ္တတိက္ခတ္တုဉ္ဇ	၂၃၁၊၄၈၁၊ ၅၀၆
သတ္တာဟံ အဘိနိက္ခမ္မ	၂၅၂
သတ္တိယာ ဝိယ ဩမဋ္ဌော	၄၈၄
သတ္တုကဉ္ဇ ဗဒ္ဓကဉ္ဇ	၁၃၂
သတ္ထံ ဝါ အာဟရိဿာမိ	၉၈
သတ္ထာ စ မံ ပဋိဂ္ဂယှ	၁၃၄
သတ္ထာ စ မေ လောကမိမံ အမိဋ္ဌဟိ	၄၆၃
သတ္ထာ ဟိ ဝိဇေသိ မဂ္ဂမေတံ	၁၀၀
သဒါနုစ္ဆဝိကာ ဧတေ	၃၈၀
သဒေဝကဿ လောကဿ	၃၈၂
သဒေဝါသုရနာဂေဟိ	၅၁၀
သဒ္ဒံ သုတ္ဝာ သတိ မုဋ္ဌာ	၃၀၀
သဒ္ဓံ ဝိရိယံ သမာဓိဉ္ဇ	၂၇၄
သဒ္ဓမ္မာစာရကုသလော	၃၁၅
သဒ္ဓါဓိမုတ္တော သုမတိ	၆၁

ပဌမပါဒါ	ပိဋ္ဌက်ာ
[သ]	
သဒ္ဓါ ပရိစရိတွာန	၈၁
သဒ္ဓါယာဟံ ပဗ္ဗဇိတော	၂၉၆
သဒ္ဓေန စ ပေသလေန စ	၄၁၈
သန္တိ အညေပိ နိယျူဟာ	၄၄၅
သန္တိ အာရညကာ နာဂါ	၄၁၇
သန္တုဋ္ဌော သာတတိကော	၃၂၂
သန္ထရိတွာန သံဃာဋိံ	၇၂
သပဒါနစာရီ သာတတိကော	၃၂၂
သဗ္ဗံ သုဏာတိ သောတေန	၁၄၈
သဗ္ဗကာရုကသိပ္ပါနိ	၃၄၉
သဗ္ဗညူ သဗ္ဗဒဿာဝီ	၂၆၇
သဗ္ဗတ္ထ တေ စိတ္တ ဝစော ကတံ မယာ	၄၆၃
သဗ္ဗတ္ထ တေ နလိမ္ပန္တိ	၂၄၅
သဗ္ဗတ္ထ သုခိတော ဟုတ္ဝာ	၆၂
သဗ္ဗပါရမိသမ္ဘူတံ	၆၃
သဗ္ဗမိတ္တော သဗ္ဗသခေါ	၂၄၀
သဗ္ဗမေတံ အဘိညာယ	၃၈၅
သဗ္ဗလောကဟိတတ္ထာယ	၃၁၅
သဗ္ဗဝေဒဝိဒူ ဇာတော	၅၁၂
သဗ္ဗဝေါသိတဝေါသာနော	၃၁၈
သဗ္ဗသံယောဇနာတီတံ	၂၅၉
သဗ္ဗာသဝပရိက္ခီဏာ	၃၄၉
သဗ္ဗာသု ဘဝယောနီသု	၁၃၃
သဗ္ဗေ ဒေဝါ အတ္တမနာ	၁၉၀
သဗ္ဗေ ဒေဝါ တုဋ္ဌမနာ	၂၅၁
သဗ္ဗေ ဓမ္မာ အနတ္တာတိ	၂၅၄
သဗ္ဗေ ဘဂဝတော ပုတ္တာ	၅၁၆
သဗ္ဗေ မိဂါ ဥတ္တသန္တိ	၃၉၁
သဗ္ဗေသံ စိတ္တမညာယ	၃၉၁

ပဌမပါဒါ	ပိဋ္ဌင်္ဂါ
[သ]	
သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာတိ	၂၅၄
သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ ဒုက္ခာတိ	၂၅၄
သမဏံ ဗြာဟ္မဏံ ဝါ ကံ	၂၈၁
သမထံ ပဋိပါဒေသိ	၂၃၃
သမန္နာ ယောဇနသတံ	၃၃၈
သမပ္ပိတော ပုထုသလ္လေန နာဂေါ	၃၆၆
သမာဓိမှိ သုကုသလော	၃၉၂
သမာဓိမှာ ဝုဋ္ဌဟိတ္ထာ	၃၈၁
သမာဓိဝိဇ္ဇာဝသိပါရမိဂတော	၄၈၆
သမာပတ္တိနံ ကုသလော	၃၉၂
သမုဒ္ဓရသိမံ လောကံ	၆၉
သမေတော နစ္စဂီတေဟိ	၃၃၃
သမ္ပန္နဝေယျာကရဏံ တဝေဒံ	၅၂၀
သမ္ပာဒေထပ္ပမာဒေန	၂၄၀၊၃၉၇
သမ္ဘုန္ဒေါ ပဋိဇာနာသိ	၃၀၉
သမ္ဘုန္ဒေါ ဗောဓယံ သတ္ထော	၁၄၅
သမ္မဇ္ဇနိံ ဂဟေတ္ဝာန	၃၈၁
သယံ သမာဟိတော နာဂေါ	၂၅၉
သရဏဂမနံ ပဿ	၁၄
သရဏသ အဟု စိန္တာ	၂၇၂၊၃၄၈
သရိတ္ဝာ ပုဗ္ဗကေ ယောဂိ	၃၅၀
သရီရဂန္ဓော စ သဒါတိ- ဿေတိ မေ	၄၁
သရေန မဓုရေနာဟံ	၁၂၉
သရေန ရဇနီယေန	၁၂၈
သရေ ဟတ္ထေဟိ ဘဋ္ဌိတ္ဝာ	၁၄၀
သလ္လံ အတ္တသမုဋ္ဌာနံ	၂၈၂
သဝန္တိ သဗ္ဗဓိ သောတာ	၂၈၂
သ ဝေ အစ္ဆရိစိ နာဂေါ	၂၅၉

ပဌမပါဒါ	ပိဋ္ဌင်္ဂါ
[သ]	
သသာဝကံ တံ ဝိမလံ	၆၁
သသိံဝ တာရာသဟိတံ	၁၈၃
သဟ ကတေ သစ္စဝရေ	၁၈၃
သဟ ဝါစာယ သဗ္ဗေပိ	၁၈၃
သဟဿက္ခတ္တုံ ဒေဝိန္ဒော	၃၈၄
သဟဿက္ခတ္တုံ ရာဇာ စ	၃၁၄
သဟဿက္ခတ္တုံမတ္တာနံ	၁၉၃
သဟသာပရိဝါရေန	၈၂၊၁၈၂
သဟသာယုတ္တံ ဟယဝါဟိံ	၄၄၅
သဟဿလောကံ ဉာဏေန	၃၃၉
သဟဿဝဋ္ဋိံ ပါဒါသိံ	၃၃၈
သဟဿာရာနိ စက္ကာနိ	၃၈၁
သာ ဂေါတမီ ကာလကတာ ဇုတော စုတာ	၁၆၈
သာဓုတိ တေ ပဋိသုတ္ဝာ	၄၄၄
သာဓုတိ သော ပဋိသုတ္ဝာ	၃၈၈
သာဓု ဟိ ကိရ မေ မာတာ	၅၀
သာရိပုတ္တ ဇုမံ ပဿ	၁၁၀
သာရိပုတ္တောဝ ပညာယ	၄၈၆
သာဝကဂဏေနပိ ဖုဿေန	၃၉၃
သာဝကေန ဟိ ပတ္တမ္ပိံ	၃၉၂
သာဝကော တေ မဟာဝိရ	၃၈၆
သာသနံ ဇောတယိတ္ဝာ သော	၁၂၈
သာသနေ တေ ပဋိဘာယ	၃၉၂
သာသနေ ဒိဗ္ဗမာနမှိ	၂၀၃
သိက္ခာပေန္တောဝိ ထေရေဟိ	၃၆၁
သိက္ခာသာဇီဝသမ္ပန္နော	၁၅၅
သိဒ္ဓတ္ထသ ဘဂဝတော	၁၉၈
သိန္နံ သရသ်တိ စေဝ	၃၈၉
သိရိံ ဟတ္ထေဟိ ပါဒေဟိ	၁၅၅

ပဌမပါဒါ	ပိဋ္ဌက်ာ
[သ]	
သီတံ ဥဏ္ဍံ ဝိဟနန္တံ	၂
သီတဝါတပရိတ္တာဏံ	၃၄၈
သီလံ ဗလံ အပ္ပဋိမံ	၂၁၉
သီလံ ရက္ခေယျ မေဓာဝီ	၂၁၈
သီလံ သမာဓိပညဉ္ဇ	၄၁
သီလံ သမ္ဗလမေဝ'ဂ္ဂံ	၂၁၉
သီလံ သေတု မဟေသက္ခော	၂၁၉
သီလက္ခန္ဓေ ပတိဋ္ဌာယ	၃၂၃
သီလဉ္ဇ ဗာဟုသစ္စဉ္ဇ	၂၀၈
သီလမေဝ ဣဓ အဂ္ဂံ	၂၁၉
သီလမေဝိဓ သိက္ခေထ	၂၁၈
သီလဝါ ဝတသမ္ပန္နော	၃၇၈
သီလဝါ ဟိ ဗဟူ မိတ္တေ	၂၁၈
သီလဝိစိသမာကိဏ္ဏော	၃၁၅
သီဟနာဒမသမ္ဘီတံ	၅၁၀
သီဟရာဇာဝ'သမ္ဘီတာ	၃၈၀
သီဟဗျဂ္ဃါ စ ဒီပီ စ	၃၇၇
သုခံ သယာမိ ဌာယာမိ	၃၃၂
သုခဉ္ဇ ကာမမယိကံ	၂၄၅
သုခုမံ တေ ပဋိဝိဇ္ဈန္တိ	၄၈၄
သုခုမစ္ဆိကေန ဇာလေန	၃၈၂
သုဂတေန ဝိနာ ဘူတော	၆၂
သုဂန္ဓဒေဟော သဗ္ဗတ္ထ	၄၀
သုဂ္ဂဟီတနိမိတ္တဿ	၂၀၄
သုစိဏ္ဏံ ဗြဟ္မစရိယံ မေ	၂၆၅-၆
သုဏန္တိ ဓမ္မံ ဝိမလံ	၅၁၇
သုဏောဟိ ဝစနံ မယ္ဟံ	၃၅၉
သုတ္ဝာ စ ဝိမလံ ဝါကျံ	၁၄၆
သုတ္ဝာန စောရာ ဣသိနော သုဘာသိတံ	၂၆၇

ပဌမပါဒါ	ပိဋ္ဌက်ာ
[သ]	
သုတ္ဝာန ဓမ္မံ ဝိမလံ	၁၈၃
သုတ္ဝာန မုနိနော ဝါကျံ	၃၈၇
သုတ္ဝာ ပတီတော သုမနော	၁၈၁
သုတ္ဝာ သုဘာသိတံ ဝါစံ	၅၆
သုတ္ဝာ သုမဓုရံ ဓမ္မံ	၄၀
သုဒဿနော နာမ ပါသာဒေါ	၂၁
သုဒေသိတာ စက္ခုမတာ	၅၁၈
သုဒေသိတော စက္ခုမတာ	၁၀၃
သုဒ္ဓံ ဓမ္မသမုပ္ပါဒံ	၂၆၆
သုဒ္ဓေါဒနော နာမ ပိတာ မဟေသိနော	၁၆၈
သုနီလဂီဝါ သုသိခါ သုပေခုနာ	၄၆၄
သုပုပ္ဖိတေ သီတဝနေ	၁၇၅
သုပုပ္ဖိတော သာလရာဇာ	၃၉၀
သုဖုလ္လံ ပဒုမံ ဂယ္ဟ	၁၆၆
သုဘာနုရူပေါ အာယာသိ	၃၈၇
သုဘာနျ'ပ္ပဋိကူလာနိ	၂၇၃
သုမဟာပရိသမဇ္ဈေ	၆၃
သုမေဓံ ဘဂဝန္တာဟံ	၃၃၈
သုမေဓော နာမ သမ္ဗုဒ္ဓေါ	၄၄၊၃၃၉
သုယုတ္တဝါဒီ ဒ္ဓိပဒါနမုတ္တမော	၄၆၁
သုယုတ္တာ တဿ သိဿာ စ	၁၈၂
သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ သမ္ဗုဒ္ဓံ	၆၆
သုဝိနီတာ စ တေ သိဿာ	၃၈၈
သုသံဝုတတ္တော ဝိသိခန္တရေ စရံ	၄၆၂
သေတစ္ဆတ္တော ပသောဘိတော	၂၉၀
သေနာသနမှာ ဩရုယ္ဟ	၄၄၇
သေယျထာပိ မဟာသမုဒ္ဒ-ဝေဂေါ	၁၀၀
သေလော ယထာ ဧကဃနော	၂၃၄

ပဋ္ဌမပါဒါ	ပိဋ္ဌက်ာ
[သ]	
သော အတ္ထဝါ သော ဓမ္မဋ္ဌော	၂၇၃-၄
သောကသလ္လပရေတောဟံ	၄၄
သော စ သဗ္ဗံ တမံ ဟန္တ္ဝာ	၈၀
သော'ဇ္ဇ ဘဒ္ဒေါ အနုတြာသီ	၃၂၃
သော'ဇ္ဇ ဘဒ္ဒေါ သာတတိကော	၃၂၂
သော ဈာယီ အဿာသရတော	၂၅၉
သော ဥယ္ဟတိ သူလေဟိ တုဇ္ဇမာနော	၂၉၅
သောဏ္ဍာနနော ဇိနဝရော	၃၉
သော တဒါ လောက-ပဇ္ဇောတော	၄၀
သောတာပန္နာ စ ဝိမလာ	၃၈၉
သောတိန္ဒြိယံ စေ သဒ္ဒေသု	၂၇၂
သော ဒါနိ ပတ္တော အမတံ	၂၅၂
သော ပစ္ဆာ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာန	၁၆၇၊၂၉၀၊ ၄၈၁၊၅၀၆
သော ပတ္ဝာ ပရမံ သန္တိံ	၁၁၀
သောပါနံ သုဂတံ သုဒ္ဓံ	၂၈၂
သော မေ ဓမ္မမဒေသေသိ	၅၁၈
သော မေ ပက္ကေန ဟတ္ထေန	၄၄၇
သော မေ ပုဋ္ဌော ကထီ သဗ္ဗံ	၃၈၇
သော မေ ပုဋ္ဌော ဝိယာကာသိ	၃၈၇
သောမှိ သကျကုလေ ဇာတော	၃၄၁
သောဏ္ဍမယာ ရူပိမယာ	၂၁
သောသာနိကော သာတတိကော	၃၂၂
သောဟံ အဋ္ဌာရသဝဿော	၁၉၁
သောဟံ ဧကော အရညသ္မိံ	၂၂၅

ပဋ္ဌမပါဒါ	ပိဋ္ဌက်ာ
[သ]	
သောဟံ ပဏာမိတော သန္တော	၁၉၁-၃
သောဟံ ဝိဿဇ္ဇိတေ ပဉ္ဍေ	၃၈၇
သောဋ္ဌသိတ္ထိသဟဿာနံ	၂၃၁
သောဋ္ဌသိတ္ထိသဟဿာနိ	၃၈၄
သွက္ခာတော ဘိက္ခဝေ ဓမ္မော	၁၈၃
သွာခါတံ ဗြဟ္မစရိယံ	၃၁၂
သွာဂတံ နာပဂတံ	၃၃၂
သွာဂတံ ဝတ မေ အာသိ	၁၆၊ ၄၁၇၊၅၁၃၊၅၁၉
[ဟ]	
ဟံသာ ကောဥ္စာ မယူရာ စ	၃၇၇
ဟတ္ထာရောဟာအနီကဋ္ဌာ	၃၁၂
ဟတ္ထိက္ခန္ဓဂတော အာသိံ	၄၁၆
ဟတ္ထိယာနံ အဿယာနံ	၃၃
ဟတ္ထီ အဿာ ရထာ ပတ္တီ	၃၈၄
ဟတ္ထေဟိ တမဟံ ဂယ္ဟ	၁၉၁
ဟန္ဒ ဧကော ဂမိဿာမိ	၁၇၄
ဟရီတကံ အာမလကံ	၄၇
ဟရီတကံ ဂဟေတ္ဝာန	၄၈
ဟရီတကာ အာမလကာ	၃၇၈
ဟာသံ သုပုဏ္ဍနယနံ	၁၄၅
ဟိတ္ဝာ သတပလံ ကံသံ	၃၂၃
ဟိမဝန္တမုပါဒါယ	၃၈၅
ဟိမဝန္တဿ အဝိဒူရေ	၃၇၆
ဟိမဝန္တဿာဝိဒူရေ	၂၅၊၃၀
ဟိမဝါဝါ'ပရိမေယျော	၁၅၉
ဟီနေန ဗြဟ္မစရိယေန	၂၂၂
ဟေမဝဏ္ဏံ မဟာဗာဟုံ	၈၀

သောဓနပတ္တိ

ဒိဋ္ဌေ	ပန္တိယံ	အသုဒ္ဓပါဒ္ဒေါ	သုဒ္ဓပါဒ္ဒေါ
၉၄	၇၅	သုသီရန္တိ	သုသီရန္တိ